

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུས་བོད་མེད་། ༩

གཡུང་རྩུང་བོན་གྱི་མདོ་སྒྲགས་སེམས་གསུམ་གྱི་གཞུང་།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཅུས་བོད་མེང་། ༩

གཡུང་རྒྱུང་བོན་གྱི་མདོ་སྔགས་སེམས་གསུམ་གྱི་གཞུང་།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་དཔར་བསྐྱོན་བྱས།

© Institute of Tibetan Classics, 2010

All rights reserved.

Compiled, edited and published by the Institute of Tibetan Classics

www.tibetanclassics.org

དཔེ་དེབ་འདི་མ་དཔེ་རྩི་བཞེན་བསྐྱར་དུ་དཔར་སྐྱོན་མཛད་རྒྱུ་དགག་བྱ་མེད།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུ་བོད་མེད་། ༩

གཡུང་རྩུང་བོན་གྱི་མདོ་སྒྲགས་སེམས་གསུམ་གྱི་གཞུང་།

བཛོད་བྱ། མདོ་སྒྲགས་སེམས་གསུམ་གྱི་ཏྲ་སྟོན།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དང་དཔར་བསྐྱོན་ཞུས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལོར་ལྷི་ལིར་དཔར་བེངས་དང་བོ་བསྐྱོན།

Series title: *bod kyi gtsug lag gces btus* Vol. 9

Volume title: *gyung drung Bon gyi mdo sgnags sems gsum gyi gzhung*

Author: Selected anthology

1. Tibetan Bon School -Sutra-Tantra-Mind
2. *theg pa chen po'i sa lam, kun 'dus rin chen rta rgyud, gsang don rnam 'byed
'phrul gyi lde mig, snyan rgyud rgyal ba'i phyag khrid*
3. 'gro mgon blo gros rgyal mtshan -ston pa kun tu bzang po-kha che dpal
'bar gyang ti gsas-gsas mkhar me 'bar-bla chen po dran pa nam mkha'-
gshen gyi drang srong shes rab rgyal mtshan-bru ston rgyal ba gyung
drung

ISBN 978-81-89165-09-7

Printed in New Delhi, India

THE DALAI LAMA

༡། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་སྤུ་མི་ལོ་ཉིས་སྟོང་བཀལ་བའི་སྔོན་ནས་སྐད་ཡིག་གིས་མཚོན་པའི་རིག་གནས་དར་འཕེལ་གིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། ལྷག་པར་བཅན་པོ་ཆོས་ཀྱི་ལོ་པའ་རྣམས་ཀྱི་བླགས་མེ་བཀའ་དྲིན་ལས་སྔོན་པ་སངས་ཀྱས་གྱི་ཆོས་ཚུལ་དཔལ་རྒྱ་ལྗང་འཕེལ་པའི་བཞེད་རྒྱུན་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཙུ་བ་བཅན་པོ་ཆུགས་ཏེ་སྐྱེ་ཁྱེད་སྤངས་ལས་འདས་པའི་འདི་ཕྱི་ལོ་ལ་སྟོང་བྱུང་པ་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་བཅེར་ནང་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན། དེར་གོ་དུས་སུ་འབྲེལ་བའི་རིགས་དང་། དེ་མཚུངས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་རིག་གཞུང་བྱུང་གསལ་ལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་ཆེན་པོ་དྲོ་ར་གྱི་ཡུལ་དང་། རུ་སྤེལ་ཁོངས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་ཀལ་ལུགས་ལོགས། དེ་བཞིན་ཆེན་པོ་ཀྱི་ཡུལ། རྩོགས་མཚུངས་འདི་ལོ་ལོ་མ་ལ་ཡའི་རྩོད་རྒྱུ་ཆགས་པའི་འབྲུག་འབྲས་དང་ལ་དགས། ལུ་ལྷ། སྤེལ་ལོགས་ཀྱིས་མ་ཆད་པར་འཛམ་གླིང་གི་སྤུལ་དུ་མར་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་རྒྱ་བྱུང་གིས་སྤྱིར་འགྲོ་བ་མིའི་བདེ་དོན་དང་། ལྷག་པར་ནང་མེས་ཀྱི་ཞི་བདེའི་ཐོག་ཞབས་འདེགས་གང་འཚམས་བསྐྱབས་དང་སྐྱབ་ལུས་སྤེལ་པར་མ་ཟད་སྐད་ཀྱི་ལྷོ་ཆོན་རིག་དང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྔོན་ནས་སྤར་ལྷག་ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་བྱུང་གྱི་ཡིན་པ་གདོན་མི་ཟ།

རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ལ་བཅེན་ནས་ད་ལམ་ཁོ་ན་༧་མོན་གྱི་ཡལ་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁྱབ་དཔྱད་ཁང་གིས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུས་ཞེས་པ་བོད་ཀྱི་རིས་མེད་མཁས་གྲུབ་ཚད་ལྡན་དུ་མས་བཅུ་མས་པའི་བཅུན་བཅོས་བོད་སྤེལ་སྤུལ་ལུ་ཐམ་པ་རྩོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱགས་ཏེ་ཞུས་དག་ངས་འདྲོངས་སོང་བ་དེར་རབས་ཀྱི་སྤུལ་དང་མཐུན་པ་དེ་བཀའ་བྲུགས་ཐོག་དཔར་སྐྱེན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པར་སྤྱིར་ནས་ཡི་རང་བཅུགས་བཞིན་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་གཙུག་ལག་གཅེས་བུས་འདིས་བོད་ཀྱི་སྤུལ་གཉེར་གྱི་བསྐྱོ་གནས་མང་པོར་གལ་ཆེའི་བོད་ཀྱི་བཅུན་བཅོས་འདི་དག་བཟླ་ཆོག་ཡོང་རྒྱུ་དང་། ལྷག་པར་རང་རིགས་སློ་གསར་གཞིན་རྒྱ་རྣམས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་རྒྱ་ཆེ་གཏོང་ཟབ་འདི་ལ་དོ་སྣང་ཆེར་བསྐྱེད་དང་གཞུང་དོན་སློབ་གཉེར་བྱ་རྒྱུའི་ཆ་རྒྱུན་དང་གོ་སྐབས་གསར་པ་ཞིག་ཐོབ་རྒྱུའི་ལོ་སྔོན་བཅས། རུ་ལའི་སྤུལ་མར་འབོད་པ། ལྷག་འདི་དགོ་སྤྱོད་བཅུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་རྩོགས་ཏེ་ཟླ་ ༡༠ ཆོས་ ༡༥

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༡ ཟླ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༠ བཟང་པོ་ལ་

༥ བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཅུ་པོ་དཔེ་ཆ་ཚང་མེད་ཀྱི་སྒྲིག་དང་དཔར་སྐྱོན་གྱི་རྒྱ་འགྲེལ་
མཐུན་ཆེན་ཡོངས་རྫོགས་ཨ་རིའི་མི་རིགས་སྐྱ་ཞབས་སྒྲེ་རི་ཉེར་ཤེ་དང་། Barry J.Hershey
ལུ་མ་སྐྱ་ཁོ་ནི་ཉེར་ཤེ་ Connie Hershey ཉེར་ཤེའི་བྱིས་ཚང་གི་དགེ་རྩ་ The Hershey
Family Foundation བཅས་ནས་སྐྱར་བར་དད་གཏོང་བྱིན་བདག་ནམས་ཆེ་ལྷག་དོན་ལྷན་
ཐོག་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་བསམ་དོན་བཞིན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སློན་འདུན་ལྟ།

ཕྱོགས་སྒྲིག་པའི་གླེང་བརྗོད།

དེ་ལས་འདིར་རིས་མེད་པོད་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་སུ་གཤགས་པ་དུ་མས་བརྩམས་བསྐྱིགས་མཛད་པའི་གཞུག་པ་ཆེ་བ་བརྒྱ་ཡལ་གཉིས་ལྷག་ཙམ་ཞིག་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱེས་ཏེ་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བརྩམ་ཞེས་པའི་བོད་ཐེང་གསར་དུ་ཕྱོགས་བསྐྱིགས་ཀྱིས་དཔར་བསྐྱུན་ལུང་ནི། གཙོ་བོ་རང་རེའི་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་རིག་གནས་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་ནང་དོན་རིག་པའི་གནས་ཟབ་མོ་རྣམས་ཆ་ཆར་བ་བོད་གངས་མི་མང་བ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་དེང་རབས་སློབ་མས་པའི་ཡིད་ངོར་ལེགས་པར་མཆོཅ་ཐུང་བ་དང་། དེ་མཚུས་སློབ་མར་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ནས་གལ་ཆོད་བརྟན་བཙོས་འདི་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་བསྒྱུ་བའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཐོབ་པའི་དམིགས་ལུང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན། དམིགས་ལུང་གཞན་ཡང་རིས་པས་གལ་ཆེའི་བོད་ཀྱི་བརྟན་བཙོས་འདི་རྣམས་དེ་ཕྱིན་ཡིག་སོགས་འཛམ་གླིང་རྒྱ་དང་ཡིག་གཞན་དུ་པར་སྐྱར་གྱི་ལམ་ནས་ནམ་ཞིག་གཞུང་ཚོམ་པ་པོའི་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེ་ལག་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་གཤགས་ཐུང་པ་མ་ཟད་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་གལ་ཆེའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་སྤེལ་ཆེའི་གཙུག་ལག་གི་གལ་དུ་སྤེབས་ཏེ་སློབ་མེད་པོར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་བའང་སྤེད་སྟེ།

བོད་ཐེང་འདི་ཉིད་ཐོག་མ་བསྒྲིག་ས་ཁུལ་ནི། ལྷ་པོ་བོ་ལྷ་པོ་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་ས་འགན་ཁུང་གིས་ལོ་གསུམ་
 རིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་མང་པོར་དབྱེད་ཞིབ་གིས་བོད་ཐེང་འདི་ནང་ཇི་འགྲུག་ས་གི་ཐུག་དཔེའི་མཆོད་ཐོབ་གཞིམ་བཞག་དང་
 བསྒྲིག་ས་ཁུང་གིང་། ལས་དོན་འདིའི་ཐོག་ལྷ་ཁོར་གོང་ས་ལྷ་པོ་མཁོན་ཆེན་པོས་དབྱུང་རིས་མེད་སྤྱི་ཆེན་ཁག་
 དང་དེ་མཆོངས་བོད་གི་མཁས་དབང་ཁག་ལའང་བཀའ་སྤྱོད་ཁུང་ཡོད། དེ་ཡང་སྤྱིར་རང་ཅག་བོད་གི་སྤྱད་ཡིག་ནང་
 རྩོན་གི་གསུང་སྤོལ་ལ་རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྟ་དང་རྩ་བ་ལྟ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་དང་འཛིན་རྟེན་གི་ལམ་ལྷག་ས་སྤྱི་
 ཆོག་ས་སྤོན་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་ཁྱིམ་གསལ་པ་བཀྲུག་མོད། འདིར་ཁྱིམ་ཚོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྤོལ་སྤྱོད་རབས་
 བདུན་པའི་ནང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་གསུངས་པའི་བོད་གི་ཡི་གེ་འདིའི་སྤོལ་གཏོད་པ་ནས་བཟུང་དུས་རབས་ཉི་ལུ་པའི་སྤོན་
 ཆའི་བར་གི་དུས་ལྷན་མི་ལོ་ཆིག་སྤོན་ལྷན་བརྒྱ་ཅམ་འདིའི་ནང་དུ་སྤྱོད་པའི་མཁས་དབང་ཆོད་ལྷན་གསལ་ཆེ་བ་རྣམས་གི་
 རྩོམ་གསུང་གནད་ཆེ་བ་ཁག་མང་ཅམ་ཞིག་བོད་ཐེང་འདི་ནང་གཅེས་བཀྲུག་ཁུང་ཡོད། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་བཛོད་བྱའི་
 དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐོག་མར་བོད་དུ་ལོ་རྒྱུས་གི་ནང་རྒྱ་པའི་ཆོས་བརྒྱུ་ཆོད་པོ་ཇོ་བོ་བཀའ་སྤྱོད་མས་པ། ས་དགོ་བཀའ་
 རྟེན་ཇོ་ནང་བོན་དང་བཅས་པ་སོ་སོའི་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་མན་རྟེན་པའི་སྤྱིགས་བཅས་ཁག་དེ་ནས་རྒྱལ་སྤྱི་
 རྟེན་པའི་སྤོན་། རྩོམ་པ་གསུམ་གི་རྣམ་གཞག་སྤྱི་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྩོགས་རིམ། དཔལ་དུས་གི་འཕོར་

ལེའི་རྣམ་གཞག་དེ་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ལ་པར་ཕྱིན་དང་། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བུ། ཚད་མ་རིག་པ། མངོན་པ་
གོང་ལོག་གཉིས། བྱུང་མཐའི་རྣམ་གཞག་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལེགས་པ་ཤད་ལྷགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སོགས་སྟོན་པའི་
མཁས་པ་དང་གྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིའི་གཞུང་གཅེས་བཏུས་སྒྲ་ཚོགས། གཞན་ཡང་གསོ་བ་རིག་པ་སྟོན་གྱི་གཞུང་།
སྤར་སྒྲོལ་གྱི་ཕྱིས། བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་གཞུང་ཆོན་ལག་རྒྱལ་རབས་དང་ཆོས་འབྱུང་རྟེན་རིགས་གལ་ཆེ་དཔེ་མཚོན་བཅས་
སྡེ་ཚན་འདི་ཆ་ཚད་པོད་གྲངས་སོགས་ནང་ལེགས་པར་མཚོན་བྱུང་བ་ཞུས་ཡོད།

བོད་ཕྱིང་འདི་བཞིན་ཞུསྒྲིག་དངོས་གཞི་ཞུསྒྲིག་བས་ཐོག་མར་གཞུང་སོ་སོ་ཀམ་དུ་འེའི་ནང་འཇུག་དུས་མ་
དཔེ་བོད་དཔར་རྟེན་པ་ཚད་ལྡན་ཞིག་ལྷ་ཚུགས་ཀྱིས་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཏེ་དེ་ཕྱི་མོར་བརྒྱུངས། དེ་ནས་གཞུང་དེའི་མ་དཔེ་
བོད་དཔར་མི་འདྲ་བ་ཇི་བཞུགས་པན་ཚུན་ཞིབ་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་མ་དཔེ་མི་འདྲ་བའི་ནང་དཔར་ཡིག་མཐུན་མིན་ཇི་ཡོད་
ངོས་ལེགས་པར་བརྒྱ་སྟེ་མཚན་ཐོ་བཞོད་དེ་མ་དཔེའི་ནང་མངོན་གསལ་ཅན་གྱི་འོར་རིགས་རྣམས་བཅོས་ཤིང་
གཤམ་དུ་མཚན་ནང་དེ་དོན་གསལ་བཤད་དང་། གཞན་དོགས་གཞི་ཡོད་པ་རྣམས་རང་སོར་བཞག་སྟེ་འོག་གི་མཚན་
ནང་ནོར་བཅོས་ཇི་ལྟར་དགོས་མིན་གྱི་བསམ་འཆར་ལྟུང་ཡོད་པ་ལས་རྩ་བའི་མ་དཔེ་བོད་དཔར་གང་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་
དེ་ཚད་ལྡན་རང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞུད་གཅེད་ཤེས་ཐེངས་དུ་སོང་བ་ཞུས་ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་གྲོག་པ་བོ་དོན་གཉིས་
ཅན་རྣམས་ནས་ཁྱུངས་བཅོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ལག་ལ་དབྱུད་ཞིབ་གནང་བ་དེའི་སྒྲིལ་ལུང་གཞུང་སོ་སོའི་ནང་ལུང་འབྲེན་ཇི་
ཡོད་གང་བྱུང་ངོས་འཛིན་གྱིས་བཀའ་བསྟན་དང་གསུང་འབྱུང་སོགས་གང་ཡིན་ཚད་ལྡན་དཔར་མ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་
བྱག་དཔེ་སོ་སོའི་མཚན། དཔར་མ་གང་ཡིན་གྱི་ངོས་འཛིན། བོད་ཨང་གྲངས། ཤོག་བྱང་ཡིག་ཕྱིང་གི་ཨང་གྲངས་
བཅས་གསལ་པོ་བཞོད་དེ་གཤམ་དུ་ཞུསྒྲིག་པའི་མཚན་ཞེས་པའི་ནང་བརྒྱུ་ཡོད། དཔེ་དེབ་གྲོག་སྐབས་གཞུང་
གི་ཚན་པ་གལ་ཆེ་རྣམས་ངོས་འཛིན་སྒྲིལ་དང་། བྱག་དཔེ་གཞིགས་བཅེད་པོ་ཡོང་ཆེད་གཞུང་དོན་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་དེབ་
ཀྱི་དབྱར་དཀར་ཆག་ལོགས་སུ་བཞོད་པ་ལྟར་ཚན་པ་སོ་སོར་བཞོས་ཏེ་འགོར་ས་བཅད་ཆེ་ལག་གང་ཡིན་བཞོད་པ་མ་
ཟད་ནང་དོན་རྣམས་ཀྱང་དེད་རབས་ཀྱི་དཔེ་དེབ་སྒྲིག་ལྷགས་ལྟར་དུ་བསྐྱོ་སོར་བྱས་ཏེ་སྤྱིའི་དབྱེ་མཚམས་གསལ་
པོ་ངོས་འཛིན་བྱུང་བ་བྱས་ཡོད། གཞན་ཡང་བོད་སོ་སོའི་ནང་ཇི་བཞུགས་ཀྱི་གཞུང་གང་ཡིན་རུང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་
དོན་གནས་དཔེར་ན་རྩྱུ་པ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་སྟེང་དོན་དང་། གཞུང་སོ་སོའི་དོན་རགས་ཤིམ་ཅམ་འབྲེལ་བ་ཆོད་སོགས་
གསལ་བའི་སྟོན་སྟེང་རྩྱུ་པ་བོ་དོན་ཡོད་པ་བཅས་སྤྱིའི་ལས་དོན་མཐའ་དག་ལ་གང་ཤིས་ཀྱིས་དམ་དོན་ཅི་
ཞུས་ཞུ་ཞུལ་ཡང་ད་དུང་ཡི་གེ་ཆད་ལྷག་དང་། གཞུང་མཚམས་སྤྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཚུལ་སོགས་གང་ཐད་ནས་ནོར་འབྱུལ་གྱུར་
ཡོད་ངོས་པས་མཁྱེན་ལྡན་རྣམས་ནས་བཟོད་པར་མཛད་འཚལ།

དེ་བཞིན་དུང་ཆོ་ཞུསྒྲིག་པ་རྣམས་གཞུང་མཐོང་རྒྱ་ཞན་པ་དང་། ལྷག་པར་མ་དཔེ་ལག་སོན་མ་གྱུར་བ་སོགས་

ཀྱིས་པོད་མེད་འདི་ནང་ངེས་པར་བཀྲམས་སུའོས་པའི་དཔེ་གཞུག་གལ་ཆེའི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ལྷན་ཡོད་ངེས་པས་
མང་ཐོས་མཁས་པའི་མཁྱེན་སར་བཞེད་གསོལ་ཞུ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་སྤྲད་ནས་ཀྱང་རིམ་པས་པོད་མེད་འདིར་བོད་
གངས་གསར་པ་བསྟོན་པའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་འོང་གིད་ན་དེར་སྟོན་པའི་བཀའ་སློབ་དགོངས་འཆར་ཡང་ལྷག་སྟོལ་ཡོང་
བ་ཞེས་རེ་བསྟུན་ཡང་ཞུ་གྱུ།

མཐའ་དོན་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཀྲམས་ཀྱི་བོད་མེད་འདི་བཞིན་ཕྱོགས་བསྐྱིགས་ཀྱིས་དཔར་བསྟན་
རིམ་པས་ཞུ་བའི་གལ་ཆེའི་ལས་དོན་འདི་ཐོག་ང་ཚོར་སྣང་བའི་སྤྱི་ཆེས་མཐོའི་སྒོ་བ་གཉིས་ཁང་ནས་ཞུ་སྐྱིག་པ་ཚོར་
མཐོ་སྒོ་བ་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ཇི་བཀྲམས་ཀྱི་བོད་དཔེ་རྣམས་ལྷག་པར་དབྱེད་ཞིབ་ཞུ་བའི་གོ་སྐབས་གནང་བ་དང་།
དེ་མཚུངས་མ་དཔེ་རྣམས་ཀམ་པུའའི་ནང་འབྲུག་གྱུ་ལྷག་པར་འགན་དགའ་ལྷན་གསུམ་ཅེ་གྲུ་ཆོད་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་
ནས་བཞེས་པ་བཅས་ལ་ལྷག་པར་ཇི་ཆེ་ཞུ་གྱུ་གཞན་ཡང་ཕྱག་དཔེ་ཞུ་སྐྱིག་གཅོས་ལུང་ཁྲུང་འཛུལ་ཞིབ་ཐོགས་ཀྱི་
ལས་དོན་ཆེ་པའི་རིགས་རྣམས་དེ་བཞིན་སོ་སོའི་ཆེད་བཞོད་ཞུ་སྐྱིག་པས་གནང་ཐོག་ཁོ་བོ་ལྷག་པར་སྟོན་སྟེན་པས་ཀྱང་ལུང་
བཞེད་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་གང་ཤེས་འཛུལ་ཞིབ་ཐོགས་བྱས་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་གཞུག་ཆེ་བཤག་རྣམས་དེང་རབས་དང་
མཐུན་པར་གཞུག་འཛུལ་འབྱེད་ཀྱི་དང་སྐབས་འབབ་འགོ་བཙོད་འགོད་ཀྱི་སྐོར་ཀྱི་འགན་སྲུང་བྱེད་དེ་བཞིན་དུ་
གཞུག་ཡོངས་ཚོགས་ཐེངས་སུ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་གཉིས་ཀྱི་ལྷན་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡོད། ཞུ་སྐྱིག་པ་ཚོས་བཞོད་པའི་ནོར་
བཅོས་དང་མཆན་རྣམས་དང་དེའི་སྟེང་ཁོ་བོས་ཐ་མའི་ཞུ་སྐྱིག་བཀྱིས་པའི་ནོར་བཅོས་དང་མཆན་ཁ་བསྟོན་རྣམས་མ་
ནོར་བར་སྐབས་སོ་སོར་འཕྱོད་པ་སོགས་ལས་དོན་དུ་མའི་འགན་སྒོ་བཟང་ཆོས་དར་དང་སྒོ་བཟང་དོ་རྩེ་རབ་སྒྲིང་
གཉིས་ནས་གནང་བ་དང་། ལྷི་ལིར་དཔར་བསྟན་ཞུ་སྐྱིག་ལས་དོན་གང་ཅིར་ཕྱག་རོགས་ཚོང་ཆོས་དག་སྒོང་
བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་ནས་གནང་བ་བཅས་ཆོད་མར་ལྷག་པར་ཇི་ཆེ་ཞུ་བཅས་སྟོན་འགྲེའི་སྟེང་བཙོད་ཀྱི་ཚུལ་བུ་
བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཀྲམས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱིག་དང་ཞུ་སྐྱིག་འགན་འཛིན་སྲུང་རི་བ་ལྷ་རམས་ལྷག་པར་སྟོན་སྟེན་
པས་སྒྲ་ཆེས་ལ།། །།

དཀར་ཆག

སྔོན་གྲུབ་དོ་སྤྱོད།	xv
དཔེ་སྐྱུན་གསལ་བཤད།	xlix

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ས་དང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་འབྲུལ་གྱི་ལྷ་མིག
འ་ན་འགོ་མགོན་སློབ་གྲྭ་མཆོན།

ལེའུ་དང་པོ། ཡིན་ཚུལ་གཞིའི་སྒྲོམ།

སྔོན་འགོ་གྲུབ་གྱི་དོན།	3
དངོས་གཞི་གཞུང་གི་དོན་བསྟན་པ།	4
འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་བོན་བསྟན་པ།	6
བདེན་པའི་སྒྲོམ།	10
བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོམ།	14
དག་པ་ཀུན་རྫོབ་དང་མ་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲོམ།	16
ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲོམ།	16
གནས་སྐབས་བདེན་པ།	17
བདེན་པ་བཞིའི་སྒྲོམ།	18
གཞི་རིམ་ལྟར་ཉམས་པའི་ཚུལ།	23
ལྟ་ཆད་མཐའ་འཛིན་གྱི་ལུགས་དགག་པ།	23

ལེའུ་གཉིས་པ། ལམ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་སྔོན་འགྲེའི་སྒྲོམ།

ཉམས་སུ་བྲལ་བ་ལམ་གྱི་རིམ་པ།	35
མ་དག་པའི་མེས་པ་བསྐྱེད་བསྟན་པ།	38
འཁོར་ལམ་བསྟན་པ།	38
ཐར་ལམ་བསྟན་པ།	39
རིགས་ཀྱི་སྒྲོམ།	39

ཐར་ལམ་གྱི་རྟེན་བཤད་པ།	42
ཡོངས་འཛིན་དཔོན་གསལ།	44
གདམས་ངག་བསྟན་པ།	45
སེམས་བསྐྱེད་བསྟན་པ།	49
སྐྱབ་པ་བཞིའི་སྒྲོར།	58

ལེའུ་གསུམ་པ། ལམ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྒྲོར།

ཐར་ལམ་བསྟན་པ།	65
སྒྲོར་བ་བཞིའི་སྒྲོར།	69

ལེའུ་བཞི་པ། འཛིག་རྟེན་པའི་ཚོགས་ལམ་བསྟན་པའི་སྒྲོར།

ཚོགས་ལམ་བསྟན་པ།	78
དྲན་པ་ཉེར་བཞག་.....	79
ཡང་དག་སྤོང་བ།	81
རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྟེན་པ།	82

ལེའུ་ལྔ་པ། འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོར་ལམ་བསྟན་པའི་སྒྲོར།

སྒྲོར་ལམ་བསྟན་པ།	85
བཟུང་འཛིན་རྟོག་པ།	88
སྒྲོར་ལམ་རིགས་བཞིའི་སྒྲོར།	96

ལེའུ་དྲུག་པ། མཐོང་ལམ་བསྟན་པའི་སྒྲོར།

མཐོང་ལམ་བསྟན་པ།	97
གཤེན་རབ་ཀྱི་ལམ་བཞི།	108
གཡུང་རྒྱུང་གི་ཡན་ལག་བརྟན།	110
མཐོང་སྤོང་གི་སྒྲོར།	116

ལེའུ་བདུན་པ། སྒོམ་ལམ་བསྟན་པའི་སྒོར།

སྒོམ་ལམ་བསྟན་པ།	130
ཐར་པའི་ལམ་བསྟན་པ།	135
མཉམ་བཞག་སྒོམ་ལམ།	137
རྗེས་ཐོབ་སྒོམ་ལམ།	143
ས་སྤྱིའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ།	144
སེམས་དཔའ་ལའོར་བ་ལ་སྒྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་བསྟན་པ།	147
སྒོམ་སྒོར་གི་སྒོར།	150
རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ།	154
རྒྱན་མཐའི་སྒྲང་བྱ་བསྟན་པ།	155

ལེའུ་བརྒྱད་པ། འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྒོར།

ཉམས་སྒྲུབ་བའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ།	157
སྒྲང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པར་འདོད་པ་དགག་པ།	157
སྒྲུག་སྒྲུམ་བསྟན་པ།	165
ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ།	168
མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་བསྟན་པ།	169
མཐར་རྗེས་འཇུག་གི་དོན་བསྟན་པ།	171
ཀྱན་འདུས་རིན་ཆེན་རྩ་རྒྱད། སྒོན་པ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ།	173

ཀྱན་འདུས་རིན་ཆེན་རྩ་རྒྱད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཉི་ཟེར་བྲུ་བ།

ཁ་ཆེད་པལ་འབར་གྱང་ཉི་གསལ། བོད་ཀྱི་བོན་པོ་གསལ་མཁར་མེ་འབར། སྒྲ་ཆེན་དྲན་པ་ནམ་མཁའ།

༡ ཐོག་མར་ཕྱག་འཚལ་བ་བསྟན་པ།	177
༢ སྒྲུག་སྒྲུམ་ཆོགས་པའི་སྒོར།	178
༣ གསང་སྒྲགས་ཀྱི་གོ་དོན་བསྟན་པ།	182
༤ གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་མདོར་བསྟན་པ།	187

སྒྲུབ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟེན་པའི་ཕྱག་ཁྲིད། བུ་སྒྲོལ་རྒྱལ་བ་གཡུང་རྒྱུད།

१ རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཁྱེད་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོན་འགྲེལ་གསལ་འདེབས་ཚིག་བཤད། 267
 २ རྩོད་པོ་ཅི་ཅི་དེ་གསལ་འདེབས་ཀྱི་བཟང་ལུགས་སྒྲུལ་མ། བྱང་སྤངས་སྤང་བཞེང་ཡོད་པོ། 276
 ३ རྩོག་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོན་འགྲེལ་རིམ་བཞ། 277
 ༤ ཟབ་མོ་གནད་ཀྱི་གདམས་པ་དངོས་གཞི། 287
 ༥ གཞི་རང་དོ་སྤྱོད་པ་གཅེར་མཐོང་ལྟ་བུའི་བྱིད། 305
 ༦ ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་འོད་གསལ་བསྐྱེད་པའི་བྱིད། 315
 ༧ རྩོག་ལམ་དུ་སྤྱོད་བ་རྩལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་བྱིད། 325
 ༨ འབྲས་བུ་རང་ས་བཟུང་བ་སྤྱོད་གསུམ་དམར་ཐག་བཅད་པའི་བྱིད། 338
 ༩ འོད་གསལ་གྱི་དམིགས་པ་དང་གསལ་སེལ་གྱི་སྤོང་། 346

༡༠ རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཁུང་སྟན་རྒྱུད་ལས་གཅིག་རྒྱུད་འོད་གསལ་བདུན་བསྐྱོད།	358
༡༡ ཞང་ཁུང་སྟན་རྒྱུད་གྱི་ཙུང་ལུའ་ལའོར་འོད་གསལ།	360
༡༢ མཁས་པ་ལི་བླའི་ཞལ་གདམས།	366
ཞུ་སྒྲིག་པའི་མཆན།	369
ལུང་འདྲེན་ཕྱག་དཔེའི་མཆན་གཞུང་།	439
ཞུ་སྒྲིག་པའི་ཁྱད་སྟངས་བཙོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་	443

སྟོན་སྒྲུང་རིམ་

དང་པོ་གཞུང་ཚན་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་གནམ་

༡༡༡། བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུས་བོད་འབྲེང་དགུ་པ་འདི་ཡི་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་གཞུང་ཚན་ཁག་ནི་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་མདོ་སྔགས་སེམས་གསུམ་གྱི་གཞུང་ཡིན། དེ་ཡང་སྤྱི་རྒྱུད་སྤང་ལམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མདོ་ཡི་གཞུང་ཚན་གཡུང་དྲུང་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུད་དང་། སྤྱིང་པའི་མཛོད་སྔགས། མདོ་གཟེར་མིག་མདོ་སྔགས། སྟོང་ཉིད་བཛོད་བྱར་བསྟན་པ་ཁམས་ཆེན་སྟོང་སྔགས་བརྒྱུ་པ། ཅེ་འབུམ། བདལ་འབུམ། འཕྱོང་འབུམ། འབུམ་ཉི་མ་དགུ་ཤར། གྲུ་འབུམ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསལ་བར་བཀའ་བ་གཡམ་སུ་འི་སྟོན་པ་བཙུང་། ཀྱི་ནང་ཚན་སྟོན་པ་བཙུང་པ་འ་ན་འགོ་མགོན་སྟོ་གོས་རྒྱལ་མཚན་(༡༡༩༤-༡༢༤༣)ཀྱིས་མཛད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ས་དང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་འབྲུལ་གྱི་ལྟེ་མིག་དང་། ནང་རྒྱུད་བསྐྱར་ལམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་རྩ་རྒྱུད་གསང་བ་བསེན་ཐུབ། ཡ་རྒྱུད་རིག་པ་ཁུ་བྱུག་མ་རྒྱུད་སངས་རྒྱས་རྒྱུད་གསུམ།^༡ ཁོ་བོ་རྒྱུད་དྲུག་^༢ རྩ་རྒྱུད་གསང་བ་བསེན་ཐུབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡིད་བཞིན་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་རྒྱན་སོགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་རྣམས་ཆོག་ཉུང་ལ་དོན་བསྟུན་སུ་སྟོན་པ་^༣ རྩེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་(༡༢༤༤-༡༣༡༠)ཀྱིས་མཛད་པའི་གསང་དོན་རྣམ་འབྱེད་འབྲུལ་གྱི་ལྟེ་མིག་བོན་སྐུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་གསུངས་པའི་ཀུན་འདུས་རིན་ཆེན་རྩ་རྒྱུད། གཙོ་བོ་ཀུན་འདུས་རིན་ཆེན་རྩ་རྒྱུད་དང་། གསེར་ལོ་ལྟོན་ཤིང་བདུད་རྩི་འབྲེལ་བའི་རྒྱུད། དབང་ཆེན་ཀུན་འདུས་རོ་མཚར་སྟོན་པའི་རྒྱུད། ཁོ་བོ་རྒྱུད་དྲུག་^༤ མ་རྒྱུད་སངས་རྒྱས་རྒྱུད་གསུམ་(སོགས་ཀྱི་དགོངས་འབྲེལ་ཁ་ཆེ་དཔལ་འབར་བྱང་ཉི་གསས་དང་། བོད་ཀྱི་བོན་པོ་གསས་མཁར་མེ་འབར། སྤྱ་ཆེན་དྲན་པ་ནམ་མཁའ་གསུམ་གྱིས་མཛད་པའི་ཀུན་འདུས་རིན་ཆེན་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཉི་ཟེར་དྲུ་བ། གསང་རྒྱུད་གྲོལ་ལམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་ནས་སྟོན་ཏུ་བཙུང་པ་མཚན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་བྱུ་རྒྱལ་བའི་ཕྱག་ཁྲིད་དམ། ཉམས་རྒྱུད་རྒྱལ་བའི་ཕྱག་ཁྲིད་འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་དགོངས་རྒྱུད་དགུ་^༥ གང་ཟག་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་^༦ རྒྱལ་སྐུ་དྲིན་ཅན་གཉིས། ལས་ཅན་དམ་པ་དྲུག་^༧ ཉོགས་ལྡན་འབྲུལ་ཞིག་

དུག་^{༡༠} འོར་སྒོམ་ཀུན་འདུལ་^{༡༡} ཡང་སྟོན་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན། སྤུལ་དམ་པ་འབྲུམ་རྩེ།
 ཡང་སྟོན་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན། རྟོགས་ལྡན་དཔོན་པོ། རྒྱལ་མཚན་རིན་ཆེན། གཅིག་ཆོད་དད་པ་
 ཤེས་རབ་བར་དུ་སྟོན་ནས་སྟོན་དུ་བརྒྱད་ཅིང་། གཡམས་རུའི་སྟོན་པ་བཅུ་པ་བྱ་སྟོན་རྒྱལ་བ་གཡུང་དྲུང་
 (༡༩༩-༡༩༩༠)གིས་སྟོན་བརྒྱད་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་སྟོ་ཡང་སྟོན་ཆེན་པོ་རྒྱལ་མཚན་རིན་ཆེན་ལ་
 སྟོན་བརྒྱད་མ་བུ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པའི་གདམས་པ་ཁྱེའོག་པའི་ཁྱེའི་གཡུང་དྲུང་བས་སྟོ་ཡང་སྟོན་ཆེན་
 པོས་བྱ་སྟོན་རྒྱལ་བ་གཡུང་དྲུང་མཆོག་གྱི་སངས་རྒྱུ་གྱི་བསྟན་པ་དང་ཡང་སྒོམ་སྟོན་རྒྱུ་ཆུད་འདི་
 ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཏུ་དགོངས་ཏེ་སྟོན་རྒྱུ་ཡོངས་རྫོགས་རང་སློབ་ཡ་ངལ་བ་གཅིག་
 ཆོད་དད་པ་ཤེས་རབ་ནས་ཁྱེའོག་པའི་ཡུང་བསྟན་བཀའ་ཡིག་བསྟུལ། བྱ་སྟོན་རྒྱལ་བས་གཅིག་ཆོད་
 དད་པ་ཤེས་རབ་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཉམས་རྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཁྱེས། མ་འོངས་སེམས་ཅན་
 གྱི་འགྲོ་དོན་དུ་དགོངས་ཏེ་རི་རྒྱུད་དུ། སྟོན་རྒྱུད་ཡི་གེར་བཀོད་པའི་ལུགས་མེད་ཀྱང་། །མོངས་པའི་
 བརྒྱུད་བརྒྱུད་པའི་བསམ་པ་ཡིས། །ཞེས་དང་། སྟོན་བརྒྱུད་ཡི་གེར་མེད་པ་ཡི་གེར་བཀོད།
 །གསུངས་པ་རི་བཞེན་སྟོན་རྒྱུད་མ་བུ་ཆ་ལག་རྣམས་ཡི་གེར་བཏབ་སྟེ་རང་སློབ་རྟོགས་ལྡན་ནམ་
 མཁའ་འོད་ཟེར་གཙོས་བོད་ཡུལ་གངས་ཅན་སྟོན་རྒྱུད་བར་གསུམ་གྱི་སློབ་ཆོགས་དུ་མར་སྒྲེལ་བས་
 སྟོན་རྒྱུད་འདི་ཉིད་ལ་བྱ་རྒྱལ་བའི་ཕྱག་ཁྲིད་དམ། ཉམས་རྒྱུད་རྒྱལ་བའི་ཕྱག་ཁྲིད་ཅས་པའི་མཚན་
 སྟོན་མིད་ཅེར་གཡོ་བ་བྱུང་། སྟོན་རྒྱུད་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འཇའ་ལུས་འོད་སྒྱར་མངའ་བརྟེས་
 པའི་བྱ་བ་ཆེན་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །ཉམས་རྒྱུད་རྒྱལ་བའི་ཕྱག་ཁྲིད་འདི་ཡི་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་ཞང་
 རུང་གི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་གྱི་སྤྱངས་སྤང་བཞེར་ལོད་པོས་མཛད་པའི་རྩེ་ཏེ་ཕི་ཅི་གསོལ་
 འདེབས་ཀུན་བཟང་ཐུགས་སྦྱུལ་མ་དང་། སྟོ་ཆེན་ལི་བྱ་སྟོན་རིང་གིས་མཛད་པའི་མཁའ་པ་ལི་བྱའི་
 ཞལ་གདམས་བཅས་བཞུགས།

གཉིས་པ་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་རིང་ལུགས་འཕེལ་རིམ།

ལསངས་རྒྱལ་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་རིང་ལུགས་ནི་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་སྟོན་པ་རབས་དགའའི་^༡ནང་ཆོན་
 རྣམ་འཕྲོན་བརྒྱུད་པ་གཤེན་རབ་མི་བོས་སློལ་གཏོད་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཤིག་
 ཡིན། སྟོན་མཆོག་གཤེན་རབ་མི་བོས་གཟིགས་ཆད་ལྔ་^༢དང་དགོངས་ཆད་ལྔ་^༣ཐུགས་ལ་བཀའ་མས་

ཏི་ཕྱི་ལོའི་ལྷོ་མ་ ༡༩༠༡ ལོར་རྟག་གཟིགས་ལོ་མོ་ལུང་རིང་གི་མཁར་བར་པོ་སྤ་བ་བྱུང་དུ་ཡེལ་
 རྒྱལ་བོན་ཐོན་དཀར་དང་ཡུམ་ཡོ་ཕྱི་རྒྱལ་བཞད་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྱོད་ལོ་ལྷི་རྒྱལ་བོ་ཤིང་པོ་བྱི་བ།
 ལྷ་བའི་དང་པོ་དབྱིང་ལྷ་ར་བ་མེ་ལྷག་གི་ལྷ་བ། ཞག་གི་སྤྱིང་པོ་ཆོས་བརྩོ་ལ། ལྷ་ར་མའི་དམ་པ་རྒྱལ་
 ཀྱི་རུ་གོང་། དུས་ཚོད་ཀྱི་དང་པོ་ནམ་ལངས་ཡོས། དེས་གཟུང་ལུང་ལ། རྒྱལ་ལུང་འབྲུག་སྤྱིར་འཛོམས་
 བའི་ཉིན་སྐྱོ་སྐྱོ་བ་མི་རུ་བཞེས་ནས་མཛད་པ་བརྟུག་གཉིས་མཛད། དེ་ཡང་མཛད་པ་བརྟུག་གཉིས་ནི་དྲང་
 དོན་ལུན་སེལ་ལས། སྤྱི་བཞེས་བརྟུན་སྤྱེལ་འགྲོ་གཉིས་བརྟུལ། །ཁབ་བཞེས་སྤྲུལ་འགྲོ་དོན་
 མཛད། །བརྟུང་བརྟུལ་བརྟུན་བ་རྩེས་བཞག་དང་། །བྱིས་སྤངས་འཁོར་སྤངས་བྱངས་འདས།^༡
 །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ༡ རྣམ་པར་བཞེས་པའི་མཛད་པ། ༢ རྣམ་པར་སྤྱེལ་པའི་མཛད་པ། ༣ རྣམ་
 པར་འདུལ་པའི་མཛད་པ། ༤ རྣམ་པར་འབྲེན་པའི་མཛད་པ། ༥ རྣམ་པར་དེས་པའི་མཛད་པ། ༦
 རྣམ་པར་སྤྱུལ་པའི་མཛད་པ། ༧ རྣམ་པར་འཛོམས་པའི་མཛད་པ། ༨ རྣམ་པར་རྒྱལ་པའི་མཛད་པ། ༩
 རྣམ་པར་རིག་པའི་མཛད་པ། ༡༠ རྣམ་པར་དབེན་པའི་མཛད་པ། ༡༡ རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་མཛད་པ།
 ༡༢ རྣམ་པར་གྲུབ་པའི་མཛད་པ་བཅས་མཛད་ཆེན་རྣམ་པ་བརྟུག་གཉིས་ཀྱིས་སྤོ་ནས་གཡུང་དྲུང་བོན་
 ཀྱི་བརྟུན་པའི་རྒྱལ་མཚན་བརྟུགས། ཉོན་མོངས་པ་བརྟུང་བྱི་བཞི་སྤྱིང་ལ་ལྷོས་ནས་བོན་གྱི་སྤོ་མོ་
 བརྟུང་བྱི་བཞི་སྤྱིང་།^༢ འཕྲུལ་བའི་སྤོ་དགུ་^༣ ལ་ལྷོས་ནས་བོན་ཐེག་པ་རིམ་དགུ་^༤ དུག་ལྷ་^༥ ལ་
 ལྷོས་ནས་བོན་སྤོ་བཞི་མཛད་ལ།^༦ དུག་གསུམ་^༧ ལ་ལྷོས་ནས་བོན་བྱི་ནང་གསང་གསུམ་སོགས་
 གདུལ་བྱའི་སྤོ་དང་བརྟུན་ཏེ་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་པ་མཛད། སྤོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོས་ཐོག་མར་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་བརྟུན་པ་ཆགས་པའི་གཞི་མ་བཟོ་རིག་གི་བོན་སྤྱེ་གསུམ་^༨ གཏན་ལ་ཕབས་ནས་བཟོ་
 རྒྱལ་གར་མ་ལི་ཤོ་ལ་གཉེར་དུ་གཏད། བཟོ་རྒྱལ་གར་མ་ལི་ཤོའི་སྤོ་བ་མ་བཟོ་ལ་མཁས་པ་བཟོ་རྩེ་
 ལྷ་དབང་། སྤུབ་ལ་མཁས་པ་སྤྱེ་འཕྲུལ་དབང་སྤུག སྤུག་ལ་མཁས་པ་སྤུག་ཐོགས་སྤུག་པ་སངས།
 མགར་ལ་མཁས་པ་མགར་ལ་ཡུག་པ། དྲིས་ལ་མཁས་པ་ཡི་གེ་འཕྲུལ་བྱ་རུང་། ལྷ་ལ་མཁས་པ་
 ལྷ་གསས་པ་དྲུ་བཅས་འཛོམས་སྤྱིང་མཛོས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དུག་བྱུང་། སྤོན་པས་དགུང་ལོ་གཅིག་
 བས་དགུ་བར་སྤུ་གཤེན་ལེགས་རྒྱལ་ཐང་པོ་སོགས་གཙུག་སྤྱད་ཐོབ་པའི་གཤེན་བརྟུང་^༩ ལ་རྒྱ་
 ཐེག་བཞི་^{༡༠} དང་འབྲས་ཐེག་ལྷ་^{༡༡} བཅས་ཐེག་པ་རིམ་དགུ་གསུངས། དེ་ནས་སྤྱི་རིག་པའི་བོན་སྤྱེ་
 གསུམ་^{༡༢} གཏན་ལ་ཕབས་ཏེ་སྤོ་ལོ་དང་གཡུ་ལོ་གཉིས་ལ་གཉེར་དུ་གཏད། བྱི་རིག་པའི་བོན་སྤྱེ་

གསུམ་^{༡༧}གཏན་ལ་ཕབས་ནས་གོང་ཅི་འཕྲུལ་རྒྱལ་དང་འཕྲུལ་བྱ་རྒྱུད་ལ་གཉིས་དུ་གཏད། བར་དོན་
 རིག་པའི་བོན་སྡེ་གསུམ་^{༡༨}གཏན་ལ་ཕབས་ནས་སྒྲུབ་ཐུག་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ་ལ་གཉིས་དུ་གཏད། གསོ་བ་
 རིག་པའི་བོན་སྡེ་གསུམ་^{༡༩}གཏན་ལ་ཕབས་ནས་རྒྱལ་སྤྲུལ་དབྱེད་བྱ་བྱི་ཤེས་ལ་གཉིས་དུ་གཏད། ཡིད་
 གྱི་ཁྱེད་རྒྱུད་སོགས་ལྷ་པའི་གཤེན་བརྒྱད་^{༢༠}ལ་རྒྱུ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་གཏན་ལ་ཕབས་ནས་གཉིས་
 དུ་གཏད། རྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་གཤེན་ལོ་གྲག་གཉིས་ཐོག་མུ་པན་ལས་འདས་ནས་གཏུང་འཛོལ་མུ་ཆོ་ལྷེམ་
 དུ་ག་རྟོན་པའི་རྒྱལ་ཚབ་དུ་བྱོན་ཏེ་མདོ་སྤྲུལ་སེམས་གསུམ་གྱི་བཀའ་རྒྱལ་ལ་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་
 བཀའ་བརྟེན་མཛད་ཅིང་གཏུང་སོབ་གྱི་ཞལ་སྒྲོབ་རྟག་གཟིགས་དམུ་ཆ་ཏེ་དང་། ཞང་ཁུང་བྱི་ཐོག་
 སྤར་ཅ། སུམ་པ་གྲུ་ཏུ་ལི་སྤར་ཡ། ཁྱོམ་བོན་གསེར་ཐོག་ལྷེ་འབྲམས། རྒྱ་གར་ལྷ་བདག་སྤྲུལ་གྱོལ། རྒྱ་
 བཀ་ལེགས་ཏང་མང་པོ་བཅས་འཛམ་གླིང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་དུ་ག་བྱོན་ཏེ་རྟག་གཟིགས་རྒྱ་ཞང་སུམ་པ་
 ཁྱོམ་སོགས་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་དུ་གཡུང་རྒྱུད་བོན་གྱི་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་བསྐྱེདས་པར་མཛད།

གསུམ་པ་མདོ་སྤྲུལ་སེམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོང་།

མདོ་སྤྲུལ་སེམས་གསུམ་ཟེར་བ་དེ་ནི་ཉོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བྱ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ལ་བྱི་
 སྤང་ལམ་མཚན་ཉིད་དམ་མདོ་ཕྱོགས་དང་། དུག་ལྷ་སྤྲུལ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་། དུག་གསུམ་སྤྲུལ་གསུམ་དུ་
 བསྐྱར་བ་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་རྟོན་པ་ལ་བསྐྱར་ལམ་ནང་སྤྲུལ་ཕྱོགས། སྤང་བྱ་སྤང་དུ་མེད་ཅིང་
 བསྐྱར་བྱ་སྤྲུལ་དུ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་གྲོལ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་གསང་བ་སེམས་ཕྱོགས་སམ་རྩོགས་
 ཆེན་ཟེར། ཐེག་པ་རིམ་དགྲའི་ནང་གི་བྱི་མདོ་ལུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ཐེག་པ་རྒྱུད་དུ་
 གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ལྷོ་བྱང་དབུས་གསུམ་གྱི་གཉིས་ཁ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ནས་བྱུང་བ་དབུས་
 བསམ་ཡས་ནས་ཐོན་པའི་ཐེག་པ་རིམ་དགྲའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐེག་པ་རྒྱུད་དུ་ལྷ་མི་གཞན་བརྟེན་
 གྱི་ཐེག་པ་དང་རང་རྟོགས་གཤེན་རབ་གྱི་ཐེག་པ་བཅས་གཉིས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བྱགས་རྩེ་
 སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་གཡུང་རྒྱུད་སེམས་དཔའ་སྒྲོས་མེད་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ཡོད། འདི་
 བཞི་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཟེར། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་ནི་སྤྲིང་རྩེ་ཆེ་རྒྱུད་དང་ཤེས་རབ་ཆེ་རྒྱུད་གི་སྒྲོ་ནས་
 འཛིག་སྟེ། ཡེ་བྱི་ལ་ལྷུ་ལས། ཐེག་པའི་རོ་བོ་བསྟན་པ་ནི། ཤེས་རབ་དང་ནི་སྤྲིང་རྩེ་ཡིན། འོན་
 གཉིས་ཆེན་ཐེག་པ་ཆེ། འོན་གཉིས་རྒྱུད་ན་ཐེག་པ་རྒྱུད་༡༧ ཞེས་གསུང་བས་རང་དོན་ཁོ་ན་ཡིད་

ལ་བྱེད་པའི་བསམ་སྒྲོ་ཅན་ལ་ཐེག་དམན་པ་དང་། གཞན་དོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཅན་ལ་
 ཐེག་ཆེན་པ་ཟེར། གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་ལ་ཐེག་དམན་པ་དང་།
 སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་རྒྱད་ལྡན་ལ་ཐེག་ཆེན་པ་རུ་བཞེད་དོ། །དེ་བཞིན་སྤྱི་མཐའ་
 འགོག་བྱེད་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ལ་བརྟེན་བྱེད་རྒྱུ་ཆེ་ཆེན་པོ་
 དང་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཁས་ལེན་ནོ། །འབྲས་བུ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་གསང་
 སྤྲུགས་ཕྱི་ཡི་ཐེག་པ་དང་གསང་སྤྲུགས་ནང་གི་ཐེག་པ་གཉིས་ཡོད་པས། གསང་སྤྲུགས་ཕྱི་ཡི་ཐེག་པ་
 ལ་བྱ་བའི་རྒྱད་དང་སྟོད་པའི་རྒྱད་གཉིས། གསང་སྤྲུགས་ནང་གི་ཐེག་པ་ལ་ཡེ་གཤེན་གྱི་རྒྱད་དང་ཡེ་
 གཤེན་ཆེན་པོའི་རྒྱད་བཅས་བཞི་ཡོད་པས་དེ་བཞི་ལ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱད་སྟེ་བཞི་ཟེར། ཐེག་པ་
 དགུ་ལ་སྟེ་དོན་བདུན་རེ་ཡོད་ཅིང་སྟེ་དོན་བདུན་གྱི་མཐའ་མ་ཐེག་པ་གོང་མ་རྣམས་ཐེག་པ་འོག་མ་
 ལས་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། སྤྱང་བའི་དམ་ཆོག་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ། སྤྱབ་པའི་ཐབས། སྟོད་པའི་
 འཕྲིན་ལས། སྤྱབ་པའི་འབྲས་བུ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་བཞེད་དོ། །

འདིར་ཐེག་པ་རིམ་དགུའི་ལྟ་བའི་སྒྲོར་ཅུང་བཤད་ན་ཡེ་ཁྱིམ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་མི་གཞན་བརྟེན་
 ཀྱི་ཐེག་པ་བས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་མུ་སྟེགས་པ་དང་འཛིག་རྟེན་པ་ལས་རྟོགས་པ་
 ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། དགེ་བཅུ་རང་དོན་དུ་སྟོད་པས་སྟོད་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བདེན་
 པ་བཞི་ཡི་སྒྲོ་ནས་དོན་སྒྲུབ་པས་སྒྲུབ་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ། དག་བཙུམ་པ་ཞིང་དག་པའི་འབྲས་
 བུ་བྱང་བཞི་ཡ་བརྒྱད་ཐོབ་པས་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་གསུངས་ཀྱང་།^༩ ཐེག་རིམ་གྱི་
 གཞུང་འགྲེལ་ཀུན་ནས་ལྷ་མི་གཞན་བརྟེན་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བོན་བརྒྱད་ལ་ཞེན་པ། ཡུལ་སེམས་དང་
 བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སོ་སོར་འབྱེད་མི་ཤེས་པའི་ཐེག་པར་བཞག་པས་ཡེ་ཁྱིམ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་མི་
 དགོངས་དོན་བཀའ་ན་རྣམ་བཙུན་གྱི་ཐེག་པ་ལྷ་མི་གཞན་བརྟེན་གྱི་ཁོངས་སུ་མར་འདུས་པའི་ཚུལ་དུ་
 བྱས་ཏེ་གོང་གི་ཁྱད་བོན་དེ་དག་གིས་མུ་སྟེགས་པ་དང་འཛིག་རྟེན་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་
 བསྟན་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ། རང་རྟོགས་གཤེན་རབ་པ་ལ་རྣམ་རྟོན་པ་དང་རང་རྟོགས་དངོས་གཉིས་
 ཡོད། རྣམ་རྟོན་པ་ལ་རྣམ་བཅས་རྣམས་སུ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། རྣམ་མེད་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་
 པའི་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ། ཐེག་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་སེམས་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་
 རྣམ་པ་ཡོད་མེད་རྟོན་པས་རྣམ་རྟོན་གྱི་ཐེག་པ་ཟེར། རྣམ་རྟོན་གྱི་ལྟ་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་

འཛིག་རང་རྟོགས་དངོས་སམ་རང་རྟོགས་གཤེན་རབ་པ་ལ་དབང་བོ་རྒྱལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཆུང་བ་ནི་ཅོ་
 ལྷ་ར་མང་བོ་ལྷན་དུ་ཆོགས་ནས་བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རང་རྟོགས་པ་དང་། ཅུང་དབང་བོ་རྫོ་
 ཞིང་ཡོན་ཏན་ཆེ་བ་བསེ་རུ་རྣམ་གཅིག་སྤྱར་གནས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་པའི་རང་རྟོགས་པ་གཉིས་ཡོད།
 དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་བ་ནི་ཤེས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བོན་རྣམས་ཕྱི་དོན་དུ་མེད་པའམ་ཕྱི་དོན་ཡང་
 དག་ཏུ་མེད་པར་འདོད། བྱང་ཤེས་པའི་སྟེང་དུ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན། ཐུགས་རྗེ་སེམས་
 དཔའི་ཐེག་པ་བས་ཕྱི་རོལ་གཟུང་བའི་ཡུལ་དང་ནང་འཛིན་པའི་སེམས་གཉིས་ཀའི་སྟེང་དུ་ཕྱི་དོན་
 དུ་གྲུབ་པ་མི་བཞེད་ཅིང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་དམ་དུ་ཁས་ལེན་ནོ། ཐེག་པ་དེ་
 གཉིས་ཀས་ཤེས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གཟུང་བའི་ཡུལ་གྱི་སྟེང་དུ་ཕྱི་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཞལ་
 མཐུན་ཡིན། གཡུང་རྒྱུད་སེམས་དཔའ་སྦྱོར་མེད་པ་ལ་རོལ་བ་སྦྱི་མཆེད་ལྷ་ར་སྣང་བ་དང་མཚན་མ་
 ཀྱན་བྲལ་ཅིར་མི་གནས་པ་གཉིས་ཡོད་པས། ཐེག་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་ལྷ་བའི་དགག་བྱའི་བདེན་གྲུབ་
 མེད་པ་དང་བདག་ཏུ་མེད་པ་སོགས་འདོད་པ་མཐུན་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་མེད་ལ་མི་
 མཐུན་ནོ། །བྱ་བ་གཙང་སྦྱོད་ཡེ་བོན་གྱི་ཐེག་པའི་ལྷ་བ་ནི་དག་པ་གསུམ་གྱི་བོན་ཉིད།¹³ རྣམ་པ་ཀྱན་
 ལྷན་མཛོན་ཤེས་ཀྱི་ཐེག་པ་བས། རང་གི་སེམས་ཀྱིས་བོན་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་མ་མེད་པར་རྟོགས་
 པའི་བྱིན་བརྒྱབས་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་འེད་ཀྱི་ལ་འཁོར་འཛིག་རྟེན་ལྷ་ར་གནས་པ། དངོས་བསྐྱེད་ཐུགས་
 རྗེ་རོལ་བའི་ཐེག་པ་བས་སྒྲོར་བདུན་¹⁴ ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བོན་ཉིད། ཤིན་ཏུ་དོན་ལྷན་ཀྱན་རྫོགས་
 ཀྱི་ཐེག་པ་བས་རྒྱ་དག་པའི་དབྱིངས་ནས་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བ། རྫོགས་པ་ཆེན་
 བོ་བས་ཇི་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱི་མཆེད་ལྷ་བར་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐེག་པ་དམན་པའི་ལྷ་བ་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་དང་། ཕྱི་མདོ་ལུགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷ་བ་སྟོང་པ་ཉིད། བྱང་སྔགས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བ་རྒྱ་དག་
 པའི་དབྱིངས་ནས་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བ། ཡང་ཅེ་སྦྱ་མེད་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་
 སེམས་མ་བཅོས་པ་ཇི་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་གསུམ་ལ་ལྷ་བ་རང་གི་ངོས་ནས་མཐོ་དམན་གྱི་བྱུང་པར་
 དང་། འཛིག་བྱེད་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ། ཉམས་སུ་ལེན་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། ལྷ་
 བ་འདེགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲོབས་སོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་བྱུང་པར་ཡོད། དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་
 པར་བཞག་པའི་མདོ་ལུགས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཅི་ཡང་འབྱུང་དུ་རུང་
 བའི་ལྷ་ཆོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་པ་རང་སྣང་དུ་ཤར་བའི་གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་རྣལ་

འབྱོར། ཡང་གསང་བླ་མེད་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་མ་བཙས་པའི་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལ་
 ཐབས་ཀྱི་ཆེ་ཆུང་དང་། ཤེས་རབ་ནོར་ལྷ། རིག་པའི་རང་བྱུགས་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཡོད། མདོ་
 ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལས་སྤྲུགས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་མཐོ་བའམ་ཟབ་པ། སྤྲུགས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལས་
 རྫོགས་ཆེན་གྱི་ལྟ་བུ་མཐོ་བ། ལྟ་བུའི་མཐར་ཐུག་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡང་ཅེ་བླ་མེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལས་
 ལེན་ནོ། གྲུབ་མཐའི་རྒྱལ་པོ་གཡུང་དྲུང་བོན། །ལྟ་བུའི་རྒྱལ་པོ་རྫོགས་པ་ཆེ། །ཞེས་ཡོངས་སུ་
 གྲགས་སོ། །མདོ་སྤྲུགས་སེམས་གསུམ་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཡང་བྱི་མདོ་སྤེ་དང་འབུམ་སྤེའི་བཀའ།
 རང་སྤྲུགས་སྤེ་དང་གསང་བ་སེམས་བྱོགས་ཀྱི་བཀའ་བཙས་ཡོད། བྱི་མདོ་སྤེའི་བཀའ་ནི་གཙོ་བོ་
 གཡུང་དྲུང་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུད་དང་། སྤྱིད་པའི་མཛོད་སྤྲུགས། འདུལ་བ་རྒྱུད་དུག་³⁴ མཛད་
 མདོ་རྒྱས་པ་དྲི་མེད་གཟི་བཞིན། མཛད་མདོ་འབྲིང་བོ་གཟེར་མིག་ མཛད་མདོ་བསྐྱུས་པ་མདོ་འདུས།
 མི་རྒྱུབ་མཚན་མདོ། གསོ་དབྱེད་སྤྲོད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་འབུམ་བཞི་³⁵སོགས་དང་།

འབུམ་སྤེའི་བཀའ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཁམས་ཆེན་སྟོང་ཐུག་བརྒྱུ་བ། ཁམས་
 ཆེན་འབྲིང་བོའི་རྒྱས་པ་འབྲིང་འབུམ། བསྐྱུས་པ་ཁམས་བསྐྱུས། བོན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིད་པོ་བདལ་འབུམ།
 མདོ་རྫོགས་རིག་པ་ཅེ་མོའི་འབུམ། འབུམ་ཉི་མ་དགུ་ཤར། ས་བདག་ཁྱུ་གཉན་བཙས་ཐབས་ཀྱི་
 འབུམ་སོགས་ཡིན།

ནང་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་བཀའ་ནི་གསང་སྤྲུགས་བཀའ་དུག་དང་།³⁶ ཁྱོ་བོ་རྒྱུད་དུག་³⁷ ཞི་
 བ་གཡུང་དྲུང་ཡོངས་རྫོགས། ལས་ཀྱི་འབྲིང་ཆེན་སྤེ་དགུ་³⁸ གསང་མཚོག་མཐར་ཐུག་མ་རྒྱུད་སངས་
 རྒྱས་རྒྱུད་གསུམ།³⁹ དབལ་གསུམ། བདག་གཞན་རྒྱུད་སྟོལ་ལུང་པའི་རྒྱུད་དགུ་⁴⁰ གཙོ་མཚོག་སྤྲུག་
 ལ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་རྣམས་ཡིན།

ཡང་གསང་བླ་མེད་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ནི་ཞང་ཞུང་སྤྲོད་རྒྱུད་བཀའ་རྒྱུད་སྐྱོར་
 བཞི་⁴¹དང་། བྱང་སེམས་གཤམ་པ་དགུ་སྐྱོར། རྫོགས་ཆེན་བསྐྱུགས་པ་སྐྱོར་གསུམ།⁴² ཡེ་ཁྱི་མཐའ་
 སེལ། རྫོགས་ཆེན་ཐུ་མེད་བདལ་པ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་རྣམས་རྫོགས་ཆེན་ནམ་སེམས་སྤེ་ཡིན། མདོ་
 སྤྲུགས་སེམས་གསུམ་གྱི་བཀའ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཞང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་
 མཛད་པའི་བཀའ་བརྟེན་ལའང་བྱི་མདོ་བྱོགས་ཀྱི་བཀའ་བརྟེན། རང་སྤྲུགས་བྱོགས་ཀྱི་བཀའ་བརྟེན།
 གསང་བ་སེམས་བྱོགས་ཀྱི་བཀའ་བརྟེན་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད། བཀའ་འགྱུར་ཟེར་བ་དེ་སངས་

བཞི་པ་ཕྱི་རྒྱུད་སྤང་ལམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་རྣམ་དག་འདུལ་བའི་རྒྱུད་རིམ།

ལྷ་པ་བསྐྱར་ལམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ནང་གསང་སྤྲུག་གི་རྒྱ་རིམ།

ལྷ་གསུམ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ། གཤེན་ཚོད་མེད་འོད་ལྡན། ཡཔ་འཕྲུལ་གཤེན་སྒྲར་ལྡན། ལུས་
བཟང་ཟ་འིང་བཅུན། གས་འཛི་མེད་གཅུག་ཡུད། རྫོགས་གསར་བ་འདུས་པ། དབལ་བོན་རྣལ་ལ་

མེ་འབར། ལྷ་གཤེན་ཡོངས་སུ་དག་པ། རྒྱལ་གཤེན་མི་ལུས་བསམ་ལེགས། གྲུ་གྲུ་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ།
གཤེན་ནམ་མཁའ་སྒྲོང་བའི་མདོག་ཅན། རྒྱལ་སྐས་སུ་བྱི་བཅན་པོ། མོན་བོན་ཉ་ར་ཅི་པར། རྒྱུང་རྒྱལ་
སྟག་ཐེང་ལི་ཐེང་། ཞང་ཞུང་ཨ་ཁུ་ཕྱག་ཐག ཞང་ཞུང་སད་ནེ་གལ། དཔོན་གསལ་མཁས་པ་ད་མི་ཐད་
ག། ཤད་པུ་ར་ལུག རྒྱ་བོན་ཟེང་པ་མཐུ་ཆེན། སྟེ་བོན་ཐོག་འཕུལ། སྟེ་བོན་ཐོག་ཅེ། ཞང་ཞུང་སྟོང་
རྒྱུང་མཐུ་ཆེན། གེ་སར་རམ་པ་ཕྱེ་རིང་། སེ་བོན་གཤེན་པོ་དབུ་ཆེན་ནམ་དཔལ་ལྷན་གསར་ཆེན། ལྷ་བོན་
ཀྱི་མ་ཆ་མ་རྒྱུང་། མེ་ཉག་ཕྱེ་ཆ་མཁར་བུ། ཞང་ཞུང་གི་གཤེན་པོ་ཉེས་པ་གྱེར་མེད། དམ་ཆ་གྱེར་མེད།
ཁོད་སྒྲུངས་བྲན་པ་ནམ་མཁའ། གཏེར་སྟོན་གཤེན་ཆེན་གྲུ་དགལ། གྱེར་མི་ཉི་འོད། རྒྱལ་སྐྱུ་མ་སྟོན་
སྟོང་འཛིན། དབྱིལ་སྟོན་ཁྱུང་ཆོད་ཅུལ། གཡས་ཤུའི་སྟོན་པ་བཅོ་བརྒྱད།^༡ སྟོན་རིའི་མཁན་རབས་
རིམ་བྱོན།^༢ ཡང་ན་གསར་སྟགས་ལྷ་ར་འཆི་མེད་ཡུམ་སྐས་གཤེན་གསུམ།^༣ སྟོད་ཀྱི་སྐྱུ་མ་ཆེ
དུག་^༤ བར་གྱི་གཏུང་རྒྱུད་བཅུ་གསུམ།^༥ སྟོད་ཀྱི་མཁས་པ་མི་བཞི།^༦ རིག་འཛིན་ལོ་པར་གཤེན་
བརྒྱད།^༧ གཏེར་སྟོན་གཤེན་གྱེར་མ་དབྱིལ། རྒྱུང་འཛིན་བྱ་ལྷ་སྟེ་མེལ། གཡས་ཤུའི་སྟོན་པ་བཅོ་
བརྒྱད།^༨ སྟོན་རིའི་མཁན་རབས་རིམ་བྱོན་ནོ།^༩

དུག་པ་གྲོལ་ལམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་སེམས་སྟོགས་ཇོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཞུང་སྟོན་ རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་རིམ།

སྐྱུ་གསུམ་མདོན་དུ་གྱུར་བའི་སྐྱུ་མ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་རྒྱུད་དགུ་^༡ གནས་ ལུགས་ལ་ཆེན་ལྷ་བའི་སྐྱུ་
མ་འགོ་འདུལ་གཤེན་པོ་ལྟ།^༢ རོན་དུག་གནད་དུ་བསྟུན་པའི་སྐྱུ་མ་མཉམ་མེད་སེམས་དཔའ་
དུག་^༣ གདམས་དགུ་ལྷག་པར་སྟོན་པའི་སྐྱུ་མ་གྲུབ་ཐོབ་རིག་འཛིན་དགུ་^༤ མན་ངག་ལྷ་རྒྱུད་བཞི་
ཡི་སྐྱུ་མ་ལོ་པར་གྲུབ་ཆེན་བཞི།^༥ གདམས་ངག་བཀའ་ཡི་འབྱུང་གནས་སྐྱུ་མ་སྐྱུ་ལྷ་འི་ཅན་
གཉིས།^༦ གྲུབ་པ་ཉགས་དང་ལྷན་པའི་སྐྱུ་མ་ལས་ཅན་དམ་པ་དུག་^༧ བསྟོམ་པ་ཉམས་དང་ལྷན་
པའི་སྐྱུ་མ་སྟོད་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོགས་ལྷན་འབྲུལ་ཞིག་དུག་^༨ ཡོན་ཏན་སྟོགས་མེད་མངའ་བའི་སྐྱུ་མ་ནམ་
རྒྱལ་གྲུབ་ཆེན་ལྟ།^༩ སྟོན་རྒྱུད་ཁྱུངས་དང་ལྷན་པའི་སྐྱུ་མ་དགུ་^{༡༠} སྟོན་རྒྱུད་སྟགས་སེམས་སྟོན་
པའི་སྐྱུ་མ་ལྟ།^{༡༡} འགོ་རོན་སྟོགས་མེད་མཛད་པའི་སྐྱུ་མ་བཀའ་རྒྱུད་རིག་འཛིན་དགུ་^{༡༢} དགོངས་
པ་མཁའ་ལྷ་ར་གྲོལ་བའི་སྐྱུ་མ་ཟབ་ལམ་མངའ་བདག་བརྒྱད།^{༡༣} གཞན་རོན་སྟོགས་བཅེ་ལྷན་པའི་

སྤྲུལ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་གཉིས།^{༡༣} མན་ངག་བཀའ་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་རྒྱུད་ལྡན་སྤྲུལ་མ་གསུམ།^{༡༤}
 ཟབ་དོན་མདོན་དུ་སྟོན་པའི་སྤྲུལ་མ་མཚུངས་མེད་བསྟན་སྟོག་བརྒྱད།^{༡༥} བསྐྱབ་གསུམ་བསྟན་པ་
 འཛིན་པའི་སྤྲུལ་མ་བསྐྱབ་གསུམ་དབང་ལྷན་བདུན།^{༡༦} ཐེག་དགུ་བང་མཛོད་འཛིན་པའི་སྤྲུལ་མ་མཉམ་
 མེད་གདེང་ལྡན་བརྒྱད།^{༡༧} གནས་ལུགས་ཆེན་པར་སྟོན་པའི་སྤྲུལ་མ་ཕྱོགས་མེད་ཀྱན་གྲོལ་བདུན།^{༡༨}
 གསང་སེམས་གྲུབ་པ་སྟེམས་པའི་སྤྲུལ་མ་ལས་ཅན་སྟེ་མཆོག་བཞེད་པའི་^{༡༩} བཅས་ལ་རིམ་པར་བརྒྱུད་ནས་
 དེང་སང་སྟིགས་མ་ལུ་བདོ་བའི་དུས་འདི་བར། ལུང་རྟོགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལྷ་དཀར་གཡུང་
 རྒྱུང་བོན་གྱི་བསྟན་པའི་སྟིང་པོ་མདོ་སྔགས་སེམས་གསུམ་གྱི་དབང་ལུང་ཁྱེད་གསུམ་ནམས་ཐུགས་
 རྩེའི་ཉག་ཐག་མ་ཆད། དྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ན་བུན་མ་ཡལ་བར། རྟོང་གི་སྦྱི་ལུད་རྒྱལ་བ་སྟན་རི་བ་ཡེ་
 མཉམ་མེད་ཆེན་པོ་མདོན་བྱོན་ཡོསྦྱབས་རྩེ་སྟན་རིའི་བྲི་འཛིན་སོ་གསུམ་པ་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཉི་
 མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་ཀྱི་བྲུ་མཆོག་ཀྱན་མཁུན་ཉི་མ་བསྟན་འཛིན་
 སྤྱར་ཡང་སངས་རྒྱས་མིའི་གཟུགས་སྤྱར་སྤྱུལ་པ་སྟེ་སྟོད་ཀྱན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཆེན་པོ་ཡོསྦྱབས་རྩེ་སྟན་
 རིའི་ཡོངས་འཛིན་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་གཙོས་གཞིས་བྱེས་གཉིས་སུ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་འཁུར་དུ་བཞེས་པའི་སྟེ་ཆེན་སྤྱུལ་དགོ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་ཡོངས་རྫོགས་བར་གནས།

བདུན་པ་གངས་ཅན་བོད་དུ་གཡུང་རྒྱུང་བོན་གྱི་རིང་ལུགས་འཕེལ་རིམ།

རྒྱུ་ཡི་བོན་^{༢༠} གྱི་འཕེལ་རིམ་དང་། འབྲས་བུའི་བོན་^{༢༡} གྱི་འཕེལ་རིམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས། དང་པོ་རྒྱ་
 ཡི་བོན་གྱི་འཕེལ་རིམ་ནི། རྣམ་འདྲན་མི་ཡི་སེང་གེ་སྟོན་མཆོག་གཤེན་རབ་མི་བོས་མཛད་ཆེན་བརྩ་
 གཉིས་བསྐྱངས་པའི་ནང་ཚན་མཛད་ཆེན་བདུན་པ་བདུད་བདུལ་བའི་མཛད་པའི་ཁོངས་སུ་སྟོན་
 མཆོག་གཤེན་རབ་མི་བོ་ཉིད་གངས་ཅན་བོད་དུ་ཞབས་བཅག་ནས་བོད་ཡུལ་དུ་བཙན་བོན། བདུད་
 བོན། ལྷ་བོན། གཉན་བོན། འདྲེ་བོན། གནོད་སྦྱིན་གྱི་བོན་པོ། མ་སངས་ཀྱི་བོན་པོ་སོགས་གཡེན་
 ཁམས་འདུལ་བའི་བོན་པོ་དང་། རང་བྱུང་ཁོར་ལུག་གི་འབྱུང་བར་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་མཁན་གདོད་མའི་
 བོན་པོ་དག་ལ་རྒྱ་ཐེག་གི་ཁོངས་གཏོགས་བསང་དང་གསུར་གཏོང་བྱ། རྣམ་མཁའ་དཀར་ནག་དང་
 ལྷལ་རིས་བསྒྲིལ་བྱ། རྒྱུང་ཏྲ་གཏོང་བྱ་དང་དར་ཅོག་འཛུགས་སྟོལ། ལྷུང་བརྟན་རྒྱུང་དང་མདོས་གཏོང་།

སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བོད་ཡུལ་དུ་ཕྱེད་པ་སྐབས་བསུད་བོན་དང་བཅན་བོན་སོགས་གདོད་
མའི་བོན་གྱི་ཡུགས་སུ་དང་བྱལ་ཆེ་བའི་དམར་མཛོད་སོགས་འཆོ་བ་བོན་དུ་འཛིན་པའི་ལྷ་གྲུབ་དེ་
དག་བཀག་སྡོམ་བྱས་ནས། གདོད་མའི་བོན་ཆོས་ཀྱི་ལམ་སྟོལ་རྣམས་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་ཡུགས་སུ་
བསྐྱར་བཅས་བཏང་བ་མ་ཟད། གདོད་མའི་བོན་གྱིས་བསྟན་པའི་ལྷ་འདྲེ་བཟའ་བ་གཡ་དགའ་བ།
བཏུང་བ་ཁྲག་ལ་བརྒྱས་པ་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིག་ལ་ཡོངས་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་དམར་མཛོད་ཀྱི་
དོད་དུ་སེམས་ཅན་དེ་དག་དང་འདྲ་བའི་གནམ་ལ་འཕྱར་དགུའི་འདབ་ཆགས་ཀྱི་བྱ་རིགས། རྒྱ་མཆོ་
དང་རྩ་མཐོན་ལ་གནས་པའི་རྩ་གནས་ཀྱི་རིགས། མཆེ་སྡེར་ཅན་གྱི་གཅན་གཟན། བདག་ཏུ་མ་བཟུང་
བའི་རི་དྲགས། བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་གཡུང་དྲགས་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་གསེར་དངུལ་དང་
ཟངས་ལྷགས། གཟན་དང་འཛིམ་པ། རྩོམ་གྱི་སོགས་ལ་འཕྱར་དུ་དོད་པ་དང་། རིས་སུ་བྱིས་པ། རས་
དང་ཤོག་ལུ། ལྷམ་ལུ། རྩོམ་ལ་དང་གིར་ལེབ་སོགས་ཀྱི་རིས་སུ་རི་མོར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་

གི་ཚབ་ཏུ་མཆོད་པ་འབུལ་སྒོལ་དང་། འབྲི་མོག་གསེར་སྒྲིམས། གཡུ་ཕྱོན། ཡུ་ཏི་^༡་སོགས་སེམས་
 ཅན་གྱི་ཐུག་མཆོན་བྱེད་ཏུ་མཆོད་པ་འབུལ་སྒོལ་བཅུགས་པ་ནི། སྤང་སྤྱིད་སྒྱི་མདོས་ལས། བདུད་བོན་
 གྱི་དམར་ཐབས་ལ། གཤེན་རབ་ནི་ཅི་དགེས་ཏེ། ཁྱབ་པ་ནི་ཆམ་ལ་པལ། འབྲུ་དཀར་གྱི་གཏོར་
 མས་བསྐྱང་། དམར་ཐབས་གྱི་འདྲེས་བྱུང་ན། གཤེན་ལྷ་ལ་འོངས་པ་མཐོལ། གཏོན་བོན་གྱི་ཤེ་
 རྩེ་སྒྲིམས། གཤེན་རབ་ནི་ཅི་དགེས་ཏེ། གཏོན་འདྲེ་ནི་ཆམ་ལ་པལ། འབྲུ་དཀར་གྱི་ཡུ་ཏིས་
 བསྐྱང་། ཤེ་རྩེ་ལྷ་འདྲེས་བྱུང་ན། གཤེན་ལྷ་ལ་འོངས་པ་མཐོལ།^༢ ཞེས་གསུངས་པས་གོ་ནུས་སོ།
 རྒྱ་བོན་གྱི་ནང་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་གས་ནི་བོན་ཤེས་པ་ཅན་བཅུ་གཉིས་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། ཡོངས་
 གསལ་བོད་རྒྱལ་ཐོག་མ་གཉའ་བྲི་བཙན་པོ་བོན་ཤེས་པ་ཅན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གཉའ་བར་བྲི་བཏེགས་
 བས་བོད་རྒྱལ་དུ་བཀྱར་བའི་ལོ་རྒྱུས་འཆད་སྐབས་བོན་ཤེས་པ་ཅན་བཅུ་གཉིས་ཟེར་བ་དེ་ནི་བཙན་
 པ་ལྟོ་དང་གཉགས། བཙན་པ་ཁྱུང་དང་སྤྲུམས། གཉན་པ་སེང་སྟོ་སྟེ། ཡབ་འབངས་རུས་དྲུག་སོགས་
 རུས་མིང་ཕྱེ་བྲག་གི་བོན་པོ་དང་། ལྷ་བོ་ལྷ་སྤྲུལ། སེ་བོན། ལྷ་བོན། ཅོག་ལ་བོན། ཞང་ཁྱུང་བོན་པོ་
 ཟེར་བ་ལྷ་བུ་ཡུལ་ལུང་ཕྱེ་བྲག་གི་བོན་པོ། དེ་བཞིན་བཀྱ་ཤིས། སྟོ་གོས། སུན་ཆོགས། ཆོ་རིང་ཟེར་བ་
 ལྷ་བུ་མི་ཕྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་མིང་མིན་ཅིང་། འོ་ན་གང་ཡིན་སྟུམ་ན་སྐབས་དེ་ཡི་སྒྱི་ཆོགས་སུ་དར་ཁྱབ་
 དང་འཕྲིན་ལས་ཆེ་བའི་བོད་ཀྱི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་སམ་ཤེས་རིག་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་
 མཁས་པའི་སྒྲིམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ལ་གོ་དགོས་སྟུམ། དེ་ལྷ་བུའི་ཡ་ཐོག་གཏོད་མའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་
 གམ་རིག་གཞུང་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གཉིས་ནི་བོན་ཤེས་པ་ཅན་བཅུ་གཉིས་སྟེ། ༡ མགོན་ཤེས་ལྷ་བོན། ༢
 གཡུང་ཤེས་ལྷ་བོན། ༣ འགོ་ཤེས་སྤྱད་བོན། ༤ དུར་ཤེས་སྤྱིད་གཤེན། ༥ གཙང་ཤེས་སེལ་འདེབས།
 ༦ གོལ་ཤེས་ལྷ་བྱུང། ༧ ཡན་ཤེས་སྒྲན་དབྱེད། ༨ རྫོས་ཤེས་ཅིས་མཁན། ༩ སྒྲུ་ཤེས་གཏོ་དགུ ༡༠
 ལྷིང་ཤེས་ཤ་བ། ༡༡ སུར་ཤེས་རྩ་ཐིག ༡༢ རྫོལ་ཤེས་འཕུལ་བོན་བཙས་བོན་ཤེས་པ་ཅན་བཅུ་
 གཉིས་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། འདིར་ཤེས་པ་ཅན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་དོ་སྦྱོད་མདོ་ཙམ་ཞུས་ན། ༡ མགོན་
 ཤེས་ལྷ་བོན་ཟེར་བ་དེ་ནི་གང་ཟག་སོ་སོ་ལ་མགོན་སྟོབ་དང་སྟོང་གོགས་བྱེད་པའི་གཙང་མའི་ལྷ་
 རིགས་གཙོས་དབྱ་ལྷ་དང་ཁྱིམ་ལྷ་ཡུལ་ལྷ་སོགས་ལ་གསོལ་མཆོད་བྱེད་པའི་ཤེས་རིག་ཞིག་ལ་ཟེར།
 ༢ གཡུང་ཤེས་ལྷ་བོན་ཟེར་བ་དེ་ནི་ལྷ་དང་གཡུང་བཀྱག་ནས་རྒྱ་ལོར་དཔལ་འབྱོར་བསྐྱབ་པའི་རིག་
 གཞུང་ཞིག་ལ་ཟེར་དཔེར་ན་གསེར་འོད་ལོར་ལྷའི་གཡུང་སྐྱབས་དང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གཡུང་སྐྱབ་

གྱི་གཞུང་སྐོར་ཡིན། ༥ འགྲོ་ཤེས་སྤྱད་ཐོན་ཟེར་བ་དེ་ནི་མི་ཡི་སྒོ་ག་ལུས་དབང་ཐང་རྒྱུ་ཏུ་སྤྱོད་སྐོར་ཡི་དེ་ཡི་རྒྱ་ལོར་དཔལ་འབྱོར་ལ་བསྐྱེད་པ་ཅན་གྱི་འདྲེ་གཏོན་སྐོར་འཛིན་པ་ལ་བྱེད་པར་སྤྱད་རིགས་གང་དགོས་དང་སྤྱད་དུ་འགྲོ་བའི་རྣམས་སྤྱོད་ཤེས་པའི་རིག་གནས་ལ་ཟེར། ༧ དུར་ཤེས་སྤྱད་གཤེན་ཟེར་བ་དེ་ནི་གཙོ་བོ་གྱི་ཤི་རུ་སོང་བའི་མི་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་རིག་གཞུང་གི་ཆོ་ག་ཞིག་སྟེ། ཐེག་པ་བཞི་པ་སྤྱད་གཤེན་གྱིས་སྤྱོད་སེམས་གསུམ་འདུར་བའི་ཐོན་སྐོར་ཡིན། གྱི་ཤི་རུ་སོང་བ་རྣམས་ནི་འདྲེ་གཏོན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་གཤེན་པོའི་རྣམ་ཤེས་དང་གཤེན་པོའི་རྣམ་ཤེས་བདག་ཏུ་བརྩུང་བའི་འདྲེ་གཏོན་གཉིས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་འབྱེད་པའི་རིགས་གཞུང་ལ་ཟེར། ༨ གཙང་ཤེས་སེལ་འདེབས་ཟེར་བ་དེ་ནི་འབགས་བཙོག་དང་མེ་མཁོ་ལ་གོར་བའི་རིགས་རྣམས། བྱུས་དང་བསང་གིས་གཙང་མ་བཟོ་བའི་རིག་གཞུང་ཞིག་ལ་ཟེར། ༩ གྲོལ་ཤེས་ལྷ་བྱད་ཟེར་བ་དེ་ནི་གཏད་བྱད་དང་གཏོན་པའི་རིགས་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་རིག་གཞུང་ཞིག་ལ་ཟེར། བྱད་ལ་ལྷ་ཡི་བྱད་དང་ལྷ་ཡི་བྱད། མི་ཡི་བྱད། གཏོན་སྤྱོད་གྱི་བྱད་སྐོར་ཡོད། གཞུང་འགའ་ཞིག་ཏུ་གྲོལ་ཤེས་གཏད་བྱད་ཡོད་པས་གཅིག་པ་ཡིན། ༡༠ བན་ཤེས་སྤྱོད་དབྱེད་ཟེར་བ་དེ་ནི་རྒྱུང་མཁྱིས་བད་བཀའ་ཁག་སྟེ་འདུ་བ་རྣམས་བཞིའི་ནད་གྱི་རིགས་ལ་ཕན་པའི་སྤྱོད་གྱི་རིག་གཞུང་ཞིག་ལ་ཟེར། དེ་ཡི་གཞུང་གཙོ་བོ་འབྱུང་བཞི་ཡིན། ༡ སྒོས་ཤེས་རྩིས་མཁན་ཟེར་བ་དེ་ནི་གཙོ་བོ་འབྱུང་རྩིས་སུ་འགྱུར་སྒོར་ནས་མི་དེ་ཡི་ལས་གྱི་སྒོས་ཐང་གིས་ལུས་ལ་ན་ཚ། སེམས་ལ་སྤྱོད་བསྐྱེད། རྒྱ་ལོར་བྱུག་དབུ་སྐོར་ཤེས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤིག་ལ་ཟེར། ༢ སྤྱོད་ཤེས་གཏོན་ཤིང་དེ་ནི་གཏོན་རིགས་སྤྱོད་ཆོག་གྱི་སྤྱོད་ནས་གཞུགས་མེད་གྱི་ལྷ་འདྲེའི་རིགས་རྣམས་འཛིན་པ་ལ་བྱེད་པའི་རིག་གཞུང་ལ་ཟེར། གཏོན་ལ་གཏོན་དཀར་ནག་ཁ་གསུམ་དང་གཏོན་རིགས་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་སྐོར་ཡོད། ༣ ལྷེད་ཤེས་ཤ་བ་སེམས་ཅན་ཤ་བའི་གཞུགས་རིས་ལས་བསྐྱེད་པའི་མདོས་རིགས་ཤ་བ་རུ་རྒྱས་གྱི་མདོས་ཟེར་བ་དེ་དག་ཡིན། ཐ་སྙད་འདི་ལ་སྙད་ནས་ཐོན་པོས་ཤ་བ་དམར་མཚོད་བྱེད་གྱི་རེད་ཟེར་མི་རུང་། ༤ འཕུར་ཤེས་རུ་ཐིག་འདི་ནི་མོ་དང་པ་ཡི་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱའི་ཐོན་རྣམས་ཡིད་ཆེས་གྱིས་དངོས་ཡོད་དུ་གཏན་འབེབས་བྱེད་པའི་རིག་གནས་ཞིག་ལ་ཟེར། རུ་ཐིག་ཟེར་བ་ནི་མོ་ཡི་ནང་གི་མོ་ག་རྒྱས་ཤོས་ཤིག་ཡིན། རུ་ཐིག་ནི་ཞང་སྤྱོད་དུ་མོ་ཡི་མིང་ཡིན་པར་བཤད། ༥ སྤྱོད་ཤེས་འཕུལ་ཐོན་ཟེར་བ་འདི་གསང་སྤྱོད་གྱི་གཞུང་གི་ནད་དུ་བྱོན་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཞེས་པའི་སྤྱོད་པ་

དང་མཚུངས་པར་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གསོན་གྱི་དྲིས་སུ་ཆེ་སློག་དབང་ཐང་རྒྱུད་ཏྲ་
སླ་དཔལ་རྒྱ་ལོར་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ལ་བར་ཆོད་བྱེད་པའི་དགྲ་བགེགས་དང་། གཤེན་གྱི་རྣམ་ཤེས་
བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འདྲེ་གདོན། སངས་རྒྱས་བཟློན་པའི་སྤྱི་དགྲ། བོན་གཤེན་སླ་
མའི་སློས་དགྲ་རྣམས་ལུས་སེམས་བཀྲལ་ནས་རྣམ་ཤེས་བོན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱུ་རུ་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་
ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་བོད་མི་མགོ་ནག་གདོང་དམར་པའི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་མི་འདྲ་
བ་ཅུ་གཉིས་ལ་མཁས་པའི་སྤྱོད་པུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེད་ཀྱི་རྩ་ལ་ལས་གངས་ཅན་བོད་ལ་ཆབ་སྲིད་
འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་མཁན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་དགོས་པར་མཐོང་སྟེ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིར་
བསྐོས་ཕྱི་ལོའི་ལྷོ་མ་ཤིང་གི་བྱི་ ༡༡ ནུམ་པ་ཡིན། དེ་ནས་བཟུང་སྤྱི་ཆོགས་དེ་ཡི་ནང་དུ་བོན་གྱི་མི་སྟོ་གོས་
བཀྲ་བ་ཅན་བཅུ་གཉིས་ཞེས་མཁས་དབང་དེ་དག་སྟོན་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པར་སེམས།

གཉིས་པ་འབྲས་ལུང་བོན་གྱི་འཕེལ་རིམ་ནི།

ཕྱི་ལོའི་ལྷོ་མ་དུ་སྤྱུ་རྒྱལ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་གཉའ་རྗེ་ཁྲི་བཙན་པོ་བོན་སྲིད་གཉིས་ལྷན་གྱི་གངས་
ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁྲིར་འཁོད་པ་ནས་བཟུང་རྒྱལ་པོའི་སྤྱུ་གཤེན་ནམ་མཁའ་སྤྱང་བའི་མདོ་ག་ཅན་གྱིས་
ཐོག་མར་སྤྱི་སྤྱངས་གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་བོན་སྐོར་རྣམས་སྤེལ་ཅིང་རྒྱལ་སྔགས་ལུ་ཁྲི་བཙན་པོས་ཞང་
ཞུང་ནས་མཁས་གྲུབ་དུ་མ་གདན་དྲངས་ཏེ་གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་འདུ་གནས་སོ་བདུན་^༡ “བཙུགས་ཏེ་
ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་ལྷོངས་སུ་མདོ་སྔགས་ཉི་ལྔ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སངས་རྒྱས་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་
བཟློན་པའི་སྤྱོད་མེ་གཏམས་པར་བྱས། ཏྲག་གཟིགས་ཀྱི་མཁན་པོ་རྩུ་འཕྱལ་ཡེ་ཤེས་དང་སྟ་ཆེན་ལི་
ལུ་སྟག་རིང་། ལྷུང་པོ་སྟག་སྤོན་གཙུག་ རྟེ་ཤོད་ཀྲམ། གཙོ་ཁྲི་གཙུག་ ལོ་བཅ་པ་རི་དབུ་ཆེན། སླ་
ཆེན་དྲན་པ་ནམ་མཁའ་སོགས་ཀྱིས་བོན་བཟློན་ལ་འཆད་ཉན་སྒྲིམ་སྤྱབ་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་རྒྱ་ཆེར་
བསྐྱབས། བོད་རྒྱལ་གནམ་གྱི་ཁྲི་བདུན་^༢ ཀྱི་རིང་ལ་སླ་མ་ཆེ་དྲུག་གི་བོན་^༣ “བཟློན་དར་ཞིང་རྒྱས་
པར་བྱུང་། བོད་རྒྱལ་ས་ལ་ལེགས་དྲུག་^༤ གི་ཐོག་མ་གྱི་གྲུམ་བཙན་པོས་བོན་བཟློན་བསྐྱབས་ཀྱང་
གྱི་གྲུམ་གྱི་སྔགས་སྤྱི་ལྷུང་རྒྱལ་གྱིས་བོན་བཟློན་ཉམས་གསོ་བྱས། སྤྱི་ལྷུང་རྒྱལ་ནས་ཆོས་རྒྱལ་
སྤོང་བཙན་བར་བོན་བཟློན་དར་རྒྱས་བྱུང་། སྤོང་བཙན་དང་ཁྲི་སྤོང་གཉིས་ཀྱི་དྲིས་སུ་བོན་བཟློན་
བསྐྱབས་བསྐྱར་དུ་མ་བྱས། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡^༥ མེ་མོ་སྤུལ་གྱི་ལོར་གཏེར་སྟོན་གཤེན་ཆེན་གྱི་དགས་

(༡༩༥-༡༠༣༥)གཏེར་ཞལ་ཕྱི་ནས་བོན་བསྟན་ལ་འཆད་བརྩོད་ཅུ་མ་གསུམ་དང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བསྟན་པ་ས། སྒྲོམ་ཚིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་བོད་རྒྱལ་གཉེན་ཁྲིམས་གི་གྲུམ་བར་ལ་བོན་བསྟན་སྒྲུབ་དར་དང་། བོད་རྒྱལ་བརྒྱུད་པ་གི་གྲུམ་བཙན་པོའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་དབང་རྒྱལ་ནས་སྒྲོབ་བཙན་བར་བོན་བསྟན་བར་དར། སྤྲུལ་སྤྲུལ་གཤེན་ཆེན་ལྷ་དགའ་ནས་བོན་བསྟན་ཕྱི་དར་ཞེས་པའི་སྒྲོམ་ཚིག་བྱས་ཡོད། བོན་བསྟན་སྒྲུབ་དར་དང་བོན་བསྟན་བར་དར་སྐབས་ཀྱི་བོན་གྱི་གདན་ས་གཙོ་བོ་ཞང་ཁུང་རྒྱ་འབྲུལ་ཡེ་ཤེས་དང་ཁོང་གི་སྒྲོབ་མ་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱག་བཏབ་པའི་དབང་ལྷ་ལྷ་ཕྱི་ནས་ཁང་དང་། ཞང་ཁུང་གཡུང་དབང་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱིས་ཕྱག་བཏབ་པའི་གཡུང་དབང་ལྷ་ཕྱི་ནས་ཁང་དང་། ཞང་ཁུང་གཡུང་དབང་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱིས་ཕྱག་བཏབ་པའི་གཡུང་དབང་བཅེགས་པའི་འདུས་སྡེ་དང་། ཁྲི་འབར་གཡུང་དབང་ཀྱིས་ཕྱག་བཏབ་པའི་གཡུང་དབང་མཆོག་སྟེ་དགོན་ཁྲི་བཙས་ཡིན། བོན་བསྟན་ཕྱི་དར་གྱི་གདན་ས་གཙོ་བོ་གྲུ་ས་ཡ་བཞི་ཁྲི་དང་རྗེ་མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཆོན་(༡༣༥-༡༤༡)ཀྱིས་ཕྱག་བཏབ་པའི་བཀྲ་ཤིས་སྤྲུལ་རིའི་དགོན། སྤང་སྟོན་ཆེ་བ་རྒྱལ་མཆོན་(༡༣༥-༡༤༡)ཀྱིས་ཕྱག་བཏབ་པའི་གཡུང་དབང་གྲིང་། འགྲོ་མགོན་ཤེས་རབ་གཡུང་དབང་(༡༤༡-)ཀྱིས་ཕྱག་བཏབ་པའི་མཁར་སྤྲུལ་བསམ་གཏན་གྲིང་བཙས་ཡིན། སྤྲུལ་སྤྲུལ་གཤེན་ཆེན་ལྷ་དགའ་(༡༩༥-༡༠༣༥)སྒྲོབ་རྒྱུད་གངས་ཅན་གྱི་གདུང་རྒྱུད་རྒྱལ་པོ་སྤྲུལ་གི་ནང་ཚན་རྒྱལ་རིགས་བྱུ་ཚང་། དབང་ལྷ་ཁུང་། གྲུབ་ཐོབ་སྤྲུལ་ཚང་། མཁས་པ་མེའུ་ཚང་། དེ་བཞིན་དམ་པ་བྱུང་སོགས་དང་། མཁས་གྲུབ་དེ་དག་ལས་མཆོད་པའི་བོད་དང་བོད་ཆེན་པོའི་ལྷ་དང་སྤྲུལ་བོན་བསྟན་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་མཁས་གྲུབ་ནམ་མཁའི་སྐར་ཆོགས་ཀྱིས་འགྲན་མི་བཟོད་པ་བྱུང་ངོ་།

བརྒྱུད་པ་བོན་བསྟན་ལ་གོད་ཆག་བྱུང་ཚུལ།

སྤྱིར་བོན་བསྟན་དར་ས་ལྷ་ལྷ་མི་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ཅིང་ལྷ་ལྷ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བོན་བསྟན་ལུ་བ་པའི་འགལ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ཡང་། དུས་དང་འཕྲོ་འབྱུར་གྱི་དབང་གིས་མི་ཡི་ཡུལ་དུ་བོན་བསྟན་ལ་གོད་ཆག་བྱུང་བ་ནི་བོད་ཡུལ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སྤྲུལ་གཤེན་ཞང་ཁུང་། ཞང་ཁུང་། ཞེ་རྒྱུན། རྒྱ་དཀར། རྒྱ་ནག ལྷ་གསུམ། ཉར་ཡུལ། ཁྲོམ། ཐོད་དཀར། ལི་ཡུལ། འ་ཞ། བལ་པོ། མོན་སོགས་ཡུལ་སྤྲུལ་མར་བྱུང་ཡོད། གཙོ་བོ་ཞང་བོད་གཉིས་སྤྲུལ་བ་ནི། དང་པོ་གནམ་གྱི་ཁྲི་བདུན་གྱི་རིང་ལ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྲན་

སེམས་མ་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་དབང་ཆེ་བ་རྒྱལ་པོ་མུ་ལ་མུ་སངས་ཀྱིས་འདུལ་བསྟན་ལ་སྒྲོན་པ་བས་
 པའི་གཞན་སྒྲོན་དང་གཅིག་པ་ལམ་གྱི་དབང་ལྷན་གྱི་དང་ཡ་གོང་ཡེ་གེས་རྒྱལ་བའོམ་རྒྱལ་
 མཚན་གྱི་འདུལ་སྤེ་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་རིང་བསྐལ་གྱི་དོན་ལ་ཞལ་འཆམ་མ་བྱུང་བའི་རང་
 སྒྲོན་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་རྒྱུན་བྱས་པའི་ནང་འབྲུགས་ཀྱི་གོད་ཆག་བྱུང་བ་དེ་ནི་བོད་དུ་གཡུང་རྒྱུ་བོན་ལ་
 གོད་ཆགས་བྱུང་བའི་པམ་ཉེས་ཐོག་མ་དེ་ཡིན།

གཉིས་པ་གྱི་གྲུམ་བཙན་པོའི་དུས་སུ་རང་རྒྱུན་དང་གཞན་རྒྱུན་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ། རང་
 རྒྱུན་ནི་དེ་དུས་རྒྱལ་པོའི་དབུ་སྤྲོ་བོན་གྱི་སྤྲོ་ཆེན་རྣམས་ལ་རྒྱལ་པོ་ཙམ་མ་ཟད་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཁྱོད་དུ་
 མི་མང་གིས་བརྩེ་འདིང་ཆེ་བ་དང་། མང་ཆོགས་ཀྱི་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་རེ་བ་བཙལ་ས་རྒྱལ་པོའི་དབུ་སྤྲོ་
 ལག་དང་དེ་བཞིན་བོན་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྤྲོ་མ་དང་གྲུ་བ་ཡིན་པས་མང་ཆོགས་དང་སྤྲོ་མ་
 གཉིས་པར་འབྲེལ་ལམ་གྱི་ན་དུ་ཟུང་བ་བྱུང་བ་ལས་རྒྱལ་པོ་དང་མང་ཆོགས་དབར་སྤྲོད་དོན་གྱི་
 འབྲེལ་ལམ་དེ་ཙམ་མེད། དེ་འདྲའི་སྤྱི་ཆོགས་གིག་གི་ནང་དུ་བོན་གྱི་སྤྲོ་མ་ནི་དབང་ཆེད་མཐོང་བའི་མི་
 ལྷ་ཞིག་དུ་གྱུར་པས་རྒྱལ་པོས་བོན་ཆོས་དང་བོན་གྱི་སྤྲོ་མ་དེ་དག་ལ་དྲག་གཞོན་ཞིག་མ་བྱས་ན་རྒྱལ་
 པོའི་སྤྲོད་དབང་ཆོས་ལུགས་གཙོ་འཛིན་གྱི་མི་སྤྲོའི་ལག་དུ་ཤོར་ཉེན་མཐོང་ནས་བོན་བསྟན་བསྟུབས་
 པ་རེད། གཞན་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ནི། དུས་དེར་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྲང་པོ་རྒྱ་སི་རྟི་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་པོ་
 དང་བོན་གཤེན་དབར་དུ་ཕྲ་མ་བརྩུག་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་རྒྱལ་པོར་མདོན། དུས་དེར་བོན་གཤེན་
 རིག་འཛིན་རྣམས་ནས་བོན་དཔེ་གཉིས་དུ་སྤྲོ་རྒྱུ་དང་། བོད་ཡུལ་གྱི་ས་མཐར་བོན་གྱི་སྤྲོ་གསུང་ཐུགས་
 ཉེན་གདན་འདྲེན་བྱས་པ་སོགས་སྤྲང་སྤྲོ་བ་གང་ཐུབ་བྱས།

གསུམ་པ་སྤོང་བཙན་སྤྲུམ་པོའི་དུས་སུ་བོན་བསྟན་ལ་གོད་ཆག་བྱུང་བ་ནི་དམིགས་བསལ་
 གསར་དུ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་མིན་པར་གྱི་གྲུམ་བཙན་པོའི་བསམ་ཚུལ་དང་ཆ་མཚུངས་ཡིན།
 འོ་ན་འདིར་ཆོས་རྒྱལ་ཆོས་བོན་བསྟན་བསྟུབ་དགོས་དོན་གང་ཡིན་སྤྲུམ་ན་བོན་ཆོས་ཀྱིས་བོད་མི་
 མང་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་མི་རུས་པ། བོན་ཆོས་དང་བོན་གྱི་ལྟ་གྲུབ་རྣམ་པར་མ་དག་པའི་རྒྱ་མཚན་
 སོགས་གང་ཡང་མིན་པར། གནས་ཚུལ་དེ་ནི་གཙོ་བོ་རྒྱལ་པོའི་དབུ་སྤྲོ་དང་དེ་བཞིན་བོན་ཆོས་གཙོ་
 འཛིན་གྱི་སྤྲོ་མ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་པོ་དང་འདྲ་བར་གོ་གནས་དང་ཐོབ་ཐང་ཆེ་ཞིང་མི་མང་གི་འདོད་སྤྱོད་
 ཡོངས་ལྗོགས་བོན་ཆོས་གཙོ་འཛིན་གྱི་སྤྲོ་མས་འགོང་རུས་པ། དཔེར་ན་ཡུལ་སྤེ་ཡན་ཚུན་རྩ་ས་སོགས་

ཀྱི་དོན་དུ་ཚོད་ལན་བྱུང་ཆེ་ཞུ་གཏུག་སྒྲུ་མ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་འབྲོག་པའི་ཡུགས་ལས་སྦྱོར་བའི་
 སྒྲུ་སྒྲོ་བའི་དུས་ཚོད་། ཞིང་པའི་ས་ཞིང་འདེབས་འགོ་འཇུགས་པ་ནས། སྟོན་ཐོག་བསྟུ་བའི་དུས་ཚོད་
 སྒྲུངས་འཛིན་བྱེད་སྒྲུངས། ཡུལ་བའི་བྱང་རོང་ཀྱན་གྱི་ཚོང་ལས་ཀྱི་བྱ་བཞག མོ་མོ་པན་ཚུན་གཉིན་
 སྒྲིག་བག་ལེན་བྱ་བའི་ལས་རིམ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་ལ་བྲེ་གཏོགས། ཡུལ་སྡེ་པན་ཚུན་དག་འབྲུགས་
 དམག་འཐག་གྱི་བྱ་ལས། ཐ་ན་གྲོང་བ་ཞིག་ལ་ཁྱེད་ཞིག་བཅས་པ་ནས་ཡུལ་ལུང་ཞིག་ལ་མི་ཞིག་འཆི་
 བའི་བར་ལེགས་ཉེས་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་གྲོས་འདྲི་ས་བོན་གྱི་སྒྲ་ཆེན་རྣམས་ཡིན་པ་ལས་རྒྱལ་པོ་མིན།
 ཡལ་ཆེར་རྒྱལ་པོ་དང་མི་མང་བར་འབྲེལ་ཐག་རིང་དུ་སོང་ནས་རྒྱལ་པོ་ནི་མིང་ཅམ་ལས་ལས་འགན་
 ཀྱི་བྱ་བཞག་ལ་བྲེ་གཏོགས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ལ་ཉེ་བའི་དུས་ཤར་ཡོད། དཔེར་ན་རྒྱ་ནུ་ལོ་ལོངས་
 སྦྱོང་སྒྲུབ་པའི་བླ་གཡང་འགྲུགས་པ། རང་ཉིད་གནས་དང་འབྲས་བཙའ་སའི་ཡུལ་ལྟ་གཞི་བདག་པོ་
 ལྟ་གསོལ་བ། གནམ་གྱི་གཟའ་སྒྲར་བརྩི་བ། མོ་འདེབས་བྲ་འབེབས། ཞབས་རིམ་གཏོ་སྒྲུ་རིམ་
 སོགས་དང་བྱ་བཞག་ཀྱན་ཏུ་བོན་གྱི་སྒྲ་ཆེན་མེད་ན་ཐབས་མེད་པ་ལྟ་བུར་བརྩིས། བོན་གཤེན་གྱིས་
 གཤེན་སྒྲུ་ཐེངས་གསུམ་མ་སྒྲུངས་བར་དུ་རྒྱལ་སྒོན་གྱི་བྲོ་སྒྲུ་རོལ་མི་ཆོག་པའམ་རྒྱལ་པོས་འབངས་
 ལ་བཀའ་སྒྲུལ་མི་ཆོག་པ། སྒོན་པོས་ལེགས་ཉེས་སྒྲུང་དོར་གྱིས་གྲོས་འཆའ་མི་ཆོག་པའི་ལམ་ལུགས་
 བཅོན་ཞིང་། མདོར་ན་བོད་མི་མང་གི་འཆོ་བ་དང་བོན་གྱི་སྒྲ་ཆེན་གཉིས་དབར་ཁ་བྲལ་ཐབས་མེད་
 པའི་དུས་རིམ་དེ་རྒྱལ་པོས་ཤེས་ཏེ། རྒྱལ་པོས་ཐབས་བརྒྱབ་སྦྱོང་གིས་སྦྱོབས་ཤུགས་དང་མངའ་
 ཐང་ཆེ་བའི་བོན་ཆོས་ལ་ཁ་གཏད་གཅོག་ཅུ་ས་མཁན་གྱི་སྦྱོབས་ཤུགས་ཡོད་པའི་རྒྱ་དཀར་ནག་གི་
 ཆོས་ལུགས་དང་། མི་རིགས། རིག་གཞུང་གཞན་ཞིག་གདན་མ་བྱངས་ན་བོད་རང་གི་དམག་དོན་དང་
 རྒྱལ་པོ་རང་གི་དྲག་གཞོན་གཅིག་པོས་བོན་ཆོས་ཀྱི་གཉའ་གཅོག་མི་ཅུས་པར་མཐོང་ནས་བོན་ཆོས་
 ཀྱི་གཉའ་གཞོན་དུ་རྒྱ་བལ་ནས་བན་རྟེན་ཆོས་རིག་དང་། རྒྱ་ནག་ནས་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཨོ། བལ་ཡུལ་
 ནས་བལ་བཟའ་ཁྱི་བཙུན་གཉིས་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོར་བསུས་པ་ལས། བོན་ཆོས་རྣམ་པར་མ་དག་པ་
 དང་བོན་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་བུ་བརྒྱུ་བ་རྣམ་པར་མ་དག་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་བོན་ཆོས་བསྒྲུབ་རྒྱུ་འི་ལས་འགྲུལ་
 བརྒྱམས་པ་མིན་པ་གསལ་བོ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་པོའི་ལས་དོན་གྱི་ཐོག་ནས་སྟོན་པོ་མེད་པའི་རྟོག་
 སྒྲུང་རབས་དང་རིམ་བཞིན་མི་མང་གི་ནང་དུ་ཁྱབ་སྤེལ་བྱུང་། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་མཇུག་སྦྱོང་དེར་བོན་ཆོས་
 ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་སྣ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་འབྱུང་བསྟན་ཀྱང་སྦྱི་ཆོགས་ནང་དུ་དངོས་

གསལ་དོད་པོའི་རྟོག་ཟེང་མ་བྱུང་། མི་རིང་བར་སྐབས་དེར་བོད་ཡུལ་དུ་མི་ལ་ནད་དང་། ཡུགས་ལ་
གོད་ཁ། ཞིང་ལ་བཅའ་སད་སེར་གསུམ་གྱི་ལོ་ཉེས་སོགས་བྱུང་བས། གནས་ཚུལ་དེ་དག་བོན་ཆོས་
བྱེད་མཁན་གྱི་མི་སྣས་རྒྱལ་པོ་ལ་ངོ་སྤོལ་བྱ་རྒྱུའི་ལག་ཆ་ཞིག་ཏུ་བཟུང་སྟེ། བོད་ཡུལ་དུ་བཀྲ་མི་ཤིས་
པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་དེ་ནི་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ནས་ཆོས་ལུགས་བྱུང་བ་ཞིག་དང་། མི་
རིགས་གཞན་གྱི་བྱེད་མེད་བཅུན་མོར་སྤངས་པ། ལྟོ་བལ་གྱི་བན་རྟེན་ཆོས་གདན་དྲངས་པའི་རྟེན་
གྱིས་བོད་ཡུལ་གྱི་སྟོད་བཅུད་ལ་འབགས་བཅོག་ཤོར་བས་བོད་ཡུལ་གྱི་རྩ་ཁྲི་བདག་མ་དགའ་
པའི་རྟགས་ཡིན་ཟེར་བའི་གཏམ་བསྐྱགས་སྟེ་ཆོགས་ནད་དུ་སྟེལ་འགོ་བཅུགས་པ་མ་ཟད། རྒྱ་བལ་
གྱི་ཇོ་ཤུག་རྣམས་གཉིས་ལ་རྒྱ་ལྟ་ཟེར་ཞིང་། བན་རྟེན་རྣམས་ལ་པར་བུའི་མགོ་ཕན་ལྟོ་བལ་གྱི་མུ་སྟེགས་
ཨ་ཙ་ར་ཟེར་བ་སོགས་མི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་བསྟན། སྟེ་ཆོགས་ནད་དུ་ཡང་རྒྱལ་པོ་ལ་མི་དགའ་
པའི་མི་སྣ་མང་དུ་བྱིན་ནས་རྒྱལ་པོས་ཐབས་བྱས་ཀྱིས་བཅུན་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྟོར་ལ་གནས་སྐབས་
ལ་བ་སྐྱེད་མ་བྱས་པར་བཞག་ནས། ཆོས་མི་སྟོད་པའི་ཁས་ལེན་ནམ་བོན་ཆོས་གཉིས་ཀ་མཉམ་
བཀྲར་བྱ་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་བྱས། བླ་འབྲུག་གི་ལྟ་ཁང་བཞེངས་སྐབས་བོན་ལུགས་དང་མཐུན་པར་
གཡུང་དྲུང་གི་རིས་སུ་བྱས་ཏེ་བྱིན་སྟེ་ཆོགས་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་ལ་བན་བོན་འགལ་མེད་ལྟ་བུ་བྱས་
ཅུང་། ནད་དོན་ལྟོག་ཏུ་ཆོས་སྟེང་ཅིང་མི་མངོན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བོན་བསྟན་བསྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་
གང་མང་སྟེལ། དུས་དེ་ནས་བཟུང་གངས་ཅན་ཁ་བའི་མཁའ་དབྱིངས་སུ་བན་བོན་དབར་དུ་འཁོན་
འཛིན་གྱི་སྤྱིན་ནག་འཕྲིགས། དག་འབྲུག་གི་སྟོག་དམར་འབྲུགས། ཁ་བ་རི་བའི་པ་ལོར་གཡུང་དྲུང་
བོན་གྱི་ཆོས་རིག་ལ་ཡམ་ཉེས་ཀྱི་ཐོག་སེར་ཕོག་མེས་པོའི་ཆོས་རིག་གོམ་གཤིས་ཀྱི་ཕྱ་གཡང་ར་བའི་
ནད་དུ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་ཆོས་རིག་གི་དཔུང་ལུགས་འཛུལ་ནས་བོད་དུ་བོན་ཆོས་སྟོད་པའི་མི་སྣ་
དག་ལ་དཔུལ་བ་མི་ཡུལ་དུ་འཕོས་པ་རྟ་བུའི་སྟེགས་བསྐྱེད་ཆད་མེད་མེད་འགོ་ཚུགས་པ་ཡིན། དོན་དུ་
ཕོ་མོ་འདྲ་མཉམ། མི་རིགས་འདྲ་མཉམ། ཡུག་དཔུལ་འདྲ་མཉམ་གྱི་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་གི་འགྲུ་
ལམ་བཟང་པོ་འདི་ཤར་ཡང་བོན་ཆོས་དང་བོན་ཆོས་སྟོད་པའི་མི་སྣ་དག་ལ་ཡམ་གྱུན་གྱི་སོས་སུ་
མེད་པའི་མཁའ་ཆེན་པོ་ཞིག་ད་དུང་ཡང་ཡོད།

བཞི་པ་བློ་སྤོང་གི་དུས་སུ་བྱུང་བ་ནི་བློ་སྤོང་གིས་ཆོས་བསྟན་འཛིན་སྟོང་སྟེལ་གསུམ་གྱི་བྱ་
བ་སྐབས་ཆེན་བྱས་པ་མ་ཟད་རྒྱ་བལ་ནས་བན་རྟེན་ཨ་ཙ་ར་མང་པོ་གདན་དྲངས་ནས་བོན་བསྟན་

བསྐྱེད་ཅི་བྱེད་བྱས། ངམ་སྟག་སྒྲ་ཤོང་སོགས་གཙོས་བོན་སྒྲོན་མང་པོས་དངོས་ལྟགས་བརྒྱད་གསུམ་གྱིས་རྒྱལ་པོས་ཐག་གཅོད་བྱས་པའི་ལས་དོན་ལ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་བསྟན་པ་མ་ཟད། རྣམ་དེར་མཁན་ཆེན་རྒྱུ་ཏི་ས་ཏིས་དམ་ཆོས་གསུང་སྐབས་ཐོག་མེར་དང་ཆུ་འབྲུག་ནད་མུག་སོགས་བྱུང་། ལྷ་སའི་དམར་པོའི་རི་ལ་ཐོག་རྒྱབ། ཐོ་བྱང་འཕང་ཐང་རྒྱས་ཁྱེད་ལ་སོགས་འཛུབ་ལྷས་བྱུང་བས། སྒྲར་ཡང་བོན་འབངས་ཆོས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྒར་སྒོང་བཙན་སྒྲམ་པོས་ལྷོ་བལ་གྱི་ཆོས་བྱས་ནས་བོད་ཡུལ་དུ་ནད་མུག་སོགས་བཀྲ་མི་གིས་པའི་ལྷས་ངན་པ་བྱུང་། ད་ལྷའི་ལྷས་ངན་འདི་དག་ཀྱང་ལྷོ་བལ་གྱི་ཆོས་བྱས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཟེར་བཞིན་དོ་རྟོགས་བྱས། རྒྱལ་པོས་ཐབས་བྱས་ཀྱིས་སྒྲོན་ལྷོ་བལ་གྱི་བན་རྩེ་འགའ་ཞིག་ལ་ནང་གོས་ཀྱི་རྩལ་དུ་གནས་སྐབས་མི་མང་གི་རྟོག་ཟིང་དེ་དག་གིས་འཇགས་མ་བྱུང་བར་དུ་བྱེད་རྣམས་ས་གནས་གཞན་ཞིག་དུ་གནས་ཡོད་ཀྱི་དོགས། རྩེ་སུ་རྟོག་ཟིང་གིས་འཇགས་བྱུང་བ་དང་ཆོས་བསྟན་སྤེལ་དུ་ཕེབས་དགོས་པའི་གསང་མོལ་བྱས། དེ་ལ་བན་རྩེ་རྣམས་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་པོས་ཇི་གསུངས་བཞིན་ཁས་ལེན་ཞུས། སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་མཐོང་སྣང་དུ་རྒྱལ་པོས་བན་རྩེ་རྣམས་ཕྱིར་འབྱེད་བྱས་པའི་རྣམ་པ་བསྟན། རྣམ་རིམ་དེ་ནས་བོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་གཙོ་འཛིན་བྱེད་མཁན་གྱི་བོད་འབངས་དང་རྒྱལ་པོ་གཉིས་དབར་དག་འབྲུག་ཁོན་འཛིན་གྱི་འགལ་ལྷན་ཆགས། རྒྱལ་པོས་བོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་མི་ཆོག་པའི་ཁྲིམས་སྒྲགས་དང་། བོན་ཆོས་སྦྱོང་པའི་མི་སྣ་དག་ལ་ཉེས་མེད་ཀྱི་ཁྲིམས་གཙོད་བྱེད་པ། བོན་བན་དབར་དུ་ཚོད་མེད་ཀྱི་ཚོད་པ་བཟོད་ནས་བར་འདུམ་རྒྱལ་པོས་ཀྱི་དཔང་པོ་རུ་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཞུགས་ཏེ་རྒྱལ་ཁའི་བདེན་ཏྲགས་བན་ལ་སྤེར་བ་སོགས་བྱས། བོན་སྒྲོན་མ་ཞང་དོན་པ་སྤྱེས་དང་སྟག་ར་ཤུ་གོང་གཉིས་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེ་སྐྱེད་དུ་གསོན་པོར་དུར་དུ་བཅུག་ལ་ རིགས་སྟགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་དུ་བཞུགས་ཡུན་བྱང་བ་དེ་ཡང་སྤྲིག་སྒྲོན་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་ལྟགས་རྒྱུད་གསུམ་གྱིས་བཞུགས་སུ་མ་བཅུག་ལ་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བགྲངས་པ་དེར་བསམ་ན། མི་བསོད་ནམས་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་འགྱུར་འཛུབ་ཆེན་དེའི་ནང་དུ་དཔལ་མཛངས་དང་སྤྱིང་སྟོབས་ཆེ་བའི་སྒྲོན་པོ་དེ་དག་ནི། རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་། ཆོས་ལུགས། གོམས་གཤིས། མི་རིགས་དག་ལ་བརྟེ་ཞེན་ཆེ་ཞིང་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་དུ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་ཆོས་རིག་གོམ་གཤིས། མི་རིགས་དར་སྤེལ་བྱེད་མཁན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་གཙོས་པའི་མི་སྣ་དག་ལ་དོ་རྟོགས་དང་འཐབ་འཛིང་བྱས་པ་དེས་བོད་མི་གདོང་དམར་པ་ལ་བཀྲུས་ན་དག་རྒྱ་མེད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་

ལྷགས་དང་། རིག་གཞུང་། གོམས་གཤིས། མི་རིགས་ཤིག་ཡོད་པར་མཆོན་བྱུང་།

དེའི་རྗེས་མཉམ་མེད་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་རྒྱལ་བ་ཤོད་ཚད་པ་དང་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རྣམ་གཉིས་
ནས་བཟུང་མངའ་རིས་ཞང་ཞུང་གི་གངས་མཆོ་རྣམ་གསུམ་གཙོས་བོན་གྱི་གནས་ཆེན་མང་དག་ཅིག་
དང་དགོན་སྡེ་རྣམས་ཅིག་བཙོས་བསྐྱར་བྱས།

འགོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པས་གསུང་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ཉང་དཔོན་མགོན་པོ་སློ་གོས་
དང་ཏྲ་དབན་རྣམ་གཉིས་གྱིས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བོན་སྡེ་མང་པོ་ཆོས་སུ་བསྐྱར།

ལྷ་པ་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་གི་དུས་སུ་སོག་དམག་དང་རྒྱ་ནག་གོང་མའི་དམག་དཔུང་འོག་ཏུ་
བསྐྱབ་བསྐྱར་བྱས་པ་ནི། སོག་དམག་གིས་ཁམས་ཕྱོགས་བོན་སྦྱོང་བེ་རི་རྒྱལ་པོ་བཀོངས་ནས་ལྷ་
ལྷན་དུ་བྱས་ཡག་དར་ཆེན་བསྐྱེད་སྤྲོད།¹⁷ རྒྱ་ནག་གོང་མའི་དམག་གིས་རྒྱལ་པོ་དང་གཡུང་རྒྱུད་ལྷ་སྡེ་དང་
ཟེར་བའི་བོན་གྱི་སྡེ་དགོན་ཡོད་པ་གཏོར་ནས་ལྷ་ཁང་སོགས་རང་བབས་སུ་བཞག་པ་ལ། ལྷ་སེར་
ཅོད་པའི་འཛིན་པའི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དགའ་ལྷན་གླིང་བྱ་བ་བཙུགས། དེར་འཆད་ཉན་གྱི་སློབ་དཔོན་དུ་
མཁན་པོ་སངས་རྒྱལ་འོད་ཟེར་བཏང་།¹⁸ རྒྱལ་པོ་དང་སེང་གོ་རྫོང་དུ་རོ་ཨ་འབུམ་གྱིས་བོན་བསྐྱར་
ནས་དགོ་ལྷགས་པའི་དགོན་པར་བསྐྱར།¹⁹ རྒྱལ་པོ་དང་བཙན་ལྷའི་རྫོང་གྲུ་དུ་བོན་དགོན་བསྐྱར་ཏེ་
དགོན་སྡེ་ཆགས་པ་རྒྱལ་ཕ་གླིང་ངམ་མིས་སློབ་དགོན་ཞེས་གྲགས།²⁰ རྒྱལ་པོ་དུ་འབུག་མཐར་གྱིས་
རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་ལྷག་ལོར་བོན་བསྐྱར་ཏེ་སེང་གོ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་གླིང་བཏབ།²¹ རོང་
པ་ལྷེ་ནག་པས་རྒྱལ་པོ་དུ་བོན་སྡེ་མང་པོ་བཀོངས་པ།²² ཅོ་མའི་དཔོན་སློ་བཟང་དོན་འབྲུབ་
དང་བདེ་ཐང་མཁན་པོ་ཆངས་དབྱངས་པ་མཆོད་ཡོན་གྱིས་བོན་སྡེ་ཁག་ལྷ་དགོ་ལྷགས་སུ་བསྐྱར།²³
མདོ་སྔགས་མ་ཆུའི་བྱང་རྒྱུད་དུ་པའི་ཆེན་སློ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་བོན་བསྐྱར་པ་²⁴ སོགས་གངས་
ལས་འདས་པ་བྱུང་ཡོད།

དུག་པ་རིག་གནས་གསར་རྗེ་ཆེན་པོའི་དུས་སུ་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་སྤྱི་འགོ་སྤྱི་ལ་གྱོད་གྲུད་
ཤོར་བས་བོན་པོ་ལ་ཡང་ཐམ་གུན་ཆེན་པོ་བྱུང་ངོ་།

དགུ་པ་དེང་རྒྱུ་བོན་གྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་དང་སློབ་གཉེར་བསྟེན་གནས་སྐོར།

རིང་བའི་རྒྱུ་རབས་བདུན་པ་ནས་ཉེ་བའི་རྒྱུ་རབས་ཉེར་གཅིག་འདི་ཡི་བར་གཏོར་བཤིག་དང་བསྐྱར་བཅོས་གྱི་བཅན་འོག་ཏུ་གནས་པ་ད་ཡོད་ཀྱི་བལ་འབྲུག་སོགས་སུ་བོན་དགོན་སུམ་བུ་ལྷག་བཞུགས་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་བོན་དགོན་འགའ་ཞིག་ནི་ཞིག་རལ་དུ་བྱིན་ཏེ་གྲང་རོའི་རྒྱུ་པར་གྱུར། འགའ་ཞིག་ནི་ཡུལ་ལྷགས་དང་མཐུན་པའི་ཉ་སྟོང་རྒྱུ་མཆོད་གྱིས་འཛིན་སྟོང་ཅན་ཅུ་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་ཡི་དམ་བྱི་ནས་གསང་གསུམ་གྱི་མཚམས་བསྟེན་སྐྱབ་དང་ལོ་གསུམ་ལྷག་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་གཞོལ་སའི་གནས་སུ་བཞུགས། དེའི་ནང་ནས་གངས་ཅན་བོད་ཡུལ་ན་མདོ་སྐྱགས་སེམས་གསུམ་གྱི་སློབ་གཉེར་ཆ་ཚང་བའི་བསྟེན་གནས་ཅན་གྱི་དགོན་སྡེ་རི་སྟེང་ཅིག་བཞུགས།

རྒྱ་བལ་གཉིས་སུ་ཡ་སྐྱབས་རྗེ་མཁན་སློབ་ཉེ་བུ་ལྷན་འབྲེལ་ཏེ། དཔོན་གསལ་བླ་མ་སྤྱན་རིའི་འབྲི་འཛིན་སོ་གསུམ་པ་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་ཡོངས་འཛིན་སྐྱབ་པའི་དབང་པོ་སློབ་དཔོན་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་གསལ་རྗེའི་བཀའ་རྒྱུ་ཉག་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་གྱི་སྟན་པ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་བོན་གྱི་གདན་ས་ཆེན་མོ་ཡད་པལ་གཤེན་བསྟན་སྤྱན་རིའི་གྱི་དང་བལ་ཡུལ་བོན་དགོན་ཁྱི་བརྟན་ལོར་བུ་ཅེ་གཉིས་ཡིན། བོན་དགོན་དེ་གཉིས་ནས་ལོ་རེ་བཞིན་མདོ་སྐྱགས་སེམས་གསུམ་དང་ཐུན་མོང་རིག་གནས་སྤྱི་ལ་སློབ་གཉེར་གྱི་གཞི་རྒྱ་རྒྱུགས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐོན་དང་འཕྱོན་བཞིན་ཡོད།

དེ་བཞིན་བྱི་སྤྱིང་ཁག་ཏུ་ཨ་རིའི་ལིག་མིན་རྒྱའི་བོན་ཆོགས་དང་། ས་རན་སི་གཤེན་བསྟན་དར་རྒྱས་སྤྱིང་། མེག་སི་ཀོའི་ཁྱུང་རྫོང་། ཨ་རིའི་རྫོགས་ཆེན་འོད་གསལ་སྤྱིང་། ཨ་རིའི་བོན་གཤེན་སྤྱིང་། པོ་ལེན་ཏ་བྱམས་མ་སྤྱིང་། གཡས་རུའི་བོན་གྱི་སྐྱབ་སྡེ། ཁེན་ཏའི་ཤེས་རབ་བྱམས་མ་སྤྱིང་། དབྱིན་ཡུལ་གཡུང་རུང་བོན་གྱི་སློབ་གཉེར་ཁང་སོགས་གཙོས་རྒྱལ་ཁབ་འདྲ་མིན་དུ་མི་རིགས་འདྲ་མིན་གྱིས་བོན་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་སའི་བསྟེན་གནས་བརྒྱ་ལྷག་ལ་ཉེ་བ་འཕེལ་བཞིན་གནས་སོ།

བཟུམ་མཐའ་མ་མཐུག་གི་དོན།

ཡ་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲན་གངས་ཅན་མགོན་པོའི་གསུང་བསྐྱར་སྐད་རིགས་དུ་མའི་ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་ལྷ་རམས་པ་སྤྱང་རི་བྱབ་བསྟན་སྤྱན་པ་མཆོག་ནས་ཁ་བ་རི་བའི་སྤྱོད་ཞང་བོད་མཐོ་སྐྱང་གི་མིས་པོའི་

ཚོས་རིག་གཡུང་དྲུང་བོན་འདི་ཉིད་བོད་བར་གསེར་གཟིགས་ཀྱི་ཚུལ་ལམ། ཡང་ན་ཡབ་མེས་ཁ་བ་རི་
བའི་མེས་པོའི་ཚོས་རིག་གསེར་ལྷ་བྱ་འདི་ལ་གསེར་ཡིན་པའི་འདིང་ཆེན་དུ་བརྩིས་ནས་བོད་ཀྱི་
གཙུག་ལག་ཞིབ་དབྱོད་ཁང་གི་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཅུས་ཁོངས་སུ་བོན་གཞུང་འདི་ཉིད་
བཞག་གནང་བར་བྱགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་དང་། མ་ཟད་གང་གི་བྱགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་རྣམས་བཞགས་
མེད་དུ་འགྱུར་པའི་སྒོན་འདུན་ལྟ།

ཁོ་བོས་བོན་གཞུང་འདི་དག་ལྷ་སྒྲིག་ཆེད་ཡོད་པལ་གཤེན་བསྟན་སྟོན་རིའི་བླ་བྱར་ནས་
དཔེ་དཀོན་རིགས་གཡར་གནང་བ་དང་། གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་། བལ་ཡུལ་དཔལ་ཁྱི་
བརྟན་ནོར་བུ་ཕྱེད་དཔེ་མཛོད། ལྷ་ཆ་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སྟོབ་གཉེར་ཁང་གི་དཔེ་མཛོད་
བཅས་ནས་ལུང་འཛོལ་དཔེ་བསྟར་གྱི་དཔེ་ཆ་རྣམས་ལྷག་པར་ཡོངས་སུ་སྟོན་རྒྱུའི་སྒོ་སྒྲབས་གནང་བ།
ཡསྟབས་རྗེ་ཡོངས་འཛོལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། ཡསྟབས་རྗེ་དཔོན་སྟོབ་རིན་པོ་ཆེ། བཤད་སྒྲུབ་
འདུས་སྡེའི་མཁན་པོ་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛོན་ཡུན་ཆོགས་མཆོག་དང་། མཚན་ཉིད་ཀླན་ལགས་
དགེ་བཤེས་གཤེན་བསྟན་རབ་གསལ་མཆོག་ དགེ་བཤེས་ཉི་མ་ཀླན་བྱུང་མཆོག་ གྲོགས་སྦྱིན་པ་ཆེ་
བརྟན་རྣམས་ནས་ལུང་ཁུངས་མི་གསལ་བའི་རིགས་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་དང་ལྷག་པར་དགེ་བཤེས་
ཉི་མ་ཀླན་བྱུང་མཆོག་ནས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ཁོ་བོའི་ལས་དོན་འདི་ཡི་དོན་དུ་བྱགས་ཁུང་ཆེ་
བཞེས་ཀྱིས་རོགས་རམ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱུངས་པ། མཁན་པོ་སྟོ་རིགས་བསྟན་འཛོན་མཆོག་ལྷན་
ལགས་ནས་ལྷ་དག་སོགས་ལ་རོགས་སྟོར་དང་། དེ་བཞིན་ཁོ་བོར་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པའི་
ངང་རོགས་སྟོར་གནང་མཁན་ཡོངས་ལ་སྟིང་ཐག་པ་ནས་བྱགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ། ཐུན་ནས་བོན་གཞུང་འདི་
དག་ ལྷ་དག་ལེགས་ཐོན་མ་བྱུང་བ་དང་། ལུང་ཁུངས་ནོར་བཙོལ་སོང་བ། དཔེ་མིང་ཤོག་གངས་
འབྲེང་སོགས་ནོར་ཡོད་ངེས་པས་ལྷག་བསམ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་རྣམས་གྲུས་པར་མཛུབ་ཚུགས་
སུ་སྟོན་གནང་དང་། ལུང་ཁུངས་ཐུག་དཔེ་ཡོད་ཀྱང་ལུང་ཁུངས་སུ་ལུང་མ་འབྱོར་བའི་རིགས། ལུང་
ཁུངས་མི་གསལ་བའི་ལུང་སོགས་ལུང་ཁུངས་གང་ཞིག་ཏུ་མཁྱེན་རྟོགས་བྱུང་ཆེ་ཐུན་ལ་མཛུབ་སྟོན་
གནང་རོགས་ལྷ་ལྷ། དོལ་པོའི་དགེ་བཤེས་ཐུན་ཆོགས་ཉི་མས་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༧ ལྷ་ ༥ ཆོས་༡༥ ཉིན་
གནས་མཆོག་ལྷ་ར་རྒྱ་སིར་བྲིས། ཐ་ཆན་སུ་ཅུག་སྟེར་རོ།། །།

སྒྲིབ་སྒྲིབ་རྒྱུ་གི་མཚན།

- ༡ བྱ་ཆེན་ནམ་མཁའ་གཡུང་དྲུང་། བྱ་ག་ཁྱུང་གི་རྒྱལ་མཚན། བྱ་རྩེ་གཡུང་དྲུང་གི་མཚན། བྱ་སྒྲོན་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན། མཚན་ལྡན་གཡོང་པོ་མེ་དཔལ། གཉེས་སྒྲོན་རྒྱལ་མཚན། འ་ཞ་འགོ་མགོན་བདུད་རྩི་རྒྱལ་མཚན། འ་ཞ་འགོ་མགོན་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། མཉམ་མེད་འདུལ་བ་རྒྱལ་མཚན། བྱ་སྒྲོན་རྒྱལ་བ་གཡུང་དྲུང་། རྟོགས་ལྡན་ནམ་མཁའ་འོད་ཟེང་། མཐའ་བྲལ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། མཚུངས་མེད་བསོད་ནམས་སྒྲོ་གྲོས། མཁས་གྲུབ་ནམ་མཁའ་བསོད་ནམས། སྤྱུལ་སྤྱུ་ཆོད་བཅ་རྒྱལ་མཚན། མཁས་བཅུ་ནམ་མཁའ་རིན་ཆེན། མཚན་ལྡན་རྩལ་རྒྱལ་ཀ་ར། མཁས་གྲུབ་རིན་ཆེན་སྒྲོ་གྲོས།
- ༢ གཞི་ཡེ་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱུ། ལམ་མངོན་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱུ། འབྲས་པུ་ཚོགས་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱུ།
- ༣ འདི་ལ་གཏེར་ཁ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་སྤྱི་ཤེས་གཏེར་མ་ཁོ་བོ་རྒྱུད་དུ་གཞི། ༡ ལྷ་བ་ཁྱུང་ཆེན་གཡུང་དྲུང་གསང་བའི་རྒྱུ། ༢ རྩ་འབྲུལ་དྲུང་གཡུང་དྲུང་གསང་བའི་རྒྱུ། ༣ དབལ་མོ་ལས་ཐིག་གཡུང་དྲུང་གསང་བའི་རྒྱུ། ༤ འགྲུ་ཡ་སྒོག་འཛིན་གཡུང་དྲུང་གསང་བའི་རྒྱུ། ༥ གསང་བ་དགྲུ་འཕར་གཡུང་དྲུང་གསང་བའི་རྒྱུ། ༦ གསང་བ་ཐབས་ཞགས་གཡུང་དྲུང་གསང་བའི་རྒྱུ། གཉིས་པ་བྱུང་གཏེར་ཁོ་བོ་རྒྱུད་དུ་གཞི། ༧ ལྷ་བ་ཁྱུང་ཆེན་མིང་བའི་རྒྱུ། ༨ གསང་བ་དགྲུ་འཕར་ཁོ་གསས་ཀྱི་རྒྱུ། ༩ འགྲུ་ཡ་སྒོག་འཛིན་རམ་གསས་ཀྱི་རྒྱུ། ༡༠ རྩ་འབྲུལ་དྲུང་དབལ་གསས་རམ་པའི་རྒྱུ། ༡༡ ལས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་གཏུམ་གསས་ཀྱི་རྒྱུ། ༡༢ ཐབས་ཀྱི་ཞགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཉི་མའི་རྒྱུ།
- ༤ གོང་དུ་གསལ་བ་བཞིན།
- ༥ གཞི་ཡེ་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱུ། ལམ་མངོན་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱུ། འབྲས་པུ་ཚོགས་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱུ།
- ༦ ཡེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་པ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ། ཐུགས་རྗེའི་སྒྲོན་པ་གཤེན་ལྷ་འོད་དཀར། སྤྱུལ་པའི་སྒྲོན་པ་རྒྱལ་བ་གཤེན་རབ། རིག་པའི་སྒྲོན་པ་གཤེན་ཆད་མེད་འོད་ལྡན། ཐབས་ཆེན་སྒྲོན་པ་འབྲུལ་གཤེན་སྣང་ལྡན། བར་གྲོང་སྒྲོན་པ་ཁྱུ་བྱུག་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་ལྷ་མོ་བཟང་ཟ་རིང་བཅུན། མཁའ་དབྱིངས་སྒྲོན་པ་འཆི་མེད་གཙུག་ལྷུང་། རྒྱུད་ཁྱུངས་སྒྲོན་པ་གཤེན་གསང་བ་འདུས་པ།
- ༧ ལྷ་བོན་ཡོངས་སུ་དག་པ། གྲུ་བོན་བ་ནམ། མི་བོན་ཁྲི་ལྷེ་ཟབ་ལ། ཞང་ཞུང་བ་ནམ་སྒྲོལ་པོ། དེ་སྤྱི་ཤེས་ཤོད་རྒྱལ་བ། ར་སངས་བསམ་འགྲུབ། དར་མ་ཤེས་རབ། དར་མ་རྩོད། ཞང་ཞུང་ཁྲི་འཕེན། ལྷ་ཡེ་ལྷ་རྒྱུད། མ་གཤེན་ལེགས་བཟང་། བྱེར་གཤེན་སྟག་ལ། ར་སངས་གཡུང་དྲུང་། གསས་ཆེན་གཡུང་དྲུང་། དག་འབར་དོན་འགྲུབ། བྱེར་སྤངས་གོ་འཕན། དེའི་སྤྱི་དགོ་རྒྱལ། ཞང་ཞུང་རྩལ་རྒྱལ། ལྷ་རྒྱུད་དཀར་པོ། རྟོན་ཉི་ཆེན་པོ། རོན་ཀྱན་གྲུབ་པ། ར་སངས་འཕེན་རྒྱལ། ལྷ་རྩལ་གསས་དགལ། རྒྱ་བ་རྒྱལ་མཚན་བཅས་ཉེར་བཞི་འོ།
- ༨ རྩེ་ཉི་མའི་ཉི་མ་གྱི་སྤྱི་ཤེས་སྣང་བཞེར་འོད་པོ།

- ༧ ལ་བ་རྒྱལ་གཟིགས་གསལ་རྒྱུ་། དུམ་གཤེན་ཙོ་དགེ་ བྱེར་གཤེན་ཙོ་བཏང་། དུམ་གོད་ཁྲམ་ཆེན་པོ། དུམ་རྒྱལ་བ་སྒོ་གྲོས།
དཔོན་རྒྱལ་བ་ཙན་པོ།
- ༡༠ ལུ་གེ་སྒོ་ལྷན་ཤེས་རབ། སུ་རེད་ཀུན་དགའ་རིང་མོ། རྣལ་འབྱོར་གསལ་མཆོག་ བྱུང་བྱིད་མུ་ཐུར། བདེ་བ་རིང་མོ། རོང་སྒྲོམ་
རྟོག་མེད་ཞིག་པོ།
- ༡༡ ཤིན་ཏུ་ ༡༠༡ གསང་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་གསལ་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའི་ནོར་བུ་ཤོག་གུངས་ ༡༧༣༥ བྱང་དུ་སྒྲན་རྒྱུད་རྒྱལ་
བའི་བྱུག་ཁྲིད་དེ་ཉིད་རྣམ་སྒྲུལ་གྲུབ་ཆེན་པུ་ནས་འོར་སྒྲོམ་ཀུན་འདུལ་ལ་བརྒྱུད་པར་གསུངས་ཀྱང་འོར་སྒྲོམ་ཀུན་འདུལ་རང་
ཉིད་རྣམ་སྒྲུལ་གྲུབ་ཆེན་ལུ་འི་གསལ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ནོར་བུ་མིན་ནམ་བསམ།
- ༡༢ ཆོ་ལོ་འབྲུམ་པའི་སྟོན་པ་སྣང་བ་རང་འབྱུང་ཐུགས་རྗེ་ཅན། ཆོ་ལོ་བརྒྱུད་ཁྲིད་སྟོན་པ་འཁོར་བ་ཀུན་འབྱེད། ཆོ་ལོ་དུག་ཁྲིད་
སྟོན་པ་ཉོན་མོངས་དུག་སྲེག་ ཆོ་ལོ་བཞི་ཁྲིད་སྟོན་པ་ཆད་མེད་ཐུགས་རྗེ་ཅན། ཆོ་ལོ་ཉིས་ཁྲིད་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁུར་
གཟིགས། ཆོ་ལོ་ཁྲི་བའི་སྟོན་པ་བྱམས་པ་སྤྲི་རྒྱལ་ལུག་པ། ཆོ་ལོ་སྟོང་གི་སྟོན་པ་དག་པ་གཏོ་རྒྱལ་ཡེ་མཁུར། ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པའི་
སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། ཆོ་ལོ་བུ་པའི་སྟོན་པ་ཀུན་ཤེས་ཐང་མ་མེ་སྒྲོན་བཙུག་དགའོ།
- ༡༣ གདུལ་ཞེད་ལ་གཟིགས་པ་མི་མཛེད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཞིང་། གདུལ་བྱ་ལ་གཟིགས་པ་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་ སྤྱིང་ལ་གཟིགས་པ་
སྟོ་འཛམ་བུ་གྲིང་། འཁོར་ལ་གཟིགས་པ་འཛམ་གྲིང་སོག་ཀའི་མི། རིགས་ལ་གཟིགས་པ་དུམ་རྒྱལ་གྱི་རིགས།
- ༡༤ ཡུལ་ལ་དགོངས་པ་འོལ་མོ་ཡུང་རིང་། མཁར་ལ་དགོངས་པ་བར་པོ་སོ་བརྒྱུད། རོར་ལ་དགོངས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར། ཡབ་
ལ་དགོངས་པ་རྒྱལ་བོན་ཐོད་དཀར། ཡུམ་ལ་དགོངས་པ་ཡོ་ཕྱི་རྒྱལ་བཞད་མ།
- ༡༥ སྒྲུག་རིའི་ཤིང་དཔར། བཀའ་བརྟེན། ཁ་ གྲག་པ་ནམ་མཁའ། གྲང་དོན་སྒྲུག་སེལ་ལས་གཤེན་རབ་ཀྱི་མཛད་པ་མཐར་ཐུང་
བའི་གཟེར་བུ་ཤོག ༡ ༣༥
- ༡༦ འདོད་ཆགས་ལས་ཀྱུར་པ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གི་གཉེན་པོར། འདུལ་བ་འཕན་ཡུལ་གྱི་བོན་སྒོ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་། ཞེ་སྤང་ལས་
ཀྱུར་པ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གི་གཉེན་པོར། ཆབ་དཀར་དུག་པོ་སྔགས་གྱི་བོན་སྒོ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་། གཏི་སྔག་ལས་ཀྱུར་པ་ཉིས་
ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གི་གཉེན་པོར། མན་དག་ཡུང་གི་བོན་སྒོ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་། དུག་གསུམ་ཆ་སྟོམས་སུ་ཀྱུར་པ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་
གི་གཉེན་པོར། མཐོ་ཐོག་མཛོད་ཀྱི་བོན་སྒོ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་།
- ༡༧ མི་ལམ་སྒྲུ་མ་འབྲུལ་བའི་སྟོ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྲུལ་བའི་སྟོ། ཡིད་ཀྱིས་བསྐྱུ་བ་འབྲུལ་བའི་སྟོ། རྒྱུན་གྱི་གཡེང་བ་
འབྲུལ་བའི་སྟོ། མཚན་མར་འཛོན་པ་འབྲུལ་བའི་སྟོ། གཞན་ལ་རྣམ་པར་འཛོ་བ་འབྲུལ་བའི་སྟོ། མཐོང་བའི་བག་ཆགས་
འབྲུལ་བའི་སྟོ། འཁོར་བའི་གདུང་བ་འབྲུལ་བའི་སྟོ། ལས་ཀྱི་སྟོན་དེས་འབྲུལ་བའི་སྟོ་དང་དགུ།
- ༡༨ འདི་ལ་སྟོ་བྱང་དབུས་གསུམ་གྱི་གཏེར་ཁ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་བོན་གཞུང་ནས་བརྩི་ཡུགས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་ཡོད་

- ༣༠ ཡིད་ཀྱི་ཁྱེལ་ཁྱུང་། གཏོ་བུ་འབྲུམ་སངས། གསལ་བ་འོད་ལྗན། མེ་ལམས་སྟོང་པ་རྗེ། ཚངས་པ་གཙུག་ལུང། གྲུ་མོ་མ་མ་དེ།
གཙུག་གཤེན་རྒྱལ་བ། འཕྲུལ་བོན་གསང་བ་དང་རིང་།
- ༣༡ སི་ཁྲོན། ༡༧༥ བཀའ། ང་། སེམས་སྡེ། ཤོག ༣༡༡ བྲང་ ༧ ཡེ་ཁྱི་མཐའ་སེལ་ལ་བསྐྱེད་བཅུ་པོ།
- ༣༢ སི་ཁྲོན། ༡༧༥ བཀའ། ང་། སེམས་སྡེ། ཤོག ༣༤༧ བྲང་ ༧ ཡེ་ཁྱི་མཐའ་སེལ་ལ་བསྐྱེད་བཅུ་པོ།
- ༣༣ ལུས་དག་པ། དག་དག་པ། ཡིད་དག་པ། ཡང་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པས་དབེན་པ། མ་རིག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྟོང་པའི་བོན་
ཉིད། ཡང་དག་པ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ།
- ༣༤ སེམས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་བཅོས་པ། ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་པ། མི་སྣང་བ་མ་ཡིན་པ། ཅིར་ཡང་སྣང་བ། གང་ཡང་མ་ཡིན་པ།
བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་སྣང་བ། གང་རྟེན་གྲུབ་ན་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ།
- ༣༥ ཅུ་བ་འདུལ་བ་ཀླན་འབྱུང་དབྱིངས་དག་གི་རྒྱུད་ལས་ཀྱིས་པ་པལ་ཆེན་སྟོམ་ཕྱེད་དམ་པའི་རྒྱུད། དུས་ཆེན་དུས་བཅོན་སྟོམ་
ཕྱེད་རྒྱུད། ཡོངས་རྫོགས་རྣམ་དག་སྟོམ་ཕྱེད་རྒྱུད། སོ་ཐར་ཕྱེ་བྲག་འཕྱེད་སྟོམ་རྒྱུད། གཅིག་ཉམས་གཅིག་ལེན་ལས་སྟོམ་
རྒྱུད། སྤྱི་ལྟོས་འགོག་པ་ཕྱོགས་སྟོམ་རྒྱུད།
- ༣༦ ཅུ་བ་ཐུགས་འབྲུམ་མཁའ་སྟོན། གསོ་ཕྱེད་སྣེན་འབྲུམ་དཀར་པོ། འཛོ་ཐབས་དབྱུང་འབྲུམ་ཁྲ་པོ། གསོ་ཕྱེད་ནད་འབྲུམ་ནག་པོ།
- ༣༧ རྣལ་མ་ཞིབ། བསྐྱར་བ་ཁྲོ་བོ། སྤྱི་འགག་མེད་པ་མ་མོ། བདག་གཞན་རྒྱུད་གྲོལ་ཕུར་པ། རྣམ་རྟོག་འཛོམས་པ་བདུད་ཅི།
འགྱུར་བ་མེད་པ་ཆོ་སྒྲུབ།
- ༣༨ འདི་ལ་གཏིར་ཁ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་སྤྱི་གཏིར་མ་ཁྲོ་བོ་རྒྱུད་དུག་ནི། ༡ ལྟ་བུ་ཆེན་གཡུང་བྱང་གསང་
བའི་རྒྱུད། ༢ རྒྱ་འཕྲུལ་བྱ་བ་གཡུང་བྱང་གསང་བའི་རྒྱུད། ༣ དབལ་མོ་ལས་ཐིག་གཡུང་བྱང་གསང་བའི་རྒྱུད། ༤ འགྲུ་
ཡ་སྟོག་འཛིན་གཡུང་བྱང་གསང་བའི་རྒྱུད། ༥ གསང་བ་དགྲུ་འཕར་གཡུང་བྱང་གསང་བའི་རྒྱུད། ༦ གསང་བ་ཐབས་
ཞགས་གཡུང་བྱང་གསང་བའི་རྒྱུད། གཉིས་པ་བྱང་གཏིར་ཁྲོ་བོ་རྒྱུད་དུག་ནི། ༡ ལྟ་བུ་ཆེན་ལྗིང་བའི་རྒྱུད། ༢ གསང་
བ་དགྲུ་འཕར་ཁྲོ་གསས་ཀྱི་རྒྱུད། ༣ འགྲུ་ཡ་སྟོག་འཛིན་རྩམ་གསས་ཀྱི་རྒྱུད། ༤ རྒྱ་འཕྲུལ་བྱ་བ་དབལ་གསས་རྩམ་པའི་
རྒྱུད། ༥ ལས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་གཏུམ་གསས་ཀྱི་རྒྱུད། ༦ ཐབས་ཀྱི་ཞགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཉི་མའི་རྒྱུད།
- ༣༩ གསལ་ཕྱེད་མེ་ལོང་བྲ་ཡི་འཕྱོང་། མཁའ་རྟོག་རབ་འབྲུམ་སྟོང་བའི་འཕྱོང་། དབལ་མོ་ལས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་འཕྱོང་། ཉི་ཟེར་
ཞགས་པ་འདུར་ཀྱི་འཕྱོང་། ལས་བཞེ་རྒྱུན་ལྷ་སྐྱེན་སྟོག་གི་འཕྱོང་། འགྲུ་ཡ་གཏིར་རྫོགས་དབང་གི་འཕྱོང་། འོད་ཟེར་འཁྱུལ་
བ་སྣེན་ཀྱི་འཕྱོང་། ཐིག་ལེ་དགྲུ་བ་ཉམས་ཀྱི་འཕྱོང་། ཡེ་ཤེས་ཅེ་རྒྱལ་ལྟ་བའི་འཕྱོང་།
- ༤༠ གཞི་ཡེ་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱུད། ལམ་མདོན་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱུད། འབྲས་བུ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱུད།
- ༤༡ ཀ་བ་ནག་པོ་འབྲུག་གསས་ཀྱི་རྒྱུད། ཉོན་མོངས་རང་གྲོལ་ཁྲོ་གསས་ཀྱི་རྒྱུད། རི་རོང་ནག་པོ་མེ་གསས་ཀྱི་རྒྱུད། མེ་རི་འབར་

བ་དབལ་གསལ་གྱི་རྒྱུད། ག་དབལ་ནག་པོ་དབལ་གསལ་གྱི་རྒྱུད། རྒྱ་མདུད་འཁྱིལ་བ་ལ་ལའ་འཁྱིལ་གི་རྒྱུད། རྒྱ་མཚོ་རྩེ་
བ་བདུད་ནག་གི་རྒྱུད། འཛིག་རྟེན་ཕུང་བྱེད་གནམ་གསལ་གྱི་རྒྱུད། ཁམས་གསལ་ཀུན་གྲོལ་སྒོམ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད།

༤༩ བྱི་ལྷ་བ་སྦྱི་གཙོད། ནང་མན་ངག་དམར་ཁྲིད། གསང་བ་རིག་པ་གཙུག་མཐོང་། ཡང་གསང་གནས་ལུགས་ལུགས་གཙོད།

༤༩ རྟེན་ལྷ་ལྷུལ་དུ་བསྐྱགས་པ། འོག་ལྷུ་ལྷུལ་དུ་བསྐྱགས་པ། བར་མི་ལྷུལ་དུ་བསྐྱགས་པ།

༤༩ ཀུན་ཁྱབ་དྲང་སྤོང་ལེགས་ལྡན་རྒྱལ་བ། ཁྲི་གཙུག་རྒྱལ་བ། གཙུག་གཤེན་རྒྱལ་བ། དྲང་སྤོང་རྒྱལ་བ། གཙུག་སྐུ་མ་
བོ། ཁྲི་ལྷ་གྲུང་གསལ། ལྷ་ཆོ་ལྷེ་མ་དུག

༤༩ རྟེན་གཟིགས་སྤྱུ་ཆོ་ཉ་ཉ། རྟེན་གཟིགས་ཁྲི་ལྷ་འོད་པོ། རྟེན་གཟིགས་ལྷ་ལྷུང་གཙུག་ཕུད། རྟེན་གཟིགས་དྲངས་བ་ཡིད་རིང་།
རྟེན་གཟིགས་ཐུགས་དཀར་ཡེ་ཤེས། རྟེན་གཟིགས་གྲུང་རུམ་ཡེ་ཤེས། རྟེན་གཟིགས་འོད་ལྷ་གསལ་འབར། རྟེན་གཟིགས་
རྒྱ་འཕུལ་ཡེ་ཤེས།

༤༩ རང་འཁྱེད་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་བའི་མཚན། རང་འཁྱེད་གཡུང་དྲུང་རྒྱལ་བའི་མཚན། རང་འཁྱེད་གཙུག་ཕུད་རྒྱལ་བའི་མཚན།

༤༩ ག་རྒྱ་གཙུག་ཕུད་རྒྱལ་བ། ཡ་གོང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་བའམ་རྒྱལ་མཚན། ཡ་གོང་གི་མཁན་ལུ་ལྷེ་བཙུན་རབ་གསལ། ཡམ་གཤེ་
མཁན་ལུ་རྩོ་བཙུན་ཡེ་ཤེས།

༤༩ དྲང་སྤོང་ལྷ་མེ་གསལ་བཟང་། ཁྲི་འབར་རྒྱལ་བའི་མཚན། རྒྱལ་བ་གཙུག་ཕུད། གཙུག་ཕུད་རྒྱལ་བའི་མཚན། ལྷ་ཆོན་ལུ་ཐུང་དགོངས་
བ་རབ་གསལ།

༤༩ གཉོས་བཙུན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན། གཉོས་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་བའི་མཚན། འགར་རིན་ཆེན་གཙུག་ཕུད། དྲ་ཕུད་རྒྱལ་བའི་མཚན། གཉོས་
ལག་དུག་རྒྱལ་བའི་མཚན། ཤེར་བཙུན་དྲ་ཕུད་རྒྱལ་བའི་མཚན། ལུང་བཙུན་གཡུང་དྲུང་རྒྱལ་མཚན། ལུང་བཙུན་པོ་ཙོང་བཙུན་
ནམ་མཁའ་ཡེ་ཤེས་དང་། སྤོང་དཔོན་རྩོ་གདུང་ནམ་གཉིས། མེད་སྟོན་དམ་པ་དགོངས་མཛོད་རི་ཁྲོད་ཆེན་པོ་གཡུང་དྲུང་རྒྱལ་
མཚན། ཡར་འབྲོག་མེ་སྟོན་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར། གཤེན་སྟོན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན། གཡོར་པོ་མེ་སྟོན་གསལ་པའི་དཔལ།
འ་ཞ་བདུད་རྩི་རྒྱལ་མཚན། ལྷ་སྟོན་དམ་པ་རྒྱལ་མཚན། ལྷ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་མཚན། ལྷ་སྟོན་ལྷ་འབུམ། འ་ཞ་འབྲོག་མཁོན་སྟོ་
སམ་འབྲོག་པའི་མཁོན་པོ་སྤྲོད་གོང་བ། བར་ཐང་ཞང་སྟོན་བསོད་ནམས་དཔལ། ལྷ་སྟོན་ལྷ་འབུམ། འ་ཞ་འབྲོག་མཁོན་སྟོ་
གོས་རྒྱལ་མཚན། གཤེན་སྟོན་ཀུན་མཁྱེད་ཡེ་ཤེས་སྟོ་གོས། ལྷ་སྟོན་བཟང་ལྷུལ་བ་སྟོ་གོས། ལྷ་སྟོན་བཟང་ལྷུལ་བཟང་ལྷུལ་
རབ་རྒྱལ་མཚན། རྒྱལ་ཆོང་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན། ལུང་ཆོན་ལྷ་མཁའ་ཡེ་ཤེས། ལུང་ཆོན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན།
ལུང་ཆོན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན། ལུང་ཆོན་རྒྱལ་བའི་མཚན། ལུང་ཆོན་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས། ལྷ་མདུད་བསོད་
ནམས་གཡུང་དྲུང་། ལུང་ཆོན་ལྷ་ཆོ་ལྷེ་མ་དུག། ལུང་ཆོན་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར། ལུང་ཆོན་གཡུང་དྲུང་རྒྱལ་མཚན། ལུང་

ཆེན་ཤེས་རབ་སྒོ་གོས། གཞན་ཆེན་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར། གཞན་ཆེན་གཙུག་ལྷན་འོད་ཟེར། གཞན་གྲུབ་གཡུང་དྲུང་ཚུལ་
 འཁུགས། གཞན་ཆེན་རིན་ཆེན་འོད་ཟེར། གཞན་ཆེན་རིན་ཆེན་ལྷན་གྲུབ། གཞན་ཆེན་ཤེས་རབ་བསྟན་འཛིན། གཞན་ཆེན་
 ཤེས་རབ་དབང་རྒྱལ། གཞན་ཆེན་གཡུང་དྲུང་དབང་རྒྱལ། གཞན་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ། སྐུ་མདུན་བསོད་ནམས་
 སྒོ་གོས། གྲུག་མཁའ་ཉི་མ་བསྟན་འཛིན། གཞན་ཆེན་བསོད་ནམས་ཕུན་ཚོགས། འགྲོ་མགོན་ཤེས་རབ་གཡུང་དྲུང་། གཞན་
 ཆེན་སངས་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན། གཞན་ཆེན་བསྟན་འཛིན་ཚུལ་འཁུགས། གཞན་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་སྒོ་གོས། གཞན་ཆེན་རྒྱལ་
 བ་སྒོ་གོས། གཞན་ཆེན་བསྟན་འཛིན་སྒོ་གོས། གཞན་ཆེན་ཉི་མ་དབང་རྒྱལ། གཞན་ཆེན་ཤེས་རབ་སྒོ་གོས། འཁྲུང་ལུང་
 རྟོགས་བསྟན་པའི་ཉི་མ།

༥༠ བྱ་ཆེན་ནམ་མཁའ་གཡུང་དྲུང་། བྱ་ཤུང་གི་རྒྱལ་མཆོན། བྱ་རྟོན་ཉི་མ་རྒྱལ་མཆོན། མཆོན་ལྷན་
 གཡོང་པོ་མེད་པལ། གཉིས་སྟོན་ཚུལ་འཁུགས་རྒྱལ་མཆོན། འ་ལྷ་འགྲོ་མགོན་བདུན་ཅི་རྒྱལ་མཆོན། འ་ལྷ་འགྲོ་མགོན་སྒོ་གོས་
 རྒྱལ་མཆོན། མཉམ་མེད་འདུལ་བ་རྒྱལ་མཆོན། བྱ་སྟོན་རྒྱལ་བ་གཡུང་དྲུང་། རྟོགས་ལྷན་ནམ་མཁའ་འོད་ཟེར། མཐའ་
 གྲུལ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན། མཚུངས་མེད་བསོད་ནམས་སྒོ་གོས། གཞན་གྲུབ་ནམ་མཁའ་བསོད་ནམས། སྐུ་སྐུ་ཆོ་
 དབང་རྒྱལ་མཆོན། གཞན་ཆེན་ལྷན་ནམ་མཁའ་རིན་ཆེན། མཆོན་ལྷན་རྣམ་རྒྱལ་ཀ་ར། གཞན་གྲུབ་རིན་ཆེན་སྒོ་གོས།

༥༡ རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཆོན། རྒྱལ་ཚབ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན། གཞན་ཆེན་ནམ་མཁའ་ཡེ་ཤེས།
 གཞན་ཆེན་གྲུག་བཟང་རྒྱལ་མཆོན། གཞན་ཆེན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན། གཞན་ཆེན་ཚུལ་འཁུགས་རྒྱལ་མཆོན། གཞན་ཆེན་
 བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས། སྐུ་མདུན་བསོད་ནམས་གཡུང་དྲུང་། གཞན་ཆེན་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར། གཞན་ཆེན་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར།
 གཞན་ཆེན་གཡུང་དྲུང་རྒྱལ་མཆོན། གཞན་ཆེན་ཤེས་རབ་སྒོ་གོས། གཞན་ཆེན་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར། གཞན་ཆེན་གཙུག་ལྷན་
 འོད་ཟེར། གཞན་གྲུབ་གཡུང་དྲུང་ཚུལ་འཁུགས། གཞན་ཆེན་རིན་ཆེན་འོད་ཟེར། གཞན་ཆེན་རིན་ཆེན་ལྷན་གྲུབ། གཞན་ཆེན་
 ཤེས་རབ་བསྟན་འཛིན། གཞན་ཆེན་ཤེས་རབ་དབང་རྒྱལ། གཞན་ཆེན་གཡུང་དྲུང་དབང་རྒྱལ། གཞན་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་
 རྣམ་རྒྱལ། སྐུ་མདུན་བསོད་ནམས་སྒོ་གོས། གྲུག་མཁའ་ཉི་མ་བསྟན་འཛིན། གཞན་ཆེན་བསོད་ནམས་ཕུན་ཚོགས། འགྲོ་
 མགོན་ཤེས་རབ་གཡུང་དྲུང་། གཞན་ཆེན་སངས་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན། གཞན་ཆེན་བསྟན་འཛིན་ཚུལ་འཁུགས། གཞན་ཆེན་
 ཕུན་ཚོགས་སྒོ་གོས། གཞན་ཆེན་རྒྱལ་བ་སྒོ་གོས། གཞན་ཆེན་བསྟན་འཛིན་སྒོ་གོས། གཞན་ཆེན་ཉི་མ་དབང་རྒྱལ། སྐུ་མདུན་
 ཤེས་རབ་སྒོ་གོས། འཁྲུང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཉི་མ།

༥༢ ཡལ་འཕྲུལ་གཤེན་སྣང་ལྷན། ཡམ་བཟང་ཟ་རིང་བཅུན། སྤུལ་འཆི་མེད་གཙུག་ལྷན།

༥༣ གསང་བ་འདུས་པ། དབལ་བོན་སྤྲུག་ལ་མེ་འབར། ལྷ་གཤེན་ཡོངས་སུ་དག་པ། རྒྱལ་གཤེན་མི་ལུས་བསམ་ལེགས། ལྷ་
 རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་སྤྲིང་པོ། ཉམ་མཁའ་སྣང་བའི་མདོ་གཙུག་ལྷན། ཡལ་ན། ༡ གསང་བ་འདུས་པ། ༢ ལྷ་གཤེན་མེ་འབར། ༣ ལྷ་ཡོ་

५५) རྒྱལ་པ་གཉིས་པ་མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཛོད། རྒྱལ་ཚབ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཛོད། མཁན་ཆེན་ནམ་མཁའ་ཡེ་ཤེས།
 མཁན་ཆེན་ཀྲུང་བཟང་རྒྱལ་མཛོད། མཁན་ཆེན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཛོད། མཁན་ཆེན་ཚུལ་བྱིམས་རྒྱལ་མཛོད། མཁན་ཆེན་
 བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས། རྒྱ་མདུན་བསོད་ནམས་གཡུང་དྲུང་། མཁན་ཆེན་ཤེ་ལུང་ལྷ། མཁན་ཆེན་ཤེས་རབ་འོད་ཟེང་། མཁན་
 ཆེན་གཡུང་དྲུང་རྒྱལ་མཛོད། མཁན་ཆེན་ཤེས་རབ་སྒྲོ་གྲོས། མཁན་ཆེན་ཤེས་རབ་འོད་ཟེང་། མཁན་ཆེན་གུཅུག་ལུང་འོད་
 ཟེང་། མཁས་གྲུབ་གཡུང་དྲུང་ཚུལ་བྱིམས། མཁན་ཆེན་རིན་ཆེན་འོད་ཟེང་། མཁན་ཆེན་རིན་ཆེན་ལྷུན་གྲུབ། མཁན་ཆེན་
 ཤེས་རབ་བརྟན་འཛིན། མཁན་ཆེན་ཤེས་རབ་དབང་རྒྱལ། མཁན་ཆེན་གཡུང་དྲུང་དབང་རྒྱལ། མཁན་ཆེན་ལུན་ཚོགས།
 ཅམ་རྒྱལ། རྒྱ་མདུན་བསོད་ནམས་སྒྲོ་གྲོས། ཀྲུ་མཁྱེན་ཉི་མ་བརྟན་འཛིན། མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་ལུན་ཚོགས། འགྲོ་
 མགོན་ཤེས་རབ་གཡུང་དྲུང་། མཁན་ཆེན་སངས་རྒྱས་བརྟན་འཛིན། མཁན་ཆེན་བརྟན་འཛིན་ཚུལ་བྱིམས། མཁན་ཆེན་
 ལུན་ཚོགས་སྒྲོ་གྲོས། མཁན་ཆེན་རྒྱལ་པ་སྒྲོ་གྲོས། མཁན་ཆེན་བརྟན་པ་སྒྲོ་གྲོས། མཁན་ཆེན་ཉི་མ་དབང་རྒྱལ། རྒྱ་མདུན་
 ཤེས་རབ་སྒྲོ་གྲོས། ཁྱི་འཛིན་ལུང་རྟོགས་བརྟན་པ་ཉི་མ།

- ༡༧ ཡེ་ཉིད་གྱི་སྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ཐུགས་རྗེའི་སྟོན་པ་གཤེན་ལྷ་འོད་དཀར། སྤུལ་པའི་སྟོན་པ་རྒྱལ་བ་གཤེན་རབ། རིག་
པའི་སྟོན་པ་གཤེན་ཚད་མེད་འོད་ལྗན། ཐབས་ཆེན་སྟོན་པ་འབྲུལ་གཤེན་སྣང་ལྗན། བར་གྲོང་སྟོན་པ་ཁྱུ་བྱུག་དབྱིངས་གྱི་སྟོན་
པ་ལྷ་མོ་བཟང་ཟེང་བཅུན། མཁའ་དབྱིངས་སྟོན་པ་འཆི་མེད་གཙུག་ཡུད། རྒྱུད་ཁུངས་སྟོན་པ་གཤེན་གསང་བ་འདུས་པ།
- ༡༨ ལྷ་བོན་ཡོངས་སྤྱད་ག་པ། ལྷ་བོན་བ་ནམ། མི་བོན་ཁྱི་ཕྱེ་ཟབ་ལ། ཞང་ཞུང་བ་ནམ་སྟོལ་པོ། དེ་སྤྲུལ་ཁྱི་ཤོད་རྒྱལ་བ།
- ༡༩ ར་སངས་བསམ་འགྲུལ། དར་མ་ཤེས་རབ། དར་མ་རྩོད་ེ། ཞང་ཞུང་ཁྱི་འཕེན། ལྷ་ཡེ་ལྷ་རྒྱུད། ལྷ་གཤེན་ལེགས་བཟང་།
- ༢༠ བྱེར་གཤེན་སྟག་ལ། ར་སངས་གཡུང་རྒྱུད། གསལ་ཆེན་གཡུང་རྒྱུད། དགོ་འབར་དོན་འགྲུབ། བྱེར་སྤྲུངས་གོ་འཕན། དེའི་
སྤྲུལ་དགོ་རྒྱལ། ཞང་ཞུང་རྣམ་རྒྱལ། ལྷ་རྒྱུད་དཀར་པོ། ཉར་ཉི་ཆེན་པོ།
- ༢༡ དོན་ཀུན་གྲུབ་པ། ར་སངས་འཕེན་རྒྱལ། ལྷ་རྒྱུ་གསལ་དགའ། ལྷ་བ་རྒྱལ་མཚན།
- ༢༢ རྗེ་ཉ་པི་ཉི་ཅ། བྱེར་སྤྲུངས་སྣང་བཞེར་འོད་པོ།
- ༢༣ ཡ་བ་རྒྱལ་གཟིགས་གསལ་རྒྱུད། དལ་གཤེན་ཙོད་གོ་བྱེར་གཤེན་ཙོད་བཏང་། དལ་ཤོད་ཁྲམ་ཆེན་པོ། དལ་རྒྱལ་བ་སློ་གྲོས།
དཔོན་རྒྱལ་བཅན་པོ།
- ༢༤ ལྷ་གོ་སློ་ལྷན་ཤེས་རབ། སུ་རེད་ཀུན་དགའ་རིང་མོ། རྣལ་འབྱོར་གསལ་མཚན། རྒྱུད་བྱིད་སྤྱུ་བྱུར། བདེ་བ་རིང་མོ། རོང་སྟོམ་
རྟོག་མེད་ཞིག་པོ།
- ༢༥ དཔོན་ཆེན་ལྷན་གྲུབ་སྤྱུ་བྱུར། གཤེན་རྒྱལ་ལྷ་ཅེ། འོམ་ཉིང་ལྷ་སྟོམ་དཀར་པོ། དོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན། འོར་སྟོམ་ཀུན་འདུལ།
༢༦ སྤང་ལ་ནམ་གཤེན་གྱི་སྤུལ་པ་ཡང་སྟོན་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན། ཡུང་སྟོམ་རྟོག་མེད། སྟེལ་སྟོམ་འབྲུལ་མེད་ཞིག་པོ། ཉག་སྟོམ་
ཤེར་རྒྱལ། ལུ་རི་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། སྟོ་ཉ་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས། སྟོན་ཆེན་རྒྱ་སྟོམ་ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན། བྱ་བཏང་མཆེད་
གཉིས། (གཅེན་པོ་རྒྱལ་བྱིམས་བཟང་པོ་དང་གཅེན་པོ་ས་ལེ་འོད་རྒྱལ་བྱིམས་རྒྱལ་མཚན།) སྤྲན་སྟོན་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས།
- ༢༧ ཀླང་ཆ་བཀྲ་དར། སྟོན་ལམ་སློ་གྲོས། མཁའ་བཅུན་ཉེ་སྟོན། སྤྲ་སྟོན་ཉི་དཔལ། རྒྱ་སྟོམ་བཟུན་བཟང་།
- ༢༨ ཡང་སྟོན་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན། སྤྲུལ་དམ་པ་འབྲུལ་རྗེ། འགོ་མགོན་ལྷ་བྲག་པ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན། རྟོགས་ལྷན་
དཔོན་པོ། གདན་ས་བ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན། ཡ་ངལ་བ་གཅིག་ཆོད་དད་པ་ཤེས་རབ། རྒྱ་སྟོམ་མཁའ་བཅུན་རྒྱལ་བ་གཡུང་
རྒྱུད། ལ་སྟོད་རི་བ་ཤེར་སྟོ། ལ་ཐོག་ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན།
- ༢༩ རྒྱུང་པོ་རང་གྲོལ་སྤྲ་མ་རྒྱལ་མཚན། ཀླང་ཆ་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས། སྤུལ་སྤྲ་བཟུན་རྒྱལ་བཟང་པོ། རྒྱལ་བྱིམས་རྒྱལ་མཚན།
མངའ་རིས་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན། དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ། ལྷན་དགའ་རྒྱལ་མཚན།
- ༣༠ གཞན་དོན་ཐུགས་བཅེ་ལྷན་པའི་སྤྲ་མ་འགོ་བའི་མགོན་པོ་གཉིས་ནི། རི་བ་ཟབ་མོ། མཚན་ལྷན་རྣམ་རྒྱལ་ཀ་ར།
- ༣༡ མན་དག་བཀའ་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་རྒྱུད་ལྷན་སྤྲ་མ་གསུམ་ནི། རྟོགས་ལྷན་ཤེས་དཔལ། བས་མཁའ་འོད་ཟེར། གཡུང་རྒྱུད་

ཡེ་ཤེས།

- ༡༤ མཁའ་མཁའ་འཁོར་ཆེན་པོ་གྲོ་སྤྲོད། རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཁོན། རྒྱལ་ཚབ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཁོན།
མཁའ་ཆེན་ནམ་མཁའ་ཡེ་ཤེས། མཁའ་ཆེན་ཀླན་བཟང་རྒྱལ་མཁོན། མཁའ་ཆེན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཁོན། མཁའ་ཆེན་ཚུལ་
ཁྲིམས་རྒྱལ་མཁོན། མཁའ་ཆེན་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས།
- ༡༥ སྐུ་མདུན་བསོད་ནམས་གཡུང་དྲུང་། མཁའ་ཆེན་ཤེས་ཆུང་དྲུང་། མཁའ་ཆེན་ཤེས་རབ་འོད་ཟེང་། མཁའ་ཆེན་གཡུང་དྲུང་རྒྱལ་
མཁོན། མཁའ་ཆེན་ཤེས་རབ་སྤྱོད་གྲོ་སྤྲོད། མཁའ་ཆེན་ཤེས་རབ་འོད་ཟེང་། མཁའ་ཆེན་གཡུང་དྲུང་འོད་ཟེང་།
- ༡༦ ཐེག་དགུ་བཅུ་འཛིན་འཛིན་པའི་སྤྲུལ་མཉམ་མེད་གདེང་ལྟན་བརྒྱུད་ནི། མཁའ་མཁའ་གཡུང་དྲུང་ཚུལ་ཁྲིམས། མཁའ་ཆེན་
རིན་ཆེན་འོད་ཟེང་། མཁའ་ཆེན་རིན་ཆེན་ལྷན་གྲུབ། མཁའ་ཆེན་ཤེས་རབ་བསྟན་འཛིན། མཁའ་ཆེན་ཤེས་རབ་དབང་རྒྱལ།
མཁའ་ཆེན་གཡུང་དྲུང་དབང་རྒྱལ། མཁའ་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ། སྐུ་མདུན་བསོད་ནམས་སྤྱོད་གྲོ་སྤྲོད།
- ༡༧ ཀླན་མཁའ་ཉི་མ་བསྟན་འཛིན། མཁའ་ཆེན་བསོད་ནམས་ཕུན་ཚོགས། འགྲོ་མགོན་ཤེས་རབ་གཡུང་དྲུང་། མཁའ་ཆེན་སངས་
རྒྱལ་བསྟན་འཛིན། མཁའ་ཆེན་བསྟན་འཛིན་ཚུལ་ཁྲིམས། མཁའ་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་སྤྱོད་གྲོ་སྤྲོད། མཁའ་ཆེན་རྒྱལ་བ་སྤྱོད་གྲོ་སྤྲོད།
- ༡༨ མཁའ་ཆེན་བསྟན་པ་སྤྱོད་གྲོ་སྤྲོད། མཁའ་ཆེན་ཉི་མ་དབང་རྒྱལ། སྐུ་མདུན་ཤེས་རབ་སྤྱོད་གྲོ་སྤྲོད། ཁྲི་འཛིན་ལུང་རྟོགས་བསྟན་
པའི་ཉི་མ།
- ༡༩ རྒྱ་བོན་ཟེར་བ་དེ་ནི་གཙོ་བོ་མོ་ཕྱིས་གཏོང་བུད་བཞེས་ཀྱིས་ཀུང་ལ་གོ་ཞིང་མདོར་ན་ཆོ་འདི་ལ་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཡན་ལཱ་གཙོ་བོར་
སྦྱབ་པའི་བོན་ལ་ཟེར།
- ༢༠ འབྲས་བུའི་བོན་ཟེར་བ་དེ་ནི་ཞེ་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཟེར།
- ༢༡ གཙང་ལྷ་ཕྱུང་དར་གཉན་པོ། ཡར་ལྷ་ཤམ་པོ། རྟོད་ལྷ་ཟེ་ཟེ་གཉན་པོ། སྦྱིད་ལྷ་བྱ་མང་གཉན་པོ། དབྱི་ལྷ་གཉན་པོ། འོལ་ཟ་
རྒྱལ་བཟང་། རུབ་ལྷ་བརྟེན་དྲུག་གཉན་པོ། གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷ། རྟོང་ལྷ་མཐོང་དྲུག་གཉན་པོ། དྲགས་ལྷ་གཉན་ཆེན་སྐམ་
པོ། ཆེབས་ལྷ་བྱ་མང་གཉན་པོ། ཉང་ལྷ་ཕྱུང་དར་གཉན་པོ། དྲང་ལྷ་དྲང་ཐེ་གཉན་པོ།
- ༢༢ རྟོང་བཙུན་དེ་མོ། ཀ་ག་མེར་མོ། ལྷ་རི་གཡའ་མ་སྦྱོལ། སྦྱི་མཐིང་གཡའ་མ། གངས་དཀར་གཡའ་མ། ལ་རག་ལྷུང་བཙུན། སྦྱི་
མཐིང་ནག་མོ། མ་བཙུན་འབྲོག་ཆེན། མ་ཉིང་འབྲུལ་མོ། གདགས་ལ་བཙུན་མོ། གངས་ཀྱི་གཡུ་སྦྱོན། མ་རི་རབ་འབྲུལ་མ།
- ༢༣ ཡུ་ཉི་ནི་ཞང་ཞུང་གི་སྐད་དུ་ཆང་གི་མིང་ཡིན།
- ༢༤ འཇའ་པན། བཀའ་བརྟེན། སྤྱི་བ་སྤྱང་སྤྱི་སྤྱོད་སྤོམ། ཤོག ༡༤ འཕྲེང་ ༤
- ༢༥ དབུ་རུན་འདུ་གནས་བཙུགས་དང་། གཡོན་རུན་བདུན། གཡས་རུན་བརྒྱུད། རུ་ལག་ན་དགུ་ཉེ་སོ་བདུན་མོ། དབུ་རུན་
བཙུགས་ནི། ༡ དན་ལམ་རལ་གསུམ། ༢ འདམ་གྲོད་སྐར་མོ། ༣ འཕན་ལུལ་སྤྲུང་དཀར། ༤ མལ་དྲོ་བ་རབ།

- ༥ རྒྱན་གྱི་བྲག་དམར། ༥ ཉམ་པོ་རི་ཐང་། ༧ ལྷ་ས་ཡེར་པ། ༨ གནམ་གྱི་ར་གད། ༩ གནམ་མཚོ་དོ་རིང་། ༡༠ རྫོང་རོ་ས་
ལུང་གསུམ། ༡༡ རྫི་ཤོད་ལུང་ནག ༡༢ རེ་རྒྱུང་ག་མཐའ། ༡༣ མཚོག་གོན་རྒྱལ་མོ་ཁང་དོ། །གཡོན་རུའི་འདུ་གནས་
བདུན་ནི། ༡ འོ་ལ་ཀ་ལྷག་གཅིག་དང་། ༢ ཉང་ལུལ་གིང་ནགས། ༣ ཀོང་ལུལ་བྲེ་སྒ། ༤ གཡའ་ལུང་གངས་སར།
༥ ཡར་ལུང་སོག་ཀ། ༦ ལྷ་ཤོད་ཐང་དཀར། ༧ མལ་བྲོ་མཚོ་ཤོད་དོ། །གཡས་རུའི་འདུ་གནས་བརྒྱད་ནི། ༡ ལུ་ལྷག་ས་
ནག་དང་། ༢ གངས་གྱི་ཞོང་ཚལ། ༣ ལྷུང་གྱི་ལའར་གདོང་། ༤ རྟ་ནག་རྒྱུང་ལ། ༥ འཇད་གྱི་རྒྱུང་མའར། ༦ རྟ་བུ་བྲོད་
ལྷ་ས། ༧ གཅད་གི་གྱུར་ལུ། ༨ ཟང་ཟང་ལྷ་བྲག་གོ། །རུ་ལྷག་གི་འདུ་གནས་དགུ་ནི། ༡ ཉང་རྫོང་སྒྲག་ཚལ། ༢ ལུ་མགོ་
དོ་རིང་། ༣ མའར་ཆེན་བྲག་དཀར། ༤ མཚོ་རའི་དྲིལ་རྒྱུང་། ༥ གཉའ་ཕྱེ་ཐང་ཤོད། ༦ གྲ་པ་ལལ། ༧ རག་ཟ་ཐང་རྒྱུམ།
༨ མང་དཀར་མདོ་ལྷག ༩ ལྷ་ལུལ་གུམ་ཐང་དོ། །
- ༥༥ གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ། ལུ་ཁྲི་བཙན་པོ། དིང་ཁྲི་བཙན་པོ། སོ་ཁྲི་བཙན་པོ། དར་ཁྲི་བཙན་པོ། གདགས་ཁྲི་བཙན་པོ། སྤེལ་ཁྲི་
བཙན་པོ།
- ༥༧ པ་ཆེན་སྤྲ་ན་མེད་པའི་བོན། མ་ཆེན་སྤྲ་ན་མེད་པའི་བོན། ཐེག་པ་སྤྲ་ན་མེད་པའི་བོན། རྫོང་པ་སྤྲ་ན་མེད་པའི་བོན། འབྲས་བུ་
སྤྲ་ན་མེད་པའི་བོན། དོན་དམ་སྤྲ་ན་མེད་པའི་བོན།
- ༥༩ ཨ་ཤོ་ལེགས་རྒྱལ། དེ་ཤོ་ལེགས་རྒྱལ། ཐི་ཤོ་ལེགས་རྒྱལ། ལུ་རུམ་ལེགས་རྒྱལ། འབྲོང་ཞེ་ལེགས་རྒྱལ། ཨེ་ཤོ་ལེགས་རྒྱལ།
- ༦༠ རྒྱུང་ལྷ་ཕྱེ་ཕྱེ་ལེགས་སུ་ཁང་ནི་སྤོས་རི་དང་ལྷན་གྱི་ཤར་རྒྱུད་དུ་ཡོད།
- ༦༠ གཡུང་རྒྱུད་ལྷ་ཕྱེ་ཕྱེ་ལེགས་སྤེ་ནི་མཚོ་མ་པར་གི་ཤར་པོ་སྤོས་སུ་ཡོད།
- ༦༡ གཡུང་རྒྱུད་ཕྱེ་ཕྱེ་ལེགས་སྤེ་འདི་ནི་རྩོམ་པོ་དཔལ་གྱི་རི་ལ་ཡོད།
- ༦༢ གཡུང་རྒྱུད་མཚོག་སྤྲེད་དགོན་ནི་སྤོས་རི་དང་ལྷན་གྱི་རྩལ་ཕྱོགས་དཔལ་ལུའི་རི་ལྷེབས་སུ་ཡོད།
- ༦༣ གཤེན་ཁྲི་བཙན་པོ་ལུ་ཕྱེ། ལུའི་གདན་ས་གཡས་རུ་དབེན་སུ་ཁ། ལུའི་གདན་ས་དབང་ལྷན་རྒྱུང་གྲུབ་སྤྲང་། མེ་ལུའི་གདན་
ས་དཔལ་ལྷན་བཟང་པོ་རི།
- ༦༤ སྤྲ་བཞེད་ཤེས་རིག་པར་མ་ཤོག་གངས་ ༤༩ ནང་དང་། ལྷ་དབང་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་རྩ་བོ་ཆེའི་སྤྲ་དབྱངས། ཤོག་
གངས་ ༡༩༥ བྲང་༧ དེབ་གཟུགས་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༡ ལོར་ལྷ་རྒྱུ་སྤྲ་འགྱུར་རྫིང་མའི་བདེ་དོན་ལྷན་ཁང་གིས་དཔར།
- ༦༥ ལྷ་སྤྲལ་པའི་སྤྲིད་དོན་རྒྱལ་རབས་ཤོག་གངས་ ༡༧༩ ནང་གསལ་ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ལོར་ལྷེ་ལིར་དཔར་དུ་སྤྲུག།
- ༦༦ ལྷ་དབང་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་རྩ་བོ་ཆེའི་སྤྲ་དབྱངས། ཤོག་གངས་ ༡༩༡ བྲང་ ༡༨ ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༡ ལོར་ལྷ་རྒྱུ་སྤྲ་འགྱུར་
རྫིང་མའི་བདེ་དོན་ལྷན་ཁང་གིས་དཔར།
- ༦༧ ལྷ་སྤྲལ་པའི་སྤྲིད་དོན་རྒྱལ་རབས་ཤོག་གངས་ ༤༡༥ ནང་གསལ་ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ལོར་ལྷེ་ལིར་དཔར་དུ་སྤྲུག།

- ༡༩ ལུང་སྒྱུ་ལོ་ལ་པའི་དོ་རྩེ་འི་རྣམས་ཐར་ཤོག་གངས་ ༡༩༡ བང་གསལ། བྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་ཀན་སུ་ཅི་མི་རིགས་དཔེ་སྒྱུན་ཁང་གིས་དབང་།
- ༢༠ མདོ་སྨད་ཆོས་འབྲུང་ཤོག་གངས་ ༢༡༤ བང་གསལ། བྲག་དགོན་པ་དགོན་མཆོག་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་བརྩམས། ༡༩༩༢ ལོར་ཀན་སུ་ཅི་མི་རིགས་དཔེ་སྒྱུན་ཁང་གིས་དབང་།
- ༢༡ མདོ་སྨད་ཆོས་འབྲུང་ཤོག་གངས་ ༢༡༤ན བང་གསལ།
- ༢༢ མདོ་སྨད་ཆོས་འབྲུང་ཤོག་གངས་ ༢༡༥ བང་གསལ།
- ༢༣ མདོ་སྨད་ཆོས་འབྲུང་ཤོག་གངས་ ༢༡༥ བང་གསལ།
- ༢༤ མདོ་སྨད་ཆོས་འབྲུང་ཤོག་གངས་ ༢༡༥ བང་གསལ།
- ༢༥ མདོ་སྨད་ཆོས་འབྲུང་ཤོག་གངས་ ༢༡༥ བང་གསལ།

དཔེ་སྐྱོན་གསལ་བཤད།

༡༡༡། ཁྱེད་ལ་མ་འདྲིར་ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུས་བོད་འཕྲིང་དགུ་པ་ «གཡུང་རྒྱུད་བོན་གྱི་མདོ་
སྤྲུག་སེམས་གསུམ་གྱི་གཞུང་» ཞེས་པའི་སྒྲིགས་བམ་འདི་ནང་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ཀྱི་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་
གནའ་བོའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་འབྱུང་ཁུངས་སྤྱུང་པ། གཡུང་རྒྱུད་བོན་གྱི་གཞུང་གསལ་ཆེ་བ་ཁག་གཅིག་ཀྱི་ལྷན་ག་
གིས་དེར་རབས་ཀྱི་སྐོལ་དུད་བ་གཞུགས་སུད་པར་བསྐྱོན་ཞུས་ཡོད། དེ་ཡང་བོད་རིགས་སྒོ་གསར་རྒྱམས་ལ་གཡུང་
རྒྱུད་བོན་གྱི་ཆེས་མཐོའི་ཚོས་དང་རིག་གནས་གཏིང་ཟབ་ཡོད་པ་རྒྱམས་དཔེ་མཚན་གྱུ་པའི་གཞུང་གཅེས་བུས་
སྒྲིགས་བམ་ཆད་དུ་ཡོངས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་སྐྱམ་པའི་ཁོ་བོ་སྒོ་རེ་ཡོད་སྟེ། ༡༧བས་ཆེ་སྐྱོན་རི་ཁྱི་འཛོན་རིན་པོ་ཆེར་
བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་ཞུས་པ་བཞིན། དག་བཤེས་ཉི་མ་ཀུན་ཁྱབ་ལགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཉམ་འདྲིར་བཞུགས་པའི་གཞུང་གཡུང་
རྒྱུད་བོན་ལྷགས་ཀྱི་མདོ་སྤྲུག་སེམས་གསུམ་གྱི་རྒྱམ་གཞག་ལགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལགས་བཤད་རྒྱམས་
གཅེས་བུས་གཏན་འབེབས་བྱུང་ལ།

འདྲིར་བཞུགས་གཞུང་རྒྱམས་ཅུ་པའི་མ་དཔེ་གང་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་ནི། འ་ཞ་འགོ་མགོན་སྒོ་བློས་རྒྱལ་
མཚན་གྱིས་ལམ་མ་ཡིག་འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ ༡༠༩ བཀའ་བརྟེན་ནང་བཞུགས་ཨ་མདོ་རྩ་བ་སྤྱང་ཞིག་རྒྱལ་བ་སྟན་ཕུན་
ཚོགས་སྤྱིར་བླ་བྱ་བ་གི་ཕྱག་དཔེ་བྲིས་རྙིང་ཅན་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་ཡིན། རྩ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་
མཚན་གྱི་གསར་དོན་རྒྱམ་འབྱེད་ཀྱི་མ་ཡིག་ནི་ཐོབ་གསར་ནས་དཔེ་སྐྱོན་ཞུས་པའི་ལག་བྲིས་ཡིག་ནག་ཅན་ཞིག་ལ་
གཞི་བཅོལ་ཏེ། ཐོབ་གསར་དཔར་མ་ལག་བྲིས་ཡིག་དཀར་ཅན་ཞིག་དང་། ཤིན་ཏུ་ ༡༡༧ བཀའ་བརྟེན་ཅན་གྱི་ནང་
བཞུགས་གཡུང་རྒྱུད་སྤྱིར་གི་སྒོ་བ་དཔོན་ཡོངས་འཛོན་ཚུལ་བྲིས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་ «གསར་དོན་རྒྱམ་
འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཐར་ལམ་གསལ་བའི་སྐོན་མ་» གཉིས་ལ་མཚུངས་བསྟར་ཞུས། «ཀུན་འདུས་རིན་ཆེན་ཅུ་རྒྱུད་» ཀྱི་
གཞུང་འགྲེལ་གཉིས་ཀའི་མ་ཡིག་ནི་ད་ལྟ་སྐྱོན་རིའི་དགོན་དུ་བཞུགས་པའི་དོལ་པོ་བསམ་སྤྱིར་དགོན་གྱི་ཕྱག་དཔེ་
བྲིས་རྙིང་ཅན་ཞིག་མ་དཔེར་གཞི་བཅོལ་ཏེ་མཚུངས་བསྟར་མ་ཡིག་ཤིན་ཏུ་ ༡༡༧ བཀའ་བརྟེན་ཅན་གྱི་ཀུན་འདུས་རིན་
ཆེན་ཅུ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་གཉིས་དང་། ཡང་ཤིན་ཏུ་ ༡༡༠ བཀའ་བརྟེན་ཀུན་འདུས་རིན་ཆེན་ཅུ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་
ཞིག་དང་དཔལ་ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་རྩེའི་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་དཔེ་ཐང་དང་པོའི་ནང་བཞུགས་ཀུན་འདུས་རིན་ཆེན་ཅུ་རྒྱུད་ལ་
མཚུངས་བསྟར་ཞུས། ཐོབ་གསར་ཅན་བྱ་རྒྱལ་བའི་ཕྱག་བྲིད་ཀྱི་མ་ཡིག་དེ་ནི་དགོས་པོ་བསྟོན་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་

ཕྱག་དཔེ་བྲིས་མ་ཞིག་ལ་གཞི་བཙུག་ཏེ་དཔར་སྐྱབ་བྱས་པའི་བྲུག་ཤིང་ལ་གཞི་བྱས་ནས་མཚུངས་བསྐྱར་
མ་དཔེ་སྐྱབ་རིའི་ཤིང་དཔར་ཅན་གྱི་བྲུག་ཤིང་ལ་བྱས་པ་ཡིན། དོན་ངོ་མ་སྐྱབ་རིའི་ཤིང་དཔར་ཅན་མ་
དཔེར་གཞི་བཟུང་དགོས་ཀྱང་སྐྱབ་རིའི་ཤིང་དཔར་ཅན་གྱི་ནང་དུ་སྐྱབ་བཟུང་སྟེན་འགྲོའི་གསོལ་འདེབས་དང་། འོད་
གསལ་གྱི་དམིགས་པ་དང་གཤམས་སེལ་གྱི་སྒྲོར་གཉིས་ཚད་མེད་ལ་རྩུ་ལག་བྲིས་ཅན་དེ་རྒྱས་པར་སྒྲུང་བས་ལག་བྲིས་
ཅན་ལ་གཞི་བཙུག་པ་ཡིན།

སྤྱིགས་བམ་འདིའི་དཔར་མ་ཞུགས་དང་། དཔར་མ་མི་མཐུན་པ་རྣམས་པན་རྒྱུ་བརྟུར་ཞིབ། དེ་བཞིན་དུ
གཞུང་སོ་སོར་དྲངས་པའི་ལུང་རྣམས་གང་ལས་བཀོད་པའི་ཁྱད་སྟངས་འཆོལ་ཞིབ་ཀྱི་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་གཞི་ལས་འགྲུལ་
རྣམས་ཀྱི་འགན་བཞེས་ཐོག་མར་དག་བཤེས་ཉི་མ་ཀླུ་ཁྱབ་ལགས་ནས་གནང་ཞིང་། དེ་ནས་ལས་དོན་དངོས་གཞིའི་
ཐུགས་འགན་དག་བཤེས་ཐུན་ཆོག་ཉི་མ་ལགས་ནས་གནང་བ་མ་ཟད། བྱི་མས་གལ་ཆེད་སྤྱིགས་བམ་འདིའི་སྟེན་
སྟེང་དོ་སྟོན་ཀྱང་རྒྱས་པ་ཞིག་བརྩམས་བྲིས་གནང་བ་བཅས་ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་སྤྲུལ་རྩི་ཆེ་ཞུ།

དེ་ལ་སྤྱིར་བོན་ཞེས་བོད་དུ་ནང་བསྟན་མ་དར་སྟོན་གྱི་བོད་ཀྱི་གདོད་མའི་ཆོས་ལྷགས་ཤིག་ཡོད་པ་གོར་མ་
ཆག་མོད། འོན་ཀྱང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་དུས་ཆེས་སྔ་བ་དང་། གཉིས་ཐད་ནས་བྱི་ལོ་དུས་རབས་བརྒྱ་པ་དང་བཟུང་
པ་ལས་མས་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་བྱིས་ཆོས་རྒྱ་དཀར་ནག་དང་ལི་ཡུལ་སོགས་དཔུང་ཨེ་ཤི་ཨའི་རྒྱལ་པོར་རྣམས་
དང་པན་རྒྱུ་རྒྱ་འགྲུལ་ཆེས་འཕེལ་བ་སོགས་ཀྱིས་རིམ་པས་བོད་དུ་ནང་བསྟན་གྱི་རྩ་བ་རྒྱུགས་ཏེ་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་
ལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཐེབས་པ་དང་། ལྷག་པར་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཆོས་འབྱུང་སྤྱི་བ་མང་ཆེ་བས་ལོ་རྒྱུས་གང་བཤད་ཀྱང་
རྩ་བའི་ལྟ་སྟོགས་དེ་ནང་བསྟན་གྱི་ལྟ་རྒྱུ་གཙོ་བོ་བཟུང་མཛད་པ་སོགས་ཀྱིས། དཔེར་ན་བོད་དུ་ནང་ཆོས་མ་དར་བའི་
སྟེན་གྱི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་དང་། མཐའ་ན་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ལྷུང་རིམ་སོགས་ལའང་ནང་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་སྟོངས་ཀྱི་ཐོག་
ནས་གསལ་བཤད་གང་ཐུབ་གནང་བ་སོགས་རྒྱ་ཆེན་མང་པོ་ཞིག་ལས། དེང་ངའི་ཆོས་དུས་རབས་བརྒྱ་པའི་གོང་གི་བོད་
ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ཤོད་སྤྱད་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མིང་འདྲན་ཐུབ་པ་ཅི་མ་ལས། ལོ་རྒྱུས་དངོས་གཞི་
གསལ་བོ་ཤེས་རྟོགས་མི་ཐུབ་པའི་གནས་སྤྱུང་པ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན།

བོན་གཞུང་རང་གི་ཐོག་ནས་བཤད་ནའང་། ད་ལྟ་བཙུམས་དུས་སོགས་འབྲུལ་མེད་ངེས་ཐུབ་པའི་གཞུང་མང་
ཆེ་བ་ཞིག་ནི་བྱི་ལོ་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པ་སྟེ། བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བྱི་དར་ཞེས་གྲགས་པའི་དུས་སྐབས་
དེའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འདུག་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འཁོད་པའི་གནས་དོན་མང་པོ་ཞིག་ནི་བོད་དུ་ནང་
བསྟན་གཏན་ཆགས་ཐུང་བའི་རྗེས་ཀྱི་གཞིགས་སྒྲུབ་དུ་སྒྲུང་ལ། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་གཡུང་དྲུང་བོན་དང་ད་ལྟ་བོད་ཀྱི་

དང་ཤེས་འདོད་ཡོད་ཕྱིན་གཡུང་རྒྱུང་བོན་གྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་དོ་སྣང་དང་གཅེས་སྦྱོང་བྱ་བྱེད་ཤིན་ཏུག་ལ་ཆེ་
 བ་ཞིག་ཁོ་བོས་མཐོང་བས། ད་ལམ་འདིར་བོད་གྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུས་གྱི་བོད་ཐོང་ཁོངས་སློགས་བམ་འདི་ལུ་
 དག་གཙང་ངེས་གྱི་ཐོག་ནས་དཔར་བསྐྱབ་ལུ་བྱུང་བར་དགའ་གུས་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་བས། སློགས་བམ་འདིའི་ཐོག་
 ལ་སྐྱབས་ཆེ་སྤྱོད་རི་ཁྱིའི་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་གནང་བར་བཀྱིན་ཆེ་ཞེས་གུས་བུ་དང་
 བཙས། བོད་གྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུས་གྱི་བོད་ཐོང་སློག་པ་པོས། ལྷ་ཆོས་ལ།

གཡུང་རྒྱུ་བོན་གྱི་མདོ་ལྷགས་སེམས་གསུམ་གྱི་
གཞུང་བཞུགས་སོ།།

༡༡༡། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ས་དང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་འབྲུལ་གྱི་ལྷ་མིག་
ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས།

འ་ཁ་འགོ་མགོན་སློ་གོས་རྒྱལ་མཚན།

ལེའུ་དང་པོ། ཡིན་ཚུལ་གཞིའི་སྒོར་ལས་སྒོན་འགོ་གྲང་གྱི་དོན་བསྟན་པ།

༡༡༡། །སྤྱི་མ་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་ཞབས་ལ་འདུད། མཁའ་དབྱིངས་ཁྱབ་བདལ་ཐུགས་བརྩེ་ཉི་མའི་
འོད། །ཟག་མེད་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲུག་བསྐལ་གནས་ལས་སྒྲོབས། །དྲི་མེད་གཉིས་ཆོགས་ལེགས་པ་ཀུན་
ལྷན་པའི། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །བརྗོད་མེད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་མཁར་
ཁྱབ་པས། །མ་སྒྲིབ་བདེན་པས་ངེས་པའི་ལམ་མཆོག་སྟོན། །ལྷུ་གས་པ་ཁ་འབྱེད་མ་རིག་ལས་
འཛོམས་པའི། །འབྲུལ་དུམ་འགོ་བ་འདྲེན་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཆོགས་གཉིས་ལམ་ལ་བདག་མེད་
ཤེས་རབ་ཀྱིས། །རྟོགས་པའི་འོད་འབར་བདེ་ཆེན་ལམ་ལ་འགོད། །དོན་གཉིས་མཚུངས་ལྷན་སྒྲོབས་
པའི་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །རིམ་བཤོད་སེམས་དཔའི་ཆོགས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །སྤྱངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ལུང་རིག་མཁྱེན་པ་རྒྱས། །ཆངས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་བདུད་ཅིང་ཆར་རྒྱན་གྱིས། །གནས་གསུམ་ཐ་རན་
སྒོམ་པ་སེལ་མཛད་པའི། །རྒྱན་ལྷན་སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ།

མ་རིག་མ་རྟོགས་ལོག་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱིས། །འབྲུལ་འཁོར་གྲིད་པ་གསུམ་ན་རབ་
བསྐམས་པའི། །དོན་བྲལ་ལོག་པའི་གནས་སུ་འབྱུང་བ་རྣམས། །བདེ་ཆེན་མཆོག་གི་ལམ་ལ་འགོད་
པའི་ཕྱིར། །རྒྱལ་དང་དེ་སྤྱི་མ་འཕགས་པས་ལེགས་གསུངས་པ། །མ་ཞོར་ངེས་པས་གཞན་གྱི་དོན་
འགྱུར་གྱི། །བརྗོད་འདོད་སྤྱོད་པས་སྤྱི་མ་པའི་དག་ཆོག་གིས། །རྣམ་བཤད་ལྷག་དོན་འགྱུར་བ་མིན་མོད་
ཀྱང་། །ཤེས་མེད་བྱིས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཡི། །བཀའ་ལུང་དགོངས་པ་ཟབ་ཡངས་རྟོགས་དཀའ་བས།
སློ་དམན་བདེ་སྤྱི་མ་དག་ཏུ་རྟོགས་འགྱུར་ཕྱིར། །རྒྱལ་ལྷན་ཐབས་ཀྱིས་ཡི་གེར་འདིར་བཀོད་གྱིས།
ལན་བདེའི་གནས་འདོད་ལས་ཅན་སྤྱི་མ་མཆོག་རྣམས། །མི་མོས་སྒྲོ་བའི་བསམ་པ་ཡོངས་དོར་ལ།
དད་མོས་བྱན་པའི་སེམས་ཀྱིས་འདིར་ཞུགས་དང་། །མཐའ་བྲལ་སྤྱི་མ་མེད་རྟོགས་པ་ཐོབ་འགྱུར་རྟོ།

དངོས་གཞི་གཞུག་གི་དོན་བསྟན་པ།

དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་དོན་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་
ལམ་བཟོད་པར་མི་བྱས་ཤིང་འཁོར་བར་འབྱམས་པས། །དེས་ན་ལམ་དང་གནས་ལ་སོགས་པ་
བསྟན་ནས། །དེའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་མོ་འདྲེན་པའི་སྟོན་པས་ཇི་སྟེད་ཅིག་
གསུངས་ཀྱང་། དེ་དག་གི་གཙོ་བོ་འཕྲ། ཤིང་རྟའི་སྒོལ་ལྟ་བུ་ལམས་བརྒྱད་གཏན་ལ་ཡང་པའི་འབྲུམ་
ལ་སོགས་པའི་འབྲུམ་སྟེ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། འདིར་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུས་ཏེ་བདེ་སླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར། རིན་པོ་ཆེ་འབྲུལ་གྱི་ལྡེ་མིག་བསྟན་པར་བྱ་ན། དེ་ཡང་གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱིས་
བསྟན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རྩལ་ཀྱི་ཁམས་བརྒྱད་ལས་གཞི་དང་རྩ་བ་ཞེས་དང་། ལམ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་ཅེས་
དང་། རྣམ་པར་དག་པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འབྲུམ་
ཏིག་ལས་ཀྱང་གཞི་དང་ལམ་ཞེས་དང་། བོན་ཉིད་སྟིང་པོ་བདལ་བའི་འབྲུམ་ལས་ཀྱང་གཞི་དེ་
གསུམ་ཐིག་ལེ་གཅིག་ཏུ་གནས་སོ་ཞེས་དང་། ལམ་ལྟ་འཇུག་ཅིང་བཟོད་པར་བྱ་ཞེས་དང་། དེ་
ལྟར་སྤྱད་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྟེ་རྣམ་མཁའའི་ངོ་བོར་གནས་པ་སྟེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། མདོ་ལས་དང་པོ་སྟེ་བའི་རྒྱ་གང་ལགས། བར་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་གང་ལགས། ཐ་
མར་ཕྱིན་པའི་ས་གང་ལགས་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་གི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། རྩལ་ཀྱི་འབྲུམ་
ཏིག་ལས། ཆོག་བཞེད་དེ་བརྒྱད་ཤོ་ལོ་ཀ་འབྲུམ་སྟོང་ལྷག་བརྒྱ། འབྲས་བུ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་སུ་རྣམ་
པ་བརྒྱད། དེ་དོན་ས་དང་ལམ་དང་དབང་པོའི་རིམ་པ་བཞིན། བཀའ་དོན་མ་ནོར་ཇི་བཞིན་བཤད་
པར་བྱའོ།^༡ །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདིར་གསུམ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་གཞིའི་དོན་དང་།
ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། ལམ་ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་
གསུམ་སྟེ། གཞི་རྩ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་
རྟོགས་པའི་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། རང་ལྷོག་ངོས་བཟུང་བ་དང་། རགས་པའི་དབྱེ་བ་
དང་། བསྟུས་དོན་རྩ་བར་དྲིལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཤེན་རབ་ཀྱིས་བཀའ་བསྟུལ་པ་བོན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་གཞི་དང་རྩ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་བདག་ཉིད་ལ་འདུས་སོ།^༢ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ཡིད་ཀྱི་ཁྱེལ་
རྒྱ་གིས་གསོལ་པ། སྟོན་པ་ལགས་བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་དང་རྩ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་བདག་ཉིད་ལ་ཇི་
ལྟར་འདུས་པ་ལགས། གཤེན་རབ་ཀྱིས་བཀའ་བསྟུལ་པ། བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་དང་རྩ་བ་ཡོངས་

སྤྱབ་དག་ཉིད་ལ་འདུས་པ་ནི། འཁོར་བའི་བོན་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལྷ་པོ་ལས་འདས་པའི་
བོན་རྣམས་པར་བྱང་པ་གཉིས་སོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་གཟུགས་ནས་ཆ་གིའི་བར་དུ་འཁོར་བའི་བོན་ཉི་ཀྱན་
ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །སྦྱིན་པ་ནས་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བར་དུ་ལྷ་པོ་ལས་འདས་པའི་བོན་ཉི་རྣམས་པར་
བྱང་པའོ།^༩ །ཞེས་གསུངས་པས། གཞི་དང་^{༡༠} ལྷ་པོ་ལས་འདས་ཉིད་ལ་རྩི་ལྷ་པོ་ལས་འདས་ཞེ་ན། དེ་ལ་
གསུམ་སྟེ་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་ལྷགས་དག་ག། །རང་གིས་སྦྱབ་པའི་དོན་དགོད། དེ་ལ་རྩོད་པ་
སྤྱོད་པའོ།།

དང་པོ་ལ་མཁས་པར་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བོན་ནི་རང་མཚན་འཛིན་པ། ཐམས་ཅད་ནི་
འཁོར་འདས་མ་ལུས་པ། གཞི་ནི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་རྩ་བ་ནི་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས། བདག་ནི་དེ་
ཉིད་བདག་ཏུ་སྦྱོས་བརྟགས་གྱིས་གཞི་ཉིད་ནི་གཞིའི་བོན་ཉིད། འདུས་པ་ནི་བྱིས་པའི་རྒྱད་ལ་འདུས་
པའོ། །གཞི་རྩའི་བྲལ་འབྲས་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་རྒྱད་ལ་འདུས་པ་སྟེ། དག་པ་གཉིས་ལྷན་དང་
མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་དང་འགལ་བ་དང་རིགས་པས་གནོད་པའོ། །དང་
པོ་ལ་དེ་ཉིད་ལས་འཁོར་བ་ཀྱན་རྫོབ། ལྷ་པོ་ལས་འདས་དོན་དམ་དུ་^{༡༡} གསུངས་པ་དང་། བདལ་འབྲུམ་
ལས་བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སྤྱུ་འདུས་སོ་^{༡༢} གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ།།

གཉིས་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་བོན་ཡིན་ན། ཐམས་དང་རྣམ་གྲངས་པར་འགྱུར་
ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་བྱིར་ཐམས་^{༡༣} ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཀྱན་གཞི་རྩ་བ་ཡིན་ན་གཞི་མ་ཡིན་
པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། བདལ་འབྲུམ་ལས། ནམ་མཁའ་བོན་ཉིད་སེམས་ཉིད་གསུམ། ཀྱན་ཡིན་
ཀྱན་གྱི་གཞི་རུ་འགྱུར་^{༡༤} ཞེས་པས་བསལ་ལོ། །རྩིས་གཅིག་ན་ཐ་དད་དུ་བརྟགས་པ་དགོས་མེད་དུ་
འགྱུར་རོ། །བྲལ་འབྲས་དག་པ་གཉིས་ལྷན་ཡིན་ན་དེ་བྱིས་པའི་རྒྱད་ལ་འདུས་ན་ལམ་བཟོད་མི་དགོས་
པར་འགྱུར་ལ། མ་འདུས་ན་སྤྲོ་བ་ཀྱི་ཐས་སྤངས་ཉམས་སོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མ་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་
དག་པ་གཉིས་ལྷན་མཛོན་འགྱུར་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱིས་པའི་རྒྱད་ལ་འདུས་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་
དག་པ་གཉིས་ལྷན་དེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་འདུས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན་བྱིས་པ་ལ་བོན་ཅམ་ཡང་མེད་
ཅིང་རིགས་ཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་རང་ལྷགས་ལ། གཤེགས་ལམ་དང་ནི། ལྷ་པོ་ལས་འདས་དང་ཡིད་གྱི་ཡུལ། རྫོད་
བྱེད་དོན་དང་གསུང་རབ་བདུན་ལ་འཇུག་མོད་གྱིས།^{༡༥} འདིར་གཤེགས་དང་འཁོར་འདས་ལ་འཇུག་

ཅིང་། གྲངས་མང་བས་ཐམས་ཅད་དེ། གཞི་ཡི་གནས་འབྱུང་གཞི་ཡང་མེད་ལ། ཕ་བ་ནི་བདེན་པ་
གཉིས་ཏེ་འབྲམ་ལས་གསུངས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ནི་སེམས་ཉིད་ལ་སྒྲོས་བཏགས་ཏེ་འདུས་པ་ནི།
སེམས་ཉིད་རང་ཆས་སུ་གནས་པ་སྟེ། གསལ་བར་སྟོན་པས་བཤད་པའོ། །ཡིན་པར་ཡང་བདལ་འབྲམ་
ལས། ནམ་མཁའ་བོན་ཉིད་སེམས་ཉིད་གསུམ། ཀུན་ཡིན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྩ་འགྱུར་^{༡༡}ཞེས་དང་། བོན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཁམས་བརྒྱུད་ལས་ཀྱང་གཞུགས་ནས་ཆ་གི་
ནི་འཁོར་བ་སྟེ་ཀུན་རྫོང་བོ། །སྦྱིན་པ་ནས་སྤྲེལ་མེད་ནི་མུང་འདས་ཏེ་དོན་དམ་མོ་^{༡༢}གསུངས་པའོ།།

གསུམ་པ་ཙུང་སྟོང་ལས་ཀུན་གཞི་ཕ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་འདོད་ལ། བྱིས་པའི་རྒྱུད་ལ་མུང་
འདས་མདོན་འགྱུར་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་སོ་ཞེན། སེམས་དཔར་
ཡོད་ཀྱང་མདོན་འགྱུར་དུ་མེད་ཅིང་། ས་བོན་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། རྟོགས་ཤིང་གོལ་བའི་དུས་སུ་
འཁོར་བ་རང་རྒྱུད་པར་མེད་ན་གནས་གོལ་ཡི་ཤེས་སུ་འདོད་པས་སོ།།

འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་བོན་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་དང་། དེས་ཚིག་གོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ་ལས་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། མཁས་པར་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་གིས། རང་མཚན་འཛིན་པ་
གང་ཞིག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་བྱང་གི་འགལ་ལྷུང་གྱུར་པ་ནི་འཁོར་བ།
རང་མཚན་འཛིན་པ་གང་ཞིག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་བྱང་ཙམ་མུང་འདས་སུ་འདོད་པ་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ནི་ས་བདུན་མན་ཆད་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཡང་འཁོར་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རྟགས་གནམ་རིམ་པ་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་མི་ཤིག་པའི་གསལ་མཁར་བརྟེན་
པས། བདུད་ཀྱི་རྒྱ་བཞི་སྟེམ་^{༡༣}ཞེས་པ་དང་། འགལ་ལྷུང་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་པས་གཞན་ལ་
རྣམ་བཅད་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ཡང་བདུན་པ་མན་ཆད་མུང་འདས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་སྦྱིབ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་གནམ་རིམ་པ་དུག་གི་སྟེང་དུ་སྟུག་བསྐྱེད་སྟེ་ལེན་འཁོར་བའི་འདམ་ནང་དུ་ཤེས་སྦྱིབ་
མུང་འདས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་པ་ལ་གཉིས་སྦྱིབ་སྟུན་པའི་ཚོགས་ལ་གསལ་བར་མེད་ཅེས་འཁོར་
བར་^{༡༤}གསུངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་ཙམ་གྱིས་མཚན་པས་གཞན་ལ་བཅད་བྱ་མེད་ཅིང་མཚན་
གཞི་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་སྤྲུལ་བསྐྱེད་དང་བཅས་པ་ལ་འདོད་དེ། སྒྲིམ་མཁའ་ཆེ་དག་དང་ལྷན་གྱིས་ལུང་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཁོར་བ་དང་། དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་མཉམ་པ་ལྷན་གྱིས་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་གནས་སྐབས་བདེ་འབྲས་ལ་མ་བྱེད་ཅིང་། ལམ་པ་འགའ་ཞིག་གྲང་འཁོར་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྲུལ་བསྐྱེད་དུ་ལེན་པ་དང་གཞོན་པ་ལ་ཇི་མི་སྒྲིམ་པར་ལ་སོགས་མཉམ་པ་ལྷན་གྱིས་བཤད་པ་དང་། བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡན་ཆད་མཉམ་པ་ལྷན་གྱིས་བཤད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེན་པ་ཅམ་ལ་བྱེད་ཆེས་ཤིང་ལམ་པ་འགའ་ཞིག་ལ་མ་བྱེད་པའོ།

གཉིས་པ་རང་ལུ་གས་ལ་བདག་འཛིན་སྤྲུལ་བསྐྱེད་དང་བཅས་པ་ནི་འཁོར་བ། བདག་མེད་བདེ་ཆེན་དང་ལྷན་པ་ནི་མཉམ་པ་ལྷན་གྱིས་སོ། །ཡིན་པར་ཡང་འབྲུམ་ཏིག་ལས། འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ནི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་མ་བྱེད་པ་མཉམ་པ་ལྷན་གྱིས་བདེ་བའི་མཚན་ཉིད།^{༡༥} ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་འཁོར་འདས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ས་བདུན་མན་ཆད་ཀྱི་སེམས་དཔའ་འཁོར་བར་ཐལ་བ་ནི་སྤོང་མེད་དེ། སྤྲུལ་བསྐྱེད་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་འབྲས་ལ་བྱེད་ཆེས་པ་ནི་སྤོང་མེད་དེ། བདག་མེད་རྟོགས་^{༡༦} པ་མ་ཡིན་པ་བདེ་ཆེན་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་དང་། ས་མཚམས་དང་། རྣམ་གྲངས་སོ། །དང་པོ་ལ་སྤྲུལ་པ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ནི་འཁོར་བ་དང་། ཚོགས་རྣམ་^{༡༧} པ་གཉིས་ནི་འདས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་འབྲུམ་ཏིག་ལས་བཤད་དོ།^{༡༨}

གཉིས་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས་དང་པོ་དགག་པ་ལ་མ་ཁས་པར་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་གིས་མཐོང་ལམ་སྒྲེས་མ་སྒྲེས་ལ་འདོད་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་པ་དང་འདས་པའི་བྱེད་པར་ཡིན་པ་དང་། ཚོགས་སྤྱོད་འཁོར་བར་འགྱུར་པ་ལས། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལ་སོགས་མཉམ་པ་ལྷན་གྱིས་བཤད་པས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་ངོ་བོ་སྤྲུལ་བསྐྱེད་དང་བྲལ་མ་བྲལ་དང་། ས་མཚམས་བདེན་པ་མཐོང་མ་མཐོང་དང་། སྤྲུལ་པ་གཟུགས་སོགས་དང་། སྤྲིན་པ་སོགས་སུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་གོང་དུ་བཀག་ལ། གཉིས་པ་ཡང་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འདས་པ་ལ་བཤད་པ་དང་། གསུམ་པ་ལྟར་ན་གོང་གི་ཁས་སྐྱེད་གཉིས་པོ་དང་འགལ་ཏེ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལ་སོགས་མཉམ་པ་ལྷན་གྱིས་ཡིན་ན་ལུང་དང་འགལ་ལ། ཡིན་ན་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་མཉམ་པ་ལྷན་གྱིས་འདོད་པ་ཉམས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ཉམས་སུ་སྤང་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། རོ་བོ་བདག་འཛིན་དང་བྲལ་མ་བྲལ་དང་། ས་མཚམས་ལམ་ལ་
ཞུགས་མ་ཞུགས་དང་། རང་བཞིན་གཟུགས་སོགས་དང་སྦྱིན་པ་སོགས་བཤད་དོ།

གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ལ་པ་རོལ་རྩུར་རོལ་བདེན་པ་མཐོང་མ་མཐོང་ལ་བཤད་པ་ནི། འཁོར་
འདས་སུ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་རྟེན་པ་དང་དེ་ལས་འདས་པ་དང་གཉིས་ལས་དགོངས་པས་སོ། །གསུམ་
པ་ལ་གཟུགས་ནས་ཀླུ་ཤིའི་བར་དང་། སྦྱིན་པ་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་རྩུ་དྲུག་རྒྱུ་
ཅིག་ཀྱང་མི་གནས་པར་འཁོར་བ་དང་། འཁོར་བའི་གདུང་བའམ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་ན་ལོ་^{༡༤} ཞེས་
འབུམ་ཏིག་ལས་བཤད་དོ།

གསུམ་པ་བསྐྱུས་དོན་ལ་དེ་ལྟར་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་ཡང་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ།
རི་ལྟར་ན་འཁོར་བའི་བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་འདུས་ཏེ། བཏག་མི་བཟོད་དབྱེད་མི་
བཟོད་པ་སྟེ། མདོན་རྟོགས་རིག་པའི་རྩེ་མོའི་འབུམ་ལས། གང་ལས་གང་ལ་སྦྱེ་བ་ཡོད་ཅིང་འགག་པ་
ཡོད་པ་དེ་ནི་འཁོར་བའི་བོན་ལ་^{༡༥}གསུངས་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བོན་ཐམས་ཅད་དོན་
དམ་གྱི་བདེན་པར་འདུས་ཏེ་བཏག་དབྱེད་གྱིས་དབེན་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པ་སྟེ། གང་ལ་སྦྱེ་བ་
མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་དེ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བོན་ལ་སོགས་^{༡༦}གསུངས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་
སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་དང་དྲན་པ་ཉིང་བཞག་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་འགྱུར་ལ། འདོད་པ་ལ་སྦྱོས་པ་ཡིན་པ་
དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ན་མྱ་ངན་འདས་སུ་བཤད་པས་སོ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སྤོང་བ་བཙོ་བརྒྱད་ཁོ་ན་
དོན་དམ་ཡིན་གྱིས། གཞན་ནི་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་ལ་ཡུལ་བདེན་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ཞེས་པ་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྤྲོ་ན་མེད་པར་ཕྱིན་ལྷོག་དང་རང་བཞིན་མེད་པར་བཞག་ལྷོག་དང་། རྟོགས་
བྱེད་གྱི་རྒྱུད་ལྷོག་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་དམ་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་ཅན་
ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་སྦྱོས་མེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་པར་འདོད་པས་སོ། །དེས་ན་དེས་སྤོང་
དང་སྤྲོ་ན་མེད་པར་ཕྱིན་ལྷོག་ནས་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིན་ལྷོག་གིས་དོན་དམ་མོ། །དེ་སྦྱོས་
བྲལ་དུ་གནས་ལྷོག་ནས་དོན་དམ། སྦྱིན་སོགས་རང་ལྷོག་ནས་ཀྱན་རྫོབ་བོ། །སྦྱིན་སོགས་རང་ལྷོག་
ནས་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ན་དོན་དམ་དུ་བཤད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདིར་ནི་དོན་དམ་སྦྱེད་ཅིང་རྟོགས་པ་
བྱེད་ལྷོག་ནས་བཏགས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་དང་བཞིར་འདུས་པས་གསུམ་སྟེ། མཚན་

ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། དེས་ཆོག་གོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་དགོད་པ་དང་། རྩོད་པ་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་གཡང་བྱང་སེམས་དཔའི་སྒོ་རོར་གྲུབ་པ་སྟེ་སོ་སྟེས་^{༡༥}ལ་གྲུབ་པ་སྟེ། གཅོད་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གྲུན་རྫོབ་ལ་སོགས་བྱིས་པ་ལ་གྲུབ་པ་བདེན་པ་མིན་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། ལུང་ལས། དེ་ལ་གྲུན་རྫོབ་ལོག་པར། འཕགས་སྒྲིའི་སྦྱོད་ལུལ་བདག་ཉིད་^{༡༦}ཅེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་བའི་བྲགས་ཉིད་སྦྱོར་བྲལ་དེ་དོན་དམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་ཏྟགས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་རོར་མེད་པས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་འདོད་པ་ཡང་། གྲུན་རྫོབ་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་ངོ་ལ་མ་བྱུང་སྟེ། བསྐྱུ་བར་ངེས་པའི་^{༡༧}གྲུན་རྫོབ་ཅེས་མེ་ལོང་དགྲ་བསྐྱར་ལས་^{༡༨}གསུངས་པ་དང་། ཚད་མའི་ཐ་སྙད་ལ་བྱུང་ཆེས་ཏེ། ཚད་མ་བསྐྱུ་མེད་དབྱེད་ཤེས་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ཡང་མཁས་པར་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་གིས་སྒྲིའི་ལུལ་དུ་གྱུར་པ་ལ་འདོད་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་ཐ་སྙད་ལ་བྱུང་ཆེས་ཤིང་འོག་ནས་ཀྱང་འགོགས་སོ། །ཡང་སྒྲུ་མ་ལུང་རིགས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གིས་སྒོ་རོར་གྲུབ་པ་ལ་བཞེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དང་རིགས་པས་གཞོད་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི་སྒྲུ་བསམ་ཆོག་ལས་འདས་ཏེ་བརྗོད་དུ་མེད་^{༡༩}ཅེས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ཡང་རོ་བོ་དང་བྱད་པར་ལ་སྒོ་འདས་མ་ཡིན་པ་དང་ཡིན་པས་སྦྱོན་མེད་གསུངས་པ་ནི། བྱད་པར་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་སམ་མི་ལྟོས། དང་པོ་ལྟར་ན་དམ་བཅའ་ཉམས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་བྱད་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། རྒྱབ་ཆེས། མ་བྱུང་། མ་གྲུབ། ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཤེས་བྱའི་ཐ་སྙད་དང་ཟླ་གཉིས་དུང་སེར་ལ་བྱུང་ཆེས་ཤིང་། དེ་ལ་གནས་ལུགས་ལྟར་མི་བདེན་ཡང་སྒྲུང་ལུགས་ལྟར་བདེན་པས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲུང་ལུགས་བཞིན་དུ་བདེན་ན་ཟླ་གཉིས་དུང་སེར་བདེན་པར་གྲུབ་སྒོ་སྒྲུང་ལུལ་ལ་གྲུབ་པས་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་མིན་ལ་མི་བདེན་ན་ཁས་སྒྲུངས་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དོན་དམ་ལ་མ་བྱུང་ལ་དེའི་བྱད་པར་ལ་གྲུབ་སྟེ། དོན་དམ་སེམས་ལ་གསལ་ཞིང་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འོག་མ་བས་གོམས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ལ་དགོངས་ཏེ་འཛིག་ལུལ་གོམས་པ་བཞིན་ནམ་སྒོ་འདས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཏྟགས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་འཛིན་པའི་སྒོ་བསྐྱོམ་སྟེ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བ་ལས། བསྐྱོམ་དང་སྒོ་དང་སྒོའི་ཐེ་ཚོམ་མེད་^{༢༠}ཅེས་པས་གསལ་ཡོ། །གསུམ་པ་ནི་སྒོ་

ངོ་དེ་ལ་མ་གྲུབ་ན། སློ་དེ་ཉིད་བདེན་པ་མིན་པར་འགྱུར་བ་ལས་ཁས་སྒྲངས་ཉམས་ལ། གྲུབ་ན་གཤིས་
 རྒྱུད་གཉིས་འཆང་དུ་འགྱུར་བ་ལས། རྟོགས་གཉིས་གཅིག་ཆར་དུ་མི་སྲིད། འགོ་ལ་གཤིས་རྒྱུད་གཉིས་
 མི་འཆང་ཞེས་ཚོགས་ཆེན་ལས་^{༥༩}གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི་རློན་ལྷོག་ནས་བདེན་པར་འགྱུར་རོ། །

བདེན་པའི་སྒོར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི་སློ་གྲོས་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཡིན་ལུགས་དང་ལྷན་པ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཚུད་སྒོར་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་ཁྱབ་པ་དང་། ཁྱབ་ཆེས་པ་དང་། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་
 སྒྲངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷ་གཉིས་དུང་མེར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་མ་ཁྱབ་པ་ནི་
 འདོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཀྱང་བདེན་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །འོ་ན་རྣམ་འབྱེད་ལས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་
 བདེན་པ་ནི། གཟུང་དོན་དག་དང་མ་དག་གཉིས། ལྷ་བ་གཅིག་དང་གཉིས་སྒྲངས་མཆུངས།^{༦༠} ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ལུགས་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་བྱངས་ནས་
 བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཡིན་ལ། དགོས་པ་ནི་བདེན་པ་གཏན་ལ་ཐབ་པས་རློན་
 པ་ལྷགས་ལས་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དེ་དག་གཞོད་མེད་དུ་རྟོགས་ཤིང་འབྲུལ་པ་སངས་
 པའི་དུས་སུ་དུང་མེར་སྒྲངས་གཉིས་སྒྲངས་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་རློན་ལ་ཡང་དེ་ཉིད་གྱིས་ཡིན་ལུགས་
 དང་ལྷན་པས་བདེན་པར་ཐལ་བ་ནི་མེད་དེ། རློན་གྱི་རྫས་སམ་ལྷོག་པ་ལས་དང་པོ་ནི་འདོད་ཅིང་
 གཉིས་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། རློན་ལྷོག་ལ་ཡིན་ལུགས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་བྱས་པ་མི་ཏྲག་པའི་རྫས་
 ཡིན་ལ་ལྷོག་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དེ་ན་གཤིས་བྱའི་རྫས་ལ་བདེན་པར་མ་གྱུར་པ་མེད་པས་སོ། །གསུམ་
 པ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་སྒྲངས་ལུགས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པ་དང་མཆུངས་ཟེར་བ་ནི་སློན་མེད་དེ། སྒྲངས་ལ་མ་
 དེས་པ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཤིས་ལས་སྒྲངས་བ་མེད་
 པའི་བོན་ཉིད་ལ། འབྱེད་པ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་གྱིས། འདམགས་མེད་མཁའ་ལ་མདོག་བལྟས་
 པས། གསལ་འཆར་འོད་དུ་གར་ཞེས་བྱ།^{༦༡} ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འདིར་ལུང་མེད་པས་མི་མཆུངས་སོ། །

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་བདེན་པ་དང་། གནས་སྐབས་གྱི་བདེན་
 པ་དང་། རིགས་བསྐྱུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། ཁྱབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་

ཡིན་ལུགས་དང་ལྷན་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐུ་མཆོམས་དབྱེ་བ་
དང་། རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པ་དང་། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ནོ། འདྲ་བོ་ལ་སྒྲོས་མེད་སྒྲོས་བཅས་གཉིས་
ལས། དང་པོ་དོན་དམ། གཉིས་པ་ཀྱན་རྫོབ་སྟེ། བྱང་འདས་དང་འཁོར་བ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲོ་ལ་མི་
ལྷོས་པ་དང་། ལྷོས་པ་ཡིན་པས་སོ། གཉིས་པ་ལྷ་སྟེ། གང་ལ་དབྱེ་བའི་གཞི་དང་། གང་དབྱེ་བའི་རོ་
བོ་དང་། གང་གིས་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རི་ལྷ་ར་དབྱེ་བའི་དོན་དང་། རི་སྟེད་དབྱེ་བའི་གྲངས་
རེས་སོ། འདྲ་བོ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཙམ་ལ་འདོད་དེ། རང་བཞིན་མེད་པར་བདེན་
གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཡིན་ལ། བདེན་གཉིས་དེའི་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་བྱིས་པའི་སྒྲོ་ལ་ལྷོས་ནས་
རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ན་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་ལ། མ་ཡིན་ན་དབྱེ་གཞི་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་ཉམས་པ་
དང་། བདེན་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པས་
གྲུབ་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྷོག་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། འདྲ་ལྷ་ཡིན་ན་ཀྱན་རྫོབ་
རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྷོག་པར་འགྱུར་བ་ལས། སྒྲིམ་ལྷ་བྱུང་གསུངས་པས་བསལ་ལོ། འདྲ་ན་མཚན་
ཉིད་དེ་ལྷན་གྱི་བདེན་པ་ཙམ་མོ།

གཉིས་པ་ལ་འབྲུམ་ལས་བོན་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ལྷོ་ཞེས་དང་། མདོ་
ལས་ཀྱང་བདེན་གཉིས་དོ་རྩམ་མཉམ་ན་གཡུང་དྲུང་གི་བོན་མིན་ལྷོ་ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་གཞལ་
བྱར་མི་འཛོག་ན། འབེན་མེད་མདའ་ཉི་འཇལ་བ་འདྲ་ཞེས་ནང་རྒྱད་ལས་ལྷོ་གསུངས་པས་དོན་དམ་
དང་ཀྱན་རྫོབ་བོ།

གསུམ་པ་ལ་ཡུལ་བོན་ཉིད་བོན་ཅན་རི་ལྷ་རི་སྟེད་པ་ལ་ལྷོས་པ་དང་། སྒྲོ་ཡིན་ཚུལ་དུ་མ་
གྲུབ་པ་དང་། ལྷ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་འགག་པའི་སྒྲོ་རོ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཉིད་གཞན་སྣང་དང་འཕགས་པའི་
མཉམ་རྗེས་སོ། འདྲ་གཉིས་བྱེ་བྲག་དངོས་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་པ་བཀག་ནས་སྒྲིམ་ལྷ་བྱུང་དང་། ཐམས་
ཅད་བཀག་ནས་སྒྲོས་མེད་རང་བཞིན་བྲལ་བ་གཉིས་ལ་ལྷོས་ནས་ཀྱན་རྫོབ་དོན་དམ་དུ་བྱེད། འཁོར་
པ་ལ་འདི་དག་གཅིག་པའམ། ཐ་དད་པའམ། རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དམ་གཅིག་པ་བཀག་
པའི་ཐ་དད་དམ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ་བཞེ།
གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་དང་། རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་དང་། གཅིག་པ་བཀག་པར་འདོད་པ་
དགག་པའོ། འདྲ་བོ་ལྷ་ཆེན་ན་རེ། རོ་བོ་གཅིག་པ་སྟེ། ཉོགས་མ་ཉོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས། ཟེར་བཞི་

མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལས་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་དང་། རིགས་པས་ཀྱང་བྱིས་པས་ཀྱན་རྫོབ་མཐོང་བ་ལྟར་
 དོན་དམ་ཡང་རྟོགས་ལ། རྒྱལ་བའི་བྱུགས་ལ་ཡང་ཀྱན་རྫོབ་དངོས་སུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་དམ་
 སྒྲོས་བྲལ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། ཡིན་ན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱང་སྒྲོས་བྲལ་དུ་འགྱུར་ཏེ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། མ་
 ཡིན་ན་སྒྲུབ་སམ་ཆོག་ལས་འདས་ཏེ་ལ་སོགས་བཤད་དོ། །ཡིན་མིན་གྱིས་ཀྱང་དགག་གོ། །གཉིས་པ་
 གྲུ་ནམ་མཁའ་འོད་གྱིས་ཐ་དད་དེ། ལུང་ལས་ཐ་དད་དུ་བཤད་པས་སོ་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་
 ལས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། རིགས་པས་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་མཐའ་དོན་དམ་ལ་བྱུག་ན་ཐ་དད་པར་
 ཉམས་ལ། མ་བྱུག་ན་བདེན་དངོས་སུ་འགྱུར་བ་ལས་དེ་འགོག་པའི་རྟགས་གྱིས་གཞོད་ལ། གཉིས་
 ཀྱང་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་དང་དོན་དམ་རྟོགས་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་མ་ཟེལ་གྱིས་མི་གཞོན་པར་
 འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ལ་འདོད་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་དོན་དམ་ཡང་སྐྱེ་འགག་བྱེད་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། མི་བྱེད་
 ར་རྫས་མི་གཅིག་པར་འགྱུར་བ་ལས། གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་བྱུང་དོ། །

བཞི་པ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་རྫོས་སུ་མཁས་པའི་སྐྱེས་མཆོག་རྣམས་གྱིས་འབྲང་ནས་
 གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་དུ་བཞེད་དེ། དེ་ཡང་འབྲམ་ལས་རྟོགས་ན་གཅིག་ལ་མ་རྟོགས་ན་ཐ་དད་
 པར་བཤད་པས་སོ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ལྟོས་པས་གཅིག་ལ་ལྟོས་ན་ཐ་དད་དེ། ཚུར་རོལ་མཐོང་
 བ་ལ་ལྟོས་ན་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ཞིང་དོན་དམ་མེད་པས་ཐ་དད་ལ། ས་རོལ་མཐོང་བས་དོན་དམ་དུ་རྟོགས་
 པ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་དེ་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབ་བྱེད་མེད་ཅིང་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པས་སོ། །དང་
 པོ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལུང་དེ་ནི་དོན་དམ་སྒྲོས་མེད་དུ་རྟོགས་པས་གཅིག་དང་དུ་མའི་མཚན་མ་
 དང་བྲལ་བ་དང་། མ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱིས་གཅིག་པ་
 བཀག་པ་མ་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་བརྟག་ནས་མི་འཐད་པ་དང་། ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྒྲོ་ངོ་
 གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་ན་བྱིས་པའི་འབྲུལ་ངོར་དོན་དམ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་དད་སྒྲོ་ལ་ལྟོས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀ་བུམ་བཞེན་ལ། འདོད་ན་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །མི་འདོད་ན་ཁས་
 གྲངས་ཉམས་ལ། སྒྲོ་ངོ་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་པས། གཅིག་ན་སངས་རྒྱས་སམ་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ལ་ལྟོས་
 བས་གཅིག་ །དང་པོ་ལྟར་ན་དོན་དམ་དུ་སྣང་བ་བཞེན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱང་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ་གཅིག་
 པས་སོ། །འདོད་ན་སྒྲོས་བྲལ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཀྱན་རྫོབ་སྣང་བ་བཞེན་དུ་

དོན་དམ་ཡང་སྒྲུང་བས་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གང་རུང་གཅིག་ལ་མ་ཉྩོས་པར་གཉིས་
ཀ་ལ་སྒྲུང་བས་གཅིག་ཅེ་ན། སློ་ངོ་གཉིས་ལ་གཉིས་རང་དུ་སྒྲུང་སྟེ་རྒྱུད་ཐ་དད་པས་གཅིག་པ་
ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བྱམ་པའི་སྟོང་ཉིད་ལྟར་གཅིག་ལ་ངོ་ལ་གཅིག་མེད་ཅིང་ཐ་དད་དུ་ལྷན་པར་
འགྱུར་བྱས་པས། གཞན་ཕྱོགས་བཀག་པ་དང་གཅིག་ལ་རང་ཕྱོགས་དགག་པ་དང་ཐ་དད་ཅེ་ན། གུན་
རྫོང་ལ་དོན་དམ་དགག་པ་དང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་བདེན་དངོས་སུ་འགྱུར་བ་ལས་སྒྲུང་བ་རང་བཞིན་
མེད་པར་བསྒྱུབས་པ་དང་འགལ་ལོ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ། གཅིག་དང་ཐ་དད་
གྱི་དབྱེར་མེད་པས་དབྱེར་མེད་ཡིན་ནོ། །ཡིན་པར་མངོན་རྟོགས་རིག་པའི་རྩེ་མོའི་འབྲུམ་ལས་དེ་ལྟ་
བུ་དེ་གཅིག་པ་ཡང་མིན་ལ་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་པ་དང་། གཞན་དུ་མེད་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ནོ།^༤ །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལས་རྒྱུད་ལས། བདེན་པ་གཉིས་གཅིག་མིན་ཐ་དད་མིན་^༥ ཅིས་
ཀྱང་གསུངས་པ་དང་། འབྲུམ་ལས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་གཅིག་པ་དང་། མ་རྟོགས་པའི་དུས་
སུ་ཐ་དད་པ་^༦ གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་རྟོགས་ན་དོན་དམ་དང་མ་རྟོགས་པ་ལ་གུན་རྫོང་ཡིན་པར་
གསུངས་པས་སོ།

གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ལ། ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། རིགས་པས་གཞོད་པ་དང་། ཉ་ཅང་ཐལ་
བ་སྦངས་པའོ། །དང་པོ་ནི་འབྲུམ་ལས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་རྟོགས་དང་མ་རྟོགས་ལ་
དོན་དམ་དང་གུན་རྫོང་པ་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། གུན་རྫོང་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཐ་སྐད་གྱི་རྣམ་དབྱེ་
ལ་དགོངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གུན་རྫོང་བམ་དོན་དམ་དུ་དེ་ཉིད་ལ་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་
གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པས་དོན་དམ་ལ་མ་རྟོགས་པས་གུན་རྫོང་ལས་གཞན་དུ་དབྱེར་མེད་
པའོ། །གསུམ་པ་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ཏེ་དབྱེར་མེད་པས་སོ་ཞེ་ན། གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་གྱི་
དབྱེར་མེད་དུ་འདོད་པ་དང་། རྩིས་བྲལ་མི་ཤེས་གྱི་དབྱེར་མེད་དུ་འདོད་པས་རྟོགས་མ་བྱུང་ལ། དབྱེ་
བ་བྱར་མེད་གྱི་དབྱེར་མེད་དུ་འདོད་པ་ནི་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་དབྱེར་མེད་
པས་སོ། །གཞན་ཕྱོགས་དང་གཅིག་པ་རང་ཕྱོགས་དང་ཐ་དད་པའི་བཀག་པ་ཐ་དད་པའི་དབྱེར་མེད་
དུ་ངེས་མི་འདོད་དོ། །རི་བོང་རྩ་ལྟར་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ནི་མེད་དེ། དེ་ནི་གཏན་མེད་ཡིན་པས་སོ། །ལྷ་པ་
སློ་འབྲུལ་ལམ་མ་འབྲུལ། ཡུལ་བོན་ཉིད་བོན་ཅན་ལ་ཉྩོས་ནས། ཡིན་ཚུལ་དུ་མ་བྱུང་ཅིང་སྒྲུང་ཚུལ་

དུ་མ་འགག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ངེས་སོ།།

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་
ཉིད་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་ནི། སྤྲུལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་དབང་ཐུག་གིས། མཐར་ཐུག་
དབྱེད་པའི་རིགས་ངོར་གྱུ་བ་པ་གསུངས་ཏེ། ཟབ་མོ་གཏམ་གྱི་དོན་དམ་དེ་དོན་དམ་མ་ཡིན་པར་
འགྱུར་ཏེ། རིགས་ངོར་གྱུ་བ་པ་མེད་དེ། རིགས་ཤེས་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་སོ། །འཛིག་
རྟོག་གསུམ་སྒྲུབ་དོན་དམ་དེ་དོན་དམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དོ་བས་སྒྲུབ་མེད་མ་འབྱུང་བའི་
ཤེས་ངོར་བདེན་པ་འཕམ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྱུ་བ་པ་ཡིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་མཚོན་
བྱའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པས། རང་ལྟོག་རྒྱས་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་ཤེས་སམ་འབྱུང་མེད་དུ་གྱུ་བ་ན།
དེའི་ཆེད་དོན་དམ་དེ་སྟོ་ལ་སྒྲུབ་ངམ་མི་སྒྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་ཡུལ་གྱུ་བ་པས་སྟོས་བཅས་སུ་འགྱུར་
བ་དང་། བོན་ཅན་རིགས་ཤེས་སུ་གྱུ་བ་པས་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ། །རྟོགས་ཁྱབ་སྒྲུབ་བས་ཚད་མས་
གྱུ་བ། འདོད་པ་ལ་སྟོས་མེད་དུ་བཤད་པས་བསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཁས་སྐྱབས་ཉམས་སོ།།

བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་མཚན་མར་མ་གྱུ་བ་པའི་ཡིན་ལུགས་དང་ལྟན་པ་ཞེས་གསུངས་སོ།།
གསུམ་པ་ཙོད་སྟོར་ལ། དེ་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱི་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེན།
སྟོན་མེད་དེ་དོན་དམ་རང་ལྟོག་དེ་ལས་མ་གྱུ་བ་ཀྱང་ཐ་སྟོན་འདྲ་བར་བཏགས་པ་ལས་གྱུ་བ་པ་སྟེ།
གཞུང་པ་ལས། མ་རྟོགས་སེམས་ཅན་ཆོག་གིས་མ་ཁྲིད་ན། ལུན་པའི་མཛུབ་ལུག་དེས་ཀྱང་བདེ་མི་
འབྲད་ལྟེ་ཅིས་གསུངས་པས་སོ།།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་ཡུལ་ཅི་ཡང་མ་གྱུ་བ་པ་ལ་ཤེས་པས་ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་པས། གང་
དུ་མ་གྱུ་བ་ཅིར་སྟོས་པས་དབེན་པས་དབྱེ་བ་དང་བྲལ་མོད་ཀྱིས། འོན་ཀྱང་ཐ་སྟོན་བདེ་འུམ་ཚོན་ན།
མེ་ལོང་ལས་ཟབ་མོ་གཏམ་གྱི་དོན་དམ་དང་། འཛིག་རྟོག་གསུམ་སྒྲུབ་དོན་དམ་དུ་གསུངས་པ་འཕམ།
ཡང་ན། རྫོང་བྱེད་ཆོག་གི་སྟོན་སྒྲུབ་གངས་དང་རྒྱུ་གངས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སམ། བརྫོད་བྱ་དོན་
ཀྱི་སྟོན་སྟོས་པ་ཕྱོགས་རེ་བཞག་པ་དང་ཕྱོགས་མཐའ་དག་བཞག་པ་གཉིས་སོ།།

གསུམ་པ་ངེས་ཆོག་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་དམ་པ་ཡིན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་དོན་

དམ་པ་ཡིན་ཏེ། མཛད་ཁྲིམས་ལས། རོན་དམ་དོན་གྱི་དམ་པ་སྟེ། དམ་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ནི།
གཤེན་རབ་སྒྲ་མའི་དགོངས་སྤྱོད་ཡིན། ལྷ་དན་འདས་པར་བསྟན་པའོ།⁽¹⁾ །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ལ་གསུམ་ལས་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི།
ལུང་རིགས་ཀྱི་མངའ་བདག་གིས། ཐ་སྙད་པའི་སྒོ་ངོར་གྲུབ་པ་ལ་འདོད་པ་ནི། འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་
སྒྲ་བཅས་སུ་སྒྲིམ་པ་ལ་མ་ཁུབ་ཅིང་། རྒྱན་སྒྲ་ལ་ཁུབ་ཆེས་ལ་འདོད་ན། བདེན་པ་ཉམས་སོ།།

ཡང་ལུ་བཙུན་གྱིས་མ་དབྱད་པ་ཡེ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲ་བ་དང་ཕལ་པའི་ཤེས་པ་ལ་དོན་བྱེད་
རྒྱས་པར་སྒྲ་བ་དང་། ཕལ་པའི་ཤེས་པ་ལ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པས་སྒྲོང་པར་སྒྲ་བ་ནི། སྤྱི་དང་ཡང་དག་
ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ལ་དྲང་སྤྱོད་གིས་ཐུ་བ་རྩལ་ཐུན་དང་སྐད་
ཅིག་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོག་གི་བས་བུམ་པ་བྱས་མི་རྟག་རྩལ་བྱུང་དུ་རྟོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་
པར་འགྱུར་ཏེ། བརྟག་ཅིང་དབྱད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཡང་མ་བརྟག་མ་དབྱད་པའམ་
བརྟགས་ཤིང་དབྱད་པ་ལ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་ལམ་གྱི་རྟ་སྒྲུང་ཡང་ཡང་
དག་ཏུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དབྱད་ནས་གྲུབ་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཡང་སེམས་དཔའི་རྗེས་ཐོབ་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་བྱེད་
རྒྱས་པས་སྒྲོང་ཞིང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་དོ་བས་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་ངོར་བདེན་ཙམ་དུ་
འདོད་པ་ནི། བདེན་ཙམ་⁽²⁾རང་ལྟོག་རྗེས་མེད་ཐ་སྙད་པས་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་མ་ཁུབ་པོ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་མཚན་མར་སྒྲ་བའི་ཡིན་ལུགས་དང་ལྟན་པའོ། །གསུམ་པ་རྩོད་
སྒྲོང་ལ་སྒྲ་གཉིས་དུང་སེར་ལ་ཁུབ་ཆེས་པ་མེད་དེ། དེ་དག་ལ་ཡིན་ལུགས་དང་ལྟན་པ་མེད་ཅིང་། ཀུན་
རྫོབ་ཙམ་ཡིན་ཡང་། བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ། བསྐྱུ་བར་མ་ངེས་པ་དང་ངེས་པ་གཉིས་སུ་མེ་ལོང་ལས་⁽³⁾གསུངས་
ཀྱང་། འདིར་དག་པ་དང་མ་དག་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ལ། དོ་
བས་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་ངོར་བདེན་པ་ཟེར་བ་ནི། རང་ལྟོག་རྗེས་མེད་དང་མཚན་གཞི་ཐ་
དད་མེད་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བག་ཆགས་ཅི་རིགས་པ་དང་བྲལ་ཅིང་མཚན་མར་སྒྲ་བའི་
ཡིན་ལུགས་དང་ལྟན་པ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

དག་པ་ཀུན་རྫོབ་དང་མ་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲིང་།

གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་ངོ་བོ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གཞན་སྣང་དྲུག་པ་བའི་ཡོན་ཏན་སྣ་དང་
ཡེ་ཤེས་ཐོན་ལས་ནམས་དང་། གཡུང་དྲུང་སེམས་དཔའི་རྗེས་ཐོབ་སྣང་བཅས་སུ་སྦྱེས་པ་ནམས་སོ།།

གསུམ་པ་ངེས་ཚིག་ནི། སྦྱིབ་པ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་དབེན་པས་ནའོ། །གཉིས་པ་མ་དག་པ་ལ་
གསུམ་ལས་མཚན་ཉིད་ནི། བྱིས་པའི་ཤེས་ངོར་བདེན་ཡང་དབྱེད་མི་བཟོད་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རང་
ལྷོག་རྗེས་མེད་དང་དབྱེད་མི་བཟོད་པའི་སྒྲིབ་བཤད་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་བག་ཆགས་མཛོན་འགྱུར་
དང་འགྲོགས་ཤིང་མཚན་མར་སྣང་བའི་ཡིན་ལུགས་དང་ལྷན་པ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་^(༤)ལ་ཡང་དག་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་
ལས་མཚན་ཉིད་ནི། འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་གཟུང་དོན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་ངོར་བདེན་ཡང་དབྱེད་
མི་བཟོད་པ། ཞེས་དོ་པས་ཟེར་བ་རྗེས་མེད་དང་སྒྲིབ་བཤད་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་པའི་སྒྲོ་ངོར་
མ་འཁྲུལ་བའི་མཚན་མར་སྣང་བའི་ཡིན་ལུགས་དང་ལྷན་པའོ།།

གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་ངོ་བོ་ནི་བྱིས་པས་བརྟགས་པས་བདེན་ཅམ་དོན་བྱེད་ཅུ་ས་པ་ཁ་
ཅིག་གིས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་མདོར་སྦྱུང་གི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རང་རིག་གཞན་རིག་གིས་བསྐྱེད་པའི་
གཟུགས་ལ་སོགས་དོན་རང་མཚན་སྒྲོས་མཐོང་བ་དག་ཡིན་ལ། དོན་སྦྱི་ཡང་དོན་དང་མཐུན་པ་དང་
དོན་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་དང་དོན་སྦྱི་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ནམས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ངེས་
ཚིག་ནི། སྦྱི་བའི་ཤེས་པ་ཀུན་བརྟགས་མ་འཁྲུལ་བ་བདེན་པས་སོ།།

ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲིང་།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས་མཚན་ཉིད་ནི། དོ་པས་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་གཟུང་དོན་
འཁྲུལ་བའི་ཤེས་ངོར་བདེན་ཡང་དབྱེད་མི་བཟོད་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོན་གཉིས་སྣང་བཞིན་ལ་འཁྲུལ་ངོར་
བདེན་ན་རྣམས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་ན་ཁས་བླངས་ཉམས་ལ་ངེས་པ་ཚད་
མས་ངེས་ལ་འདོད་པ་ལ་ཡུལ་རྟེན་སྒྲོས་འཁྲུལ་པར་ངེས་པས་བསལ་ཞིང་། ཤེས་ལ་རྟེན་པ་མི་སྤྲིད་
པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་ངོར་གྲུབ་ཅིང་མཚན་མར་སྣང་བའི་དོན་བྱེད་པས་སྒྲོང་པ་
ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་འདོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་པ་ནི་མ་ངེས་སོ། །གཉིས་

པ་མཚན་གཞིའི་ངོ་བོ་ལ་དབང་གིས་འབྲུལ་བའི་ཡུལ་གིས་ལྷ་གཉིས་དྲུང་སེར་སོགས་དང་མི་ལམ་
འབྲུལ་སྒྲུབ་གི་གིས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། དོན་དང་མི་མཐུན་པ་དང་དངོས་མེད་དངོས་སུ་ཡུལ་དུ་
བྱེད་པ་རྣམས་སོ།།

གསུམ་པ་ངེས་ཚིག་ནི་ཡུལ་བདེན་སྒྲུབ་ལས་དོན་ལོག་པར་འཛིན་པས་སོ། །གསུམ་པ་ངེས་
ཚིག་ནི། བག་ཆགས་མངོན་འགྱུར་བ་དང་མ་བྲལ་ཞིང་བདེན་ཞེན་དུ་འཛིན་པས་ནའོ།།

གསུམ་པ་ནི་བརྟགས་གིང་དབྱེད་ན་སྒྲིབ་པོ་མེད་པ་དང་དབྱེད་མི་བཟོད་པས་ན་ཀུན་
རྫོབ་སྟེ། །མཛད་ཁྲིམས་ལས། །ཀུན་རྫོབ་ཀུན་གྱིས་བསྐྱབ་པས་ཏེ། །གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོད་ཡུལ་
ལོ་“གསུངས་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་བོ། །གསུམ་པ་ཡང་གནས་སྐབས་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པས་སོ།།

གཉིས་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། ངེས་ཚིག་
གོ། །དང་པོ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་མངའ་བདག་ན་ཤེ། རང་རང་གི་སྒོ་ངོར་གྲུབ་པའམ་གཡུང་དྲུང་སེམས་
དཔའི་སྒོ་ངོར་གྲུབ་པ་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་བདེན་པའང་དེར་འགྱུར་ལ་སྒོ་
ངོར་གྲུབ་པ་ནི་གོང་གིས་ཞེགས་སོ། །དེས་ན་བྱབ་བྱུར་གྱི་པའི་ཡིན་ལུགས་དང་ལྟན་པ་ཞེས་སྒོ་གྲོས་
ཆེན་པོས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ས་མཚམས་དང་། རྣམ་གྲངས་དང་། སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་
པོ་ལ་འགོག་ལམ་གཉིས་མུང་འདས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ལ། སྟག་བསྐྱུས་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་འཁོར་བའི་རྒྱུད་
ཀྱིས་བསྐྱུས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་ལྷ་ལས་དབྱེ་གཞི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱབ་བྱེད་གནས་ཚུན་ལ། ངོ་བོ་ནི་སྟག་
བསྐྱུས་ཀུན་འབྱུང་འགོག་པ་ལམ་བཞི་ཡིན་ཏེ། འབྲུམ་ལས་སྟག་བསྐྱུས་གིས་པར་བྱ་བ་དང་། ཀུན་
འབྱུང་སྒྲུབ་བར་བྱ་བ་དང་། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། ལམ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའོ།“ །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་གོང་མ་གཉིས་སྒྲུབ་བྱ་ལ་འོག་མ་གཉིས་གཉེན་པོ་སྟེ། དེ་ཡང་འཁོར་
འདས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་ལྷོས་ནས་གཉིས་གཉིས་སུ་འབྱེད་དེ། དེ་ཡང་སྟག་བསྐྱུས་འབྲས་བུ་ལ་ཀུན་
འབྱུང་རྒྱ་སྟེ། བསྐྱེད་བྱ་སྦྱོང་བྱེད་ཡིན་ལ། འགོག་པ་འབྲས་བུ་ལ་ལམ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་བྱ་རྟོགས་
བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་འགོག་པ་རྒྱ་ལ་ལམ་བདེན་འབྲས་བུར་འགོ་བ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱར་བསྐྱུས་པ་

ནི་དབྱིངས་ལ་འབྲས་བུ་བརྟན་པ་ནི་ཡི་ཤེས་སོ།^༥ །ཞེས་གསུངས་པས། གོང་མ་ལྟར་ན་མདོན་དུ་
བྱས་པ་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་དང་འོག་མ་ལྟར་ན། སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་དངོས་པོ་ཡུལ་དུ་བྱས་ཅིམ་
ལ་རྒྱ་འབྲས་སུ་འདོགས་པའོ། །ཞེས་སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། །དབྱེ་དོན་ནི་འགོག་པ་དང་
གཞན་རྒྱུ་མས་དབྱེ་བ་བྱར་མེད་ལ། གསུམ་པོ་ཡང་འཁོར་འདས་ཐ་དད་ལ། གཉིས་པོ་རྒྱ་འབྲས་ཐ་
དད་དོ། །གྲངས་ངེས་ལ་རྒྱ་འབྲས་བྱང་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་ངེས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་
རྒྱལ་གྱིས་ངེས་ཏེ། ནད་བརྟན་པས་དེའི་རྒྱ་སྤང་པའི་བྱིར། འབུམ་ལས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་སྤྲུག་
ཞིང་། གྲུ་འབུམ་ལས་ཀྱན་འབྱུང་སྤྲུག་ལ་བརྟན་པ་ནི་ནད་ཀྱི་རྒྱ་སྤོངས་ཤིག་ཅིས་བརྟན་ནས་ནད་མི་
འབྱུང་བ་དང་འདྲ་བར་བརྟན་པས། འགོག་པ་ནི་ནད་དང་བྲལ་བ་འདྲ་བ་ལ།^༦ ལམ་ནི་དེ་དང་བྲལ་
བར་བྱེད་པའི་སྤྲུག་པ་མཁས་པ་འདིའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བརྟན་པ་སྟེ། སྤང་མ་ནི་བོན་དང་བྱི་
མ་ནི་དད་པའི་རྗེས་འབྲེང་ལ་བརྟན་པ་ཡིན། ཞེས་སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། །

བདེན་པ་བཞིའི་སྒོར།

གསུམ་པ་སོ་སོའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་
པོ་མཚན་ཉིད་ལ་མངའ་བདག་གིས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་ཞིང་རྣམ་པར་མ་ཞི་བ་རང་
མཚན་གཡུང་རྒྱུད་སེམས་དཔའི་སྒྲོ་དོར་གྲུབ་པ་གསུངས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་མ་
ཁྱབ་པོ། །ཡང་དོ་པས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་མ་དག་སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་བདེན་པ་ཟེར་བ་ནི་སེམས་དཔས་
སྤྲུག་བདེན་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་གི་དོ་བོ་ཉོན་
མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཡིན་ལྷགས་དང་ལྟན་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སོ་སོ་སྒྲུ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དང་། གཡུང་རྒྱུད་
སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། འབུམ་ལས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ་བ་གཤེན་
རབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་དུ་ལེན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། གཞོད་པ་ལ་ཇི་མི་
སྟམ་པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། བོན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་དེ་གཤེན་རབ་ཀྱི་
བདེན་པ་^༧ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

དོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་རྟག་སྟོང་པ་བདག་མེད་བཞི་ཡིན་ཏེ། གྲུ་འབུམ་ལས་

སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་མ་ཡིན། ཆད་པ་འདྲེ་མ་ཡིན། མི་རྟག་པ་སྤྲོད་པ་བདག་མེད་ཅེས་གསུངས་
པས་སོ། །དེས་ན་སེམས་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤྲོད་ཅིག་
གཉིས་པར་མི་སྤྲོད་པ་དང་། བདེན་པའི་དངོས་པོར་སྤྲོད་པ་དང་། བདག་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་
བྱངས་ངེས་སོ། །

གསུམ་པ་ངེས་ཚིག་ལ། རང་གི་སེམས་རྒྱུད་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་གནས་པ་དང་། གནས་
སྐབས་བདེན་ཅུང་གནས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་མངའ་བདག་གིས་ནི་རྣམ་པར་མ་ནི་
བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཚངས་པར་འབྱུང་བ་ཅན་རང་མཚན་གཡུང་རྒྱུད་སེམས་དཔའི་ངོར་བྱུང་བ་གསུངས་
པ་ནི། རྒྱ་ཁ་ཡར་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཀུན་འབྱུང་ལ་མ་བྱུང་བོ། །

ཡང་དོ་བས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉེ་ལེན་མ་དག་སྤོའི་ཡུལ་དུ་བདེན་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་
རྒྱུན་དང་སེམས་དཔའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་མ་བྱུང་བོ། །དེས་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་ཡིན་ལུགས་དང་
བདེན་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པར་ཁྲུ་འབུམ་
ལས། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་སྐྱེ་བའང་མ་ཡིན་འགགས་པའང་མ་ཡིན། རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་རྒྱ། མ་ཚངས་པ་མེད་པར་བསྐྱེད་པས་ཀུན་
འབྱུང་། ལྷུང་དུ་སྐྱེད་པས་སྐྱེ་བ། བྱི་མའི་རྒྱུན་བྱེད་པས་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་འོ། །གསུམ་པ་ངེས་ཚིག་ནི། རང་
རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པས་ནའོ། །

གསུམ་པ་འགོག་པ་ཡང་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི་མངའ་བདག་གིས། སྤང་པོ་
ལཱའི་བོན་ཉིད་ལས་དང་ཉོན་མོངས་འགག་པའི་ངོར་བོར་གནས་པ་རང་མཚན་གཡུང་རྒྱུད་སེམས་དཔའི་
སྤོ་ངོར་བྱུང་གསུངས་པ་ནི། འགོག་པ་མཚན་བྱས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་སོ། །

ཡང་དོ་བས་མི་རྟག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བདེན་པ་ལ་འདོད་པ་ནི། མི་རྟག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཟུང་འཛིན་དང་བཅས་པ་ཐལ་ཏེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་
བཤད་པས་སོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དབེན་པའི་ཡིན་ལུགས་ལྷན་པ་ཞེས་སྤོ་གྲོས་ཀྱི་བདག་
ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡང་ཤེས་སྤྱི་བ་དགག་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ལས་དང་

སྒྲིབ་པས་དབེན་པའི་ཡིན་ལུགས་དང་ལྡན་པའོ།།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། རྟེན་གྱི་སྒྲོན་པ་ཕྱེན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སམ་ས་མཚམས་གྱི་སྒྲོ་
ནས་རང་མཚན་མདོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། བརྟེན་པ་དམིགས་པ་གཉིས་སམ། དགག་བྱའི་སྒྲོན་པ་ལས་
དང་སྒྲིབ་པ་འགོག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་འགོག་པ་དང་། གཙང་བ་དང་བདེན་པར་འཛིན་
པ་འགོག་པ་དང་། ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་བརྟགས་པ་ཕན་བདེའི་གནས་སུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་
འགོག་པ་སྟེ་བཞི་དང་། འགོག་བྱེད་རང་གིས་ངོ་བོའི་སྒྲོན་པ་འགོག་པ། ཞི་བ། བྱལ་མ་བ། ངེས་པར་
འབྱུང་བ་སྟེ་དགག་བྱ་བཞི་ལ་ལྟོས་ནས་ངེས་སོ། །གསུམ་པ་ངེས་ཆོག་ནི་དགག་བྱ་བཀག་ཅིང་བདེན་
ཅམ་དུ་གནས་སོ།།

བཞི་པ་ལམ་བདེན་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། དང་བོ་མཚན་ཉིད་ནི་མངའ་བདག་གིས། བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་གཤེན་རབ་གཡུང་རྒྱུད་སེམས་དཔའི་སྒྲོ་ངོར་གྲུབ་པ་གསུངས་པ་ཡང་། སེམས་དཔའི་
སྒྲོ་ངོར་གྲུབ་པ་ལ། རྣམ་གཅད་མེད་པ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་དོན་ལ་མ་བྱུང་བོ།།

དོ་པས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་གང་ཞིག་སྒྲོའི་ཡུལ་བདེན་ཅམ་ནི། རང་ལྟོག་རྗེས་མེད་
དང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་རྟེ། བདེན་དངོས་སུ་འདོད་པས་སོ། །ངེས་ན་
བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཡིན་ལུགས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་རྟེན་བདེན་པ་མཐོང་མ་མཐོང་གཉིས་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ལམ་དང་།
རིག་པ་བསྐྱེད་པ་ངེས་འབྱེན་རྟེ། ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། མ་རིག་
པ་སྤང་བྱ་སྤངས་ནས་རིག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་རྣམས་མ་ལོག་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་
ངེས་པའི་གནས་སུ་འབྱེན་པར་བྱེད་དོ།།

གསུམ་པ་ངེས་ཆོག་ནི། ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་སོ། །གསུམ་པ་རིགས་
པ་ངེས་ཆོག་ནི། གཡུང་རྒྱུད་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་པས་སོ། །གསུམ་པ་རིགས་
བསྐྱེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་བདེན་པ་བཞིར་བསྟན་པ་ཡང་གཉིས་སུ་འདུས་རྟེ། འདི་ལྟར་འགོག་པ་ནི་དོན་དམ་
ལམ་ཡང་མཉམ་བཞག་དོན་དམ་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱན་རྫོང་བོ། །གཞན་གཉིས་ཀྱན་རྫོང་བ་སྟེ། དབྱེད་མི་
བཟོད་པས་སོ། །འོ་ན་བཞིར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དམ་སྟུམ་ན་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི་
གཡུང་རྒྱུད་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ལ་བཞིའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། འོ་ན་གཉིས་

པོ་ཡང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནམ་སྒྲུབ་ན་དེ་གཉིས་ཡིན་ཀྱང་། གཉིས་པོ་རྟོགས་དགའ་ལ་འདིར་བཞིན་ཕྱི་^༤ནས་རྟོགས་པར་སྒྲུབ་དང་། ལའོར་འདས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་སོ། །གསུམ་པ་
ངེས་ཆོག་ནི། རང་རང་གི་གནས་ལུགས་བདེན་པས་སོ། །

གཞི་རིམ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ།

གསུམ་པ་རྟོགས་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་སྒྲུབ་པ་དང་།
དེ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཕྱི་རོལ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་དགག་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་
དོན་དམ་དུ་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་དགག་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཡོངས་གཙོ་དུ་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་དགག་པ་འོ། །དང་
པོ་ལ་ལྷན་གྱི་བྱ་ལོ་དྲང་སྟོང་གིས་རབ་དགའ་ལྷན་གྱིས་དབྱ་བཙོམ་གྱི་ཟག་པ་ཟད་ནས་སྒྲེབ་མི་ལེན་པ་
མཐོང་སྟེ། དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་ནས་སྒྲུབ་པ། གྱེ་མ་^༥གཏན་འགོགས་བཟང་མོ་རྒྱལ་ཁྱོད་ལའོར་
དང་བཙས། མ་གྱི་བར་དུ་དགའ་མཁུར་ཆོམས་མཛོད་ཅིག །གི་ན་དེའི་སྒྱུད་ཡུལ་མ་ལགས་ཏེ། ལུས་
བསྐྱལ་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་སོང་པ་ན། སྒྲར་འཆོ་བ་ནི་ག་ལ་འབྱུང་ཏེ་དེ་ལ་ཡང་།^༦ ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་རྗེས་སུ་ཞུགས་ལྟ་ལོག་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུར་གྱིས་པ་ཡང་བསྐྱུས་ན་གཉིས་སུ་འདུས་པ་དེ་ལ་
གཉིས་ཏེ། མེད་པ་སྒྲུར་འདེབས་པ་དང་། ཡོད་པ་སྒྲོལ་དོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་ལུགས་
དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་རྒྱ་ལས་སྒྲུར་བ་འདེབས་པ་ནི། ལྷན་གྱིས་
རྒྱལ་ཆེན་ན་ཟེ། ལྷ་ཕྱིའི་ཆོ་ཡོད་ཅི་ལ་སྟོན། ཁ་རྗེ་དབང་ཐང་ལས་ནས་བྱུང་། དེ་བཞིན་མེ་གི་ཐལ་བ་
འདྲ།^༧ ཞེས་པས། དེ་ལ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མེད་དུ་བྱུང་ལ། དེ་ཡང་ལུས་པ་མའི་འབྱུང་བ་བཞིའི་
རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་ལ། སེམས་དངོས་པོ་མེད་པས་ནམ་མཁའ་ལས་སྒོ་བྱུང་དུ་བྱུང་བ་ནི། དཔེར་ན་ནམ་
མཁའ་ལས་འབྲུག་ཐོག་སེར་ལོག་ན་སྒྲར་ལས་གཤོང་དོལ་བ་བཞིན་དུ་བྱུང་ངོ་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལ་སྒྲུར་བ་འདེབས་པ་ནི། ལྷན་ཆེན་ཉི་མ་ལ་སོགས་ན་ཟེ། དེ་ལས་ས་
བོན་རྒྱ་འབྲས་དགེ་སྤྲིག་མེད། དེ་མེད་ཕྱིར་ན་རང་སོར་གནས། དཔེར་ན་ས་བོན་འབྲས་བུ་བཞིན་^༨
ཞེས་པས། སྒྲེབ་ཕྱི་མ་མེད་པས་དེས་བསྐྱེད་པའི་ལས་དགེ་སྤྲིག་གི་འབྲས་བུ་ཡང་མེད་དེ། དེས་དགེ་
བས་མཐོ་རིས་སུ་འགོ་བ་དང་། སྤྲིག་པས་ངན་སོང་དུ་འགོ་བ་མེད་དེ། གཞི་མེད་པའི་ཁྱད་པར་མི་
འབྱུང་བ་དང་། དེས་ན་རྒྱལ་ཆེན་རྗེས་འབྲུག་ན་ཟེ། སངས་རྒྱས་གཤེན་རབ་མིང་ཡང་མེད། དེ་མེད་

ཕྱིར་ན་དེ་གསུངས་མེད། དེ་བསྐྱབ་བོན་བསྐྱོམ་ཡོད་མི་སྲིད། ཡོད་ཀྱང་ཐོབ་པ་བདེན་མི་སྲིད།^(༥༧)
 ཅེས་པས། མཐོ་རིས་ངན་སོང་དང་གོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའང་མེད་ཅིང་ཐོབ་པ་
 ལས་བྱུང་བའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའང་མེད་ཅིང་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་ཟེར་རོ།

གསུམ་པ་འོ་པོ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་སྦྱོར་བ་སྤྱི་ལྟ་དང་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་མེད་དེ། མ་
 མཐོང་པས། དེས་ན་ལུས་སེམས་རྒྱུ་གཅིག་པས། ལུས་མེད་ན་སེམས་མི་འབྱུང་ལ། ལུས་སྤོའི་རྒྱན་
 ཡིན་པས་ལུས་མེད་ན་སེམས་མི་འབྱུང་ལ། ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པས་རྟེན་མེད་པར་བརྟེན་པ་མི་
 འབྱུང་བ་ཞེས་ཟེར་རོ། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་མེད་ཅིང་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པའོ། གང་པོ་
 བེ་སྤྱི་མ་མེད་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱི་མས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་ད་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། མ་གྲུབ་
 བ་ཁྱོད་སྦྱོས་པའི་པ་མ་ཡང་སྟོན་དུ་མ་སོང་“བྱས་པས་ཀྱང་མཚུངས་སོ། གཉིས་པ་ཡང་བྱི་མ་མེད་པ་
 མ་གྲུབ་སྟེ། ད་ལྟ་བས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་མ་གྲུབ་ན་ས་བོན་སྐྱོ་པོ་ལས་ལྷ་གྲུ་མི་འབྱུང་བྱས་
 ཀྱང་མཚུངས་སོ། ལུས་འབྲས་རྣམས་སྤོའི་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། བག་ཆགས་རྒྱན་བརྟན་ཞིང་གོམས་
 པས་ཐོབ་པར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། གསུམ་པ་ཡང་མ་མཐོང་པ་དེ། གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་དུས་
 ཐམས་ཅད་དུ་མ་མཐོང་བ་ནི་མ་གྲུབ་ལ། འགའ་ཞིག་གིས་མ་མཐོང་པའང་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་མཐོང་བ་ནི་
 རྩལ་པ་མེད་ལ། ཁྱོད་བསྐྱེད་པའི་པ་མ་ཡང་ངས་མ་མཐོང་བས་མེད་བྱས་པས་ཀྱང་མཚུངས་སོ། ལུས་
 སེམས་རྒྱུ་གཅིག་ཏུ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། ལུས་གནས་སྐབས་ཡིན་ལ། རྒྱ་འབྲས་སུ་ཡང་བཀག་པས་
 སེམས་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱན་དང་གནས་སྐབས་ཡིན་ན་རྒྱུ་གཅིག་པ་ཉམས་ལ། རྟེན་དང་
 བརྟེན་པར་ཡང་བརྟེན་པར་ཡོད་ཀྱང་འབྱེད་དུ་མེད་དེ་གཟུགས་མེད་ལ་སོགས་ཡོད་པ་དང་བུམ་
 པའི་སྟོན་པོ་ཁེགས་ཀྱང་སྟོ་ཙམ་མི་ཁེགས་པ་བཞིན་ནོ། གཉིས་པ་གཞོད་བྱེད་ལ་དང་པོ་ལ་རིག་
 ཙམ་དེ་རིག་པས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤྱི་མའི་ཆོ་ཡང་རིག་པ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། ཉིན་གྲུང་གི་རིག་པ་བཞིན་
 ཞེས་བཀོད་པས་མ་སོང་བ་ཤུགས་ལ་ཁེགས་སོ། ཡང་བྱ་རྒྱུད་མདུན་སྦྱོར་གྱི་རིག་པ་དེས་རིག་པ་ཕྱི་
 མ་བསྐྱེད་མི་ལུས་པར་འབྱུང་རྟེ། སྦྱོད་བྱེད་སྤྱི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བྲུངས། རྩལ་པ་ཚད་
 མས་དེས་རྟེ། ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པ་སྤྱི་མ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པ་ལ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པར་བྱུང་བས་
 གསལ་ལོ། གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྦྱོས་ཞེ་ན། བམ་མཁའ་ལས་ཀྱང་མེ་ཏོག་སྦྱོ་བར་འབྱུང་བ་
 དང་མཚུངས་སོ།

གཉིས་པ་རིག་ཙམ་ལ་རིག་པ་བྱི་མ་བསྐྱེད་པ་བྱུང་བ་ལ། རྒྱ་པོ་འཆི་ཁ་མའི་ཤེས་པས་
ཀྱང་རིག་པ་བྱི་མ་བསྐྱེད་པར་བྱུང་བ་ལ། ཉིན་གྲུང་གི་རིག་པ་ལ་བྱུང་བ་པས་མི་བསྐྱེད་པ་བྱུགས་ལ་
ལེགས་སོ། །ཡང་རྒྱ་པོ་འཆི་ཁ་མའི་རིག་པ་འདི་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་སྤྲ་མ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།
བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་བྱི་མ་མེད་པའི་བྱིར། ཏྲགས་ཁས་སྤངས། བྱུང་བ་ཚད་མས་བྱུང་སྟེ། སྤྲ་མས་
བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་བྱི་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། འདོད་པ་ལ་རིག་པ་སྤྲ་མ་སྤོང་བས་བསལ་ལོ། །དེས་
ན་མེ་ཙམ་གྱི་འོད་འབྱིན་པ་ལ། ཙན་དན་མེས་འོད་མི་འབྱིན་པ་དང་མཚུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཡང་ལྷ་སོགས་མ་མཐོང་བས་མེད་ན་དབང་ཕྱུག་ཀྱང་མེད་པར་མཚུངས་ལ། ལུས་
སྤང་ཡོད་དུ་བྱུང་བ་ཞིན་ཤེས་པ་ཡང་དགོས་ཏེ། རྩ་ས་གཅིག་པ་སྤང་མི་སྤང་ཆ་གཉིས་མེད་པས་སོ། །ལུས་
སེམས་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཡང་མ་བྱུང་སྟེ་བདག་མི་གཅིག་ན་རྩ་ས་གཅིག་པ་ཉམས་ལ། གཅིག་ན་རྒྱ་འབྲས་
ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་བྱ་བྱེད་བྱེད་མེད་པས་སོ། །ཉིན་དང་བཟེན་པར་ཡང་དེས་བྱུང་བ་ན། ལུང་རེ་
འགའ་བ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིད་ཀྱི་རྟ་སྤང་དང་མཚུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལུགས་དགོད་པ་ནི་སེར་རྒྱ་ལ་སོགས་ན་རེ།
རྩ་ས་དང་ཡོན་ཏན་ལས་དང་སྟེ། བྱེད་བྱུག་འདུ་བ་དུག་འདོད་པ་ལ་^{༡༩}སོགས་བསྐྱེད་ནས་བདག་རྟག་
པ་གཅིག་ཤུ་རང་དབང་ཙན་ཡུལ་ལ་འོངས་སྟོན་པར་འདོད་དེ། རྒྱུ་བ་སྤྲ་བྱི་ལ་སོགས་ནི་གང་གིས་
ཀྱང་བསྐྱུར་དུ་མེད་པར་རྟག་ལ། རྒྱ་མཚོ་ལྷ་ར་སྤང་བ་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་སྟག་ལ་སོགས་ན་མས་
ཀྱིས་ནི་དབང་ཕྱུག་དགའ་མ་དགའི་རྩེས་སུ་བྱེད་དེ། དེས་ན་ཕུང་པོ་ལྷ་ལ་ངར་འཛིན་གྱིས་ཞེན་པ་དང་།
དེ་ཉིད་དུས་གསུམ་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། དེ་དུ་མར་མེད་ཅིང་ཡོད་པ་དང་། རང་གིས་དོན་དམ་ལས་
བྱེད་པ་པོ་དང་། གཟུགས་སོགས་འབྲས་བུ་ལ་འོངས་སྟོན་པ་དང་ལྷ་ལ་འདོད་པའོ། །

གཉིས་པ་དགག་པ་^{༢༠}ལ་རྒྱུ་བ་བྱེད་མེད་ཅིང་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ཕུང་པོ་ལ།
བདག་སོགས་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་པ་གཉིས་སྟོང་པའི་བྱིར་དང་། བྱས་པའི་བྱིར་དང་། དུ་མ་དང་
འབྲེལ་བའི་བྱིར་དང་། གཞན་དབང་གིས་དབང་མེད་དུ་འདུ་ཞིང་འབྲལ་བས་དང་། ཡུལ་ཉིད་བདེན་
པར་མ་བྱུང་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་རྟག་པར་འགྱུར་བ་མེད་ན་རྒྱུན་གྱིས་ཀྱང་མི་འཛིག་པར་འགྱུར་ལ། ཏྲགས་
ཁས་སྤངས། བྱུང་བ་སྐྱད་ཅིག་དེ་དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོན་ན་ཁས་སྤངས་ཉམས། སྟོན་ན་རྒྱུན་ཀྱང་མི་

འཛིག་པ་ལ་ཁས་སྒྲངས་ཉམས་ལ། འདོད་པ་མྱོང་བས་གྲུབ་བོ། གཅིག་པུ་དེ་ལུས་ལ་བསྐྱབས་མ་
བསྐྱབ་ལ་སོགས་ཡོད་ན་ཁས་སྒྲངས་ཉམས་ལ། མེད་ན་མྱོང་བས་གྲུབ་བོ། རང་དབང་དེ་རིམ་མཐ་
གཅིག་ཆར་གྱི་དོན་བྱེད། དང་པོ་ལ་རྒྱ་རྩས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་ན་རིམ་གྱིས་པ་ཉམས་ལ། མ་ཡིན་ན་
འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་མི་རྩས་པས་རང་དབང་ཅན་ཉམས་སོ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་རྒྱ་
དེ་འགག་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། མི་འགག་ན་དུས་མཉམ་པའི་འབྲས་བུ་བསྐྱར་མ་བསྐྱེད་པར་
འགྱུར་བ་ལས་མྱོང་བས་བསལ་ལོ། ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དེ་མིག་བཅུམ་པའི་ཆོ་གཟུགས་ཡོད་པ་
ལ་འདོད་ན། འོན་ལོང་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་ལ་མྱོང་བས་གཞོད་ལ། མེད་ན་མི་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ལ་
དེས་བྱེ་བའི་དུས་སུ་སྤྱོད་ན་རེས་འགའ་བར་སོང་བས་རྟག་པ་ཉམས་སོ།

གཉིས་པ་གཟུང་འཛིན་དོན་དམ་དུ་ལྟ་བུ་དགག་པ་ལ་ལུགས་འགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་རང་རྟོགས་གཤེན་རབ་གྱི་ཐེག་པའི་ལུགས་ཀྱིས། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་
གཉིས་སུ་འདོད་དེ། དེ་ལ་རྒྱན་དང་རགས་པ་སྐྱད་ཅིག་དག་རྩལ་ཕྱན་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། དོན་དམ་
ཀྱན་རྫོབ་སོ་སོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་གཟུགས་སོགས་རགས་པ་གོང་བུ་ནི་ཀྱན་རྫོབ། སྤྱོད་པ་རྩལ་ཕྱན་
སྤྱོད་པ་ཐབ་མོ་ནི་དོན་དམ་མོ། རྒྱན་གྱི་རིག་པ་ཆོགས་དུག་གི་རྒྱན་ནི་ཀྱན་རྫོབ། སྐྱད་ཅིག་སྤྱོད་པ་
དངོས་སུ་འཛིན་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པའོ། །དེ་ཡང་གཤེན་རབ་རྣམ་མེད་^{༡༡}པས་ནི་ཡུལ་
སེམས་ཐུག་འབྲུད་འབྲལ་མེད་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། རྟོ་ཁབ་ལེན་ལྟར་འདོད་ལ། ལྷམ་བཅས་^{༡༢}པས་ནི་
དོན་ཕག་ན་མོ་རྣམ་པ་འཛིག་མཁན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཐབ་མོ་གཅིག་ཡོད་དེ། དེ་འབྱར་ཡང་མ་འབྱར་ལ་བར་
ཡང་མེད་པར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ནི་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་བཞག་བྱ། ཡུལ་ནི་རྣམ་པར་འཛིག་བྱེད་ཡིན་ཏེ།
རྒྱ་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་སྐད་དོ། །དེ་ཡང་ཤེས་པ་ནང་དུ་ཡང་གཟུང་འཛིན་རྒྱ་འབྲས་སྤྱོད་པ་
འདོད་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་ཏོགས་སུ་འདོད་པའོ།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཟུང་བ་ལ་དགག་པ་ལ་རྩལ་ཕྱན་དོན་
དམ་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཆ་ཡོད་ན་དོན་དམ་ཆ་བཅས་སུ་ཐལ་ལ། འདོད་ན་དབྱེད་མི་བཟོད་པའི་ཀྱན་
རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཆ་མེད་ན་དེས་རགས་པ་རྩོམ་མཐ་མི་རྩོམ། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆ་བཅས་སུ་སོང་ལ།
གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྩལ་ཕྱན་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་རགས་པ་ཀྱན་རྫོབ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། རྟགས་
ཁས་སྒྲངས། རྩབ་པ་ཆད་མས་གྲུབ་ལ། འདོད་ན་ཁས་སྒྲངས་ཉམས་སོ། །ཡང་ན་ཆ་མེད་པ་དེ་དངོས་

མེད་ཡིན་ན། ཁས་སྒྲངས་ཉམས་ལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཆ་མེད་ཀྱིས་ཉོགས་སོ། །དེས་རགས་པ་ཚུམ་
པའི་དོན་བྱེད་ལྟས་ན་ཆ་བཅས་སུ་སོང་ལ། མི་ལྟས་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་འཛིན་པ་དགག་པ་ལ་སྐད་ཅིག་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་དེ་ལ་ཆ་ཡོད་དམ་མེད་
ཅེས་སྒྲུབ་བཞིན་དགག་གོ། །ཡང་ཁས་སྒྲངས་གོང་མ་དེས་ཡུལ་ཤེས་འབྲེལ་མེད་དུ་ཤེས་པས་གོམས་
པས་བསྐྱར་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་པ་ལ་ཁ་ཟས་འདྲིས་མ་འདྲིས་ལ་ཞིམ་མི་ཞིམ་དུ་སྒྱུར་བས་
གྲུབ་པོ། །ཞེས་པ་དེས་ཡུལ་མ་རིག་པར་འགྱུར་ལ། ཡུལ་ཤེས་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པས་སོ། །འདོད་ན་
ཤེས་པས་ཡུལ་ལ་དུ་མར་བྱེད་ཅིང་རིགས་པས་བསལ་ལོ། །ཁས་སྒྲངས་འོག་མ་ལྟར་ན་དོན་པག་ན་མོ་
དེ་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུབ་ན་པག་ན་མོ་ཉམས་ལ། མི་སྒྲུབ་ན་རྣམ་པར་གཏོད་ལྟས་སུ་འགལ་ལོ། །དབང་
ཤེས་ལ་མི་སྒྲུབ་པས་སོ། །

གསུམ་པ་སྟོང་ཉིད་ཡོངས་གཅོད་དུ་ལྟ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེམས་རིག་བདེན་པར་འདོད་པ་
དགག་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་ལུགས་དགོད་པ་ནི་བྱགས་རྩེ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པའི་ལུགས་ཏེ། དེ་ཡང་ཡུལ་
ཤེས་གཉིས་ལ་འདོད་ལུགས་གཉིས་ཏེ། སྐྱེ་མཆེད་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་ན་རེ་ཁ་དོག་དབྱིབས་ཀྱི་སྐྱེ་
མཆེད་སྣ་ཚོགས་སུ་སྒྲུབ་བ་ཤེས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ཏེ་ཤེས་པར་བདེན། དེ་ཡང་ཤེས་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་
སྒྲུབ་བ་ཤེས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བར་འདོད་
པའོ། །སྐྱེ་མཆེད་འབྲུལ་བར་འདོད་པ་ན་རེ། ཁ་དོག་དབྱིབས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་སྣ་ཚོགས་སུ་སྒྲུབ་བ་འདི་
རྒྱུན་པར་འདོད། དེ་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་པས་བྲམ་པ་དང་རི་བོང་གི་རྩ་ལྟར་གཅིག་ལ་གཅིག་མ་གྲུབ་པ་
ཡིན་ལ། ཤེས་པའི་ངོ་བོ་བདེན་པ་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། གཟུགས་
སོགས་ཤེས་པ་དང་བདག་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་ལས་རྩལ་གཞན་བཅའ་པོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱབ་པ་མེད་དེ་བཅའ་པོར་སྒྲུབ་ཡང་སེམས་སུ་བདེན་ཞེན། དེ་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་མེད་པར་སྒྲུབ་
ཡང་རྒྱུར་བདེན་བྱས་ན། མེད་སྒྲུབ་གི་སྟོ་དེ་འབྲུལ་ལམ་མ་འབྲུལ། སྟོ་འབྲུལ་ན་ཡུལ་རྒྱུན་པས་རྒྱ་རུ་
བདེན་པ་ཞེགས་པར་ཐལ། འདོད་ན་རྒྱ་རུ་བདེན་པ་ཞེགས་སོ། །མེད་སྒྲུབ་གི་སྟོ་དེ་མ་འབྲུལ་ན་རྒྱ་རུ་
བདེན་པ་ཉམས་ཞེན། དེས་ཡང་དོན་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྟོ་དེ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་ལ་སོགས་བསྐྱེའོ། །འབྲུལ་

མ་ལུལ་དུ་ཟེར་ན་དེར་ཡང་ལུལ་མ་ལུལ་དུ་ཟེར་རོ།།

གཉིས་པ་ལུལ་པར་འདོད་པ་དགག་ན། བདེ་སྤྱད་ལ་སོགས་ཀྱང་རྟོགས་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཅི་ཞེ་ན། དེར་ཡང་མེ་ཆུ་ལ་སོགས་རྟོགས་མེད་ཡིན་པ་ཅི་དེ་རགས་པ་དང་ཐུ་བའི་གཅིག་དང་དུ་མ་ དང་བུལ་བས་ཞེ་ན། འདིར་ཡང་རྒྱན་དང་ཐུ་བའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བུལ་བས་སོ། །དེས་ན་དེས་ དོན་དམ་དུ་ཁེགས་ཀྱང་ཀུན་རྫོང་པ་ཏུ་མི་ཁེགས་ན་འདིར་ཡང་མཆུངས་སོ།།

གཉིས་པ་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། ཡང་ཐེག་པ་གོང་མ་བཤམ་གཅིག་གིས། སྤང་ ཅམ་ཀུན་རྫོང་པ་ཏུ་བདེན་པའི་རྟོགས་དོར་མ་གྲུབ་ལ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྤང་ཞིང་། དོན་དམ་པར་བདེན་དངོས་ གྱིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། བདག་གཉིས་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་རིགས་ཤེས་གྱི་ ཡུལ་དུ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་རིགས་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྤང་བ་བདེན་དངོས་ སུ་འགྱུར་ཏེ། བདེན་རྟོགས་གྱི་སྟོང་པ་མ་གྲུབ་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་དགག་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྤང་བ་ དང་དོ་བོ་གཅིག་གམ་མི་གཅིག་ །དང་པོ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་གཅིག་གམ་དུ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དུ་མར་ འགྱུར་ཏེ། སྤང་བ་དུ་མ་དང་གཅིག་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་དོན་དམ་ཡིན་པ་ཉམས་ལ། གཉིས་པ་ མི་གཅིག་ན་སྤང་བ་བདེན་དངོས་སུ་འགྱུར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་དང་མི་གཅིག་པས་སོ། །ཡང་དོན་དམ་རིགས་ ཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་ན་རིག་ཤེས་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནམ་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན་གཟུང་འཛིན་གྲུབ་པས་ཀུན་ རྫོང་ཐུབ་ཏེ། འབུམ་ཏིག་ལས་གཟུང་བ་ཡུལ་དང་འཛིན་པ་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པས་སོ། །གཉིས་ པ་ལྟར་ན་ཡུལ་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ལས་ཁས་སྤངས་ཉམས་སོ། །ཡང་བདེན་དངོས་གྱི་སྟོང་ བས་ཉི་ཆོང་བའི་སྟོང་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་གྱིས་མི་སྟོང་པས་སོ།།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། རྒྱབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་བདེན་གཉིས་གྱི་ རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱབ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་གྱི་སྤང་བ་འདི་ལ་ཡང་དག་པར་ན་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ འདས་པས་ཅིའི་དོ་བོར་ཡང་མ་བསྟན་པ་སྦྱེ་བ་མེད་པ་གདོད་ནས་དག་པ་འདི་ཞེས་བྱ་བར་མཚོན་ ཞིང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབེན་¹³པས་སྟོ་ ལས་འདས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཀུན་རྫོང་ཐུབ་སྟངས་དུ་སྤང་བ་མ་འགག་པས། དེའི་སྟོས་པ་ཡང་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་བདེན་པའི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་སྦྱུ་མའི་རྒྱལ་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡང་ དག་པར་ན་སྦྱུ་མ་ཅམ་དུ་མ་དམིགས་སོ། །དེ་ཡང་གཞི་དུས་སུ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོང་། ལམ་གྱི་དུས་

སུ་མཉམ་བཞག་རྗེས་ཐོབ། འབྲས་བུའི་དྲུག་སུ་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་པའི་མཁུན་པའོ།།

གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱེད་ལ་ལུང་རིགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཡེ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ནམ་
པར་དག་ལྟེ་ཅིས་དང་། སྟེ་བ་མེད་པར་གཡུང་བྱུང་གི་དབྱིངས་སུ་སངས་རྒྱུ་ལྟེ་ཞེས་འབྲུམ་དང་།
མཐའ་དགུ་བྲལ་བའི་ཞེས་པས་འཇུག་ལྟེ་ཅིས་འབྲུམ་ཏིག་དང་། མི་སྟེ་མི་འགག་ནམ་མཁའི་རང་
བཞིན་ཅན། སྐྱ་བསམ་ཚིག་ལས་འདས་ཏེ་བརྗོད་དུ་མེད་ལྟེ་ཅིས་བྱི་རྒྱུད་དང་། འདས་པའི་བོན་
ལ་ཡེ་ནས་བརྗོད་དུ་མེད་ལྟེ་ཅིས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། ཐ་སྟོད་དུ་ནི་གཟུགས་ནི་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ་
ཞེས་སོགས་འབྲུམ་དང་སྐྱ་མའི་དཔེ་བརྒྱུད་གསུངས་པ་དང་། སྒྲུང་བ་འབྲུལ་བས་ངོ་གང་འདི་ལ་
འགྲིབ་ལྟེ་ཅིས་གསུངས་པས་སོ།།

གཉིས་པ་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ལ། འབྲུལ་གྱི་མེ་ལོང་བཞིན་དུ་སྒྲོས་པ་རང་བཞིན་མེད་
པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཆེན་པོ་བཞིས་བསྐྱབ་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་པར་འབྲེལ་ཡུལ་
འགོག་པ་དང་། ཐ་སྟོད་དུ་འགལ་ལྷུང་བསྐྱབ་པའོ།།

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ངོ་བོ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་
བསྐྱབ་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ་པའོ།།

དང་པོ་ནི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་ཉགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉགས་དགོད་པ་
དང་ཚུལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྒྲུང་ཙམ་བོན་ཅན། བདེན་པའི་དངོས་པོར་སྟོང་སྟེ། བདེན་པའི་
གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། མི་ལམ་སྐྱ་མ་བཞིན། ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བོན་ཅན་དང་། བསྐྱབ་བྱ་དང་། ཉགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་
དངོས་པོ་སྒྲུང་ཙམ་ཡིན་ཏེ། དེ་བྲག་དང་ཚོགས་པ་ཡ་གྲུལ་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་མ་བྲས་པའི་ངོ་བོ་འམ་སྒྲུང་
བ་ཙམ་གཅིག་འཛིག་སྟེ། མངོན་དུ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་བྱུང་བོ། །གཉིས་པ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ་
པ་ལ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་བྱ་དང་། བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་ཁ་གཅིག་གིས་
སྒྲུང་བ་རྒྱུད་པ་དགག་བྱ་ཡིན་ཟེར་ཏེ་སྒྲུང་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུ་བ་པས་དགག་མི་རྒྱས་ཟེར་མོད་
ཀྱིས། འོ་ན་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ་ཀྱང་མི་རྒྱས་པར་འགྱུར་སྟེ། མ་རྟོགས་པ་ལ་དངོས་པོར་བྱུང་
པས་སོ། །དེས་ན་སྒྲུང་བ་དངོས་པོའི་ཚོགས་དོན་བདེན་པའི་དངོས་པོ་སྟེ། དེ་ཡང་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་
རྒྱུད་འགལ་དུ་འགོགས་ཏེ། སྒྲུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབས་པས་དུག་ལྟ་དུག་གསུམ་ལ་སོགས་

ལྷོག་ཅིང་། དེ་ལོག་པས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ལྷོག་པར་འགོགས་ལ། རིགས་པའི་དགག་བྱ་སྤང་བ་རིགས་
 རྩེ་ཡོད་པའི་བདེན་དངོས་ཡང་དག་ཏུ་ཡོད་པ་འགོགས་མོད་ཀྱིས། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་བདེན་དངོས་
 གྲུབ་པ་མེད་ལ། དེས་ན་སྤང་བ་དང་བདེན་དངོས་ཀྱི་ཚོགས་དོན་གཉིས་ཀ་དེ་དགག་བྱ་ཡིན་པས་
 བདེན་དངོས་ཙམ་འགོག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་འགོག་བྱེད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ།
 དགག་བྱ་བདེན་དངོས་མི་སྤྲིད་པས་སོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་མ་གྲུབ་པ་ནི་འདོད་ལ།
 གྲུན་རྫོབ་ཏུ་བྱུང་བ་མེད་དེ། དེས་ན་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ལས་ལ་པ་དེ་འགོགས་ཏེ། རི་
 བོང་གི་རྩ་སྒྲིན་པོ་བཀག་པས་སྒྲིན་པོ་མ་ཡིན་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བོན་དང་བོན་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབས་པས།
 ལྷགས་ལས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྐྱབས་པས་མ་ཡིན་དགག་ནི་ཡོངས་གཙོ་དུ་གྲུན་རྫོབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ། བོན་
 དང་བོན་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་བདེན་རྒྱུན་གྱི་སྒྲིས་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་མེད་དགག་ནི་ཅུམ་བཅད་
 དོན་དམ་པའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དེ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་དངོས་དང་ལྷགས་ལ་རྟོགས་པའི་རྟགས་དང་
 རྟགས་ཅན་ནི། རྗེས་དཔག་དང་རིགས་ཤེས་བདེན་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལམ་གྱི་
 དུས་སུ་རྗེས་དཔག་དང་རིགས་ཤེས་ཚོགས་ལམ་ཡིན་ལ། དེས་སྒྲུབ་ལམ་ཡན་ཆད་དུ་རྗེས་ཐོབ་དང་
 མཉམ་བཞག་ཏུ་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་རྟགས་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་གཞི་རྟགས་ཀྱི་དོ་བོ་དོས་བཟུང་། མཚན་ཉིད་ཕྱོགས་
 དང་བྱུང་བ་བསྐྱབ། མཚན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་རིགས་པས་ངེས་པར་བྱའོ།།

དང་པོ་ལ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་བསྐྱབ་བྱ་མེད་དགག་ཡིན་ལ། དེས་ན་དེ་བསྐྱབ་པ་
 རྩེ་ལ་གསུམ་ཆད་པས། རྟགས་ཀྱང་དགག་རྟགས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་ཕྱོགས་དང་བྱུང་བ་བསྐྱབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མ་ངོས་
 བཟུང་། དེ་དང་བྲལ་བའི་རྩེ་ལ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ།།

དང་པོ་ལ་ཆ་བཅས་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་རྒྱུན་པས་དགག་མི་ནུས་ལ་མི་དགོས་ཟེར་ཏེ། དེ་
 ལྟར་ན་ཆ་མེད་ན་མི་དགོས་པ་དང་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་ཉིད་དང་ཆ་མེད་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་སྟེ་
 བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མའོ། །དེས་ཀྱང་སྟེ་སྟེ་གསུང་བྱེད་ཀྱིས་རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལུས་ཆ་མེད་
 གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། རང་རྟོགས་གཤེན་རབ་ཀྱིས་རྩེ་ལ་ཐུན་དང་སྐད་ཅིག་དུ་འདོད་པ་སྟེ། དེས་

བསགས་པ་ནི་དུ་མའོ།

གཉིས་པ་བྲལ་ཚུལ་ལ་དོན་སྒྲུབ་དང་། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་དྭགས་སོ། །དང་པོ་ལ་སྒྲུབ་བཅོན་
ཅན། ཡང་དག་པའི་གཅིག་མེད་དེ། ཆ་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། སྐར་ཆོགས་བཞིན། ཞེས་པའི་
དྭགས་ནི། བསྐྱོག་པ་གཞོད་པ་ཅན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། གཅིག་པོ་དེ་ཕྱོགས་ཆ་དྲུག་པོ་དེའི་རེ་རེ་ལ་འདྲ་དྲུག་
དྲུག་ཡོད་ལ་དེ་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བས་སོ། །མ་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་དྲུག་གི་རྩལ་དབྱས་སུ་ཐིམ་པའམ་
རགས་པ་རྩོམ་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ།

ཡང་སྒྲུབ་བཅོན་ཅན། ཡང་དག་པའི་དུ་མ་མེད་དེ། ཡང་དག་པའི་གཅིག་མ་རྟེན་པའི་ཕྱིར།
ནམ་མཁའ་བཞིན། ཞེས་པའི་དྭགས་ནི། སོག་བྱེད་ཀྱི་གཅིག་མ་གྲུབ་པ་ལ་དེས་བསགས་ཀྱི་དུ་མ་མི་
འགྲུབ་པོ། །གལ་ཏེ་སྒྱིར་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱེད་བྱ་དགག་བཅུ་པ་ལ་བྱེད་བྱ་དུ་མའི་སྒྲོ་ནས་བྱེད་
བྱེད་གཅིག་དགག་མི་བཅུ་པོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ལྷ་གཉིས་ཏེ་སྒྲུབ་གྲགས་སམ་ཆ་བཅས་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་
མ་བྱེད་བྱེད་ཡིན་ལ། །ཡང་དག་པའམ་བདེན་པ་གཅིག་དང་དུ་མ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བས་གཅིག་
བཀག་པས་དུ་མ་ཁེགས་ལ། དེས་ན་སྒྲུབ་གྲགས་ཀྱི་གཅིག་ལོག་ཀྱང་ཡང་དག་གི་དུ་མ་མི་ལྡོག་ལ།
ཡང་དག་གི་གཅིག་ལོག་ཀྱང་ཆ་བཅས་ཀྱི་དུ་མ་མི་ལྡོག་པས། དེས་ན་སྒྲུབ་གྲགས་ཀྱི་གཅིག་གིས་
ཡང་དག་གི་དུ་མ་མི་ཁེགས་ཀྱང་། སྒྲུབ་གྲགས་ཀྱི་དུ་མས་ཡང་དག་གི་གཅིག་དགག་གོ། །གཉིས་པ་
ལ་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དྭགས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་རུང་བ་ནི་གཅིག་དང་དུ་མ་
དང་བྲལ་བས་གྲུབ་པོ།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མ་འགལ་ལམ་འབྲེལ། དང་པོ་ལྟར་ན་གཅིག་
བཀག་པས་དུ་མ་མི་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དུ་མ་གཅིག་དང་འགལ་བས་སོ། །སྒྲུབ་བཅོན་པས་
ལྷན་པ་མི་ཁེགས་པ་བཞིན། འགལ་བྱེད་བཀག་པས་འགལ་བྱེད་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་
ན་དུ་མ་བསྒྲུབ་པས་གཅིག་མི་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་བ་ཡིན་པ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ན་འབྲེལ་ཡུལ་
གྲུབ་པས་སོ་ཞེ་ན། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་དུ་མ་གཅིག་ཡིན་པར་འགལ་ཞིང་ཡོད་པར་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་
མིན་ཟེར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དུ་མ་བསྒྲུབ་པ་གཅིག་ཡིན་པར་ཁེགས་ཀྱང་ཡོད་པས་མི་ཁེགས་གིང་བསྒྲུབ་
དགོས་ལ། སྒྲུབ་བཅོན་དང་དུ་མས་གྲུབ་ན་དེ་དང་བྲལ་བར་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་
ཆ་བཅས་ཀྱི་གཅིག་དང་འགལ་བ་ཡིན་ལ། ཆ་མེད་ཀྱི་དུ་མ་ཡོད་ན་གཅིག་དང་འབྲེལ་བ་དུ་མ་

འགོག་གོ་ཡང་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་སྣང་བ་འགག་པའི་དུས་སུ་འགལ་སྟོབས་སམ་འབྲེལ་སྟོབས་
 གྱིས་འགག། །དང་པོས་ཀྱང་དགག་མི་རུས་ཏེ། གང་ཞིག་རྣམ་པར་ཚོད་ན་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཚོད་
 པ་སྟེ། ཚ་རེག་ཡོངས་སུ་ཚོད་པས་གང་རེག་རྣམ་པར་ཚོད་པ་བཞིན་དུ། སྣང་བ་མེད་པར་ཚོད་ན་
 གཅིག་དང་དུ་མ་བྲལ་བ་ཡོངས་སུ་ཚོད་པས། གཅིག་དང་དུ་མ་རྣམ་པར་ཚོད་པས་དེའི་མཐར་འགྱུར་ལ།
 མ་ཚོད་ན་སྣང་བའི་མཐར་འགྱུར་ཞིང་། གཉིས་པས་ཀྱང་མི་རུས་ཏེ། འབྲེལ་བ་མེད་པས་སོ་ཞེན།
 སྣང་བ་བདེན་དངོས་འགལ་སྟོབས་གྱིས་ཚོད་ལ།^{༡༧} སྣང་ཙམ་འབྲེལ་ཡང་དགག་ཏུ་བཏུབ་སྟེ། སྣང་
 ཙམ་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་འབྲེལ་ལ་དེ་ཡང་སྣང་བ་ཡང་དག་པ་ན་བདེན་པར་མེད་དོ། །གཉིས་པ་
 རྒྱབ་པ་ལ་བདེན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་དམ་ཡོད་དོ་ཞེན།^{༡༨} གཅིག་དང་དུ་མས་རྒྱབ་པ་ལ། འདིར་རྒྱབ་
 བྱེད་དེ་ཁེགས་པས་རྒྱབ་བྱ་བདེན་དངོས་ཤུགས་ལ་ཁེགས་ཏེ། ཤིང་ཙམ་ཁེགས་ན། ཤ་པ་ཁེགས་པ་
 བཞིན། དེས་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ལོག་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་ལྟོག་པས་རྒྱབ་བོ།

གསུམ་པ་རྟགས་གྱི་རིགས་ནི་ཁ་ཅིག་གིས། ཐ་སྙད་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་
 གྱིས་དོན་བསྐྱབ་ན་སྟོང་ཉིད་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པས། དོན་བསྐྱབ་མི་དགོས། དེས་ན་ཐ་སྙད་བསྐྱབ་པ་
 ཡིན་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་དུ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱིས་དོན་མི་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་
 ན་དོན་མ་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་དངོས་པོར་འཛིན་པ་བཀག་ནས་སྟོང་ཉིད་དུ་
 རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་འགྱུར་བ་དང་། བྱས་པ་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ཡང་། ཐ་སྙད་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པ་
 དང་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྐྱབ་པས་དོན་བསྐྱབ་ལ། དེ་ཉིད་ཚུལ་
 གསུམ་ཚང་པས་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྟགས་བསྐྱབ་པ་ནི་ཐ་སྙད་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཡུང་རྒྱུད་གཟེར་ཆེན་གྱི་རྟགས་དགོད་
 པ་ལ་གཉིས་ལས་རྟགས་དགོད་པ་ནི་སྣང་ཙམ་བོན་ཅན། རང་བཞིན་མེད་དེ། རང་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་
 སོགས་སྐྱེ་བ་སྐྱབ་པའི་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་ལས།
 བོན་ཅན་དང་། བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་ནི་གོང་དང་འདྲ་ལ།

གསུམ་པ་རྟགས་གྱི་དོན་ལ་གསུམ་པ་ལས། དང་པོ་མཚན་གཞི་ནི་མེད་དགག་ཡིན་པས་
 དགག་རྟགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟོ་ལ་ལྟོས་པས་རྒྱུ་ལ་ལ་གནས་སྐབས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་
 འབྱུང་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་ནོ།

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཕྱོགས་ལ་སྐྱེ་བ་ངོས་བརྒྱུད་པ་དང་། དེ་དང་
བྲལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བདག་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་རྒྱ་འབྲས་རྩལ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་གསལ་ཙམ་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དང་། གཞན་སྐྱེ་ནི་རྩལ་ཐ་
དད་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ཡང་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། ཡང་རྒྱ་
མེད་ལ་སྐྱོ་བུར་དུ་འབྱུང་བ་འདོད་པ་ལོ། །གཉིས་པ་བྲལ་ཚུལ་ནི་བསྐྱོག་ན་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མས་
ཀྱབ་སྟེ། དེ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་རང་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་རང་ལ་མ་གྲུབ་ན་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགལ་བ་རི་
བོང་གི་རྩ་ཐོན་པོ་བཞིན་ལ་གྲུབ་ན་དེ་ལ་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་ན་བྱེད་གཉིས་འགལ་ལ། མི་སྒྲུབ་ན་བསྐྱེད་
པ་རང་དུ་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་གཞན་ལས་རང་སྐྱེས་ན་མོ་ཤམ་ལས་པའི་བུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ།
གཞན་ལས་གཞན་སྐྱེ་ན་མེ་ལས་སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་གཞན་རྟག་པ་ལས་སྐྱེས་ན། དེས་
འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། མི་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་ཉམས་ལ། མི་རྟག་པར་སྐྱེ་ན་འདས་པ་ལ་
མི་སྐྱེ་སྟེ། བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་འཕམ། དགག་པས་སོ། །མ་འོངས་པ་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་
པས་སོ། །ད་ལྟར་བ་ནི་དུས་མི་མཉམ་ན་ད་ལྟར་དུ་འགལ་ལ། དུས་མཉམ་ན་ཕན་གདག་བྱ་དང་
འདོགས་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། རྩ་གཡས་གཡོན་བཞིན། གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱེ་བར་མི་ལུས་ཏེ། གཉིས་
པོ་ཁེགས་ཙམ་ན་དེའི་ཚོགས་པ་ཁེགས་ཏེ། ཡ་གུལ་ཁེགས་ན་ཚོགས་པ་ཁེགས་པས་སོ། །བཞི་པ་རྒྱ་
མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་གོང་དུ་བཀག་པ་དང་འདྲའོ། །

གཉིས་པ་བྱབ་པ་སྐྱེས་ན་ཡོད་པ་ལ་སྐྱེ་བཞིས་བྱབ་པ་ལ། འདིར་དེ་ཁེགས་པས་དེ་ལས་སྐྱེ་
བ་ཁེགས་ཏེ་མེ་ལོག་པས་དུ་བ་ཐོག་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མཚན་བྱའི་རིགས་ནི། རྟགས་འདི་སྒྲུབ་བ་སྟོང་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་ན་དོན་བསྐྱབས།
རྟགས་དེ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་ཐ་སྟོན་བསྐྱབ་ན་ཐ་སྟོན་དོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་དགག་གི་བསྐྱབ་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་སྒྲུབ་བ་ཙམ་བོན་ཅན། ཡང་དག་པར་ན་རང་བཞིན་མེད་དེ། ཡོད་མེད་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་
བའི་ཕྱིར། སྐྱེ་མ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་ལས་བོན་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་ཟིན་ནོ། །གསུམ་པ་
རྟགས་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་གཞི་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་མེད་པ་ལ་གསལ་

སྒྱེས་ནི་མི་སྒྱེ་སྟེ། གཉིས་ཀ་བཀག་པའི་མེད་དགག་གོ།

གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཁྱབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཕྱོགས་ལ་དེ་ངོས་བརྒྱུད་པ་དང་། དེ་དང་བྲལ་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་སྒྲར་ཡོད་སྟེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་མ་འོངས་པ་ན་ཡོད་པ་ད་ལྟ་སྟེ་
ཟེར་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་འབྲས་བུ་སྒྲར་མེད་སྟེ་བ་ཡིན་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཞོན་པ་ཅན་
གྱིས་གྲུབ་སྟེ། ས་བོན་དེ་ལྟ་གྲུབ་སྟེད་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་བོན་གྲུབ་དུས་སྒྲུབ་གྲུབ་ཟེན་
པས་སོ། །ཡང་མེད་པས་སྒྱེས་ན་ས་བོན་ལ་འབྲས་བུ་སྟེ་བ་ཉིད་མེད་སྟེར་འགྱུར་ཏེ། ས་བོན་དུས་ན་
འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་མེད་ན་མོ་ཤམ་ལས་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ས་བོན་ལ་རི་
བོང་རྩ་ཡང་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་མ་མཐོང་པས་སོ་ཞེན། རྒྱ་འབྲས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་མཐོང་
པས་སོ། །གཉིས་ཁྱབ་པ་ནི་ཁྱབ་བྱེད་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་ཞེགས་པས་ཁྱབ་བྱ་བ་དེན་དངོས་ལ་ཡང་
ཞེགས་སོ། །གསུམ་པ་མཆོན་བྱའི་རིགས་ནི་སྒྲར་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་འགལ་སྒྲར་བསྐྱབ་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་པོའི་རྟགས་གྱིས་བསྐྱབ་པས་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ་སྒྲར་ཙམ་བོན་ཅན་ཡང་དག་པར་ན་རང་བཞིན་མེད་དེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་
བའི་ཕྱིར། གཞུགས་བརྟན་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། བོན་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་སྒྲར་བཞིན་ལ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རྒྱ་འགལ་ཞིག་གིས་འབྲས་བུ་འགལ་ཞིག་
གི་ངོ་བོ་འབྱུང་བས་ཏེ། ཐ་སྙད་མ་ཡིན་དགག་གིས་དོན་མེད་དགག་ཏུ་བསྐྱབ་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཕྱོགས་མངོན་གྱུར་ཁ་ཅིག་མངོན་གསུམ་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། བན་
ཚུན་ལྟོས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་གྲུབ་པ་དང་། ལྟོག་གྱུར་ཁ་ཅིག་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་
ཙམ་བོན་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་དེ། རེས་འགལ་བ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མར་མེ་
བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁྱབ་པ་གཞུགས་བརྟན་ལས་
གྲུབ་སྟེ། རྟག་པ་མིན་ཞིང་རེས་འགལ་བས་ཁྱབ་པས་སོ། །དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་བདེན་དངོས་སྒྲུ་མེད་
པར་རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར། རྣམ་འཛིག་གཞན་ལ་ལྟོས་ངོ་བོ་རྒྱན་གྱིས་བསྟེད་པའི་ཕྱིར། མེ་མུ་
དང་ཆར་གཞོན་དང་། རྩའི་ཆར་བཞིན། ཞེས་པས་གྲུབ་བོ།།

གསུམ་པ་རིགས་པས་ཀྱང་སྒྲར་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། བོན་ཅན་
དང་བསྐྱབ་བྱ་དང་། རྟགས་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྒྲར་ཙམ་མམ་དངོས་པོ་བོན་ཅན་དུ་

འཛིག་པ་དེ། རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་དོན་དམ་དུ་འགྱུར་ལ།
གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱིས་སྒྲིམ་པ་མི་ཆོད་པར་འགྱུར་ཞེན། སྒྲིན་མེད་དེ། རྗེས་དཔག་
གིས་སྒྲུང་ལ། རིགས་ཤེས་ཀྱི་ལྷོག་པ་ལ་མི་སྒྲུང་ངོ་། །རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེན།
རྗེས་དཔག་གི་སྒྲོབས་ཀྱིས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པས། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་
ཆོད་མར་བཞག་གོ།

དེ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་མི་གཅིག་པ་ནི་མེད་དེ། ཡུལ་ལྷོག་པ་གཅིག་ལ་སྒྲིམ་ནས་མི་
གཅིག་ཀྱང་ཐ་དད་ལ་སྒྲིམ་ནས་གཅིག་པ་སྟེ། ཚུལ་གསུམ་ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་རྗེས་
དཔག་ །དེས་བདེན་རྒྱུན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཁེགས་པས་ཡུལ་ཅན་རིགས་ཤེས་ལ་ཡུལ་དོན་དམ་མོ།

གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོངས་གཙོ་དུ་ཀྱན་རྫོང་ལ་
རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ། ཡོངས་གཙོ་དེ་སྒྲུང་སྒྲོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོགས་པ་འཇལ་ན་དོན་དམ་དུ་འགྱུར་ལ།
མི་འཇལ་ན་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེན། འཇལ་མོད་ཀྱི་དོན་དམ་དུ་ཐལ་བ་མེད་དེ། རྗེས་
དཔག་གིས་ཡུལ་ཡིན་པས་སམ། ཤེས་རིག་གི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཟེར། དང་པོ་བྱུང་བ་མེད་ལ་གཉིས་པ་
མ་གྲུབ་པོ། །གལ་ཏེ་རིགས་ཤེས་ལྷོག་པ་རྗེས་དཔག་གི་ལྷོག་པ་མིན་པར་འདོད་དེ། ལྷོག་པ་ཐ་དད་
པས་སོ། །དེས་ན་རྗེས་གཅིག་ཀྱང་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའོ། །རྗེས་དཔག་ལ་བོན་ཅན་མ་ཡིན་དགག་
སྒྲུང་ལ། རིགས་ཤེས་ལ་མི་སྒྲུང་ཡང་མི་འགལ་བ་ནི། རང་རིག་ལ་སྒྲོ་དོན་མི་སྒྲུང་ལ་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་
ཡང་མི་འགལ་བ་ནི། ལྷོག་པ་ཐ་དད་པས་སོ།

གཉིས་པ་རྣམ་བཙད་དོན་དམ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ། དེས་སྒྲུང་བ་ཡང་དག་པར་མ་
དམིགས་པས། །སྒྲུང་མེད་བོན་ཉིད་རྟོགས་པ་ན། དེ་ཉིད་ཤེས་བྱར་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན་
ཀྱན་རྫོང་དུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་ཉིད་ཤེས་
བྱ་མ་ཡིན་ཞིང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མེད་དེ། སྒྲུང་བཙལ་ཀྱན་རྫོང་གིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་
པ་ནི་འདོད་ལ། །དེས་དོན་དམ་སྒྲིམ་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་བྱུང་བ་མེད་ལ། དེས་ན་
རིགས་ཤེས་དེས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་ལ། སྒྲིམ་པ་ཡོངས་དང་བྲལ་བའི་སྒྲིམ་མེད་
བོན་དབྱིངས་རྟོགས་པ་ཙམ་ལ་རིགས་ཤེས་སུ་བཏགས་སོ།

གསུམ་པ་རྟགས་ལ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ། རྟགས་དེ་དག་བོན་ཅན་ལ་ཞུགས་སམ་མ་ཞུགས།

དང་པོ་ལྟར་ན་བོན་ཅན་དངོས་པོ་ལ་ཞུགས་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་མ་
གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེན། ཞུགས་མོད་ཀྱིས་འགལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་སོ། །རི་
ལྟར་སྒྲུང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་འདི་ཚོ་ལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ། ཚོ་ལ་བས་བདེན་མེད་དུ་
རྟོགས་ཀྱང་ཕྱིར་ཚོ་ལ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་སྟོན་པས་དང་། དེ་ཡང་གཏན་ལ་ཕབ་པས་རང་བཞིན་མེད་
པར་རྟོགས་པས། འབེབས་བྱེད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྲུབ་བོ། །ཡང་ཚད་མས་སྒྲིས་བྲལ་གཏན་ལ་
འབེབས་ན། འབྲེལ་བ་མེད་ན་མིག་གིས་ཀྱང་སྒྲུ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་བདག་
གཅིག་དེ་བྱུང་གང་། དང་པོ་ལྟར་ན་དོན་དམ་ཚད་མ་དབྱེར་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྒྲིས་
བྲལ་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེན། སྒྲིན་མེད་དེ་འབྲེལ་བ་ཡོད་མོད་ཀྱིས། གང་ཞེ་ན་ཁ་ཅིག་གིས་བདེའི་འབྲེལ་
བ་གསུངས་མོད་ཀྱིས། རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བས་སོ། །

འཁོར་འདས་གཉིས་ཀ་བདེན་པ་གཉིས་དང་བཞི།^༩ །ཡིན་ཚུལ་རྟགས་དང་ནམ་པར་རབ་
དབྱེ་བ། །དེ་འདིར་ལུང་རིགས་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ཐབས་ཀྱིས། །རྟོགས་བྱེད་ཡང་དག་ངེས་པར་གཏན་
ལ་ཕབ། །ཅིས་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ས་དང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཕྲུལ་གྱི་ལྷ་མིག་ཅིས་བྱ་བ་
ལས། ཡིན་ཚུལ་གཞིའི་ལུ་སྟེ་དང་བོའོ། །

ལེའུག་ཉིས་པ། ལམ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་སྒྲོན་འགྲེལ་སྐོར།

གཉིས་པ་ཉམས་སུ་སྒྲུབ་བྱ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལམ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་དང་། རྒྱ་དེ་
ལས་བྱུང་བ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། རང་བཞིན་དེའི་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ལ་ལས་དང་སྦྱོད་པ་ཡིན་ཏེ།
མདོ་ལས། སྟིག་བཅུ་སྟེད་ན་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྟེ། དགེ་བཅུ་སྟེད་ན་མཐོ་རིས་མི་དང་ལྷའི་གོ་འཕང་
འཕྲོལ། བསམ་གཏན་ཏིང་འཛིན་བསྐྱོམ་ན་སྒྲ་མེད་འབྲས་བུ་ཐོབ།^༤ ཅེས་གསུངས་པ་དང་། མཛོད་
ལས་ཀྱང་། ལས་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་སྦྱོ་བར་བྱེད།^༥ ཅེས་གསུངས་པས། དེས་ན་རྒྱ་དང་རྒྱ་དགེ་མི་དགེའི་
ལས་དང་། དངོས་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་དག་མ་དག་ལས་བྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་།
མཚན་བྱའི་རིས་ཆོག་གོ། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་དགོད་པ་
དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྦོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱི་མཚན་མི་འདོད་པའི་ལུགས་དགག། འདོད་ཀྱང་འབྲུལ་
པའི་ལུགས་དགག་པ་དང་། རྟོགས་ཙམ་དོན་ཕྲོག་ཡིན་ཡང་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་ཕྱེའུ་དཔལ་ན་རེ། ལམ་སྒྲ་བྱི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པ་དང་། མཚན་བྱའི་ལམ་ལྷ་
ཡོད་པས་ན། མཚན་ཉིད་གཅིག་ཏུ་བཞག་པར་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་ན་མེད་དུ་ལ་ཡང་ཉ་ཅང་
ཐལ་ལོ། །གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱབ་བྱེད་མེད་དེ་ལམ་སྒྲ་བྱི་དང་མཚན་བྱ་གཞན་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་
ལམ་ཙམ་ཕྲོག་པ་གཅིག་རྒྱུ་ལ་དེ་དག་མེད་ཅིང་གཤེགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཛོག་པའི་རྟགས་མ་
གྲུབ་པོ། །གཞོད་བྱེད་ཀྱང་བ་སྒྲུང་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཏུ་བཞག་མི་རུས་པར་འགྱུར་བ་ལས།
ནོག་ཤལ་གྱིས་མཚན་པས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་མཐོང་སྒྲོམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། ཆོགས་སྦྱོར་
བཏགས་པ་བ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ། ལམ་འོག་མ་གཉིས་རྟོག་བཅས་བྱིན་ཅི་
ལོག་ཡིན་པ་དང་། ཟག་བཅས་སྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་དང་ཀྱན་འབྱུང་གིས་བསྐྱེད་པ་དང་།
ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞི་མ་ཆང་བས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱབ་བྱེད་མེད་པ་ནི་དེ་དག་ཡོད་པས་ལམ་
མ་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་ལ། མཚན་གཞི་ལ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུང་བྱེད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། འཁོར་ལམ་
བཞིན་དང་། མེད་པར་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། ཅི་ལྟར་བཞོད་པ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པས་སོ། །དེས་འབྲིན་ཀྱང་ཡོད་
དམ་ཞེན། ཡོད་དེ་རྒྱུད་ནས་འབྲིན་པ་སྟེ། དངོས་སུ་ནི་རྒྱུན་མཐའ་མིན་པར་མེད་པས་སོ། །བྱིན་ཅི་

ལོག་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། མཉམ་བཞག་ཟག་བཅས་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱུག་ཀྱན་ཡོད་ཀྱང་ལྷོག་པ་མ་ཡིན་
པས་སོ། །གནོད་བྱེད་ཡོད་དེ་དྲན་འཛིན་དེ་ལྟར་ན་ཚོགས་སྦྱོར་གྱིས་ལམ་གོང་མར་མི་འབྱིན་ན། གོང་
མ་ཐོབ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་ལ། བྱིན་ན་ཁས་སྤངས་ཉམས་ལ། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་
སྤང་བཅས་སྐྱེས་པ་ཡང་བཏགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲོ་བློས་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྤྱོད་ན་རེ། ཐར་པ་ལ་བརྩོན་པ་བསྐྱབ་པ་མཐར་བྱིན་གྱི་དགེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
ཚོགས་དོན་འགོད་ན་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྤྱི་མཚན་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་ལ། ཡ་གྲུལ་འགོད་ན་ཐར་པ་ལ་བརྩོན་
པས་མཐར་བྱིན་ལ་མ་བྱུང་ཅིང་། བསྐྱབ་པ་མཐར་བྱིན་གྱིས་ཚོགས་སྦྱོར་ལ་མ་བྱུང་བོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱན་གཏོགས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་རྩ་ཟེར་བ་
ནི་མཉམ་བཞག་ལ་མ་བྱུང་པས་སོ། །མཐོང་སྒྲོམ་བྱ་ངན་འདས་ཀྱི་དོ་བོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་
འབྲེན་རེ། དངོས་སུ་འགོ་བྱ་ཐ་དད་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཐར་པ་ལ་ལྷགས་པ་དེ། འགོ་བྱ་གཅིག་ཐ་
དད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཁས་སྤངས་ཉམས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འཁོར་ལམ་དུ་ཡང་འགོ་བར་འགྱུར་ལ།
ཡང་རྒྱད་གཅིག་གིས་ལམ་ཐ་དད་དུ་འགོ་བ་ཡང་འགལ་བས་སོ། །

ཡང་དོ་བས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་སྒྲོས་བོན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའམ། རང་
བཞིན་མེད་པའི་སྒྲོ་གང་ཞིག་བྱང་རྒྱུ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རྗེས་ཐོབ་ལམ་དུ་
བྱེད་པ་དང་། བྱ་ཆ་བོན་སྦྱོད་ལ་མ་བྱུང་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་མཚན་ཉིད་གཉིས་མཚན་བྱ་གཅིག་
མཚན་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །ལམ་^{༡༦}དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཁོར་ལམ་ལ་མ་བྱུང་ལ། དེ་ཡང་ལམ་
ཡིན་པར་འཁོར་བ་ངན་སོང་རྒྱུད་པའི་ལམ་^{༡༧}ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་སྤྱོགས་ཙམ་དོན་ལྷོག་ཡིན་ཡང་དགག་པ་ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བསྐྱོད་པར་
བྱེད་པ་ལ་བཞེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མ་བསྐྱོད་གནས་སུ་བྱིན་པ་ལ་མ་བྱུང་པ་དང་འདོད་པ་ལ་མ་
བསྐྱོད་གནས་སུ་བྱིན་པའི་འཁོར་བ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ལམ་^{༡༨}ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
གྲོལ་བ་ལམ་བྱེད་པ་ཀྱན་ལ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ལུང་རིགས་ཀྱི་མངའ་བདག་གིས་རྟོགས་པ་
གང་ཞིག་བྱིན་པར་བྱེད་པ་གསུངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པ་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་ཅིང་མཚན་གཞི་
ཡིན་པས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་རིག་པ་གང་ཞིག་བྱིན་པར་བྱེད་པ་གསུངས་ཏེ། དེམ་པོ་རྒྱ་བར་བྱེད་པའི་

ལམ་འདི་ལམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ལས། འདོད་པ་ལ་ཉི་ལྔ་རྒྱུད་གིས་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་དེ་བཞིན་
སྒང་མཉམ་པའི་ལམ་^{༡༩} ཞེས་གསུངས་པས་བསལ་ལོ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་སློ་གྲོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིན་པར་བྱེད་པར་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་
ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཕྱིན་ཟེན་ནམ། ད་གཞོད་ཕྱིན་པ་གང་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་
ན་ཆོགས་སྒྲོར་ལ་མ་བྱལ་བ་ཅིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་མཐར་ཕྱིན་ལམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེན། ཕྱིན་
ཙམ་མམ་ཡང་ན། ད་གཞོད་ཕྱིན་ཟེན་པ་ལ་འདོད། མཐར་ཕྱིན་ལམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ལ་དངོས་མ་
ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཕྱིན་ཟེན་ལྟོག་ནས་ལམ་མ་ཡིན་ལ། བྱེད་ལྟོག་ནས་མ་ཡིན་པ་གྲུབ་པོ། །དེ་ཡང་
འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱུ་མིང་གིས་བཏགས་ལ། དགོངས་པ་རྒྱ་བྱེད་པར་ཅན་ལས་འབྲས་བུ་བྱེད་
པར་ཅན་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལྟར་མེན་ན་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་སོ།

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་བྱུང་མོང་དང་སོ་སོའི་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ལྟ་ལས། དབྱེ་
གཞི་ལམ་ཙམ་ལྟོག་ལ། རོ་བོ་ནི་མཛོད་ལས་རང་གིས་རང་བཞིན་རྒྱ་བའི་ལམ། འཁོར་བ་ངན་སོང་
རྒྱུད་པའི་ལམ། ཐུགས་རྗེ་མཐོ་རིམ་ཐར་པའི་ལམ། འཁོར་བ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ལམ།^{༢༠} ཞེས་གསུངས་
མོད་ཀྱིས། འོན་ཀྱང་བསྐྱེས་ན་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། འབྲས་ལས། འཁོར་བའི་ལམ་དང་
ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་ལམ།^{༢༡} ཞེས་གསུངས་པའོ། །རྒྱ་མཚན་ནི། རྟེན་སངས་རྒྱས་འདོད་མི་འདོད་
གཉིས་ལས་བྱེད་དོ། །དབྱེ་དོན་རྒྱ་དང་རོ་བོ། བྱེད་ལས་བདག་མི་གཅིག་གོ། །གངས་ངེས་རྒྱ་ཉོན་
མོངས་པས་བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད་གཉིས་དང་། རོ་བོ་རྣམ་པར་ཞེ་མ་ཞེ་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་
མི་འོང་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་སོ།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོན་ལ་འཁོར་འདས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་དང་། དེའི་རང་
བཞིན་དང་། བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིང་བ་དང་། ཉེ་བ་དང་། རྒྱུན་གྱི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ནི་
ཕྱ་རྒྱས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཡུལ་ཉེ་གནས་པའི་
རྒྱུན་རྟེན་པའོ། །དེ་ཡང་ཡིན་པར་མཛོད་ལས་སྤྱིད་པ་ཕྱིན་ཀ་ལོག་ལས་ཀྱང་། འཁོར་བ་དུག་གི་བ་མོ་
བྱུང་^{༢༢} ཞེས་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་ལས། ཀུན་བཏགས་ཡུལ་དང་དབང་པོའི་རྒྱུན་འཛོམས་པས། རྟག་ཏུ་མེད་
ལ་རྟོག་པའི་མཐུ་བཏུས་པས།^{༢༣} ཞེས་གསུངས་སོ།

མ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ལ་བསམ་པ་ལོག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལས་འབྱུང་བས་ཏེ། བདུད་ཁ་གཅིག་ལོག་པར་སེམས་བསྐྱེད།^༤ ཅེས་དང་། བསམ་པ་མ་དག་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ།^༥ ཞེས་པས། མཚན་ཉིད་རབ་རྒྱ་མ་ཞི་བའི་བསམ་པས་མ་དག་པའི་ཡུལ་ལ་འདུན་པའོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་དག་པའི་ཚོགས་ལམ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདོད་པ་སྟེ། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། ལས་སུ་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཕྱིན་ཅིང་དོན་དུ་སྒྲིག་ཚོགས་བསགས།^༦ ཞེས་གསུངས་པས་སོ། དེའི་མཚན་གཞི་ནི། ཉོན་ཡིད་འཁོར་བཅས་དང་། དེ་དང་མཐུན་པའི་སེམས་འབྱུང་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ལས་སྐྱོད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱ་དྲུག་ལྔ་ལས་རྒྱུན་མི་དགེ་བ་སྦྱད་པས་འབྲས་བུ་ལམ་སྤར་སྒྲིབ་པ་སྟེ། སྒྲིག་བཅུ་སྦྱད་ན་རྒྱ་མོང་གནས་སུ་སྟེ།^༧ ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། དེས་ཚིག་གོ་།དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་པར་མ་ཞི་བའི་བོན་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བྱིན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་མངའ་བདག་གིས་གསུངས་པ་ནི་ཚོགས་སྦྱོར་ལ་ཡང་བྱུང་ཆེས་ལ། དེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འཁོར་བ་ལྷོག་པ་བྱུང་འདས་སུ་འདོད་པ་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལྷོག་པ་ལ་རྣམ་པར་མ་ཞི་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལས་བསམ་ལོ། །

ཡང་སྒོ་བྲོས་ཆེན་པོས་ཚུ་རོལ་གྱི་གནས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བྱིན་པར་བྱེད་པ་གསུངས་པ་ཡང་ཚོགས་སྦྱོར་ལ་བྱུང་ཆེས་བྱས་པས། རྣམ་ལ་ཡིན་ཞིང་ལྷོག་པ་ལས་མ་གྲུབ་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་འཛིན་མཐའ་དག་མེད་ལ་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་མེད་པ། དེ་ལྟར་ན་མདོ་ལས། ས་ཐོབ་ནས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ནི་ཡ་རོལ་ལ། དེ་མ་མཐོང་བ་ནི་ཚུ་རོལ།^༨ གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། རྣམ་རང་བཞིན་མེད་པར་བྱེད་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བདག་འཛིན་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ནས་བྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །གལ་ཏེ་ཐེག་པ་འཇག་མ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འཁོར་ལམ་དུ་ཐལ་བ་མེད་དེ། བདག་འཛིན་མཐའ་དག་མེད་ལ་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལྔ་ལས། དབྱེ་གཞི་འཁོར་ལམ་ཅམ་ལྷོག་ལ། རོ་བོ་ནི་འཁོར་བར་བརྒྱུད་པའི་ལམ་ལྔར་སྟོན།^༩ ཞེས་མཛོད་དང་། འབུམ་ལས་^{༡༠}གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བསྐལ་བའི་ལམ་དང་། ཡི་དུགས་དང་། བྱེད་སྤང་དང་། མི་དང་། ལྟའི་ལམ་སོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་རྒྱ་དྲུག་ལྔ་དང་།

རྒྱུ་ལས་སྒྲིབ་ཀྱི་མ་དག་པ་ལྟ་དང་། རོ་བོ་དེ་ལས་མནར་དུ་མེད་པ་དང་། ཟང་ཟིང་དང་འགོ་བ་ལ་
ཡིན་ཞེན་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ལ་སྒྲོངས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་མི་གོང་ཞིང་གནས་འཕོ་འགྱུར་
དང་། མངོན་པའི་ད་རྒྱལ་གྱིས་པམ་ལྟ་དུ་བརྒྱད་པས་ན་ལྟོ། །དབྱེ་དོན་རྒྱ་འབྲས་རོ་བོ་ཐ་དད་
པའོ། །གངས་རིས་དུག་ལྟ་དང་དེས་བྱེད་པ་རང་གི་རོ་བོ་ལྟ་རུ་གངས་རིས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལྟ་མིན་^{༡༡} ཡང་
ཡོད་པས་ཞེ་ན་དེ་ལ་ལམ་ལོགས་སུ་མེད་དེ། སྟོད་ད་རྒྱལ་ལས་ཤས་ཆེ་བ་རྣམས་ལྟའི་ལམ་དང་
གཅིག་ལ། སྟོད་ཕྱག་དོག་ལས་ཤས་ཆེ་བ་རྣམས་མའི་ལམ་དུ་གཅིག་པ་སྟེ། རྣམ་དག་ལས་སྟོད་ཆོད་
ལྟའི་སྟེ་དང་ལམ་དུ་འགོ། །སྟོད་ཆོད་གཞོད་སྟོན་སྟེ་དང་ལམ་དུ་འགོ་^{༡༢} ཞེས་སྟོ་བྲོས་ཆེན་པོས་
གསུངས་སོ། །ཡང་ན་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་ལམ་གཅིག་སྟེ། བསོད་ནམས་ཆེ་ཆོད་ལུས་ཆོད་མཐུན་གྱང་། ཞོང་
ཁྲོ་འཐབ་རྩོད་ཆེ་བས་ལྟ་མིན་དུ་འགྱུར་པའོ། །ཞེས་མངའ་བདག་གིས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་དེས་
ཆོག་ནི། འཁོར་བའི་གནས་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱད་པས་ལམ་མོ། །

གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱིས་ལྟ་མི་ལ་སོགས་འབྲས་བྱ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱེན་
པ་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པས་ངན་སོང་ལ་སོགས་འབྲས་བྱ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱེན་པ་དང་། མི་
གཡོ་བའི་ལས་ཀྱིས་འབྲས་བྱ་གང་དུ་འབྱེན་པར་མི་རྣམས་པའི་ལས་ཏེ། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་
ས་ལ་གནས།^{༡༣} ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐར་ལམ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་དང་། བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ་སྟེ། རྟེན་ངོས་བརྒྱུད་པ་དང་། གང་ལ་བརྟེན་པའི་བོན། ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་
པོ་ལ་འབྲུམ་ལས་^{༡༤} སེམས་ཅན་རྣམས་སྟོན་ཞིང་འཁོར་རྣམས་ཤེས་པའི་རྒྱད་སྟུངས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འབྲུམ་ཏིག་ལས། དང་པོ་དང་ལྟན་པའི་རྟེན་དེས།^{༡༥} ཞེས་གསུངས་པ་ལ་
གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་ངོས་བརྒྱུད་པ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་གང་གི་རྒྱུད་ལ་སྟེ་ཚུལ་ལོ། །

རིགས་ཀྱི་སྒྲོར།

དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་མ་ཆགས་པའི་དགེ་བ་དང་།
བདག་ལྟ་གང་ཞེག་རིགས་ཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མ་ཆགས་པའི་དགེ་བ་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ཡིན་པ་དང་།
བདག་ལྟ་རྣམས་བྱང་གི་རྒྱར་འགལ་བས་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ལ་མ་བྱུང་པས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་ཟག་མེད་གྱི་དོ་བོ་གསར་བསྐྱེད་དང་ས་བོན་རྟིང་པ་གསོ་བ་དང་། ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་གསར་དུ་འཛོག་ཟག་བཅས་གྱི་ས་བོན། རྟིང་ག་ཟོ་ཟེར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ས་བོན་གསར་དུ་འཛོག་ན་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་སུ་བསལ་ལ། ཟག་བཅས་རྣམ་བྱང་གི་རིགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཟག་བཅས་རྒྱ་རུ་འགལ་བས་སོ།།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། རང་བཞིན་གནས་པའི་རིགས་ནི། འགོ་བ་ཀྱན་ལ་རྟེན་ཙམ་དུ་ཡོད་ལ། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ནི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ཡོད་དེ། མདོ་ཐུན་ལས། རང་སེམས་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་^{༡༠}ཅིས་དང་། དེ་རྟོགས་མ་རྟོགས་བྱུང་བར་ཆེ།^{༡༡} ཞེས་གཤམ་པ་ལས་གསུངས་པ་དང་གོང་དུ་བྲངས་པས་གཤམ་སོ། །རིགས་པས་ཀྱང་སེམས་ཙན་ལ་སེམས་ཉིད་བྱེད་དུ་ཡོད་པས་རིགས་རྟེན་པར་གྱུ་བ་པ་ནི་འདུ་ས་བྱས་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དང་སེམས་ཉིད་ཡོད་པས་རིགས་ཡོད་པར་སེམས་ཉིད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཡིན་^{༡༢}ཞེས་གསུངས་པའོ།།

གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། རིགས་པས་གཞོད་པ་དང་། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ལས། མདོ་ལས། འཁོར་བ་སྤོང་བའི་བོན་མི་སྲིད།^{༡༣} ཅིས་གསུངས་པ་དང་། འགལ་ལོ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་སྤྲིང་པོ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་གནས་པའི་རིགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྟེན་གྱིས་སངས་མ་སངས་ཀྱིས་ལམ་དུ་འཇུག་མ་འཇུག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ལམ་པ་ལ་ཡོད་པ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རྟེན་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་པ་ཡང་རྒྱས་འགྱུར་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེན། རྒྱུན་མེད་དེ་རྒྱས་འགྱུར་ནི་ལམ་པ་ལ་ཡོད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ལམ་ལ་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། རྒྱུན་མེད་དེ་རྟེན་པར་ཡོད་པ་ལས་མདོན་འགྱུར་དུ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ལ། ལམ་པ་ལ་ཡོད་ཀྱང་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པ་ནི། རིགས་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། བོན་ཉིད་གྱི་སྤྲིའི་བྲལ་རྒྱར་^{༡༤}གྱུར་པ་ནི་རང་བཞིན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་ནི་རྒྱས་པའི་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ།།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་ས་མཚན་དང་། རྣམ་གྲངས་དང་། བྱེད་པ་

བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་གྱི་རྟེན་ནི་འགོ་བ་ཀྱན་ལ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱུ་པ་ནི་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་
གྱུར་ན་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་པའི་དགེ་བ་བསྐྱབ་ཆད་དེ་ཚོགས་ལམ་ཡན་ཆད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་དང་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། བྲལ་འབྲས་དང་
བསྐྱབ་འབྲས་ཡིན་པས་སོ། །གནས་སྐབས་གྱི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ལམ་
པ་དེ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པ་དང་། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་གཉིས་ཏེ། རྟེན་གྱིས་མི་
འཕྲོག་པ་དང་འཕྲོག་པ་གཉིས་ལས་ལྟོས་པ་དང་། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ལམ་བཞི་བྱེ་བྲག་དང་བཅས་པའི་
གང་ཟག་བསྐྱབ་པའི་དང་དུ་ཡིན་པ་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཡོད་པའི་བྱེད་པ་དང་། སྒྲིན་ཡོན་གྱི་བྱེད་པ་དང་། འོག་མ་ལས་བྱེད་
པར་འཕགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་རིགས་མེད་ན་ལམ་དང་མི་འཕྲད། དེ་མ་འཕྲད་ན་འབྲས་ལུ་
མི་ཐོབ་པ་དང་འགྱུར་ལ། རྒྱུད་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པས་རྟེན་གྱིས་སྒྲོང་། དེ་བསྐྱངས་པས་ལམ་འཕྲད།
དེ་འཕྲད་པས་འབྲས་ལུ་སངས་རྒྱུ་པ་ཐོབ་སྟེ། མདོ་ལས་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་གཤེས་པ་ལ། །དགེ་སྤྲིག་
གཉིས་གྱིས་བོན་ཡོད། རྟེན་དང་འཕྲད་པའི་དུས་སུ་སྒྲོངས།”” །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཕན་ཡོན་གྱི་བྱེད་པ་ནི་རིགས་སངས་པས་ངན་སོང་དུ་མི་
ལྷུང་པ་དང་། གཞན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷན་བསྐྱལ་འབྱུང་ཡང་ལྷུང་དུ་ཐར་པར་བྱེད་པ་དང་།
གཏོ་བུ་དཔྱལ་བར་ཡོད་ཀྱང་གཡུང་དྲུང་སེམས་དཔའ་ཡོད།”” ཅས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ཉེས་མིགས་ནི། རིགས་མ་སངས་ཉན་མོངས་པའི་རྟེན་དུ་འགོ་བ་དང་། ལྷན་
པའི་གྲོགས་དང་འཕྲད་པ་དང་། གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ནས། ངན་འགོར་བརྒྱུད་པ་ལ་སོགས་ཏེ། མདོ་
ལས། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གར་ཡང་ལྷན་པའི་ཁང་པ་ནག དེ་དང་འཁོར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རིགས་ལ།
ངེས་ཚིག་བདེན་པར་བཤད་ཀྱང་མི་ཉན་སྐྱར་པ་འདེབས། དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཐར་པའི་རྒྱུ་མ་མཆིས།”” ཅས་
ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ཐེག་པ་འོག་མ་བས་རང་དོན་ལས་མི་འགྱུར་པ་ལ། འདིས་ནི་སྒྲིབ་པ་
ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་དང་། གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་དང་།
སངས་རྒྱུ་པ་དུ་ཐོབ་པས་ན། འོག་མ་བ་ལས་འཕགས་སོ། །

གསུམ་པ་ངེས་ཚིག་ནི། ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་ན་རྟེན་དང་། སངས་རྒྱུ་པ་གྱི་རིགས་སྟེད་
ཅིང་རྒྱུ་པ་བྱེད་ཡིན་པས་ན་རིགས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བ་བསྐྱབ་པས་ན་རྒྱུའོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་

བྱས་པ་མེད་པར་ཡིན་ན་གནས་པས་རང་བཞིན་ནམ་གནས་པའི་རིགས་ལ། དགེ་བས་དེ་ཉིད་གསོས་
བཏབ་ནས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པས་ན་རྒྱས་པའམ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་སོ། །དེས་ན་གནས་པ་དང་
ཁམས་དང་དབྱིངས་རྣམས། རྒྱན་མཐའ་ཚུན་ཚོད་དང་སེམས་ཉིད་དྲི་བཅས་ལ་རྣམ་གྲངས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཐར་ལམ་གྱི་རྟེན་བཤད་པ།

གསུམ་པ་བྱེ་བྲག་གང་གི་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆགས་པར་བྱེད་པའི་རྟེན། ཉེ་བར་
ལེན་པའི་རྒྱ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་སྤར་མ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དང་སྐྱེས་པ་གནས་པའི་
རྟེན་གཉིས་སོ།།

དང་པོ་ལ་ལུས་དང་བསམ་པའི་རྟེན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་ལ་
མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བ་པ་ཆེ་བས་རིགས་མི་སད་པ་དང་། ཤེས་རབ་མེད་པས་ངེས་འབྱུང་གི་སྒོ་མི་
སྐྱེ་བ་དང་། ལ་ལ་གཅིག་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མི་སྐྱེ་བས་སོ། །དེས་ན་ལྷ་དང་མིའི་རྟེན་
ཡིན་ཏེ། ཁ་ཅིག་གིས་ལྷ་ལ་མི་རུང་གསུངས་མོད་ཀྱང་། བདལ་འབྱམས་ལས་ལྷའི་བྱ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་
ལྷ་གར་བསྐྱར་པོ། ཞེས་པས་སོ། །དེས་ན་མི་ལུས་དལ་འབྱོར་ལྷན་པ་དང་། ལྷ་ལུས་གཡེང་བ་མེད་པ་
ལས་བྱུབ་པ་སྟེ། དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་སྐྱེ་བས་མ་དབང་དང་ལྷན། གཞན་དག་གང་དུ་
སྐྱེས་ཀྱང་མི་ཁོམ་ལོག་པར་གཡེང་།^{༡༡༥} ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་པས་སོ།།

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་བྱེད་མེད་མཚན་ལྷན་ལ་ཡང་སྐྱེ་གསུངས་མོད་དེ། དེ་
ལྷན་ན་དེ་དག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ལས་མཐོ་རིས་སུ་འགོ་བའི་དགེ་བ་
མེད། ངན་སོང་དུ་འགོ་བའི་སྤྲིག་པ་མེད།^{༡༡༦} ཅེས་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །ཡང་སྤྲུམ་ཁ་ཁ་ཅིག་གིས་
དང་སྟོང་གི་སྒོ་མ་ལྷན་གཅིག་ལ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ། དེ་མེད་ན་མི་སྐྱེ་གསུངས་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷན་ན་ལྷའི་བྱ་དང་སྐྱེ་མོ་ལ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། བྱིས་པའི་གཡུང་རྒྱུད་
སེམས་དཔའ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལ། ལྷ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མེད་པས། བོན་ནང་རྒྱུད་ལ་ཐར་པ་ཐོབ་
པར་གསུངས་པས་སོ།^{༡༡༧} །དེ་ན་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་དེ་ལྷན་ཡིན་ལ། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་
བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བླགས་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ལ་ཡང་རུང་སྟེ། གཏོ་བྱ་དབྱལ་བའི་ཡུལ་ན་ཡོད་
ཀྱང་གཡུང་རྒྱུད་སེམས་དཔའ་ཡོད།^{༡༡༨} ཅེས་དང་། སྐྱེ་མོ་དང་སྐྱེ་རིགས་ལྷ་དང་། བདུད་ལས་གཡུང་

བྱུང་གི་སེམས་ཐོབ་པ་གི་སར་གཞོན་ལྷ།¹¹⁹ ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

གཉིས་པ་བསམ་པའི་རྟེན་ནི་འབྲུམ་ཏིག་ལས་མཐའ་དགུ་བྲལ་བའི་ཤེས་པས་
འཇུག་¹²⁰ གསུངས་པས། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སློབ་གང་ཞིག་རྟོགས་
པའམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ལ་མི་སྤངས་མི་སྦྱག་པའོ།།

གཉིས་པ་སྦྱེས་པ་གནས་པའི་རྟེན་ནི་འགྲོ་བ་གང་ཡང་རུང་ཞིང་། བག་ཆགས་རྒྱན་བརྟན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱ་གས་ས་སྦྱོགས་དཀར་སར་ཆང་བཅའ་བ་དང་། ལུ་ཉ་ཤི་དུས་དུག་བསྐྱེད་བ་དང་།
རྟས་སྒོང་ལ་འཛེམས་པ་ལ་སོགས་ལྟ་བུ་སྟེ། བག་ཆགས་ཡིན་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ཉེར་ལེན་ནི། འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་སྦྱོབ་སྦྱེས་པ་དང་། སེམས་ཕན་ལ་
སྦྱིང་རྗེ་སྦྱེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་པ་སྦྱེས་པའོ། །དེ་ཡང་འབྲུམ་ཏིག་ལས་གང་ལ་
བདག་གིས་མ་ཆགས་ན། སྤྲུག་བསྐྱེད་བདག་ལ་མི་ཆགས་ཏེ། འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བདག་ལ་སྤྲུ་
ཞིག་ཆགས་¹²¹ ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཉིས་པ་ཡང་གཞི་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་འོངས་ཤིག་¹²² ཅེས་
པ་དང་། སྦྱིང་རྗེ་ཆད་མེད་སྦྱེས་ན་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ། དུམས་དགའ་བཏང་སྟོམས་གཅིག་གིས་གཅིག་
བསྦྱེད་འབྱུང་¹²³ ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

གསུམ་པ་ཡང་དད་པ་བརྟན་པོ་དེ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྒྱ།¹²⁴ ཞེས་མདོ་བླན་ལས་གསུངས་
པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་དཔོན་གསལ་དང་། ཐོབ་པ་ཐབས་ཀྱི་གདམས་ངག་དང་།
ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བསྦྱེད་ཡིན་ཏེ། འོག་ཏུ་འཆད་དོ།།

གཉིས་པ་གང་ལ་རྟེན་པའི་བོན་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་གིས་བསྟན་པའི་དཔོན་གསལ་དང་།
དེས་བསྟན་པའི་གདམས་ངག་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བསྦྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་འབྲུམ་ཏིག་
ལས་གྲོགས་ངན་སྤངས་ཞིང་གཤེན་རབ་སྒྲ་མ་བསྟན་རྒྱ་འབྲས་མ་ལོག་པར་བསྟན་པ་དང་། གྲོགས་
བཟང་པོ་རྒྱ་འབྲས་ལ་མཁས་པར་བསྐྱབ་དགོས་པས། དེ་བསྟན་པ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་བསྟན་པའི་གྲོགས་
བཟང་ལ། བོན་རྣམས་དང་ནི་འབྲས་བུ་མ་ལོར་ཞིང་། ཤེས་པར་དཀའ་བའི་དོན་རྣམས་ཤེས་པ་དང་།
གཡུང་བྱུང་སེམས་དཔའི་ཐབས་རྣམས་ཤེས་པ་དང་།¹²⁵ ཞེས་གསུངས་པས། འདི་ལ་གསུམ་སྟེ།
ཡོངས་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། རེས་ཆོག་གོ།

ཡོངས་འཛིན་དཔོན་གསལ་གྱི་སྒྲོང་།

དང་པོ་ལ་སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་གིས་གདུལ་བྱ་ལམ་ལ་འགོད་པའི་གདམས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་སྟོན་པ་འམ་དཔོན་གསལ་ཙམ་གྱི་ལ། སྐྱེ་བོ་གང་ཞིག་ཐར་པ་ཙམ་ལ་འགོད་པའི་གདམས་པ་སྟོན་པ་ནི་སྐྱེ་བོའི་དཔོན་གསལ་ལ། རྟེན་གང་ཞིག་རང་མཚན་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་གདམས་པ་སྟོན་པ་ནི་མཚོག་གི་སྐྱུལ་པ་སྟེ། འཕགས་པའི་དཔོན་གསལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ།

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་གསུམ་སྟེ། ས་མཚམས་དང་། རྣམ་གྲངས་དང་། དེའི་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གྲོགས་ཙམ་གཅིག་སེམས་དང་པོ་སྐྱེད་པ་ནས་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ཚོགས་སྒྲིབ་ཡུལ་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་མི་སྐྱེ་བས་སོ། །ཁྱད་པར་ཅན་ནི་བོན་མཚོག་ལ་གནས་པ་ནས་ཡོད་དེ། དུས་དེར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཚོ་ལ་བ་དང་། ཤེས་པར་དཀའ་ཞིང་རིགས་པར་དཀོན་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ཡང་མཚོག་གི་སྐྱུལ་པ་འམ་དོན་མཐོང་གོང་མ་ལ་གནས་པ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་པོར་བ་རྣམ་པ་ཀྱན་རྒྱ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ཞེས་བོན་མཚོག་ནས་ཡོད་པ་ལས་ལམ་གསར་ཞུགས་ལ་ཡོད་པར་མ་གྱུ་བ་ཟེར་བ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་དེ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡོངས་འཛིན་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་མིན་ཀྱང་རྩིགས་སུ་མི་ཆེ་དེ་ལྟར་མེད་ན་ལམ་གསར་ཞུགས་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་ཞུན་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་ལམ་རང་དོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འབུམ་ཏིག་ལས་འཛིག་རྟེན་པའི་ས་ན་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཚོ་ལ་བ་ཡང་བགོད་དཀའི་གནས་ཡིན་པས་ན་གྲོགས་བཟང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ།⁹⁴ །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།

གཉིས་པ་ལ་དོ་བོ་སྐྱེ་ལོ་དང་འཕགས་པ། མཚོག་ཐོབ་དང་གསུམ་ལ། དུས་གསར་ཞུགས་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་འཇུག་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་གནས་རན་ལེན་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་གསུམ་དང་། མཁུན་པ་ཕྱོགས་རེ་སྟོན་པ་དང་། ཕྱོགས་པ་ལ་སྟོན་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པའོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པའི་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྐྱིག་པའི་གྲོགས་དང་། མ་དག་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པའི་སེམས་ཞུམས་པ་སྤངས་པའོ།

གཉིས་པ་ལ་ཐབས་མཁས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། འབུམ་ཏིག་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་རྟེན་པར་བྱེད་པ་ས་ལམ་གྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་⁹⁵ ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཐབས་སེམས་བསྐྱེད་དགོ་

ཚོགས་བསྐྱོད་པ་དག་གིས་སྒྲིབ་དངོས་རྗེས་གསུམ་དུ་བྱིན་པར་བྱེད་དོ།

གསུམ་པ་ངས་ཚིག་ནི་རྟེན་དེས་བྱིན་ནས་ལམ་དུ་འགྱུར་བས་ཡོངས་འཛིན། ལམ་གྱི་དགོ་
བའི་སྒྲིབ་ཆེན་པོ་འདེབས་པ་བཞེས་གཉེན་དང་། ལམ་པའི་བསྐྱར་བྱའི་རྟེན་ཡིན་པས་དཔོན་གསལ་
ཞེས་བྱའོ།

གདམས་ངག་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་གདམས་ངག་ལ་འབྲུམ་ཏིག་ལས། བདག་གིས་གཞུང་གི་དོན་དེ་དེ་བསྟན་དེའི་
ཕྱིར། ཁམས་གསུམ་ས་དག་དག་གིས་ཉེས་པར་གྱུར་པ་དང་། ལམ་ལྷ་དག་གིས་ཐར་པར་གདམས་
པ་ནི་^{༡༧}ཞེས་དང་། དེ་ནི་གཞི་དང་ལམ་དང་རྩ་བ་སྟེ། གདམས་ངག་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་གཞི་ཡིན་ལ།
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པས་ལམ་ཡིན་པ་དང་། གདམས་ངག་མེད་ན་ཐར་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་མེད་པས།
རྩ་བ་ཡིན་^{༡༨}ཞེས་གསུངས་པས་འདིར་གསུམ་སྟེ། ཉན་པ་པོའི་གང་ཟག་དང་མཉན་པ་གདམ་ངག་གི་
རང་བཞིན་དང་། དེའི་དགོས་པའོ།

དང་པོ་ལ་འབྲུམ་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་ཅིང་འཁོར་རྣམས་ཤེས་པའི་རྒྱད་
སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་^{༡༩} ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟེན་གང་གིས་མཉན་པ་དང་། དུས་ནམ་
གྱི་ཚེ་མཉན་པ་དང་། ཡུལ་གང་ལ་མཉན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོར་བྱིན་པ།
སྒྲུལ་སྒྲུལ་བོན་དངོས་སུ་ཉན་ཅུས་པ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་ངེས་འབྱུང་ཞིང་། མོས་
པ་རྣམས་པར་འཕེལ་བྱེད་པ།^{༢༠} ཞེས་གསུངས་པས་སོ་བཅེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ལ་
གཞོད་བྱེད་ཡོད་པས་སོ།

དང་པོ་ལ་ལུང་དེ་གདམས་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་ཉན་པ་ལ་དགོངས་པ་དང་ཁོ་ཅག་ལ་རྩིགས་
སུ་ཡང་མི་ཆེའོ། །གཉིས་པ་འབྲུམ་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་འདི་ལ་རབ་རྒྱ་ཉན་^{༢༡}ཞེས་དང་།
འབྲུམ་ཏིག་ལས་དེས་ན་ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ནི། གདམས་ངག་གི་སྐབས་སུ་ཤེས་པར་
གྱིས་^{༢༢}ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །རིགས་པས་ཀྱང་ལམ་ལ་གསར་ཞུགས་དེས་གདམས་ངག་
ཐོས་སམ་མ་ཐོས།

དང་པོ་ལྟར་ན་ཁས་བླངས་ཉམས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ལམ་ལ་འཇུག་མི་ཅུས་པར་འགྱུར་ཏེ།
འཇུག་པའི་རྟེན་གདམས་ངག་མ་ཐོས་པས་སོ། །ཉ་ཅང་ཐལ་ཏེ། མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་རྟེན་ཡན་

ཆད་ཡིན་པ་དང་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་ལམ་གསར་ཞུགས་ནས་ཡིན་ཏེ། འབྲུམ་ཏིག་ལས་གདམས་དག་
 ཐོབ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་^{༡༣} ཅེས་གསུངས་པས། དེ་ཡང་ཐོས་རྒྱུ་ཙམ་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་ཡོད་དེ།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སློན་ཞིང་^{༡༤} ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཐོས་པ་བསམ་པ་དང་བཅས་པ་
 གསར་ཞུགས་ན་ཡིན། འཁོར་རྣམས་ཤེས་པའི་རྒྱུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཐོས་པ་དང་
 བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ནི་གདམས་དག་གི་སྒྲུབ་སྤྱད་པར་གྱིས་ཤིག་^{༡༥} ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཐོས་
 ཤིང་གོམས་པ་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ན་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་འབྱུང་གི་ཤེས་པར་ཡོད་པ་དང་། ཐོས་པ་མངོན་
 ཏུ་གྱུར་པ་མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་ན་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ཞིང་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་གོང་གི་ཡུང་
 དང་འགལ་བ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀག་པ་བཞིན་ནོ། །རིགས་པ་ནི་མཚོགས་གི་སྒྲུབ་པ་ཡང་གསར་ཞུགས་ནས་
 ཡོད་པར་ཐལ་བ་ནི་བྱུང་བ་མེད་དེ། གདམས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱིས་བྱུང་བར་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་
 བ་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་འཛིན་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་མེད་དེ། ཐོས་ཙམ་ལ་ཏིང་འཛིན་མི་དགོས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དུས་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་འཛིན་ཐོབ་པའི་དུས་ཏེ། ཚོགས་ལམ་ཆེན་
 པོར་ཐོབ་པ་ཡིན། མངོན་ཏུ་བྱེད་པ་རྟོག་པ་ཡན་ཆད་ན་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གསར་ཞུགས་
 ལ་གདམས་དག་རྒྱུན་ཆད་པས་ལམ་རྒྱུན་ཆད་ཏུ་འགྱུར་ལ། རྟོག་པ་མངོན་ཏུ་བྱེད་ན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་
 པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་ལམ་གསར་ཞུགས་ཡོངས་འཛིན་དང་འཕྲད་པའི་དུས་དང་། དེས་ན་རིམ་
 པ་བཞིན་རྗེ་རྒྱས་ལ་སོང་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ཡུལ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་མཚོགས་གི་སྒྲུབ་པ་ལ་འདོད་པ་སྤར་བཞིན་ལ། དེས་ན་
 ཚོགས་ལམ་རྒྱུན་ཆད་ཏུ་སྐྱེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ། སྦྱོར་ལམ་ནས་འཕགས་པ་དང་། མཚོགས་གི་སྒྲུབ་
 པའོ། །གཉིས་པ་གདམས་དག་གི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི། དེས་
 ཚོགས་གོ། །དང་པོ་ལ་གཡུང་རྒྱུད་སེམས་དཔའི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཐབས་སྟོན་པའི་དག་ཡིད་ཆེས་པའི་
 གནས་ནས་བྱུང་བ་ནི་གདམས་པ་ཙམ་ལ།^{༡༦} བྱེ་བྲག་ཏུ་གདམས་དག་བྱུང་བར་ཅན་ནི། ཡིད་ཆེས་
 པའི་གནས་ནས་བྱུང་བའི་དག་གིས་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་སྟོན་པར་
 བྱེད་པ་དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ནི། ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་ནས་བྱུང་བའི་གདམས་དག་གིས་སེམས་
 དཔའི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྟོན་པའོ། །དེ་ཡང་བདལ་འབྲུམ་ལས། གཡུང་
 རྒྱུད་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་གཤེན་རབ་ཀྱི་སྒྲ་ན་མེད་པར་བྱིན་པ་རིགས་པར་བྱའོ། །འོན་

ཉིད་སྤྱིང་པོ་བདལ་པའི་འབྲུམ་ལས་བོན་ཉིད་སྟོན་ཞིང་གདམས་པ་ལགས་སོ། །དེའི་དོན་ལ་གནས་ན་དེ་ཉིད་རྗེས་སྤྱོད་པ་ལགས་སོ།^{༡༩༧} །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་གསུམ་སྟེ། ས་མཚམས་དང་། དབྱེ་བ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གདམས་པ་ཙམ་ལམ་གསར་ཞུགས་ན་ཡོད་ཀྱིས་། བྱད་པར་ཅན་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་ཡོད་པ་ལ། རྗེས་བསྟན་ཚོགས་ལམ་རྒྱུ་རྒྱུ་ནས་ཡོད་དོ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་ཉེས་པ་ཅན་དུ་གདམས་པ་དང་། ལམ་ལྷ་ཐར་པའི་དོན་དུ་གདམས་པ་དང་། རྣམ་མཁུན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་འབྲུམ་ཏིག་ལས་ཁམས་གསུམ་ས་དགྲ་དག་ལ་གདམས་པ་ཡང་^{༡༩༨} །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འབྲུམ་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྤྱོད་ཞིང་^{༡༩༩} །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདོད་གཟུགས་གཟུགས་མེད་གསུམ་ཀྱང་ལམ་གྱི་ཉེན་དུ་རུང་ཙམ་དུ་གནས་ཤིང་། གནས་དེ་དག་མ་དག་ལ་ཉེས་པ་ཅན་ཡིན་པས། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གནས་པས། དེ་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པས་འབྲུམ་འདི་ཉིད་ཉོན་ལ། མི་དམིགས་པར་གནས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྟན་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་རན་སོང་གསུམ་གྱིས་སྒྲ་ཙམ་ཐོས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་གསུངས་པ་ནི། ཐོས་པའི་སྒྲལ་བ་དང་མི་སྟན་པས་སོ་ཞེན། སྒྲིན་མེད་དེ། ཐུགས་རྗེའི་གདུལ་ཞིང་དུ་མ་གྱུར་པ་མེད་པས་སོ།^{༢༠༠} །ཞེས་ཆངས་པ་གཙུག་ཡུན་གྱིས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལམ་ལྷ་དག་ལ་ཐར་པར་གདམས་པ་ནི། ཞེས་གསུངས་པས་ལམ་ལྷ་གདམས་པའི་དོན་ཏེ། ལམ་གྱིས་བོན་ཐམས་ཅད། སྤར་མེད་བསྐྱེད་པ་དང་སྤར་ཐོབ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་བཞི་ལས་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་ཙམ་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་རྒྱུན་གཉིས་ཀར་མ་དམིགས་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དམིགས་པའི་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དག་ལ་དམིགས་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། གསུམ་པ་རྟེན་ལ་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྐྱབས་གནས་ཡུལ་བཞི་ལས་གསུམ་མ་དམིགས་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། བཞི་པ་བྱད་པར་དུ་འགྱུར་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལེ་ལོ་སྤངས་ཞིང་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཚོགས་ལམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཁམས་བརྒྱད་ཀྱིས་སྟོན་པ་སྟེ། སྤྱད་པ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཁམས་ནི་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན། སྤྱང་བ་སོ་སོའི་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། སྦྱོང་དང་མ་འདྲེས་རིག་པ་སྤར་ཕྱིན་

ལམ། མཉམ་པ་གཡོ་མེད་ཅུ་ལ་རྣམས་རྫོགས་པ་ཡིན།^{༧༩} ཞེས་འབྲུམ་ཏིག་ལས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་
 ཡང་ཁམས་གྱིས་ནི་ལམ་ལྔ་སྟོན་ཏེ། སྲིད་པ་ལས་མ་སྲིད་པ་མེད་པ་དང་འབྲ་བར་ཚོགས་ལ་བརྟེན་
 བས་ལམ་རྣམས་འབྲུང་བས་སྲིད་ཁམས་ཚོགས་ལམ་དུ་བསྟན། རིན་པོ་ཆེ་ལས་དགོས་འདོད་འབྲུང་
 ཞིང་བར་ཚོད་མང་བ་ལྟར་སྦྱར་ལམ་ལས་ཐར་པའི་ཡོན་ཏན་འབྲུང་ཞིང་བར་ཚོད་ཡང་མང་བས། རྒྱུན་
 ཁམས་སྦྱར་ལམ་དུ་བསྟན། སྤང་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་འཛིགས་པ་དང་བྲལ་ནས་འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྤང་བ་མཐོང་ལམ་དུ་བསྟན། སྦྱང་བ་ནི་དོན་དམ་པས་མཚན་མ་ཟེལ་གྱིས་
 རོན་པས་སྤང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་ཞིང་སྦྱ་མ་ལྟ་བུས་ཀྱང་སྦྱང་བར་ཤེས་པས་གོམས་པ་ཕྱིན་
 པ་ས་བདུན་པ་ཚུན་ཚོད་གྱི་མཉམ་བཞག་ཡིན་ལ། སོ་སོ་ནི་ཀླན་རྫོབ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་མི་བསྐྱུ་
 བར་མ་འདྲེས་ཤིང་གསལ་བས་རྗེས་ཐོབ་ཡིན་ལ། རིག་པ་ནི་གཞན་ལས་འབྲུང་བ་མ་ཡིན་རང་ལས་
 འབྲུང་ཞིང་འཆར་བས་གོམས་པའི་ལམ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་སྟེ་ས་དགུ་ཚུན་ཚོད་ལ། དབྱིངས་ནི་
 དབྱིངས་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་དོན་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་དེ་ལས་མ་གཡོས་པའི་བ་ག་ལས། སྐྱུ་གསུང་
 ཐུགས་གྱི་མཛད་སྦྱོང་ཚད་མི་མངའ་བ་ཤར་བས་ས་བཅུ་པ་ལ་བླར་ཕྱིན་མཉམ་པ་ནི། མཉམ་ཉིད་མི་
 མཉམ་པ་མེད་པ་མེད་ཅིང་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ་ས་བཅུ་གཅིག་ལ་ཅུ་ལ་རྫོགས་པས་ཅུ་ལ་རྫོགས་ཞེས་
 བུའོ། །དེས་ན་ལམ་ལྔ་ནི་ཁམས་བརྒྱད་གྱིས་བསྐྱེས་པས་ཁམས་བརྒྱད་གྱི་འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་པ་
 ཞེས་བྱ་བར་གདམས་སོ། །

གསུམ་པ་ཅུ་ལ་གསུམ་རྫོགས་ཞེས་པས། དག་ཅིང་མཐར་ཐུག་པས་ཅུ་ལ་རྫོགས་པ་ཡང་
 དམིགས་པ་མེད་པས་འབྲུ་བ་སྟེ། ཁམས་བརྒྱད་གྱི་འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞེས་གདམས་སོ་ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་རང་བཞིན་ནི། འབྲུམ་ཏིག་ལས་ཁམས་དང་ལམ་དེ་ཡང་མཐའ་དང་
 བཅས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་དང་བྲལ་བའོ།^{༨༠} གསུངས་པའོ། །ཡོད་མེད་སྤང་སྦྱང་གི་མཐའ་གང་
 དུ་ཡང་མི་དམིགས། རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་བོན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ། ཡོད་དང་མེད་དང་
 དེའི་མཐའ་འདས་དང་། སྤང་དང་སྦྱང་བ་དེའི་མཐའ་དང་ནི། ཉག་དང་ཆད་པ་དེའི་མཐའ་འདས་
 པ་དང་། སྐྱེ་འགག་གཉིས་དང་མཐའ་ལས་འདས་པའི། ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་
 བསལ་ལ་^{༨༡} ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་གདམས་པ་འདི་དག་ཐོས་བསམ་བསྟོམ་པ་གང་ལ་
 གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལྟར་ན་མཐོང་སྟོམ་ལ་མེད་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཚོགས་ལམ་དུ་གདམས་པ་

མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། གསུམ་ཀ་ལ་གདམས་ན་ཡོད་ན་ཡང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན་
སྒྲིན་མེད་དེ། དང་པོ་ལ་ཚོགས་ལ་གདམས་ལ། གཉིས་པ་སྒྲིབ་བ་ཡན་ཆད་ལ་གདམས་ལ། དག་ཅིང་
མངོན་དུ་གྱུར་པ་མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་དུ་གདམས་པ་འོ། །གསུམ་པ་ངེས་ཚིག་ནི། དམ་པ་ནམས་ཀྱི་
མན་ངག་ཡིན་ཞིང་ངེས་པ་ཉིད་དུ་གདམས་སོ། །

གསུམ་པ་དགོས་པ་ནི། མི་དམིགས་པའི་གདམས་ངག་མེད་ན་ལམ་དང་འབྲས་བུ་མི་
འབྱུང་ལ། དེ་ཡོད་པས་སེམས་བསྐྱེད་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཡོད་པས་སོ། །གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་
འབྲུམ་ཏིག་ལས། དེ་ལྟར་གདམས་ངག་ཐོབ་ནས་དད་པ་དང་ལྡན་པར་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་
སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པེ་ཞེས་གསུངས་པས། འདིར་གསུམ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། རྒྱ་མཚན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན། རང་བཞིན་དེ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་
པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་སེམས་ཅན་སྟག་བསྐྱེད་ཅན་ནམས་ལ་སྟོང་རྗེ་མ་སྐྱེས་ན་སེམས་བསྐྱེད་
མི་སྐྱེ། དེ་མ་སྐྱེས་ན་ལམ་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ། དེ་མ་སྐྱེས་ན་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱུས་མི་ཐོབ་པས། སེམས་
བསྐྱེད་པ་དགོས་ཏེ། འབྲུམ་ཏིག་ལས་ཀྱང་དང་པོའི་ས་ནས་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པར། དོན་གྱི་དངོས་གཞི་
དེ་ལས་བསྐྱེད་ཕྱིར་རོ།པེ་ཞེས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་སྐྱབས་འགོ་
འབྲེལ་བ་བོན་གྱི་གཞི་མ་ཡིན་པེ་ཞེས་དང་། མདོ་ལས་རྒྱལ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེས་པའི་དུས་
དེ་དུ།པེ་ཞེས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་མ་བཞི་གདིང་མེར་མ་བསྐྱངས་ན། ལར་ཕྱིན་བཅུ་ཡི་ལྷ་གྱ་
འབྱུངས་མི་འགྱུར།པེ་ཞེས་དང་སེམས་ལུང་ལས། སེམས་བསྐྱེད་སྒྲིབ་དུ་མ་སྒྲིབ་ཞིང་པས་རྒྱ་བརྒྱུད་
འདྲ། སེམས་བསྐྱེད་དོན་དང་ལྡན་པའི་གཤེན་རབ་ནི། མཁའ་ལ་ཆར་འབབ་རྒྱ་མཚོའི་རུམ་འདྲ།པེ་
ཞེས་གསུངས་པས་ན། དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་སོ། །

སེམས་བསྐྱེད་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན། དེའི་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆགས་པའི་རྟེན། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ།
བྱེད་པའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལུས་ཀྱི་རྟེན་ནི་གོང་དུ་སོང་ལ། བསམ་པའི་རྟེན་ནི་སྐྱབས་འགོ་ཡིན་
པས་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ལ། དོ་བས་འཛིགས་པ་ལས་ཐར་པའི་སྐྱབས་ཁུ་བ་ལ་འདོད་པ་

མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབས་ཁུ་མཚན་བྱེ་བྱད་པར་དུ་བྱས་ལ། དངོས་སུ་སྐྱབས་ན་བར་ཚད་སེམས་པ་སྐྱབས་
འགོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁུ་བ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་ཡུལ་བྱད་པར་ཅན་གྱིས་
ཟེན་པའི་འཛིགས་པ་སེམས་པ་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ས་མཚམས་དང་། རྣམ་གྲངས་དང་། འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་
སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཅམ་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་ཅམ་ནས་ཡོད་ཅིང་། བྱད་པར་ཅན་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་
ཡོད་དེ། དེ་ཡང་སྒྲངས་པ་ལས་བྱུང་བ། ལས་དང་པོ་བ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། བོན་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པ་
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ཡུལ་ནི། ཡུལ་བཞིའམ་གསུམ་ཡིན་ལ། རྟེན་ཐོག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལས། ས་
མཚམས་འཛིག་རྟེན་པ་དང་དེ་ལས་འདས་པ་གཉིས་དང་། དུས་རི་སྒྲིབ་འཛོལ་དང་། སྒྲིབ་པོ་ཐོབ་གྱི་
བར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་བདུད་ལ་སོགས་གྱི་བར་ཚད་གྱིས་མི་ཚུགས་པ་དང་། ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་རུང་བ་
དང་། ངན་འགོ་ལ་སོགས་ལ་སྐྱོབས་པའོ། །གསུམ་པ་དེས་ཚིག་ནི། སྐྱབས་འོག་དུ་ཆུད་ནས་བར་
ཆད་ཞི་བ་སྟེ། གཡུང་རྒྱུད་གནས་བཞིར་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ན། བསྐྱུང་བ་དམ་པའི་མཚོག་ཏུ་དེ་
འགྱུར་རོ།^{༡༠} །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ཉེར་ལེན་ནི་དད་པ་དང་སྦྲིང་རྗེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་དད་པ་ལ་
མཚན་ཉིད་ནི། ཡུལ་བྱད་པར་ཅན་ལ་དེས་པར་སྟོ་གཏད་པ་ཡིན་ཏེ། དད་པ་བརྟན་པོ་དེ་ནི་ཕྱིར་མི་
ལྟོག་པའི་རྒྱ་^{༡༡} ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མཚན་གཞི་ནི་དང་བ་པ་མོས་པ་ཡིད་ཆེས་པ་གསུམ་མོ། །དེས་
ཚིག་ནི་ཡུལ་བྱད་པར་ཅན་ལ་ཉེ་བར་དད་པའོ། །གཉིས་པ་སྦྲིང་རྗེ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་
སྟུག་བསྐྱེད་ལ་སེམས་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྲིང་རྗེ་ཆད་མེད་སྟེ་ནས་ཆད་མེད་ཡང་དག་སྟེ། བྱམས་དགའ་
བཏང་སྟོམས་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱེད་འབྱུང་ཞེས་མདོ་ལས་^{༡༢} གསུངས་པས་སོ། །མཚན་གཞི་ནི།
སེམས་ཅན་གྱི་སྟུག་བསྐྱེད་མཐོང་བ་ལས་སྦྱིས་ཏེ། དེས་ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱེས་སོ། །དེས་ཚིག་ནི་སྦྲིང་
བརྟེན་བས་གདུང་བ་སྦྱིས་པའོ།།

གསུམ་པ་བྱེད་པའི་རྟེན་ནི། ཡུལ་བྱད་པར་ཅན་མཐོང་བ་དང་། རྒྱ་རྟེན་དེ་དག་ཀྱན་ཆང་
བ་དང་། བད་སྟོད་པའི་ཆོག་ཆང་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་
ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། དེས་ཚིག་གོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། གཞན་ལུགས་དང་། རང་ལུགས། དེ་

ལ་ཚུད་པ་སྤྲོད་པའོ།།

དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་འོག་མ་བ་དང་། འོག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མ་གྲུབ་པོ། །གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་
བསྐྱེད་ལ་འདོད་པས་སོ་ཞེན། དེ་ལྟར་ན་སྦྱོར་ལམ་པས་གཞན་དོན་དུ་མཐོང་ལམ་ཉི་བར་འདོད་ལ་
མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་དོན་གང་ཞིག་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྒྲོའི་
ནམ་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོའི་ནམ་པ་ལ་ནམ་བཅད་མེད་ལ། དོན་ལྡོག་ཀྱང་
མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་འབྱུང་རྒྱུད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་སོ་སོར་བ་དང་། དངོས་སུ་འཇུག་པ་ལ་མ་བྱུང་པོ། །ཡང་
དོ་པས་གཞན་དོན་དུ་སྒྲ་མེད་ལ་འདུན་གྱི་སེམས་དཔའ་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། གཞན་དོན་དུ་འབྲས་
བུའི་སྒྲ་མེད་ལ་འདུན་མོས་གྱི་སེམས་དཔའ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་འབྲས་བུའི་
སྒྲ་མེད་དོན་དུ་གཉེར་བས་རྒྱུའི་སྒྲ་མེད་ལ་འདུན་མོས་གྱི་སེམས་དཔའ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཙམ་
ནམས། སེམས་བསྐྱེད་ཙམ་དང་། སྒོན་འཇུག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཟེར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདུན་
མོས་གྱི་སེམས་དཔའ་སྒོན་པ་རྒྱུད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ལས་སེམས་འབྱུང་གི་དོན་ལྡོག་ཏུ་གྱུར་པ་
དང་། དད་པའི་དོན་ལྡོག་ཏུ་ཡང་འབྱུར་པོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱུ་འདོད་ཅིང་།
ཆོ་གས་སྤངས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་། དོན་དམ་བྱང་
ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མ་བྱུང་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀས་མ་དག་པ་དང་འོག་མའི་སེམས་
བསྐྱེད་ལ་མ་བྱུང་པའོ།།

གཉིས་པ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་གང་ཞིག་གང་ལ་འདུན་པ། ཞེས་སྒྲོ་གྲོས་
ཆེན་པོས་གསུངས་པའམ། དྲི་མེད་སྦྱུན་ལྡན་གྱིས། རང་རང་གིས་དམིགས་པའི་ཡུལ་བསྐྱུབ་པར་
འདོད་པའི་བསམ་པ་དང་སྦྱོད་པ། གསུངས་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ལ་འདུན་
པའམ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དང་སྦྱོད་པ་བྱང་པར་ཅན་ཞེས་
གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་ཚུད་སྤྲོད་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མ་བྱུང་པ་ལ་འདུན་པ་སྒྲོན་ལམ་པས་བྱང་
པར་དུ་བྱས་པས་འཇུག་པ་ལ་མ་བྱུང་པ་ནི་མེད་དེ། འཇུག་པ་ཡང་དེའི་དོན་ལ་འདུན་པས་འཇུག་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། འཇུག་པས་དངོས་སུ་སྦྱོད་པའི་དུས་སུ་ཡུལ་ལ་མི་འདུན་ན་སྦྱོད་པར་མི་

ནུས་ལ། འདུན་ན་དེ་ཉིད་གྲུབ་པས་སོ། །གཉིས་པ་བྱབ་ཆེས་སྤངས་པ་ལ། གཙོ་བོ་སེམས་ལས་འཁོར་
སེམས་འབྱུང་ལ་བྱབ་ཆེས་ཞེས་པ་ནི་མེད་དེ། དེ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་གཞན་ལུགས་ནི་ཁ་ཅིག་གིས་
གོགས་སྒྲོན་ལམ་གྱི་མིང་གིས་གོགས་ཅན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཏགས་ཞེས་སམ། རྒྱུ་ལྡན་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྡན་
པའི་མིང་གིས་འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་བཏགས་ཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་མ་ཡིན་པར་
འགྱུར་ལ། འོག་ནས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་བཞག་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིས་པ་དེ་སེམས་རྒྱུང་པ་ལ་མི་འདོད་ཅིང་། སེམས་
དང་སེམས་འབྱུང་གཉིས་ཀའི་ཚོགས་པ་ལ་འདོད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གིས་
མཚོན་བྱ་གཉིས་མཚོན་དུ་འགྱུར་ཞེན་མེད་དེ།¹⁴³ ཡ་གུལ་དུ་མི་འདོད་ཅིང་ཚོགས་དོན་གཅིག་ལས་
མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་གསུམ་སྟེ། ས་མཚམས་དང་། རྣམ་གྲངས་དང་། དེ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་
པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ས་མཚམས་བཅད་པ་དང་། མཚན་གཞིའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་པ་
དང་། རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལ་ཐར་པར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་།
ལམ་དུག་དག་ན་ཐར་པར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། མཐའ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་བྲལ་བར་སེམས་བསྐྱེད་
པ་དང་ཞེས་གསུངས་པས། ལམ་གསར་ཞུགས་ཚོགས་ལམ་རྒྱུང་དུ་ན་ནས། རྒྱུན་མཐའ་རྒྱུན་ཆད་དུ་
ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ལ་བོན་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡོད་ལ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་སྤངས་
པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ནི་ཚོགས་ནས་ཡོད་ལ། དོན་དམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
དང་། ཚོགས་ནས་དོན་སྦྱི་ཡོད་ལ། སྦྱོར་ལམ་ནས་གསལ་སྤང་ཅན་དུ་ཡོད་ལ། མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་
དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །གལ་ཏེ་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལས་གོང་གི་ལུང་དང་
འགལ་ཞེན། སྦྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་ཁམས་གསུམ་སྦྱོན་ཅན་དུ་རྟོགས་ན་དེ་ལས་ཐར་པར་སེམས་བསྐྱེད་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་འགལ་ལ། ཡང་གལ་ཏེ་
སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་བསྐྱེད་མེད་ན་ལམ་དུ་ག་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་འགལ་ལ། ཡོད་ན་རྟོག་
བཅས་སུ་འགྱུར་ཞེན། སྦྱོན་མེད་དེ། སྤངས་དོན་དམ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལན་འདེབས་མོད་ཀྱིས་འོན་ཀྱང་
སེམས་བསྐྱེད་ནི་མེད་ལ་དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མི་འགལ་སྟེ། མི་བཅེད་འདུལ་བའི་སྦྱོན་
ལམ་བཏབ་པའི་མཐུས། ད་ལྟའི་གནས་འདིར་འདྲན་པའི་སྦྱོན་པར་འོངས་¹⁴⁴ ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་མཚན་གཞི་གང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞེན་གསུམ་ལས། དང་
པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། སེམས་འབྱུང་རྒྱུ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་འདོད་པ་ནི་ཁ་ཅིག་
གིས། འདུན་པ་སེམས་པ། སྒྲོན་ལམ་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་འབྱུང་རྒྱུ་པ་བསྐྱེད་པར་
འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུན་བརྟེན་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཞི་མ་རྟོགས་པས་བྱུང་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་
བས་སོ། །གཉིས་པ་སེམས་རྒྱུ་པ་ལ་འདོད་པ་ཡང་། ཁ་ཅིག་གིས་ཀུན་གཞི་ལུང་བསྟན་ཡིན་པས་
གང་ལ་ཡང་དམིགས་མི་རྣམས་ལ། ཉོན་ཡིད་རྟག་ཏུ་མི་དག་བ་དང་མཚུངས་ལ། སྒྲོ་ལྷ་བརྟེན་མི་བརྟེན་
པས་སེམས་བསྐྱེད་དང་འགལ་བས་དེས་ན་ཡིད་ཤེས་ལ་བཞག་སྟེ། དཀར་པོའི་བོན་ལ་དམིགས་
པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་འདི་སྒྲོམ་པའི་རོ་བོ་མ་ཡིན་པར་
འགྱུར་ཏེ། སྒྲོམ་པ་སེམས་འབྱུང་གིས་ལེན་པ་ལ་སོགས་ཡིན་པ་དང་། སེམས་འབྱུང་རྒྱུ་པ་བསྐྱེད་པ་
དང་ཡང་མཚུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་མཚན་ཉིད་གཞན་དོན་སངས་རྒྱུས་འདོད་པ་སེམས་འབྱུང་དང་མཚན་གཞི་སེམས་
རྒྱུ་པར་འདོད་པ་གཉིས་གཞིའི་མཚན་མི་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་རྫས་གཉིས་ཀ་
ལྷོག་པ་སེམས་འབྱུང་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡང་། ལྷོག་པ་སེམས་ཡིན་པ་དང་ཡང་མཚུངས་པའམ་གཞི་
མ་གྲུབ་པ་ལ་ལྷོག་པ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་གཉིས་ཀའི་ཚོགས་དོན་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་
དང་། དེའི་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚོགས་བརྒྱུད་དང་། སེམས་འབྱུང་ལ་ཀུན་འགོ་ལྷ་
དང་། གཞན་འགྱུར་བཞི་དང་། དག་བ་བཅུ་ནི་དག་པའི་མཚན་གཞི་ལ། ཚོགས་བརྒྱུད་དང་བཅུ་བཞི་
པོ་དང་། ཕྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བྱུག་དང་། ཉེ་བ་ཉི་ཤུ་དང་རྣམས་མ་དག་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཞེས་
སྒྲ་མ་བྱི་མེད་སྟུན་ལྷན་གྱིས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་སྒྲོང་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པར་འདོད་ཀྱང་གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་པར་ཐལ་བ་མེད་དེ།
སེམས་བསྐྱེད་ནི་གཉིས་ཀའི་ཚོགས་དོན་ཡིན་པས་འདོད་དོ། །ཡང་མཚན་གཞི་གཉིས་ལ་མཚོན་བྱ་
གཉིས་ཡོད་པས་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི་མེད་དེ། མཚན་ཉིད་དུ་མ་ཡང་མཚོན་
བྱ་གཅིག་གིས་མཚོན་དུ་རུང་པས་སོ། །

གསུམ་པ་རྒྱུད་པ་སྒྲེ་ཚུལ་ནི་འབུམ་ཉིག་ལྟར། མོས་པ་ཉིང་འཛིན་བྲན་པ་གསུམ་དུ་སྒྲེ་སྟེ། དེ་

ཡང་མོས་པ་ས་གཞི་དང་འབྲ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཀུན་འབྱུང་པས་གཞི་དང་། ཉིང་འཛིན་གསེར་དང་འབྲ་སྟེ།
 འགྱུར་བ་མེད་པས་སྒྲིའི་རྣམ་པ་དང་། གྲན་པ་ལྷ་བ་ཡར་ངོ་བཞིན་དུ་གོང་དུ་འཕེལ་བས་འབྲིས་པས་
 གསལ་འདེབས་པས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་གྲངས་ལ་ངོ་བོ་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་ལ། དང་པོ་ལ་སྟོན་
 འཇུག་གཉིས་ཡིན་པས་འདིར་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དམིགས་རྣམ་དང་། ལྷན་པར་རོ། །དང་
 པོ་ལ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་དུ་སངས་
 རྒྱུས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲུབ་པ་ནི། སྟོན་འཇུག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་
 ལ་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་ནི་སེམས་ཅན། དངོས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་བོ། །རྣམ་
 པ་ནི་དེའི་དོན་བྱ་བར་འདོད་པ་དང་། ཐོབ་པར་འདོད་པའོ། །འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམིགས་པ་ནི་
 གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ། དངོས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་སེམས་དཔའི་སྟོན་པའོ། །རྣམ་པ་ནི་དེ་དང་དེའི་དོན་
 བྱེད་པ་དང་། ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྟོན་པའོ། །གསུམ་པ་ལྷན་པར་གང་ཡིན་ཞེན་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་གཞན་ལུགས་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་མ་ཐོབ་ལ་འདོད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ལ་མ་ལྷགས་
 ཤིང་མ་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་པ་ནི། སྟོན་པ་སྟེ་བོན་མཚན་མན་ཆད་དུ་ཡོད་ལ། ཐོབ་ཅིང་ལྷགས་
 བས་དེ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པ་ནི། འཇུག་པ་སྟེ་མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་ན་ཡོད་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལྟར་ན་སོ་སོ་སྟེ་བོ་ལ་གཡུང་རྒྱུད་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་སྟོན་འཇུག་ཆང་པ་སྒྲངས་ཀྱང་མི་སྟེ་བར་
 འགྱུར་བ་ལས། མདོ་ལས་སྟོན་པ་བསོད་ནམས་དབང་གི་ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་དེ་རུ་བྱོན། དེ་ལས་
 སེམས་བསྐྱེད་དང་པའི་སྟོབས་དང་ལྷན།¹⁴⁴ ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཡར་བྱིན་གྱི་གོགས་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་ལ་འདོད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་གིས་གཞན་
 དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་ནི། སྟོན་པ་ལ་དེ་ཡར་བྱིན་གྱི་གོགས་ཀྱིས་ཟེན་པ་ནི། འཇུག་པ་ཟེར་
 བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡར་བྱིན་གོགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡར་བྱིན་དང་འབྲེལ་ནས་སྟོན་པ་
 རྒྱུད་པ་ལས་ཁས་མ་སྒྲངས་པ་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ཚོགས་པ་མཚན་ཉིད་མི་ལྷན་པར་འདོད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་
 ལ་དམིགས་པ་ནི། རྒྱ་སྟོན་པ་ལ་དམ་འཆས་པ་སྟོན་པ་དང་། འཇུག་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
 འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྟོན་པ་རྒྱ་སྟོན་པ་ཡར་བྱིན་དང་འབྲེལ་བ་
 མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་ཚོགས་ཁས་སྒྲངས་མ་སྒྲངས་ཡིན་ཟེར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བོན་

ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པ་དང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་འདི་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོ་ག་ཁས་སྒྲངས་པ་མེད་པས་སོ། །ཡང་ཆོ་གས་ཁས་སྒྲངས་ནས་འཇུག་ན་ཞུགས་མ་ཞུགས་སུ་འདུག་པས་ཁས་སྒྲངས་ཉམས་ལ། མི་འཇུག་ན་འཇུག་པར་འགལ་ཞིང་འོག་གི་ལུང་དང་འགལ་ལོ།^{༡༤} །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་ནི། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཁས་སྒྲངས་ནས། བསམ་པ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་པས་གཉིས་ལ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པའི་དུས་ན་བསམ་པས་ཕན་གདགས་སུ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་མི་རྣམས་པར་འགྱུར་ལ་བསམ་པ་རྒྱན་ཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ལ་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ལས། སྒྲིའི་སྒྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་པས་བསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ལ་འདུན་པ་དང་། དེའི་དོན་རི་ལྟ་བུར་བསྒྲུབ་པ་སྒྲོན་འཇུག་ཡིན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ལས། སྒྲོན་དང་འཇུག་པའི་བྱད་པར་ནི། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གཤེས་བྱ་སྟེ། སྒྲོན་པས་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་སྒྲོན་བྱེད་ཅིང་། འཇུག་པ་དེའི་དོན་ལ་རབ་བརྩོན་བྱེད།^{༡༥} ཅེས་གསུངས་པའོ། །

གསུམ་པ་ཚུད་སྒྲོང་ལ་ཆོ་གས་སྒྲོར་གྱི་དུས་སུ་འཇུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་སུ་བསྒྲུབ་མི་རྣམས་པས་སོ་ཞེ་ན། བོན་ཉིད་ཐོབ་པ་དང་། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར། ཆོ་གས་ཁས་སྒྲངས་པས་སོ། །དངོས་སུ་མི་རྣམས་ཀྱང་ཆ་མཐུན་ཙམ་དུ་རྣམས་པས་སྒྲོན་མེད་དོ། །ཡང་གཡུང་དྲུང་སེམས་དཔལ་འགྲིད་ལོག་པའི་དུས་སུ་འཇུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མེད་དེ་ལན་སྟར་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་ན་ལྟ་སྟེ། དང་པོ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་ན་ཀྱང་རྫོང་དང་དོན་དམ་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལས། གཉིས་པ་ཐུ་རགས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་སྒྲངས་པས་བརྟུང་ལས་བྱུང་བ་དང་། བོན་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས་སོ། །

གསུམ་པ་རྟེན་གྱིས་སྒྲོན་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། དེ་ལས་འདས་པའི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ས་མཆོམས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས། མོས་པར་སྒྱུད་པ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པ། རྣམ་པར་སྒྲོན་པའི་སས་བསྟུས་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། གཙོ་ཆེར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། རེས་པར་བྱང་ཆུབ་དུ་འགྱུར་བ་གསུམ་ལས་ལྟོས་ནས་བྱེད། །ལྷ་པ་གྲོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་གཏན་དུ་བཞུགས་པ་

ལམ། རེས་འགའ་བ་ནི་ཡར་ཕྱིན་གཞན་ཡིན་ལ། འོ་ན་གྲོགས་དང་གྲོགས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་གང་ཞེ་ན་
གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལྷགས་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གྱུར་
ཅིག་ཅེས་པས་རིམ་པ་བཞིན་ཟེར་བ་ན། ཐེག་པ་གོང་འོག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ནོ། །སེམས་བསྐྱེད་
གཞན་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པས་རྒྱ་ཆུང་ལ། སྒྲོན་ལམ་ནི་དཀར་པོའི་བོན་ཐམས་ཅད་ལ་
དམིགས་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡང་། གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ལ་མ་འདུས་པའི་དཀར་པོའི་བོན་
མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ལྷགས་ལ་ངོ་བོ་ལ་དབྱེད་ན་སེམས་དང་པོ་སེམས་འབྱུང་བསྐྱེད་པ་དང་།
སྒྲོའི་རྣམ་པ་ལ་དབྱེད་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྒྲུབ་བ་དང་འདོད་པ་བསྐྱབ་པའོ།

གསུམ་པ་ཚུད་སྒྲོང་ནི་དེ་འབྲེལ་བ་ཡོད་རྣམས་མེད་ཀྱང་གྲོགས་དང་གྲོགས་ཅན་དུ་
འཛིག། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་རྣམས་ཐ་དད་པས་བདག་གཅིག་ཞེས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དུས་
མཉམ་པས་དེ་བྱུང་ཞེས་ལ། མེད་ན་ཀ་བུམ་ལ་ཡང་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་
བུ་རམ་གྱི་རོ་གཟུགས་ལྟར་ཚོགས་པ་གཅིག་པ་ནི་སེམས་འབྱུང་དུ་འགལ་ལོ། །དེས་ན་དེ་བྱུང་གི་
འབྲེལ་བ་ཉི་མ་དང་ཟེར་ལྟར་གནས་ཏེ། གཙོ་བོས་དོན་ཅུ་མ་མ་བཟུང་བར་འཁོར་གྱིས་ཁྱད་པར་མི་
འཛིན་པ་སྟེ། རྒྱ་ནི་ཀླན་གཞི་ནམ་མཁའ་ལས། རྒྱུ་ནི་རང་བཞིན་བཞི་ཡིན་བསྐྱེད།^{༡༥} ཅེས་གསུངས་
པས་སོ། །གལ་ཏེ་དུས་མཉམ་དུ་མི་སྦྲེ་བ་འདོད་དེ། ཤིན་ཏུ་མྱར་བའི་རིམ་པར་སྦྲེ་བས་སོ། །གསུམ་
པ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒར་མ་ཐོབ་པའི་སྤངས་ཚུལ་དང་། ཐོབ་པ་ཉམས་པའི་སྤངས་
ཚུལ་དང་། ཉམས་བྱུང་གི་སྒྲོན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་སྒྲོན་འགྲོ་བཞུགས་པ་བཤམ། དངོས་གཞི་ཆོ་ག་
བརྗོད། རྗེས་བསྐྱབ་བྱ་བ་ལྟན་པའོ།

གཉིས་པ་ལ་ཉམས་པའི་ཚུལ་དང་། བཙོས་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་
ཉིད་མ་ཚང་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ཉམས་པ་དང་། མ་རྒྱས་པས་སྤུལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་
དད་པ་ལོག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྤྲིང་རྗེ་མེད་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གང་རུང་གཅིག་ཉམས་
ཀྱང་གཅིག་མ་ཉམས་ན་ཚོགས་གམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉམས་
པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལྟར་བ་ཉམས་པ་ནི་ལོག་ལྟ་སྦྲེས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་རྟེན་
ཉམས་པ་ནི། སྤྱབས་འགྲོ་ཤོར་བ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་བསམ་པ་ཉམས་པ་ནི། སྤྱ་མ་དང་མཚོད་པར་

འོས་པ་བསྐྱབ་པ་དང་། གཞན་མཆོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་དགེ་བ་ལ་འགྱུར་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། གཡུང་
དུང་སེམས་དཔལ་ལ་མངན་སེམས་ཀྱིས་སྒྲོན་བརྗོད་པ་དང་། གཞན་ལ་གཡོ་རྒྱུའི་སྒྲོན་པ་བྱེད་པ་དང་
བཞི་ཡིན་ཏེ། གཤེན་རབ་ཀྱི་སྐྱབ་བསྐྱབ་པ་དེ་ནི་ལ་སོགས་༡༥༥ གསུངས་པས་སོ།།

བཞི་པ་ཐུན་ཆོད་ལས་འདས་པ་ནི། རམ་ཉི་མ་མཉམ་པའི་སྐྱམ་ཆ་ལས་འདས་པས་སོ། གསུམ་
པ་ནི་བསམ་པའི་སྒྲོབས་ཤོར་ཏེ་ཡུལ་བའོ། གཉིས་པ་ནི་བཙོས་པའི་ཐབས་ལ་འགྱུར་པ་སྐྱེས་ན་ལན་
གསུམ་མམ་བདུན་ཚུན་ཆད་ཡིན་གྱིས། དེ་ལས་འདས་པ་རྣམས། རོ་ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་ལ་འདས་པས་ཐོབ་
པར་མ་གསུངས་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བའི་རྒྱུད་ལས། གང་ཞིག་རྩ་བའི་སྒོམ་པ་ཉམས་འཁྱུར་ན། ལན་
གསུམ་བར་དུ་བསྐྱར་དུ་བཏུབ། རྟེན་ལས་འདས་ན་མནར་མེད་ལྟར་༡༥༦ ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

གསུམ་པ་ཉམས་ཐུབ་ཀྱི་སྒྲོན་ཡོན་བསྟན་པ་ལས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཐུབ་པའི་ཡན་ཡོན་
ནི་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་རོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་མིང་དོན་གཉིས་ཀ་
འཕོས་པས་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་དུ་འགྱུར། ཡ་རབས་གོང་མའི་རྩལ་དང་ལྷན་པས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
བསྒྲོད་པར་འགྱུར། གཉིས་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེ་སྟེ། ཡན་པའི་སེམས་དང་ལྷན་པས་ཀྱུན་
གྱི་བཤེས་སུ་འགྱུར། གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པས་བདེར་གཤེགས་མཉེས། དགེ་བའི་སྒྲོབས་དང་ལྷན་
པས་སྒྲིག་པའི་དུང་ནས་འབྱེན། བྱིན་གི་བར་ཆོད་ཞི་བ་ལ་སོགས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གོམ་གཅིག་
པོར་བའི་སྐད་ཅིག་སེམས་དང་ནི། ཁམས་གསུམ་གང་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། སློག་འབྱེན་
དགའ་བར་བྱས་པའི་ཆར་མི་ཉི༡༥༧ ཞེས་མདོ་ཐུན་ལས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་ས་ས་ཀྱུན་
ནས་བྱང་ཆུ་བ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དགེ་ལ་ཐང་བཅད་བརྩོན་ན་བདུན་ཀྱང་བརྟག་པར་
འགྱུར།༡༥༨ ཞེས་གསུངས་པས་སོ། གསུམ་པ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་དོན་སྦྱར་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ལམ་
བཟོད་འགོ་དོན་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཡང་། སེམས་བསྐྱེད་ཆེ་ཆུང་རྒྱ་འབྲས་བྱུང་པར་རོ།༡༥༩ ཞེས་
སེམས་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། གཉིས་པ་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་བསྐྱོག་
པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་སྟེ། མདོ་ལས་དཔང་པོའི་དུང་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ། ཁས་སྒྲངས་མ་ཡིན་དམ་བཅའ་
ཡིན། དམ་ལས་འགལ་ན་འབྲས་བུ་ཆོགས། སྐྱེ་བ་ལྷ་བརྒྱ་རན་སོང་བརྒྱུད། གར་སྐྱེས་བསྐྱབ་བ་རྒྱུན་
དུ་འོངས།༡༦༠ ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

གསུམ་པ་ངས་ཆོག་ནི་དྲན་པའི་སྒྲོངས་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པས་ནའོ། གསུམ་པ་བྱེད་ལས་

ནི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤང་པར་བྱ་བ་དང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྤེལ་བར་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་གྲོགས་དམན་པ་ཐེག་པ་འོག་མ་དང་སྤྲིག་པ་ཅན་དང་མུ་སྟེགས་བྱེད་སྤང་པ་དང་། བསམ་པ་དམན་པ་ཉན་མོངས་པ་དང་རང་དོན་ལ་སོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤང་པའོ། །སྦྱོད་པ་དམན་པའི་སྤྲིག་སྦྱོད་ལ་སོགས་སྤངས་ཏེ། སྤྲིག་པའི་གྲོགས་བརྟེན་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་བསམ་རབ་ཏུ་སྤངས་པར་བྱའོ།^{༡༧} །ཞེས་གསུངས་སོ།།

སྤྱབ་པ་བཞིའི་སྒོར།

གཉིས་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཚེ་འདིར་ཉན་མཚན་དུས་དུག་ཏུ་སྤྱབ་པ་དང་། བྱི་མའི་དོན་དུ་ལུས་དང་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་ཉམས་པ་དང་། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ལུས་དང་ལོངས་སྦྱོད་གང་བས་ཀྱང་གཅིས་པར་འཛིན་པའོ།།

གསུམ་པ་སྤེལ་བར་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་སེམས་ཅན་ལ་ཚད་མེད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསམ་པའོ། །གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ། འབུམ་ཉིག་ལས། དེ་ལྟར་ལས་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལས་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་འབྱུང་བས་བསྟན་པ། འཇུག་པ་ཡུལ་དང་ཤེས་པ་སེམས་རྒྱུད་ནི། །མཁས་པས་དེ་བཞིན་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའོ།^{༡༨} །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྦྱོད་པ་ཟབ་མོས་འབྲས་བུ་བསྐྱབ་པའོ།^{༡༩} །ཞེས་གསུངས་པས། དེའི་དོན་ལ་འཇུག་ཅིང་བསྐྱབ་པ་ནི་བསྐྱབ་པས་འཇུག་ཅིང་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་དང་། རང་བཞིན། བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཉན་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ལ། སེམས་བསྐྱེད་གདམས་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་འབྱུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་དང་། དེས་ཚིག་གོ་དང་པོ་ལ་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བོན་ཐམས་ཅད་མ་དམིགས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ས་མཚམས་དང་། རྣམ་གྲངས་དང་། སོ་སོའི་དོན་ནོ།།

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་གཞན་ལུགས་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གོ་ཆ་སྦྱོར་ལམ་འཇུག་པ་མཐོང་ལམ་ཚོགས་སྒོམ་ལམ་ངེས་འབྱུང་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ལ་སྦྱར་བེར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཚོགས་ལམ་ན་གོ་ཆ་འཇུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལས། ཉགས་བྱུང་ཁས་སྤངས་འདོད་པ་ལ། བར་བྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། འཇུག་རྩོམ་མེད་པར་འགྱུར་བས་ལས། ཉགས་བྱུང་ཚད་མ་ལ། འདོད་

པ་ལ་ཐབས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བརྩའི་ལམ་ལ་འབྱུང་¹⁶ ཞེས་མདོ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་ནས་
གོ་ཆ་བགོས་ཞེས་འབྲུམ་ཏིག་ལས་¹⁷ གསུངས་སོ།།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚོགས་ལམ་ནས་གོ་ཆ་དང་འཇུག་པ་ཡོད་དེ། བོན་སྐྱ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་
སྒྲོར་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བའི་བསམ་པ་ཡོད་པས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡོད་
པས་སོ། ཚོགས་བོན་མཆོག་ནས་ས་བརྩ་ལ་ཡོད་དེ། བོན་མཆོག་ཏུ་ཉམས་སུ་བླངས་པས། ས་དང་
པོ་ལམ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པ་དང་། ས་དང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་ནི་ས་དང་པོ་ན་
ཡོད་པས་ས་བརྩ་ཀ་ལ་ཡོད་ཅིང་། ས་བརྩ་ཐ་མར་ཡོད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དེ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་ཆེན་
པོ་བསྐྱེད་ཅིས་ཟེར་བས་སོ། ཁྲིམ་འབྱུང་ནི་ས་བརྩ་ཐ་མ་ཁོ་ནར་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤང་བྱ་
ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། ཞེས་ཟེར་
བ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཚོགས་ལམ་ནས་ཚོགས་བསྐྱབ་མེད་ན་རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་
པ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལས། འདོད་ན་གྲུ་འབྲུམ་ལས་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཚོགས་རྫོགས་ཏེ་ལ་
སོགས་བཤད་པས་སོ།¹⁸ ཞེས་དང་། རྒྱ་གཙོ་འཁོར་བྱས་པས་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་། ཞེས་འབྲུམ་
ཏིག་ལས་¹⁹ གསུངས་པ་དང་། ཐོས་བསམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ས་དང་གཉེན་
པོའི་ཚོགས་ས་དང་པོ་ན་ཡོད་ན། བོན་མཆོག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་རགས་པ་འགོ་གཞོན་ཙམ་ཡང་མེད་པར་
འགྱུར་ལ། ཚོགས་སུ་བྱང་ཆུབ་སྤྱེ་བྱས་ཙམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཚོགས་སུ་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་བྱས་
ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ཆེན་པོ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པར་མེད་པས་བྱབ་པ་མ་གྲུབ་ན་ཚོགས་བོན་མཆོག་ནས་ས་
བརྩ་ན་ཡོད་པར་འགལ་ཏེ། ཆེན་པོ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་ནི་རྒྱན་མཐའ་མན་ན་མེད་པས་སོ། ཁྲིམ་འབྱུང་
རྒྱན་མཐའ་ན་ཡོད་ན། ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱན་ན་རྣམ་མཁྱེན་འབྱུང་རུང་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལས། བྱང་
ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ངེས་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་
བདལ་འབྲུམ་ལས་²⁰ གསུངས་པས་སོ།།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་བཞི་ཀ་ཚོགས་ལམ་ན་ཡོད་དེ། བོན་སྐྱ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་
རྒྱ་ཆེན་པོ་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། ཚོགས་
གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། འཁོར་བའི་ས་སྤངས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ངེས་པར་
འབྱུང་པས་སོ། ཡིན་པར་ཡང་བདལ་འབྲུམ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པས་ཁམས་གསུམ་ནས་

ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་^{༡༢}ཞེས་
གསུངས་པས་སོ།།

གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་གོ་ཆ་བྱང་པར་ཅན་ཡང་ཚོགས་ལམ་ན་ཡོད་
པར་ཐལ་བ་ནི་མེད་དེ། བྱང་པར་ཅན་མེད་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་ཙམ་ཡོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་འཇུག་པ་ཡོད་
ན་མ་དམིགས་པ་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་མེད་དེ། ཐོས་བསམ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་སྤྱི་རྟོགས་
ཤིང་འཇུག་པ་ཡོད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ཚོགས་ན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྐྱབ་པ་དངོས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ་
བ་མེད་དེ། དངོས་སུ་ཐོབ་པ་མེད་ཀྱང་རྒྱུད་ནས་བསྐྱབ་པས་སོ། །བཞི་པ་ངེས་འབྱུང་ཡོད་ན་རྣམ་མཁྱེན་
དངོས་སུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ནི་མེད་དེ། དངོས་སུ་འབྱུང་བ་མེད་ཀྱང་རྒྱུད་ནས་
འབྱུང་པས་སོ།།

གཉིས་པ་རྣམ་གྲངས་ལ་ལྟོ། །དང་པོ་དབྱེ་གཞི་ནི་གཡུང་དྲུང་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་
ཙམ་ལ། རོ་བོ་ནི་གོ་ཆ་འཇུག་པ་ཚོགས་ངེས་འབྱུང་བཞི་ཡིན་ཏེ། འབུམ་ཏིག་ལས་གཡུང་དྲུང་སེམས་
དཔའ་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་ནས་^{༡༢}ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལམ་དང་^{༡༣}ཞེས་དང་། ཚོགས་གཉིས་
བསམགས་པས་^{༡༤}ཞེས་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འབྱུང་^{༡༥}ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱ་
མཚན་བསམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གོ་ཆ། སྦྱོར་བས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་འཇུག་པ། ཚོགས་གཉིས་
གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ཚོགས། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པས་ངེས་འབྱུང་དང་
བཞིར་ངེས་པ་ཡང་། རོ་བོ་བསྐྱབ་ཆུལ་དང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཆུལ་ལ་ལྟོས་ནས་འབྱེད་པའོ། །

དབྱེ་དོན་བསྐྱབ་པ་ཙམ་དུ་གཅིག་མོད་ཀྱིས། བསྐྱབ་ཆུལ་ཐ་དད་དོ། །བྲངས་ངེས་ལ་རོ་བོ་
བསམ་སྦྱོར་གཉིས། །འབྲས་བུ་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་བསྐྱེད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་
བ་སོ་སོའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གོ་ཆའི་བསྐྱབ་པ་ལ་བདལ་འབུམ་ལས། གཡུང་དྲུང་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོས་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་ལགས།^{༡༦} ཞེས་དང་། འབུམ་ཏིག་ལས་བསྐྱལ་པར་གོ་ཆ་བགོས་
པར་གང་གིས་ཀྱང་། སྤྱག་བསྐྱལ་ཞི་ཞིང་ཉོན་མོངས་པར་མི་བྱས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་འབྲས་བུ་མེད་
ཅེས་བྱ་^{༡༧}ཞེས་གསུངས་པས། འདིར་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་ངེས་ཚིག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་བོན་
སྤྱིའི་ཆེད་དུ་ཡར་བྱིན་མི་དམིགས་པའི་བསམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། དེ་བྲག་ཏུ་ཡར་བྱིན་གྱི་

མཚན་ཉིད་ནི། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་གོལ་ལྡོག་འཇུག་གཉིས་དང་མཚུངས་
 པར་ལྷན་པ་ཟེར་རྟེ། དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་འཇུག་པ་དང་། ཚོགས་ལ་ཡང་ཡོད་
 པས་སོ། །དེས་ན་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་རྒྱུད་དཔལ་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་གོགས་དང་
 མཚུངས་ལྷན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་རྩ་བའི་སྒོ་ནས་སྤྲོད་བཅུ་སྟེ། ཡན་ལག་ཏུ་དབྱེན་
 རེ་རེ་ལ་དྲུག་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་རྟེ། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་སྤྲོད་བཅུ། སྤྱིན་དང་སྤྱིན་པ་ཆེན་པོ་སོགས། །ཡན་
 ལག་དྲུག་ཏུ་མཁས་པས་དབྱད།¹³⁰ ཅིས་འབྲུམ་ཏིག་ལས་གསུངས་པས་སོ། །བསྐྱེས་ན་རྒྱ་འབྲས་
 གཉིས་སུ་འདུས་རྟེ། སྤྱིན་པ་རྩལ་བྲིམས་བཟོད་པ་བརྩོན་འགྲུས་བསམ་གཏན་ལྷ་ནི་རྒྱལ། རྟོབས་
 དང་སྤྱིང་རྩེ་སྤྱོན་ལམ་ཐབས་ཤེས་རབ་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ། བདལ་འབྲུམ་ལས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ནམ་
 མཁའི་སྐྱ་སྟེ། ཐོབ་པར་འདོད་ན། སྤྲོད་མེད་པར་བྱིན་པ་བཅུ་ལ་ལྷ་ནི་རྒྱའི་རྩལ་དུ་སྤྱད་པར་བྱའོ། །ལྷ་
 བྱི་འབྲས་བུའི་རྩལ་དུ་སྤྱད་པར་བྱའོ།¹³¹ ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཡང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དུ་འདུས་རྟེ།
 རྩལ་བྲིམས་བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་གསུམ་ནི་འདུས་གཞི་ལ། གཞན་བདུན་པོ་ནི་གསུམ་པོ་གང་རུང་
 གི་ཁོངས་སུ་འདུས་རྟེ། བདུན་པོ་སྤྲང་བྱ་སྤྲང་ལྡོག་དང་། རང་རང་གིས་དམིགས་རྣམ་ལ་སེམས་གནས་
 ལྡོག་དང་། འཁོར་གསུམ་མ་དམིགས་པར་ལྡོག་ནས་དང་གསུམ་དུ་འདུས་སོ། །འོ་ན་འབྲུམ་ལས་
 བྲམས་པ་ལ་སོགས་ལྷ་ལ་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་སྐྱེས་ན་མ་ཡིན་རྟེ། ལྷ་པོ་ཡང་བཅུ་པོ་གང་
 རུང་གི་ཁོངས་སུ་འདུས་རྟེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ལམ་བདག་མེད་མ་ཡིན་པ་དང་། གནས་ལུགས་སྟོང་
 ཉིད་ཉི་ཆེ་བ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཅོ། །གསུམ་པ་རེས་ཚོག་ནི་འཁོར་བ་ན་འདས་པར་བྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །བཅུ་
 པོ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ཞུགས་པས་འཁོར་བའི་དག་ལ་མི་འཛིགས་པས་ན་གོ་ཆའོ། །

གཉིས་པ་འཇུག་པའི་བསྐྱབ་པ་ལ་བདལ་འབྲུམ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་
 གནས་ན་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱིན་པའི་སྤྲོད་མེད་པར་བྱིན་པས་འཇུག་
 པར་¹³²ཞེས་སོགས་དང་། འབྲུམ་ཏིག་ལས་ཀྱང་འཇུག་པས་ཡུལ་དང་¹³³གསུངས་པ་དང་། བདག་
 ཀྱང་འཇུག་ལ་གཞན་ལ་གཞན་ཀྱང་བསྐྱལ་¹³⁴ཞེས་སོགས་གསུངས་པས། འདིར་གསུམ་ལས། མཚན་
 ཉིད་ནི། བོན་སྤྱིའི་ཆེད་དུ་མ་དམིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་ཅིང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་
 ཉམས་སུ་ལེན་པའོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་འབྲུམ་ཏིག་ལས་སྤྲོད་མེད་པར་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་
 རྟོག་པའི་ཆོ། སྤྱོད་འབྲུལ་ནས་དོན་དང་མི་ལྷན་པ་ཡོད་ཅིས་བྱ་བར་སྤྱོད་ན་མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་པའོ།¹³⁵ །ལ་

སོགས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་གཟུགས་ཡོད་ཅིས་བྱ་བ་འམ་མེད་ཅིས་བྱ་བར་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་འབྱེད་པ་
 མ་ཡིན་གཉིས་སུ་མེད་བྱར་མེད་དོ་ལ་སོགས་གསུངས་པས། དེ་འབུམ་ཏིག་བཞིན་དུ་དཀའ་བ་སྦྱད་དུ་
 ཡོད་མེད་དང་། ལྷ་མི་ལྷ་དང་། ཏྲ་ཆད། སྦྱེ་འགག་སྦྱོང་ལེན། བདག་ཡོད་མེད། དཔེན་མི་དཔེན།
 སྦྱོན་པ་ཡོད་མེད། ཐོག་མ་དང་ཐོག་མ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་རྣམས་སུ་སྦྱོད་ན་མཚན་མ་ལ་སྦྱོད་
 པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་བདག་དམིགས་པ་མེད་པར་འཇུག་ཅིང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་ན་འཇུག་པའོ། །ཡང་ན་
 དགུ་སྟེ་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་དང་། སྦྱོན་སོགས་དང་ལམ་ལ་དམིགས་ནས་དང་། ཚད་མེད་དང་
 བོན་ཅན་མཚན་མ་དང་། འཁོར་གསུམ་ལ་དང་། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཆེད་དང་། མངོན་ཤེས་དྲུག་དང་།
 རྣམ་མཁུན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་། མ་དམིགས་པས་འཇུག་ཅིང་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ།
 བདུལ་འབུམ་ལས་བསམ་པ་བརྟན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། གཟུགས་
 མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་། མངོན་ཤེས་དྲུག་རྣམས་མ་དམིགས་ཅིང་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་སྟེ་
 གནས་སོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་མེད་བཅུ་དང་བྱམས་སོགས་ཀྱི་གོང་དུ་ཡང་བརྟན་པས་འཇུག་
 པ་མ་ཡིན་མོད་སྟམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བསམས་པའི་གོ་གོན་པའི་གོ་ཆ་ལ། འདིར་དེ་ལ་འཇུག་
 པས་ནའོ། །གསུམ་པ་དེས་ཆོག་ནི་དངོས་སུ་ཞུགས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པས་ནའོ། །

གསུམ་པ་ཆོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་བདུལ་འབུམ་ལས། ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལ་རྒྱ་བསོད་
 རམས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་ཤིང་ལ་སོགས་^{༡༥} གསུངས་པ་དང་། གཡུང་རྩུང་སེམས་དབའ་ཆེན་པོས་
 གཤེན་རབ་ཀྱི་སྤྱི་ན་མེད་པར་བྱིན་པ་ལ་གནས་པར་བྱ་བ་ཁྱོད་ལ་བརྟན་པར་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱི་
 ན་མེད་པར་བྱིན་པ་ནི་སྤྱི་དང་ཉིད་ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ།^{༡༦} ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འབུམ་ཏིག་ལས།
 དེ་ལ་ཆོགས་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་^{༡༧} ཞེས་གསུངས་པ་འདིར་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། བོན་
 སྤྱི་ཆེད་དུ་མ་དམིགས་པས་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་
 བའོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་འབུམ་ཏིག་ལས། རྒྱ་ནི་ཆོགས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ།^{༡༨} ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། །རྒྱ་བསོད་རམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སོ། །དེ་ཡང་པར་བྱིན་ལ་
 སོགས་ཉམས་སུ་སྤངས་རྒྱ་བསོད་རམས་སྣང་ཡང་བདེན་སྟོང་རྒྱ་མ་ལུ་སྤྱི་ཆོགས་བསགས་པས་བསོད་
 རམས་ཀྱི་ཆོགས་སོ། །དེ་དག་ཡང་དག་པར་བདེན་རྒྱན་གཉིས་སུ་དེར་རྟོགས་ཤིང་དམིགས་མེད་དུ་
 ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སོ། །ཡང་ན་བདུལ་འབུམ་ལྟར་གོ་ཆའི་སྐྱས་བརྟན་པ་དང་།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲིམ་བཞུག་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱིར་རྗེ་དང་སྦྱོད་པ་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་
མཐོང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་གསུམ་མམ་ལྟ་ལས། སྦྱོད་པ་ལ་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གཡུང་
དུང་སེམས་དཔལ་འཛིན་པོས་འདི་སྒྲིམ་དུ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མུ་རན་ལས་
བསྐྱེད།^{༡༤༠} །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲིམ་བཞུག་པ་ལ་དུག་ཏུ་གསུངས་ཏེ།
ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། ཕར་ཕྱིན་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་ལ་ཉེ་བའི་བཙུན་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། ལམ་གྱི་ཚྭ་ལ་ཉེ་གཡུང་དུང་གི་ལམ་སོ་བདུན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་།
གསུངས་ཀྱི་ཚྭ་ལ་ཉེ་ཡུམ་ཁམས་བཟུང་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། སའི་ཚྭ་ལ་ཉེ་དང་པོ་ཡན་ཆད་
དུ་དེ་དག་གི་བོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། གཉེན་པོའི་ཚྭ་ལ་ཉེ་མཉམ་རྗེས་བྱུང་འབྲེལ་དུ་སྤངས་བྱ་
སྤོངས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་སྦྱིན་པའི་སྤྲོ་བ་མེད་པར་ཕྱིན་པ་ཉིད་ནི་བོན་ཐམས་ཅད་
ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བོན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་གནས་པའི་སྤྲོ་བ་མེད་པར་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་གོང་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །གསུམ་པ་ངེས་ཚིག་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་ཚྭ་ལ་
བསོགས་ཤིང་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པས་ཚྭ་ལ་སོ། །

བཞི་པ་ངེས་འབྱུང་གི་བསྐྱབ་པ་ལས། བདལ་འབྲུམ་ལས་གཡུང་དུང་སེམས་དཔལ་འཛིན་པོ་
དེས་འདི་ལ་སྦྱོབ་པར་འགྱུར་བ་དེས། ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་
དང་། གང་གིས་མ་དམིགས་པ་དེས་ཡང་དག་པར་ཞུགས་ཤིང་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་ཉིད་ལ་གནས་
པར་འགྱུར་^{༡༤༡} །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འབྲུམ་ཏིག་ལས་སྦྱིན་པའི་སྤྲོ་བ་མེད་པར་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
བཅུད་མུ་རན་ལས་འདས་པའི་རྒྱ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།^{༡༤༢} །ཞེས་གསུངས་པ་
འདིར་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། བོན་སྦྱུད་ཆེད་དུ་མ་དམིགས་པས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་
ཉམས་སུ་སྤངས་ནས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་དངོས་ལ་འབྲུམ་ཏིག་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཅིག་གི་ཆེད་དུ། ལམ་
གོང་དུ་བཞུག་པ་དག་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་བོན་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ལྟ་བ་དང་། མ་བསྐྱུང་སྤངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་། བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །ཡང་ན་བདལ་
འབྲུམ་ལྟར་རྣམ་པ་བཟུང་དེ། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ངེས་འབྱུང་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་དང་། སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་དང་། འབད་མེད་དུ་དང་། མཐའ་འདས་དང་། ས་ཐོབ་པའི་དང་། ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པའི་དང་། ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་ངེས་པར་འབྱེན་པ་དང་། དེ་དག་གྲུང་དག་ཅིང་མཐར་ཐུག་
 པ་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་མ་དམིགས་པར་བསྐྱབ་པའོ། །དེ་ཡང་གོང་མ་བཅུ་གཅིག་པོར་
 འདུས་སོ། །དེ་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་ནས་བསྐྱབ་པ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གནས་སུ་ངེས་པར་འབྱུང་
 བས། དེའི་བདེ་བ་ལ་ལོངས་སུ་སྦྱོད་པའོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྦྱོང་བ་ལ། འོན་བསྐྱབ་པ་དང་། སྦྱོར་
 བ་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་པས། སོ་སོར་བརྟན་པ་དགོས་མེད་དུ་འབྱུང་ཞེན། མ་ཡིན་
 ཏེ་སྦྱོར་བས་ནི་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཉམས་སུ་སྤངས་བྱ་ཡིན་ཞིང་བསྐྱབ་པས་དེ་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་ཉམས་
 སུ་སྤངས་བྱ་སྟོན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་མེད་ན་གཤམ་རབ་སྤྱེད་ཉིད་བརྟན་པས་ཆོག་པ་ལ། ལམ་བཞི་
 ལྷ་ལ་སོགས་པ་དོན་མེད་དུ་འབྱུང་ཏེ། ཉམས་སུ་སྤངས་རྒྱ་དེ་ལས་མེད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ངེས་ཆོག་ནི་མ་དམིགས་པ་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་འབྲས་བུ་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དུ་
 འབྱེན་པའོ། །གསུམ་པ་ངེས་ཆོག་ནི་དེའི་དོན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པས་སོ། །

གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ནི་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་འབྲས་བུ་རྣམ་མཁྱེན་སྦྲིན་པར་བྱེད་
 པའོ། །རྟེན་དང་གོགས་ཀྱིས་བརྟན་པའི་གདམས་ངག་དང་། །དེས་བརྟན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡི་
 བསྐྱབ་པ་དང་། །གོ་ཆ་འཇུག་དང་ཆོགས་ཀྱི་ངེས་འབྱུང་བ། །དེ་འདིར་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་
 ཡིན།^{༡༩} །ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ས་དང་ལམ་གྱི་རིན་པ་རིམ་པོ་ཆེ་འབྲུལ་གྱི་ལྷ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་
 ལས། ལམ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་སྟོན་འགྲོའི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

ལེའུགས་མ་པ། ལམ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྒྲོང་།

ཐར་ལམ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་རྒྱ་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཐར་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་དང་། དེས་ཚིག་གོ། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་མཁས་པར་གྲགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགོ་ཅུ་ཟེར་བ་ནི་མཉམ་བཞག་ལ་མ་བྱུང་བོ།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱ་རན་ལས་འདས་པར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཟེར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་དེ་ཉིད་བྱ་རན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིན་ལྷོག་ཡིན་ནམ། ཕྱིན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་ལམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེས་ལམ་ལ་ཕྱིན་ལྷོག་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཡང་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་རན་ལས་ཉིད་བྱུང་འདས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ལས། དུན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་ལམ་དུ་བཤད་པ་དང་། མཚན་གཞི་ཐ་དད་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཡང་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་སྟེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བོན་གང་ཞིག་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་གསུངས་པ་ཡང་། ཡེ་ཤེས་རྟོགས་ལྷོག་རྟོག་རྟོག་ཐོབ་རྟོགས་ལྷོག་ལམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ལ་ཡར་ཕྱིན་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ནི། རང་ལྷོག་ལམ་ལྷོག་ཏུ་བྱུང་བས་སྤོང་ལ། རྩམ་སམ་ལམ་དུ་འདོད་པ་སྟེ། ཐབས་ལ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བཅུའི་ལམ་ལ་འབྱུང་^{༡༤}ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཡང་སྤྱི་མཐོང་བསྐྱོམ་ལ་མ་བྱུང་བས། རང་བཞིན་ཚོགས་སྦྱར་ལ་མ་བྱུང་བ་ཡང་མེད་དེ། བདག་མེད་རྟོགས་ཙམ་འགོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲོམ་བྱེད་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་། བསྐྱོམ་བྱ་སྦྱར་བའི་རང་བཞིན། བསྐྱོམ་བྱ་ལམ་གྱི་དབྱེ་བའོ།

དང་པོ་ནི་རྟེན་གོང་དུ་སོང་ལ། ས་ཁམས་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པ་སྟེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་ལ་འབྲུམ་ལས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་གཡུང་དྲུང་སེམས་དཔའ་སྦྱོད་པ་ཟབ་མོ་ལ་སྦྱད་ནས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་^{༡༥}ཞེས་དང་། འབྲུམ་ཏིག་ལས་ཀྱང་མཁས་པས་དེ་བཞིན་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་^{༡༦}ཅིས་དང་། ཤེས་པར་དགའ་བའི་དོན་ནམས་

ཤེས་པ་དང་། གཡུང་རྒྱུད་སེམས་དཔའི་ཐབས་ལྷན་ཤེས་པར་བྱ་^{༡༩}ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བདལ་
འབྱུང་ལས་ལྷན་པ་ཀུན་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་^{༢༠}ཞེས་དང་། ཐེག་པ་ཡང་རྩེ་མཛོན་པར་
རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་^{༢༡}ཞེས་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་^{༢༢}ཞེས་དང་།
སེམས་ཅན་ལྷན་དོང་ནས་སྤྲུགས་ཤིང་སྐད་ཅིག་མ་ལ་མཛོན་པར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་^{༢༣}ཞེས་སོགས་དེམ་པ་བཞེན་དུ་གསུངས་པ། དེས་ན་སྦྱོར་བ་འདི་དག་མེད་ན་ལམ་གྱིས་ཉམས་
སུ་སྤང་བྱ་གཏན་ལ་མི་ཐབས་འདིར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་དང་དེའི་རང་བཞིན་དང་། བྱེད་
ལས་སོ། །དང་པོ་ལ་རྟེན་རྒྱས་པའི་རིགས་དང་། རྒྱ་གདམས་དག་དང་། རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་།
ཡུལ་དུས་འཛོམས་པས་གྲུབ་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། དེས་ཆོག་གོ །དང་པོ་ལ་གསུམ་
ལས་གཞན་ལུགས་ནི་ཁ་ཅིག་གིས་སྦྱི་མཚན་མེད་དེ། མཚོན་བྱ་བཞི་ཡོད་ལ། དུས་ཐ་དད་དུ་སྦྱི་བས་
སོ་ཟེར་བ་ནི། བྱེད་བྱ་གི་མཚོན་བྱ་བཞི་ཡོད་ཀྱང་སྦྱོར་བ་ཙམ་བཞི་མ་ཡིན་ལ། དུས་ཐ་དད་ཀྱང་ཐ་
དད་པས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྦྱི་མཚན་འགོད་པས་དང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ཙམ་ལ་ཡང་
མཚན་ཉིད་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་ལ། སྦྱོའི་ཡུལ་དུ་བྱར་རུང་འགོད་པས་སོ།།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གཞན་དོན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་འདོད་པས་བོན་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབས་བསྐྱོམས་པའོ། །གསུམ་པ་རྩོད་སྤྱོད་ལ་མཚན་ཉིད་གཅིག་
གིས་མཚོན་བྱ་བཞི་མཚོན་ནི་མེད་དེ། སྦྱོར་བ་ཙམ་ལྟོག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །བསྐྱུབ་པ་ལ་
ཁུབ་ཆེས་པ་ཡང་མེད་དེ། རང་ལྟོག་མ་ཡིན་ངོ་བོ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྦྱོར་བས་གཏན་
ལ་མ་ཐབས་པར་བསྐྱོམ་རྒྱ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་གཞི་ཉིད་ལ་གསུམ་སྟེ། ས་མཚམས་དང་།
རྣམ་གྲངས་དང་། སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ་བཞི་
ལས་དང་པོ་ཁ་ཅིག་གིས་ས་བཅུའི་ཐ་མར་རྣམ་ཀུན་མེད་དེ། རྩེ་མོ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་མེད་པས་སོ། །ཟེར་
བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ན་རྩེ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྒྱན་མཐར་རྣམ་ཀུན་མེད་
པས་སོ། །རྟོགས་པས་སྤངས་ཁུབ་པ་ཚད་མ། འདོད་ན་སྦྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱར་གྱི་རྟོགས་པ་
ཐོབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྩེ་མོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དུག་ཅུ་རྩ་གཅིག་
གསལ་བར་ལགས་ཏེ།^{༢༤} ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་རྩེ་མོ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་ཆོགས་ན་མེད་དེ།

སྒོམ་འབྲུང་མ་ཡིན་པས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཚོགས་ལམ་འོག་མ་གཉིས་ལ་ཚོགས་ལམ་
ཆེན་པོ་འབྲུང་བ་མ་ཡིན་པར་འབྲུང་བ་དང་ཚོགས་དང་པོའི་རྣམ་ཀླན་དེ་ཆེན་པོ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་དོན་དུ་
བསྒོམ་པ་མ་ཡིན་པར་འབྲུང་རོ།།

གསུམ་པ་མཐར་གྱིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོད་ནས་ས་བཅུ་ཡོད་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
ཚོགས་ན་གཡུང་དུང་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་བ་རིམ་གྱིས་བསྒོམ་པ་མེད་པར་འབྲུང་རོ། །འདོད་ན་བསྒོམ་
པ་ཙམ་མེད་ན་ལམ་དུ་མི་འཐད། རིམ་གྱིས་བསྒོམ་པ་མེད་ན་གཅིག་ཆར་དུ་བསྒོམ་པར་འབྲུང་རོ།།

བཞི་པ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་སྐད་ཅིག་རིམ་གྱིས་སྒྲེ་བ་དང་གཅིག་ཆར་བ་གཉིས་
ཡིན་ལ། འདིར་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་ཏེ་ས་བདུན་པ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་པ་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
རིམ་གྱིས་འབྲུང་ན་མཐར་གྱིས་པ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འབྲུང་བ་དང་། སྒྲོག་ལྟ་བུ་གཡུང་དུང་ལྟ་བུའི་ཉིང་
རེ་འཛིན་ཉི་བར་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་བཤད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱས་^{༡༠}ཞེས་བདེལ་འབྲུམ་ལས་གསུངས་པས་སོ།།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་རྣམ་ཀླན་ནི་ཚོགས་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་
ཡོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མེད་དེ། ཅུ་མོ་བོན་སྒྲུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་རང་བཞིན་མེད་པར་
བསྒོམ་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བདེལ་འབྲུམ་ལས་སྒྲུ་ན་མེད་པར་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་ན་གཟུགས་
ཀྱི་རྣམ་པ་ཀླན་ཀྱང་སེམས་ཉིད་དུ་རྟོགས་^{༡༡}ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །གཤེགས་ཀྱི་ས་མཚམས་
ནི་འོག་མ་འོག་མ་ཡང་གོང་མ་གོང་མ་ལ་ལྟོས་ནས་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་ཡིན་པའོ།།

གཉིས་པ་ཕྱེ་མོ་ལ་ཚོགས་ལམ་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ནས་ས་བཅུ་ཐའའི་བར་དུ་ཡོད་ཅིང་ཕྱེ་
མོ་ཙམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡང་ཡོད་དེ། ཡིན་པར་རང་གིས་རྟོགས་པ་ལ་དབང་བསྐྱུར་གྱི་རྟོགས་པ་
ཐོབ་པ་དང་། གཟུགས་ཡི་སྲིད་དག་ནས་ཐེག་པ་ཡང་ཕྱེའི་ས་ནོན་^{༡༢}ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་
སྒྲུ་མ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་ཁྱད་པར་བཅས་ཡིན་པས་སོ།།

གསུམ་པ་མཐར་གྱིས་པ་ཚོགས་ལམ་ནས། ས་བཅུ་ཚུན་ཆད་ཡིན་ཏེ། རིམ་གྱིས་བསྒོམ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱན་མཐའ་ན་མེད་དེ་རིམ་གྱིས་བསྒོམ་པ་མེད་པས་སོ། །དེ་ཡང་མཐར་གྱིས་བྱ་བ་
ནི་ཚོགས་ལམ་དང་། མཐར་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ནི་སྒྲུབ་ལམ་ནས་དང་། མཐར་གྱིས་ནན་ཏན་མཐོང་བ་
དང་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་^{༡༣}གསུངས་སོ། །གཟུགས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། མཐའ་ལས་འདས་ཞེས་སོགས་

གསུངས་པས་སོ། །ཁྱེ་བླ་མ་ནི་སྤར་དང་འདྲའོ།།

བཞི་པ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ས་བཅུ་ཐ་མ་ཁོ་ན་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ནམ་མཁའ་གཞུང་ཚོན་གྱི་འོད་འཕྲོས་ཏེ་སངས་རྒྱས་པའོ།^{༡༠༥} །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ལ་རྒྱན་མཐའ་ན་རྣམ་ཀུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མོའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མོའི་སྤྱོད་པ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྤྱོད་པ་མེད་ཀྱང་ཕྱི་མོ་ཡོད་པས་དེ་བསྐྱུབ་པ་ལ་རྣམ་ཀུན་ཡོད་པས་སོ། །ཕྱི་མོ་ཚོགས་ན་ཡོད་ན་ཚོགས་ལམ་དུ་དབང་བསྐྱུར་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། རང་གི་རྟོགས་པ་ལ་དབང་བསྐྱུར་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱོམ་འབྱུང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བསྐྱོམ་ཚམ་ཡོད་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་པས་སོ། །མཐར་གྱིས་པ་རྒྱན་མཐའ་ན་མེད་ན་རིམ་གྱིས་པ་བསྐྱོམ་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྐད་ཅིག་བོན་སྐྱོད་ན་དུ་གཉེར་བ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ལ་ས་བཅུ་ཚུན་ཆད་དུ་རིམ་གྱིས་བསྐྱོམ་པས། རྒྱན་མཐར་སྐད་ཅིག་ཐོབ་པས་སོ། །འོག་མ་ཡང་འདོད་དེ། དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་ཡིན་ལ་སྐད་ཅིག་དེས་བོན་སྐྱོ་ཐོབ་པས་སོ། །སྐད་ཅིག་མ་ལ་དཀར་པོ་འམ་བོན་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ལ་བསྐྱུས་ནས་བསྐྱོམ་པས་ཏེ། རིགས་སམ་རྣམས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མཐོང་ལམ་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་བཞིའི་བོན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་རྟོགས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ས་བཅུ་ཐ་མར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བོན་མ་ལུས་པ་ལ་སྐད་ཅིག་མའི་སྤྱོད་པ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱོད་པ་ལམ་གྱི་དཀར་པོ་འམ་བོན་མ་ལུས་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྤྱོད་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྣམ་གྲངས་ལ་ལྷ་ལས། དཔྱེ་གཞི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་སྤྱོད་པ་ཅམ་ལ། རོ་བོ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། རྒྱ་མཚན་ནི་ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས། ཕྱི་མོ་བོན་སྐྱོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྐྱོམ་པས་རྣམ་ཀུན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་དབང་བསྐྱུར་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ནས་འབྲས་བུ་བོན་སྐྱོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཕྱི་མོ་ལ། ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་སྐད་ཅིག་བོན་སྐྱོའི་ཆེད་དུ་རང་བཞིན་མེད་པར་རིམ་གྱི་མཐར་གྱིས་པའི་བདག་ཉེན་ལས་རང་བཞིན་མེད་པར་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམ་པས་ན་སྐད་ཅིག་མའི་སྤྱོད་པར་འབྱེད་དོ། །དཔྱེ་དོན་རྒྱན་མཐར་གཅིག་མོད་ཀྱིས་ལམ་དུས་ལོག་པ་བསྐྱོམ་པས་མཐར་གྱིས་པ་དང་ཐ་དད་དོ།།

གྲངས་ངེས་ནི་རྒྱ་མཚན་བཞིན་དུ། རྒྱེས་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ངེས་པའམ། ཡང་ན་རྣམ་ཀུན་གྱིས་

བསྐྱེད་པས་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་ཅུ་མོ་སྟེ། མཉམ་བཞག་ཟབ་མོ་ལ་དམིགས་པའམ། དབང་དུ་བྱེད་
པའི་རྒྱ་འབྲས་སོ། །སྐད་ཅིག་བོན་སྐྱེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་རིམ་གྱིས་བསྒོམ་པས་སྐད་ཅིག་མཐར་ཐུག་
ཐོབ་པས་སྐད་ཅིག་སྟེ། རྗེས་ཐོབ་དཀར་པོའམ་བོན་ལ་དམིགས་པའམ། བརྟེན་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཞེས་
བྱའོ། །འོན་རྒྱ་འབྲས་གཅིག་གིས་ཆོག་པ་ལ་གཉིས་སུ་བསྟན་པ་དོན་མེད་སྟམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་མོ་
དང་མཐར་གྱིས་པ་རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་རྒྱ་གང་ཡོད་ཀྱང་སྒྲངས་
ཚུལ་བཞི་པོ་དེར་མ་འདུས་པ་མེད་དོ།

སྒྱུར་བ་བཞིའི་སྒྲོར།

གསུམ་པ་སོ་སོའི་དོན་ལ་བཞི་སྟེ། སྒོམ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་དང་། རྩོན་དུ་འགོ་བའི་བོན་དང་།
བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། བསྒོམ་པའམ་སྒྱུར་བ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་རྟེན་རིགས་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་
འབྱར་གྱི་རིགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་སྒྱུར་བ་བསྒོམ་ཙམ་གྱི་རིགས་ནི་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་སྒྲིམ་པ་ཡན་
ཆད་དེ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཡན་ཆད་དོ། །ཁྱད་པར་ཅན་བསྒོམ་ཙམ་ནི་རིས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་
རྟེན་ཏེ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་དོ། །གཉིས་པ་སྒོན་འགྲོའི་བོན་ནི་སྒྱུར་བ་མ་བསྒོམ་
པའི་སྒོན་དང་། བསྒོམས་པའི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དང་། ཡུལ་ལ་མི་གྲས་པ་སྒྲངས་ནས་འཇུག་པ་དང་།
སེམས་བསྐྱེད་དང་འདུན་པའི་གདམས་པ་མངོན་དུ་སོང་པ་ལས་གྲུབ་ཅིང་རྩོན་དུ་འགོ་བའམ། གསུམ་
པ་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་བདེན་གཉིས་དང་བདེན་བཞི་ལ་
དམིགས་པ་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་ཟེན་ལ།

གཉིས་པ་རྣམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། རིས་ཆོག་གོ། །དང་པོ་ལ་
ཁ་ཅིག་གིས་བོན་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་ཡང་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པར་འབྱུར་རོ། །དེས་ན་
བོན་རྣམས་ཀྱི་ལྟོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱེ་བྲག་གོ།

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་དོན་དང་ཤེས་པའི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་བྱེ་བྲག་
དང་། དེ་ཡང་རྒྱ་ཐུག་མེད་ཀྱི་འབྲས་ལྟོག་འབྲས་སུ་ཐུག་མེད་ཀྱི་རྒྱ་ལྟོག་སྟེ། ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་དང་བཅས་
པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་མཉམ་བཞག་སྟེ་མེད་དུ་བསྒོམ་རྗེས་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་བསྒོམ་པ་རྗེས་ཐོབ་
སྟེ་རྒྱ་བསྒོམ་ཚུལ་གྱི་ལྟོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཡལ་ཅིང་བརྟགས་ནས་བསྒྲུལ་
པས་ནའོ། །བཞི་པ་སྦྱོར་བ་དངོས་གཞི་ལ། དང་པོ་རྣམ་ཀླན་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་ངེས་
ཆོག་གོ། །དང་པོ་ལ་གཞན་དོན་དུ་ཅེ་མོ་བོན་སྦྱོར་བ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྒྲུལ་བ་
ནི་སྦྱི་དང་། བྱེ་བྲག་རྩ་རང་བཞིན་མེད་པ་བོན་ཉིད་དང་བོན་ཅན་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྒྲུལ་བ་ནི་མཉམ་
རྒྱུ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། བསྒྲུལ་པའི་ཚུལ་དང་། དེའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱོར་བ་ཅམ་དང་། ལྷན་པར་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་སྦྱོར་
བ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། ས་མཚམས་ཀྱི་སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཞིའི་སྦྱོར་བ་ལ་
གཉིས་དང་། རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གནས་སྐབས་རྣམས་འབྱོར་བཀག་པར་གཉིས་
ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ལ་དམིགས་པར་བསྒྲུལ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་མ་
དམིགས་པ་ནི་ཟབ་མོའི་སྦྱོར་བ། ལམ་ལ་མ་དམིགས་པ་ནི་གཏིང་དབག་དཀའ་བ་དང་། རྣམ་པ་ལ་
མ་དམིགས་པ་ཆད་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། ལྷ་པོ་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དོ། །

གཉིས་པ་གནས་སྐབས་ལ་ལྷ་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དུས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱིས་འགྱུར་བའོ། །དེ་ཡང་
ཆོགས་སུ་ཡུན་རིང་དུ་འགྱུར་བས་ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་སྦྱོར་
ཞིང་ཐེག་པ་གཞན་དུ་ཞུགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་རྟོགས་ཞུགས་ནས་ལམ་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
འདི་ཐོས་ནས་སྒྲུག་ཆེན་པོ་སྦྱེས་ལ་སྦྱོངས་པར་འགྱུར་རོ། །ལ་སོགས་གསུངས་པ་ཟེར་བ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པའི་སྦྱོར་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་མ་ཡིན་ལ་དེ་
ལྟར་མིན་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་མི་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བ་ལས། ཆོགས་ལམ་ཐོས་
བསམ་དུ་བྱེད་པས་བསམ་པ་དང་རྗེས་དབག་རིགས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་མི་ཡལ་པས་ཀྱང་
འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བདེན་གཉིས་གཏན་པ་ཡལ་པས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཞིང་། ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་ཡང་
ཆོགས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བ་དོན་དུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། ཅེ་མོ་བྱིར་མི་ལྷོག་པ།^{༡༠༩}
བཟོད་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བ། བོན་མཆོག་རྩ་བར་ཆད་མེད་པ། མཐོང་བ་བྱང་ཆུབ་ཏེ་བས་གཉིས་པ་
ནས་བདུན་པར་བྱང་ཆུབ་ཟུར་བ། བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་སྦྱེ་བོ་མང་པོའི་དོན་བྱེད་པས་གཞན་དོན་གྱི་
སྦྱོར་བ། དེ་ཉིད་དུ་སྦྱོན་ཡོན་འཕེལ་འགྲིབ་མ་དམིགས་པས་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ། དེ་ཉིད་དགོ་མི་

དག་མ་དམིགས་པར་བསྐྱོམ་པས་མི་མཐོང་པ། དེ་ཉིད་དུ་བོན་ཅན་མ་དམིགས་པས་བོན་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པས། བསམ་མི་བྱུང་པ། དེ་ཉིད་མཚན་མཚན་ལ་སོགས་དང་བྲལ་ཞིང་མི་རྟོག་པས་ནལ་འབྱོར་མི་རྟོག་པ། ས་དགྲ་པར་སོ་སོ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རིགས་ཅན་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པས་འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་འབྱེན་པས་ས་བརྩུ་པ་སྒྲོབ་པ་ལམ་གྱིས་མཐར་ཐུག་པས་ནལ་པར་དག་པའི་སྒྲོར་བར་འབྱུར་བ་སྟེ། བདལ་འབྲུམ་ལས་འདི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱི་བོན་དེ་གང་ཡང་མེད་དོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་བོན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ནལ་པར་དག་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲ་ན་མེད་པར་བྱིན་པ་ལ་སྒྲོད་ཅིང་གནས་པས་ཀྱང་བོན་ཐམས་ཅད་བྲག་ཆ་ལྟ་བུར་གཞུང་པར་བྱའོ། །ལ་སོགས་^{༡༩} གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ས་མཚམས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ནི་འབད་པ་དང་བཅས་པ་དང་འབད་པ་མེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་དམ་བཅའ་སྔོན་དུ་སོང་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། བྱི་བཞོལ་མེད་པར་ཉམས་སུ་ལན་པ་སྟེ། ཚོགས་ནས་བདུན་པ་ཡན་ཆོད་དུ་ཡོད་དོ། །བདུན་པར་སྒྲོས་བཅས་མཚན་མར་སྒྲོངས་པ་ནི། རྒྱངས་པའི་དང་མཚན་མའི་རང་བཞིན་འབད་པས་སྒྲོངས་^{༢༠} གསུངས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ཡིན་ཏེ། བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་ནལ་པ་རྟོག་པ་དང་། དེ་སྒྲོང་བའི་གཉེན་པོ་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་པ་ཞེས་འབུམ་ཏིག་ལས་^{༢༡} གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱོམ་པའི་གནས་སྐབས་དང་སྒྲོར་བ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་དྲོད་ཡན་ཆད་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དང་ལྟན་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་བ། ཞིང་དག་པའི་སྒྲོར་བ། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒྲོར་བའོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱའི་དུས་སུ་སྒྲོར་བ་མཉམ་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ་པས་འབྲས་བུ་བོན་སྒྲུ་མཉམ་ཉིད་དུ་ཐོབ་པའོ། །ས་མཚམས་ནི་མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་པོ་ནས་ཡོད་ཀྱིས་བྱུང་པར་ཅན་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡང་རྫོགས་སྒྲུའི་ཞིང་ལ་སོགས་བྱུང་པར་ནལས་ཐོབ་འདོད་དང་དེ་ཐོབ་པར་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ས་མཚམས་སྒྲར་དང་འབྲའོ། །གསུམ་པ་མཉམ་བཞག་དང་འབྲེལ་བར་བྱམས་དང་སྤྱིང་རྩེ་བྱང་འབྲེལ་གྱིས་ཚོགས་པས། འབྲས་བུ་འཕྲིན་ལས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱུང་པའོ། །ཡིན་པར་མདོ་ལས་མི་བཅེད་འདུལ་བའི་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པའི་མཐུས། ད་ལྟའི་གནས་འདིར་འབྲེན་པའི་སྒྲོན་པར་འོང་།^{༢༢} ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱོམ་ཆུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཆུལ་བསྐྱུབ་པ་དང་། རྩོད་པ་

སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལམ་ནམ་པ་སྒྲེ་མེད་དུ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོ་བོན་ཅན། བསྒྲོམ་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་མ་བྲལ་བར་བསྒྲོམ་ན། གསལ་སྤང་རབ་གྱི་མཐར་བུག་པ་འབྱུང་དུ་རུང་སྟེ། གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་རྒྱན་བཏན་པ་དང་གོམས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་རོ། །གོམས་ཟེན་འབད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཆགས་ཡུལ་གོམས་པ་འཕམ། འཛིགས་ཡུལ་གོམས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཚུལ་ལ་བོན་ཅན་སྤར་བསྒྲོམ་སྒྲོང་པས་རང་རིག་གཉིས་ལམ་འབྲས་གསུམ་གཏན་པ་མཐ་བས་གྲུབ་ལ། བསྐྱབ་བྱ་ནི་བོན་དང་བོན་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་སྟེ། བོན་ཅན་གྱིས་རྒྱུད་ལ་བོན་བསྐྱབ་པས། བསྐྱབ་པ་དོན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་བྱུགས་ལ་ཁེགས་སོ། །རྟགས་ལ་སྤྱོད་པས་ཁྱབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྒྲོ་རྒྱན་བཏན་པ་ནི་ཤེས་པ་སྤྲོ་མ་ལས་བྱི་མ་བསྐྱབ་པ་ཉིན་གྲུང་གི་རིག་པ་ལས་གྲུབ་ཅིང་། གོམས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བས་སྒྲོམ་བྱེད་གྱིས་སྒྲོང་བས་གྲུབ་ལ། སྒྲོམས་ཟེན་འབད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རྟོགས་པ་གྲོང་དུ་གྱུར་བས་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་ཡང་རྗེས་འགོ་དངོས་སུ་ངེས་པས་ལྟོགས་པ་བྱུགས་ལ་ངེས་ཏེ། རྒྱན་མཐའ་རིག་པས་ཀྱང་རིག་པ་བྱི་མ་བསྐྱེད་པས་གྲུབ་བོ། །གསུམ་པ་དེ་ལྟར་ན་ནམ་ཀྱན་གྱི་བསྒྲོམ་པ་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཐམས་ཅད་མ་དམིགས་པ་དང་གནས་པ་དང་ནམ་པར་བཀག་པ་ཉིད་དུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲོམ་མེད་དེ་སྒྲོར་བའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཡང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟོགས་པ་གསལ་མི་གསལ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒྲོམ་ཚུལ་ལ་ཚུད་པ་འོག་ཏུ་འབྱུང་རོ། །གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་ལ་རང་དོན་བསྐྱབ་པ་དང་། གཞན་དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། རྒྱ་སྒྲོར་བ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ལ་འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་སྤངས་པ་དང་། མཐུན་རྒྱུན་སྒྲོར་བ་མི་སྟོག་ཅིང་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་མཁུན་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །གཉིས་པ་གནས་སྐབས་མཐར་བུག་གི་ཡོན་ཏན་ལ། མཐར་བུག་གྲུབ་སྟེ། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉེ་བ་དང་། དོན་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྟེ། ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་མཐོང་པ་དང་། བྱ་བ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་སྟེ། ཡུམ་འདི་ཉིད་དང་གང་དུ་འཕྲད་པར་གྱུར་བ་དང་། ཟད་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་སྟེ། བྱ་རན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཟད་མེད་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་གཞན་དོན་ལ་སྤྲོན་པར་སྤྲོ་བ་ཐོབ་པ་སྟེ། ཆོ་རབས་གང་དུ་ཡང་ཡུམ་འདི་ཉིད་སྤྲོན་པ་དང་འཕྲད་པར་འགྱུར། སེམས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་སུ་གྲུབ་པས་སེམས་ཅན་མང་

པོའི་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་གྱུ་བ་པ་ཐོབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དངོས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་
སེམས་ཅན་དངོས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འགོད་ལུས་པའོ། །གསུམ་པ་ངེས་ཚིག་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་གཏན་ལ་
ཕབ་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བསྐྱབ་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ཕྱི་མོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་ཀུན་གྱི་བདག་ཀྱིན་ལས་རང་
བཞིན་མེད་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ནས་བསྒྲུལ་པའོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་བོན་ཅན་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་
དང་། བོན་ཉིད་ལ་དབང་བསྐྱར་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ནས་བསྒྲུལ་པ་ནི་མཉམ་རྗེས་སོ་སོའི་མཚན་
ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་སྒྱུར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། བསྒྲུལ་པའི་ཚུལ་དང་། འོག་རྟོག་སྒྲངས་
པའོ། །དང་པོ་ལ་བདུན་དུ་གསུངས་མོད་གྱིས་འདིར་བརྒྱད་དེ། ཚོགས་གྱི་ཕྱི་མོ་དང་། རྟོད་གྱི་ཕྱི་མོ་
དང་། ཕྱི་མོའི་ཕྱི་མོ་དང་། བཟོད་པའི་ཕྱི་མོ་དང་། བོན་མཚན་གྱི་ཕྱི་མོ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་ཕྱི་མོ་
དང་། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཕྱི་མོ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ཕྱི་མོའོ།།

དང་པོ་ལ་ཚོགས་སུ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྒྲུལ་པས།
ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་དབང་བསྐྱར་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ནས་ཕྱི་མོའོ། །གལ་ཏེ་ཚོགས་ན་ཕྱི་མོ་ཡོད་ན་
བསྒྲུལ་འབྲུང་ཡོད་པར་འབྱུང་ཞེ་ན། བསྒྲུལ་འབྲུང་ཙམ་ཡོད་པ་ནི་འདོད་ལ། ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་
ཁས་མ་སྒྲངས་གིང་། རྟོགས་པ་དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་གྱི་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་ནི་འདོད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་
དེངས་འབྱུར་གྱི་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་རྟོད་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རང་བཞིན་མེད་
པར་རྟོགས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟོགས་ཐོབ་པ་གསུངས་པ་སྟེ། མི་ལམ་ན་
ཡང་བདག་ཉིད་མང་པོའི་དབུས་སུ་འདུག་ནས་བོན་སྟོན་པ་ནི་བྱིར་མི་ལྷོག་པར་རིགས་པར་བྱ་ལ་
སོགས་^{༡༡} གསུངས་པའོ།།

གསུམ་པ་གཉིན་པོ་བསྟན་པའི་གཟུང་བ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་དབང་
བསྐྱར་བ་དང་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། དད་པའི་ས་ལ་གནས་པས་བསྐྱལ་པས་
ལྷག་པར་སྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པས་འདི་ཉིད་དེ་དག་བས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འབྱུང་རོ།^{༡༢} །ཞེས་པ་ལ་
སོགས་གསུངས་པས་སོ།།

བཞི་པ་ལ་གང་ཟག་རྗེས་འཛིན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་གྱི་རྟོགས་
པ་ཐོབ་པ་དང་། དགེ་བ་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་གསུམ་མ་དམིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་ཆད་མེད་

སྒྲིམ་པ་སྟེ། གཡུང་དྲུང་སེམས་སུ་ཡང་དག་པར་གཤེགས་ཤིང་སྒྲ་ན་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོན། ཞེས་བསྟོན་པའོ།^{༡༡} ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ།།

ལྷ་པ་སྒྲིམ་པུ་བདག་འཛིན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྫོགས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་དང་།
དགེ་བའི་བསོད་ནམས་གཤེགས་པ་དང་། འཛིན་རྟེན་པའི་བོན་མཐར་ཐུག་ཅིང་སེམས་གནས་པ་ཐོབ་
པ་སྟེ། དེས་གཤེགས་རབ་གྱི་སྒྲ་ན་མེད་པར་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཞུང་པ་ལ་ཐབས་མཁས་པ་དང་མ་བྱལ་
བར་རིགས་པར་བྱའོ།^{༡༢} ལ་སོགས་གསུངས་པས་སོ།།

དུག་པ་ལ་སྤར་མ་མཐོང་བའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་དབང་བསྐྱར་གྱི་རྫོགས་པ་
ཐོབ་པ་དང་དེ་ཡང་སྤར་བྱ་མཐོང་སྤངས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་སྤངས་ནས་ནམ་གྲོལ་གྱི་ཡེ་གཤེགས་བར་
ཆད་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་སྟེ། གཡུང་དྲུང་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མི་འགྱུར་
བར་གནས་པ་རིགས་པར་བྱའོ།^{༡༣} ཞེས་གསུངས་པའོ།།

བདུན་པ་ལ་མཐོང་བེན་གོམས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་གྱི་རྫོགས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཐོད་ཀྲལ་གྱི་
ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྒྲིབ་དང་སྒྲོམ་སྒྲོང་སྤངས་ནས་སྒྲིབ་སྟེ། སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་ཤིང་སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་
འདྲིས་པར་བྱེད་དོ།^{༡༤} ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ།།

བརྒྱད་པ་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྫོགས་ན་དབང་བསྐྱར་གྱི་རྫོགས་པ་
ཐོབ་ནས་གཞན་གྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་པར་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ན་གཡུང་དྲུང་
སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དབེན་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ།^{༡༥} ཞེས་གསུངས་པའོ།།

གཉིས་པ་བསྒྲོམ་ཚུལ་ནི་སྤར་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་བཤད་པ་
བཞིན་ནོ། གསུམ་པ་ཚོད་སྒྲོང་ལ་ཅེ་མོ་རྫོགས་པའི་དུས་སུ་ནམ་ཀུན་ཡོད་ན། དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་
བུ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་རྒྱུད་གཉིས་སུ་འགྱུར་ལ། མེད་ན་རྫོགས་པ་བྱི་མ་བསྐྱེད་པ་ཡང་མེད་པར་
འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་བསྐྱེད་བྱེད་མེད་མོད་ཀྱིས་བྱི་མ་བསྐྱེད་པ་དང་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་
ཏུ་ཡོད། གསུམ་པ་ངེས་ཆོག་ནི། རྫོགས་པ་དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་དེ་ཉིད་རྣོན་པོར་གྱུར་པས་ནའོ།།

གསུམ་པ་མཐར་གྱིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཆོན་ཉིད་ནི་གཞན་དོན་དུ་སྤྲད་ཅིག་
བོན་སྒྲིབ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་རང་བཞིན་མེད་པར་རིམ་གྱིས་བསྒྲོམ་པའོ། ཁྱེ་བྲག་ཏུ་རང་བཞིན་
མེད་པའི་བོན་ཉིད་དང་བོན་ཅན་རིམ་གྱིས་བསྒྲོམ་པ་ནི་མཉམ་རྗེས་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་དོ། གཉིས་

པ་མཚན་གཞི་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྱུར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། བསྐྱེལ་ཚུལ་དང་། རྩོད་སྒྲུབ་རྩོད་། །དང་པོ་ལ་
བཞི་སྟེ། ལམ་གྱི་རྩོད་པོར་གྱུར་བའི་མཐར་གྱིས་པ་དང་། ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་མངོན་ཞེན་འགོག་པ་དང་།
ལམ་ལ་མངོན་ཞེན་འགོག་པ་དང་། བོན་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་ཞེན་འགོག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་སྒྲུ་མེད་
བཅུ་བསྐྱེལ་ན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་འཇམ། བྱེ་བྲག་སོ་སོར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་
རང་བཞིན་མེད་པར་རིམ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་འོ། །གཉིས་པ་ལ་སྐྱབས་གནས་སངས་རྒྱུས་བོན་
གཤེན་རབ་རྒྱ་ལ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རིམ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་འོ། །གསུམ་པ་ནི་ཐབས་
ཤེས་རབ་ལྷ་ལ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རིམ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་འོ། །བཞི་པ་
ལ་ལའོར་འདས་ཀྱི་བོན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་རིམ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་
པ་སྟེ། བད་ལ་འབྲུམ་ལས། གཡུང་དྲུང་སེམས་དཔའ་ཟད་སར་ལ་སྒྲོབ་ན་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་ཉིད་
པ་སྒྲོབ་^{༡༩} ཅེས་སོགས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲུ་ན་མེད་པར་བྱིན་པ་ལ་སྒྲོད་ན་བོན་ཉིད་སྟིང་པོ་བདལ་
པ་ལ་སྒྲོད་པ་འོ།^{༢༠} །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱེལ་ཚུལ་ནི། ལྷ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱི་མ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེལ་པ་སྟེ། བོན་ཅན་སྲར་
བཞིན་ལ། ལྷ་ད་ཅིག་བོན་སྒྲུའི་ཆེད་དུ་རང་བཞིན་མེད་པར་རིམ་གྱིས་བསྐྱེལ་པས་མཐར་ལྷ་ད་ཅིག་
བོན་སྒྲུ་མངོན་དུ་ཐོབ་ཏུ་རུང་སྟེ། སྒྲུ་བྱེད་སྒྲོ་རྒྱུན་ལ་སོགས་སྲར་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྩོད་སྒྲུབ་ལ།
ནམ་ཀུན་ཅེ་མོ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེལ་མཁ་མི་བསྐྱེལ། བསྐྱེལ་ན་མཐར་གྱིས་པར་འགྱུར་ལ། མི་བསྐྱེལ་ན་
ལྷ་ད་ཅིག་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་གཏན་ལ་ཐབས་ན་ནམ་ཀུན་དེ་ལ་དབང་
བསྐྱར་ཐོབ་པས། ཅེ་མོ་དེ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེལ་པས་ན་མཐར་གྱིས་པ་ཡིན་པ་འཇམ། ཡང་ན་དེ་གཉིས་ནི་
མཉམ་བཞག་གཏན་ལ་ཐབས་ལ། འདིས་ནི་རྒྱུ་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲོད་པ་སྒྲོན་པས་སོ། །གསུམ་པ་དེས་ཆོག་ནི།
རིམ་གྱི་བསྐྱེལ་པས་མཐར་བྲག་པ་འབྲུང་བས་ན་འོ། །

བཞི་པ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ལ་མཐར་གྱིས་པའི་བདག་རྟེན་
ལས་སྒྲོའི་རྣམ་པ་མཐར་བྲག་ནས་བོན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་པ་སྟེ།
མཉམ་རྒྱུ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་སྲར་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྱུར་བའི་དབྱེ་
བ་དང་། བསྐྱེལ་ཚུལ་དང་། རྩོད་སྒྲུབ་རྩོད་། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་ནམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་
ཅིག་མ་ནི། སྒྲིན་སོགས་དཀར་པོའི་བོན་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་རྩོད་པོ་གཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་ནས་

བསྐྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནམ་པར་སྤྲིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི། སྤྲོ་བ་པ་ལམ་གྱི་ནམ་པར་སྤྲིན་པའི་བོན་
 ཐམས་ཅད་དོ་བོ་གཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཉོགས་ནས་བསྐྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་
 སྐད་ཅིག་ནི། བོན་ཐམས་ཅད་མི་ཟད་པའི་བོན་ཉིད་སྤོ་བོ་གཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཉོགས་ནས།
 བསྐྱེད་པའོ། །བཞི་པ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲོ་བའི་བོན་
 ཉིད་ཐམས་ཅད་སྤོ་བོ་གཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཉོགས་ནས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་བདལ་འབྱུང་
 ལས་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཉོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱུ་པར་
 འགྱུར་རོ།^{༡༡} །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་སྐྱོམ་ཚུལ་ཡང་སྤྲོ་བ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པས་
 མཐར་ཐིམ་གྱིས་མེད་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པས་ཀྱུན་ཏུ་འོད་གྱི་
 ས་ནོན་པར་འགྱུར་རོ།^{༡༢} །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་འོན་ཀྱང་མཐར་སྐད་ཅིག་ཡོད་པ་
 བཞིན་གཞན་གྱིས་སྤྲོ་བ་མེད་ན་གོང་གི་ཁས་སྤངས་དང་འགལ་ལ། ཡོད་ན་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་
 པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེན། །མཐར་གྱིས་པས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་གྱི་དེ་ཉིད་མེད་ལ། གཞན་གཉིས་ཡོད་
 ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་བསྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་ཀྱུན་ཅེ་མོ་དང་སྐད་ཅིག་དོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་
 དད་དུ་ཡོད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ངེས་ཚིག་ནི་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་བསྐྱེད་པས་སམ། ཡང་ན་སངས་
 རྒྱུ་དང་བར་དུ་སྐད་ཅིག་གཞན་གྱིས་མ་ཚོད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ངེས་ཅིག་ནི། གཡུང་རྒྱུད་སེམས་
 དཔལ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་བོན་ཉིད་གྱི་དོན་ལ་སྦྱོར་བས་སོ། །

གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ནི་ལམ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱུ་
 ཐོབ་པས་ནའོ། །གསུམ་པ་སྐྱོམ་པ་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ས་མཚན་མས་དང་། རྣམ་གྲངས་དང་།
 སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་ལ་ཁ་ཅིག་^{༡༣} གིས་ཚོགས་སྦྱོར་
 བཏགས་པ་ལ། མཐོང་སྐྱོམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གོང་མ་གཉིས་ལ་ལམ་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པ་
 མེད་པས་དང་། ལམ། རིག་པ། བསྐྱུབ་པ། ངེས་འབྱེན་བཞི་མེད་པར་འགྱུར་པས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལྟར་ན་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཚོགས་སྦྱོར་གྱིས་མཐོང་སྐྱོམ་དུ་ཕྱིན་ན་
 བཏགས་པ་བ་ཉམས་ལ་མ་ཕྱིན་ན་ཞུགས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པ་མེད་
 པས་ཡིན་ན་མཐོང་དག་ཉོགས་པ་སངས་རྒྱུ་མིན་པ་ལ་མེད་པས་ལམ་མི་སྤྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི་དེ་དག་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ལྷོག་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་རོ། ཉེ་ཡང་སྤྱིན་པ་ནས་ནུམ་མཁའ་གྱི་བར་ཏེ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་
གྱི་བར་ཡིན་ཏེ། དང་པོའི་ས་ནས་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པར་^{༡༣}ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་རྩོད་
སྤོང་ནི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཚྭ་གས་སྦྱོར་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།
སྦྱོན་མེད་དེ། དེ་དག་ལམ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་ལ། དེ་བྲག་འཛིག་རྟེན་པ་དང་དེ་ལས་
འདས་པའི་བྱུང་པར་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་གྲངས་ལ་ལྷ་ལས། དབྱེ་གཞི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་ཚད་ལ། རོ་བོ་ཚྭ་གས་
སྦྱོར་མཐོང་བསྐྱོམ་བཞི་སྟེ། འབྲུམ་ཏིག་ལས་ལམ་དུག་^{༡༤}ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །རྒྱ་མཚན་ནི། སྦྱོང་
པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དོན་སྤྱི་མ་རྟོགས་ན་ཐར་
ལམ་དུ་མི་འགྱུར་གྱིས། རྟོགས་ན་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྟོགས་པས་ཚྭ་གས་ལམ། བསྐྱོམ་འབྱུང་གིས་
རྟོགས་པས་སྦྱོར་ལམ་དུ་འཛོག། གཉིས་པ་ལ་རྟོགས་ཙམ་དུ་གནས་པས་མཐོང་ལམ་དང་། རྟོགས་པ་
གོམས་པར་བྱེད་པས་སྒྲོམ་ལམ་ལ། དེ་མཐར་ཐུག་པས་མཐར་ཕྱིན་ནོ། །དབྱེ་དོན་ལྷ་ཕྱི་རྒྱ་འབྲས་ཐ་
དད་ཡིན་པའོ། །གྲངས་ལ་རྒྱ་མཚན་བཞི་ཡིན་ནམ། རྒྱ་མ་སྤྱིན་པ་སྤྱིན་པ། སྤྱིན་པ་གྲོལ་བ། གྲོལ་
བ་མཐར་ཕྱིན་པ་གསུམ་ལ་ལྷོས་ནས་རེས་ཏེ་འདི་ལྟར། དང་པོ་ཚྭ་གས་སྦྱོར། གཉིས་པ་ལ་ལྷོས་ནས་
མཐོང་བསྐྱོམ། གསུམ་པ་ལ་ལྷོས་ནས་མཐར་ཕྱིན་གྱི་ལམ་མོ། །འཇུག་པའི་རྟེན་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་
བཞི་ཡང་། རྣམ་ཀུན་རྩི་མོ་མཐར་གྱིས་སྤྲད་ཅིག་མས། །ལམ་རྒྱལ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་བྱས་
ནས། རྣམ་བཤད་ལམ་གྱི་སྤྱི་དོན་རྒྱལ་ཙམ་བཤད། ཅིས་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ས་དང་ལམ་གྱི་རིམ་
པ་རིན་པོ་ཆེ་འབྲུལ་གྱི་ལྷ་མིག་ལས། ལམ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །

ལེའུ་བཞི་པ། འཛིག་རྟེན་པའི་ཚོགས་ལམ་བསྟན་པའི་སྐོར།

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ་སོ་སོའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཚོགས་ལམ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་དང་། རང་བཞིན་དང་། བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ལ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི་སྤར་བཤད་པའི་རྒྱུ་འགྱུར་གྱི་ རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ཚོགས་ནི་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་གསུམ་མཐོང་གཅིག་ལ་སོགས་དབང་པོ་ལ་རག་ ལས་ཏེ། མདོ་ལས་བསོད་ནམས་དབང་གིས་བསོད་ལྷན་སྟོབས་གཅིག་གིས། སྟོན་པ་བསོད་ནམས་ དབང་གི་ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་དེ་རུ་བྱོན་^{༡༩}ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ས་ནི་ཁམས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་བ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ བརྟེན་པ་གནས་ཀྱི་ས་^{༢༠}ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ དང་། དབྱེ་བ་དང་། དེས་ཚིག་གོ།

དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་ལ་སྤྲ་^{༢༡}སྟོན་ན་རེ་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་ རྒྱར་རྒྱར་པ་ཟེར་བ་དང་། ཞང་གིས་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བ་མངོན་འགྲོའི་དག་བ་ཞེས་པ་ཡང་སེམས་ དཔལ་ལ་བྱུང་ཆེས་སོ། །དོ་པས་སྤྲ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲེས་པ་ཐབས་ཀྱིས་ ཟིན་པ་ཟེར་བ་ནི། སྟོར་བ་ལ་ཡང་བྱུང་ཆེས་ལ་རིགས་གྲེས་ལྡོག་པ་ནས་ཀྱང་དེར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁ་ ཅིག་གིས་གཞན་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བའི་གྲེས་རབ་ ཀྱིས་དོད་མ་སྟེས་ཀྱི་སྤར་བ་ལས་འདས་པའམ་སྟོར་ལམ་དུ་ཡང་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཟེར་བ་ཡང་མ་ ཡིན་ཏེ། ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བ་སྟོར་ལམ་ཡིན་གྱིས། ཚོགས་ལམ་ཐོས་བསམ་རོ་བོ་ཡིན་པས་དང་། དོད་མ་སྟེས་ཀྱི་སྤར་བ་ནི་ས་མཚམས་ཡིན་པས་དང་། བྱུང་འདས་སུ་ཕྱིན་པས་ན་དེ་ཉིད་འདས་ལམ་མ་ ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོས་འཛིག་རྟེན་པའི་གྲེས་རབ་ཀྱི་གསལ་སྤྲང་དང་པོར་ཕྱིན་ པར་བྱེད་པ་གསུངས་པ་ཡང་སྟོར་ལམ་ལ་བྱུང་ཆེས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་སྤྲ་མ་དྲི་མེད་སྟོན་ལྷན་གྱིས། འཛིག་རྟེན་ཐོས་བསམ་གྱི་གྲེས་ རབ་ཀྱིས་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཚུད་སྟོང་ལ་དེ་ན་བསྐྱོམ་བྱུང་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན་སྟོར་ལམ་དང་བྱུང་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ལམ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་གསུངས་ པ་དང་། འགལ་ཞེན། བསྐྱོམ་བྱུང་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་བསྐྱོམ་པ་གས་ཆུང་སྟེ། ཐོས་བསམ་གཙོ་བོ་བས་དང་། སྟོར་ལམ་དང་བྱུང་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གསལ་སྤྲང་ཅན་མེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་

ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་བཏགས་པའི་དྲན་པས་བསྐྱེད་པ་ལ། གཉིས་པ་ལ་ལུས་དང་ཚོར་བ་
དང་སེམས་དང་བོན་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་ཡང་། བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་སྟེ། ལུས་
གནས་ངན་ལེན་གྱིས་སྤྲུག་པ་དང་། ཚོར་བ་བདེ་སྤྲུག་གི་གཞི་འབྱུང་བས་དང་། སེམས་བདག་ཐམས་
ཅད་བྲལ་བས་དང་། བོན་བདག་མེད་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་དམིགས་
པ་དང་། རྣམ་པ་དང་། བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་སྤང་བོ་ལྷ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་དང་།
རྣམ་ཤེས་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ཉེར་བཞག་ལ་སྤང་བོ་ལྷ་ནི་མི་འགལ་ཏེ། འོག་
མ་གཉིས་བོན་ཉེར་བཞག་གི་ཡུལ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པ་ལ་ལུས་མི་གཙང་བ། ཚོར་བ་སྤྲུག་
བསྐྱེད་པ། སེམས་མི་རྟག་པ། བོན་བདག་མེད་པ་བཞི་འཕ། མཐའ་དག་སྦྱི་འབྱིན་ནམ་མཁའི་རྒྱ་
མ་ལྷ་བྱུང་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ཞིང་། སོ་སོ་འགོ་གཞོན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྦྱིན་པ་བསྐྱེད་
པ་ལ་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལ་གསུམ་ལས།
མཚན་ཉིད་ནི་གཟུགས་ལ་ཡོངས་སུ་བཏགས་པའི་ཤེས་བཞིན་ལ། དབྱེ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་
དང་། དེ་ལ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་བྱ་རིགས་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གསུམ་མོ། །བསྐྱེད་ཚུལ་ནི་ཐེག་པ་འོག་མ་ལྷར་
ན་རང་ལུས་ལ་དམིགས་མི་གཙང་བའི་རྣམ་སྤྲུལ་རྩ་རྩ་གསུམ་གྱི་བདག་དང་། དྲུང་ཁྱོད་དུ་ཕྱིན་ནས་
དེའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། བདལ་འབུམ་ལས་དྲུང་ཁྱོད་དུ་ཕྱིན་ལ་སུ་ཞེས་བྱ་བ་མགོ་བོའི་རུས་པ་དག་
མཐོང་ན་བདག་གི་མགོ་རུས་ཀྱང་དེ་ལྷ་བྱར་མི་རྟག་པར་བལྟའོ།^{༡༩༩} །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཆེན་
པོ་བ་ལྷར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ལ་དམིགས་ལ། མཐའ་དག་སྦྱི་འབྱིན་གྱི་གཉེན་པོ་
མཉམ་བཞག་དུ་སྦྱི་བ་མེད་པ་གནས་པ་དང་། རྣམ་པར་བཀག་པའི་སྦྱོར་བས་ཉམས་སུ་སྤངས་ཤིང་
རྗེས་ཐོབ་སྦྱི་ལྷ་བྱར་བསྐྱེད་སྟེ། གཟུགས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ནི་
བོན་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་མཁས་པའི་རིག་པ་ཤར་བའོ།^{༢༠༠} །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སོ་སོ་འགོ་
གཞོན་གྱི་གཉེན་པོ་ལྷ་ལས་གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོར་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། གཏི་མུག་ཡེ་ཤེས་གྲོང་དུ་ཞི་
བར་ཤོག་^{༢༠༡} ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལ་གསུམ་ལས། །མཚན་ཉིད་ནི་ཚོར་སྤང་ལ་ཡོངས་སུ་
བཏགས་པའི་ཤེས་བཞིན་ནོ། །དབྱེ་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཚོར་བ་ལ་བདེ་སྤྲུག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་

གསུམ་དུ་གྱུར་རོ། །བསྐྱེལ་ཚུལ་ནི་འོག་མ་བས་རང་གི་ཚོར་བ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བར་
བསྐྱེལ་བའོ། གོང་མ་བས་མཐའ་དག་སྤྱི་འབྱེན་སྤར་བཞིན་ལ། སོ་སོ་འགོ་གཞོན་ལཱ་འཛིན་ནང་ནས་
འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྤྱིན་པ་བསྐྱེལ་བ་སྟེ། འདོད་ཆགས་སྤྱིན་པའི་གྲོང་དུ་ཞི་བར་ཤོག་^{༡༣} ཅེས་
གསུངས་པས་སོ།།

གསུམ་པ་སེམས་དྲན་པ་ཉར་བཞག་ལ་གསུམ་ལས་མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་ཤེས་ལ་ཡོངས་སུ་
བཏགས་པའི་ཤེས་བཞིན་ནོ། །དབྱེ་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་བརྒྱུད་དེའི་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཞུགས་འཇུག་ལྡོག་
དང་གསུམ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །བསྐྱེལ་ཚུལ་ལ་འོག་མ་བས་སེམས་ལ་དམིགས་ནས་མི་རྟག་བའོ། །
གོང་མ་བས་སྤར་བཞིན་ལ། སོ་སོ་འགོ་གཞོན་ཞེ་སྤར་གི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་བསྐྱེལ་བ་སྟེ། ཞེ་སྤར་
བྱམས་པའི་གྲོང་དུ་ཞི་བར་ཤོག་^{༡༤} ཅེས་གསུངས་པས་སོ།།

བཞི་པ་བོན་དྲན་པ་ཉར་བཞག་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་
ལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པའོ། །དབྱེ་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱ་ཆུང་ཚད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུམ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ལྡ་བཅུ་རྩ་
གཅིག་གོ། །བསྐྱེལ་ཚུལ་ནི་འོག་མ་བས་བོན་བདག་མེད་དུ་བསྐྱེལ་བ་ལ། གོང་མ་བས་སྤར་བཞིན་ལ།
སོ་སོ་འགོ་གཞོན་ད་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོར་ཞི་བ་དང་། དྲག་དོག་ལ་ཡངས་པ་བསྐྱེལ་བ་སྟེ། ད་རྒྱལ་ཞི་
བའི་གྲོང་དུ་ཞི་བར་ཤོག་^{༡༥} གོང་། དྲག་དོག་ཡངས་པའི་གྲོང་དུ་ཞི་བར་ཤོག་^{༡༦} འོག ཅེས་གསུངས་
པས་སོ། །གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ནི་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་སོ།།

ཡང་དག་པར་སྤོང་བ།

གཉིས་པ་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་དང་རང་བཞིན་དང་། བྱེད་ལས་སོ། །དང་
པོ་ལ་དྲན་པ་ཉར་བཞག་བསྐྱེལ་པའི་ཉར་ལེན་ལས་འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས་མཚན་
ཉིད་ནི། སྤོང་པའི་སེམས་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་ནོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་མི་དགེ་བ་སྤྱི་དང་། རྒྱ་
གསུམ་གྱི་གསུམ་སྟེ་བཞི་ལ་སྤོང་ཁམས་ནས་གསུངས་པ་དང་། མཛོད་དང་རིག་པའི་ཁམས་ལས་
ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་འབྲུལ་བའི་དྲན་པ་ཡང་དག་སྤངས་པ་དང་། རྟག་ཆད་གཉིས་
ཀྱི་ལུ་ལ་རྗེས་སུ་མི་སྤྱོད། དྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་རྗེས་སུ་མི་རྟོག་ གཉེན་པོའི་རྒྱ་ལ་རྗེས་སུ་མི་སེམས་པ་

དང་བཞིར་གསུངས་པ་སྟེ། གོང་མ་རྗེས་ཐོབ་ལ་འོག་མ་མཉམ་བཞག་ལ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ཡང་
ན་བདལ་འབྱམ་ལྟར་འབད་ཚུལ་བརྩོན་འགྲུས། ཚུལ་སེམས། སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་བཞིར་
ཡང་^{༡༩}གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྒྲིམ་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་སྐྱོང་པ་དང་།
གཉིན་པོ་མ་སྒྲིམ་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་འཕེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་དམིགས་པ་ནི་མི་དགེ་བ་རྣམས་སམ། ལྟ་བུ་ལ་ཡོད་ན་མེད་དང་། ཏྲག་ཆད་དུ་
འཛིན་པ་དང་། བསྒྲོམ་པ་ལ་བྱིང་ཚོད་དང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཏེ་བཞི་སྐྱོང་པ་དང་། གཉིས་པ་རྣམ་
པ་ལ་སོ་སོ་འགོ་གཞོན་དང་། མཐའ་དག་སྦྱི་འབྱེན་གཉིས་སོ། །

གསུམ་པ་བསྒྲོམ་ཚུལ་ལ་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་གྱིས་སྒྲར་བཞིན་དུ་བསྒྲོམ་སྟེ་ཡང་
དག་པར་སྐྱོང་པ་བཞི་ལ་རང་བཞིན་མེད་དེ།^{༢༠} ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། དེས་ན་མཐར་འཛིན་
གྱི་ཏྲག་པ་སྐྱོང་པ་ལ་འདུན་པ་འབད་པས་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ། བརྩོན་འགྲུས་ཏྲག་ཏུ་བསྒྲོམ། ཚུལ་
སེམས་གྱིས་བྱིང་ཚོད་གྱི་གཉིན་པོ་བརྟེན། སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པས་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བྱེད་དུ་
འབྲེལ་ནས་མ་དམིགས་པ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བསྒྲོམ་མོ། །གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ནི་རྩ་འཁུལ་ཀྱང་པ་
འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ལས་སོ། །

རྩ་འཁུལ་གྱི་ཀྱང་པ།

གསུམ་པ་རྩ་འཁུལ་གྱི་ཀྱང་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་དང་། རང་བཞིན་དང་། བྱེད་ལས་སོ། །དང་
པོ་ནི་ཡང་དག་པར་སྐྱོང་པ་དང་། ཉེས་པའི་བྱི་མ་ལྟ་སྒྲངས་པ་ལས་སྦྱོང་། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས་མཆན་ཉིད་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞིག་གིས་རང་གི་ཕུང་པོ་ལྟ་
རྣམ་པ་དུ་མར་འགྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕ་བ་དང་། བར་
སྐབས་དང་། རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་མོས་པའི་ཉིང་འཛིན་དང་། འདུན་པ་དང་།
གསལ་བར་རྟོགས་པ་དང་། མཉམ་པ་རང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་བཞིར་གསུངས་མོད་གྱིས། བདལ་
འབྱམ་ལྟར་འདུན་པ། སེམས་དཔལ། བརྩོན་འགྲུས། སྐྱོད་པ་དང་བཞིར་^{༢༡}གསུངས་ཏེ། སྐྱེད་བྱེད་
གྱི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་སྒྲངས་པའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་དང་ལྟན་པ་རྩ་འཁུལ་གྱི་ཀྱང་པ་གསུངས་
པས་བརྒྱུད་དེ། དད་པ། འདུན་པ། བརྩོན་འགྲུས། ཤིན་ཏུ་སྒྲངས་པ། དཔལ་པ། ཤེས་བཞིན། སེམས་
དཔལ། བཏང་སྒྲོམས་དང་བརྒྱུད་དོ། །གསུམ་པ་ཕ་ཕ་བ་བཞིའི་རེ་རེ་ལ་བརྒྱུད་བརྒྱུད་དུ་བྱེད་པས་སུམ་

ཏུ་ཅ་གཉིས་སོ།།

གསུམ་པ་དམིགས་རྣམ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དམིགས་པ་ནི་ལོ་ལོ། བརྗེད་
ངས། སྒྲིན་ཡོན། བྱིང་བ། རྒྱུ་པ་དང་ལྷ་པོ་སྒྲོང་པ་ལ་དམིགས་སོ། གཉིས་པ་རྣམ་པ་ལ་གོང་གི་
བརྒྱད་པོ་དེས་སྤང་བྱ་སྒྲོང་བས་ཏེ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་ལ་མ་བཞག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ལེ་ལོ་འབྱུང་
བས། དེའི་གཉེན་པོར་དད་འདུན་བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་སྤྲངས་པ་དང་བཞིས་སྤང་སྟེ། འདི་ལྟར་
འདུན་པས་རྒྱུ་ལྷ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་མ་འདེབས་ཤིང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱེད་མ་
འདེབས་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་དང་པ་ཡིན་ཞིང་ལས་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་སྤྲངས་པ་ཡིན་ནོ། ཡང་ཞུགས་
པ་དང་པོའི་དུས་སུ་བརྗེད་པའི་འབྱུང་བས་དེའི་གཉེན་པོར་བྲན་པ་པེས་ཤིང་།^{༡༥} ཞུགས་པ་དངོས་
གཞིའི་སྐབས་སུ་སྒྲིན་ཡོན་འབྱུང་བས་དེའི་གཉེན་པོར་ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱ་རས་པེས་པ་དང་། དངོས་
གཞི་ཐ་མའི་སྐབས་སུ་བྱིང་ནས་འདུ་མི་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་སེམས་དཔའ། རྒྱུ་ལྷ་ལྟ་བུ་བྱེད་པའི་
གཉེན་པོར་བཏང་སྟོམས་པེས་པས་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། འདད་འདུན་བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་སྤྲངས་པ་
ཡིས། འཇུག་པའི་དུས་སུ་ལེ་ལོའི་ཕྱོགས་རིས་སྒྲོང་ཞིང་། ཞུགས་པའི་དུས་སུ་བྲན་པ་ཤེས་བཞིན་
དང་། སེམས་དཔའ་བཏང་སྟོམས་བཞིའི་བརྗེད་པེས་དང་། སྒྲིན་ཡོན་བཏག་ཅིང་བྱིང་རྒྱུ་སྒྲོང་
བྱེད་དོ།^{༡༦} ཞེས་སྒྲོ་བྱོས་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། གསུམ་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་དངོས་དང་སྒྲོ་རིག་དོས་
བཟུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་གོང་དང་འདྲ་སྟེ། རྒྱ་འབྲུལ་རྒྱུ་ལྷ་ལྟ་བུ་ལ་རང་བཞིན་མེད་དེ། གང་ལ་རང་
བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི།^{༡༧} ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐོས་བསམ་གྱི་
ཤེས་རབ་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་བསྐྱེད་འབྱུང་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་ཡོད་པར་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་རྒྱུ་གྱི་དབྱིབས་ནང་དུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡོད་པར་འབྱུང་ལ། བསྐྱེད་འབྱུང་
ཡོད་ན་གསལ་སྤང་ཅན་ཡང་ཡོད་པར་འབྱུང་རོ། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་ཐོས་བསམ་ལས་བསྐྱེད་འབྱུང་
མེད་གསུངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བསྐྱེད་པ་ལས་ཡང་དག་པར་སྒྲོང་བ་མི་འབྱུང་
བར་འབྱུང་རོ། ཡང་སྒྲོ་བྱོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་ལ་ལྟོས་ནས་རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་དཔྱོད།
རིགས་ལ་ལྟོས་ནས་བཅད་ཤེས་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དད་པའི་རྗེས་འབྲེང་དང་རིག་པའི་རྗེས་འབྲེང་
གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིད་དཔྱོད་རྗེས་དཔག་ཏུ་འབྱུང་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དད་པའི་རྗེས་འབྲེང་

དེ་ལྟར་དང་སྒྲ་མའི་དག་ལ་ལྟོས་ནས་ལུང་ཚད་མར་འགྱུར་བས། ཡིད་དཔྱོད་རྟགས་སྤྱོད་བ་ལས་སོགས་
ལ་མ་བརྟེན་པ་དང་དེ་གཉིས་འགལ་བས་སོ། །མི་ལྟོས་ན་ཐོས་བསམ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་བསྒྲུམ་བྱུང་ཀྱང་ཡོད་མོད་ཀྱིས། གཙོ་ཆེ་བ་ཐོས་བསམ་སྟེ། འབུམ་
ལས་འབྲུལ་བའི་བྲན་པ་སྤྱོད་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྷན་པ་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་ཀར་པ་དང་། བོན་ཉན་པ་དང་
བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ལ་རང་བཞིན་མེད་དེ།^{༡༥} ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་རྩུ་ལ་ལྟོས་ན་
རྩེས་དཔག་དང་ལུང་ཚད་མ་རིགས་ལ་ལྟོས་ནས་བཅད་ཤེས་དང་གསུམ་ཀར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་
གང་ཟག་རིགས་པའི་རྩེས་འབྲེང་གིས་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་ངེས་པས་རྩེས་དཔག་ལ། དད་པའི་རྩེས་
འབྲེང་ལ་ལྟོས་ནས་ལུང་དང་བཀའ་ཚད་མ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རིགས་ལ་ལྟོས་ནས་བཅད་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་
པར་རྟགས་ཀྱིས་རྟོགས་ཟེན་པ་འཇུག་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ཚུད་པ་སྤོང་བ་ལ་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་གསལ་སྒྲུང་སྒྲིམ་པར་ཐལ་བ་ནི་
མེད་དེ། བསྒྲུམ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་གསལ་སྒྲུང་སྒྱེད་པས་བྱབ་པ་མེད་པས་སོ། །གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ནི།
ཉེས་པའི་བྱི་མ་ལྟ་སྤོང་ཞིང་སྤོང་ལམ་རྒྱད་ལ་བསྒྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །གསུམ་པ་ངེས་ཚིག་ནི་རྒྱའི་
ཚོགས་བསོགས་ཤིང་སྤོང་དུ་རུང་པར་བྱེད་པས་སོ། །གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ལ་སྤང་བྱ་སྤོང་རུང་བྱེད་
ཅིང་སྤོང་ལམ་རྒྱད་ལ་བསྒྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཚོགས་ལས་འབྱུང་ཞིང་། །འཛིག་རྟེན་ཐོས་བསམ་བསྒྲུམ་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས། །བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས་ལམ་ལ་རྟོགས་པ་རྟེན། །ཐར་པའི་ཆ་མཐུན་ཉམས་སྤངས་
མཛོན་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ས་དང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་འབྲུལ་གྱི་ལྷེ་མིག་ལས་
འཛིག་རྟེན་པའི་ཚོགས་ལམ་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་པའོ། །

ལེའུ་ལྷ་པ། འཛིག་རྟེན་པའི་སྦྱོར་ལམ་བསྟན་པའི་སྒྲོམ།

གཉིས་པ་སྦྱོར་པའི་ལམ་ལ། དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་སྦྱི་སྦྱེས་པས། དེ་
ལ་གསལ་སྒྲུབ་ཐོབ་པར་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་དང་། རང་བཞིན་དང་། བྱེད་
ལས་སོ། །དང་པོ་ལ་རྟེན་དང་། རྟེན་པ་དང་། སྐུ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལས་ཀྱི་རྟེན་གོང་དུ་སོང་ལ།
བསམ་པའི་རྟེན་ནི་ཚོགས་ལམ་དུ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་བསམ་པ་ལས་འབྲུག་པོ། གཉིས་པ་ཚོགས་ནི་
དབང་པོ་ལ་རག་ལས་པ་སྟེ་ཚོགས་ལམ་ས་གཅིག་ལའོ། གསུམ་པ་ནི་བསམ་གཏན་ས་རིགས་དུག་
ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུག་སྟེ། མཐོང་ལམ་དུ་འབྲུག་པོ།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་ངེས་ཚིག་གོ། དང་པོ་ལ་
གསུམ་ལས། གཞན་ལུགས་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཛིག་རྟེན་བསྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་སྒྲུབ་པ་
སྟེ་རྗེ་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་ནི། མཐོང་ལམ་ལ་ཡང་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་བོན་ཉིད་སྦྱིའི་རྣམ་
པ་རྟོགས་པ་ཡང་ཚོགས་ལམ་ལ་བྱུང་ཆེས་སོ། །ཡང་དོ་བས་འཛིག་རྟེན་པའི་བསྒྲོམ་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་མཐོང་ལམ་གྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྦྱོར་ལམ་ཙམ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་བསྒྲོམ་བྱུང་ཤེས་
རབ་ཐབས་ཀྱི་ཟེན་པ་མཐོང་པ་ལམ་གྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི།
ཉེར་ལེན་དེ་བོན་མཚོག་ལས་བཟོད་པ་མན་ཆད་ལ་བྱུང་ཅིང་། རྒྱ་དང་པའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ན་བོན་
མཚོག་ལ་བྱུང་ཅིང་། ཚོགས་ལམ་ན་ཡང་བསྒྲོམ་བྱུང་ཙམ་གཅིག་ཡོད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚོགས་
ལམ་ཆེན་པོ་རྗོགས་ནས་མཐོང་ལམ་ས་སྦྱེས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལས་འདས་པར་བྱིན་པར་བྱེད་པ་འམ།
ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་རྗེས་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་བསྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་དུ་
བྱིན་པར་བྱེད་པ་གང་རུང་ཡིན་ཟེར་བ་ནི། ས་མཚམས་ཡིན་པས་དང་། བརྒྱུད་ནས་མཐར་བྱིན་དུ་བྱིན་
པ་ལ་མ་བྱུང་པོ། །ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་བསྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བོན་ཉིད་རྟོགས་པ་
ལ་གསལ་སྒྲུབ་སྟེས་པ་གང་ཞིག་གིས་མཐོང་ལམ་དུ་བྱིན་པར་བྱེད་པ། ཞེས་མངའ་བདག་གིས་
གསུངས་པ་ཡང་། ས་མཚམས་སུ་སོང་པ་དང་རྒྱུད་ནས་བསྒྲོམ་པ་ལ་བྱིན་པ་ལ་མ་བྱུང་པོ། །ཡང་
འཛིག་རྟེན་བསྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་གསལ་སྒྲུབ་ཅན་གྱིས་བྱིན་པར་བྱེད་པ། ཞེས་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་
གསུངས་པ་ཡང་། འཛིག་རྟེན་བསྒྲོམ་བྱུང་མཐོང་ལམ་ལ་བྱུང་ཆེས་སོ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་བསྐྱེད་བྱུང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་དོན་སྤྱི་ལ་གསལ་སྤང་ཐོབ་
པས་བྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ལ་གསལ་སྤང་བྱུང་པར་ཅན་ནི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ལ།
དོན་སྤྱི་རྟོགས་ཙམ་ནི་ཚོགས་ལམ་ནས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱིན་མེད་དེ་དེ་དག་གང་ཡང་མ་ཡིན་གསལ་
སྤང་ཐོབ་ཙམ་ཡིན་པས་སོ།།

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་གསུམ་སྟེ། ས་མཚན་ས་དང་། རྣམ་གྲངས་དང་། སོ་སོའི་དོན་ནོ། །
དང་པོ་ལ་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་རྫོགས་ནས་མཐོང་ལམ་རྒྱད་ལ་མ་སྤྱེས་གྱི་བར་དེ་སྤིང་།
གཉིས་པ་རྣམ་གྲངས་ལ་གསུམ་སྟེ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། དེའི་རང་བཞིན། རྟགས་དང་པན་ཡོན་ནོ། །དང་
པོ་ལ། དབྱེ་གཞི་ནི་སྤྱིར་ལམ་ཙམ་མོ། །དབྱེ་རོ་ནི། རྟོད་དང་། ཕྱེ་མོ་དང་། བཟོད་པ་དང་། བོན་
མཚན་གོ། །འབུམ་ལས་ཀྱང་། རྟོད་སྤྱང་བ་ཐོབ་པ། ཕྱེ་མོ་སྤྱང་བ་མཆེད་པ།^{༡༤} བཟོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
གྱི་དོན་ལ་ཞུགས་པ། འཛིག་རྟེན་བོན་མཚན་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་^{༡༥} ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རྒྱ་
མཚན་གཟུང་འཛིན་ཆ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་པ་སྟེ། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། གཉེན་པོ་བརྟེན་
པ་དང་། གང་ཟག་རྫས་འཛིན་པ་དང་། སྤྱིས་བྱ་རྟག་འཛིན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་བཞི་ལ་
ལྟོས་ནས་འབྱེད་དོ། །དབྱེ་དོན་བདག་མི་གཅིག་གྲངས་དེས་རྒྱད་ལ་སྤྱེ་ཚུལ་ལོ། །དགག་བྱ་བཞི་ལ་
ལྟོས་ནས་དེས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱེད་བྱུང་རང་བཞིན། རྟོགས་པའི་ཚུལ། སྒྲིམ་བྱེད་གྱི་སྒོ་རིག་གོ་
དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དམིགས་པ། རྣམ་པ། བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་སྤྱིར་ནི་རོ་བོ་རྟོག་འཛིན་ལ་བྱུང་
པར་གཞན་རྟོག་གི་གཞིར་གྱུར་པ། བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བདེན་པ་གཉིས་སམ་བཞི་ལ་སྤྱི་
མ་དང་སྟོང་ཉིད་གྱི་ཚུལ་དུ་དམིགས་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་སྤང་བྱ་རྣམ་པ་བཞི་ནི་རྟོག་པ་བཞི་སྟེ་འག་ཏུ་
འབྱུང་ངོ་།།

གཉིས་པ་རྣམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟོགས་བྱེད་ཡེ་ཤེས་དང་། རྟོགས་བྱ་གཟུང་འཛིན། རྟོགས་
ཚུལ་དགག་སྤྱབ་གྱི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་འཛིག་རྟེན་བསྐྱེད་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བོན་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་རྣམ་
པ་ལ་གསལ་སྤང་ཐོབ་པ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བཞི་རུ་འགྲུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
སྤྱིར་དོས་བཟུང་། བྱེ་བྲག་དོས་བཟུང་། རི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བྱི་དང་ནང་གི་སྤྱི་
མཆེད་ལ་འདོད་པའམ། བདག་གི་བ་དང་བདག་ལ་སྤྱི་བྱ་དང་། ཤེས་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་འདོད་པ་

ནི་བསྐྱོག་ན་མཚུངས་པ་དང་། བདག་མ་གྲུབ་པར་བདག་གི་བ་མི་འབྲུབ་པོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་
གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལ་དེ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་ནི་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་དེ་ལྟར་ན། ཡུལ་ཅན་འཛིན་པའི་
སྐད་ཅིག་དེ་ལ་འཛིན་པས་ཞེན་ན་ནི་ཤེས་རྒྱུ་དག་ཉིས་འཆང་དུ་འགྱུར་ལ། མི་ཞེན་ན་ཁས་སྤངས་
ཉམས་སོ། །དེས་ན་འབྲུམ་ཏིག་ལས་གཟུང་བ་ཡུལ་གྱི་རྟོག་པ་དང་འཛིན་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་
ཞེས་གསུངས་པས། ཡུལ་གྱི་ལྷོག་པ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ལྷོག་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་
པའོ། །དེས་ན་ཡུལ་དུ་རྟོག་པ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་རྟོག་པ་གཉིས་ཀ་གཟུང་བ་ལ། ཡུལ་ལ་རྟོག་པ་དང་
ཡུལ་ཅན་ལ་རྟོག་པ་གཉིས་ཀ་འཛིན་རྟོག་ཡིན།^{༡༧} ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་
མཆེད་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱན་འབྱུང་གི་རྒྱུ་དག་གིས་བསྐྱེས་པ་རྣམས་ཡིན་
ཞིང་། དེ་ལ་སྤང་བྱར་ཞེན་པ་དང་།^{༡༨} གཉིས་པ་གཉིན་པོ་བཞེན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ནི་སྤྲ་མེད་བཅུ་
དང་སྟོང་པ་བཙོ་བརྒྱུད་ལམ་སྟུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ལ་སོགས་འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བསྐྱེས་པ་རྣམས་ཡིན་
ཞིང་དེ་ལ་གཉིན་པོར་ཞེན་པ་དང་། གསུམ་པ་གང་ཟག་རྩ་ས་འཛིན་བདག་རྟོག་པ་གཅིག་སྤྱོད་རང་
དབང་ཅན་ཡུལ་ལ་འོངས་སྟོང་པ་པོར་ཞེན་པ་དང་། བཞི་པ་སྐྱེས་སྤྱོད་བཏགས་འཛིན་ལ་དེ་ལྟར་མི་
རྟོག་ཀྱང་སྤང་བོ་ལཱ་འཛིན་རྒྱུ་ཅམ་ལ་སེམས་ཅན་དང་གཡུང་དྲུང་སེམས་དཔར་བརྟེན་བཏགས་ནས་ཡུལ་
ལ་སྟོང་པར་འཛིན་ཞིང་ཞེན་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ཡོད་པར་རྟོག་པ་དང་། གཉིན་པོ་ཡོད་པར་རྟོག་
པའོ།^{༡༩} ཞེས་དང་། བདག་བྱེད་པའི་སྐྱེས་སྤྱོད་གཞན་དུ་ལྟ་བ་དང་། ལུས་སེམས་དངོས་པོར་ལྟ་
བའོ།^{༢༠} ཞེས་འབྲུམ་ཏིག་ལས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་རྟོགས་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྟོག་པ་དངོས་ལ་སྤང་བཞི་ལས། གཟུང་རྟོག་
ཁོ་ན་ཡིན་པ་བྱམ་པ་ལ་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་འཛིན་རྟོག་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་
དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ལ་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་མཐོང་བསྟོམ་གྱི་
མཉམ་བཞག་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྩོད་སྦྱང་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་མཛོད་ལས་ཁ་
དོག་གསལ་བ་དབང་པོའི་ཡུལ། ཁ་དོག་ཅིར་གསལ་སེམས་ཀྱི་དབྱིངས་^{༢༡} ཞེས་པ་དང་། འབྲུམ་
ལས་གཟུགས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གསལ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་^{༢༢} ཞེས་གསུངས་
པ་དང་འགལ་ཞེན། སྟོན་མེད་དེ། རྟོགས་ཡུལ་ཉིད་དངོས་པོ་ཡིན་གྱིས། དེ་ནི་བྱམ་འཛིན་སེམས་སྤྱོད་

འདོད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེས་ན་ཡུལ་འཛིན་པ་སེམས་ལ་ཡུལ་ཉིད་སེམས་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
ལ་སྐད་ཅིག་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། གནས་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཡུལ་མ་
ཡིན་ཀྱང་། སྐད་ཅིག་དེ་འདས་འགག་པར་མ་ཆོད་ལ་རྟོགས་པ་ལ་འདོད་པས་སོ། །ཡང་གང་ཟག་
རྩིས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཡོད་ན། རྩིས་འཛིན་རང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ནི། སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་ནི་བསམ་
དངོས་སུ་བཞག་པ་ལ་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱིས། དེ་ལྟར་མིན་ན་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རང་ཡང་ཡོད་པར་
འགལ་ཡོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་ལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ལྟར་འཛིན་རྟོག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་ཡང་གཉིས་
ཀར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། འདིར་ནི་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པའི་ལྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེར་ནི་སྤྱི་རྒྱུན་ལ་མ་
ལྟོས་པའི་ལྟོག་པ་ཡིན་པས་སོ། །བཞི་པ་ལ་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་མཉམ་བཞག་ན་སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་
མེད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དེ། རྟོག་མེད་སྒྲོམ་པ་ཉེ་བར་ཞི་ཡང་རྟོག་བཅས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་པས་སོ། །

བཟུང་འཛིན་རྟོག་པ།

གསུམ་པ་དགག་བསྐྱབ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་དང་། དེས་ཆོག་གོ་
དང་པོ་ལ་སྒྲིར་རྟོག་པ་ཅམ་ནི་འདྲེས་རྒྱུ་འཛིན་པ་ཡིན་མོད་གྱིས། འདིར་སྐབས་དོན་ལ་ཞེན་པ་དང་
བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ས་མཚམས། རྣམ་གྲངས། སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་
ཁ་ཅིག་ན་རེ་དྲོད་སོགས་མཉམ་བཞག་ན་རྟོག་པ་གང་ཡང་མེད་ལ། རྩིས་ཐོབ་ན་བསྐྱབ་རྟོག་ཡོད་
ཟེར་བ་ཡང་། དེས་འབྱེད་མཉམ་བཞག་ཏུ་བོན་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཉེ་རྟོག་བྲལ་
ཡིན་པས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་དག་གི་མཉམ་བཞག་ན་སྒྲོ་དོན་སྣང་བའི་རྟོག་པ་དང་མ་བྲལ་ཟེར་
བ་ཡང་མཉམ་བཞག་སྒྲོས་མེད་ལ་གསལ་སྣང་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དེས་འབྱེད་གྱི་
རྩིས་ཐོབ་ན་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། མཉམ་བཞག་ན་དགག་རྟོག་ཡོད་དེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་བཀག་
པས། མཉམ་བཞག་ལ་གསལ་སྣང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དོ་པས་གཟུང་འཛིན་གྱིས་སྣང་བའི་བོན་
ཉིད་མཐོང་མེད་གྱི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། མཐོང་སྣང་ས་བོན་དང་མ་བྲལ་ཞིང་དེས་སྣང་གི་བོན་ཉིད་
མདོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པས་དགག་རྟོག་ཏུ་བཞག་ཟེར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་མཐོང་སྣང་
བཀག་པའམ་ཡང་ན་ཡོད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མཐོང་ལམ་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྐྱབ་
རྟོག་ལྟོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྣང་བྱ་གཟུང་འཛིན་བཀག་པའི་བོན་ཉིད་མདོན་སུམ་ན་མ་མཐོང་

པས་དགག་ཏྟག་ཏུ་བཞག་ལ། གཉེན་པོ་ཡོད་པར་རྟོག་པ་དང་ཡུལ་བཞི་ལ་རྟོག་པས་སྐྱབ་རྟོག་ཏུ་
བཞག་གོ། དེས་ན་མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་གྱི་མཉམ་བཞག་ན་གཉིས་ཀ་མེད་ལ། རྗེས་ཐོབ་ན་བཀག་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཡོད་དོ། །གལ་ཏེ་གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས་རིག་པར་སྐྱེས་ཆད་རྟོག་པར་བཤད་པ་
དང་འགལ་ཞེ་ན་སྒྲིན་མེད་དེ། དེས་ནི་རྣམ་མཁུན་མ་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པའི་སྒྲོའི་ཞེས་པ་ལ་
དགོངས་སོ།།

གཉིས་པ་རྣམ་གྲངས་ལ་དངོས་དང་ཚྱོད་སྒྲོང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡུལ་གཟུང་འཛིན་དུ་
ཞེན་པས་སྐྱབ་རྟོག་གཉེན་པོ་སྤངས་པར་རྟོག་པས་དགག་རྟོག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ན་སྐྱབ་
རྟོག་འདི་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུག་ལམ་མ་འབྲུག་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་མེད་པའི་
སྒྲོ་འདོགས་མི་ཆོད་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྟོག་པ་སྤང་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལན་
ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་རྟོག་པ་འབྲུག་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཡུལ་གཟུང་
བར་བདེན་པ་ལ་རྟོག་པས་འཛིན་པར་ཞེན་པས་འཛིན་རྟོག་ ཡུལ་འཛིན་པར་བདེན་པ་ལ་རྟོག་པས་
གཟུང་བར་ཞེན་པས་གཟུང་རྟོག་ཡིན། དེས་ན་ཡུལ་ཉོན་མོངས་གཟུང་བར་བདེན་པ་ལ་རྟོག་པས་རྣམ་
བྱང་གི་གཟུང་བར་ཞེན་པས། རྣམ་བྱང་གི་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འདི་
དག་སྒྲོང་བ་ངེས་འབྱེད་བཞིའི་མཉམ་བཞག་ལ་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་རོ། །རྗེས་ཐོབ་ཡུལ་གཟུང་བ་
གཟུང་བར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོང་པས་སོ།།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་འདི་དག་བར་མ་ལ་འབྲུག་པས་གཟུང་འཛིན་དུ་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་
ཡང་གཟུང་དང་འཛིན་པ་ལ་དེ་ཉིད་དུ་ཞེན་པས་འབྲུག་པའོ། །དེས་ན་སྒྲོ་འདོགས་མི་ཆོད་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། ཞེན་ཡུལ་སྒྲོང་བར་མ་གྲུབ་པས་གཉེན་པོ་བཞིས་སྒྲོང་བའོ། །གསུམ་པ་ཚྱོད་སྒྲོང་ལ་ཤེས་
པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་འཛིན་རྟོག་ཏུ་འགྱུར་ཞེ་ན། ཡུལ་གྱི་ཤེས་པ་འཕམ་དེ་ཉིད་རྟོགས་བྱེད་གང་། དང་
པོ་བྱབ་པས་བདེན་གཉིས་ལ་འདོད་པས་སོ། །གསུམ་པ་སོ་སོའི་དོན་ལ་གཟུང་འཛིན་བཞི་དང་
གཉེན་པོ་བཞིའོ། །གསུམ་པ་ངེས་ཆོག་ནི་སྒྲོ་ཞེན་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དགག་བསྐྱབ་གྱི་རྣམ་པ་
ཅན་ཡིན་པས་སོ།།

གསུམ་པ་བསྒྲོམ་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། ལམ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དབང་པོ་བསྒྲོམ་པ་དང་། ཕྱི་མ་
གཉིས་ལ་སྒྲོབས་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་བདག་མེད་

སྤྱིའི་རྣམ་པ་ལ་མངའ་བློ་བ་^{༡༡} ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དད་པ་བརྩོན་འགྲུས་དྲན་པ་
 ཉིང་འཛིན་གེས་རབ་དང་ལྷོའོ། །འོག་མས་གོང་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའོ། །གསུམ་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི་
 མཉམ་རྒྱུ་ལྟེན་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། འབྲུམ་ལས་དབང་པོ་ལ་རང་བཞིན་མེད་དེ།^{༡༢} ཅེས་སོགས་
 གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟོབས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་ནོ། །དང་པོ་གསུམ་ལས།
 མཚན་ཉིད་ནི་བདག་མེད་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའོ། །དབྱེ་བ་ནི་དབང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་རྩེ་
 ཟད་སྟོབས་ཆེ་བར་གྱུར་བས་སོ། །དེ་མེན་དུ་སྟོབས་བཅུ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ནི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་
 པས་སོ། །བསྐྱེད་ཚུལ་ནི་མཉམ་རྒྱུས་བསྐྱེད་སྟེ། སྟོབས་ལ་རང་བཞིན་མེད་དེ་^{༡༣} ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་བདག་མེད་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ལ་སེམས་ཅུ་གཅིག་
 པའོ། །དབྱེ་བ་ལ་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དང་། གུན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱ་ཉིང་དང་། ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནོ། །བསྐྱེད་ཚུལ་ནི་སྦྱར་བའི་དུས་སུ་རི་བཞིན་དང་། དངོས་གཞིའི་དུས་
 སུ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་རང་བཞིན་མེད་དེ།^{༡༤} ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟོགས་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། རྒྱད་པར་དབྱུང་པའོ། །དང་པོ་ལ་མདོ་
 ལས་ཤར་སྒོར་རྒྱ་བཞི་གཟུགས་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཐུན་པ་ལ་སྒྲོན་མེ་བཏོགས་པ་ལྟར་
 གསལ་བར་འགྱུར། བྱང་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་མིང་བཞིའི་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་རྩུ་ར་ལག་མཐིལ་
 དུ་བཞག་པ་ལྟར་གསལ་བར་འགྱུར་^{༡༥} གསུངས་པས་འདིའི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་
 ལུགས་ལ་མེའུ་དཔལ་ན་རེ། གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་རྒྱུད་བྱོད་འབྲིང་ཅུ་མོ་ཆེན་པོ་
 བཟོད་པ་ཡིན་ལ། འཛིན་པ་རྟོགས་པ་བོན་མཚོག་ཡིན་ཏེ། རུབ་ཏུ་མཐོང་ལམ་སྦྱེས་པར་གསུངས་
 པས་^{༡༦} སོ་གསུངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱབ་བྱེད་གཅིགས་སུ་མི་ཆེ་ལ། འཛིན་པ་རྟོགས་པ་བྱོད་ལ།
 གཟུང་བ་རྟོགས་པ་རྒྱུད་བྱོད་ཅུ་མོ་འབྲིང་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་བོན་མཚོག་ཡིན་པ་དང་ཡང་མཚུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་བྱོད་ཅུ་མོ་སོ་གཟུང་བ་རྟོགས་ལ། བཟོད་པ་བོན་མཚོག་གིས་
 འཛིན་པ་རྟོགས་པ་འབྲུམ་ཉིག་ལས་སྦྱར་བའི་ལམ་འོག་མ་གཉིས་ལ་སྦྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་སྤངས། གོང་
 མ་གཉིས་ལ་ནང་འཛིན་པའི་སེམས་སྤངས་^{༡༧} ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་རྟོག་པ་ཆ་བཞི་སྤངས་
 པའོ། །གསུམ་པ་རྩོད་སྦྱོང་ལ་ཉོན་མོངས་ལས་གཉེན་པོ་མ་བཤད་པས་སོ་སྒྲུལ་ན་ཤུགས་ལ་བཤད་
 པ་སྟེ། བྱང་དུ་འཛིན་པ་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་རྒྱད་པར་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་

ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཆ་བཞི་
ལ་སྒྲོ་འདོགས་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཆོད་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་གྲ། སེམས་ཅན། མི། ལྷ་སྒྲིན། མ་ཡིན་པར་འཛིན་
པའི་སྒྲོ་འདོགས་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཆོད་པ་བཞིན་ཟེར་བ་ནི། སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ལ་ཚད་མ་དགོས་པ་
ལ་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེས་འབྱེད་ཆ་བཞིའི་མཉམ་བཞག་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ལ།
རྗེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དམིགས་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་ཟེར་བ་ཡང་། གསལ་སྒྲུང་མི་འདྲ་བ་བཞི་མ་ཆོད་པ་
དང་། རྟོག་པ་བཞི་སྒྲོང་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། གྲོད་སྒྲུང་པ་ཐོབ་པ། ཅེ་མོ་སྒྲུང་བ་མཆེད་པ།
བཟོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཞུགས་པ་འཛིན་ཉིན་བོན་མཆོག་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཞེས་
གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ།

གཉིས་པ་རང་ལུ་གསལ་ལྟོག་པ་ཆ་བཞི་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་གསལ་སྒྲུང་མི་འདྲ་བ་
བཞི་སྒྲེ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། གོང་གི་ལུང་གིས་ཤེས་ལ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་འོག་མའི་དམིགས་རྣམས་ཀྱི་དོན་
རྒྱུ་དང་འཛིན་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མངོན་ཞེན་འགོག་པ་རྣམས་པ་སྟེ། དེས་ན་འོག་མ་འོག་མའི་
དམིགས་རྣམས། གོང་མ་གོང་མའི་དམིགས་པར་འགྱུར་བས་སོ།

གསུམ་པ་ཚུད་སྒྲོང་ལ། བསྒྲུམ་བྱུང་དེས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཆེན་གཅད་བྱའི་གཞི་དེ་
སྒྲུང་ན་བོན་ཅན་རིག་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་ལ། མི་སྒྲུང་ན་བོན་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་མི་ཆོད་པར་
འགྱུར་ཞེན། འདིའི་ལན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ལ་མི་སྒྲུང་ལ་སྒྲོས་པ་གཅོད་པའི་རིགས་ཤེས་ལ་སྒྲུང་ཟེར་བ་ཡང་རིག་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་སྒྲུ་མ་
ཁ་ཅིག་གིས་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བོན་ཅན་གྱི་ལྷོག་པའི་སྒྲོང་ཉིད་སྒྲུང་ལ་ངོ་བོ་མི་སྒྲུང་། རྗེས་
དབག་ལ་ངོ་བོ་འཇམ་རྣམས་པ་ཅམ་གཅིག་སྒྲུང་ལ་ལྷོག་པ་མི་སྒྲུང་གསུངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟོག་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ལྷོག་པ་རྟོག་པའི་སྒྲོ་དང་བཅས་པས་རིག་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་ལ། རྗེས་དབག་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ལྷོག་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་སྒྲུ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་བསྒྲུམ་བྱུང་དེས་བོན་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་གཞལ་བས་
སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ལ། ལྷོག་པ་མ་གཞལ་བས་རིག་གྲུབ་ཏུ་མི་འགྱུར་བའོ། །མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
བོན་ཅན་གྱི་སྒྲོང་ཉིད་གཞལ་ལ། རྗེས་དབག་གིས་བོན་ཅན་གྱི་ལྷོག་པ་གཞལ་གསུངས་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་འཇམ་ན་རིག་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་ལ། ལྷོག་པ་མི་འཇམ་བས་སྒྲོང་ལྷོག་པ་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་
འདོགས་མི་ཆོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་བོན་ཅན་གྱི་སྒྲོང་ཉིད་འཇམ་བས་རིག་གྲུབ་ལ། བོན་ཅན་

གྱི་ལྷོག་པ་རྗེས་དཔག་གིས་འཇལ་བས་སྒོམ་བྱུང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གསུམ་ཀ་ལྟར་ན་
 ཐོས་བསམ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ཐོས་བསམ་ལ་བརྟེན་པས་སོ། །དེས་ན་
 འདིར་དེ་སྐབས་སུ་མ་བབ་པའོ།།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་ཚད་མས་སྒྲོ་འདོགས་གཙུག་པའི་གཞི་མི་སྣང་སྟེ་དོན་སྦྱི་ཡིན་
 པས་དང་། བསྒོམ་བྱུང་ལ་གསལ་སྣང་སྦྱེས་པའི་གཞི་སྣང་ཡང་རིག་གྲུབ་ཏུ་མ་ཡིན་པ་ནི། སྦྱར་ལམ་
 དུ་རིགས་ཤེས་མ་གྲུབ་སྟེ། རིགས་ཤེས་ནི་ཐོས་བསམ་ལ་བརྟེན་པས་ཚོགས་ལམ་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་
 མཉམ་བཞག་ལ་བཀག་ལྷོག་ལ་རྗེས་ཐོབ་བསྐྱབ་པའི་ལྷོག་པའོ།།

གསུམ་པ་རྩོད་སྒྲོང་ལ་མཉམ་བཞག་སྦྱོས་བཅས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གཟུང་འཛིན་བཀག་པ་
 ལ་བཞག་པ་ཡིན་པས་དང་། གསལ་སྣང་མི་ཚད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཀག་ལྷོག་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
 རྗེས་ཐོབ་སྐྱབ་ལྷོག་ཡིན་པས་སོ།།

གསུམ་པ་སྒྲོ་རིག་ལ་འོན་སྦྱར་བ་ལམ་གྱི་སྒྲོ་རིག་འདི་གང་དུ་འགྱུར་ཞེན་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ་ཡང་ཚད་མར་འདོད་པ་དང་། ཚད་མིན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད་པ་ནི། ཡུལ་མངོན་གྲུབ་ལ་རྟོག་མེད་དུ་ཐལ་ལོ། །ཡང་
 ཁ་ཅིག་གིས་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་མངོན་འགྱུར་བཞི་ལ་སྒྲོ་འདོགས་མི་འདྲ་བ་བཞི་
 ཚད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གསལ་སྣང་མི་འདྲ་བ་བཞི་དོན་སྦྱི་ལ་སྦྱེས་
 པས་སྒྲོ་འདོགས་ཚད་པར་མ་གྲུབ་པོ། །ཡུལ་བོན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་ན་མཐོང་ལམ་དང་ཁྱད་མེད་
 དུ་འགྱུར་ལ། མ་གྲུབ་ན་ཁས་སྒྲུངས་ཉམས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་འདོད་པ་ཡང་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་ལམ་དུ་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་ཟེན་ལ་འཇུག་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་གིས་ཡིད་དཔྱོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་དཔྱོད་ནི་རྟོགས་དང་སྦྱོང་བ་ལ་མ་བརྟེན་
 པར་སྒྲར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་དོན་དང་མཐུན་པར་ངེས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ལས། ཚོགས་སུ་ཐོས་
 བསམ་ལ་བརྟེན་པས་བསམ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་སྒྲུ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་སུ་འདོད་པ་སྟེ།
 དེ་ཡང་དད་པའི་རྗེས་འབྲེང་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྦྱེས་པའི་བཅད་ཤེས་ལ། རིག་པའི་
 རྗེས་འབྲེང་ལ་ལྟོས་ནས། རྗེས་དཔག་གིས་རྗེས་སུ་སྦྱེས་པའི་བཅད་ཤེས་ཡིན་གསུངས་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲོ་དེ་ལ་གསལ་རྟོགས་ཡོད་ན་ཚད་མར་འགྱུར་ལ། མེད་ན་ཡུལ་བཞི་ལ་གསལ་

ཐོབ་ནས་ངན་སོང་དུ་མི་ལྟོང་པར་གསུངས་པ་དང་འགའ་ལོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་དབང་པོ་འབྲིང་ལ་དགོངས་ཤིང་འདིར་རྫོན་པོ་ལ་དགོངས་གསུངས་པ་འཇམ། ཡང་ན་བཟོད་པའི་བླ་མེད་ལ་དགོངས་པས་སོ། །བསམ་པའི་རྟེན་ནི་གཉིས་ལས། དང་པོ་དངོས་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་ལྟོག་ལ། དད་པའི་ཡུལ་བྱད་པར་ཅན་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་བའོ། །གཉིས་པ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་རྟོགས་སྤྲོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སོམ་ཉི་མེད་དེ། བདག་མེད་རྟོགས་པས་དང་། ཐབས་ཀྱི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་སྤྲོད་བྱས་པའི་ལས་ལ་འཇུག་སྟེ། གཞན་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཀུན་ནས་ལྡང་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་སྤང་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྦྱིབ་པ་རགས་པ་ལྡང་མི་འགོགས་ཏེ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གནོད་སེམས་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། གཉིད་དང་། རླུག་པ་སྟེ། སེམས་ཡོངས་སུ་ཞུམ་པ་དང་། རྟོན་པ་དང་འབྱོད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་གཡེང་བ་རྣམ་ལྡང་མི་འགོགས་སོ། །འོ་ན་གཉིད་རླུག་གཅིག་ཏུ་འཛོག་ལ་རྟོན་འབྱོད་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་དེ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྒྱ་དང་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་མཚུངས་པས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྩི་བཅུད་ཀྱི་ཟས་དང་། ངལ་བ་ལ་སོགས་ལས་བྱུང་བ་དང་། འཇུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་སེམས་བསྡད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་། རྣང་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྤངས་པས་སོ། །འོག་མ་ཡང་བརྩེ་བ་དང་རྟོན་པ་ལ་སོགས་འདོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དང་། སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་པ་དང་ཞི་གནས་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་། ཞི་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྤངས་པས། གཉིས་པ་ལ་དེ་དག་གི་བག་ལ་ཉལ་ཡང་སྤངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་སྤྲོད་པའི་རྟོགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་པལ་ཆེར་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་བསྐྱས་པའི་སྤྲོད་པ་ནི། རང་ཉིད་དགོ་བ་ལ་གནས་ཤིང་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་པལ་ཆེར་གཞན་དོན་གྱིས་བསྐྱས་པ་ནི། ཡར་བྱིན་བཅུད་དང་འབྲེལ་བའི་དགོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བའོ། །

གསུམ་པ་རྒྱུ་ལ་ཞུགས་པའི་རྟོགས་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་རྟོག་ཏུ་བྱན་པ་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པ་དང་། གཉིས་པ་གཞན་དག་གྲུས་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ནི་ལུས་གཙང་སྟེ། ཤིག་དང་སྲོ་མ་ལ་སོགས་མི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྩེ་མོ་ཐོབ་པའི་རྟོགས་ལ་ལུས་སྤྲོད་པ་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ལུས་ལ་སྤྱོད་བྱའི་རིགས་ལྡང་བ་རྒྱུ་མི་འབྱུང་བ་དང་། གཉིས་པ་སྤྲོད་པའི་རྟོགས་ལ་རང་དོན་གྱིས་བསྐྱས་པ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀས་བསྐྱས་པའི་རྟོགས་སོ། །དང་པོ་ལ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་

དག་པར་ལེན་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་རང་དགེ་བ་ལ་གནས་ཤིང་གཞན་དགེ་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། ཡར་ཕྱིན་བཅུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བའོ། །གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་རྟགས་ལ་འོག་མ་བའི་བསམ་པ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཆབ་མར་དཔྱལ་བར་ཆོད་པའོ།།

གསུམ་པ་བཟོད་པའི་རྟགས་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་གྱིས་བགྱི་བར་མི་རུས་པ་སྟེ། ཐེག་པ་དམན་པའི་གཡོ་སྒྲུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་དེ། རང་གི་ལམ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་བདུད་རྟིག་ཅན་གཡུང་རྒྱུད་སེམས་དཔའི་རྒྱུ་རྟེན་སྟེ། འོག་པའི་ལུང་སྒྲ་ཆོགས་སྟོན་པ་ལ་བདུད་རྟེན་ཤེས་པའོ། །བཞི་པ་བོན་མཆོག་ཐོབ་པའི་རྟགས་ལ། ལས་གང་སྟོན་ཀྱང་འཁོར་གསུམ་མ་དམིགས་པས་སྟོན་པ་སྟེ། སངས་བླ་མ་དཔེས་པའི་སྟོན་པའོ།།

གཉིས་པ་རྟགས་སུ་སྟོར་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། གང་གིས་སྟོར་ན་སྟར་རྟོགས་ཟེན་གྱིས་ལ། གང་ལ་སྟོར་ན་ངེས་འབྱེད་ཆ་བཞི་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ལའོ། །རི་ལྷ་ར་ན་གཉིས་ལས། རྟགས་དགོད་པ་ནི། སྒྲིས་བྱ་དེའི་རྒྱུད་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་བྱུང་པར་ཅན་རྟགས་སུ་བགོད་ནས། མཉམ་བཞག་གི་རྟོགས་པ་དང་ལྷན་པར་རང་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་པོ། །འོག་མས་ཀྱང་བསྐྱབ་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ཆགས་སྟོན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱབ་པ་བཞིན་ལ། དེའི་ཕྱོགས་ལུང་གིས་གྲུབ་པོ། །རྒྱུད་གཞན་གྱིས་དེ་མི་རུང་ན་གཞན་རྒྱུད་སྐྱབ་པའི་རྟགས་རྒྱན་ཆད་ཏུ་འགྱུར་ངོ། །གཉིས་པ་ལ་བོན་ཅན་རྟགས་མཐོང་བའི་གང་ཟག་ལ་གྲུབ་པོ། །བསྐྱབ་བྱ་ནི་བོན་དང་བོན་ཅན་གྱི་ཆོགས་པ་སྟེ། གཞན་རྒྱུད་ལ་བསྐྱབ་པས་སོ། །རྟགས་ལ་ཕྱོགས་བྱུང་གཉིས་ལས་དང་པོ་གཞན་རིག་གིས་གྲུབ་པ་ལ། གཉིས་པ་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་པོ། །དེ་དང་ལྷན་པས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ནི་སྟོར་ལམ་མཉམ་བཞག་གི་རྟོགས་པ་དང་ལྷན་པས་གྲུབ་ལ། དེའི་རྟགས་སྟར་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་གྲུབ་པོ།།

གསུམ་པ་ཚོད་སྟོང་ལ་ལུས་ངག་གི་བསམ་པ་དབག་མི་རུས་ཞེན། སྟོན་མེད་དེ་ཙམ་པོས་མི་རུས་ཀྱང་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་རུས་པས་སོ། །ཡང་ལུང་ལ་ལ་གཅིག་ནས་མཉམ་བཞག་རྟགས་སུ་བཤད་པ་ནི། མཉམ་བཞག་གིས་མཆོན་ནས་རྗེས་ཐོབ་རྟགས་སུ་བསྟན་པའམ། ཡང་ན་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་རྟགས་སུ་གོང་ཏུ་བཤད་པས་སོ། །ཡང་ཚུལ་གསུམ་ཆད་པར་ནི་གོང་ཏུ་བསྐྱབས།

སྒྲོལ་ལམ་རིགས་བཞིའི་སྒྲོལ།

གསུམ་པ་སོ་སོའི་དོན་བཞི་ལས། དང་པོ་དྲོད་ལ་གསུམ་ལས་མཚན་ཉིད་ནི། བསྐྱོམ་འབྱུང་
འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་གསལ་
སྤང་ཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་གསུམ་སོ། །ཡང་ན་འབྱུང་ཉིག་ལྟར་དང་པོ་དང་མཐར་
ཕྱིན་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་འབྱུང་རོ། །གསུམ་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། གང་
ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་ལ་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ཕྱེ་མོ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་བསྐྱོམ་བྱུང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་
གཉོན་པོ་བསྟེན་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་གསལ་སྤང་ཐོབ་པའོ། །དབྱེ་བ་གསུམ་དང་།
བསྐྱོམ་ཚུལ་གཉིས་ནི་སྤང་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བཟོད་པ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་བསྐྱོམ་བྱུང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཟག་རྒྱས་
འཛིན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་གསལ་སྤང་ཐོབ་པའོ། །དབྱེ་བ་གསུམ་དང་སྐྱོམ་ཚུལ་གཉིས་སོ། །

བཞི་པ་བོན་མཚོག་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་བསྐྱོམ་བྱུང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་
སྐྱེས་བུ་བཏགས་འཛིན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་གསལ་སྤང་ཐོབ་པའོ། །དབྱེ་བ་གསུམ་དང་
སྐྱོམ་ཚུལ་གཉིས་ནི་སྤང་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ངེས་ཚིག་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་ལས་འདས་པ་ལ་སྒྲོལ་བས་
ན་དང་། འཛིག་རྟེན་པ་དང་འདས་པའི་ལམ་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་རྒྱ་མའི་སྤྲུལ་སྤྱོད་
འབྱུང་བ་བཞིན། གཉོན་པོའི་སྤྲུལ་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་དྲོད་འབྱུང་པས་སོ། །སྤང་གི་དགོ་བ་འཕེལ་ཞིང་
རྟོན་པོར་གྱུར་པས་དང་། གཞན་གྱིས་རྣམ་པར་འཛོལ་ལ་མི་བཟོད་པ་མི་སྐྱེ་བས་དང་། འཛིག་རྟེན་
པའི་བོན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཚོག་རྒྱ་གྱུར་པས་སོ། །གསུམ་པ་བྱེད་པས་ནི། སྤང་བྱ་རགས་པ་འགོ་
གཞོན་ཞིང་གཉོན་པོ་མཐོང་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་ངེས་འབྱེད་རྟོགས་པའི་ཡན་
ལག་ལ། །དགག་སྐྱབ་རྟོག་བཅས་དེའི་ཚུལ་རྣམས་དང་། །དབང་པོ་སྒྲོབས་དང་ཉིང་འཛིན་ཡན་ལག་
གིས། །ངེས་ཚུལ་བར་ཆད་མེད་པར་ཐོབ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ས་དང་ལམ་གྱི་རིམ་
པ་རིན་པོ་ཆེ་འཕྲུལ་གྱི་ལྷ་མིག་ལས། འཛིག་རྟེན་སྒྲོལ་བའི་ལམ་བསྟན་པའི་ལུ་སྟེ་ལྟ་བུའོ། །

ལེའུ་དྲུག་པ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྒོར།

གསུམ་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པས་དོན་མངོན་གྱུར་མཐོང་བས་
 འབྱུང་བས་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་དང་། རང་བཞིན་དང་། བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་དང་
 ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱའོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་རྣམ་པ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བས་ཏེ། རྒྱའི་རྒྱུན་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་ལ་ལམ་སྐྱ་མས་གསོས་བཏབ་པ་དང་། བདག་རྒྱུན་ལམ་འོག་མ་ལ་ཡར་སྤྱིན་ཉམས་སུ་
 སྤངས་པ་དང་། དམིགས་རྒྱུན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བའི་བོན་ཉིད་ལ་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་
 བོན་མཆོག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེའོ། །གཉིས་པ་ཉེར་ལེན་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟེན་དང་།
 ཆོགས་དང་། སའོ། །དང་པོ་ལ་སྤར་དང་འབྲས་སྟེ་བོན་མཆོག་རྒྱུད་ལས་སོ། །གཉིས་པ་དབང་པོ་ལ་
 རགས་ལས་པ་སྟེ། དེས་འབྱེད་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་གཅིག་ལའོ། །གསུམ་པ་ནི་འདོད་ཁམས་ལ་མི་སྐྱེ་
 རྟེ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ལ་མི་སྐྱེ་རྟེ་སེམས་རབ་ཏུ་མི་གསལ་བ་དང་། དེས་
 ར་བསམ་གཏན་གྱི་ས་རིགས་དྲུག་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉེར་
 བསྟོགས་མི་ལྟོག་པ་མེད་པའི་ས་དང་། དངོས་གཞི་དང་། དངོས་གཞི་བྱེད་པར་ཅན་དང་། གཉིས་པ།
 གསུམ་པ། བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བས་འདི་དག་གིས་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་དང་རང་བཞིན་དང་།
 བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ལ་འདོད་ཁམས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་བདུན་གྱིས་འཇུག་སྟེ། མཚན་ཉིད་རིག་པ། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ། དབེན་པ། དགའ་བ། སྤྲེད་པ།
 སྦྱོད་པ། སྦྱོར་བ་མཐའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། སྦྱོར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ནི། ཉེར་བསྟོགས་མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་
 གཞི་ཡིན་པས་སོ། །དང་པོ་ལ་འདོད་པའི་ཁམས་ནི་ཐ་བ་རན་པ་རྩིང་བ་སྤྲུག་པོ་ན། འབྲས་བུ་གུ་
 སྤྲུག་བསྐལ་བ་མི་གཙང་བའི་གཏན་གཞིར་ཤེས་ནས། བསམ་གཏན་དང་པོས་དེ་སྤངས་པས་དབེན་
 པ་ཞི་བ་བྱ་ལོམ་པར་རྟོགས་ནས། དེ་བསྟོམ་པ་ནི་ཐོས་བསམ་དང་འབྲེལ་བར་འཇུག་སྟེ། ཆོགས་ལམ་
 གྱི་དོད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་དང་མ་འབྲེལ་བར་ཞི་
 རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དོན་སྤྱིའི་རྩུལ་དུ་བསྟོམ་
 པ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་དོད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་དེ་ལྟར་བསྟོམ་པས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་
 གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ནི་མཐོང་ལམ་དང་མཐུན་ནོ། །བཞི་པ་ནི་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
 འབྲིང་གསུམ་སྤངས་པས་ལུས་སེམས་དགའ་བས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་སྟེ། སྒོམ་ལམ་དང་མཐུན་ནོ། །ལྔ་

པ་ནི་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་དུ་འཁོར་བོ་དང་འབྲིང་གཉིས་སྤངས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གཏན་
མེད་དམ་སྒྲུལ་པར་བྱུང་བས་དག་པའི་ས་གསུམ་གྱི་དོད་ཡིན་ནོ། །དྲུག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡོད་དམ་
མེད་དམ་སྒྲུལ་དུ་ཉམས་སོད་ཅིང་དབྱེད་དེ་བྱུང་བར་གྱི་ལམ་དང་འབྲུ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཡོད་པར་
མཐོང་ནས་སྒྲུལ་ལྟར་བསྒྲོམ་པས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་དུ་འཁོར་བོར་འགྱུར་བ་ནི་བར་
ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་མཐུན་ནོ། །འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ནི་དངོས་གཞི་སྟེ། རྒྱལ་དེ་རྣམས་ནི་དང་པོ་ནས་
གཉིས་པ་ལ་སོགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །སྤྱོད་ཞེས་པ་ཡང་འགོ་གཞོན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་
གཡུང་རྒྱུད་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་གམ་ཞེན་འཇུག་མོད་གྱིས་སེམས་དཔའི་བསམ་
གཏན་རྒྱུད་ལ་སྒྱུ་བ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱིས་འཇུག་དགོས་ལ། བྱིས་ནི་མདོན་དུ་མི་བྱེད་དོ། །དེ་
ཡང་བདུལ་འབྱུང་ལས། གཡུང་རྒྱུད་སེམས་དཔའ་བསམ་གཏན་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་བསམ་
གཏན་གྱི་གནས་སུ་སྒྱུ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛོན་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའོ་^(༡) ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། དེས་ཚིག་གོ་དང་
པོ་ལ་ཞེ་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ལ་སེམས་རྩ་གཅིག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འོག་པར་རྟོག་པ་དང་།
ཟག་པ་ཟད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བསམ་གཏན་དེ་དག་
ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བ་དུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་རྒྱུས་པར་འགྱུར་བ་ནི་ལྟ་བ་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་ནོ། །དེ་
བཞིན་སྟེད་པ་དང་། ར་རྒྱལ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། རྫོངས་པ་འཕེལ་བ་ནི་དེ་དག་ཤས་ཆེ་བའོ། །ཞི་
གནས་གྱིས་བརྒྱན་པས་ཞེ་སྤང་ཕྲག་དོག་གི་ཁོང་ཁྲོ་ནི་གནས་སྐབས་དེར་མི་འབྱུང་རོ། །དེ་དག་ལ་
སེམས་དཔའ་འཇུག་གམ་ཞེན། ཁ་ཅིག་གིས་འཇུག་པར་གསུངས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གཡུང་རྒྱུད་
སེམས་དཔའི་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མི་འཇུག་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་
པས་སོ། །སེམས་དཔས་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་རྒྱལ་དུ་ཡང་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེན། སེམས་དཔས་ཟག་
མེད་གྱི་བསམ་གཏན་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་གྱིས་དེ་དག་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གང་ལ་བརྟེན་
ནས་ཆད་མེད་པ་བསྒྲོམ་པ་དང་། ཟད་པར་ས་བསྒྲོམ་པའི་ཉིང་ངེ་འཛོན་ལ་ཐམས་ཅད་སར་སྤྲང་ལ་
སོགས་བདུལ་འབྱུང་ལྟར་བསྒྲོམ་པ་དང་། ཟེལ་གཞོན་བྱམས་པ་ལ་སོགས་གཉིན་པོ་ལཱའི་སྟོབས་
གྱིས་གཞོན་པའོ། །མདོན་པར་གཤེས་པ་སྟེ་ཞིང་མཆེད་པས་ཏེ། གཡུང་རྒྱུད་སེམས་དཔས་སྒྲོམས་པར་
འཇུག་གོ། །གསུམ་པ་ལ་གང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་བདེན་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་

བདེན་པ་བཞི་དང་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་བདག་མེད་མ་ལུས་སྒྲིམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ། བདེན་པ་ལ་
 དམིགས་པའི་རྟོག་པ་དང་དབྱེད་པ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་གཉིས། དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་དགའ་བ་
 དང་བདེ་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གཉིས། བསམ་གཏན་དང་པོ་རྩེ་སེམས་གཅིག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
 ཡན་ལག་དང་ལྔ་ལྔ་ནོ། །གཉིས་པ་རྟོག་དབྱེད་སྒྲོང་བས་ཏེ། དཔྱད་དང་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྒྲུམས་ཏེ།
 རང་ཡོངས་སུ་དག་པ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་བཞི་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པ་དགའ་བ་དང་། བདེ་
 བ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གཉིས་དང་། གཉིས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་བཞི་
 ལྔ་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་དགའ་བ་སྒྲོང་བའི་གཉིན་པོ་སྟེ། དཔྱད་པ་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྒྲུམས་ཏེ་གཉིན་
 པོའི་གསུམ་དང་། ཕན་ཡོན་དགའ་བ་མེད་པ་བདེ་བའི་ཡན་ལག་དང་། གསུམ་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་པ་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྔ་ལྔ་ནོ། །བཞི་པ་ནི་བདེ་བ་སྒྲོང་བའི་གཉིན་པོས་ཏེ། དཔྱད་པ་དང་བཏང་
 སྒྲུམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་གཉིས་དང་། ཕན་ཡོན་ཆོར་བ་མེད་པའི་བཏང་སྒྲུམས་དང་། བཞི་པ་ལ་
 རྩེ་གཅིག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་བཞི་ལྔ་ནོ། །དེ་རྣམས་ལ་ཡང་གཡུང་རྒྱུད་སེམས་དཔལ་
 སྒྲུམས་པར་འཇུག་ལོ། །གསུམ་པ་ནི་བསམ་པ་གཏན་པོ་ལས་མི་འགྱུར་བས་སོ། །གསུམ་པ་བྱེད་ལས་
 བེ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤང་བར་བྱེད་པའོ།

གཉིས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བ་མཐོང་ལམ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། རེས་
 ཚིག་གོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་ལ་མེད་དཔལ་ན་རེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་བོན་
 ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་སྤར་མ་མཐོང་བ་མངོན་དུ་མཐོང་བ་གསུངས་པ་ནི། རང་ལྟོག་རྒྱས་མེད་དང་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལ་མ་བྱུང་བོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་བོན་མཚོག་གི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་
 མཐོང་རྒྱུད་འབྲེལ་ཟེར་བ་ཡང་། ས་གཉིས་པ་ལ་བྱུང་ཆེས་པ་དང་མཚན་གཞི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞོད་
 པས་གཞི་མཚན་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དབང་པོ་དམན་པའི་མཐོང་ལམ་ལ་མ་བྱུང་བོ། །ཡང་
 ལུང་རིགས་ཀྱི་མངའ་བདག་གིས་བོན་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྤར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་གིས་བྱིན་པར་བྱེད་པ་གསུངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བོན་ཉིད་དང་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དོན་ཡིན་ལ་གང་རུང་གཅིག་ལ་མ་བྱུང་ལ། ཡ་གྲུལ་འགོད་ན་གང་རུང་རེ་རེ་ལ་མ་
 བྱུང་བོ། །ཡང་ངོས་ཀྱི་སྒྲ་མ་དྲི་མེད་སྒྱུན་ལྡན་གྱིས་བོན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་མཚན་སྤར་མ་རྟོགས་པ་
 རྟོགས་པས་བྱིན་པར་བྱེད་པ་གསུངས་པ་ཡང་སྤང་བ་གཞན་པ་ལྟར་གནས་སོ། །ཡང་མཁས་པར་འདོད་

པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པ་དང་། བདེན་རླུན་གཉིས་ཀའི་རང་
བཞིན་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་མེད་པ་མངོན་སུམ་
གྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ནི་སྤྱི་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
བདག་མེད་སྒྲུང་ཡོད་དམ་སྒྲུང་མེད་རྟོགས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་གསར་རྟོགས་སུ་འགལ་ལ། གཉིས་
པ་ལ་བདག་མེད་སྒྲོ་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སོ་སོའི་བོན་མཆོག་རྫོགས་སྒྲོམ་ལམ་
མ་སྒྲེས་ཀྱི་སྒྲུང་བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བྱིན་པ་འཇམ། བོན་མཆོག་གི་རྟོགས་པ་རྫོགས་པའི་རྗེས་ལ་
ཟག་མེད་ཐུན་གཅིག་གིས་སྒྲོམ་ལམ་དུ་བྱིན་པ་ཟེར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་མ་ནི་ས་མཚམས་ཡིན་པ་
དང་། མཐོང་ལམ་མུང་འདས་དངོས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །འོག་མ་ཡང་ཟག་མེད་ཐུན་གཅིག་དེ་
བསྒྲོམ་ན་སྒྲོམ་ལམ་དུ་འགྱུར་པ་དང་། མི་བསྒྲོམ་ན་གྲངས་ཐུན་དུ་འགལ་བས་སོ། །འབུམ་ཏིག་ལས་
ཐར་པ་ཆེན་པོའི་དོན་མཐོང་པ་ཡིན་གྱིས་བསྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་^{༡༥} ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་
འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རང་མཚན་སྒྲུང་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པས་བྱིན་པར་
བྱེད་པ་ཞེས་སྒྲོ་གོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས་མ་མཐོང་མཐོང་བའི་
ལམ་སྒྲེ་བྱེད་^{༡༦} ཅེས་གསུངས་པ་དང་། འབུམ་ཏིག་ལས་ཀྱང་སྒྲུང་བཞིན་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཙམ་རེ་ས་བཅུ་ཀ་ལ་ཡོད་པས་ཞེ་ན།
སྒྲོན་མེད་དེ། དེགས་ཀྱི་སྤྱི་ཙམ་མཐོང་ཟེན་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ལ་མ་བྱུང་བ་ཡང་
མེད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་གསུམ་སྟེ། ས་མཚམས་དང་།
རྣམ་གྲངས་དང་། སྒྲུང་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་བོན་མཆོག་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་རྫོགས་ནས་སྒྲོམ་
ལམ་རྒྱུང་རྒྱུ་གྱི་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་མ་སྒྲེས་ཀྱི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ་
དང་། དེའི་རང་བཞིན་དང་། སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་ལས་དབྱེ་གཞི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་
མཐོང་ལྟོག་ཙམ་ལ། རོ་བོ་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་བཟོད་བཅུ་དྲུག་སྟེ། རོ་བོ་གཅིག་ལ་
ལྟོག་པའི་རྣམ་གྲངས་སོ། །རྒྱ་མཚན་ལ་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཡུལ་ཅན་བོན་ཉིད་དག་མ་དག་དང་།
དེ་རྟོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་རེས་ཏེ། འབུམ་ཏིག་ལས་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཡུལ་ནི་གཉིས་ཏེ། དེ་བཞིན་དང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་^{༡༧} ཞེས་གསུངས་པའོ། །དབྱེ་དོན་ལ་འདི་དག་
གཅིག་པའམ་ཐ་དད་པའམ་གང་དུ་སྒྲེ་ཞེ་ན། འདིར་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལུགས་དང་། རང་ལུགས་དང་།

ཅོད་སྤྲོད་པོ། འདྲ་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བ་དང་དུ་དང་། གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ལྷགས་དགག་པའོ། འདྲ་པོ་
 བྱེ་བྲག་ཏུ་དང་། སྤྱིར་དགག་པའོ། འདྲ་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཉིས་དང་། བཞི་དང་། བཅུ་དྲུག་ཏུ་འདོད་
 པ་དགག་པའོ། འདྲ་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་བཟོད་གཉིས་སུ་འདོད་པ་དང་། རྗེས་ཤེས་ངེས་མེད་དུ་
 འདོད་པ་དང་། མཉམ་རྗེས་བ་དང་དུ་འདོད་པའོ། འདྲ་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་
 ངོ་བོ་གཉིས་རིགས་ཤེས་བཟོད་གཉིས་ཏེ་བཞི་ལྷོག་པ་བཅུ་དྲུག་འདོད་དེ། དེ་ཡང་འདོད་ཁམས་ཀྱི་
 བདེན་བཞིའི་བོན་ཉིད་མ་དག་པ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་བོན་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྟེ། བདེན་བཞི་སོ་སོ་
 ལ་ལྟོས་ནས་ལྷོག་པ་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་བདེན་བཞིའི་བོན་ཉིད་མ་དག་
 རྟོགས་པའི་ཆ་ནས། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྟེ། བདེན་པ་བཞིས་ལྷོག་པ་བཞིར་འགྱུར་རོ། རྟེན་
 རྗེས་སུ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་བདེན་བཞིའི་བོན་ཉིད་དག་པ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས། བོན་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་
 བདེན་པ་བཞི་ལ་ལྟོས་ནས་ལྷོག་པ་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་བདེན་བཞིའི་
 བོན་ཉིད་དག་ལ་རྟོགས་པས། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་བདེན་པ་བཞི་ལ་ལྟོས་ནས་ལྷོག་པ་
 བཞིའོ། རྟེན་གོང་མ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་འོག་མ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་སོ། ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་
 མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མཚན་མི་རྟེན་པ་དང་། སློབ་པར་འགྱུར་བའོ། འདྲ་པོ་ལ་བོན་ཉིད་དང་། ཡེ་ཤེས་སྤར་
 མ་མཐོང་བ་མཐོང་བ་དེ་སྤྱི་ལོ་བྱེ་བྲག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་བོན་ཉིད་ཙམ་གཅིག་བར་ཆད་མེད་པར་
 མཐོང་བ་རྣམ་གྲོལ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ལས། ཁས་སྤངས་ཉམས་སོ། གཉིས་པ་ཡང་སྤྱི་མཚན་མི་
 རྟེན་པ་དང་མཐོང་ལམ་བྱག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། གཉིས་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་པས་སྤང་བྱ་སྤྲོད་བའི་བྱ་
 བ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་སློབ་པ་ལས་དུ་འགྱུར་བ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་དོན་མཛོད་དུ་
 མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱིས་གོམས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ཡང་བར་ཆད་མེད་པ་
 མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། ཡང་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཞི་རུ་བྲལ་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་པ་བོན་མཚོག་
 མ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་བོན་ཤེས་བཟོད་
 གཉིས་སུ་སྟེ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་མཐོང་སྤང་རྒྱན་གཅོད་པ་བར་ཆད་མེད་པ་བོན་ཤེས་པའི་
 བཟོད་པས་རྟོགས་པས་མ་དག་པར་བཞག་པ་དང་། སྤང་བ་ཐག་བསྐྱང་བ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དེ་བོན་
 ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་གིས་རྟོགས་པས་དག་པར་བཞག་པས་གཉིས་སུ་སྟེ་ལ། དེ་ཡང་བོན་ཤེས་བཟོད་
 ཀྱི་བོན་ཉིད་དག་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་གཉིས་ནི་སྤར་མ་གཉིས་གང་རུང་གི་ཁོངས་སུ་

འདུ་སྟེ། དེ་ཡང་བོན་བཟོད་དུ་བསྐྱེད་དེ་ཉིད་གྱིས་མ་དག་པ་འཇལ་བའི་ཚེ། ཁ་ཕྱིར་ལྷས་གཞན་རིག་གིས་རྟོགས་པ་དང་། ནང་ལྷས་རང་རིག་གིས་རྟོགས་པ་གཉིས་ལ་འཛིག་ལ། བོན་ཤེས་སུ་བསྐྱེད་ན་དེ་ཉིད་གྱིས་དག་པ་འཇལ་བའི་ཚེ། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གྱིས་བཟུང་ཆ་དང་འཛིན་ཆ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་བཟོད་པ་དང་སྐད་ཅིག་ཏུ་བཞག་ཟེར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རང་རིག་གི་ཡེ་ཤེས་བདེན་པ་རྟོགས་པས་འཛིན་པ་འཇལ་བས་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དྲུག་གིས་གཟུང་བ་དྲུག་གིས་འཛིན་པ་རྟོགས་ལ། ལམ་བདེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བཞི་ལམ་བདེན་གྱིས་འཇལ་བས། བཅུ་ཡེ་ཤེས་འཛིན་པ་རྟོགས་ལ་དྲུག་གིས་གཟུང་བ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་གྲངས་མེད་དུ་སོང་ངོ་། །གསུམ་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཉམ་རྗེས་གཉིས་ལ་ལྷོས་ནས་གཉིས་སུ་འོང་སྟེ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་བོན་ཉིད་མཐོང་ལ། གཉིས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་ཡི་ཞལ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་སུ་འགྱུར་བས་གཉིས་ཡིན་ཟེར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རང་བཞིན་མེད་ཅམ་དུ་རྟོགས་ན་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་ཉིད་འགྱུར་ལ། མ་རྟོགས་ན་རང་བཞིན་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྐད་ཅིག་དུ་མར་ཡང་འགྱུར་ཏེ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རྒྱ་ཆེ་བས་སོ། །གཉིས་པ་བཞིར་སྟེ་བ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། བོན་ཉིད་མཐོང་བ་བཞིར་སྟེ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་མཐོང་བ་བཞིར་སྟེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཐོང་ལམ་ངོ་བོ་བཞི་ལྷག་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྟེས་ཏེ། དེ་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་བོན་ཉིད་མ་དག་པ་རྟོགས་པས་མཐོང་སྤང་དངོས་སུ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་བོན་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྟེས་པ་ནི། བདེན་པ་བཞི་ལ་ལྷོས་ནས་ལྷག་པ་བཞི་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་བོན་ཉིད་དག་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ། བོན་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྟེས་པ་སྟེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་ལྷོས་ནས་ལྷག་པ་བཞི་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་བོན་ཉིད་མ་དག་པར་རྟོགས་པ་བར་ཆད་མེད་པ་སྟེ། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྟེས་པ་སྟེ། བདེན་པ་བཞི་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་བོན་ཉིད་དག་པ་རྟོགས་པ་རྣམ་གྲོལ་ཏེ། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་སྟེས་པས་བདེན་པ་བཞི་ལ་ལྷོས་ནས་ལྷག་པ་བཞིར་འགྱུར་རོ་གསུངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྟེ་མཚན་ལ་རྟོགས་པ་སྤར་བཞིན་ལ། ཡང་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་གཉིས་པོ་དཔེས་བོན་ཉིད་སྤར་མཐོང་གི་རྗེས་སུ་སྟེ་ན་སྟོམ་ལམ་དུ་འགྱུར་ལ། མི་སྟེ་ན་དུས་གཅིག་ཏུ་སྟེ་ན་སྐད་ཅིག་བཞི་ཉམས་ལ། དུས་གཅིག་ཏུ་མི་སྟེ་ན་བོན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་སྟེ་བ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བོན་མཚན་མན་ཆད་དུ་བོན་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་སྟོང་པའོ། །ཞེས་བསྟོམ་

པས་བདེན་བཞིའི་བོན་ཉིད་མ་དག་པ་བོན་ཤེས་པས་རྟོགས་པས། བདེན་པ་བཞི་ལ་ལྷོས་ནས་ལྷོག་
པ་བཞི། ལྷམ་བུ་བཞི་ལ་སྒྲིམ་བུ་གཅིག་གིས་བལྟས་པ་བཞིན་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་བོན་ཤེས་པའི་སྐད་
ཅིག་མས་བོན་ཉིད་དག་པ་འཇལ་ཞིང་རྟོགས་པ་སྟེ། ལྷམ་གྲོལ་གྱིས་བསྐྱས་པས་བདེན་པ་བཞི་ལ་
ལྷོས་པའི་ལྷོག་པ་བཞིན་ནོ། དེའི་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པས་བོན་ཉིད་སྐྱེ་མ་གཉིས་ལ་དམིགས་
ནས། འདི་གཉིས་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་དང་གཡུང་རྒྱུད་སེམས་དཔལ་སྐྱེད་པའི་རྒྱལ་མ་རིགས་ཁྱད་པར་དུ་
རྟོགས་པ་སྟེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་སྐྱར་བཞིན་ལ་ལྷོས་ནས་ལོག་པ་བཞིར་འགྱུར་རོ། དེའི་རྗེས་སུ་ཤེས་
པའི་སྐད་ཅིག་ལས་དེ་དག་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འདིས་འཇལ་ཞེས་རྟོགས་པས་སོ་ཟེར་བ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དེ་ལྷར་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་ཤེས་པ་དེ་འཛིན་དུ་ཤུགས་ལ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། ཡང་
ཁ་ཅིག་གིས་བོན་ཤེས་བཟོད་དང་རྗེས་བཟོད་གྱིས་བདེན་པ་བཞི་ལ་སྐྱར་བཞིན་ལ། རྗེས་སུ་ཤེས་
པའི་སྐད་ཅིག་གིས་འདི་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། ཞེས་སྐྱེ་མ་གཉིས་ལ་ལྷོས་ནས་
འཇལ་ཟེར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷར་ན་ཡེ་ཤེས་ཕྱི་མ་དེས་སྐྱེ་མ་འཇལ་བའི་དུས་ན་སྐྱེ་མ་འགག་ན།
འདས་པ་འཇལ་བ་རྟོག་བཅས་སུ་འགྱུར་ལ། མ་འགག་ན་རྟག་དངོས་སུ་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་སྒྲིམ་ཏེ། རི་ལྷར་ན་དང་པོར་སྐྱག་བསྐྱེད་བོན་ཤེས་པའི་བཟོད་པས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་བོན་
ཉིད་མ་དག་པ་རྟོགས་ལ། དེ་ནས་བོན་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མས་དག་པ་རྟོགས་ལ། དེ་ནས་ཁམས་
གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་མ་དག་པ་དང་དག་པ་ཡང་རྗེས་སུ་བཟོད་པ་དང་སྐད་ཅིག་གིས་རྟོགས་ལ། དེ་
བཞིན་དུ་ཀུན་འབྱུང་འགོག་པ་ལམ་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་ལྷར་འགྱུར་བས་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གོ། དེ་
ལྷར་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལ་ཀུན་ཤེས་ལྷན་པ་བཅུ་དྲུག་པའོ། ཞེས་བཤད་
པས་སོ། ཟེར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབ་ཕྱིད་དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་འོག་མའི་ལུགས་ཡིན་པས་གཅིག་སུ་
མི་ཆེ་ལ། དེ་ལྷར་ན་རང་བཞིན་མེད་ཅམ་དུ་སྐྱར་མེད་གསར་དུ་མཐོང་ན་གཅིག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལ། མ་
མཐོང་ན་བྱེ་བྲག་གྱང་མི་མཐོང་སྟེ། ཤིང་ཅམ་མ་རྟོགས་པར་གྲག་པ་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། ཡང་སྐད་
ཅིག་ཕྱི་མ་འཇལ་བའི་ཆེ་སྐྱེ་མ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན་སྒྲོམ་ལམ་དུ་འགྱུར་བའམ་ཤེས་རྒྱུད་གཉིས་འཆར་དུ་
འགྱུར་ལ། མེད་ན་མཐོང་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། མི་བརྟན་པས་སོ། གཉིས་པ་སྐྱིར་དགག་པ་ལ་
དབང་པོ་རྣམས་པོ་ལ་ཡང་ངོ་པོ་ཐ་དད་དུ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་ན་དབང་པོ་ལ་ཁྱད་མེད་པར་

འགྱུར་རོ། །ཡུང་ཡང་གཤམ་པ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་
 ཆར་དུ་སྐྱབས་པར་འབྱུང་སྟེ།^{༡༥༤} ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགའ་ལོ། །གཉིས་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་
 འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབང་པོ་ལ་རགས་ལས་པར་འདོད་པ་དང་། མཐུན་སྣང་དུ་འདོད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་སྒྲུ་མ་སྒྲོ་བློས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ན་རེ། མཐོང་ལམ་ནི་དབང་པོ་ལ་རགས་ལས་
 པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལ་ནི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྒྲིབ་པ། རྩལ་པོ་ལ་རིམ་ཅན་
 དུ་སྒྲིབ་པ་ཡང་སྤྱིད་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལ་གྱི་མཐོང་ལྡོག་ཙམ་ལ་བྱུང་པར་
 ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན་རྩལ་པོ་ལ་བོན་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་སྒྲར་མ་མཐོང་པ་མཐོང་ལྡོག་
 ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ལ། རྟགས་ཁས་སྒྲུངས། རྩབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། འདོད་ན་མཐོང་ལྡོག་མ་ཡིན་
 པར་འགྱུར་པ་ལས། མ་མཐོང་མཐོང་བྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་སྒོ་བྱེད།^{༡༥༥} ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་
 པ་ལྟར་ན་ཁས་སྒྲུངས་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་དབང་པོ་རྩལ་པོ་ལ་རིམ་གྱིས་སྒྲིབ་ན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལ་
 གོམས་པས་ཡིན་ན་སྒོམ་ལམ་དུ་འགྱུར་ལ། མ་ཡིན་ན་ཁྱིས་སྒྲིབ་ཀྱི་མེད་དུ་འགྱུར་བའམ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཀྱན་
 ཆད་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་དོ་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྒྲིབ་པ། དེ་ཡང་བདེན་
 བཞིའི་བོན་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་མི་སྒྲག་པར་སྒྲིབ་པའི་ཆ་ནས་བོན་
 ཤེས་པའི་བཟོད་པ། དེ་ཉིད་ཡུལ་བཞི་ལ་རྟོགས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་པས་ལྡོག་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ཉིད་ཉིང་འཛིན་^{༡༥༦} ལྟ་མའི་བདེན་བཞི་ལ་བོན་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་རིགས་འདྲར་སྒྲིབ་པའི་ཆ་ནས་
 རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྟེ་ལྡོག་པ་བཞི་འོ། །དེ་ཉིད་བདེན་བཞི་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་བོན་ཉིད་ཡུལ་ཅན་
 མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མདོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་ཆ་ནས་བོན་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་སྟེ་ལྡོག་པ་བཞི་འོ། །དེ་
 ཉིད་སེམས་པ་སྒྲུ་མའི་བདེན་བཞི་ལ་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་རིགས་འདྲར་སྒྲིབ་པའི་ཆ་ནས་རྗེས་
 སུ་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་སྟེ། ལྡོག་པ་སྒྲར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱལ་སྤྱོད་གཞན་དང་འདྲ་བ་ཡིན་
 ཞེས་པས་སོ། །ཟེར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད། དང་པོ་ནི་ཡུང་དེ་སེམས་
 དཔལ་འོག་མ་ཡང་གོང་མ་དང་མཐུན་པའི་ཡུང་ཡིན་གྱིས་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཡུང་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཡིན་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གཅིག་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆེད། །གཉིས་པ་ཡང་བོན་ཉིད་དག་པ་དང་མ་དག་
 པ་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་པ་དང་བོན་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་མཉམ་རྗེས་སུ་ཡང་མི་འགྱུར་བ་དང་།

རྗེས་སུ་ཤེས་བཞོན་གཉིས་པོ་ཡང་སྤྲ་མ་དང་རིགས་འདྲ་བ་དེ་སློ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིམ་པ་ལམ་རིགས་
མཐུན་རྗེས་སུ་སྒྲི། དང་པོ་ལྷར་ན་རིགས་འདྲ་བ་ཉམས་ལ། གཉིས་པ་ལྷར་ན་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་
སྒྲི་བ་ཉམས་སོ།།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་གཞིའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། སྐད་ཅིག་
གཅིག་ཏུ་སྒྲི་བའི་ཚུལ་དང་། དེའི་སྒྲིབ་ཕྱད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དེའི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེད་པ་དང་།
དེ་རྟོགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་བོན་ཉིད་སྒྲི་བ་མེད་
པའི་གནས་ལུགས། བདག་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ། རྗེས་ཐོབ་མཆིན་
པའི་ཡོན་ཏན་སྤྲ་ཆོགས་སྒྲི་མ་ལྷ་བྱ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་དུས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བ་
མེད་ཅིང་ནམ་པ་རྟོགས་ཚུལ་ཐ་དད་དུ་འཆར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་བོན་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཚུལ་
གྱིས་རྟོགས་ཏེ། འདི་ལྷར་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དུ་སྤངས་བྱ་སྤངས་ནས་ནམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་བོན་
ཉིད་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་མཚན་སྤར་མ་མཐོང་བའི་དོན་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་སྟེ། དེ་ཡང་མཐོང་སྤངས་
དང་སྒྲོམ་སྤངས་གི་བོན་ཉིད་དག་མ་དག་གིས་ཚུལ་དུ་མཐོང་བས། དེ་འཇལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་དག་
མ་དག་གི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་ཤིང་འཇལ་ཏེ། དེ་ཡང་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་བཞོན་བཅུ་
དྲུག་ཏུ་མཐོང་བ་ནི། བོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་བོན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མཐོང་ལ། རྗེས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཡེ་
ཤེས་སུ་འཇལ་ལོ། །དེ་ཡང་འཁོར་གཡུང་དུང་གི་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྷན་པར་རྟོགས་ཤིང་འཇུག་
པ་སྟེ། འབུམ་ཏིག་ལས་དེའི་དུས་སུ་ཐར་པ་ཆེན་པོའི་དོན་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱིས་གོམས་པར་བྱེད་པ་
ནི་མ་ཡིན་^{༡༥} ཞེས་གསུངས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་སྒྲི་བའི་ཚུལ་དང་། ཆད་
ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་བཅུ་དྲུག་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་སྒྲི་བ་སྟེ། དེ་ཡང་
སྤངས་བྱ་སྤངས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྒྲིམ་པ་གཉིས་སྐད་ཅིག་གཞན་གྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་པར།
དུས་གཅིག་ཆར་དུ་སྤར་མ་མཐོང་བའི་དོན་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདིའི་ལུགས་
ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཆར་དུ་སྤངས་པར་འབྱུང་སྟེ།^{༡༦} ཞེས་དང་། མ་མཐོང་མཐོང་བྱིར་
མཐོང་བའི་ལམ་སྒོ་བྱེད།^{༡༧} ཅིས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྐད་ཅིག་གང་ཡིན་ཞེན་
འདིར་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་ནི་མཁས་པ་གོང་མ་དག་ན་ཏེ། བྱ་བ་རྫོགས་པའི་སྐད་ཅིག་
མ་ཡིན་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་རེ། དེ་ལྷར་བྱ་རྫོགས་ལ་དུས་གཅིག་ཆར་དུ་སྒྲིའམ་རིམ་གྱིས་སྒྲི། དང་

པོ་ལྟར་ན། བྱ་རྫོགས་ཉམས་ཏེ་བྱ་རྫོགས་ལ་རིམ་གྱིས་པས་བྱུང་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་སྒྲིབ་ཉམས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པ་ཆེན་པོའི་དོན་མཐོང་པ་ཙམ་ཡིན་གྱིས། ཞེས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ཚུད་སྒྲོང་ལ་དེ་ལ་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་རྫོགས་པ་རྫོགས་པ་ནི་འདོད་པ་སྟེ། སྒྲོང་པོ་གཅིག་ཡིན་པས་དང་། སྒྲོང་བྱ་སྒྲོང་པ་ལ་ཡུན་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་འགྱུར་བ་ནི། མེད་དེ། དེ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཡིན་པས་སོ། །རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲུ་དང་འགལ་བ་ཡང་མེད་དེ། མཉམ་རྗེས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་པས་སོ། །

གསུམ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་བཞི་སྟེ། རྒྱ་དང་། དམིགས་རྣམ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། སྒྲངས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཡུང་དྲུང་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་བོན་ཅན། སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བོན་མཆོག་ཆེན་པོའི་དེ་མ་ཐག་ཀྱིན་ལས་སྒྲིས་པའི་ཕྱིར། ཉིན་གུང་གི་རིག་པ་བཞིན་ཞེས་པས་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། རྫོགས་གོང་གིས་གྲུབ་ལ་བྱུ་རུས་པ་ཐོགས་མེད་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཆར་བས་བྱུབ་པོ། །གཉིས་པ་ཡང་བདེན་པ་བཞི་ལ་མཉམ་རྗེས་ཟུང་འཇུག་གི་མདོན་སུམ་གྱིས་རྫོགས་པའི་སྒྲོན་པོ་དང་སྒྲོན་འཛིན་བཞིན། ཞེས་པས་བསྒྲུབ་སྟེ། རྫོགས་པ་ལྷན་ཚུན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བས་གྲུབ་ལ། རྒྱབ་པ་དེ་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་ལ་སྒྲོང་པོ་གཅིག་པས་བྱུབ་པས་ཐ་དད་ལྡོག་པའོ། །གསུམ་པ་ཡང་སྒྲར་མ་མཐོང་བ་མདོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བཞིན་ཞེས་པས་བསྒྲུབ་སྟེ། རྫོགས་ནི་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་མིན་ན་ཤེས་བཞོད་མཐོང་ལམ་དུ་མི་འཐད་པས་སོ། །རྒྱབ་པ་ཡང་སྒྲར་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བ་ལ། སྐད་ཅིག་གིས་བྱུབ་པ་ཡིན་གྱིས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དང་སྒྲི་རིམ་ཅན་གཉིས་འགལ་བས་སོ། །བཞི་པ་ཡང་མཐོང་སྒྲར་གཅིག་ཆར་དུ་སྒྲར་བའི་ཕྱིར་སུན་པ་དང་སྒྲོན་མེ་བཞིན་ཞེས་པས་བསྒྲུབ་སྟེ། རྫོགས་འབྲམ་ཏིག་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་སྒྲིབ་མེད་པ་དང་། ཐར་བའི་ཆ་དང་མཐུན་པས་དགག་པ་མེད་པ་ཉིད།^{༡༧)} ཅེས་གསུངས་པས་གྲུབ་ལ། རྒྱབ་པ་ཡང་སྒྲངས་པ་གཅིག་ཆར་བ་ལ་རྫོགས་པ་གཅིག་ཆར་བས་བྱུབ་པས་ཏེ། དང་པོ་དོན་མཐོང་སྒྲིབ་པ་དང་འཁོར་བར་སྒྲིམ་མེད་དང་། དེ་བཞིན་ལྷ་ངན་འདས་གཞི་མི་དགག་པ་^{༡༨)} ཞེས་འབྲམ་ཏིག་ལས་ཀྱང་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ཚུད་སྒྲོང་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུང་དང་འགལ་བ་དང་རིགས་པས་གཞོད་པ་དང་།

ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་སྤངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་མདོ་ལས་ཁམས་གསུམ་སྐུ་ལ་སྤྲུལ་བའི་སྒྲིལ་ལྷ་ཉིན་
 མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲུབ་པ་ཆོས་པ་བཞིན་དུ་ཁད་གྱིས་སྤྲུང་།^{༡༧} ཞེས་དང་། གཤམ་པ་ལས་ཉིན་མོངས་
 པའི་སྒྲིབ་པ་ནི་ཁད་གྱིས་སྤྲུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ།^{༡༨} ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེན། སྒྲིན་མེད་དེ།
 དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བུ་འགོ་གཞོན་ལ་དགོངས་པས་སོ། །ཡང་མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་
 ཐོབ་ན་འབྲུལ་བ་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན་རྟོག་བྱལ་མ་འབྲུལ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་པ་ལྟར་
 ན་འབྲུལ་བའི་དབང་གིས་མིག་གི་རྗེ་གོར་བ་བཞིན་དུ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་མཐོང་།^{༡༩} ལ་སོགས་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་ན་ཟེ། རྗེས་ལ་ཡོད་རིགས་ལ་མེད་པས་ཉེས་པ་ལས་
 གྲོལ་ཟེར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འབྲུལ་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱབ་པ་མེད་དེ་གཉིས་
 སྤང་ཞེས་པ་དང་། རང་རིག་བཞིན་ལོ་ཞེན། དེ་ལྟར་ན་མཉམ་བཞག་སྒྲིམ་དང་རྗེས་ཐོབ་སྒྲིམ་ལྟ་
 བུར་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲུལ་བ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་དེ་འབྲུལ་པ་སྤངས་པར་བཤད་པ་
 མ་ཡིན་པར་འགྱུར་པོ། །དེས་ན་འབྲུལ་བའི་ས་བོན་ཡོད་ཅིང་རགས་པ་མེད་པའོ། །ལུང་དེ་ནི་འཛིག་
 རྟེན་པའི་ལམ་དུ་འབྲུལ་བ་ཡོད་པ་དེ་འདས་པ་ལ་སངས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་རིགས་
 པས་གཞོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་དང་། ཞུགས་འབྲས་དང་། བྱེད་ལས་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་
 པའོ། །དང་པོ་ནི་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་མཉམ་བཞག་གམ་རྗེས་ཐོབ། དང་པོ་ལྟར་ན་རྗེས་ཐོབ་མཐོང་བ་
 དེ་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་མཉམ་བཞག་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀ་མེད་པ་
 མི་སྤྲོད་པའི་ཞེན། སྒྲིན་མེད་དེ། ཟུང་འབྲེལ་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྲིལ་འཕམ་བྱགས་སུ་སྒྲིལ་པས་སོ། །གཉིས་
 པ་ལ་སྒྲོ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ཞུགས་པ་བྱས་ན་འབྲས་བུ་མེད་ལ། འབྲས་བུ་བྱས་ན་ཞུགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་
 ཞེན། སྒྲིན་མེད་དེ། ཞུགས་པ་བར་ཆད་མེད་པ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་
 པ་ལ་སྒྲོ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དེ་ལ་རྒྱུན་གཅོད་མཁན་བྱས་ན་ཐག་སྤྲོད་བྱེད་མེད་ལ། ཐག་སྤྲོད་བྱས་ན་
 རྒྱུན་གཅོད་མཁན་མེད་པས་ཞེན། སྒྲིན་མེད་དེ་རྒྱུན་གཅོད་བྱེད་བར་ཆད་མེད་པ་ཡིན་ལ་ཐག་སྤྲོད་
 བྱེད་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མཐོང་ལམ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རམ་སྒྲིམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། བར་
 ཆད་མེད་པ་བོན་མཆོག་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་བ་དེ་ལ་ཆ་གསུམ་
 ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་བ་ཉམས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཆ་མེད་གྱི་དངོས་པོ་སྤྲོད་
 པར་འགྱུར་ཞེན། ཁ་ཅིག་ན་ཟེ། སྒྲོ་ལ་ཆ་མེད་མོད་གྱིས་ཆ་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་ལ་ཡོད་པས་

ཟེར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པ་གནད་མི་གཅིག་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲོན་སྒྲུ་མ་དང་ཡང་
མ་བྲལ་ལོ། དེས་ན་རགས་པའི་ཆ་གསུམ་མེད་མོད་ཀྱིས་གིན་ཏུ་བྲུ་བའི་ཆ་གསུམ་ཡོད་པས་སོ། །ཡང་
བྲུ་བ་དེ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་ཞེ་ན། གྲུ་རྫོང་ཏུ་བརྟག་ཅིང་དབྱུང་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཆ་ཡོད་ཀྱིས་དེ་
གཏུབ་པའི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་ན་ཆ་དང་བྲལ་བས་དོན་དམ་མོ། །གངས་ངེས་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ནི་
དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བས་ཡིན་ལ། ལྷོག་པ་བརྟུ་དུག་ནི་ཡུལ་བདེན་བཞི་ལ་གཤམ་བཟོད་བཞིས་ཡིན་ནོ། །

གཤམ་རབ་ཀྱི་ལམ་བཞི།

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ་སྟེ། མཐོང་བྱའི་བོན། མཐོང་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་རིག་ མཐོང་
བའི་རྟགས་དང་ཡན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཙོ་བོ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན། འཁོར་ཡན་ལག་གི་
དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་གཤམ་རབ་ཀྱི་ལམ་བཞི་ཡིན་པས་འདྲིའི་དོན་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་
ངེས་ཆོག་གོ། །དང་པོ་ལ་གཤམ་རབ་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྤང་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པ་ལ། དེ་བྲག་ཏུ་སེམས་དཔའི་བག་ཆགས་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་དག་པ་དང་། དངོས་སུ་
སེམས་ཅན་སྐྱོབས་ནུས་ཀྱི་རྒྱལ་ཞུགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་རིགས་སྤངས་པ་ལས་ཕྱིར་
མི་ལྷོག་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་རྟོགས་པ་གོང་དུ་སྤེལ་བ་དང་བཞི་ལ་སྤྱི་མཚན་དང་སྤེལ་ལོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་དངོས་དང་ས་མཚམས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་འབྲུམ་ལས་གསུངས་
པ་ལྟར་བཞི་སྟེ། དཀར་པོ་བག་ཆགས་མེད་པ་དང་རིང་པོ་བྲགས་རྗེ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། གྲང་པོ་
འཁོར་བ་མེད་པ་དང་། དབུ་མ་སྤྱར་བྱེད་པ་དང་བཞི་རུ་^{༡༧༤} གསུངས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་
ལས། ^{༡༧༥} དང་པོ་གཞན་ལུགས་ལ་དཀར་པོ་བག་ཆགས་མེད་པ་ས་དང་པོ་ལ་བཞག་ཅིང་། རྒྱན་
ཞུགས་གཉིས་པ་ནས་བཞི་པའི་བར་གྱི་རྗེས་ཐོབ་དང་། གྲང་པོ་འཁོར་མེད་དེ་དག་གི་མཉམ་བཞག་
དང་། དབུ་མ་སྤྱར་བྱེད་དག་པའི་ས་གསུམ་མམ་མཐོང་ལམ་ལ་བཞག་སྟེ། སའི་རྟོགས་པ་རྫོགས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་མེད་དཔལ་གྱིས་གསུངས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་འཁོར་མེད་གཉིས་མཐོང་ལམ་
དག་པའི་ས་གསུམ་ལ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པ་དང་། སྤང་བྱེད་གང་རུང་རེ་རེར་འགལ་ལོ། །ཡང་དཀར་
པོ་ཆོགས་ལམ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བག་ཆགས་ངན་པ་དང་བྲལ་བས་དང་། རྒྱན་ཞུགས་སྐྱོར་ལམ་སྟེ།
སེམས་ཅན་སྐྱོབས་ཀྱི་རྒྱལ་ཞུགས་པ་དང་། འཁོར་མེད་བདེན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་མཉམ་རྗེས་ཏེ། ཉན་

སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་པས་དང། སྒྲུབ་ཕྱིན་དག་པའི་ས་གསུམ་སྟེ། སྒྲོབ་པ་ལམ་གྱི་མཐར་ཡིན་
ཞེས་སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་ཡང་མིན་ཏེ། ལུང་རིགས་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་བོན་
དུ་གསུངས་པས་བྱས་པས། དེ་ནི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་སྒྱུར་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞིང་སྒྲོམ་ལམ་
གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་མིན་ན་མཐོང་ལམ་སྒྲིབ་ཅིག་བཞིར་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་རྣམ་
མཁྱེན་ཡང་མཐོང་ལམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཚོགས་སྒྱུར་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སྒྱུན་སོན་གནས་
ཤིང་། མཐོང་ལམ་སྒྲིབ་ཅིག་བཞིར་མི་འགྱུར་ཏེ། རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་བཞིར་འགྱུར་བས་དང་། དེ་
ལྟར་མིན་ན་སྒྲིབ་ཅིག་བཅུ་དྲུག་དུ་འགྱུར་ཏེ་བོན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས་དང་
པོ་ལ་ཚོགས་ལམ་དུ་སྒྲིབ་པ་གང་ཡང་མ་སྤངས་བྱས་པས། ཉོན་ཤེས་གང་ཡང་མ་སྤངས་ཀྱང་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་བག་ཆགས་ངན་བ་སྤངས་པས་ཞེ་ན། བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་ཅིར་
ཡང་མི་དམིགས་པ་བསྒྲོམ་པ་དེས་ནི་བག་ཆགས་མེད་པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་ལམ་བསྒྲོམ། ཞེས་གསུངས་
པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ཡང་དངོས་སུ་སྒྲོབས་ཁུས་དེ་ན་མེད་པས་བྱས་པས། དངོས་སུ་མེད་
ཀྱང་རྒྱ་ལ་ཞུགས་པ་ཡོད་པས་ཞེ་ན། ཚོགས་ལམ་ཡང་རྒྱ་ལ་ཞུགས་སུ་འགྱུར་བས་སོ། །གསུམ་པ་ཡང་
ངན་སོང་དུ་མི་ལྷོག་པ་ཙམ་བྱོད་ནས་ཡོད་ཅིང་། མཐར་ཐུག་པ་ལས་མི་ལྷོག་པ་རྣམས་མཁྱེན་མིན་པ་ལ་
མེད་པས་བྱས་པས། འདིར་ཉོན་སྒྲིབ་ལས་མི་ལྷོག་པ་ལ་འདོད་པས་ཞེ་ན། འདིར་ཉོན་སྒྲིབ་རྒྱུང་པ་
ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ལས་འཁོར་བ་ཀྱན་བརྟག་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཡིན་པས་བསལ་ལོ། །ཡང་དག་
པའི་ས་གསུམ་ཁོན་འཁོར་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ན་ཉོན་སྒྲིབ་ཡོད་པས་སོ། །བཞི་
པ་ལ་ཡང་སྒྲུབ་ཕྱིན་འཛིན་ཏེན་པའི་སྒྲུབ་ཕྱིན་མཐོང་ལམ་ལ་འདས་པ་རྣམས་ཁྱེན་མིན་པ་ལ་མེད་བྱས་
པས། སྒྲོབ་པ་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་ལ་འདོད་པ་ནི། དག་པའི་ས་གསུམ་མི་སྒྲོབ་པ་ཡིན་ན་སྒྲོམ་ལམ་
མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་མངའ་བདག་ཆེན་པོས་བག་ཆགས་མེད་པ་སྒྱུར་བ་ནས་ཡིན་ཏེ། རགས་
པ་འགོ་གཞོན་པ། རྒྱན་ཞུགས་ཚོགས་ལམ་ནས་བརྒྱུད་པའི་རྒྱ་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ། ཐུགས་རྗེའི་རྒྱ་ལ་
ཞུགས་པ་དང་། དྲང་པོ་འཁོར་མེད་མཐོང་ལམ་ནས་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བར་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པས་དང་། དེ་
མ་སྒྲུབ་ཕྱིན་རྣམས་གོ་ལ་གྱི་ལམ་སྟེ། སྤངས་པ་ཐག་སྤིང་བྱེད་ཡིན་པས་སོ། །གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
ལུང་གོང་དུ་བརྟན་པ་དང་འདྲ་བ་དེ་ལ། ཐོས་བསམ་གྱིས་དོན་སྦྱི་ཐོབ་པ་ཙམ་ལ་འདོད་པས་གསུངས་
པ་ཡང་འདིར་མངོན་འགྱུར་དུ་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་ལ་དང་པོ་ནི་ཚོགས་ལམ་དང་

ཡང་མཚུངས་ལ། གཉིས་པ་རྒྱུ་ལ་ཞུགས་པས་དངོས་སུ་སྒྲིབས་པའི་གོ་མི་ཚོད་དོ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་དངོས་ཀྱི་སྒྲ་མ་དྲི་མེད་སྒྲིན་ལྷན་གྱིས་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནའི་བོན་དུ་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཉོན་ཤེས་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་རིགས་སྤངས་པས་བག་ཆགས་མེད་པ་དང་། དངོས་སུ་སྒྲིབས་ལུས་ཤིང་ཐུགས་རྗེའི་ལུས་པ་མཐོང་བ་དང་། སྤང་བྱ་ཀྱན་བཏགས་སྤངས་པ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པས་སོ།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་སྒྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མཐོང་ལམ་སྤྲད་ཅིག་བཞིར་ཐལ་བ་ནི་མེད་དེ། རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་ད་དད་དུ་འདོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་ནི་བག་ཆགས་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་རྣམ་མཁྱེན་མིན་པ་ལ་མེད་པས་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་འདིར་ནི་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་རིགས་དང་བྲལ་བ་ལ་འདོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་རྒྱུ་ལ་ཞུགས་ཙམ་སྒྲིབ་པ་ན་ཡོད་པས་ཞེ་ན་མདོན་གྱུར་དུ་མེད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ཡང་ངན་སོང་དུ་མི་ལྷོག་པ་སྒྲིབ་པ་ནས་ཡོད་པས་ཞེ་ན། འདིར་སྤང་བྱ་ཀྱན་བཏགས་སྤང་བ་ལ་འདོད་པས་དང་། བཞི་པ་ཡང་མཐར་ཐུག་རྣམ་མཁྱེན་མིན་པ་ལ་མེད་པས་ཞེ་ན། འདིར་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་པ་ངེས་ཚིག་ནི་གཤེན་རབ་གྱིས་མཐོང་པར་བྱ་བའི་ལམ་ཡིན་པས་དང་། བྱེ་བྲག་དོས་བཟུང་བ་དང་མཚུངས་སོ།

གཡུང་རྒྱུད་གི་ཡན་ལག་བདུན།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་ལ་གཡུང་རྒྱུད་གི་ཡན་ལག་བདུན་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདི་དག་མཐོང་ལམ་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་མཐོང་ལྷོག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ལས་གོང་གི་ཡུང་དང་འགལ་བས་སོ། །དེས་ན་འདིར་ནི་ལམ་བཞི་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་དུས་སུ་དེའི་ཡན་ལག་གི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤེས་རབ། དྲན་བ། དགའ་བ། བརྩོན་འགྲུས། ཤིན་ཏུ་སྤྲུང་བ། ཉིང་འཛིན། བཏང་སྒྲོམས་ཏེ་བདུན་ནོ། །དང་པོ་ནི་མཐོང་ལམ་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པར་མདོན་སྒྲིམ་གྱིས་མཐོང་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་མ་བཟོད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ཡན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཡན་པའོ། །བཞི་པ་ངེས་འབྱུང་གི་ཡན་ལག་སྟེ། དེས་མི་གནས་པའི་སར་སྐྱེལ་བས་སོ། །ལྷ་པ་

དྲུག་པ་བདུན་པ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། གནས་ངན་ལེན་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱ་
ལས་བྱུང་བས་གོང་མ་འདིས་གནས་ངན་ལེན་པ་སྒོང་བས་དང་། བར་མ་འདིས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གནས་ཐོབ་པ་དང་། འོག་མ་འདིས་ཀྱ་ན་བཏགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་དེ་
དག་གང་ཡང་མེད་པའོ། །དེ་དག་དོན་དམ་མཐོང་ཙམ་མོ།།

གཉིས་པ་སྟོ་རིག་ལ་དངོས་དང་རྩོད་སྟོང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་སྟེ།
དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དོན་དམ་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། སྟོ་རང་གི་ངོ་ནས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚད་
མ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་པ་ཡང་སྤྲིད་གྱིས། བཅད་ཤེས་ནི་
གཏན་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་རྟོགས་ཟེན་ལ་འཇུག་པ་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་རྩོད་སྟོང་ལ་མ་འོངས་
པའི་བདེན་བཞིའི་བོན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འགྱུར་ཞེན། སྟོན་མེད་དེ། མཐོང་
པས་ཚད་མར་འཛོག་པ་དེ་མ་འོངས་པ་མ་སྒྲིས་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་གྱིས་ད་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་བ་རྟོགས་
པས། དེ་རྟོགས་ཀྱི་སྟོ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་རྟགས་དང་ཕན་ཡོན་ནི་གསུམ་སྟེ། རྟོགས་བྱ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་སྤང་བྱ་
སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེའི་བྱོད་རྟགས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་མདོ་ལས་གནམ་རིམ་པ་གཅིག་
གི་སྟེང་དུ་དམིགས་པའི་དད་པ་སྦྱེས་ཙམ་ན། བྱི་བཟུང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་སྟོད་བཅུད་དང་། ནང་འཛིན་
པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཤེས་པ་གཉིས། འཕྲུལ་བའི་དབང་གིས་མིག་གི་རྩི་གོར་བ་བཞིན་དུ་མེད་བཞིན་
དུ་ཡོད་པར་མཐོང་བས།^{༡༧} བསོད་ནམས་ཀྱི་དབང་གིས་དགེ་སྤྲིག་གི་ཚོགས་མེ་ལོང་གཡའ་དག་པ་
བཞིན་དུ་གསལ་ཏེ། སྟོ་འཛིགས་ཤ་འདར་གཡའ་ས་ངོ་ཚའི་ཤས་དང་ལྷན། དམིགས་པའི་རིས་མེད་
དོན་ལ་མི་དམིགས་སོ་^{༡༨} ཞེས་གསུངས་པ་འདི། མཉམ་བཞག་གམ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་
ཞེན། གསུམ་ལས། དང་པོར་གཞན་ལུགས་ལ་མེ་འུ་དཔལ་ན་རེ། མི་དམིགས་ཞེས་པ་མཉམ་བཞག་
གི་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ་གཞན་རྣམས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་ཐོབ་དང་པོ་འདི་རྣམས་སྒྲོམ་
ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཡིན་མོད་གྱིས། འོན་ཀྱང་མཐོང་ལམ་གྱིས་བྱངས་པས་མཐོང་ལམ་དུ་བཞག་པ་ཡིན་
གསུངས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། མི་འདོད་པ་གཞན་དང་མཚུངས་པ་དང་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ས་
དང་པོའི་མཉམ་བཞག་ཀྱང་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་གསུངས་པས་བོན་དབྱིངས་སྤར་མ་མཐོང་པ་མངོན་སུམ་
དུ་མཐོང་བ་སྒྲོམ་ལམ་དུ་འགལ་ན། སྟོ་མ་ལྟ་བུ་སྤར་མ་མཐོང་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་སྒྲོམ་ལམ་དུ་

འགལ་བ་དང་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྒྲོམ་ལམ་ས་གཉིས་པའི་མཉམ་བཞག་ཀྱང་མཐོང་ལམ་དུ་
བརྗོད་པས། ཅི་སྟེན་སྒྲུང་བཅས་མཐོང་ལམ་དུ་འགལ་ན་དེར་ཡང་སྒྲུང་མེད་སྒྲོམ་ལམ་དུ་འགལ་
བས་སོ། །ཞེས་ཅི་ལྟར་ཡང་མཚུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་མཉམ་བཞག་གི་རྟོགས་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེའི་རྒྱུ་བྱེད་དོ། །
རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་རྟོགས་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེའི་རྒྱུ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་དོན་ལ་མི་དམིགས་ཞེས་
དང་། དམིགས་པའི་དད་པ་སྒྲིམ་ཙམ་ན་^{༡༡} ཞེས་པས། རྟོགས་ལམ་དུ་བོན་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་
བསྒྲོམ་པས། སྟོང་ལམ་དུ་གསལ་སྒྲུང་གི་མཐོང་ལམ་དུ་མཛོན་སུམ་རྟོགས་པ་དེའོ། །གཉིས་
པ་ལ་བྱི་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཞེས་པ་དེ་དག་ཡིན་ཏེ། ཡང་མཉམ་བཞག་རྟོགས་པ་དང་སྐད་ཅིག་
དུས་མཚུངས་སུ་སྒྲུ་མ་ལྟར་རྟོགས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་ལུང་དེ་རྣམས་དང་། མཛོད་ལས། དང་པོ་རབ་
ཏུ་དགའ་བའི་ས།^{༡༢} ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འབྲུམ་ཏིག་ལས། ཐར་པའི་དོན་མཐོང་།^{༡༣} ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །རིགས་པས་ཀྱང་མཐོང་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་སྒྲོམ་ལམ་ན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་དང་།
དེའི་རྒྱ་སྒྲོར་ལམ་ན་ཡང་གཉིས་ཀ་གོམས་གིང་གསལ་སྒྲུང་ཐོབ་པ་ཡོད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྟོང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལུང་ལ་སྒྲུངས་པ་ནི། གཤམ་པ་ལས། སྒྲུང་
བ་མེད་པའི་བོན་ཉིད་ལ། འབྱེད་པ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ཀྱིས། དམིགས་མེད་མཁའ་ལ་མདོག་
བལྟས་པས། གསལ་འཛོར་འོད་དུ་གར་^{༡༤} ཞེས་བྱ་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་མཉམ་བཞག་
ལ་དགོངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་ཡང་མཉམ་རྗེས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན་མཉམ་
བཞག་སྒྲོམ་བཅས་སམ་རྟོག་གཉིས་གཅིག་ཆར་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྐད་
ཅིག་ལ་སྒྲེ་བའི་རྣམ་བཞག་དང་འགལ་ཞེན། དེའི་སྒྲོན་མེད་དེ། རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དུ་སྒྲེ་
བས་ཏེ། བོན་ཐམས་ཅད་སྒྲེ་བ་མེད་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པས་རྗེས་ཐོབ་སྒྲུ་མ་ལྟར་བྱ་གསལ་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ལོ། མཉམ་རྗེས་གཉིས་སུ་ཡོད་པས་སྐད་ཅིག་གཉིས་སུ་སྒྲེ་བ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་ཡང་མི་
འགྱུར་ཏེ། ལྷོག་པ་ཐ་དད་དུ་སྒྲེ་བས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲུང་བྱ་སྒྲུངས་པ་ལ་མདོ་ལས། འཛིགས་པ་ལྟ་
དང་བྲལ་བའི་རྩ་མོ་མཛོན་དུ་ཐོབ།^{༡༥} ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །དུག་ལྟ་ལ་སོགས་མཐོང་སྒྲུངས་རགས་
པ་ལྟ་དང་བྲལ་བའོ། །མཛོད་ལས། ཞེས་པ་གདུགས་པའི་དབྱ་ཚོགས་ནི། གང་གིས་འཛིགས་པར་
མི་འགྱུར་བ། བྲམས་པ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཆེན་གྱིས་^{༡༦} གསུངས་པ་མི་འཛིགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་

གསུམ་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཐོབ་པའི་དྲོད་རྟགས་ནི་འབྲུམ་ཉིག་ལས། ས་ཐོབ་ནས་
འཛིགས་པ་ལྷ་དང་བྲལ་^{༡༥}གསུངས་པས། མེ་ཁུ་དང་། རྟག་མཚོན་དང་། ཉན་རིམས་དང་། ལྷ་གོ་
དང་། ཉན་མོངས་པའི་འཛིགས་པ་དང་བྲལ་བའོ།

གསུམ་པ་སོ་སོའི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། གཉིས་མེད་མཐོང་བའི་མཐོང་ལམ་དང་། བོན་ཉིད་
མཐོང་བའི་མཐོང་ལམ་དང་། ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་མཐོང་ལམ་མོ། །དང་པོ་ནི་དབྱིངས་ཤེས་དབྱེར་
མེད་དུས་གཅིག་གཟིགས་པ་སྟེ། སྟོང་ཆ་བོན་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལ། གསལ་ཆ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་
ལམ་མོ། །མཚན་ཉིད་ནི་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་སྤར་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་
ཡང་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དག་མ་དག་གི་དོན་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་སྟེ་བ་མེད་པའི་དབྱིངས་སྤར་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་བོན་ཤེས་པའི་
བཟོད་པ་དང་། བོན་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པས་སོ། །གསུམ་
པ་ལ་སྤང་བྱ་མཐོང་སྤང་གིས་དག་པར་བྱས་མེད་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་བཟོད་གཉིས་ལ་དག་མ་དག་ཏུ་
འཛོག་པ་དེ་གང་ལ་སྟོས་པ་ཡིན་ཞེན་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལུགས་དང་། རང་ལུགས་དང་། རྩོད་པ་སྟོང་
བས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཁད་ཉི་རིང་ལ་འདོད་པ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མས་དག་པ་ལ་
འདོད་པ་དང་། རྒྱུ་ལགས་བྱེད་བཞིན་པ་དང་དེས་དབེན་པ་ལ་འདོད་པའི་ལུགས་དགས་པའོ། །དང་
པོ་ནི་ཁ་ཅིག་གིས་བོན་མཚོག་མན་ཆད་ཀྱི་བོན་ཉིད་མཐོང་སྤང་གི་དྲི་མས་མ་དག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་
ཁད་ཉི་བས་བོན་བཟོད་ཀྱི་དུས་ཀྱང་མ་དག་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་རྟོགས་པས་མ་དག་པ་རྟོགས་པར་
བཞག་ལ། ཡང་བོན་ཤེས་ཀྱི་དུས་ན་བོན་བཟོད་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་པས་མ་དག་པ་དང་ཁད་རིང་བས་
དག་པ་ཡིན་ལ། དེ་བོན་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པས་དག་པར་བཞག་ཟེར་བ་ཡང་མིན་ཏེ། ཉེས་པ་བརྗོད་
པ་དང་། ལན་དགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡང་དག་མ་དག་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་
མཚན་མཚུངས་པས། འདོད་ན་ཡེ་ཤེས་སྤར་མ་སྤྱིབ་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤར་མས་མ་རྟོགས་པ་
ཕྱི་མས་རྟོགས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་བརྟགས་པར་འདོད་ན་མཐོང་ལམ་དུ་ཡང་
མཚུངས་པས། བཟོད་ཤེས་གཉིས་ཁྱད་པར་མེད་པས་ཁས་སྤངས་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་
གིས་མཐོང་སྤང་གི་ས་བོན་གྱིས་དག་པར་བྱས་པར་མེད་མོད་ཀྱིས། མཐོང་སྤང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་
མས་དག་མ་དག་ཐེག་པ་གོང་མའི་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བའི་རུས་པ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ན་བར་

ཆད་མེད་པའི་ལམ་ནི་སྒྲིབ་པ་རྒྱུན་གཙོད་བྱེད་ཡིན་ལ། རྣམ་གྲོལ་ནི་ཕྱིས་མི་སྒྲིབ་པའི་བོན་ཅན་དུ་བྱེད་
 པས་ན། དེའི་ཕྱིར་ན་བོན་བཟོད་ཀྱི་དུས་ན་གནས་ངན་ལེན་ཡོད་པས་མ་དག་པ་དང་། བོན་གཤེས་ལ་
 དེ་དང་བྲལ་བས་དག་པར་བཞག་ཟེར་བ་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་དེ་ལ་
 རིགས་མཐུན་ཕྱི་མ་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་ན་བོན་གཤེས་ཀྱང་མ་དག་པ་རྟོག་པར་འགྱུར་ལ། མེད་ན་ས་
 གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རྒྱ་མེད་ལས་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ལ་
 སྤང་བྱ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་གཉེན་པོ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ལ་རགས་ལས་ཏེ། ཐེག་པ་
 འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པ་མེད་དེ།^{༡༥} གཉེན་པོ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བས་སྤང་བྱ་མཐའ་དག་མཐོང་ལམ་ཉིད་དུ་སྤངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཉེན་པོ་དང་
 ཡུན་ཆད་ཀྱི་སྤང་བྱ་དེའི་རིགས་མཐུན་ཕྱི་མ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤང་བྱ་ལ་སྟོས་ནས་གཉེན་པོར་གྱུར་
 ཆད་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་བོན་བཟོད་ཀྱི་དུས་ན་མཐོང་ལམ་དང་མཐོང་
 སྤང་གཉིས་སྒྲིབ་འགག་བྱེད་བཞིན་པ་ཡོད་པས། །དེའི་བོན་ཉིད་མ་དག་པ་ཡིན་ལ་དེ་བོན་བཟོད་ཀྱིས་
 རྟོགས་པས་མ་དག་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། བོན་གཤེས་ཀྱི་དུས་སྒྲིབ་འགག་བྱེད་པ་དེས་དབེན་པས་དེ་དག་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་བོན་གཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པས་དག་པ་རྟོགས་པར་བཞག་པ་ཟེར་བ་ཡང་མིན་ཏེ། མཐོང་
 ལམ་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲིབ་འགག་བྱེད་བཞིན་པ་དང་དེས་དབེན་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་
 འགལ་ཡོད། །ཡང་ན་བོན་བཟོད་ཀྱི་དུས་ན་སྒྲིབ་འགག་བྱེད་པ་དེ་རྣམས་གྲོལ་ལམ་བར་ཆད་མེད་པ་ཡིན།
 དང་པོ་ལྟར་ན་རྣམས་གྲོལ་སྟོབ་ལམ་དུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་
 ལས་ཁས་སྤངས་ཉམས་སོ།།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། རྒྱུད་དེའི་བོན་ཉིད་སྟོམ་སྤང་གིས་མ་དག་དང་མཐོང་སྤང་གིས་
 དག་པའི་ཕྱོག་པ་དེ་དག་བོན་བཟོད་དང་། བོན་གཤེས་གཉིས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཙམ་ལ་མ་དག་པ་མཐོང་
 བ་དང་དག་པ་མཐོང་བར་བཞག་གོ། །ཡང་སྤང་མ་ཁ་ཅིག་གིས། །སེམས་ཅན་ལ་མ་དག་པ་དང་སེམས་
 དཔལ་ལ་མཐོང་སྤང་སྟོམ་སྤང་གིས་དག་པ་དག་དང་། སངས་རྒྱུས་གིན་ཏུ་དག་པའི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་
 གསུངས་ཏེ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་མཐོང་ལམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྒྲུབས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་ཚུད་སྟོང་ལ་བོན་བཟོད་ཀྱང་དག་པ་རྟོགས་པ་དང་བོན་གཤེས་མ་དག་པ་རྟོགས་
 པར་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་སྤང་གིས་དག་པར་མཚུངས་ལ་སྟོམ་སྤང་གིས་མ་དག་པར་མཚུངས་པས་སོ་

ཞེན། རྩ་ས་སམ་ལྷོག་པ་ཞེས་གང་ཟེར་གྱིས་དང་པོ་འདོད་ལ་གཉིས་པ་བྱུང་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། ལྷོག་པ་འི་
ནམ་དཔེ་ཡིན་པས་སོ། །དཔེར་ན་བྱས་པ་མི་རྟག་པའི་རྩ་ས་སུ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པར་བྱ་དང་པ་སྟེ། ལྷོག་
པའི་ནམ་དཔེ་རྩ་ས་ལ་ཅི་འགལ།

གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། རོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། མཐོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
ལ་ཡེ་ཇི་བཞིན་མའི་དོན་གསལ་བར་སྤར་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའོ། །གཉིས་པ་རྩེས་སུ་ཤེས་པའི་
བཟོད་པ་དང་རྩེས་སུ་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མའོ། །ཁ་ཅིག་གིས་རྩེས་སུ་ཤེས་བཟོད་གཉིས་བོན་ཤེས་
གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲི་བེར་བ་ནི། བོན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་བཞིན་སྒྲིད་འདོད་པའི་
སྐབས་སུ་བཀག་ཟིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་བདེན་པ་བཞིན་བོན་བཟོད་རྩེས་བཟོད་
གྱིས་རང་རིག་པའི་ཚུལ་དུ་གཞལ་བས་ཁོ་བདག་འཇལ་བྱེད་དུ་ལྷགས་ལ་གྲུབ་པས་རྩེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་ལྷགས་ལ་འབྱུང་ངོ། །མཐོང་ཚུལ་ནི་བདེན་པ་བཞིན་བོན་བཟོད་རྩེས་བཟོད་གྱིས་རང་རིག་པའི་
ཚུལ་དུ་འཇལ་ལ།^{༡༡} བདེན་བཞིན་བོན་ཤེས་རྩེས་ཤེས་གྱིས་རང་རིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇལ་ཏེ། དེ་
ཡང་སྒྲ་མ་སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོས་ནི་རིམ་ཅན་དུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཁྱེད་རང་ལྟར་གྱིས་དབང་རྩོན་ལ་
ཡང་འགྱུར་བས་སྐད་ཅིག་གཅིག་གི་ནམ་བཞག་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་བྱ་
དང་པའི་ཚུལ་གྱིས་དུས་གཅིག་ཏུ་འཇལ་ལོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ལ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་གྱིས་བར་མ་གཉིས་པོ་འཇལ་བའི་དུས་ན། འགག་
པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན་རྟོག་བཅས་སུ་འགྱུར་ལ། མ་འགག་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན་བོན་ཉིད་གཉིས་པོ་རྟོགས་
པར་འགྱུར་ཞེན། སྒྲ་མ་ན་རེ། རྩ་ས་འགག་ལ་རིགས་མི་འགག་གསུངས་པ་ཡང་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་
འདོད་པའི་ནམ་བཞག་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ནི་སྒྲེས་ལ་མ་འགག་པ་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་
གྱིས། སོ་སོ་སྒྲེ་བོས་ཡུན་རིང་པོར་ཡང་དཀའ་སྟེ། འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྤང་བྱ་སྤོང་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤང་བྱ་མཐོང་སྤང་གི་རང་བཞིན་དང་། དེ་རི་
ལྟར་སྤོང་བའི་ཚུལ་དང་། སྤོང་ཚུལ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཟུང་། དེའི་རང་
བཞིན་དང་། བྱེད་པའི་ལས་སོ། །དང་པོ་ལ་མ་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཕྱན་ལས་མ་རིག་རྒྱ་ལས་
དུག་ལཱའི་རྒྱེད་དབང་གིས། འབྲས་བུ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྤོང་^{༡༢} ཞེས་གསུངས་
པས་སོ། །གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དཔེ་བ་དང་། རེས་ཚིག་གོ། །དང་

པོ་ལ་གསུམ་ལས་གཞན་ལུགས་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཉིན་པོ་སྐྱེ་བའི་གོགས་བྱེད་པ་དང་། བོན་ཉིད་
 དང་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་གོགས་བྱེད་པ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་ཙམ་དང་མཐོང་སྤང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་ཏྲག་འཛིན་དང་དྲུང་སེར་འཛིན་གྱང་སྐྱབ་པ་དང་མི་ཏྲག་པ་
 དང་དཀར་འཛིན་གྱང་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། འོག་མ་ལྟར་ཡང་བོན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་
 བའི་ཡིན་ན་སྒོམ་སྤང་ལ་ཡང་བྱུང་ཆེ་སྟེ། ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱུ་མིན་པ་ལ་མེད་པས་
 དང་། གོགས་བྱེད་ཙམ་པོ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བའི་སྤང་སྐྱབ་རགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱུང་ཆེས་པས་མཐོང་
 སྤང་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དོ་པས་མཐོང་ལམ་གྱིས་གཞོད་བྱར་གྱུར་པ་ཟེར་བ་ཡང་མཚོན་བྱས་ཁྱད་པར་དུ་
 བྱས་སོ། །ཡང་སྤྲུམ་ལུང་རིགས་གྱི་མངའ་བདག་གིས་གཞོད་བྱ་རྒྱ་ཚང་བར་འབྱུང་བ་ལ་གཞོད་
 བྱེད་གྱི་རྒྱུན་བོན་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རྒྱན་བསྐྱོག་བྱ་ཡིན་པ་
 གསུངས་ཏེ། །མཚོན་བྱས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དང་མཐོང་ལམ་ཚུན་ཚད་ན་སྐྱབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།
 མཐོང་ཙམ་གྱིས་སྐྱབ་པའི་རྒྱན་ལྷོག་པས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་དུས་སྤྱོད་བྱར་སྐྱེས་པའི་བདག་ལྷ་གང་
 ཞིག་བོན་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་མཚན་མདོན་སུམ་དུ་ཏྲོགས་པས་མེད་པར་བྱེད་པ་གསུངས་པ་
 མཐོང་སྤང་ལས་གཞན་མཐོང་གི་བྱེད་ལས་སུ་སོང་བས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་མཐོང་སྤང་གི་
 མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དུས་སྤྱོད་བྱར་སྐྱེས་པའི་བདག་ལྷ་གང་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་རང་མཚན་
 ཏྲོགས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །^{༡༤༠}

མཐོང་སྤང་གི་སྒོར།

གསུམ་པ་ཅོད་སྤྱོད་ལ་ལྟན་སྐྱེས་མཐོང་ལམ་གྱིས་མི་སྤང་བ་འདོད་ལ། མཐོང་སྤང་ལྟན་
 སྐྱེས་ཀྱང་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། མཐོང་སྤང་ལ་ལྟན་སྐྱེས་མེད་དེ། ཀྱན་བཏགས་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་
 པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ས་མཚམས། རྣམ་གྲངས། སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི་མཐོང་ལམ་རྒྱད་ལ་
 མ་སྐྱེས་གྱི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། དེའི་རང་བཞིན། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤྱོད་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་ལས། དབྱེ་གཞི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་ཚད་གྱི་མཐོང་སྤང་ཙམ་ལ། ངོ་བོ་ནི་ཉོན་
 སྐྱབ་དང་ཤེས་སྐྱབ་བོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་ཐར་པ་ཙམ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་དང་། ཡུལ་བྱེད་པར་ཅན་ལ་
 གོགས་བྱེད་པ་གཉིས་ལ་ལྷོས་ནས་འབྱེད་ལ། དབྱེ་དོན་བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་ལ་ལྷོས་ནས་ཐ་དད་ལ། ཐ་

དད་ལ་ལྷོས་ནས་གཅིག་པའི་སྐབས་ཀྱང་སྤྲོད་དོ། །གངས་ངེས་ཡུལ་ལ་ལྷོས་ནས་ངེས་སོ།།

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་སྤང་བྱ་ངོས་བཟུང་། དེའི་བྱད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤང་བྱ་གང་ཡིན་ཞེན་གསུམ་ལས་གཞན་ལུགས་ལ་གོང་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉོན་ཤེས་གཉིས་ལས་ཉོན་སྤྲོད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཀུན་བཏགས་ལྷན་སྦྲེས་གཉིས་ལས་གཉིས་ཀའོ་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་དུ་ཉོན་སྤྲོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཙམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར། འདོད་ན་མདོ་ལས་གནམ་རིམ་པ་བདུན་གྱི་སྤྲོད་དུ་མི་ཤིགས་པའི་གསལ་མཁར་རྩིགས་པས་བདུན་གྱི་ཆུ་བཞེས་སྒྲུབ།^{༡༤༡} ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། ཤེས་སྤྲོད་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་མཐོང་ལམ་དུ་མི་སྤང་བར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ར་རྒྱལ་ཆ་ཕྱ་དེས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་འགྲིབ།^{༡༤༢} ཅས་གཤམ་པ་ལས་གསུངས་པ་དེ་དང་འགལ་ལོ།།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་སྤང་མ་གོང་མ་རྣམས་པ་མཐུན་པར་ཉོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཀུན་བཏགས་ལྷན་སྦྲེས་གཉིས་ལས། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བྱངས་པའི་ལུང་གིས་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ལ་ལུང་མདོ་ལས། ཉོན་མོངས་སྤྲོད་པ་བྱང་ནས་ཤེས་བྱའི་སྤྲོད་པ་བཟོད་གཅིག་མདོན་དུ་རྒྱ།^{༡༤༣} ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་ཤེས་སྤྲོད་ལྷན་སྦྲེས་རིགས་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། ས་བདུན་པར་ཉོན་སྤྲོད་ལྷན་སྦྲེས་སྤངས་ནས་དེ་པན་ཆོད་དུ་ཤེས་སྤྲོད་ལྷན་སྦྲེས་ལས་མེད་པ་ལ་དགོངས་པས་སོ། །རིགས་པས་མཐོང་ལམ་དུ་ཉོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྤངས་པས་སྒྲོམ་ལམ་ལ་སྤང་བྱ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་རིགས་སྤངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་བྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་ལྷན་སྦྲེས་ནི་དུས་སྟོ་བྱར་དུ་སྦྲེས་པ་དང་གཞི་དང་མཚུངས་ལྷན་གཉིས་སུ་འགྱུར་ལ། ཉོན་ཤེས་ནི་གོང་དུ་བསྟན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲོད་པ་ནི་མི་དང་ལྷའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཏུ་མི་སྤྲོད་པ་ལ་འགྲིབ།^{༡༤༤} ཅས་དང་། ཤེས་བྱ་ར་རྒྱལ་ཆ་ཕྱ་དེས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་འགྲིབ།^{༡༤༥} ཅས་གཤམ་པ་ལས་གསུངས་པས་སོ།།

གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ལ་ལྷན་སྦྲེས་དང་ཤེས་སྤྲོད་མི་གཅིག་པར་འགྱུར་ཞེན། འདོད་པ་སྟེ། ལྷན་སྦྲེས་ནི་གཞི་དང་མཚུངས་ལྷན་ཡིན་ལ། ཤེས་སྤྲོད་ནི་ཡུལ་བྱད་པར་ཅན་ལ་སྤྲོད་བྱེད་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་པ་སོ་སོའི་དོན་ལ། ཉོན་ཤེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས་མཚན་ཉིད་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོར་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ། ལུང་རིགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་

བཏགས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་ཐར་པ་ཙམ་ལ་གཤགས་བྱེད་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་
ལྟར་ན་ཀུན་བཏགས་མཚན་བྱ་ཡིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་དང་། གང་ཟག་བདག་ལྟ་ལས་བྱུང་ན་གང་
ཟག་བདག་ལྟ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དོ་པས་ཉོན་མོངས་པའི་རིགས་གང་ཞིག་མཐོང་ལམ་གྱི་
གཞོན་བྱར་གྱུར་བ་ཟེར་བ་ཡང་། མཚན་བྱས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་དང་ལྟན་སྒྲིམ་ལ་བྱབ་ཆེས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི་སྒོ་བྱར་དུ་སྒྲིམ་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་སྒྲིམ་ཐར་པ་ཙམ་ལ་
གཤགས་བྱེད་པ། ཞེས་སྒོ་བྱོས་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྒྲོང་བ་ལས་གཤགས་བྱེད་ཙམ་
དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཏགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་བྱུང་པར་ཙམ་ལ་གཤགས་བྱེད་
པས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ཚན་ཚན་དུ་བསྟུ་བ་དང་། ཚོད་པ་སྒྲོང་བའོ། །དང་
པོ་ལ་དོ་བོ་དོས་བཟུང་བ་དང་། རྣམ་པར་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དཔོན་སྤྱོད་ལོག་
པར་འཇུག་པ་ནི། མཛོད་ལས་^{༡༤}གསུངས་པ་ལྟར་འཛིགས་ཚོགས་ཀྱན་ལ་ལྟ་བ་དང་། ཀུན་བཏགས་
མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་དང་། འབྲུལ་པས་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། རྩལ་
ཁྲིམས་རྩལ་ཤུགས་མཚོག་ལྟའོ། །གཉིས་པ་དེ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ལོག་པར་འཇུག་པ་ནི། ཡུལ་ཡིད་དུ་
འོང་བ་ལ་འདོད་ཆགས། མི་འོང་བ་ལ་ཞེ་སྟངས། བར་མའི་རྣམ་པ་ཙམ་ལ་གཉི་ལྷན་ རང་གི་ཡོན་ཏན་
ལ་ར་རྒྱལ། གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཕྱག་དོག་ ཀུན་ནས་རྣམ་པར་མོངས་པའི་མ་རིག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་
བཅུ་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཁམས་དང་། ས་དང་། ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཁམས་
གསུམ་དུ་སྒྲུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་འབྲུམ་ཏིག་ལས་ཕྱ་རྒྱས་དགྲུ་བཅུ་ཅུ་གཅིག་མཐོང་པས་
སྤངས་^{༡༥}ཞེས་གསུངས་པས་ཁམས་གསུམ་དུ་ས་དགྲུ་རེ་རེ་ལ་བཅུ་བཅུ་སྟེ་དགྲུ་བཅུ་དང་། ཅུ་བ་མ་
རིག་པ་སྟེ་དགྲུ་བཅུ་ཅུ་གཅིག་གོ། །གསུམ་པ་ལ་བརྒྱ་ཅུ་བཅུ་གཉིས་ཅུ་བ་དག་བཅུ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ།
དེ་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་ན་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པས་བཞི་བཅུ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་
ཁྲོ་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་དགྲུ་དགྲུ་བཅུ་པས་སོ་བྲུག་ཕྱག་གཉིས་ཏེ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས། ཅུ་བ་
མ་རིག་པ་དང་བཅུ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ཚན་ཚན་བསྟུ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དཔོན་སྤྱོད་ལོག་པར་འཇུག་པ།
ལོག་པར་ཞུགས་པས་ལོག་པར་འཇུག་པ། དབང་གིས་ལོག་པར་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་
ལ་འཛིགས་ཚོགས་ཀྱིས་བདག་དང་བདག་གིར་བལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་གྱིས་ཡོད་མེད་ཏག་ཆད་
མཐའ་དང་བཙས་པ་དང་། འབྲུལ་པས་ལོག་པར་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བདེ་བར་སྒོ་འདོགས་གིང་། སྤྱག་

བསྐྱེད་པར་སྐྱེར་པ་འདེབས་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་པས་ཡང་དག་པ་མི་ཤེས་པའི་གཉི་མུག་སྟེ་
བཞི་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀྱིས་ཕྱག་དོག་གྲུང་གསུངས་ཏེ། །དེ་དང་མི་མཐུན་པར་སྐྱེ་བ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་
ལ་གསུངས་པ་ནི། དང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྐྱེར་མི་རུང་བས་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྐྱར་གྱི་ལྷ་
བ་དེ་དག་མཆོག་དམ་པར་འཛིན་པ་དང་། །དེ་དག་གིས་གྲོལ་བར་འཛིན་ཞིང་ལྷ་བ་རྩལ་བྱ་གས་
མཆོག་ལྷ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཞེན་པ་དང་། དེ་དག་གིས་ཁེངས་པས་ང་རྒྱལ་དང་བཞི་སྟེ། སྐར་
གྱི་བཞི་པོ་གང་རུང་མ་སྐྱེས་པར་མི་འཇུག་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ཁོང་ཁྱོད་དང་ཕྱག་དོག་སྟེ། དེ་དག་
གང་ཡང་མ་སྐྱེས་པར་འདི་དག་མི་འཇུག་པས་སོ། །དེ་ཡང་བདེན་པ་བཞི་ཀ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་སྟེ།
དེ་ཡང་ཡུལ་ལ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་ན་སྐྱོམ་སྐྱང་ཡིན་ལ་འདིར་ལྷ་བ་ལ་སྐྱེ་བས་མཐོང་སྐྱང་ཡིན་ཞེས་ལུང་
རིགས་ཀྱི་མངའ་བདག་གིས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ལ་གསུམ་སྟེ། གཟུགས་མེད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྩལ་ཞུགས་མཆོག་ལྷ་ཡོད་
མེད་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་ན་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་
པ་སྤོང་བ་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྱོད་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཟུགས་
མེད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྩལ་བྱགས་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྷ་ར་ན་ལུས་ངག་ལ་དམིགས་པ་ཡང་ཡོད་པར་
འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྷ་ར་ན་ཁམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སུམ་རྩུ་རྩ་གསུམ་མམ་བརྒྱ་རྩ་བརྩུ་གཉིས་ཉམས་སོ་
ཞེ་ན། སྒྱོན་མེད་དེ། ལུས་ངག་ལ་དམིགས་པ་མེད་ཀྱང་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་
ལ་ཁམས་གསུམ་ན་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ན་ལམ་དེ་གཉིས་ཟག་མེད་མ་ཡིན་པར་
འགྱུར་ལ། མེད་ན་ཡུལ་ལ་ལྷོས་ནས་བཞི་བརྩུ་ཞེ་བཞི་འམ་བརྒྱ་རྩ་བརྩུ་གཉིས་འདོད་པ་ཉམས་སོ་
ཞེ་ན། དེ་དག་ན་རང་མཚན་ན་དམིགས་པ་མེད་ཀྱང་བདེ་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་པས་སྟེ། འགོག་པ་ནི་
སྒྲོ་བྱར་གྱི་མཐོང་སྐྱང་དང་བྲལ་ལྷོག་ཡིན་ལ། ལམ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་
ཙམ་ན་མཐོང་སྐྱང་འགག་ནས་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཞེ་སྐྱང་ཡོད་ན་གོང་གི་
ཁས་བྱུངས་ཉམས་པ་དང་། རྒྱུད་ཞེ་གནས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། མེད་ན་ཁམས་ཀྱི་
སྒོ་ནས་སུམ་རྩུ་རྩ་གསུམ་ཉམས་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཞུ་ན་དེ། མེད་དེ་བསྐྱེས་ན་བརྩུ་བྱག་པོ་ཉིད་ཟེར་བ་ཡང་
ཆ་མཉམ་བག་ཆགས་ཙམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལས། ཆ་མཉམ་བག་ཆགས་གཟུངས་མེད་གསུམ་
ལ་སྐྱངས་ཞེས་མདོ་ལས་^{༡༤} གསུངས་པས་སོ། །ཡང་རྩོད་སྤོང་གྱིས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་པའི་རང་ལྷོག་

མེད་ཅིང་གཞན་གྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་གསུངས་པ་ལ། དེའི་ཞེ་སྤང་མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་ཡུང་པོ་གར་གསལ་བཅན་པོའི་སྤྱིར་འགྱུར་པའི་གསུངས་པས། གཟུགས་མེད་ན་གྲོལ་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་མཚུངས་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་ན་གཞན་གྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལྟས་ལྟ་ཡིན་ན་རྒྱུད་ཞི་གནས་གྱིས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། ལུས་མེད་ཡིན་ན་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། དེས་ན་སྤོ་གྲོས་ཆེན་པོས་མདོན་འགྱུར་མེད་ལ་བག་ལ་ཉལ་དུ་ཡོད་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་གལ་ཏེ་བག་ལ་ཉལ་མཐོང་སྤང་དུ་ཐལ་བ་འདོད་ཅིང་། གཞན་གྱིས་བག་ལ་ཉལ་ཀྱང་ཡོད་པས་སྤོ་སྤང་མེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྤོན་མེད་དེ། སྤང་དཀའ་སྤོ་ཡིན་ལ། ཞེ་སྤང་ས་བོན་དང་བཅས་པ་རགས་ཞིང་སྤང་སྤོ་བས་མཐོང་སྤང་ཡིན་པས་སོ། དེ་ལྟར་ན་བག་ལ་ཉལ་དེའི་རྒྱ་ཁམས་དེ་ཉིད་གྱིས་བསྐྱེད་ན་རྒྱུད་ཞི་གནས་གྱིས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། ཁམས་གཞན་གྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་ན་སྤང་དང་ཁྱད་མེད་དོ། དེས་ན་སྤོ་སྤང་པ་བཞིན་ཡིན་ཏེ་བག་ཆགས་ལྟས་མེད་ཡིན་ལ་སྤང་མི་དགོས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། གསུམ་པ་པེས་ཚིག་ནི། སེམས་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཐར་པ་ཙམ་ལ་གེགས་བྱེད་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ཤེས་སྤྱིབ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་ལ་ཞུ་ན་རེ། གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པར་སྤང་ཙམ་ཟེར་ཏེ། སྤྱིར་ལམ་ཡེ་ཤེས་དང་ཉོན་སྤྱིབ་ལ་བྱུང་ཆེས་སོ། ཡང་སྤྱི་མ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་བོན་གྱི་བདག་ལྟ་འགའ་ཞིག་ལས་བྱུང་ཞིང་ཐར་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་གསུངས་ཏེ། མཚོན་བྱས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའོ། ཡང་དོ་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཞིག་མཐོང་ལམ་གྱི་གནོད་བྱར་གྱུར་པ་ཟེར་ཏེ་རྣམ་རྟོག་ཉོན་སྤྱིབ་ལ་ཡང་བྱུང་ཆེས་སོ། དེས་ན་སྤོ་བྱར་དུ་སྤྱིས་པའི་བོན་གྱི་བདག་ལྟས་བོན་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་མཚན་ལ་གེགས་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། གསུམ་པ་ཙཱོད་སྤོང་ལ་སྤོ་སྤང་དང་ཁྱད་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དགུ་རིགས་སྤོ་བྱར་དུ་སྤྱིས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་རིགས་ཡིན་པས་སོ། གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་གཉིས་ཏེ། རོ་བོ་རོས་བཟུང་བ་དང་། རྣམ་པར་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། དང་པོ་ལ་གོང་མ་ཁ་ཅིག་གིས་སྤང་གྱི་ཉོན་སྤྱིབ་དེ་དག་དམིགས་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཤེས་སྤྱིབ་ཏུ་འགྱུར་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་སྤང་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་ཤེས་སྤྱིབ་ཏུ་འགྱུར་བས་བསྐྱོག་ན་མཚུངས་སོ། ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་གྱིས་ཡུལ་ལ་དམིགས་མི་ལུས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཏྲགས་ཁས་བྱངས། བྱུང་པ་ཚད་མ་འདོད་ན་ཉོན་མོངས་གཟུང་འཛིན་བཅས་པ་

རྒྱུ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཞེས་དང་ཕྱག་དོག་མ་གཏོགས་པའི་དགུ་པོ་ལ་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་གང་སྐྱེས་
པ་ཤེས་སྐྱིབ་ཅེས་སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་དམིགས་ནས་ར་རྒྱལ་
སྐྱེས་པ་ཡང་ཤེས་སྐྱིབ་ཏུ་འགྱུར་བ་ལས་འདོད་ན་བསྐྱོག་ན་མཚུངས་ཞེས་སྒྲ་མས་གསུངས་སོ། །དེས་
ན་སྤར་ཆོགས་སྒྱུར་དུ་བོན་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ལ་གསལ་སྤར་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲོམ་སེམས་སྐྱེས་
པ་དག་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་གསལ་བར་རོ་སྤྱོད་པ་ལ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་
པའི་རྟོག་པས་སེམས་ལ་འགྲིབ་པ་དང་ཞེས་གང་པ་ལས་^{༣༠}གསུངས་པས་ཤེས། ཞེས་སྒྲ་མས་
གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་འབུམ་ཏིག་ལས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་སྤར་བ་དང་དེ་སྤྱོད་པ་དང་། ཞེས་
གསུངས་པས། འབུག་པ་རྟེན་ཅན་གྱིས་རྟོག་པ་དང་། ལྷོག་པ་རྟེན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་། གང་ཟག་
རྣམས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དང་། སྐྱེས་བྱ་བཏགས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དང་གསུངས་པས། དང་པོ་ནི་སེམས་
དབས་སྤར་བྱ་ལ་སྤར་བྱར་རྟོག་པ་དང་། གཉིས་པ་ཡང་དོར་བྱ་ལ་དོར་བྱར་རྟོག་པ་དང་། གསུམ་པ་
ཡང་གང་ཟག་ལ་དངོས་པོར་རྟོག་པ་དང་། བཞི་པ་ཡང་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་རེ་རེ་
ལ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་དགུར་བྱེ་བས་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་སྟེ། ཁམས་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་དོ། །གསུམ་
པ་རེས་ཆོག་ནི། ཤེས་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་གོགས་བྱེད་པས་སོ། །གསུམ་པ་རེས་ཆོག་ཀྱང་མཐོང་ལམ་གྱི་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་མཐོང་ལམ་མི་སྐྱེས་བས་སོ། །གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ནི་མཐོང་ལམ་རྒྱུད་
ལ་སྐྱེར་མི་སྟེར་བར་གོགས་བྱེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་གཉིན་པོ་དེས་སྤར་བྱ་རི་ལྟར་སྤོང་བའི་རྒྱལ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཉིན་པོ་རེས་བཟུང་
པ་དང་། སྤར་བྱ་སྤོང་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་མཐོང་སྤར་མཐོང་ལམ་ཉིད་གྱིས་སྤོང་ངམ་བོན་མཆོག་གིས་
སྤོང་། དང་པོ་ལྟར་ན་སྤོབ་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་ལས། དེའི་དུས་སུ་ཐར་པ་ཆེན་པོའི་དོན་མཐོང་
བ་ཡིན་གྱིས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་འབུམ་ཏིག་ལས་^{༣༡}གསུངས་པ་དང་འགའ་ལོ། །གཉིས་
པ་ལྟར་ན་མཐོང་སྤར་རང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ལས་མཐོང་སྤར་དགུ་བཅུ་ཅུ་གཅིག་མཐོང་བས་
སྤོང་^{༣༢}ཞེས་འབུམ་ཏིག་ལས་གསུངས་པ་དང་འགའ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ་གསུམ་ལས་གཞན་
ལུགས་ལ་གཉིས་ཏེ། བོན་མཆོག་ལ་འདོད་པ་དང་། མཐོང་ལམ་ལས་འདོད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་
ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཐོང་སྤར་གི་གཉིན་པོ་བོན་མཆོག་གིས་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་མིན་ན་མཐོང་ལམ་སྤོབ་
པར་འགྱུར་བ་ལས། མཐོང་ལམ་སྐྱེས་ཙམ་ན་མཐོང་སྤར་འགག་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བོན་

མཚོག་ཆུང་བྱ་དང་མཐོང་སྤང་གཉིས་སྒྲིབ་ཅིག་དང་པོ་ལ་འཚོགས། གཉིས་པ་འབྲིང་གི་དྲིལ་སྤྱོད་སྤྱོད་མེད་དུ་བྱས་ནས། གསུམ་པར་བོན་མཚོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་དྲིལ་སྤྱོད་མཐོང་སྤང་གནས་ངན་ལེན་དང་བཅས་པར་སྒྲེ་སྟེ། བཞི་པར་གནས་ངན་ལེན་དང་བཅས་པར་འགག་པ་དང་མཐོང་ལམ་སྒྲེས་པ་དྲིལ་གཅིག་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཏྲག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་མི་ཏྲག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། བོན་མཚོག་དྲིལ་སྤྱོད་པོན་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྤང་གཉེན་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཐོང་ལམ་མ་སྒྲེས་ཀྱང་མཐོང་སྤང་འགག་པས་སྤང་བ་མ་སྒྲེས་ཀྱང་ལུན་པ་འགག་པ་དང་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་ན་གོང་གི་ཉིས་པ་རྣམས་ཡོད་པས་སོ། །ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་སྒྲོབ་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤང་བྱ་སྒྲོང་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་སོ། །འདོད་ན་གོང་གི་ལུང་གིས་གཞོད་ལ་སྤང་ན་མཐོང་ལམ་སྒྲེས་དུ་ས་མཐོང་སྤང་འགག་ན་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ལས་ཁས་བླངས་ཉམས་ལ། མ་འགག་ན་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་སྤྱི་མ་ལུང་རིགས་ཀྱི་མངའ་བདག་གིས་གཉེན་པོའི་དོན་སྤང་བྱ་བྱས་མེད་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱེད་ན་བོན་མཚོག་སྟེ། བར་ཆད་མེད་པ་ཡིན་ལ། ས་བོན་རྩ་བ་ནས་སྒྲོང་བ་ལ་བྱེད་པ་ན་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་གསུངས་པ་ཡང་མཐོང་ལམ་སྒྲོབ་ལམ་དང་ཁྱད་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། དེས་ན་འདིར་ནི་སྤྱི་འགྱུར་དང་འགག་འགྱུར་གཉིས་འོག་མ་བོན་མཚོག་སྟེ། བར་ཆད་མེད་པ་ཡིན་ལ། གོང་མ་མཐོང་ལམ་སྟེ། འགག་གྲུལ་དུ་སྒྲེབ་སྟེ། རྣམ་གྲོལ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྩོད་སྒྲོང་ལ་ལུང་རིགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་མཐོང་སྤང་དགྲ་བརྩུ་རྩ་གཅིག་མཐོང་བས་སྒྲོང་བར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་འགག་འགྱུར་བར་ཆད་མེད་པ་ལ་དགོངས་པའམ། མཐོང་སྤང་མ་སྤངས་པར་མཐོང་ལམ་མི་སྒྲེབ་པ་ལ་དགོངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་བོན་མཚོག་གིས་སྒྲོང་པས་མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་སྤང་མ་འགག་པར་མཐོང་ལམ་མི་སྒྲེབ་པས་བཏགས་ལ། དེ་ལྟར་མིན་ན་སྒྲོབ་པར་འགྱུར་པས་སོ། །ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་སྤང་རགས་པ་དང་རྟེན་གཅིག་ལ་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་གྱི་ཏྲགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟོད་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་རྩེ་ཆུང་བཏང་བས་སོ། །ཕྱ་བ་དང་རྟེན་ལ་ཚོགས་པ་བྱུང་བ་མེད་དེ། ལྟོབས་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པས་སོ། །ཡང་མཐོང་ལམ་སྒྲོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་འགྱུར་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྤང་བྱ་སྒྲོང་བའི་བྱ་

བ་བྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྤང་བ་སྤོང་ཚུལ་ནི་འགག་འཁྱར་དང་སྤྱི་འཁྱར་གཉིས་ལ།
དང་པོ་ལ་མཐོང་ལམ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། བོན་མཆོག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤང་བ་མཐོང་སྤང་དང་
སྤྱད་ཅིག་དང་པོར་ཆོགས་ལ། གཉིས་པར་སྤང་བ་ལྷན་མེད་དུ་བྱས། གསུམ་པར་དུས་མཉམ་དུ་འགག་
པ་སྟེ། གབ་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པ་ནི་ཁད་ཀྱིས་སྤངས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ།^{༣༠༩} ཞེས་དང་། མདོ་
ལས་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པ་སྤྱོད་པ་བཞེན་དུ་ཁད་ཀྱིས་སྤངས་^{༣༡༠} ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་བོན་མཆོག་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་མཐ་ཆེན་པོ་སྟེ། ལུས་མེད་དུ་ནམ་བུས་པའི་
རྗེས་ལ་ཕྱོག་པར་འཁྱར་གྱིས་སྤྱད་ཅིག་དུ་ནི་བད་བརྟག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཉེར་ལེན་
དེས་སྤང་བ་སྤོང་བའི་བྱ་བ་བྱས་ནས། སྤྱད་ཅིག་གཉིས་པར་དེའི་ཉེར་ལེན་མཐོང་ལམ་སྤྱོད་པ་ལ་ཕྱོགས་
གཤིང་སྤང་བ་འགོག་པ་ལ་ཕྱོགས་ནས། སྤྱད་ཅིག་གསུམ་པར་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་སྤྱོད་པ་དང་སྤང་བ་
མཐོང་སྤང་འགག་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་བྱེད་པ་ནི་སྤྱི་འཁྱར་གསུངས་ཏེ། དུས་མཉམ་དུ་བྱེད་ན་སྤོ་
གཅིག་གིས་རོ་བོ་ལ་བྱ་བྱེད་གཉིས་འགལ་ལ། དུས་རིམ་ཅན་དུ་ཡིན་ན་ཁས་སྤངས་ཉམས་སོ། །དེས་ན་
སྤང་བ་འགག་ཕུལ་དུ་སྤྱད་ཅིག་གཞན་གྱིས་བར་དུ་མཆོད་པར་སྤྱོད་པ་སྟེ། གནམ་རིམ་པ་བཅུ་ལ་ཤེས་
བྱའི་སྤྱི་བ་པ་ནི་མ་ཤར་བ་བཞེན་དུ་དུས་གཅིག་ཆར་དུ་སྤྱང་^{༣༡༡} ཞེས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདིའི་
ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཆར་དུ་སྤྱང་པར་འབྱུང་སྟེ།^{༣༡༢} ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ལུང་རིགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གོང་དུ་བྱངས་པའི་ཁད་
སྤྱང་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེན། སྤོན་མེད་དེ། དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་འགག་འཁྱར་གྱིས་
ཁད་སྤྱངས་དུ་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་འཁྱར་འགག་འཁྱར་ལ་
བརྟག་ནས་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་། སྤང་བ་གཉེན་པོ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་། སྤོང་བའི་རྒྱལ་ལ་རྩོད་པ་
སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལྷར་ན་མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་པར་འཁྱར་ཏེ། བོན་མཆོག་གིས་སྤངས་པས་སོ་ཞེན།
སྤོན་མེད་དེ། འགག་འཁྱར་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤོང་ན་སྤོང་པར་ཡང་མི་འཁྱར་ཏེ།
སྤྱི་འཁྱར་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་དང་། ཡུལ་དང་། དུས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ལ་
རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་རྩོད་པ་ལན་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་སྤང་བ་དང་གཉེན་པོ་གཅིག་གམ་ཐ་
དད། དང་པོ་ལྷར་ན་བྱ་བྱེད་གཉིས་འགལ་ལ་གཉིས་པ་ལྷར་ན་རྒྱུད་གཞན་གྱི་ཆད་མས་རྒྱུད་གཞན་
ཀྱི་སྤོང་འདོགས་སེལ་དུས་པར་འཁྱར་རོ་ཞེན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་

དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་རྒྱུད་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པའི་དོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་
ཞེས་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་གསུངས་པ་ཡང་མི་དགས་ཏེ། བྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྤང་བྱ་དང་། གཉེན་པོ་ཡང་རྒྱུད་
གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ལ་སྤྲོད་ན་རེ། དེགས་དོར་བཏགས་ན་སྤང་གཉེན་
དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་། སྤང་སྤོང་མ་དབྱེད་པ་ལ་མེ་རླུང་ཆ་གང་ལྟར་ཐ་དད་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
གོང་གི་སྤྲོད་སོན་གནས་ཤིང་གཉེན་པོ་ལྷན་རྒྱུད་དང་སྤང་བྱ་ལྷན་ཡུན་རིང་དུ་འགྲོགས་ནས་སྤོང་
པ་དེ་སྤང་གཉེན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་སྤང་གཉེན་ནི་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དུ་གྱུར་ཆད་ཡིན་པས། དེས་ན་
བྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྤང་གཉེན་ལ་དོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱིས་ཁྱབ་ལ། ནང་ཤེས་པའི་སྤང་གཉེན་ནི་རྒྱུད་གཅིག་ལ་
དོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པས་སྤྲོད་ལས་གྲོལ་ལོ། །གསུམ་པ་ཙོད་སྤོང་ལ་འོན་ཏེ་སྤྲོད་དང་མཆོད་སྤྲོད་གྱི་
སེམས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་ལུས་ཐ་དད་པས་ཞེན། སྤྲོད་མེད་དེ། ཐ་དད་ཆད་ལ་རྒྱུད་གཅིག་གིས་
ཁྱབ་པར་མི་འདོད་ཀྱིས། ཤེས་རྒྱུད་གཅིག་གི་སྤང་བྱ་གཉེན་པོ་ལ་རྒྱུད་གཅིག་གིས་ཁྱབ་ཀྱང་སྤང་
གཉེན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དོ་བོ་ཐ་དད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་མིན་ན་མེས་ཀྱང་ལྷ་གྲུ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་
མཆོངས་ཏེ། རྣམ་ཐ་དད་པས་སོ། །ཡང་བར་ལྟ་འོད་གསལ་གཡུང་རྒྱུད་སེམས་དཔའ་ན་མས་ཀྱིས་ཤེས་
བྱའི་སྤྲིབ་པ་སྤྱོད་བའི་འདྲེན་སྤོན་ཙམ་ལས་མི་ལྷན་ཞེས་རྒྱུད་གཞན་གྱི་སྤྲིབ་པ་སྤྱོད་བར་གསུངས་པ་
དང་འགལ་ཞེན། སྤྲོད་མེད་དེ། གཉེན་པོ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་བཏགས་པས་སོ། །གཉིས་
པ་ཡུལ་ལ་གཉིས་ལས་རྒྱོལ་བ་ནི་ཡུལ་གཅིག་ན་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། མི་
གཅིག་ན་ནགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་དང་གཡུལ་དོའི་མཆོན་ཆ་ཡང་སྤང་གཉེན་དུ་འགྱུར་ཞེན། གཉིས་པ་ལན་
ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་གཞན་ལུགས་ལ་སྤྲོད་ན་རེ། ཡུལ་སྤང་པོ་ཙམ་གྱི་རྣམ་སྤྲུ་གཅིག་པས་སྤང་
གཉེན་དུ་འཐད་ཀྱང་དེ་ཡང་དམིགས་ལུགས་སམ་ཞེན་སྤངས་ཀྱི་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དེ། སྤང་བྱའི་ཡུལ་ནི་
རྟག་བདེ་ལ་སོགས་ཡིན་ལ་གཉེན་པོའི་ཡུལ་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་ཡིན་པས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ལྟར་ན་རྟག་མི་རྟག་རྣམས་གཅིག་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་སྤང་བྱ་ལོག་པའི་དུས་སུ་གཉེན་པོ་ལྷོག་
པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམས་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་ལྷོག་མི་ལྷོག་ཆ་གཉིས་མེད་པས་སོ། །ཡང་ལྷ་སྤྲེགས་བྱེད་གྱི་
རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་དང་མཆོངས་སོ།།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་དམིགས་ཡུལ་སྤང་པོ་ཙམ་དུ་གཅིག་པས་སྤང་གཉེན་དུ་ཡང་འཐད་

ལ། དམིགས་སྒྲངས་སམ་ཞེན་སྒྲངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པས་རྫས་གཅིག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །གསུམ་
 པ་ཚུད་སྒྲོང་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཉེས་པ་སྤྲོ་མ་མཚུངས་པས་སྒྲོན་སྒྲང་ལ་སྒྲང་བྱ་སྒྲང་བ་དང་གཉིན་
 པོ་སྒྲང་བ་ལ་སོགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྫས་གཅིག་པར་ཁས་མ་སྒྲང་ལ་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་པར་ཁས་
 སྒྲངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མིན་ན་ཆད་མ་དང་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཡུལ་སྒྲུ་རུ་གཅིག་པས་རྟག་འཛིན་ཁེགས་
 པས་མི་རྟག་པ་ཡང་ཁེགས་པར་འགྱུར་བ་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྒྲང་བ་ལ་བདག་
 མེད་དང་བདག་འཛིན་དམིགས་ཡུལ་སྒྲང་པོར་གཅིག་ན། དྲུང་དཀར་འཛིན་གྱི་ཆད་མ་དང་སེར་
 འཛིན་གྱི་ལོག་ཤེས་ཀྱང་གཟུང་ཡུལ་དྲུང་གིས་རྫས་སུ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ལ་སེར་འཛིན་དེ་ལ་དྲུང་སྒྲང་
 བས་དེ་དང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དཀར་པོ་སྒྲང་བར་འགྱུར་ལ། དེར་ཡང་སྒྲང་པོ་ངེས་པའི་ཕྱིར་བདག་མེད་
 ངེས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདིར་བྱུང་པས་སྒྲོང་སྟེ་སྒྲང་པོ་ངེས་ཀྱང་བདག་མེད་མ་ངེས་ཏེ་སྒྲོ་འདོགས་མ་
 ཆོད་པས་སོ། །དེར་ཡང་བྱུང་པས་སྒྲོང་སྟེ་དྲུང་སྒྲང་ཡང་དཀར་པོ་མི་སྒྲང་སྟེ། དཀར་པོར་སྒྲོ་འདོགས་
 མ་ཆོད་པས་ཞེ་ན། དེར་བྱུང་པ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲང་མི་སྒྲང་ཆ་གཉིས་འགལ་བས་སོ། །དེར་ཡང་གྲུབ་སྟེ།
 ངེས་མ་ངེས་ཆ་གཉིས་འགལ་བས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་འགལ་ཏེ་ངེས་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་དགོས་ལ་
 སྒྲང་བ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་མི་དགོས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མིན་ན་སྒྲང་ལ་མ་ངེས་རྒྱུ་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་
 འདོད་མི་རྒྱས་ལ་ངེས་ལ་མ་དང་རྒྱུ་ཆད་པ་འདོད་པས་མི་མཚུངས་སོ། །གསུམ་པ་དུས་ལ་གྲོལ་ལན་
 གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་སྒྲང་གཉིན་དུས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པ་མ་
 ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འདས་པའི་གཉིན་པོས་མ་འོངས་པའི་སྒྲང་བྱ་སེལ་བར་འགྱུར་
 ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ་ལས་གཞན་ལུགས་ནི་སྤྲོ་མ་སྒྲོ་གོས་ཆེན་པོ་ན་རེ། སྤྲོར་སྒྲང་བྱ་དང་
 གཉིན་པོའི་བྱ་བ་བྱེད་ཆད་དུས་སྤྱི་གཞན་གྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་པ་ཡིན་ལ། བྱེད་བྱ་མཐོང་སྒྲང་དང་
 མཐོང་ལམ་གཉིས་ནི་སྤྱི་བྱེད་པོས་བར་དུ་ཆོད་པ་ཡིན་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་སྤྱར་བས་
 བར་ཆོད་པར་འགྱུར་བར་འདོད་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་མཐོང་སྒྲང་འགག་ཀྱང་མཐོང་ལམ་རྒྱུད་ལ་མི་
 སྤྱི་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱད་ཅིག་གཞན་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་སྤྲོ་མ་ལུང་རིགས་ཀྱི་མངའ་བདག་གིས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། མཐོང་
 ལམ་དང་དུས་ཐ་དད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱ་བོན་མཆོག་རྒྱུད་དུ་སྤྱད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཆོགས། བོན་
 མཆོག་འབྲིང་ལ་རྒྱས་མེད་དུ་བྱས་ནས། ཆེན་པོ་བར་ཆད་མེད་པའི་དུས་སུ་གཉིན་པོ་བར་ཆད་མེད་པ་

དང་། སྤང་བྱ་མཐོང་སྤང་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འགག་སྟེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྤྲད་ཅིག་གཞན་གྱིས་བར་དུ་
 མ་ཆོད་པར་ནམ་གོལ་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཚུད་སྤོང་ལ་ལྟན་ཅིག་མི་
 གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྦྱོན་མེད་དེ། སྤང་བྱ་རུས་རྒྱུད་དང་གཉིན་པོ་སྦྱོབས་ལྟན་བར་ཆད་མེད་པ་
 འཕྲད་པས་གང་རེག་རུས་རྒྱུད་དང་ཆ་རེག་སྦྱོབས་ལྟན་བཞིན་ནོ། །མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་
 པའི་ལན་གོང་དུ་སོང་ངོ་། །གསུམ་པ་སྤོང་རྒྱུལ་ལ་ཚུད་པ་སྤོང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྲད་ཅིག་དང་པོ་
 ཆོགས་དུས་དང་། གཉིས་པ་རུས་མེད་དང་། གསུམ་པ་ལྟོག་དུས་ལ་ཚུད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་
 ཆོགས་དུས་ཀྱི་སྤྲད་ཅིག་དང་པོར་གཉིན་པོས་སྤང་བྱ་ལ་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་བྱས་སམ་མ་བྱས། དང་
 པོ་ལྟར་ན་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་མམ་སྤང་གཉིན་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལ་མ་འཆོགས་པ་
 དང་བྱུང་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་མ་བྱས་མོད་ཀྱིས། མ་འཆོགས་པ་དང་བྱུང་མེད་
 དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རུས་མེད་དུ་བྱས་པ་དེ་དང་པོར་འཆོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ལོ། །གཉིས་པ་རུས་
 མེད་ལ་སྤང་བྱ་དེ་གཉིན་པོ་དང་མ་འཕྲད་པའི་དུས་སུ་རིགས་མཐུན་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་འཕྲད་
 དུས་སུ་ཡང་རིགས་མཐུན་ཕྱི་མ་མི་བསྐྱེད་དམ་བསྐྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་གཉིན་པོ་མི་དགོས་ཏེ། རུས་
 མེད་ཉིད་ཡིན་པས་དང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྗེས་ཆ་ཤས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། རུས་
 མེད་ཀྱི་རྗེས་སྐྱེད་ཀྱིས་ལྟོག་པ་མི་བསྐྱེད་དེ། རུས་པ་གཉིན་པོས་བཅོམ་པས་སོ། །གསུམ་པ་ལྟོག་དུས་
 ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྲད་ཅིག་གི་ཆ་དང་། སྤང་བྱའི་རིགས་དང་། གཉིན་པོའི་ལྟོག་དུས་སོ། །དང་པོ་ལ་
 ཆོལ་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སྤང་བྱ་གཉིན་པོ་འཆོགས་དུས་སམ་སྤྲད་ཅིག་ལ་སྤོང་བ་དེ་ལ་སྤྲད་
 ཅིག་གསུམ་གྱི་ཆ་ཡོད་ན་སྤྲད་ཅིག་གསུམ་གྱི་སྤོང་པ་ཉམས་པ་དང་འཆོགས་དུས་ཉིད་ཀྱི་སྤྲད་ཅིག་
 དང་པོ་ལ་ལྟོག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་རྒྱུན་ཅམ་མི་རུས་པར་འགྱུར་འོ་
 ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོར་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་མ་བརྟག་
 མ་དབྱེད་པའི་དུས་ན་མེད་ཅིང་བརྟག་ཅིང་དབྱེད་པའི་རིགས་ངོར་ཡོད་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲད་
 ཅིག་གསུམ་གྱི་ངོས་བཟུང་ཉམས་སོ། །ཡང་སྤྱུ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཆོགས་དུས་ཀྱི་སྤྲད་ཅིག་དང་པོ་མ་
 བཀག་གྱི་བར་དུ་ཆ་ཡོད་ཅིང་། འགག་ནས་ཆ་མེད་གསུངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ལ་ཆ་
 གསུམ་དུ་ཡོད་པས་དུས་དེ་ཉིད་དུ་ལྟོག་པར་འགྱུར་བ་ལས་སྤྲད་ཅིག་གསུམ་གྱི་ངོས་བཟུང་གི་ལྟོག་པ་
 ཉམས་སོ། །འགག་ན་ཆ་མེད་ན་རགས་པ་རྒྱུན་ཆད་དམ་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་སྤྲིད་པར་འགྱུར་འོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་དེ་ལ་ཆ་ཡོད་མོད་ཀྱིས་ཆ་མེད་མི་སྲིད་ཀྱང་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སྐད་
 ཅིག་གསུམ་གྱི་ངོས་བབྱང་མི་འདོད་དེ། ལུས་མེད་དུ་ནམ་བུས་པའི་རྗེས་ལ་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་
 པ་རྩོད་སྤྱོད་ལ་གོང་དུ་ཆ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་སྤྱོད་ལ་
 གོ་བདེ་བའི་ཕྱིར་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱིས་གསུམ་ཁོ་ནར་ངེས་པར་ཁས་མ་སྤྱངས་སོ། །གཉིས་པ་
 རིགས་ལ་ཆོལ་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཉོན་སྤྱོད་བོན་མཆོག་གིས་སྤང་ཞིང་ཤེས་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ལམ་གྱིས་སྤངས་པས། མཐོང་ལམ་ལ་སྤང་བྱ་མེད་པར་འགྱུར། འདོད་ན་གཤམ་བྱེད་ཀྱང་མེད་པར་
 འགྱུར་ཞེན། གཉིས་པ་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤང་བྱ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་སྤྱོད་ས་བོན་སྤྱོད་
 ཟེར་བའི་གོང་དུ་དགག་གོ། །དེས་ན་བྱ་བ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱ་མེད་པ་འདོད་ཅིང་གཤམ་བྱེད་མཁན་
 གྱི་སྤང་བྱ་མེད་པ་བྱུང་བ་མེད་དེ། ཉི་མའི་འོད་དང་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་གཡོགས་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་
 གཤམ་བྱེད་ཡིན་ཆད་ལ་སྤང་མི་དགོས་པར་བྱུང་བར་མི་འདོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལྷོག་
 དུས་ལ་བཞིན། དངོས་དང་། རྒྱུད་པ་དང་། སོ་སོ་ས་བོན་དང་། རྩལ་རྒྱུན་རིགས་རྒྱུན་དང་། གཞོད་
 པའི་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤྱོད་བཞེད། །དང་པོ་ལ་ཆོལ་ལན་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་གཉེན་པོ་དེས་སྤང་བྱ་ལ་
 གཞོད་པ་བྱེད་པ་དེ་དངོས་སམ་རྒྱུད་ནས་གཞོད་པ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱུད་ཅིག་གཉིས་པ་ཁོ་ན་གཉེན་
 པོར་འགྱུར་བའོ། །ཀྱིས་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དེས་སྤྱོད་པ་དངོས་སུ་མི་སྤྱོད་བས་གཉེན་པོ་མ་
 ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བྱུད་ཤིང་ཡང་ས་དང་། རྩལ་གྲང་རེག་གཉེན་པོར་འགྱུར་ཏེ།
 ས་རྩལ་བྱུད་ཤིང་མེ་རུ་བསྐྱེད་ནས་འཛོམས་པ་ཡིན་པས་སོ་ཞེན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉེན་པོའི་སྤྱི་
 རིགས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་སྤྱི་རིགས་ནས་དངོས་དང་རྒྱུད་པ་གང་རུང་གིས་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་མེད་ལ། བྱེ་བྲག་
 མཐོང་སྤང་དང་མཐོང་ལམ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱས་མཐོང་སྤང་དངོས་ཀྱི་བརྒྱུད་ནས་སྤང་བཞེད། གཉིས་
 པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཆོལ་བ་ནི། གཉེན་པོ་དེས་སྤང་བྱའི་ངོ་བོ་འམ་ས་བོན་སྤང་། །དང་པོ་
 ལྟར་ན་བུམ་པ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་འདོགས་སྤྱོད་བྱ་ལ་ཡིད་གཏད་པས་ཀྱང་སེལ་བས་སྤང་གཉེན་དུ་
 འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ལས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་
 བའོ། །རྒྱུན་མཐའ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་ཞེན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས་ཀ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱིས། བྱེ་
 བྲག་བོན་མཆོག་འབྲིང་གིས་སྤང་ལ་ས་བོན་བར་ཆད་མེད་པས་སྤྱོད་གིས། དེ་ལྟར་མིན་ན་མཐོང་
 ལམ་གྱིས་སྤྱོད་ན་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཆོལ་བ་ལ། སྤང་བྱ་

རྒྱན་གཙོད་པ་དེ་རྩལ་རྒྱན་ནམ་རིགས་རྒྱན་གཙོད། དང་པོ་ལྟར་ན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་དུས་སུ་དེ་
དང་རྩལ་གཙོག་པའི་སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལ་རིགས་
སྤང་ཡང་རྩལ་ཡོད་པས་སྤངས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་
དང་འཚམས་ཚོད་ཀྱི་རིགས་སྤོང་གསུངས་པ་ནི་མཐོང་སྤང་གི་རྩལ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྤྱིར་
ནི་ཅི་རིགས་སུ་སྤོང་བ་ཡིན་མོད་ཀྱིས། མཐོང་སྤང་གི་རྩལ་སྤོང་བ་ཡིན་གྱིས། རིགས་ཡོད་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། རྩལ་དང་སའི་རིགས་ལུགས་ཀྱིས་སྤོང་བ་སྟེ། ཤ་པ་སྤང་བས་དེ་དང་འབྲེལ་བ་སྤངས་པ་
བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་གིས་རིགས་པ་རྒྱན་ཆད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྩལ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤོན་མེད་དེ། སྤང་
བྱའི་རྩལ་སྤོང་ཡང་ཤེས་པའི་རྩལ་མི་སྤོང་སྟེ། ཤེས་པ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། སྤང་བྱ་ནི་གནས་
སྐབས་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྟོ་བུར་
བའོ།³⁰² །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

བཞི་པ་ནི་དེ་ལྟར་ན་མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ན་སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་
རྒྱན་ཆད་དམ་མ་ཆད། དང་པོ་ལྟར་ན་མཉམ་བཞག་གོམས་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མེད་པ་དང་། རྩལ་ཐོབ་
རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ལུ་སྟེགས་རྒྱུང་པ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་མཉམ་
བཞག་སྒྲོས་བཅས་སུ་འགྱུར། འདིའི་ལན་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་གཞན་ལུགས་ལ་ཆད་པ་དང་མ་ཆད་
པར་འདོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་དག་གི་མཉམ་བཞག་ན་སེམས་དང་སེམས་
འབྱུང་རྒྱན་ཆད་ནས་མེད་པས་སྒྲོས་པར་མི་འགྱུར་ཟེར་བ་ནི་སྤང་བ་ཀོད་པའི་སྒྲོན་ཡོད་ལ། ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་ཆད་ལ་དོན་དམ་དུ་མ་ཆད་ཟེར་ན་ནི་བ་ཕྱོགས་གཙོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དབྱིངས་རྒྱུང་པར་ཁས་སྤངས་
པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་དག་ན་ཁ་ཕྱིར་ལྟས་རྒྱན་ཆད་ལ་ནང་ལྟས་རྒྱན་མ་ཆད་པས་
སྒྲོན་ལས་གྲོལ་ཞེས་ཟེར་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་གཞན་དག་ཆད་ཀྱིས་ས་བོན་མ་ཆད་ཟེར་བ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། མཉམ་བཞག་སྒྲོས་བཅས་སུ་ཐལ་བ་དང་དོན་དམ་གྱི་ངོར་སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་འདོད་
པས་བདེན་གཉིས་ཐལ་བ་དང་། བསྐྱོག་ན་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་རྒྱན་ཆད་པས་སྒྲོས་པར་
མི་འགྱུར་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་འབྱུང་རྒྱན་མ་ཆད་པས་མཉམ་བཞག་གོམས་བྱེད་ཡོད་དོ། །གསུམ་
པ་རྩོད་སྤོང་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བརྟག་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི་སེམས་འབྱུང་རྒྱན་མ་ཆད་པས་

མཉམ་བཞག་སྒྲོས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཟག་མེད་རྒྱན་མ་ཆད་ཀྱང་སྒྲོས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲོས་པ་ནི་
 བོན་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་པ་ལ་དེ་དག་མཉམ་བཞག་ན་མེད་པས་སོ། །འོ་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་
 ཅན་དུ་གྲུབ་པས་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྗེས་ཐོབ་འདུས་བྱས་ཡིན་
 ཞིང་། བོན་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མཉམ་བཞག་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་
 མཉམ་བཞག་ཏུ་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡོད་པས་བདེན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་
 ཞེ་ན། སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་བྱམ་པ་བཀག་པས་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བྱ། སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་བྱམ་པའི་རྗེས་
 མ་བཀག་ཅིང་ལྷོག་པ་བཀག་པས་ཐ་དད་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། མཉམ་བཞག་ཏུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་
 སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་མེད་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་ཡོད་པས་བདེན་གཉིས་ཐ་
 དད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་དབྱིངས་ཤེས་དབྱེར་མེད་དུ་གཟིགས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་རེས་ཚིག་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤངས་མ་མཐོང་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་པར་
 བྱེད་པའི་ལམ་ལ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་ནའོ། །གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ནི་སྤངས་པ་ཐག་བཟིང་ཞིང་། སྒྲོམ་
 ལམ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ལམ་ལ་སྦྱོང་བའི་མཐུ་ལྡན་པས། སྤངས་
 བྱ་མཐོང་སྤངས་སྤངས་ནས་ནམ་གྲོལ་བ། རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ལམ་བཞི་ཡན་ལག་བཅས། རྟེན་དོན་མངོན་
 དུ་གྱུར་པས་མཐོང་ཞེས་བྱ། ཅིས་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ས་དང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཕྲུལ་གྱི་
 ལྷ་མིག་ལས། མཐོང་པ་ལམ་གྱི་ལེའུ་སྟེ་དུག་པའོ། །

ལེའུ་བདུན་པ། སྒྲོམ་པ་ལམ་གྱི་སྒྲོང་།

བཞི་པ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་སྤང་བྱ་ཀྱན་བཏགས་རིགས་དང་བྲལ་ནས་དེའི་དོན་ལ་གོམས་པར་བྱེད་འབྱུང་བས་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་དང་། རང་བཞིན་དང་། བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟེན་དང་། ཚྲིགས་དང་། ས་གང་ལ་སྦྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་མོད་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་པ་གཅིག་ལའོ། །གཉིས་པ་ལ་དབང་པོ་ལ་རགས་ལས་ཏེ། མཐོང་པ་ཐོབ་པ་ཅིག་གོ། །གསུམ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ས་དྲུག་དང་གཟུགས་མེད་འོག་མ་གསུམ་ལས་སྦྱེ་སྟེ། དེ་ལས་འདོད་པའི་ཁམས་ན་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བས་དང་། གཟུགས་མེད་གོང་མ་ན་སེམས་མི་གསལ་བས་སོ། །ཉིར་ལེན་རྒྱ་རྟེན་བཞི་ནི་མཐོང་ལམ་དང་མཚུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་དང་། དེས་ཚིག་གོ། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོར་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ། མེའུ་དཔལ་ན་རེ་བོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་པ་ལས་འདྲིས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་བར་གསུམ་དང་ལྡན་པས་ཏེ། དེ་ཡང་ངོ་བོའི་བྱུང་བར་ནི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་དང་། རྒྱུའི་བྱུང་བར་འོག་མའི་དགེ་ཚོགས་ལས་བྱུང་བ་དང་། བྱེད་པའི་བྱུང་བར་མཉམ་བཞག་གི་ཉེས་པའི་དྲི་མ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གསུངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སྒྲོམ་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱེད་ཀྱི་དེ་ནི་ཡང་ཡོད་པས་སོ། །ཡང་བོན་ཉིད་ཟེར་བས་བོན་ཅན་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྒྱན་ལ་གོམས་པའི་རྗེས་ཐོབ་སྒྲོམ་ལམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་སྤྱི་སྟོན་ན་རེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གསུངས་པ་ནི། རྗེས་ཐོབ་ལ་མ་བྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་བྱུང་ཆེས་སོ། །ཡང་ལྷ་སྟོན་ན་རེ། མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་རྗེས་ཀྱིས་སྦྱེས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྒྲོབ་པའི་རྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་དོ། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་ཞེས་པ་ནི་མཚན་གཞི་ཡིན་པས་གཞི་མཚན་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཐོང་ལམ་རྗེས་ཀྱིས་ཤེས་ལ་བོན་ཉིད་དང་བོན་ཅན་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤང་རྟོགས་མཐར་ཐྱིན་པར་བྱེད་པ་ཟེར་བ་ཡང་། གོམས་པར་བྱེད་པ་མཚོན་བྱས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ས་མཚམས་སུ་སོང་བས་སོ། །ཡང་དོ་པ་ན་རེ། རང་བཞིན་མེད་པར་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བེན་གོམས་བྱེད་དང་། བོན་ཉིད་སྤང་མེད་

མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བྱེད་ཀོམས་བྱེད་དང་། སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བྱེད་ཀོམས་པ་རྣམས་ནི་སྤྱི་དང་མཉམ་རྒྱུ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཟེར་བ་ཡང་། ཀོམས་བྱེད་མཚན་བྱས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དང་། སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་མཉམ་བཞག་ལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་སྤྲུལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་མངའ་བདག་གིས་བདེན་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་རྒྱན་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་གསུངས་པ་ཡང་། ཀོམས་བྱེད་མཚན་བྱས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་སྒྲོ་བློས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་འདྲིས་པས་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྩོད་སྤྱོད་ལ་མཉམ་རྒྱུ་སོ་སོའི་གཉིས་ཡོད་པས་མཚན་ཉིད་གཅིག་གིས་མཚན་བྱ་གཉིས་མཚན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་གསུམ་སྟེ། ས་མཚམས་དང་། རྣམ་གྲངས་དང་། སྤང་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་མཐོང་ལམ་རྒྱད་ལ་སྦྱོར་ནས་མཐར་ཕྱིན་མ་སྦྱོར་གྱི་བར་དེ་སྤྱིད་ཀྱི་སྒྲོབ་པའི་རྒྱད་ཀྱིས་བསྟུན་པ་དག་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་རྒྱན་མཐའ་མཐར་ཕྱིན་གྱི་ལམ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི། གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་དང་དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་དང་། སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་དབྱེ་གཞི་ནི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྷན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། རོ་བོ་ལ་མཉམ་བཞག་ལམ་སྒྲོམ་པ་དང་རྒྱུ་ཐོབ་ས་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་སོ། །རྒྱ་མཚན་ལ་ཁ་ཅིག་ཤེས་ཙམ་ཉིད་ན་སྤང་བ་མེད་པའི་མཐར་ཕྱིན་འོན་ཏང་ན་ཀུན་སྤང་བྱེད་པ་སྦྱོར་མཚན་གྱི་མེ་ཏོག་དཔེ་བྱད་བཟང་པོའི་འབྲུ་ཆགས་པར་འགྱུར།³⁰⁹ ཞེས་གསུངས་པས་འབྲས་བུ་སྤངས་ཏོགས་ལ་ལྷོས་ནས་ངེས་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤངས་ཏོགས་མེད་པའི་ལུགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཡུལ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱོད་དང་གསུམ་ལ་ལྷོས་པས། དང་པོ་ནི་ཡུལ་བདེན་པ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས། དོན་དམ་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་མཉམ་བཞག་ཀུན་རྫོབ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་རྒྱུ་ཐོབ་ཏུ་འབྱེད་ལ། གཉིས་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྤང་བཅས་དང་སྤང་མེད་བསྐྱེད་པ་ལ་ལྷོས་ནས་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ལ་ལྷོས་ནས་མཉམ་རྒྱུ་སོ་སོའི་འགྱུར་བས་དེའི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེན་འདི་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་གཞན་ལུགས་དག་གིས་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱོད་ཀྱི་སྤང་བའི་རྩོག་པ་ཡོད་མེད་ལ་འདོད་པ་དང་། ཉན་མོངས་པ་དང་དེའི་བྱེད་བྱེད་ཡོད་མེད་ལ་འདོད་པ་དང་། མ་རིག་པ་དང་ལྷ་བའི་ཟག་པ་ཡོད་

མེད་ལ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་དྲུས་སུ་མོས་པ་བསྡོ་བ་ཡིད་རང་གསུམ་སྒྲོམ་པས། དེ་ཡང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ནང་ན། མོས་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། ཡུལ་གསུང་རབ་འདི་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་སྤུན་སུམ་ཚུགས་པ་ཡིན་ཞེས་མོས་པ་བསྒྲོམ་སྟེ། དེ་ཡང་རྟག་ཏུ་རྒྱལ་དང་མ་བྲལ་བས་བོན་མཚོག་མན་ཆད་དུ་རང་དོན་གྱི་མོས་པ་རྒྱུད་དུ་དང་། ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་དུ་དམིགས་པའི་མོས་པ་འབྲིང་བོ་དང་། བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་གཞན་དོན་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་མོས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་ཞིང་དགེ་བ་བསྡོ་བར་བྱེད་པས་ན། དེ་དག་གི་སྐབས་ན་སྒྲོ་དོན་སྤྲུང་བའི་རྟོག་པ་དང་མ་བྲལ་བར་ཡོད་པས་ཟག་བཅས་ལ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་མ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲོ་དོན་སྤྲུང་བའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བས་ས་དགུ་ཡན་ཆད་ཟག་མེད་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་མི་འཐད་པ་དང་། དེས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ས་མཚམས་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་འབྲུམ་ཏིག་ལས་གཉིས་མན་ཆད་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་དེ་སྤྲོད་བའི་གཉེན་པོ་མི་རྟོག་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་ན་དེ་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་པས་³⁰ ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ས་གསུམ་བོན་ཉིད་དེ་ནི་སྒྲོ་དོན་སྤྲུང་བའི་རྟོག་པ་མེད་དེ། དེའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བའི་བརྗོད་པ་མིང་གི་མཚན་མ་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས་གནམ་རིམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཀྱན་གཞི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ནི་བྱང་ཚོར་སྒྲོ་བ་མི་འབྱུང་། སྒྲོ་བེད་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་བརྗོད་པའི་སྒྲིབ་དང་བྲལ་³¹ ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ན་རྒྱལ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱ་རྒྱལ་ཆ་ཕྱ་དེས་ཀྱང་ཀྱན་གཞི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ལ་འབྲིབ་³² ཅེས་མདོ་ལས་གསུངས་པས་སོ། །འདོད་ན་ཁས་བླངས་ཉམས་སོ། །འབྲུམ་ལ་འབྲི་བ་བསྐྱབ་ཅིང་དཀའ་བ་སྦྱོད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པ་དེ་མཐོང་ན་བདག་གྱུང་དེ་ལྟར་བྱ་ལ། གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྦྱལ་མ་འདེབས་པའི་གཤེན་རབ་གཡུང་རྒྱུད་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་མོས་པ་བསྡོ་བ་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་ལ་སོགས་སྒྲོམ་ལམ་བོན་མཚོག་མན་ཆད་དུ་མ་བཤད་པས་བསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་མེའུ་དཔལ་ན་རེ། ཟག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡོད་མེད་ལ་བཤད་པས་དེས་ན་བོན་མཚོག་མན་ཆད་ཉོན་མོངས་པ་ཡོད་པས་ཟག་བཅས་ལ། མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་ན་དེ་མེད་པས་ཟག་མེད་ཡིན་ཟེར་ལ། ཡང་དོ་པས་ཀྱང་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཟག་བཅས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་ཡོད་པས། ཞོང་མ་གསུམ་པོ་ཟག་མེད་དེ། ཉོན་

མོངས་པ་མེད་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ལ་གོང་མ་ལྟར་ན་དང་པོ་ཡན་ཆད་ན་ཉོན་མོངས་པ་མེད་
པར་འགྱུར་བ་ལས། གནམ་རིམ་པ་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡུལ་རྗེས་སྤང་ཞིང་བདུན་གྱི་ཚུ་
བཞི་སྟེམས་³⁹³ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །མདོན་འགྱུར་དང་བྲལ་མ་བྲལ་ལ་བྱེད་ན་སྟོར་
ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཟག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ལས་ཁས་སྤངས་ཉམས་སོ། །རིགས་
པས་ཀྱང་དང་པོ་ཡན་ཆད་ལམ་གྱི་ཤེས་རབ་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། རྒྱུའི་ལམ་ཞེས་ཟག་བཅས་མེད་
པས་སོ། །འོག་མ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ས་གསུམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཟག་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་
མེད་པས་དང་འདོད་པ་ལ་མཚན་མར་སྟོན་ཅམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལས། འདོད་ན་གཞན་དོན་
གྱི་མཛད་པ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཟག་པ་ནི་ལྟ་བ་དང་མ་རིག་པ་ལ་ཟེར་
བས་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དེ་ཡོད་པས་ཟག་བཅས་ཡིན་ལ། དེ་ཡན་ཆད་ན་མེད་པས་ཟག་མེད་ཡིན་
ཟེར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་མ་རིག་པའི་ས་བོན་སྤངས་པར་འགྱུར་བ་ལས་རྒྱུན་མཐའ་
རྒྱུན་ཆད་ལ་ཡོད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལྷགས་ལ་ཟག་པ་བཅས་མ་བཅས་ནི། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་། རྟགས་
དང་དོན་གྱི་ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཡོད་མེད་དང་བདག་ལྟའི་ས་བོན་སྤོང་
བའི་གཉེན་པོ་བྱེད་མི་བྱེད་གཉིས་དང་། རྟག་པ་དང་བྲལ་མ་བྲལ་གཉིས་ལ་འཇུག་མོད་གྱིས་འདིར་
མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་དུ་འཛོག་པ་ནི་དེའི་གནས་སྐབས་ན། རྟག་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འབྱུང་
རུང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྱུང་ཏིག་ལས་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གོམས་པ་ནི་
དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་རྟོག་པའི་དབང་དུ་མ་སོང་བ་ཉིད་དོ། ³⁹⁴ །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རྗེས་ཐོབ་
སྤང་བཅས་སུ་སྟེས་པ་ནི་ཟག་བཅས་ཏེ། དེའི་གནས་སྐབས་ན་རྟོག་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དངོས་སུ་
འབྱུང་པ་དང་འབྱུང་རུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྱུང་ཏིག་ལས་ཟག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱིབ་པ་སྟེ།
དེའི་འབྲས་བུ་ཁམས་གསུམ་དུ་སྟོན་ཞིང་ཟག་པར་བྱེད་³⁹⁵ཅེས་གསུངས་པའོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། རིགས་པས་གཞོད་པ་དང་། ཉ་
ཅང་ཐལ་བ་སྤངས་པའོ། །དང་པོ་མཉམ་རྗེས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དུ་འདོད་པ་ནི། འབྱུང་ཏིག་ལས་
ཟག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་དེ་དང་བྲལ་བས་ཟག་མེད་དོ་³⁹⁶གསུངས་པ་དང་འགལ་
ལོ་ཞེན། སྟོན་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་མཉམ་བཞག་ལྟོག་ལ། མ་བྲལ་བ་དེ་

རྗེས་ཐོབ་ལྷོག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་དག་པའི་ས་གསུམ་ན་མོས་པ་བསྐྱོ་བ་ཡིད་རང་གསུམ་ལ་བརྟེན་
 པའི་རག་ཡིད་གྱིས། རིག་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་ཡོད་ན་རྟོག་བཅས་སུ་འགྱུར་བ་ལས་འབྱུང་གིག་ལས་
 རྟོག་པ་དང་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་གཉིས་མི་དམིགས་པས་³⁹⁶ ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མེད་ན་སྒྲོམ་པའི་
 བོན་ཡིན་པར་གོང་དུ་བསྟན་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྒྱུན་མེད་དེ། མཉམ་བཞག་ན་མེད་ཅིང་རྗེས་
 ཐོབ་ན་ཡོད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བཤད་པས་མཉམ་
 བཞག་ཟག་མེད་དུ་འཛོག་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ས་བོན་མེད་པས་སམ་མངོན་འགྱུར་མེད་པས་ཡིན། དང་
 བོ་ལྟར་ས་དགུ་འམ་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ས་བོན་ཕྱོགས་གཅིག་དང་བཅས་
 པས་སོ། །དེ་ཕྱོགས་གཅིག་མེད་པས་དེ་ཡིན་ན་རྗེས་ཐོབ་ཀྱང་དེར་འགྱུར་ངོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ས་
 དགུའི་རྗེས་ཐོབ་ཟག་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། ཡང་རྗེས་ཐོབ་ཟག་བཅས་སུ་འཛོག་པ་དེ། ཉོན་མོངས་པ་ས་
 བོན་ན་མ་མངོན་འགྱུར། གང་དང་བཅས་པ་ཡིན། དང་བོ་ལྟར་ན་མཉམ་བཞག་ཀྱང་དེར་འགྱུར་ལ།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྗེས་ཐོབ་རང་ལྷོག་ནས་ཟག་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། སྒྱུན་མེད་དེ། ལན་དང་པོ་ནི་
 མཉམ་བཞག་ལྷོག་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ས་བོན་མངོན་འགྱུར་གཉིས་ཀ་མེད་པས་ཡིན་ལ། ས་དགུའི་མཉམ་
 བཞག་ཟག་མེད་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་ལྷོག་མཉམ་བཞག་ལ། དེ་དང་
 བཅས་ལྷོག་རྗེས་ཐོབ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཡང་གཉིས་ཀ་དང་བཅས་པ་ཡིན་མོད་གྱིས་རྗེས་ཐོབ་
 རང་ལྷོག་ཟག་མེད་དུ་བྲལ་བ་མེད་དེ། རང་ལྷོག་སྒྲིབ་བྲལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟོག་པ་ཉོན་
 མོངས་དང་བཅས་ལྷོག་ནས་རྗེས་ཐོབ་ལྷོག་པ་སྟེ། ཟག་བཅས་ཡིན་ནོ། །དབྱེ་དོན་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་
 རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དེ། དངོས་དང་བྱགས་རྟོགས་ཡིན་པས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
 དངོས་རྟོགས་བྱགས་རྟོགས་ལ་རོ་བོ་གཅིག་པས་བྱུང་ན། དཀར་པོ་དང་དཀར་འཛོན་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་
 འགྱུར་ཏེ། དཀར་པོར་དངོས་སུ་རྟོགས་པས་དཀར་འཛོན་དུ་བྱགས་ལ་རྟོགས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་
 ཐེག་པ་དམན་པ་དང་དབང་རྩལ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བས་དབང་པོ་དང་ལམ་རིམ་བྱེད་མེད་པར་
 འགྱུར་ངོ། །དེས་ན་སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོས་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་གསུངས་ཏེ། འབྲུམ་ལས་
 རྟོགས་ན་གཅིག་ལ་མ་རྟོགས་ན་ཐ་དད་དུ་གསུངས།³⁹⁷ དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཅིག་
 ཏུ་འགལ་ཞེ་ན། ལྷོག་པ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པས་ཏེ་སྒྲར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །གྲངས་ངེས་ནི་ཡུལ་བདེན་
 པ་གཉིས་འབྲས་བུ་སྟེ་གཉིས་སྟོ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དམ་སྒྲུང་བཅས་སྒྲུང་མེད་དེ་རི་རྩ་རི་སྟེད་པ་

ལ་ལྟོས་ནས་ངས་སོ། །འོ་ན་མདོ་ལས་གནམ་ཞེས་གཅིག་ལས་མ་བསྟན་པ་ལ་འདིར་མཉམ་རྗེས་
གཉིས་སུ་སྟོན་པ་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་གནམ་གྱི་སྒྲིམ་མཉམ་བཞག་དངོས་སུ་བསྟན་
ནས་རྗེས་ཐོབ་བྱུགས་ཀྱིས་སྒྲེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲེས་པས་བག་
ཆགས་སྒྲིབ་པ་སྤང་³⁹ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དག་སྤྲིག་གི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་མི་ལོང་གཡའ་དག་པ་
ལྟར་གསལ་⁴⁰ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མཛོད་ལས་སའམ་སྒྲིམ་མཚོན་ནས་བསྟན་པ་ནི་རྗེས་ཐོབ་
ཀྱི་སྒྲུར་བསྟན་པ་སྟེ། གནམ་དང་ནི་འདྲ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པ་སྟེ། སྟོང་བར་གནས་པ་དང་དགོས་
འདོད་བྱུང་པས་སོ། །འོ་ན་མཉམ་བཞག་དངོས་སུ་རྟོགས་པས་རྗེས་ཐོབ་བྱུགས་ལ་རྟོགས་པ་དེ་སྟོང་
བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན་དེའི་བྱབ་པ་མེད་དེ། དངོས་རྟོགས་བྱུགས་རྟོགས་ལ་རིགས་གཅིག་པས་
བྱབ་པ་ཡོད་ཀྱིས་རྗེས་གཅིག་གིས་བྱབ་པ་མེད་དེ། རྟེན་པ་མིན། དེ་ཡང་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་དངོས་རྟོགས་
བྱུགས་རྟོགས་རྟེན་པར་ཡོད་ཀྱིས་བྱབ་པ་མེད། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། གཡུང་དུང་སེམས་དཔའ་དབང་
རྒྱལ་ལ་ཡང་བྱབ་པར་འགྱུར་བས་དབང་པོ་ལ་རྟོ་རྒྱལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།

ཐར་པའི་ལམ་བརྟུན་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། བསྒྲུལ་བྱའི་བོན་དང་སྒྲོམ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་དང་།
རྟགས་དང་པན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ཐར་པའི་ལམ་བརྟུན་ཡིན་པས་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། །དབྱེ་
བ་དང་། དེས་ཚིག་གོ། །དང་པོ་ལ་བདག་མེད་གོམས་པའི་ཡན་ལག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་གྲོལ་
བའོ། །གཉིས་པ་ལ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཚན་ཚན་དུ་བསྟུ་བ་དང་། དམིགས་ནམ་བསྒྲུལ་
རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུང་རབ་རིག་པའི་ཁམས་ལས། འཁོར་བ་དང་རན་སོང་ལས་ཡེ་ནས་ཐར་པའི་
ལམ་དང་། སྟུག་བསྐལ་དང་འདྲ་འཛིན་ལས་ཡེ་ནས་ཐར་པའི་ལམ་དང་། འབྲུལ་བ་རང་ལྷོག་པར་
ལྟ་བ་ལས་ཡེ་ནས་ཐར་པའི་ལམ་དང་། བག་ཆགས་དང་སྒྲིབ་པ་ལས་ཡེ་ནས་ཐར་པའི་ལམ་དང་།
ཀྱན་འབྱུང་དང་རྟོག་འཛིན་ལས་ཡེ་ནས་ཐར་པའི་ལམ་དང་། མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྟུན་ལས་ཡེ་ནས་
ཐར་པའི་ལམ་དང་། མ་རིག་པ་དང་སྟན་པ་ལས་ཡེ་ནས་ཐར་པའི་ལམ་དང་། བྱུང་ཚོར་དང་འགོག་པ་
ལས་ཡེ་ནས་ཐར་པའི་ལམ་དང་། ⁴¹བརྟུན་དུ་གསུངས་མོད་ཀྱིས་དེ་དག་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་
ལམ་དུ་གསལ་ཆེ་བས་སོ། །དེས་ན་འདིར་ནི་གསུང་རབ་སྟོང་པའི་ཁམས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ།

ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཐར་པའི་ལམ་དང་། རྟོགས་པ་དང་། ངག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཆོ་བ་
 དང་། རྩོལ་བ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཐར་པའི་ལམ་དང་།³⁹ བརྒྱད་དུ་
 གསུངས་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟུ་བ་དང་། བསྟུ་བ་པར་བསྟུ་བ་དང་། དང་པོ་ལ་གཉིན་
 པོར་གྱུར་བ་དང་། གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་ཀར་འགྱུར་བ་དོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །དང་
 པོ་ལ་ལྷ་བ་རྩོལ་བ་དྲན་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ལྷ་བས་བྱིང་ཆོད་སྟོང་ལ། རྩོལ་བས་སྤང་བྱ་སྟོང་
 བ་ལ་བརྩོན་ལ་དྲན་པས་ལེ་ལོ་བརྗེད་ངས་སྟོང་ཞིང་གདམས་ངག་དྲན་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་
 ལས་འཆོ་བ་ངག་རྟོགས་པ་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ངག་རྟོགས་པ་གཉིས་ནི་ལྷ་བས་བསྟུ་བ་ཏེ་རྟོགས་
 པས་ལོག་པ་བརྒྱད་སྤངས་ནས་སྤང་མཉམ་བཞག་ཏུ་རྟོགས་པ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་འོས་པའི་སྟོ་ནས་
 ཡིད་ཆེས་པ་དང་། ངག་གིས་སྤང་གྱི་དེ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པས་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་ལ།
 ལས་དང་འཆོ་བ་གཉིས་ནི་སྟོད་པས་བསྟུ་བ་ལྟེ། ལས་ཀྱི་མཐས་རང་རྒྱུད་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། འཆོ་
 བས་གཞན་རྒྱུད་སྟོན་པར་བྱེད་པས་གཞན་ཡིད་ཆེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་
 བས་ཡོན་ཏན་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དུ་མ་འབྱུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་བསྟུ་བ་པར་བསྟུ་བ་ལ་ལྷ་བ་རྟོགས་
 པ་རྩོལ་བ་གསུམ་གཤམ་རབ་ཀྱི་བསྟུ་བ་པར་འདུས་ཏེ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཁ་བྱིར་ལྷ་ནང་ལྷ་ཡིན་པའམ་སྤང་
 བྱ་སྟོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དག་ལས་འཆོ་བ་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟུ་བ་པར་འདུས་ཏེ། དེ་ཡང་དང་
 པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྟོན་པར་བྱེད་ལ། གསུམ་པས་ནི་ཟང་ཟིང་དང་བོན་གྱི་སྟོན་
 པའི་དོན་བྱེད་པའོ། །དྲན་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་སེམས་ཀྱི་བསྟུ་བ་པར་འདུས་ཏེ། སྟོར་བ་དང་དངོས་
 གཞི་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་པ་དམིགས་རྣམ་བསྟོམ་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ།
 བསྟོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་བོན་ཉིད་དང་བོན་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་
 པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོང་བྱེད་གཉིན་པོའི་རྣམ་པ་དང་། སྤང་བྱ་བྱི་མའི་རྣམ་པ་དང་སྟོང་ཚུལ་བྱེད་པའི་རྣམ་
 པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་གོང་དུ་སྟོས་པ་དག་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལ་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་དང་ཚན་ཚན་དུ་
 བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་རྟོག་འཛིན་རྟོག་པ། གཞན་དབང་། ལོག་པའི་ལས། ལོག་འཆོ། མ་གྲུབ། མི་
 གསལ་བ། འབྲུལ་བ་དང་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་བསྟུ་བ་པ་གསུམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཏེ། རྟོག་
 འཛིན་རྟོག་པ་མ་གྲུབ་གསུམ་ནི་གཤམ་རབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ། གཞན་དབང་ལོག་འཆོ་ལོག་ལས་
 གསུམ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ། མི་གསལ་འབྲུལ་བ་གཉིས་ནི་སེམས་ཀྱི་མི་མཐུན་

ཕྱོགས་སོ། །གསུམ་པ་སྤྲོད་ཚུལ་ནི། ལྷ་བ་རྟོགས་པ་དག་དང་ལས། །འཆོ་བ་ཙུལ་བྲན་ཉིང་འཛིན་
གིས། །རྟོག་འཛིན་རྟོག་དང་གཞན་དབང་དང་། །ལོག་པའི་ལས་དང་ལོག་འཆོ་དང་། །མ་གྲུབ་མི་
གསལ་འབྲུལ་བ་རྣམ། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་འགྲུར་རོ།^{༣༡༩} །ཞེས་སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་བསྐོམ་ཚུལ་ནི། མཉམ་བཞག་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། །རྗེས་ཐོབ་སྦྱུ་མ་ལྷ་བྱུར་
བསྐོམ་སྟེ། ཐར་པའི་ལམ་བརྒྱད་ལ་རང་བཞིན་མེད་དེ། །གང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཤེས་པ་དེ་ནི་
བོན་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་མཁས་པའི་རིག་པ་ཤར་བའོ།^{༣༢༠} །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་
ངེས་ཆོག་ནི་སྒྲིམ་པ་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རིམ་པར་བསྟོད་པའི་ལམ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་སྟོ་རིག་ནི།
རྗེས་ལ་ཆད་མ་རིགས་ལ་བཅད་གཤེས་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་པ་དང་གསུམ་ཀར་འགྱུར་ཏེ། །ས་གཉིས་པ་ནས་
བཅུ་པའི་བར་དུ་བོན་ཅན་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་བའི་བོན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཆད་མ་དང་། །བོན་ཉིད་ཀྱི་
རིགས་ཅམ་རྟོགས་པ་ལ་བཅད་གཤེས་དང་། །གཤེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་དང་འབྲེལ་བའི་བོན་ཉིད་
ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་པ་སོགས་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་རྟགས་དང་ཕན་ཡོན་ལ་སེམས་ཡོངས་སུ་
ཞི་བ་དང་། །སྟེ་བོའི་ཆོགས་མང་པོ་འདུས་པ་དང་། །ཉན་མོངས་པ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དང་། །གཞོད་
པའི་འཆོ་བ་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། །སྤྲོ་བེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཅུང་དུ་བྱེད་པ་དང་། །མཆོད་རྟེན་གྱི་འོས་
སུ་འགྱུར་བ་དང་དུག་གི་སྒོ་ནས་བསྟན་ནོ། །

མཉམ་བཞག་སྒྲིམ་ལམ།

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། མཉམ་བཞག་ལམ་དང་རྗེས་ཐོབ་སའི་སྒྲིམ་
ལམ་མོ། །དང་བོ་ལ་གསུམ་ལས་མཆོན་ཉིད་ལ་གསུམ་ལས། །དང་བོར་གཞན་ལུགས་ནི། །རོང་རྟོན་
གིས་དེ་ཁོན་ཉིད་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་གཤེས་རབ་ཉིང་འཛིན་དུ་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་གསུངས་ཏེ། །རྗེས་
ཐོབ་གོམས་བྱེད་ལ་ཡང་བྱུང་ཆེས་སོ། །དེ་ན་རང་ལུགས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་མཆོན་ལ་འབྲིས་པས་
ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་མཆོན་གཞི་ལ་གསུམ་སྟེ། །ས་མཆོམས་དང་། །རྣམ་གྲངས་དང་། །དབྱེ་བ་སོ་སོའི་
དོན་ནོ། །དང་བོ་ལ་ས་དང་བོའི་རྟོགས་པ་རྫོགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དེའོ། །གཉིས་པ་
ལ་གཉིས་ལས་དང་བོ་དངོས་ལ་ལྷ་ལས་དབྱེ་གཞི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་ཆད་ལ། །རོ་བོ་ལ་རྒྱུང་འབྲིང་

ཆེ་གསུམ་སྟེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གསུམ་གསུམ་བྱེ་བས་དགའོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་རྟོགས་བྱ་དབྱིངས་དགའ་དང་།
 རྟོགས་བྱེད་ཏིང་འཛིན་དགའ་དང་། སྤང་བྱ་རྟོག་པ་དགའ་ལ་ལྟོས་པས་ཏེ། འབྲུམ་ཏིག་ལས་ཡེ་ཤེས་རྒྱུང་
 རུའི་རྒྱུང་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤྱོད་³⁹ ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དབྱེདོན་ཐ་དད་དེ། རྣམ་
 སྤྱིར་སྦྱེ་བས་སོ། །བྲངས་ངེས་ནི་སྤང་བྱ་དང་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ངེས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤང་བྱ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་དང་། རྟོགས་བྱ་རྟོགས་རྒྱུ་
 དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤྱོད་བའོ། །ས་རེ་རེ་ལ་སྤང་བྱ་རེ་རེ་སྤངས་པས་སྒོ་བྱར་བྱི་བྲལ་གྱི་རྟོགས་པ་རེ་རེ་
 ཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ས་དང་པོར་བོན་ཅན་ཀུན་ལ་བྱུང་པའི་བོན་དབྱིངས་ཙམ་མངོན་སུམ་རྟོགས་
 བས། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་དུ་བོན་ཅན་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་བའི་བོན་དབྱིངས་རེ་རེ་རྟོགས་པ་ནི། གཡུང་
 རྒྱུང་གི་དབྱིངས་དགའ་རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མུ་མེད་འབྲུམ་ས་ཡས་རྒྱ་མ་ཆད། ཁ་གཏིང་དཔག་མེད་
 དོགས་པ་མེད། བདལ་ཆེན་ཟད་མེད་འགྱུར་བ་མེད།⁴⁰ ཅེས་པ་དག་རིམ་ཅན་དུ་རྟོགས་པའོ། །གསུམ་
 པ་ལ་རྩོད་ལན་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་ས་བརྩའི་རྟོགས་པ་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་
 བ་ཙམ་ལྟོག་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་བྱུང་བར་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ལས་ས་དང་པོ་བོན་དབྱིངས་ཙམ་གཅིག་
 རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད། བྱུང་བར་
 མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོར་གཞན་ལུགས་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱུང་
 བར་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། མེད་པར་འདོད་པ་དང་། གཉིས་ཀར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གོང་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། གསེར་བུམ་སེང་རས་དགའ་ཡིས་བར་དུ་
 ཆོད་པས་རེ་རེ་བསལ་བས་གསལ་དུ་འགྲོ་བ་བཞིན་གསུངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མི་གསལ་བའི་རྒྱུ་དེ་
 ཡུལ་ལམ་དབང་པོ་འཕམ་ཤེས་པ་གསུམ་གང་ལས་བྱུང་། དང་པོ་ལྟར་ན་ཡུལ་བོན་གྱི་དབྱིངས་གསལ་
 མི་གསལ་དང་ཉེ་རིང་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་ཡན་ཆད་དབང་པོ་
 ལས་སྦྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱིས་བདག་མེད་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་
 ལྟར་ན་སྤྱོད་པོ་བོ་རྟོག་བྲལ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པས་དང་
 འདོད་པ་ལ་ནམ་གྲོ་ལ་ཡན་ཆད་རྟོག་བྲལ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་མེད་དཔལ་གྱིས་ས་བརྩའི་མཉམ་
 བཞག་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། མདོ་ལས་གནམ་ལ་གནམ་གྱི་དངོས་པོ་མེད། ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་
 ལུགས་དང་། ལྟ་བུའི་བྱུང་བ་རིམ་པའོ།⁴¹ ཞེས་གསུངས་པས་སོ་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་

བྱེད་མེད་དེ་ལུང་དེ་ནི་ས་བརྩའི་བོན་ཅན་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་བའི་བོན་དབྱིངས་རྟོགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་
 ཡོད་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱིས་དབྱིངས་ཅམ་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་བོ། །གཞོན་བྱེད་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་
 བོན་དབྱིངས་རྟོགས་པ་ཅམ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་བ། ལས་དང་པོར་དེ་མ་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་མཐོང་ལམ་དུ་བོན་དང་གང་
 ཟག་གིས་སྒྲོ་འདོགས་གང་མ་ཆོད་པ་གཅིག་གཉིས་པ་ལ་སོགས་སུ་གཅོད་གྱིས། གང་ལྟར་ཡང་རུང་སྟེ།
 དང་པོ་བདག་མཐའ་དག་གིས་སྒྲོང་པའི་བོན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཡང་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་
 ལ་ཁ་ཅིག་གིས་མཉམ་བཞག་གི་རྟོགས་པ་ལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་ལྷ་སྒྲིན་ལ་དབྱ་གཉེན་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་
 རྣམ་པ་ལ་ཁྱད་ཡོད་ཟེར་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་རྟོགས་པ་ལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་གོམས་པ་ལ་ཁྱད་ཡོད་ཟེར་བ་
 བོ་མི་རིགས་ཏེ། དབྱིངས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འབྲུལ་རྟོག་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། འཛིན་སྐྱངས་
 ཐ་དད་སྟངས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པས་དང་། གོམས་པ་ལ་ཁྱད་ཡོད་ན་ས་དང་པོར་བོན་དབྱིངས་རྟོགས་ཟེན་
 ལ་འཇུག་པ་ཅམ་ལ་ཡང་ཁྱད་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་མཉམ་བཞག་རྟོགས་པ་
 ལ་ཁྱད་མེད་དེ། ཡུལ་བདེན་པ་བཞིའི་བོན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་། བོན་སྐྱུ་དང་། གོམས་པ་དང་
 རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་བྱ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུད་དང་སྤངས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བས་
 སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བོན་དབྱིངས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ན་ས་བརྩའི་མཉམ་བཞག་དེ་གོམས་པ་
 གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར། དང་པོ་ལྟར་ན་ཁས་སྤངས་ཉམས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་
 ན་རི་ལྟར་གོམས་ཀྱང་རྣམ་མཁྱེན་རྒྱུད་ལ་མི་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ས་དང་པོར་བོན་སྐྱུ་ཅམ་དང་།
 སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཅམ་ཡང་རྒྱུད་ལ་མ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཅམ་ལྡོག་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་དངོས་དང་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཅམ་ལྡོག་ལ་ཁྱད་
 པར་མེད་ཅིང་བྱེ་བྲག་ལ་ཁྱད་ཡོད་དེ། རི་ལྟར་ན་བོན་དབྱིངས་ཅམ་རྟོགས་པ་ལ་ཁྱད་མེད་ཅིང་། བོན་
 ཅན་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་བའི་བོན་དབྱིངས་ལ་ཁྱད་ཡོད་དེ། གོམས་བྱེད་ཡིན་པས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 བོན་སྐྱུ་ཅམ་དང་རྗེས་ཐོབ་ཅམ་དང་མཐོང་སྤངས་སྤངས་པ་ལ་ཁྱད་མེད་ཅིང་། བྱེ་བྲག་དང་ཤེས་བྱ་རྒྱ་
 ཆེ་རྒྱུད་དང་། སྒྲོམ་སྤངས་སྤངས་པ་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་ས་བརྩའི་མཉམ་
 བཞག་བོན་ཅན་བདེན་བཞིས་སྒྲོང་པའི་བོན་དབྱིངས་རྟོགས་ཅམ་ལ་ཁྱད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་པོར་
 མཐོང་ཟེན་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། སྒྲོན་མེ་གསལ་མཐོང་བཞིན་ནོ། །རྟོགས་ལ་མ་མཐོང་མཐོང་བྱིར་མཐོང་

བའི་ལམ་སྒོ་བྱེད།^{༡༩༧} ཅེས་པས་གྲུབ་ལ། བྱེད་པ་ཡང་དེའི་རྒྱན་ལ་འཇུག་ཅིང་ཙམ་ལྷོག་རྟོགས་པ་
ལ་བྱེད་མེད་དུ་ནི་སྒྲོན་མེ་གསལ་མཐོང་གི་རྒྱན་ལ་འཇུག་པས་གྲུབ། བྱེད་པ་ཏུ་བོན་ཅན་སོ་སོ་དང་
འབྲེལ་བ་ལ་བྱེད་ཡོད་པར་བོན་ཅན་སྤར་ལྟར་ལ་བོན་ཅན་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་བའི་བོན་དབྱིངས་
རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། ས་རེ་ལ་རྟོགས་པའི་བྱེད་པར་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རེ་སྐྱེ་བའི་བྱིར།
ཤེལ་སྒོང་སངས་རྒྱུ་བཀུ་མས་པ་བཞིན་ནོ། རྟོགས་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་བའི་སྐྱེ་ལུགས་དང་། ལྟ་བའི་
བྱེད་པར་རིམ་པའོ་ཞེས་པའོ།^{༡༩༨} ཞེས་པས་གྲུབ་ལ། བྱེད་པ་རིགས་པའི་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། གཉིས་
པ་ལ་ཡང་ས་བཅུད་རྟོགས་པ་བོན་ཅན། བོན་སྐྱེ་ཙམ་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་པར་མེད་དེ། དག་པ་གཉིས་
ལྟན་མཐོང་ཟེན་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། རྟོགས་བྱེད་སྤར་བཞིན་ལ། བྱེད་པ་ཏུ་བོན་ཅན་སྤར་ལྟར་
ལ་བྱེད་པ་བཞིན་པ་བཞིན་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་བོན་སྐྱེ་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་དེ་སྐྱོ་བུར་དྲི་བའི་ཀྱིས་རྟོགས་
པ་རེ་རེ་རྟོགས་པའི་བྱིར། དེ་རྟོགས་པར་སྤང་བྱ་རེ་རེ་སྤངས་པས་གྲུབ་སྟེ། འོག་ཏུ་འབྱུང་ངོ། གསུམ་
པ་ས་བཅུད་ལྷེས་ཐོབ་བོན་ཅན། སྐྱེ་མ་རྟོགས་ཙམ་ལ་བྱེད་པར་མེད་དེ། ས་དང་པོར་མདོན་སུམ་
རྟོགས་ཟེན་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར། སྐྱེ་མ་གསར་མཐོང་བཞིན། རྟོགས་གནམ་རིམ་པ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་
དམིགས་པའི་དད་པ་སྐྱེས་ཙམ་ན་ཞེས་སྒྲགས་ཀྱིས་གྲུབ་ལ། བྱེད་པ་གོམས་བྱེད་ཡིན་པས་གྲུབ་པོ། བྱེད་
པ་ཏུ་བོན་ཅན་སྤར་ལྟར་ལ་ཤེས་བྱ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུད་ཡོད་པ་སྟེ། རྟོགས་པ་རེ་གསལ་ལ་འགོ་བའི་བྱིར་ལྷ་
བ་ཡར་ངོ་བཞིན་ནོ། རྟོགས་བྱེད་སྤར་བཞིན་ནོ། བཞིན་པ་ས་བཅུད་སྤངས་པ་བོན་ཅན། མཐོང་སྤང་
སྤངས་པ་ལ་བྱེད་པར་མེད་དེ། ས་དང་པོར་མཐོང་སྤང་ས་བོན་སྤངས་ནས་འཇུག་པའི་བྱིར། ཉི་མས་
སུན་པ་བཙོམ་པ་བཞིན་ནོ། རྟོགས་བསྐྱེད་པས་གྲུབ་སྟེ། མཐོང་སྤང་མ་སྤངས་པར་དེ་ལ་འཇུག་ཏུ་
མི་རུང་བའི་བྱིར་རྟོག་འཛིན་མ་འགག་པར་མི་རྟོག་པ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། བྱེད་པ་མཐོང་སྤང་དགྲ་
བཅུ་ཙ་དགྲ་མཐོང་པས་སྤོང་ཞེས་པས་གྲུབ་པོ། བྱེད་པ་ཏུ་བོན་ཅན་སྤར་བཞིན་ལ་མཐོང་སྤང་སྤངས་
པ་ལ་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་སྒྲོམ་སྤང་སྤངས་པ་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། སྒྲོམ་སྤང་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་སྤོང་
བའི་བྱིར། དྲི་མ་དང་འདག་རྩི་བཞིན་ནོ། རྟོགས་འབྲུལ་བའི་སྤོང་དགྲ་སྤོང་བར་འབྲུམ་ལས་གསུངས་
པ་དང་། བྱེད་པ་མདོ་ལས་སྤོང་བར་གསུངས་པ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་སོ།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་བཞིན་ལས། དང་པོ་བོན་དབྱིངས་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ཙམ་ལྷོག་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་པར་མེད་ན་ས་དང་པོ་ཉིད་དུ་མ་འོངས་པའི་བཞེན་བཞིན་

བོན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། དེ་རྟོགས་པ་ལ་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པས་བྱབ་ན། ལྷག་པ་
 དང་འབྲེལ་བའི་གིང་ཙམ་རྟོགས་པས་ག་པ་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་ད་ལྟ་བ་དང་
 འབྲེལ་བ་ཙམ་རྟོགས་པ་ལ་ཙམ་རྟོགས་སུ་འཛོག་གོ། །ཡང་བོན་དབྱིངས་ཙམ་རྟོགས་པ་དེ་དོན་རང་
 མཚན་ནམ་སྤྱི་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མ་འོངས་པའི་བདེན་བཞིའི་བོན་ཉིད་མ་སྒྲིས་ནས་མེད་པས་
 རྟོགས་པར་འགལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྟོག་བཙས་འགྱུར་ཞེ་ན། རང་མཚན་མ་ཡིན་མོད་གྱིས་ད་ལྟ་
 བ་དང་འབྲེལ་བས་སྒྲོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་བོན་ཅན་སོ་སོ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ་བོན་ཅན་སོ་སོ་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཙམ་རྟོགས་པ་ལ་ཙམ་རྟོགས་སུ་འཛོག་གོ། །ཡང་བོན་དབྱིངས་རྟོགས་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་
 ན་ཁས་སྤངས་ཉམས་ལ། ཡོད་ན་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པ་ལ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཆ་གཉིས་འགལ་
 ཞེ་ན། བྱད་ཡོད་མོད་གྱིས་རྟོགས་མ་རྟོགས་འགལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལུས་པ་དང་སྐད་ཅིག་རྟོགས་པ་
 ལ་རང་མཚན་ནམ་སྤྱི་རྟོགས་པས་མ་བྱབ་པས་སོ། །ཡང་བོན་ཅན་རྟོགས་པ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པས་
 ཡུལ་བོན་དབྱིངས་རང་ལྟོག་ལ་བྱད་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བྱབ་པ་མེད་དེ། བོན་དབྱིངས་རང་ལྟོག་
 ལ་བྱད་མེད་ཀྱང་བོན་ཅན་སྤང་བ་ལ་བྱད་ཡོད་པས་དེས་སྤྲོད་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་བྱད་ཡོད་པ་སྟེ། སེམས་
 ཉིད་རང་བཞིན་ནམ་དག་ལ་བྱད་མེད་ཀྱང་སྒྲོ་བར་བྱེ་བྲག་གི་སྤངས་རྟོགས་ལ་བྱད་ཞུགས་པས་དག་
 པ་གཉིས་ལྟར་ལ་ཡང་བྱད་ཞུགས་པས་སོ། །གཉིས་པ་བོན་སྤྱི་ལ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་
 པོ་བོན་སྤྱི་ཙམ་རྟོགས་པ་ལ་བྱད་མེད་ན་ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་གོད་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།
 བོན་སྤྱི་ཙམ་རྟོགས་པ་ལ་བྱད་མེད་ཀྱང་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པ་ལ་བྱད་ཡོད་པས་སྒྲོན་དང་བྲལ་ཏེ་བྲལ་
 གྱི་རྟོགས་པ་རེ་རེ་ཡོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་བྱད་ཡོད་ན་དེ་དང་དབྱེར་མེད་གྱི་བོན་དབྱིངས་
 རྟོགས་པ་ལ་ཡང་བྱད་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ལས་སྤང་གྱི་ཁས་སྤངས་ཉམས་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། བོན་
 དབྱིངས་ཙམ་པོ་ལ་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་ལ་བོན་ཅན་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་བའི་བོན་དབྱིངས་ལ་འདོད་
 པའོ། །གསུམ་པ་རྗེས་ཐོབ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱི་མ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཙམ་ལ་
 བྱད་མེད་ན་གེས་བྱ་རྒྱུ་ཆེ་ཆུང་ལ་བྱད་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཙམ་ལྟོག་ལ་བྱད་མེད་པ་ཡིན་གྱིས་བྱེ་
 བྲག་ཁས་མ་སྤངས་སོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ལ་བྱད་མེད་ན་ས་དང་པོར་སྤྱི་མ་ལྟར་རང་མཚན་རྟོགས་
 ཟེན་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་སྒྲོན་མེད་དེ། རྟོགས་ཟེན་ཙམ་ལ་འཇུག་ཀྱང་རྟོགས་
 པའི་རྒྱུ་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་ཡོད་པས་སོ། །ཡང་ས་བཙུའི་རྗེས་ཐོབ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལྷག་གཞི་ལ་

མ་རིག་འབྲུལ་པའི་ས་བོན་ཡོད་པས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཉིས་སྒྲུབ་གི་འབྲུལ་བ་འབྱུང་བས་སོ། །འདོད་ན་
 རྟོག་བྲལ་ལ་མ་འབྲུལ་བ་ཉམས་ཞེ་ན། བྱལ་བ་མེད་དེ། འབྲུལ་བའི་ས་བོན་ཡོད་ཀྱང་འབྲུལ་བ་
 བསྐྱེད་མི་ལུས་ཏེ་གཉེན་པོས་ཟེལ་གྱིས་ལོན་པ་དང་། སྤང་བྱ་པར་སོང་བ་དང་། འབྲུལ་བ་སྐྱེད་པའི་
 རྒྱུ་མ་ཚད་པས་སོ། །བཞི་བ་སྤངས་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤངས་པ་ཙམ་ལ་
 བྱུང་པར་མེད་ན་ས་དང་པོའི་དུས་སྤྱི་སྤངས་པར་འབྱུང་བའི་སྤངས་པར་འབྱུང་བའི་སྤངས་པར་འབྱུང་བའི་
 ཙམ་པོའམ། མཐོང་སྤངས་སྤངས་པ་བྱུང་མེད་ཀྱང་ས་བཅུའི་སྤངས་པར་འབྱུང་བའི་སྤངས་པར་འབྱུང་བའི་
 ལ་བྱུང་ཡོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་ན་མཐོང་ལམ་དུ་མཐོང་སྤངས་གི་ས་བོན་ཀྱང་
 སྤངས་པར་འབྱུང་རོ། །ཞེ་མཉམ་གཅིག་གིས་བྱལ་བ་མེད་པས་ལན་འདེབས་མོད་ཀྱིས། དེ་ལྟར་ས་
 བོན་མཐོང་སྤངས་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་བས་སོ་གསུངས་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་སྒྲོམ་སྤང་དུ་འདོད་དེ། སྤང་
 དུས་འགལ་ལ་སྒྲོམ་སྤང་ལ་མཐོང་འབྱུང་མེད་པར་འབྱུང་བས་སོ། །དེས་ན་འདོད་པས་ཏེ། མཐོང་
 བའི་གཤམ་ཡིན་པས་སོ། །འོ་ན་སྒྲོམ་སྤང་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་སྤངས་པར་མི་འབྱུང་ཏེ། དེ་གཉིས་རོ་བོ་ཐ་
 དད་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་སོ་སོའི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། རྟོགས་པ་རིས་བརྒྱུང་
 པའོ། །དང་པོ་ནི་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་མཚན་ལ་འདྲིས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ལ་
 སོགས་སུ་རིགས་པར་བྱ་ལ། གཉིས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་དགུའི་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་
 གསུམ་གསུམ་དུ་འབྱུང་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཡུང་རྒྱུད་གི་དབྱིངས་དགུ་རྟོགས་ཤིང་དེ་ཡང་ཉིང་འཛིན་
 དུ་མིང་བཏགས་ན་རྒྱུད་ཅུའི་རྒྱུད་ཅུ་ནི་མི་དམིགས་ཤེས་རབ་རྫོགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་
 ལས་གནམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་
 བཞིན་དུ་འབྱུང་³⁴⁶ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རྒྱུད་ཅུའི་འབྲིང་ནི་མི་ཆགས་རྩལ་བྱགས་དང་ལྡན་པའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ། གནམ་རིམ་པ་གསུམ་ཀྱི་སྟེང་དུ་མི་ཆགས་པའི་རྩལ་བྱགས་ཀྱི་འཁོར་བ་དང་ཟང་
 ཟིང་སྤངས་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་³⁴⁷ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུད་ཅུའི་ཆེན་པོ་ནི་མི་མཉམ་སྟོབས་མཆོག་
 དང་ལྡན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ། གནམ་རིམ་པ་བཞིའི་སྟེང་དུ་མི་མཉམ་པའི་སྟོབས་མཆོག་གིས་བྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་³⁴⁸ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འབྲིང་གི་རྒྱུད་ཅུ་ནི་མི་
 རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ། གནམ་རིམ་པ་ལྟེང་དུ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་

མཉམ་པའི་ངང་ཐོབ་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་³³ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འབྲིང་གི་འབྲིང་ནི་མི་རྒྱུ་པའི་
 རྒྱལ་མཚན་དང་ལྡན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། གནམ་རིམ་པ་བརྒྱ་གི་སྟེང་དུ་མི་རྒྱུ་པའི་རྒྱལ་མཚན་
 གྱིས་ཆེ་བའི་རྒྱ་འབྲུལ་གྱིས་མངའ་བཞེས་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་³⁴ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འབྲིང་གི་
 ཆེན་པོ་ནི་མི་ཤིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། གནམ་རིམ་པ་བརྒྱ་གི་སྟེང་དུ་མི་ཤིགས་པའི་
 གསལ་མཁར་བཅུ་གསལ་པས་བདུད་གྱི་རྒྱ་བཞི་སྟེ་མས་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་³⁵ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
 ཆེན་པོའི་རྒྱུང་རྒྱན་ནི་མི་བརྗེད་གཟུངས་དང་ལྡན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། གནམ་རིམ་པ་བརྒྱད་གྱི་སྟེང་
 དུ་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པས་བོན་སྦྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་³⁶ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། ཆེན་པོའི་འབྲིང་ནི་མི་ལུས་སྤྱི་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། གནམ་རིམ་པ་དགུའི་
 སྟེང་དུ་མི་ལུས་པའི་སྤྱི་བའི་ཕྱིན་པས་མི་ལྷོག་པའི་ས་ལ་འཛིག་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་³⁷ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནི་མི་ཡེངས་མན་ངག་དང་ལྡན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། གནམ་རིམ་པ་བརྒྱའི་སྟེང་
 དུ་མི་ཡེངས་པའི་མན་ངག་དང་ལྡན་པས་བྱུགས་ཉིད་གྲོང་ན་བདེ་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར་³⁸ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། །གསུམ་པ་རེས་ཚིག་ནི། སྦྱོས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། མཐོང་བའི་རྒྱན་
 ལ་གོམས་པས་མུང་འདས་ཆེན་པོར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་ནའོ།

རྗེས་ཐོབ་སྦྱོམ་ལམ།

གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་པའི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། རེས་
 ཚིག་གོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོར་གཞན་ལུགས་ནི་མེ་ལུང་པའི་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པའི་བོན་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
 སྦྱོར་གྱིས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྦྱོབ་པའི་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཟེར་བ་ཡང་གཉིས་ཀ་
 སྦྱོམ་ལམ་མཉམ་བཞག་ལ་བྱུང་བའོ། །ཡང་མངའ་བདག་གིས་བདག་མེད་མཐའ་དག་སྦྱོར་མ་ལྟ་
 བུར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་གསུངས་ཏེ་མཐའ་དག་ཅེས་
 པས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་བྱུང་བའོ། །ཡང་དོ་པས་རིག་པ་གང་ཞིག་རྟེན་
 པའི་གཞི་ནི་ས་ཙམ་དང་། མ་དག་པའི་རིག་པ་གང་ཞིག་བརྟེན་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་འཁོར་ས་དང་།
 སེམས་དཔའི་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག་ཐེག་པ་མཐའ་དག་ཚིགས་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་

ས་སྤྱིའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ལས། ས་མཚན་སྒྲུབ་དང་འདྲ་ལ། གཉིས་པ་རྒྱུ་གུངས་ལ་
 དབྱེ་བ་དངོས་དང་རང་བཞིན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྷ་ལས་མཚན་ཉིད་དེ་ལྷན་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ལ། རོ་བོ་
 བྱི་དགུའམ་བཅུ་ལོ། རྒྱ་མཚན་མི་སྒྲུབ་བྱ་དང་། དབྲས་པ་པ་དང་། བྱང་བྱ་ལ་ལྷོས་ནས་འབྱེད་དེ། དང་།

པོ་ནི་སྤྲུལ་མེད་བརྩེ་ལྷ་ལྟོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ལོ་ལྷ་མེད་ལྟོད་པ་ལས།
དང་པོས་བསྐྱེད་པ་ས་དང་པོ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གྱིས་བྱེ་པ་ས་གཉིས་
པ་སྟེ། འབྲས་ཏིག་ལས། ས་གཉིས་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ལ་སོགས་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་སྤྲང་
ཡང་མེད་པ་ཉིད་³⁵ ཅེས་པས་གཡུང་དྲུང་གི་བོན་བྱེ་པ་མེད་པ་ལས་མ་འབྲས་པ་དགུ་རྒྱུད་ལ་སྟེས་
པའོ། །ཁེམས་གྱི་བསྐྱབ་པས་བྱེ་པ་ས་གསུམ་པ་སྟེ། ཡང་དག་པར་རིག་པ་བདུན་རྒྱུད་ལ་སྟེས་ཞིང་།
ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པས་བྱེ་པ་ལ། གཡུང་དྲུང་ཕྱོགས་གྱི་བོན་སུམ་ཅུ་ཙུ་བདུན་དང་། བདེན་པ་བཞི་
དང་། རྟེན་འབྲེལ་བརྩུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་རིམ་པ་ལྟར་བཞི་པ་ལྟར་དུག་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་
པ་འབྲས་བུས་བྱེ་པ་ལ་མཚན་མ་མེད་ཅིང་རྩོལ་བ་དང་བཅས་པའི་ས་བདུན་པ། མཚན་མ་མེད་ཅིང་
ཡོངས་སུ་རྩུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ས་བརྒྱད་པ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པའི་ས་དགུ་པ། མངོན་པར་ཤེས་
པ་ཆེན་པོ་ལ་དབང་པའི་ས་བརྩུ་པའོ། །ཡིན་པར་ཡང་བདུན་པ་རྩོལ་བཅས་མཚན་མ་ཡོད་པ་ནི། དངོས་
དང་མཚན་མའི་རང་བཞིན་འབད་པས་སྦྱོང་³⁶ ཞེས་སོགས་འབྲས་ཏིག་ལས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་
ནི་སེར་སྒྲ་འཆལ་བ་ལ་སོགས་བརྩུ་ལ་ལྟོས་པས་ཀྱང་ངེས་སོ། །དབྱེ་དོན་སྤྱི་བྱེ་པ་དང་ཡིན་ལ། གྲངས་
ངེས་རྒྱུ་མཚན་ལ་ལྟོས་པས་ངེས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་བསྐྱོམ་བྱའི་བོན་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཡར་བྱིན་
བརྩུ་ཡིན་ཞིང་ས་དང་པོ་ནི་སྦྱིན་པ། གཉིས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་ཡིན་ཏེ། བདུལ་འབྲས་ལས།
ས་ེལ་ཡ་ལོ་ལ་བྱིན་པ་རེ་དང་སྤྱུང་³⁷ ཞེས་གསུངས་པས་རྒྱས་པར་ནི་བསྐྱབ་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་
པ་ལ་བདག་དོན་སྤྲུལ་ཆོགས་དང་། གཞན་དོན་སྤྲུལ་ཆོགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ས་དང་པོར་སྦྱིན་
པ་བྱམས་མའི་ཞལ་མཐོང་ཞིང་། དེའི་དོན་རྟོགས་པས་ཏེ། མདོ་སྤྲུལ་ལས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་
བའི་ས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ལ་ནི། །སེར་སྒྲའི་སྦྱིབ་པ་དག་སྤྱུང་ནས། །སྦྱིན་པའི་ཆོགས་ཆེན་རབ་
རྩོགས་ཏེ། །སྦྱིན་པ་བྱམས་མའི་ཞལ་མཐོང་བྱ། ལ་སོགས་³⁸ གསུངས་པས་སོ། །ས་གཉིས་པར་ཚུལ་
ཁྲིམས་བྱམས་མ་ལ་སོགས་པ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟགས་ཁྱད་པར་
ཅན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་
སྤྱུལ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱོང་གསུམ་གྱི་སྦྱོང་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་བྱེ་པ་ཁྲག་ཁྲིག་གིས་གང་
བར་མཐོང་བ་དང་། སྦྱོང་གསུམ་གྱི་སྦྱོང་ལག་མཐིལ་དང་མཉམ་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་གྱིས་གང་

བར་མཐོང་བ་དང། བདག་ཉིད་གོ་ཆ་བཅན་པོ་གོན་ནས་པས་གྱི་སྐོལ་བ་ཚར་གཅོད་པར་མཐོང་བ་
 དང། བྱོན་ས་བཞིན་ས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་ལོར་ཆེན་པོ་ལ་མེ་ཏོག་སྒྲ་ཚོགས་གྱིས་བརྒྱན་པའི་བྱུང་མེད་
 གྱིས་བདག་གི་མགོ་ལ་མེ་ཏོག་ཅམ་བ་ཀའི་ཐེང་བས་བརྒྱན་པར་མཐོང་བ་དང། ཐེམ་སྐྱས་བཞི་དང་
 ལྷན་པའི་རྩིང་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་གྱི་བྱེ་མས་གང་བར་མཐོང་བ་དང། རྟོག་མ་མེད་པའི་རྩུ་ཡན་ལག་
 བརྒྱད་དང་ལྷན་པ་ལ་མེ་ཏོག་ལྷ་དཔ་ལས་བརྒྱན་པ་ལ་བདག་བཅུ་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་པར་མཐོང་བ་
 དང། བདག་ཉིད་གྱི་གཡས་གཡོན་ན་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་གཡང་ས་མཐོང་ནས་བདག་ཉིད་མ་
 སྐྱས་མ་ཉམས་པར་སྤྲར་ལོག་པར་མཐོང་བ་དང། བདག་ཉིད་གྱི་ཐུག་པ་གཡས་གཡོན་ན་གཅན་
 གཟན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་རལ་བ་ཅོད་པའི་དང་ལྷན་པས་གཅན་གཟན་པ་མོ་ཐམས་ཅད་སྒྲག་པར་བྱེད་
 པ་དང། ལོར་ལོ་བརྒྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་པོའི་ཚོགས་བྱེ་བ་ཁག་ཁྲི་དུ་མས་བདག་ལ་བསྐྱོར་ཏེ་
 མདུན་གྱི་བཏུས་ནས། རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཚོགས་གྱིས་སྐྱས་པའི་གདུགས་དཀར་པོ་བདག་ལ་འབུབ་པ་
 མཐོང་བ་དང། སངས་རྒྱས་གྱི་སྤྱོད་པོའི་མདོག་ཏུ་སྤང་བ་བྱེ་བ་ཁག་ཁྲི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་མས་
 བསྐྱོར་ཞིང་མདུན་གྱི་བཏུས་ནས་བོན་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཅུ་པོ་འདི་ས་བཅུ་ཐོབ་པའི་རྟོགས་སུ་
 བསྟན་ཏེ། དེ་དག་རེ་རེ་མཐོང་བ་དང་ཏིང་ལེ་འཛིན་རེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་
 གཡོ་འགོ་ཞིང་སྐལ་པར་གནས་སྤྱི་ལུས་བརྒྱ་བོན་སྟོན་ལ་སོགས་གསུངས་པས་ས་དང་པོ་ཐོབ་
 པའི་སེམས་དཔའ་དེས། བདེ་བར་གཤེགས་པ་བརྒྱའི་ཞལ་མཐོང་། བདེ་བར་གཤེགས་པ་བརྒྱ་ལ་
 བྱིན་རྒྱུམས་ཐོབ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་བརྒྱའི་ཞིང་གཡོ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་བརྒྱའི་ཞིང་འགོ། བསྐལ་པ་
 བརྒྱར་གནས་པར་བྱེད། སྟོན་དང་བྱི་མའི་གནས་བརྒྱ་བརྒྱ་ཤེས། ལུས་བརྒྱར་སྤྱུལ་ལུས། ལུས་རེ་རེ་
 ལ་སེམས་དཔའི་ལོར་བརྒྱ་བརྒྱས་བསྐྱོར་ལུས། བོན་གྱི་སྟོ་མོ་བརྒྱ་སྟོན་ལུས། སེམས་ཅན་བརྒྱ་
 སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ལུས་པ་འབྱུང་སྟེ། དེ་བཞིན་ལུས་གཉིས་པར་སྟོང་། གསུམ་པར་བྲི། བཞི་པར་
 འབུམ། ལྷ་བར་བྱེ་བ་དུག་པར་ས་ཡ། བདུན་པར་དུང་ལྷུང་། བརྒྱད་པར་ཁག་ཁྲི་ག དགུ་པར་ཐེར་
 འབུམ། བཅུ་པར་ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་གངས་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བར་གཡུང་རྒྱུད་ས་འཕར་
 ལས་^{༣༤}གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ལེན་པའི་རྒྱ་དང་། ཐོབ་པ་ལུས་གྱི་ངོ་བོ་གཉིས་སོ། །དང་
 པོ་ལ་རྩོད་ལན་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་དེ་ལྟར་ན་གཡུང་རྒྱུད་སེམས་དཔའ་ལོར་བར་སྤྱོད་པ་ལེན་ནམ་
 མི་ལེན། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་ལ་རྒྱ་ཡོད་ན་གང་ཡིན། མེད་ན་རྒྱ་མེད་ལས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་

པ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་གཞན་
ལུགས་དགག་པ་དང་། མེད་དཔལ་ལ་སོགས་ན་རེ་སེམས་དཔལ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་ལ་ཉོན་ཤེས་
གཉིས་ཡིན་པ་ལས། ཤེས་སྐྱེ་བ་སྤོང་ཞིང་ཉོན་སྐྱེ་བ་ལྟན་སྐྱེས་ནི་སྤོང་བར་རྩས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་
ལ་དགོས་པས་མི་སྤོང་བར་འཛོག་པ་ནི་རྩ་བས་དང་རུ་མ་སྟེ། རྒྱན་མཐར་དུས་གཅིག་ཆར་དུ་སྤོང་
ཟེར་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་སྟག་བསྐལ་བ་སྐྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་གོགས་བྱེད་པ་དང་ལའོར་བར་སྐྱེ་
བ་དང་། རིགས་མཐུན་བྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་དང་བཞིར་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་གཉིས་སྤོང་ཞིང་བྱི་
མ་གཉིས་མི་སྤོང་སྟེ། སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་ལ་དགོངས་པས་སྤར་རྩས་པ་བསད་པའི་དུག་དང་འབྲུ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ཏེ། གཉིན་པོ་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་
ཀྱང་སྤང་བྱ་རྩས་ལྡན་ཡོད་པས། དེ་ཆོད་དུ་ཆ་རེག་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་ཀྱང་གང་རེག་རྩས་ལྡན་ཡོད་པ་
དང་མཚུངས་ཏེ། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཡིན་པས་སོ། །སྤང་བྱ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།
གཉིན་པོ་སྟོབས་ལྡན་དམིགས་པའི་ཆོད་སྤང་བྱ་དམིགས་པར་མི་རྩས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཉ་ཅང་
ཐལ་བ་ལ། འོ་ན་ཐེག་པ་འོག་མའི་དག་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་རྟེན་དེས།
ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། མ་རིག་བག་
ཆགས་པའི་རྟེན་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་པས་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་སེམས་དཔལ་ཀྱང་དེ་ལ་མི་བརྟེན་པ་ཅིའི་
ཕྱིར་མི་མཚུངས་སོ། །

སེམས་དཔལ་ལའོར་བ་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི་མཁས་པ་གོང་མ་གཉིས་མཐུན་པར། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་སྐྱེ་
བའི་རྒྱ་ནི་ཉོན་སྐྱེ་བ་ལྟན་སྐྱེས་དང་སྤོང་མེད་ཀྱི་བྱས་ལ། དག་པའི་ས་གསུམ་དུ་མ་རིག་བག་ཆགས་
པའི་རྐྱེན་དང་འདྲ་བྱེད་ཟག་པ་མེད་པའི་རྐྱེན་དང་། སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱིས་སྐྱེ་ལ། རྒྱན་མཐའ་ན་ཟག་
པ་མེད་པའི་ལས་དང་། ཉིང་རེ་འཛོན་དང་སྟོན་ལམ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་སྟེ། དག་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་ཡིན་གསུངས་པའམ། ཡང་ན་སྟོ་གོས་ཆེན་པོས་མ་རིག་བག་ཆགས་པའི་རྐྱེན་འདྲ་བྱེད་ཟག་པ་
མེད་པའི་རྐྱེན་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་རྐྱེན་དང་གསུམ་ལ་ས་བརྩའི་སེམས་དཔལ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྟེན་
བྱེད་ཅིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ལས་གྱི་ལུགས་གྱིས་སྐྱེ་བར་བྱེད་ཅིས་མཛོད་ལས་³⁴གསུངས་

པ་དང་། བདག་མཐར་གྱུ་བ་པ་རྫོགས་པའི་དུས་ཏིང་ལ། །གཞན་དག་སེམས་ཅན་འདྲེན་པར་སྒྲོན་
ལམ་བཏབ། །མི་མཐུན་འདུལ་བའི་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པའི་མཐུས། །ད་ལྟའི་གནས་འདིར་འདྲེན་
པའི་སྒྲོན་པར་འོངས།³⁶ །ཞེས་དང་། ཚད་མེད་བཞིའི་བྱགས་རྩེ་ཡིས། །འགྲོ་བ་ཐར་པར་འདྲེན་པ་
ཡིས། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་སོང་གཅིག་གསུངས།³⁷ །ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་པས་སོ།།

གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་མི་དགོས་པ་ནི། འདོད་པ་སྟེ། ཟག་མེད་
གྱི་བྱགས་རྩེ་ལ་བཏེན་པས་སོ། །རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མུ་མཐུད་པ་ལས་སྟེ། བ་མ་ཡིན་པར་
འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་དག་པ་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱིས། དག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ། དག་པའི་
མིང་དང་གཟུགས་སུ་སྟོན།³⁸ །ཞེས་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་མཛོད།³⁹ ཅེས་གསུངས་
པས་སོ། །གཉིས་པ་དེས་ཐོབ་པའི་ལུས་ལ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་དང་རྣམ་སྒྲིན་རང་ལུགས་ཀྱིས་སྟེ། བ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འགྲོ་བ་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་སྟོན་པ་དང་རི་བོང་གཅན་གཟན་ལ་སོགས་མུ་
གའི་དུས་སུ་ཉ་ཆེན་ཡོར་མོའམ།⁴⁰ ནད་ཀྱི་དུས་སུ་སྒྲན་འཚོ་བྱེད་གཞོན་ཅུ་ལ་སོགས་སུ་སྒྲུལ་ནས་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དེས་
འཛམ་བུ་གླིང་པ་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་ལུས་ལེན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་
པས་གླིང་བཞི་བ་དང་། གསུམ་པས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དང་། བཞི་པས་མཐའ་བྲལ་དང་། ལྷ་པས་
དགའ་ལྷན་དང་། རྒྱ་པས་འབྲུལ་དགའ་དང་། བདུན་པས་གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་དང་། བརྒྱད་
པས་སྟོང་གཅིག་པ་སྟེ་ཕྱད་དང་། དགུ་པས་སྟོང་གསུམ་མཐར་ཐུག་དང་། བཅུ་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
དོན་ལ་དབང་བྱེད་པ་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་ལུས་ལེན་ནོ།།

གསུམ་པ་སོ་སོའི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་ས་གཉིས་པ་ནི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རང་
མཚན་ལ་འདྲིས་པས་གོམས་བྱེད་རྒྱུ་དུན་གྱི་རྒྱུ་དུར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་པ་དབྱེ་
བ་ལ་བོན་ཉིད་ལ་གོམས་པའི་རྩེ་ས་ཐོབ་དང་། བོན་ཅན་ནམ་ཡེ་ཤེས་ལ་གོམས་པའི་རྩེ་ས་ཐོབ་
གཉིས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བོན་ཉིད་སྟེ། བ་མེད་པ་རྩེ་ས་ཐོབ་ཏུ་འགལ་བས་སོ། །ཡང་ན་ཆེ་འབྲིང་
རྒྱུ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དེས་ཆོག་ནི་སྒྲོམ་ལམ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་སྟེ།
བྱེ་བྲག་ཏུ་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ནི་འཁོར་བའི་འཛིགས་པ་དང་བྲལ་ནས། སྒར་སྐྱེ་མ་ཐོབ་པའི་
དོན་རྒྱུད་ལ་སྟེས་པ་དེ་ལུས་སེམས་ལ་དགའ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་དྲི་མེད་

ཤེལ་ནི། རྩལ་ཁྲིམས་འཆལ་བྱེད་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་འཇམ། སྤང་བྱ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་དག་པས་དང་།
གསུམ་པ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་ནི་གཞན་དོན་དུ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་འཇམ་གཞན་གྱི་འཆོ་བ་ལ་ཉེ་བར་ནི་བའི་
འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་དང་། བཞི་པ་བྱག་རྒྱ་བསྐྱར་བ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་བག་ཆགས་སྤང་ཞིང་བྱིས་མི་
འབྱུང་བར་རྒྱས་འདེབས་པས་དང་། ལྷ་པ་བོན་ཉིད་སྤྲིན་ཚོགས་ནི་རྟོགས་པ་འཇམ་བསམ་གཏན་གྱིས་
ཉིང་རེ་འཛིན་དུ་མ་འདུས་པ་དང་། དུག་པ་བདེ་ལྡན་རྟོགས་པ་ནི། སྤྲུག་བསྐྱལ་སྤྱེ་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་
ཐག་ཆོད་པ་འཇམ་མི་མཐུན་སྤྱོད་མེད་ཀྱིས་གཞོན་པའོ། །བདུན་པ་ཡིད་བཞིན་ཀྱན་འདུལ་ནི་ཉོན་
མོངས་པའི་ས་བོན་ཅུ་བ་ནས་སྤངས་པ་འཇམ། སྤྲིང་རྗེས་གཞན་དོན་ཡིད་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་དང་། བརྒྱད་
པ་མ་ཆགས་དག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་སྤྱི་བ་པ་དག་ནས་ཅི་ལ་ཡང་མ་ཆགས་པ་འཇམ། སྤྲིན་ལམ་མཐར་
བྱག་པས་དག་པ་དང་། དགུ་པ་ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་ནི་ཨ་སྤྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་བྱགས་སུ་རྒྱུད་པས་ཐམས་
ཅད་བྱགས་ལ་འབྱུང་བར་མཁྱེན་པ་འཇམ་ཐབས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་འཁོར་ལོ་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་། བརྒྱུ་པ་མི་
འབྱུར་གཡུང་དུང་ས་ནི་སྤང་བྱ་སྤྲོད་བའི་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་ལས་འབྱུར་བ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་རྟོན་
པོ་མཆོག་ཏུ་གྲུར་བ་ལས་མི་འབྱུར་བས་སོ། །གསུམ་པ་དེས་ཆོག་ནི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་འབྱུང་གཞིར་
གྲུར་པས་ན་རྗེས་ཐོབ་པའོ།།

གསུམ་པ་སྤང་བྱ་སྤྲོད་རྩལ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤང་བྱ་སྤྲོད་སྤང་དང་། རིམ་གྱིས་སྤྲོད་རྩལ་དང་།
གཅིག་ཆར་དུ་སྤྲོད་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་དང་རང་བཞིན་དང་། བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་
ལ་བདག་དང་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱ་རྒྱས་སྤང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུན་གཉིས་སྤང་དུ་ཤར་བ་དང་།
རྩལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བག་ཆགས་གསུམ་ལས་འབྱུང་སྟེ། གཤམ་པ་ལས། ཤེས་བྱའི་
སྤྱི་བ་པའི་རྒྱ་ནི་བདག་དང་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་³⁴⁹ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། དེས་ཆོག་གོ་དང་པོ་ལ་སྤྲོ་མ་
མངའ་བདག་ཆེན་པོས་ནི་ལྟན་སྤྱེས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མ་ཚང་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ཅན་
མཐོང་བ་གོམས་པའི་ལམ་དང་འཕྲད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུན་བརྒྱུག་བྱ་ཡིན་པ་གསུངས་ཏེ། གོམས་པ་
མཚོན་བྱས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དང་། རྒྱུན་བརྒྱུག་བྱ་ཡིན་པ་དེ་གོམས་ཙམ་དང་འཕྲད་པས་ཡིན་ནམ།
གོམས་པ་མངོན་གྱུར་དང་འཕྲད་པས་ཡིན་ནམ་གོམས་བྱེད་དང་མ་ཕྲད་པས་ཀྱང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་
སྤྲོ་མ་ལམ་རྒྱུད་ཅུན་ནས་སྤང་བྱ་ལྟོག་པར་འབྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འབྲས་སུ་སྤྲོད་པར་འབྱུར་བ་

དང་གོམས་པ་དང་འབྲུད་པ་ཉམས་ལ། གསུམ་པ་ལྟར་ན་མཐོང་ལམ་ཉིད་ནས་ལྟོག་པར་འགྱུར་བ་
ལས་ཁས་སྒྲངས་ཉམས་སོ། །ཡང་དོ་པས་སྒོམ་ལམ་གྱིས་གནོད་བྱར་གྱུར་པ་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་ལ། རྣམ་
པར་རྟོག་པ་གང་ཞིག་སྒོམ་ལམ་གྱི་གནོད་བྱར་གྱུར་པ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཟེར་བ་ནི། རྣམ་མཁུན་གྱིས་
གནོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང་མཐོང་ལམ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། མཚོན་བྱས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་
བྱས་སོ། །འོག་མ་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་ལ་ཡོད་དེ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་གོགས་བྱེད་པ་གང་ཞིག་ལྟན་སྒྲིབ་གྱི་
རིགས་སུ་འགྱུར་བ་ཟེར་ཏེ། གོགས་བྱེད་ཅམ་གྱི་རིགས་ཡིན་པས་མཐོང་སྒྲུང་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ།

སྒོམ་སྤྱོད་གི་སྒོར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་ལྟན་ཅིག་སྒྲིབ་པའི་བདག་ལྟ་གང་ཞིག་མཐོང་བ་འདྲིས་པའི་ལམ་
གྱིས་ལྟོག་པ་ཞེས་སྒོ་གོས་ཆེན་པོས་གསུངས་ཏེ། གསུམ་པ་ཚུད་སྤོང་ལ་མཚོན་བྱ་ཉོན་ཤེས་གཉིས་
ཡོད་པས་མཚན་ཉིད་གཅིག་མི་རུང་པའི་སྒྲོན་མེད་དེ། སྒོམ་སྤྱོད་ཞེས་པའི་མཚོན་བྱ་གཅིག་ལས་མེད་
པས་སོ། །ཡང་ལྟོག་པ་དེ་རིམ་མཐའ་གཅིག་ཆར་གང་གིས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱུན་མཐའ་ལམ་མིན་ལ།
གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཉིས་པ་ནས་ས་བརྩའི་བར་སྒོམ་ལམ་དུ་མི་འཐད་ཅེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་
གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། བརྩ་བ་མན་ཆད་རིམ་གྱིས་ལྟོག་ལ་རྒྱུན་མཐའ་གཅིག་ཆར་དུ་ལྟོག་པའོ། །གཉིས་
པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ས་མཚམས་དང་། རྣམ་གྲངས་དང་། སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི་མཐོང་ཐོབ་
ཡན་ཆད་³⁴ གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་དངོས་དང་དེའི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་ལས། གཞི་
ནི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟན་གྱི་སྒོམ་སྤྱོད་ཅམ་མོ། །དོ་བོ་ནི་ཉོན་ཤེས་གཉིས་སོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་བག་ཆགས་
འཛིག་བྱེད་གཉིས་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ། ཀུན་བཏགས་གྱི་ཉོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་བཞག་པས་སོ། །དབྱེ་དོན་
སྒྲིབ་བྱེད་དུ་གཅིག་གིས་སྒྲིབ་ལུགས་ཐ་དད་དེ། །དེ་ལྟར་མིན་ནས་དོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དེ།
ཞེས་སྒོ་གོས་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དག་པའི་ས་གསུམ་ཡན་ཆད་དུ་ཡང་ཉོན་སྒྲིབ་ཡོད་
པར་འགྱུར་ཏེ། དོ་བོ་གཅིག་པ་ལ་ཆ་གཉིས་མེད་པས་སོ། །གྲངས་ངེས་ནི་འཛིག་བྱེད་ལ་ལྟོས་པས་
ངེས་སོ། །གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤང་བྱའི་རིགས་དང་། རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་།
དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཀུན་བཏགས་ལྟན་སྒྲིབ་གཉིས་ལས་འོག་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཉོན་

ཤེས་གཉིས་ལས་གཉིས་ཀའོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་པ་བྱང་ནས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་
མངོན་དུ་རྒྱ་³⁴³ ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་མེད་པར་འདོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་གནམ་རིམ་
པ་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་མི་ཤིགས་པའི་གསལ་མཁར་བརྩིགས་པས་བདུན་གྱི་རྒྱ་བཞེས།³⁴⁴ ཞེས་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི་གོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་ལུང་དང་རིགས་པའི་
སྒྲོན་སྒྲུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་གནམ་རིམ་པ་བརྩེ་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་མ་གར་
བ་བཞེན་དུས་གཅིག་ཆར་དུ་སྒྲུང་³⁴⁵ ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་ནི་མེད་དེ། དེ་ནི་གཙོ་ཆེའི་ངོས་
ནས་བསྟན་པའམ་རྒྱན་མཐའ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱིས། དེ་ལྟར་མིན་ན་འབྲུམ་ཏིག་ལས་བདུན་པ་
རྩེ་ལ་བཅས་མཚན་མ་སྟོང་བ་དང་།³⁴⁶ ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་
བདུན་པ་ན་ཡོད་ན་དེ་མཐོང་སྒྲུང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། གྲུབ་བཏགས་ཡིན་གྱིས་ལྷན་སྒྲིལ་ཡིན་
པར་མ་གྲུབ་བོ། །

གསུམ་པ་སོ་སོའི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཉོན་སྒྲིབ་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི།
གཞི་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་ལྷན་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཐོབ་པར་གཤམ་བྱེད་པའོ། །
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་མངའ་བདག་གིས་ནི་དུ་ག་ལྟ་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པ་ཡོད་པས་དེ་ལ་ཁམས་
དང་ས་དང་ཆེ་འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་གསུངས་མོད་གྱིས། དེ་ལྟར་ན་གྲུབ་བཏགས་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་
བས་མཐོང་སྒྲུང་དུ་བཤམ་ལ། དེ་ལྟན་སྒྲིལ་གྱི་རིགས་ཡིན་པས་ཞེ་ན་ཁོང་ཁྱོད་རྣམས་པ་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་
པར་འགྱུར་བ་ལས་སྒྲུང་སྒྲུབས་གོང་དུ་བསྒྲུབས་སོ། །དེས་ན་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
རང་གི་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བར་མའི་རྣམས་པ་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྩ་བ་མ་རིག་པའི་
བག་ཆགས་དང་བཞི་སྟེ། ཁམས་དང་ས་དང་ཡུལ་གྱིས་དབྱེ་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ངེས་ཆོག་རང་གི་
སེམས་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ཅིང་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ལ་སྒྲིབ་པ་དེ་གཞི་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་
གནས་པས་ནའོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། གཞི་དང་མཚུངས་ལྡན་
གྱི་བོན་གྱི་བདག་ལྷན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་གཤམ་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ་
དང་། ངོ་བོ་ཡི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ་དང་། ཆེ་འབྲིང་གི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཡུལ་བདེན་བཞིའི་
བོན་ཉིད་དང་བོན་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས། གང་ཟག་རྣམས་འཛིན་དང་། སྒྲིས་བྱ་བཏགས་འཛིན་དང་།

འཇུག་པ་རྟེན་ཅན་དང་། རྟོག་པ་རྟེན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་ཁམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེའོ། །གཉིས་པ་ས་
 བཅུའི་རེ་རེ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་མ་རྟོགས་པ་རེ་དང་། གོང་མ་མ་གཤམ་པའི་སྒྲོངས་པ་དང་། འོག་མ་ས་
 བཞག་པའི་གནས་ངན་ལེན་གསུམ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་དགུ་ལས་རིམ་པ་ལྟར་སྒྲོམ་སྒྲུང་
 ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནི། སྒྲུང་བྱ་བཀ་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས་གནམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་
 སྟེང་དུ་མི་དམིགས་པའི་གཤམ་རབ་ཀྱིས་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྒྲུང་³⁴⁷ ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་
 བཞེན་དུ་ཆེན་པོའི་འབྲིང་ནི་འཁོར་དང་ཟང་ཟིང་གི་བག་ཆགས་ཏེ། མི་ཆགས་པའི་རྩལ་ལྷགས་ཀྱིས་
 འཁོར་དང་ཟང་ཟིང་གི་བག་ཆགས་³⁴⁸ ཞེས་གསུངས་པས་དང་། ཆེན་པོའི་རྩལ་རྟེན་ནི་ཁམས་གསུམ་
 ས་དགུའི་བག་ཆགས་ཏེ། གནམ་རིམ་པ་བཞིའི་སྟེང་དུ་ཁམས་གསུམ་ས་དགུའི་བག་ཆགས་གདར་
 ཐག་བཅད། ³⁴⁹ ཞེས་དང་། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་ནི་གཤམ་བྱའི་རྟོག་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཏེ། གནམ་རིམ་
 པ་ལྟེང་སྟེང་དུ་སྟག་བསྐལ་འཁོར་བའི་ཡུལ་རྗེས་སུ། འབྲུལ་པས་བརྟགས་མི་བྱུང་བའི་གཞི་མི་རྟོག་
 ཡེ་གཤམ་གར་ཞེས་བྱ་³⁵⁰ ཞེས་དང་། འབྲིང་གི་འབྲིང་ནི་སྟག་བསྐལ་སྒྲེ་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་ཏེ། གན་
 མ་རིམ་པ་དྲུག་གི་སྟེང་དུ་སྟག་བསྐལ་སྒྲེར་ལེན་འཁོར་བའི་འདམ་ནང་དུ། བྱང་རྩལ་སེམས་ནི་གཏིང་
 དབག་རྩལ་མཐའ་མེད་³⁵¹ ཅེས་དང་། འབྲིང་གི་རྩལ་རྟེན་ནི་བདུད་ཀྱི་རྩལ་བཞིའི་བག་ཆགས་ཏེ། གནམ་
 རིམ་པ་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་བག་ཆགས་ཡུལ་རྗེས་སྒྲུང་ཞིང་བདུད་ཀྱི་རྩལ་བཞི་སྟེ། ³⁵² ཞེས་དང་། རྩལ་
 རྩལ་ཆེན་པོ་ནི་བརྗོད་ངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཏེ། གནམ་རིམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་མི་བརྗོད་པའི་གཟུངས་
 ཐོབ་པས་³⁵³ ཞེས་དང་། རྩལ་རྩལ་འབྲིང་ནི་འབྲུལ་པ་མཚན་མའི་བག་ཆགས་ཏེ། གནམ་རིམ་པ་
 དགུའི་སྟེང་དུ་མི་འབྲུལ་བའི་སྒྲུ་རུ་ཕྱིན་པས་མི་ཕྱོག་པའི་ས་ལ་འཛིན་³⁵⁴ ཅེས་དང་། རྩལ་རྩལ་རྩལ་
 རྩལ་གཤམ་བྱ་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་བག་ཆགས་ཏེ། གནམ་རིམ་པ་བཅུའི་སྟེང་དུ་མི་ཡོངས་ཏིང་ངེ་འཛིན་
 རོན་གྱི་གཟེར་བུ་ཡིས་³⁵⁵ ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་རེས་ཚིག་ནི་གཤམ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་གོགས་
 བྱེད་པ་དང་གཞི་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གནས་པའོ། །གསུམ་པ་རེས་ཚིག་གྱང་སྒྲོམ་ལམ་གོམས་པས་
 སྒྲོང་པས་སོ། །གསུམ་པ་བྱེད་ལས་སྒྲོམ་ལམ་གོང་མ་དང་རྣམ་མཁུན་ལ་གོགས་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་རིམ་གྱིས་སྒྲོང་བའི་རྩལ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོང་བའི་རྩལ་དང་།
 རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོང་བའི་རྩལ་དང་། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་མདོ་ལས་གནམ་རིམ་པ་
 བཅུ་གསུམ་ལ་ལོངས་སྟོད་རྫོགས་པ་སྒྲུའི་ཐུགས་རྗེ་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་གཤམ་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲུང་³⁵⁶ ཞེས་

གསུངས་པ་དང། བར་ལྟ་འོད་གསལ་གཡུང་རྒྱུད་སེམས་དཔའ་ལྷམས་གྱི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པས་གང་པ་
 ལྟོན་པའི་ཐུགས་རྗེས་ཟག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་གང་ཟག་³⁶²ཅེས་གསུངས་པས་བརྒྱད་ནས་སྒྲིབ་
 པས་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱད་ཐ་དད་པས་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མེད་པས་སྤོང་བར་འགལ་ལོ་
 ཞེན། སྤང་བྱ་དངོས་སུ་སྤངས་པར་མི་རུས་ཀྱང་དེས་སྒྲིབ་བྱས་ནས་བརྒྱད་ནས་སྤངས་པ་ཅམ་ལ་
 འདོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུད་དུའི་རྒྱུད་དུས་སྒྲོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤོང་བར་བྱེད་³⁶³
 ཅེས་འབུམ་ཏིག་ལས་གསུངས་པས་སོ། །ས་གཉིས་པར་སྤང་བྱ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་
 པ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ལ་ལྷམ་གྲོལ་གྱི་བསྐྱེད་པའི་གཉེན་པོ་རྒྱུད་དུའི་རྒྱུད་དུ་མི་དམིགས་ཤེས་རབ་རྫོགས་
 པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྒྲིམ་ནས། དུས་དང་པོར་འཛོགས། གཉིས་པར་གཉེན་པོའི་རུས་པ་བརྟེན་
 པས་སྤང་བྱ་རུས་མེད་དུ་བྱས། གསུམ་པར་སྤང་བྱ་རྒྱུན་ལྡན་པ་དང་གཉེན་པོ་རྫོགས་པ་རྒྱས་པར་རྒྱད་
 ལ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྤྲད་ཅིག་གཞན་གྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་པར་སྒྲིམ། དེ་ཡང་སྤང་བྱ་ཉིད་འགག་པས་བག་
 ཆགས་ལུའ་དུ་སྒྲིམ་པས་སྒྲིབ་འབྱུང་གི་གཉེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཅུ་པ་མན་ཆད་རིམ་གྱིས་སྒྲིབ་
 པ་སྟེ། ལུའ་དེ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྒྲོན་སྤངས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མདོ་
 ལས་གཅིག་ཆར་དུ་སྤྱད་པར་³⁶⁴གསུངས་པ་དང། གཤམ་པ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདིའི་ལུགས་ཀྱིས་
 སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཆར་དུ་སྤྱད་³⁶⁵ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེན། ལུང་དང་པོ་ནི་རྒྱུན་
 མཐའ་ཡང་ན་གཉེན་པོ་རྒྱུད་དུས་སྤང་བྱ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤོང་བའི་ཆེན། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཆེན་
 པོ་སྤོང་བའི་དུས་སུ་གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཆེན་པོ་གསུམ་སྤོང་བ་དང། དེ་བཞིན་དུ་
 འབྲིང་གསུམ་དང། རྒྱུད་བ་གསུམ་སྤོང་བའོ། །ལུང་འོག་མ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤང་གཉེན་མེད་པར་
 ལྟོན་པའི་ལུང་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉེན་པོ་རྒྱུད་དུས་སྤང་བྱ་ཆེན་པོ་མི་སྤོང་བ་དང། གཉེན་
 པོ་ཆེན་པོས་སྤང་བྱ་རྒྱུད་དུ་སྤང་མི་དགོས་པར་འབྱུང་ཏེ། ལྟོབས་ཆེ་རྒྱུད་ཡིན་པས་སོ་ཞེན། ལྟོན་
 མེད་དེ། སྤང་བྱ་ཆེན་པོ་ནི་རགས་ལ་གཉེན་པོ་རྒྱུད་དུ་ནི་སྤང་བས་སྤང་བ་དང་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ།
 འབུམ་ཏིག་ལས་དྲི་མ་དང་ཐུན་པ་ཆེན་པོ་འདག་ཅི་དང་སྤང་བ་རྒྱུད་དུས་སེམས་ལ་ཆ་སྤང་བ་དག་ལ་ཆེན་
 པོས་འབད་པ་དགོས་པ་བཞིན། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ཆད་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་མི་སྤྲིད་ལ།
 ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ཆད་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཡོད་མི་སྤྲིད་³⁶⁶ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་
 གཅིག་ཆར་དུ་སྤོང་བ་ནི། རྒྱུན་མཐར་སྤོང་པས་དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་

དང་། སྤང་བྱ་བྱི་མའི་རང་བཞིན་དང་། སྤྲོང་བའི་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བྱི་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་
ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐར་སྤང་བྱ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་བྱི་མ་ལ་སྤྲོང་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་
ལྟར་ན་རྣམ་མཁུན་སྤྲོ་བ་ལམ་དུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྣམ་མཁུན་སྤྲོ་བ་ལ་གཉིས་པ་བྱས་པར་
འགྱུར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོར་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ། །ཁ་ཅིག་གིས་རྣམ་
མཁུན་ཁོ་ན་གཉེན་པོར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་མཁུན་སྤྲོ་བ་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ལས་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་
འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གཡུང་རྒྱུད་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་སྤྲོང་བེར་
བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་རྣམ་མཁུན་སྤྲོ་བ་ལ་གཉིས་པ་བྱས་པར་འགྱུར་བ་ལས་བསལ་ལོ།།

རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་དང་། རང་བཞིན་དང་། བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ལ་
རྒྱ་རྒྱེན་བཞི་ལས་སྤྲོ་སྟེ། རྒྱའི་རྒྱེན་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བདག་རྒྱེན་བསྐྱེད་པ་
གྲངས་མེད་པར་ལམ་ཉམས་སུ་བྱུངས་པ་དང་། དམིགས་རྒྱེན་གཞུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲོང་པའི་བོན་
ཉིད་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་བདག་མེད་གོམས་པའི་ཤེས་རབ་སྡུ་མ་དེའོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་ལ་
འགག་འགྱུར་དང་སྤྲོ་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་ལས། དང་པོ་ནི་མི་འབྲེད་མཉམ་པའི་གཡུང་རྒྱུད་ལྟ་བུའི་ཉིང་
འཛིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འཁོར་འདས་གཉིས་མེད་མཉམ་པར་རྟོགས་པས་མི་འབྲེད་མཉམ་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ཡིན་ལ། བརྟན་ཅིང་འགྱུར་བ་མེད་པས་ན་གཡུང་རྒྱུད་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་ལ། སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་བར་དུ་གང་གིས་ཀྱང་མཆོད་པས་ན་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་གི་
ངོ་བོ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བྱེད་ཆ་སྤྲོ་བ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་དེའོ། །གཉིས་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། རྒྱུན་གཙོད་བྱ་ཐག་སྤྲོང་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་ཞེས་
ཀྱང་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི་གནས་ངན་ལེན་པ་སྤྲོང་ཞིང་གཉིས་དོན་ལུགས་སྤྲུལ་ཆོགས་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་
པ་རྩོད་སྤྲོང་ལ་འགག་འགྱུར་དང་སྤྲོ་བྱེད་གྱི་གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤྲོང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མཐོང་
སྤྲོང་གི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་དང་སྤྲོ་བ་ལྟག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་མི་རྟོག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མ་ཡིན་
པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འགག་འགྱུར་དུ་འདོད་པས་བྱུང་བ་མེད་ལ་སྤྲོ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་མ་བྱུང་བོ། །གཉིས་
པ་ལྟར་ན་རྣམ་མཁུན་ཡེ་ཤེས་སྤྲོ་བ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་སྤྲོ་བྱེད་དུ་འདོད་པས་མ་དེས་ལ་འགག་

འགྱུར་དུ་འདོད་པ་ས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱེ་འགྱུར་ཡིན་པ་ལ་སྤང་བ་སྤོང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དགོས་པ་ས་མ་
 ཟུང་བོ། །གཉིས་པ་སྤང་བ་ལ་མདོ་ལས་མི་མཐུན་པའི་གཉེན་པོ་ཆོད་རྒྱུད་གི་བག་ཆགས་ཏེ། མ་
 ཉོགས་བྱུང་ཆོར་སྤོང་རྗེས་འབྲེང་ནས། །རྟོག་བཞེན་དུ་གདུལ་དགའ་བ། །བྱགས་རྗེ་མ་ལོར་ལུང་
 གིས་བརྟལ་ན་གཡུང་། །བྱུང་ཆོར་མཚན་མའི་རྗེས་སུ་བག་ཆགས་བསམ་པ་ཡོད།^{༣༧} ཅིས་གསུངས་
 པས། སྤང་བ་ཆོད་རྒྱུད་གི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསམ་པ་ངན་པའི་^{༣༨}བག་ཆགས་སྤང་བར་གྱུར་
 པ་སྟེ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆ་སྤྱོད་སྤང་བ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་སྤང་རྒྱུད་
 དུའི་རྒྱུད་དུས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་ནོ།།

རྒྱུ་མཐའི་སྤང་བ་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་སྤང་བ་སྤོང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། འགག་འགྱུར་གྱིས་སྤོང་བ་དང་། སྐྱེ་འགྱུར་གྱིས་
 སྤོང་བ་དང་། དེའི་གོ་དོན་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་གཡུང་དུང་ལྷ་བུའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུད་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་གཉིས། སྤང་ཅིག་དང་པོ་ལ་འཛོགས། གཉིས་པར་
 སྤང་བ་རྒྱུ་མཐའ་དུ་བྱས་ནས་གཉེན་པོ་རྒྱས་ལ། གསུམ་པར་སྤང་བ་འགག་པ་དང་གཉེན་པོ་དུས་
 མཉམ་དུ་འགག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤོང་གོས་ཆེན་པོས་དེ་གཉིས་འགག་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་
 བ་དུས་མཉམ་གསུངས་པ་སྐྱེ་འགག་དུས་མཉམ་དུ་བྱེད་པས། ཤེས་པ་གཉིས་འཆང་དུ་འགྱུར་བའོ། རྒྱ་
 འབྲས་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་པོ། །ཡང་མངའ་བདག་གིས་སྐྱེ་འགྱུར་དེས་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་སྤོང་བ་གསུངས་
 པ་ཡང་སྤོང་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་པོ། །དེས་ན་ས་བོན་འགག་འགྱུར་གྱི་སྤོང་ལ། དེ་ཡང་འགག་
 པའི་སྤྱད་ཅིག་གཞན་གྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་པར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བས་ཏེ། །རྩལ་རྫོགས་པ་དང་མཐར་ཕྱིན་
 པའོ།^{༣༩} །ཞེས་འབུམ་ཉིག་ལས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་སྤང་བ་དང་གཉེན་པོ་དུས་མཉམ་
 དུ་འགག་པ་དང་འགག་བྱལ་དུ་སྐྱེ་བས་སོ། །གསུམ་པ་དེས་ཆོག་ནི་གོམས་པའི་ལམ་གྱིས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་སོ། །གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ནི། སྒྲོམ་སྤང་སྤོང་ཞིང་རྣམ་མཁྱེན་རྒྱུད་
 ལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་དེས་ཆོག་ནི་འཁོར་བའི་གདུང་བ་ལས་ཡོངས་སུ་འདས་
 པས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན་ཐར་ལམ་སོ། །གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ཉི་བར་
 རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལས་སོ། །གསུམ་པ་ལམ་གྱི་དེས་ཆོག་ནི། རང་རང་གནས་སུ་ཕྱིན་པར་

བྱེད་པས་ན་ལམ་མོ། །གསུམ་པ་བྱེད་པའི་ལས་ནི། བདེ་སྤྱད་གི་འབྲས་བུ་སོ་སོར་སྤྲིན་པར་བྱེད་པའི་
 ལས་ཡིན་ནོ། །མངོན་འགྱུར་ལམ་ལ་དེ་ཡིས་གོམས་བྱེད་པ། །ཚུང་འབྲིང་ཆེ་དགུས་དེ་ལྟར་ཡོངས་སྤོང་
 ཞིང་། །གཡུང་རྒྱུད་ལམ་བཟོད་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆེར་རྟོགས། །གོམས་པ་མངོན་འགྱུར་ནམ་མཁུན་ཐོབ་
 འགྱུར་ཏོ། །ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ས་དང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཕྲུལ་གྱི་ལྷ་མིག་ཅིས་བྱ་བ་
 ལས་སྒོམ་པ་ལམ་གྱི་ལུ་སྟེ་བདུན་པའོ།།

ཡེ་འུ་བརྒྱད་པ། འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྒོར།

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་དེའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བས་དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་དང་། བྱེད་པའི་ལས་སོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱའི་རྒྱུ་མཐའ་དང་པོ་བརྒྱེད་པ་ལ་ལམ་སྤྲོ་མས་གསོས་བཏབ་པ་དང་། བདག་རྒྱུན་བདག་མེད་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་དང་། དམིགས་རྒྱུན་གཟུང་འཛིན་གྱིས་སྟོང་པའི་བོན་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ལས་སྒྲུའོ། །གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་རྒྱལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །

སྒྲུང་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པར་འདོད་པ་དགག་པ།

དང་པོ་ལ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ས་ལ་རང་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ན་སྒྲོས་བཅས་སུ་འགྱུར་ལ། མེད་ན་སྒྲངས་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པར་འགྱུར་ཞེན། འདིའི་ལན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོར་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མེད་པར་འདོད་པ་དང་། ཡོད་པར་འདོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲངས་རྟོགས་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། ཤེས་པ་རྒྱུན་ཆད་དུ་འདོད་པའོ། །དང་པོ་སྤྲོ་སྟེགས་བྱེད་གྱི་ལུགས་གཏོགས་ན་རེ། སྒྲངས་པ་ལུན་ཆོགས་མེད་དེ། དྲི་མ་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྒྲུང་དུ་མི་བརྟུབ་པ་དང་། སྒྲོང་བྱེད་གྱི་ཐབས་མི་ཤེས་པ་དང་། སྒྲུང་ཡང་མི་བརྟན་ལྷོག་པའི་བྱིར་དང་། རྟོགས་པ་ལུན་ཆོགས་མེད་དེ། སྒྲོམ་བྱེད་གྱི་ཆད་པ་དང་། གོམས་ཟེན་འབད་པ་ལ་སྟོས་པ་དང་། རྟོགས་པ་མི་བརྟན་པའི་བྱིར་ཞེས་སོ་ཟེར་བ་ནི། སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད། དང་པོ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དྲི་མ་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲོ་བུར་དུ་སྒྲེས་པས་ཟད་ཅིང་འཕེལ་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་སྒྲུང་བའི་བྱིར་ཏེ། མཐོང་སྒོམ་གྱིས་སྒྲོང་བར་གོང་དུ་བསྐྱབས་སོ། །གསུམ་པ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། ས་བོན་སྒྲངས་པ་ལ་ལྷོག་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ས་ལ་ཡང་ཟད་མ་འཕགས་ན་ཞེས་^{༡༧༩}གསུངས་པས་དང་། བཞི་པ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། རིག་ཅུམ་ལས་རིག་པ་བྱི་མ་བསྐྱེད་པ་ཉིན་གྲུང་གི་རིག་པ་ལས་གྲུབ་པ་སྟེ། སྒྲེ་བ་སྤྲེ་བྱི་ད་ལྟ་གསུམ་ཀའི་རྒྱུ་འགྱུར་རྒྱུ་འབྲས་བྱེད།^{༡༨༠}ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ལུ་བ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། གོམས་

པ་སྐྱོང་དུ་ཐུར་པ་དེ་འབད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་འབད་མེད་དང་གོལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུག་པ་ཡང་
 མ་གྲུབ་སྟེ། རྟོགས་པ་སྐྱོང་དུ་ཐུར་ཏེ། བརྟན་ཞིང་འགྱུར་བ་མེད་དེ། ཅུལ་རྫོགས་འགྱུར་བ་མེད་ཅེས་
 དང་། མི་གཡོ་མཉམ་པར་རྫོགས་ཞེས་དག་པ་སྟེ།³²⁷ ཞེས་འབུམ་ཏིག་ལས་གསུངས་པས་སོ། །
 གཉིས་པ་གནོད་བྱེད་ལ་སྐྱེ་བ་སྒྲ་ཕྱི་མེད་ན་ད་ལྟ་བ་ཡང་མེད་པ་དང་སངས་རྒྱས་མེད་ན་མེད་མཁན་
 ཁྱོད་ཀྱང་མེད་པ་སྟེ། དེར་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་ན་འདིར་རྗེས་དཔག་གིས་ངེས་སོ། །ཡང་རིག་པ་རྒྱན་
 ཆད་ན་ད་ལྟ་འི་རིག་པ་ལས་ཀྱང་རིགས་མཐུན་ཕྱི་མ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་
 རྒྱན་ཆད་དུ་འདོད་པ་ནི་མེ་ལྷུང་པ་ལ་སོགས་ན་རེ། ས་བརྩའི་དངོས་གཞི་མན་ཆོད་དུ་སྤང་བ་སྐྱིབ་པ་
 ཡོད་པ་དེ་སྤྱི་དུ་གཉེན་པོ་ཡོད་ལ། རྒྱན་མཐར་སྤང་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ཟད་པ་སྟེ་བྱུང་གིང་ཟད་
 པ་དང་མེ་ཤི་བ་བཞིན་རྒྱ་ཟད་རྒྱན་ཟད་ལ་འགྲོ་བས་རིག་པ་རྒྱན་ཆད་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ནི་
 མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དུག་ཅུ་རྩ་གཅིག་གསལ་བར་མངའ་བ་ལགས་ཏེ།³²⁸ ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བོན་
 གྱི་སྐྱེ་ལས་རྫོགས་སྐྱར་སྐྱེད་ལ་སོགས་³²⁹ གསུངས་པས་སོ། །རིགས་པས་ཀྱང་ལམ་ལ་འབད་པ་དོན་
 མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་སྤེལ་པས་ཤེས་པ་རྒྱན་ཆད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་གྱི་འབྲས་བུ་གཞན་
 དོན་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ལས། མི་མཛེད་འདུལ་བའི་སྟོན་ལམ་བཏབ་པའི་མཐུས། །ད་ལྟ་འི་གནས་
 འདིར་འདྲན་པའི་སྟོན་པར་འོངས།³³⁰ །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་རྒྱུད་པ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་
 འགྱུར་ཏེ། སྐད་པོ་འཆི་ཁ་མའི་རིག་པས་རིགས་མཐུན་ཕྱི་མ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་མཚུངས་པ་དང་། སྤྱིར་
 མེ་ཙམ་གྱིས་འོད་འབྱེན་པ་ལ་བྱེ་བྲག་ཙན་དན་མེས་འོད་འབྱེན་མི་ལྷུས་པ་དང་ཡང་མཚུངས་ཏེ། སྤྱི་
 ཞེགས་པས་བྱེ་བྲག་མི་ཞེགས་པར་འགྱུར་ན་དེར་ཡང་འགྱུར་བ་ལས། ཁྱབ་པ་མེད་ན་འདིར་ཡང་མེད་
 དོ། །གཉིས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤང་བཅས་སུ་འདོད་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པར་འདོད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་སྟོལ་འཛིན་ཆེན་པོའི་ལུགས་འཛིན་ཁ་ཅིག་གིས་སྤང་བཅས་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡོད་པར་
 འདོད་དེ། སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་བསོད་ནམས་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་གཙོ་འཁོར་དུ་ཡོད་དེ། གཙོ་ལ་
 འཁོར་གྱིས་བསྐྱར་བའི་དོན་རྟོགས་གིང་། །ཡེ་ཤེས་རི་ལྟར་གཡོལ་བའི་ལུགས་ཀྱང་བསྟན།³³¹
 ཞེས་ཐིག་ལེ་ལས་གསུངས་པ་དང་། སྔགས་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་ཤེས་གསུངས་པས་དང་།
 ཡང་བྱུ་ལ་སྟོད་ཆེན་པོས་ནི། སྟོན་ལམ་དང་སྤངས་པའི་སྟོབས་གྱིས། སྤྱིའི་ཐིག་ལེ་ནམ་མཁའ་ལྟ་
 བུ་ལས་དགོས་གྱི་ཐིག་ལེ་ཉི་ཟླ་གཟའ་སྐར་བཞིན་དུ་ལྟོག་པ་མ་འདྲེས་པར་གནས་ཏེ། སྟོན་པོ་ཡོ་

ཤེས་ངང་ལ་ཐིམ། སྤྱིང་བོ་ཡི་ཤེས་འོད་ལ་ཐིམ་³¹³ ཞེས་སེམས་ཐུན་ལས་གསུངས་པས་སོ། །གསུངས་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་མཚན་དུ་འདོད་པས་མི་རྟག་པ་སྒྲོས་བཅས་དང་འདྲུས་བྱས་སུ་
 འགྱུར་བ་ལས། མི་སྒྲེ་མི་འགག་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཅན་³¹⁴ ཞེས་བྱི་རྒྱུད་དང་། སྒྲེ་བ་མེད་པ་
 གཡུང་བྱུང་གི་དབྱིངས་སུ་མཐོན་པར་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ་³¹⁵ ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་
 པ་རང་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱས་པར་འདོད་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་ཤེ། ཟག་བཅས་གྱི་སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་ཟག་
 མེད་དུ་གནས་འགྱུར་བ་སྟེ། གྲུག་གཞི་འཁོར་བཅས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་དང་། ཉོན་ཡིད་འཁོར་བཅས་
 མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡིད་ཤེས་འཁོར་བཅས་སོར་རྟོགས་དང་། སྒྲོ་ལུ་འཁོར་བཅས་བྱ་ནན་དུ་
 གནས་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི་ལུང་རིགས་གྱིས་གྲུབ་ཟེར་རོ། །ཡང་དོ་པ་ལ་སོགས་གྱིས་ཐུང་བོ་གར་གསལ་
 བཅོན་པོའི་སྐུར་འགྱུར་གསུངས་པས་ཟག་བཅས་གནས་འགྱུར་པས་ཟག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། ཉམས་
 སུ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་ལུང་རིགས་གཉིས་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། ལུང་
 མཉེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དུག་ཅུ་ཅུ་གཅིག་གསལ་བར་མངའ་³¹⁶ ཞེས་དང་། གྲུག་ཏུ་འོད་གྱིས་ལ་ནི། མི་
 གཡོ་ཉམས་གསལ་སྐྱུ་གསུམ་རྫོགས།³¹⁷ ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་གྲུབ་ལ། རིགས་པས་ཀྱང་རིག་
 ཅམ་ལས་རིག་པ་བྱི་མ་བསྐྱེད་པར་གྲུབ་པས། བྱེ་བྲག་ས་བཅུ་རྒྱན་མཐའི་རིག་པས་ཀྱང་རིག་པ་བྱི་མ་
 བསྐྱེད་པར་གྲུབ་པས་མི་སྐྱེད་པར་ཁེགས་པ་ཉིན་གྲུང་གི་རིག་པ་བཞིན་ཞེས་པས་གྲུབ་བོ་ཟེར་བ་ནི་མི་
 རིགས་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་མེད་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད། དང་པོ་ལ་ལུང་རིགས་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་ལུང་དེ་
 དག་གཞན་སྟངས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ་གཉིས་པ་ལ་རིག་ཅམ་གྱིས་རིག་པ་བྱི་མ་བསྐྱེད་ལ་དེ་དོན་
 དམ་མཐ་གྲུན་རྫོང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་རིག་པའི་ཤེས་པ་གྲུབ་པས་ཡུལ་ཡང་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་
 ལགས་སོ། །གཟུང་འཛིན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་ལས་སྤངས་རྟོགས་ཐུན་ཆོགས་ཉམས་ཏེ། འབུམ་
 ཏིག་ལས་གཟུང་བ་ཡུལ་དང་། འཛིན་པ་ཡུལ་ཅན་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་མི་འགལ་ཏེ་གཟུང་
 དང་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསམ་མི་བྱུང་།³¹⁸ ཅེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ་
 ཟེར་བ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་གང་ཟག་གིས་སྒོ་ཡིན་གྱིས་གཅིགས་སུ་མི་ཆེའོ། །གྲུན་རྫོང་ཡིན་ན་རིག་པ་བྱི་
 མ་བསྐྱེད་པ་དེ་བརྟག་ཅིང་དབྱུང་བའམ། མ་བརྟག་མ་དབྱུང་པར་བསྐྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་རིག་པ་
 བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་དམ་མེད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་འགལ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱ་
 གཞན་ལས་སྐྱེས་སམ་རང་ལས་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན་རང་གཅིག་ཤུ་ལས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཆ་གཉིས་

འགལ་ཏེ། རྒྱད་ཅིག་གིས་བུམ་པ་ལས་དེ་ཉིད་སྒྲིམ་སྤྲོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་མེ་ལས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བརྟགས་ནས་དགག་གོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྒྲིབ་མ་མཐའ་གྱི་རྟ་སྤྲང་ཡང་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ངོ། །གཉིས་པ་གནོད་བྱེད་ལ་ལུང་རིགས་གཉིས་ལས་དང་པོ་འོག་ནས་འབྱུང་ལ། གཉིས་པ་ལ་སྤངས་རྟོགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྤང་བཅས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་རྩྱུན་སྤང་དེ་ཡུལ་དུ་བྱས་སམ་མ་བྱས། དང་པོ་ལྟར་ན་འབྲུལ་ཤེས་སྤྲུལ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བྱགས་རྩེས་རྒྱན་ཆད་དུ་ཐལ་བ་ལས། ང་ནི་ཉི་བཞིན་ཀྱན་ལ་སྒྲོམས་ལ་ཆུ་བཞིན་རྒྱན་མི་ཆད་³³་ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་བྱས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་སྤང་རྩྱུན་དུ་བྱས་ཀྱང་འབྲུལ་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྟོག་མེད་འབྲུལ་པ་ཡང་འབྲུལ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཅིས་མི་མཆུངས་ལ། ཡང་དོ་བས་ཡུལ་རྩྱུན་པ་ཡོད་ཀྱང་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་གཞན་སྤང་མེད་ལ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་འབྲུམ་ལས་གཟུགས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གསལ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་³⁴་ཞེས་རྩྱུན་སྤང་ཙམ་དུ་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། རིགས་པས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དེས་རྩྱུན་སྤང་དེ་རྩྱུན་སྤང་ཉིད་དུ་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན་འཛིན་པ་རྟོག་བཅས་འབྲུལ་པས་སྒྲོན་སོན་གནས་ལ། སྤང་མེད་བོན་དཔྱིངས་སྤྲུལ་དུ་བྱེད་ན་ཁས་སྤངས་ཉམས་པ་དང་། འབྲུལ་པ་སྤངས་པར་འདོད་ཀྱང་མ་སྤང་པར་འགྱུར་ཏེ། རྩྱུན་འཛིན་འབྲུལ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པ་གནད་གཅིག་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྒྲུལ་པ་བྱེད་པ་སྤྲག་བརྒྱ་འབྱེད་པའི་དུས་སྤྲུལ་ཡེ་ཤེས་རེ་རེ་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐོག་མཐའ་རིག་པ་ལ་ཆུ་འགོ་ཡོད་པར་འགྱུར་སྟེ། རྒྱའི་དུས་སྤྲུལ་གཅིག་ལས་མེད་པར་འབྲས་བུའི་དུས་སྤྲུལ་འབྱུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ལུན་ཆོགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ལས་ཁས་སྤངས་ཉམས་སོ། །དེ་ལ་དོ་བས་སྒྲུལ་པ་པོ་གཤེན་རབ་ཉིད་ཀྱི་རིག་པ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་གསུལ་བྱ་ལ་དུ་མར་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་གཅིག་ལས་སྒྲུབ་དུ་མར་སྤང་བ་དང་། གསུང་གཅིག་ལས་གསུང་དུ་མར་སྤང་བ་དང་། བྱགས་གཅིག་ལས་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དུ་མར་སྤང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རིག་པ་གཅིག་ལས་དུ་མར་སྤང་བའི་གཅིག་པོ་དེ་ལ་དུ་མའི་རྣམ་པ་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན་གཅིག་པ་ཉམས་ལ་གཉིས་པ་ལྟར་གསུལ་བྱ་ལ་ཡང་དུ་མའི་རྣམ་པ་མི་འཆར་བར་འགྱུར་བ་ལས་ཁས་སྤངས་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱིས་ཀྱང་དགག་གོ། །གསུམ་པ་གཉིས་ཀར་འདོད་པ་ནི་ལུང་རིགས་ཀྱི་མངའ་བདག་གིས་དོན་

དམ་པ་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་ཀྱིན་ཆོ་བ་ཏུ་ཡོད་གསུངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་སྒྲོས་བཅས་སུ་འགྱུར་ཏེ།
མེད་པའི་སྒྲོས་པ་དང་བཅས་པས་དང་། དོན་དམ་དུ་ཡོད་ཤིང་རྒྱུན་ཆད་དུ་འགྱུར་བས་གཞན་སྒྲུབ་རྒྱུ་
མེད་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་དམ་པར་
སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་ཡིན་ཏེ་སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་གི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་བོན་དབྱིངས་
སྒྱེ་བ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་ཉི་བར་ཞི་བས་མཚན་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སྟེ། སྒྱེ་བ་མེད་པ་གཡུང་
བྱུང་གི་དབྱིངས་སུ་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་³⁶⁰ ཞེས་འབྲུམ་ལས་གསུངས་པ་དང་། བྱི་རྒྱུད་ལས་དུས་
གསུམ་བདེར་གཤེགས་མ་ལུས་ལའོར་བཅས་ནི། མི་སྒྱེ་མི་འགག་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཅན། ཐུགས་
ཉིད་མི་གཡོ་མཚན་མ་ཅིར་མི་འབྱུང་།³⁶¹ ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཤམ་པ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པས་
ཡོད་པའི་མཐའ་ལས་འདས། གཉིས་སུ་མེད་པས་སོ་སོའི་མཐའ་ལས་འདས། འདས་པའི་བོན་ལ་ཡོད་
ནས་བརྗོད་དུ་མེད།³⁶² ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཀྱན་བཟང་བདེ་བའི་ཡུང་ལས། འདས་པ་ཆེན་པོར་
གྱུར་བ་ལ་མཚན་ཞིང་བརྗོད་དུ་ག་ལ་ཡོད།³⁶³ ཅེས་གསུངས་པས་སོ། ཀྱན་ཆོ་བ་གདུལ་བྱ་མ་
འགག་པའི་རྩ་ལ་དུ་སྒྱུ་དང་ཡོད་ཤིང་འཕྲིན་ལས་ལ་སོགས་དུ་མར་འཆར་ཏེ། ཡིན་པར་མཐེན་པའི་ཡོད་
ཤིང་དུག་རྩ་རྩ་གཅིག་གསལ་བར་མངའ་བ་ལགས་ཏེ།³⁶⁴ ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། བོན་གྱི་
སྒྱུ་ལས་རྗོགས་པའི་སྒྲུར་བསྐྱེད་ནས། རྗོགས་པའི་སྒྱུ་ལས་སྒྱུལ་པའི་སྒྲུར་བསྐྱེད་ནས།³⁶⁵ ཞེས་མདོ་
ལས་གསུངས་པ་དང་། གཤམ་པ་ལས། ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་རྒྱལ་པོ་ནི། རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་ཅིར་
ཡང་གསལ།³⁶⁶ ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་ལས་བདུད་ལྔ་ཚོམས་པས་ལྷ་ལྷར་འགྱུར།³⁶⁷ ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། རིགས་པས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དོན་དུ་སྒྲོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བ་སྟེ། སྤངས་རྟོགས་མཐའ་
ཐུག་པས་གཞི་ལམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །ཡང་གཞན་སྒྲུབ་འགག་མེད་དུ་
འཆར་བ་སྟེ་རིག་པ་རྒྱུན་བརྟན། ཞེས་པ་དང་། སྒྲོན་ལམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པས་དང་།
མ་འགག་པའི་རྩ་ལ་དུ་འཆར་བས་ཉི་ཟླ་གཟའ་སྐར་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ་དོན་དམ་
དང་ཀྱན་ཆོ་བ་ཏུ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡུང་གི་སྒྲོན་སྤང་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་
དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་གཞན་སྒྲུབ་ལ་དགོངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་རིགས་པའི་སྒྲོན་སྤང་ལ་བཞི་སྟེ།
བརྟགས་ན་མི་འཐད་པའི་སྒྲོན་སྤངས་དང་འབད་པ་དང་མཚན་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་།

ཐུགས་རྩི་རྒྱུ་ཆད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། མུ་སྟེགས་རྒྱུང་བ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་
 རོན་དམ་དུ་ཡེ་ཤེས་མི་འདོད་པ་དེ་རྒྱུ་མཐར་འཇུག་པ་རྒྱུ་ཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་འདོད་པ་ལ་གཉེན་པོ་
 ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་ཆད།³⁶⁴ གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ཏེ། རིག་ཅམ་མ་སྤངས་པས་དང་། དང་
 པོ་ལྟར་ན་གཉེན་པོ་སྟོབས་ཆེ་བའམ་རྒྱུང་བའམ་མཉམ་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་གཉེན་པོ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་
 ཡེ་ཤེས་སོང་བས་ཆད་པ་ཉམས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྟོང་མི་ལུས་ལ། གསུམ་པ་ལྟར་ལ་སྤྲུམ་མ་ནི་
 འགག་ལ་བྱི་མ་ནི་མ་སྟེས་ལ་ད་ལྟ་བུས་ནི་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉེན་པོ་
 མེད་མོད་ཀྱིས་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་མ་སྤངས་པར་ཐལ་བ་མེད་དེ། རྒྱུ་མཐར་འབྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་
 པས་ཟག་བཅས་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད། མཚོ་ལ་འབྲུག་ཞུ་བ་ལྟར་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པས་བོན་ཉིད་དབྱིངས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་བདལ་པས་སྦྱུ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་དང་དུས་
 མཉམ་དུ་གཞན་དོན་དུ་གཟུགས་སྦྱུ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བ་ཡང་འཆར་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པའམ།
 ཡང་ན་རྒྱུ་ཆད་མི་འདོད་དེ། རོན་དམ་དུ་སྟོན་དང་བྲལ་ཡང་གཞན་སྤང་དུ་མ་འགག་པར་འཆར་
 བས་སོ། །ཡང་སྦྱུ་གསུམ་མེད་ན་ངན་སོང་མེད་པ་དང་སྦྱུ་བ་བྱི་མ་མེད་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡང་མེད་དེ།
 མེད་པར་ཁོ་འོ་ཅག་མི་འདོད་པས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་
 ཕན་བདེ་བསྐྱེད་དམ་མི་བསྐྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་དོན་དམ་དུ་འཕྲིན་ལས་དངོས་པོར་འགྱུར་ལ། གཉིས་
 པ་ལྟར་ན་འཕྲིན་ལས་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། བསྐྱེད་མོད་ཀྱིས་གཞན་སྤང་ལ་དངོས་པོ་ཡིན་ཡང་མི་
 འགལ་ཏེ་དོན་བྱེད་པས་དང་དོན་དམ་སྟོན་དང་བྲལ་བས་སོ། །ཡང་འཕྲིན་ལས་དངོས་པོ་འམ་དངོས་
 མེད་དུ་ཡོད་པས་དོན་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་དོན་དམ་དུ་ཡང་འགྱུར་ལ་གཉིས་པ་ལྟར་ན་དོན་བྱེད་མི་ལུས་
 པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་མེད་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པས་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་སྟོན་དང་བྲལ་ཡང་ཀྱན་རྫོབ་
 གཞན་སྤང་ལ་དངོས་པོ་ཡིན་གྱིས་དེས་དོན་ཡང་བྱེད་དེ། ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་
 ལམ་པས་འབད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་སྟོན་དང་བྲལ་ཡང་ཀྱན་རྫོབ་གཞན་སྤང་
 འགག་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མིན་ན་བདེ་ཚོམས་ལ་སོགས་ཡོད་པས་རྒྱས་ཤིང་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁ་
 ཅིག་ན་རེ་སྦྱུ་གསུམ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་སམ་མི་ལྟོས། དང་པོ་ལྟར་ན་དོན་དམ་དུ་ཡང་འདུས་བྱས་སུ་ཡང་
 འགྱུར་ཏེ་རོ་བོ་སྤང་མེད་གསང་བྱུང་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ལམ་པས་འབད་པ་དོན་མེད་དུ་
 འགྱུར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། རང་གི་རོ་བོ་འགྱུར་བྱེད་ལ་མི་ལྟོས་ཏེ་རང་སེམས་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་

ཉིད། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱུ་པས་ཀྱང་བྲེས། །དེ་རྟོགས་མདོན་དུ་མདོན་སངས་རྒྱུ།^{༣༩} །ཞེས་
མདོ་ཕྱན་ལས་གསུངས་པ་དང་། །བྱང་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ལ་རྒྱ་བཏགས་པ་ལ་ལྷོས་པས་ཏེ། །བསྐལ་
པ་གྲངས་མེད་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བསགས་^{༤༠} །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་སངས་
རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་མེད་པས་བྲེས་ཆེ་རྒྱུ་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་ལས། །ང་ནི་ཉི་བཞིན་ཀྱན་ལ་སྟོམས་ལ་རྒྱ་
བཞིན་རྒྱུ་མི་ཆད།^{༤༡} ། ཅེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཐར་ཟག་བཅས་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་
འབྱུང་ཉི་བར་ཞི་ཡང་བྲེས་ཆེ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་སྣང་འགག་མེད་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ། ཉི་མ་
དང་འོད་ཟེར་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ནི། བྲེས་ཆེ་ཆེན་པོ་བྱིན་གྱིས་སྟོབས་ལས་བཤད།^{༤༢} ཅེས་
གསུངས་པས་སོ། །བཞི་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་པས་རིག་པ་རྒྱུ་ཆད་པས་རྒྱུང་པ་བ་དང་མཚུངས་པར་
ཐལ་བ་ནི་མེད་དེ། དོན་དམ་དུ་སྟོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བ་ལ་རྒྱུ་ཆད་པས་མ་བྱུང་ལ་གཞན་སྣང་དུ་འགག་
མེད་དུ་འཆར་བ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་གཞུང་སྤྱིན་བཞིན་ནོ། །ཡང་སྤྱིར་མེ་ཙམ་གྱིས་འོད་འབྱིན་པ་ལ་བྱེ་
བྲག་ཙན་དན་གྱིས་མེས་འོད་འབྱིན་མི་རྒྱས་པ་དང་མཚུངས་ཞེ་ན། དེ་རྒྱུ་མཐར་དོན་དམ་དུ་སྟོས་པ་
ཉི་བར་ཞི་བ་གཞན་སྣང་འགག་མེད་དུ་འདོད་ལ། །བྱོད་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་ཁས་སྐྱེས་ཉམས་ཀྱིས་
འདིར་ནི་མི་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ཀྱན་རྫོབ་གཞན་སྣང་ལ་ཅོད་པ་སྟོང་བ་ལ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་
ལུང་ལས་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་མེད་པར་ཡང་མ་གསུངས་ལ་ཡོད་པར་ཡང་
མ་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་དུ་སྟོས་བྲལ་དུ་གསུངས་པའོ། །གཉིས་པ་རིགས་པས་གཞོད་པ་སྐྱངས་པ་ལ་
གསུམ་སྟེ། སྐྱངས་པ་ཕྱན་ཆོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་སྐྱངས་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་མིན་དུ་ཐལ་བ་སྐྱངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པ་དེས་སྣང་ཡུལ་གྱི་འབྲུལ་བ་སྐྱངས་
སམ་མི་སྐྱངས། །དང་པོ་ལྟར་ན་བྲེས་ཆེ་རྒྱུ་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་ལས། མཉམ་སྦྱོར་ཀྱན་གྱི་སྟོག་
འཛིན་པ། །སྟོག་གི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །བྲེས་ཆེ་རྒྱུ་ཆགས་མཚན་ཉིད་འཛིན།^{༤༣} ། ཞེས་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་སྐྱངས་པ་ཕྱན་ཆོགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དོན་དམ་
དུ་མཐའ་ལས་འདས་མོད་ཀྱིས་ཀྱན་རྫོབ་གཞན་སྣང་དུ་སྣང་ཡུལ་དེ་སྣང་བ་རྒྱུང་པར་སྣང་བ་དང་འབྲུལ་
བདེན་དུ་སྣང་བ་སྐྱང་ཞིང་། སྣང་བ་བདེན་མེད་དང་སྦྱུ་མ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་གཞན་སྣང་ལ་མ་སྐྱང་བར་
ཤར་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་སྦྱལ་སྦྱུ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་ལ་ཡེ་ཤེས་རེ་རེ་ཡོད་དམ་མེད། །དང་པོ་ལྟར་ན་རིག་
པ་ལ་རྒྱ་འགོ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱའི་དུས་སུ་གཅིག་ལས་མེད་པར་འབྲས་

བུའི་དུས་སུ་དུ་མར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཁས་སྒྲངས་ཉམས་ཞེན། ཡོད་མོད་གྱིས་
 སྒྲིན་མེད་དེ། ཅུལ་འགག་མེད་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མིན་ན་ཉི་མའི་སྒྲིང་པོ་གཅིག་ལས་འོད་
 ཟེར་དུ་མ་འཆར་བ་འགལ་བ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས་སོ། །གསུམ་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་དུས་
 གསུམ་མཁུན་ནམ་མི་མཁུན། དང་པོ་ལྟར་ན་འདས་མ་འོངས་མེད་པ་དེ་མཁུན་པ་རྟོག་བཅས་སུ་
 འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་མཁུན་མིན་དུ་འགྱུར་ཞེན། འདིའི་ལན་ལ་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ་མཁུན་པ་དང་། མི་མཁུན་པར་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 ལ་མཉམ་མེད་ཤིང་རྟོའི་སྒྲོལ་འཛིན་གྱིས་རང་མཚན་མི་མཁུན་ལ་རྣམ་པ་མཁུན་པ་གསུངས་པ་ནི།
 རང་མཚན་མི་མཁུན་པས་ཐམས་ཅད་མཁུན་མིན་དུ་འགྱུར་ལ། རྣམ་པའི་དོན་སྒྲིམ་མཁུན་ན་རྟོག་
 བཅས་སུ་འགྱུར་ལ། རང་མཚན་མཁུན་ན་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རང་མཚན་ད་ལྟར་རྟོགས་པ་མེད་
 པས་སོ། །ཡང་མེད་ལ་སོགས་གྱིས་ད་ལྟར་པ་དངོས་སུ་མཁུན་ལ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སོང་བ་དང་དགའ་བོ་འོང་
 བར་བྱུགས་ལ་མཁུན་གསུངས་པ་དང་། བྱུགས་ཤེས་ཅམ་སྒྲེའོ་ལ་ཡང་ཡོད་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་མི་
 མཁུན་པས་ཐམས་ཅད་མཁུན་མིན་དུ་ཡང་འགྱུར་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་ཞུ་ཆེན་གྱིས་མི་མཁུན་ཏེ། དུས་
 གསུམ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་སེམས་ཅན་གྱིས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཤམ་པ་ལས་
 ཐོག་མ་མེད་པར་དུས་གསུམ་སེམས་གྱི་ངང་ལ་མཉམ།^{༡༥} ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུངས་པ་ཡང་
 མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེ་ནི་དུས་གསུམ་སེམས་སུ་མཉམ་པར་རྟོགས་པ་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ལ། ལུང་
 ལས་དུས་གསུམ་བདེར་གཤེགས་ལ་^{༡༦}སོགས་གསུངས་པ་དང་། དེགས་པས་ཕྱིར་གཤེགས་ལ་
 དུས་གསུམ་སྤིང་དམ་མི་སྤིང་། མི་སྤིང་ན་རྟོགས་དངོས་སུ་འགྱུར་བ་དང་ལུང་དང་འགལ་ལ་སྤིང་པ་དེ་
 མཁུན་ན་ཁས་སྒྲངས་ཉམས་སོ། །མི་མཁུན་ན་རྣམ་མཁུན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ལས། ད་ནི་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་ཅིར་ཡང་མཁུན་ཡིན་^{༡༧}ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པར་དེ་དག་གི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་ཏེ།
 ཐོག་མཐའ་མེད་པར་དུས་གསུམ་སེམས་གྱི་ངང་དུ་གཅིག་^{༡༨}ཅེས་དང་སྒྲིབ་བསམ་ཚིག་ལས་འདས་ཏེ་
 བརྗོད་དུ་མེད།^{༡༩} ཅེས་དང་། འདས་པའི་བོན་ལ་ཡེ་ནས་བརྗོད་དུ་མེད།^{༢༠} ཅེས་གསུངས་པས་
 དང་། འཆར་ཚུལ་ཀུན་རྫོབ་གཞན་སྤང་དུ་མཁུན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཅིར་ཡང་མཁུན།^{༢༡}
 ཞེས་པ་དང་། མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དྲུག་ཅུ་ཅུ་གཅིག་^{༢༢}ཅེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ཚུད་

སྒོང་ལ་ལུང་རིགས་གཉིས་ལས་གོང་གི་ལུང་དག་ནི་དོན་དམ་དུ་དགོངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དོན་དམ་དུ་སྒོས་དང་བྲལ་ན་ཐམས་ཅད་མཆོད་མིན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ། དེ་
ཉིད་དུ་བྲལ་གྱུང་གཞན་སྣང་མ་འགག་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཆོད་པ་དེ་དོན་སྒྲིལ་ན་
རྟོག་པ་དང་བཅས་ལ་རང་མཚན་ཡིན་ན་སྤྱི་ཐུན་གྱུ་ཏུ་འགྱུར་ཞེ་ན། རང་མཚན་དུ་མཆོད་མོད་
གྱིས་རྫས་གྱུ་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རི་ལྟར་ཡིན་པའི་གནས་ལུགས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསལ་བར་
རྟོགས་པས་ཏེ། རྟོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆོད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་ནི། །ཤེས་
བྱའི་གནས་ལུགས་གསལ་བར་མཆོད། །ཅིས་ལྟ་སའི་བོན་འགའ་ཞིག་ལས་གསུངས་སོ།^{༡༩} །དེ་ལྟར་
མིན་ན་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྒྲིབ་གྱིས་སྒྲུབ་མཆོད་ན་འབྲུལ་ཤེས་སམ་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་ལ། མི་མཆོད་ན་
ཐམས་ཅད་མཆོད་མིན་དུ་འགྲོ་བ་ཅི་ཕྱིར་མི་མཆོངས་སོ། །གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་མཚན་ཉིད་
དང་དབྱེ་བ་དེས་ཆོག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་སྤངས་རྟོགས་མཐའ་དག་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡིན་ལ།
གཉིས་པ་ལ་ས་མཚམས་རྣམ་གྲངས། སོ་སོའི་དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་བོན་སྒྲུ་རྟོགས་ཅམ་
གཅིག་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ནས་ཡོད་དེ། དོན་སྒྲིལ་ལ་གསལ་སྣང་ཐོབ་པས་དང་། མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་ནས་ཡོད་དེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པས་དང་། མངོན་དུ་གྱུར་ཞིང་
མཐར་ཐུག་པ་ནི་སངས་རྒྱུ་གྱི་ས་སྟེ། རྒྱུ་མཐའ་རྫོགས་ནས་ཡོད་པ་སྟེ། སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཐུག་
པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྷ་ལས་དབྱེ་གཞི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་ཆད་ཡིན་ལ། རོ་བོ་ནི་རྟེན་སྒྲུ་དང་
བརྟེན་པ་ཡེ་ཤེས་དང་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་སོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་རྟེན་གཞི་དང་། བརྟེན་པ་འཆར་ཚུལ་
དང་དེའི་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱིས་བྱེད། །དབྱེ་དོན་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པར་བྲ་དད་དོ། །གྲངས་དེས་ནི་
རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལ་ལྷོས་ནས་དེས་ཏེ། གཞན་སྣང་གི་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་གསུམ་
པོ་དེར་མ་འདུས་པ་མེད་པས་སོ། །

སྒྲུ་གསུམ་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་སོ་སོའི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲུ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་འཕྲིན་ལས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
སྟེ། རྒྱ་རྒྱེན་དང་། དེའི་རང་བཞིན་དང་། བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ལ་རོ་བོ་རྒྱ་ནི་མེད་པར་སྤར་དང་འབྲ་
ལ་རྒྱེན་གྱི་རྒྱ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། མཉམ་བཞག་ཏུ་བསྒྲུམ་པ་དང་། ཞིང་དག་པར་བསྒྲུམ་པ་དང་།

རྗེས་ཐོབ་རྒྱུ་ཡན་པ་དང་གསུམ་ནི་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། དེས་ཚིག་གོ། །དང་པོ་ལ་སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་ཚོགས་གཉིས་གྱི་བོན་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་གསུངས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཡུང་པོའི་དོན་ལྡན་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་ཁྱབ་ཆེས་ལ། སློ་གྲོས་ཆེན་པོས་སྤང་བ་གསུངས་ཏེ་མ་དག་པའི་ཡུལ་ལ་སོགས་ལ་ཡང་ཁྱབ་ཆེས་སོ། །དེས་ན་སྤྲིན་ཞིང་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་ལས་མི་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་མདོ་ལས་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་འཇམ། གཤམ་པ་དང་དབང་པོའི་གནས་ལས་དྲུག་ཏུ་གསུངས་ལ། སྒྲགས་ལས་ལྷ་རུ་ཡང་གསུངས་མོད་གྱི་བོན་ཅན་དང་བོན་ཉིད་གཉིས་སུ་འདུས་པས། དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སའི་དོན་དང་། ཡུལ་ཅན་གང་ལ་འཆར་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་ལས་དབྱེ་གཞི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྷན་ཅམ་ངོ་བོའི་བོན་ཉིད་དང་བོན་ཅན་གཉིས་ལས། དེའི་རེ་རེ་ལ་ཡང་གསུམ་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད། མདོན་པར་བྱང་རྒྱུ། མི་འགྱུར་བ་དང་གསུམ་དང་། བོན་སྐྱོ་ཚོགས་སྐྱེ་སྤྲུལ་སྐྱེ་གསུམ་སྟེ་དྲུག་གོ། །རྒྱ་མཚན་སྤང་བ་ཅས་སྤང་མེད་གཉིས་ལ་ལྟོས་ལ། སྤང་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་སློ་བུར་གྱི་དྲི་བུལ་དེ་ལས་མི་འགྱུར་བ་དང་གསུམ་ལ་ལྟོས་པས་གསུམ་དུ་འབྱེད་ལ། སྤང་བ་ཅས་ཀྱང་དག་པའི་ས་གསུམ་དང་ས་བཅུའི་སེམས་དཔའ་དང་སོ་སྟེ་དང་གསུམ་ལ་ལྟོས་པས་གསུམ་དུ་འབྱེད་དོ། །དབྱེ་དོན་ནི་གཅིག་ན་དྲུག་ཉམས་ལ། ཐ་དད་ན་སློས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ཚུལ་དུ་གཅིག་ལ་སྤང་ཚུལ་དུ་ཐ་དད་པའོ། །གངས་ངེས་ནི་རང་བཞིན་དང་སློ་ལ་ལྟོས་ནས་ངེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་བོན་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱི་དག་པ་ལ་ཤེས་པ་སློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བུལ་བ་དག་པའི་ཡང་དག་པའོ། །གཉིས་པ་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་དབྱེ་རུ་མེད་མོད་གྱིས་ཐ་སྙད་དུ་དབྱེ་ན། རོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་དང་མདོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་སྐྱེ་དང་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཏུ་གནས་པ་དང་། དེ་སློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བུལ་བ་དང་། དྲི་བུལ་དེ་ལས་མི་འགྱུར་བ་དང་གསུམ་ལ་ལྟོས་པས་གསུམ་དུ་འགྱུར་དོ། །གསུམ་པ་ངེས་ཚིག་ནི་བོན་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ཅིང་སློས་མེད་རྣམ་པར་དག་པས་སོ། །

གཉིས་པ་བོན་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་ཚོགས་གཉིས་གྱི་འབྲས་བུ་གསུལ་བུ་ལས་དག་པ་ལ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། བོན་སྐྱོ་ཚོགས་སྐྱེ་སྤྲུལ་སྐྱེ་གསུམ་ལས། དང་

བོ་ལ་གསུམ་ལས་མཆན་ཉིད་ནི། དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཤེས་པ་སྒོ་བྱེད་ཀྱི་ཏི་མ་དང་
 བྲལ་བ་ཡུལ་ཅན་སྣང་བ་མེད་པའི་བོན་ཉིད་འདྲེས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཞེས་གསུངས་མོད་དེ། མདོར་ན་
 དབྱིངས་ཤེས་དབྱེར་མེད་དོ། །གཉིས་པ་མཆན་གཞི་ལ་ངོ་བོ་ནི་སྣང་བཅས་སུ་སྣང་མེད་དུ་གྲགས་
 པའམ། དབྱེར་མེད་བྱང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་རྩལ་མ་འགག་པའི་བོན་སྒྲུའོ། །སྤངས་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་
 ལ་སྒྲིབ་པ་མ་འགག་པའོ། །གདུལ་ཞིང་ནི་ནམ་མཁམས་བྱབ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། ལུང་
 བོ་མི་སྒྲུ་མི་འགག་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཅན།^{༡༩} ཞེས་དང་། སྒྲིབ་པའི་མཆན་མ་ཡོངས་དང་
 བྲལ་^{༢༠} ཞེས་དང་། ནམ་མཁའ་ཇི་བཞིན་བྱགས་རྗེས་བྱབ།^{༢༡} ཅེས་པས་སོ། །གསུམ་པ་
 དེས་ཆོག་ནི་བོན་ནི་མི་གཡོ་བ་སྒྲུ་ནི་མི་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་རྫོགས་སྒྲུ་ལ་གསུམ་ལས། མཆན་
 ཉིད་ནི་དེས་པ་ལྟ་དང་ལྟན་པ་སེམས་དཔའི་སྒོ་ལ་སྣང་བ་སྟེ། སྟོན་པ་འཁོར་གནས་དུ་ས་བཀའོ། །
 གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་ངོ་བོ་ནི་ཁྲོ་གཉིས་གསུངས་པའམ་རིགས་རྣམ་པ་ལྟའི་སངས་རྒྱས་སོ། །སྤངས་པ་
 ལ་བྱི་མ་བྲལ་ཞིང་རྟགས་ཟག་དོན་ཟག་དང་བྲལ་བའམ། མ་དེས་པ་ལྟ་དང་བྲལ་བའོ། །གདུལ་ཞིང་
 བོ་ས་བརྩའི་སེམས་དཔའི་སྒྲིབ་པ་སེལ་བར་བྱེད་པས་ཏེ། ཅུ་ལྷ་སྣང་ཤེལ་མེ་ལོང་ལྟར།^{༢༢} ཞེས་
 དང་། ཟག་པ་དོན་རྟགས་བརྩ་དང་བྲལ། ཞེས་དང་། གདུལ་བྱའི་ཞིང་ཁམས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་
 སྒྲིང་^{༢༣} ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་དེས་ཆོག་ནི་ལོངས་སྒྱུད་ཡར་ལྟན་དུ་རྫོགས་པས་མི་
 འགྱུར་བས་ནའོ། །གསུམ་པ་སྒྲུལ་སྒྲུ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཆན་ཉིད་ནི་མ་དེས་པ་ལྟ་དང་ལྟན་པ་
 དེ་གདུལ་བྱ་ལ་སྣང་བས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་ངོ་བོ་ནི་སྒྲུལ་སྒྲུ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱའམ་འདུལ་བའི་
 གཤེན་དུག་གོ། །སྤངས་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བའམ། དོན་ཟག་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། གདུལ་
 བྱ་མི་མཛེད་པའི་འཛིག་རྟེན་འདུལ་བ་སྟེ། འགོ་བ་གང་ལ་དེ་ལྟར་སྟོན། ཞེས་དང་སྒྲིབ་ཀྱན་དེས་པར་
 བཅོམ་པས་བྲལ།^{༢༤} ཞེས་དང་། འདུལ་བར་དཀའ་བ་མི་མཛེད་པ་འདུལ།^{༢༥} ཞེས་གསུངས་པས་
 སོ། །གསུམ་པ་དེས་ཆོག་ནི་གང་དུ་ཡང་སྒྲུལ་པས་སོ། །གསུམ་པ་གང་གི་སྒོ་ལ་སྣང་ན་བོན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་
 སྒོ་གང་ལ་ཡང་མི་སྣང་སྟེ་སྣང་མེད་ཡིན་པས་དང་། དེ་ལྟར་སྣང་མེད་རང་དུ་ཡང་མ་དེས་པར་འགྱུར་
 ཞེན། སྒོ་ལ་མི་སྣང་ཡང་མ་དེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྣང་མེད་ཉིད་དུ་དེས་པས། བོན་སྒྲུ་ནི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བྱགས་རིག་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའམ། དག་པའི་ས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ལ་སྣང་ལ། རྫོགས་སྒྲུ་ནི་
 ས་བརྩའི་སེམས་དཔའི་སྒོ་ལ་སྣང་ལ། སྒྲུལ་སྒྲུ་ནི་བོན་མཆོག་མན་ཆད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལས་དག་པ་ལ་

སྒྲུང་ངོ་། །འོན་སེམས་དཔའ་ལ་མི་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་གཅིག་ལ་སྒྲོ་བ་དང་ལ་སྒྲུ་བ་དང་དུ་སྒྲུང་
ཅུམ་མོ། །གསུམ་པ་ངེས་ཚིག་ལ་སྒྲོ་གང་ཞིག་ལ་སྒྲུང་བའམ། འགྱུར་བ་མེད་པས་ཏེ། མདོ་ལས་སྒྲུས་
གྲུབ་པ་ཐོབ་པས་འགྱུར་བ་^{༤༩} ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་མཛད་པ་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་
བརྟེན་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་དང་། བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཡུང་པོ་
ལུ་འམ་ཟག་བཅས་གནས་གྲོལ་བ་ལས་འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་
ངེས་པའི་ཚིག་གོ། །དང་པོ་ལ་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བུར་གཟིགས་པ་ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱིས།
འོན་ཀྱང་ཀུན་གསལ་དོན་རྟོགས་པ་སྟེ། མཛོད་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ནི། ཀུན་གསལ་དོན་རྟོགས་མཚན་ཉིད་འཛོམ་^{༥༠} ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་དང་། སྒྲོ་རིག་ངེས་བཟུང་
བའོ། །དང་པོ་ལ་ལུ་ལས། དབྱེ་གཞི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་ཚད་ལ། རོ་བོ་ནི་རྩ་བའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་
ལུ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད། མཉམ་པ་ཉིད། མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། སོ་སོར་རྟོགས་པ་དང་། བྱ་བ་ནན་ཏན་གྱི་ཡེ་
ཤེས་སོ། །བར་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དུག་ཅུ་རྩ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རེ་རེ་ལ་བརྩ་
གཉིས་བརྩ་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་དུག་ཅུ་དང་རྩ་བ་རང་འབྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་རྩ་གཅིག་གོ། །རྒྱས་པའི་སྒྲོ་
ནས་དབྱེ་ན་ཁྲི་དང་འབུམ་འགྱུར་གསུངས་པའམ་ཡང་ན་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་
བསྐྱུས་ན་དོན་དམ་ཇི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་
མཚན་ནི་དུག་ལུ་དང་རྟེན་རིགས་ལུ་དང་བྱེད་ལས་བདུད་ལུ་འདུལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་འབྱེད་དེ། དེ་
ཡང་བདེན་པ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་འབྱེད། དབྱེ་དོན་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དང་
ཡིན་ནོ། །གྲངས་ངེས་ནི་བདེན་གཉིས་དང་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པས་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་ནི་སྟོང་ཉིད་དོན་
དམ་སྟེ། ཇི་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་ཅིང་། བྱ་ནན་སོར་རྟོགས་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། ཇི་སྟེད་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལ།
མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ནི་གཉིས་ཀར་དུ་བསྐྱུས་ནས་འཇུག་སྟེ། སྟོང་ཉིད་མཉམ་ཉིད་དོན་དམ་ཡེ་ཤེས་ལ།
བྱ་ནན་སོར་རྟོགས་ཀུན་རྫོབ་ཡེ་ཤེས་ཏེ། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྱེད།^{༥༡} ཅེས་གསལ་

མདོ་ལས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་སྣང་བ་མེད་པའི་བོན་ཉིད་ལ། འབྲེད་པ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ཀྱིས།
དམིགས་མེད་མཁའ་ལ་མདོག་བཏྲས་པས། གསལ་འཆར་འོད་དུ་ཤར་^{༥༩} ཞེས་གཤམ་པ་ལས་གསུངས་
པས་སོ། །གསུམ་པ་སྟོ་འདི་དག་གང་དུ་འགྱུར་ཞེན་གསུམ་ལས། དང་པོར་གཞན་ལུགས་དགག་པ་
ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུ་ནས་ཅུང་ཞིག་ལོན་པའི་
ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཚད་མར་འགྱུར་བ་ལས་སྒར་མ་རྟོགས་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ལས། འདོད་ན་རྒྱུ་
མ་ཐག་པ་རྣམ་མཁུན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བཅད་ཤེས་ཡིན་ཟེར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སངས་
རྒྱུ་མ་ཐག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་བཅད་ཤེས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་སྒར་རྟོགས་ཟེན་ལ་འཇུག་དགོས་ཤིང་འདོད་
ན་རྒྱུ་མ་ཐར་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་དོན་དམ་དུ་སྟོན་དང་བྲལ་ལ་གཞན་སྣང་དུ་འགག་མེད་དུ་འཆར་
བས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སངས་རྒྱུ་མ་ཐག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སུམ་ཚད་མ་ལས། རྒྱུ་
ནས་ཅུང་ཞིག་ལོན་པ་ནི། རྟོག་མེད་བཅད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུ་གྱིས་མ་རྟོགས་པའི་
ཤེས་སྟོ་གང་ཡང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྩོད་སྟོང་ནི་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་རྒྱལ་པོ་ནི།
རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་ཅིར་ཡང་གསལ་ཞེས་སྟོ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ་རྟོག་མེད་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རི་བཞིན་དུ་བོན་དབྱིངས་གསལ་བ་ལ་དགོངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་
ངེས་ཆོག་ནི། ཡེ་ནི་མཆོན་པའི་ཡུལ་ལས་འདས། ཤེས་ནི་རིག་པའི་རྩལ་ལ་རྫོགས།^{༦༠} ཞེས་
མདོ་ལས་གསུངས་པ་དང་། ཡེ་རི་བཞིན་པའི་དོན་གསལ་བར་རྟོགས་པ། ཞེས་གཤམ་འབྲེལ་ལས་
ཀྱང་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ནི། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་གསལ་ཞིང་མཛད་པ་འབྱིན་པར་
བྱེད་དོ། །

མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ལ་གསུམ་སྟེ། ཟུ། རང་བཞིན། བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི་
སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་གཞན་སྣང་ལ་ཤར་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད།
དབྱེ་བ། ངེས་ཆོག་གོ། །དང་པོ་ལ་གཞན་དོན་རྩོལ་བ་མེད་པར་རྟུན་གྱིས་གྲུབ་པ། ཞེས་མངའ་བདག་
ཆེན་པོས་གསུངས་པའམ། ཡང་ན་དོན་གཉིས་སུན་སུམ་ཆོགས་པར་བྱེད་པ། ཞེས་སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོས་
གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། མཛད་ཚུལ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་

ལ་ཚུད་པ་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་ལས། དབྱེ་གཞི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་ཚད་ཡིན་ལ། རོ་བོ་ནི་འཕྲིན་ལས་བཞི་འཕྲིན་གྱི་གསུང་ཐུགས་གསུམ་མོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་གདུལ་བར་སྤྲོ་བ་དང་གདུལ་བར་དཀའ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་གདུལ་བར་དཀའ་བ་གསུམ་ལ་ལྟོས་ནས་གསུམ་མཐུ། སྤྲོ་སྒྲོང་བ་དང་ཚར་གཅོད་པ་དང་། སྤྲོ་ན་པར་བྱ་བ་དང་། རྗེས་སུ་འཇུག་པ་བཞི་ལ་^{༤༧}ལྟོས་ནས་བཞི་རུ་བྱེ་བའོ། །དབྱེ་དོན་ཡང་སྤྲོ་བ་དོར་བ་དང་དོ། །གངས་ངེས་གདུལ་བྱ་འདུལ་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ཡང་འཕྲིན་ལས་བཞི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་གྱིས་སྤྲོ་ཚུགས་སུ་མཛད། །འབད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་འགྲུབ་པས་སྤྲོ་གྱིས་གྲུབ་ཐུགས་རྗེ་ལ་རྒྱུན་མི་ཆད་པས་རྟག་པར་གནས། དབྱི་བཀོལ་མེད་པར་ཀུན་ལ་བྱུང་པར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་རྟག་ནས་དང་བྱུང་མཛད་དང་གཉིས་ཀ་ལ་ཚུད་པ་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་མཛད་པ་དེ་དག་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་རྒྱན་འགྱུར་བས་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྒྱན་མི་རྟག་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་ལ་སྐད་ཅིག་མི་རྟག་པ་བྱུང་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་བྱུང་མཛད་ཡིན་ན་སངས་རྒྱུ་ཉིད་གྱིས་ཉམས་སུ་བྲུངས་པའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེས་བྱུང་པ་དེས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱུང་པ་མ་གྲུབ་པ་ལ་འོད་ཟེར་དོན་བྱེད་དུ་བྱུང་བ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་རྟག་ཅིང་ཀུན་ལ་བྱུང་ན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྐལ་ལྷན་ལ་འདོད་པ་སྟེ། རྒྱུན་དང་འཕྲད་པའི་དུས་སུ་སྒྲོང་^{༤༨}ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མི་ལྷན་པ་ལ་བྱུང་བ་མེད་དེ། རྒྱན་པའི་ཐུགས་རྗེ་བས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་གཏོ།^{༤༩} ཞེས་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གར་ཡང་ལུན་པའི་ཁང་པ་གནག། །དེ་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་དེ་རིགས་ལ། ངེས་ཚིག་བདེན་པ་བསྟན་ཀྱང་མི་ཉན་སྐར་བ་འདེབས།^{༥༠} ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ངེས་ཚིག་ནི། སྒྲོན་ལམ་གྱི་ལས་སུ་གྱུར་བས་སམ། ཡེ་ཤེས་ཐུགས་རྗེ་འི་ལས་སུ་གྱུར་བས་སོ། །གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ནི་གདུལ་བྱ་སྤྲོ་ན་པར་བྱེད་ཅིང་། གཞན་དོན་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ངེས་ཚིག་ནི་སྤངས་པ་ལུན་སུ་ཚོགས་པས་སངས། རྟོགས་པ་ལུན་སུ་ཚོགས་པས་རྒྱས་སོ། །གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ནི་གདུལ་བྱ་ལམ་ལ་འགོད་ལམ་གྱིས་རྟོན་ལ་འགོད། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་ནས་བདེ་འབྲས་ལུན་སུ་ཚོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཐུག་པ། །རྣམ་མཁྱེན་འབྲས་བུ་ལེགས་པར་བསྟན་བྱ་བ། །རྣམ་མཁྱེན་དོན་ལྟོག་ཐོབ་པའི་ཚུལ་དང་བཅས། །འོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་སྒྲོ་ཡི་སྒྲོ་འདོགས་བསལ། །ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ས་དང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཕྲུལ་གྱི་ལྟེ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་

ལས། འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱད་པའོ།

མཐར་ཐེས་འབྲུག་གི་དོན་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་འབྲུག་གང་ཕྱིར། །ལེགས་བཤད་གསལ་བ་འབྲུལ་གྱི་ལྷ་མིག་
འདི། །སྒོ་དམིགས་ནམ་དག་སྒྲིམ་བུའི་གསུང་ཆ་ཡིས། །མ་དག་མྱོངས་པའི་སྒྲི་བོ་བདག་སྒོ་བཞོལ། །དེ་
མཐུས་ལུང་རིགས་རྟོགས་པའི་སྒོ་རྟེན་པས། །བདེར་གཤེགས་རབ་འབྲམས་གསུང་གི་དགོངས་པ་
སྤངས། །འཕགས་ལྡན་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དོན་བསྟན། །རིག་སྒོས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་མན་ངག་
འདི། །འབྲུལ་སྒོས་འཁོར་འདས་དོན་རྟོགས་མི་འགྱུར་བས། །ཐེ་ཚོམ་མྱོངས་པས་ཕྱལ་བར་འགྱུར་
ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་བྲང་གིང་འདིར་ཞུགས་དང་། །ཐར་འཁོར་ཐེ་ཚོམ་མཐའ་ལས་རྒྱལ་བར་
འགྱུར། །ཤེས་མེད་སྒྲེ་བོས་གཞི་དོན་མི་རྟོགས་པས། །མ་རིག་མུན་སྒོས་ལོག་པར་འགྱུར་ཏེ། །དེ་
ཕྱིར་ལེགས་བཤད་གསལ་སྒོན་འདིར་ཞུགས་དང་། །མ་རིག་དོན་མྱོངས་མུན་པ་སེལ་བར་འགྱུར། །བདག་
འཛིན་རུངས་དོན་རྟོགས་མི་འགྱུར་བས། །གཟུང་འཛིན་གྲུབ་མཐའ་གོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་
ལེགས་བཤད་ལམ་མཚོག་འདིར་ཞུགས་དང་། །ལྷ་ལོག་ལྷ་ཚོགས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར། །ཞོན་
མོངས་ཐ་རམས་སྒོ་ཡིས་རབ་སྒྲུལ་པས། །སྒྲུག་བསྐལ་འཁོར་བའི་ལམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་
ལེགས་བཤད་ལམ་མཚོག་འདིར་ཞུགས་དང་། །ལམ་ལོག་ལྷུང་བའི་གཡང་ལས་ཐར་པར་འགྱུར། །
འཛིན་ཞེན་སྒྲུག་བསྐལ་གནས་ལ་དང་ཆགས་པས། །འམས་གསུམ་འཁོར་བའི་བརྩོན་རར་འགྱུར་
ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་ས་གཙང་འདིར་ཞུགས་དང་། །ལྷུང་འཁོར་འབྲུལ་བའི་གནས་ལས་
གོལ་བར་འགྱུར། །མི་དགེ་མ་དག་ལས་ལ་བརྩོན་གྱུར་བས། །ངན་སོང་སྒྲུག་བསྐལ་སྒྱུང་བར་འགྱུར་
ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་ལས་རབ་འདིར་ཞུགས་དང་། །སྒྲུག་བསྐལ་ན་རག་ཅད་ནས་ཆོད་པར་
འགྱུར། །ལུང་རིགས་བད་དོན་དགོངས་པ་མ་ཁྲོལ་བས། །རྣམ་བཤད་ཅོད་པས་རྒྱད་ཆོག་འགྱུར་
ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་བྲང་རྟོན་འདིར་ཞུགས་དང་། །ཕྱི་རྒྱལ་མྱོངས་པས་ཡང་དག་དོན་རྟེན་
འགྱུར། །དེ་ལྟའི་རྣམ་པ་ཡོན་ཏན་ཡོངས་ལྡན་པའི། །རྣམ་བཤད་གསལ་བ་འབྲུལ་གྱི་ལྷ་མིག་འདི། །ཐོས་
རྟོགས་གོམས་པར་གྱུར་བའི་སྒྲིམ་བུ་དེ། །དྲི་མེད་ལམ་ཞུགས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་འགྱུར། །དོན་ལོག་

འགལ་དང་དགོངས་པ་མ་ཁྲོལ་བ། །སྒྱབས་ཡུལ་དམ་པ་རྣམས་ལ་བཟོད་པར་གསོལ། །འདི་བརྩམས་
 དག་པ་མ་ལུས་ཇི་སྟེད་པ། །འགོ་ཀྱན་དོན་དུ་སྒྲ་མེད་ཐོབ་ཕྱིར་བསྒྲོ། །མཁའ་ཁྱབ་འགོ་བས་ལམ་
 མཆོག་བརྟེན་འགྱུར་ནས། །སྟེ་མེད་སྟེད་པོའི་ས་ལ་གནས་པར་ཤོག། །བདག་ཀྱང་སྟེ་མེད་སྟེད་པོ་མ་
 ཐོབ་པར། །ཐེག་ཆེན་མཆོག་གིས་འགོ་བ་འདེན་པར་ཤོག། །དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ས་དང་ལམ་གྱི་
 དེམ་པ་ལེགས་བཤད་དེན་པོ་ཆེ་འབྲུལ་གྱི་ལྷེ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་འཇུག་གོས་རྒྱལ་མཆོན་ལ་ལྟ་སྟོན་
 གཤགས་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱལ་སྟེ་སྒྱུར་བ་རྫོགས་སོ། །ལུ་ཅུག་སྒྲུང་དོ། །ཨེ་མ་ཏོ།།

༡༡༡། གཏུན་འདུས་རིན་ཆེན་ཙུང་གྱི་གཞུང་བཞུགས།

སྟོན་པ་གཏུན་ཕྱི་བཟང་པོ།

༡༡༡། སྟོན་པ་གཏུན་ཕྱི་བཟང་པོ་དེས།^༡ རྣམ་རྟོག་བྱ་བ་བཙུམ་མཛད་ཅིང་།^༢ ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་སྒྲ་
མངའ་བ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ལ་བྱག་འཛལ་ལོ། སྟོན་པའི་ཐུགས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ནས། བྱིན་གྱི་
རྒྱབས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡི། གཏུན་འདུས་རིན་ཆེན་ཙུང་། འོག་མིན་དབྱིངས་ཀྱི་པོ་བྱང་དུ། སྟོན་
སྤྱངས་འཕྲོ་ལེན་འཁོར་རྣམས་ལ།^༣ རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་བསྟུལ་བ། འད་པ་ཆེ་ལ་ཡིད་གཞུང་
ཞིང་། སེར་སྒྲ་རྒྱུང་ལ་ཆགས་པ་མེད། སྟོན་པ་ཆེ་སྟོང་ལྷན་པ་ལ། རྒྱུང་འགྲེལ་ཙུང་བའི་མན་ངག་
བསྟན། འད་པ་ཆེ་ལ་ཡིད་གཞུང་ཞིང་། འཕྱུར་ཕྱོག་མེད་པའི་སྟོང་ན་ལ། མདོ་དང་ཙུང་བར་དྲིལ་ལ་
བསྟན། ཐ་སྟོན་ཆོག་པོར་དོན་ལ་ཞུགས། མི་ཡེངས་བརྟན་པའི་སྟོང་ན་ལ། མན་ངག་དོན་སྟོན་
ནན་ཏན་བསྟེ། སྤྱིར་ན་གསང་སྟགས་ལྷགས་ཀྱིས་ཀྱང་། གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་གསུམ། རྒྱུང་
དང་ལུང་དང་མན་ངག་གསུམ། འདེད་དང་དོན་དང་རྟགས་དང་གསུམ། བྱི་དང་ནང་དང་གསང་བ་
གསུམ། བསྐྱེད་པ་རྫོགས་པ་རྫོགས་ཆེན་གསུམ། བསྟེན་པ་སྦྱབ་པ་ལས་ཁ་གསུམ། འདི་རྣམས་
སྟོན་པ་གཏུན་པོ་དབབ།^༤ གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་གསུམ། ཡུལ་དང་གནས་དང་བྱིན་པ་
འདྲ། རྒྱུང་དང་ལུང་དང་མན་ངག་གསུམ། རྫོང་དང་སྟོན་པོ་མང་མི་འདྲ།^༥ འདེད་དང་དོན་དང་རྟགས་
དང་གསུམ། མེ་ལོང་བྱང་དང་གཟུགས་བརྟན་འདྲ། བྱི་དང་ནང་དང་གསང་བ་གསུམ། མཛོད་དང་
བར་མཛོད་ཡང་དབེན་འདྲ།^༦ བསྐྱེད་པ་རྫོགས་པ་རྫོགས་ཆེན་གསུམ། སྒྲས་ཀྱི་རིམ་པའི་གདང་བུ་
འདྲ། བསྟེན་པ་སྦྱབ་པ་ལས་ཁ་གསུམ། འདལ་བོ་གོ་དང་མཆོན་ཆ་འདྲ། འེས་ན་མཆོག་ཏུ་གཅེས་
པར་གསུང་།^༧ འད་པོ་གཞི་ལ་དུག་ཡོད་དེ། འཕམ་ཆོག་དབང་དང་ཉིང་འཛིན་དང་། འཕྲིན་ལས་ལྷ་
བསྟོད་པའོ། གསང་སྟགས་ཀྱན་གྱི་གཞི་མ་ནི། འཕམ་ཆོག་དག་གི་བཟུང་བ་ལ། རོ་བོ་རེས་ཆོག་
དབྱེ་བ་དང་། གང་ཟག་ཡུལ་དང་སྤྱང་ཐབས་དང་། སྟོན་ཡོན་མཐུན་པའི་དཔེ་ཡིས་བསྟན། རིམ་པ་
དབང་གིས་བསྟོད་པ་ལ། རོ་བོ་རེས་ཆོག་དབྱེ་བ་དང་། བྱི་དང་ནང་དང་གསང་བ་དང་། ཤེས་རབ་
ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་གི། གནས་དང་དུས་དང་སྟོན་པོ་དོན་དང་། སྟོན་པ་སྤྱིང་གཞི་དགྱིལ་འཁོར་
དང་། འཕྲུག་དང་བསྐྱར་དང་རྣམ་གྲངས་དང་།^༨ གནས་དང་བསྐྱར་དང་སྤྱི་བ་བྱང་ཆོད། སུ་ལོན་

ཏྲགས་བད་དེ་འབྲེལ་དང་། །རྫས་དང་དགོས་དོན་རྒྱས་པའི་ཚད། །མཐུན་པའི་དཔེ་དང་འབྲས་བུ་
 ཡིས། །དབང་གི་མན་ངག་མཆོག་ཏུ་བསྟན། །ཉམས་སྲུ་ཉིང་འཛིན་སྒྲང་པ་ལ། །སྤྱི་ཁོག་ཅིས་འགོ་
 དམིགས་དབྱེ་སྟེ། །སྤྱི་ཁོག་སྒྲང་གཤེན་འབྲུལ་གཤེན་དང་། །དགེ་བསྟེན་དྲང་སྤྲོང་ཨ་དཀར་དང་། །ཡེ་
 གཤེན་ལྷན་གྲུབ་ཆེན་པོ་བདུན།^{༡༠} །ཅིས་འགོ་ཡུལ་དང་སློབ་དཔོན་དང་། །བྱོགས་དང་དོན་ཆེད་
 དགོས་པ་ལ། །དམིགས་ནི་གཞི་དང་མ་ཡེངས་དང་། །སྒྲགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཡིག་འབྲུ་ལྟོ། །དོན་ཀྱན་
 འཕྲིན་ལས་ལ་བསྟུ་བ།^{༡༡} །དོ་བོ་ངེས་ཆོག་དབྱེ་བ་དང་། །དགོས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ལ། །སྤྱག་
 བསྟུལ་སློབ་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་།^{༡༢} །འོག་མ་རང་འཐད་འཕྲིན་ལས་དང་། །ཅུལ་མེད་ལྷན་གྲུབ་
 འཕྲིན་ལས་དང་། །ཨ་དཀར་བ་ཡི་འཕྲིན་ལས་ལ། །ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་མངོན་སྦྱོང་ལ། །ཁང་བྱེད་
 གཙོ་རྒྲང་མ་འདྲེས་པ། །དཔེར་ན་གསེར་གྱི་སྦྱང་བ་ལ། །རིན་ཆེན་ཐེང་བ་བརྒྱས་པ་ལྟར། །དོན་ཀྱན་
 འཕྲིན་ལས་ཉིད་ལ་བསྟུ།^{༡༣} །སྤྱི་སོ་ལྟ་བས་ཐག་བཅད་ལ། །དོ་བོ་ངེས་ཆོག་དབྱེ་བ་དང་། །དགོས་པ་
 འབྲས་བུ་ལྟ་ཡིས་བསྟན། །ཉན་སྒྲོམ་གནས་བསམ་ལྟ་བ་དང་།^{༡༤} །བསམ་འདས་བརྗོད་མེད་ལྟ་བ་
 དང་། །བྱ་བཅུལ་རྒྱ་བུལ་ལྟ་བ་དང་། །དམིགས་པ་ཡུལ་བུལ་ལྟ་བ་དང་། །མཉམ་པ་ལྷན་གྲུབ་ལྟ་བ་
 དང་། །ཉོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ཡིས། །མ་བྱས་མདངས་ལ་ལྟ་བ་བཞིན། །རང་གིས་རང་ལ་བལྟ་
 བར་བྱ། །ལས་རྒྱམས་སྦྱོང་བས་དོར་བ་ལ། །དོ་བོ་ངེས་ཆོག་དབྱེ་བ་དང་། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་གྱི་སྦྱོང་
 པ་དང་། །གསོ་དང་སྦྱོང་བའི་སྦྱོང་བ་དང་། །བརྟུལ་ཞུགས་སྦྱོང་བ་ལས་སོགས་གྱིས། །ཉམ་ངམེད་
 པར་བྱ་བ་སྟེ། །སྤང་ཆེན་ཅུ་རུ་ཞུགས་པ་བཞིན། །ཅིས་ཀྱང་བསྐྱར་དུ་མེད་པའོ།^{༡༥} །བར་དུ་ལམས་ལ་
 ལྟ་རུ་བསྟན། །ཕྱག་རྒྱ་ལྷན་གྲུབ་སར་བཤོད་ན། །དབང་དང་དམ་ཆོག་གཙོ་རུ་སྒྲང་།^{༡༦} །དང་པོ་
 དབང་གི་ལམ་ཡིན་ཏེ། །དབང་མ་ནོས་པར་ལས་རྩོམ་དང་། །ལྗེད་^{༡༧} མ་བརྟགས་པར་ཁལ་
 འགེལ་བ། །འཁོར་ལོའི་སྒོག་ཤིང་ཆག་པ་འདྲ། །དེ་ཕྱིར་དབང་གི་ལམ་མཆོག་གཅེས། །ཀྱན་གཞི་
 བྱང་རྒྱབ་སེམས་ཉིད་ལ། །བག་ཆགས་དགེ་བའི་ཆོགས་བསགས་ནས། །སྤྲ་མེད་ས་ལ་གོམས་བྱའི་
 ཕྱིར། །གཉིས་པ་ཆོགས་གྱི་ལམ་མཆོག་གཅེས། །བདེར་གཤེགས་ཐུགས་དམ་བསྐྱང་བ་དང་། །ལན་
 ཆགས་བུ་ལོན་སྦྱང་བའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་གཏོར་མའི་ལམ་མཆོག་གཅེས། །ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཕྱག་
 རྒྱ་ཡིས། །དབྱེར་མེད་ས་ལ་བཤོད་པའི་ཕྱིར། །བཞི་པ་ཕྱག་རྒྱའི་ལམ་མཆོག་གཅེས། །ཐུགས་ཉིད་ཡེ་
 ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས། །འོག་པར་ལྟ་བའི་གཤེགས་བསམ་ལ་ནས། །ཟབ་མོའི་བོན་ཉིད་ཉམས་སྤང་ཕྱིར། །ལྟ་

པ་ཏིང་འཛིན་ལམ་མཆོག་གཅེས། །ཐ་མ་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། །སྐྱེ་ལྷན་གྲུབ་འབྲས་བུ་དང་། །ཡང་
 དག་ལྷན་རྫོགས་འབྲས་བུ་དང་། །རིག་འཛིན་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ལོ། །རྒྱུད་ནི་སྟན་ཁུངས་བརྒྱད་པ་
 དང་། །མང་ཚང་འབྲེལ་ལུགས་དོན་རྣམས་ཚང་། །ལུན་སུམ་ཆོགས་ཕྱིར་རྒྱུད་ཅེས་བྱ། །རྒྱུད་འདི་རྒྱུད་
 གི་རྒྱལ་པོ་སྟེ།^{༡༥} །ཕྱི་རྒྱུད་བྱ་བའི་དམིགས་ལྟར་བཤད། །ནང་རྒྱུད་རིན་ཆེན་ཐེང་ལྟར་བཤད། །གསང་
 རྒྱུད་རྒྱ་མཚོའི་གྲུང་ལྟར་བཤད། །ལུང་ནི་ཞལ་ནས་གསུངས་ཕྱིར་ལུང་། །དྲང་དོན་ངེས་དོན་བརྒྱུད་པའི་
 ལུང་། །ལུང་འདི་ལུང་གི་སྤྲ་མ་སྟེ།^{༡༦} །བརྒྱུད་པ་ལུང་གི་རྒྱལ་པོར་བཤད། །མན་དག་ཐུགས་ལ་གདམ་
 པ་སྟེ།^{༡༧} །སྟན་ཁུངས་བརྒྱུད་དང་ས་ཐོབ་དང་། །གོ་སྐྱེ་ཆོག་རྒྱུད་དོན་དཔག་མེད། །དེ་ཕྱིར་མན་དག་
 ཡང་སྟོང་སྟེ། །རི་ལྟར་རྣམ་པ་མཁྱེན་པས་གསུངས། །རྒྱུད་དང་ལུང་དང་མན་དག་གསུམ། །གཅིག་ལ་
 གཅིག་པཏེན་གཅིག་གི་ངང་། །དཔེ་ནི་འདི་ལྟར་སྤྲང་བ་ཡི།^{༡༨} །འཛིག་རྟེན་མཐུན་པའི་དཔེ་ལས་
 བཅུ་ལ། །དོན་ནི་བོན་ཉིད་དབྱིངས་སུ་བསྟན། །གཞི་མཐུན་པ་ལ་དམ་དུ་བཅུ་ལ། །རྟགས་ནི་རང་གི་
 སེམས་ལ་བསྟུ། །སྟེ་མེད་འགྲུང་མེད་དབྱིངས་སུ་གོ་ལ། །ཕྱི་ནི་སྤྲང་བ་མ་འགག་པ། །ནང་ནི་ལུང་པོ་
 ལྟ་རྒྱུ་བ། །གསང་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་དག །བསྟེད་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ཡང་། །ཕྱི་དང་ནང་
 དང་གསང་བའོ། །ཕྱི་ལྟར་བསྟེད་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །དད་པ་ཅན་གྱི་ཆོགས་བསྟེད་དང་། །བྱང་ཆུབ་
 མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྟེད་དང་། །མཁན་སྟོབ་སྲས་དང་སྟོབ་མར་བསྟེད། །ནང་ལྟར་བསྟེད་པ་ལ་ཡང་
 གསུམ།^{༡༩} །ཕྱི་ནི་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་འདི། །གཞལ་ཡང་ཁང་དུ་བསྟེད་པ་དང་། །ནང་ནི་བཅུད་གྱི་འཛིག་
 རྟེན་རྣམས། །ལྟ་དང་ལྟ་མོར་བསྟེད་པ་དང་། །བདག་ཉིད་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་
 ཉིད་དུ་བསྟེད་པའོ། །གསང་བ་ལྟར་དུ་བསྟེད་པ་ནི། །ལུང་པོ་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་རྣམས། །ལྟ་དང་ལྟ་
 མོར་བསྟེད་པ་དང་། །རྩ་མཐུད་པོ་བྲང་ཐིག་ལེ་ལ། །བདེ་བ་ཆེན་པོར་བསྟེད་པ་དང་། །དྲངས་མ་ཡོ་
 ཤེས་བསྟེད་པའོ། །རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། །ཕྱི་རྫོགས་ནང་རྫོགས་གསང་རྫོགས་སོ།^{༢༠} །དེ་
 ལ་ཕྱི་ཡི་རྫོགས་ལུགས་གསུམ། །པོ་ཉ་ཡང་སྤུལ་ལྟ་ཆོགས་རྣམས། །སྟོབ་ཡབ་ཡུམ་ངང་དུ་རྫོགས། །སྟོ་
 བ་སྤྱང་མ་རྣམས་ལ་རྫོགས།^{༢༡} །སྤྱང་མ་ཕྱོགས་མཆོམས་ཁྲོ་བོར་རྫོགས། །ཕྱོགས་མཆོམས་དབུས་གྱི་
 གཙོ་ལ་རྫོགས། །གཙོ་བོ་དམིགས་མེད་ངང་ལ་རྫོགས།^{༢༢} །དེ་རྣམས་ཉམས་སུ་བྲུང་དུས་སུ། །ཕྱི་ནང་
 རྟགས་གཉིས་འབྱུང་བ་སྟེ། །ཕྱི་རྟགས་ལོག་རྟོག་སྦྱ་མར་གཤེས། །ནང་རྟགས་ཡོ་གཤེས་པོས་བཟུང་
 བ་ལ། །ནང་ལྟར་རྫོགས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།^{༢༣} །མཆོན་མའི་ལྟ་སྦྱ་འོད་ལ་རྫོགས། །འོད་ནི་ཐིག་ལའི་

ངང་དུ་རྫོགས། ཐིག་ལེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་རྫོགས།³⁷ །གསང་བ་ལྟར་དུ་རྫོགས་པ་ལ། །ཡེ་ཤེས་
 རོས་འཛིན་མན་ངག་གིས། །སྤྲོན་པ་མཁས་པའི་རྩལ་དུ་རྫོགས། །དུག་ལྔ་རང་གོལ་མན་ངག་གིས། །ལྟ་
 ལུས་བདུད་རྩིས་བྱུང་ལྟར་རྫོགས། །རང་རིག་རང་གསལ་མན་ངག་གིས། །ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུར་
 རྫོགས། །ཡེ་ཤེས་མུ་གུའི་མན་ངག་གིས། །བདུ་ཁ་བྱེ་ལྟ་བུར་རྫོགས། །ཉམས་སྦྱང་རིག་པའི་མན་ངག་
 གིས། །དིག་མའི་མི་ལམ་ལྟ་བུར་རྫོགས། །རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྫོགས་ལུགས་གསུམ། །མདོན་པ་བྱི་ཡི་
 སྒྲུང་བ་རྣམས། །སྒྲོས་བྲལ་ནམ་མཁའི་ངང་དུ་རྫོགས། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བྱང་ཆོར་རྣམས། །ཀུན་
 གཞི་དག་པའི་ངང་དུ་རྫོགས། །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྩལ་རྣམས་ནི། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡི། །ཡེ་
 ཤེས་ལ་ནི་རྫོགས་པ་འོ། །ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ལ། །མ་ལུས་པ་ནི་རྫོགས་པ་འོ། །དཔེ་ཡི་ཐིག་
 ལེ་ཡེ་ཤེས་འདུས་མ་བྱས། །དོན་གྱི་ཐིག་ལེ་མཚན་མ་མུ་ངན་འདས།³⁸ །རྟགས་གྱི་ཐིག་ལེ་མི་འགྱུར་
 དབྱིངས་ན་གནས། །མན་ངག་ཐིག་ལེ་སྟོང་ལ་རྒྱ་མ་ཆད། །སེམས་ཉིད་ཐིག་ལེ་ཡེ་ཤེས་འདུས་མ་
 བྱས། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་ངང་དུ་ཐམས་ཅད་རྫོགས།³⁹ །བསྟེན་པ་སྦྱབ་པ་ལས་ཁ་ནི། །བསྟེན་པའི་ངང་
 བཞེན་དུས་དང་གྲངས། །མཚན་མ་རྟགས་གྱི་བསྟེན་པ་ཡི།⁴⁰ །སྟོན་དུ་འགོ་བའི་རིམ་པ་འོ། །སྦྱབ་པ་
 ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས། །སྦྱ་གསུང་བྲགས་སུ་བསྦྱབ་པ་འོ། །ལས་ཁ་འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞི་ལ། །རི་
 ལྟར་མཐུན་པའི་སྦྱབ་པ་གདགས།⁴¹ །མདོར་ན་བྱི་ནང་གསང་བའི་བོན། །རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཡིན། །མདོ་དོན་རྩ་བར་བྲིལ་བ་ཡི། །ཀུན་འདུས་རིན་ཆེན་རྩ་རྒྱུད་འདི། །མ་འོངས་འཁོར་ལ་གདམས་
 པའི་མདོ།⁴² །རིན་པོ་ཆེ་རྩ་རྒྱུད་ཀུན་འདུས་གྱི་རྒྱུད་ཆེན་པོ།⁴³ །བྱིན་གྱི་བསྐྱབས་གྱིས་བཤད་
 པ་འོ།⁴⁴ །རྫོགས་སོ། །ཆོགས་ཆོགས་ཉུང་ལ་བརྗོད་བྱ་རྒྱས། །གསང་སྒྲགས་ཀུན་ལ་རབ་གཅིས་
 པའི། །དོན་རྣམས་མ་ལུས་འདི་རུ་ཆང་། །དེ་བྱིར་རྩ་བ་ཀུན་འདུས་པའི། །རིན་ཆེན་ལྟ་བུའི་རྩ་རྒྱུད་
 འདི། །ལས་དབང་ལྟན་པའི་གོལ་བ་པ། །ཤེས་རབ་དཔལ་གྱིས་བཤད་ཅིང་བཀྲོལ། །རྗེས་འཇུག་
 རྣམས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་མཛོད། །ཞུ་ཡོ་ཞག་ཐམ། །

།

ཀུན་འདུས་རིན་ཆེན་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཉི་ཟེར་བྲ་བ་བཞུགས།

ཁ་ཆེ་དཔལ་འབར་གྱི་ཉི་གསལ། བོད་ཀྱི་བོན་པོ་གསལ་མཁར་མེ་འབར། ལྷ་ཆེན་བྲན་པ་ནམ་མཁའ།

༡༡༡། ལྷོན་པ་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། གསང་སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཉིད། ཙ་རྒྱུད་ཀུན་འདུས་ལྷོན་པ་ཉི་ཟེར་བྲ་བ་ལས། ཐོག་མར་ཕྱག་འཆལ་བ་ལྷོན་ཏེ། ལྷོན་པ་ཞེས་པ་ལ་བཞེས། དཔེ་ནམ་མཁའ་ལྷོན་པ། དོན་བོན་ཉིད་ཀྱི་ལྷོན་པ། ཉགས་སེམས་ཉིད་ཀྱི་ལྷོན་པ། ཡོན་ཏན་ཁུངས་ཀྱི་ལྷོན་པའོ། ཇེ་ལ་དཔེ་ནམ་མཁའ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ངང་ནས། ལྷ་ཆེན་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ལྷོན་པས་ན་ལྷོན་པའོ། ཇོན་བོན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་ངང་ནས། བོན་ཙན་མཚན་མར་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ལྷོན་པས་ན་ལྷོན་པའོ། ཉགས་སེམས་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ངང་ནས། སྤང་བོ་ཐམས་དང་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ལྷོན་པས་ལྷོན་པའོ། ཇོན་དེ་གསུམ་ཡང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཉིད་ལ་འདུས་པས་ན་ལྷོན་པའོ། ཡོན་ཏན་ཁུངས་ཀྱི་ལྷོན་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་པ། དཔེར་ན་གསེར་གླིང་ན་རྩོད་དང་བོད་པའི་མིང་མེད་པ་ལྟར། སེམས་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེའི་ངང་ནས། ལས་དང་འཁོར་བའི་འབྲུལ་པ་རྩལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དེ་ལ་བྱའོ། ཇེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། བརྟམ་གདགས་སུ་ཡོད་པའི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནི། བཞེ་བཅུ་ཙ་ལྷ་ཐོག་པའི་ཡང་གོང་། ས་དཀར་ལ་ལྷོན་པའི་ཡང་སྟེང་ན། འོག་མིན་འདའ་བ་མེད་པའི་པོ་བྱང་། ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་རྩོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ན། འོངས་སྤྱོད་རྩོགས་པའི་སྐྱེ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དུ་ལྷན་པ་དེ་ལ་བྱའོ། གདགས་སུ་མེད་པའི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནི། བོན་སྐྱེ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནམ་མཁའ་ལྷ་བྱ་སྐྱོས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་། སེམས་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནམ་མཁའ་ལྷ་བྱ་སྐྱོས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱའོ། རྣམ་རྟོག་ཅེས་པ་བསལ་བུའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། བཟང་རྟོག་དང་ངན་རྟོག་གཉིས་སོ། བྲ་བ་ཞེས་པ་རྟོག་པའི་དཔེ་སྟེ། བྲ་བས་གཡོགས་ནས་ཐོན་དཀའ་བ་ལྷ་བྱའོ། སེལ་མཛད་ཅེས་པ་སེལ་བྱེད་བྱགས་རྩེ་སྟེ། རྟོག་མེད་ཅིར་ཡང་འཆར་བ་གསལ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་འཛོམས་པའོ།

ཟབ་ཅིང་བརྒྱ་ཆེ་བའི་སྐྱེ་མངའ་བ། ཞེས་པས་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། ཟབ་པ་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་།

དཔག་ལྟ་བུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་སྐྱེ་མངའ་བ། རྒྱ་ཆེ་བ་ནམ་མཁའི་མཐའ་ལྟར། འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་
 བྱུང་བའོ། །ཐམས་ཅད་མཁའ་ལ་ཞེས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ཉི་མ་
 ཤར་བ་ལྟར་གསལ་བའོ། །ལ་ཞེས་པ་སྟོན་པ་བྱུག་གི་ཡུལ་དུ་འཛིག་པའོ། །བྱུག་འཆལ་ཞེས་པ་ལ་
 དུག་སྟེ། རོ་བོ་དང་། དེས་ཆོག་དང་། དབྱེ་བ་དང་། དཔེ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། དུས་ཆོགས་སོ། །དེ་
 ལས་བྱུག་འཆལ་བའི་རོ་བོ་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མོ། །དེས་ཆོག་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བྱུག་པའི་
 ཕྱིར་ན་བྱུག་གོ། །དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུས་བྱུག་ཡན་ལག་ལྔ་བཏུད། ངག་བྱུག་སྐྱབས་འགོ་དབྱངས་
 ལྟན། ཡིད་བྱུག་མོས་གྲུས་འདུན་པའོ། །དཔེ་ནི་ལུས་ཀྱིས་བྱུག་འཆལ་བའི་དཔེ་ལྟོན་གི་རྒྱུད་གིས་
 བསྐྱོད་པ་ལྟ་བུ། ངག་གིས་བྱུག་འཆལ་བའི་དཔེ་སྟན་པའི་དབྱངས་ལྟ་བུ། ཡིད་བྱུག་གི་དཔེ་བྲག་ཅིག་
 གི་མ་ལྟ་བུ། ཡོན་ཏན་ནི་ལུས་ཀྱིས་བྱུག་བཅའ་བས་ལུས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་སྟོག་བཅད་པ་རྒྱ་དང་འདོད་
 འོག་གཡེམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་འདག ངག་གིས་རྒྱན་དང་འཕྲ་མ་ཆོག་རྩ་བ་ངག་འབྲལ་བཞི་ཡི་
 སྒྲིབ་པ་འདག ཡིད་ཀྱིས་མངན་སེམས་གཞོད་སེམས་ལོག་ལྟ་གསུམ་འདག་གོ། །དུས་ཆོགས་ནི་
 ཐམས་ཅད་མཁའ་ལ་ཞེས་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་འཆལ་ལོ།

ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་སྐྱོང་།

ད་ནི་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་གྲུང་གཞི་དུག་གི་དང་བོ། སྟོན་པ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟོན་ཏེ།
 སྟོན་པའི་བྱུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས། །ཞེས་པ་སྟོན་པ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པ་དེ་སྐྱེ་
 ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་མཆོན་བཟང་པོ་སུམ་རྩ་ཙུ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་རྩ་ཙུ་གཉིས་དང་། དེས་
 པའི་ཐོ་ཡིག་བཞི་བརྩ་ལ་སོགས་པ་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་དུ་ལྟན་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐྱེ་བོ་མངའ་བའོ། །
 བྱུགས་ཇེ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་བཞི་དང་ལྟན་ཏེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་བྱུགས་ཇེ། ཀུན་ལ་
 སྟོམས་པ་ཉི་ལྔ་ལྟ་བུ་དང་། ཟད་པ་མེད་པ་ས་གཞི་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱན་ཆད་མེད་པ་རྩ་བོ་ལྟ་བུའི་
 བྱུགས་ཇེ་དང་ལྟན་པའོ། །ཡི་ཤེས་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་
 ཀྱི་ཡི་ཤེས་གཉིས་ནི་སྒྲིབ་མེད་རི་ལྟ་བུ་མཁའ་ལ་ཞེས་པའི་ཡི་ཤེས་དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡི་ཤེས་དང་། བྱ་བ་
 བཞི་ལྟ་བུའི་ཡི་ཤེས་དང་། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡི་ཤེས་གསུམ་ནི་སྒྲིབ་བཅས་རི་སྟེང་པ་མཁའ་ལ་ཞེས་པ་སྟེ།

ཡི་ཤེས་ཆེན་པོ་ལྟ་དང་། མཆིན་པའི་ཡི་ཤེས་དྲུག་ཙ་མུད་གཅིག་དང་། འདུལ་བྱེད་ཡོན་ཏན་གྱི་ཡི་ཤེས་
 ཁྱིེད་འབྲུམ་ལ་སོགས་མངའ་བའོ། །འཕྲིན་ལས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། འབད་རྩེ་ལ་མེད་པ་ཡིད་
 བཞིན་ནོར་བུའི་འཕྲིན་ལས་དང་། གཞན་དོན་རང་ཤུགས་ལ་འབྱུང་བ་འགག་མེད་རོལ་པའི་འཕྲིན་
 ལས་སོ། དོན་དེ་ལྟ་བུའི་ཤུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟན་པ་སྟོན་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའོ།།

བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡི། །ཞེས་པ། བཀའ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟེ། འོངས་སྤྱིའི་
 འཆད་ལུགས་ཤུགས་རྗེ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་། སྤྱུལ་སྤྱིའི་འཆད་ལུགས་གསུང་ཆོག་ཡི་གེར་
 འཆད་པ་གཉིས་ལས། འདི་ནི་རྫོགས་སྤྱིའི་འཆད་ལུགས་སོ། །བཀའ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། བྱིན་གྱིས་
 རྒྱབས་པའི་བཀའ་དང་། ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ་དང་། རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའོ། །དེ་ལ་བྱིན་
 ཀྱིས་རྒྱབས་པའི་བཀའ་ནི། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་དག་ཆོག་གི་སྦྱར་མ་གསུངས་སྟེ། བྱིན་རྒྱབས་ཉིད་
 འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་འོག་མ་ཡི་རིག་པའི་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་བཤད་པའི་ཤུགས་སེམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་དཔེ་པའི་
 དོན་གྱི་བོན་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཞལ་ནས་གསུངས་པ་ནི་སྤྱུལ་སྤྱིའི་ཆོག་དང་ཡི་གེར་གསུངས་པའོ། །རྗེས་
 སུ་གནང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་བཀའ་གསུམ་ལ།
 འདི་ནི་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པའི་བཀའ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའོ།།

ཀུན་འདུས་རིན་ཆེན་ཙ་མུད་ཀྱི་ཚེས་པས་བསྟན་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟེ། ཀུན་འདུས་
 བློ་ཡོན་ཏན་ལ་མཆོན་དུ་གསོལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་མངའ་འོག་ཏུ་འཁོར་རྣམས་འདུས་པ་ལྟར།
 གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་འདིའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའོ། །རིན་ཆེན་ཞེས་པ་དཔེ་ལས་མཆོན་དུ་
 གསོལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་དགོས་འདོད་སྤྱོད་ཆོགས་འབྱུང་བ་ལྟར།
 རྒྱུད་འདི་ཉིད་ལས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ལ་བྱའོ། །རྩ་བའི་རྒྱུད་ཅེས་པས་དོན་
 ལ་མཆོན་དུ་གསོལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤོང་པོའི་ཡལ་ག་ཐམས་ཅད་རྩ་བ་ལ་འདུས་པ་ལྟར། གསང་
 སྤྲུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་སེམས་ཉིད་འདུས་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དང་ལྷན་པས་བསྟན་པ་
 ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའོ།།

འོག་མིན་དབྱིངས་ཀྱི་པོ་བྱང་དུ། །ཞེས་པས་གནས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟེ། འོག་མིན་
 དབྱིངས་ཀྱི་གནས་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཞུགས་གནས་ཡིན་པས། དེས་ན་འཁོར་བའི་དུཤྱལ་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། དོན་དུ་འདུ་བྱས་དུ་མ་བྱུང་བས་དོན་

དམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །མཐའ་དབུས་མེད་པ་སེམས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པས་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ།།

སྟོན་སྒྲུངས་འཕྲོ་ལེན་འཁོར་ནམས་ལ། །ཞེས་པ་འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། འདི་ལ་འཁོར་སྟེ་གཉིས་ཏེ། ཐོ་བྲང་ལྟ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་དང་། སྒྲུངས་པ་འཕྲོ་ལེན་གྱི་འཁོར་རོ། །དེ་ལ་ཐོ་བྲང་ལྟ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་སྟེ་བརྒྱད་སྟེ། རྟག་ལྡོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲོལ་བས་རྒྱལ་བ་ལྟ་ལྡོ་འཁོར་དང་། སུང་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་རུ་བཞི་གསུང་གི་འཁོར་དང་། ཚོགས་བརྒྱད་རང་སར་གྲོལ་བ་ཡེ་ཤེས་བརྒྱད་ཀྱི་འཁོར་དང་། ཡུལ་བརྒྱད་འདོད་ཡོན་དུ་གྲོལ་བ་ཡེ་ལྷམ་བརྒྱད་ཀྱི་འཁོར་དང་། གནས་དྲུག་ཕྱག་རྒྱ་རུ་གྱུར་བ་འདུལ་བ་དྲུག་གི་འཁོར་དང་། དབང་པོ་སྟོབས་སུ་གྱུར་བ་གཙུག་ཕྱད་དགའི་འཁོར་དང་། སྟེ་གཞན་འཆི་བཞིའི་བདུད་ལས་རྒྱལ་བ་སྟོ་བ་བཞིའི་འཁོར་དང་། འཕྲིན་ལས་བཀའ་དམ་སྒྱུར་བ་སྒྲུང་མའི་འཁོར་རོ། །སྒྲུངས་པ་འཕྲོ་ལེན་གྱི་འཁོར་ནི། སྟོན་པ་ཚད་མེད་འོད་ལྗན། འཕྲུལ་གཤེན་སྒྲུང་ལྗན། ཡེ་གཤེན་གཙུག་ཕྱད། བཟང་ཟ་མཚན་དྲུག་གསང་བ་འདུས་པ། ཕུན་པ་ཀྱན་སེལ། འོད་ཟེར་དཔག་མེད། ཞིང་ཁམས་དག་པའི་གཡུང་རྒྱུད་སེམས་དཔའ་རྣམས་སོ།།

རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་པ། །ཞེས་པ་སྟོན་ལུགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། འདི་ལ་འཆད་ལུགས་གསུམ་སྟེ། རང་བཞིན་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པ། ཐུགས་རྗེ་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་བཤད་པ། སྒྲ་ཚིག་སྟེ་བསྟོར་གྱིས་བཤད་པའོ། །དེ་ལས་རང་བཞིན་རོ་བོ་ཉིད་ནི། སྟོན་པ་དེས་རོ་བོ་ཉིད་དུ་བཤད་པས། དེ་རང་བཞིན་གྱི་འཁོར་གྱིས་གོ་བའོ། །ཐུགས་རྗེ་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་འཁོར་ལ་བཤད་པས་འཁོར་གྱིས་གོ་བའོ། །སྒྲ་ཚིག་སྟོར་སྟེ་བཞི་སྒྲ་དང་ཚིག་གི་སྟོར་སྟེ་བཞི་ཀྱིས་བསྟན་པ་གོ་བ་གསུམ་ལ། འདི་ནི་རོ་བོ་ཉིད་དང་བྱིན་གྱིས་རྒྱལས་ཀྱིས་བཤད་པའོ། །ད་ལྟ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་རྣམས་ནི་སྒྲ་ཚིག་སྟོར་སྟེ་བཞི་ཀྱིས་འཆད་པའོ།།

ད་ནི་བསྟན་པས་སྟོན་གྱི་སྟོབ་མ་སྟོན་ཏེ། འདི་ལ་བོན་གྱི་སྟེ་གསུམ། གང་ཟག་གི་སྟོན་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་བོན་གྱི་སྟེ་གསུམ་ནི། རྒྱས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེ། འབྲིང་པོ་ལུང་གི་སྟེ། སྤུས་པ་མན་རག་གི་སྟེ། དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་སྟོབ་མ་སྟོ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་སྟོ་རབ་ནི། དད་པ་ཆེ་ལ་ཡིད་གཞུངས་ཤིང་།^༡ །ཞེས་པ་རྣམས་ནི། སྟོབ་མའི་མཚན་ཉིད་ལྡོ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དད་པ་ཆེ་བ། ཡིད་གཞུངས་པ། སེར་སྒྲ་རྒྱུང་བ། ཆགས་པ་མེད་པ། སྟོབས་ཆེ་སྟོ་དང་ལྡན་པའོ།།

དེ་ལ་གསང་སྤྲུགས་སྒྲིབ་པའི་སྒྲོབ་མ་དེ། དད་པ་ཆེ་བ་དད་པའི་བོན་བཞི་དང་ལྷན་དགོས་ཏེ།
མོས་པའི་དད་པ་བྲུག་ཅིག་པའི་མ་ལྟ་བུ། དྲངས་བའི་དད་པ་ནོར་བུ་རྒྱུ་མཉམས་ཀྱི་རྒྱུ་དྲངས་སྤྲུགས་
ཕྱེད་པ་ལྟ་བུ། ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་འགྲོན་པོ་རང་རང་གི་ཡུལ་དུ་སྤྲེགས་པ་ལྟ་བུ། མཐར་ཕྱིན་པའི་
དད་པ་ལོ་ཐོག་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ལྟ་བུ། དེ་བཞི་དང་ལྷན་ན་རབ། གང་རེ་ཡོད་པ་ཡང་དད་ལྷན་ནོ།།

ཡིད་གཞུངས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ལ་ཡང་མི་ཡེངས་པ་མཉམ་སྤྲུག་སྒང་བ་ལྟ་བུ་བརྩོན་
པར་གཞུངས་པ། སོ་མལ་ན་ལྷགས་ལེན་པ་ལྟ་བུ་མ་བརྟེན་པར་ཡིད་གཞུངས་པ། སྒྲོམ་པ་རྒྱུས་གདུང་
བ་ལྟ་བུ། དོན་ཉམས་སུ་ལེན་ལ་ཡིད་གཞུངས་པའོ།།

སེར་སྤྲུ་རྒྱུང་བ་ནི། རབ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་ཡོ་བྱད་གཏོང་བར་རྒྱས་པ། འབྲིང་རང་གི་
གཏོང་རྒྱས་པ། ཐ་མ་གཞན་གྱི་གཏོང་རྒྱས་པའོ།།

ཆགས་པ་མེད་པ་ནི། སྤྲུ་མ་དང་བདེར་གཤེགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འཁོར་གསུམ་གཉེན་བཤེས་
དང་། ལུས་སྒོག་འཛིན་པའི་ཟས་ནོར་ལ་ཡང་མ་ཆགས་པ་བཟའ་བརྟུང་གོན་པ་དང་། གཉེན་བཤེས་
ཟས་ནོར་རྣམས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་གཅིག་དགོས་པའོ།།

སྒྲོ་ཞེས་པ་སྒྲོ་རིག་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། ཡངས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་མཉམ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ། རྩ་
བ་རྒྱུ་ལ་རལ་གྱི་བཏབ་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ། ལྷུང་བ་ནགས་ཚལ་ལ་མེ་མཆེད་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ། གསལ་བ་སྒྲོན་
མེ་བཏེགས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ། སྟོབས་ཆེ་བ་སྤྲང་པོ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ། འཇུར་ལྷོག་མེད་པ་གསེར་ལྟ་བུའི་སྒྲོ། མ་
ཡེངས་པ་བརྟན་པར་གྲུ་གསུག་གཡུ་འབྲུག་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ། ཐོགས་རྒྱུག་མེད་པ་རི་གཟར་གྱི་རབ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ།
དང་བརྒྱད་ལས། རབ་ནི་སྟོབས་ཆེའི་སྒྲོ་སྤྲང་པོ་ལྟ་བུ་གཅིག་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྲང་པོས་བཀལ་
ཚད་ཐེག་པ་ལྟར། སྒྲོ་བ་མའི་སྒྲོ་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ཡང་ཐེག་པ། རྣམ་པར་ཤེས་དང་ཉམ་ང་མེད་པ།
སྤྲད་ཀྱང་ཞུམ་པ་མེད་པ། ཅི་ཡང་ཤོད་པ། གང་ཡང་སྒྲོབ་པར་འདོད་པའོ། །སྒྲོ་དེ་ལ། རྒྱུད་འགྲེལ་ཙ་
བའི་མན་ངག་བསྟན། །ཞེས་པས་རྒྱུད་བསྟན་པའོ།།

དད་པ་ཆེ་ལ་ཡིད་གཞུངས་ཤིང་། །ཞེས་པ། སྒྲོ་བ་མ་སྒྲོ་འབྲིང་གི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་
ལྷན་པ་སྟེ། དད་པ་ཆེ་བ། ཡིད་གཞུངས་པ། འཇུར་ལྷོག་མེད་པའི་སྒྲོ་དང་ལྷན་པའོ། །དེ་ལ་དད་པ་
དང་ཡིད་སྤར་དང་འདྲ། འཇུར་ལྷོག་མེད་པ་གསེར་ལྟ་བུ་ནི། སྒྲོ་འབྲིང་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གསེར་དེ་
གང་དུ་ཡང་མི་འཇུར་བ་བཞིན། སྒྲོ་མ་དེ་ཡང་དགོ་བ་ལས་སྤྲུག་པར་མི་ལྷོག་པ་གཅིག་དགོས་པས།

མདོ་དང་ཅུ་བར་དྲིལ་ཞེས་པ། དེ་ལ་ལུང་གི་བོན་བསྟན་ནོ།།

ཐ་སྙད་ཚིག་བོར་དོན་ལ་ཞུགས། །ཞེས་པས། སློབ་མ་སློ་ཐ་མ་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་ལྟན་པ་སྟེ། ཐ་སྙད་གྱི་ཚིག་བོར་བ། དོན་ལ་ཞུགས་པ། མི་ཡེངས་བརྟན་པའི་སློ་དང་ལྟན་པའོ། །དེ་ལ་ཐ་སྙད་གྱི་ཚིག་བོར་བ་ནི། ཚིག་གི་ན་ཡ་ལ་བྱང་ཆུབ་མི་རེ་བ་ཚིག་ཕྱིར་མ་འབྲང་བ། དོན་གནས་ལུགས་བསྟོམས་པས་བཞི་ཡལ་བར་མ་ཤོར་བ། མི་ཡེངས་བརྟན་པ་གྲུ་གྲུས་གཡུ་འབྲུག་པ་ལྟ་བུའི་སློ་ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གྲུ་གྲུས་གཡུ་འབྲུག་པ་ཡང་། དེ་ལས་གཞན་ལ་མ་ཡེངས་པར་བརྟན་པ་བཞིན། སློབ་མ་དེ་ཡང་གནས་ལུགས་ལ་མ་ཡེངས་པར་སྟོམ་པའི་སློ་ཡོད་པའོ།།

མན་ངག་དོན་སྟོན་ནན་ཏན་བསྟེ། །ཞེས་པས། ཚིག་བོར་དོན་ལ་ཞུགས་པ་ལ་མན་ངག་གི་བོན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་རྣམ་པ་གསལ་བའི་གཞུང་དོན་ལ། དབྱེ་བ་གངས་གྱི་མདོར་བསྟན་ཏེ། སྒྱིར་ན་གསང་སྒྲགས་ལུགས་ཀྱིས་རྒྱང་། །ཞེས་པས། ཐེག་པ་གསང་སྒྲགས་ཐམས་ཅད་གྱི་གོ་དོན་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་སྒྱིར་ཞེས་སྒྲགས་སྒྱིའི་དོན་ནོ།།

གསང་ཞེས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རོ་བོ་གང་གསང་། ཡུལ་གང་ལ་གསང་། ཚུལ་རི་ལྟར་གསང་། གཏན་ཚིགས་ཅིའི་ཕྱིར་གསང་ངོ་། །དེ་ལ་རོ་བོ་ནི། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱུད་རྣམས་གསང་། ཡུལ་བཅུ་ལ་གསང་སྟེ། བསྟན་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་གསུམ་ལ་གསང་། བསྟན་པའི་དོན་ལ་ལོག་པ་གསུམ་ལ་གསང་། བསྟན་པའི་བར་ཚད་གསུམ་ལ་གསང་། མཆོགས་འབྲུལ་པའི་སློ་ཅན་ལ་གསང་ངོ་། །དེ་ལས་བསྟན་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ནི། ལོག་ལྟ་ཅན་ལ་ཐར་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ཆད་པས་གསང་། མ་མོས་སྒྱུར་འདེབས་ལ་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་མི་སྒྲིབ་པས་གསང་། ཐ་མལ་མྱོངས་པའི་སྒྲིབ་པས་ཆད་པས་གསང་ངོ་། །དོན་ལ་ལོག་པ་ནི། དམ་ཉམས་དམ་ལོག་དམ་དྲེད་གསུམ་ལ་གསང་ངོ་། །བར་ཚད་གསུམ་ནི་བདུད་དང་སྲིན་པོ་དག་བགེགས་ལ་གསང་ངོ་། །མཆོགས་འབྲུལ་པ་ནི་ལོག་པ་སྒྲིགས་ལྟ་བུ་ལ་གསང་ངོ་། །ཚུལ་རི་ལྟར་གསང་ན། ཉིང་རེ་འཛིན་སྒྲགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་འཕྲིན་ལས་དམ་ཇུས་རྣམས་ལ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལྟ་བུ་ཅི་སྟོས་ཏེ། ཚུལ་སྟོད་ཙམ་ཡང་མི་བསྟན་པར་གསང་ངོ་། །གཏན་ཚིགས་ཅིའི་ཕྱིར་གསང་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ། ཐུགས་རྗེ་བྲི་བཀོལ་མི་མངའ་སྟེ། མཆོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་གཏི་མུག་རང་གསང་ཐབས་ཀྱིས་བཅད་ན་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་གསང་སྟེ། དཔེར་ན་བྲག་སྒྲག་ཁ་བྱང་དུ་བལྟས་པ་ལ་ཉི་མ་མི་འཆར་བ་ལྟ་བུའོ།།

སྤྲུལ་ཞེས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྲུལ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དེས་ཚིག་དང་། དབྱེ་བའོ། འོ་བོ་ནི་
 དོན་རྒྱབ་པའི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའོ། དེས་ཚིག་ནི་དོན་ལ་སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྲུལ་ཞེས་བྱ། དུག་ལྷ་ཡེ་
 ཤེས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྲུལ་ཞེས་བྱ། མ་རྟོགས་འབྱུང་པའི་སྒོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་ལ་སྤྲུལ་པའི་
 ཕྱིར་ན་སྤྲུལ་ཞེས་བྱའོ། དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྲེ་ཚན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་
 དབྱེ་བའོ། འདི་ལ་སྤྲེ་ཚན་བཞི་སྟེ། རིགས་སྤྲུལ་དང་། གཟུངས་སྤྲུལ་དང་། དྲག་སྤྲུལ་དང་།
 གསང་སྤྲུལ་སོ། འདི་ལ་རིགས་སྤྲུལ་ནི། ཞི་བའི་རིགས་སྤྲུལ་དང་། ཁྱོ་བོའི་རིགས་སྤྲུལ་དང་།
 དབང་གི་རིགས་སྤྲུལ་དང་། རྒྱས་པའི་རིགས་སྤྲུལ་སོ། གཟུངས་སྤྲུལ་ནི། རྒྱུང་བའི་སྤྲུལ་
 ཐབས་མཐའ་དག་རྣམས་སོ། དྲག་སྤྲུལ་ནི་རྒྱུབ་པའི་དྲག་སྤྲུལ་དང་། འཕངས་པའི་དྲག་སྤྲུལ་
 དང་། གདབ་པའི་དྲག་སྤྲུལ་གསུམ། སྤྲེ་སྟེགས་བྲམ་ཟེ་དྲང་སྟོང་གི་སྤྲུལ་དང་། ཞང་ཞུང་གི་སྤྲུལ་
 གྱི་མཐའ་རྒྱ་དུག་དམུ་དམུ་དང་གསུམ་རྣམས་སོ། གསང་སྤྲུལ་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་ཀུན་གཞི་
 བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དུག་ལྷ་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱ་སྟེ། ད་ཐོབ་གསང་སྤྲུལ་གྱི་རྒྱུད་སྟེ་
 འདིས། དུག་ལྷ་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྐྱེད་པ་སྟོན་ལ། ཞོར་ལ་སྤྲུལ་གྱི་རིགས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདིའི་
 ཡོན་ཏན་དུ་ཆང་པར་སྟོན་པའོ། བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་བཞི་སྟེ། རྒྱ་མ་ལོར་བ་རྩ་བའི་སྤྲུལ་དང་།
 བསྐྱེད་པ་རྒྱེན་གྱི་རྩ་བའི་སྤྲུལ་དང་། བསྐྱེད་པ་ལས་ཀྱི་སྤྲུལ་དང་། བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པ་རྩ་བའི་
 སྤྲུལ་སོ། འདི་ལ་རྒྱ་མ་ལོར་བ་ནི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུའི་རྩ་བའི་ཡིག་འབྲུའོ། རྟིང་པོའི་ལྷ་བསྐྱེད་
 པ་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་པ་རྒྱེན་གྱི་སྤྲུལ་སོ། བསྐྱེད་པ་ལས་ཀྱི་སྤྲུལ་ནི་འཛབ་པ་དང་སྟིང་པོའོ། བྱུང་
 མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། རིགས་སྤྲུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེ་བ་རྣམས་སོ།

ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཞེས་པ་ལ་གསང་སྤྲུལ་གྱི་ལུགས་སུ་ཡོད་ན། རིགས་བསྐྱེད་ན་གསང་
 བ་རྒྱུ་འབྱུང་གྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་སྤྲེ་ལྷ་སྟེ། རྒྱ་གསུང་བྲགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ལྷ་སྟེ། འབྱུང་ལུག་
 ཞི་ཁྱོ་གཉིས་ནི་འགྱུར་མེད་རྒྱུའི་རྒྱབ་པའོ། ལྷ་ལུག་ཕྱ་ལུག་གཉིས་ནི་འགག་མེད་གསུང་གི་རྒྱབ་
 པའོ། ལཱ་ལུང་སྟིང་ལུག་དང་ལྷ་མོ་བྲགས་ལུག་གཉིས་ནི་སྟེ་མེད་བྲགས་ཀྱི་རྒྱབ་པའོ། ལཱ་དུག་གནས་
 གྱི་ལུག་མ་དང་། ཞི་བ་ཐེག་ལེ་གཉིས་ནི་ཡོན་ཏན་གནས་ཀྱི་རྒྱབ་པའོ། བཀའ་མཆིས་གཏོ་ལུང་
 རྒྱུང་བ་གྱུད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དང་། རྟོ་བསྐྱོག་དང་དབལ་ཕུར་ནག་པོ་གསུམ་ནི། བསྐྱོག་བསྐྱེད་པ་འཕྲིན་
 ལས་ཀྱི་རྒྱབ་པའོ། རྒྱུབ་པ་ལུང་པར་གྱི་སྤྲེ་ལྷ་ནི། རྟོགས་པ་སྤྲེ་ལྷ་སྟེ། ཞི་བ་ཡོངས་རྟོགས་དང་།

གཡུང་དྲུང་ཁོ་རྫོགས། ལྷ་ཅི་དབང་རྫོགས། བདུད་ཅི་སྒྲོན་རྫོགས། སྐྱེ་འབྲུལ་གསང་བ་གཏིང་རྫོགས་
དང་ལྟོ། །མན་དག་གནད་གྱི་སྒྲེ་གསུམ་ནི། རི་ནག་ཕྱར་ནག་ཆབ་ནག་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་སོགས་པ་
གསང་སྒྲགས་སྐྱེ་འབྲུལ་ཐམས་ཅད་གྱི་ལྷགས་གྱིས་རྒྱུད་འདིའི་དོན་རིམ་ཞིན་བྱེད་པའོ།།

གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་གསུམ། །ཞེས་པ་གསང་སྒྲགས་གྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་སྟོན་
པས། གཞི་བྱ་བ་ནི་གྲུད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲུན་གཞི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་
གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ལ་བྱེད། །ལམ་ཞེས་པ་ཡང་། གཞི་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལྟ་སྟོན་གཉིས་ལ་བྱེད། །འབྲས་
བུ་ནི་གཞི་མཐོན་དུ་གྱུར་པའོ། །འདི་ལ་དོན་གཉིས་ཏེ། གནས་ལྷགས་དངོས་པོའི་དབང་དུ་བྱ་སྟེ། གཞི་
ལམ་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་དང་། སྐྱབ་ཐབས་གཙོ་བོ་ཆེར་བྱས་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དེ་
ལ་གནས་ལྷགས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ནི་གསང་སྒྲགས་གྱི་ལྷགས་གྱིས། གཞི་སྐྱེ་འགག་གཉིས་མེད།
ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད། འབྲས་བུ་དབྱིངས་ཤེས་གཉིས་མེད་ཡིན་ནོ།།

དང་བོ་གཞི་ལ་ལྟ་སྟེ། གཞིའི་ངོ་བོ་དང་། ཡོན་ཏན་བྱུང་ལྷགས་དང་། དཔེ་དང་། དབྱེ་བ་
དང་། འབྲུལ་པའི་སྒྲོན་སྒྲུང་བའོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ནི་སྐྱེ་འགག་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྟེ། ལུང་ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་
འགག་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་འབྱེད་པ་མེད། །ཐམས་ཅད་འབྱེད་མེད་རང་འབྱུང་གྲུན་གཞིའི་གྲོང་།“ །ཞེས་
གསུངས་སོ། །སེམས་ཉིད་དེ་སྒྲ་ཚོགས་སུ་འཆར་བ་འགག་མེད། ཤར་ཚད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པས་སྐྱེ་
མེད། དེ་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པས་སྐྱེ་འགག་གཉིས་སུ་མེད་པ་གྲུན་གཞི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཉིད་དོ།།

ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་ལྷགས་ནི། གཞི་དེ་མཐོ་སྟེ་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས། དམའ་སྟེ་དམུལ་
བའི་འཛིགས་ཚོགས་ཡན་ཆད་དུ་བྱུང་པའོ། །དཔེ་ནི་ཉིལ་ལ་ཉིལ་མར་གྱིས་བྱུང་པ་ལྟར་རོ། །ལུང་
ལས་ཀྱང་། ཡེ་མ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་སྟོང་པོ་ལ། །རང་གི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་འབྲུལ།“ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔེ་ཞིང་ས་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་དཔེའི་བོན་གསུམ་ནི། ཅི་ཡང་སྐྱེ་བ།
གར་བཅུ་བ་སྟོན་པ། སྟོན་པ་རྒྱུད་མ་བོས་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པའོ།།

དབྱེ་བ་ནི། གཞི་ཀ་དག་སྐྱེ་མེད་དང་། གཞི་ལྷན་གྲུབ་འགག་མེད་གཉིས་འཆར་ལྷགས་ལ་
མཚོན་པ་ལས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའོ། །འབྲུལ་པ་སྒྲུང་བ་ནི། གཞི་ལ་འབྲུལ་པ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོན་ན་
སངས་རྒྱས་ཀྱང་འབྲུལ་པར་ཐལ་ཏེ། མཐོ་སྟེ་རྒྱལ་བའི་ལྟ་ལ་ཡང་བྱུང་པའི་བྱིར། མེད་ན་འཁོར་བ་
དོང་ནས་སྐྱུག་པར་ཐལ་ཏེ། དམུལ་བ་ལ་ཡང་བྱུང་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བྱུང་

པས་འཁྲུལ་བ་མེད། སེམས་ལ་འབྱུང་རུང་དུ་བྱུང་བས་འཁྲུལ་བ་ཡོད་དོ།

ལམ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དཔེ་དང་། དབྱེ་བའོ། དེ་ལ་ངོ་བོ་ནི་ལྟ་སྒྲོམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལམ་དང་། སྟོན་པ་ཐབས་ཀྱི་ལམ་གཉིས་སོ། ལུང་ལས་ཀྱང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་མེད་པས། །འབྲས་བུ་མཐའ་རུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར། ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་ནི། ལྟ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནམས་སོ། །སྟོན་པ་ནི། ལྟ་གསུངས་དང་། ལྟ་བྱ་བྱ་དང་། འཕྲིན་ལས་དང་། ཡོ་བྱང་གི་རྒྱ་སྒྲུབ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་ནི་གསེར་གྱི་སྒྲིམ་གདང་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེ་བོན་གསུམ་ནི། དོན་གསེར་ལ་མི་འགྱུར་བ། སྒྲིམ་ལ་བགྱོད་དུ་ཡོད་པ། བགྱོད་པས་མཐོང་ཞིག་གསལ་བའོ།

ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱིའི་ལམ། ནང་གི་ལམ། གསང་བའི་ལམ་སོ། །དེ་ལས་ཕྱིའི་ལམ་ནི་ཚོགས་ལམ་སྟེ་གསུམ་རིམ་དགུ། ནང་ལམ་སྟོར་ལམ་ཡེ་ཤེས་རིགས་བཞི། གསང་བའི་ལམ་མཐོང་སྒྲོམ་མཐར་ཕྱིན་ནོ། །དེ་ལས་ཚོགས་ལམ་སྟེ་གསུམ་ནི་ཚོགས་ལམ་དང་པོར་སྤང་བའི་བོན་གསུམ། འབྲིང་པོར་སྤྲུབ་པའི་བོན་གསུམ། ཆེན་པོར་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བོན་གསུམ་སོ། །དེ་ལས་དང་པོ་སྤང་བའི་བོན་གསུམ་ནི། ལུང་ལས་ཀྱང་། སྟོན་གཙོད་རྒྱ་དང་འདོད་ལོག་གཡེམ། །ལུས་ལ་སྤང་བའི་བོན་གསུམ་བཤད། །རྒྱན་པ་ཚོགས་རྒྱུ་བྲག་འཁྲུལ་བཞི། །དག་ལ་འདུལ་བའི་བོན་བཞི་བཤད། །མནར་སེམས་གདུག་སེམས་ལོག་ལྟ་གསུམ། །ཡིད་ལ་སྒྱུབས་པའི་བོན་གསུམ་བཤད། ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །འབྲིང་པོ་སྤྲུབ་པའི་བོན་གསུམ་ནི། ལུང་ལས་ཀྱང་། ལུས་ནི་བཙའ་བསྐྱར་ལྷག་བྱ་བསྐྱབ། །དག་ནི་བསྐྱར་བརྗོད་འཕྲིན་ལས་ཏེ། །ཡིད་ནི་མི་ཉག་སྒྲུ་མ་ཉིད། །རྒྱན་དུ་བརྩོན་པའི་ཚོགས་ལ་གནས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆེན་པོར་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ནི། གཞི་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན། ལུལ་ལ་བརྩེ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན། ལྷགས་རྗེས་སྤྲུལ་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྤང་སྤྲུབ་སྒྲོམ་གསུམ་པོ་དེ། ཕྱི་དང་སྤོང་དགོ་བསྟེན་གྱི་ཐེག་པ་དང་མཐུན་པས་ཕྱིའི་ལམ་མོ།

ནང་གི་སྟོར་ལམ་རིགས་བཞི་ནི། རྟོན་ཅི་མོ་བཟོད་པ་བོན་གྱི་མཚོགས་སྟེ། རྟོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཅི་མོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བཟོད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བོན་མཚོགས་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་འདི་ཐོབ་ནས་དག་སངས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ནོན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིབ་པ་འབྱུང་། རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྗོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ཁམས་ཆེ་བས།

འཛིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་དང་། སྟོད་པ་རྒྱབ་ས་ཆེ་བ་སྟོར་བ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ནང་གི་ལམ་མོ། །དེ་ཡང་ཚོགས་སྟོར་གཉིས་པོ་འདི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱད་པར་ནི། ལུང་ལས། གཉིས་སུ་སྒྲིབ་ཞིང་གཉིས་སུ་འཛིན། །སྟུག་བསྐལ་སྟོད་པའི་འཛིག་རྟེན་ལ། །གཉིས་སུ་སྒྲིབ་ཡང་གཉིས་འཛིན་མེད། །བདེན་པ་མཐོང་ནས་འཛིག་རྟེན་འདས།^{༡༠} །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསང་བའི་ལམ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒྲོམ་པའི་ལམ་དང་། མཐར་ཐུན་པའི་ལམ་མོ། །དེ་ལ་དང་བོ་མཐོང་ལམ་ལ་ལྷ་སྟེ། རོ་བོ་དང་། དེས་ཚོགས་དང་། དབྱེ་བ་དང་། མཐོང་བའི་ཆད་དང་། སྒྲིབ་པ་གང་སྤང་བའོ། །དེ་ལས་རོ་བོ་ནི་རང་འབྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེས་ཚོགས་ནི་སྤར་མ་མཐོང་བའི་དོན་མཐོང་བས་མཐོང་ལམ། དབྱེ་བ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མི་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སོ། །མཐོང་བའི་ཆད་ནི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྷ་བྱར་མཐོང་། ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་སྟོང་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་མཐོང་། སྒྲིབ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་ངོ་། །མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་ནས་འཁོར་བར་བྱེད་མི་ལྷོག་པར་འགྱུར་ངོ་།།

སྒྲོམ་ལམ་ལ་ལྷ་སྟེ། རོ་བོ་དང་། དེས་ཚོགས་དང་། དབྱེ་བ་དང་། མཐོང་བའི་ཆད་དང་། སྒྲིབ་པ་གང་སྤང་བའོ། །དེ་ལས་རོ་བོ་ནི་གནས་ལྷགས་ཀྱི་རང་ལ་མཉམ་པར་གནས་པའོ། །དེས་ཚོགས་ནི་སྤར་མ་མཐོང་བའི་དོན་བསྒྲོམ་པའི་བྱེད་ན་སྒྲོམ་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །དབྱེ་བ་ནི་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཤེས་གཉིས་སོ། །མཐོང་བའི་ཆད་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་དུ་མཐོང་། སྒྲིབ་པ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་ངོ་། །ས་གཉིས་པ་ནས་བཅུ་ཅུན་ཆད་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཆ་སྤྲུལ་འབྲུག་དགྲུ་ཡོད་པས། དེ་ནི་རང་གི་རྟོགས་པ་གོམས་པ་དང་། ཀྱུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཐུགས་རྗེ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་ངོ་། །ས་བརྒྱད་ཅོན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་ཏེ། མཚན་མ་ལ་བྱེད་མི་ལྷོག་པའི་ས་ནོན། འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པའོ། །ས་བཅུ་པ་ནི་མཐར་ཐུན་པའི་ལམ་སྟེ། ལུང་ལས་ཀྱང་། ལྷན་གྱིས་བྲུབ་པའི་ལམ་སྤར་གཏུག་^{༡༡} །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པས་ཀྱང་མཐར་ཐུན་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་འདིར་ཟད་ཅིང་སྤང་བའོ། །ལམ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་མོ།།

འབྲས་བུ་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི། དབྱིངས་སྟོང་པ། ཡེ་ཤེས་གསལ་བ།

དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པ་བོན་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལས་ཀྱང་། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད། །གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་སྐྱེ་རུ་གྲོལ།¹⁹ །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བོན་གྱི་སྐྱེ་གསུམ་ནི། བཅུ་གཅིག་ཀུན་རྒྱུ་འོད་ཀྱི་ས། བཅུ་གཉིས་མ་ཆགས་པ་དམ་ཅན་གྱི་ས། བཅུ་གསུམ་ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་རྫོགས་པ་འེ་ས་གསུམ་སྟེ། བཅུ་གསུམ་པ་ནི་བོན་སྐྱེའི་ས་ཡིན་པས། བོན་སྐྱེའི་དོན་བསྟན་ན་དུག་སྟེ། རོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། མཐུན་པའི་དཔེ་དང་། བཀའི་འཁོར་ལོ་དང་། ཞིང་ཁམས་དང་བོན་སྐྱེའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ནི་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའོ། །དབྱེ་བ་ནི་ནམ་གངས་དུ་མར་མ་གྲུབ་པའི་བོན་སྐྱེ་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་གོ། །མཐུན་པའི་དཔེ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། བཀའ་ཡི་འཁོར་ལོ་ནི་སྐྱེ་བསམ་བཞེད་དུ་མེད་པའོ། །འདུལ་བའི་ཞིང་ཁམས་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་གྲས་པའོ། །རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་དང་ལྟན་པ་སྟེ། མཆོན་མར་འཛིན་པའི་ཡུལ་མ་གྲུབ། སྐྱེ་དངོས་འཛིན་པའི་ཆད་མ་གྲུབ། གཞུགས་སྒྲུང་ཉན་པའི་འཁོར་མ་གྲུབ། བཀའ་རྒྱུད་བཤད་པའི་བོན་མ་གྲུབ། བདག་འཛིན་འདུལ་བའི་ཞིང་མ་གྲུབ་པའོ།།

བཅུ་གཉིས་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེའི་ས་ཡིན་པས། རྫོགས་སྐྱེ་ལ་དོན་དུག་ལས། རོ་བོ་ནི་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་དུ་ལྟན་པས། དབྱེ་བ་ནི་ཞི་ཁྲོ་རིགས་ལ། མཐུན་པའི་དཔེ་ནི་ཁྲོ་ལྟ་བུ། བཀའི་འཁོར་ལོ་ཐིག་པ་ཆེན་པོ། འདུལ་བའི་ཞིང་ཁམས་གཡུང་དྲུང་ས་བཅུའོ། །རང་བཞིན་ལྟན་སུམ་ཆོགས་པ་ལྟ་དང་ལྟན་པ་སྟེ། སྐྱེ་ལྟན་སུམ་ཆོགས་པ་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་ལྟན་པ། ཆོ་ལྟན་སུམ་ཆོགས་པ་འགྱུར་མེད་གཡུང་དྲུང་གི་ཆེ་དང་། ཉན་པའི་འཁོར་ལྟན་སུམ་ཆོགས་པ་ས་བཅུའི་གཡུང་དྲུང་སེམས་དཔལ། བཤད་པའི་བོན་ལྟན་སུམ་ཆོགས་པ་ངེས་དོན་འབའ་ཞིག་ འདུལ་བའི་ཞིང་ལྟན་སུམ་ཆོགས་པ་ས་བཅུའོ།།

བཅུ་གཅིག་ཀུན་རྒྱུ་འོད་ནི་ཅིར་ཡང་སྐྱེལ་བའི་སྐྱེའི་ས་སྟེ། སྐྱེལ་སྐྱེལ་ཡང་དོན་དུག་སྟེ། རོ་བོ་ནི་ཅིར་ཡང་སྐྱེལ་དུ་བརྟུབ་པའོ། །དབྱེ་བ་ནི་སྐྱེལ་སྐྱེའི་བ་ཕྲག་བརྒྱ། མཐུན་དཔེ་ནི་གཞའ་འཛོན་ལྟ་བུ། བཀའི་འཁོར་ལོ་སྒྲོ་བཞི་མཛོད་དང་ལ། ཐིག་པ་རིམ་པ་དག། བོན་གྱི་སྐྱོ་མོ་བརྒྱུད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ངོ། །འདུལ་བའི་ཞིང་ཁམས་སྟོང་གསུམ་མི་བཅེད་པའི་འཛིན་ཏེན། འཛམ་གླིང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ། རང་བཞིན་མ་ངེས་པ་ལྟ་སྟེ། སྐྱེའི་ཆ་ལུགས་མ་ངེས་པ། ཆེའི་ཆད་མ་ངེས་པ། ཉན་པའི་འཁོར་མ་ངེས་པ། བཤད་པའི་བོན་མ་ངེས་པ། འདུལ་བའི་ཞིང་ཁམས་མ་ངེས་པའོ།།

ད་ནི་སྐྱེ་བ་པ་གཙོར་ཆེས་བྱས་ཏེ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ནི། ཅུ་རྒྱུད་འདིའི་དགོངས་

པ་གཞི་དྲུག ལམ་ལུ་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་ཏེ་འོག་ཏུ་སྟོན་ནོ། དེ་ལྟར་འགལ་ཏེ་གསང་སྔགས་
 གྱི་དགོངས་པའི་གཞི་ཀྱན་ནི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་སུ་འདོད་པ་དང་། རྒྱུད་འདིའི་དགོངས་པ་གཞི་དྲུག་ལ་
 འདོད་པ་གཉིས་མ་མཐུན་ནོ། །ཞེན། དེ་ནི་དགོངས་པ་སོ་སོར་ཡིན་ཏེ། གསང་སྔགས་སྟེང་གཞི་ལམ་
 འབྲས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བསྟན་པའི་གཞི་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་འདིའི་སྐབ་ཐབས་གྱི་གཞི་ལ་གཙོར་ཆེར་བྱས་
 བས་བསྟན་པའོ།།

རྒྱུད་དང་ལུང་དང་མན་ངག་གསུམ། །ཞེས་པས། བོན་ཉིད་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་གསུམ་དུ་
 འདུ་སྟེ། རྒྱས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེ། འབྲིང་པོ་ལུང་གི་སྟེ། བསྐྱས་པ་མན་ངག་གི་སྟེ། །དཔེ་དང་དོན་དང་
 རྟགས་དང་གསུམ། །ཞེས་པས། དཔེ་ནི་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས། དོན་ནི་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་
 དངོས། རྟགས་ནི་དཔེ་དོན་འབྲེལ་ནས་བཏགས་པའོ།།

བྱི་དང་ནང་དང་གསང་བ་གསུམ། །ཞེས་པ། བྱི་ནི་ཡུལ། ནང་ནི་ཡུལ་ཅན། གསང་བ་
 སེམས་ཉིད་དོ། །བསྐྱེད་པ་རྫོགས་པ་རྫོགས་ཆེན་གསུམ། །ཞེས་པ། ཐ་མལ་གྱི་སྒྲིང་བ་ལུས་འཕགས་
 པའི་བསྐྱེད་རིམ་།³ བསྐྱེད་རིམ་ལ་མི་གནས་པ་རྫོགས་རིམ། རྫོགས་རིམ་ལ་མི་གནས་པ་རྫོགས་
 པ་ཆེན་པོའོ།།

བསྟེན་པ་སྐབ་པ་ལས་སྦྱོར་གསུམ།⁴ །ཞེས་པ། བསྟེན་པ་སྦྱོར་དུ་འགོ་བ། སྐབ་པ་དོན་
 ལ་སྐབ་པ། ལས་སྦྱོར་མདོ་དོན་བསྟེན་པའོ། །འདི་ནམས་སྟོན་ནས་གཏན་ལ་དབབ། །ཅེས་པ། འཕྲིན་
 ལས་གཞུང་གང་བྱེད་ཀྱང་། དོན་འདི་ནམས་ལྟན་པར་བྱེད་དགོས་པའོ།།

ད་ནི་མཐུན་པ་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་གསུམ། །
 ཡུལ་དང་གནས་དང་བྱིན་པ་འདྲ། །ཞེས་པ། གཞི་ཡུལ་དང་འདྲ་བའི་ཡུལ་གྱི་བོན་གསུམ། ཡུལ་ལ་
 ཀྱན་བཞེན། ཡུལ་ལ་ཀྱན་སྦྱིན། ཅི་བྱེད་ཀྱང་ཡུལ་ལ་མ་འདས་པ་ལྟར། གཞི་ལ་ཀྱན་བཞེན། གཞི་ལ་
 ཀྱན་སྦྱིན། ཅི་བྱེད་ཀྱང་གཞིའི་ངང་ལ་མ་འདས་པའོ། །ལམ་ནི་བྱིན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ལམ་ལ་ཀྱན་འགོ་
 བ་བཞེད་དུ་ཡོད་པ་ལྟར། འགོ་བའི་མཐའ་ཕྱིན་པ་ལྟར་རོ། །འབྲས་བུ་ནི་གནས་དང་འདྲ་སྟེ། གནས་
 བེ་མཐར་ཐུག་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་པའོ། །རྒྱུད་ནི་རྗེ་དང་འདྲ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་མངའ་ཅན་དེ། བཀྱར་བར་
 འོས་པའི་གཉན་པ། ཡོངས་ལ་སྐྱབས་ཆེ་བ། གསུངས་པ་བཀའ་བཅན་པའོ། །ལུང་ནི་སྟོན་པོ་དང་
 འདྲ་སྟེ། སྟོན་པོ་དེ་ཡང་ཐབས་མངའ་བ། ལོག་པར་མི་གཏོང་བ། སྒྲིས་ན་ལ་ཆོད་པ་བཞིན་ནོ། །མན་

དག་མང་དང་འདྲ་སྟེ། མང་དེ་རང་དོན་གཉེར་བ། སྒོ་གང་དུ་འཛེམ་པ། མདོ་མི་འཛོར་བའོ། །དཔེ་མེ་
ལོང་དང་འདྲ་སྟེ་མཚོན་རྩས་པ། དོན་བྱད་དང་འདྲ་སྟེ་མཚོན་པས་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་པ། ཏྲགས་གཟུགས་
བརྟན་དང་འདྲ་སྟེ་དོ་ཤེས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱི་མཛོད་དང་འདྲ་སྟེ་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ། རང་བང་མཛོད་
དང་འདྲ་སྟེ་བཅོན་པ། གསང་བ་ཡང་དབེན་དང་འདྲ་སྟེ་ཏྲོགས་དཀའ་བའོ། །བསྐྱེད་པ་སྐྱས་དང་འདྲ་
སྟེ་གསལ་བ། རྫོགས་པ་གདང་བྱ་དང་འདྲ་སྟེ་གཅིག་ཏུ་མི་གནས་པ། རྫོགས་པ་རིམ་པར་མི་གནས་
ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །བསྟེན་པ་དཔའ་བོ་དང་འདྲ་སྟེ། ལུས་དཔའ་བ་སྟོབས་ཆེ་བ། དག་དཔའ་བ་
རར་ཆེ་བ། ཡིད་དཔའ་བ་ཁྱུ་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱབ་པ་གོ་གོན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། སྤྲ་བ་སྐྱབ་རྩས་པ།
གཞན་དབང་དུ་མི་འགོ་བའོ། །ལས་སྦྱོར་མཚོན་ཆ་དང་འདྲ་སྟེ། ཐེབས་པ་གཙོད་རྩས་པ། དོན་འབྱུང་
པའོ། །དེས་ན་མཚོག་ཏུ་གཅེས་པར་གསུངས། །ཞེས་པ། གསང་སྤྲགས་ཀུན་ལ་དཔེ་དོན་བཅས་པ་
འདི་ཤེས་དགོས་པ་ལ་བྱའོ།།

འདི་ནས་མར་ནི་གཞུང་རྒྱས་པར་སྟོན་ཏེ། དང་པོ། ཞེས་པ་ཐོག་མ་གཞི་སྟོན་པ་དང་བའོ། །གཞི་
ལ་དུག་ཡོད་དེ། ཞེས་པ། དབྱེ་བ་གངས་ཀྱིས་མདོར་བསྟན་པའོ། །དམ་ཚིག་དབང་དང་ཉིང་འཛོན་
དང་། །འཕྲིན་ལས་ལྟ་བ་སྟོད་པའོ། །ཞེས་པ། གསལ་བ་མིང་གི་མདོར་བསྟན་པ་སྟེ། དབྱེ་བའི་གངས་
དུག་པོ་དེ། གང་ཡིན་སོ་སོར་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་བཞི་སྟེ། གངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་།
གོ་རིམ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དོན་གཅིག་དུ་ངེས་པའི་
རྒྱ་མཚན་ནོ། །དེ་ལ་གངས་ནི་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་གཞི་ལ་མང་ཏུང་གི་མཐའ་རྣམ་པར་བཅད་ནས། དུག་
བས་མང་བའི་བདུན་མི་དགོས་ལ། ལྷར་མི་འདུས་པས་དུག་ཏུ་གངས་ངེས། གོ་རིམ་ནི་འབྱུང་རིམ་གྱི་
གོ་རིམ་སྟེ། དམ་ཚིག་སྤྲ་བ་ཞི་འདྲ་བས་དང་པོར་བསྟན། དབང་ཕྱི་ག་པ་འདྲ་བས་གཉིས་པར་བསྟན།
ཉིང་ངེ་འཛོན་ཞལ་ལ་འདྲ་བས་གསུམ་པར་བསྟན། འཕྲིན་ལས་རི་མོ་འདྲ་བས་བཞི་པར་བསྟན། ལྟ་
བ་མིག་དང་འདྲ་བས་ལྷ་པར་བསྟན། སྟོད་པ་ལྟ་མཁན་དང་འདྲ་བས་དུག་པར་བསྟན་པའོ། །མཚན་
ཉིད་སོ་སོར་ངེས་པ་ནི། དམ་ཚིག་ནི་བསྐྱང་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྤྲུལ། དབང་ནི་སྤྲིན་པར་བྱ་བའི་མཚན་
ཉིད་ལ་སྤྲུལ། ཉིང་ངེ་འཛོན་སྒོམ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྤྲུལ། འཕྲིན་ལས་ནི་སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་
སྤྲུལ། ལྟ་བ་ནི་གནས་ལུགས་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྤྲུལ། སྟོད་པ་ནི་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་བྱེད་པའི་
མཚན་ཉིད་ལ་སྤྲུལ། །དོན་ནི་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་སྤྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པར་

གཅིག་པའོ།

གཞུང་རྒྱུས་པ་ལའང་། གསང་སྔགས་ཀྱན་གྱི་གཞི་མ་ནི། དམ་ཚིག་དག་གི་བརྒྱུད་པ་ལ། །
ཞེས་པས། རྒྱུས་པ་འི་རྩ་ཚིག་མདོར་བསྟན་ནས། རོན་བྱུག་གི་ནང་ནས་དམ་ཚིག་བཀར་ནས་བསྟན་
པའོ། །དེའི་དོན་རྒྱུས་པ་ནི། རོ་བོ་ངེས་ཚིག་དབྱེ་བ་དང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་དམ་ཚིག་དོན་དགུའི་
བསྟན་ཏེ། དམ་ཚིག་གི་རོ་བོ་དང་། ངེས་ཚིག་དང་། དབྱེ་བ་དང་། གང་ཟག་གང་གི་བསྐྱུང་བ་དང་།
ཡུལ་གང་ལ་བསྐྱུང་བ་དང་། བསྐྱུང་བའི་ཐབས་དང་། མ་བསྐྱུང་བའི་སྒྲོན་དང་། བསྐྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་
དང་། མཐུན་པའི་དཔེའོ།

དམ་ཚིག་གི་སྒྲོར།

དེ་ལ་རོ་བོ་ནི། རང་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་གཡོ་སྒྱུ་དང་ཁུ་འཕྲིག་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དམ་ཚིག་
དམ་ཚིག་ཞེས་བྱ་བ། གྲུད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རང་གི་སེམས་ཉིད་དམ་ཚིག་ཡིན། །རང་སེམས་
རྣམ་དག་ཁོ་ནའོ།^{༡༤} །ཞེས་གསུངས་པའོ།

ངེས་ཚིག་ནི། དམ་པའི་དོན་དེ་བསྐྱུང་ན་སྒྲོན་རྣམས་ཚིག་ མ་བསྐྱུང་ནས་ཡོན་ཏན་འཚིག་
པའི་ཕྱིར་དམ་ཚིག་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྐྱུང་ན་ཚིག་པ་ནི། བདེར་གཤེགས་ཀྱིས་བཀའ་དམ་ལ་གནས་པས་
ན་དམ། ཚིག་པ་ནི། ཕྱི་ལས་ལ་གྱུར་པའི་དབྱ་བཤེགས། རང་རྟོག་པ་ལས་གྱུར་པའི་བག་ཆགས། གསང་
བ་མ་རིག་པ་ལས་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཚིག་པའོ། །མ་བསྐྱུང་ན་ཚིག་པ་ནི། དམ་ནི་ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པ་ལ་ཁོར་བར་འཛིང་བས་ན་དམ། ཚིག་པ་ནི་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ཚིག་པའོ།

དབྱེ་བ་ནི། རྩ་བའི་དམ་ཚིག་དང་། ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་གོ། །རྩ་བའི་དམ་ཚིག་ལ་གཉིས་ཏེ།
བོན་སྤྱིའི་དམ་ཚིག་དང་། སྔགས་ནང་གི་དམ་ཚིག་གོ། །དེ་ལ་སྔགས་ཕྱིའི་དམ་ཚིག་ནི། དྲང་སྲོང་དང་
དག་བསྟེན་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྔགས་གཙོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་དང་། མི་ཚངས་པ་
སྒྲོད་པ་དང་། རླུང་བྱ་སྒྲུབ་དང་བཞི་སྟེ། རྩ་བ་བཞི་ལས་ཀྱིས་པའི་མི་དག་བཅུ་བསྐྱུང་བའོ། །དེ་ནི་
བོན་སྤྱིའི་དམ་ཚིག་ཡིན་པས། སྔགས་ནང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བོན་སྤྱིའི་དམ་ཚིག་བསྐྱུང་བའོ།

སྔགས་ནང་གི་དམ་ཚིག་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩ་བ་སྐྱུང་བའི་དམ་ཚིག་དང་། རྩ་བ་བསྐྱུང་བའི་
དམ་ཚིག་གོ། །དེ་ལ་རྩ་བ་སྐྱུང་བའི་གསུམ་ནི། སྒྲུག་སྐྱུང་གསུམ་གྱི་དམ་ཚིག་སྟེ། སྤྱིའི་དམ་ཚིག་སྒྲོབ་
དཔོན་དང་། ཡ་མ་དང་། མཆོད་དང་། དམ་ཚིག་གཅིག་པ་དང་། བསྟན་པ་གཅིག་པ་ལ་རོ་ལྷས་པ་

དང་། གཞུངས་མ་ནུམས་ལ་མཆོལ་བྲག་དབྱེད་བ་དང་། བརྟེན་པ་དང་། བཙོག་པ་དང་། གསོད་པ་
ནུམས་མི་བྱ་བར་སྤངས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་ཙུང་བའི་སྒྲ་མ་དང་། །ལུས་བསྐྱེད་ཙུང་བའི་ཕ་མ་དང་། །མཆེད་
དང་དམ་ཆོག་བསྟན་པ་གཅིག །གཞུངས་མ་ལ་སོགས་འགོ་བ་ལ། །མཆོལ་དང་བརྟེན་བཙོག་བསད་
པ་སྤངས།¹⁶ །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུང་གི་དམ་ཆོག་བདེར་གཤེགས་བཀའ་ལ་མི་འདུལ། བདེན་པའི་
བཀའ་མི་བཅག་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཀའ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས། །སྒྲ་མ་བདེན་པའི་བཀའ་བཙོག་པ།
།ལམས་གསུམ་སེམས་ཅན་བསད་དང་མཚུངས།¹⁷ །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཡུལ་དེ་
ནུམས་ལ་ལོག་པར་མི་བྱའོ། །ལོག་པར་ལྟ་བུའི་སེམས་དེ་ནི། །སྤྲིག་པ་ནུམས་ནི་མ་རུང་པ། །ཐར་
པའི་འབྲས་བུ་སྤྲིག་པར་བྱེད།¹⁸ །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤང་བའི་དམ་ཆོག་གསུམ་པོ་དེ། །ཉམས་ན་
སྐར་ཐབས་མེད་པ་ཡི། །མནར་མེད་དཔུལ་བར་སྐྱེ་བ་སྟེ། །ཙུང་བའི་དམ་ཆོག་ཉམས་གྱུར་ན། །ས་བོན་
མེ་ཡིས་ཆོག་པ་བཞིན། །འབྲས་བུ་མེད་ཅིང་བསྐྱག་པར་འགྱུར། །ཏ་ལའི་མགོ་བོ་བཅད་པ་བཞིན། །ཤིན་
ཏུ་ཉམས་ཏེ་ཕུང་བར་འགྱུར། །མེ་ཏོག་སད་ལ་སྐྱར་བ་བཞིན། །ཆོ་བཀྲག་གཟི་མདངས་བྲལ་བར་
འགྱུར། །དུས་གསུམ་བདེར་གཤེགས་ཐུགས་རྗེ་ནི། །བྲག་ཕུག་བྱང་ལྟས་ཉི་མ་འདྲ། །སྐད་གཅིག་
འཆར་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །བཀའ་ལ་གནས་པའི་དམ་ཅན་གྱིས། །དམ་ཉམས་གདུང་རྒྱུད་ཙུང་ནས་
གཙོད། །བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་མཐར་བསྐྱག་པར། །སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་མནར་མེད་ལྟར། །སྤྲིག་བསྐལ་
དཔག་མེད་གྲོལ་མི་འགྱུར།¹⁹ །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཙུང་བ་བསྐྱེད་བའི་དམ་ཆོག་གསུམ་ནི། །སྤྲི་དམ་ཆོག་ནི། །སྤྲི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་གནས་པ་དང་། །སྤྲོ་བ་
དཔོན་དང་། །ཕ་མ་དང་། །གཡུང་དྲུང་མཆེད་དང་། །དམ་ཆོག་གཅིག་པ་དང་། །གཞུངས་མའི་གྲོགས་
ནུམས་ལ། །མི་སྤང་པར་གཏན་དུ་བཙུང་བསྐྱེད། །ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱས་པར་བསྐྱོད་དེ།
བདེར་གཤེགས་ཀུན་གྱི་ཐུགས་དམ་མཆོག །ཁྱི་རབས་སྐྱབ་གཤེན་ནུམས་ཀྱི་སྤོག །དམ་ཆོག་ས་གནི་
ལ་གནས་ཤིང་། །དབང་དང་དམ་ཆོག་གཙོ་རུ་ལེན། །སྤྲི་ཕྱག་རྒྱ་མི་སྤང་ཞིང་། །དུས་གསུམ་རྒྱུན་དུ་
སྤྱོད་པ་ཡིན། །སྤོ་བ་དཔོན་པ་མ་གཡུང་དྲུང་མཆེད། །དམ་ཆོག་གཅིག་དང་གཞུངས་མའི་གྲོགས། །བཙུ་
གདུང་ཆེན་པོའི་ངང་ཉིད་གྱིས། །མི་སྤང་རྟག་ཏུ་གདུང་སེམས་བསྐྱེད། །ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱས་པས་
བསྐྱོད། །འདི་ནི་སྤྲི་དམ་ཆོག་སྟེ། །ཉམས་ན་བསྐལ་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་བར། །ཐུན་ནས་འཁོར་བར་
འབྱུང་པར་འགྱུར།²⁰ །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུང་གི་དམ་ཆོག་ནི། །ཐུགས་དམ་ལ་བཙོན་པ་སྤྲིགས་

དང་སྤྱིང་བོ་ཕྱག་རྒྱ་ཏིང་པེ་འཛིན་རྒྱན་མི་བཅད་པ་སྟེ། གསུང་གི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་གནས་ཤིང་། རྒྱན་དུ་ཡིད་
དམ་ལ་བརྩོན་ཏེ། བསྐྱེད་རྫོགས་ས་བོན་ཕྱག་རྒྱ་ཡི། །སྒྲགས་དང་སྤྱིང་བོ་དབང་དང་ལྷན། །ཕྱག་
རྒྱ་ཏིང་པེ་འཛིན་རྒྱན་མི་གཅོད། །འདི་ནི་གསུང་གི་དམ་ཆོག་སྟེ། །ཉམས་ན་བསྐྱེད་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་
བར། །བཀའ་སྒྲོམ་འཁོར་བའི་བརྩོན་རར་ཚུད། །རྟག་ཏུ་འཁོར་བར་འབྱམ་པར་འགྱུར།¹⁷ །ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ནི། གསང་བའི་མན་ངག་སེམས་དོན་རྣམས་སྟོད་མེད་ལ་མི་སྤེལ།
སྤེལ་ན་བསྐྱེད་ཆེན་གསུམ་ལ་མནར་མེད་པར་སྤྱེའོ། །ཐུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་གནས་ཤིང་། །མ་ཡེང་
འགྱུར་མེད་སེམས་དཀྱིལ་དུ། །གསང་བའི་མན་ངག་སེམས་ཉིད་དོན། །སྟོད་ངན་སྟོད་མེད་སྟོད་མི་
རུང་། །དམ་མེད་དམ་འདྲེད་དམ་ལོག་ལ། །པད་མའི་དབང་བོ་ཕྱེ་ཡོད་ཀྱང་། །ཤིན་ཏུ་གསང་ཞིང་
བསྟན་པ་མིན། །ཚུལ་སྟོད་ཙམ་ཡང་བསྟན་མི་བྱ། །འདི་ནི་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་སྟེ། །ཉམས་ན་
བསྐྱེད་ཆེན་གསུམ་གྱི་བར། །མནར་མེད་ན་རག་ལྷང་བར་འགྱུར། །སྒྲགས་བསྐྱེད་དེ་ལས་གྲོལ་མི་
སྤིད།¹⁸ །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྩ་བ་བསྐྱེད་བར་བྱ་བའི་རྩ་བའི་དམ་ཆོག་གསུམ་པོ་དེ་ཉམས་
ནས། ཉམས་པའི་འཕྲོ་ལ་ཆོད་དུས་མ་བྱས་ན། །ལན་གསུམ་བར་དུ་སྐྱང་དུ་རུང་། །དེ་ལས་མང་ན་འབྲས་
བུ་ཆོག་སྟེ། །དམ་ཉམས་འགྱོད་པའི་གང་ཟག་དེས། །སྤྱི་ཡི་དམ་ལས་མ་ལོག་ནས།¹⁹ །གསོ་ཞིང་
བསྐྱང་བའི་ཐབས་ཡོད་དེ། །གསེར་དདུལ་བུམ་པ་ཞོམ་པ་ཡང་། །གཞི་མའི་བརྟེན་དང་མ་བུལ་ན། །སྤང་
ཞིང་བཅོས་པའི་ཐབས་ཡོད་དེ། །རྩ་བའི་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་ན། །ལན་གསུམ་བར་དུ་བསྐྱང་དུ་
རུང་། །དེ་ལས་འདས་ན་མནར་མེད་ལྷང་། །ཡན་ལག་དམ་ཆོག་རྒྱན་དུ་བསྐྱང་།²⁰ །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ད་ནི་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་དུག་སྟོན་ཏེ། ཐུན་མོང་སྤྱིའི་དམ་ཆོག་དང་། བསྐྱེད་པ་བྱུང་
པར་གྱི་དམ་ཆོག་དང་། སྟོད་པ་རྒྱན་གྱི་དམ་ཆོག་དང་། རང་བཞིན་ལྟ་བུའི་དམ་ཆོག་དང་། གལ་མདོ་
དེས་པའི་དམ་ཆོག་དང་། ས་མ་ཡ་བྱེ་བྲག་གི་དམ་ཆོག་གོ། །དེ་ལ་ཐུན་མོང་སྤྱིའི་དམ་ཆོག་ནི། མ་ཁྲེལ་
བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པ། མཉམ་པའི་མདོར་བསྐྱེད་པས། གངས་དཀར་(སྟོབ་དཔོན་)རྩལ་ཆེན་སེང་
གོ་དེ། །སྟོན་དང་བུལ་བར་མི་བྱའོ། །ནགས་ཆལ་གཅན་གཟན་སྟག་ལྷགས་དེ། །འོག་གི་གདན་དུ་
བཏིང་། །(སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཡུམ་ལ་མི་སྤྱད་) མི་བྱ། །ཞོར་བུ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་དེ། །རྩེ་ནས་དཔོག་པར་
མི་ (སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྤྱུ་ལ་མི་སྤྱད་) བྱའོ། །གཡུང་རྒྱུད་གཏམ་པའི་བྲག་ཆེན་དེ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བཤིག་མི་
(མཆོམས་མི་འབྲལ་) བྱ། །ཤེལ་སྒོང་དྲི་མེད་མཛོས་པ་དེ། །འདམ་རྩལ་ (ཤེས་རབ་ཅན་མི་སྤྱད་) བར་དུ་

སྤྱབ་མི་བྱ། རིན་པོ་ཆེའི་ལྷན་ལྷན་དེ། གནམ་ལྷན་ཐོར་བས་བརྒྱ་མི་ (གྲུ་རོགས་མཆོད་ལྷན་མི་བསད་) བྱ། ལྷ་གཡག་དཀར་པོ་བརྒྱད་ལྷན་དེ། མདའ་ཕྱི་མདའ་ཕྱི་མི་ལྷན་(ཡི་དམ་ལྷ་མི་ལྷན་)བསད་མི་བྱ། ལྷ་མ་རའི་མེ་ཏོག་པད་མ་དེ། མདའ་དང་མེར་བར་བསྐྱར་མི་(མཆོད་ལྷ་མ་ལྷ་མི་སྦྱོད་) བྱ། མཐོན་པོ་ཐག་རིང་ལམ་བསྐྱོད་པ། དྲག་ཆེན་གཡང་སར་ལམ་མི་ (ལུང་ལོག་པ་མི་སྦྱོན་) སྦྱོན། གནམ་ལྷན་དབལ་གྱི་ཕུར་པ་དེ། གཡང་བའི་ཆུ་ཡིས་རར་མི་ (ཆར་གི་བཟི་བར་མི་བྱ) བསད། ལྷ་གཡག་ཐོག་(མཆོད་ཆེ་དབབ་ཆ) རོལ་བའི་ཐེད་མི་བསྐྱར། གནམ་ལྷན་(སྤྲུལ་པ་ནང་དམེ་མི་རྒྱལ་) ལུང་མོའི་ནང་མི་འཐབ། ལྷ་གཡག་ཐོག་བོ་བདན་མི་བྱ། ཟུང་ཏོག་ཏུ་དུག་མི་སྦྱོད། རྒྱུ་མོའི་རལ་བ་གདན་མི་བྱ། སྤྲིད་པ་སྤྲིད་པའི་ར་རོག་མི་བཤལ། གནམ་ལྷན་ལྷན་པའི་ཆུ་མི་འཐུང། ཏོམ་ཁུང་རིམ་དགའི་སྒོ་མི་དབྱེ། པད་མའི་ཟེ་འབྲུའི་ཁ་མི་དབྱེ། སྦྱོད་རན་ནང་དུ་བཅུད་མི་སྤྲུག། བེའུ་རྒྱུ་ནངས་བཞེ་ལུ་བ་མི་བཞོ། འདབ་ཆགས་ཁྱུང་གི་གཤོག་མི་བཅད། ལུན་སེལ་སྦྱོན་མེ་རྒྱུང་ལ་འཛེམས། གཡུང་དུང་ར་བ་གོ་མི་འདལ། དབང་གི་ཆུ་བོ་ཁ་མི་བསྐྱར། བཀའ་ཉགས་ཕྱག་རྒྱ་བཅག་མི་བྱ། གཡུང་དུང་མཁར་གྱི་རྒྱུང་མི་བཤལ། རྒྱུང་དང་སྤྲུག་གི་ཐེད་མི་གསུམ། རྒྱུང་གི་དམ་ཆོག་འདི་དག་རྣམས།¹⁵

མཐོང་རམ་ཏོགས་པའི་ཉམས་སྤངས། འདི་ནི་བདུད་རྩི་ཆེན་པོ་ཡིན། འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་སྦྱོན་མ་ཡིན། འདི་ནི་དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་ཡིན། གང་དག་འདི་དང་མི་ལྷན་ན། འཆི་བར་བྱེད་པའི་དུག་འཐུང་ཡིན། ལུན་ནག་གླིང་དགའ་འཁྱུལ་པ་ཡིན། དམ་ལ་དུས་འདས་ཆོག་པར་འགྱུར།¹⁶ ཞེས་གསུངས་སོ།།

བསྐྱབ་པ་ཁྱུང་པར་གྱི་དམ་ཆོག་ཏུ་བྱ་ཙ་ཏུ་སྦྱོད་པར་བྱ་བའི་དམ་ཆོག་ལ། མི་སྤངས་པར་བྱེད་པའི་དམ་ཆོག་ལ། དང་དུ་སྤངས་པའི་དམ་ཆོག་ལ། ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དམ་ཆོག་ལ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དམ་ཆོག་ལོ། རྒྱུ་སྦྱོད་པར་བྱ་བ་ནི། སྦྱོད་པ་ལྷན་གྲུབ་ལ་གནས་ཤིང་། ལེ་ལོ་སྦྱོམས་ལས་མ་ཡིན་པའི། སྦྱོར་བ་དང་ནི་སྦྱོལ་བ་དང་། མ་བྱིན་ལེན་དང་ཆོག་རྒྱུ་ལྷ། རྒྱུ་དུ་སྦྱོར་བ་ལྷ་བོ་ཡང་། མི་སྦྱོར་མི་ནོར་དོན་ལྷན་ཏེ། སྦྱོད་པར་བྱ་བའི་དམ་ཆོག་ཡིན།¹⁷ ཞེས་གསུངས་སོ། མི་སྤངས་པ་ནི། སྤངས་མེད་རྒྱ་རྒྱ་ལྷན་གྲུབ་པ་ཡི།¹⁸ དྲག་དོག་ཞེ་སྤང་འདོད་ཆགས་དང་། གཏི་ལྷན་ད་རྒྱལ་རྣམ་པ་ལྷ། མི་སྤངས་ལྷན་གྲུབ་གོ་ལ་བ་སྤེ། རིགས་ལྷའི་རྒྱ་རྒྱ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། ཏོག་ཏུ་མི་སྤངས་དགོས་པའི་མཆོག་¹⁹ ཅེས་གསུངས་སོ། དང་དུ་སྤངས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་བདུད་རྩི་རང་བཞིན་ཏེ། མང་ས་བྱི་ཆེན་བྱི་ཆུ་དང་། བད་མ་རྩ་བྱང་རྒྱུ་ཐེམས། བདེར་གཤེགས་དབུ་ལྷའི་བྱིན་རྒྱལས་

གྱིས། སྐྱེ་ལྔ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཉིད་དེ། ཡལ་ཡུམ་ཕྱག་རྒྱའི་སྐྱེར་སྣང་ཞིང་། རྟག་ཏུ་དང་དུ་སྤང་བར་
བྱའོ།³⁰ ཞེས་གསུངས་སོ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། སུང་པོ་ལྔ་ཡལ་ལྔ་ར་ཤེས་པར་བྱ། འབྱུང་བ་ལྔ་ཡུམ་
ལྔ་ར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ལྔ་སྐྱའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡི། སུང་པོ་ལྔ་དང་འབྱུང་བ་ལྔ། དབང་པོ་ལྔ་
དང་ཁ་དོག་ནམས། སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཡལ་ཡུམ་དུ། དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ།³¹ ཞེས་
གསུངས་སོ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ནི། གཞུང་དུ་སྦྱོད་པའི་དམ་ཚིག་གིས། དབྱེ་ལྔ་ཕྱག་རྒྱ་ལྔ་རུ་བྱུང་། །
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་གར་གསས་དང་། རྟོན་གསས་གནས་གསས་གསས་རྗེ་ལྔ། འདི་དག་ཉམས་པར་
འགྱུར་བ་ན། ཆོ་འདིར་ནད་མང་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་། བྱི་མར་ངན་སོང་འཁོར་བར་འབྱུངས། སྤྱག་
བསྐྱེད་སྤྱ་ཚོགས་ཉམས་ཐོང་འགྱུར།³² ཞེས་གསུངས་སོ། སྦྱོད་པ་རྒྱུན་གྱི་དམ་ཚིག་ལ་གསུམ། སྐྱེ་
གསུང་ཐུགས་ལ་གནས་ཤིང་ཉིད་གྱིས་དག་གཞོལ། དམ་ལ་གནས་ཞིང་ཐོས་འགྱུར་བསྐྱེད། སྦྱོད་པ་
དོན་ལ་གནས་ཤིང་ལེ་ལོའི་དག་སྦྱོང་། རང་བཞིན་ལྟ་བུའི་དམ་ཚིག་བཞི་སྟེ། སྤིང་གསུམ་ཡོངས་
བསྐྱོལ་གྱི་ལྟ་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་ཞིང་དག་གི་ལྟ་བ་དང་། དུག་ལྔ་རྩེ་བསྐྱེད་ལྟ་བ་དང་།³³ འཁོར་
བ་གནས་འགྱུར་གྱི་ལྟ་བའོ།

གལ་མདོ་ངེས་པའི་དམ་ཚིགས་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་ཁྲེལ་བའི་ཚུལ། མ་ཉམས་པའི་མདོ།
མཐར་ཕྱིན་པའི་རྟགས་སོ། མ་ཁྲེལ་བའི་ཚུལ་ལ་བཞི་སྟེ། བསྟེན་སྒྲུབ་ལྟ་བུས་མ་ཁྲེལ་བ། སྤི་ལྟ་སྦྱོབ་
དཔོན་གྱིས་མ་ཁྲེལ་བ། བཅེ་གདུང་མཆེད་ལུ་མ་གྱིས་མ་ཁྲེལ་བ། གཡོ་སྐྱེ་རང་སེམས་གྱིས་མ་ཁྲེལ་
བའོ། མ་ཉམས་པའི་མདོ་བཞི་ནི། ལྷ་བའི་མ་ཉམས་པ། ཞོར་ལ་མ་ཉམས་པ། རང་བཞིན་དུ་མ་
ཉམས་པ། དབང་མེད་དུ་མ་ཉམས་པའོ། མཐར་ཕྱིན་པའི་རྟགས་ནི། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ནི། དམ་
ཅན་འདུལ་ཞིང་མཐུ་རྩལ་ཆེ་བ། ཕྱིན་སྐྱབས་ཆེ་ཞིང་རིག་པ་ཆགས་པ། ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་འདོད་པ་
འགྱུབ་པ། མང་པོས་བཀྱར་ཞིང་གྲགས་པ་ཐོབ་པའོ།

ས་མ་ཡ་གྲེ་བྲག་གི་དམ་ཚིག་ལ། དགོས་པའི་དམ་ཚིག་ལྔ་བཅུ་ནི། དམ་ཚིག་གི་གནད་ལྔ།
དམ་ཚིག་གི་དུག་ལྔ། དམ་ཚིག་གི་རྩི་ལྔ། དམ་ཚིག་གི་ལྟ་བ་ལྔ། དམ་ཚིག་གི་རྒྱ་ལྔ། དམ་ཚིག་གི་གན
ས་ལྔ། དམ་ཚིག་གི་སྦྱོད་ལྔ། བྱ་བའི་དམ་ཚིག་ལྔ། མཐུན་པའི་དམ་ཚིག་ལྔ། བསྐྱེད་པའི་དམ་ཚིག་
ལྔའོ། རྟེན་ལ་གནད་ལྔ་ནི། ལྷ་བའི་ཤ་ཐོས་པའི་ཆང་། འཐིབ་པའི་གཉིད། ལེ་ལོ་བཏང་སྟོམས་སོ། རྟེ་
ལ་ཤ་ཁྲག་ལ་དད་ཆེན་ལ་མའི་ཁུ་ཁྲག་གི་ཤ་ལ་ཐར་བའི་དུས་མེད། ཐོས་པའི་ཆང་ལ་དད་ཆེན།

སེམས་ལ་བདུད་ཀྱིས་དབང་བྱེད། འཐིབ་པའི་གཉིད་ཆེན། ཡི་དམ་དང་ལྷ་དང་སོ་སོར་འགྲོ། ལེ་ལོ་
 ཆེན་མན་དག་གི་དོན་མི་རྟོགས། བཏང་སྟོམས་སུ་སོང་ན་འབྲས་བུ་མི་སྟེད་དོ། །དྲག་ལྷ་ནི། ད་རྒྱལ་
 ཁའི་དྲག་འདོད་ཆགས་མིག་གི་དྲག་ཞེ་སྤང་སེམས་ཀྱི་དྲག་གཏི་མུག་གཉིད་ཀྱི་དྲག་ཕྱག་དོག་ལུས་
 ཀྱི་དྲག་གོ། །དེ་ལ་ད་རྒྱལ་བྱས་པས་གཙན་གཟན་དུ་སྟེ། ཞེ་སྤང་བྱས་པས་སྤོང་བོར་སྟེ། ཕྱག་དོག་བྱས་
 པས་ཁྱི་རུ་སྟེ། འདོད་ཆགས་བྱས་པས་བྱ་རུ་སྟེ། གཏི་མུག་བྱས་པས་བྱའོ་སོང་དུ་སྟེ། །ཅི་ལྷ་ནི། སྟོབ་
 དཔོན་མཁས་པ་དམ་ཆོག་གི་ཅི། གྲོགས་མཐུན་སེམས་མཐུན་དམ་ཆོག་གི་ཅི། རྒྱ་རྒྱུ་ཡོ་བྱད་
 འཛོམས་པ་དམ་ཆོག་གི་ཅི། ལྷ་འོ་སྒྲལ་པ་བཟང་པོ་དམ་ཆོག་གི་ཅི། མཐོང་ཞིང་གོམ་པ་དམ་ཆོག་
 གི་ཅི། དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་མཁས་པས་མན་དག་བསྟན་པ་བདུད་ཅི་ཆེ། གྲོགས་མཆེད་མཐུན་པ་གཙིག་
 བད་གཙིག་གིས་སེམས་པ་བདུད་ཅི་ཆེ། རྒྱ་རྒྱུ་ཡོ་བྱད་འཛོམས་པ་མཐུན་རྒྱུ་འཛོམས་པ་དེ་བདུད་ཅི་ཆེ།
 ལྷ་འོ་སྒྲལ་པ་བཟང་པོ་དེ་ཡིད་ལ་བྱོད་པ་བདུད་ཅི་ཆེ། མཐོང་ཞིང་གོམས་པ་སྟོབ་དང་བསྟེད་པ་བདུད་
 ཅི་ཆེ་ལོ། །ལྷ་བ་ལྷ་ནི། ཡི་དམ་ལྷ་ནི་དངོས་བྱུང་ཏུ་ལྷ། སྟོབ་དཔོན་ཁོག་པའི་སྟིང་དུ་ལྷ། མཆེད་གྲོགས་
 དབྲལ་པའི་མིག་ཏུ་ལྷ། གསས་མཁར་གཙིག་གིས་བསྟུས་པའི་གཤེན་པོ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷ།
 གཤེན་པོ་རྟགས་ཀྱི་འདྲེས་པ་ནི། ཉིང་ལག་ཏུ་བལྟའོ། །དེ་ལ་ཡིད་དམ་ལྷ་མ་བརྗེད་པར་མ་བལྟས་ན།
 གཤེན་རྗེ་མེར་བསྐྱེད་སྤྱང་མགོའི་གནས་སུ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་ཁོག་པའི་སྟིང་དུ་མ་བལྟས་ནས། གཤེན་
 རྗེ་ཀལ་ལ་སྟོག་གི་སྟུ་གིས་སེམས་དྲན་པ་ལུས་གཏུབ། སྟོབ་དཔོན་གཙིག་པའི་གྲོགས་པོ་དབྲལ་པའི་
 མིག་ཏུ་མ་བལྟས་ན། མཆོ་ནག་གཏིང་མེད་ནང་དུ་ལྷང་། གསས་མཁར་གཙིག་པའི་གཤེན་མཆེད་ཡན་
 ལག་ཏུ་མ་བལྟས་ན། འཁོར་བའི་མུན་ནག་ནང་དུ་ལྷང་། རྟགས་ཀྱིས་འདྲེས་པས་གཤེན་པོ་ཉིང་ལག་
 ཏུ་མ་བལྟས་ན། མི་འདོད་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་མུང་ངོ། །རྒྱ་ལྷ་ནི། རྒྱ་མེ་སྟོན་ལྷ་
 བུ་དམ་ཆོག་གི་རྒྱ། དང་རྒྱ་རྒྱ་ལྷ་བུ་དམ་ཆོག་གི་རྒྱ། ཐེག་སྟོབས་ས་གཞི་ལྷ་བུ་དམ་ཆོག་གི་རྒྱ། སྟོ་
 སྟོབས་རྒྱང་ལྷ་བུ་དམ་ཆོག་གི་རྒྱ། ཤོང་ཡངས་ནམ་མཁའ་ལྷ་བུ་དམ་ཆོག་གི་རྒྱའོ། །དེ་ལ་རྒྱ་མེ་སྟོན་
 ལྷ་བུའི་དོན་མཐོང་པའི་རྒྱ་རུ་ཆེ། དང་རྒྱ་རྒྱ་ལྷ་བུ་དམ་ཆོག་མི་སྤང་སྟེ་རྒྱ་རུ་ཆེ། ཐེག་སྟོབས་ས་གཞི་ལྷ་
 བུ་དགའ་བ་དང་དུ་ལེན་པའི་རྒྱ་རུ་ཆེ། སྟོ་སྟོབས་རྒྱང་ལྷ་བུ་ཁུམ་པ་མེད་པའི་རྒྱ་རུ་ཆེ། ཤོང་ཡངས་
 ནམ་མཁའ་ལྷ་བུ་ཀུན་དང་མཐུན་ཏེ་རྒྱ་རུ་ཆེ་ལོ། །གནས་ལྷ་ནི། བྱམས་པ་ལྷན་པ་དམ་ཆོག་གི་གནས།
 སྟིང་རྗེ་བཙུང་ཆེ་བ་དམ་ཆོག་གི་གནས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དང་ལྷན་པ་དམ་ཆོག་གི་གནས།

ནམ་སྒྲིན་གྱིས་འཛིགས་པ་དམ་ཚིག་གི་གནས།^{༩༥} འཁོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དུ་གོ་བས་དམ་ཚིག་གི་
 གནས་སོ། རྫོང་ལྗེ་ནི། རང་རྒྱུད་བཟང་བ་དམ་ཚིག་གི་སྣོད། སྒྲོབ་དཔོན་གསུང་དང་མཐུན་པ་དམ་
 ཚིག་གི་སྣོད། གཤེན་རབ་བཀའ་བཞིན་སྒྲོད་པ་དམ་ཚིག་གི་སྣོད། བདེན་པ་བྱུང་དུ་མི་གསོད་པ་དམ་
 ཚིག་གི་སྣོད། རྒྱུན་དུ་གསུ་བ་དམ་ཚིག་གི་སྣོད་དོ། །བྱ་བའི་དམ་ཚིག་གི་སྣོད་ལྔ་ལ། བྱེད་གྱིས་མགོ་
 དྲངས། སྤང་གིས་གཞུང་བཀོལ། གཏོ་ཡིས་མཇུག་བསྟུ། མན་ངག་ཡིད་ལ་བཞག་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་ངག་
 འབྱུང་མི་སྟུ། གསང་བོན་དམ་ལོག་པོ་ལ་མི་སྟེལ། བླན་པོ་དང་བོན་གྲོགས་པོ་ལ་གྲལ་མི་བཏོད།
 མཐུན་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་ལྔ་ལ། ཡི་དམ་ལྟ་དང་མཐུན་པར་བྱ། སྒྲོབ་དཔོན་གསུང་དང་མཐུན་
 པར་བྱ། སྤང་སྤྱིད་ལྟ་འདྲེ་ཀྱན་དང་མཐུན་པར་བྱ། གྲོགས་གྱི་སེམས་དང་མཐུན་པར་བྱ། འཁོར་
 གཡོག་ཀྱན་དང་མཐུན་པར་བྱའོ། །བསྐྱབ་པའི་དམ་ཚིག་ལྔ་ལ། ཉ་གསུམ་སྟོང་ལ་མཚོད་བཤགས་
 རྒྱུན་དུ་བྱ། བསྟན་ལ་གནོད་པའི་ཞིང་བཅུ་འདུལ། རང་དབང་མེད་པར་གཞན་ལ་མི་སྒྱིན། རང་གིས་
 མི་ཤེས་པ་གཞན་ལ་མི་བསྟན་ནོ། །རང་གིས་གནས་མི་ཤེས་པ་གཞན་གནས་བྱས་ན་རང་རན་སོང་
 གསུམ་དུ་ལྷུང་ངོ། །སྒྲོད་པའི་དམ་ཚིག་བཙོ་བརྒྱད་ལ། མི་གདིང་བ་གསུམ། མི་བྱ་བ་གསུམ། མི་
 བཟང་བ་གསུམ། མི་བཅད་བ་གསུམ། མི་སྤང་བ་གསུམ། མི་བཏུང་བ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་མི་གདིང་
 བ་གསུམ་ནི། རྟག་ལྷགས་རྟ་ལྷགས་རྩ་མོང་གའ་པའི་ལྷགས་པའོ། །རྟག་ལྷགས་གདིང་ན་ལྟ་ལམ་
 རྒྱུན་དུ་ཡལ། རྟ་ལྷགས་གདིང་ན་རྒྱུད་གི་རྟ་བཞི་ཉམས། རྩ་མོང་ལྷགས་པ་གདིང་ན་དབང་ལྷན་སྤོན་
 པོས་འཕྲོག་མི་བྱ་བ་གསུམ་ནི། ལྷ་བ་ཉ་ལ་མིའི་བོན་མི་བྱ། གཏང་པ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལ་མདའ་
 མི་འཕང་། དག་ཟུན་མ་རྟོགས་པར་མི་འབྱུབ། ལྷ་བ་ཉ་ལ་མིའི་བོན་བྱས་ན་རང་དང་མིའི་སྟོག་བརྟེ།
 གཏང་པ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལ་མདའ་འཕང་ན་ལྟ་འདྲེ་ཡིད་གྱི་གཟུགས་ཅན་ལ་ཕོག་ དག་ཟུན་མ་
 རྟོགས་པ་འབྱུབ་ན་གཡེལ་ཁ་རང་ལ་ཆེའོ། །མི་བཟང་བ་གསུམ་ལ། ར་རྟ་བྱ་གསུམ་གྱི་ཤ་མི་བཟང་སྟེ།
 ར་ཤ་ཐོས་ན་སྒྲུ་ལ་འགམ་སྟེ་ལུས་ལ་རྩུ་འཕྲུལ་མི་འོང་། ར་ཤ་ཐོས་ན་འཛིག་རྟོན་གྱི་ལྟ་དང་འཁོན་ཏེ་
 ལྟ་དུག་ཡིན། བྱ་བའི་ཤ་ཐོས་ན་དམེ་ཤ་རུ་བསྟིག་གོ། མི་བཅད་པ་གསུམ་ནི། སང་གེའི་རལ་པ་
 དང་། ལྷའི་བསྐྱེད་ཤིང་མི་བཅད། གཉན་གྱི་སྤྲ་མཚོ་མི་སྐྱམ། དུག་རྩེ་ནག་པོ་མི་བཟུང་ངོ། །དེ་ལ་
 སང་གེའི་རལ་པ་ནི། གསུང་རབ་དང་མཚོད་རྟོན་གྱི་ན་བཟང་མི་བཟུ། བཟུས་ན་ཡིད་དུགས་སུ་སྟེ།
 ལྷའི་བསྐྱེད་ཤིང་ཡི་གེ་བཅད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་པ་ཁྲིའི་བར་དུ་ན་རག་ཏུ་ལྷུང་ངོ། །གཉན་གྱི་སྤྲ་མཚོ་

བྱ་བ་ལྷོ་བོ་བསད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུག་རྒྱུ་ལེན་པ་ལོ་ནང་དུ་སྒྲེལ། །དུག་རྒྱུ་ལེན་པ་བཟུངས་ན་མཁར་
མེད་དུ་སྒྲེལ། །མི་སྤང་བ་གསུམ་ནི། ལྷ་དང་སྤོབ་དཔོན་པ་མ་མི་སྤང་སྟེ། ཡིད་དམ་གྱི་ལྷ་སྤང་ན་ཐར་
བའི་ལམ་མི་གཏོད། སྤོབ་དཔོན་སྤང་ན་དངོས་གྲུབ་ཡལ་ནས་འཁོར་བར་འབྱུངས། པ་མ་སྤང་ན་
ཡིད་གྱི་གཟུགས་ཅན་དུ་སྒྲེ། མི་བཏུང་བ་གསུམ་ནི། ར་ཁྲག་འཐུང་བས་གཟི་བྱིན་ཉམས། ཉ་ཁྲག་
འཐུང་བས་དབང་བྱིས་འཛོལ། དབྱར་པའི་ཁུ་བ་འཐུང་ན་དབང་ཉམས། གང་ཟག་དབྱིས་པ་ལ། དེ་
ལ་གང་ཟག་གང་གིས་བསྐྱར་བསྐྱན་པ་ནི། དེ་ལ་གང་ཟག་བསོག་ཆུང་དང་། དམ་ལ་འབྲིག་པ། ལྷ་
བར་འཛིགས་པའོ།

ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ། ཡུལ་གང་ལ་བསྐྱར་བ་ནི། ཅ་བ་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་བསྐྱར་བའི་ཡུལ་
དེ་ནམས་ཡིན། སྐྱར་བའི་ཐབས་ཞེས་པ། བསྐྱར་བྱའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་དེ་ནམས་ལ། སྐྱའི་དམ་ཚིག་ལ།
བདེག་བཅོག་བརྟུང་བདེག་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཏེ། ཅེད་མོ་ཙམ་དུ་ཡང་མི་བྱ་བར་བསྐྱར་ས། དེ་བཞིན་དུ་མི་
ཚངས་སྤྱོད་མ་བྱིན་ལེན་ནམས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་བྱའོ། །གསུང་གི་དམ་ཚིག་ནི། རྒྱུན་དང་ཐ་
མ་ཚིག་རྒྱུབ་དག་འབྱུལ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཏེ། ཀྱ་རེ་འམ་གྲེ་མོ་ཙམ་དུ་ཡང་མི་བྱའོ། །ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཡིད་
ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཁར་སེམས་དང་། གཞོད་སེམས་དང་། འོག་པར་ལྷ་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཏེ། ཀྱ་རེ་ཅེད་མོ་སེ་
གོལ་ཡུན་ཙམ་ཡང་མི་བྱའོ།

སྒྲོན་ཞེས་པ་མ་བསྐྱར་བའི་སྒྲོན་ལ་བཞི་སྟེ། དམ་ཚིག་ཉམས་པའི་སྒྲ་ལྷས་དང་། རྣམ་
པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། ཉམས་པ་བསྐྱར་བའི་ཐབས་དང་། སྐྱར་བའི་ཚད་དོ། །དེ་ལ་ཉམས་
པའི་སྒྲ་ལྷས་ནི། བསམ་པ་མི་འགྲུབ་བར་ཚད་མང་། སྒྲོན་ལ་བུ་དང་ཆུང་མ་འཆི། ཡིད་དུ་མི་འོང་སྒྲ་
ཚིགས་འབྱུང་། །དམ་ཚིག་ཉམས་པའི་ཉམས་མེད་ན། །བདེ་བ་ཟད་ཕྱིར་ངན་སོང་འབྱུངས། །སྤྱི་
བསྐྱལ་དཔག་མེད་ཉམས་སུ་སྐྱོང་།³⁴ །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་སྒྲིན་ནི། སྤྱིར་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་
ཐམས་ཅད་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྒྲེ། །བྱད་པར་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་རྣམས་མཁར་མེད་དཔུལ་
བར་སྒྲེལ། །ཉམས་པ་བསྐྱར་བའི་ཐབས་ནི། སྐྱའི་དམ་ཚིག་ཉམས་གྱུར་ན། །རང་གི་རྩ་བའི་སྒྲ་
མའམ། །སྒྲ་མ་མེད་ན་སྒྲ་མ་ཡི། །སྒྲ་མ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བྱངས་ལ། །དེ་དང་མཐུན་པའི་སྤོབ་དཔོན་
དང་། །སྒྲ་མ་མཆོད་ལྷུ་མ་གྲོགས་རྣམས་བསགས། །ལུས་སྒོག་ནོར་ལ་མི་འཕང་བར། །སྤྱི་གདུང་
ཚིག་རྒྱུ་སྒྲོན་ལ་འབུལ། །ཤིན་ཏུ་གཞོད་འགྲོད་བཤགས་པ་འབུལ། །གནང་བ་བྱིན་ན་བསྐྱར་བ་

ཡིན། སློབ་མའི་འགྱུར་བཤགས་གྲུས་ཕུལ་བས། སློམ་སྒྲིབ་དབྱིས་པར་མ་གནང་ན། གཉིས་ཀར་ངན་སོང་འཁོར་བར་འབྱུང་ས། གཞུང་གི་དམ་ཚིག་ཉམས་གུར་ན། དབེན་པའི་གནས་སུ་བཞུགས་ནས་ཀྱང་། སློམ་སྒྲིབ་མཆོད་བརྟུང་བསྐྱུང་བརྟུང་འབད། ཉུགས་མཆོན་བྱུང་ན་བསྐྱང་བ་ཡིན།³⁶ བྲགས་གྱི་དམ་ཚིག་ཉམས་གུར་ན། སློམ་སྒྲིབ་དཔོན་སྒྲུབ་བྲགས་དྲུང་། དཀྱིལ་འཁོར་སྟོང་ལས་སྒྲིགས་པ་བཞེངས། མཆོད་བརྟུང་རྒྱ་ཆེད་པག་མེད་བྱ། བདེར་གཤེགས་གསུང་སྒྲིགས་འགྱུར་བཤགས་བྱ། སྒྲིག་སྟན་འོད་མཐོང་བསྐྱང་བ་ཡིན། ཡན་ལག་དམ་ཚིག་ཉམས་གུར་ན། ཚོགས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། ཚེ་ཆ་གདབ་དང་པར་གོང་འདོན། ལམ་འཕྲང་བཅོས་ཤིང་ཞིག་རལ་གསོ། སྒོག་འདོན་ཟང་ཟིང་སྒྱིན་པ་བཏང་། གཞུང་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འགྱུར་བཤགས་འབུལ།³⁷ ཞེས་གསུངས་སོ།

ཡོན་ཏན་ཞེས་པ་བསྐྱུངས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཆོ་འདི་སྒྲུ་ཆོ་མཐར་ཕྱིན་ཞིང་བསམ་པ་འགྲུབ། བདེར་གཤེགས་བྲགས་རྗེས་སྒྱུབ་ཅིང་དམ་ཅན་སྟོང་གོགས་བྱེད། སློམ་གོགས་མཆོད་མཉམ་པའོ། བྱི་མ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་རིག་འཛིན་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སྒྲུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་དམ་ཚིག་བསྐྱང་འགྲུར་ན། ཤེས་རབ་དམ་ཚིག་ཆེན་པོ་སྟེ། སྒྲུ་དང་ཡེ་ཤེས་འབྲས་བུ་ཐོབ། སྒྲུབ་གཤེན་དཔོན་གསས་དོན་རྟོགས་པས། བསྐྱུང་བར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་ཡིན། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རྣམ་པ་ཡིས། བསྐྱུང་བྱ་ཀྱན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི། ཀྱན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ་ཐིག་ལེ་མཆོག་ངང་གི་འདའ་བ་མེད་པ་ལ། ཉམས་པའི་ཆད་པ་འབྱུང་མི་འགྱུར།³⁸ ཞེས་གསུངས་སོ། མཐུན་པའི་དཔེ་ཞེས་པ་ལ། ཐུབ་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་དཔེ་མིག་གི་འབྲས་བུ་དང་འདྲ། སོ་མཚམས་གྱི་མཁར་བསྐྱུང་བ་དང་འདྲ། བྱང་གྱི་གཞུ་རྒྱུད་དང་འདྲ། དགུན་གྱི་འབྲགས་པ་དང་འདྲའོ། མ་ཐུབ་པའི་སྒྱུན་གྱི་དཔེ། རྩ་བའི་དམ་ཚིག་ཉམས་ན་ས་བོན་མེས་ཚིག་པ་དང་འདྲ། ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་ཉམས་ན་མེ་མར་རྒྱུད་གིས་བསད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ཟུར་གྱིས་ཉམས་ན་རྒྱུབ་གྱིས་ཕྱོགས་པ་དང་འདྲ། ཞར་ལ་ཉམས་ན་གསེར་དཔུལ་བུ་པ་ཞོམ་པ་འདྲ། ལྷའི་ཉམས་ན་དབང་མེད་རྒྱ་རྒྱུགས་པ་དང་འདྲ། ཀྱན་ཏུ་ཉམས་ན་ལྷོན་ཤིང་མགོ་བོ་བཅད་པ་དང་འདྲའོ།

དབང་གི་སྒྲོར།

རིམ་པ་དབང་གིས་བསྐྱོད་པ་ལ། ཞེས་པ། མདོར་བསྟན་པ་ནི། དམ་ཚིག་གི་སྟེང་ནས་དབང་གི་རིམ་པ་སྟོན་པའོ། རྒྱས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དབང་གི་རོ་བོ་དང་། རེས་ཚིག་དང་། དབྱེ་བ་དང་།

དབང་བསྐྱར་བའི་ཐབས་སོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། དྲི་མ་དང་བུལ་བ་མཆོག་
ཐུན་མོང་ལ་དབང་བསྐྱར་བའོ། དེས་ཆོག་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་དབང་ན། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ལས་དང་
སྒྲོད་པ་ལ་དབང་བས་ཀྱང་དབང་། ཡང་དག་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར་དབང་།
དོན་དམ་པ་རང་གི་སེམས་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་དབང་ངོ་། །དབྱེ་བ་ལ་ལྟ་སྟེ། ཕྱིའི་དབང་དང་།
ནང་གི་དབང་དང་། གསང་བའི་དབང་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དང་། མཐར་ཐུག་སྒྲ་ན་
མེད་པའི་དབང་ངོ་། །

ཐབས་ནི། དབང་ལྟ་བུ་པོ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་རེས་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་དབང་གི་གནས་
དང་གཅིག་ རྟེན་དང་གཉིས། སྟོབ་དཔོན་དང་གསུམ། སྟོབ་མ་དང་བཞི། སྤྱི་གཞི་དང་ལྔ།³⁶
དཀྱིལ་ལའོར་དང་དྲུག དེར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་བདུན། དབང་བསྐྱར་བའི་རིམ་པ་དང་བརྒྱད།
རྣམ་གྲངས་དང་དགུ དབང་བསྐྱར་བའི་གནས་དང་བཅུ། དབྱེ་བའི་ཐབས་དང་བཅུ་གཅིག་ སྒྲིབ་
པ་བྱང་བའི་ཆད་དང་བཅུ་གཉིས། ས་གང་ནོན་པ་དང་བཅུ་གསུམ། རྟེན་སྒྲིབ་དང་བཅུ་བཞི། བརྟ་དང་
བཙོ་ལྔ། དེར་འབྲེལ་བ་རིམ་པའི་མན་ངག་དང་བཅུ་དྲུག རྟེན་དང་བཅུ་བདུན། དགོས་པའི་དོན་དང་
བཙོ་བརྒྱད། རྟེན་པའི་ཆད་དང་བཅུ་དགུ མཐུན་པའི་དཔེ་དང་ཉི་ཤུ། དབང་བསྐྱར་བའི་འབྲས་བུ་
དང་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་གིས་སྟོན་པའི་དང་བོ་གནས་ལ་ལྟ་སྟེ། ཕྱིའི་གནས་ནི་བཀྲ་ཤིས་པ། ཡིད་དྲེའོང་བ།
ཉམས་དགའ་བ། ཡོན་ཏན་ཆངས་པའོ། །ནང་གི་གནས་ནི། གཟུངས་མ་མཆོན་དང་ལྟན་པ། མཁའ་
དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །གསང་བའི་གནས་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་དག་པའི་དབྱིངས་སོ། །ཤེས་
རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་ནི། རིག་པ་སྟོས་དང་བུལ་བའོ། །མཐར་ཐུག་པའི་གནས་ནི། བོན་ཀྱི་དབྱིངས་
རྣམ་པར་དག་པའོ། །

རྟེན་ཞེས་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། ཕྱི་ཡི་རྟེན་ནི་སྟོབ་མ་དང་པ་སྟེས་པའི་རྟེན་སོ། །ནང་གི་རྟེན་ནི། སྟོབ་
དཔོན་གྱི་ཞལ་ནས་གདམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་འབྱུང་བའི་རྟེན་སོ། །གསང་བའི་རྟེན་ནི། སྒྲ་མ་སྟོབ་
དཔོན་གྱིས་དོན་རྣམས་གནང་བའི་རྟེན་སོ། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ནི་དབང་རྣམས་རྫོགས་པར་
བསྐྱར་བའི་རྟེན་སོ། །མཐར་ཐུག་པའི་དབང་ནི་རིག་པ་ལ་རང་གིས་དབང་ཐོབ་པའི་རྟེན་སོ། །སྟོབ་
དཔོན་ཞེས་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། ཕྱིའི་སྟོབ་དཔོན་ནི། དབང་གི་སྟོབ་དཔོན་བྱ་བ་ཡང་། ཀུན་གྱིས་བྱ་བར་མ་
གསུངས་ཏེ། རྟེན་ཐུབ་ས་ནོན་གཟེ་བརྗེ་དེ་ཆེ། །ལ་མེས་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་མ་ཆད། །རྟེན་གཤམ་སྒྲིབ་མ་

ཆད་པ། རིགས་གྱི་ཆེ་བ་ཐོབ་པ་དང་། མཁས་པར་གྲགས་ཤིང་ཀུན་ཏུ་གཉེར། བྱིན་ཆེ་དབང་དང་
ལྷན་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཡོངས་གྱི་བཀུར་གནས་པ། ཉེ་ལྷ་བྱ་ལས་མ་གཏོགས་པ། གཞན་གྱི་བྱ་བར་
མ་གསུངས་སོ། ཞེས་བྱ་སྟེ་ཕྱིའི་སྟོབ་དཔོན་ནི། ཁང་གི་སྟོབ་དཔོན་ནི། བསྐྱེད་རྫོགས་རྣམ་པ་གསུམ་
གྱི་དོན་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའོ། གསང་བའི་སྟོབ་དཔོན་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དོན་ཐུགས་སུ་ཆུད་
པའོ། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ནི། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་ཐུགས་སུ་ཆུད་
པའོ། མཐར་ཐུག་པའི་སྟོབ་དཔོན་ནི། བོན་ཉིད་སྟེ་བ་མེད་པའི་དོན་དང་། ངང་དང་རང་བཞིན་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་དོན་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའོ།

སྟོབ་མ་ཞེས་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། ཕྱིའི་སྟོབ་མ་ནི། དབང་གི་སྟོབ་མ་བྱ་བ་ཡང་། ཀུན་གྱིས་བྱ་བར་
མ་གསུངས་ཏེ། ཉད་པ་ཆེ་ལ་སེར་སྣ་ཆུང་། ལེ་ལོ་ཆུང་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེ། འཕངས་མེད་ཡོན་
རྣམས་གྲུས་འབུལ་ཞིང་། སྟོབ་དཔོན་དབྱེད་ཀྱི་མིག་ལྷ་ར་འཁུར། བདེར་གཤེགས་བཀའ་ཆུད་ལུང་
ལ་མོས། གཤེན་རབ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་ལ་བརྩོན། གསང་སྒྲགས་བོན་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲུས། ཉེ་ལྷ་བྱ་ལི་
སྟོབ་མ་ལ། བྱིན་དབང་རྣམས་རྫོགས་པར་བསྐྱེད། ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོབ་མ་མི་བྱེད་པ་བརྒྱད་དང་
ལྷན་ཞིང་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྷན་པའོ། ཉེ་ལ་མི་བྱེད་པ་བརྒྱད་དང་ལྷན་པ་ནི། དད་པ་སྦྱོངས་
མེད་པ་སྐྱེས་དང་མི་བྱེད། ཉིང་འཛིན་གསལ་བས་ཡི་དམ་དང་མི་བྱེད། སྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པས་
གཟུངས་མ་དང་མི་བྱེད། བརྟུལ་ཤུགས་ཆེ་བས་དམ་རྩལ་དང་མི་བྱེད། དམ་ཆོག་གཙང་བས་དངོས་
གྲུབ་དང་མི་བྱེད་པ། བརྩོན་པ་ཆེ་བས་མཆེད་ལུས་དང་མི་བྱེད་པ། སྟིང་རྩེ་ཆེ་བས་སེམས་ཅན་དང་
མི་བྱེད་པ། སྟོད་པ་བཟང་བ་ཀུན་དང་མི་བྱེད་པ་དང་བརྒྱད་དོ། གསང་བའི་སྟོབ་མ་ནི། བརྟུལ་
ཤུགས་དང་ལྷན་པའོ། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྟོབ་མ་ནི། རིག་པ་དང་ལྷན་པའོ། མཐར་ཐུག་པའི་
སྟོབ་མ་ནི་སྟོ་གཤིས་ལ་ཐེབས་པའོ།

གྲིང་གཞི་ཞེས་པ། གྲིང་གཞི་ལ་ལྷ་སྟེ། ཕྱིའི་གྲིང་གཞི་ནི། སྟོན་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ་དེ།
རྟག་གཟིགས་གི་ཡུལ་འོལ་མོ་ལུང་རིང་དུ་སྐྱེ་འབྱུངས་པའི་དུས་སུ། གྲུའི་རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ་འཛིག་པོ་
བྱ་བ་ཡིས། ཐམ་པ་རྩུས་སྒྲུས་གསོལ་ནས་དབང་བསྐྱེད། ས་ཡི་ལྷ་མོ་གསེར་མདོག་མ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ས་
ཡི་ལྷ་མོ་བརྟན་མས་བཀྲ་ཤིས་བརྗོད་ནས། ཐམ་པ་སྐྱེ་བོར་བཞག་པ་ནི་ཕྱིའི་གྲིང་གཞི་འོ། ཁང་གི་
གྲིང་གཞི་ནི། སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ལ་འོད་གྱི་ལྷ་རི་སྟོ་མཐོན་གྱི་ཆེ་མོ་སུ། ཤིང་གི་ལྷ་མོ་འོད་ཆགས་

མས། ཤིང་ཐམས་ཅད་ལ་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཤིང་བེལ་པ་ལགས་ཏེ། བཀྲ་ཤིས་རྩལ་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་
བསྐྱར་བ་ནི་ནད་གི་གླིང་གཞིའོ། །གསང་བའི་གླིང་གཞི་ནི། དེ་ནས་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ལ། མཐིང་
གྲུར་གཡུ་འཐིབ་ཀྱི་གསལ་ཁང་དུ། ཡབ་དང་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་ཏེ། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
དོན་གཏན་ལ་ཕབ་བ་ནི། གསང་བའི་གླིང་གཞིའོ། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གླིང་གཞི་ནི་དེ་ནས་སྟོན་པ་
གཤེན་རབ་ལ། བདུད་ཀྱི་རི་ནག་འཛོམ་པའི་བྲག་ཐུག་ཏུ། བྱི་ནད་གི་བདུད་རྣམས་ཐམས་ཅད་དབང་
དུ་བསྐྱས་ཏེ། ལྷ་མོ་ཐུགས་རྩེ་བྱམས་མས་ལུང་བསྟན་ཏེ། བདུད་ཐུབ་པའི་དབང་དང་ལྷན་ནས་བདུད་
མོས་སྟོན་པ་ལ་མཚན་མ་བསྟན་པའི་དུས་སུ། སྤྱི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
དབང་ཐོབ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གླིང་གཞིའོ། །མཐར་ཐུག་གི་གླིང་གཞི་ནི། དེ་ནས་སྟོན་པ་
གཤེན་རབ་ལ། གཡུ་ལུང་ཤེལ་ཀྱི་བྲག་ཐུག་ཏུ་རིག་པ་རང་གསལ་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ནི། མཐར་
ཐུག་གི་གླིང་གཞིའོ།^{༡༠}

དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཞེས་པ་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སྟེ། བྱི་རྩལ་ཚོན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་།
ནད་ལུང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། གསང་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། མཐར་ཐུག་བོན་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྷོ། །འཇུག་
དང་ཞེས་པ་ལ། དེར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། བྱི་ལྷར་འཇུག་པ་ལ་བཅུག་སུམ་སྟེ། དང་པོ་ཁ་ནས་
ལུ་བ་འབུལ་བ་དང་། གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། སྟོབ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱིན་དབབ་པ་དང་། མཚན་མ་
བརྟག་པ་དང་། སྟོ་དབྱེ་བ་དང་། མིག་དབྱེ་བ་དང་། གདོང་གཡོག་བཟུ་བ་དང་། བྲུས་གསོལ་བ་དང་།
ཕྱིང་བ་སོན་གིང་དོར་བ་དང་། ལུབ་ཕྱོགས་སུ་དབང་གདན་ལ་འདུག་པ་དང་། དབང་རྩལ་རྣམས་
རྫོགས་པར་བསྐྱར་བ་དང་། དབང་རྒྱ་གདབ་པ་དང་བཅུག་སུམ་མོ། །ནད་ལྷར་འཇུག་པ་ནི། གཟུངས་
མའི་ཡུམ་མཚན་དང་ལྷན་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །གསང་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་
པའོ། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཉམས་སུ་བདེ་བ་སྟོས་པ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །མཐར་ཐུག་བོན་ཉིད་ཀྱི་
སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི། དོན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །

བསྐྱར་དང་ཞེས་པ། དབང་བསྐྱར་བའི་རིམ་པ་ནི་ལྷ་སྟེ། བྱི་རྩལ་གཤང་དང་འཕྲིང་བ་བུམ་
པ་མིང་དང་རྣམ་པ་ལྷོ། །དེ་ལ་མིང་ནི་གཤེན་ལྷ་དཀར་པོ་སྟེ། གསང་མཚན་ཡི་གེ་ཨ་ལས་
གདགས། །རྩེ་གར་གསལ་བཙན་པོ་སྟེ། གཤང་ནི་རྫོད་གསལ་གསང་བའོ། །འཕྲིང་བ་གསལ་རྩེ་

མྱེད་པོ་ལོ། །འཇམ་པ་གནམ་གསལ་དབྱིངས་རུམ་ལྷ། །ལྷ་དང་རྒྱས་དང་ནམ་པ་ཐབས། །དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་ལོ། །
ནང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་འབྲེལ་རྒྱས་སོ། །གསང་བ་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་འབྲེལ་བ་རྒྱས་སོ། །ཤེས་
རབ་ཡེ་ཤེས་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱས་སོ། །མཐར་
ཐུག་ནི་རིག་པ་རང་གསལ་ཆེན་པོ་དོན་དམ་པ་བོན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབ་པར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་གྲངས་
དང་ཞེས་པ། ཕྱ་བའི་རྣམ་གྲངས་ལྷ་པོ་དེ་ལ་སྒྲོས་པ་ནི་ཕྱ་རྩ་གཅིག་གོ། །གནས་དང་ཞེས་པ། དབང་
བསྐྱར་བའི་གནས་ནི། ཕྱི་ལུས་ལ་དབང་བསྐྱར། ནང་ངག་ལ་དབང་བསྐྱར། གསང་བ་ཡིད་ལ་དབང་
བསྐྱར། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་རིག་པ་ལ་བསྐྱར། མཐར་ཐུག་སྒྲ་ན་མེད་པའི་དབང་བྱང་ཚུབ་
སེམས་ལ་བསྐྱར་བ་དང་ལྟོ། །

བསྐྱར་དང་ཞེས་པ། དབང་བསྐྱར་བའི་ཐབས་ནི་ལྷ་སྟེ། ཕྱི་སྒྲགས་དང་། ཐུག་ཀྱང་དང་། ཉིང་
དེ་འཛིན་དང་། རྒྱས་དང་། ཆོག་བཤད་དང་ལྟོ་ནས་བསྐྱར་བའོ། །ནང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཀར་
དམར་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱར་བའོ། །གསང་བ་བདེ་བ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱར་བའོ། །ཤེས་རབ་
ཡེ་ཤེས་བདེ་བ་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱར་བའོ། །མཐར་ཐུག་བོན་ཉིད་སྟེ་འགག་མེད་པའི་
སྒྲོ་ནས་བསྐྱར་བའོ། །སྒྲིབ་པ་བྱང་ཚད་ཅེས་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། ཕྱི་དབང་རྫོགས་པས་ལུས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བྱང་།
ནང་གི་དབང་རྫོགས་པས་ངག་གི་སྒྲིབ་པ་བྱང་། གསང་བའི་དབང་རྫོགས་པས་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བྱང་།
ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་རྫོགས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་བྱང་། མཐར་ཐུག་སྒྲ་ན་མེད་པའི་
དབང་རྫོགས་པས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བྱང་ངོ་། །ས་ཞོན་ཞེས་པ། ས་གང་ཞོན་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། ཕྱི་དབང་
ཐོབ་པས་ས་དང་པོ་ཞོན། ནང་གི་དབང་ཐོབ་པས་ས་ལྷ་པོ་ཞོན། གསང་བའི་དབང་ཐོབ་པས་ས་
བརྒྱད་པ་ཞོན། ཤེས་རབ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པས་ས་བརྒྱུ་མན་ཆད་ཞོན། མཐར་ཐུག་སྒྲ་ན་མེད་
པའི་དབང་གིས་ས་བརྒྱ་གསུམ་ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ས་ཞོན་པའི་དབང་དང་ལྟོ། །རྟགས་
ཞེས་པ། ཕྱི་རྟགས་དབང་བསྐྱར་བའི་དུས་སུ་ཁ་ཆར་འབབ་པ་དང་། ནང་རྟགས་མཚན་ལྷས་བཟང་
པོ་འབྱུང་ངོ་། །གསང་རྟགས་དངོས་གྲུབ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྟེམས་པའོ། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དབང་
རྟགས་བྱོད་འབྱུང་ངོ་། །མཐར་ཐུག་པའི་རྟགས་མི་དམིགས་པའི་གྲོང་དུ་གྱུར་པ་དང་ལྟོ། །བད་
བསྟན་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། ལུང་ལས་ཀྱང་། བད་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྟེ། །འདྲེ་བས་སློང་སློང་གསང་
ཕྱིར་བསྟན།^༤ །ས་ཞོན་དོན་དང་བརྒྱུད་པའི་ཆོག་ །ཐུག་ཀྱི་བད་དང་རྣམ་པ་གསུམ། །འཇམ་པའི་

དབང་བད་བསྟན་པ་ལོ། །བཙུ་འདུས་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ལ་བསྟན། །དག་ནི་ཞང་ཁྱུང་སྒྲ་ལས་བྱང་། །ནང་གི་
དབང་བད་བསྟན་པ་ཡང་། །དབང་བསྐྱར་ལའོར་ལོའི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟན། །གསང་བའི་དབང་བད་བསྟན་
པ་ཡང་། །བདུད་ཅི་བུམ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟན། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དབང་བད་ཡང་། །རྩེ་འཕྲུལ་ཁོ་
གཉིར་ཕྱག་རྒྱ་བསྟན། །མཐར་ཐུག་སྒྲ་མེད་དབང་བད་ཡང་། །མཉམ་པ་ཉིད་གི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟན། །དག་
ཀུན་ཞང་ཁྱུང་སྒྲ་ལས་བྱང་།^{༤༩} །དེ་འབྲེལ་དང་ཞེས་པ། དེ་འབྲེལ་བའི་མན་དག་ལ་ལྟ་སྟེ། ཕྱི་བུམ་
པའི་དབང་རྫོགས་ནས། སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་གདམས་དག་སྦྱིན། ནང་གི་དབང་རྫོགས་ནས་བདེན་པ་
གཉིས་གྱི་གདམས་དག་སྦྱིན། གསང་བའི་དབང་རྫོགས་ནས་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་གྱི་གདམས་དག་
སྦྱིན། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་ཐོབ་ནས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཆེན་པོའི་གདམས་དག་སྦྱིན།
མཐར་ཐུག་སྒྲ་མེད་པའི་དབང་རྫོགས་ནས། དགོངས་པ་ཉམས་གྱི་གདམས་དག་སྦྱིན་པ་དང་ལྟོ།།

རྩེ་དང་ཞེས་པ་རྩེས་ལ་ཡང་ལྟ་སྟེ། ཕྱིའི་རྩེས་ནི་མདའ་དང་རལ་གྱི། མདའ་དར་དང་མེ་
ལོང་། བུམ་པ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་སྟེ། སོགས་པའི་རྩེས་སོ། །ནང་རྩེས་གཟུངས་མ་མཆན་དང་ལྟན་
པའོ། །གསང་བའི་རྩེས་ལུང་དང་རྟ་བདུད་ཅིའོ། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རིག་པ་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་
བའོ། །མཐར་ཐུག་པའི་རྩེས་ནི་ཀུན་གཞི་དྲི་མ་མེད་པའི་གྲོང་ངོ་། །དགོས་དོན་ཞེས་པ། དགོས་པའི་
དོན་ནི་ལྟ་སྟེ། ཕྱིའི་དགོས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་འདིར་ཡང་བཀྲ་ཤིས་པ། མཐུ་དང་གཟི་བྱིན་ཆེ་བའོ། །ནང་
གི་དགོས་པ་ནི། མཐུ་དབང་ཁྱིའི་འཕང་བཞིན་དུ་ཆགས་པའི་དགོས་པའོ། །གསང་བའི་དགོས་པ་ནི་བར་
དུ་གཙོད་པའི་མི་ཚུགས་པའི་དགོས་པའོ། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དགོས་པ་ནི་གཞན་དོན་རྒྱས་པའི་
དགོས་པའོ། །མཐར་ཐུག་པའི་དགོས་དོན་ནི། སྒྲ་མེད་པ་ཡང་དག་པའི་འབྲས་བུ་གྲུབ་པའོ། །རྩས་
པའི་ཆད་ཅེས་པ། རྒྱས་པའི་ཆད་ནི་ལྟ་ཆར་ལ་བྱུང་སྟེ། སྒྲ་མ་སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱས་པ་དང་ལྟན་པ་ལ།
དབང་དང་མན་དག་ལྟ་དུས་སྟེ། །མགོ་ལུས་སྒྲོག་ལ་མ་ཆགས་པར། །ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ཡོན་དུ་
དབུལ། །བྲ་དང་རྒྱང་མ་ཞོར་གྱི་དབྱིག་ །རྟ་དང་གྲང་པོ་རོལ་མའི་སྒྲ། །འཛམ་གླིང་རིན་ཆེན་གསེར་དང་
གཡུ། །རབ་དུ་གཅེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ཆགས་པ་མེད་པར་དབུལ་བར་བྱ། །རྒྱ་ཡི་མཆོག་དང་མ་
ལྟན་ན། །ཐང་དང་རྩ་ཤིང་སྦྱེས་པ་ཡི། །མཛེས་པའི་མེ་ཏྲག་དག་བཅུས་ལ། །ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་
གྲུས་པ་དབུལ། །མཐུན་པའི་དཔེ་དང་ཞེས་པ་ལྟ་ཆར་ལ་བྱུང་སྟེ། སྒྲས་གྱི་གདང་བུ་ལྟ་བུའོ། །གདས་
གྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔའ་བོ་ཆས་གྱིས་བརྒྱན་པ་ལྟ་བུའོ། །འབྲས་བུ་ཡིས་ཞེས་པ། གྲུབ་པའི་འབྲས་

བུས་ལྷ་ཆར་ལ་བྱུང་སྟེ། བདུད་བཞི་ཟེལ་གྱིས་ནོན་པའོ། དེ་ཡང་གོང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་
པས་རང་གི་ཕུང་པོ་ལྷ་དང་ལྷ་མོར་གྲེས་པས་ལྷ་འི་བུའི་བདུད་བཅོམ། ཕུང་པོ་ལྷ་དང་ལྷ་མོར་གྲེས་པས་
ཉོན་མོངས་པའི་ཟུག་རྩ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཅོམ། ཉོན་མོངས་པའི་ཟུག་རྩ་མེད་པས་སྒྱེ་
བ་ཕྱིས་མི་ལེན་ཏེ། ཕུང་པོ་ལུས་ལེན་གྱི་བདུད་བཅོམ། སྒྱེ་བ་ཕྱིས་མི་ལེན་པས་སྒྱེ་གི་གཉིས་སུ་མེད་
པ་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་པའོ། །རིམ་པ་དབང་གིས་བཟོད་པའོ།

ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོང་།

ད་ནི་ཉམས་སུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བླང་བ་བསྟན་ཏེ། ཉམས་སུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བླང་།
ཞེས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་ཏེ། དབང་ཐོབ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲོམ་པའོ།

སྒྱུ་ཁོག་རྩིས་འགོ་དམིགས་དབྱེ་སྟེ། ཞེས་པ། གསལ་བ་མིང་གིས་མདོར་བསྟན་པའོ། །ཀྱུས་
པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྱུ་ཁོག་བསྟན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྩིས་འགོ་
བསྟན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་དང་གསུམ་མོ། དེ་ལ་དང་པོ་སྒྱུ་
ཁོག་བསྟན་པ་ལ་དོན་བདུན་ཏེ། ཆོག་སྤང་གིས་བསྒྲོམ་པ་སྤང་གཤེན་པ་དང་། ཐུགས་བརྟག་པས་
དག་བགེགས་འདུལ་བ་འཕྱུལ་གཤེན་པའི་བསྒྲོམ་པ་དང་། སེམས་དག་བ་ལ་ཡིད་བསྒྲོམ་པ་དག་
བསྟན་པ་དང་། རིག་པའི་དོན་ལ་མ་ཡེངས་པར་བསྒྲོམ་པ་བྱང་སྤང་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཡིད་
གཞུང་མཉམ་བཞག་ཨ་དཀར་བའི་བསྒྲོམ་པ་དང་། རིག་པའི་དོན་བརྟག་ཅིར་ཡང་བསྐྱར་དུ་འདོད་
པ་ཡོ་གཤེན་པའི་བསྒྲོམ་པ་དང་། ཅི་ལ་ཡང་མི་སེམས་ཡོ་ནས་ལྷན་གྱུ་བ་པ་བྱུང་པར་ཆེན་པོའི་བསྒྲོམ་
པ་དང་བདུན་ནོ། །དེ་ལ་སྤང་གཤེན་པ་ལྷ་འདྲེའི་སྤང་བ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱ་སྟེ། སྤང་གཤེན་
པ་ནི་ཆོག་ལ་དོན་ལྷོས་ཏེ་སྤང་གིས་བསྒྲོམ་པ་ནི། བསྒྲོམ་མེད་པའི་བྱར་བོ་སྒྱུ་སྤང་ལྷེ་ལྷེ་དང་བྱུང་མེད་
པས།^༩ བོན་ལེའུ་རེ་ཡི་ནང་དུ་ཡོན་བདག་གཅིག་མི་སྒྲོམ་མི་སྤྲིད་པས། དེ་ད་ལྷའི་ཡོན་བདག་དེ་ཡིན་
པར་བསྒྲོམ། བོན་པོ་གཅིག་མི་སྒྲོམ་མི་སྤྲིད་པས་དེ་ད་ལྷའི་བོན་པོ་དེ་ཡིན་པར་བསྒྲོམ། དེ་ལ་པན་
ཡོན་གཅིག་མི་ཡོང་མི་སྤྲིད་པས་དེ་ད་ལྷའི་ཡོན་བདག་དེས་ཐོབ་པར་བསྒྲོམས་པས། ཏིང་ངེ་འཛིན་
གྱིས་ཁོག་ཕུབ་པའོ། །འཕྱུལ་གཤེན་ཞེས་པ་རྩ་འཕྱུལ་གྱིས་དག་བགེགས་འདུལ་བ་ལ་བྱའོ། །འཕྱུལ་
གཤེན་པས་ཐུགས་ཀྱི་བརྟག་པ་དག་བགེགས་འདུལ་བར་བསྒྲོམ་སྟེ། ཡི་དམ་ལྷའི་ངང་ནས་བསྟན་

པའི་བར་ཚད་བསྒྲུབ་ཏེ། དེ་ཡང་བསྒྲུབ་པའི་ཞིང་བཅུ་ལྟེ། བསྟན་པ་བྱུང་དུ་གསོད་པ། བཀའ་དམ་གཙོག་པ། དགོར་ལ་སྒྲོམ་པ། མ་ཉེས་སྟབས་ལ་གཙོད་པ། བསྟན་པའི་སྒྲུབ་པའི་དག་བདུད་དང་སྒྲིན་པོ། སྤང་བའི་དག་དང་གཞོན་པའི་བཞུགས། བཀའ་དམ་ལ་འགལ་བ་ནམས་བསྒྲུབ་པའོ། །དག་བསྟན་ཞེས་པ་འདུས་བྱས་གནས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བྱ་ལྟེ། དག་བསྟན་པས་སེམས་དག་ལ་ཡིད་བསྟན་པའི་བསྒྲོམ་ལྟེ། དག་བའི་ལས་ལ་ཡིད་བསྟན་ནས་དག་བཅུ་ཚད་མར་སྒྱུད། དེའི་འགལ་ཆེན་མིག་བཅུ་སྤངས་ནས་བསྒྲོམ་པའོ། །དྲང་སྟོང་ཞེས་པ་རང་དྲང་པོས་གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྟོང་བ་ལ་བྱ་ལྟེ། དྲང་སྟོང་པས་རིག་པའི་དོན་ལ་མ་ཡིངས་པར་རང་གསལ་དུ་བསྒྲོམ། །ཨ་དཀར་ཞེས་པ་བསྟན་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱ་ལྟེ། ཨ་དཀར་པས་བྱང་རྒྱལ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྒྱུད་དེ། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ནས་བསྒྲོམ་པའོ། །ཡེ་གཤེན་ཞེས་པ་ཡེ་དེ་རི་བཞིན་གྱིས་བསྒྲོམ་པ་ལ་བྱ་ལྟེ། ཡེ་གཤེན་པས་རིག་པ་ཅིར་ཡང་འགྱུར་བ་འོད་གྱི་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུར་བསྒྲོམ་པའོ། །ལྷན་གྲུབ་ཅེས་པ་ཡེ་ནས་བྱ་བཅུའ་བྲལ་བ་ལ་བྱ་ལྟེ། ལྷན་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལྷན་གྲུབ་བྱུང་བའུ་དུ་བསྒྲོམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་པ་དགུའ་ལྟ་གཤེན་སྤྱིད་གཤེན་གཉིས་ཀྱི་བསྒྲོམ་པ་མི་སྟོན་ཅི་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ནི་ཆོག་ལ་དོན་ལྟོས་ནས་སྤང་ཐོག་ནས་བསྒྲོམ་པས། སྤང་གཤེན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་མ་བསྟན་པའོ། །

ད་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྩིས་འགོ་བསྟན་པ་ལ་ནམ་པ་ལྟེ། ཡུལ་གང་དུ་མཛད་པ་དང་གཅིག་སྟོབ་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པ་དང་གཉིས། རྩོགས་གང་དུ་གཏོགས་པ་དང་གསུམ། དོན་ཆེད་ཅི་ཡི་དོན་དུ་མཛད་པ་བཞི། དགོས་པ་བསྟན་པ་དང་ལྟེ། དེ་ལ་རྩིས་འགོ་ཞེས་པ་སྤང་གྱི་རྩིས་འགོ་ལ་མའི་དབུ་ལ་དྲངས་པའོ། །ཡུལ་དང་ཞེས་པ་ནི། ཡུལ་གང་དུ་མཛད་པ་ལྟེ། ཡུལ་ནི་གཡུ་ལུང་གེལ་གྱི་བྲག་ལུག་ཏུ་མཛད། སྟོབ་དཔོན་གང་ཞེས་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་གསང་བ་འདུས་པས་མཛད། རྩོགས་གང་ཞེས་པ་ནི། རྩོགས་ཨ་དཀར་སྤྲུགས་ཀྱི་རྩོགས་སུ་གཏོགས། དོན་ཆེད་ཅེས་པ། དོན་ཆེད་ནི་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གཤེན་པོ་ནམས་ཀྱི་དོན་དུ་མཛད། དགོས་པ་ཞེས་པ་ནི། ཆོ་གཅིག་གི་སྒྲུབ་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དགོས་པའོ། །ལྟ་ཞེས་པ། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དོན་ལ་རྩིས་པས་དོན་འགོ་ལྟ་བུར་བའོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལ་ལྟེ། ཆས་བཞག་ལྟའི་གཞི་མར་བསྒྲོམ་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དོན་ལ་མི་ཡིངས་པར་བསྒྲོམ་པ་དང་། སྤྲུགས་ལྟའི་སྒྲུབ་བྱེད་པར་བསྒྲོམ་པ་དང་། རྩྱག་རྒྱ་ལྟའི་སྒྲུབ་པ་མཚོན་པར་བསྒྲོམ་པ་དང་། ཡིག་འབྲུ་ལྟའི་རྒྱ་ཡིན་པར་བསྒྲོམ་པའོ། །དེ་ཡང་དམིགས་ནི་ཞེས་

པ་སྒར་གྱི་རྩ་ཚིག་བཀའ་ནས་སྟོན་པའོ། །གཞི་དང་ཞེས་པས་ཆས་བཞག་ལྟའི་གཞི་མར་བསྒྲུབ་སྟེ། དེ་
ལ་གཉིས། སྒྲུའི་ཆས་བཞག་དང་། རྒྱན་གྱི་ཆས་བཞག་གོ། །དེ་ཡང་སྒྲུའི་ཆ་ལུགས་ནི། རང་བཞིན་ཆ་
ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པའོ། །བརྒྱན་གྱི་ཆས་བཞག་ལ་ལྟ་སྟེ། དབུ་རྒྱན། སྟོང་དགྱིས། སྒྲིང་
གཡོག་ཕུ་རུང་། གཙང་གོས་དང་ལྟའོ། །ཡང་ཁྱོ་བོ་ཆས་བཞག་ལ་ལྟ་སྟེ། ཞབས་བགྲང་པ་དང་། སྒྲུ་
འགྱིང་བ། རྒྱན་བསྒྲོག་པ། ཆོམས་གཙོགས་པ། ཕྱག་དང་གདེང་བའོ། །ཡང་ཁྱོ་བོའི་རྒྱན་ཆ་ལྟ་སྟེ།
སྟག་ལུ་དང་། གཡང་གཞི་དང་། ཤམ་ཐབས་དང་། ཐོད་འཕྲེང་དང་། སྒྲུལ་ནག་གི་སྒྲུ་ཆིངས་དང་
ལྟའོ། །དེ་ཡང་བསྐྱས་ན་ནི་བའི་ལྟ་རྒྱན་བཅུ་གསུམ་ཆང་བ། ཁྱོ་བོ་ལ་དྲུའི་ཁྱོད་ཆས་བརྒྱད་ཆང་བ།
སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཆས་ཆང་བའོ། །

མ་ཡེངས་ཞེས་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མ་ཡེངས་པར་སྒྲོམ་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོ་
དང་། དེས་ཚིག་དང་། དབྱེ་བ་དང་། ཉམས་སྒྲིབ་པའི་ཐབས་དང་། བསྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ཡང་
ངོ་བོ་ནི་ཐུགས་རྩིས་ལ་བསྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པ་རྟེན་ལྟར་ཡང་མཁུན་པས་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེས་
ཚིག་ནི། ཉིང་ནི་མི་གཡོ་བ། ངེ་ནི་གནས་པ། འཛིན་ནི་མི་གཏོང་བར་བརྟན་པར་བྱེད་པའོ། །དབྱེ་བ་
ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲིབ་དབྱེ་བ་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །སྒྲིབ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་
འཛིན་དང་། ཀྱན་དུ་སྒྲིབ་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། རྒྱུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། བརྒྱད་
ཅུ་རྩ་གཅིག་འབྲུང་སྟེ་གཞུང་གཞན་དུ་བཤད།

དེ་ཡང་འདིར་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་དང་པོ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ལ། དེ་ནི་མ་ནོར་
བ་ལ་བྱ། བཞིན་ནི་མ་བཙོས་པ་ལ་བྱ། ཉིད་ནི་གཤེས་ལ་མེད་པ་ལ་བྱ། ཉིང་ནི་མ་ཡེངས་པ་ལ་བྱ།
འཛིན་པ་ནི་དོན་དེ་མི་གཏོང་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་ལ་དོན་བདུན་ཏེ། བསྒྲོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་།
འཇུག་པའི་རྒྱ་དང་། སྒྲོམ་པའི་ཐབས་དང་། མཐོང་བའི་ཆད་དང་། གནས་པའི་ལུགས་དང་། མཐུན་
པའི་དཔེ་དང་། སྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་དེ་བཞིན་ཉིད་བསྒྲོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྣམ་རྟོག་
རི་བོ་རྩེ་ནས་གཞོམ་པའི་སྒྲིབ་བསྒྲོམ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་དུག་ལྟ་ལས་ཀྱུར་པའི།
ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་མཐུ་བརྟན་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་མཐུག་ལ་སྤྲ་ཞིང་ཁེངས་པས་དེ་
འཛོམ་པའོ། །འཇུག་པའི་རྒྱ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རགས་པ། འབྲུལ་སྒྲིབ་གཉེན་པོ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པ་བོན་ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་ཆེན་པོའི་རང་ལས་འཇུག་ སྒྲོམ་པའི་ཐབས་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་བྱུང་བདལ་

ཆེན་པོའི་ངང་ལ་སྒོ་ཁྲག་པར་བཞག་ལ། ཞི་ཁྲོ་གང་ཡིན་པ་སྒོམ་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་གསལ་གདབ་ལ་
བསྒོམ་མོ། མཐོང་བའི་ཆད་ནི། བོན་ཐམས་ཅད་གང་ལ་ཡང་དམིགས་པ་མེད་པར་མཐོང་། གནས་
པའི་ལྷགས་ནི། ཅི་ལ་ཡང་མི་རྟོག་ ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས། ཅི་ལ་ཡང་མི་ཆགས་པ། ཅི་ལ་ཡང་མི་རེ་བ།
འདས་པའི་རྗེས་མི་གཅོད། མ་འོངས་པའི་སྒོར་མི་བསྟ། ད་ལྟའི་ཤེས་པ་ལ་ཅིས་གདབས་མེད་པ། སྒོ་
རང་གྲོལ་གཏུག་མར་གནས་པའོ། མཐུན་པའི་དཔེ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། སྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་དམིགས་
མེད་བོན་གྱི་སྒྱ་སྒྲེ་འགག་མེད་པ་ཐོབ་པའོ།

དེ་ནས་ཀུན་རྒྱུ་སྒྲིབ་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ། ཀུན་རྒྱུ་ནི་མ་ལུས་པ་ལ་བྱ། སྒྲིབ་ནི་སྤྱིང་རྗེའི་ཡུལ་
མ་བསྐྱེབ་པར་གསལ་བ་ལ་བྱ། ཉིང་རེ་ནི་སྤྱིང་རྗེ་སྐད་ཅིག་མ་རྒྱན་མ་ཆད་པ་ལ་བྱ། འཛིན་ནི་སེམས་
ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པར་འཛིན་པ་ལ་བྱ་བའི་དེ་བདུན་ཏེ། བསྒོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྤྱག་
བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་གཏིང་ནས་སྒྲིབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་སྟེ། བདག་དང་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་
ཅན་རྣམས། སྤྱག་བསྐྱེལ་བསམ་གྱི་མི་བྱུང་བ་དེ་ལ་ཐར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལྷོ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ནི། བྱུང་
པའི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་འཇུག་སྟེ། མ་རིག་འབྲུལ་བའི་སེམས་རྣམས། བོན་ཉིད་དོན་གྱི་སྤྱིང་པོ་
ཡང་དག་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས། འབྲུལ་བ་རང་ཁ་མ་རང་བདག་འཛིན་པའི་དོན་ལ་ཞེན་པའི་སྤྱིང་
རྗེའོ། སྒོམ་པའི་ཐབས་ནི། ཆད་མེད་བཞིའི་བྱགས་རྗེས་བསྒོམ་སྟེ། རིགས་དྲུག་སྟེ་བཞི་རྒྱུད་ལྷན་
བསྐྱེས་པ་རྣམས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བཅིང་ནས། རྣམ་རྟོག་འབྲུལ་བའི་དོན་ལ་ཞེན་པ་སྤྱིང་
རྗེ་སྟེ། དེ་ལ་སྤྱིང་རྗེ་ཆད་མེད་པ་ནི། ལུ་གཅིག་པའི་མ་ལྟར་བསྒོམ། དེ་ནས་བྱམས་པ་ཆད་མེད་པ་ནི།
སྐྱབས་མགོན་དམ་པའི་སྐྱ་མ་ལྟ་བུར་བསྒོམ། དེ་ནས་དགའ་བ་ཆད་མེད་པ་གཟི་མདངས་སྟོབས་
མཚོག་གཏིང་ནས་རྟོད་པ་ལྟ་བུར་བསྒོམ། དེ་ནས་བཏང་སྟོམས་ཆད་མེད་པ་ཡོངས་ལ་བྱུང་འདུལ་ཉི་
མ་ཤར་བ་ལྟ་བུར་བསྒོམ་མོ། ཉིང་ལ་ཞི་ཁྲོ་གང་ཡིན་གསལ་གདབ་བོ། མཐོང་བའི་ཆད་ནི། ཐམས་
ཅད་བྱགས་རྗེས་བཟུང་བའི་ཡུལ་དུ་མཐོང་། གནས་པའི་ལྷགས་ནི། སྤྱིང་རྗེ་བདག་བྱོགས་མེད་པའི་
ངང་ལ་གནས། མཐུན་པའི་དཔེ་ནི། བྱ་པོ་རོག་གི་མིག་ལྟ་བུ་སྟེ། པོ་རོག་དེ་ཡང་མཐོ་ཡམ་ཤིང་དྲང་
པོའི་ཁ་ལ་འབབ་སྟེ། གཞུགས་མ་འགྱུར་མགོ་དྲང་པོར་བཞིག་སྟེ་ལྷོ་མིག་ཐད་ཀ་ལ་བལྟས་པས་སྤྱིང་
ན་ཅི་འགོ་བ་དང་། འོག་ན་གང་གནས་པ་ཀུན་དུས་གཅིག་རྒྱུ་མཐོང་བ་བཞིན། ཀུན་རྒྱུ་སྒྲིབ་གི་ཉིང་
འཛིན་ལ་སྒོ་བཞག་པའི་དུས་ན། གང་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྤྱིང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ཡང་མཐོང་། འོག་གི་

དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡང་མཐོང་སྟེ། མདོར་ན་ཡ་ཐ་རྒྱལ་བའི་དགྲིལ་
ལའོར་ནས། མ་ཐ་དཔུལ་བའི་འཛིགས་ཚོགས་ཡན་ཆད་རིག་ཅིང་རྟོགས་པའོ། །བསྐྱེད་པའི་འབྲས་
ལུ་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྤྱོད་ཐོབ་པའོ།།

དེ་ནས་རྒྱུའི་ཉིང་འཛིན་ནི། མ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྤྱོད་པའི་ཆོ་འབྲུལ་འདྲ་དང་
ཡིག་འབྲུ་རྒྱུ་ལས་བསྐྱེད་པས། རྒྱུའི་ཉིང་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་བདུན་ཏེ། རྒྱུའི་ཉིང་འཛིན་སྒྲོམ་དགོས་
པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ལའོར་པའི་ཞིང་ས་རྒྱུ་ནས་བསྐྱོགས་པའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་སྟེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
རྒྱུ་རྒྱུན་ལས་སྤྱོད་ཞིང་སྤྱོད་པས་ལའོར་ཞིང་འཕེལ་བས། དེ་བསྐྱོགས་པར་བྱེད་པའོ། །འཇུག་པའི་རྒྱུ་འོད་
དང་ཡིག་འབྲུ་ཁ་དོག་ཕྱག་མཚན་ལ་འཇུག་གོ། །བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ནི། དགྲིལ་ལའོར་རྣམ་པ་གསུམ་
དུ་མཐོང་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་དགྲིལ་ལའོར། ཉིང་འཛིན་གྱི་དགྲིལ་ལའོར། མཚན་མ་རྩལ་ཚོན་གྱི་
དགྲིལ་ལའོར་དང་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལས་བསྐྱེད་པ་དང་། གདན་
བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷ་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཞི་ཁོ་གང་ཡིན་གསལ་བཏབ་ནས་བསྐྱོམ་པའོ། །གནས་པའི་
ལུགས་སྒྲུང་བ་ལྟའི་དགྲིལ་ལའོར་དུ་གནས། མཐུན་པའི་དཔེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན་ཕྱིའི་རྒྱུ་མཚོའི་གླིང་ན། རིན་པོ་ཆེ་འོད་དཔུང་གི་ཆལ་ན། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
སྤངས་ནས། མི་རྒྱུ་བ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཕྱི་མོ་ལ་བཏགས་གིང་བསྐྱོར་ཞིང་མཚོད་པ་ལུ་ཏེ། སྒྲོན་ལམ་
བཏབ་ན་རི་ལྷར་འདོད་པ་འབྱུང་ཞིང་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ཟད་པ་མེད་པ་འབྱུང་བ་དང་འབྲས་བུ་ན།
དོན་དུ་བདག་གི་རིག་པས་འགོ་བ་གང་ལ་མོས་གིང་འདུལ་བ་རྣམས་ལ་ཞི་ཁོ་སྤུར་པའི་དགྲིལ་ལའོར་
རི་སྟོང་ཅིག་བསྟན་ཡང་། ཉིང་འཛིན་རིག་པའི་དགྲིལ་ལའོར་ལ་ཟད་པ་མེད། སྤྱི་བ་མེད། སྟོང་བ་
མེད་པར་འབྱུང་ཞིང་འགོ་བའི་དོན་རྒྱུ་ལག་བྱེད་པར་མཛད་དོ། །བསྐྱེད་པའི་འབྲས་ལུ་ཅིར་ཡང་སྤྲུལ་
པའི་སྤྱོད་ཐོབ་པའོ།།

ཉམས་སུ་སྤང་བའི་ཐབས་ལ་གསུམ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ནི། སྟོང་ཞིང་བདག་
མེད་པའི་མཐའ་ཡས་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་སྤངས། ཀྱན་ཏུ་སྤྲང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆད་མེད་བཞིས་འགོ་
བའི་དོན་བྱེད་པས་ཉམས་སུ་སྤངས། རྒྱུའི་ཉིང་འཛིན་ནི་དམིགས་པའི་ལྷ་སྤྲུག་རྒྱུ་ཆེན་པོ་གསུམ་
གྱིས་འགོ་བའི་དོན་མཛད་པས་ཉམས་སུ་སྤངས། དེ་ལ་རྒྱུའི་ཉིང་འཛིན་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
བདག་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཚུལ་དུ་ཉམས་སུ་སྤང་སྟེ་བདག་གི་སྤྲུག་སུ་བདེ་བར་

གཤེགས་པ་རུང་བར་བྱ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཉམས་སུ་བྲལ་བ་དང་། དམ་
ཆོག་སེམས་དཔའ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲས་སུ་བདག་རུང་བར་བྱ། གཉིས་སུ་མེད་པ་ལས་གྱི་
སེམས་དཔའ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་དུ་ཉམས་སུ་བྲལ་སྟེ། འགྲོ་བའི་དོན་ཐོགས་པ་མེད་པ་བྱའོ། །རེ་
རེ་ལ་ཡང་ཕྱི་ལྟར་ཉམས་སུ་བྲལ་བ་དང་། བར་ལྟར་ཉམས་སུ་བྲལ་བ་དང་། གསང་བ་ལྟར་ཉམས་སུ་
བྲལ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་ཏུ་ཉམས་སུ་བྲལ་བའོ། །དེ་རྣམས་ཉམས་སུ་བྲལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རགས་
པའི་དངོས་པོ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་ཉམས་སུ་བྲལ་བ་དང་། སྤ་བ་མི་དམིགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་
ཉམས་སུ་བྲལ་བའོ། །རགས་པའི་དངོས་པོ་སྤྱང་བ་ནི། འཛིན་ཏེན་ཁམས་རྣམས་མ་ལུས་ཀུན། རི་ཡི་
ཁྱི་གིས་བསྐྱེད་སྤྱངས་ནས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གསལ་བསྟོམ། ཁྲ་སྤ་བ་ཉམས་སུ་བྲལ་བ་ནི། མ་
ཡངས་ངང་ལ་གནས་པའོ། སྟོང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དོན་གསལ་བསྟོམ་པའོ། །ཉམས་སུ་བྲལ་བའི་འབྲས་
བུ་ནི། སྤྱུ་གསུང་ཐུགས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །

སྤྱུགས་ལྟའི་སྤྱུ་བསྐྱེད་པར་སྟོམ་པའི་དོན་ལ་ལྟ་བུ་སྟན་ཏེ། སྤྱུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། དེས་ཆོག་
དང་། དབྱེ་བ་དང་། བཟུངས་པའི་ལུགས་དང་། བཟུངས་པའི་འབྲས་བུ་སྟན་པའོ། །དེ་ལ་སྤྱུགས་ཀྱི་ངོ་
བོ་ནི། བརྫོད་མེད་སྤྱིའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །དེས་ཆོག་དོན་ལ་སྤྱུགས་པའི་ཕྱིར་སྤྱུགས་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། རྒྱུ་མ་ནོར་བ་རྩ་བའི་སྤྱུགས་དང་། བསྐྱེད་པ་རྒྱེན་གྱི་སྤྱུགས་དང་། བཟུངས་
པ་ལས་གྱི་སྤྱུགས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་མ་ནོར་བ་རྩ་བའི་སྤྱུགས་གསུམ་སྟེ། གནས་པའི་སྤྱིང་པོ་དང་། མི་
འགྱུར་བའི་སྤྱིང་པོ་དང་། གསང་བའི་སྤྱིང་པོའོ། །གནས་པའི་སྤྱིང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུར་གནས་པའི་
སྤྱིང་པོ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་པོའོ། །དེ་ལ་རྒྱུར་གནས་པ་ནི། ཀུན་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །རོ་
བོ་གནས་པ་ནི་ཡི་གེ་ཨ་དཀར་པོའོ། །མི་འགྱུར་བའི་སྤྱིང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་མི་འགྱུར་བ་དང་།
གནས་མི་འགྱུར་བའོ། །རང་བཞིན་མི་འགྱུར་བ་ནི། རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས། གནས་མི་འགྱུར་བ་ནི།
རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་དུག་སྟེ། ཨ་གནས་པ་དང་། རྟེན་གནས་པ་དང་། སུ་གནས་པ་དང་། ཏི་གནས་པ་
དང་། སྤི་གནས་པ་དང་། དུ་གནས་པའོ། །ཡང་རྣམ་པ་ཅིག་ཏུ་སྤྱིང་པོ་གསུམ་སྟེ། མི་འགྱུར་བ་སྟོག་གི་
སྤྱིང་པོ། གནས་པ་སྟོག་གི་སྤྱིང་པོ། དེས་པ་སྟོག་གི་སྤྱིང་པོའོ། །དེ་ལ་མི་འགྱུར་བ་སྟོག་གི་སྤྱིང་པོ་ནི།
རིགས་དུག་ལ་མི་འགྱུར་བའི་སྤྱིང་པོ་དུག་ཡོད་པའོ། །གནས་པ་སྟོག་གི་སྤྱིང་པོ་ནི། གཟུགས་སོ། །དེས་
པ་སྟོག་གི་སྤྱིང་པོ་ནི་མིང་ངོ་། །གསང་བའི་སྤྱིང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་གསང་བ་དང་། འབྲས་བུ་གསང་

བཤོ། །དེ་ལ་རྒྱ་གསང་བ་ནི་དྲངས་མའོ། །འབྲས་བུ་གསང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་པའོ། །བསྐྱེད་པ་རྒྱེན་གྱི་
སྔགས་ནི། ཞི་བའི་དགྱིལ་ལའོར་རམ། ཁྲོ་བོའི་དགྱིལ་ལའོར་བསྐྱེད་པའི་སྔགས་སོ། །བཞུགས་པ་ལས་
གྱི་སྔགས་ནི། ཁྲོ་བོའི་དྲག་འཛབ་ཞི་བའི་ལྷ་འཛབ་གཉིས་སོ། །བཞུགས་པའི་ལུགས་ནི། རྒྱ་མ་ལོར་
བ་རྩ་བའི་སྔགས་ནི། ཐུགས་ཅི་ཏ་རིན་པོ་ཆའི་ནང་དུ་བཞུགས། བསྐྱེད་པ་རྒྱེན་གྱི་སྔགས་ནི། བརྗོད་
མེད་རྒྱུད་གི་ཏ་ལ་སྒྲོན་ཏེ་བཞུགས། བཞུགས་པ་ལས་གྱི་སྔགས་རུ་སྤུལ་ཕྱེ་བོའི་གཞུང་འགྲོས་བཞིན་དུ་
བཞུགས་སོ། །དེ་ལ་སྔགས་དང་། སྒྲིང་པོ་དང་། འཛབ་དང་གསུམ། རོ་བོ་གཅིག་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་
པར་གྱིས་མིང་གསུམ་དུ་བཏགས་པའོ། །བཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། རང་བཞིན་མེད་པའི་གསུང་ཐོབ་པའོ།།

ཕྱག་རྒྱ་ལྷའི་སྐྱོ་དོན་མཆོན་པར་སྒྲོམ་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། རོ་བོ་དང་། དེས་ཆོག་དང་། དབྱེ་བ་དང་།
བཅའ་བསྐྱར་དགོལ་བ་དང་། ཕྱག་རྒྱའི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱའི་རོ་བོ་ནི། ལུས་གྱི་ལས་ཕྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པའོ། །དེས་ཆོག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལྷ་ཕྱག་ནས། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ལྷའི་རྒྱས་བཏབ་པའི་ཕྱིར་ན་
ཕྱག་རྒྱའོ། །དབྱེ་བ་ལ་ལྷ་སྟེ། སྤྱི་བ་དབང་བསྐྱར་ལའོར་ལོའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། རྒྱ་འཕུལ་ཁོ་གཉིས་གྱི་
རྒྱ་དང་། དབང་སྤྱད་འདུལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། བསྐྱེད་པ་སྐྱོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཟེལ་ནོན་དྲག་པོའི་
ཕྱག་རྒྱའོ། །བཅའ་བསྐྱར་དགོལ་བ་ནི། བཅའ་བའི་གནས་ཐུགས་ཁ། བསྐྱར་བའི་གནས་བར་སྤྱང་།
དགོལ་བའི་གནས་ནམ་མཁའོ། །ཕྱག་རྒྱ་བཅས་པའི་འབྲས་བུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྐྱོ་ཐོབ་པའོ།།

ཡིག་འབྲུ་ལྷའི་སྐྱོ་ཡིན་པར་སྒྲོམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་དང་། དེས་ཆོག་དང་། དབྱེ་བ་དང་
གསུམ་མོ། རོ་བོ་ནི་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །དེས་ཆོག་ནི། ཡི་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ། གེ་ནི་ཐུགས་རྗེ་
ཤར་བའོ། །དབྱེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་དོན་གྱི་ཡི་གེ་དང་། མཆོན་པ་དཔེའི་ཡི་གེའོ། །མཆོན་
པའི་ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ། ཡིག་སྒྲིབ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་གོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་ན་དེ་ཀྱན་ཟུང་སྟེ། དེ་ལ་
མཆོན་པའི་ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་ཐམ་པའོ། །གི་གྲ། ཞབས་གྲ། འགྲོང་བ། བ་རོ། ཤར། ཆོག་དངོས་སུ་སྤྱང་
བ་ཀ་བྱང་དཔེ་ལ་བཏབ་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་སོ། །ཡང་དག་དོན་གྱི་ཡི་གེ་ནི། ཀ་ནི་རང་གི་དབུགས། ཁ་
ནི་ལྷེའི་དབང་པོ། ག་ནི་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ཅ་ནི་ལྷེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ཆ་ནི་རྒྱན་
བྱེད་རྒྱུའོ། །ཇ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས། ཉ་ནི་ཡིད། ཏ་ནི་མིག་གི་དབང་པོ། ཐ་ནི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས། ད་ནི་
རང་གི་རྫོད་བྱེད་དོ། །ན་ནི་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། པ་ནི་ཀྲུང་པའོ། །པ་ནི་སྤྱི་གཙུག་ཆངས་པའི་བྲ་
ག་ན་རྩ་བའི་ཉལ་བ་འདྲ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་ལ་བྱའོ། །བ་ནི་རྩ་ཆེན་དྲག་གི་མདོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྷེ་བ་ལ་

བྱའོ། །མ་ནི་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཀུན་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བྱའོ། །ཅ་ནི་སྣ་འོ། །ཆ་ནི་ན་བའི་ནམ་པར་གཤེས་པའོ།^༥ །ཇ་ནི་མེ་དྲོད། མ་ནི་རང་གི་སྒྲིག་པ་རྩ། ཉ་ནི་ཐུག་ཟེ་ནི་སྣ་ཡི་དབང་པོ། འ་ནི་ན་བའི་ནམ་པར་གཤེས་པ། ཡ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད། ར་ནི་རིག་པའི་ཡི་གེས། ལ་ནི་འདུ་བྱེད། ཤ་ནི་དྲངས་མའི་བདག་ཉིད། ས་ནི་རང་གི་ཤ ཉ་ནི་རྒྱུད། ཨ་ནི་གདོད་ནས་དག་པ། གི་གྲ་རང་གི་གཤེས་པ་འཛིན་པ། ཞབས་ཀྱི་ནི་གསང་བའི་རྩ། འགྲང་བུ་ནི་སྒྲིབ་པ་གནམ་འཐེན་གྱི་རྩ། བ་རོ་ནི་རང་གི་གཤེས་པའི་འདུ་བྱེད། ཤད་ནི་རྒྱུད་པའི་བྱ་བྱེད་དོ། ཆེག་ནི་འཛིན་ཉེན་གྱི་ལས་ལ་མ་སྒོངས་པ་བྱེད་པའི་ཡི་གེ་འབྱུང་ཁུངས་ནི་སྟོན་པའི་བྲག་ས་སོ། །སྟོན་པའི་བྲག་ས་ལས་བྱུང་བའི་ཡི་གེ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལ་དོག་གི་ཡི་གེ་དང་། དབྱངས་གྱི་ཡི་གེ་དང་། དོན་གྱི་ཡི་གེའོ། །ལྷ་ཞེས་པ་དམིགས་པ་སོ་སོར་དབྱེ་བའི་དོན་ལྷའི་སྟོན་ནས་ཉམས་སུ་བྲུང་སྟེ། དོན་ལྷ་པོ་དེ་ལ་གཞི་ནི་མ་ཡེངས་པ། ཉིང་འཛིན་ཆ་ཀྱིན་དུ་སྟོན་པའོ།

འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒྲོང་།

ད་ནི་དོན་ཀུན་འཕྲིན་ལས་ལ་བསྟུ་བ་སྟོན་ཏེ། དོན་ཀུན་འཕྲིན་ལས་ལ་བསྟུ་བ། ཞེས་པ། མདོར་བསྟན་པ་སྟེ། ཉིང་འཛིན་གོམས་ནས་འཕྲིན་ལས་སྟུང་དགོས་པའོ། །དོ་བོ་ངེས་ཆོག་དབྱེ་བ་དང་། དགོས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ལྷ། ཞེས་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དོ་བོ་དང་། ངེས་ཆོག་དང་། དབྱེ་བ་དང་། དགོས་པ་དང་། འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དོ་བོ་ནི། ཐུགས་ཡང་དག་པའི་ཡི་གེས་མ་འདྲེས་མ་འཆོལ་མ་འབྲུག་པའོ། །ངེས་ཆོག་ནི། བདག་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་དང་། ལྷ་ཡི་གེས་སེམས་དཔའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས། ལས་ནམས་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འཕྲིན་ལས་སོ། །ཡང་ན་བཤམ་པ་རྒྱུད་མི་ཟ་བར་དོན་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འཕྲིན་ལས་སོ།

དབྱེ་བ་ལ་བཞེསྟེ། ཐུག་བསྟུ་ལ་ཡོངས་སུ་སྒྲོབ་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། ཐེག་པ་འོག་མ་རང་ཐད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དང་། ཨ་དཀར་བསྟན་སྒྲུབ་ཞི་ཁྲོའི་འཕྲིན་ལས་དང་། དོན་རྩལ་མེད་ཐིག་ལེ་རང་འབྱུང་གི་འཕྲིན་ལས་སོ། །དེ་ལ། ཐུག་བསྟུ་ལ་སྒྲོབས་པའི་འཕྲིན་ལས་ནི། ཅེས་པ། སྒྲུབས་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ལས། སྒྲུབས་བྱ་ནི་ནད་དང་བགེམ་སྒྲོམ་གྱིས་གདུང་བ་དང་། ཆ་གང་དང་འཕྲོ་

འགྱུར་གྱིས་གདུང་བ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་མི་དགེ་བ་སྤྲོ་ཚོགས་རྣམས་སོ། །དེ་སྐྱོབ་བྱེད་ནི་ཕྱགས་
 རྗེས་བསྐྱེད་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱ་སྟེ། སྒོག་གི་གཉེན་པོ་རྣམས་ལ་སྦྱབས་བྱ། བཀའ་སྒྲོམ་གྱིས་
 གདུང་བ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པ་བཏང་། ཚ་གྲང་གིས་གདུང་བ་རྣམས་ལ་སྦྱོན་བཏང་། མདོར་ན་ཅི་ཡན་
 དང་ཐིམ་ལྟར་དགོས་པར་བྱེད་པ་ལོ། །འོག་མ་རང་འཐད་འཕྲིན་ལས་དང་། །ཞེས་པ། ཐེག་པ་འོག་མ་
 སྤྱིད་གཤེན་དགེ་བ་སྟེན་བྱང་སྟོང་པ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ལས་དང་ལྟ་བུ་ཤིང་དབྱེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ཐེག་
 པ་རྣམས་སྤྱད་བྱུང་། གོང་ནས་གོང་མར་བྱོད་པ་བསྐྱེད། རང་མཐུན་གྱི་འཕྲིན་ལས་བསྐྱེད་དགེ་བ་ལ་
 འཇུག་པར་བྱེད་པ་ལོ། །རྩལ་མེད་ལྟོན་གྲུབ་འཕྲིན་ལས་དང་། །ཞེས་པ། བོན་ཉིད་སྦྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་སྦྱོར་
 པ་དང་བྲལ་བ་འགྲོ་བའི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་ལོ། །ཨ་དཀར་བ་ཡིས་འཕྲིན་ལས་ལ། །ཞེས་པ། བསྟེན་
 སྦྱབ་ཞེ་ཁྲོའི་འཕྲིན་ལས་སྟོན་པས། དེ་ལ་བྱེ་ན་ལྟ་སྟེ། ཞེ་རྒྱས་དབང་དྲག་མདོན་སྦྱོད་ལ། །ཞེས་པས།
 ཞེ་བའི་འཕྲིན་ལས་དང་། རྒྱས་པ་དང་དབང་དང་། དྲག་པོ་དང་། མདོན་སྦྱོད་དོ། །དེ་རེ་རེ་ལ་འཕྲིན་
 ལས་གཞུང་དོན་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་གཞུང་བསྐྱང་སྟེ། དང་པོ་གནས་སྤྱད་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པ་དང་། པོ་བྲང་
 དཀྱིལ་ལའོར་བ་ཞེངས་པ་དང་། སྟོན་འགྲོ་ཚོགས་བསགས་པ་དང་། རྒྱ་དང་ཡོ་བྱད་བཤམས་པ་དང་།
 བྱི་ནང་གསང་བ་གསུམ་གྱི་མཚམས་བཅད་པ་དང་། བཤགས་པ་བྱ་བ་དང་། ཉིང་འཛིན་རྣམ་པ་
 གསུམ་གྱིས་ཁོག་དབུབ་པ་དང་། བཞེངས་སུ་གསོལ་བ་དང་། སྦྱོན་བྱངས་པ་དང་། བྱག་འཚལ་བ་
 དང་། བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་དང་། དམ་བཅའ་བ་དང་། བྱག་རྒྱ་འཛིགས་ཚོགས་ཀྱི་གཞུང་བསྐྱང་བ་
 དང་། མཚོད་པ་རྣམ་ལྟ་འབུལ་བ་དང་། བདུད་ཅི་སྟོན་གྱི་མཚོད་པ་དང་། ཤ་ཐག་རུས་གསུམ་གྱི་
 མཚོད་པ་དང་། བྱག་རྒྱ་གར་གྱི་མཚོད་པ་དང་། འཛུལ་དང་སྟོང་པོའི་མཚོད་པ་དང་། ལོངས་སྦྱོད་
 ཚོགས་ཀྱི་མཚོད་པ་དང་། བྱག་དམ་བཅོལ་བསྐྱེད་བྱ་བ་དང་། གཟེར་མནན་གྱི་འགྱིང་བྱོ་བརྟུང་བ་
 དང་། གཏོར་མ་གནས་སུ་བཞུགས་པ་དང་། ལྟ་དང་གཞུལ་ཡས་བསྦྱོད་པ་དང་། ཚེ་བསྐྱེད་བྱ་གིས་
 གསོལ་བ་དང་རྩ་བ་ཞིའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་གནས་སྤྱད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། དེ་ལ་གནས་བརྟག་ཅིང་བཟུང་བ་
 དང་། གནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། སྤྱད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། མཚོད་ལྟ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
 པ་དང་། རྗེས་དང་ཡོ་བྱད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལོ། །དེ་ལ་གནས་བརྟག་ཅིང་བཟུང་བ་ནི་སྦྱུ་འཕྲུལ་སྦྱི་
 དང་མཐུན་ནོ། །གནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་གསུམ། རགས་པའི་དངོས་སྤྱང་གི་བྱུང་བ་བསྐྱེད་པ་

གསུམ་གྱི་རང་དག་གིས་སྒྲུངས་པ་དང་། སྒྲུང་ཤུལ་དུ་མཁའ་ལྷ་སྒྲུལ་པའི་འབྱུང་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་
ལྟའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ། །དེ་ལ་སྒྲུངས་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཐུགས་རྗེའི་མངའ་
བདག་ཡེ་གཤེན་གཙུག་ཡུང་དུ་བསྐྱོམ། དེའི་ཐུགས་ཁབ་ནས་རི་ཡི་མི་གསུམ་རིམ་གྱིས་འཕྲོས་པ། མེ་
རླུང་ཚུ་གསུམ་གྱི་བསྐྱལ་བ་བྱུང་ནས། གནས་ཁང་སྒྲུངས་ཏེ་སྟོང་པར་བསམ། དེ་ནས་སྒྲུལ་པའི་འབྱུང་
བ་བསྐྱེད་པ་ནི། ཨ་ཡི་རི་མི་ཁྱི་ཞེས་བརྗོད་པས། ཨ་ལས་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་འཁོར། ཡི་ལས་རླུང་
གི་དགྱིལ་འཁོར། རི་ལས་མེ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར། མི་ལས་ཚུ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར། ཁྱི་ལས་ས་ཡི་དགྱིལ་
འཁོར། སྒྱི་ལས་ལྟའི་གཞལ་ཡས་སུ་བསྐྱེད་དོ། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། གནས་དེ་ཉིད་ཡེ་གསུམ་ལྟའི་
གཞལ་ཡས་ཅིས་ཀྱང་མི་འགྱུར་བར་བསྐྱོམ།

ཡུང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་དྲུག་སྟེ། ཡུང་གྱི་ངོ་བོ་དང་། རེས་ཆོག་དང་། དབྱེ་བ་དང་།
སྒྲུངས་པ་དང་། སྒྲེལ་བ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ནི། མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡུང་
ཅིས་བྱ། རེས་ཆོག་ནི་གཉན་པར་རེས་པའོ། །དབྱེ་ན་ཡང་དག་དོན་གྱི་ཡུང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱི་ཡུང་།
འདུས་བྱས་རྟོགས་པའི་ཡུང་དང་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་དོན་གྱི་ཡུང་ནི། སྒྲུ་གསུམ་སྒྲུ་ལྟའི་ནང་
ནས་བོན་སྒྲུའི་ཡུང་བྱུང་བའོ། །ཡེ་གསུམ་ལྷ་ཡི་ནང་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ཡུང་དུ་བྱུང་བ་དང་། རིགས་ལྟའི་
ནང་ནས་ཀུན་ཏུ་བཟང་བོ་ཡུང་དུ་བྱུང་བ་ལ་བྱའོ། །འབྱུང་བ་ལས་གྱི་ཡུང་ནི། ལྷ་ཁང་དང་། གསལ་
ཁང་དང་། རིས་སུ་བྲིས་པ་དང་། འབྲུང་དུ་བཏོད་པ་དང་། ལུགས་སུ་སྒྲུགས་པ་དང་། བཀའ་དར་
ཤོག་གྲེག་བམ་རྣམས་ལ་འབྱུང་བས་གྲུབ་པ་རྣམས་ནི་གཉན་པའི་ཡུང་དོ། །ཡང་འགྲོ་བའི་སྒྱི་ཡུང་སྒྲ་
མ་དང་། མགོ་ནག་གི་སྒྱི་ཡུང་རྒྱལ་བོ་ནི་གིན་ཏུ་གཉན་པའི་ཡུང་དོ། །འདུས་བྱས་རྟོགས་པའི་ཡུང་ནི།
རྒྱ་ནས་དང་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲུར་ཅི་རྒྱས་ཀྱི་ལུས་པ་ཆོགས་པས་འབྱུང་སྟེ། རྟོག་“ཡོ”པས་གཉན་པར་དམིགས་
ཤིང་བཟུང་བས་མཚན་མ་རྒྱས་ཀྱི་ཡུང་ཅིས་བྱའོ། །སྒྲུང་བ་སྒྲེལ་བ་གནས་ཁང་དང་མཐུག། བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པ་ནི། ཆང་མའི་གནས་གསུམ་དུ་བདུད་ཅིའི་ཐིག་ལེ་རེ་རེ་བསྒྲུས་ལ་འཆོགས་སུ་བཞུགས།
བདག་གི་ལག་པ་གཡས་པའི་མཐེབ་མོ་ལ།“ཨ་ལས་རྒྱ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྟེང་དུ་
ཀུན་ཏུ་བཟང་བོ་བསྐྱེད། འཇུ་བ་མའི་མ་ལས་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་སྒྲུང་གསལ་སྒྲོན་མ་
བསྐྱེད། དེ་ནས་བསྐྱོ་ལྷོ་བ་བ་དེ་ན་རྩྭ་ར་ས་ཡ་ན་གཡུ་འབྲང་བདུད་ཅི་ལྷོ་རྩྭ་བསྐྱོ་བ། ཞེས་བརྗོད་པས།
ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཐུགས་ཁབ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ནས་ཡུང་ལ་ཐོག་པས་ཡུང་དེ་བདུད་ཅི་དཀར་བོ་སུ་

ཏིག་ཏི་མ་མེད་པ་ལྟར་བསམ། དེ་ནས་ཡུད་སྐྱར་བསྐྱེད་ལ།^{༤༩} དབང་བསྐྱར་འཁོར་ལོའི་ཕྱག་རྒྱས་
རྒྱས་གདབ་པོ། དེ་ནས་མཆེད་ལྷུ་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ནི། མཆེད་ལྷུ་རྣམས་ཀྱི་གནས་གསུམ་དུ།
བདུད་རྩི་ཐིག་ལེ་རེ་རེ་བསྐྱུ་ལ། ལ་ཨྲྀ་རྩྀ་ཞེས་བརྗོད་པས་ལྷ་དང་ལྷ་མོར་གྱུར་བར་བསྐྱོམ་པའོ། དེ་
ནས་རྗེས་དང་ཡོ་བྱད་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ནི། རྗེས་རྣམས་ལ་ཚན་ཆུ་གཏོར་ལ། དག་ཅིང་གཙང་བར་
བསམ། སྒོ་སྒྱིས་བསང་ལ་འདོད་ཡོན་ལྷ་རུ་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པའོ།

ཕོ་བྲང་དགྱིལ་འཁོར་བཞེངས་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། ས་ཡི་ཆོག་དང་། ཕོ་བྲང་རྩིག་པ་དང་། ཆག་ཆག་
གདབ་པ་དང་། ཐིག་གདབ་པ་དང་། དགྱིལ་འཁོར་བཞེངས་པའོ། དང་པོ་སའི་ཆོག་ལ་ལྷ་སྟེ། ས་
བཙལ་བ་དང་། ས་སྐྱང་བ་དང་། ས་བྲ་བརྟག་པ་དང་། ས་ཡི་རོ་དབྱུང་བ་དང་། ས་གཏོར་གཞུག་
པའོ། དེ་ལ་ས་བཙལ་བ་ནི། ས་བདག་གི་རྟོག་པ་མེད་པ། རྟོགས་དཀར་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་
བཙལ་ལོ། ས་སྐྱང་བ་ནི་སྐྱང་བ་དབང་ཅན་དེའི་བདག་པོ་ལ་སྐྱང་། མི་སྐྱང་བའི་དབང་ཅན་སྟོན་བྱུང་
ལྷ་མོ་བརྟན་མ་དང་། ཅང་ཅང་འཁོར་བ་ལྷ་བྱུང་ལ་སྐྱང་། རྗེས་འབྱུག་ད་ལྷས་ས་དེའི་བདག་པོ་དོ་ཆེ་
འོང་ཅམ་པ་དང་། ས་སྐྱར་གང་ཡན་ཆད་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཡོད་པས་དེ་ལས་སྐྱང་ངོ་། རྗེས་ཆད་ལུད་
དུ་གསེར་གདམ། འོ་མ་རུ་རྩི་སྒྲགས་ལ་བདུད་རྩི་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། འཕྲིན་ལས་གང་བྱེད་པའི་
ས་ཆོག་གིས་སྐྱང་ངོ་། དེ་ནས་ས་བྲ་བརྟགས་ཏེ། ས་མཐོ་གང་བརྟོས་ནས་ཡང་ཡར་སྒྲགས་ཏེ། ལྷག་
གམ་ཁེངས་ན་བཟང་། ཆད་ན་ངན། དེ་ནས་དགྱིལ་འཁོར་སའི་རོ་ལྷ་དབྱུང་སྟེ། རྐྱང་གི་རོ་ཉི་སྒྲུབ་
ལྷང་མ་ལྷང་ཁྱེར། མའི་རོ་སོལ་བ་བྱོ་མོག་ཐལ་བ། རྐྱེད་རོ་ཁྱོན་རོ་དང་ཉི་ལྷིབ། སའི་རོ་ཆད་པ་དང་
ས་རུལ་དང་། བམ་མཁའི་རོ་བེར་དུར་རྒྱ་རུལ་པའི་མ་ཡ་བཀོད་ཆག་པ་རྣམས་སོ། འབྱུང་བ་ལྷའི་རོ་
ལྷ་ཡིན་པས་ཉུང་ན་དབྱུང་། མང་ན་སྒོ། སྒོ་ས་མེད་ན་སྒྲིང་པོ་ལྷའི་གསོ་སྟེ། རྐྱང་གི་སྒྲིང་པོ་ལྷགས། མའི་
སྒྲིང་པོ་ཟངས། རྐྱེད་སྒྲིང་པོ་དཔུལ། སའི་སྒྲིང་པོ་གསེར། བམ་མཁའི་སྒྲིང་པོ་གཡུ་དང་ལྷའོ། དེ་
ནས་ས་གཏོར་གཞུག་པ་ནི། རྗེས་བྲུམ་པར་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྐྱན་དང་འབྱུང་དང་དར་ཟབ་སྒྲགས་
ལ་གཞུག་གོ། སའི་ཆོག་འདི་ནི་གནས་གསུམ་རྟེན་དང་སྐྱར་ལ་གསར་ན་བྱ། རྟེན་ན་མི་དགོས་སོ།

དེ་ནས་ཕོ་བྲང་རྩིག་པ་ལ། དགྱིལ་འཁོར་འདོམ་གང་གྲུ་བཞི། དཔང་དུ་སྒྲུ་གང་ཡོད་པ་
གཅིག་ལོག་བཞི་སྒྲགས་ལ་གཏད། ཟུར་བཞི་མཚམས་ལ་གཏད་པར་རྩིག་སྟེ། དེ་ཡང་ཕྱི་ལྷར་དགྱིལ་
འཁོར་འདོམ་གང་གྲུ་བཞི། བད་ལྷར་རང་ལུས་འདོམ་གང་གྲུ་བཞི་ཡིན་ནོ། རྒྱ་གང་བས་མཐོན་ན་མཁའ་

ལྷིང་གི་གནས་རིགས་འཛིག་ དམའ་ན་ཚད་ལས་འགལ་བའོ། །དེ་ནས་ཆག་ཆག་ལ་ངན་ཆག་དང་
བཟང་ཆག་གཉིས་ལས། ངན་ཆག་ནི་སྒོས་རྒྱ་དང་། ཚན་རྒྱ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱས་བསང་བར་བྱ།
བཟང་ཆག་ནི་དམ་ཇུས་བདུད་རྩི་ལྷས་བསང་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཐིག་ལ་དགུ་སྟེ། ཐིག་གི་རྒྱ་དང་།
ཚད་དང་། ཐིག་བྲ་བརྟག་པ་དང་། ཐབས་དང་། ཐིག་མཚམས་བཅད་པ་དང་། ཐིག་གི་ཚོག་དང་།
དབྱེ་བ་དང་། ལྷས་པ་དང་། ཐིག་གདབ་པ་དངོས་དང་དགུའོ། །དེ་ནས་ཐིག་གི་རྒྱ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐིག་
སྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། ཐིག་ཚལ་གྱི་རྒྱའོ། །དེ་ལ་ཐིག་སྒྱུད་ནི། བལ་ལམ། མིན་ན་རས་ཀྱི་སྒྱུད་པའོ། །ཐིག་
ཚལ་དཀར་པོ་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། དམར་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཚད་ལ་རིང་ལུང་
འདོམ་བཞི་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་འདོམ་གང་གྲུ་བཞིའི་ཚད། བྲ་སྒྲིམ་གཉིས་ཁྲག་གསུམ་བསྒྲིལ་ཏེ། སྒྲི་
གསུང་ཐུགས་དང་ལྷན་པའོ། །བྲ་བརྟག་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཆད་ན་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་ངན། སྒྲོབ་
མའི་ཕྱོགས་སུ་ཆད་ན་སྒྲོབ་མ་ལ་ངན། དཀྱིལ་དུ་ཆད་ན་ཡོན་བདག་ལ་ངན་ནོ། །ཐབས་ལ་གསུམ་སྟེ།
འཕང་ཐབས་དང་། དྲངས་ཐབས་དང་། སྒྲིམ་ཐབས་སོ། །དེ་ལ་འཕང་ཐབས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་ལ་
ནས་འཕང་། སྒྲོབ་མའི་སྒྲི་གཙུག་ཏུ་དྲང་ངོ། །སྒྲིམ་པའི་ཐབས་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་འོད་ཟེར་སྒྲ་ལྷ་འཕྲོས་
ནས་དུག་ལྷ་བཅོམ་པར་བསྒྲིམ། མཚམས་ལ་བཞི་སྟེ། གཅད་བྲ་དང་། གཅོད་བྱེད་དང་། གཅོད་པའི་
ཐབས་དང་། གཅད་པའི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལ་བཅད་བྲ་ནི། བགལས་དང་ལོག་འབྲེན། གཅོད་བྱེད་ནི།
དཔོན་གསལ་དང་། འཕྲིས་ལས་མཁུན། གཅོད་ཐབས་ནི་ཉིང་འཛིན་སྒྲགས་དང་བྲག་རྒྱ། ཇུས་དང་
འཕྲིན་ལས་ལྷའོ། །བཅད་པའི་འབྲས་བུ་འམ་དགོས་པ་ནི། ཐིག་ལ་བར་ཚད་མེད་པའོ། །ཐིག་ཚོག་ནི་
འཕྲིན་ལས་གང་བྱེད་དང་སྒྲོར། ཐིག་གི་དབྱེ་བ་ནི། མཚན་མ་ཇུས་ཀྱི་ཐིག་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་རིག་
པའི་ཐིག་གཉིས་སོ། །ལྷས་པ་ནི་གནམ་ཐིག་བཏབ་པས་རང་བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྟོགས་ལྷས། ས་
ཐིག་བཏབ་པས་རྒྱལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གནས་ལྷས་པའོ། །ཐིག་གདབ་དངོས་ནི། འཕྲིན་ལས་གང་
བྱེད་པའི་གཞུང་དང་སྒྲུང་ལ་གདབ་པའོ། །

དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚོན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་
བའོ། །དེ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ལུགས་ལ་བཞི་སྟེ། དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་རུ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྒྲི་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ལྷ་རུ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས། འཛིག་རྟེན་གདོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲུང་བ་ལྷ་རུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། མཚན་མ་རྒྱལ་ཚོན་

གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་ཁ་དོག་ལྷ་རུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའོ། །དེ་ལ་ས་ཚོན་རྣམས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་
 བཀྲམ་ལ། དཀར་པོ་ལ་ཨ་བྱིས། ལྷང་ཁུ་ལ་ཡི། དམར་པོ་ལ་རི། རྩོན་པོ་ལ་མི། སེར་པོ་ལ་ཁི་བྱིས་ལ།
 བདག་ཉིད་ཡེ་གཤེན་གཙུག་ལུན་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ཐུགས་ཁ་ནས་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོས་ཏེ་ཡིག་འབྲུ་ལྷ་ལ་
 སྟོན་པས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལས་སོགས་པར་འགྱུར་བར་བསམ། དེ་ལ་དབྱིངས་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་དཀར་
 པོ་མེ་ལོང་ལྷ་བྱུང་ཡེ་ཤེས་སུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། རྩོན་པོ་གཉིས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབས། དམར་པོ་སོ་སོར་ཏྲོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། ལྷང་ཁུ་བྱ་བ་ནན་ཏན་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་སུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། སེར་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའོ། །ཉིང་འཛོན་
 གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་དཀར་པོ་སྐྱུ་རུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། ལྷང་ཁུ་གསུང་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། སེར་པོ་
 ཐུགས་སུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། དམར་པོ་ཡོན་ཏན་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། ལྷགས་ཁ་འཕྲིན་ལས་སུ་
 བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའོ། །འཛིག་རྟེན་གཏོས་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་དཀར་པོ་ནམ་མཁའ། ལྷང་ཁུ་རྒྱུད་
 དམར་པོ་མེ། རྩོན་པོ་ཆུ། སེར་པོ་ས་རུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའོ། །མཚན་མ་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དུ།
 དཀར་པོ་རྩལ་ཚོན་གྱི་ས་བོན་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། སེར་པོ་གཞི་རུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། ལྷང་ཁུ་རྒྱུན་
 དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། དམར་པོ་བཀྲག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། ལྷགས་ཁ་སྟོང་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ལ།
 ཡིག་འབྲུ་ལྷ་ཁུ་བས་འབྱུང་བ་ལྷ་རུ་གྱུར་བར་བསམ་ལ། ཨ་ཡི་རི་མི་ཁི་བྱི་ཞེས་བརྗོད་པས་དབུས་གྱི་
 སུར་ཁུང་དུ་ས་ཚོན་རྣམས་རིམ་པས་སྒྲགས་པས། སྐྱུ་ལྷ་ཡང་དེ་ལ་འདུས། ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་། འབྱུང་བ་
 ལྷ་དང་། ཁ་དོག་ལྷ་དང་། ཡོན་ཏན་ལྷ་ཡང་དེ་ལ་འདུས་པའོ། །དེ་ནས་དགྱིལ་ལའོར་བྱི་བ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 ཚོན་བཀྲེ་བ་དང་། དགྱིལ་ལའོར་གྱི་སྐྱུར་སོ་བཞུན་པའོ། །དེ་ལ་ཚོན་བཀྲེ་བ་ནི་ཞི་ཁྲོ་ཕུར་པ། གནས་
 རོ་བཟླུག་ལས་སོགས། སྐྱུ་འཕུལ་གྱི་སྐྱུ་བ་ཐབས་གང་བྱེད་པའི་གཞུང་དང་སྐྱུར་ལ་བྱིས་ཏེ། དགྱིལ་
 ལའོར་ལྷའི་ཕོ་བྲང་ནི། འལ་འལ་ཚོད་ཡོད་མ་ཡིན་པར། ཤིན་ཏུ་དོད་ཅིང་མཛེས་པར་བྱི། སྐྱིར་ན་
 རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་ལ། རྩོན་དུ་ལྷ་བ་རྣམ་པ་གསུམ། མ་ཁུ་བ་དང་ཁུར་པོ་གཉིས། ཞིང་
 ཁམས་ཁེངས་པས་སྟོན་དུ་ལྷ། ཁྱི་སོ་དང་ནི་གྲོག་རྟེན་གཉིས། རེ་ཁ་གཙོད་པའི་སྟོན་དུ་ལྷ། བྲལ་
 བ་དང་ནི་ཞོན་པ་གཉིས། འབྱུང་བ་ཅིག་པའི་སྟོན་དུ་ལྷ། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕོ་བྲང་བྱིས་ལེགས་པ།
 མཛེས་ཚོན་རྣམས་གྱི་དུས་སུ་ཚོན་གྱི་བསྐྱབས་ལེགས་པར་བྱེད། །དགྱིལ་ལའོར་གྱི་སྐྱུར་སོ་བཞུན་པ་
 ལ་གཉིས་ཏེ། སྤེ་བཞིའི་སྟོན་ནས་བསྐྱང་ལུགས་བཞུན་པ་དང་། གནས་ལུགས་སྟོན་སྐྱུར་སོ་བཞུན་

པའོ། །དེ་ལ་སྒྲིབ་ཞིའི་བསྐྱར་ལུགས་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱར་ནས་གསལ་ཁང་བསྐྱོམ། །བཞག་པའི་
 སྒྲིབ་དང་བསྐྱར་བའི་ཡུལ། །འདེག་པའི་གནས་དང་འབྲུབ་པའི་རྒྱ། །གདན་དང་སྒྲུལ་བྱ་རང་སར་
 བཞག། སྒྲོ་རྩིག་ཕྱི་ནས་ནང་དུ་བསྐྱར། །ཀ་བས་གདུང་མ་ཁ་ཏུ་གདེག། མཐིང་གུར་འཇའ་གདུང་སྟེང་
 བས་དབུབ། །ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བས། ཐོ་བྱང་ལྷ་རྣམས་དང་བཅས་པ་
 གདན་དུ་བཞག། སྒྲོ་བཞི་འབྱུང་རྩིག་དང་བཅས་པ་ཕྱི་ནས་ནང་དུ་བསྐྱར། །འདོད་ཡོན་བར་བྱམས་སུ་
 བཞག། བ་གྲུ་ནས་གཡུང་དུང་ཚུན་ཆད་ནང་དུ་བསྐྱར། །སྒྲོ་རྒྱན་ཏྲ་བབ་དང་བཅས་པ་བྱམས་ཀྱི་སྒྲོ་ཐོག་
 ཏུ་བསྐྱར། །ཟངས་རི་བཞག། ལྷགས་རི་བསྐྱར། །ཀ་བས་ལྷ་མ་གདུང་མཐིང་གུར་བཏེགས་པའོ། །གནས་
 ལུགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྐྱར་སོ་བསྐྱར་བ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟེན་གསལ་ཁང་དང་སྐྱར་ཏེ་བཤད་པ་དང་། བརྟེན་
 པ་ལྷ་དང་། གདུལ་བྱ་ཞིང་ཁམས་དང་། འདུལ་བྱེད་བྱགས་རྩེ་དང་སྐྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་རྟེན་
 གསལ་ཁང་དང་སྐྱར་ནས་ཞི་ཁྲོ་ཕུར་བ་ཐམས་ཅད་ནི་པད་མ་དང་འཁོར་ལོ་དང་རྒྱ་མདུད་རྣམས་ནི་
 གདན་དང་ཡིན། གསལ་ཁང་དང་ཡིན་པས་དེ་ཡང་དབུས་མ་གཙང་ཁང་། བར་མར་བྱམས་ཁང་།
 མཐའ་བསྐྱོར་ལྷགས་རི་དང་གསུམ་དུ་གནས་སོ། །རྟེན་པ་ལྷ་དང་སྐྱར་ན་པད་མ་ལ་ཞི་བ་གནས། འཁོར་
 ལོ་དང་རྒྱ་མདུད་ལ་ཁྲོ་བོ་དང་ཕུར་བ་གནས། གྲུ་ཆད་དང་ལྷགས་རི་ལ་སྐྱར་མ་གནས་པའོ། །གདུལ་
 བྱ་ཞིང་ཁམས་དང་སྐྱར་ན། སྐྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུལ་བྱ། བམ་མཁའི་མཐའ་ཡིས་བྱུང་ཆད་ཡིན། བྱེ་
 བྱག་ཏུ་སྟོན་པའི་འདུལ་ཞིང་སྟོང་གསུམ་ཡིན་པས། སྒྲོ་བཞི་འབྱུང་རྩིག་དང་བཅས་པ་ནི་སྟོང་གཅིག་
 པ་སྐྱི་ཕུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་འདོད་ཡོན་ཏྲ་བབ་དང་བཅས་པ་ནི་སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཛིག་རྟེན།
 ལྷགས་རི་ཟངས་རི་དང་བཅས་པ་ནི་སྟོང་གསུམ་མཐར་བུག་གི་འཛིག་རྟེན་ནི། འདུལ་བྱེད་བྱགས་རྩེ་
 དང་སྐྱར་ན་སྐྱུ་གསུམ་ས་ལ་གནས་པའི་རིག་འཛིན་དང་བཞི་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བསྐྱར་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དོན་བཞི་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དེས་ཆོག་དང་།
 དབྱེ་བ། དགོས་པའོ། །ངོ་བོ་ནི། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གནས་པ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཞེས་བྱ། དེས་ཆོག་ནི། དཀྱིལ་ལ་ཐ་མས་བསྐྱོར་བའམ། གཙོ་ལ་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བས་དཀྱིལ་
 འཁོར་བྱའོ། །དབྱེ་བ་ནི། འདས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། མ་འདས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། རང་
 བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། ཉིང་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། རུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་གསུམ་“འོ་སྐྱུ་
 གསུང་བྱགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་སྟེ། རྩོགས་པ་སྐྱུ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་གསལ་མཁར་ན་བཞི།”⁽¹⁾

དགོས་པ་ནི། འཁོར་འདས་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རི་ལྟར་གནས་པ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ།

ད་ནི་སྒྲོན་འགྲོ་ཚོགས་བསགས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱིའི་མགོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་དབྱེ་བ་དང་། ཚོགས་བསགས་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱིའི་མགོན་ནི། སྤང་སྤྱིད་གྱི་ལྟ་འདྲེ་ལ་མཐའ་བཞི་གསེར་སྒྱེམས་གྱིས་ མཉན། སྤྱད་ཤས་དང་ཆ་མཉམ་གཏང་། མདོས་དང་ཆ་གསུམ་གཏང་བའོ། །ཚོགས་བསགས་པ་ནི། ཆ་ཆ་གདབ། གསུང་རབ་འདོན། ཆབ་གཏོར་དང་གཏོར་མ་གཏང་ངོ། །དེ་ནས་རྒྱ་དང་ཡོ་བྱད་བཤམ་ པ་ལ་བཞི་སྟེ། འཚོ་བ་ཡོངས་སྤྱོད་གྱི་ཡོ་བྱད་དང་། ཞི་ཁོ་བསྟེན་སྤྱད་གྱི་ཡོ་བྱད། དག་བསྟོག་མཚོན་ ཆའི་ཡོ་བྱད། བད་བསྟོག་སྤྱད་གྱི་ཡོ་བྱད་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་སྒྲོན་འགྲོ་ཚོགས་བསགས་པ་དང་། རྒྱ་ དང་ཡོ་བྱད་བཤམ་པ་གཉིས་པོ་འདི་པོ་བྲང་དུ་གྱུ་ལ་འཁོར་བཞེངས་པའི་མཐའ་མར་འབྱུང་ངོ། །དེ་ བས་སྤྱི་ནང་གསང་བའི་མཚམས་བཅད་པ་དང་། བསྟེན་པའི་གཞི་མ་གཞུག་པ་དང་། རྒྱ་བཀོད་པ་ དང་། བཤགས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཁོག་དབུབ་པ་ལས་སོགས་རྣམས། འཕྲིན་ལས་རང་གི་ གཞུང་དང་བསྟེན་ནོ།

གང་བྱེད་གཙོར་བྲང་མ་འདྲེས་པ། ཞེས་པ། འཕྲིན་ལས་རིགས་ལྡེ་པོ་དེ་གང་གཙོར་ལེན་པ་ དེ་མ་འདྲེས་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་གསེར་གྱིས་སྤྱད་པ་ལ། །རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་བརྒྱས་པ་ལྟར། ཞེས་པ། དཔེ་བསྟན་པ་སྟེ། གསེར་གྱི་སྤྱད་པ་ལ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་བརྒྱས་ན་ཡོན་ཏན་སོ་སོ་ན་གསལ་བ་ བཞིན། འཕྲིན་ལས་གྱི་འབྲས་བུ་བྱུང་པར་ཅན་འཕྲོབ་པའོ། །དོན་ཀྱང་འཕྲིན་ལས་ཉིད་ལ་བསྟུ། ཞེས་ པས་མདོ་སྤྱད་དེ། ལས་ཐམས་གྱི་མདོ་འཕྲིན་ལས་ལ་འདུས་པའོ། །དགོས་པ་ནི་མི་འབྲུག་མི་ འཚོལ་བའོ། །འབྲས་བུ་ནི་སྤྱོད་གསུམ་མོ།

ལྟ་བའི་སྒོར།

ད་ནི་ཐག་ལྟ་བས་བཅད་པ་སྟོན་ཏེ། སྤྱི་སོ་ལྟ་བས་ཐག་བཅད་ལ། ཞེས་པས་མདོར་བསྟན་ པ་སྟེ། འཕྲིན་ལས་གྱི་མཐར་ལྟ་བུ་རྟོགས་དགོས་པའོ། །རོ་བོ་ངེས་ཚིག་དབྱེ་བ་དང་། །དགོས་པ་ འབྲས་བུ་ལྟ་ཡིས་བསྟན། ཞེས་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་སྟེ། སྤྱི་ཁོག་ལྟ་བའི་ཐག་བཅད་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། ལྟ་བའི་ངོ་བོ་དང་། །ངེས་ཚིག་དང་། །དབྱེ་བ་དང་། །དགོས་པ་དང་། །འབྲས་བུའོ། །དེ་ལ་ལྟ་བའི་ངོ་ བོ་ནི། མ་བཅོས་མ་བསྟན་པའོ། །ངེས་ཚིག་ནི། འཁོར་འདས་གྱི་བོན་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་ལྟ་བའམ།

དོན་དམ་པར་རང་གི་སེམས་ལ་ལྟ་བུའོ། །དབྱེ་བ་ལ་ལྟ་སྟེ། བསྐྱོམ་གནས་ཡེ་བསམ་གྱི་ལྟ་བ་དང་།
བསམ་འདས་བརྗོད་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། བྱ་ཙུལ་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ལྟ་བ་དང་། དམིགས་པ་ཡུལ་དང་
བྲལ་བའི་ལྟ་བ་དང་། མཉམ་པ་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་ལྟའོ། །དེ་ལ་བསྐྱོམ་གནས་ཡེ་བསམ་གྱི་ལྟ་
བ་ནི། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་ཡེ་ནས་བསྐྱོམ་དུ་མེད་པ་བསམ་དུ་མེད་པ་ལ་བྱ་བ་ཙུལ་དང་བྲལ་བའོ། །བསམ་
འདས་བརྗོད་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི་སྒྲིམ་པ་དང་བྲལ་བའོ། །བྱ་བ་ཙུལ་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ལྟ་བ་ནི་ཙུལ་སྒྲུབ་
སྤང་ལེན་བཟང་ལན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའོ། །དམིགས་པ་ཡུལ་དང་བྲལ་བའི་ལྟ་བ་ནི། མཚན་མ་
གཟུང་ནི་གང་ཡང་མེད་ཅིང་དམིགས་པ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའོ། །མཉམ་པ་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་ལྟ་
བ་ནི། སངས་རྒྱུས་སེམས་ཅན་ལའོར་འདས་ཕྱི་ནང་གི་བོན་ཐམས་ཅད། བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་བདེ་བ་
ཆེན་པོའི་རང་དུ་ལྷན་གྲུབ་པ་ལྟའོ། །རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ཡིས། །ཞེས་པ་ལྟ་བའི་དོན་དེ་རྒྱུད་
ལ་རྟོགས་པའོ། །མྱ་བྱས་མདངས་ལ་ལྟ་བ་བཞིན། །རང་གིས་རང་ལ་བལྟ་བར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟ་བའི་
དཔེ་བཟླས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མྱ་བྱས་མདངས་ལ་ལྟ་བའི་དུས་ན་རང་གིས་རང་གསལ་བར་རྟོགས་ཤིང་
མི་ཡངས་པ་བཞིན་དུ། ལྟ་བ་དེ་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་པའོ། །དགོས་པ་ནི་དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་ལྟ་བ། རང་
ལ་གནས་པ་བསྐྱོམ་པ། དེ་ལས་མི་འདའ་བ་སྟོད་པ། ལྷན་གྲུབ་པ་འབྲས་བུའོ། །

སྟོད་པའི་སྐྱོད་པ།

ད་ནི་ལ་སྟོད་པས་དོར་བ་སྟོན་ཏེ། ལ་རྣམས་སྟོད་པས་དོར་བ་ལ། །ཞེས་པས་མདོར་
བསྟན་པ་སྟེ། ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོད་དགོས་པའོ། །རོ་བོ་ངེས་ཆོག་དབྱེ་བ་ཡིས། །ཞེས་པ་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་སྟེ། སྟོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོད་པའི་རོ་བོ་དང་། རེས་ཆོག་དང་། དབྱེ་བའོ། །དེ་ལ་རོ་བོ་ནི།
ཐུགས་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་བཅོས་པའོ། །རེས་ཆོག་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྟོད་པའི་ཕྱིར་ན་
སྟོད་པའོ། །བདེར་གཤེགས་བཀའ་ལ་སྟོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་སྟོད་པའོ། །འགྲོ་བ་མོས་པ་དང་སྦྲར་
ནས་སྟོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་སྟོད་པའོ། །དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་སྟོད་པ། གསོ་སྟོད་
གི་སྟོད་པ། བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་སྟོད་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་སྟོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བོན་ཕྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། བདག་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པར་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའོ། །
དེ་ལ་བོན་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་སྟོད་པ་ནི། ཡ་ཐ་ཁྱད་པར་སྤྲོ་ན་མེད་པ་མན་ཆད་ནས། མ་ཐ་ལྷ་

གཤེན་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བོན་ལ། སོ་སོའམ་བྱེ་བྲག་གི་བཟང་ངན་མེད་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་བསགས་
སྒྱུང་གཉིས་སུ་བསྟན་པས་བོན་ལ་བཟང་ངན་མེད། གང་ཡང་སེམས་ཅན་དོན་དུ་བསྟན་པས་བོན་ལ་
ཕྱོགས་རིས་མེད། མདོ་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གཅིག་པས་བོན་ལ་ང་བདག་མེད་པའོ། །བདག་ཕྱིན་
གིས་བརྒྱབས་པའི་སྟོང་པ་ནི། བདག་དང་གཤེན་རབ་གཉིས་མ་རྟོགས་པའི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་དང་
སེམས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཡོད་དེ། རྟོགས་ན་བདག་དང་གཤེན་རབ། གཤེན་རབ་དང་བདག་གོ། །
གཉིས་སུ་མེད་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་སྟོང་པ་ནི། གཤེན་རབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་བོན་དང་
གཤེན་རབ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། དེ་བཞིན་དུ་བདག་དང་བོན་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་མེད་པར་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྟོང་པའོ།།

གསོ་སྟོང་གི་སྟོང་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གསོ་བའི་སྟོང་པ་དང་སྟོང་བའི་སྟོང་པའོ། །གསོ་བའི་
སྟོང་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་གསོ་དང་གཞན་གསོ་བའོ། །དེ་ལ་བདག་གསོ་བ་ནི། ལུང་ལས་ཀྱང་།
བསྐྱུང་བའི་ལའོར་ལོ་རིམ་བཞིན་བསྐྱོར། །བདག་བསྐྱུང་གཞན་གྱིས་ཆོ་དང་དཔལ། །ལའོར་སྐྱུང་རྒྱུན་
ལས་ཐར་བར་བསྐྱུང་།^༡ །ཞེས་འབྱུང་པས། དེ་ལ་དཔེར་ན་དུས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་མར་མེ་དང་འདྲ། ཆོའི་རྒྱ་
ནི་སྟོང་དང་སྒྲག་མ་འདྲ། ལུས་དང་སེམས་ནི་སྒྲུང་མ་མེ་ཏོག་འདྲ། དེ་ལ་དུས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་མར་མེ་དང་འདྲ་
བ་དེ་ལ་ཡང་། རྒྱུན་རྒྱུང་གིས་བསད་པ་དང་འདྲ་བ་འབྱུང་། ཆོའི་རྒྱ་ནི་སྟོང་དང་སྒྲག་མ་འདྲ་བ་ལ་ཡང་།
རྒྱུན་རྒྱུང་སྟོང་དང་སྒྲག་མ་འབྲལ་བ་འདྲ་བ་འབྱུང་ངོ་། །ལུས་དང་སེམས་སྒྲུང་མ་མེ་ཏོག་འདྲ་བ་དེ་ལ་
ཡང་། སྒྲུང་མ་ལའོར་ཞིང་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། ལུས་སེམས་གཉིས་དང་བྲལ་བ་འབྱུང་ངོ་། །བདག་
བསྐྱུང་གཞན་གྱི་ཆོ་དང་དཔལ།^༢ །ཞེས་པ། འགྲོ་བའི་ཤེས་པ་ཡི་གེ་རྩ་དུ་གནས་པ་ཡང་ཡོད། འོད་
དུ་གནས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་བདག་གི་བྲགས་ཁ་ནས་འོད་དང་ཐིག་ལེ་སྟོས་ཏེ། འགྲོ་བའི་ཤེས་
པ་དེ་སྒྲངས་ནས་བདག་གི་སྟིང་པོ་ཨ་དང་ནི་ལ་བསྟེན་མོ། །དཔེ་ནི་མར་མེ་གསོས་པ་དང་འདྲ་བས་
སྟོང་པའོ། །ཆོའི་རྒྱ་སྟོང་དང་སྒྲག་མ་འདྲ་ཞེས་པ། སྒྲ་འབྲམས་པ་དང་ཡིད་འབྲོས་པའི་དུས་སོ། །དེ་ལ་
སྒྲ་འབྲམས་པའི་དུས་ནི། ཉི་མ་ཕྱེད་དང་ནམ་ཕྱེད་དོ། །ཡིད་འབྲོས་པའི་དུས་ནི་ཉི་མའི་ཟེར་དང་
དགོངས་ཁའི་ཟེར་དོ། །དེའི་དུས་སུ་བསྐྱུང་བའི་ལས་བྱ་སྟེ། དགོངས་ཁའི་ཟེར་དང་། ཉི་མ་ཤར་བའི་
ཟེར་ལ་བསྟེན་པ་དང་བསྐྱུང་བ་རྫོང་ལས་སོགས་པ་དགེ་བའི་ལས་སྟོང་ལ་སྐྱུང་པར་བྱའོ། །ཉིན་ཕྱེད་
དང་ནམ་ཕྱེད་ནི་གཤེན་རབ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་སྟོང་ཅེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཡི་གེ་ཨ་ལ་གཏོད།

བདག་གི་སྒྲ་ཁུངས་ནས་དབུགས་རྒྱ་བ་བརྟག་སྟེ། སྒྲིན་མཆོམས་སུ་ཡི་གེ་ཨ་བསྒྲོམ་ལ། དབུགས་མར་
ཡར་འོད་དུ་བྲང་ལ། ཡི་གེ་ཨ་ལ་བསྒྲོར་བ་ལན་གསུམ་བྱ་ལ། ཨ་དང་འོད་དུ་བྲངས། ཨ་དེ་དང་འོད་
དུ་བཅས་པ་དེ་བདག་གི་བྱགས་མི་དམིགས་པའི་གྲོང་དུ་ཐིམ་པར་སྟོད། ཉི་མ་བྱེད་ན་དགོངས་པའི་
དོན་དེ་ཀ་དང་ལྷན་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་བདག་གསོ་བའི་སྟོད་པའོ། །འཁོར་བསྐྱང་ཞིང་གསོ་བའི་སྟོད་
པ་ནི། འཁོར་ལོ་རྩ་ལཱའི་དབྱིངས་སུ་བྱ། ཐིག་བཞི་བཟབ་པའི་ལེའུ་ཆོ་དགུ། དབུགས་སུ་ཨ་ནི་མིང་གིས་
བསྒྲོར། །ཡི་དམ་གང་བྱེད་རྩ་བའི་སྟིང་པོ་བྱི། །ཐ་མ་དྲག་པོའི་སྒྲགས་ཀྱིས་བསྒྲོར། །དཀྱིལ་འཁོར་
དབུས་སུ་བཞག་ནས་ནི། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་རྩོགས་བྱ་ཞིང་། །སྒྲིན་བྲང་བྱག་འཆོལ་བཞུགས་སུ་
གསོལ། །ཆོགས་དང་མཆོད་པ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། །བསྐྱར་བའི་འཁོར་ལོ་ནང་དུ་བྱིལ། །གདགས་
པའི་ས་ཡང་རྣམ་དུག་སྟེ། །སྟེ་བོར་དང་ནི་ལྟེ་བ་དང་། །རྩ་ཆེན་བཞི་སྟེ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ནི་འཁོར་གསོ་
བའི་སྟོད་པའོ།

སྐྱང་བའི་སྟོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་རྒྱུད་སྐྱང་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུགས་སྐྱང་
བའོ། །རང་རྒྱུད་སྐྱང་བའི་སྟོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བཞོད་པས་སྐྱང་བ་དང་། མེས་སྐྱང་བའོ། །བཞོད་
པས་སྐྱང་བ་ལ་རྒྱ་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་སྐྱང་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཆོགས་ཀྱིས་སྐྱང་བའོ། །མེས་སྐྱང་བ་
ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྒྲིན་སྟེག་གིས་སྐྱང་བ་དང་། རོ་སྟེག་གིས་སྐྱང་བའོ། །སྒྲིན་སྟེག་གིས་སྐྱང་བ་
ལ་ལྷ་སྟེ། ཞེ་བའི་སྒྲིན་སྟེག་དང་། རྒྱས་པ་དང་། དབང་དང་། དྲག་པོ་དང་། མངོན་སྟོད་ཀྱི་སྒྲིན་
སྟེག་གོ། །དེ་ལ་ཞེ་བའི་སྒྲིན་སྟེག་ཤར་དུ་བྱ། དབང་གི་ལྟེ་རུ་བྱ། དྲག་པོ་རུ་བྱ། རྒྱས་པ་བྱང་། མངོན་
སྟོད་དབུས། བལ་ཆེར་ལྟེ་ཤར་མེ་ལྟེ་ཞིང་ཁམས་སུ་བྱའོ། །དེ་ལ་སྟེག་ལུགས་ནི། བྱི་ལྷར་དགྲ་
བགེགས་སྟེག་པ། བྱང་ལྷར་རྣམ་རྟོག་སྟེག་པ། གསང་བ་ལྷར་དུག་ལྷའི་ལོག་རྟོག་སྟེག་པ་སྟེ། འཕྲིན་
ལས་རིགས་ལྷ་རང་རང་གི་གཞུང་དང་སྟོར་འོ། །རོ་སྟེག་པ་ལ་ཤེས་ཚུལ་ལྷ་སྟེ། རོ་བེམ་པོར་ཤེས་པ་
དང་། ཆོ་འདས་སུ་ཤེས་པ་དང་། སྟོབ་མར་ཤེས་པ་དང་། མཆོད་རྩལ་སུ་ཤེས་པ་དང་། ལྷ་རུ་ཤེས་
པའོ། །དེ་ཡང་གཤེན་ལྷའི་སྐྱར་སྟོང་ན་ཞིབ་པོ། །བདག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུགས་སུ་སྐྱང་བ་ནི།
བྱི་ནང་གི་བྱག་བཤགས་སོ། །གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུགས་སུ་སྐྱང་བ་ནི། ཟང་ཟིང་གི་
མདོས་དང་། སྐྱད་རྣམས་སོ། །དེ་ནི་གསོ་སྟོད་གི་སྟོད་པའོ།

བརྟུལ་བྱགས་ཀྱི་སྟོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉམ་ང་མེད་པ་བསྟོན་པའི་སྟོད་པ་དང་། ཐེན་

ཐོགས་མེད་པ་སྐྱང་བོ་ཆེའི་སྦྱོད་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་མེད་པ་བྱ་ཆུང་གི་སྦྱོད་པ་ལོ། །དེ་ལ་ཉམ་ང་མེད་པ་
བསྟོན་པའི་སྦྱོད་པ་ནི། ཉམ་ང་མེད་པར་བྱ་བ་སྟེ། །ཞེས་པ། མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ། ཆོག་དོན་
གཉིས་ལ་བྱང་བ་དང་། ལྷན་པོ་བ་སྐྱང་རྩི་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་ཉམ་ང་མེད་པ་ལོ། །ཐེན་ཐོགས་མེད་པ་ནི། སྐྱང་
ཆེན་ཆུ་འཁྱུགས་པ་བཞིན། །ཞེས་པ། སྐྱང་པོ་ཆེ་འདེགས་པའི་སྟོབས་ཆེ་བ། བརྟན་པ་གཞན་གྱིས་
བསྐྱར་དུ་མི་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །རྣམ་རྟོག་མེད་པ་བྱ་ཆུང་ལྟ་བུའི་སྦྱོད་པ་ནི། ཅིས་ཀྱང་བསྐྱར་དུ་མེད་
པ་ལོ། །ཞེས་པ། བྱ་ཆུང་དེ་ཡང་དག་གཉིན་དང་བྱམས་སྤང་ལས་སོགས་པ་གང་ལ་ཡང་རྣམ་རྟོག་མེད་
པ་ལོ། །སྦྱིར་ན་སྦྱོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། །འགོ་དོན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྦྱོད་པ་དང་། རང་རྒྱུད་མ་བཅོས་
ལྷུག་པའི་སྦྱོད་པ་དང་། བརྟན་ལྷུགས་ལོག་བྱེད་འདུལ་བའི་སྦྱོད་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་གཞི་དུག་བརྟན་
པ་ལོ། །

ལམ་དང་རིག་འཛིན་གྱི་སྒོར།

ད་ནི་ལམ་ལྟ་བུ་བརྟན་ཏེ། བར་དུ་ལམ་ལ་ལྟ་བུ་བརྟན། །ཞེས་པ། མདོར་བརྟན་ཏེ། གཞིའི་
སྟངས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ལོ། །བར་དུ་ཞེས་པ་དང་པོ་གཞི་དང་ཐ་མ་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀྱི་
བར་མ་སྟོན་པ་ལོ། །ལམ་ཞེས་པ་ལ་ཡང་གྲུད་ན་བགོད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་རྟོགས་པར་བྱེད་
པའི་ཐབས་ལ་བྱའོ། །ལྟ་བུ་བརྟན་ཞེས་པ། དབྱེ་བ་གངས་ཀྱི་མདོར་བརྟན་པ་ལོ། །

ཕྱག་རྒྱ་ལྷན་གྲུབ་སར་བགོད་ན། །དབང་དང་དམ་ཆོག་གཙོ་བོ་སྤྲང་། །ཞེས་པ་འདིས་ལམ་
གྱི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་བྱ་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། བགོད་བྱ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། བགོད་བྱེད་
ལམ་གྱི་རྒྱ་བྱ་བརྟན་པ་ལོ། །དེ་ལ་དགུ་སྟེ། རིག་འཛིན་གྱི་རོ་བོ་དང་། དེས་ཆོག་དང་། དབྱེ་བ་དང་།
ལྷུང་གང་ལ་བརྟན་པ་དང་། ལྷུས་པའི་སྟོབས་དང་། རྟོགས་པའི་ཆད་དང་། སྦྱིབ་པ་གང་གནས་པ།
གཉིན་པོ་གང་གིས་སྦྱོང་བ། མཐར་འབྲས་བུ་གང་ཐོབ་པ་ལོ། །དེ་ལ་རིག་འཛིན་གྱི་རོ་བོ་ནི། སངས་
རྒྱུས་དང་སེམས་ཅན་གང་ཡང་མིན་པས་ས་བརྩའི་གཡུང་རྒྱུད་སེམས་དཔའོ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱུས་མ་
ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་ཡོད། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་བྱང་བས་སྔགས་ཕྱིའི་
རྟེན་དུ་གཡུང་རྒྱུད་སེམས་དཔའ། །ནང་གི་རྟེན་དུ་རིག་འཛིན་ཡིན་ནོ། །དེས་ཆོག་ནི། བྱ་རན་ལ་འདས་
ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རིག་འཛིན་པའི་ཕྱིར། རིག་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །དབྱེ་ན་རྣམ་པ་དུག་སྟེ། ཕྱག་རྒྱ་ཅིས་

པ་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རིག་འཛིན་དང་། ལྷན་གྲུབ་ཅེས་པ་ས་བརྩུ་ལ་གནས་པ་
 ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རིག་འཛིན། གཡུང་དྲུང་ལྷའི་རིག་འཛིན། ཆོ་ལ་དབང་བའི་རིག་འཛིན། ལྷ་འབྲུལ་
 དབང་བསྐྱར་གྱི་རིག་འཛིན། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རིག་འཛིན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རིག་འཛིན་ནི། འཁོར་
 བའི་སྤྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱག་ནས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་བཏབ། འཛིན་རྟོག་གི་ས་
 ལས་ཆེར་འཕགས་ནས། བྱ་རན་ལས་འདས་པའི་རིག་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རིག་འཛིན་
 ཞེས་བཤད། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རིག་འཛིན་ནི། འཛིན་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་ལས་འདས་པའི་ས་ལམ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན། གཡུང་དྲུང་ལྷ་བྱའི་ཉིང་འཛིན་དུ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའོ། གཡུང་དྲུང་ལྷའི་རིག་
 འཛིན་ནི། ལྷ་འབྲུལ་བ་མེད་པ། གསུང་བརྗོད་ལས་འདས་པ། ཐུགས་བོན་ཉིད་ཀྱི་གྲོང་དུ་ལྷན་གྱིས་
 གྲུབ་པའོ། ཆོ་ལ་དབང་བའི་རིག་འཛིན་ནི། འཇུག་པ་རང་དབང་དང་ཆས་པས་སྦྱེ་ལུས་གང་ཡང་
 ལེན་པ། ལྷོག་པའི་རང་དབང་དང་ཆས་ནས་སྦྱེ་ལུས་སྤོན་མས་འགོ་དོན་མ་ལུས་ན། ལུས་གཞན་དུ་
 འཕོ་བར་ལུས་པ། ཆོ་དུ་མར་བཞུགས་ཤིང་ལུས་ལ་འཇུག་ལྷོག་བྱུང་ཡོད་པའོ། ལྷ་འབྲུལ་དབང་
 བསྐྱར་གྱི་རིག་འཛིན་ནི། མཐུ་དང་རྩ་འབྲུལ་སྣ་ཆོགས་དང་ལྡན་ཏེ། ལུ་བོ་གལ་བསྐྱར་བ་དང་། དགུན་
 དུས་སུ་ཐོག་དབབ་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བ་དང་། ས་གཞི་ལ་འཇུག་པའོ། ལུས་རྣམ་པར་
 སྤྲིན་པ་ནི། ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་ལྷའི་སྤྲིན་སྤྲིན་པའོ། རྟེན་བཞིན་དུ་རིག་འཛིན་གྱི་བྱེ་བྲག་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱབ་པའོ། ལུས་རག་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཐོབ་པ་འདུག་ཚུལ་གྱི་ལུས་དང་། གཞན་དོན་སྤྲུལ་པའི་ལུས་
 གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་ཐོབ་པ་འདུག་ཚུལ་གྱི་ལུས་ནི། མི་དང་འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་ཁམས་ལྷའི་
 ལུས་ལེན་ནོ། གཞན་དོན་སྤྲུལ་པའི་ལུས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་གང་པན་པའི་ལུས་ལེན་ནོ། ལུས་པའི་
 རྟོབས་ནི། ལུས་དུ་མར་སྤྲུལ་པ་དང་། བོན་དུ་མར་སྟོན་པ་དང་། ཞིང་ཁམས་དུ་མར་བྱབ་པ་དང་།
 སྤྲུལ་པ་དུ་མར་སྤྲུལ་ལུས་སོ། རྟོགས་པའི་ཆོད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་ལྡན་པའོ། སྤྲིབ་
 པ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྤྲིབ་པ་ལ་གནས་པའོ། གཉིན་པོ་ནི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཐུགས་རྗེ་དང་རང་གི་རྟོགས་
 པ་གོམས་པས་སྟོང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ནི། ལྷ་ལྷ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་
 པའོ། རྟེན་བཞུགས་བྱེད་ལམ་གྱི་འབྲས་བུའོ།

དེ་ནི་བཞུགས་བྱེད་ལམ་གྱི་རྒྱ་བརྟན་པ་ནི། དབང་དང་དམ་ཆོག་གཙོ་བོ་རུ་སྤྲང་། ཞེས་པ། ལམ་
 ཀྱི་འབྲས་བུ་བྱེད་པར་ཅན་རིག་འཛིན་དང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་དབང་དང་དམ་ཆོག་ཡིན་ཏེ། དེ་

ཡང་དབང་ནི་ལུང་ལས་ཀྱང་། དབང་དང་གཟི་བཞིན་ལྡན་པའི་སྒྱུ། །འགོ་བའི་དོན་དང་ལྡན་པར་
 བྱེད། །འབྲས་བུ་སྒྲ་མེད་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ། །རྒྱ་དང་རྒྱུན་དང་འབྲས་བུ་ཐབས། །རྒྱ་ནི་དད་བརྩོན་
 གུས་པ་སྟེ། །སྒྲོན་དང་འཇུག་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས། །མ་འགག་དོན་ལ་འཇུག་པའོ། །རྒྱུན་ནི་རྣམ་
 པ་བཞིར་བསྟན་ཏེ། །དབང་རྣམས་སྒྲོབ་དཔོན་དམིགས་པའི་རྒྱུ། །དབང་རྣམས་རིམ་བསྐྱར་རྒྱ་ཡི་
 རྒྱུ། །དབང་རྣམས་ཐོབ་པ་བདག་པོའི་རྒྱུ། །སྐད་གཅིག་མ་ཡི་ཤེས་པ་ལ། །དྲོད་ཏྲགས་དག་འཁོར་
 སྒྲོ་བྱང་ཞིང་། །མཚུངས་པ་དེ་མ་དག་པའི་རྒྱུ། །འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཐབས་ནི་
 བྱི་ནང་གསང་བ་གསུམ། །མཐར་ཐུག་པ་དང་བཞི་ཡིན་ལོ། །སྐལ་ལྡན་དད་པའི་མཆོག་ཅན་ལ། །བྱི་
 ཡི་དབང་རྣམས་སྒྱིན་པར་བྱ། །བརྩོན་འགྲུས་རིག་པའི་མཐུ་ལྡན་ལ། །ནང་གི་དབང་རྣམས་སྒྱིན་
 པར་བྱ། །བརྩལ་བྲགས་དྲག་པོའི་སྒོད་ལྡན་ལ། །གསང་བའི་དབང་རྣམས་སྒྱིན་པར་བྱ། །ཆོག་བོར་དོན་
 ལ་ཞུགས་པ་ལ། །མཐར་ཐུག་རྫོགས་པའི་དབང་རྣམས་བསྐྱར། །བྱི་ནི་རྩལ་ཆོན་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །བུམ་
 པ་ལས་སོགས་རྣམས་བསགས་ཏེ། །དཔོན་གསལ་ལུང་ལས་གོམས་པ་ཡི། །སྒྲགས་དང་ཉིང་འཛིན་བྲག་
 རྒྱའི་མཐུས། །སྒྲོབ་པ་མོས་གུས་ཞུགས་ལྡན་ལ། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་དབང་ཆེན་བསྐྱར། །ལུས་ལ་བྱུང་
 བའི་བྲི་མ་བཟུ། །ཆོགས་ལམ་མཐའ་རུ་བྱིན་པར་བྱ། །དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་ངག་བསྟན། །འཕྲིན་
 ལས་མཐར་དབྱུང་གསང་མཆོན་གདགས། །ཅོད་པར་བཏགས་ལ་རྒྱལ་སར་དབྱུང་། །ནང་གི་བསྐྱེད་
 མཁའ་དབྱིངས་སྟུ། །བྱང་སེམས་དཀར་དམར་རྣམས་དག་ལ། །སྒྲོབ་དཔོན་མན་ངག་ལྡན་པ་ཡིས། །སྒྲོབ་
 མ་བརྩོན་འགྲུས་རིག་ལྡན་ལ། །བདེ་འབྲལ་ཆེན་པོའི་དབང་རྣམས་བསྐྱར། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་
 མན་ངག་བསྟན། །སྒྲོར་ལམ་མཐའ་རུ་བྱིན་པར་བྱ། །དེར་འབྲེལ་ས་ལོན་གདམ་ངག་བསྟན། །གསང་
 བ་ཀྱན་གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །རྣམ་པ་ཤེས་པའི་རྣམས་དག་ལ། །སྒྲོབ་དཔོན་གཏན་ལ་ཐེབས་པ་
 ཡིས། །སྒྲོབ་མ་བརྩལ་བྲགས་ལྡན་པ་ལ། །རིག་པའི་རྩལ་དབང་རྫོགས་པར་བསྐྱར། །འཕོ་འགྲུར་
 མེད་པའི་མན་ངག་བསྟན། །མཐོང་ལམ་བསྐྱོམ་ལམ་མཐའ་བྱིན་བསྐྱབ། །རང་རིག་རང་གསལ་
 གདམ་ངག་བསྟན། །མཐར་ཐུག་བོན་ཉིད་དབྱིངས་དཀྱིལ་དུ། །རང་གི་རིག་པའི་སྤྲིང་པོ་ལ། །སྒྲོབ་
 དཔོན་གྲོང་དུ་གྱུར་པ་ཡིས། །སྒྲོབ་མ་ཆོག་བོར་དོན་ཞུགས་ལ། །རྩོལ་མེད་རིག་པའི་རང་དབང་
 བསྐྱར། །ཉལ་བ་ཐག་ཆོད་གདམ་ངག་བསྟན། །མཐར་བྱིན་པ་ཡི་ལམ་ཡིན་ཏེ། །རྩུན་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་དེ་
 ལ་བྱ།^༧ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཆོག་ནི་གཞིའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་བསྐྱང་བས། དབང་

དང་དམ་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་རིག་འཛིན་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།

དང་པོ་དབང་གི་ལམ་ཡིན་ཏེ། །སྤྲུགས་པ་དབང་གི་ལམ་དུ་འགོ་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་སྤྱིར་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་འགོ་དབང་ཡིན་ཏེ། དབང་ལ་སྤྱི་དོན་དགུ་ཡིན་ཏེ། །དབྱེ་བ་དེ་བོ་རྒྱ་རྒྱུན་དང་། །ངེས་ཚིག་དང་ནི་སྒྲོན་ཡོན་དང་། །སྤྱི་བ་པ་སྤྱད་དང་ལས་རིམ་དང་། །འབྲས་བུ་གང་ཐོབ་པ་དང་དགུའོ། །དབྱེ་བ་བསྐྱས་དང་རྒྱས་པ་གཉིས། །། །ཕན་དང་རྒྱས་པ་གསང་བ་དང་། །ཡེ་ཤེས་རང་དབང་བདེ་ཆེན་དབང་། །མདོར་བསྟན་ལྟ་རུ་ཤེས་པ་བྱ། །རྒྱས་པར་བྱེད་ན་བཙོ་བརྒྱད་དེ། །བུམ་པ་དབུ་རྒྱན་འཕྲིང་བ་དང་། །གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་བ་དན་དང་། །རྩ་གཤང་ཞལ་ཟས་གོ་ཆ་དང་། །དེ་རྣམས་ཕན་པའི་དབང་བཅུའོ། །ཉན་པའི་དབང་དང་བཤད་པའི་དབང་། །སྒྲོམ་དང་འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་དབང་། །གཡུང་དྲུང་དབང་གི་རབ་འབྱམས་དབང་། །རྒྱས་དབང་ལྟ་རུ་ཤེས་པར་བྱ། །གསང་དབང་ལས་སོགས་གསུམ་པོ་སྟེ། །དབང་གི་དབྱེ་བ་བཙོ་བརྒྱད་དོ། །དེ་བོ་དབང་རྣམས་ཀྱང་གྱི་དོན། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་རྟོགས་པའོ། །རྒྱ་རྒྱུན་དག་ལ་རྣམ་པ་གཉིས། །རང་བཞིན་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། །ལྟན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་རྒྱུན་དུ་འདོད། །དེ་ལ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི། །གདོད་ནས་རྒྱ་རྒྱུན་མ་བསྐྱེད་པའོ། །རྒྱུན་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། །རྒྱུན་རྒྱུན་དང་བདག་པོའི་རྒྱུན། །དམིགས་པའི་རྒྱུན་དང་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན། །སྒྲོན་སྤྱད་སྤྲུགས་ཀྱང་གཞི་ལ། །བཞག་པ་རྒྱ་ཡི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ། །དཀྱིལ་འཁོར་རྩེ་ལས་སོགས་པ་སྟེ། །བདག་པོ་དག་གི་རྒྱུན་དུ་འདོད། །དམིགས་པའི་རྒྱུན་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ཏེ། །དབང་པོ་རབ་འབྲིང་སེམས་ལ་དམིགས། །དེ་མ་ཐག་གི་ལུང་ལས་ནི། །རིམ་པ་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱལ་དག་ནི། །ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་གོ་འབྱེད་པ། །སྤྱི་ཕྱི་དེ་མ་ཐག་པའོ། །ངེས་ཚིག་ནི་ཡེ་ནས་རྫོགས་པའི་དབང་། །གཞན་གྱིས་དེ་མི་འཕྲོག་པའི་དབང་། །གདོད་ནས་རང་ལ་ཡེ་ཡོད་དབང་། །དབང་བསྐྱར་ཡོན་ཏན་བརྗོད་བྱེད་པ། །ཚོགས་གཉིས་བསགས་པའི་སྒྲོན་དུ་བྱས། །རྒྱལ་བཞིན་བསྐྱར་བ་བར་ཆོད་མེད། །གཞུང་དང་ལྡན་པར་མ་བསྐྱར་ན། །ཆེ་ལས་སོགས་པར་བར་ཆོད་འབྱུང་། །ཕྱི་ནང་གསང་སྤྲུགས་གཉན་དབང་ཡོད། །ཕན་པའི་དབང་བཅུས་ལྟ་མི་ཐོབ། །བདག་གཞན་དོན་ལ་ཐོགས་པ་མེད། །གསང་སྤྲུགས་ཀྱང་ལ་འཇུག་པ་ཡི། །སྤྲུགས་པ་དང་ནི་ལྡན་པར་འགྱུར། །རྒྱས་པ་དག་དང་དབང་ལྟ་ནི། །ཉིང་འཛིན་ཡན་ལག་གསུམ་ལྟ་རུ། །གསང་དབང་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། །གསང་སྤྲུགས་སྒྲོན་པ་མ་ཞོར་ཤེས། །ཡེ་ཤེས་རང་གནས་ཡོན་ཏན་ནི། །འབྱུང་འཇུག་

དབྱུགས་ལ་ཟིན་དུ་རུང་། །བདེ་ཆེན་ཐོབ་ནས་ཡུལ་སེམས་གྱི།^༤ །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཅིར་སྣང་ལ། །དེ་
 ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་གསལ། །མ་བསྐྱར་དབང་མ་ཐོབ་པའི་སྒྲོན། །དེ་ལས་གོ་ལྟོག་གཞུང་ལས་
 གྱུང་། །སློབ་དཔོན་མཉེས་པར་མ་བྱས་ཤིང་། །དབང་རྣམས་ཐོབ་པར་མ་བྱས་ན། །མཉན་པ་ལས་
 སོགས་སློབ་མ་རྣམས། །འབྲས་བུ་མེད་ཅིང་བརྒྱུག་པར་འགྱུར།^༥ །སློབ་པ་གང་བྱང་བཤད་བྱ་བ། །ཁྱི་
 རང་གསང་བའི་གོ་རིམ་བཞིན། །ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་སློབ་པ་སྒྱུར། །བཞི་པ་ཤེས་བྱའི་སློབ་པ་
 སྒྱུར། །ལས་གྱིས་རིམ་པ་དོན་བདུན་ཏེ། །གང་ཟག་གང་ལ་བསྐྱར་བ་དང་། །དཀྱིལ་འཁོར་གང་གིས་
 བསྐྱར་བ་དང་། །དཔོན་གསས་གང་གིས་བསྐྱར་བ་དང་། །རྩིས་རྣམས་གང་གིས་བསྐྱར་བ་དང་། །གནས་
 བྱི་གང་དུ་བསྐྱར་བ་དང་། །ཐབས་རྣམས་རི་ལྷོ་བསྐྱར་བ་དང་། །དུས་ཚོད་གང་ལ་བསྐྱར་བའོ། །གང་
 ཟག་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །དད་དང་བརྩོན་འགྲུས་བརྒྱལ་བྱགས་ཅན། །བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ལ་
 གསུམ་དུ་དབྱེ། །བདག་གི་དོན་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ལ། །ཉན་བསམ་བསྒྲུལ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྟོང་། །
 གཞན་གྱི་དོན་ལ་བརྩོན་པ་ལ། །འཆད་དང་འཕྲིན་ལས་རྣམ་པའི་སྟོང་། །གཉིས་ཀ་ལྷན་པའི་གང་
 ཟག་ལ། །གཡུང་རྒྱུད་རབ་འབྱམས་དབང་མཆོག་བསྐྱར། །གསང་བ་བརྒྱལ་བྱགས་ཅན་དང་ནི། །རིགས་
 དང་མཉམ་པའི་བརྒྱལ་བྱགས་ལ། །གསང་དབང་ལས་སོགས་གསུམ་པོ་བསྐྱར། །དཀྱིལ་འཁོར་གང་
 དུ་བསྐྱར་ཞེན། །མཚན་མ་རྩལ་ཚོན་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། །བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། །སློབ་དཔོན་དབང་ལྡན་གསུམ་པས་སྟ། །རྩིས་ནི་ཐུགས་རྗེ་བྱང་
 པར་གཉིས། །བསྐྱར་བའི་གནས་ནི་སྤྱི་གཙུག་སོགས། །ལྷེ་དང་སྤྱི་ཁ་དེ་བཞིན་ནོ། །རྩལ་ཐབས་རྒྱལ་
 པོ་སྟུ་གཤོ། །བྱང་བ་མེ་ཏོག་གསེར་འགྱུར་བཞིན། །དུས་ཚོད་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །སློ་ཡི་སྤྱེ་ལུགས་
 དང་སྒྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་སྐྱུ་གསུང་བྱགས་ཡིན་ཏེ། །མི་ཟད་རྒྱུན་གྱི་འཁོར་ལོ་བཞིན། །སྤྱིར་ན་དབང་
 ཞེས་བྱ་བ་ཡང་། །ཀུན་གྱི་ཐོག་མར་འགོ་བ་སྟེ། །གཞུང་ལས་གྱུང་། །དབང་མཆོག་བདག་ལ་མི་
 གནས་ན། །བསྐྱར་བའི་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཟག་བཅས་རྣམས་མཐུ་འཁོར་བའི་བོན། །མཚོང་བུ་བྱི་
 དོར་བྱས་གྱུང་རིམ་ཆེན་མིན། །དབང་མཆོག་དག་ལ་གནས་པ་དེ། །རྩིས་ལ་སོགས་པའི་མན་ངག་
 གིས། །རང་གིས་དོན་ལ་གསལ་འདེབས་འདྲ།^༦ །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དབང་མ་ཐོབ་པར་ལས་བརྩོན་ཞིང་།^༧ །ལྷིད་མ་བརྟགས་པར་ཁལ་འགེལ་བ།^༨ །འཁོར་
 ལོའི་སྟོག་ཤིང་ཆག་པ་འདྲ། །ཞེས་པ་དོན་དབང་མ་ཐོབ་པར་རང་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། །ལྷིད་མ་

བརྟགས་པར་ཁལ་འགྲེལ་བ།^{༥༡} དཔེ་འཁོར་ལོ་འོ་སྒྲིག་གིང་ཆག་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དབང་མ་ཐོབ་པ་
ནི་རྩ་སོ་མ་བཏང་པར་ཆུ་སྒྲིག་པ་དང་འདྲ། དབང་ཐོབ་པ་ནི་རྩ་སོ་བཏང་པར་ཆུ་སྒྲིག་པ་དང་འདྲ།
དབང་མ་ཐོབ་པ་ནི་རྩ་སོ་མ་བཏང་པར་ཆུ་སྒྲིག་པ་དང་འདྲ། ཞེས་ལུང་ལས་ཀྱང་། སྒྲོབ་དཔོན་རྣམས་
ནི་མ་མཉེས་གིང་། །དབང་རྣམས་རིམ་གྱིས་མ་བགོད་པར། །སྒྲགས་སྒྲོད་སྒྲུབ་བཙོན་བྱེད་པ་ཀུན། །དེ་
འབྲས་མེད་ཅིང་བན་སོང་ལྷང་། །དབང་རྣམས་བགོད་པར་མ་བྱས་ན། །བྲགས་བྲུབ་ར་ཆོད་སེམས་
གྱིས་ནི། །གང་དག་མན་ངག་རིམ་བཞུན་པ། །ལུང་བྱེད་གཉིས་ཀ་དཔུལ་བར་འགྱུར། །དེ་ནི་སྒྲགས་
གྱི་དམ་སྤྲི་ཡིན། །སྒྲུབ་བྱེད་ལྟེ་ལ་ཞིང་མོ་ཞིང་། །མནར་མེད་གནས་སུ་ཉེ་བར་འཁོར། །དབང་མ་བགོད་
པའི་གང་ཟག་དང་། །གལ་སྟེ་འདྲིའམ་གླེང་སྒྲོང་ན། །གཏམ་རིམ་ཙམ་ཡང་མི་བརྗོད་པར། །དེ་བརྗོད་
ཉེས་པ་བརྗོད་མི་ལང་། །རིམ་པ་རྗོགས་གིང་སྒྲོད་ལྷན་ལ། །འདྲི་ཞིང་གླེང་སྒྲོང་བྱེད་པ་ན། །དེ་ལ་
བདེན་དོན་མ་བསྟན་ན། །དེ་ལས་ཉམས་པའི་དབང་དུ་འགྱུར།^{༥༢} །ཞེས་གསུངས་སོ།

དེའི་ཕྱིར་དབང་གི་ལམ་མཆོག་གཅེས། །ཞེས་པ། དབང་མེད་ཐབས་མེད་པར་བསྟན་
པའོ། །དབང་གི་ལམ་དུ་འགྲོ་བའོ། །ཆོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཞེསྟེ། ཆོགས་བསགས་པའི་གཞི་དང་། ཚུལ་
རི་ལྟར་བསགས་པ་དང་། བསགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཆོགས་ལམ་གྱི་དོན་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་ཆོགས་
བསགས་པའི་གཞི་ནི། ཀུན་གཞི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་ལ། །ཞེས་པ། དགེ་སྤྲིག་ཐམས་ཅད་བསགས་
པའི་གཞི། ཀུན་གཞི་སེམས་ཉིད་ལ་བསགས་པའོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་བསགས་པ་ནི། བག་ཆགས་དགེ་པའི་
ཆོགས་བསགས་ནས། །ཞེས་པ། ཀུན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསགས་པའོ། །བསགས་པའི་
ཡོན་ཏན་ནི། གླ་མེད་ས་ལ་གོམས་པའི་ཕྱིར་ལོ།^{༥༣} །ཞེས་པ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ལ་གོམས་པ་ཐོབ་པའོ།

ཆོགས་ལམ་གྱི་དོན་བསྟན་པ་ནི། གཉིས་པ་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་མཆོག་གཅེས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་
ལ་དོན་དུག་སྟེ། ཆོགས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་། དེས་ཆོག་དང་། དབྱེ་བ་དང་། དུན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་།
ལས་དང་། དོན་བསྟན་པའོ། །རོ་བོ་ནི་ཡོ་བྱད་དང་། ཤེས་བྱའི་དྲི་མ་མེད་པའོ། །དེས་ཆོག་མཆོག་དང་
བྱན་མོང་གི་བསོད་ནམས་འཆོགས་པའི་ཕྱིར་ཆོགས་ཞེས་བྱ་བའོ། །དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱེད་པའི་
ཆོགས་དང་། རོལ་པའི་ཆོགས་སོ། །བསྐྱེད་པའི་ཆོགས་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷང་སྤྲིད་ལྟ་རུ་བསྐྱེད་པའི་
ཆོགས་དང་། རང་རྒྱུད་ལྟ་རུ་བསྐྱེད་པའི་ཆོགས་དང་། ལོངས་སྒྲོད་སྤང་སྤྲིད་ཁེངས་པར་བསྐྱེད་པའི་
ཆོགས་སོ། །རོལ་པའི་ཆོགས་ནི་དངོས་པོ་མཉམ་པའོ། །དུན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོད་དུན་

གྱིས་བསྐྱབ་པ་དང་། བཅུད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བདག་ཉིད་ཡེ་གཤེན་གཙུག་ཡུང་དྲུང་
 བསྐྱོམ་ལ། རིམ་ལྔ་མེས་བཅོམ་དེ་བདག་གི་བྱུགས་ཁ་ནས་འཕྲོས་ནས། ཚོགས་གྱི་གཞོང་པ་ལ་ཕོག་
 པས། ཚོགས་གྱི་ཉམས་པ་དང་མི་གཙང་བ་རྣམས། མེས་བསྐྱེད་རྒྱུད་གིས་གཏོར། རྒྱུ་བཀྲུས་པར་
 བསྐྱོམ། དེ་ནས་ཨ་ཞེས་བཅོམ་པས། སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་རི་རབ་ཁོར་ཡུག་དང་བཅས་པ་
 ཐམས་ཅད། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ལྔ་དང་ལྷན་པའི་གཞོང་པ་ཡངས་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བར་བསྐྱོམ། དེ་ནས་ཨ་ཞེས་
 བཅོམ་པས། སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་རི་རབ་ཁོར་ཡུག་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ལྔ་
 དང་ལྷན་པའི་གཞོང་པ་ཡངས་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བར་བསྐྱོམ། དེ་ནས་བཅུད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ནི། དུག་རྒྱུ་
 བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ནི། ལོངས་སྟོང་ཁ་འབྱིང་གི་བྱུག་རྒྱ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཡུ་ཡི་རྩུལ་དུ་བྱོལ། །སྒྲགས་ནི་
 དཔལ་བོ་འབྱུང་ལྔ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་སྟེ། ཨྲྀ་ཨྲྀ་རྩྀ་རྩྀ་ལྔ་མེས་བཅོམ་པས། ཉིང་ངེ་འཛོན་ལས་འཛིག་རྟེན་
 གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད། ཞལ་བས་ཚོགས་གྱི་ལོངས་སྟོང་ཐམས་ཅད་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་དང་ལྷན་
 པར། ཡེ་ཤེས་གྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ། མི་ཟད་བརྒྱན་གྱི་ལའོར་ལོ། རི་རབ་བས་ལྷན་མཐུག་པ། རྒྱ་མཚོ་
 བས་གཏིང་ཟབ་པ། རྣམ་མཁའ་བས་དཔང་མཐོ་བ། ཕྱི་མཚོག་བས་གྲངས་མང་བ། ས་གཞི་བས་རྒྱ་
 ཆེ་བ། རིམ་པོ་ཆེ་ལྟར་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ། དཀོར་མཛོད་ལྟར་ཀྱན་ཚོགས་པར་བསྐྱོམ། ལས་
 བསྟན་པ་ནི། དང་པོ་མཚོད། བར་དུ་བཤགས། ཐ་མ་བསྟན་པ་ལོ། །དེ་ལས་དང་པོ་ནི། རང་གི་བསོད་
 རྣམས་བསག་པའི་ཕྱིར། ཞི་བྱོལ་ལྔ་ལ་དབྱིངས་སུ་མཚོད་པ་ལོ། །འཕོན་དང་གཙུག་པ་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར།
 བར་པ་བཤགས་པ་ལོ།^༤ ཐ་མ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་དང་ཐབས་དང་དགོས་པ་ལོ། །རྒྱ་ནི་
 ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱལ་བའི་ཞིང་བཅུའོ། །ཐབས་ནི། སྒྲགས་དང་བྱུག་རྒྱ་ཉིང་ངེ་འཛོན་ཚོག་
 བཤད་དོ། །དགོས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་བའོ། །དོན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་བསོད་རྣམས་གྱི་
 ཚོགས་དང་། འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་སོ། །དེ་ལས་རྒྱ་བསོད་རྣམས་གྱི་ཚོགས་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐལ་
 ལྷན་ལྟའི་ཚོགས་དང་། འབྲོར་ལྷན་མའི་ཚོགས་དང་། གཉིས་མེད་ལས་གྱི་ཚོགས་སོ། །དེ་ལས་སྐལ་
 ལྷན་ལྟའི་ཚོགས་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་གྱི་ཚོགས་དང་། ཤེས་རབ་ཐབས་གྱི་ཚོགས་དང་། ཁྲོ་
 བོ་དབལ་གྱི་ཚོགས། དང་པོ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་གྱི་ནི། བོན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་འགགས་
 པ་མེད་པ་ནས། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་སྣ་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བའོ། །ཤེས་རབ་ཐབས་
 གྱི་ཚོགས་ནི། སྟེ་བ་མེད་པའི་ངང་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཞི་བྱོལ་ལྟའི་དགྱིལ་འཕོར་དུ་སྒྲུང་བའོ། །ཁྲོ་བོ་

དབལ་གྱི་ཚོགས་ནི། རྒྱ་ཉོན་མོངས་དྲུག་ལྔ་དྲུག་གསུམ་ལ། བྲགས་རྩེ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རོལ་
 པའོ། །འབྱོར་ལྷན་མིའི་ཚོགས་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེ་བ་རྒྱ་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་དང་། རིང་བ་རྒྱ་
 བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས། དེ་ལ་ཉེ་བ་རྒྱ་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་ནི། འདུན་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཀུན་
 གཞི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཚོགས་བསག་པ་དང་། ཚོགས་སྟེལ་པའོ། །དེ་ལ་
 ཚོགས་བསག་པ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀུན་གཞིའི་ཁེངས་བྲགས་མེད་པ་བག་ཆགས་དགེ་བའི་ཚོགས་
 བསག་པའོ། །ཚོགས་སྟེལ་པ་ནི། ཚོགས་གྱི་འཁོར་ལོ་འདུས་བྱས་གྱི་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེ་བར་བྱེད་པའོ། །རིང་
 བ་རྒྱ་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་རྒྱུའི་ཚོགས་དང་། དམིགས་པ་བརྟེན་གྱི་
 ཚོགས་སོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་རྒྱུའི་ཚོགས་ནི། འབྱུང་བ་མེ་རྩུ་ས་རྒྱུང་ནམ་མཁའ་ལས་སོགས་ཏེ། ལྷ་
 སྒྲིབ་འཛིན་རྟེན་གྱི་གདོས་[“]རབ་འབྱམས་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །དམིགས་པ་བརྟེན་གྱི་ཚོགས་ལ་
 གཉིས་ཏེ། རྟེན་པའི་ཚོགས་དང་། དམིགས་པའི་ཚོགས་སོ། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོགས་ནི། ལྷ་ལྷ་ཆབ་
 གཏོར་སྟོན་པ་ཉེ་འདོན་ཏེ། འདུས་བྱས་གྱི་དགེ་ཙ་མ་ལུས་པ་རྣམས་སོ། །དམིགས་པའི་ཚོགས་ནི།
 རྒྱ་དང་ཡོ་བྱད་བཤམས་པ་དངོས་པོ་གཟུགས་སྒྲིབ་པོ་རིག་བྱ་ལས་སོགས་ཏེ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་
 ཡོངས་སྟོད་སྟེ་ཚོགས་སོ། །བཟང་དགུ། ལྷག་དགུ། མཛེས་དགུ། ལྷན་དགུ། བོ་དགུ། ཞེམ་དགུ།
 ཞལ་ཟས་སྒྲུབ་གཟིགས་ཡོངས་སྟོད་ཚོགས་གྱི་ཡོ་བྱད་བཤམས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་མེད་ལས་གྱི་
 ཚོགས་ནི། འདོད་སྟོད་རྣམ་ལྔ་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་རྒྱན། ཞེས་བྱ་སྟེ། མཚོད་པ་རྣམ་ལྔ་དང་། གཤམ་
 རུས་གསུམ་འདོད་ཡོན་རྣམ་ལྔའོ། །དེ་དང་ཀུན་གཞི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ལ་ཉིང་འཛིན་དག་པ་དབང་
 བསྐྱར་གྱི་བོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་འབྱུང་བ་གཉིས། དེ་བྱེད་པའི་[“]མི་བྱེད་པ་ལ་གཉིས་མེད་ལས་
 གྱི་ཚོགས་ཞེས་བྱའོ། །འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་སྟོན་པ་འབྲས་བུ་ཡེ་
 ཤེས་གྱི་ཚོགས་དང་། ཡོངས་སུ་རྒྱ་མ་ཆད་པ་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་དང་། ཀུན་ལ་བྱལ་བ་འབྲས་
 བུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་དང་། ཡང་ན་གཅིག་ཏུ་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་ལ་གསུམ་སྟེ། རིག་པ་འབྲས་
 བུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་དང་། དག་པ་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་དང་། གྲོལ་བ་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 ཚོགས་སོ། །དེ་ལ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་ནི། ཀུན་གཞི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་རང་ལ།
 རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས། གདུལ་བྱའི་གཉེན་པོར་གར་བ་ལ་བྱའོ། །དག་པ་འབྲས་
 བུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་ནི། གདུལ་བྱའི་གཉེན་པོ་རིག་པ་རི་ལྟར་བསྟན་ཡང་། དོན་བོན་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་

པོའི་ངང་དུ་དག་པ་ལ་བྱའོ། །གོ་ལ་བ་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་སྤྲོད་ནི། ཀུན་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཉིད་དེས། རང་འབྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ལྷ་དང་གི་རྟོགས་ནས། རང་ལ་གནས་པའི་དུས་ན། རྣམ་རྟོག་
བག་ཆགས་བྱུང་ཚེར་ཐམས་ཅད་རང་གོ་ལ་དུ་གྱུར་པ་ལ་བྱའོ། །ཚྭ་སྤྲོད་ཀྱི་ལམ་དུ་འགྲོ་བའོ།།

གཏོར་མའི་ལམ་ལ་གཉིས། གཏོར་མའི་ལམ་གྱི་དགོས་པ་དང་། དགོས་པའི་དོན་བསྟན་
པའོ། །དེ་ལ་གཏོར་མའི་ལམ་གྱི་དགོས་པ་ནི། བདེར་གཤེགས་བྱུགས་དམ་བསྐྱང་བ་དང་། །ལན་
ཆགས་བུ་ལོན་སྦྱང་བའི་བྱིར། །ཞེས་པ། སྤྱི་ཞུའི་མགོན་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བྱུགས་དམ་བསྐྱང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་མགོན་དཔལ་མགོན་བདུན་ཅུ་དང་། ལན་ཆགས་ཀྱི་མགོན་
ལྷ་སྤྱིན་སྤྱི་བརྒྱད་དང་། སྤྱི་རྗེའི་མགོན་རིགས་དུག་གི་སེམས་ཅན་ལ། ཚེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པའི་
ལན་ཆགས་དང་བུ་ལོན་ཁེལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ།།

དགོས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ནི། གསུམ་པ་གཏོར་མའི་ལམ་མཚོག་གཅེས། །ཞེས་པ་དེ་ལ་
དུག་སྟེ། གཏོར་མའི་ངོ་བོ་དང་། དེས་ཚིག་དང་། དབྱེ་བ་དང་། རྟགས་པ་དང་། ལས་ཐབས་དང་།
ལྷ་བ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་གཏོར་མའི་ངོ་བོ་ནི། འདི་ལྷ་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱང་བ་བྱིན་གཏོང་གི་ངོ་བོ་དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་དོ། །དེས་ཚིག་ནི། མི་འཛིན་པས་གཏོར་ཞེས་བྱ། ཀུན་ལ་སྦྱོམས་པས་མ་ཞེས་བྱའོ། །དབྱེ་བ་ལ་
གཉིས་ཏེ། འོངས་སྦྱོང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏོར་མ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དགོངས་པའི་གཏོར་མའོ། །དེ་ལ་འོངས་
སྦྱོང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏོར་མ་ལ་ལྷ་སྟེ། རང་བཞིན་རྒྱུད་ཀྱི་གཏོར་མ་དང་། དམིགས་པ་བརྟེན་གྱི་གཏོར་མ་དང་།
བརྟེན་དམ་འབེན་གྱི་གཏོར་མ་དང་། དམ་ཅན་ལས་ཀྱི་གཏོར་མ་དང་། རྣལ་འབྱོར་བཟླ་ཤིས་ཀྱི་
གཏོར་མའོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་རྒྱུད་ཀྱི་གཏོར་མ་ནི། སྤྱི་སྦྱོང་གྱི་འཛིན་རྟེན་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་འགྲོ་བ་
ཐམས་ཅད་གཏོར་མའི་རྒྱ་རྒྱུར་པ་རྣམས་སོ། །དམིགས་པ་བརྟེན་གྱི་གཏོར་མ་ནི། འབྲུ་སྒྲི་ཉི་ཤུ་ཙ་
གཅིག་དང་། ཤ་ཁྲག་རུས་གསུམ། དཀར་མངར་ཞལ་ཟས་སྒྲ་ཚྭ་སྤྲོད་ཀྱི་ལམ་བྱའོ། །བརྟེན་དམ་འབེན་གྱི་
གཏོར་མ་ནི། ལས་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་ལ་གཏང་གཏོར་འཛིན་པ་སྟེ།^{༤༧} དེ་ནི་དམ་ཅན་གྱི་རུས་ལ་སྦྱང་
བུ་འདུས་པ་ལྷ་ར་འོ། །དམ་ཅན་ལས་ཀྱི་གཏོར་མ་ནི། ལས་མ་ཁན་རྣམས་ལ་མགྱོགས་གཏོར་དུ་གཏང་
བས། དམག་ཚྭ་སྤྲོད་ཀྱི་གཏང་བ་ལྷ་བྱའོ། །རྣལ་འབྱོར་བཟླ་ཤིས་གཏོར་མ་ནི། བརྟེན་མ་དང་
བཟླ་ཤིས་རྣམས་ལ་བསྐྱོས་པས། བར་ཆད་རྟེན་དབང་དན་པ་བསྐྱོག་པའོ། །ཉིང་འཛིན་དགོངས་
པའི་གཏོར་མ་ལ་དུག་སྟེ། བོན་ཉིད་དབྱིངས་ཀྱི་གཏོར་མ་དང་། ཡེ་ཤེས་རོལ་པའི་གཏོར་མ་དང་། སྤྱི་

མའི་ལམ་དུ་འགོ་བཅོམ་།།

ཕྱག་རྒྱའི་ལམ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱག་རྒྱའི་རྒྱ་དང་། དགོས་པ་དང་། ལམ་མཆོག་ཕྱག་རྒྱའི་
 དོན་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་རྒྱ་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས། །ཞེས་པ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
 ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གར་སྟབས་ཆོམ་ཆོམ་དང་། ཕྱག་དང་སྒྲོར་བའོ། །ངག་གི་འཕྲིན་ལས་བཞུས་
 བཟོད་དོ། །ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཉིང་འཛིན་སྟོབས་ལོ། །ཕྱག་རྒྱའི་དགོས་པ་ནི། དབྱེར་མེད་ས་ལ་བགྲོད་
 བའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ། བཅུ་གཅིག་ཀྱན་ཏེ་འོད་ཀྱི་ས་ལ་བགྲོད་དགོས་པའོ། །ལམ་མཆོག་ཕྱག་རྒྱའི་
 དོན་བསྟན་པ་ནི། བཞི་པ་ཕྱག་རྒྱའི་ལམ་མཆོག་གཅིས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དོན་ལྡན་སྟེ། ཕྱག་རྒྱའི་ངོ་
 བོད་དང་། དེས་ཆོག་དབྱེ་བ། ལམ་དང་། འབྲས་བུའོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ནི། ལུགས་ཡང་དག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་སོ། །དེས་ཆོག་ནི། འཁོར་བ་ཕྱག་ནས་དོན་ལ་རྒྱས་འདེབས་པས་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཕྱག་རྒྱ་ལྟེ་སྟེ་
 དོན་མཆོག་པར་བསྟན་པའོ། །དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། བོན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། སྐབ་པ་གཤེན་གྱི་ཕྱག་
 རྒྱའོ། །བོན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་དུག་སྟེ། ཡེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། འོངས་སྟོང་ཕྱག་རྒྱ་དང་། སྐལ་པའི་
 ཕྱག་རྒྱ་དང་། དབང་བསྐྱར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། རྒྱུ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དུག་གོ། །དེ་
 ལ་ཡེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བཞི་སྟེ། མ་བཅོས་བོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ལུགས་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་།
 གསུང་དབྱངས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། སྐྱེ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཞིའོ། །འོངས་
 སྟོང་རྒྱུ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ལྟ་སྟེ། སྐྱེ་འོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། གསུང་འོངས་སྟོང་རྫོགས་
 པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ལུགས་འོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཡོན་ཏན་འོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་
 ཕྱག་རྒྱ་དང་། འཕྲིན་ལས་འོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྟེ། །སྐལ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་དགྲ་སྟེ།
 རིག་པ་སྐལ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། དགོ་བ་སྐལ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། གསུང་དབྱངས་སྐལ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་
 དང་། ཆ་བྱད་སྐལ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། བྱ་བྱེད་སྐལ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། སྐྱ་སྐྱད་སྐལ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་
 དང་། མཐུ་སྟོབས་སྐལ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། སྐྱེ་བ་སྐལ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། དཔོན་གསལ་སྐལ་པའི་
 ཕྱག་རྒྱའོ། །དབང་བསྐྱར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བཞི་སྟེ། ལུ་ཞིང་མོས་པ་དབང་བསྐྱར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། རྒྱས་
 པ་དབང་བསྐྱར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། སྒྲིན་པ་དབང་བསྐྱར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ལྷབ་པ་དབང་བསྐྱར་གྱི་ཕྱག་
 རྒྱ་དང་བཞིའོ། །རྒྱུ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ལྟ་སྟེ། རམ་མཁའ་རྒྱུ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། འབྱུང་བ་རྒྱུ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་
 དང་། རི་རབ་རྒྱུ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། རྒྱ་མཚོ་རྒྱུ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། སེམས་ཅན་རྒྱུ་གྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཡབ་

ཡུམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱིངས་ཉིད་ཡབ་ཡུམ་འབྲེལ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། སྒྲེ་འགྲེལ་ཡབ་ཡུམ་འབྲེལ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལོ། །སྒྲུབ་པ་གཤེན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཤེན་རབ་སྒྲུའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། གཤེན་རབ་གསུང་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། གཤེན་རབ་ཐུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལོ། །དེ་ལ་སྒྲུའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་ཆ་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། བསྐྱར་བ་ལག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ལོ། །བསྐྱར་བ་ལག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ལྔ་སྟེ། དབང་བསྐྱར་ལའོར་ལའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། བསྐྱེད་པ་སྒྲུ་སྟོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། རྩ་འཕྲུལ་ཁོ་གཉེར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། དབང་དུ་འདུལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་།^{༡༡} སྒྲོན་འདྲེན་དགོས་དམིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལོ། །ཡང་རྒྱལ་བ་ལྷ་ལྔའི་ཕྱག་རྒྱ་ལག་གི་བསྐྱར་བ་ལ་ལྔ་སྟེ། ཞི་རྒྱས་མཉམ་པའི་ཕྱག་རྒྱ། མཛོན་སྦྱོང་སྦྱོབས་པའི་ཕྱག་རྒྱ། དབང་དྲག་བསྐྱར་པའི་ཕྱག་རྒྱ། བདལ་དུ་བསྐྱར་བའི་ཕྱག་རྒྱ། གནམ་དྲག་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྔ་ལོ། །གཤེན་རབ་གསུང་གི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ལྔ་སྟེ། ཨ་ལས་སྒྲུལ་ཏེ་བདུད་རྩི་རྒྱུན་མེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཨྲྀ་ལས་སྒྲུལ་ཏེ་བདུད་རྩི་རྒྱུན་མེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཞི་བ་བདུད་རྩི་རྒྱུན་མེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཁོ་བོ་བདུད་རྩི་རྒྱུན་མེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཡང་སྒྲིང་འདུས་པ་བདུད་རྩི་རྒྱུན་མེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྔ་ལོ། །གཤེན་རབ་ཐུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཡང་བཞི་སྟེ། རྣམ་པར་མེད་ཏྲོག་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཀུན་ཏུ་རྣང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། རྒྱུའི་མཆོག་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལོ། །ཕྱག་རྒྱའི་ལས་ནི་འཆིང་ཞིང་དགོལ་བའོ། །འབྲས་བུ་ནི་སྒྲུ་ལྔ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཐུགས་པ་ཕྱག་རྒྱའི་ལམ་དུ་འགོ་བའོ། །

ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་བཞི་སྟེ། ཏིང་འཛིན་གྱི་རྒྱ་དང་། བྱེད་པ་དང་། དགོས་པ་དང་། ལམ་མཆོག་ཏིང་འཛིན་གྱི་དོན་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་ཏིང་འཛིན་གྱི་རྒྱ་ནི། ཐུགས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས། །ཞེས་པ། ཐུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲུལ་ལྷ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་འབྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱག་ནས། གནམ་ལུགས་ཀྱི་རང་དུ་རྒྱས་འདེབས་པའོ། །བྱེད་པ་ནི། ལོག་པར་ལྷ་བའི་གོགས་བསལ་ནས། །ཞེས་པ། ལམ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་འབྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པའོ། །དགོས་པ་ནི། ཟབ་མོའི་བོན་ཉིད་ཉམས་སྤངས་ཕྱིར། །ཞེས་པ། བོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་དགོས་པའོ། །ལམ་མཆོག་ཏིང་འཛིན་གྱི་དོན་བསྟན་པ་ནི། ལྷ་པ་ཏིང་འཛིན་ལམ་མཆོག་གཅེས། །ཞེས་པ། ལམ་གོམས་པ་ལ་ཏིང་འཛིན་བསྒྲོམ་དགོས་པས། དེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དོན་ལྔ་སྟེ། གཞིའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྷ་ར་ལམ་ལྔ་བསྟན་ནས། ཐུགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལམ་དུ་འགོ་བའོ། །

འབྲས་བུ་བསྟན་པ།

ད་ནི་འབྲས་བུ་བསྟན་ཏེ། ཐ་མ་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། །ཞེས་པ། མདོར་བསྟན་པ་ནི། གཞི་
ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་ཐ་མ་འབྲས་བུ་བཀར་ནས་བསྟན་པ་འོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
མཐར་ཐུག་གྲུང་འདས་ཆེན་པོའི་སྐུ་ལྷ་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། ཡང་དག་ལྷན་རྫོགས་བོན་ཉིད་ཀྱི་
འབྲས་བུ་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་རིག་འཛིན་དང་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་བྱ་ངན་
འདས་པ་ཆེན་པོ་ནི། སྐུ་ལྷ་ལྷན་གྲུབ་འབྲས་བུ་དང་། །ཞེས་པ། དམིགས་མེད་བོན་གྱི་སྐུ་དང་། འོངས་
སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། ཅིར་ཡང་སྐུ་ལ་པའི་སྐུ་དང་། མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྐུ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་
ཀྱི་སྐུ་དང་ལྷ་སྟེ། དེ་ནི་མདོར་བསྟན་པ་འམ། སྐུ་འབྲུལ་སྤྱིའི་ལུང་ལྟར་རོ། །ཡང་དག་ལྷན་རྫོགས་
འབྲས་བུ་དང་། །ཞེས་པ། བོན་ཉིད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་འོ། །བྱ་ངན་ལ་འདས་པ་ལམ་གྱི་འབྲས་
བུ་ནི། རིག་འཛིན་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་འོ། །ཞེས་པ། རིག་འཛིན་ལ་དོན་དགའི་སྟོན་ཏེ། དབང་གི་ལམ་
ནས་ཞིབ་པོ། །དེ་ལྟར་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་འོ། །

རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་གསུམ་གྱི་སྒོར།

ད་ནི་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་གསུམ་བསྟན་པ་ལ། དང་པོ་རྒྱུད་ལ་བརྒྱུད་དེ། རྒྱུད་ཀྱི་རོ་བོ་དང་།
ལྷང་ཚད་དང་། ཆེ་བ་དང་། དབྱེ་བ། བཤད་ལུགས། བྱེད་པ། མཐུན་པའི་དཔེ། དགོས་པ་བསྟན་
པ་འོ། །དེ་ལ་རོ་བོ་ནི། རྒྱུད་ནི་སྟན་ཁུངས་བརྒྱུད་པ་དང་། །ཞེས་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟན་
ཁུངས་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུད་ཅེས་བྱའོ། །རྒྱུད་ཀྱི་ལྷང་ཚད་ནི། མང་ཚད་འབྲེལ་འབྲུགས་དོན་ནུམས་
ཚད་། །ཕྱན་སུམ་ཚོགས་ཕྱིར་རྒྱུད་ཅེས་བྱ། །ཞེས་པ། རྒྱུད་དེ་མང་བ་བྱེད་མའི་ལ་ལྟ་བུ། དཔེ་ཚད་པ་
འཛིག་རྟེན་གྱི་གཏོས་ལྟ་བུ། འབྲེལ་པ་བ་ཐག་གཟིང་པ་ལྟ་བུ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཁ་གཏིང་འབྲུག་
པར་སྟོན་ཞིང་གསལ་བ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ། དོན་ཚད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་བང་བ་ལྟ་བུ། གཞུང་ཕྱན་
སུམ་ཚོགས་པར་སྟོན་པར་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ལུང་མན་ངག་གཉིས་ལས་ལྷང་ཚད་ཀྱི་བྱེད་པར་འཕགས་
པ་འོ། །རྒྱུད་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་ནི། རྒྱུད་འདི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། །ཞེས་པས། རྒྱུད་གཞན་ནི་རྒྱལ་ཕྱན་
དང་འདྲ། འདི་ནི་སྟོང་གསུམ་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་འོ། །རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱི་
རྒྱུད་དང་། བང་རྒྱུད། གསང་རྒྱུད་དོ། །རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་ལུགས་ནི། སྤྱིར་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཕྱན་སུམ་

ཆོག་པར་བཤད། བྱང་པར་དུ་བྱི་རྒྱུད་དྲུ་བའི་མིག་ལྟར་འབྲེལ་བར་བཤད། བྱང་རྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་
འབྲེལ་བ་ལྟར་མ་ཆད་པར་བཤད། གསང་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོའི་ལྷུང་ལྟར་ཡངས་པར་བཤད་དོ། བྱེད་པ་ནི་
དོན་རྒྱ་ཆེ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །མཐུན་པའི་དཔེ་རྒྱུད་མ་ཆད་པ་གསེར་གྱི་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། གང་
ཡང་འབྲུང་བ་རྒྱལ་པོའི་དཀོར་མཛོད་ལྟ་བུའོ། །དགོས་པ་ནི་སློ་རབ་གྲོལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །

ལུང་ལ་བདུན་ཏེ། ལུང་གི་ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། ལུང་གི་ཆེ་བ་དང་། བཤད་ལུགས་དང་།
བྱེད་པ་དང་། མཐུན་པའི་དཔེ་དང་། དགོས་པའོ། །དེ་ལས་ངོ་བོ་ནི། ལུང་ནི་ཞལ་ནས་གསུང་བྱིར་
ལུང་། ཞེས་པ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞལ་ནས་གསུངས་བྱིར་ལུང་ངོ་ལྟ་བུ་ལྟོ། །དབྱེ་བ་ནི། དང་དོན་ངེས་དོན་
རྒྱུད་པའི་ལུང་། ཞེས་པ། དང་དོན་གྱི་ལུང་དང་། ངེས་དོན་གྱི་ལུང་གཉིས་ཏེ། དང་དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་
དང་ཐབས་སུ་གསུངས་པའོ། །ངེས་དོན་ནི་དོན་དམ་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །ཆེ་བ་ནི། ལུང་འདི་ལུང་
གི་སྒྲ་མ་སྟེ། ཞེས་པ། ལུང་གཞན་ནི་འགྲོ་བ་མི་ལྟ་བུའོ། །རྒྱུད་ཀྱི་ནང་དུ་བསྟན་པའི་ལུང་འདི་ནི། སྐབས་
མགོན་སྒྲ་མ་ལྟ་བུའོ། །བཤད་ལུགས་ནི། རྒྱུད་པ་ལུང་གི་རྒྱལ་པོར་བཤད། ཅེས་པ། ལུང་ནི་རྒྱུད་
པར་ཁུངས་ཀྱི་འཆད་པའོ། །བྱེད་པ་ནི། ཐེ་ཆོམ་བསལ་ནས་ངེས་ཤེས་འདྲན་པའོ། །མཐུན་པའི་དཔེ་ནི་
འདམ་གྱི་ཕུར་བ་ལྟ་བུ་གར་དང་དང་དུ་བརྟུབ་པའོ། །དགོས་པ་ནི་སློ་འབྲིང་གྲོལ་བའི་དགོས་པའོ། །

མན་ངག་ལ་བརྒྱད་དེ། མན་ངག་གི་ངོ་བོ་དང་། མཛོད་ལུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་
དང་། མན་ངག་གི་ཆེ་བ་དང་། བཤད་ལུགས་དང་། བྱེད་པ་དང་། མཐུན་པའི་དཔེ་དང་། དགོས་
པའོ། །དེ་ལ་མན་ངག་གི་ངོ་བོ་ནི། གདམ་ངག་བྱུགས་ལ་གདམ་པ་སྟེ། །ཞེས་པས། བྱུགས་ཀྱི་ཉིང་
ཁུ་བསྟན་པའོ། །མཛོད་ལུགས་ནི། སྟན་ཁུངས་བརྒྱད་དང་ས་ཐོབ་དང་། ཞེས་པ། སྟན་ཁུངས་བརྒྱད་
པའི་མན་ངག་དང་། ས་ཐོབ་པས་གསུངས་པའི་མན་ངག་དང་། རིག་པའི་གནས་ལྷ་ལ་དབང་ཐོབ་
པས་གསུངས་པའི་མན་ངག་དང་། ལྟའི་ཞལ་མཐོང་ནས་གསུངས་པའོ། །ཡོན་ཏན་ནི། གོ་སྒྲ་ཆོག་རྒྱུད་
དོན་དཔག་མེད། ཅེས་པ། གོ་སྒྲ་སྟེ་དོན་གྱི་རྣམ་པར་གསལ་བ། ཆོག་རྒྱུད་སྟེ་ཉུང་ལ་འདུས་པ། དོན་
དཔག་ཏུ་མེད་དེ་གནས་ལུགས་སྟོན་པའོ། །མན་ངག་གི་ཆེ་བ་ནི། དེ་བྱིར་མན་ངག་ཡང་སྟོང་སྟེ། ཞེས་པ།
མན་ངག་གཞན་ནི་ཕྱི་ཐོག་གི་སྟོང་པོ་མར་ལྟ་བུའོ། །རྒྱུད་ཀྱི་ནང་དུ་བསྟན་པའི་མན་ངག་འདི་ནི། མར་
ཀྱི་ཡང་ཞུན་ལྟ་བུའོ། །བཤད་ལུགས་ནི། རི་ལྟར་རྣམ་པ་མཐེན་པས་གསུངས། ཞེས་པ། ཕྱིས་མགོའི་
འཆད་པའོ། །བྱེད་པ་ནི་དོན་མི་བསྐྱུ་བར་བྱེད་པའོ། །མཐུན་པའི་དཔེ་ནི་མ་མཛོངས་མའི་ངག་ལུ་ལ་

བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །དགོས་པ་ནི་སྒོ་ཐ་མ་གྲོལ་བའི་དགོས་པ་འོ།།

རྒྱད་དང་ལུང་དང་མན་ངག་གསུམ། །གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གཅིག་གི་ངང་། །ཞེས་པ།
སེམས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱའི་སྒོ་དོར་རྒྱད་ལུང་མན་ངག་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་ཟད་ཀྱིས། དོན་དུ་གཅིག་གི་ངང་
དུ་གསུམ་ཀ་སྟོན་པ་ལ་བྱའོ།།

དཔེ་དོན་རྟགས་གསུམ་གྱི་སྒོར།

ད་ནི་དཔེ་དོན་རྟགས་གསུམ་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་དཔེ་བསྟན་པ་ནི། དཔེ་ནི་འདི་ལྟར་སྣང་
བ་ཡི། །འཛིག་རྟེན་མཐུན་པའི་དཔེ་ལས་བཙལ། །ཞེས་པ། དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དཔེ་
དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་དཔེ་དང་། མི་རྟག་པའི་དཔེ་འོ། །དེ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དཔེ་གསུམ་སྟེ། དེ་
བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་གྱི་དཔེ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ། གུན་ཏུ་སྣང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དཔེ་སྟོང་རྗེའི་
ཉམ་ཐག་གི་ནད་པ་དང་འདྲ། རྒྱུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དཔེ་བྱི་ནད་སྟོང་བཅུད་དང་འདྲ། དེ་ལ་ནམ་
མཁའ་འདྲ་བ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ནི། རྒྱ་གར་ཡང་མ་ཆད། ཕྱོགས་གར་ཡང་མ་ལྟར། རོ་
བོར་གར་ཡང་མ་གྲུབ། སྒྲོས་པའི་མཆོན་མ་དང་བྲལ་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་རྒྱ་མ་ཆད་ཕྱོགས་
ལྟར་མེད་དེ། སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱའོ། །གུན་ཏུ་སྣང་སྟོང་རྗེའི་ཉམ་ཐག་གི་ནད་པ་འདྲ་བ་ནི།
བཤེས་མེད་པའི་ཉམ་ཐག་གི་ནད་པ་དེ་ལ་སྟོང་རྗེ་རང་ལྷགས་ལ་སྐྱེད་པ་ལྟར། གུན་ཏུ་སྣང་ཡང་འགོ་
དུག་གི་སེམས་ཅན་དུ། །ཁ་དུ་མ་སྣང་ལ་སྟོང་རྗེ་རང་ལྷགས་ལ་སྐྱེད་པ་ལ་བྱའོ། །རྒྱུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
ནད་སྟོང་བཅུད་དང་འདྲ་བ་ནི། སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་འབྱུང་བ་རིམ་བཅུགས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དཔེ།
བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལྟ་དང་ལྟ་མོའི་དཔེ། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་དཔེ་ནི།
བསྐྱེད་པ་རྫོགས་པ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱེད་པའི་དཔེ་ས་ལ་རི་མོ་བྲི་བ་དང་འདྲ། རྫོགས་
པའི་དཔེ་རི་མོ་བསྐྱེད་པ་དང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དཔེ་ནི་དེ་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པ་འོ། །མི་རྟག་
པའི་དཔེ་ནི་སྟོན་ལྟ་བུའོ།།

དོན་ནི་བོན་ཉིད་དབྱིངས་སུ་བསྟན། །ཞེས་པ། དཔེ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་བོན་
ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་པ་འོ། །གཞི་མཐུན་པ་ལ་དམ་དུ་བཙལ། །ཞེས་པ། གཞི་
སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་མ་འདས་པ་འོ། །རྟགས་ནི་རང་གི་སེམས་ལ་བསྐྱེད། །ཞེས་པ། དཔེ་འདི་ལྟར་སྣང་

ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྟགས། སེམས་ལ་བྱན་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་འཆར། རོན་བོན་ཉིད་གྱི་རྟགས་སེམས་
 རོས་བཟུང་དང་བྲལ། དེ་ལས་སྦྱེ་བ་མེད་དེ་སྟོང་པ་ལ་སྟོང་པ་སྦྱེ་མ་སྟོང་། འགྱུར་བ་མེད་དེ་སྟོང་པ་ལི་
 དངོས་པོར་མི་འགྱུར། དབྱིངས་སུ་གོ་ལ་ཉེ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ།

ད་ནི་ཕྱི་ནང་གསང་བ་གསུམ་བསྟན་པ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་ནང་གསང་བ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་
 བསྟན་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གསང་བ་གསུམ་གྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལོ། ཕྱི་ནང་གསང་བ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་
 ལ་གཉིས་ཏེ། སྤགས་ཕྱི་ནང་གསང་བ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཤེས་བྱ་ཕྱི་ནང་གསང་བ་གསུམ་གྱི་
 ཁྱད་པར་ལོ། །དེ་ལས་སྤགས་ཕྱི་ནང་གསང་བ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དམ་ཇུས་བདུད་ཅི་ལྡ་ལ་མི་
 བརྟེན་པར་སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་བསྐྱབ་པ་རྣམས་སྤགས་ཕྱིལོ། །དམ་ཇུས་བདུད་ཅི་ལྡ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ནི་སྤགས་ནང་དོ། །ལྟ་བ་ཁམས་ཆེ་བའི་ནང་ནས་སྦྱོད་པ་
 ལྷབས་ཆེ་སྦྱོར་དང་སྦྱོལ་བ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ནི་སྤགས་གསང་བལོ། །ཤེས་བྱ་ཕྱི་ནང་གསང་བ་
 གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ནི། ཕྱི་ནི་རང་གི་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་པའི་སྣང་བ་རྣམས་སོ། །ནང་ནི་ཕྱི་ལས་
 གཞན་པ་རང་གི་ཕུང་པོལོ། །གསང་བ་ནི་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཉིད་དོ།

ད་ནི་ཕྱི་ནང་གསང་བ་གསུམ་གྱི་བྲག་རྩ་བཤད་ནས། ཕྱི་ནི་སྣང་བ་མ་འགག་པ། ཞེས་པ་
 ལ་ལྡ་སྟེ། སྣང་བའི་རྒྱ་དང་། རོ་བོ་དང་། དེས་ཚིག་དང་། དབྱེ་བ་དང་། སྣང་བ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་
 དགོས་པ་ལོ། །དེ་ལས་སྣང་བའི་རྒྱ་ནི་འབྲུལ་པལོ། །རོ་བོ་ནི་རིགས་དུག་དེས་ཚིག་ནི་དབང་པོའི་སྦྱོད་
 ལུལ་ན་སྣང་བའི་ཕྱིར་ན་སྣང་ཞེས་བྱའོ། །སྣང་བའི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་
 གྱི་འབྲུལ་སྣང་། གཡུང་བྱང་སེམས་དཔའི་རྟོགས་སྣང་། གནས་ལུགས་གྱི་རང་སྣང་དོ། །ཡང་རྣམ་
 གཅིག་རྩ་དབང་པོའི་ལྟ་རྣང་དང་། རྗེས་དབག་གི་སྟོ་སྣང་དོ། །སྣང་བ་གཏན་ལ་ཕབས་པའི་དགོས་
 པ་ནི། སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་མེད་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །ནང་ནི་ཕུང་
 པོ་ལྡ་རུག་པ། ཅིས་པ། དེ་ལ་དུག་སྟེ། ཕུང་པོའི་རྒྱ་དང་། ཕུང་པོའི་རྒྱུན་དང་། ཕུང་པོའི་རོ་བོ་དང་།
 དེས་ཚིག་དང་། དབྱེ་བ་དང་། ཕུང་པོ་གཏན་ལ་ཕབས་པའི་དགོས་པ་ལོ། །དེ་ལ་ཕུང་པོའི་རྒྱ་ནི་དུག་ལྡ།
 རྒྱུན་ནི་ལས་དགེ་སྤྱི་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ། ཕུང་པོའི་རོ་བོ་ནི་རྒྱ་ལྡ་ལ་འདུས་པ། དེས་ཚིག་ནི་གཅིག་
 ལ་གཅིག་ཕུང་བའི་ཕུང་པོལོ། །དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་སྦྱོན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། དུས་གསུམ་
 སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཕུང་པོལོ། །དེ་ལས་སྦྱོན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཟུ་བཞི་གཟུགས་གྱི་ཕུང་

པོ་དང་། མིང་བཞི་སེམས་གྱི་ཕུང་པོ་འོ། །དེ་ལས་རྒྱ་བཞི་གཟུགས་གྱི་ཕུང་པོ་ནི། རྒྱ་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་
 བཞི། དེ་ནི་བཞི་བསྐྱེས་གྱི་ཕུང་པོ་འོ། །ཡང་ན་རྒྱའི་གཟུགས་བཞི། འབྲས་བུའི་གཟུགས་བཅུ། རྣམ་
 པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སོ། །མིང་བཞི་སེམས་གྱི་ཕུང་པོ་བཞི་སྟེ། ཆོར་བའི་ཕུང་པོ་དང་།
 འདུ་ཤེས་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། འདུ་བྱེད་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་འོ། །དེ་ལ་ཆོར་བའི་
 ཕུང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། བཏང་སྟོམས་སོ། །འདུ་ཤེས་ལ་
 གསུམ་སྟེ། རྒྱ་ཆེ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྒྱ་ཆུང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འདུ་
 ཤེས་སོ། །འདུ་བྱེད་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་ལྷ་བཅུ་ཅུ་གཅིག་སྟེ། དུག་ཅུ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉི་ཤུ་ཉི་བའི་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་། བཞི་གཞན་དུ་འགྱུར་བའོ། །ལྷ་ཀླན་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། ལྷ་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་
 དང་། བཅུ་གཅིག་དག་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་བརྒྱད་དེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་
 བརྒྱད་དོ། །ཕུང་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་དུས་ན་འཁོར་བའི་ཉིང་མཚམས་སྒྲིབ་ཞིང་འབྲུལ་
 པའི་ཆོགས་བསྐྱེད་པའོ། །རྟོགས་ཤིང་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་དུས་ན་ལྷ་དང་ལྷ་མོའི་རང་བཞིན་ནོ། །དུས་
 གསུམ་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕུང་པོ་ནི་པོན་གྱི་སྒྲུ་ལ་སྒྲིས་བྲལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།
 འོངས་སྒྲིབ་རྟོགས་པའི་སྒྲུ་ལ་མཚན་དང་དཔེ་བྱེད་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་ལ་སྒྲུལ་བ་བྱེ་བ་
 ཡིག་བརྒྱའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཕུང་པོ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དགོས་པ་ནི། སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕུང་
 པོར་གྲོལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱང་ཕུང་པོ་ལྷ་རུ་གྲུབ་པའོ། །

གསང་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤྲུག་ །ཅིས་པ། དེ་ལ་བཞི་སྟེ། སེམས་གྱི་ངོ་བོ་དང་། རེས་
 ཆོག་དང་། དབྱེ་བ་དང་། སེམས་ཉིད་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དགོས་པའོ། །སེམས་གྱི་ངོ་བོ་ནི། ཅིར་ཡང་
 མ་ཡིན་པ་ལ་ཅིར་ཡང་སྤྲང་བ། ཟད་མེད་འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་ཀླན་ཏུ་བྱུང་བའོ། །རེས་ཆོག་ནི། དག་
 སྤྲེག་གི་དོན་སེམས་པའི་ཕྱིར་ན་སེམས་སོ། །དབྱེ་བ་ནི་གཙོ་བོ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་
 འཁོར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོགས་བརྒྱད་ཅིར་ཡང་སྤྲང་བའོ། །སེམས་གཏན་ལ་ཐབས་པའི་དགོས་པ་ནི།
 འབྲུལ་བ་བྱུང་ཆོར་ཐམས་ཅད་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པར་གྲོལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །

བསྐྱེད་པ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྒོར།

དེ་ནི་བསྐྱེད་པ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་བཅུ་ཉེ། དེ་ལ་དང་པོ། བསྐྱེད་པའི་རིམ་

པ་བསྟན་པ་ཡང་། །ཞེས་པ། མདོར་བསྟན་པ་ནི། མི་སྣང་བ་ལས་སྣང་བར་བསྐྱེད་པས་བསྐྱེད་པ།
འོད་ཀྱི་རིམ་པ་ལས་ཡིག་འབྲུའི་རིམ་པར་བསྐྱེད། ཡིག་འབྲུ་ལས་ལྷའི་རིམ་པར་བསྐྱེད། ལྷ་ལས་ཀྱུན་
དང་ཆ་ལུགས་ཀྱི་རིམ་པར་བསྐྱེད་པས་བསྐྱེད་རིམ། བསྟན་པ་ཞེས་པ་གསལ་བ། ཡང་ཞེས་པ་སྒྲིམ་
པའི་ཆོག་སྟེ། དམིགས་འགྱུར་གྱིན་སྟོན་པའོ། །ཕྱི་དང་ནང་དང་གསང་བ་གསུམ། །ཞེས་པ། གསལ་པ་
མིང་གི་མདོར་བསྟན་པའོ། །ཕྱིར་ལྷར་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པ། ཕྱི་ལྷར་བསྐྱེད་པའི་མདོར་
བསྟན་ནོ། །དད་པ་ཅན་གྱི་ཆོགས་བསྐྱེད་དང་། །ཞེས་པ། རྟེན་གང་གིས་བསྐྱེད་ན་དད་པ་ཅན་གྱིས་
བསྐྱེད། དོན་གང་བསྐྱེད་ན་ཆོགས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཆོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྒྱད་དེ། ཆོགས་བསྐྱེད་
པའི་རྒྱ་དང་། རྟེན་དང་། རོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། ཆོགས་བསམགས་པའི་ཡུལ་དང་། རྟེན་གང་ལ་
བསམགས་པ་དང་། ཚུལ་གང་ལ་བསམགས་པ་དང་། བསམགས་པའི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལ་ཆོགས་བསམགས་
པའི་རྒྱ་བཞི་སྟེ། ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོགས་བསྐྱེད་པ་དང་། དག་གི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་
བསྐྱེད་པ་དང་། ཡོ་བྱད་འབྱོར་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པའོ། །རྟེན་ནི་བྱེད་མ་འགག་པའི་རྩོལ་བའོ། །རོ་
བོ་ནི་བསམ་པ་དག་པའི་ཡོ་བྱད་དོ། །དབྱེ་བ་ནི་རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་
ཡོ་བྱད་དང་། འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཉིང་རེ་འཛིན་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །ཆོགས་བསམགས་
པའི་ཡུལ་ནི། ཞི་ཁྲོ་ཕུར་པའི་ལྷ་ཆོགས་དང་། ཆོགས་བདག་དཔོན་གསལ་སྒྲུ་མ་དང་། རིགས་དུག་
སྟོང་རྩེ་བུ་གཉེན་ལ་བསམགས་པོ། །རྟེན་ནི་ཀུན་གཞི་ལ་བསམགས། ཚུལ་ནི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་
བསམགས་སོ། །བསམགས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། སྤྱི་བ་གཉིས་བྱང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའོ། །

བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། །ཞེས་པ། སེམས་བསྐྱེད་ལ་དུག་སྟེ། སྤྱི་བའི་རྒྱ་
དང་། སྤྱིན་པའི་རྟེན་དང་། རོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། འབྲས་བུའོ། །དེ་ལ་རྒྱ་ནི་ཀུན་
གཞི་ལ་དག་བ་གཞན་དོན་གྱི་ས་བོན་ཡོད་པའོ། །རྟེན་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའོ། །རོ་བོ་ནི་
བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྩེའོ། །དག་བ་ནི་སྤྱོན་པ་བསམགས་པའི་བོན་དང་། འཇུག་པ་ལག་ལེན་གྱི་བོན་
གཉིས་སོ། །ཡོན་ཏན་ནི་གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། དབྱུལ་བའི་སྤྱི་གནས་ལེགས་པའོ། །འབྲས་
བུ་ནི། གཟུགས་སྤྱི་གཉིས་ཐོབ་པའོ། །

མཁན་སྒོ་བ་སྤྱི་བ་སྒོ་བ་མར་བསྐྱེད། །ཅིས་པ། མཁན་པོ་ཞེས་པ་རྒྱུད་གྲོལ་མཁན། ཅ་
བའི་བླ་མ་ལ་གཏན་གྱི་སྤྱི་བས་གནས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད། སྒོ་བ་དཔོན་ཞེས་པ། འདེན་པའི་སྒོ་བ་

གསང་བ་ལྟར་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི། ཞེས་པ། གསང་བ་ལྟར་དུ་བསྐྱེད་པའི་མདོར་བསྟན་པ་ལོ། །མུང་
པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས། ལྟ་དང་ལྟ་མོར་བསྐྱེད་པ་དང་། ཞེས་པ། མུང་པོ་ལྷ། ཁམས་བཙོ་
བརྒྱད། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་བསྐྱེད་བྱའི་རྒྱ་ལ། བསྐྱེད་པའི་འབྲས་ཁུ་ནི་ལྟ་དང་ལྟ་མོལ། ཇི་ལ་མུང་
པོ་ལྷ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་མུང་པོ་དང་། ཚོར་བའི་མུང་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་མུང་པོ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་
མུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མུང་པོ་དང་ལྷོ། །ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ནི། ཡུལ་ཙན་དབང་པོའི་ཁམས་
དྲུག་མྱི་འོལ་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲུག་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དྲུག་གོ། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ནི་ཚོགས་
དྲུག་ཡུལ་དྲུག་གོ། ཇི་ལྟར་མུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས། ལྟ་དང་ལྟ་མོར་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
ནི་བ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དང་། ཁྲོ་བོ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དང་། མུང་བ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལོ། ཇི་ལ་ནི་བ་ལྟར་
བསྐྱེད་པ་ནི། ཉན་མོངས་པ་དྲུག་ལྷ་རྒྱལ་པ་དབྱིངས་ཀྱི་ལྷ་ལྷ། མུང་པོ་ལྷ་རྒྱ་རིགས་ལྷའི་གསས་ལྷ།
རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཡེ་གཤེན་བརྒྱད། ཡུལ་བརྒྱད་ཡེ་ལུ་མ་བརྒྱད། གནས་དྲུག་འདུལ་བ་དྲུག་སྟོ་
གསུམ་དུས་གསུམ་སྟོན་པ་གསུམ། རྣལ་ཚོགས་ལ་གཙུག་མུང་དགུ། ཡན་ལག་བཞི་ལ་སྟོ་བ་བཞི། རྒྱ་
དང་བ་རྒྱ་འདུན་ཚོགས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷ་མུང་པོའི་དམིགས་སུ་བཏབ་ནས་བསྟོམ་པ་ལོ། ཁྲོ་བོ་
ལྟར་བསྐྱེད་པ་ནི། དུག་ལྷ་ཚུགས་བཞི་དབུས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ཡཔ་ཡུམ། མུང་པོ་ལྷ་མཚམས་སྟེང་གི་ཁྲོ་བོ།

ཡན་ལག་བཞི་སྒོ་བ་བཞི། གནས་དྲག་སྤང་མ་དྲག་བསྐྱེད་པ་ལོ། །ཕུར་བ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ནི། དྲག་ཕྱ་
 བྱོགས་བཞིའི་ཁྲོ་བོ་ཡབ་ཡུམ། ཕུང་བོ་ཕྱ་མཚམ་སྤྱང་ཁྲོ་བོ་ཡབ་ཡུམ། ཡན་ལག་བཞི་སྒོ་བ་བཞི།
 མགོ་བོ་ལ་དབུའི་སྤང་མ་བྲམ་ཆོགས་^{༧༥}སོ། །ཤེད་པ་ལ་ཤེད་པའི་སྤང་མ་གཅན་ཆོགས། ཤང་པ་ལ་ཅ་
 བའི་སྤང་མ་མ་ཆོགས་བསྐྱེད་པ་ལོ།།

ཅ་མདུད་མོ་བྲང་ཐིག་ལེ་ལ། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། །ཞེས་པ། ཅ་རྒྱུད་བསྐྱོམ་པ་
 ལ་གཉིས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་བདེ་བྱོད་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་བསྐྱོམ་པ་ལོ། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་
 བདེ་བྱོད་བསྐྱོམ་པ་ནི། གཡས་པ་འཚོ་བྱེད་ཀྱི་ཅ། གཡོན་པ་བཟུང་མེད་ཀྱི་ཅ།^{༧༦} དཀྱིལ་ན་ཀུན་
 སྟོབས་ཀྱི་ཅ་གནས་པས། བདག་གི་སྤྱི་གཙུག་ཚངས་པའི་བྲ་ག་ན་ཨ་དཀར་པོ་གཅིག་བསྐྱོམ། ལྟེ་
 བའི་དཀྱིལ་ན་རྩི་དམར་པོ་གཅིག་བསྐྱོམ། དེ་ནས་ལུས་སྤྱིལ་གྲུང་ངམ་ཙོག་ཤར་བསྐྱེད་ལ། སྤྱ་བྲག་
 བས་དབྱགས་ཀྱི་དྲག་ནར་བ་གསུམ་ལྟུང་ལ། དེ་ནས་དབྱགས་ནར་དུ་རྒྱབས་ལ་སྤྱང་རྒྱུ་མཐོན། འོག་
 རྒྱུད་བསྐྱེད། བར་རྒྱུད་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་བྲས་ལ།^{༧༧} སྤྱང་རྒྱུད་དྲག་ཏུ་བཟུང་། རྒྱུད་ཐུབ་ཚད་གཅིག་
 བསྐྱེད་ལ་དེ་ནས་སྤྱ་ནས་འཇམ་རྒྱུད་ནར་གྱིས་བཏང་། ལྟག་མ་ཨེན་གཅིག་བཞག་ལ་ཡང་། བར་རྒྱུད་
 རྒྱུ་ལ་བཟུང་། དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་བྲས་ཏེ་བསྐྱོམ་པས། ལྟེ་བའི་རྩི་དམར་པོ་ལ་མེ་རུ་གྲུར་ནས། འཚོ་
 བྱེད་བྲང་མེད་ཀུན་སྟོབས་གསུམ་གྱི་ནང་ན་ཡར་མེ་འབར་བར་བསམ། མེ་ལྟེ་སྤྱི་གཙུག་གི་ཨ་ལྷན་
 འཐིགས་པས། ཅུའི་ནང་ན་མར་རྒྱག་སྟེ་རྩི་མེ་ལ་ཐོག་པས་མེ་མར་ལ་མར་ཁུ་སྤྲག་པ་ལྟར། མེ་
 དཔུང་གིན་ཏུ་ཆེ་བར་གྱུར་ཏེ་ལུས་ཐམས་ཅད་མེའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པར་བསྐྱོམ། དེའི་གསལ་ཆ་
 ཐམས་ཅད་གྲང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བས་ཟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བྱོད་མ་རྟེན་བར་ལ་ཐུན་བཞི་རུ་བསྐྱོམ།
 དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བཞེགས་ཀྱི་བར་ཚད་མི་ཚུགས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་རང་བྱགས་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་།
 བྲང་བའི་ནད་ཐོན་མ་ལྷུ་བ་དང་ཕོ་ལོག་དང་། སྟོས་ནད་སེལ་བ་དང་། ལུས་བྱོད་མེ་དང་མཉམ་པར་
 འགྱུར་རོ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་བསྐྱོམ་པ་ནི། ལྟེ་བའི་རྩི་ལས་མེ་བྱུང་ནས་སྤྱི་བོའི་ཨ་འོད་དུ་ལྷན་
 ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་གསུམ་དུ་སོང་ནས། འཚོ་བྱེད་བྲང་^{༧༨}མེད་ཀུན་སྟོབས་གསུམ་ནས་བབ་སྟེ། གསང་
 ལམ་དུ་ཐིག་ལེ་གསུམ་དུ་འདུས་ནས། ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་རྩུབ་ལ་མི་འཇུག་པ་གཅིག་གསང་ལམ་ན་
 མར་ཟ་ཀུ་ལུ་ལྟ་ཡོང་བར་བསམ། བྱིར་མ་བྲུད་པ་ལ་ཡར་འགོ་མར་འགོ་བྱ་ཞིང་བདེ་བ་ནམ་རྟེན་རྟེན་
 དུ་ཞག་རེ་ཐུན་དྲག་གམ་ཐུན་བཞིར་བསྐྱོམ། དེའི་དུས་སུ་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིས་ཟེན་

པར་བྱའོ། །དེའི་ཡོན་ཏན་བདེ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོ་བསྐྱེད་ཅིང་། རིག་པ་གནད་དུ་རྒྱུད་པའོ།།

དྲུངས་མ་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་པ། དྲུངས་མ་ནི་རིག་པའི་དྲུངས་མ་བྱང་ཆུབ་གྱི་
སེམས་ཉིད་དེ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ནི་མཚོན་པའི་དཔེ་ལས་འདས་པའི་སྟོང་ཉིད། ཤེས་ནི་
རིག་པའི་རྩལ་མ་འགག་པའི་གསལ་ཆ། གསལ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མར་མེ་ལྟ་བུ། རྟོག་
པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ངང་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དྲུངས་མ་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ནི་རྫོགས་
པའི་རིམ་པ་སྟོན་ཏེ། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞེས་པ། དབྱེ་བ་གྲངས་གྱི་མདོར་བསྟན་
པའོ། །ཕྱི་རྫོགས་ནང་རྫོགས་གསང་རྫོགས་སོ། །ཞེས་པ། གསལ་བ་མིང་གི་མདོར་བསྟན་པ་སྟེ།
རྫོགས་རིམ་གསུམ་པོ་དམིགས་བྱེན་སྟོན་པའོ།།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཕྱི་ལྟར་རྫོགས་ལུགས་ནི། དེ་ལ་ཕྱི་ཡི་རྫོགས་
ལུགས་གསུམ། ཞེས་པ། ཕྱི་ལྟར་རྫོགས་པའི་མདོར་བསྟན་པའོ། །རྒྱས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བོ་ཉ་སྟོ་
བའི་རྫོགས་རིམ་དང་། སྐྱུང་མ་ཁྲོ་བོའི་རྫོགས་རིམ་དང་། གཙུག་པོ་དམིགས་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་མོ། །དེ་
ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། ཞེ་ཁྲོ་སྐྱུང་བའི་རྫོགས་རིམ་གསུམ་མོ། །བོ་ཉ་སྟོ་བའི་རྫོགས་རིམ་ནི། བོ་ཉ་ཡང་
སྐྱུལ་ལྟ་ཚོགས་རྣམས། ཞེས་པ། དེ་ལ་ནི་བ་ལྟར་ན། བོ་ཉ་འཐོར་ནས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་སྟེ། སྟོད་གོ་
ཁོད་ལས་ཁྱུར་པའི་བརྒྱ་དང་ཉི་ལྔ། དབུས་ཐང་ལྟ་ལས་ཁྱུར་པའི་བརྒྱ་དང་ཉི་ལྔ། སྤང་པོམ་ར་ལས་
ཁྱུར་པའི་བརྒྱ་དང་ཉི་ལྔ་དེ་ལྟར་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་པོ་དེ། སྟོན་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་འགོ་
ཀྱན་ལ་གཞོད་པའི་དྲེགས་པ་ཅན་རྣམས་འདུལ་བའི་དོན་དེ། ལུགས་ཀྱི་གྲོང་ནས་སྐྱུལ་ཏེ་གཡུང་འཇི་
དང་གངས་རི་ལ་གཏོར་ནས། བསྟན་པ་བསྐྱེད་པར་བཞག་པས། འཐོར་གསལ་ཞེས་བྱའོ། །འཇིག་
རྟེན་རང་རྒྱུད་པ་ཡང་ཅུང་མིན་ནོ། །ཡང་སྐྱུལ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱིད་པའི་ལྟ་དགུ་ལས་སྐྱུལ་པའི་གསལ་ཕྱན་
ཉིས་ཁྲི་ལྟ་སྟོང་ངོ་། །ལྟ་ཚོགས་རྣམས་ཞེས་པ་ནི། འཐོར་གསལ་དང་གསལ་ཕྱན་གྱི་ཉིན་ལྟ་མང་བའི་
ཚོགས་ལ་བྱའོ། །སྟོ་བ་ཡབ་ཡུམ་ངང་དུ་རྫོགས། ཞེས་པ། བོ་ཉ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོ་བའི་རྣམ་སྐྱུལ་
ཡིན་པས་རྫོགས་ཤིང་ཐིམ་པ་ཡང་སྟོ་བའི་ངང་དུ་རྫོགས་པའོ། །སྟོ་བ་སྐྱུང་མ་རྣམས་ལ་རྫོགས། ཞེས་པ།
སྐྱུང་མ་ནི་བདུན་བདུན་གྱི་སྟོན་ཚོགས་ཉེ་སྟོ་བ་དེ་རྣམས་སྐྱུང་མའི་ངང་དུ་རྫོགས་པའོ། །སྐྱུང་མ་ཁྲོ་བོའི་
རྫོགས་རིམ་ནི། སྐྱུང་མ་ཕྱོགས་མཚམས་ཁྲོ་བོར་རྫོགས། ཞེས་པ། སྐྱུང་མ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱོགས་མཚམས་
གྱི་ཡེ་གཤེན་དང་ཡེ་སྟོན་དང་རྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་དང་རུབ་ཞེའི་ངང་དུ་རྫོགས་པའོ། །ཕྱོགས་མཚམས་དབུས་

ནང་རྟགས་ཡི་ཤེས་ངོས་བཟུང་བུལ། །ཞེས་པས། ནང་རིག་པའི་ཡི་ཤེས་ལ་ངོས་བཟུང་
མེད་པར་རྟོགས་པའོ། །ནང་ལྟར་རྫོགས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། །ཞེས་པ། ནང་ལྟར་རྫོགས་པའོ། །མདོར་
བསྟན་པའོ། །རྒྱས་པར་བཤད་ན་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་དུས་ནས། སེམས་ཉིད་སྟོང་པ་ལས་གསལ་བའི་
ཐིག་ལེར་བསྐྱེད། ཐིག་ལེ་ལས་འོད་དུ་བསྐྱེད། འོད་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་པས། རྫོགས་པའི་དུས་སུ་ཡང་
བསྐྱེས་ཚུལ་དུ་རྫོགས་ཏེ། མཚན་མའི་ལྷ་སྐྱེ་འོད་ལ་རྫོགས། །ཞེས་པ། ལྷ་འོད་དུ་གྱུར། འོད་ནི་ཐིག་
ལེའི་ངང་དུ་རྫོགས། །ཞེས་པས། འོད་དེ་ཐིག་ལེ་གསལ་སྟོང་གཉིས་མེད་དུ་སོང་། ཐིག་ལེ་བྱང་ཚུབ་
སེམས་ལ་རྫོགས། །ཞེས་པ། གསལ་སྟོང་དེ་ཡང་སེམས་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་པའོ། །

གསང་བ་ལྟར་དུ་རྫོགས་པ་ལ། །ཞེས་པས། གསང་རྫོགས་ཀྱི་མདོར་བསྟན་པའོ། །རྒྱས་
པར་བཤད་ན། ཡི་ཤེས་ངོས་འཛིན་མན་ངག་གིས། །སྤྲན་པ་མཁས་པའི་ཚུལ་དུ་རྫོགས། །ཞེས་པ།
འདི་སྒྲགས་ཀྱི་འམ་གྲོ་བ་མ་ལྟར་སྤང་བྱ་སྟོང་བྱེད་དུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གསོ་བ་པོ་སྤྲན་པ་
མཁས་པ་གཅིག་གིས། གསོ་བྱའི་ནད་ངོས་བཟུང་ནས་གསོ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲན་བཏངས་པས་ནད་ལས་གྲོལ་
བ་ལྟར། སྟོང་བ་པོ་སྤྲུབ་གཤེན་དེས། སྤང་བྱ་དུག་ལྷ་ལ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོས་ཆོམ་པའི་དུས་ན།
གཏི་མུག་ཡི་ཤེས་སུ་འགྱུར། །ཞེས་པས་ཀྱང་འགྱུར། ང་རྒྱལ་ཞི་བར་འགྱུར། འདོད་ཆགས་སྤྱིན་
པར་འགྱུར། ཐུག་དོག་ཡངས་པར་འགྱུར་ལོ། །དུག་ལྷ་རང་གྲོལ་མན་ངག་གིས། །ལྷ་ལས་བདུད་རྩིས་
ཁྱབ་ལྟར་རྫོགས། །ཞེས་པས། སྒྲགས་ནང་ངམ་སྟོ་འབྲིང་པོ་ལྟར་གྲོལ་བྱེད་དུ་རྫོགས་ཏེ། དེ་
ཡང་ལྷ་ལ་གསུམ་ལས། ལྷ་རན་འདས་པའི་ལྷ་སྐྱེ་གསུམ། འཁོར་བའི་ལྷ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ལྷ་གསུམ།
དེ་གཉིས་གང་དུ་ཡང་མ་གཏོགས་པ་ས་བཅུའི་ལྷ་གཡུང་རྒྱུད་སེམས་དཔའི་རིགས་གསུམ་ལས། ལྷ་རན་
ལས་འདས་པའི་ལྷ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་དེས། ཡི་ཤེས་ཆེན་པོ་བདུད་རྩི་ལྷ་བྱའི་སྐྱེ་ལྷ་དུག་ལྷའི་མིང་མེད་
པ་ལྟར། གྲོལ་བ་པོ་སྤྲུབ་གཤེན་དེས་ཀྱང་། གྲོལ་བྱ་དུག་ལྷ་དེ་གྲོལ་བྱེད་ཡི་ཤེས་ལྷར་གྲོལ་ཏེ། གཏི་
མུག་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་སུ་གྲོལ། །ཞེས་པ་མེ་ལོང་ལྷ་བྱའི་ཡི་ཤེས་སུ་གྲོལ། ང་རྒྱལ་མཉམ་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་སུ་གྲོལ། འདོད་ཆགས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡི་ཤེས་སུ་གྲོལ། ཐུག་དོག་བྱ་བ་ནན་ཏན་
ཀྱི་ཡི་ཤེས་སུ་གྲོལ་བའོ། །རང་རིག་རང་གསལ་མན་ངག་གིས། །ཉི་མ་ཤར་བ་ལྷ་བྱར་རྫོགས། །ཞེས་པ།
འདི་ནི་ཐིག་པ་ཆེན་པོ་སྟོ་རབ་ཀྱི་རྫོགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྤྲན་པ་མེད་པ་ལྟར།
ཉི་མ་ཤར་བའི་དུས་ན་ཉི་མས་སྤྲན་པ་བདས་པ་མེད། སྤྲན་པ་བྲོས་པ་མེད་པར་རི་ལུང་ཐམས་ཅད་

རང་བཞིན་གྱིས་གསལ་བ་ལྟར། གནས་ལུགས་རང་རིག་རང་གསལ་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་ན། སྒྲིབ་པ་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲོལ་ནས་རིག་པ་སྒྲིབ་གཡོག་དང་བྲལ་བར་རྫོགས་སོ། །ཡེ་ཤེས་མུ་
 གུའི་མན་ངག་གིས། །པད་མ་ཁ་བྱེ་ལྟ་བུར་རྫོགས། །ཞེས་པ། ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པར་རྫོགས་
 པའི་དཔེ་སྟེ། དཔེར་ན་པད་མ་ཁ་བྱེས་པ་དེ་ལས་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གི་སར་སོ་སོ་ནས་གསལ་བ་
 ལྟར། སེམས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་མུ་གུ་ལ་ཡོན་ཏན་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་བ་ལ་བྱའོ། །ཉམས་སྦྱང་རིག་པའི་
 མན་ངག་གིས། །དིག་མའི་མི་ལམ་ལྟ་བུར་རྫོགས། །ཞེས་པ། ཉམས་སྦྱང་རང་ལ་རྫོགས་པའི་དཔེ་སྟེ།
 དཔེར་ན་དིག་མའི་མི་ལམ་དེ། རང་གིས་ཉམས་སུ་སྦྱང་ལ་གཞན་ལ་སྦྱ་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུར། རྫོགས་
 རིམ་གྱི་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་མན་ངག་སྦྱ་མི་ཤེས་པར་གྲོལ་བ་ལ་བྱའོ། །

རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྫོགས་ལུགས་གསུམ། །ཞེས་པས། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་མདོར་བསྟན་
 པ་སྟེ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་ནི། ཡེ་ནས་རྫོགས་པས་ཚུལ་སྒྲུབ་མེད། །འཁོར་འདས་ཐམས་
 ཅད་རྫོགས་པས་བཟང་ངན་མེད། ཡོད་མེད་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པས་སྤང་བྲལ་མེད་པའོ། །རྒྱས་པར་
 བསྟན་པ་ནི། མདོན་པ་བྱིའི་སྤང་བ་རྣམས། །སྒྲོས་བྲལ་ནམ་མཁའི་ངང་དུ་རྫོགས། །ཞེས་པས། དཔེར་
 རམ་མཁའི་རྫོགས་ལུགས་ཏེ། དབང་པོའི་ལྟར་སྤང་ལ་མདོན་པ་བྱིའི་སྤང་བ། མེ་ཆུ་ས་རྒྱུད་ལས་བྱུབ་
 པའི་སྤོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ངང་དུ་རྫོགས་པས། རམ་མཁའ་ཉིད་ལས་
 གཡོས་མ་སྦྱང་བས། རམ་མཁའ་ནི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཕྱོགས་མཐའི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་པའོ། །རྣམ་
 པར་རྟོག་པའི་བྱང་ཚོར་རྣམས། །ཀུན་གཞི་དག་པའི་ངང་དུ་རྫོགས། །ཞེས་པས། དོན་སེམས་ཉིད་གྱི་
 རྫོགས་ལུགས་ཏེ།^{༡༩} བཟང་རྟོག་ངན་རྟོག་བདེ་སྟུག་གི་བྱང་ཚོར་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞི་དག་པའི་ངང་
 དུ་རྫོགས་ཏེ། ཀུན་གཞི་ཉིད་ནི་རྣམ་རྟོག་བྱང་ཚོར་དུ་གཡོས་མ་སྦྱང་པའོ། །རིག་པ་ཡེ་ཤེས་རྩལ་
 རྣམས་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་ལ་ནི་རྫོགས་པའོ། །ཞེས་པས། མཁྱེན་པ་ཡེ་
 ཤེས་གྱི་རྫོགས་ལུགས་ཏེ། རིག་པའི་རྩལ་སྤང་ཐམས་ཅད་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་
 རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མ་གཡོས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ལ། མ་ལུས་པར་ནི་རྫོགས་པའོ། །ཞེས་
 པས། ཡེ་རི་བཞིན་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས། ཐིག་གསལ་བ་འགག་མེད། ལེ་བདལ་བ་སྦྱང་ཉིད།
 ཉག་གཅིག་ནི་བགྲངས་དུ་མེད་པ། རྫོགས་པ་ནི་སྒྲིབ་བསམ་བཞེད་དུ་མེད་པའོ། །

དེ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐིག་ལེ་འཆར་ལུགས་གྱི་དབྱེ་ན་ལྟ་སྟོན་ཏེ། དཔེ་དོན་རྟགས་

གསུམ་མན་ངག་བཞི། གནས་ལུགས་སེམས་ཉིད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དང་ལྟེ། ་དེ་ལ། དཔེའི་ཐིག་ལེ་ཡི་
 ཤེས་འདུས་མ་བྱས། ་ཞེས་པས། དཔེ་ནི་དོན་མཚན་པའི་ཐབས། ཐིག་གསལ་བ། ་ལེ་བདལ་བ།
 ཡེ་སྟོང་བ། ཤེས་གསལ་བ། འདུས་མ་བྱས་ནི་དོན་དམ་པ་སྟེ། དཔེ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་འདི་
 བཞིན་ནོ། ་དོན་གྱི་ཐིག་ལེ་མཚན་མ་སྟ་ངན་འདས། ་ཞེས་པ་དོན་ནི་དཔེའི་མཚན་པའི་གནས་ལུགས།
 ཐིག་ལེ་སྤར་དང་མཐུན། མཚན་མ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་འདི། སྟ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་
 འདི་སྟོས་བྲལ་བ་དེ་བར་གྲོལ་བ་ལ་བྱའོ། ་རྟགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་མི་འགྱུར་དབྱིངས་ན་གནས། ་ཞེས་པ།
 དཔེ་དོན་འབྲེལ་བའི་རྟགས་སེམས་ཉིད་མི་འགྱུར་བའི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་གནས་པའོ། ་མན་ངག་
 ཐིག་ལེ་སྟོང་ལ་རྒྱ་མ་ཆད། ་ཅེས་པས། དཔེ་དོན་རྟགས་གསུམ་པོ་དེ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ལ་མན་ངག་
 ཅེས་བྱ་ཏེ། དཔེ་དོན་རྟགས་གསུམ་པོ་དེ་སྟོང་ལ་རྒྱ་མ་ཆད་པར་སྟོན་པའོ། ་སེམས་ཉིད་ཐིག་ལེ་ཡི་
 ཤེས་འདུས་མ་བྱས། ་ཞེས་པ། སེམས་ཉིད་འདི་རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་། རྒྱུ་གྱིས་མ་བསྐྱེད། མཚན་མར་མ་
 གྲུབ། དངོས་པོར་མི་སྤང་བས་འདུས་མ་བྱས་སོ། ་དེ་ལྟ་བུ་ཡི་ངང་ཏུ་ཐམས་ཅད་རྫོགས། ་ཞེས་པ།
 གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་པའོ། །

བསྟན་སྐྱབ་ལས་སྟོར་གསུམ་གྱི་སྐོར།

ད་ནི་བསྟན་སྐྱབ་ལས་སྟོར་གསུམ་སྟོན་ཏེ། བསྟན་པ་སྐྱབ་པ་ལས་ཁ་ནི། ་ཞེས་པ་མདོར་
 བསྟན་པའོ། ་རྒྱས་པར་བཤད་ན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྟན་སྐྱབ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་།
 བསྟན་སྐྱབ་ཆོག་འགྲེལ་ཏུ་བཤད་པའོ། ་དེ་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི་བསྟན་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། བསྟན་
 པའི་ངོ་བོ་དང་། དེས་ཆོག་དང་། དབྱེ་བ་དང་། རྒྱལ་ལམ་ཐབས་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་པ་དང་།
 བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་ནམ་འབྲས་བྱ་བསྟན་པའོ། ་དེ་ལ་ངོ་བོ་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བསྟན་པ་
 རྫོགས་ཤིང་དད་མོས་གུས་པའི་མཚན་དང་ལྡན་པའོ། ་དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྫོགས་པ་ནི། ལུས་
 ཞ་གྲུམ་འོན་ལོང་ལས་ཐར་ཞིང་ལུས་ཀྱི་ལས་སུ། དང་པོ་རྩེ་ཞིང་བཙའ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། བར་ཏུ་
 བསྐྱར་ཞིང་དབུ་ལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཐ་མ་དགོལ་ཞིང་བསྐྱེམ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་ལས་སོགས་པ་
 བསྐྱར་ཤེས་པའོ། ་ངག་གི་བསྟན་པ་རྫོགས་པ་ནི། ངག་འཛོར་རྒྱགས་ལས་ཐར་ཞིང་ངག་གི་ལས་སུ་
 རྒྱ་མ་ལོར་བ་རྩ་བའི་སྔགས་དང་། བསྐྱེད་པ་རྒྱུན་གྱི་སྔགས་དང་། བསྐྱེད་པ་ལས་ཀྱི་སྔགས་དང་།

གསུམ་ལས་སོགས་བསྐྱེད་ཤིང་པའོ། ཡིད་ཀྱི་བསྟེན་པ་ནི། ཡིད་སྦྱོས་འཕྲིལ་དང་གཞན་གྱི་ཤིས་པ་
བསྐྱེད་པ་ལས་ཐར་ཞིང་ཡིད་ཀྱི་ལས་སུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ལས་སོགས་བསྐྱེད་ཤིང་པའོ། ཉེ་ལྷོ་
ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བསྟེན་པ་རྫོགས་པའི་ལྷ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་གྲུས་ཤིང་མི་ལྷོག་བཏན་པའི་སྒྲོ་
ཅན་དེའོ། བསྟེན་པའི་ངེས་ཆོག་ནི། ཟབ་མོ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་ན་བསྟེན་པའོ། ཡང་
ན་ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བསྟེན་པའོ། རྒྱ་གུས་སྟོང་པོ་ལ་བསྟེན་པའོ། ཡིད་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསྟེན་
ནས་སྤང་བ་ལྟའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་བསྟེན་པའོ། བསྟེན་པའི་དབྱེ་བ་ལ་ལྟ་སྟེ། བསྟེན་པའི་རང་བཞིན་
དུས་དང་གངས། མཚན་མ་ཉགས་ཀྱི་བསྟེན་པ་ཡི། ཞེས་པས། རང་བཞིན་གྱི་བསྟེན་པ་དང་། དུས་
ཀྱི་བསྟེན་པ་དང་། གངས་ཀྱི་བསྟེན་པ་དང་། མཚན་མའི་བསྟེན་པ་དང་། ཉགས་ཀྱི་བསྟེན་པའོ། ཉེ་
ལ་བསྟེན་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་པ། རང་བཞིན་གྱི་བསྟེན་པ་ནི་དབེན་པའི་གནས་སུ་བཞུགས་ཀྱང་རུང་
འགོ་ཉལ་ཚུལ་སྦྱོང་ཅི་བྱེད་ཀྱང་། ཕྱག་རྒྱ་ལ་གངས་མེད་དེ། སྦྱ་འཕྲུལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ལྷོ་བསྐྱར་བ་
དང་། སྟོང་པོ་ལ་གངས་མེད་དེ་རྒྱ་པོ་ཡིད་གཞུང་བཞིན་འདོན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་གངས་མེད་
དེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་ལྷོ་བསྐྱེད་པའོ། དུས་ཀྱི་བསྟེན་པ་ནི་དུས་ཞེས་པ། ལོའི་དུས་དང་། ལྷ་
བའི་དུས་དང་། ཞག་གི་དུས་དང་། ཟ་མའི་དུས་དང་། ཆེ་གངས་ཀྱི་དུས་དང་། གཟའ་སྐར་གྱི་དུས་
ལས་སོགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དཀྱུས་ལས་བསྟེན་པ་ལྟར། དང་པོའི་དུས་འདི་ནས་ཞུགས་ནས་ཐ་
མའི་དུས་འདི་ལ་འབྱུང་ངོ་། ཞེས་མི་སྤང་བའི་ཡུལ་ལྟའམ། སྤང་བའི་ཡུལ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དྲུང་དུ་ཁས་
བླངས་ཞིང་དམ་བཅས་པ་དེ་ཉིད་དོ། གངས་ཀྱི་བསྟེན་པ་ནི་གངས་ཞེས་པ། བསྟེན་པའི་དུས་སམ།
རྒྱན་དུ་བརྒྱུའམ། སྟོང་ངམ། བྲིའམ། འབུམ་མམ། བྱེ་བ་ལྷ་བྱར་དམ་བཅས་ནས་གངས་ཆད་དུ་ཐོན་
པར་སྦྱེལ་བ་ནི་གངས་ཀྱི་བསྟེན་པའོ། མཚན་མའི་བསྟེན་པ་ནི། མཚན་མ་ཞེས་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་
དང་། སྟོང་པོ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་དང་། འཕྲིན་ལས་དང་། རྩིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་པ་ཆར་རེ་འབུལ་བ་
རྣམས་སོ། ཉགས་ཀྱི་བསྟེན་པ་ནི། ཉགས་ཀྱི་བསྟེན་པ་ཡི། ཞེས་པ། རབ་དངོས་པོ། འབྲིང་ཉམས།
ཐ་མ་མི་ལམ་དུ་སྦྱ་སྟོན་པ་དང་། གསུང་སྦྱོགས་པ་དང་། ཐུགས་འོད་དུ་འགྱུ་བ་དང་། ཁོ་ཞལ་བཞད་
པ་དང་། སྤར་པ་འགྲུལ་ཞིང་འཕྱོགས་པ་དང་། རྩིས་ལ་མེ་འབར་བ་དང་། རྟོད་དང་རྒྱུང་ཐོན་པ་
ལས་སོགས་ཉེ།¹⁾ འཕྲིན་ལས་དཀྱུས་ཀྱི་ནང་ནས་འབྱུང་བའི་མཚན། ཉམས་མ་བྱུང་བར་དུ་ཉམས་
སུ་ལེན་པ་ནི་ཉགས་ཀྱི་བསྟེན་པའོ། ཚུལ་ལམ་ཐབས་རི་ལྷོ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ནི། དང་པོ་བྱི་

ནང་གསང་བ་གསུམ་གྱི་མཚམས་བཅད་པ་དང་། བ་མ་འཛབ་བགྲང་ཞིང་གྲུབ་ཏུ་གས་ཐོན་ཐོན་གྱི་
བར་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཞིང་བསྟེན་པ་ལ་བྱའོ། །བསྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནམ་འབྲས་བུ་བསྟེན་པ་ནི།
ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟེང་པོའི་རྒྱ་རྒྱར་པས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
སྤྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་ནས་ལྟའི་སྒྲིབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་བྱོང་བའོ། །སྟོན་དུ་འགོ་
བའི་རིམ་པའོ། །ཞེས་པ། སྟོན་འགོ་བྱའི་བསྟེན་པ་དང་། ནང་གི་བསྟེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྟོན་
དུ་འགོ་བ་ལ་བྱའོ།

ད་ནི་སྒྲུབ་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ། སྒྲུབ་པ་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱིས། །སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་སུ་
བསྒྲུབ་པའོ། །ཞེས་པས། སྒྲུབ་པའི་དོན་བརྒྱད་དེ། སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་དང་། རོ་བོ་དང་། རེས་ཆོག་དང་།
དབྱེ་བ་དང་། གང་བསྒྲུབ་པ་དང་། གང་གིས་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཚུལ་ལམ་ཐབས་རི་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་
དང་། སྒྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་བསྟེན་པའོ། །དེ་ལས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི། སྒྲུབ་པ་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་
གྱིས། །ཞེས་པས། སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བསྟེན་པ་རྫོགས་ཤིང་དག་པ་དང་
བཅས་པ་དེ་ཉིད་དོ། །རོ་བོ་ནི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལྟ་བུའི་རོ་བོར་གནས་པའོ། །རེས་ཆོག་ནི།
མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲུབ་པའོ། །དབྱེ་བ་ནི། སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་སུ་
བསྒྲུབ་པའོ། །ཞེས་པ། སྒྲུའི་བསྒྲུབ་པ་དང་། གསུང་གི་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པའོ། །གང་
བསྒྲུབ་ན། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའོ། །གང་གིས་བསྒྲུབ་ན་སྒྲུབ་
གཤེན་གྱིས་བསྒྲུབ་པའོ། །ཚུལ་ལམ་ཐབས་ནི། ལུས་ཕྱག་རྒྱ། དག་བཞུས་བརྗོད། ཡིད་ཏིང་འཛིན་
དང་། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྩོག་ཡོ་བྱད་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་བསྒྲུབ་པའོ། །བསྒྲུབ་པའི་
འབྲས་བུ་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐུ་བྱིན་ཆེ་བ། ཆོ་རིང་བ། རྒྱས་དང་འགབ་འཁོར་འཕེལ་
བའོ། །མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ནི། སྒྱི་མི་འགྱུར་བ་དང་། གསུང་རང་བཞིན་མེད་པ། ཐུགས་མཉམ་
པ་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པའོ། །འཕྲིན་ལས་འགོ་དོན་མཛད་པ་སྟེ། སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་
གི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་དག་ཆེན་པོ་རང་བཞིན་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་ལྟུན་གྱིས་གྲུབ་
ནས། འཁོར་བ་དོང་ནས་སྒྲུག་ དག་ཆགས་རྩད་ནས་བཅད། ཡེ་དག་རང་གོལ་ཆེན་པོ་བོན་གྱི་སྒྱུ་རུ་
ལྟུན་གྱིས་གྲུབ་པའོ།

ད་ནི་བསྟེན་སྒྲུབ་ཆོག་འགྲེལ་དུ་བཤད་ན་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བསྟེན་པ་དང་ནི་ཉེ་བའི་བསྟེན་པ།

སྐྱབ་པ་དང་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་བཞིའོ། །དེ་ལ་ཞི་ཁྲོ་ཡུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་ནས་
བསྟེན་པའི་གཞི་མ་གཞུག་ཅིང་རྒྱན་དགོད་པ་ཡན་ཆད་བསྟེན་པའི་བོན། ཉིང་རེ་འཛིན་རྣམ་པ་གསུམ་
ནས་དམ་བཅའ་ཡན་ཆད་ཉེ་བར་བསྟེན་པའི་བོན། དུག་རྒྱ་གཞུང་བསྟེན་པ་ནས་ཚོགས་ལས་ཡན་
ཆོད་སྐྱབ་པ། ཕོ་ཉ་བཙུལ་བསྐྱལ་བྱ་བ་རྣམས་ནི་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོའོ།།

ད་ནི་ལས་སྦྱོར་བསྟན་ཏེ། ལས་ཁ་འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞི་ལ། ཇི་ལྟར་མཐུན་པའི་སྐྱབ་པ་
དག་^{༡༩} །ཅེས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ལས་སྦྱོར་གྱི་དོ་བོ་དང་། དེས་ཚིག་དང་། དབྱེ་བ་དང་། འབྲས་བུའོ། །དེ་
ལ་དོ་བོ་ནི་མདོ་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ། །དེས་ཚིག་ནི་གང་འདོད་པའི་ལས་ལ་སྦྱོར་བའོ། །དབྱེ་བ་
ནི་འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞི་ཞེས་པ། ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་དང་། དབང་གི་འཕྲིན་ལས་དང་། དྲག་པོའི་
འཕྲིན་ལས་དང་། རྒྱས་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་བཞིའོ། །དེ་ལ་ཞི་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་གཙོ་བོ་ལེན་གྱི་སྐྱབ་
པའོ། །དབང་ནི་སྦྱོབ་མ་རྒྱུད་སྟེན་གྱི་སྐྱབ་པ། དྲག་པོ་ནི་དྲག་བཤེགས་འདུལ་བའི་སྐྱབ་པ། རྒྱས་པ་
ནི་ཆོ་འདས་དོན་བྱེད་གྱི་སྐྱབ་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་མཐུན་པའི་སྐྱབ་པའི་དག་^{༢༠} །ཅེས་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་
འགོ་དོན་བྱེད་པ་ལ་དྲག་བཤེགས་གྱིས་མི་རྒྱུགས་གིང་ཆོ་དང་དབང་ཐང་རྒྱས་ནས་གཡུང་རྒྱུད་གི་སྟེང་
པོ་སྦྱར་བྱ་བ་པའོ། །མདོར་ན་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་བོན། །རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །ཞེས་པ་
རྟོགས་པའི་གནས་ལུགས་ལ་སྟོང་ཉིད་སྦྱོས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། མ་རྟོགས་པའི་སྤང་བ་ལ་འབྲུལ་བ་
རང་རྒྱུད་བྱ་སྤང་བ་ལ་བྱའོ།།

མདོ་དོན་ཅུ་བར་བྲིལ་བ།

ད་ནི་མདོ་དོན་རྫོགས་པའི་མདོ་བསྟུ་བ་ནི། མདོ་དོན་ཅུ་བར་བྲིལ་བ་ཡི། །ཞེས་པ། གསང་
སྤྲུགས་སྐྱེ་འཕྱུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོར་བསྟུས་ནས་དོན་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་
ལས་སོགས་དོན་དུག་ཏུ་བསྟན་ནས་ཚིག་ཉུང་ལ་དོན་རྒྱས་པར་བསྟན་པའོ། །ཀུན་འདུས་རིན་ཆེན་ཅུ་
རྒྱུད་འདི། །ཞེས་པ། དོན་ཀུན་འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བ། གསང་སྤྲུགས་ཀུན་གྱི་ཅུ་བ། ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོའི་བྲགས་ལས་བརྒྱུད་པ་ལ་བྱའོ། །མ་འོངས་འཁོར་ལ་གདམས་པ་ཡི།^{༢༡} །ཞེས་པ། བྱིས་
འབྲུང་བསྟན་པ་སྦྱོང་བ་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་གསུམ་གྱི་སྦྱོང་དང་ལྟན་པའི་སྦྱོབ་མ། བསྟན་པ་འཛིན་
པའི་སྐྱབ་གཤེན་རྣམས་ལ་གདམ་པ་ཡིན་ཏེ། གདམ་པའི་ལུགས་ནི་ས་རྫོང་ནང་ནས་རིན་པོ་ཆེ་གདམ་

པ་ལྟ་བུ། རིན་པོ་ཆེའི་ནང་ནས་གསེར་གདམ་པ་ལྟ་བུར་རྒྱུད་འདི་གཏད་པ་ལ་བྱའོ།།

རིན་པོ་ཆེ་རྩ་བ་ཀུན་འདུས་གྱི་རྒྱུད་ཆེན་པོ། །ཞེས་པ་མཚན་གྱི་དོན་རྫོགས་པ་ལ་བྱ། བྱིན་གྱི་རྒྱབས་གྱིས་བཤད་པའོ། །ཞེས་པ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱིའི་བཤད་པའི་ལུགས་ཚིག་གིས་བརྗོད་པ་མ་བཤད་དེ། ཐུགས་རྗེ་ཏིང་ལེ་འཛིན་གྱིས་བཤད་པའོ། །རྫོགས་སོ། །ཞེས་པ་དེ་ལས་བཤད་དུ་མེད་པ་ལ་བྱའོ།།

རྩ་རྒྱུད་ཀུན་འདུས་གྱི་འགྲེལ་པ་ཉི་ཟེར་དྲུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཁ་ཆེད་པལ་འབར་གྱི་ཏི་གསས་དང་། ལོ་རྩེ་བ་བོད་ཀྱི་བོན་པོ་གསས་མཁར་མེ་འབར་དང་། སྤྱི་ཆེན་པོ་དྲན་པ་ནམ་མཁའ་རྣམས་གྱིས་གཏན་ལ་ལབ་ཅིང་བཤད་པའོ། །རྫོགས་སོ།།

སྤྱི་འགྲེལ་གྱི་བོན་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ། བྱིར་སྤྱངས་ཆེན་པོ་མུ་ལ་རད་ཆའི་ལུགས་སོ། །དེ་ལ་ཤང་པ་བྱང་གཏེར་གྱི་ཀུན་འདུས་རིན་ཆེན་རྩ་རྒྱུད་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་འདི། བསམ་ཡས་དགོར་ཁང་ནས་ཨ་ཙཱ་མི་གསུམ་གྱིས་གཏེར་ནས་ཐོན། དེ་ལ་བན་དེ་མི་གསུམ་གྱིས་ལྷས། དེ་ཡི་གཟེ་བོན་རྒྱར་པོ་ལ། རྗེ་ལྷེད་ནེ་གྲས་ལྷས། དེ་ལ་ཞང་མོ་སྒྲོམ་པ་རེང་མོས་ལྷས། དེ་ལ་མེད་རོག་དབལ་པོས་ལྷས། དེ་ལ་རྗེ་ལྷ་རི་གཏན་པོས་ལྷས། དེ་ལ་ཤང་པ་རྩོ་གཞོན་གྱིས་ལྷས། དེ་ལ་གཙང་པ་དབལ་ཞེས་ལྷས། དེ་ལ་གཡོ་སྟོན་ནམ་མཁའ་རིན་ཆེན་གྱིས་ལྷས། དེ་ལ་ཞང་སྟོན་ཤེར་གཞོན་གྱིས་ལྷས། དེ་ལ་གཙོ་བོན་ཤེས་རབ་གྱིས་ལྷས། དེ་ལ་གཙོ་བཙུན་སྟོན་ལམ་སྟོ་གོས་གྱིས་ལྷས་སོ།།

ཡང་གཡོ་སྟོན་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་རིན་ཆེན་གྱི་བྱང་དུ། བཀའ་རྒྱུད་ཆེན་པོ་འདི་ཞང་སྟོན་ཤེར་གཞོན་གྱིས་ལྷས། དེ་ལ་གཤེན་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡེ་ཤེས་སྟོ་གོས་གྱིས་ལྷང་དང་བཅས་པ་ལྷས། དེ་ལ་ཙོ་བཙུན་སྟོན་ལམ་སྟོ་གོས་བདག་གིས། དཔེ་དབང་རྗེས་གནང་དང་བཅས་པ་ལྷས། དེ་ལ་སུམ་སྟོན་ལྷ་ཡི་སྟོ་གོས་གྱིས་ལྷས་ནས་བཤད་ཅིང་བཀའ་ལ། བསམ་ཡས་དགོར་ཁང་ནས་ཨ་ཙཱ་མི་གསུམ་གྱིས་གཏེར་ནས་ཐོན་ཏེ། གཟེར་བན་རྒྱར་པོའི་ཐུག་ཏུ་བབ་པའི་བཀའ་བྱང་གཏེར་མར་གྲགས་པའི་སྤྱི་ལགས་སོ། །རྩ་རྒྱུད་འདི་ལ་འགྲེལ་པ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་བཞུགས་པའི་འདི་འགྲེལ་པ་འབྲིང་པོ་ལགས་སོ།། །།

༡༡༡། གསང་དོན་རྣམ་འབྱེད་འབྲུལ་གྱི་ལྷ་མིག་ཅིས་བྱ་བ་བཞུགས།

གཤེན་གྱི་བྱང་སྤོང་གསེར་རབ་རྒྱལ་མཆོན།

༡༡༡། གསང་གྱི་རྒྱུད་སྤྲུངས་ལ་དུན་གྱི་རྩུན། ཡུལ་མཆོག་དམ་པ་འགོ་བའི་མགོན། སློ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགོ་ལ། སློ་གསུམ་གྱུས་པས་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཐབས་ཆེན་ཟབ་མོའི་འཇུག་སློ་ལ། གཤུལ་བྱ་ཉི་བར་བཀྱིད་བྱིར་དུ། མཁས་རྣམས་བཀའ་ལ་རབ་བརྟེན་ནས། ཟབ་མོའི་རིམ་པ་འདིར་བཤད་བྱ། རྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་བོ་ཡིས། འོག་མིན་བོན་ཉིད་མི་འགྱུར་དབྱིངས། སྤྱིར་དགུ་བཀོད་ལེགས་ལོ་བྱང་དེར། ཡི་གེས་སྒྲུལ་པའི་ལའོར་རྣམས་ལ། རང་བཞིན་བྱིན་རྒྱལ་སློ་ནས་བཤད། རེ་ལས་རིག་འཛིན་གཤེན་མཆོག་སྤེའི། ཐུགས་རྗེའི་ཐབས་ཀྱིས་རིམ་པར་བརྒྱད། གོང་མའི་ཐུགས་དམ་མཁའ་སྟོན་གྱིས། འོག་མ་རིག་འཛིན་ས་ལ་བཀོད། བཅས་ཅན་ཐར་པར་བྱང་བ་དང་། འའོར་རྣམས་ཡི་གེས་རབ་བསྐྱེད་ཅིང་། འོག་སྤེའི་ཆོ་འབྲུལ་བསྐྱོག་པའི་བྱིར། སྤྱི་སྤྲུངས་གསང་བའི་བོན་སྤེ་བཤད། གཞི་ནི་བདེན་པ་རྣམ་པ་གཉིས། རོལ་པའི་འཆར་རྒྱལ་མཐའ་ཡས་རྣམས། ལྟ་དང་ལྟ་མོ་བསམ་མཐའ་ཡས། སྐྱེ་དང་ཡི་གེས་འགག་མེད་པ། རེ་ཉིད་སྤྱོད་བྱལ་སྤྱིར་བོར་འདུ། ལྟག་པའི་དོན་དམ་ཀུན་རྫོབ་ལྟ། གསལ་མཁའ་རིན་ཆེན་སྤྱི་སྤྲུངས་ལ། རྩ་བ་དང་ནི་ཡན་ལག་གཉིས། རྩ་བ་གསང་བ་བསེན་བྱུང་ཉིད། ཡན་ལག་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་པ་དང་། ཡང་འོལ་གལ་བོའི་སྐྱོར་དང་བཞི། རྒྱས་པ་ཞི་བའི་དོན་སྐྱོར་དང་། འབྲིང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོར་གཉིས་སོ། དོན་སྐྱོར་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ། དོན་དུག་མེ་ལོང་རྣ་ལ་གཉིས། དོན་གྱི་གཞུང་དུག་འདི་ལྟར་ཏེ། ལྟ་དོན་སྐྱོང་བོ་དགུ་འདུས་དང་། སྐྱོམ་དོན་གལ་པ་དགུ་སྐྱོར་དང་། སྐྱོད་དོན་ཐིག་ལེ་སུམ་སྤྱིལ་ཡིན། དམ་ཆོག་ས་མ་ཡ་འབྲུམ་སྤེ། བྱིན་ལས་གཡུང་བྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས། དངོས་བྱུང་གསང་བའི་ལྷ་མིག་གོ། ཆ་ལག་མེ་ལོང་དགུ་སྐྱོར་ནི། ཐབས་ཀྱི་མེ་ལོང་རྒྱུད་སྤྱུག་སྤྱོད། འཛིན་པའི་མེ་ལོང་ལུང་ལོན་ཆེ། གནས་པའི་མེ་ལོང་ལུང་ཕན་ཉིད། གསུང་གི་མེ་ལོང་ཁུ་བྱུག་སྤྱོགས། ཐུགས་ཀྱི་མེ་ལོང་ཅོག་བཞག་དང་། གསལ་བའི་མེ་ལོང་རིག་པའི་རྒྱན། གོམས་པའི་མེ་ལོང་ལུང་གི་རྒྱན། བསྐྱལ་པའི་མེ་ལོང་རང་ཐག་དང་། སྤྲུལ་པ་དངོས་མེད་མཛུབ་རྒྱུགས་སོ། རྩོམ་གཞན་གྱི་སྤྱིར་བཙས་ཏེ། དཀར་པོ་གོང་སྟོན་ཟེ་བྱེད་དང་། གན་པོ་ཁྱུང་ནག་རལ་ཆེན་ནོ། རྒྱུད་སྐྱོར་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ། རྒྱུད་དང་སྤྱུང་ཐབས་

ཆ་ལག་གོ། གཡུང་དྲུང་གསང་བའི་རྒྱུད་དུ་གྲི། རྒྱུང་ཆེན་སྐྱེ་འབྱུང་བ་བ་གཉིས། རྩོག་འཛིན་དགུ་
 འཕར་གཉིས་ཏེ་བཞི། ལས་ཐིག་ཐབས་ཞགས་གཉིས་དང་དུག རྒྱུབ་ཐབས་དབང་ཆེན་སྐབས་
 འཕྲིན་བཅས། ཆ་ལག་མདེལ་ཁ་རྣམ་པ་གཉིས། ཆ་ལག་མཆོང་རྒྱུད་སྒོ་དགུ་གི། རྩེ་རྒྱལ་ཐིག་ལེ་
 དགུ་དང་གཉིས། འོད་ཟེར་འབྱུང་དང་འགྲུ་ཡ་དང་། ལས་བཞི་རྒྱུན་ལྡན་ཟེར་ཞགས། དབལ་
 མོ་ལས་ཐིག་རབ་འབྱམས་སྒོང་། གསལ་བྱེད་མེ་ལོང་ཉིད་དང་དགུ་ལོ། ལས་ཁའི་མདེལ་བྱང་ཁ་
 བཞི་གི། གོ་ཆར་དབལ་གསས་སྤྱང་རྒྱོག་གཉིས། བརྟག་པ་ལས་ཀྱི་སྒྲིང་གཟེར་དང་། གནམ་
 སའི་སྒྲིན་འདར་མདེལ་བྱང་ངོ། འབྲིང་སྒོར་ཞི་ཁྲོ་རྣམ་པ་གཉིས། ཆ་ལག་རྒྱས་བསྐྱས་དག་ནས་
 གྲངས། བསྐྱས་པར་གཞུང་དང་ཆ་ལག་དང་། ཆ་རྒྱུན་རྫོང་དང་བཅས་པའོ། གཞུང་ལ་ཞི་ཁྲོ་གསང་
 བྱས་སོགས།¹ ཆ་ལག་སྒྲོན་མ་དགུ་སྒོར་ལ། ཆ་རྒྱུན་གལ་པོ་དབང་སྒྲོན་ལོ། རྫོང་གི་གནམ་ལྷགས་
 ཟ་འབྲམ་སོགས། གལ་པོ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས། རྒྱུད་ལུང་སྒྲིང་པོའི་སྒོར་དང་གི། རྟན་རྒྱུད་ཐེ་
 མིག་སྒོར་གཉིས་སོ། རྒྱུད་ལུང་སྒྲིང་པོའི་སྒོར་ལ་གསུམ། རྒྱུད་དང་ལུང་དང་ཆ་ལག་གོ། རྒྱུད་ལ་ཞི་
 ཁྲོ་རྣམ་པ་གཉིས། ལུང་ལ་ཞི་ཁྲོ་གཉིས་གཉིས་ཏེ། ཆ་ལག་ཨ་དཀར་ཐིག་པ་སོགས། ཤི་རི་ལོག་
 དང་གསོན་འདུར་དང་།² དག་བདུད་སྒྲིང་གཟེར་ཆེ་གཡང་སྒྲུབ། དེ་སོགས་ཆ་ལག་མན་ངག་
 བཅས། ཐེ་མིག་ཡང་གལ་ལས་སོགས་དགུ། བསམ་སྒྲིང་དག་པས་རབ་སྒྲོགས་མཛོད། ཡང་དག་
 དོན་རྒྱུབ་རིམ་པ་གི། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་བཤད། ཤེས་བྱ་གཤིས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་
 དང་། ཡང་མེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན། འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་གཞི་རྩ་གི། རིག་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
 ཉིད་དོ། རི་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེད་ཆ། རང་བཞིན་རྣམ་པ་བདུན་ལྟན་ཏེ། སྒྲིམ་ཆེད་རང་རིག་འོད་
 གསལ་དང་། གཉིས་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། གཞན་ནས་མ་བྱུང་མ་འགག་པ། ཡང་མེས་ཆེན་
 པོའི་རང་བཞིན་ལྟན། དེ་ལ་རང་བཞིན་སྒྲིམ་ཆེད་དང་། རོལ་པ་འགག་མེད་སྒྲ་ཆོགས་འཆར། རོ་
 བོ་ཐ་དད་གཉིས་སྤངས་མེད། མཚན་ཉིད་མཐའ་བྲལ་ཆེན་པོར་གནས། འབྲུལ་པ་རི་ལྟར་བྱུང་
 བ་གི། ཐག་པར་སྒྲུལ་དུ་འབྲུལ་པ་བཞིན། བདེན་པ་མེད་ལ་བདེན་པར་འབྲུལ། དེ་ལས་མིང་
 གཞི་ཡོངས་སྤྱུག་པ། དེ་ལས་ཁམས་གསུམ་རྒྱུ་དུག་འཁོར། གཞི་ལ་འབྲུལ་པ་ཡོད་མེད་གི། རང་
 བཞིན་ཡེ་ནས་རྣམ་དག་པས། དེ་ལ་འབྲུལ་འཁོར་ཡོད་མ་ཡིན། རོལ་པའི་རྩལ་ལ་རྟོགས་འབྲུལ་
 ཡོད། རྟོགས་པའི་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་འཆར། རྟོགས་འབྲུལ་གཉིས་ཀ་རོལ་པར་གྲུབ། འབྲུལ་འཁོར་

ཐོག་མ་ཡོད་མེད་ནི། །མ་རིག་པ་ལ་བྱུག་མེད་ཕྱིར། །འཁོར་བར་ཐོག་མ་མེད་པར་བཞེད། །གཞི་
 ལས་སྐྱེས་ཤིང་འགག་པའི་ཕྱིར། །འཁོར་བའི་ཐོག་མ་ཡོད་པར་གསུངས། །ཕྱི་སྟོང་ལྷ་ཡི་གཞལ་
 ཡས་སུ། །གསལ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྷ། །ཡུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས། །ཡེ་ཤེས་རོལ་པ་
 འགག་མེད་དང་། །ལྷ་དང་ལྷ་མོར་ཡི་གནས་པ། །ནང་བཅུད་ལྷ་དང་ལྷ་མོར་ལྷ། །ཀྱན་རྫོབ་རོལ་པའི་
 ལྷ་ཚུལ་ལོ། །དོན་དམ་གཤིས་ཀྱི་འདུག་ཚུལ་ནི། །དག་དང་མ་དག་བདེན་རྒྱུད་དང་། །ལྷ་དང་གཞལ་
 ཡས་ལ་སོགས་པ། །པོན་ཅན་མཚན་མར་སྣང་བ་ཀྱན། །བྱང་སེམས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ལ། །མ་ལུས་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདུས། །དེ་ཉིད་སྟོས་པའི་མཚན་མས་དབེན། །ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་མཐའ་
 སོགས་བྲལ། །སྐྱེ་མེད་གདོད་ནས་དག་པའི་བོན། །གང་གིས་མཚན་ཅིང་བརྫོད་མི་རུས། །རང་
 བཞིན་སྟོས་དང་བྲལ་མོད་ཀྱང་། །སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་རོལ་པ་རྫོགས། །རྟོགས་འབྲུལ་ཀྱན་གྱི་འཆར་
 གཞིའོ། །དམིགས་བྱའི་ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །བྲགས་རྗེའི་དམིགས་ཡུལ་འགོ་བ་དྲུག །བརྒྱབ་བྱ་
 ཀྱན་བཟང་བྱ་བྱེད་གཉིས། །དམིགས་གཞིའི་ངོས་བཟུང་དེ་ཉིད་དོ། །ཀྱན་བཟང་བྲགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་
 ལས། །སེམས་ཅན་དོན་དུ་ཡུང་བ་ཡི། །པོན་སྟོ་ཐེག་རྒྱུད་ལྷ་སྟོང་གྱི། །རྗེས་སུ་རྣམ་པར་འབྲང་བ་ཡི། །
 འཛིག་རྟེན་དྲུག་ན་གནས་པ་ཡི། །སྟོག་གིས་བསྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་གང་། །བག་ཆགས་གཡོས་ནས་
 སད་པ་ཡི། །དགའ་དད་མོས་པས་འདུན་སྟོང་པའི། །གང་ཟག་རྒྱུན་གྱིས་སད་པའོ། །ཁྱད་པར་རྟེན་
 བྱི་དཔལ་འབྱོར་ལྷན། །འཛམ་གླིང་མི་ནི་རྟེན་ཅན་ནོ། །བསམ་པའི་རྟེན་ནི་སྤར་བསགས་གྱི། །བག་
 ཆགས་བཟང་པོ་སད་པ་དང་། །སྐྱབས་སྟོམ་རྒྱུད་ལ་མོས་པའོ། །སྐྱབས་འགྲོའི་དབྱེ་བ་བཞི་རུ་
 བཤད། །ཕྱི་ནང་གསང་བ་ཡང་གསང་ངོ་། །ཕྱི་ནི་གཡུང་དྲུང་གནས་བཞི་ལ། །ནང་ནི་དམིགས་པ་སྟོ་
 བཞི་དང་། །གསང་བ་ཤེས་རབ་རྒྱན་བཞི་དང་། །ཡང་གསང་ཕྱག་རྒྱ་གཟེར་བཞིའོ། །སྐྱབས་སུ་འགོ་
 ཚུལ་རྣམ་པ་བཞི། །ཕྱི་ཡི་གཡུང་དྲུང་གནས་བཞི་ནི། །སྤྲ་མ་བདེར་གཤེགས་རྟེན་གསུམ་དང་། །ཕྱོགས་
 བཅུའི་གཤེན་རབ་རྣམ་བཞིའོ། །ནང་གི་དམིགས་པ་སྟོ་བཞི་ནི། །སྤྲ་མ་སྤྱི་བོར་ཡི་དམ་མཁའ། །བྲག་
 ཡུང་སྤྲ་མ་ཡི་དམ་ལ། །ལྷ་ར་དུ་སྐྱབས་གསོལ་ལ་སོགས་དམིགས། །འགོ་ཀྱན་ཉི་བར་སྟོབ་པ་
 དམིགས། །གསང་བ་ཤེས་རབ་རྒྱན་བཞི་ནི། །སྟོ་གསལ་རིག་པ་སོ་སོར་གསལ། །ཐབས་རྒྱ་མ་ཆད་
 ཤེས་རབ་ལ། །མི་དམིགས་ཤེས་རབ་རྒྱན་བཞིའོ། །ཡང་གསང་ཕྱག་རྒྱ་གཟེར་བཞི་ནི། །སྤྲང་སྤྲང་ནམ་
 མཁའ་རྒྱས་གདབ་དང་། །དེ་བཞིན་བོན་ཅན་བོན་ཉིད་དང་། །རྣམ་རྟོག་མ་ལུས་སེམས་ཉིད་ལ། །དོན་

དམ་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རྒྱས་གདབ་པའོ། །ཐབས་གྱི་གོ་རིམ་ཆོངས་པ་
 ཡིས། །སྒྲངས་ལ་ཚུལ་བཞིན་འཇུག་པར་བྱ། །མུ་སྟེགས་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། །མི་མིན་
 བདུད་ཀྱིས་བར་མི་གཙོད། །སྟོམ་པའི་རྟེན་རུང་སྒྲིབ་གཉིས་འབྱུང་། །རན་འགྲོར་མི་སྟེ་གཞན་སྟོབ་
 འགྱུར། །དངོས་གྲུབ་མུར་ཞིང་ནད་མི་ཚུགས། །དབྱངས་སྟན་ཀྱན་ལ་བཀའ་བཅན་འགྱུར། །གཞི་
 བཟུང་སྟོང་རྗེ་འདི་ལྟ་སྟེ། །མ་གྱུར་མ་རྟོགས་སེམས་ཅན་ཀྱན། །སྟེག་བསྐལ་ཀྱན་དང་བྲལ་གྱུར་
 ཅིག །དེ་ལྟར་ཡང་ནས་ཡང་རྟུ་བསྟོམ། །བྱམས་དགའ་བཏང་སྟོམས་རིམ་པར་སྟེ། །དེ་ལས་སེམས་
 བསྐྱེད་དེ་ལས་ལམ། །འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་མུར་ཐོབ་འགྱུར། །དྲངས་ཤིང་མོས་དང་ཡིད་ཆེས་དང་། །
 ཐོབ་པར་དད་ཅིང་སྟེ་ཤི་འཛིགས། །དད་པ་མེད་བཅའ་ཡོད་པ་བཅའ། །དད་པས་སྦྱབས་འགྲོ་དེ་
 ལས་ནི། །སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་ཉེ་བར་སྟེ། །ས་མཁན་དཀྱུས་གྱི་ལམ་པས་བཀྱི། །མཚན་དང་ལྡན་
 པའི་སྒྲ་མ་ནི། །ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞིང་ཐབས་ལ་མཁས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཁྱད་ལྡན་ཏེ། །རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་རྟུ་བཟ། །དཔོན་གསས་བསྟེན་ལ་གང་མཁས་པ། །དེ་ཉིད་དེ་དང་དབྱེར་མེད་
 འགྱུར། །གཞན་བྱིར་བྱང་ཚུབ་ལ་འདུན་པའི། །བྱན་དང་སྦྱབས་པ་ཆེན་པོར་བསྟེད། །དེ་ལ་སྟོན་འཇུག་
 གཉིས་སུ་དབྱེ། །སྟོན་སེམས་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ས་གཉིས། །ཀྱན་རྫོབ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །གཏན་
 རྟུ་བ་ནི་སྟོན་སེམས་ལ། །རེ་འགའི་གྲོགས་ནི་སྒྲ་མེད་གཞན། །འཇུག་སེམས་ཁྱད་པར་བཞི་དང་
 ལྡན། །རིག་པ་རྟུལ་ཤུགས་ཐུགས་རྗེ་དང་། །ཆོད་མེད་ཟུང་འཇུག་རྣམ་བཞིའོ། །སྦྱིར་ནི་ཡུལ་གྲོགས་
 གོང་བཞིན་ཤེས། །དེ་དག་རྒྱ་རྒྱུན་འཛོམ་པ་ཡིས། །སྒྲངས་ལ་ཚུལ་བཞིན་འཇུག་པར་བྱའོ། །བདེར་
 གཤེགས་མཉེས་ཤིང་བསམ་པ་འགྱུར། །དམ་པར་འགྱུར་ཅིང་སྟེག་སྒྲིབ་འབྱུང་། །བར་ཆོད་ཞི་ཞིང་
 དག་རྩ་འཕེལ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མུར་ཐོབ་འགྱུར། །ཟབ་མོའི་ལམ་སྟོན་དབང་གིས་དབྱེ། །དབང་
 བཞི་མ་རྫོགས་རྣལ་འབྱོར་ནི། །སྐྱས་མེད་ཐོག་ཁར་མཆོངས་པ་འདྲ། །ཡ་ཐོད་མེད་པའི་མ་མགལ་
 དང་། །ལག་གཡས་མེད་པའི་གཡོན་པ་བཞིན། །ཟབ་མོའི་ལམ་སྟོན་འཇུག་མི་རུས། །གཞུག་གྱུང་
 ཡོན་ཏན་མི་འཆར་ཏེ། །བར་ཆོད་རྒྱུན་དབང་ལ་སོགས་འགྱུར། །ཉན་པའི་དབང་ནི་མ་ནོས་པར། །ཉན་
 བ་གསང་བ་འོན་ཆེན་སྟེ། །བཤད་པའི་དབང་མཆོག་མ་ནོས་པར། །བཤད་ན་སྒྲུགས་པ་ཁ་མེད་
 འགྱུར། །དབང་མེད་ལ་ཁའི་བྱ་སྟོན་འདྲ། །ཉན་དང་འཆད་དང་སྟོམ་པ་སོགས། །དབང་ཐོབ་དེ་ནས་བྱ་
 བར་གསུངས། །དེ་བྱིར་མཁས་པས་དབང་ལ་བརྩི། །དབང་ལ་རྣམ་པ་བཞི་རུ་དབྱེ། །བྱིན་དགས་པ་

ཡང་གསང་ངོ་། །ཕྱི་དབང་གསལ་མཁར་སྤྱི་བྱ་དང་། །སྤྱི་གསུང་ཐུགས་དང་ཡོན་ཏན་དང་། །འཕྲིན་
 ལས་ཐབས་ཤེས་སྟོམས་འཕྲུག་དང་། ཐེག་དགུ་སོ་སོའི་དབང་དང་བརྒྱད། །ནང་གི་དབང་ལ་རྣམ་པ་
 གསུམ། །ཡུང་པོ་ལྷ་རུ་བསྐྱར་དབང་དང་། །རྣམ་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཉིད་རུ་བསྐྱར། །གསང་བ་རིག་པ་བོན་
 ཉིད་བསྐྱར། །གསང་བའི་དབང་ལ་རྣམ་པ་གསུམ། །ངོ་བོ་མ་གཡོས་སྟོང་དབང་དང་། །རང་བཞིན་
 གར་ཡང་མ་བཅོས་སྤང་། །རྣམ་པ་གར་གསལ་འོད་གསལ་ཤེས། །ཡང་གསང་དབང་ལ་རྣམ་པ་
 བཞེ། །མ་གཡོས་མ་བཅོས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །རྣམ་མཁའ་ལྷར་རུ་ངོ་སྟོང་དོ། །སྟོང་གསལ་སྤང་
 གསལ་འོད་གསལ་བ། །ཤེས་དཀར་ལྷར་རུ་ངོ་སྟོང་ཅིང་། །ངོ་བོ་སྟོང་ལ་རང་བཞིན་སྤང་། །རྣམ་པ་
 གསལ་བ་མར་མེ་ལྷར། །ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་ཀྱན་དང་བྲལ། །རང་བཞིན་དངོས་པོ་མཚན་མ་མེད། །རྣམ་
 པར་འཛིན་རྟོག་མེད་པ་ནི། །མེ་ལོང་ལྷར་རུ་སྤྱད་པའོ། །དེ་ནོས་དམ་ཚིག་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱར། །དབང་
 ཐོབ་རི་རབ་རྒྱ་མཚོ་འདྲ། །འཛམ་གླིང་ས་བཅུ་གྲེལ་གྱིས་གནོན། །གཡོའི་བྲུ་པོ་སྟོབས་ཀྱིས་གནོན།^༥ །
 གནས་སྐབས་ཡོན་ཏན་ཀྱན་འབྱུང་ཞིང་། །རན་སོང་ཡོངས་སྟོང་མཐར་ཐུག་ཏུ། །ཐར་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་
 པར་འགྱུར། །ཟབ་མོའི་ལམ་རིམ་ལྷ་རུ་དབྱེ། །གནས་ལུགས་གཏན་མཐོང་སྟོང་དང་། །དེ་ལ་རྩལ་
 སྟོང་ལ་དོར་དང་། །དེ་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། །དེ་དག་གཞི་འཛིན་རྩ་བ་དང་། །མཐར་ཐུང་དོན་
 གཉིས་བསྐྱབ་པ་ལ། །ལྷ་སྟོང་སྟོམ་པ་དམ་ཚིག་དང་། །འཕྲིན་ལས་དང་ལྷར་རིམ་བཞིན་དབྱེ། །ལྷ་བ་
 རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན། །ཀྱན་རྒྱ་མོངས་དང་ཕྱོགས་རེར་རྟོགས། །ཡང་དག་རྟོགས་ཤིང་འབྲུལ་
 རྟོག་མེད། །གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་མ་དག་དང་། །རང་རྟོགས་ཡང་དག་ལྷ་བར་བྱེ། །མ་དག་ལྷ་བ་རྣམ་
 པ་གསུམ། །རྒྱ་འབྲས་དོན་དང་གནས་ལུགས་ལ། །སྟོ་མ་ཕྱོགས་དང་ལོག་པར་ཕྱོགས། །ཡིད་གཉིས་
 འགྱུར་བ་ལ་ལྷོས་ཏེ། །མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་དབྱེ། །མ་རྟོགས་ལྷ་བ་བཅུར་བཤད་པ། །ལས་
 གྲུབ་རིགས་དུག་འབྲུལ་སྤང་དུག །དགེ་སྤྲིག་མ་རེས་ལུང་མ་བསྟན། །གཏོ་དབྱུང་བཟོ་དང་གསོ་བ་
 བཞེ། །དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་དམ་གྱིས། །ཡང་དག་མི་དན་འཁོར་བར་བརྒྱད། །ལོག་རྟོག་ལྷ་བ་དུག་
 ཅུ་གཉིས། །ཉོན་མོངས་རེ་གཉིས་ལ་ལྷོས་ནས། །ལྷ་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་འགེགས་ཤིང་
 དན་འགྲོར་སྟེ། །ཐབས་ཤེས་བྱང་འཕྲུག་ལམ་ལ་བསྐྱིབ། །ཐེ་ཚོམ་ལྷ་བ་བཞི་བཅུ་གཉིས། །སྟོབས་ལྷ་
 ལ་ལྷོས་ཆེ་བ་གཅིག །ལར་ཕྱིན་བཅུ་ལས་ལོག་པ་བཅུ། །ངེས་དོན་སོ་གཅིག་ལ་ལྷོས་ནས། །གོ་ལ་ལྷ་
 སོ་གཅིག་རྣམ་པར་དབྱེ། །དེ་ཕྱིར་ཞེ་དུག་གསུངས་པ་ཡང་། །ཞེ་གཉིས་དག་ལ་འདུས་པའོ། །ཟབ་མོའི་

ལམ་ལ་གིགས་བྱེད་ཅིང་། །ཡ་ངའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་བྱེད། །བརྒྱ་དང་བརྒྱ་བཞི་གསུངས་པ་ཡང་། །ལྷན་
སྐྱེས་ཀྱན་བརྟག་གཉིས་ལ་འདུས། །སེམས་ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་བོན་ཉིད་ལ། །བདག་འཛིན་གཡོས་པ་མ་
རིག་གོ། །དེ་ཉིད་རྒྱ་རྒྱེན་གནས་པ་དང་། །དོ་བོ་བྱེད་པར་རི་ལྷ་ར་བརྟགས། །རྒྱ་རྒྱེན་ཡོངས་བྲལ་
མཚན་མེད་དུ། །ཤེས་ན་མ་རིག་ངོ་ཟེན་ཡིན། །དེ་ཟེན་ཀྱན་བརྟགས་དེ་བཞིན་ཤེས། །ཡིད་འོང་མི་
འོང་སྟན་གྲགས་སོགས། །བརྟགས་པས་ངེས་མེད་གཏན་མེད་ཤེས། །ཡུལ་དང་དབང་པོ་དག་མི་
དགོ། །གོང་བཞིན་བརྟགས་པས་དེ་བཞིན་ཤེས། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་ཉིད། །སྒྲིབ་མེད་རང་གསལ་
དག་ཏུ་འཆར། །དེ་ལ་ལྷན་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ལྷ། །དེ་དང་དབྱེར་མེད་སྟོབས་ལྷོ། །དེ་ལས་འགག་མེད་
སྣ་ཚོགས་འཆར། །དེ་ཉིད་བརྟགས་པས་རྒྱ་རྒྱེན་བྲལ། །འདི་ཞེས་མཚན་མ་མེད་པར་ཤེས། །མ་རིག་
འཁོར་བཅས་གྲོལ་བ་ཉིད། །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་འཁོར་བཅས་ཏེ། །དོ་བོ་དབྱེར་མེད་བོན་ཉིད་རྟོགས། །མ་
རིག་པ་ཉིད་རིག་ཅམ་ན། །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་ལ་འཆར། །སྤང་བ་མ་ལུས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །རོལ་པར་
བསྐྱར་ནས་ལྷ་བ་སྟེ། །སྟོད་བརྒྱད་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་དང་། །ཡུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱན། །སྐྱེ་དང་ཡེ་
ཤེས་རོལ་པར་བསྐྱར། །དེ་དག་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད། །གསལ་ལ་ལྟོག་འཛིན་མེད་པ་ཡི། །རིག་པ་
རང་གསལ་བྱང་སེམས་ཀྱི། །རང་དུ་མ་གཡོས་མ་བཅོས་པར། །ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགོངས་པའི་
ཐེམས། །གནས་ལུགས་དོན་གྱི་སྟོང་པོ་ནི། །འཁོར་འདས་ངོ་བོ་བྱང་སེམས་སོ། །དེ་ཉིད་རྟོགས་ཆེན་
བོན་སྐྱེ་འང་ཡིན། །སྟེ་མེད་གདོད་དག་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །འཛིན་རྟོག་སྟོ་འདས་སྒྲོས་དང་བྲལ། །མཐའ་
བྲལ་མཚན་ཅིང་བརྟོད་དུ་འང་མེད། །དེ་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་མོས་པར་བྱ། །དག་པ་ཡེ་ཤེས་ངེས་པ་ཡི། །
གཉེན་པོས་གནད་དུ་བསྐྱར་པར་མཛོད། །འབྲུལ་སྤང་ལོག་པས་སྤང་འཛིན་གྲོལ། །ཡུང་མིན་ལོག་
པས་དགོ་བ་འཕེལ། །ཉོན་མོངས་ལོག་པས་ཡེ་ཤེས་འཆར། །ཐེ་ཚོམ་ལོག་པས་ཟབ་ལམ་རྟེན། །དོ་བོ་
དབྱེར་མེད་ཉིད་དུ་གྲོལ། །རང་རྟོགས་ཐེག་པའི་ལྷ་བ་དགུ། །དབང་པོའི་བྱེད་པར་ནམ་དགུ་ལ། །ལྷ་
སྤང་འབྲུལ་སྟོན་རྒྱ་ཡི་ཐེག། །དགོ་དང་ཨ་ཡེ་འབྲས་བུའི་ཐེག། །རྒྱ་འབྲས་ལ་ལྷ་སྟེ་མེད་དགུ། །རང་རང་
ལྷ་བར་མཛོན་ཞེན་པས། །དོན་ལ་རིང་ཞིང་འབྱང་བར་འབྱུང། །ཐེག་ཆེན་འདི་དང་འབྲེལ་འབྱུར་
པས། །མཐར་ཐུག་འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱང་འཐོབ། །ཡང་དག་ལྷ་བ་ནམ་པ་གསུམ། །ལམ་པའི་རྒྱུད་དང་
གནས་ལུགས་དང་། །དོན་གྱི་འདུས་རྒྱལ་ལ་ལྟོས་ནས། །རིམ་བཞིན་སྤྱི་རྒྱ་རྒྱུ་གཙོད་དང་། །མཐའ་
དགུ་སྒྲོས་དང་བྲལ་བ་དང་། །དཔེ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་ལྷ་བར་དབྱེ། །སྤྱི་རྒྱ་རྒྱུ་གཙོད་གསུམ་གྱིས་

བསྟན། །མཚན་མ་དང་ནི་ཉོན་མོངས་དང་། །ལམ་ལ་བདེན་འཛིན་གྲོལ་བ་ལ། །འཛིན་པ་ཞིན་དཔེ་
 དོན་རྟགས་གསུམ་དང་། །ཉོན་མོངས་ལམ་ལུང་རྒྱབས་ཆོད་དཔེ། །ལམ་ལ་དངོས་འཛིན་ཞེན་བ་
 གྲོལ། །ཁྱད་པར་ཆེན་པོའི་རྟགས་པ་ཤར། །མཐར་འཛིན་དགྲ་དང་བུལ་བ་ལ། །མཐའ་དགྲ་བུལ་བའི་
 ལྷ་བ་དགྲ། །མཐར་འཛིན་གྲོལ་ཅིང་མཐའ་བུལ་རྟགས། །སྤང་སྤྱིད་ནམ་མཁའི་རང་དྲུག་ག། །བོན་
 ཅན་བོན་ཉིད་དཔྱིངས་སུ་ཐིམ། །དྲན་རྟོག་སེམས་ཉིད་གྲོང་དྲུག་གོལ། །དེ་ལ་དཔེ་དོན་རྟགས་ལྷ་
 གསུམ། །འཁོར་འདས་འཛིན་བ་ཡོངས་སུ་གྲོལ། །སྤང་ཚུལ་རོལ་བ་ཇི་སྟེད་བ། །འགག་མེད་ལྷགས་
 ལས་འཆར་བས་ན། །གནས་ལྷགས་སྒྲི་མེད་སྒྲོས་བུལ་འགྲུབ། །ཉམ་ང་མེད་ཅིང་བྱ་ཅུལ་བུལ། །སྒྲི་
 རྒྱ་རྒྱབས་གྲིས་ཆོད་པས་ན། །ཁྱད་ཆེན་མཁའ་ལ་ལྷིང་པས་མཚོན། །སྟོང་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་བ་
 ཡིས། །གཟའ་གཏད་མཐའ་བུལ་རྒྱད་ལ་བརྟེན། །བྱི་རུ་སྤང་བའི་གཟུང་འཛིན་གྲོལ། །སྤང་བ་སྟོང་
 བའི་དཔྱིངས་སུ་རྟགས། །ནང་དྲུག་པའི་རྣམ་རྟོག་གོལ། །རྟོགས་ཆོད་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དྲུ་འཆར། །གསང་
 བ་བདག་འཛིན་མ་རིག་གོལ། །ལྷན་སྒྲིམ་ཡེ་ཤེས་རང་ལ་འཆར། །དཔྱིངས་ཤེས་དཔྱེར་མེད་བོན་སྒྲི་
 འཐོབ། །མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་དང་། །ཐེག་པ་འོག་ཞེན་གོལ་བ་དེ། །ཉག་གཅིག་མཐའ་འདས་
 རྟོགས་པས་ཆོད། །ཡང་དག་ལྷ་བ་གཏན་པ་བས་པས། །སྟོང་བྲགས་ལྷ་བའི་མཐའ་ལས་གྲོལ། །གནས་
 ལྷགས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་བ་སོགས། །སེམས་ཉིད་བོན་སྒྲི་མཛོན་གྱིར་ཅིང་། །འཁོར་བ་རང་སངས་སར་
 གྲོལ་བར་འགྱུར། །མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་ལས། །རང་རྟོགས་རྒྱལ་བོན་བཞི་འཕགས། །དེ་བཞིན་
 དགེ་བྱང་ཨ་ཡེ་དང་། །དེ་ལས་ཁྱད་པར་སྤྱི་མེད་འཕགས། །ཐེག་ཆེན་ལྷ་བའི་རྟོགས་པའོ། །ཐེག་པ་འོག་
 མའི་ལྷ་བ་སོགས། །སྤང་ངམ་བསྐྱར་རམ་གཉིས་མེད་དུ། །གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན། །སྤང་
 བ་སྤང་ལམ་དག་ཏུ་འགྱུར། །བསྐྱར་བ་སྐྱར་བྱེད་རྟོག་ཡིན་ཕྱིར། །རྟོག་བུལ་ཡེ་ཤེས་ཇི་ལྟར་རྟོད། །
 གཉིས་མེད་རང་བཞིན་སོལ་ནག་བཞིན། །རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཐོབ་མི་འགྱུར། །རྟོག་གཞི་དང་པོ་མ་
 ཡིན་ལ། །དོན་མཐུན་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ལས། །རྟོག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྒྲི་བའི་ཕྱིར། །རྟོག་པ་གཉིས་པས་
 འདིར་མི་གཞོད། །མ་རིག་ལ་སོགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །དོ་བོ་ཉིད་དུ་གནས་པ་དང་། །རྟོགས་བྱེད་རྒྱུན་ལ་
 ལྷོས་པའི་ཕྱིར། །རྟོག་པ་གསུམ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དབེན། །གཞན་ཡང་མ་རིག་ཡེ་ཤེས་སོགས། །འགག་
 བ་དཔྱེར་མེད་ཇི་ལྟར་འབྱུང་། །འབྲེལ་ན་བདག་གཅིག་དེ་བྱུང་གང་། །བདག་གཅིག་གྲོལ་བྱ་གྲོལ་
 བྱེད་འགལ། །དེ་བྱུང་རྒྱ་འབྲས་ལ་སོགས་འགྱུར། །རྟོག་གཞི་གཞན་དག་མ་ཡིན་ཞིང་། །བདག་གཅིག་

ཆ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། རྟོགས་དང་མ་རྟོགས་ཁྱད་པར་གྱིས། །མ་རིག་ཡེ་ཤེས་སོགས་གནས་
 བྱིར། རྟོན་པ་དེ་ཡི་སྒྲིན་ལས་གྲོལ། རྟོན་བྲགས་ལྟ་བུ་མང་བཤད་པ། རྟལ་གྱི་འདུག་ཚུལ་དག་
 ཏུ་གཅིག་ རེ་ཉིད་ཡང་དག་ལྟ་བུ་བར་གནས། རེ་བྱིར་གནས་ལུགས་གཏན་པོ་བས་པས། རྟོན་བྲགས་
 རང་སར་གྲོལ་བ་སྟེ། ཆེད་གྱིས་དགག་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར། རྟལ་མེད་རང་གྲོལ་རྟོགས་པའོ། རྟོན་
 བྲགས་སྟོན་པ་ཀླུ་བྲལ་ནས། རྟལ་ལུགས་དོན་གྱི་རྟོགས་པ་འཆར། རོན་དང་དོན་མིན་རྣམས་
 བྱིས་ནས། །ཡང་དག་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད། རྟོན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་གྱིས་བསྟན། །ཡིད་འོང་མི་འོང་
 སྟོན་པ་ལས། རྟལ་དང་མ་དག་རྣམ་གཉིས་དབྱེ། མ་དག་བཙོ་བརྒྱད་གསུངས་པ་ཡང་། །ལུས་དག་
 ཡིད་སྟོད་གསུམ་ལ་འདུས། །འཁོར་བར་འབྱུང་ཞིང་ཐར་མེད་སྟོང་། རྟལ་པའི་སྟོད་པ་རྣམ་པ་
 གསུམ། རྟོགས་ཆོད་འཇུག་སྟོན་ཐ་དད་དང་། བྱེ་བྲག་གསང་སྒྲགས་སྟོད་ཡུལ་དང་། རེ་ལ་སྟོད་ཚུལ་
 ཐ་དད་དུ། རྟོན་པ་ལས་ནི་གསུམ་མཁར་དང་། རྟོན་འཕྲུལ་གསང་དང་བྱེ་བྲག་དམིགས། རྟལ་ས་
 མཁར་དོན་སྟོད་རྣམ་པ་གསུམ། རེམས་ལ་རྟོགས་དང་ཡིད་ལས་སྟུལ། རེས་སྟུལ་བ་རྣམ་
 གསུམ་ལ། །ཡེ་ཤེས་སེམས་དང་ཏིང་འཛིན་རིག་ མཆོན་མ་སྟུལ་པའི་གསུམ་མཁར་དབྱེ། །ཡེ་ཤེས་
 གསུམ་མཁར་བརྒྱ་ཉི་ཤུ། ཐིག་ལེར་གྱིས་པ་དྲུག་ཅུ་ནི། ཐིག་ལེའི་ཡོན་ཏན་འཆར་ཚུལ་ལས། མཐའ་
 བྲལ་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་ནི། རྟོན་པས་སྟོང་པས་བྲལ་པར་གསུངས། རེམས་ཉིད་སྟོན་བྲལ་རྒྱུད་ལ་
 བསྟེན། མཆོན་མ་ཡོངས་གྱིས་སྟོང་པར་སྟོད། ཏིང་འཛིན་གསུམ་མཁར་བརྒྱ་ཉི་ཤུ། ཏིང་འཛིན་
 རྣམ་པ་ལྔ་ལ་འདུས། རྟོན་མེད་སྟོང་དང་མ་བཙོས་མཉམ། ཆོད་མེད་བཞི་དང་འོད་ཡིག་འབྱ། རྟོན་
 དང་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་རྟོགས་ལས། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་དེ་བཞིན་ཉིད། རྟལ་སྒྲུབ་རྒྱུ་དང་ཡོངས་རྟོགས་
 དབྱེ། མ་ཡོངས་ཅེ་གཅིག་གནས་པ་ལ། རྟོག་པས་བསྐྱེད་དུ་མེད་པར་སྟོད། མཆོན་མའི་གསུམ་
 མཁར་བརྒྱ་ཉི་ཤུ། རྟོན་གསུང་བྲགས་དང་ཅ་ལ་འདུས། རྟོན་ཉིད་གཅིག་གསུང་ཞེ་བརྒྱད། བྲགས་
 ལ་སོ་གསུམ་ཅ་གནས་ལ། བཙོ་བརྒྱད་དག་ཏུ་གསུངས་པའོ། ཟབ་མོ་ཉམས་སྒྲུངས་པ་ལ། མི་
 མཐུན་ལོག་པའི་སྟོན་མེད་སྟོད། རྟོན་འཕྲུལ་གསང་སྟོད་རྣམ་པ་གསུམ། རྟོན་བྱའི་ཡུལ་དང་སྟོད་
 བྱེད་རྒྱུ། རྟོན་ཚུལ་ཐབས་ལ་དམིགས་པ་ལ། རྟལ་དང་རྟོན་དང་ཡི་གེར་དབྱེ། རྟོགས་གནས་
 དམིགས་པ་ཡི་གེར་འདུས། རྟལ་ལ་དོན་དམ་ཀླུ་རྟོག་རྟོགས། ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་སྟོན་
 རྟོད། རྟོན་ཉི་ཆས་དང་བྲག་མཆོན་དང་། རེས་སྒྲུབ་རྟོན་དང་མཆོད་རྟོགས་སོགས། རེས་འདོད་

འབྲུང་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །དཔེ་དོན་རྟགས་དང་མཚན་མའི་རྣམས། །ཡུང་བོ་ལྷ་ཡི་ཡི་གེ་གསུམ། །ཡིག་
འབྲུ་ལྷ་སྒྲོ་སོགས་ལ་སྒྱུད། །ཁྱེ་བྲག་དམིགས་གྱི་སྒྱུད་པ་གསུམ། །ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་དག་པའི་
ཕྱིར། །ཕྱག་རྒྱ་སྒྲིང་པོ་ཉིང་འཛིན་གསུམ། །ཕྱག་རྒྱ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ནི། །སྒྲུ་གསུམ་ཐུགས་རྗེའི་འཆར་
ཚུལ་དང་། །ལམ་གྱི་འགོ་བ་འདུལ་བ་དང་། །ལྷ་ཡི་བརྟ་སྒྲོད་གསལ་བྱེད་ལ། །བོན་ཉིད་དབྱིངས་དང་
ཤེས་རབ་སྟོབས། །བཅའ་བསྐྱར་སྒྲུ་སྟོན་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ། །བོན་ཉིད་ཤར་དང་དོན་མཐར་ཕྱིན། །སྤང་
གསལ་ལྷ་ར་བསྐྱར་ཚུལ་དུ་སྒྱུད། །སྒྲིང་པོ་རྣམ་གསུམ་བྱུང་པར་ནི། །སྒྲིང་པོའི་དོན་གྱི་རྩ་བ་ལ། །འཛེབ་
ནི་ཁྱེ་བྲག་འཕྲོ་འདུ་དང་། །སྒྲུགས་ནི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོས་འདེབས་སོ། །འཕྲོ་འདུ་བསྐྱས་བརྟོད་མཉམ་
བཞག་ན། །སྒྲུ་ལས་ཡེ་ཤེས་འོད་འབྱུང་འབྱུར། །ཉིང་འཛིན་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ནི། །མ་བཅོས་ཐུགས་
རྗེ་ཚད་མེད་དང་། །འོད་དང་ཡིག་འབྲུ་བསྐྱེད་པ་ལ། །དེ་བཞིན་ཀུན་སྤང་རྒྱ་དང་གསུམ། །བཅོས་
བསྐྱེད་བྲལ་དང་འགོ་བ་འདེན། །དག་སྤང་གོམས་པར་བྱ་ཞིང་སྒྲོམ། །སྒྱུད་པའི་དོན་ལ་རྣམ་པ་
གསུམ། །ལམ་འཇུག་ཐབས་གྱི་སྒྱུད་པ་ནི། །དག་བཅུས་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་སྤང་། །དོན་སྒྲུབ་ཤེས་
རབ་སྒྱུད་ལ་གསུམ། །གསང་དང་གསང་བའི་བརྟུལ་ཤུགས་དང་། །སྟོགས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་སྒྱུད་
པའོ། །དགོངས་རྟགས་ཡེ་ཤེས་རྩལ་རྫོགས་པས། །སེང་གེ་མཚོངས་འདྲའི་དཔེ་ཡིས་མཚོན། །ཐབས་
ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་ཚུལ་དུ་སྒྱུད། །དགག་སྒྲུབ་གཟུང་འཛིན་ཞེན་པ་བྲལ། །དཔྱད་རྟག་བདག་འཛིན་སྟོང་
པར་གྲོལ། །སྒྱུད་པ་མ་འབྱོར་བརྟུལ་ཤུགས་ནི། །བབ་ཚལ་ཐོ་ཅོས་དན་འགྲོར་གོལ། །ཐབས་ཤེས་
གནད་དུ་བསྐྱེན་པས་ཚོད། །རྩལ་འབྱོངས་སྒྲུ་གསུམ་མཐོན་དུ་གྱུར། །སྒྲོན་ཡོན་སྤང་སྤང་ཁྱེ་བྲག་
འབྱེད། །ལྷ་སྒྲོམ་ཡོངས་རྫོགས་འབྲས་བུ་ཐོབ། །ཟབ་མོའི་སྒྲོམ་པ་རྣམ་པ་གསུམ། །སེམས་ཟིན་པ་དང་
གནས་པ་དང་། །གནས་པ་མཐོན་འགྱུར་རིམ་པ་ལ། །མཚན་བཅས་དང་ནི་མཚན་མེད་དང་། །གནས་
ལུགས་དོན་གྱི་སྒྲོམ་པ་གསུམ། །མཚན་བཅས་ཉིང་འཛིན་རྣམ་པ་གསུམ། །བསྐྱེད་རིམ་མཚན་མའི་
དམིགས་པ་དང་། །རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེར་བརྟེན་པ་ལས། །འཕྲིན་ལས་གཞུང་དང་གནས་པ་ལས། །ཐིག་
ལེ་ཐབས་གྱི་སྒྲོམ་པ་གསུམ། །འཕྲིན་ལས་གཞུང་སྐབས་སྒྲོམ་པ་དགྲ། །དཔོན་གྲོགས་ལྷ་དང་གཞལ་
ཡས་དང་། །མཚོད་པའི་རྣམ་ལ་དམིགས་ལ་བསྒྲོམ། །གནས་དང་ལམ་གྱི་སྒྲོམ་པ་དགྲ། །ཚོགས་བརྒྱད་
ཞེན་པ་གཞོམ་པ་དང་། །ཡུང་བོའི་ཞེན་པ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར། །མཚན་མ་བཞི་དང་ཡིག་འབྲུ་ལ། །སེམས་
འཛིན་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ། །ཐིག་ལེ་ཐབས་གྱི་སྒྲོམ་པ་གསུམ། །རང་ལུས་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་

དང་། །གཞན་ལུས་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་དང་། །བདེ་སྟོང་བྱང་འཇུག་ཉམས་སུ་སྤང་། །སྤང་དང་ཕྱང་
 བོ་གཡེམས་དད་གྱི། །ཞེན་པ་ལྷོག་ཅིང་དག་སྤང་དང་། །རྟོག་མེད་ཡེ་ཤེས་བདེ་སྟོང་འཆར། །མཚན་
 མེད་ཏིང་འཛིན་རྣམ་པ་གསུམ། །དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། །དེ་ལ་མ་ཡེངས་གནས་པ་
 དང་། །མི་མཐུན་མཐར་འཛིན་བསལ་བ་ལ། །ཐིག་ལེ་མཉམ་བཞག་མ་བཅོས་རྒྱུ། །གཉིས་འཕྲང་
 ཟུན་སེལ་གསུམ་དུ་འབྱེད། །ཐིག་ལེ་མཉམ་བཞག་སྒྲོམ་པ་དགྲ། །བདེན་མེད་རྩོལ་མེད་གཉིས་མེད་
 པར། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་སུ་དབྱེར་མེད་བསྒྲོམ། །མ་བཅོས་རྒྱུ་གྱི་བསྒྲོམ་པ་དགྲ། །མཚན་མེད་དོན་
 ལ་འབྲལ་མེད་བསྒྲོམ། །གཉིས་འཕྲང་ཟུན་སེལ་སྒྲོམ་པ་དགྲ། །མཐའ་བྲལ་གཉིས་མེད་རྒྱ་ཡན་
 བསྒྲོམ། །མཚན་མ་རྣམ་གཡེང་གཉིས་འཛིན་གྲོལ། །དབྱེར་མེད་རྒྱུ་ཆགས་རྒྱ་ཡན་འཆར། །གནས་
 ལུགས་དོན་གྱི་སྒྲོམ་པ་གསུམ། །རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་དོ་སྤྲད་དང་། །ཉམས་གྱི་དྲི་མ་བྲལ་བ་དང་། །ཉམས་
 རྟོགས་དབྱེར་མེད་ཀྱང་བ་ལས། །མ་འགག་དམིགས་མེད་ཡེ་ཤེས་རྫོགས། །མ་ཡེངས་རང་གི་སྒྲོམ་པ་
 གསུམ། །མ་འགག་དམིགས་མེད་སྒྲོམ་པ་དགྲ། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་སྟགས་མི་དམིགས་བསྒྲོམ། །ཡེ་ཤེས་
 ཡོངས་རྫོགས་བསྒྲོམ་པ་དགྲ། །བཅིང་གྲོལ་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས། །བརྟགས་དབྱུང་མཚན་བརྗོད་
 གྲུབ་ལས་འདས། །མ་འགག་རྒྱ་ཡན་ཕྱོགས་མེད་བསྒྲོམ། །མ་ཡེངས་རང་གི་སྒྲོམ་པ་དགྲ། །སྒྲིག་སུམ་
 ལྷན་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་སོ། །སྒྲིབ་མེད་ཡེ་ཤེས་མདོན་འཆར་ཞིང་། །བཅིང་གྲོལ་དབྱེར་མེད་གསལ་བར་
 རྟོགས། །མཐར་ཐུག་སྒྲིག་སུམ་ལྷན་གྲུབ་ཐོབ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཐུན་སྒྲོམ་དང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 གྱི་རང་སྒྲོམ་དང་། །རྟོགས་པའི་གྲོང་སྒྲོམ་གསུམ་དུ་དབྱེ། །སྒྲོམ་ཡོད་སྒྲོས་བཅས་འོག་མ་ལ། །སྒྲོམ་
 མེད་ཆད་ལྷ་སོ་སྒྲིབ་འཇུག། །ཞེན་པའི་རྟོག་པས་འཇུག་ཅེན། །དངོས་མཚན་འདི་ཞེས་བསྒྲོམ་དུ་
 མེད། །གོམས་འདྲིས་བརྟེན་བྱེད་སྒྲོམ་ཡོད་ཕྱིར། །རྩོད་པ་དེ་ཡི་སྒྲོན་གྱིས་དཔེན། །འཇུག་པའི་རྩད་
 ཚོད་རང་གཞན་བདེ། །གསལ་སྟོང་རང་ལས་མ་གཡོས་པ། །རུས་སྤལ་རྒྱ་མཚོར་བསྒྲུམ་པས་
 མཚོན། །བསྐྱེད་ཟིམ་དག་གིས་སེམས་བབྱང་ཞིང་། །རྫོགས་པའི་ཟིམ་པས་མཉམ་པར་བཞག །རྫོགས་
 པ་ཆེན་པོར་ལ་རྒྱལོ། །ཕྱི་ཡི་ཡུལ་རྣམས་ངོས་བབྱང་བྲལ། །ནང་གི་སེམས་ལ་ཞེན་ཆགས་མེད། །གསང་
 དགོངས་དགའ་བྱོད་མེད་པར་གསལ། །བདེ་གསལ་མི་རྟོག་ལ་ཞེན་སྟགས། །ཞེན་ཆགས་བྲལ་པས་
 ཡོངས་སུ་ཚོད། །རྟོགས་པའི་གོལ་ས་རྣམ་པ་ལ། །ཤོར་བ་གསུམ་དང་གོལ་བ་གཉིས། །གསུམ་ནི་དོན་
 སྒྲི་སྒྲོ་བྱས་དང་། །གོ་ཡུལ་ཤོར་བ་རྣམ་གསུམ་མོ། །ཐོས་བསམ་དོ་སྤྲོད་རྒྱས་པས་གསུངས། །མ་ཞོར་

ཉམས་སུ་ཡེན་པས་བཅོས། རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་མཁུན་ཐོབ། ལྟ་སྒྲོམ་དབྱེར་མེད་བོན་སྒྲོ་
 འབྱེན། ཟབ་མོའི་དམ་ཚིག་རྣམ་པ་གསུམ། སྤྱིར་ནི་གསང་སྤྲུགས་ཐེག་ཆེན་དང་། དངོས་སུ་གཞན་
 དོན་བསྐྱབ་པ་དང་། གསང་དོན་སྤྱིར་པོར་བྲིལ་བ་ལ། སྤྱི་དང་ལྷག་པར་བྱུང་པར་གསུམ། སྤྱི་ཡི་
 དམ་ཚིག་རྣམ་པ་གསུམ། རྒྱ་དང་བྱེད་རྒྱེན་ཡན་ལག་ལ། རྟུག་ལྷ་དང་ནི་དགེ་སྤྲིག་དང་། ཟས་གོས་
 གྲོགས་སུ་རྣམ་པར་དབྱེ། རྟུག་ལྷ་སྤྲང་འཇུར་རྩ་བ་ལ། ཞེ་སྤང་གཉི་ལྷག་འདོད་ཆགས་དང་། ལྷག་
 དོག་རྒྱལ་རྣམ་པ་ལྷ། རེ་རེ་ལ་ཡང་བཅུ་བཅུར་དབྱེ། རྟུག་ལྷ་ཡེ་ཤེས་བསྐྱར་ལ་བསྐྱར་། དགེ་
 སྤྲིག་སྤྲང་སྤྲང་རྩ་བ་ལ། ལུས་ཀྱིས་སྤྲོག་གཙོད་མ་བྱིན་ཡེན། མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་རྣམ་པ་གསུམ། དག་
 གིས་དག་འབྱལ་ཚིག་རྩ་བ་དང་། རྒྱན་དང་སྤྲུམ་རྣམ་པ་བཞི། ཡིད་ཀྱིས་མངན་སེམས་གཤུག་
 སེམས་དང་། འོག་པར་ལྷ་དང་རྣམ་པ་གསུམ། རེ་རེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་བཅུ་ལྟེ། སྤྲིག་སྤྲང་དགེ་ལ་སྤྱོད་
 པས་བསྐྱར་། འཚོ་ཆས་བརྟེན་ལྷ་རྣམ་གསུམ་ལ། ཟས་གོས་གྲོགས་དང་གསུམ་དུ་དབྱེ། ལ་ཟས་
 ཡེན་འདོར་རྩ་བ་ལ། ཤ་ཆང་སྒྲོག་བཙོང་རྣམ་པ་གསུམ། ཤ་ཆང་གཉིས་ལ་བཅུ་བཅུར་བཤད། འ
 བྱིན་ཀྱིས་བསྐྱབས་ནས་དངོས་གྲུབ་རོལ། ཤོས་རྒྱན་ཆས་ཀྱི་རྩ་བ་ལ། དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་རུ་
 བཤད། དགག་སྐྱབ་སྒྲོ་ནས་རབ་ཏུ་བསྐྱར་། སྤྲང་དོར་གྲོགས་ཀྱི་རྩ་བ་ལ། མཚན་ལྷན་བྱིན་ཀྱིས་
 བསྐྱབས་ལ་བརྟེན། ལྷག་པའི་དམ་ཚིག་རྣམ་པ་གཉིས། རྩ་བ་དང་ནི་བྱེད་རྒྱེན་ལ། རྟུག་ལྷ་དང་ནི་
 སྤྲིག་བཅུར་དབྱེ། རེ་དག་སྤྲང་བསྐྱར་སྒྲོ་ནས་བསྐྱར་། སྒྲོས་གསེས་བཞི་བྲི་བཞི་སྤྱོད་དང་། སུམ་
 བརྒྱ་གངས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད། རྟུད་པར་དམ་ཚིག་རྣམ་པ་གསུམ། ཐེག་སྒྲོ་རང་གི་རྟོགས་ཚད་
 དང་། རྟུད་པར་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་དང་། མཐར་ཐུག་ཡིན་ལུགས་རྟོགས་རྩལ་ལས། ཐེག་
 པ་རང་རྟོགས་ཨ་དཀར་དང་། རྟུད་པར་སྤྲུམ་མེད་གསུམ་དུ་དབྱེ། ཐེག་པ་རང་རྟོགས་དམ་ཚིག་ལ། འ
 བརྒྱད་ལ་དགྲ་དགྲུ་དག་ཏུ་བཤད། རང་རང་གཞུང་ལྷར་བྱུང་འབྲེལ་སྤྱོད། གསང་བ་ཨ་དཀར་དམ་
 ཚིག་ལ། རྩ་བ་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་གསུམ། རྩ་བ་རྣམ་ལྷ་གཞུང་དུ་གསལ། རྟུག་ལྷ་ཡེ་ཤེས་བསྐྱར་
 བ་དང་། སྤྲང་པོ་སྤྱོད་ལྷར་བསྐྱར་བ་ལ། ཡན་ལག་བཅུ་རུ་དབྱེ་བར་གསུངས། ཉིང་ལག་དམ་ཚིག་
 རྣམ་ལྷ་ནི། གསང་དང་བསྐྱར་དང་སྤྱོད་པ་དང་། མི་འདའི་སྤྲང་བ་རྣམ་པ་ལྷ། ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་
 རྩལ་དུ་བསྐྱར་། རྟུད་པར་སྤྲུམ་མེད་དམ་ཚིག་ལ། གསོད་གསོ་སྤྱིན་སྤྲང་ཆགས་ཚངས་དང་། བདེན་
 རྒྱན་གཉིས་མེད་རྣམ་པ་ཞེས་བཤད། བསྐྱར་བྱ་སྤྱོད་བསྐྱར་རྩལ་སོགས། བྱང་སེམས་རང་ལས་

མ་གཡོས་པར། །མཐའ་བྲལ་ཉིད་ལས་མི་འདར་བསྐྱུང་། །བསྐྱུང་བྱའི་སྒོམ་པ་ནམ་པ་གསུམ། །སོ་
 ཐར་གཡུང་རྒྱུད་སེམས་དཔའ་དང་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསང་སྔགས་སོ། །སོ་ཐར་རང་ཉིད་ཞི་བདེ་
 སོགས། །སེམས་དཔས་རང་གཞན་བྲལ་མེད་སྐྱུབ། །སྔགས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་གནས་སྐྱབས་དང་། །སངས་
 རྒྱུ་རང་ལས་ཉིད་ཕྱིར་དམིགས། །བྱུང་པར་འཕགས་ལྷན་གང་ཟག་ལ། །སྒོམ་གསུམ་རིམ་བཞེན་
 སྐྱེ་སོགས་ཡོད། །གཞན་དག་ལ་ནི་ངེས་མེད་སྐྱེ། །སྐྱུང་བྱིམས་མཆོན་མ་རི་སྐྱེད་པ། །སེམས་ཉིད་སྐྱེ་
 མེད་པོར་གྲོལ། །ཡེ་སྐྱུང་ཆེན་པོའི་དམ་ཆོག་ཡིན། །སྔགས་སྒོམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ། །སོ་ཐར་དགོས་
 བ་ལྟ་བྱིམ་བར། །སྔགས་སེམས་སྒོམ་པའི་རྒྱན་ཆད་འགྱུར། །མི་དགོས་ལམ་པ་བཀྱིད་བྱང་གིས། །མི་
 འཇུག་པ་རུ་འགྱུར་ཅེན། །སོ་ཐར་རྟེན་དགོས་ངེས་པ་མེད། །སོ་ཐར་ཉིད་ལ་འཆགས་པ་ཡིས། །སེམས་
 དཔའི་སྒོམ་པ་དགོས་ངེས་སོ། །རིམ་པས་གོང་མ་ཐོབ་པའི་དུས། །གོང་འོག་སྒོམ་རྣམས་པོ་བོ་དག །གཅིག་
 བ་རྟོགས་ཆད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། །འདོད་ན་ཐ་དད་གསུངས་དང་འགལ། །ཐ་དད་ཤེས་རྒྱུད་དུ་མར་
 འགྱུར། །ཅི་ན་སྒྲ་ཆོགས་རྒྱན་སྤྲེལ་མིན། །གནས་འགྱུར་ཚུལ་དུ་འདོད་པས་ན། །མ་སྤང་གོང་མར་རྒྱས་
 པས་ཆང་། །བྱོགས་བྲལ་ཞིབ་ལ་སོ་འཇུག་ཕྱིར། །འདབ་ལྷན་རང་མོའི་འགྲོས་ཀྱིས་མཆོན། །སྐྱིད་དང་
 ལྷག་པར་བྱུང་པར་གསུམ། །བསམ་སྦྱོང་དངོས་སུ་སྐྱབ་པ་ཡི། །ཐབས་ཀྱིས་མ་འགག་དག་པར་
 བསྐྱུང་། །སྒོས་མེད་སེམས་ཉིད་ཉག་གཅིག་ཏུ། །ཤེས་རབ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་གདབ་པོ། །བྱི་རྟགས་
 བདག་གཞན་ཆགས་སྤང་གྲོལ། །ནང་རྟགས་ཅི་བསམ་ལྷན་ཀྱིས་བྲུབ། །གསང་རྟགས་སྐྱེ་མེད་གདོད་
 དག་འཆར། །དངོས་འཛིན་བྱོགས་ཤོར་གོལ་སྦྱོན་དེ། །མ་བཀག་ཡེ་སྐྱུང་ཤེས་པས་ཆོད། །དེ་ལྟར་ཡེ་
 སྐྱུང་དམ་ཆོག་དེར། །དགོ་སྤྱིག་སྤང་བྲལ་ཡོད་གྱུར་ན། །སྐྱུང་མེད་ཡེ་སྐྱུང་མ་ཡིན་ཞིང་། །ཐེག་དམན་
 དག་དང་བྱུང་མེད་འགྱུར། །གལ་ཏེ་མེད་ན་ཐ་མལ་དང་། །བྱུང་མེད་དག་ཏུ་འགྱུར་ཅེན། །ཀྱུན་རྫོབ་
 ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད། །དོན་དམ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེད། །དེ་ཕྱིར་རྩོད་གཉིས་འདིར་མི་གནོད། །གསང་
 བའི་དམ་ཆོག་སློག་ཅ་འདྲ། །གནས་སྐྱབས་མཐར་བུག་ཡོན་ཏན་རྒྱས། །དམ་ཆོག་འདི་དང་མ་
 བྲལ་ན། །ལྟ་སྒོམ་སྦྱོང་འབྲས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ། །ཟབ་མོའི་འཕྲིན་ལས་རྣམ་པ་གསུམ། །བདག་དོན་གཞན་
 དོན་གཉིས་དོན་ལ། །ལྷུང་དོན་གཞུང་དོན་མཐའ་བསྐྱུར་མཆོང་། །འགོ་དོན་རྟགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་
 དབྱེ། །ལྷུང་དོན་གཞུང་གི་འཕྲིན་ལས་གསུམ། །དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་ལ། །རྒྱས་འབྱིང་བསྐྱུས་པ་
 གསུམ་དུ་དབྱེ། །ཞི་བའི་དོན་ལ་མ་བསྐྱེན་ན། །རི་དྲགས་སྤྱིག་རྒྱ་སྤྱིག་པ་འདྲ། །བྱོ་རྟགས་དྲག་པོར་

མ་བསྐྱབ་ན། །ས་མཚམས་འཕྲང་འོང་བཤོད་འདྲར་གསུངས། །དེས་ན་ཞི་བོ་གཉིས་གཉིས་སོ། །བསྐྱས་
 བར་གསང་བྱས་ལ་སོགས་བསྟན། །རང་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར། །སྐྱེད་ཡེ་ཤེས་འཕྲིན་ལས་
 བསྐྱབ། །མཐའ་སྐྱར་མཆོང་གི་འཕྲིན་ལས་དག། །ཐེག་དགུ་དག་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ། །གང་ལ་གང་
 འདུལ་རྣམ་པར་བསྐྱབ། །འགོ་དོན་རྟགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གསུམ། །བསྟེན་སྐྱབ་ལས་ཀྱི་རིམ་བ་
 དང་། །རང་རང་སྟོ་ལ་གང་འཚམས་བྱ། །གཉིས་དོན་སྐྱབ་པའི་ལས་མཐའ་ལ། །བསྟེན་སྐྱབ་རྒྱས་དང་
 གང་མོས་དང་། །ལས་ཁ་མཐའ་བསྐྱར་གསུམ་དུ་དབྱེ། །བསྟེན་སྐྱབ་རྒྱས་པར་རྣམ་པ་གཉིས། །གཞུང་
 སྐབས་དབྱེ་དང་ནོར་བུའི་ལུགས། །དབྱེ་བ་སྒྲོར་ཚོམ་ལ་ཡང་གཉིས། །སྐྱབ་པ་འཕྲིན་ལས་སྒྲོར་ཚོམ་
 དང་། །བསྐྱབ་བྱ་ལྟ་ཡི་སྒྲོར་ཚོམ་མོ། །སོ་སོ་གང་མོས་ལ་ཡང་གཉིས། །རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་དང་སྒྲང་
 སྒྲིལ་ལོ། །བསྐྱས་དོན་སྒྲང་སྒྲིལ་ལ་ཡང་གསུམ། །སྟེ་ཚན་སྒྲང་དུ་སྒྲིལ་བ་དང་། །སྐྱེ་རྩོགས་ལ་སོགས་
 གང་མོས་སོ། །སྟེ་ཚན་སྒྲང་དུ་སྒྲིལ་བ་ལ། །ཆེན་པོ་དུག་ལྷ་རང་བྱོལ་ལ། །རིག་པ་ཚོགས་བརྒྱད་འཛིན་
 མེད་དང་། །སྐྱུལ་པ་དུས་རྟགས་ཞེན་མེད་ལ། །དབལ་མོ་དག་བགེགས་ཚར་གཅོད་དང་། །ཀྱུང་
 དང་དམག་དཔོན་རྒྱལ་ཆེན་རྣམས། །བར་ཆོད་རྒྱུན་བསྟོག་ཉིད་དུ་བསྐྱབ། །ལས་ཁ་དགུ་ནི་མཆོང་
 དགུ་ཞེ། །ཐེག་པ་དགུ་ཡི་མཆོང་དུ་གསུངས། །ཐམས་ཅད་མ་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྩལ། །སྟེ་མེད་སྟོས་བྲལ་
 རྒྱུའི་སྟོབ། །གསང་བའི་འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞི་ལ། །རིག་པ་གཅིག་རྩོགས་འཕྲིན་ལས་ནི། །རང་
 རིག་ཡེ་ཤེས་དོ་སྐྱེད་ནས། །དེ་དོན་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པས། །རྟོགས་ཤར་དོན་གཉིས་མཐར་
 ཕྱིན་པའོ། །སྟེ་ཚོགས་ལམ་སྟོང་འཕྲིན་ལས་ནི། །ཅི་བྱེད་འཕྲིན་ལས་ཉིད་དུ་བསྐྱབ། །སྟོང་བཅུད་ལྟ་
 དང་གཞལ་ཡས་ལྟ། །སྟོ་གསུམ་ཕྱག་རྒྱ་སྟགས་འཛབ་དང་། །ཉིང་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རོལ་པའོ། །སྒྲང་
 གསལ་མཆོད་རྒྱན་ལོངས་སྟོང་ལ། །རྣམ་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སོགས་སྐྱེད། །ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་འཕྲིན་
 ལས་ནི། །སྟོར་སྟོལ་ཟབ་མོ་ལ་སོགས་པ། །མཚན་ཅན་འགག་མེད་རོལ་རྒྱན་དུ། །མ་བཀག་ཐབས་
 ཀྱི་སྟོན་སྟུང་། །དེ་དག་དམིགས་མེད་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །སེམས་ཉིད་སྟེ་མེད་རྒྱས་གདབ་ལ། །དབྱེར་
 མེད་ཟུང་འཇུག་ཉམས་སྟུ་སྟངས། །འགོ་དོན་མཐར་ཕྱིན་འཕྲིན་ལས་ནི། །ཐེག་དགུ་ལས་བཞི་ལ་
 སོགས་པས། །གཞན་དོན་ཅི་འགྱུར་བསྐྱབ་པར་བྱ། །རྟོགས་པའི་སྟག་འཛིན་འགོ་དོན་འགྲུབ། །དོན་
 གཉིས་གཡེལ་འགྲིབ་མེད་བསྐྱབ་ཕྱིར། །ཁྱེད་ཀྱི་གསུང་སྟེན་སྟོགས་པས་མཚོན། །ཕྱག་རྒྱ་སྟེང་པོ་ཉིང་
 འཛིན་རྩལ། །ཆོག་བཤད་སོགས་ཀྱིས་དབྱེར་མེད་བསྐྱབ། །བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་སྐྱབ་ཆུལ་དུ། །སེམས་

ཉིད་སྦྱེ་མེད་རྒྱ་ཡིས་ཐོབ། །བསྐྱེད་རྫོགས་དབྱེར་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རྫོགས་ཆེན་སྒོ་འདས་རྒྱུད་
 ལ་བསྟེན། །ཕྱི་རྟགས་འགོ་དོན་ཕྱོགས་མེད་འགྲུབ། །ནང་རྟགས་སྣ་ཆོགས་ལྷ་སྦྱར་གྲོལ། །གསང་
 རྟགས་འགོ་དོན་ཕྱོགས་མེད་འགྲུབ། །དངོས་དང་འབད་རྩོལ་ཞེན་པ་འགོག། །བདག་འཛིན་དངོས་
 འཛིན་མཚན་མ་མེད། །རྩོལ་བྲལ་གཉུག་མ་བསྐྱབས་པས་ཆོད། །མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་ཐུར་
 འཐོབ་སྟེ། །དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་དགོས་པ་ཡོད། །འབྲས་བུ་ཡལ་བར་མི་འདོར་ཞིང་། །རང་གཞན་
 དོན་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་བྱེད། །དམིགས་ཡུལ་དབྱིངས་ཤེས་དབྱེར་མེད་པ། །ལྷ་ཡི་སྦྱ་སོགས་དོན་
 གནས་ན། །གནས་ལུགས་སྦྱོས་བཅས་ཉིད་དུ་འགྱུར། །མི་གནས་དེ་བསྒྲུལ་ཡུལ་མེད་ཕྱིར། །དེ་སྒྲུལ་
 ཉིང་འཛིན་འཇུལ་བར་འགྱུར། །ཅེན་གཤིས་ཀྱི་འདུག་ཚུལ་ལ། །ལྷ་དང་སྦྱ་སོགས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། །ཀྱན་
 རྫོབ་རོལ་པའི་རྩལ་ཤར་བས། །རྩོད་རྒྱུན་རྣམ་གཉིས་འདིར་མི་གནོད། །ལྷ་དང་གཞལ་ཡས་ལ་
 སོགས་པ། །ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་རོལ་པ་ཡིན། །སེམས་ཉིད་སྦྱེ་མེད་སྦྱོས་བྲལ་ཕྱིར། །སེམས་རིག་
 བདེན་འདོད་འདིར་མི་མཚུངས། །ཀྱན་རྫོབ་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་རྣམས། །སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། །དཀྱིལ་
 འཁོར་འགག་མེད་རོལ་པའི་རྩལ། །དོན་དམ་སེམས་ཉིད་ཉག་གཅིག་ལ། །སྦྱེ་མེད་སྦྱོས་དང་བྲལ་
 བའི་ཕྱིར། །སྦྱུ་མ་ཀྱན་རྫོབ་སྦྱོས་བྲལ་ལ། །དོན་དམ་འདོད་དང་འདིར་མི་མཚུངས། །རང་སེམས་ལྷ་
 རུ་གནས་པའི་དོན། །གཉིས་མེད་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། །ཡེ་
 ཤེས་པ་དང་དམ་ཆོག་པ། །རང་ལས་གཞན་འདོད་འདིར་མི་མཚུངས། །བསྐྱེད་རྫོགས་གོམས་བྱེད་
 ཤེས་པ་དེ། །རྟོག་བཅས་ཡིན་ནམ་རྟོག་མེད་ཡིན། །རྟོག་བཅས་ཡིན་ན་རྟོག་མེད་གྱི། །ཡེ་ཤེས་ཐོབ་
 པ་རི་ལྷར་འགྱུར། །རྟོག་མེད་ཡིན་ན་ལྷ་སྦྱུ་ཡི། །རང་མཚན་མདོན་དུ་ཅིས་མི་འགྲུབ།^{༡༠} །འབད་མེད་
 ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། །ཐོས་བསམ་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་གྱིས། །རྟོག་མེད་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་རྣུས་ཕྱིར། །དེ་
 ཡི་རྩོད་པས་འདིར་མི་གནོད། །སྦྱོ་དང་དབང་པོའི་བྱད་པར་གྱིས། །ལ་ལར་རྟོག་མེད་ཉིད་ཀྱང་
 སྤིང་། །རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་རྒྱུལ་གཉིས་གྱིས་བསྟན། །ཟབ་མོ་དབང་གི་བགོད་ལམ་དང་། །རིག་འཛིན་ཐར་
 པའི་ལམ་མཆོག་གོ། །ཕྱི་དབང་ཐོབ་པས་བདེན་ཞེན་ལྡོག། །ནང་དབང་ཐུང་པོའི་མཚན་འཛིན་
 གྲོལ། །གསང་དབང་ཟག་མེད་རྒྱུད་ལ་འཆར།^{༡༡} །ཡང་གསང་རང་གྲོལ་རྟོགས་པ་འཆར། །དེ་བཞིན་
 མོས་སྦྱོད་ས་དང་པོ། །ས་བཅུ་བོན་ཉིད་བདེ་ཆེན་ལོན། །ཡུལ་དང་དྲན་རྟོག་མ་རིག་དང་། །གནས་
 ངན་ལེན་གྱི་འཛིན་པ་གྲོལ། །རིག་འཛིན་ཐར་ལམ་རྣམ་བརྒྱད་གྱི། །ས་རྫོགས་སྦྱ་གསུམ་མདོན་དུ་

འབྱུང། །ཟབ་མོའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་གཉིས། །གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་དགོས་པའོ། །མཚོག་དང་
 ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། །རིགས་ལཱའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་སོགས་ཤིར། །རེ་རེ་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་བཤད། །
 ཐུན་མོང་ལྟ་བུ་ཆོ་ལུས་དང་། །ཡོ་བྱད་བྱིན་རྒྱབས་རྒྱ་འབྲུལ་ལྟ། །མཚོག་ནི་ལྟ་སྒྲིམ་སྦྱོད་པ་དང་། །དམ་
 ཚོག་འཕྲིན་ལས་མངོན་གྱུར་ལྟ། །རང་བཞིན་སྒྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་རྣམ་པ་
 གསུམ། །སྒྲུ་ལྟ་བོན་སྒྲུ་རྫོགས་སྒྲུ་དང་། །ཅི་ཡང་སྒྲུལ་དང་ངོ་བོ་ཉིད། །མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་སྒྲུ་དང་ལྟ། །
 དེ་ལས་གྲུས་པ་བཞི་བཅུ་ལྟ། །གྲུ་དྲུག་ལ་སོགས་བསམ་མཐའ་ཡས། །རི་ལྟ་རི་རྟེན་གསལ་བ་
 ལས། །སྟོང་ཉིད་མེ་ལོང་མཉམ་པ་ཉིད། །སོ་སོར་རྟོགས་དང་བྱ་བ་གྲུབ། །ལྟ་ལས་ལྟ་སྒྲིམ་དྲུག་ཅུ་
 གཅིག །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བརྗོད་ལས་འདས། །བརྒྱལ་མེད་ལྷན་གྲུབ་འཕྲིན་ལས་ནི། །ཞི་རྒྱས་
 དབང་དྲག་རྣམ་བཞི་ལ། །རེ་རེ་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་དང་ནི། །ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ལྟ་ལྟ་སྒྲིམ། །དེ་
 ལས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ངོ་། །མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་བསམ་ལས་འདས། །མདོར་ན་ཟབ་མོའི་དགོས་
 པ་ནི། །ཆོ་འདིར་ལྟ་སྒྲུ་རིགས་སྟོབས་དང་། །ཡེ་ཤེས་སྒྲུན་རྫོགས་ཉིད་ཐོབ་ནས། །དོན་གཉིས་ལྷན་
 གྲུབ་འཕྲིན་ལས་རྒྱས། །རང་གཞན་མཚོག་གི་སྒྲུ་འཐོབ་ཤིར། །ཟབ་མོའི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུ་དང་རྒྱུ་ལ། །དེ་
 ལྟར་བཤད་ལ་ནོངས་གྱུར་རྣམས། །སྒྲུབས་ཡུལ་གཉིན་ལ་མཐོལ་ཞིང་བཤགས། །དགེ་བ་མཁའ་
 རྒྱལ་འགོ་བ་ཀུན། །ཟུང་འཇུག་སྒྲུ་མཚོག་འཐོབ་ཤིར་བཟོ། །འདིར་འཇུག་བདུད་ལས་རབ་རྒྱལ་
 ཞིང་། །བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཇུགས་པར་ཤོག །ཅེས་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་གཤེན་གྱི་དྲང་སྟོང་ཤེས་
 རབ་རྒྱལ་མཚན་གྲིས་དབེན་གནས་སྒྲན་རིའི་ཁྲོད་དུ་སྒྱུར་བ་དགེའོ། །བཀྲ་ཤིས་པར་ཤོག། ||

༡༡༡། །རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཁུང་སྟོན་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་འགྲོའི་གསལ་
འདེབས་ཆོག་བཤད་རྣམས་ལུགས་སོ།།

བུ་སྟོན་རྒྱལ་བ་གཡུང་རྒྱུད་།

༡༡༡། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་བདག་གཞན་དོན་གཉིས་གྲུབ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སྟོན་འགྲོ་བོན་སྟོན་དགུ་ཡི་
རིམ་པ་རྣམས་གཞུང་ལྟར་བསྟོན་ལ། །མི་རྟག་པའི་ཆོག་བཤད་ནི། །ཀྱེ་མ་འཁོར་བའི་བོན་ལ་སྟོན་པོ་མེད་བཞིན་དུ། །ཁྱེད་
ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པ་སྟོན་རེ་ཆེ། །མི་རྟག་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །འདི་ཡི་བདེ་བ་དར་
ཅམ་ཡུད་ཅམ་ལ། །རྒྱུན་ཏུ་རྟག་ཏུ་རེ་བ་སྟོན་རེ་ཆེ། །མི་རྟག་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །གཏན་
དུ་འབྱམས་ཀྱང་ད་རུང་ལུན་པ་མེད། །སྟོན་པ་སྟོན་མེད་པོ་ཁྱེད་སྟོན་རེ་ཆེ། །མི་རྟག་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བར་
བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །འཁོར་བའི་ལས་ལ་བདེ་བ་མེད་པ་ལ། །ད་རུང་བྲེད་མི་ཤེས་པ་སྟོན་རེ་ཆེ། །མི་
རྟག་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །ཆོལ་བཤོལ་འདེབས་བསྟོན་དུ་མེད་པ་ལ། །རིས་པར་
རྟག་ཏུ་རེ་བ་སྟོན་རེ་ཆེ། །མི་རྟག་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །དུས་ལ་བབ་ཆེ་གང་གིས་མི་
སྟོང་ན། །མི་རྟག་རྟག་ཏུ་རེ་བ་སྟོན་རེ་ཆེ། །མི་རྟག་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །ཅི་འདྲའི་དུས་
ཤིག་སྟེད་དུ་འོང་ངེས་ན། །མི་འཆི་གསོན་དུ་རེ་བ་སྟོན་རེ་ཆེ། །མི་རྟག་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བར་བྱིན་གྱིས་
སྟོབས། །ཀུན་གྱང་འཆི་བ་མཐོང་ཐོས་གོ་བཞིན་དུ། །བདག་ཉིད་རྟག་ཏུ་རེ་བ་སྟོན་རེ་ཆེ། །མི་རྟག་
རྒྱུད་ལ་སྟེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །ཐམས་ཅད་འགྱུར་བའི་བོན་དུ་གོ་བཞིན་དུ། །གཅིག་ཕུར་རྟག་ཏུ་
རེ་བ་སྟོན་རེ་ཆེ། །མི་རྟག་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །བསམ་ན་སྐད་ཅིག་ཡེངས་ཐབས་མེད་
པ་ལ། །ཁྱི་བཤོལ་ལེ་ལོ་མཁན་ཁྱེད་སྟོན་རེ་ཆེ། །མི་རྟག་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །ནམ་འཆི་
ཆ་མེད་རོ་ཡི་རང་བཞིན་ལ། །ཅི་དགའ་འགྲེས་ལ་ཐོར་བ་སྟོན་རེ་ཆེ། །མི་རྟག་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བར་བྱིན་གྱིས་
སྟོབས། །ཀུན་གྱང་འགྲོ་ས་གཅིག་ལས་མེད་པ་ལས། །འདི་ལས་ཐར་དུ་རེ་བ་སྟོན་རེ་ཆེ། །མི་རྟག་
རྒྱུད་ལ་སྟེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །འཆི་བ་རྗེས་སུ་དན་པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །ཞེན་པ་གཏིང་ནས་
ལོག་པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །དགོས་མེད་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །ཐམས་ཅད་སྦྱུ་མར་
རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །ཞེས་སོ།།

སྟོན་པ་བཤགས་པའི་ཆོག་བཤད་ནི། །ཆོར་བས་གོང་ནས་བདག་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི། །མི་དགོ་

སྒྲིག་པའི་ལས་རྣམས་ཅི་བགྱིས་པ། །བགྱིས་དང་བཙོལ་དང་བསྐྱུལ་དང་ཡིད་རང་ལུལ། །བསམ་དང་
སྒྲུས་དང་དངོས་སྒྲུབ་བ་དང་། །ཟིན་དང་མ་ཟིན་ཆེད་དུ་སྒྲོད་པ་དང་། །ཕྱ་དང་རགས་དང་ཉེས་བྱས་
ཕྱོགས་མཐུན་དང་། །དེ་བཞིན་བྱས་དང་བྱེད་པར་གྱུར་པ་ཀུན། །ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མ་བརྟེན་
བྱས་ཏེ། །ཀུན་གྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྒྲོ་ཡིས་བསྐྱུས་བྱས་ནས། །ཡུལ་མཆོག་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྱུན་སྒྲུབ། །གནོད་
འགྲོན་ལུས་པའི་སེམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བཤགས། །མི་དགའི་ལས་སྒྲིབ་རྒྱུན་དུ་སྤངས་ནས་ཀྱང་། །དགོ་
བ་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་བར་བགྱིའོ། །ཞེས་སོ།།

སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་བཤད་ནི། རི་ལྟར་རྒྱལ་བ་འཕགས་པ་རི་བཞིན་དུ། །འདི་སོགས་དུས་
གསུམ་དགོ་བའི་མཐུད་པལ་གྱིས། །སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར། །བདག་ནི་བྱང་
ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་སོ།།

སྐབས་འགྲོའི་ཆོག་བཤད་ནི། གཤེན་རབ་སྒྲ་མ་སྒྲ་གསུམ་འབྲུང་གནས་དཔལ། །དུས་གསུམ་བདེར་
གཤེགས་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་མགོན། །སྒྲ་གཟུགས་ཞལ་སྒྲིན་སྒྲ་གདུང་གསུང་རབ་རྟེན། །ཕྱོགས་བཅུའི་
གཤེན་རབ་ཐར་ལམ་སྟོན་པའི་སྟོན། །གནས་བཞེར་ཕྱག་འཆལ་འགྲོ་ཀུན་སྐབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་སོ།།

མཇུག་གི་ཆོག་བཤད་ནི། བ་མ་ཨ་དཀར་གཤའ་ཡ་ནི་ཤག་ས་ལེ་སང་ངེ་སྒྲ་། གླི་རི་ཏི་གར་མ་
ལ་རྟ། ཨ་ཡི་རི་མི་ཁྱི་གཤག་ས་ལེ་སང་ངེ་སྒྲ་། ཕྱོད་ཕུར་ས་ལེ་ཏ་ལོ་སང་། ཞེས་བཀོད་དོ། །ཞེ་
མ་རྟ། རོ་མཆར་མུད་བྱང་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་ན། །མཛེས་སྒྲུག་བཀྲ་གསལ་རིན་ཆེན་དྲང་མར་
སྤྲངས། །རི་རབ་རི་བདུན་རོལ་མཆོ་གླིང་ལ་སོགས། །དཔག་བསམ་ཉི་ཟླ་བསམ་འཕེལ་ནོར་བུ་དང་།
བཀྲ་ཤིས་རྗེས་བརྒྱད་རིན་ཆེན་ནོར་བདུན་དང་། །མར་མེ་མེ་ཏོག་ཆན་སྒྲོས་ལྷ་སངས་དང་། །གསེར་
གཡུ་ཟངས་ལྷགས་མན་ཤེལ་ལྷ་ཏིག་དང་། །དཀར་མངར་སྒྲུན་གཟིགས་ལོ་ཏོག་འབྲུ་བཅུད་དང་། །ལྷ་བ་
ལྷ་བ་དར་དབྱངས་ཡིད་འོང་མཆོད་པའི་རྗེས། །མཛེས་པའི་གཟུགས་དང་སྒྲ་སྒྲིན་ཞིམ་པའི་བྱི། །བདའ་
བའི་རོ་མཆོག་འཛམ་འབྲིལ་མཐུན་པའི་རྗེས། །བདག་གི་འབྱོར་དང་མཐོང་ཐོས་བཤམས་པ་དང་། །
ཡིད་ལས་སྐྱུལ་དང་སྒྲོ་ཡིས་བསྐྱུས་པ་དང་། །སྒོག་ལུས་རྒྱན་དང་ལོངས་སྒྲོད་དབང་ཐང་སོགས། །ནམ་
མཁས་ཁྱབ་པའི་འཛིག་རྟེན་མཆོད་རྗེས་རྣམས། །སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སྤྲས་བཅས་བོན་ལ་འབུལ། །
བདག་སོགས་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བཞེས་ནས་ཀྱང་། །དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་དགོངས་ཤིང་གཟིགས་སུ་
གསོལ། །ཕྱོད་རྟོགས་ཡིད་ཆེས་གྲུབ་པ་བསྐྱེམས་པ་དང་། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་མཛད་དུ་

གསོལ། རྒྱལ་དང་དེའི་སྐུ་བཟུང་པའི་རྩ་ལག་ནམས། ཡུན་གནས་རྒྱུ་དུ་བཞུགས་པར་གསོལ་
བ་འདེབས། འདེམ་ཆོག་པ་བསྐྱབ་དང་བསྐྱལ་དང་མདུན་པ་བསྐྱེད། བསོད་ཆོག་པ་ཀུན་ལ་བདག་
ཀྱང་རྗེས་ཡི་རངས། རྟོན་པའི་བཟུང་པ་འཕུལ་དག་རིན་པོ་ཆེ། རྟོགས་བཅུ་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་
གྱུར་ཅིག ཆོ་རབས་ཀུན་ཏུ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཚུལ་ལྟན། འདེམ་པའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་བདག་
གྱུར་ཅིག མཐར་ཉི་ཀུན་གྱི་མགོན་སྐྱབས་རེ་གནས་དང་། རྟོབ་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གྱུར་ཐོབ་
ཤོག མཁུན་དང་བརྟེ་དང་ཐབས་དང་ཐུགས་རྗེ་ཡིས། རྟོ་རལ་མེད་པར་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་ཤོག འདི་
ལས་བྱུང་བའི་དག་ཆོག་ཅི་མཆིས་པ། འདི་བཞིན་ཉིད་སྐྱེ་ཐོབ་ཕྱིར་དེ་ཉིད་བསྟོ། མི་བསྐྱེད་ས་
པའི་འབྲས་མཆོག་གྱུར་ཐོབ་ཤོག།

དེ་ནས་བསྟོ། ཨྱོ་ཨ་ད་དེ་དེ་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་ལེ་ཏ་ལོ་སེང་། ཅེས་སོ། འདི་ནས་བཟུང་ལུང་འཕྲོ་འདུ་
བྱ་སྟེ། འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐུགས་རྗེས་ཐར་པར་འདྲེན་པའི་དཔལ། གཤེན་རབ་རྟོན་
པའི་མཆོག་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། ཨ་དཀར་ཨ་མདུ་དུ་ཉི་སྤྱོད་པོ་ཞི་ཞི་མལ་མལ་སྒྲུ། ཨ་དཀར་
སེམས་ཉིད་རྣམ་པར་དག ཨ་མདུ་ཡེ་ཤེས་འོད་དུ་གསལ། ཉི་ཉི་སྤྱོད་ཡིས་རན་སོང་སྐྱེད། ཉན་པོ་
ལས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་བ་དག ཞི་ཞི་འཁོར་བའི་སྤྱི་བསྐྱལ་ཞི། མལ་མལ་བདེ་བའི་སེམས་དང་ལྟན། ཉ་
སྒྲུ་ལོག་ལྟ་རུ་འཛེམས། ཉུག་བསྐྱལ་ཞི་བྱེད་སྤྱི་བོ་འདིས། འཁོར་བ་རན་སོང་དོང་སྤྱི་གས་
ནས། འཕྲོ་རྣམས་པོན་ཉིད་དབྱིངས་སུ་སངས་རྒྱས་ཤོག ཅེས་སོ།

དེ་ནས་སྐྱེ་ལུས་ཆོག་པ་འཕུལ་གྱིས་ཆོག་པ་བཤད་ནི། གྱེ་ཏོ་བདག་ལུས་ཆོག་པ་སུ་འཕུལ་ལོ་བཞེས་སུ་
གསོལ། ཡན་ལག་གཟུགས་བཞི་བརྟན་བརྩེད་སྤྱོད་ལུང་བཅུ་གས། ཐོད་པ་རིན་ཆེན་ཡངས་པའི་གཟེད་
ཞལ་དུ། ཤུག་ཤོད་དཔུགས་པགས་ཆོལ་ཚུ་རྒྱས་དང་། ཁམས་དང་སྤྱེ་མཆེད་རྩ་དང་ཡན་ལག་བཅས།
དབང་པོ་དབང་ཉེན་ནང་གོལ་དོན་སྤྱོད་དང་། ཀེང་རུས་སོ་སོར་སྤྱོད་དང་བསྐྱེད་ཆོག་པ། དྲངས་
སྤྱི་གས་ཁུ་བ་གསུམ་དུ་རབ་སྤེལ་ནས། ཟག་བཅས་དམན་པའི་ལུས་འདི་ཡོན་དུ་འཕུལ། བྱེད་ཀྱི་ལྟ་
དགོངས་ཉམས་ཉོགས་ཁུ་དང་ཅན། འདྲ་ཉིད་དུ་བདག་ལ་སྤེལ་དུ་གསོལ། ལུ་ལོན་ལན་ཆགས་
མ་ལུས་འདིས་བྱང་ནས། གཞོད་བྱེད་ཀུན་ཀྱང་བྱང་སེམས་མཆོག་ཐོབ་ཤོག འདམིགས་མེད་རྒྱ་ཆེར་
བསྟོས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་གྱིས། འཕྲོ་རྣམས་བདག་ལྟས་བཅིངས་པ་གོལ་གྱུར་ཅིག ཅེས་སོ།

དེ་ནས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཆོག་པ་བཤད་ནི། ཨོ་མ་ཏོ། སྐྱེ་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་

བའི་རྒྱུད། །སྤྱི་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཐུགས་རྗེ་ཕུལ་བྱིན་དབང་བྱིན་ལག་ལེན་
 རྟེན། །དྲིན་ཅན་སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འཁོར་བའི་འཕྲང་སྒྲོལ་ཐར་བའི་སྐྱེས་ལམ་
 འཇུགས། །འདྲེན་པའི་སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གོང་མའི་བརྒྱུད་འཛིན་འོག་མའི་ལམ་སྤྱི་
 འདྲེན། །བརྒྱུད་པའི་སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཁུན་པའི་འོད་གྱིས་འཁོར་བའི་རང་རྒྱུད་
 བཞིག་རྒྱུད་ཁྲོལ་སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཟབ་མའི་གདམས་པས་འབྲུལ་པའི་ཕུགས་
 ཐག་གཅོད། །རྩ་བའི་སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཁུན་དང་བརྩེ་བས་འགྲོལ་བྱ་བཞིན་
 སྒྲོབས། །བྱོག་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཐབས་དང་ཐུགས་རྗེས་སྒྲ་ཆོགས་
 ཀྱན་ཏུ་སྤྲུལ། །ཕྱི་ནང་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ས་དང་ལམ་ལ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 རྒྱས། །རིག་འཛིན་སེམས་དཔའི་ཆོགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཐུ་དང་བྱིན་རྒྱབས་དབང་དང་
 དངོས་གྲུབ་རྟེན། །མ་སྤྱིང་མཁའ་འགྲོའི་ཆོགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཕྱི་དང་ནང་གི་བར་ཆོད་
 མཐའ་དག་སེལ། །དམ་ཅན་སྤྱང་མའི་ཆོགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་རྟོགས་འཁོར་བའི་གཟུང་
 འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང་། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས།

ཨེ་མ་རྟོ། །སྤྱི་མ་རྣམས་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་མ་ནི། །ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་བོན་སྤྱི་བདེ་བའི་རང་། །
 གཤེན་ལྷ་འོད་དཀར་མཚན་དཔེ་རྫོགས་པའི་སྤྱི་ །རྒྱལ་བ་གཤེན་རབ་ཐུགས་རྗེ་བཞི་ལྷན་གཤེན། །ཆོད་
 མེད་འོད་ལྷན་འགྲོ་བ་འདྲེན་པའི་གཤེན། །འཕྲུལ་གཤེན་སྤང་ལྷན་རང་རིག་རང་ཤར་གཤེན། །བར་
 སྤང་ཁུ་བྱུག་ཐབས་ཤེས་ཐོལ་པའི་ཡབ། །བཟང་བཟང་རིང་བཅུན་འཁོར་འདས་བསྐྱེད་པའི་ཡུམ། །འཆི་
 མེད་གཙུག་ཕྱད་བདུད་འདུལ་བསྟན་པའི་གཙོ། །གསང་བ་འདུས་པ་ཟབ་མོ་སྤྱི་མ་གྱི་བདག་རྒྱལ་
 བ་དགོངས་རྒྱུད་དགྲུ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་རྟོགས་འཁོར་བའི་གཟུང་འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང་། །རང་
 རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས།

གནས་ལུགས་ལ་ཆེན་བརྒྱུ་བའི་སྤྱི་མ་ནི། །ཡོངས་སུ་དག་པ་མཁའ་ལྷར་ཕྱོགས་རིས་
 མེད། །སྤྱི་བོན་བ་ནམ་དབྱིངས་ལྷར་གཡོ་བ་མེད། །ཁྱི་སྤེ་ཟབ་བྱ་རང་ཉིད་སྒྲོས་དང་བྲལ། །བ་ནམ་
 སྒྲོལ་པོ་མི་རྟོག་གྲོང་ན་གནས། །ཁྱི་ཤོད་རྒྱལ་བ་ཤེས་བྱའི་དམར་ཐག་ཆོད། །འགྲོ་འདུལ་གཤེན་པོ་
 ལྷ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་རྟོགས་འཁོར་བའི་གཟུང་འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང་། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་
 འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས།

དོན་དུག་གནད་དུ་བསྐྱོན་པའི་སྒྲ་མ་ནི། །ར་སངས་བསམ་འགྲུབ་མཐའ་ལྟར་ཡི་ནས་
དག །དར་མ་ཤེས་རབ་སྒྲོང་ལྟར་གཡོ་བ་མེད། །དར་མ་རྩོད་ཀྱི་གསུམ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ། །ཞང་ཞུང་གི་
འཕེན་འཆོར་མེད་གཟུངས་དང་ལྡན། །ལུ་ཡི་རྩ་རྒྱུང་ཙུ་བྲལ་རང་ལ་བཞུགས། །མ་གཤེན་ལེགས་
བཟང་སྒྲོན་མེད་དག་པའི་སྒྲ། །མཉམ་མེད་སེམས་དཔའ་དུག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་རྟོགས་
ལའོར་བའི་གཟུང་འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས།།

གདམས་དགུ་ལྷུག་པར་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་ནི། །གྱེར་གཤེན་སྟག་ལ་སྐྱེ་མེད་དགོངས་པ་
ཤར། །ར་སངས་གཡུང་དྲུང་བྱང་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར། །གསས་ཆེན་གཡུང་འཕེན་གཉིས་མེད་བྲགས་
ལ་མངའ། །དགེ་འབར་དོན་གྲུབ་མཆོག་ཐོབ་མངོན་སངས་རྒྱས། །གྱེར་སྐྱངས་དགེ་འཕེན་ཙུ་གཅིག་
རང་ལ་གནས། །དེའི་སྐས་དགེ་རྒྱལ་དོན་དམ་རང་ལ་སྟེད། །ཞང་ཞུང་རྣམ་རྒྱལ་རང་རིག་མངོན་དུ་
གྱུར། །ལུ་རྒྱུང་དཀར་པོ་གཟུང་འཛིན་འབྲུལ་པ་ཞིག །ཉོར་ཉི་ཆེན་པོ་མཐས་གྲུབ་བསྐྱེམས་པའི་
གཤེན། །གྲུབ་ཐོབ་རིག་འཛིན་དགུ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་རྟོགས་ལའོར་བའི་གཟུང་འཛིན་གྲོལ་
ནས་ཀྱང། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས།།

མན་ངག་དབུ་རྒྱན་བཞུགས་པའི་སྒྲ་མ་ནི། །དོན་ཀྱན་གྲུབ་པ་ཙུ་བྲལ་ལྟར་སྟོན། །ར་སངས་འཕེན་
རྒྱལ་བདེ་གསལ་ཉམས་སུ་ལེན། །གྲུ་དུབ་གསས་དགའ་རོ་སྟོམས་སྟོད་པ་སྟོང་། །ཁྲ་བ་རྒྱལ་མཆོན་
པོན་ཉིད་རང་ས་ཟེན། །ལོ་པཎ་གྲུབ་ཆེན་བཞུགས་པའི་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་རྟོགས་ལའོར་བའི་གཟུང་
འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས།།

གདམས་ངག་བཀའ་ཡི་འབྱུང་གནས་སྒྲ་མ་ནི། །ཏ་པི་མི་ཙུ་མ་ཁུཅན་སྐུ་པའི་སྒྲ། །སྒང་
བཞེར་ལོད་པོ་ལུང་བསྟན་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། །སྐུ་ལ་སྐྱེ་བྱིན་ཙན་གཉིས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་
རྟོགས་ལའོར་བའི་གཟུང་འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས།།

གྲུབ་པ་རྟོགས་དང་ལྡན་པའི་སྒྲ་མ་ནི། །རྒྱལ་གཞིགས་གསས་རྒྱུང་སྒྲ་ཡོར་ལུས་རྒྱ་གྲོལ། །
དུམ་གཤེན་ཙུ་གེ་འོད་གསལ་རྒྱན་ཆད་མེད། །གྱེར་གཤེན་རྩོད་པའི་གྲུབ་རྟོགས་རྩུ་འབྲུལ་སྟོན། །ཤོད་
ཁམ་ཆེན་པོ་ཙན་སྐྱེ་སྐྱེ་མར་གཞིགས། །དུམ་རྒྱལ་སྒྲོ་གྲོས་ལའོར་འདས་དམར་ཐག་ཆོད། །དཔོན་
རྒྱལ་བཙན་པོས་རག་ཤིང་གྲུག་པ་འདུལ། །ལས་ཙན་དམ་པ་དུག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་རྟོགས་
ལའོར་བའི་གཟུང་འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས།།

སྒྲོམ་པ་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་སྤྲུལ་ནི། །ཀླ་གེ་སྤྲོ་ལྡན་བདེ་ཆེན་རྒྱུད་ལ་ཤར། །ཕུ་རེད་ཀྱན་
དགའ་སྤྲངས་སྤྲོ་བས་གྲོལ་བ་ཐོབ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྲུལ་མཆོག་གྲགས་འབྲུང་གཉུག་མར་སྦྱོང་། །ཁྱུང་
བྱིད་མུ་ཐུར་མཐུ་རྩལ་སྤྲོ་བས་དང་ལྡན། །བདེ་བ་རིང་མོ་གཅིག་ཆོད་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། །རྟོག་མེད་ཞིག་
པོ་རང་རིག་ཉི་མ་ཤར། །རྟོགས་ལྡན་འབྲུལ་ཞིག་དྲུག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་རྟོགས་འཁོར་བའི་
གཟུང་འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང་། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་སྤོབས།།

ཡོན་ཏན་སྤྲོགས་མེད་མངའ་བའི་སྤྲུལ་ནི། །ལྷུན་གྲུབ་མུ་ཐུར་བསྐྱེད་རྫོགས་དགོངས་པ་
ཁོལ། །གཤེན་རྒྱལ་ལྟ་ཅི་རྫོགས་ཆེན་རང་ལ་བཞུགས། །ལྷ་སྒྲོམ་དཀར་པོ་གསང་སྦྱོང་མཛོན་དུ་
སྟོན། །དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཆོན་རྟོགས་ཤར་གྲུབ་པ་བསྐྱེམས། །འོར་སྒྲོམ་ཀྱན་འདུལ་མི་བརྟེན་
གཟུངས་དང་ལྡན། །རྣམ་སྤྲུལ་གྲུབ་ཆེན་ལྟ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་རྟོགས་འཁོར་བའི་གཟུང་
འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང་། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་སྤོབས།།

སྟན་རྒྱུད་ཁྱུངས་དང་ལྡན་པའི་སྤྲུལ་ནི། །སྤང་ལ་ནམ་གཤེན་འགོ་བ་འདྲེན་པའི་གཤེན། །ལུང་
སྒྲོམ་རྟོག་མེད་རང་རིག་རང་ཤར་གཤེན། །སྤྲེལ་སྒྲོམ་འབྲུལ་མེད་འབྲུལ་པའི་ཕུ་ཐག་ཆོད། །ཉག་
སྒྲོམ་ཤར་ཚུལ་སྤྲོ་བ་གཡོག་ཕུན་པ་སེལ། །ཀླ་རི་བསོད་རྒྱལ་ལས་ཅན་བསྟན་པ་སྤྲེལ། །སྒྲོ་སྤྲེལ་བསོད་
ཡེ་ཐིན་ལས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །རྒྱ་སྒྲོམ་ཡེ་རིན་ཀྱན་བཟང་དགོངས་པ་ཤར། །བྱ་བཏང་མཆོད་གཉིས་
གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཐེབས། །སྤྲོན་སྤྲོན་བསོད་ནམས་མཁས་བཙུན་དོན་དང་ལྡན། །ཁྱུངས་ལྡན་
སྤྲུལ་དགུ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་རྟོགས་འཁོར་བའི་གཟུང་འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང་། །རང་རིག་ཡེ་
ཤེས་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་སྤོབས།།

སྟན་རྒྱུད་སྒྲགས་སེམས་སྟོན་པའི་སྤྲུལ་ནི། །ཀླང་ཆ་བཀྲ་དར་རང་རིག་རང་ཤར་
གཤེན། །སྤྲོན་ལམ་སྤོ་གྲོས་སྤྲངས་རྟོགས་གྲོལ་བ་ཐོབ། །མཁས་བཙུན་ཉེ་སྟོན་སྤྲོགས་མེད་བོན་
སྤྲོགས། །སྤྲོན་ཉི་དཔལ་སྒྲགས་སེམས་བདག་ཉིད་མཛད། །རྒྱ་སྤྲོམ་བསྟན་བཟང་མེ་རིའི་
མན་ངག་གཤེན། །སྤྲགས་སེམས་སྤྲུལ་ལྟ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་རྟོགས་འཁོར་བའི་གཟུང་
འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང་། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་སྤོབས།།

འགོ་དོན་སྤྲོགས་མེད་མཛད་པའི་སྤྲུལ་ནི། །ཡང་སྟོན་ཆེན་པོ་རྣམ་མཁུན་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུ། །དམ་
པ་འབུམ་རྗེ་སྟོན་བཙུན་དང་ལྡན། །བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཆོན་བདུད་སྤྲོན་བཙན་དུ་འཁོལ། །རྟོགས་

ཟབ་དོན་མངོན་དུ་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་གྱི། འིན་ཆེན་སྟོ་གྲོས་ཡོན་ཏན་སྟོགས་མེད་རྒྱལ། །ཤེས་
རབ་རྒྱལ་མཚན་དབང་དང་དམ་ཚིག་ལྡན། འིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་ལྟ་སྟོང་རྣམ་པར་དག། བཅ་
མཁའ་ཡེ་ཤེས་མཚོག་ཐུག་ཀྱང་འཕྲུང་ག་ཤེན། ཀྱུན་བཟང་རྒྱལ་མཚན་ལུང་རིག་མཁུན་བཙེ་རྒྱལ། །
འིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་ཟད་མེད་སྟོང་ཚུལ་ལྡན། ཚུལ་བྲིམས་རྒྱལ་མཚན་སེམས་ཉིད་བདག་ཞལ་
མཐོང་། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་སྟོན་མེད་མཛད། །མཚུངས་མེད་བསྟན་ཤོག་བརྒྱུད་

ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་རྟོགས་འཁོར་བའི་གཟུང་འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང་། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་
འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས།།

བསྐྱབ་གསུམ་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་བླ་མ་ནི། །བསོད་ནམས་གཡུང་དྲུང་བསྐྱབ་གསུམ་ཕུལ་
དུ་ཕྱིན། །ཤེ་ཙྰ་དྲུང་ཕུས་བསྟན་པའི་དབང་བཞགས་སྒྲོལ། །ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་མཁས་བཙུན་དོན་དང་
ལྷན། །གཡུང་དྲུང་རྒྱལ་མཚན་སྟོམ་གསུམ་བསྟན་པ་སྒྲེལ། །ཤེས་རབ་སྒྲོ་གྲོས་བསྐྱབ་གསུམ་བསྟན་
སྟོག་འཛིན། །ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་རང་རིག་མངོན་དུ་གྱུར། །གཙུག་ཕུད་འོད་ཟེར་བསྐྱབ་གསུམ་རྣམ་
པར་དག །བསྐྱབས་གསུམ་དབང་ཕྱག་བདུན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་རྟོགས་འཁོར་བའི་གཟུང་
འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང་། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས།།

ཐེག་དགྲུ་བར་མཛོད་འཛིན་པའི་བླ་མ་ནི། །གཡུང་དྲུང་ཚུལ་ཁྲིམས་བདག་མེད་མཁྱེན་བརྩེ་
རྒྱས། །རིན་ཆེན་འོད་ཟེར་ཟབ་དོན་མངོན་དུ་སྟོན། །རིན་ཆེན་ལྷན་གྲུབ་འདོད་རྒྱ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །ཤེས་
རབ་བསྟན་འཛིན་ཀུན་བཟང་དགོངས་པ་ཤར། །ཤེས་རབ་དབང་རྒྱལ་ལྷུལ་པའི་ཕུ་ཐག་ཆོད། །གཡུང་
དྲུང་དབང་རྒྱལ་གནས་ལྷགས་གཏན་ལ་ལབ། །ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་རང་རིག་རང་ལ་ཤར། །ཤེས་རབ་
དགོངས་རྒྱལ་དུས་གསུམ་སྒྲིབ་མེད་མཁྱེན། །མ་ཉམ་མེད་གདོང་ལྷན་བརྒྱད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་
རྟོགས་འཁོར་བའི་གཟུང་འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང་། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས།།

གནས་ལྷགས་རྗེན་པར་སྟོན་པའི་བླ་མ་ནི། །ཉི་མ་བསྟན་འཛིན་དབྱིངས་ཤེས་དབྱེར་མེད་
སྟོན། །ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་འཁོར་འདས་རང་སར་གྲོལ། །ཤེས་རབ་གཡུང་དྲུང་བསྟན་འགྲོའི་
དཔལ་དུ་ཤར། །སངས་རྒྱས་བསྟན་འཛིན་གནས་ལྷགས་གཅིག་ཆར་གྲོལ། །བསྟན་འཛིན་ཚུལ་
ཁྲིམས་གཉེན་མ་རྩ་བྲལ་རྟོགས། །ཕུན་ཚོགས་སྒྲོ་གྲོས་ཅིར་སྤང་རྒྱུ་དུ་འཆར། །རྒྱལ་བ་སྒྲོ་གྲོས་
འཁོར་འདས་སེམས་སུ་གྲོལ། །ཕྱོགས་མེད་ཀུན་གྲོལ་བདུན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་རྟོགས་
འཁོར་བའི་གཟུང་འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང་། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས།།

གསང་སེམས་གྲུབ་པ་བསྟེམས་པའི་བླ་མ་ནི། །བསྟན་པ་སྒྲོ་གྲོས་གྲོང་ཆེན་དགོངས་པའི་
མཛོད། །ཉི་མ་དབང་རྒྱལ་ཕུང་ཁམས་ལྷ་རུ་གྲོལ། །ཤེས་རབ་སྒྲོ་གྲོས་ཡེ་རིག་མངོན་དུ་གྱུར། །རྩ་
བའི་བླ་མ་འགོ་འདུལ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ། །ལས་ཅན་སྟེས་མཚོག་བཞི་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་རྟོགས་
འཁོར་བའི་གཟུང་འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང་། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས།།

ངེས་ཤིང་སྙན་རྒྱུད་ལ་འཆར་བའི་སྒྲ་མ་ནི། །ཀྱན་གཞི་ཅ་བྲལ་གདོད་ནས་ནམ་པར་དག། རིག་
 བ་རང་གསལ་སྒྲིབ་གཡོག་སྒྲོན་དང་བྲལ། །སྒྲ་འོད་ཟེར་གསུམ་རང་སྒྲ་སྒྲོ་ཡི་ཅུལ། །མ་བྱ་ཅུལ་
 གསུམ་ཉིད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་རྟོགས་འཁོར་བའི་གཟུང་འཛིན་གྲོལ་ནས་ཀྱང་། །རང་རིག་
 ཡེ་ཤིང་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཞེས་ཉམས་རྒྱུད་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གསོལ་འདེབས་ཅིམ་པ་བྱི་རབས་དག་སྒྲ་
 བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱ་ཡི་གཤེན་པོ་ལྔུལ་བ་གཡུང་བྱང་དག་གིས་སྒྱུར་བ་དག་ལེགས་འཕེལ། བཀྲ་ཤིས་པའོ།

༄༅། །རྗེ་ཏ་པི་ཉི་ཙའི་གསོལ་འདེབས་ཀྱན་བཟང་ཐུགས་སྦྱུལ་མ།

༄༅། །ཨེ་མ་ཏོ། ཀྱན་བཟང་ཐུགས་སྦྱུལ་སྦྱུ་མདོག་ཤེལ་དཀར་འོད། །དྲི་མེད་མདངས་གསལ་འོད་
 ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྱོ། །རྒྱན་མེད་གཅེར་བུ་ཡེ་ཉིད་སྦྱིང་པོའི་དོན། །མཁའ་གཉིས་ཐུགས་རྗེས་འགྲོ་
 བའི་དོན་ལ་དགོངས། །བདེར་གཤེགས་ཐུགས་བཅུད་རྫོགས་ཆེན་ཀྱན་གྱི་མཆོག་ །ཐེག་པའི་ཡང་ཅེ་
 རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་སྦྱིང་། །གཞི་ཡི་གནས་ལུགས་འཁོར་འདས་གོལ་འབྲུལ་དང་། །སྤྱོད་ཟེར་གསུམ་
 སྦྱོན་ཡོན་རང་གསལ་ཞིང་། །འགྲོ་བ་སྦྱོ་ཡི་སྦྱོན་པ་ཀྱན་གསལ་ནས། །གཞི་སྦྱོང་རྩ་བུལ་ས་ལམ་
 གཅིག་ཆོད་རྟོགས། །ཉམས་རྟོགས་མདོན་གྱུར་འཁོར་འདས་སེམས་སུ་གོལ། །འབྲས་བུ་སྦྱུ་གསུམ་
 དབྱིངས་སུ་དགོད་མཛད་པ། །འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་ཏ་པི་ཉི་ཙའ། །བདག་སྦྱོ་ཅེ་གཅིག་མོས་པས་
 གསོལ་བ་འདེབས། །བདག་སོགས་འགྲོ་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་སྦྱོབས། །ཕྱི་ནང་གསང་བའི་བར་
 ཆོད་ཞི་བ་དང་། །མ་རིག་འབྲུལ་པའི་བདག་འཛིན་གོལ་ནས་ཀྱང་། །རང་རིག་མདོན་གྱུར་ལྟ་སྦྱོད་
 མཐར་ཕྱིན་ནས། །ཡེ་སྦྱོང་རྩ་བུལ་སྦྱོ་འདས་ཆེན་པོའི་དོན། །ད་ལྟ་ཉིད་ཉིད་དུ་བདག་ལ་བསྐྱུལ་དུ་
 གསོལ། །རྗེ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་ཏ་པི་ཉི་ཙའ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་འགྲོ་དུག་ཐུགས་རྗེས་ཟུངས་
 ལ་བདག་རྒྱུད་ཁྱོལ། །ཅེས་སྦྱུལ་སྦྱུ་ཏ་པི་ཉི་ཙའ་གུར་སྦྱངས་སྒྲུང་བཞེར་འོད་པོས་གསོལ་བ་ཕུར་ཚུགས་སུ་བཏབ་པའོ། །བཀྲ་
 བྱིས་པར་གྱུར་ཅིག།

འདིར་ཀྲུན་བཟང་ཐུགས་ཀྱི་ཉིང་ལ། བདེར་གཤེགས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལུང་། རིག་འཛིན་
འཕགས་པའི་ཞལ་གདམས། གདམས་པ་ཀྲུན་གྱི་ཡང་བཅུད། ལྷན་རྒྱུད་ཀྲུན་གྱི་ཞེ་ཐུགས། དགོངས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ ལྟ་དགོངས་ཀྲུན་གྱི་ཡང་ཅེ། རེས་དོན་ཀྲུན་གྱི་མདོ་ཅ། རྒྱུད་ལུང་ཀྲུན་
གྱི་གནད་འདུས། མན་ངག་ཀྲུན་གྱི་བཅུད་དེལ། གྲེས་སྤངས་སྤང་བཞེར་ལོད་པོའི་དདོས་གྲུབ། གྲུབ་
ཆེན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་ཉམས། ལས་ལྷན་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་འདྲེན། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་
ཟབ་དོན་གནད་ཀྱི་གདམས་པ་མཐར་ཐུག་ འབྲུལ་པ་སྤུ་ཐག་གཅོད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་གཤམ་རྒྱང་འདོན་པ།
རིག་པ་གཅེར་བུར་འབྱོན་ཅིང་སྤང་སེམས་མ་བུ་སྟོན་པ། རྒྱུ་འབྲས་རྒྱུན་ཏུ་བཏང་ནས་སངས་རྒྱས་
བཙན་ཐབས་སུ་སྒྲུབ་པ། ཉམས་ལེན་རྒྱུད་ལ་བཀའ་ནས་ཡིད་ཆེས་སྤལ་དུ་སྟོན་པ། དམར་ཐག་
ནང་དུ་བཅད་ཅིང་།³ གྲུབ་ཏུགས་ཕྱི་རུ་སྟོན་པའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཞུང་སྤན་རྒྱུད་གྱི་གདམས་པ་
འདི་ལ། ཕྱི་རྩ་བ་སྦྱི་གཅོད། བར་མན་ངག་དམར་ཁྲིད། གསང་བ་རིག་པ་གཅེར་མཐོང་། ཡང་གསང་
གནས་ལུགས་སུགས་གཅོད་དང་བཞེར་གསུངས་པ་ལ།⁴ འདིར་དེད་ག་ཀྲུན་གྱི་ནང་ནས་བཅུད་སྤུང་།
གནད་བསྐྱེས་དགོངས་པ་དེལ། གཤམ་བསྐྱེད་པ་བཏོན་ནས་ལག་ཏུ་སྤངས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་
རྒྱུད་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་སྟོང་པར་བྱེད་པ་སྟོན་འགྲེའི་རིམ་པ་དང་།⁵ བར་དུ་རྒྱུད་སྟོན་ཞིང་གོ་ལ་བར་
བྱེད་པ་དདོས་གཞིའི་བྱ་བ་དང་།⁶ ཐ་མར་རྒྱུད་རྟོགས་ཤིང་མདོན་དུ་གྲུར་པར་བྱེད་པ་རྗེས་འཇུག་གི་

གཉིས་པ་ལུས་ལྷ་ལྷན་ནམ་ཙམ་གྲུ་ལ།^༧ སྤྱན་སྤྱིན་མཆོམས་སུ་བསྟུ་ཏྲེ། ཡིད་ལ་འདུས་
བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར། བྱས་པ་ཐམས་ཅད་འཛིག་ འདུས་པ་ཐམས་
ཅད་འབྲལ། བསགས་པ་ཐམས་ཅད་འཛད། སྤྱིས་པ་ཐམས་ཅད་འཆི། གང་དང་གང་ལ་^༨“བསམ་
ཞིང་དབྱུང་ན་སྤྱིང་པོ་མི་འདུག་པ་ལ། དེས་དེས་བདེན་བདེན་རྟག་རྟག་ཡིན་ཡིན་པར་^༩“འཛིན་པ་
ཁྱོད་སྤྱིང་རེ་རྗེ་སྟུམ་དུ་བསམ། སྤར་བྱག་མེད་ཅིག་འཁོར།^{༡༠} ད་རུང་ཡང་རྗེ་སྤྱིད་ཅིག་འབྱམས།^༡
ལས་ལ་འགྱོད་པ་མེད། སྤྱག་བསྟུལ་ལ་ཆོམ་པ་མེད། ཐོག་རྒྱ་ཡོང་དེས་གརྟག་ན་གང་གིས་ཀྱང་མི་
སྤོངས་པ་ལ། རྟག་པར་འཛིན་པ་ཁྱོད་སྤྱིང་རེ་རྗེ་བསམ་ལ།^{༡༢} དེ་ནས་བདག་ཉིད་གྲོང་ཁྱེར་མང་པོའི་
དབུས། མཁར་བཙན་པོའི་ནང་། ཁྱི་གདན་མཛེས་པའི་སྤྱིང་དུ་^{༡༣}འདུག་ཏྲེ། མཐའ་ཐམས་ཅད་འཁོར་
ཆོགས་པོངས་སྤྱོད་ཟས་ནོར་རོལ་རྩེད་མངའ་ཐང་ལུག་སུམ་ཆོགས་པར་ཡོད་པ་ལ།^༡ འཁོར་ཐམས་
ཅད་ངོ་ཡོག་ ཟས་ནོར་ཐམས་ཅད་ཁྱེད། ཉེ་འབངས་ཀྱན་བསད། གྲོང་ཁྱེར་ཀྱན་འབྲེལ།^༡ གཅིག་
ལུང་ཁ་སྤྱོད་ལག་སྤྱོད་དུ་རྩངས་ཀྱིས་བཏར་^༡པར་བསམ་ལ་མི་རྟག་པ་བྱུན་ཅིག་བསྟོམ། ཡང་རང་

ཉིད་སྟེང་སྐམ་ལོག་རུལ། གཟེར་ཟུག་³⁶མི་བཟོད་པའི་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པ་ལ། ཉེ་འབྲེལ་བཅེ་
 གོགས་³⁷ཀྱན་འདུས་ནས། མོ་འདེབས་རིམ་འགོ་སྟོན་དབྱེད་བྱེད། ཤེས་དགུ་དྲན་བརྩུ་ཅི་བྱས་ཀྱང་
 མྱིར་ལ་བྱ་རུ་³⁸སོང་བར་བསམ་ལ། མི་རྟག་པ་ཐུན་ཅིག་བསྟོམ། དེ་ནས་གནས་ལ་སྒྲེ་ཐིམ་ས་ལ་
 ཞག་ཐིམ་འཆི་བའི་དུས་ལ་སྟེད།³⁹ འཆི་བར་ཤེས་ཏེ་བསྟོག་པའི་ཐབས་ནི་མེད། རིག་པ་ལ་ནི་མི་
 འཆར་དགུ་འཆར་བར་བསམ་སྟེ།⁴⁰ མི་རྟག་པ་ཐུན་ཅིག་བསྟོམ། དེ་ནས་འབྱུང་བཞིའི་སྟོབས་ཤོར།
 ཆགས་ཀྱང་སྟོད་⁴¹དབང་མེད། ཕྱི་ཡི་དབང་པོ་འགག་ རྣམ་ཤེས་ད་ལྟར་བྱད།⁴² བར་དོའི་སྒྲུབ་པ་
 འཆར། སྒྲུ་ལུས་བྱལ་དུ་སྒྱུར།⁴³ རྗེས་ནས་ཟས་ལོར་འགོད།⁴⁴ སྒྲེ་ནས་འབོད་སྟེ་ངག་འདོན་པར་
 བསམ་ལ་མི་རྟག་པ་ཐུན་ཅིག་བསྟོམ། དེ་ནས་བདག་ཉིད་ལག་⁴⁵སྟོན་མོར་བྱད། ཆ་མེད་རྒྱས་མེད་
 གྱི་ཡུལ་དུ་གོགས་མེད་གཅིག་ལྟར་ཕྱོད་ཕྱོད་འགྱུ་ཞིང་།⁴⁶ སྟོད་པའི་ཡུལ་མེད། འགོ་བའི་གནས་
 མེད། ཡིད་ལ་ཅི་ཡང་དྲན། བྱེད་རྒྱུ་ནི་⁴⁷གང་ཡང་མ་རྟོན་པར་བསམ་ལ་མི་རྟག་པ་ཐུན་ཅིག་བསྟོམ།
 གཞན་ཡང་སྒྲར་མཐོང་ཐོས་ཤི་བ་རྣམས་ལ་བསམ་ལ།⁴⁸ དེ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲེ་ཤེས་དོན་གོ་བདག་འདྲ་
 བ་རེ་ཡིན་ཏེ་བསམ་ལ་མི་རྟག་པ་ཐུན་ཅིག་བསྟོམ།⁴⁹ གཞན་ཡང་འཛིག་ཏེན་གྱི་སྦྱིད་སྟུག་ ལྷག་
 དབུལ། དག་གཉེན། བཟང་ངན། དྲག་ཞན་རྣམས་ཀྱི་འགྱུར་ཚུལ་ལ་བསམ་ལ་མི་རྟག་པ་ཐུན་ཅིག་
 བསྟོམ།⁵⁰ གཞན་ཡང་དུས་ཀྱི་བསྐལ་པ་ལོ་སྒྲེ་ཞག་གངས། ཟ་མ་རྣམས་ཀྱི་འགྱུར་ཚུལ་ལ་བསམ་
 ལ་མི་རྟག་པ་ཐུན་ཅིག་བསྟོམ།⁵¹ གཞན་ཡང་འཆི་བའི་གནས་དང་། དུས་དང་། རྟེན་དང་ཚུལ་མ་
 དེས། ཅིས་ཀྱང་འཆི་དེས། དེ་ཡང་ནམ་འཆི་ཆ་མེད། དེ་དུས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པར་བསམ་ལ་མི་
 རྟག་པ་ཐུན་ཅིག་བསྟོམ།⁵² གཞན་ཡང་སྒྲར་མ་གྱི་བ་མེད། ད་མི་འཆི་མི་སྟེད། སྒྲེ་སྒྲེ་འབྱེད་འབྱེད་
 ཆོ་ཐར་དུ་གཅིག་ཀྱང་མི་ལུས་པར་བསམ་⁵³ལ་མི་རྟག་པ་ཐུན་ཅིག་བསྟོམ། དེ་ལྟར་གངས་དང་ཐུན་
 དུ་བཅད་དེ་སྟོ་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བར་བསྟོམ་པས། ཅི་ཞིག་ནས་འཁོར་བ་ལ་རང་བྱུགས་ཀྱི་སྟོ་
 ལོག་སྟེ།⁵⁴ མི་རྟག་པ་རྒྱུད་ལ་སྟེ། སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མར་འཆར། བདེན་ཞེན་གྱི་འབྲི་བ་ཆོད།
 འཛིག་ཏེན་གྱི་སྒྲུང་བ་འདི་ལ་ཅི་ལྟར་གོམས་པ་བཞིན་དུ་འཆར་བ་སྟེ།⁵⁵ གང་ལྟར་བཏགས་པ་དེ་
 ལྟར་སྒྲུང་⁵⁶ཞེས་དང་། མི་རྟག་རྒྱུད་ལ་སྟེས་ནས་འཆི་བ་དྲན་འགྱུར་ན། རན་ལོ་ཕྱི་རབས་རྗེས་འཇུག་

གསུམ་པ་^༤་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲམ་བའི་ར་གཤེགས་བསྐྱེད་བསྐྱེམ་སྟེ། བདག་
སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་^༥་ཆོ་རབས་ནས་ད་ལྟའི་བར་ལོར་བར་ལུམས། སྤྱིང་ཚད་
ཀྱིས་མནར། བདག་འཛིན་གྱིས་བཅིངས། བདེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་སྤྱིང་བ་འདི། སྟིག་པའི་ལས་
དབག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱད་པ་ལས་བྱུང་བས། དེས་ན་བདག་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ཆོ་
རབས་ནས་ཆོ་རབས་རྣམས་སུ་སྟིག་པའི་ལས་ཆེ་བ་ལ་མཚམས་མེད་པ་ལྟ།^༦ ཉེ་བ་ལྟ།^༧ ལྷི་བ་
བཞི། འོག་པ་བརྒྱད། འབྲུལ་བ་དགུ་མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་^༨་སོགས་ཏེ། སྟིག་པ་^༩་མི་དགེ་བའི་ལས་
རང་གིས་བྱས་པ་གཞན་ལ་བསྐྱུལ་བ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྤུལ་བ་ལ་སོགས་ཏེ། བདག་སོགས་སེམས་
ཅན་ཀུན་གྱིས། སྤར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཤེས་པ། མ་གོ་བ། མ་རིག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་
པས།^{༡༠} དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་སྟོམས་ནས། མཁྱེན་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བྱགས་ལ་ས་ལེར་
མངའ་བས། དེ་དག་གི་སྦྱོར་སྤར་གཞོང་ཞིང་འཁྱོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་བཤགས་པ་འབྲུལ་སྒྲམ་པར་
བྱ་སྟེ།^{༡༡} སྤར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཁྱོད་པ་དྲག་པོ་ཤ་རུས་ཕྱེ་བ་ཙམ།^{༡༢} སྦྱི་ཤ་རུང་བ་བསྐྱེད་
དེ་བཤགས་པ་འབྲུལ། ད་སྦྱོར་ཆད་རང་སེམས་དྲི་མ་མེད་པ་དཔང་དུ་བཅུགས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
སྟོར་ཞུགས་ལ།^{༡༣} མི་དགེ་སྟིག་ཆོགས་མཐའ་དག་སྤང་བར་བྱའོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་ཤ་ཞིང་ཤ་བ་ནས་
སྤྱོད་པར་བྱའོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་འདུས་བྱས་^{༡༤}་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགེ་བར་སྤྱོད་པའི་དམ་པ་
རྣམས་ནི། ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །རབ་ཏུ་ཡི་རང་ངོ་^{༡༥}་བསམ་པ་རྒྱན་ཏུ་བཏང་ཞིང་བཤགས་པར་
འབྲུལ་སྟེ། མི་དགེ་སྟིག་པའི་ལས་རྣམས་སོ་སོར་བཤགས། དགེ་བ་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲེང་བར་བགྱི།
ཞེས་ཕྱི་རྒྱུད་ལས་^{༡༦}་གསུངས་པས། དེས་ནི་སྤར་བྱས་ཀྱི་སྟིག་སྦྱིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་སྤྱོད་དུ་རུང་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཤོག་གུ་སྦྱུལ་ཅན་ལ་ཡི་གེ་མི་ཐེབས་པ་བཞིན་དུ།
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་དུ་མི་རུང་བས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དག་ཚངས་བཤགས་པའི་ཁྱིད་ལྟ་ལ་སྤྱར་ངོ།^{༡༧}

གཉིས་པ་ཀུན་དང་མཐུན་པའི་སྒོམ་འགོས་རྒྱད་སྒྲུང་⁶³པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟིང་རྩེ་ཆོད་མེད་

ཀྱི་གཞི་བཟུང་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དད་མོས་གྲུས་པས་གཞི་བཟུང་སྟེ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། རང་སྣང་དག་པས་གཞི་བཟུང་སྟེ་མཐུལ་འབུལ་བའོ། །དང་པོ་གོང་ལྟར། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་བསྐྱེད་པའི་བདེར་གཤེགས་སྐྱབས་གནས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲར།^༤ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གི་ཡ་མ་བུ་གཉེན་དུ་མ་གྱུར་བ་གང་ཡང་མེད་པས། འདི་དག་འཁོར་བར་འབྱམས། སྐྱག་བསྐུལ་ལ་སྦྱོང་པ་སྟིང་རེ་རྗེ་སྟིང་པའི་སྟིང་རྗེ་དྲག་པོ་དུང་དུང་བ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་བསྐྱེད། དེས་ན། འདི་དག་གི་དོན་བདག་གིས་བྱེད་ཀྱི་ལ། ད་ལྟ་བདག་ལ་ལུས་པ་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་ལུས་ཀྱི་འདིའི་སྟེང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐོབ་པའོ།^༥ བྱས་ལ། བཟོད་འཁོར་བ་སྟོང་བ་ཙམ་དྲང་བར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྤྱི་ཡོད་པས། དུས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བདག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་བསམ་ལ་ཚིག་བཤད་བྱའོ། །གཞན་དོན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་ལྷ་ཡ་སྤྲར་རོ།^༦

གཉིས་པ་^༧ མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སངས་པའི་ཁྲི་ཉི་ལྷ་པདྨའི་གདན་ལ། རང་གི་རྩ་བའི་བྲམ་ཀུན་བཟང་གཤེན་ལྟའི་ཆ་ལུགས་སུ་བཞུགས་པ། དེའི་མདུན་ཕྱོགས་ན་^༨ ཡི་དམ་ཕྱི་ནང་གི་ལྟ་ཚོགས། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རིག་འཛིན་སེམས་དཔའ་^༩ བརྒྱད་པའི་བྲམ་མ། མཁའ་འགོ་བཀའ་སྦྱོར་^{༡༠} དང་བཅས་པ་སྒྲིན་འཁྲིགས་པ་ལྟར་བཞུགས་པ། རྒྱུ་ཕྱོགས་ན་^{༡༡} ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་མཐའ་དག་ན་བཞུགས་པའི། སྐྱེ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་རྟེན་མཚོག་རྣམས།^{༡༢} རི་བྲག་གཏམ་པ་ལྟར་ཞལ་ལྟག་གོ་བཀྲ་བཅག་གོ་^{༡༣} བཞུགས་པར་བསམ། དེ་ནས་བདག་ལུས་བྱེ་བ་ས་ཡ་བརྒྱ་ལྷག་དུ་མར་གྱུར་ཏེ། དེ་དག་རེ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་མང་པོའི་སྤྱོད་སྤངས་ནས། དད་མོས་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་སྒྲིབ་གསུམ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྲི་ལ་ཏེ། ཅོང་རར་དང་བཅས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་བསམ་ལ་ཚིག་བཤད་བཟོད་དོ། །དད་འདུན་སྐྱབས་འགོའི་ཁྲིད་ལྷ་ཡ་སྤྲར་རོ།^{༡༤}

གསུམ་པ་མཐུལ་འབུལ་བ་ལ།^{༡༥} རྒྱ་རབ་གསེར་དདུལ། འབྲིང་ལིའམ་འཁར་བ། ཐ་མ་ཤིང་དང་ས་ལ། དབྱིབས་^{༡༦} ཆག་ཚད་དང་ལྡན་པར་བཟོ། དེ་ལ་རྒྱན་དང་བཅས་པ་གྲངས་སུ་བཅུག་སྟེ། དང་པོ་བྱི་དུས་རང་གཞན་གྱི་བག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་བར་བསམ་ལ། ལྷོ་ན་མ་ཨ་དཀར་

ཤག་སལེ་སང་རེ་སྒྲུ། ཞེས་ལེགས་པར་བྱེད།^{༡༧} །དེ་ནས་ལག་པ་དང་མ་བུལ་བ་ལ། སྤྱི་རི་ཏི་གར་
 མ་ལ་རྟོ། ཞེས་དབུས་སུ་བཞོད། ཨ་ཡི་རྩི་མི་ལྷོ་སྤྱི་ཤག་སལེ་སང་རེ་སྒྲུ། ཞེས་པས་མདུན་ནས་
 གཡས་སྒྲོར་དུ་བྱོགས་^{༡༨} མཚམས་བརྒྱད་དུ་བཞོད། བྱོད་ལུང་སལེ་ཏ་ལོ་སེང་། ཞེས་དབུས་ཀྱི་བྱོགས་
 བཞེར་བཞོད།^{༡༩} དེ་ལྟར་ཚོམ་བུ་བཅུ་བདུན་འདུས་མིན་འཐོར་མིན་བྱེར་མིན་ཆད་པ་མིན། སྒྲིན་
 ཡོན་བསམ་ལ་མཛེས་ཤིང་འཚམས་པར་བྱེད། །དེ་ནས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ། གོང་ལྟར་སྒྱུ་བས་
 ཡུལ་རྣམས་སྒྲིན་གཏིབས་པའོ། སྐར་ཚོགས་བཀྲ་བ་^{༢༠} ལྟར་བར་སྒྲུང་གང་བར་བསམ་ཞིང་། མཇུལ་
 བྱི་རབ་ནམ་མཁའ་ལ། འབྲིང་སྟོང་གསུམ། ཐ་མ་ཚངས་རྒྱུད་དང་མཉམ་པར་བསྐྱེད།^{༢༡} འོག་གསེར་གྱི་
 ས་གཞི་དྲི་མ་མེད་པ་ལ། རི་རབ་རི་བདུན་གླིང་བཞི་གླིང་ཕྱན་ལྷགས་རི་དང་བཅས་པ། དེའི་ནང་དུ་
 མཚོད་པའི་སྒྲིན་ཚོགས་ལ། བཀྲ་ཤིས་རྣམས་བརྒྱད། རིན་ཆེན་ཞོར་བདུན། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན།
 གཟུགས་སྒྲིན་དེ་རིམ་རྒྱུ། ཡིད་བཞེན་གྱི་ཞོར་བུ། ལྟ་དང་མའི་ལོངས་སྟོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་
 མཚོད་སྒྲིན་གྱིས་ལྷེ་མ་གྱིས་གང་བར་བསམ་ལ།^{༢༢} བདག་ལུས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་^{༢༣} རྒྱུ་མར་གྱུར་ཏེ་
 དེ་དག་རེ་རེས་ཀྱང་སྒྱུ་འགྲུལ་གྱི་སེམས་ཅན་ལྟ་དང་ལྟ་མོར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྱུ་བྲངས། གང་ལ་
 གང་མོས་གྱི་མཚོད་པའི་བྱུང་འདེབས། སོ་སོའི་དམིགས་སུ་ཐིམ་པར་འབྲུལ་བའི་ལས་བྱེད་པར་
 བསམ་ལ། །ཞེན་^{༢༤} ཆགས་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་ལིངས་གྱིས་འབྲུལ་ཞིང་། གནས་ལུགས་ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་^{༢༥} ཉམས་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བར་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ་སྒྲུམ་པའི་འདུན་པ་བྱ་སྟེ། ཚོག་
 བཤད་དབུལ་ཞིང་སྒྲོན་ལམ་གདབ། བསྐྱེད་པའི་དུས་སུ་མ་འཁྲོགས་པར་མཐའ་ནས་གཡོན་སྒྲོར་དུ་
 བསྐྱེད། །རྗེས་སུ་བསྟོན་བྱེད། །ནང་རྒྱུ་གྱི་དུས་སུ་རང་ལུས་གོང་ལྟར་མཇུལ་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་
 བསྐྱོམ། རྣམ་ཤེས་མཚོད་པའི་ལྟ་མོ་གྲངས་མེད་པར་གྱུར་པས།^{༢༦} མཚོད་པ་འབྲུལ་བའི་ལས་བྱེད་
 བར་བསམ་ལ། གོང་ལྟར་དམིགས་ལ་འབྲུལ་ལོ། །མཚོད་སྒྲིན་མཇུལ་གྱི་ཁྱིད་ལྷ་ཡ་སྒྲུར་རོ།

གསུམ་པ་བྱེད་པར་འཕགས་པའི་སྒྲོན་འགོ་གསུམ་གྱིས་རྒྱུད་དག་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 བག་སྒྲིབ་སྟོང་བ་བཞུས་ལུང་གི་འཕྲོ་འདུ་དང་།^{༢༧} བསོད་ནམས་གསོག་^{༢༨} པ་སྒྱུ་ལུས་ཚོགས་འབྲུལ་
 གྱི་རིམ་པ་དང་། བྱིན་རྒྱབས་འཇུག་པ་མོས་གསུམ་གསོལ་འདེབས་གྱི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་མདུན་གྱི་

ནམ་མཁའ་ལ་ཅ་བའི་སྤྲུལ་ཁྲུག་བཟང་གཤེན་ལྟ་འཁྱུང་བའི་ཕྱག་ཁྲིད་ལ། ཡི་དམ་ཕྱི་ནང་ཕྱོགས་
 བཅུ་འེ་སངས་རྒྱལ་རིག་འཛིན་སེམས་དཔའ་འཕེལ།^{༡༤} བཅུད་པའི་སྤྲུལ་ཁྲུག་འགྲོ་བཞུགས་སྐྱོད་དང་
 བཅས་པས་བསྐྱོར་བ། བར་སྒྲུང་གང་བ་ཙམ་དུ་གསོལ་^{༡༥} འདེབས་དབྱིངས་ནས་སྤྱན་དྲངས་ལ་བསྐྱེད་
 པ་རྣམས་ལ་བསྐྱེམ། དེ་ནས་རྩྭ་རིང་བགྲངས་ཞིང་། དེ་ལས་^{༡༦} འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་པ་ནམ་མཁའ་
 ཁྱབ་ཚད་དུ་འཕྲོས་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱང་འཇའ་འོད་^{༡༧} ཀྱི་རྣམ་པར་གྱུར།
 བདག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ལ། ཕྱོགས་མཚམས་སྟེང་འོག་ཀྱན་ནས་འུབ་འུབ་འདུས་པར་བསམ།
 ཕྱི་སྟོན་ཐམས་ཅད་འཇའ་འོད་དུ་ལྷགས་ཏེ། བདག་གི་སྒྲུ་ལུས་ལ་ཕྱོགས་བཅུ་ཀྱན་ནས་འུབ་འུབ་
 འདུས་པར་བསམ། ཡུལ་ཅེས་པས་བདག་ལུས་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པ་རྒྱ་རྗེ་ཆེ་ཆེ་ལ། ནམ་མཁའ་
 ཁྱབ་ཚད་^{༡༨} བདག་ལུས་ཀྱིས་ཁྱབ། རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཀྱང་དེ་བཞིན་^{༡༩} ཁྱབ་སྟེ། བདག་ལུས་
 ཚངས་རྒྱུད་གི་ཞིང་ཁམས་གྲངས་མེད་པར་གྱུར། རིག་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ལས་དེ་དག་གི་ནང་དུ་ཁམས་
 གསུམ་^{༢༠} སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པར་བསྐྱེད། སོ་སོའི་ལས་ཀྱི་སྐྱོད་ཚད་ལ་བསམ་ལ་སྟི་རྟེ་རྟེ་དུང་
 དུང་པ་བསྐྱོམ། དེ་ནས་བསྐྱེད་^{༢༡} པའི་བདེར་གཤེགས་ཀྱི་ཐུགས་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་དཔུང་ཐོག་སྒྲོ་
 དང་བཅས་^{༢༢} པ། སྟོག་འབྱུང་པ་འདྲ་བ་གྲངས་མེད་པར་འཕྲོས་པས། སྐད་ཅིག་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་
 བག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ཐུལ་གྱིས་ཆོག ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་འུར་སྒྲོ་དང་བཅས་པ།^{༢༣} སྐར་མདའ་
 འཕངས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕྲོས་པས། སེམས་ཅན་གྱི་^{༢༤} བག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་
 རྒྱངས་པ་སྟོན་དམར་དུ་སྒྱུར། ཡང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་སྤྱོད་དང་བཅས་པ།^{༢༥} མདའ་འཕངས་པ་ལྟ་བུས་
 སེམས་ཅན་གྱི་བག་སྒྲིབ་རྣམས་ནག་ཅུར་གྱིས་སྒྱུངས།^{༢༦} དེ་ནས་^{༢༧} ཐུགས་ལ་ཨའི་རྣམ་པ་ཐ་
 རགས་བར་སྒྲུང་གང་བར་འཕྲོས་ཏེ། སོ་སོའི་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ཐིམ་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱན་
 བཟང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར། དེ་དག་ལ་འོད་འཕྲོས་ཤིང་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་^{༢༨} ལྟ་འཁྱུང་གཤེས་
 ལས་ཐོ་བྱང་ཆེན་པོར་གྱུར། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཛད་སྟོན་ལྟ་འཁྱུང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྟོད།
 ཐུགས་ཉིད་སྟོན་བྲལ་ཟེའི་དགོངས་པ་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ། གསུང་དབྱངས་དུ་ཉི་ཟུ་ཡི་རང་སྒྲི་
 རི་རི་སྟོགས་པར་བསམ་ལ། སྒྲོ་བ་བཅད་དེ་བརྒྱ་སྟོང་གི་འབུམ་ལ་སོགས་^{༢༩} བསྐྱངས། རྗེས་མི་

དམིགས་པའི་རྒྱས་གདབ་ཅིང་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྐྱོ། འདིས་ནི་ཆོ་རབས་ཀྱི་ལས་སྒྲིབ་ལ་སྡོད་པའི་གྲགས་
མེད་པས་དུས་རྒྱན་དུ་བརྩོན་པར་བྱའོ། ཅི་སྒྲུང་རྒྱུད་གིས་གཏོར་བའམ། བཙོ་ལ་ཉི་མ་ཐོག་པ་ལྟར་
འགོ་བས།^{༡༥} རྒྱན་དུ་བརྩོན་པར་བྱའོ། སྒྲིབ་སྦྱོང་བསྐྱས་ལུང་གི་ཁྲིད་ལྷ་ཡ་སྒྲུར་རོ།^{༡༦}

གཉིས་པ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲ་མ་བདེར་གཤེགས་ཡི་དམ་ལྷ་ཚོགས་རྒྱལ་སྐས་
སེམས་དཔའ་མཁའ་འགོ་བཀའ་སྦྱོང་།^{༡༧} དཔལ་མགོན་ལྷེ་བརྒྱུད་རིགས་དུག་དང་བཅས་པ་བསམ་
གྱིས་མི་བྱལ་བ་བར་སྒྲུང་གང་བ་ཙམ་བསྐྱེད། དེ་ནས་སྒོ་བྱར་དུ་བདག་གི་ཐུགས་ཀྱི་ཐད་དུ།^{༡༨}
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་སྒྲུག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བརྟོན་པའི་ནང་ན་རྒྱུར་རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འོད་གྱི་
ཐིག་ལེར་གསལ་བ་དེ། མེ་སྟག་ཚང་ནས་ཡལ་^{༡༩} བ་ལྟར་ལྟར་གྱིས་ཐོན་མ་ཁད་འོད་དུ་ལམ་གྱིས་ཁྱུ་
བ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་སྒྲི་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། ཕྱག་གཡས་^{༢༠} རལ་གྱི་བསྐྱམས་པ་
ཞིག་ཏུ་བྱུར། རལ་གྱིས་ཡན་ལག་གཟུགས་བཞི་བཅད་ནས་སྦྱེད་པར་བཙུགས། ཐོད་པ་བྲེགས་ཏེ་
དེའི་ཐོག་ཏུ་བཀལ་^{༢༡} བས་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བར་བྱུར། དེའི་ནང་དུ་ཤ་རུས་པགས་ཆེལ་^{༢༢} རྒྱ་རྒྱས་
ནང་ཁོལ། དོན་སྟོན་ཐམས་ཅད་དུམ་བུར་གཏུབས་ནས་སྒྲུགས་པས། ཆེ་ཞིང་མང་བར་^{༢༣} འཕེལ་ཏེ།
ཁྲོ་བོ་དེ་མཆོད་འབུལ་གྱི་ལྷ་མོ་གངས་མེད་དུ་བྱུར།^{༢༤} དུངས་མ་མཆོད་སྒྲིན་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ལྷ་ལ་སྐུལ། ཁུ་བ་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་མཚོར་འཁྲིལ་བས།^{༢༥} དཔལ་མགོན་གཙང་རིགས་བསྐྱང་། ཅིགས་
མ་འདོད་ཡོན་སྒྲ་ཚོགས་སུ་བྱུར་བས། ལྷེ་བརྒྱུད་རིགས་^{༢༦} དུག་ཆེམས་ཏེ། རྒྱལ་བ་^{༢༧} མཉེས་
དམ་ཅན་བསྐྱང་། ལྷ་སྒྲིན་ཞི། འགོ་དུག་ཆེམས་ཏེ། རྒྱུ་ལུས་མཆོད་སྒྲིན་གྱི་ཚོགས་སུ་སོང་བར་
བསམ་ལ་ཚིག་བཤད་གྱིས་དབུལ་ཏེ། འདིས་ནི་ལུས་སེམས་ཀྱི་ལན་ཆགས་རང་སར་འཇལ། སྒྲིབ་
པ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྦྱོང་ཚོགས་གཉིས་བྱང་འཇུག་ཏུ་བསོག་ དངོས་བྱུང་སྟབས་ཅིག་ཏུ་ཁྱུ་བའི་གདམས་
པ་ཡིན་ནོ། ཚོགས་བསོག་མཆོད་སྒྲིན་གྱི་ཁྲིད་ལྷ་ཡ་སྒྲུར་རོ།^{༢༨}

གསུམ་པ་ལ་རང་གི་སྒྲི་གཙུག་ཉི་ལྷ་པལྷའི་གདན་ལ། རང་གི་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་རྫོགས་སྒྲུར་
གསལ་བ། དེའི་སྟེང་ན་ཡར་ལ་རྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་^{༢༩} མཐོ་བཅུགས་སུ་བཞུགས་པ། དེའི་ཕྱི་
རིམ་དུ་ཕྱི་ནང་གི་ལྷ་ཚོགས་ཕྱོགས་བཙུའི་སངས་རྒྱས་རིག་འཛིན་སེམས་དཔའ། མ་སྤང་མཁའ་འགོ་

བཀའ་སློང་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད། དེ་ལ་མོས་གྲུས་ཆེན་པོ་ཅི་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བྱུང་པ། འལ་འལ་སལ་
སོལ་མ་ཡིན་པ།¹⁹⁰ ཞེ་ཐག་པ་ནས་གནད་དུ་བསྐྱུན་པས།¹⁹¹ བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་¹⁹²ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
འོད་འཕྲོས་བདག་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་གཙུག་ཏུ་ཐིམ་པས། བདུད་ཅིང་ཆུ་རྒྱུན་དུ་
ཐུར་ཏེ། ཆོ་རབས་ནས་ད་ལྟའི་བར་བསགས་པའི་བག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་ཕྱིར་ལ་སྦྱངས།
འོད་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་གནས་གསུམ་དུ་ཐིམ་པས། སྒྲིབ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ།
དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས། དེ་དག་གི་མཁའ་པ་མཛད་སྤྱོད་ཉམས་ཏྟགས་¹⁹³ལྟ་དགོངས་
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་ཐོབ་པར་བསམ་ལ། རིག་པ་ལ་རར་བསྐྱེད་ལ་མོས་གྲུས་དུང་དུང་པ་
བྱས་ལ་གསོལ་བ་གདབ། དེ་ལ་བརྩོན་པས་བྱིན་རྒྱབས་འཇུག་ཅིང་བར་ཆད་སེལ། ཡོན་ཏན་ཐོབ་
ཅིང་དངོས་གྲུབ་ཐུང། ཉམས་ཏྟགས་འཕྲེལ་ཞིང་བྲགས་རྗེས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །མོས་གྲུས་གསོལ་
འདེབས་ཀྱི་ཁྲིད་ལྟ་ཡ་སྒྲར་རོ།¹⁹⁴

གཉིས་པ་བོན་སྤྱོད་དགྲ་ཡི་རིམ་པ་ལ། རུན་མོང་སྤྱི་དྲིལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ།
ཉིན་ཞག་སྟག་རེ་ལ་¹⁹⁵ནང་པར་ཐོ་རངས་དུས་སུ། ལུས་གནད་ལེགས་པར་བཅའ་¹⁹⁶སྟེ། མི་ཏྲག་
པ་དྲག་པོ་ཡང་ཡང་¹⁹⁷བསྐྱོམ། དེ་ནས་སྤྲིག་བཤགས་དང་¹⁹⁸སེམས་བསྐྱེད། སྦྱབས་འགྲོ་མཆུ་ལ།
བསྐྱེས་བཞེད། ཆོགས་བསོག་¹⁹⁹གསོལ་འདེབས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆར་ལྷའམ་གསུམ་གསུམ་བྱ།
རྗེས་སུ་དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་འགྲོ་བ་ཀྱུན་གྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྟོ། དེ་ཡང་གོ་
རིམ་བཞིན་དུ་མ་འཛོལ་བར་ཉམས་སུ་སྒྲུང་རོ། །ཉིན་གྲང་དུས་སུ་བྲག་དང་བསྐྱོར་བ་ཁ་འདོན་ལ་
སོགས། གཞན་བྱ་བ་ཅི་རིགས་སུ་བྱེད།²⁰⁰ དེ་དག་གི་དུས་སུ་ལུས་མཚམས་བསྐྱེམ། བག་²⁰¹གཞན་
དང་མི་བསྟེ། ཡིད་ཏིང་འཛིན་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱ། ལར་རང་ལ་རང་གིས་མ་སྐྱེལ་བ་རང་མགོ་རང་
གིས་མ་བསྐྱོར་བ་ཞིག་བྱ་དགོས་ཏེ། སྒྲོན་པའི་བཀའ་འདི་མ་ཡིངས་དང་དུ་ཡོངས། བདེན་པའི་ཆོག་
འདི་མ་བཞེད་བྱུངས་སུ་བཟུང་²⁰²ཞེས་མདོ་དང་། རང་གིས་རང་བསྐྱེས་ཉིང་ཆོམ་རང་ལ་སྤྲིག་
ཅེས་བྱང་དོན་ལས་²⁰³གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་བློད་ཏྲགས་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲོན་འགྲོའི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་འལ་

འོལ་སའ་སྟོབ་བྱས་ལོ་ཙམ་ཞུས་ལོ་ཙམ་མ་ཡིན་པ། སྒོ་གསུམ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྲིལ། ལུས་སེམས་འཇུར་
དམིགས་ལ་^{༡༩} ཉམས་སུ་བྱུངས་པས་ཡོན་ཏན་འབྱུང་སྟེ། ཉི་ཤར་ཁྱུང་བྱེད་འཕུར་བ་དང་། གྱེན་
འཛིག་མེ་ཏོག་གླིང་ལ་བྱིན་པ་དང་། ཁྱུང་བྱེད་སྒྲོ་སྒྲོགས་ཡི་དམ་ཞལ་མཐོང་དང་། རོ་ལྷན་^{༢༠} ཟས་
ཟོས་ངན་སྒྲུགས་ཁྲག་འབུ་བཤལ། ལུང་སྟོན་འབྱུང་ཞིང་ལུས་ཡང་རིག་པ་དྲངས། ཞེས་པ་དེ་དག་
དངོས་སམ་ཉམས་སྒྲུང་མི་ལམ་ལ་འཆར་བ་ནི། རབ་འབྱིང་ཐ་མའི་རྟགས་ཏེ། ཡིད་ཆེས་མ་སྦྱེས་བར་
ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པར་བྱའོ།

དེ་ལྟར་མན་ངག་ཡང་སྙིང་རྫོགས་ཆེན་དགོངས་པའི་བཅུད། ཟབ་བྲིལ་སྟན་རྒྱུད་དོན་གྱི་
གདམས་པ་ལ།^{༢༡} །འཇུག་པ་ལམ་གྱི་སྟོན་འགྲོའི་ལག་ལེན་ནམས། །བརྩོན་སྦྱར་ཉི་བར་བཞོད་
པའི་བསོད་ནམས་ནི། །འགོ་ཁྲུན་དོན་ཕྱིར་གཡུང་རྒྱུང་ས་ལ་བསྟོ། །སྟོན་ལྷན་མཐོང་རྟོགས་གོལ་བ་
ཐོབ་^{༢༢} གྱུར་ཅིག རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཉན་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་དག་ཅིང་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་སྟོན་འགྲོའི་རིམ་
པའོ།^{༢༣} །བཀྲ་ཤིས་དགའོ།

ཟབ་མོ་གནད་གི་གདམས་པ་དངོས་གཞི་བཞུགས་སོ།།

༡༡༡། །ཀུན་རྒྱུ་བཟང་པོ་བྱུང་བ་དཔལ་འགྲོ་བ་འདྲེན། རང་རིག་མངོན་དུ་གྱུར་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །གཉིས་
པ་བར་དུ་རྒྱུད་སླིན་ཞིང་གོལ་བར་བྱེད་པ་དངོས་གཞིའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐོག་མར་སེམས་མ་
ཟིན་པ་ཟིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བར་དུ་དྲན་པ་མི་གནས་པ་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐ་མར་རང་
རིག་མི་གསལ་བ་གསལ་བར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་སློན་མ་ལས། དྲན་པའི་སེམས་ནི་འོད་ལས་
བཟུང་།^༩ ཞེས་དང་། མཐིང་གོག་ལས་འོད་ཀྱིས་འཁོར་ལོའི་དམར་ཁྲིད་ཅིས་གསུངས་པས། དེ་ལ་
གསུམ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་གནད་དང་། ལྟ་སྟངས་ཀྱི་གནད་དང་། བསྐྱེད་བྱའི་གནད་དོ། །དང་པོ་ལ་ལུས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ་ལྟ་ཡིས་སྟོན་ཀྱང་བཅིང་ཞེས་པས། སྤྲད་ཀྱི་རྩ་རྒྱུད་སྟོན་ཕྱིར་སྒྲིལ་དཀྱང་བཅའ། རུས་ཚོགས་
ཁོལ་བུར་སྟོན་ཕྱིར་ཚོགས་པ་བསྐྱེད་། འདུལ་བྱེད་གནས་“སུ་བཟུང་ཕྱིར་མཉམ་བཞག་བཅའ། སྤྲ་
བརྗོད་རྩོལ་བ་གཞུངས་ཕྱིར་མཐོན་པ་བཀུག གཟུང་འཛིན་གཙུན་ལ་བོར་ཕྱིར་ལྟ་སྟངས་གཟེར། དེ་
ཡང་གཡོན་སྟེང་དུ་འདོན་གཡས་ནི་འོག་རྒྱ་མཐོན། སྟོན་ལག་ཡིད་ཅམ་བཀུག་པ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་
གནད་དོ། །དེའི་དུས་སུ་ལྟ་བཞི་ལ་སོགས་ལུས་ཆ་ཆ་ནས་བྲིམས་ཀྱིས་སྒྲིམས་ལ་གཙུན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་མདུན་ཕྱོགས་མི་ཉེ་མི་རིང་བའི་སར། འོད་འཁོར་རིམ་པར་བསྐྱོར་སྟེ། རིག་
པ་མིག་དང་བསྟན་ལ་གྱེན་ཐུར་གཡས་གཡོན་དུ་ལྟ་བཞི་མ་ཡིན་ལ།^༡ མདུང་ཚུགས་སུ་དྲིལ་ལ་འབྲུ་
ཚུགས་སུ་འབྲུགས་པའི་ཚུལ་ལས། ཁབ་མིག་རྒྱ་སྤྲད་པ་འཛུང་བའམ། འབེན་ལ་མདའ་འཕེན་པ་ལྟར།
ལུས་ཀྱི་རྩམ་འབྲུར། ངག་གི་བརྗོད་རྩོལ། སེམས་ཀྱི་སྤྲ་བསམ་ཕྱི་མནོ། །གང་ཡང་མེད་པར་ཉིག་གོ་
བ་ལ། རང་ལུགས་རྩེ་གཅིག་རྒྱ་ཐུར་རེ་བྲིང་རེ་ལས་ལེ་བྲུག་གོ་གཟེར་རོ།།

གསུམ་པ་དེའི་དུས་ཁ་ཆུ་མིག་ཆུ་ཅི་བྱུང་ཡང་རང་བབས་སུ་བཏོང་། ལུས་སེམས་གཙུན་
ཞིང་གནད་ལ་བོར་བར་བྱའོ། །ཐུན་ཚད་ནི་སྤྲ་ཐུན་དང་པོ་ལ་ས་ལེ་འོད་ཉིས་བརྒྱལ། ཕྱི་ལྟོ་ཐུན་ལ་
སུམ་བརྒྱལ་སོགས་སུ་ཐུན་ཐུན་ཐང་དུ་སྤྲར་བར་བྱའོ། །ཡང་སྤྲ་དགོང་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་
བཟང་ངན་ཡོད་མེད། ལྟ་མཁན་སྟོན་མཁན་ཐམས་ཅད་ཁོ་རུ་འདུག་པས། ཁོ་ལ་རྒྱ་རྒྱེན་ངོ་བོ་གཟུགས་
དབྱིབས་ཁ་དོག་མཚན་ཉིད་ངོས་བཟུང་། ཅི་འདྲ་ཞིག་འདུག་ཡང་ཡང་ལྟ་རུ་བཅུག་ལ་དྲི། ཡང་དང་པོ་
བྱུང་ས་བར་དུ་གནས་ས་ཐ་མ་འགོ་ས་ཚོལ་དུ་འདུག་^{༡༠} ཡང་ཕྱི་འབྲུང་བ་ནང་སྤྱུ་ལས། མཐོ་བའི་སྤྱི་

བོན་ས་དམའ་བའི་རྒྱ་མཐིལ་ཡན་ཆད་ལ་འཚོལ་དུ་འཇུག་¹¹ སྒྲིན་ཡོན་གྱི་ཞུ་གཏུག་བྱ། ལེགས་
 བར་སེམས་གྱིས་རྩད་བཅད།¹² དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་ཅི་ཞིག་ལ་འགྲུ་བྱེད་གྱི་དྲན་པ་ནལ་དུ་
 ཐེབས་ནས། རབ་འཛིན་མེད་ཆེན་པོ་རུས་སྤལ་ལའར་གཞོང་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུ།¹³ གང་ལ་ཡང་ཉམ་
 མི་ང་བ། འབྲིང་ལྷགས་སྤྲུག་ཏུ་ཆུ་འདྲེན་པ་ལྟ་བུའི་བྱ་རེ་བྲིང་རེ་བ་ལ་མ་ཡེངས་པ་དང་། ཐ་མ་བྱང་
 བས་རྩི་ལ་འཛིབས་པ་བཞིན་ནམ་འགྲུར་ཅུང་ཟད་དང་བཅས་པ་འབྱུང་སྟེ།¹⁴ ནལ་དུ་ཐེབས་ཤིང་
 ཟིན་ཏུགས་ཆང་པ་དང་། མཚན་མེད་ལ་དབབ་ལ་བསྒོམ་དུ་འཇུག་གོ།¹⁵ །དེ་ཡང་ཟིན་ཏུགས་མ་
 ཆང་ན། རིག་པ་མདུང་ཚུགས་སུ་མཁའ་ལ་གཏད་དེ། རྩི་མི་ལ་སོགས་མ་ཞིང་¹⁶ གི་སྤྲོ་གང་རུང་ལ་
 བྲིད་དོ། །དེས་ཀྱང་¹⁷ དཀའ་ན་ངལ་དུ་བ་གྱི་ལས་བཅོལ་ལ། དུབ་ནས་ངལ་བསོ་བ་དང་བསྐྱན་ལ་
 བྲིད། དམིགས་ཏེན་ཡང་མེ་ལོང་ལྟ་སྒྲུའི་མཛོད་སྤྲུལ་སོགས་སུ་གཏད་དོ། །ལར་མེ་རྒྱུང་ཤས་ཆེ་བ་
 ལ་ཟིན་ཏུགས་སྤྲུ་བར་ཡོང་སྟེ། རྗེས་ནས་གགས་སུ་འགྲོ་¹⁸ །ས་རྩུ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ཟིན་ཏུགས་འབྲི་སྟེ་
 བྲིས་ནས་གོགས་སུ་འགྲོ། །མྱར་བྲིད་མ་ཐོག་ན། བར་ཐབས་ཏེན་འབྲེལ་¹⁹ གྱིས་བྲིད་པ་སྤྲ། དེད་
 པའི་རིགས་ལ་བྱ་ཤོར་བས་གདབ་པར་དཀའོ། །བཅུད་ལྡན་གྱི་དཔོན་གསས་གྱིས་གང་ལ་མི་ཐེབས་
 པ་མི་སྲིད།²⁰ ལར་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་བཅོན་དུ་ཟིན་པས། སེམས་འབྱུང་དྲན་པའི་དམག་མི་ཆམ་ལ་
 ཐེབས། རྟོག་ཚོགས་ལུའུལ་པའི་ཁྱི་རྟོད་ལྟར་²¹ ལ་ཐོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་རྒྱུད་ལས།²² རྒྱལ་པོ་བཅོན་
 དུ་བཟུང་། རྒྱང་ཆམ་ལ་ཐབ། ཉན་མོངས་ཁྱི་རྟོད་ལྟར་ལ་འདོགས་²³ ཞེས་དང་། ལུང་དྲུག་ལས།
 མཚན་མ་དག་ལ་སེམས་གཏད་པས།²⁴ རེ་ཞི་རེ་ཞི་རྩམ་རྟོག་ཞི། རེ་གསལ་རེ་གསལ་ཡེ་ཤེས་གསལ།²⁵
 ཞེས་གསུངས་སོ། །མཚན་མ་སེམས་འཛིན་གྱི་བྲིད་ལྟ་ཡ་སྤྲར་རོ།

གཉིས་པ་དྲན་པ་མི་གནས་པ་གནས་པར་བྱ་བ་ལ། བསྒོམ་པའི་གནས་རང་བཞིན་གྱི་སྤྲན་
 པ་དང་ལྡན་པ། ས་ལུག་བྲག་ལུག་ སྤྱིལ་པོ་ཁང་པ་གང་ཡིན་ཡང་། ཐོག་མཐོ་ཞིང་ཡངས་²⁶ པ་ལ།
 ཞལ་ལ་ལེགས་པར་བྱས་ལ་གསལ་ཁུང་བྱི་རུབ་ལ་ནང་ཡངས་པ། སྒོ་འཁྱོག་རིམ་པ་གསུམ་ཡོད་
 པའི་²⁷ རྟང་དུ། སྤྲང་བའི་གསལ་ཁུང་ཅུང་ཙམ་ཡང་མེད་པར་འདུག་ས་བདེ་བར་བཅའ་སྟེ།²⁸

ཉམས་སུ་སྒྲངས་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། རི་ལྟར་སྒོམ་པ་དང་། དེའི་བསྐྱབ་བྱ།²⁹ རྒྱུད་ལ་འཆར་
 རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་གཟེར་བུ་ལས། བསྐྱམ་པ་གསུམ་གྱི་གཡོང་བའི་ལས་སྤང་། སྒྲོད་པ་གསུམ་གྱིས་
 སྒོ་ནལ་དུ་དབབ།³⁰ ཅས་གསུངས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་བསྐྱམ་ནས་བྱར་མེད་དུ་སྒྲོད་པ།

གསུམ་པ་ལ། འོ་སྒོལ་ནམས་ཀྱིས་ཆོ་རབས་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ། ཡིད་ཀྱིས་བཟང་ངན་གྱི་
 དན་བསམ་ཇི་སྟེད་གཅིག་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་ཅོད་ཀྱིས་བྱས། ལྷག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ལབ་ལ་ཞིག་
 ཏུ་སོང་ནས་འབྱུལ་ཞིང་འཁོར་བས། དེས་ན་དེ་རིང་ནས་སེམས་ཀྱི་ངན་རྟོག་མི་དགེ་བ་གསུམ་དུག་ལྔ་
 ལ་སོགས་དང་། ལུང་མ་བསྟན་སྐར་བྱས་ཟིན།^༤ ད་ཕྱིད་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱི་བསམ་མཐོ་རྟོག་དབྱོང་
 ཐམས་ཅད་བཟང་རྟོག་ཡིན་ཡང་། ལྷ་སྒོལ་ཡིག་འབྱུལ་སྒྲོ་བསྐྱེད་མཆོད་མའི་ཉིང་དེ་འཛིན་^༥ལ་སོགས་

ཀྱང་བཤོལ་ལ། རེས་ཤིག་འདོད་འདོད་རེ་རེ་དོགས་དོགས་དྲུང་དྲུང་^༧གང་ཡང་མེད་པར། ཀྱན་གཞིའི་གྲོང་དུ་དྲན་རིག་བསམ་འདས་སུ་གྲོད་ལ་ངལ་གསོ་^༨རུ་འཇུག དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་རྩའི་ལམ་ལ་རྒྱང་གི་རྟ་ཞོན། ཡིད་ཀྱི་མི་འགྲུས་ནས། མི་རྟོགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛོན་སྒྲེ་བ་ལ་གགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ས་རང་ཐོག་ཏུ་བཅས་བཅོས་བསྒྲེ་ལོག་མེད་པར་ཐོལ་བྱུང་ཐད་ཆོད་གཞི་མེད་ཅ་བཤམ་དུ་ཁྲོལ་ལེར་བཞག་གོ། །འདས་པའི་རྗེས་མི་གཅོད། མ་འོངས་པའི་སྤྱན་མི་བསྟ། ཀྱན་གཞི་བྱུང་གང་ལ་ཆེན་པོའི་གྲོང་དུ་རིག་པ་རྩ་བཤམ་སོ་མ་རང་ས་རང་ཐོག་ཏུ། བཟའ་བཟོ་བསྐྱུལ་བསྐྱོད་མེད་པར་ཡིན་ལུགས་བཞིན་འཛོག་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ། ལས་དང་པོའི་དུས་སུ་བྱན་ཆད་^༩ཆེན་བྱིང་གོད་ལྗིང་པོ་ལ་སོགས་སུ་འགྲོ་ཆུང་ན་ཉམས་རྟོགས་མི་སྒྲེ་བས། སལེ་འོད་འཕྲེང་སྒོར་བརྒྱ་རེ་ནས། ཞག་རེ་ལ་བྱན་ཐང་འབྱུར་བསྐར། བྱན་བར་དུ་སྒྲིང་རྗེ་མོས་གྲུས་དག་^{༡༠}ཏུ་སྒྲོམ། སྒྲོག་གཅོང་སྒོ་རྒྱུད་ལ་སོགས་འབྱུང་བ་ཆ་མི་སྒྲོམ་པའི་ཟས་དང་། གྲིབ་ཟས་དང་། དད་ཟས་མི་བ། ཟས་གོས་ཆ་སྒྲོམ།^{༡༡} མེ་དང་ཉི་མ་ལ་མི་བསྐྱོད། ཕྱི་ནང་གི་འགྲུལ་བཅད་ཡེ་ཤེས་འགྲིབ་པས་གྲུང་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་ངལ་རྩུང་ཅམ་གསོ། བཅུད་ལྟན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སླ་མ་^{༡༢}དང་མ་བཤམ་བ་བྱ། ལེ་ལོ་བཏང་སྒྲོམས་བྱུང་ན་བདག་ལ་ངན་འཆང་བགང་། བརྩོན་འགྲུས་དྲག་པོས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྐྱུལ། འཕེལ་བ་ལ་དགའ་སྒྲོ་དང་འགྲིབ་པ་ལ་ཞུམ་པ་མི་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤངས་པས། དང་པོ་སྒོ་བྱས་ཀྱི་ཞི་གནས་སྒྲེ། བར་དུ་རང་བཞིན་གྱི་ཞི་གནས་འཆར། ཐ་མ་མཐར་བུག་གི་ཞི་གནས་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པར་འབྱུང་སྟེ།^{༡༣} སྒྲིགས་མ་གྲོང་དུ་ཐིམ་ནས་དྲངས་མ་འོད་དུ་གསལ། །སྒོ་ཡི་གཡང་ལུགས་བྱད་ནས་རིག་པ་གཅེར་བུར་འཆར། །རྟོག་པའི་སྤྱིན་ཆོགས་སངས་ནས་ཡེ་ཤེས་སྤྱིབ་གཡོག་མེད་ཅེས་པས།^{༡༤} སྒྲིགས་མ་འབྱུང་བྱེད་རྟོག་ཆོགས་སྒོ་ཡི་དྲན་རིག་ཐམས་ཅད་ཀྱན་གཞི་ལ་ཐིམ་ནས། དྲངས་མ་རང་འབྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་དུ་ཤར་བ་མ་སྒྲོགས་པའི་ཆུ་དྲངས་འདྲ། གཟུང་འཛོན་གཡང་ལུགས་གོས་དང་འདྲ་བ་བྲལ་ནས། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྗེན་པར་ཤར་བ། སྒྲེ་བུ་གོས་དང་བྲལ་བ་འདྲ། བཟང་ངན་དྲན་རྟོག་སྤྱིན་འདྲ་བ་སངས་ནས། ཀྱན་གཞིའི་རང་མདོག་རྟོད་པས། ནམ་མཁའ་དྲངས་པ་འདྲ་བ་རྒྱུད་ལ་འཆར། གཞན་ཡང་ལུགས་སྒྲེ་འོད་བྱེད་པའོ།། ཕྱི་ནང་^{༡༥}ཐམས་ཅད་མ་སྤྱིབ་པར་ས་ལེ་གསལ་བ་དང་། འོག་གི་

འབྲུང་བ་ལྟེ་རྟགས་ནམས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་འཆར་ལ། ཤེས་པ་ལ་མི་རྟོག་པ་གཏོང་། “གིས་མི་ཐོངས་
བའི་ཉིང་པེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྒྲེའོ། །མཚན་མེད་ནི་གནས་ཀྱི་ཁྲིད་ལྷ་ལ་སྒྲུབ་རོ།།

གསུམ་པ་མི་གསལ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གདམས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྱིར་ཉམས་སུ་
སྒྲུབ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་རྒྱ་ཉམས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། གནད་ཀྱི་གདམས་པས་བོགས་འདོན་པའོ། །དང་
པོ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གྲེན་དུ་བསྒྲོད། །ལྷགས་རི་མུན་པའི་མཐའ་ལ་གཏད། །དྲན་པའི་སེམས་ནི་འོད་
ལ་བཟུང་། འགྲུ་བའི་ཡིད་ནི་སྒྲུ་ལ་བཏུལ། །རིག་པའི་རྩ་ལ་ནི་ཟེར་ལ་སྒྲུང་།”^༤ ཞེས་པས། དེ་ལ་
གསུམ་སྟེ། གནད་ལྟེ་སྒྲོ་ནས་གཙུན་པ་དང་། ཐབས་ལམ་རྒྱུན་གྱི་རྩ་ལ་^༥ བ་དང་། རྒྱུད་ལ་བསྟེན་
པའི་འཆར་རྒྱུ་ལོ།།

དང་པོ་ལ་སྒྲོམ་པའི་གནས་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་སྟེ། སྒྲུང་བ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་གསལ་མེ་ཆེན་
པོས་ཀྱང་གསལ་མི་རུས་ལ། མུན་པ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་སྒྲོན་མི་འཕྲ་བས་ཀྱང་གསལ་རུས་ཏེ། ཐབས་
ལམ་གྱི་གནད་“ཤིན་ཏུ་མུར་བས། དེས་ན་མུན་པ་ཆེན་པོ་གསལ་ཁུང་ཅུང་ཙམ་མེད་པ། དབེན་ཞིང་
འགོ་ལ་བའི་གནས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་། མ་འཛོམས་ན་མིག་གྲུ་”^༦ བཀག་སྒྲོ་ཡོ་ལ་རྩལ་ཆད་ཀྱི་ལག་
ཐབས་ཀྱིས་མུན་པ་ཡོང་བར་བྱའོ། །ལུས་གནད་ཤིན་ཏུ་^༧ གཅིས་ཏེ། སྒྲུལ་ལ་རྒྱུ་ལག་ཡོད་ཀྱང་མ་
གཙུས་^༨ བ་མི་གསལ་བ་བཞིན་དུ། དེས་ན་ལུས་བཙུས་^༩ “ཏེ་རྩ་བཞི་རྩ་བཞི་སྒྲིམ། རྒྱུང་པ་གཉིས་ཀྱི་
མཐེ་བོང་བྲང་རར་”^{༡༠} བཀྲག་ལ། གྲུ་མོ་ཁྲགས་སུ་བྱིན་པ་ཁྲིམ་བྱ།^{༡༡} ལག་པའི་^{༡༢} “སྒྲིན་ལག་གཉིས་
མཐེ་བོང་གིས་མཛན། གྲུ་མོ་ཁྲགས་གཉིས་ཤད་ཀྱིས་རྒྱུང་”^{༡༣} ལ་དཔུང་འགོ་གཉིས་རྒྱུམས་བྱ། ལྷེ་ལ་
རྒྱལ་ལ་སྒྲུར་ཏེ་ཁ་གཉེར་བྱ། སྒྲུའི་ཁོ་གཉེར་སྒྲིན་མཚམས་སུ་བསྒྲུ་ལ་སྒྲུ་གཉེར་བྱ། མིག་^{༡༤} “ལྷགས་
མར་སྒྲུར་ལ་ལེབ་བྱ་ཞིང་ན་བ་གཉིས་ཁྲོང་རེ་བྱ། སྒྲུལ་ཆོགས་ཤད་ཀྱིས་”^{༡༥} བསྐྱང་ལ་སྒྲི་འཛིང་བསྐྱེད།
རྒྱུང་ལག་གཡོན་པ་སྟེང་དུ་བཏོན་ལ་གསུས་པ་ཆོགས་པ་ལ་ཅར་གྱིས་འཐེན་ནོ། །ལྷ་སྒྲུངས་རབ་རྒྱ་
གཙོ་སྟེ། རིག་པའི་ལམ་རྩ་ལ་ཡོད་ཀྱང་ལྷ་སྒྲུངས་མ་གཙུན་ན་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་མི་འཆར་བས། དེས་
ན་རིག་པ་སྒྲུ་དགོང་དུས་སུ་^{༡༦} “སྒྲི་གཙུག་ཁྲུ་གང་གི་བར་སྒྲུང་ལ་གཏད་དེ། མདུང་རྩལ་ལའོར་ལོ་
བསྒྲུར་བའི་ལྷ་སྒྲུངས་ལ། རྩོ་བར་”^{༡༧} དགོང་ཕྱོགས་སུ་ཅུང་ཟད་པབ་སྟེ་སྒྲིན་མཚམས་ནས་སོར་བཙུ་
དུག་གི་བར་སྒྲུང་ལ་གཏད་དེ་སེཌ་འགྱིང་བའི་ལྷ་སྒྲུངས། གྲུང་གི་དུས་ལ་སྒྲིན་བྲག་ཐད་སོ་ཙམ་ལ་
གཏད་དེ། གསང་བ་འདུས་པའི་ལྷ་སྒྲུངས། སེམས་གནད་ཤིན་ཏུ་གཙོ་སྟེ། རིག་^{༡༨} པ་མ་གཙུན་ན་

ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་འཆར་མི་རུས་ཏེ། གཞན་ཡང་དེའི་དུས་སུ་སྐྱབས་པས་མ་བྱི་མཐོང་དང་། སློབ་པ་གྱི་
 དྲན་^{༡༡}པས་མ་ཐམས་ཅད་ཐོལ་བྱུང་ཆད་ཆོད་དུ་བཏང་ལ་གཤམ་པ་དང་བསྐྱེད་^{༡༢}དེ། གཞི་མེད་ཙ་བྲལ་
 དུ་ཉིག་གེ་བ་ལ་བཞག་གོ། རྒྱུད་གནད་ཤིན་ཏུ་གཙོ་སྟེ།^{༡༣} རིག་པ་འོད་གསལ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་
 གྱུར། དྲངས་སྟིགས་རྒྱུད་གིས་མ་བྱེད་ན། འོད་ཉགས་འཕྲལ་དུ་མི་འཆར་བས། དེས་ན་དང་པོ་ཐུན་
 ལ་འཛོག་དུས་^{༡༤}རྒྱུད་གི་དུག་ལྷུང་། དེ་ནས་སྟོག་གི་རྒྱུད་རིག་དེའི་ཏེ། སྤྱི་གཙུག་སྤྱིན་བྲག་^{༡༥}ལ་
 སོགས་སུ་གཏད། ཚེ་ལ་བའི་རྒྱུད་ཁ་སྒྲ་གཉིས་ནས་དལ་གྱིས་བྱི་ནང་དུ་རྒྱུར་འཇུགས།^{༡༦} བྱུང་པར་
 དུས་རྒྱུད་རྒྱུ་བ་དང་། བམ་མཁའི་རྒྱུད་རྒྱུ་དུས་ཤིན་ཏུ་^{༡༧}ལྷ་སྒྲངས་ལུས་གནད་གཙུག་ནས་བསྐྱོམ་ན་
 འགྱུར་^{༡༨}བོགས་ཆེ་ལ། ཡང་བྱུང་པར་རྒྱུད་སྒྲ་སྒྲག་གཡོན་ནས་རྒྱུ་བ་དང་སྤྱད་ན་རབ་ཏུ་ཡང་བོགས་
 ཆེ་བས། རྒྱུ་མོ་ཉལ་བའི་སྟབས་དང་། ཉིན་བར་འཕུལ་འཁོར་རྒྱུད་གནད་ལ་སོགས་པས། གཡོན་
 བས་རྒྱུ་བའི་ལག་ཐབས་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་གཡོན་ཕྱོགས་ན་ཡེ་གཤམ་གྱི་ཙ་སྟོ་ཡོད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་^{༡༩}གྱི་
 རྣམ་ཏོག་རྒྱུན་ཆད་པའོ།།

གཉིས་པ་ཐུན་ཆད་གྱུར་དང་པོ་ཐུན་རྒྱུད་ལ་གྲངས་མང་བར་བསྐྱོམ་ཞིང་། ཉིན་རེ་ལ་
 འོག་འགྱུར་གྱིས་བསྐྱེད་སྟེ། ཐ་མ་ཐི་ལྷར་གནས་གནས་སུ་འཛོག་ ཐུན་པའི་ནལ་འབྱོར་ཁོ་ན་ལ་
 གཙོ་བྱ།^{༢༠} ཟས་དང་སྦྱོད་ལམ་གོང་གི་མཉམ་བཞག་དང་མཚུངས་སོ། །ཡེ་གཤམ་འགྲིབ་^{༢༡}པས་
 གྱུར་གཉིས་གྱི་དུས་སུ་ཕྱུང་ཙམ་སྟོན། སྤྱིར་བཙོན་འགྱུས་ལ་རགས་ལས་པས་ལེ་ལོ་དང་བཏང་
 སྟོམས་མེད་པར་ཉམས་སུ་སྤྱང་ངོ་།།

གསུམ་པ་ལ་དེ་ལྷར་ཉམས་སུ་སྤྱངས་པས། རིག་པའི་དྲངས་སྟིགས་བྱེད། རྒྱུད་སེམས་
 གནད་དུ་ཟེན། ཙའི་སྟོ་བྱེད་པས། རྒྱ་རྒྱུན་ཆད་པས་མེ་རྒྱུད་གིས་སྤྱར་བ་ལྷར། རིག་པ་འོད་གསལ་དུ་
 གནས་པའི་རང་གདངས་བྱི་རུ་མི་འཆར་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །གནད་དུག་ལས། གཞི་ཙ་ཏའི་དབུས་
 བ་གནས། ལམ་ཙ་ལ་ལྷུང་། སྟོ་རྒྱུ་ཡི་སྟོན་མ་ལ་ཤར་ཏེ། དུང་ཁང་གྲང་པའི་དཀྱིལ་དབུས་ན། དབུ་
 མ་ལ། ཙང་རི་བྱར་ལང་གི་ཙ་ཞེས་བྱ་བ། ཙ་^{༢༢}གཙིག་ལ་ཙ་མོ་གཉིས་སུ་གྱེས་ནས། ཙ་སྟོ་ཟར་མའི་
 མེ་ཏོག་ཁ་བྱེ་བ་ལྷ་བྱུལ་རིག་པའི་སྟོ་དོད་དེ། ཙ་དེའི་སྤྱབ་^{༢༣}འོད་ལྷ་མ་བྱའི་མདོངས་ལྷ་བྱར་ཤར་ཙམ་
 དང་།^{༢༤} སྟོན་མ་ལས། ཐུན་པ་ཟེར་ལྷན་སྒྲག་རུ་དུ། རྒྱུད་གསལ་འོད་གྱི་གཞལ་ཡས་མཐོང་།^{༢༥}
 ཞེས་གསུངས་པས། འཆར་རྒྱུལ་མང་ཡང་། ལས་དང་པོ་བ་ལ་བྱའི་འཆར་རྒྱུལ་ལ། ལྷ་ཁྱིད་ལས། ས་

རྒྱུ་དབྱ་མར་ཚུད་པས་དུ་བ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ལ་སྒྲིག་སྒྲིག་ལྟ་བུ་དང་། མི་རྒྱུ་ལ་སྒྲིག་བུ་མེ་ཁྲིར་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱུ་གི་རྒྱུ་ལ་ནམ་ལངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ནམ་མཁའི་རྒྱུ་ལ་མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ལམ། ནམ་མཁའ་དྲངས་པ་ལྟ་བུ་དངོས་སམ་ཉམས་སྒྲུང་ལ་འཆར་ཞིང་།^{༡༧} ནང་དུ་ས་རྒྱུ་ཚུད་པས་ཤེས་པ་བརྟེན་པ་ཞིང་སྤོང་ཚུལ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ལས་ལུས་སེམས་བདེ་ཞིང་འཇམ་ལ་མཉེན། མི་ལ་གསལ་ཞིང་ཅུང་ཟད་འཕྱོ། རྒྱུ་ལ་ཅུང་ཟད་མཐོ་ཞིང་རྒྱུ་ལ་ངར་དང་ལྷན། ནམ་མཁའ་ལ་ཡངས་ཞིང་དྲངས་ལ་གསལ་སྒྲིབ་མེད་པར་འབྱུང་། གཞན་ཡང་ཁང་པའི་བྱི་ནང་མ་སྒྲིབ་པར་གསལ་བ་དང་། ལུས་པ་བྱི་ནང་ཤ་ཁྲག་རྩ་རྒྱས་གསལ་བ་དང་། ཉིན་སྒྲུང་དུ་བཤད་པའི་མཐོང་སྒྲུང་རྣམས་ཀྱང་འཆར་བས། དེ་དག་ལ་དགའ་བྱོད་སྒྲོམ་སེམས་དང་། མ་ཤར་བ་ལ་ཞུས་པ་མེད་པར་ཉམས་སུ་སྤང་ངོ་། །ལྷག་མཐོང་འོད་གསལ་གྱི་ཁྲིད་ལྷུ་ཡ་སྤྲར་ངོ་།^{༡༨}

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱང་གསལ་ནམ་མཁའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྒྱུང་བའོ།^{༡༩} །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། གནས་གང་དུ་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་དང་། དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་ཉམས་སུ་སྤང་བ་དང་། ཚུལ་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤང་བ་དང་། ཉམས་སྤང་འོད་གསལ་གྱི་འཆར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་གནས་ནི་ནམ་མཁའ་ཆེན་པོ་མཐོང་བའི་ས། རི་མཐོན་པོའི་ཕྱེདམ། ཐང་ཡང་པའི་དགྱིལ་ལམ། ཐ་མ་ན་ཡང་ཁང་པའི་ཕྱེདམ། གཡམས་འོག་ལ་སོགས་སུ་རང་གི་ལུས་མི་མཐོང་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་ར་དང་། སྤྱིང་དང་མདུན་ཕྱོགས་ཡངས་པ་ལམ། ཁྱད་པར་སྤང་བའི་འོད་ཤར་ནས།^{༢༠} ལུས་དང་མགོ་ལ་ཉི་འོད་མི་འཆར་བའི་ཐབས་ལམ་བྱ་སྟེ། སྒྲིག་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ཁྲིད་ལས། ལྟ་ཐབས་ཁང་པ་བྱེད་སྤྱབས་སམ་ཁམས་བདེ་སར་སྤྲད། ཡང་ན་རི་མཐོན་པོའམ། ནམ་མཁའ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཐོང་བའི་སར་བསྒྲོམ། དགོང་མོ་^{༢༡} ཁ་ཤར་དུ་ལྟ་སྟེ་ཐུན་རི་རིང་ལ་ལྟ་འོ།^{༢༢} །ཞེས་གསུངས་སོ། གཉིས་པ་དུས་ནི་གོང་གི་ཐུན་པའི་ནུལ་འབྱོར་གྱི་རྟགས་རྣམས་ཤར། ཉིང་འཛིན་ལ་བརྟན་པ་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པ་དང་། ནམ་མཁའ་གསལ་བའི་སྤྱོད་ནས་བྱི་དྲོ་ཐུན་པས་མ་^{༢༣} གཡོགས་རྒྱུ་ཆད་ལ་གྱང་ཅུང་ཙམ་པོར་ལ་བསྒྲོམ་སྟེ། ལྟ་ཁྲིད་ལས། སྤྱོད་^{༢༤} ཐུན་དང་སེར་བུ་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་དྲངས་པ་ལ་ལྟ་འོ། དགོང་མོ་ཁ་ཤར་དུ་བལྟ་སྟེ་ཐུན་རི་རིང་ལ་ལྟ་འོ།^{༢༥} །ཞེས་དང་། མཐོང་ཤོག་ལས། སྤྱོད་སྤྱད་བཤུགས་སུ་བལྟ། དགོང་མོ་^{༢༦} དྲི་ཟའི་ཕྱོགས་སུ་བལྟ་^{༢༧} ཞེས་གསུངས་སོ།

གསུམ་པ་རྩུལ་ལ།¹⁰⁹ སྒྲོན་མ་ལས། ཀུན་གསལ་སེམས་གྱི་མེ་ལོང་དེ། ལྷང་གསལ་ནམ་
མཁའི་མཐོངས་སུ་བརྟན།¹¹⁰ ཅེས་གསུངས་པས། གནད་ལྡ་ཡི་སྒྲོན་མ་ཉམས་སུ་བྲངས་པ་ནི།
བཅའ་བའི་ལུས་གནད་གོང་བཞིན་ལ། ལྷ་སྤངས་དབང་པོའི་གནད་ནི། ལྷ་ཁྲིད་ལས། མེད་གོ་འགྱིང་
བའམ་གསང་བ་འདུས་བའི་ལྷ་སྤངས་གྱིས་ལྷོ།¹¹¹ གསུངས་པས། དེ་གཉིས་གང་བྱེད་ཀྱང་ནམ་
མཁའ་གསུམ་སྒྱོར་གྱི་ལག་ལེན་བྱ་སྟེ། བར་ནད་སྟོང་བ་བྱི་སྤྱིད་པའི་ནམ་མཁའ་ཡིན་པས་དེ་ལ་
གཏད། ཚ་སྤྱབས་སྟོང་བ་ནད་དབང་པོའི་ནམ་མཁའ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བཅུན། སེམས་ཉིད་སྟོང་བ་ཡང་
གསང་དོན་ཉགས་གྱི་ནམ་མཁའ་ཡིན་པས་དེ་ལ་རར་བསྐྱེད་དོ། །དེས་ན་བཟུང་བ་རྒྱུད་གི་གནད་ལ།
མཐིང་ཤོག་ལས། གཟུང་འཛིན་བཅུན་ལ་བོར་ལ་རྒྱུད་རིག་གནད་དུ་བཟུང་།¹¹² ཞེས་གསུངས་
པས། དེ་ལ་མི་འཇུག་པ་གསུམ་གྱི་ལག་ལེན་བྱ་སྟེ། སྒོག་རྒྱུད་ཡན་དུ་མི་འཇུག་སྟེ། རིག་པའི་རྟ་ཡིན་
པས་¹¹³ རྒྱུད་རིག་དེ་ལ་ཉེ་བཟུང་། རྩོལ་བས་དགག་ཏུ་མི་འཇུག་སྟེ། དབྱགས་གྱི་ཆ་སྟོམས་¹¹⁴ ལ་དལ་
གྱིས་བྱི་ནས་ནད་དུ་རྒྱུ་དུ་འཇུག་གསང་ལུང་རེངས་སུ་མི་འཇུག་སྟེ། ཁྱད་པར་¹¹⁵ རྒྱུད་གི་རྒྱུད་རྒྱུ་
སུ་རབ་ཏུ་ཡང་གཅུན་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་མི་བྲལ་¹¹⁶ བ་དམ་ཆོག་གི་གནད་ལ། གཟེར་བུའི་རྩ་འགྲུལ་
ལས། མིག་མི་¹¹⁷ བཅུམ་ཡུལ་ལ་ཉ་རེ་བཞག་པས། ཀུན་གཞི་རྟོག་མེད་ངོས་ཟེན་¹¹⁸ གསུངས་པས།
མི་འགྲུལ་བ་གསུམ་གྱི་ལག་ལེན་བྱ་སྟེ། ལུས་མ་འགྲུལ་ན་རྩ་མི་འགྲུལ་བས། བྱ་བྱེད་འགྲུལ་¹¹⁹ འགྲུལ་
མི་བྱ། རྩ་མ་འགྲུལ་ན་མིག་མི་འགྲུལ་བས། བཅའ་བཅུ་བྲག་¹²⁰ བྲིག་མི་བྱ། མིག་མ་འགྲུལ་ན་
སེམས་མི་འགྲུལ་བས། ཟམ་ཟེམ་སྤྱབ་སྤྱིབ་གྲལ་བྲལ་¹²¹ མི་བྱ། ལར་རིག་པའི་གནད་མིག་ལ་
འཆར་བར་གཤམ་པར་བྱའོ། །དེས་ན་སྟོང་བ་སེམས་¹²² གྱི་གནད་ལ་གཟེར་བུ་ལས། བཞག་ཐབས་
གསུམ་གྱིས་སེམས་གྱིས་བཟུང་།¹²³ ཞེས་པས། བཞག་ཐབས་གསུམ་གྱིས་ལག་ལེན་བྱ་སྟེ། བཟོ་མི་
བྱ་སོ་མར་བཞག་¹²⁴ ཅེས་པས། ཆེད་འཛིན་གྱི་དྲན་པ་སྟོང་བ་བྲལ་བའོ། །རང་ལྷགས་ཆེན་པོ་གཞུག་
མར་བཞག་¹²⁵ ཅེས་པས། ཀུན་གཞི་ཡིན་ལྷགས་གྱི་¹²⁶ ཐོག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །བཅོས་སྤྱད་མེད་པར་
རྣལ་མར་བཞག་¹²⁷ ཅེས་པས། བཅས་བཅོས་དང་སྟེ་ལོག་མི་བྱེད་པའོ། །

བཞི་པ་འཆར་རྩུལ་ལ། སྒྲོན་¹²⁸ མ་ལས། ལྷང་བ་འོད་ལྡན་མཐོང་རུམ་དུ། རྩ་འཇུལ་ཟེར་
གྱི་དྲ་བ་མཐོང་། བ་ཐག་ཉག་ཐག་ཟིངས་པ་འདྲ།¹²⁹ ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ལྷང་ཉམས་སུ་བྲངས་ན།
ནད་རིག་པའི་རང་མདངས་རྩ་ལ་ལམ་བྱུང་¹³⁰ ནས་བར་སྣང་ལ་མདོན་དུ་འཆར་ཉེ། གོང་ལྷང་འབྱུང་

བ་ལྗེ་རྒྱུ་ཟེན་ཏྲགས་དང་། གཞན་སྐྱེ་^{༡༩} ལོང་ལོང་བ་དང་། བྱེང་བྱེང་བ་དང་། བྱུག་བྱུག་བ་དང་།
 གློག་ལྟ་བུ་དང་། ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། སྤང་གཤོག་^{༢༠} གསེར་མིག་དུ་བ། སྤྲིག་སྤྲི་རིས་ལྟ་
 བུ་ནམ་མཁའ་མདོག་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ཡང་ཡེ་ཤེས་ལྗེ་རང་མདངས་ལས། འཇའ་ཚོན་ནམ།
 ཟེའོག་གི་སྒྲུལ་བུ་ཁ་བྱེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷ་བ་རིས་དང་། ལྷ་བྱེད། མིག་མང་རིས་དང་། བྱ་གསུམ་རིས་
 དང་། མཚོད་རྟེན་པ་སྤྲེལ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་སྒྲ་ཚོགས་འཆར་བ་དང་། ཤེལ་མདོག་རིག་པའི་
 ཐིག་ལེ་དདུལ་ཆུ་འཐོར་བ་ལྟ་བུ་དང་། འོད་ལྷ་གྱུར་ཁང་གི་ཐིག་ལེ་འོད་ཀྱི་ལུ་བྱུད་ལྷ་ལྷས་བསྐྱོར་བ་
 དང་། ཟེར་དང་^{༢༡} བྱགས་རྗེའི་ཉག་ཐག་དདུལ་དཀར་གྱི་ཉག་ཐག་རྒྱུངས་པའམ། ལྷགས་ཀྱི་ལུ་གྱ་
 རྒྱུད་དམ། གདུགས་ཀྱི་རྩིབས་མ་གཤིབ་^{༢༢} པའམ། སྐྱ་ཤད་བར་སྤང་ལ་གཏོར་བ་འབྲ་བ་ལ་སོགས་
 མཐོང་སྤང་གི་འཆར་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པར་འབྱུང་སྟེ། ཐབས་ལམ་གནད་ཀྱི་གདམས་པས་ཡེ་
 ཤེས་བདེ་རྒྱུད་དབུ་མར་ཅུང་ཟད་འདུས་ཏེ། རྒྱུད་སེམས་ཀྱི་སྒྱོར་བས་རྩ་ཡི་སྒྲོ་རྒྱུད་ཅམ་བྱེ།^{༢༣} ཉམས་
 ལེན་སྟོབ་ཀྱིས་རིག་པའི་དྲངས་སྟྭགས་བག་ཅམ་བྱེད་ནས། བྱི་རུ་ལྷག་མཐོང་འོད་གསལ་གྱིས་སྤང་
 བ་འཆར་བའི་འགོ་ཚུགས་ཤིང་། བར་དུ་ཀ་དག་གི་རིག་པ་གཅེར་བུར་བུད་ནས། ཉམས་རྟོགས་རེ་
 གསལ་དུ་འབྱུང་བའི་དུས་ཡིན་ཏེ། བྱི་ནང་གི་ཡོན་ཏན་འཇུག་པ་གཅིག་ཏུ་ཡར་གྱི་རོ་བཞིན་རྒྱུད་ལ་
 སྦྱིས་པས། དེའི་དུས་སུ་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །སྤང་གསལ་ནམ་མཁའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་གྱི་ཁྲིད་ལུ་ཡ་སྤར་རོ།།

གཉིས་པ་རང་གསལ་སྒྲོན་མའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གནས་གང་དུ་
 ཉམས་སུ་སྤང་བ་དང་། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ཉམས་སུ་སྤང་བ་དང་། ཚུལ་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤང་བ་དང་།
 ཉམས་^{༢༤}སུ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་འཆར་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ལ་གོང་གི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉམས་ལེན་^{༢༥}ལ་གནད་གཅུས་བྱས་ནས། རྟོད་
 ཏྲགས་རྒྱུད་^{༢༦}ལ་འོང་བ་དང་། གནས་རང་བཞིན་གྱི་དབེན་པ་^{༢༧} མཐོང་གསལ་བའི་བྱིས་ལུབས་
 སམ། མཐོང་ཆེན་པོ་ཉི་ཟེར་འཆར་བའམ། དྲག་ཤིང་གད་པ་འམ།^{༢༨} སྤྲིབ་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་སིལ་
 བུ་མེད་པའི་རམ་སྤྲིབས་ཡོད་པའི་ཉི་གྲིབ་འཆམས་སུ་ཉམས་སུ་སྤང་རོ།།

གཉིས་པ་དུས་ནི་སྤྱད་གོང་ཉི་མ་ཤར་མ་ཐག་དང་འགྲིབ་ལ་ཁད་པའི་དུས་སམ། རྒྱུད་སྤྲིན་
 ཀྱིས་མ་སྤྲིབ་པའི་དུས་གང་ཡིན་ལ་ཉམས་སུ་སྤང་རོ། །གསུམ་པ་ཚུལ་ནི་སྒྲོན་^{༢༩}མ་ལས། དན་པ་

སེམས་གྱི་མདུང་མོ་དེ། །སྤང་བ་འོད་གྱི་ཕུབ་ལ་གཏད།^{༡༣} །ཅེས་དང་། སྤྲ་ཆེན་གྱི་གསུངས་ལས།
ལས་དང་སྤལ་ལྷན་སྦྲེས་བུ་ཡིས། །ཉི་མའི་ཟེར་ལ་ལྟུལ་པ་བཅད།^{༡༤} །ཅེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་ལུས་གནད་ལ་འོད་གསལ་གྲོ་བུར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་གནད་ལྡེ་^{༡༥}
སེང་གེ་འགྱིང་སྟབས་སྤང་ཆེན་རྒྱུ་ཐབས་དང་། དག་སྦྱོར་ཅོག་བུ། དང་མོའི་བྱར་འགོས་དང་། ཤེལ་
གྱི་ན་པོ་བྲག་ལ་འཛིག་པའི་རྩལ་ལོ།།

དང་པོ་ནི་བྱི་ཙུག་^{༡༦} བཞེན་བྱས་ལ། ཀླང་པའི་བྲང་ངས་ལ་བཅུགས་ཏེ། །ལྷིད་རྒྱུ་པ་
ལ་བསྐྱར་ལག་པ་གཉིས་ཤད་དེ་རྒྱུངས་ལ་ཤུས་མོའི་བར་དུ་བཏོན་ནས་ལག་མཐིལ་ས་ལ་བཞེན།
སྒྲིབ་པ་བསྐྱར་ལ་ཅོག་^{༡༧} འདུག་བྱ་ཞིང་འོག་རྒྱུང་ཅུང་ཟད་སྟེ། །ལྷག་པ་དགེ་དགེ་བྱ་སྟེ།^{༡༨} ཡོན་
ཏན་^{༡༩} གཡོ་བྱེད་གྱི་རྒྱུང་ལོན་ནས། དཔུ་མ་བྱང་རྩལ་གྱི་རྩ་ཁ་བྱས་^{༢༠} ཏེ། བྱི་རུ་སྤང་བ་འཕྲལ་དུ་
འཆར་ཞིང་། བར་དུ་བོན་སྤྱོད་འདས་གྱི་དགོངས་པ་འཆར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི་ཁ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་ལ། །ལྷིད་བྱུ་མོ་གཉིས་དང་རྒྱུང་པའི་བྲང་བ་^{༢༡} གཉིས་ལ་
བསྐྱར་ཞིང་། ལག་པ་གཉིས་གྱིས་མ་འགལ་བཏེགས་^{༢༢} ལ། ཤུས་མོ་ས་ལ་མ་རེག་ཅམ་བྱའོ། ཡོན་
ཏན་ནི་འགྱུ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུང་ལོན་ནས། ཆགས་ཞེན་གྱི་འདོད་པ་འགག། སྤྲིང་པ་དྲུངས་ནས་འབྱིན་
ཞིང་སྤང་ཆེན་^{༢༣} བཞེན་དུ་སྟོབས་རྒྱས། བྱི་རུ་ཞིང་ཁམས་རྫོགས་པར་འཆར་ཞིང་བར་དུ་ཉམས་
རྟོགས་ལ་^{༢༤} སོགས་སྟེའོ།།

གསུམ་པ་ནི་རྒྱུ་མཐིལ་ས་ལ་གཏད་དེ། ཅོག་ཤུར་འདུག་ལ་ཤུས་མོ་གཉིས་བྱུ་མོ་ལྷགས་སྤྲེལ་
རྒྱུང་པར་བྱས་ལ། ལག་པ་གཉིས་བར་ལྷུ་ལ་བཟུང་ལ། འོག་རྒྱུང་སྟམས་ལྷིད་རྒྱུང་པ་ལ་བསྐྱར། རྒྱེ་
འཛིང་ཅུང་ཅམ་སྤང་རོ། །ཡོན་ཏན་ནི་སྤྲིན་བྱེད་^{༢༥} མའི་དྲོད་འཕེལ་ཞིང་། རྩམ་པར་རྟོག་པ་སྤྲ་
རགས་ཞེ། བྱི་རུ་སྤྲེལ་སྤྲིའི་སྤང་བ་འཆར། བར་དུ་གསལ་སྤང་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུང་ལ་སྟེའོ།།

བཞེན་པ་^{༢༦} བྱི་གཡས་པའི་བྱུ་མོ་ས་ལ་བཅུགས་སྟེ། ཐལ་མོས་འགྲམ་པ་གཡས་བསྐྱོར།
གཡོན་པ་བྱི་^{༢༧} སོར་རྒྱུང་ལ་དུག་མདོ་མཐོན་པ་ལྟར་བྱ། ཀླང་པ་གཉིས་ཅུང་ཟད་སྦྱིད་ཁྱད་^{༢༨} ལྷག་
བྱས་ལ། ཉ་ཤ་གཉིས་བཅིགས་^{༢༩} ལ་ལྟ། ཡོན་ཏན་དཔུ་^{༣༠} མར་རྒྱུད་ནས་རྩུ་འཕྲལ་ཡ་མ་བྱང་
འབྱུང་། མཐོང་སྤང་འཕྲལ་དུ་འཆར་རོ།།

ལྡེ་པ་ནི་ཤུས་བྲང་སྤྲེད་ལ། ཅོག་ཤུར་འདུག་ཅིང་ལག་པ་གཉིས་སྦྱིད་པའི་བྱི་ནས་བར་དུ་

དངས་ཏེ། མཐེབ་འཛུལ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་བ་གཡས་གཡོན་ནས་འཐེན། ཚིག་པ་བསྐང་ཞིང་ལྷིད་རྒྱུ་བ་གཉིས་ལ་བསྐྱར་རོ། །ཡོན་ཏན་ནི་རང་དགའི་གཟུང་འཛིན་འགགས་ནས། གཡོན་ཡེ་ཤེས་རྩ་སྒོ་བྱེད་སྟེ། ཕྱི་རུ་ཏྲོག་ཚིགས་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་ཞིང་། བད་དུ་སྟོང་།^{༡༤}གསལ་འཛིན་མེད་ཀྱི་དགོངས་པ་འཆར་རོ།

གཉིས་པ་ལྷ་སྟངས་ལ། ལུས་^{༡༥}གནད་དང་པོའི་དུས་སུ་སྟེང་བོན་སྐྱའི་ལྷ་སྟངས་ཞེས་པ། སྒྲིབ་མཚམས་ཡར་ལ་ཕྱི་གོ་གཟེར་བའོ། །དེ་བཞིན་གཉིས་པའི་དུས་སུ་བར་རྫོགས་སྐྱའི་ལྷ་སྟངས་བྱ་^{༡༥}སྟེ། ཐད་དུ་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པར་ཕྱི་གོ་གཟེར་བའོ།

གསུམ་པའི་དུས་སུ་འོག་སྐྱལ་སྐྱའི་ལྷ་སྟངས་བྱ་སྟེ། ཡས་ཀྱི་མིག་ལྷགས་པ་བ་ལ། ཐུར་བསེགས་^{༡༥}ལ་བྱ་རེ་གཏད་དོ། །བཞི་པའི་དུས་སུ་གཡས་^{༡༥}ཀྱིས་ལྷ་སྟངས་བྱ་སྟེ། མིག་གཉིས་ཀྱི་གཡས་ཟུར་གྱི་ཟུར་ལྷས་བྱེད་པའོ། །ལྷ་པའི་དུས་སུ་གཡོན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་སྟངས་བྱས་སྟེ། མིག་གཉིས་^{༡༥}གཡོན་ཟུར་གྱིས་ཟུར་ལྷས་བྱེད་པའོ།

གསུམ་པ་གཙུག་པ་སེམས་ཀྱི་གནད་ལ། ལྷ་སྟངས་དེ་དག་གང་བྱེད་ཀྱང་། སྒྲིབ་མ་གསུམ་གྱི་ལག་ལེན་བྱ་སྟེ། ཕྱི་སྤྱི་པའི་སྒྲིབ་མ་གཏོང་ལ་གཞོན་ཏེ།^{༡༦} ཉི་མ་ལ་སོགས་ལ་གཏད་པའོ། །ནང་དབང་པོའི་སྒྲིབ་མ་ཡར་ལ་གཏད་དེ། མིག་^{༡༦}དང་བསྐྱར་པའོ། །གསང་བ་རིག་པའི་སྒྲིབ་མ་གནད་ལ་བོར་ཏེ། བག་ཡངས་ལ་མི་འཛིག་པར་ངར་བསྐྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་དེའི་དུས་སུ་གཅེས་པ་རྒྱུ་^{༡༦}གསུམ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལུས་གནད་ཤིན་ཏུ་གཅེས་ཏེ། ཅུ་དང་རྒྱུང་ཆམ་ལ་ཐེབས་ནས།^{༡༧} ལྷག་མཐོང་གློ་བུར་དུ་སྐྱེ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པས། འལ་འོལ་ས་བ་སོབ་མ་ཡིན་པ།^{༡༨} ལེགས་པར་གནད་དུ་གཙུག་པར་བྱའོ། །ལྷ་སྟངས་ཤིན་ཏུ་^{༡༨}གཅེས་ཏེ་གཤམ་སྐྱེད་མཛོན་དུ་འདོན་ངེས་པས། དེ་ལ་ཚོད་ཡོད་གློ་བཟོ་མི་བྱ། སེམས་གནད་ཤིན་ཏུ་གཅེས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཁོ་ལ་ཐུག་པས་ལེ་ལོ་མི་བྱ་བར། དོན་དུ་ཁོ་རང་ལ་^{༡༩}དྲིལ་བ་གལ་ཆེའོ།

གསུམ་པ་འཆར་རྒྱུ་ལ། བད་དུ་^{༡༩}རིག་པ་འོད་ལྷའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ། ཅུའི་སྐབས་བྱེ་སྟེ། ཕྱི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་^{༡༩}ལེན་ཁ་དང་འཕྲད་པས། འོད་དང་ཟེར་དང་ཐིག་ལེ་^{༡༩}རྒྱུ་པ་དུ་མ་མཛོན་དུ་འཆར་ཏེ། དེ་ཡང་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྷར་ལས། བྱེད་པར་བྱི་ནང་གི་ལེན་ཁ་འཕྲོད་པས། འདིའི་སྐབས་སུ་ཐུར་ཤར་བ་རྒྱུས་ལས་གསལ་ཞིང་དུངས་པ། མཛོས་ཤིང་བཀྲ་ལ་གསལ་བ། གཡོ་

འགྲུལ་རྒྱུད་ཙམ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་^{༡༤}པ་ཡིས། རམ་མཁའ་བར་སྒྲུང་གང་བ་འཆར་བས། དེ་ལ་
 རྟོག་དབྱེད་གྱི་རྩོལ་བ་མི་འཇུག་པར། གོང་ལྟར་རང་འབྱུང་རང་ཤར་རང་གོལ་ཆེན་པོར་ཉམས་སུ་
 སྤངས་ཏེ། ཡོན་ཏན་ནི་རྩ་བའི་ལས། བྱུང་བའམ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྒྲེ^{༡༥}ཞེས་
 དང་། འབྲུམ་ལས། འོད་སལ་སལ་བྱིང་^{༡༦}བྱིང་རབ་རྒྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་^{༡༧}བཟུང་
 ན་ཐར་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར།^{༡༨} ཞེས་སྤངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཉི་མེད་འདི་^{༡༩}གོང་གི་ཉིན་སྒྲུང་
 མཚན་སྒྲུང་གཉིས་པོའི་བོགས་འདོན་ཐབས་ཡིན་པས། གོང་གི་དུས་གང་ཡིན་རྣམས་སུ་སྐབས་
 སྐབས་སུ་དར་ཙམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལས། རྒྱུན་རྒྱུ་བཞེན་ན་ཁམས་དང་དབང་པོ་ལ་གཟུན་པས། དེའི་
 སྤང་དོར་ཤེས་པར་བྱའོ།^{༢༠} །ལར་ཉམས་ལེན་གསུམ་པོ་འདི་གཅིག་གི་སྤྲེང་དུ་གཅིག་གཞན་^{༢༡}པའི་
 རྩོལ་གྱིས། ཐམས་ཅད་བྱུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་སྤངས་ངོ་། །ཁམས་དང་དབང་པོས་མ་བཟོད་ན།
 མཐིང་ཤོག་ལྟར་རྒྱ་རས་དྲངས་པའི་དམར་བྱིད་བྱ་སྟེ། རས་སྟོན་གྱི་ཡོལ་བའི་ནང་ནས། གོང་གི་ལག་
 ཐབས་བྱས་ལ་བལྟའོ། །རང་གསལ་སྟོན་མའི་ཉི་མེད་ལྷ་ཡ་སྤྲེང་ངོ།^{༢༢}

གསུམ་པ་བྱུང་བར་གནད་གྱི་གདམས་པས་བོགས་འདོན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐབས་ལམ་
 གནད་གྱི་བོགས་འདོན་པ་དང་། རྒྱུང་སེམས་གྱི་སྒྲོར་བས་བོགས་འདོན་པ་དང་། མཚན་སྒྲུང་གི་
 གདམས་པས་བོགས་འདོན་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྒྲུང་བ་ལ་འོད་དང་ཟེར་དང་ཐིག་ལེ་ཤར་བ་དག ཁ་
 དོག་དཀར་ཤས་ཆེ་ཞིང་དབྱིབས་ལྷ་གམ་མང་བར་ཤར་ན། རམ་མཁའི་རྒྱུང་ཟེན་པས་སྤྲེང་བོན་སྤྲེང་
 ལྟ་སྤངས་ལ་གཙོར་བྱའོ། །དབྱིབས་ནར་མོ་དང་། ཁ་དོག་དམར་ཤས་ཆེ་བར་ཤར་ན། མེ་རྒྱུང་ཟེན་
 པས་འོག་སྤྲེང་ལྟ་སྤངས་ལ་གཙོར་བྱ། བྱུང་ཞིང་སེར་ཤས་ཆེ་བར་ཤར་ན། ས་རྒྱུང་ཟེན་པས་
 ཐབས་གྱི་རྟ་སྤངས་ལ་གཙོར་བྱའོ། །རྒྱུ་པོ་དང་ལྷང་ཤས་ཆེ་བར་^{༢༣}ཤར་ན། རྒྱུང་གི་རྒྱུང་ཟེན་པས་
 ཤེས་རབ་གྱི་རྟ་སྤངས་ལ་གཙོར་བྱའོ། །བྲུ་གསུམ་དང་མཐིང་ཤས་ཆེ་བར་^{༢༤}ཤར་ན། རྒྱུང་ཟེན་
 པ་ཡིན་པས་^{༢༥}བར་རྫོགས་སྤྲེང་ལྟ་སྤངས་ལ་གཙོར་བྱའོ། །འོད་ཟེར་ཐིག་ལེ་ཐམས་ཅད་ཆ་མཉམ་
 ཞིང་ཁ་དོག་ཁྱད་ལྷ་པོ་ཆང་བ་དང་། དབྱིབས་ཁྱད་ལྷ་པོ་ཆངས་^{༢༦}བར་བྱུང་ན། འབྲུང་བ་ལྷའི་རྒྱུང་
 ཐམས་ཅད་གནད་དུ་འཆུན་པས།^{༢༧} འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་རྟ་སྤངས། མིང་གི་འགྱིང་བའི་རྟ་སྤངས།
 གསང་བ་འདུས་པའི་རྟ་སྤངས་གསུམ་པོ་ཁོ་ནར་གཙོ་བོར་བྱ་སྟེ། དྲི་ཡི་འཆར་རྩལ་དང་བསྐྱུན་པའི་
 ཐབས་ལམ་གནད་གྱི་རྟ་སྤངས་འདི་རྣམས་ནི། ཉིན་སྒྲུང་མཚན་སྒྲུང་^{༢༨}ཐམས་ཅད་གྱི་ཉམས་སུ་

ལེན་ལ་སྤྱིར་འདྲིལ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་རྒྱུ་མཐའ་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕ་རྒྱུ་ཐིག་ལའི་གནས་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་
སྒྱུར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རི་ལྟར་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ཤེ་བྱན་དབུ་མའི་ཕ་སྒྱུ་བས་
ཡར་བྱེན་འདྲེན་གྱི་རྒྱུ་གིས་བྱེ་སྟེ། ཚང་སྒོ་ལ་བྱག་པ་ནི་ཕྱང་འདས་ཀྱི་ལམ་ལ། མར་བྱར་སེལ་གྱིས་
རྒྱུ་གིས་བྱེ་སྟེ་གསང་སྒོར་བྱག་པ་ནི་ལའོར་བའི་ལམ། གཡས་དཀར་ནི་ཚིག་པ་ཁ་ཆེན་ནས་ཡར་དབུ་
མའི་^{༡༩}གཡས་ལ་འདྲིལ་ནས་སྒྲ་བྱག་གཡས་ལ་སྒོ་དོད་པ་ནི། མ་རིག་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩུབ་རྒྱུ་
རྒྱ་བས་སྒྱུན་གྱི་ལམ། གཡོན་དམར་ནི་ཚིག་པ་ནས་དབུ་མའི་གཡོན་^{༢༠}འདྲིམས་ཏེ། སྒྲ་བྱག་གཡོན་
ལ་དོད་པ་ནི། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་^{༢༡}བདེ་རྒྱུ་རྒྱ་བས་ཡོན་ཏན་གྱི་ལམ། དེ་དག་ལ་རྩའི་ཡན་ལག་ཉིང་
ལག་ཞལ་ག་ ལོ་མ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་གྲུས་ནས་ལུས་སེམས་ཀྱི་བརྟེན་བྱེད་ཀྱང་། བསྐྱུས་ན་གསུམ་དུ་
འདུས་སོ། །རྒྱུ་ལ་མང་ཡང་བསྐྱུས་ན། གཡས་ནས་རྒྱ་བ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩུབ་རྒྱུ་དང་། གཡོན་ནས་རྒྱ་བ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་བདེ་རྒྱུ་དང་། དབུ་མར་རྒྱ་བ་རིག་པའི་རང་རྒྱུ་གསུམ། དེ་ཡང་^{༢༢}ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདེ་རྒྱུ་ནང་དུ་
འཛིན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩུབ་རྒྱུ་ཕྱིར་ལ་འདོན། རིག་པའི་རང་རྒྱུ་གནད་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཐིག་
ལེ་མང་ཡང་དུངས་མ་རིག་པའི་ཐིག་ལ། སྒྲིགས་མ་ལུས་བྱངས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། དེ་ཡང་
སྒྲིགས་མའི་ཐིག་ལེ་ལ་བརྟེན་ནས། དུངས་མའི་ཐིག་ལེ་^{༢༣}གནད་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི་རྩའི་རྒྱལ་པོ་དབུ་མར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཅིང་དུངས་མ་རིག་པའི་ཐིག་
ལེ་གནད་དུ་ཟེན་ན། ཕྱི་རུ་འོད་གསལ་གྱི་མཐོང་སྣང་། བྱང་དུ་ཉམས་ཏྟོགས་ཀྱི་རྩལ་ཐམས་ཅད་དེ་
ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རིག་ལམ་རྩལ་སྒྱུངས་^{༢༤}པས་ལམ་ལ་གོ་ལ་ས་མེད་^{༢༥}ཅེས་དང་། སྒྱུན་མ་
ལས། ཀུན་གཞི་དང་རིག་པ་གདོད་ནས་གནས་པའི་སྒྲིང་པོ་དེ། གནས་ཅི་ཏའི་དཀྱིལ་ན་ནས། ལམ་
རྩལ་རང་བྱུང་དུ་ཤར་བ་ཡིན་པས།^{༢༦} ཞེས་དང་། ཀུན་གཞི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་སྤྱི་སྒྲིགས་སུ་བྱབ་
ཀྱང་། ལྷུལ་པའི་སྒྲིན་^{༢༧}གྱིས་སྒྲིབས་ཏེ་གསལ་བ་མེད། དབུ་མའི་ལམ་ལ་སྒྲིན་མེད་ནམ་མཁའ་
བཞིན། །ཡེ་ཤེས་ཟང་ཐལ་ཆེན་པོར་གནས་པ་ཡིན།^{༢༨} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པས་སྒྱུར་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཇམ་རྒྱུ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། རྩུབ་རྒྱུ་ལ་གཟུན་པ་
དང་། རང་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།^{༢༩} ལུས་གནད་དང་། ཡིད་གནད་དང་།
རྒྱུ་གནད་དོ། །དང་པོ་ལ་དུས་ནི་སྤྱད་གོང་སྤྱོད་ཐོ་རངས་ཡིན་ཏེ། ཉི་མའི་གྲང་དང་ནམ་གྱི་གྲང་། བྱིང་

འཐིབས་དུས་སུ་བསྐྱེད་རྒྱུ་མིན།^{༡༤} །ཞེས་སྒྲ་ཆེན་གྱིས་གསུངས་སོ། །གནས་ནི་མུན་ཁང་^{༡༥}་རིག་པ་
བརྟེན་ཞིང་བོགས་ཆེ། །ཁམས་ལ་མི་གཟན། རྩལ་ནི་གཟེར་བུ་ལས། །ལུས་ཀྱི་གནད་སྐུམ་^{༡༦}་ཞེས་
པས། དུག་རྒྱ་ལྡན་གོང་ལྟར་བཅའ་སྟེ། །བྲིམས་ཀྱིས་སྒྲིམས་^{༡༧}་ཤིང་གཙུག་ལ་བོར་ཏེ། །གནད་དུ་
འགོ་བར་བྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་^{༡༨}་ཁང་པའི་ནང་དུ། རྩ་གཡས་དཀར་གཡོན་དམར་དབུས་མཐིང་གསུམ་གསང་
གནས་སུ་གཡས་གཡོན་གཉིས་དབུས་མཐིང་ལ་ཟུག་ཅིང་སྒྲུབས་གཅིག་པ། སྤྱི་གཙུག་ཏུ་དབུས་མཐིང་
སྤྱག་སྒྲུབ་གཅད་པ་ལྟར་ལ། གཡས་གཡོན་གཉིས་མདུད་པ་ཞགས་པ་འབྲིལ་བ་འདྲ་བ་རེ་བྱས་ནས།
སྒྲོ་སྒྲུབ་ལུག་གཡས་གཡོན་ལ་གཟུག་པའོ། །དེ་ལ་འཁོར་ལོ་བུ་གེལ་^{༡༩}་གསུམ་སྟེང་འོག་བར་གསུམ་དུ་
བསྐྱེད་ཅིང་། རེ་རེ་ཡང་^{༢༠}་རྩ་འདབ་བཞི་བཞིར་གྱེས་ཏེ། དེ་དག་གི་མཐའི་རྩ་ལས། སྟེང་འོག་བར་
གསུམ་གྱི་རྩ་ཐུག་^{༢༡}་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟེང་^{༢༢}་གྱེས་པ་ནི། ཤིང་གི་བ་ཐག་གི་རྩལ་ཏེ། རང་ལུས་རྩའི་
དྲུབ་བར་བསྐྱེད་དོ།།

གསུམ་པ་རྒྱུང་ལ་གཟེར་བུ་ལས། རྒྱུང་གི་རྟ་བུར་^{༢༣}་ཞེས་པ། སྤྱི་བྱ་རྒྱུང་མི་རྒྱ་བའི་
ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུང་བུར་སྟེ། རྒྱ་མོ་དར་འཐག་གི་འབྲུལ་འཁོར་བཅའ་ལ།^{༢༤} རྒྱུང་ལུས་ཀྱིས་གཏང་།
ལན་ཁ་ཡང་^{༢༥}་བྱས་པས་ཆ་སྒྲུམ་སྟོམས། དེ་ལྟར་^{༢༦}་ཆ་མཉམ་དུ་ལན་དགུ་སྒྲུབ་ཅིང་། དེ་ནས་
མཐིང་ཤོག་ལྟར། རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་རྒྱུང་བྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ། རྗེས་སུ་དན་པའི་ཡིག་འབྲུག་སུམ་གྱི་
དམར་ཁྲིད་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་གཡོན་ནས་ཨྲྀ་གཡས་ནས་ཨམ་དབུས་ནས་ཨྲྀ་གི་སྒྲོ་བསྐྱེད་དང་བསྐྱེན་ལ་
བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་གནས་པ་ཨྲྀ་འཇུག་པ་ཨྲྀ་གཏོང་བ་ཨམ་བསམ་ཞིང་། སྒོག་གི་རང་རྒྱུང་ལས་རྩལ་བའི་
རྒྱུང་ཆེད་དུ་མི་བུར་། དེས་ནི་རྩ་ལམ་འབྲོངས་ཞིང་རྩ་སྒྲོ་བྱེད་རྩ་མདུད་གོལ་ཅིང་རྩ་སྒྲུབ་སེལ་བའི་
དགོས་པ་ཡོད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དང་། ཉམས་སྦྱོང་འཆར་རྩལ་ལོ། །དང་བོ་ལ་རྩ་
དང་ལུས་གནད་གོང་ལྟར་ལ། རྩ་གསུམ་གྱི་སུམ་མདོར་ཡི་ལྷང་ཁུ་དེའི་སོར་བཞིའི་སྟེང་དུ་རྩ་དམར་
ནང་། སྟིང་ཁའི་ཐད་དུ་རང་རིག་ཨམ་ཡི་རང་བཞིན། འོད་ལྡེའི་བག་རྒྱས་བྲིལ་བ། བྲིལ་ཆར་^{༢༧}་ག་རྒྱུང་
གི་སྒྲོ་ང་ཙམ། གསལ་འཆོར་བཀྲག་མདངས་ཆས་པ་བསྐྱེད། རྒྱུང་རོ་འབྲུད། དེ་ནས་རྒྱུང་བུར་གཡས་
གཡོན་རྩ་ནས་ཞུགས་ཡང་^{༢༨}་བསྐྱུལ་ནས། ཡེ་གེས་ཀྱི་སྒོག་རྒྱུང་ལངས་ཏེ། རྩ་བུད་^{༢༩}་པས་མེ་ཟངས་

ཁབ་ཅམ་ཞིག་ནར་གྱིས་འཆར།^{༡༠} མེད་རིག་བྱ་ཆ་བ་དང། རྒྱུད་གིས་ལུལ་^{༡༡}བའི་རྣམ་པ་གཉིས་
འཛོམས་པས། དབུ་མའི་ཁ་བྱམ་པ་རང་དབང་མེད་པར་ཉར་གྱིས་བྱེ་སྟེ། མེ་ལྷེས་ཐིག་ལེ་རེ་མཐོ་རེ་
མཐོ་ལ་ཆངས་སྒྲོར་ལུལ་ཏེ། དེ་ཡི་གོ་རྟོ་མགོ་བྱར་བསྟན་^{༡༢}ཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། དེ་ལ་མེ་ལྷེ་ཕོག་པས།
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཆོལ་ཆེན་ལུ་བ་ལྷར་འཐིགས་པས། བྲགས་ཀ་^{༡༣}མན་ཆད་ཀྱི་ཚ་བྲན་དང་བཅས་
པ་ཐམས་ཅད་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེས་མེར་གྱིས་གང་པར་བསྒོམ། དེ་ནས་རྒྱུད་རྒྱུབས་པའི་དུས་སུ་སྐྱ་
བྲག་ནས།^{༡༤} རྒྱུ་དཀར་དམར་གཉིས་ལྷགས་ཏེ། གསང་གནས་སུ་བཤམ་^{༡༥}འབྲེལ་དུ་གྱུར་བའི་
སྒྲོབས་ཀྱིས། དབུ་མ་^{༡༦}སྒྲོང་གསལ་དུ་གནས་པ་ལ། ཐིག་ལེ་ཐམས་ཅད་ལུ་བ་ལུ་བ་འདུས་པར་
བསམ་ལ། རྒྱུ་རིང་ལེན་དགུ་བརྗོད། དེ་ནས་ལག་མགོ་ས་ལ་བཅུགས་ཏེ། སྒྲོབས་ཀྱི་རྒྱུ་^{༡༧}དགུས་
དབུ་མ་ནས་སྒྱི་གཙུག་ཏུ་བསྐྱལ་ལ། མགོ་འགྱུར་སྒྲོང་སྒྱུག་ལྟ་སྒྲོང་དགུ་དང་བཅས་པས། སྒྱི་བོ་བདེ་
ཆེན་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནས་ཚ་བྲན་^{༡༨}ཐམས་ཅད་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་གམ་པར་བསམ་ལ། ལུས་
གནད་ལེགས་པར་བཅའ་སྟེ། འཁོར་ལོ་བསྐྱུར་བའི་ལྷ་སྐྱངས་སམ། སང་གོ་འགྱུར་བའི་ལྷ་སྐྱངས་
བཅས་^{༡༩}ལ་རིག་པ་བཅད་དོ། །འདིའི་སྐྱབས་སུ་རྒྱུད་^{༢༠}ཁ་སྐྱོར་ལ། འཕྲི་ཞིང་སྐྱན་^{༢༡}དང་རྟ་
བཟུང་བ་རྒྱུད་གི་གནད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་དེ་ལྷར་རྒྱུད་སྐྱོར་བསྐྱོར་རེ་ལ་འོད་གསལ་དམིགས་པ་བསྐྱོར་རེ་བསྐྱོམ། དེ་ལྷར་
བསྐྱོམ་པས། བྱི་རུ་མཐོང་^{༢༢}སྐྱང་གི་འཆར་ཚུལ་གོང་བཞིན་ལ། དེ་དག་ལས་^{༢༣}ཀྱུང་རགས་པ་
རྒྱས་པ་མང་བ་ལྷར་གྱུར་ཏེ། བམ་མཁའ་བར་སྐྱང་ལུལ་ཐམས་ཅད་གང་བ། བཀྲག་མདངས་གཟུགས་
དབྱིབས་སྒྱེ་མཆེད་བྱང་ཟད་དོད་པ། མཛེས་སྒྱུག་བཀྲ་གསལ་འོད་ཟེར་ཐིག་ལེ་གཟུགས་བརྟན་ཉག་
ཐག་རྣམས་སུ་ལྷག་གིས་འཆར་ལ། བར་དུ་ཚ་ཡི་ཉམས་ལ། ཚ་མདོ་ཆེ་སར་ན་བ་སྐྱམ་བྱེད་པ་དང་།
འགུལ་བ་དང་འབྲུག་པ་ཆོགས་རུས་ན་བ་ལ་^{༢༤}སོགས་འོང་སྟེ། རྒྱུད་གི་ཉམས་ལ་ཤེས་པ་ཡང་བ་
ཟིང་^{༢༥}བ་ཕྱོད་ཕྱོད་པར་རང་དང་བཅས་པ་འབྱུང་ལ། ཐིག་ལེའི་ཉམས་ལ་ལུས་བདེ་བ་མཉེན་པ། ཟ་
ཞིང་རིག་ན་གཡའ་བ་ཐིག་ལེ་དབབ་འབེབ། རྒྱུད་འདྲེན་གཏོར་བ་ཐམས་ཅད་བྱི་ནས་ཤེས་པ་
འབྱུང་། སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལ་དབུ་མའི་ཚ་ཁ་བྱང་ཟད་བྱེ་ཞིང་། རྒྱུད་སེམས་གནད་དུ་མཆུན། ཐིག་
ལེ་སྟོད་དུ་འདྲོངས་པས་གསལ་སྐྱང་བག་རེ། རོས་བཟུང་མེད་པར་ལྷལ་གྱི་འཆར་ཞིང་། བྱི་ནང་གི་
དངོས་པོས་^{༢༦}སྒྱིབ་གཡོགས་བྱར་མི་རྣམས་པ་དང་། རིག་པ་བདེ་སྒྲོང་འཛིན་མེད་ཀྱི་ངང་ལ་ཡེངས་པ་

མེད་པར་གནས་པ་དང་། བཟང་བན་དྲན་རྟོག་ཐམས་ཅད་རང་འབྱུང་རང་བྱུགས་གྱིས་^{༡༩༧} ཐད་ཐད་
 ཆོད་པ་དང་། རྩོལ་བྲལ་ལྷག་པ་ལ་མ་ཡེངས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གཏད་བྱུང་པ་འབྱུང་སྟེ། དགའ་བདེ་སྟོང་
 གསལ་ཞེན་མེད་འབྱུང་།^{༡༩༨} ཞེས་ཨ་གསལ་དང་། རིག་ལམ་རྩལ་སྦྱངས་པས་ལམ་ལ་གོལ་ས་
 མེད།^{༡༩༩} ཅེས་གཟེར་བྱ་ལས་གསུངས་སོ། རྒྱུད་སེམས་བོགས་འདོན་གྱི་ཁྱིད་ཨུ་ཡ་སྤྲུང་རོ།^{༢༠༠}

གསུམ་པ་མཆོན་སྤང་གི་གདམས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འོད་གསལ་གཉིད་དང་བསྐྱེད་བ་དང་།
 དེའི་སྒྲོན་ཡོན་འཆར་ཚུལ་དང་། གནད་བཟུང་ཨར་ལ་གཏད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྒྲན་རྒྱུད་ཆེན་མོ་ལས་
 རྒྱེ་ལམ་^{༢༠༡} བར་དོ་ལ་བག་ཆགས་གྱི་མཆོམས་སྤྲུང་བ། རྩལ་བོའི་གཞུང་ལྷ་བྱའི་གདམས་དག་^{༢༠༢}
 ཅེས་གསུངས་པས། དེའི་ལག་ལེན་ལ་སྤྲུལ་མཐོ་ཞིང་སྒྲན་བདེ་བའི་^{༢༠༣} སྤྲུང་དུ། སང་གའི་ཉལ་
 ཐབས་^{༢༠༤} བྱ་སྟེ་གཞོགས་གཡས་འོག་ཏུ་བཅུག་མཐེབ་མཛུབ་གྲུང་སྤོན་རྣམས་གྱིས་བྱ་ག་བཀག་པས།
 གཡས་ཉེན་མོངས་གྱི་རྩ་སྒྲོ་རྒྱུད་སྒྲོ་ལེགས་པའོ། །དེ་ནས་གདན་སང་^{༢༠༥} གྲུང་ཁྱུང་དང་ཉི་ཟླ་བསྐྱར་
 བསམ། ཉན་རྒྱུད་དལ་བ་གསུམ་གྱིས་དུག་ལྷུང་ལ།^{༢༠༦} རིག་པ་དབྱུང་མའི་ནང་། ཨ་གྲོ་ལའོར་ལོའི་ལྷོ་
 བར་འོད་གྱི་གྲུ་གྲུ་མ་བྱའི་སྒྲོང་^{༢༠༧} ལྷར་དུ་གསལ་བ་ལ། སྤྲུང་བསམ་བྱི་མཐོ་འོད་རྟོག་ཆོགས་མ་འཕྲོས་
 པར་བྱས་ཏེ། མིག་ཟེམ་བྱ། དེ་ལ་མ་ཡེངས་པར་ཉལ་བས། རབ་ལ་རྒྱེ་ལམ་གྱི་ཁྲུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་
 འོད་གསལ་དུ་འཆར་ཏེ། དེ་ཡང་གཉིད་དུ་^{༢༠༨} མོང་བ་ལ། དྲན་པའི་ཕྱིས་ནི་ཟེན་པ། དག་སྦྱོར་དང་
 མ་བྲལ་བ། འོད་གསལ་གྱི་མཐོང་སྤང་མ་འགག་པ། དེ་ལ་གཉིད་འབྲུག་ན་འབྲུག་པའི་འོད་གསལ།
 སྤྲུང་སྤྲུང་པའི་འོད་གསལ་དུ་འཆར་ལ། འབྲིང་རྒྱེ་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་དུས་སུ་དག་
 སྦྱོར་དྲན་པར་བྱས་ནས། གོང་གི་ཉམས་ལེན་རྣམས་^{༢༠༩} བསྒྲོམ་པས། རྒྱེ་ལམ་གྱི་^{༢༡༠} ཤེས་པ་ཐམས་
 ཅད་རྒྱུན་ཆད་དེ། ཐམས་ལ་དུ་སྒྲོད་ཅིག་ཀྱང་མི་ལུས་པ། ཉེན་བས་ཀྱང་མཆོན་དག་སྦྱོར་འཕེལ་བ་
 བྱུང་།^{༢༡༡} ཉེན་བས་མཆོན་འཇུག་བོགས་ཆེ་བས། དེ་དུས་ཀྱང་དྲན་པའི་ཐག་པ་མི་བཅད་པར།
 བརྩོན་འགྲུས་གྱིས་ཉམས་སུ་^{༢༡༢} ལེན་པ་གལ་ཆེའོ། །ཐ་མ་རྒྱེ་ལམ་རང་ཁའི་སྐབས་སུ་རྒྱེ་ལམ་ངོ་
 ཤེས་ཤིང་ཉམས་ལེན་དྲན་པ་ཅམ་འབྱུང་སྟེ། སྦྱངས་པས་ངེ་རྒྱས་ལ་སོང་ནས། ཐམས་ལེགས་པར་
 ངོས་ཟེན་པ་འབྱུང་། དེ་^{༢༡༣} དུས་གོང་ལྟར་འབད།

གཉིས་པ་ལ་སྦྱིར་རྒྱེ་ལམ་མི་ཟེན་པའི་རྒྱུན། རྒྱུད་ལ་མོས་གྲུས་མེད་པ་དང་། གདམས་དག་
 ལ་ངས་ཤེས་མ་སྦྱོས་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་གྱི་ཉེར་ལེན་མི་ལུས་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུད་བཀུགས་

པ་དང་བཞི་ནི་སེམས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡིན་པས་སྤངས། འབྲུང་བ་ཆ་མི་སྒྲིམས་པའི་ཟས་ཟོས་པ་དང་། ངལ་
 དུབ་ཀྱི་ལས་བྱས་པ་དང་། མོ་མོའི་འདོད་མེད་སྤྱད་པ་དང་། འབྲུང་བའི་སྒྲིབས་རྒྱུད་པ་དང་བཞི་ནི།
 ལུས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡིན་པས་སྤངས། དང་པོའི་^{༡༤}སྐབས་སུ་ཅུང་ཟད་མི་ཟེན་པ་གས་ཆེ་བའི་སྐབས་སུ་
 གཉིད་དུ་འགོ་ལ་ཁད་པ་དང་། སད་མ་ཐག་གི་དུས་ལུས་གནད་དང་སྤར་གྱི་དམིགས་པ་དེ་ལ་
 གཟུན་ཞིང་། རྟོག་ཚོགས་གཞན་དུ་མ་འཕྲོས་^{༡༥}པར་བྱས་ལ་ཉལ། སྤ་དགོང་ཉིན་མོ་ལ་སོགས་ཀྱི་
 དུས་སུ་^{༡༦}ད་ལྟར་གྱི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་ཡང་མི་ལམ་དུ་སྤང་། ཡིན་ཡང་མི་ལམ་ཡིན། ཡོད་
 གུང་འདིའི་བག་ཆགས་^{༡༧}མ་ཡིན་པ་མི་ལམ་ལ་ཡང་མེད་སྟུང་མོ། །བར་དུ་མི་ལམ་དན་འཛིན་ཅན་
 དང་། མ་ཟེན་པ་བྱེད་མར་འཆར་བའི་སྐབས་སུ། དེ་གང་ཟེན་པ་དེ་ལ་ཉམས་ལེན་དན་པར་བྱ་ཞིང་།
 བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་གོམས་པར་བྱེད་པ་གལ་ཆེ། ཐ་མ་གཉིད་དང་འོད་གསལ་འདྲེས་པའི་དུས་སུ། མི་
 མ་ཡིན་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་ཉམས་སོད་འབྲུང་བས་མཐོང་སྤང་དང་འཆར་ཚུལ་ཅི་བྱུང་ཡང་། རང་སྤང་སྒྲུ་
 མ་ལྟ་བུར་གོམས་པར་བྱ་ཞིང་། དགའ་བོ་རྩོམ་སེམས་མི་བྱའོ། །མཐར་མི་ལམ་གྲོང་དུ་གྱུར་ཏེ། ཤེས་
 པ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་དང་། འགྲུ་བྱེད་ཀྱི་དན་པ་གར་ཁྲིད་དུ་འགོ་སྟེ། གནས་མཐོ་དམན་བཟང་ངན་
 ཐམས་ཅད་དུ་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་བྱིན། འདི་ལྟར་གྱི་སྤང་བ་གང་བསྒྱུར་དུ་འགྱུར་ཏེ་རང་སྤང་དག་
 བས་སྒྱུར་ཡང་བསྒྱུར་དུ་བརྟུབ་ཅིང་། བསྒྱུར་བ་བཞིན་དུ་སྤང་བ་ལ་འཆར་རོ། །བར་དོའི་འབྲུལ་སྤང་
 འདི་ཉིད་རྒྱན་ཆོད་དེ།^{༡༨}སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཤ་ལོག་སྤྱ་ལོག་དུ་འགོ་བས་སྒྲེ་འཆིའི་བར་དོ་ལ་མི་
 འཛིགས། དེའི་དུས་སུ་གཞན་ཡང་སྤང་བ་སྤྲོ་ཚོགས་ལ། མི་ལམ་གྱི་རང་ནས་^{༡༩}ཅུལ་སྤྱོད་ལམ་དུ་
 འཁྱེར། ཐོག་འགའ་དུ་སྟོང་།^{༢༠}ཡམ་རྒྱལ་བསྐྱེ། རྒྱ་ཡན་དུ་སྤྱད། ལར་མི་ལམ་གྱི་རིག་པ་བག་
 ཆགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་སྤྱོད་བས། དེ་དུས་ཀྱི་དགེ་སྤྱོད་ཅི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ད་ལྟར་^{༢༡}བས་དགྲུ་འགྱུར་གྱིས་
 བོགས་ཆེ་བ་ལགས་སོ། །གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མ་ཟེན་ན། གོང་བཞིན་^{༢༢}བདེ་བར་ཉལ་ཏེ།
 དམིགས་པ་གཟུང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཕར་ཕྱ་ཅུང་ཙམ་བསྐྱམས་ཞིང་། ད་ལྟའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་བ་
 འགག་ནས་ཟེ་ཆེལ་^{༢༣}གྱིས་སོང་པ་དང་། མི་ཟེན་པའི་ཉིན་ཡོད་པས་རིག་པ་རབ་དུ་གཟུག། ཕ་ཅུང་
 ཙམ་སྟོང་། ཡང་སད་མ་ཐོག་དུ་དེ་ལྟར་སྤྱད། འཕར་ཕྱ་སྐྱམས་ཡུན་རིང་ན་རིག་པ་འཕོ་བའི་ཉིན་ཡོད་
 བས་ཆོད་ཟེན་པར་བྱའོ། །དེས་ནི་མི་ལམ་མི་ཟེན་མི་སྤྱིད་དོ། །འོད་གསལ་གཉིད་དང་བསྐྱེ་བའི་
 ཁྲིད་དོ། །ཞུ་ཡ་སྤྱར་རོ།

དེ་ལྟར་སྟན་རྒྱུད་ཡང་སྟིང་མན་ངག་དགོངས་པའི་བཅུད། །ཟབ་དོན་གནད་གྱི་གདམས་པ་
 མཐར་ཐུག་པ། །དངོས་གཞི་ལག་ཁྱིལ་གོ་རིམ་བདེ་བར་བཀོད། །སྟོན་ལྟན་ཀྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བར་
 ཤོག །རྒྱུད་སྟིན་ཞིང་གོ་ལ་བར་བྱེད་པ་འོད་གསལ་དངོས་གཞིའི་གདམས་པའོ།^{༡༧} །ལས་མེད་ལོག་
 ལྟ་ཅན་ལ་ཆོག་ཙམ་མི་བསྐྱུག་གོ །ལྷ་ཡ་ཨག་ཐམ།

གཞི་རང་ངོ་སྟོང་པ་གཅེར་མཐོང་ལྟ་བུའི་བྲིད་པ་བཞུགས།

༡༡། གཏུ་ཏུ་བཟང་པོ་བྱེད་གདལ་འགྲོ་བ་འདྲེན། རང་རིག་མཛོན་དུ་གྱུར་ལ་བྱག་འཛལ་ལོ། །
གསུམ་པ་ཀྱུང་ཉོགས་ཤིང་མཛོན་དུ་གྱུར་བར་བྱེད་པ་རྗེས་འཇུག་གི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་སྟེ། གཞི་རང་
ངོ་སྟོང་པ་གཅེར་མཐོང་ལྟ་བུའི་བྲིད་དང་། ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་འོད་གསལ་སྒྲོམ་པའི་བྲིད་དང་།
རྒྱུན་ལམ་དུ་སྟོང་པ་རྩལ་སྟོང་སྟོང་པའི་བྲིད་དང་། འབྲས་བུ་རང་ས་བཟུང་བ་སྟེ་གསུམ་དམར་ཐག་
གཅད་པའི་བྲིད་དོ།

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞིའི་རང་བཞིན་ངོ་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངོ་སྟོང་པ་དང་། བྱེད་ལས་
བྱུང་པར་ལ་བརྟེན་ནས་ངོ་སྟོང་པ་དང་། གྲོལ་འབྲུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། མའི་
ངོ་སྟོང་དང་། ལུའི་ངོ་སྟོང་དང་། རྩལ་གྱི་ངོ་སྟོང་དང་། མ་བུ་རྩ་གསུམ་དབྱེར་མེད་བྱུང་འབྲེལ་དུ་ངོ་
སྟོང་པའོ། རང་པོ་ལ་མ་གཏིག་གཞི་གཤིས་ཀྱི་གནས་ལུགས། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྩ་
སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་གྱི་ཡང་མེས་ཆེན་པོ་དེ་ནི། ཆོག་ཏུ་མཆོན་ན་གཏུ་ཏུ་གདགས་སུ་རུང་ལ།
དོན་དུ་དྲིལ་ན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་གནས་སོ། དེའི་དང་པོ་ནི། ངོ་བོ་སྤྱི་བ་མེད་རང་གསལ་སྟོང་ཉིད་
རྩ་བལ། གཅེར་བུ་རྗེན་པ། གདོད་ནས་འབྲུལ་སྤྱི་བ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ཀ་དག་ཆེན་པོ། གང་
གིས་ཀྱང་མ་སྤྱི་བ་མདོག་མ་འགྱུར་བས། དག་པ་ཟང་ཐལ། རྒྱ་ཡིས་མ་བསྐྱེད་རྒྱུན་གྱིས་མ་བཅོས།
རྩལ་བས་མ་བསྐྱབས། སྟོས་པའི་མཐར་མ་ལྷུང་པས་རང་བྱུང་ཆེན་པོ། ཤེས་བྱ་འཁོར་འདས་ཐམས་
ཅད་ཁོའི་རང་དུ་ཆོག་གསལ་པ་ལས། ད་བཟོད་སྤྱི་ན་དུ་མེད་གྲོལ་དུ་མེད། ཉོགས་སུ་མེད་པས་ལྷན་
འགྲུབ་ཆེན་པོའོ། རྟོག་བཟུང་། གཟུགས་དབྱིབས། ཁ་དོག་ཆེ་ཆུང་ཅིའི་ངོ་བོར་ཡང་མ་བསྟན། གང་
གི་ངོ་བོར་ཡང་མ་གྲུབ་པས་མཐའ་བལ་ཆེན་པོའོ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་། རིས་སུ་མ་
ཆད་དེ། མཐོ་བའི་གཏུ་ཏུ་བཟང་པོ་ནས། འཇག་མིག་གི་སྤྱིན་བུ་ཡན་ཆོད་ལ། ཆེ་ཆུང་མེད། སྤ་སྟོམ་
མེད། སྤལ་འབྲུག་མེད་པར་བྱེད་པས། གཏུ་ཏུ་བཟང་པོ། ཐམས་ཅད་དེའི་རང་ལས་འབྱུང་གནས་
ཐམས་གསུམ་བྱེད་ཅིང་། ཁོ་ཉིད་གང་ལ་ཡང་རག་མ་ལུས་ཆོ་འབྲུལ་སྤྱི་བ་ཆོག་གསུམ་འཆར་ཡང་། ཁོ་ལ་
བྲི་གང་མེད། དོག་པ་མེད། ཐམས་ཅད་ཁོ་ལས་གར་ཡང་མ་འདས་པས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ། དེ་ལ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་པས་བཟང་དུ་མ་སོང་། འཁོར་བའི་སྟོང་པས་རན་དུ་མ་སོང་། ཡར་ལ་མི་རེ། མར་

ལ་མི་དྲོགས། གཅིག་ལ་མི་ཉི།^༩ གཅིག་ལ་མི་རིང་པས་སྤྱི་སྤྲུངས་ཆེན་པོ། མིང་དུ་མར་བཏགས་ཀྱང་
 དོན་གཅིག་ལས་མ་འདས་པས།^{༡༠} རོ་བོ་གཅིག་ལ་མཐོང་སྤང་བ་དང་དུ་འབྱུང་བ། གཞི་ཅིག་ལ་བདེ་
 སྤྱག་གི་བྱང་པར་ཆེ་བ། སྤྱ་ཆོགས་འཆར་ཡང་འདི་ཞེས་བསྟན་དུ་མེད་པ། གར་ཡང་མ་སྤྲས། སུས་
 ཀྱང་མ་མཐོང་^{༡༡} གཏན་དུ་ནི་འགོགས། རོ་ནི་མི་ཤེས། ཀྱན་ལ་བྱབ། གཞན་ལ་མེད་པས་སྒོ་འདས་
 བརྗོད་མེད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།^{༡༢} སྒོན་མ་ལས། ཀྱན་གཞི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཉིད་ནི། འོད་གསལ་སྒོང་
 པ་བཅོས་སྤྲད་མེད། ཀྱང་གཞི་ཆེན་པོ་བོན་གྱི་སྤྱ། ཀྱང་གི་དྲི་མེད་མཐས་མ་རིག། རང་བཞིན་རྒྱན་
 གྲུབ་རྫོགས་པའི་སྤྱ། ཀྱན་རྫོགས་ཡོངས་རྫོགས་ཐམས་ཅད་རྫོགས། བེས་མེ་སྤྱལ་སྤྱུ་ལུང་མ་
 བསྟན། བྱོགས་མེད་ཆོ་འཕུལ་ཅིར་ཡང་ཤར། ཁོ་སོ་བ་དང་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་འདས་ཡོངས་ལ་སྤྱི་
 བྱུང་བདེ་ལ། མཁའ་གསལ་གཅིག་གིས་ཀྱན་ལ་བྱབ། གསལ་བའི་མཁའ་ལ་བྱོགས་རིས་མེད། ཀྲོང་
 ཆེན་གཅིག་ནས་ཐམས་ཅད་ཤར། སྒྲོང་པའི་ཀྲོང་ལ་ཡངས་དོག་མེད། འབྲིངས་ཆེན་གཅིག་ནས་
 ཐམས་ཅད་གནས། མཉམ་པའི་དབྱིངས་ལ་མཐོང་མཉམ་མེད། འདྲེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཞེས་བྱ། འདྲ་
 པའི་དོན་ལ་གསུམ་དུ་བཤད།^{༡༣} བེས་གསུངས་པས། འོག་མའི་^{༡༤} དཔེ་དོན་རྟགས་གསུམ་མོ།

དེའི་གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཆོག་རྒྱ་^{༡༥} བསྟན་པ་དག་ཀྱང་། གོ་ཞིང་ཤེས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་གྱི།
 དོན་དུ་དྲིལ། རྒྱུད་ལ་དབབ། ལག་ལེན་ལ་བཀལ་ན། གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གནད་གྱིས། ཡིད་ཆེས་
 པར་བྱ་བ་^{༡༦} ལ་གནད་གསུམ་གྱི་ལག་ལེན་གོང་ལྟར་བྱས་ནས། ཀྱན་གཞི་རྟོག་མེད་རང་གསལ་དུ་
 སའི་གནས་པ་ལ་ཅིར་རེ་རྟ་སྟེ། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཉམས་སུ་ཕྱོད། དམར་ཐག་ཆོད་པ་དང་། གོང་དུ་
 བསྟན་པའི་སྤྱ་བོ་ཆེ་གཡེར་པོ་ཆེ།^{༡༧} དུས་ད་ལྟའི་སེམས་ཉིད་འཛིན་མེད་རང་གསལ་ནམ་མཁའ་
 དྲངས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱུ་གསུམ་རང་ཆས། ཡེ་ཤེས་ལྟན་གྲུབ། རང་རིག་རང་གསལ་འདི་ཡིན་ཏེ། གཟེར་བུ་
 ལས། གསལ་བ་རང་འབྱུང་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་ནི། གཟུགས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཁ་དོག་དབྱིབས་གཟུགས་
 བྲལ། བརྗོད་མེད་ཡེ་ཤེས་མིང་ཆོག་ཡིག་བྲལ། རྟོག་མེད་ཡེ་ཤེས་རྟོག་སྒྱིད་སྒོ་དང་བྲལ།^{༡༨} བེས་
 དང་། དགོངས་ལུང་ལས། དེ་ཡིན་དེ་ལ་ཆེར་ཏེ་ལྟོས།^{༡༩} ཞེས་སུངས་པས། ད་ལྟ་གང་ན་གནས།
 ལུས་སྤྱིར་བྱུང་ཀྱང་། བྱང་པར་སྤྲིང་མཆོང་གྲུར་^{༢༠} སྤྱག་པོ་ཤེས་གྱི་ཁ་བད་ཅན་གྱི་དཀྱིལ། ཤེ་ཐུན་རྩ་
 འཛིན་གྱི་ནང་། འོད་ལྷ་གྲུར་ལྷར་ཐུབ་པའི་དབུས་ན། གང་དང་ཡང་མ་འདྲེས་པའི་ཀྱང་གཞི་ཆེན་པོར་
 གནས་ཏེ། སྒོན་མ་ལས། ཅི་ཏའི་དབུས་ན་སྤྱག་བྲལ་ཉི་མ་བཞིན། རང་རིག་རང་ཤར་^{༢༡} ཆེན་པོར་

གནས་པ་ཡིན།³¹ ཅེས་གསུངས་པས། བུམ་པ་ནང་གི་མར་མེ་ལྟར་གནས་ཏེ། འདྲ་མི་མཐོང་ལུས་
གྱིས་སྒྲིབ། ཁེམ་རིག་བྲལ་ནས་འོང་བར་བཤད།³² ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞིའི་ལོར་ལོའི་ངོ་
སྒྲོད་རྣམས་ཀྱང་སྐབས་འདིར་བྱེད།

གཉིས་པ་བྱ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་³³གཉིས་ཏེ། གནས་ལུགས་དང་། དེ་ལ་ངོ་སྒྲོད་པའོ། འདྲ་
པོ་མ་ཀྱན་གཞི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ། བྱ་རིག་པ་ཉི་མའི་སྒྲིང་པོ་ལྟ་བུ་བཅུད་དུ་ཤར་ཏེ། ཤར་བ་དེའི་
ངོ་བོ་ནི་མ་བསྒྲིབ་རྗེན་པར་ས་ལེ་གསལ་བ་ལ། རང་བཞིན་སྒྲོང་ཉིད་རྩ་བུ་སང་རེ་གནས་པ།
རྣམ་པ་ལུལ་གྱི་དོན་རིམ་ལྟར་³⁴ཤེས་པའི་སྒྲུབ་ལེ་བ་རིག་པའི་སྒྲོ་བྱར་རྟོག་དཔྱད་གཡོ་རྩལ་གྱིས་མ་
གོས་པའི་གཅེར་བུར་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེའི་ཆོད་མེད་དུ་ཉར་དེ། གཏད་མེད་སྒྲོད་དེ།³⁵ རྟོག་མེད་དུ་
རྗེན་ནི། འཛིན་མེད་དུ་རྟོག་གི་བ་དེ་ལ་རང་འབྱུང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲོན་མ་ལས། རིག་
པའི་ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་ནི། རམ་མཁའི་གྲོང་ན་ཉི་མ་བཞིན། ཀྱུན་གཞིའི་གྲོང་ནས་རིག་པ་ཤར། འོ་བོ་
གསལ་ལ་རང་བཞིན་སྒྲོང་། རྣམ་པར་ཤེས་རིག་རྟོག་པ་མེད།³⁶ ཅེས་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་ལ། ལུས་གནད་གཅུན་རྒྱུ་མེས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱ་སྟེ། རིག་པའི་དྲངས་སྟོགས་ཕྱེད་
ནས། ཤེས་པ་གསལ་མདངས་ལེགས་པོ་ཐོན་ནས་ཡིད་ཆེས་པའི་དུས་སུ། ཁོའི་ངོ་བོ་ལ་ཅེར་རེ་ལྟ་བུ་
བཅུག་ལ་ངོ་སྒྲོད་དེ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གནས་ལུགས་དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་དེ། དུས་ད་ལྟའི་རྟོག་མེད་
གྱི་ཤེས་པ་ས་ལེ་རྗེན་ནི་བ། སྒྲིབ་མེད་ཟང་ཐལ་དུ་ཤར་བ་འདི་ཡིན་ཏེ། གཟེར་བུ་ལས། ལྟོག་མཐོང་
སྒྲིབ་དུག་དཔྱལ་དུ་ཤར།³⁷ གཅེར་མཐོང་དགོངས་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཡིན།³⁸ ཅེས་དང་། ཡང་དེ་
ཉིད་ལས། ཡེ་ཤེས་ཆོན་གང་སྒྲུང་མེད་བོན་གྱི་སྒྲུ། གཤེན་ལྟ་དཀར་པོ་བདག་མེད་ཀྱན་གྱི་གཞི། ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱི་རིག་པ་ཞེས་སུ་བྲགས།³⁹ ཞེས་དང་། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི། ཕྱི་ནས་ཀྱང་མི་འཆར། རང་
ནས་ཀྱང་མི་འཆར། རང་ལ་རང་འཆར་བའོ།⁴⁰ ཞེས་འབུམ་ལས་གསུངས་⁴¹པ་ལ་སོགས་རྒྱས་
པར་ངོ་སྒྲོད་དོ།

གསུམ་པ་རྩལ་སྒྲུ་འོད་ཟེར་གསུམ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། གནས་ལུགས་དང་དེ་ལ་ངོ་སྒྲོད་
པའོ། འདྲ་པོ་ལ། དེ་ལྟར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་གདངས་དང་རྩལ་ལས། ཕྱེད་པའི་བདག་རྟོན་
མེད་⁴²པར། སྒྲུ་འོད་ཟེར་གསུམ་རང་སྒྲུང་དུ་མ་འགག་པར་ཤར་ཏེ། རིག་པའི་གསལ་ཆ་སྒྲིབ་གཡོག་
མེད་པའི་མདངས་ལས། འོད་རིག་པའི་རང་འོད་གཞའ་ཆོན་ལྟ་བུ་ཤར། རིག་པའི་སྒྲོང་ཆ་རྩལ་

ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་ལས། སྐྱ་རིག་པའི་རང་སྐྱ་བྲག་ཆ་ལྟ་བུ་ཤར། གསལ་སྟོང་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
 ཕྱལ་ལས། ཟེར་རིག་པའི་རང་ཟེར་ཉི་ཟེར་ལྟ་བུར་འཆར་རྟེ།³⁶ དེ་ཡང་རིག་པའི་རང་མདངས་འོད་
 ལྡ་དང་འབྲེལ་བའི་འཆར་གཞི་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འགྲུར་མེད་སྐྱའི་རྣམ་སྤྱུལ་ཐམས་ཅད་དང་།
 སེམས་ཅན་³⁷འཁོར་བསྐྱུས་ཀྱི་རྣམས་སྤྱུལ་ཐམས་ཅད་འཆར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རིག་པ་སྐྱ་དང་འབྲེལ་
 བའི་འཆར་གཞི་ལས། སངས་རྒྱས་གསུང་གི་རྣམ་སྤྱུལ་ཐམས་ཅད་དང་། སེམས་ཅན་³⁸ངག་གི་སྐྱ་
 སྐྱེད་ཐམས་ཅད་འཆར་ལ། རིག་པ་ཟེར་དང་འབྲེལ་བའི་འཆར་གཞི་ལ།³⁹ སངས་རྒྱས་བྲགས་ཀྱི་
 མཁའ་བ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱུལ་ཐམས་ཅད་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དྲན་བ་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་ཚོགས་ཐམས་
 ཅད་འཆར་བ་དེ་ལ། ལུ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་⁴⁰སྤྱུས་ཀྱང་མ་བྱས། རང་སྣང་དུ་ཤར་བའི་སྣང་བ་ཆེན་
 པོ་གསུམ་གྱི་བྱས་རྟེ། རྫོན་མ་ལས། དེ་ལས་སྣང་བའི་ཕྱལ་གསུམ་ཤར། སྐྱ་དང་འོད་དང་ཟེར་དང་
 གསུམ། གསལ་བའི་མཁའ་ལ་འོད་དུ་ཤར། སྟོང་པའི་གྲོང་ནས་རང་འབྱུང་སྒྲ། གཉིས་མེད་རིག་
 པ་⁴¹ཟེར་དུ་འཕྱོ། རྟེན་ལ་སྣང་བའི་ཡུལ་ཞེས་བྱ།⁴² ཁྱེད་དང་། ངོ་བོ་ཀྱང་གཤི་མེད་ཀྱང་། འཁོར་
 འདས་སྟོན་ཡོན་གཉིས་ཀའི་གཞི། འོད་དང་རིག་པ་འབྲེལ་བ་ལ། སྐྱ་དང་ལུས་ཀྱི་གཞི་རུ་གྱུར། སྐྱ་
 དང་རིག་པ་འབྲེལ་བ་ལ། གསུང་དང་ངག་གི་གཞི་རུ་གྱུར། ཟེར་དང་རིག་པ་འབྲེལ་བ་ལ། བྲགས་
 དང་ཡིད་ཀྱི་གཞི་རུ་གྱུར།⁴³ ཁྱེད་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལས་རྒྱུང་སེམས་ཀྱི་སྟོར་བས་རིག་པ་དྲངས་སྟོགས་ཕྱིན་པའི་རྗེས་ལ། རྒྱ་མཚོ་
 གྱེན་བསྐྱོད་ལ་སོགས་ཀྱི་ལུས་གནད་གོང་ལྟར་གཟུག་རྟེ། ལྟ་སྟངས་སྟོན་འཆོམས་ཀྱི་⁴⁴གསལ་ལ་
 འབྱེད་བཙུམ་མེད་པར་ཡེངས་མེད་དུ་གཏད། ཡིད་ཀྱི་རང་སྐྱ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་བྲགས་པ་ལ་གཟུངས།
 དྲན་པ་རིག་པའི་རང་ཟེར་ཉི་ཟེར་ལྟ་བུ་ལ་བྱ་རེ་གཏད་དེ། ཡིད་ཆེས་རེས་ཤེས་སྤྱེས་པ་དང་ངོ་སྤྱད་དེ།
 རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་རང་མདངས་སུ་ཤར་བའི་སྐྱ་འོད་ཟེར་གསུམ་པོ་འདི་ནི། གདོད་ཐོག་མ་ནས་
 སྤྱུས་ཀྱང་མ་བྱས་ཚུལ་བས་མ་བསྐྱབས། སྟོན་བཏགས་⁴⁵མ་ཡིན་པར་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་ལ་
 མི་འགགས་པར་རང་སྣང་དུ་ཤར་བ་ཡིན་རྟེ། རྫོན་མ་ལས། འགྲུ་བའི་ཡིད་ནི་སྐྱ་ལས་བཏུལ། དྲན་
 པའི་སེམས་ནི་འོད་ལ་བཟུང་། རིག་པའི་ཕྱལ་གསུམ་ཟེར་ལ་སྐྱུངས། ཕྱལ་གསུམ་ཟེར་ལ་སྐྱུངས་
 པ་ཡི། སྐྱ་གསུམ་དཀྱིལ་འཁོར་རང་ལ་འཆར།⁴⁶ ཞེས་དང་། སྐྱ་ནི་རིག་པའི་རང་སྐྱ་སྟེ། སྟོང་
 པའི་རང་སྐྱ་བྲག་ཆའི་ཚུལ། འོད་ནི་རིག་པའི་རང་འོད་དེ། སྟོང་པའི་རང་འོད་ཉི་འོད་ཚུལ།⁴⁷ ཟེར་

ནི་རིག་པའི་རང་ཟེར་ཏེ། རྟོང་པའི་རང་ཟེར་ཉི་ཟེར་ཚུལ།^{༤༥} གདོད་མ་གཤིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་
ཡིན།^{༤༦} ཞེས་པས་རྒྱལ་པར་དོ་སྣང་དོ།

བཞི་པ་མ་ལུ་ཕུལ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ཟུང་འབྲེལ་དུ་དོ་སྣང་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་ལུགས་
དང་དེ་ལ་དོ་སྣང་པའོ། འདྲ་པོ་ལ་དེ་ལྟར་གང་དུ་བསྟན་པའི་མ་ལུ་ཕུལ་གསུམ་ཡང་། རོ་བོ་^{༤༧} རྒྱད་
ཐོག་ནས་མ་ལུ་དབྱེར་མེད་རང་བཞིན་ཟུང་འབྲེལ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་མི་མངའ་བར་གནས་ཏེ།
མ་ཀླན་གཞི་རྩ་བྲལ་ནམ་མཁའ་དྲངས་པ་ལྟ་བུ་ལས། ལུ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་རང་གསལ་
ཉི་མའི་སྒྲིབ་པོ་ལྟ་བུ་ཤར། དེ་ལས་ཕུལ་སྒྲུ་འོད་ཟེར་གསུམ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུ་ཆོ་འབྲུལ་དུ་
ཤར་ཏེ། དེ་ཡང་འདྲུ་འབྲུལ་མེད་པར་རང་ཆས་སུ་ཡོད་དེ། སྒྲོན་མ་ལས། གཞི་དང་སྒྲིབ་པོ་ཆོ་འབྲུལ་
གསུམ། མ་དང་ལུ་དང་ཕུལ་དང་གསུམ། གང་ཟ་གཅིག་གི་རྒྱད་ཐོག་ན། འདྲུ་འབྲུལ་མེད་པར་
གནས་ཚུལ་ནི། ཀླན་གཞི་ནམ་མཁའི་དོགས་དང་འདྲ། རིག་པ་ཉི་མའི་སྒྲིབ་པོ་འདྲ། ཕུལ་ནི་ཉི་
མའི་འོད་ཟེར་འདྲ།^{༤༨} ཞེས་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སྒྲིམས་ཤེས་པ་རྒྱན་གྱིས་གཙུག་། རྒྱུད་རིག་འཛིན་པ་
གཙུག་པ་གསུམ། རྟོད་^(༤) པ་གསུམ་བྱས་པའི་རྗེས་ལ། རང་ལ་^(༥) རང་གིས་ལྟས་པའི་དུས་སུ། མ་
ཀླན་གཞི་སྟོང་ཉིད་རྩ་བྲལ་དུ་སང་རེ་བ་འདི་བོན་སྒྲུ། ལུ་རིག་པ་རང་གསལ་རྗེས་པ་རུ་ཡེ་རེ་བ་འདི་
རྫོགས་སྒྲུ། ཕུལ་ཆོ་འབྲུལ་རང་འབྲུང་རང་ཤར་དུ་ཁྲོལ་ལེ་བ་འདི་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཡིན་པས། མ་ལུ་ཕུལ་གསུམ།
གདོད་ནས་སྒྲུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་འབྲུལ་མེད་རང་ཆས་སུ་གནས་ཏེ། གཟེར་བྲལ་ས།
སྟོང་གསལ་ཀླན་གཞི་མཁའ་གྲོང་བོན་གྱི་དབྱིངས། ཡེ་ཤེས་ཆོན་གང་རང་འབྲུང་བོན་གྱི་སྒྲུ།^(༦) ཞེས་
དང་། ཅི་ཏའི་གྲོང་ན་རང་རིག་བོན་གྱི་སྒྲུ། ཕྱི་ལམ་ལ་རང་བཞིན་རྫོགས་པའི་སྒྲུ། སྒྲོན་མའི་སྒོ་
ལ་རང་ཤར་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ།^(༧) ཞེས་དང་། སྒྲོན་མ་ལས། ཀ་དག་ཆེན་པོ་བོན་གྱི་སྒྲུ། གང་གི་དྲི་མེད་
མཐས་མ་རེག སྒྲིན་མེད་མཁའ་ལ་ཉི་ཤར་བཞིན། མ་ལུ་དབྱེར་མེད་ཆུལ་དུ་དབྱེར་མའི་ལམ་ལ་
འཆར།^(༨) ཅེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་རྒྱལ་པར་དོ་སྣང་དོ།

གཉིས་པ་གཞིའི་བྱེད་ལས་བྱུང་བར་གྱི་དོ་སྣོད་ལ་བཞིན། བསམ་བློ་ནམ་མཁའི་སྒྲིན་
ལྟར་དོ་སྣང་པ་དང་། རྟོག་ཆོགས་བར་སྒྲིབ་གི་མེར་བྱ་ལྟར་དོ་སྣང་པ་དང་། ཉན་མོངས་མཆོ་དང་ཐ་
སྒྲུབས་ལྟར་དོ་སྣང་པ་དང་། ཆོགས་བྱུག་མཁའ་ཡངས་འཇའ་^(༩) ཆོན་ལྟར་དོ་སྣང་པའོ།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་ལུགས་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་ངོ་སྤྲོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་རིག་པ་
 ཉི་མའི་སྒྲིང་པོ་ལྟ་བུ་ལ། བསམ་དྲན་གྱི་ཤེས་པ་ཉི་ཟེར་ལྟར་མ་འགག་པ་རི་སྒྲིང་ཅིག་ཤར་ཏེ། དེ་ཡང་
 རང་གི་ཡུལ་ལ་སེམས་པར་བྱེད་པས། བསམ་པ་ལ་ཡུལ་དེའི་དོན་རི་ལྟ་བུར་དྲན་ཅིང་། དྲན་པའི་
 དོན་དེ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད་པས་རིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲོན་མ་ལས། ཤེས་རིག་རྒྱལ་པོ་རྟོག་མེད་
 གྲུང་། །བསམ་དྲན་སྣ་ཚོགས་འཆར་བའི་གཞི། ཉི་མའི་རྩལ་ལས་འོད་ཟེར་བཞིན། །རིག་པའི་རྩལ་
 ལས་སྒོ་རུ་ཤར།^{༡༧} །ཅིས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གནད་གསུམ་གྱིས་རིག་པ་གཙུག་པའི་རྗེས་ལ། ལྟོད་ཀྱིས་ལྟོད་པོ་ལ་བཞག་ལ།
 དེའི་ཚེ་གཙུག་མཁན་དང་ལྟོད་པོ་མཁན། འཛིག་མཁན་གྱི་བསམ་པ་དེ་ལ་ཅེར་རེ་ལྟ་སྟེ། དེ་དུས་དྲན་
 འཛིན་བརྟགས་ན་ཤེས། མ་བརྟགས་ན་མི་གསལ་བའི་དྲན་པ་བྱ་རེ་བྱིང་རེ་བ་དེ་གཉིས་ཀ་བསམ་
 དྲན་གྱི་ཤེས་རིག་ཅེས་བྱ་སྟེ། བཟང་རན་གྱི་རྟོག་ཚོགས་ཕྱ་རགས། རྒྱ་བསམ་བྱི་མཐོའི་རྟོག་དབྱེད་
 ཐམས་ཅད་དེ་ཡིས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀ་གདོད་ནས་རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོར་གནས་ཏེ།
 སྒྲོན་མ་ལས། རིག་པའི་རྩལ་ལས་སྒོ་རུ་ཤར། ཚོགས་དྲུག་ཡུལ་དྲུག་རྩལ་དུ་ཤར། །དེ་ལ་བསམ་པའི་
 སྒོ་ཞེས་བྱ། །དྲན་ཅིང་རིག་པས་དྲན་པ་བྱ། །ཡུལ་ལ་སྦྱོད་པས་སེམས་ཞེས་བྱ།^{༡༨} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟོག་ཚོགས་ལ། རྟོག་མེད་གྱི་རིག་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དང་ནས། ཆེད་དུ་རྟོག་
 པ་ཅི་རིགས་^{༡༩} ཤིག་བསྐྱེད་ལ། གྲུ་ལོངས་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་། དེ་དང་པོ་བྱུང་ས་དང་བསྐྱེད་པོ་རྟོག་པ་
 བརྟགས་པས། གཞི་རྩ་དང་བྲལ། བར་དུ་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་པས། དངོས་དབྱིབས་ཁ་དོག་དང་བྲལ།
 ཐ་མ་སེམས་ཉིད་ཀྱི་དང་དུ་རང་སངས་སུ་སངས། རང་རྒྱལ་རུ་རྒྱལ། རང་སྟོང་དུ་སྟོང་། རང་གྲོལ་དུ་
 གྲོལ་ཏེ། འབྲུ་སྟོང་བར་སྒྲུང་གི་སེར་བུ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ། རྟོག་པོ་མེད་རང་འབྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར་བ་
 ཡིན་ཏེ། གཟེར་བུ་ལས། རྟོག་མེད་ཡེ་ཤེས་གཞི། དྲན་རྟོག་སྣ་ཚོགས་རྩལ། རྗེས་སུ་འབྲེང་བ་འབྲལ་
 ལུགས། སྒྲོན་དུ་ལྟ་བུ་གོལ་ས། རང་སངས་སྟོད་པ་ཐབས། སྟོང་དུ་གྲོལ་བ་ཐ་མ། གཉིས་སུ་མེད་པ་
 རྟོག་པ།^{༢༠} ཞེས་དང་། རྟོག་མེད་དབྱིངས་སུ་དྲན་བསམ་སྣ་ཚོགས་ཟད། སྟོ་འདས་དབྱིངས་སུ་སྟོ་བྱས་
 ལམ་སྣ་ཟད། རྟོགས་མེད་དབྱིངས་སུ་འཛིན་གྲུབ་མཐའ་ཟད།^{༢༡} ཅིས་དང་། སྒྲོན་མ་ལས།
 དྲན་རྟོག་རྗེས་མེད་ཡིན་གྱི་རྗེས་འཛིན་མེད་པར་ཞོག་པོ།^{༢༢} །ཅིས་པས་རྒྱས་པར་ངོ་སྤྲོད་དོ།།

གསུམ་པ་པོ་ཉན་མོངས་པ་རང་གྲོལ་དུ་ངོ་སྤྲོད་པ་ལ། རྟོག་མེད་གསལ་ཆེན་པོའི་དང་

ལས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་གང་ཡིན་ཞིག་ཆེད་དུ་བསྐྱེད་ལ། ལམ་གྱི་བྱང་མ་ཐོག་^༤ ཏུ་བཏུས་པས་རང་
འབྱུང་རང་ཤར་རང་འགོལ། མཚོ་དང་ཐ་སྐྱབས་ལྟ་བུར་བྱུར་བ་ནི། ཉོན་མོངས་ཡེ་ཤེས་སུ་གྲོལ།
དུག་ལྡ་རང་སར་དག། སྒྲོན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ཤར། དུག་ལ་ཅི་མཐོང་།^༥ སྤང་མེད་ལམ་དུ་སྒྲོངས་བ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞེར་བུ་ལས། རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་གཞི། ཉོན་མོངས་དུག་ལྡ་ཅལ། རྗེས་སུ་འབྲེང་བ་
འབྲུལ་ལུགས། སྒྲོན་དུ་ལྟ་བ་གོལ་ས། རང་སར་སྒྲོད་^༦ པ་ཐབས། སྒྲོང་དུ་གྲོལ་བ་ལམ། གཉིས་སུ་
མེད་པ་རྟོགས་བ།^༧ ཅེས་དང་། ལུང་དུག་ལས། དུག་ལྡ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་ན། །དུག་ལྡ་སྒྲོད་པ་
སྒྲོད་པའི་མཚོག་^༨ ཅེས་དང་། གཤམ་འབྲེལ་ལས། ཞེས་པ་ཙམ་ཉིད་ན་སྤང་བ་མེད་པའི་མཐར་
ཕྱིན།^༩ ཅེས་གསུངས་སོ།།

བཞི་པ་ཚོགས་དུག་མཁའ་ཡངས་གཞུང་ཚོན་ལྟར་དོ་སྒྲུད་བ་ལ། རྟོག་མེད་འོད་གསལ་
ཆེན་པོའི་རང་ལས། ཚོགས་དུག་རང་རང་གི་ཡུལ་ལ་སྒྲོད་དུ་བཅུག་^{༡༠} ཤར་ནས་རང་ཁ་མ་^{༡༡} ལ་སྒྲུད་
པའི་སྐབས་སུ། ཚོགས་དུག་^{༡༢} སྒྲོད་མཁན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ཕྱིག་གི་ལྟ་སྟེ། མ་འགགས་པའི་རང་ནས་
ཤར། ཅུ་བུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྒྲོང་ལ་ཤར། སྒྲོང་བ་ནམ་མཁའི་གཞུང་ཚོན་ལྟ་བུ་ཤར་གྱིས་གྲོལ། གྲོལ་
གྱི་ཤར་བའི་ཚོགས་དུག་གི་སྤང་བ་སྤྲོ་ཚོགས་འདི། གཏོད་ནས་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་གྱི་དོ་བོར་གནས་
པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་མ་ལས། རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས། ཅུལ་ཚོགས་དུག་ཡུལ་དུག་ཏུ་ཤར་ནས།
ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་སྤྲོ་ཚོགས་བྱེད་པ་འདི། སྤུལ་སྤུ་རུ་ཤར་བ་ཡིན་པས་སྤུལ་སྤུའི་ཞིང་
ཁམས་རང་ལ་གནས་ཏེ། མ་རྟོགས་^{༡༣} པས་རིགས་དུག་གི་རྣམ་པར་ཤར་རོ།^{༡༤} །གཞེར་བུ་ལས།
རིགས་པ་དམར་ཐག་བཅད་པས་འབྲུ ལ་སྒྲིབ་ཀ་ནས་དག། སྒྲོ་ལ་དམར་ཐག་བཅད་པས་ཡེ་ཤེས་
ཅུལ་དུ་ཤར།^{༡༥} ཞེས་དང་། ལུང་དུག་ལས། གཞི་ཅུ་མེད་པའི་བོན་འདི་ལ། །གང་ལྟར་བཏགས་པ་
དེ་ལྟར་སྤང་།^{༡༦} ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་གྲོལ་འབྲུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་རྟོགས་འབྲུལ་རྒྱལ།^{༡༧}
རྟོགས་ཏེ་གྲོལ་རྒྱལ་ཡོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྟན་སྒྲིས་དང་། ཀུན་བཏགས་གྱི་མ་རིག་པའོ། །དང་
པོ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་སྤྲོ་ཙམ་ཞིག་མ་བྱས་པར། དང་པོ་ཇི་ལྟར་འབྲུལ་ན། གོང་གི་ཀུན་
གཞི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལས། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤར། དེ་ལ་འགྲུ་བའི་དྲན་བསམ་གཡོས་ཏེ། རང་
མདངས་^{༡༨} འོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་སྤང་བ་རང་སྤང་མ་རིག་སྟེ། མེད་གི་རང་གཟུགས་ལ་འབྲུལ་བ་ལྟར།

རང་ཁ་མར་སྤྱད་པས། རང་ཅུལ་གསུམ་པོ་དབྱར་ལངས་ཏེ། ཚུར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྦྱིབ་པ་ལས།
 ཉི་མ་སྒྲིན་གྱིས་བསྒྲིབ་པའམ། གཅེར་བུ་ལ་གོས་བསྒྲོན་པ་ལྟར། རིག་པ་འོད་པོ་གྱི་རྒྱར་འབྱམས་ཏེ།
 ར་བདག་གི་འཛིན་པ་གཙུང་ཙམ་གཡོས་པ་དེ་ནི་ངོ་བོ་ཆ་འདྲ། རང་བཞིན་སྤྱད་དཀའ། བྱེད་པ་ཀུན་
 གཞི་ལ་སྦྱིབ།^{༡༤} དེའི་གོང་དུ་མ་རིག་པ་གཞན་མེད། འབྲུལ་གཞི་དང་པོ་དུས་མཚུངས་པས་ལྷན་སྦྲེས་
 གྱི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲོན་མ་ལས། སེམས་ཅན་རི་ལྟར་འབྲུལ་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི། །སྤྱང་བའི་
 ཡུལ་གསུམ་མཛོན་དུ་ཤར་བའི་ཆོ། །དྲན་རིག་སྒྲོའི་པོ་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་སྒོངས། །རང་སྤྱང་སྒྲུ་མར་མ་
 ཤེས་གཞན་སྤྱང་བདེན་པར་མཐོང་། །གཞན་མཐོང་སྒྲོའི་པོ་རིག་པའི་དོན་ལ་བསྒྲིབས། རིག་པ་མ་
 ཤེས་ཀུན་གཞིའི་དོན་མ་ཏོགས། དེ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྦྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ལ།^{༡༥} ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་ལྷན་སྦྲེས་དེ་ཡིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་མདོག་བསྒྲུབ། འགྲུ་བྱེད་ཆེར་གཡོས།
 རང་སྤྱང་སྒྲུ་འོད་ཟེར་གསུམ་ངེས་པ་ཅན་རགས་པོ་པར་བཟུང་པས། གཟུང་འཛིན་དུ་ཤར། དེའི་ཆོ་
 ཡུལ་ཤེས་ངོས་པོ་མ་ཟེན་པར་ཡོད་པ་ལས་འགྲུ་བའི་ཡིད་འཕྲོས། གཡོ་བའི་རྒྱུད་གིས་བསྒྲུལ་བས།
 སྤྱང་བའི་ཡུལ་གསུམ་སྒྲིན་བྱུལ་དུ་རྒྱུད་ཞུགས་པ་ལྟར་བཀྲུགས་པས། སྤྱང་བ་འོད་གྱིས་རྒྱ་རལ་སྟེ།
 སྤྱང་བའི་འོད་ལྷ་ཁ་དོག་རགས་པར་ཤར་ཏེ། འོད་དཀར་པོ་དང་། ལྷ་ཁུད་དང་། དམར་པོ་དང་། སྒྲོན་
 པོ་དང་། སེར་པོ་དང་ལྷ་རུ་ཤར་བ་དེ་ལ། ཀུན་བརྟགས་གྱི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲོན་མ་ལས། མ་
 རིག་དབང་གིས་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་འབྱུས། །སྤྱང་བའི་ཡུལ་ལ་ནམ་པར་བརྟགས་ཏེ་བཟུང་། །ཤེས་པ་
 ཡུལ་ལ་འབྱུས་པས་སོ་མ་ཟེན།^{༡༦} །སོ་མ་ཟེན་པས་སྤྱང་བའི་ཡུལ་གསུམ་འབྱུགས། །སྤྱང་བའི་ཡུལ་
 གསུམ་འབྱུགས་པས་རྒྱུད་པོ་ལཱའི་འབྱུང་བ་ཤར། །དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་མ་རིག་པ་ལ།^{༡༧} ཞེས་
 གསུང་སོ། དེ་ལྟར་གྱི་འོད་དེ་པོ་ལ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལྟར་ཤར། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་གྱི་རྩ་བ་དུག་ལྟར་ཤར།
 དེ་ལས་ནང་གི་འབྱུང་བ་ཁམས་ལྟར་ཤར། དེ་ལ་འབྲས་བུ་ལྟར་པོ་ལྟར་སྒྲིན། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་
 ལྟ་ཆགས། དེ་ལ་རྩལ་དུ་ཤར་བའི་ཡན་ལག་ལྟར་སྒྲིབ། དེ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་ལྟར་ཤར། དེ་ལ་སྒྲོན་
 པའི་དབང་པོ་ལྟར་སྒྲིབ།^{༡༨} དེ་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ལྟར་ཤར། དེ་ལ་སྤྱད་པའི་ཡུལ་ལྟར་སྒྲིབ། དེ་ལ་
 རྒྱུན་གྱི་ལས་སྒྲོན་ལྟར་ཤར། དེ་ལས་མ་དག་པའི་སྒྲིབ་ལྟར་ཤར། དེ་ལ་འདུ་བའི་ནད་ལྟར་སྒྲིན། དེ་ལ་
 རྒྱུད་པའི་ལམ་ལྟར་འཇུག དེ་ལས་གྲུབ་པའི་རིགས་ལྟར་སྒྲིན། དེ་ལ་ཤར་བའི་ཞིང་ཁམས་ལྟར་
 རྒྱུད་པ་སྟེ། འབྲུལ་རྒྱུ་རྒྱས་པར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ངོ་སྤྱད་པར་བྱ་ཞིང་།

དང་། འོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བག་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཙམ་མེད་པའི་དུས་སུ་གཟུགས་མེད་
དུ་འབྱུང་། དེ་ནས་ཅུང་། ཟད་རགས་སུ་གྱུར་ཅིང་། འཛིན་ཞེན་ཆེར་སྐྱེས་དུས་གཟུགས་ཁམས་སུ་
འབྱུང་། དེ་ནས་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་། རང་ཁ་མའི་དུས་སུ་ འདོད་ཁམས་སུ་འབྱུང་ནས་ཁམས་གསུམ་
དུ་ཁ་འཁོར། རྒྱ་དྲུག་ཏུ་ལུས་སྒྲངས། གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཁོར་བ་སྟེ། རིམ་པ་ལྟར་སྒྲོན་མ་ལས།
དེའི་བག་ཆགས་རྒྱས་པ་མཐུ་ལྟས་པས། རྣམ་རྟོག་ཡིད་ཀྱི་ལུས་སུ་མངོན་པར་གྱུ་བ། གཤི་མུག་
དབང་གིས་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་འབྱུང་། རྟེན་ལས་བག་ཆགས་རྒྱས་པ་མཐུ་ལྟས་པས། རྣང་
བ་འོད་ཀྱི་ལུས་སུ་མངོན་པར་གྱུ་བ། ཞེ་སྤང་དབང་གིས་གཟུགས་ཁམས་འཁོར་ལྟར་འབྱུང་། རྟེན་
ལས་བག་ཆགས་རྒྱས་པ་ཆེར་ལྟས་པས། གཤོས་པ་ལྟར་གྲག་ལུས་སུ་མངོན་པར་གྱུ་བ། འདོད་
ཆགས་དབང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་འབྱུང་། རྟེན་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་
པ་ལྟ་བུ་ནས་རྗེ་རགས་ལ་འབྱུང་བ་ལྟར། དང་པོ་ཁད་ཀྱིས་བསྐྱབ་སྟེ། མཐར་ཐབ་མའི་དོན་ལ་བྱིད་
པས། མ་འབྱུང་ལྟར་བ་ལྟར་ཡང་གོལ་བ་དང་གནད་གཅིག་ འཁོར་བ་ལ་བྱུང་བའི་ཐོག་མ་ཡོད་པས།
ཉམས་སུ་སྒྲུང་ན་གོལ་བའི་ཐ་མ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཀྱན་ཁོ་བོས་གནད་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ།

གཉིས་པ་རྟོགས་ཏེ་གོལ་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ཅི་ལྟར་གོལ་ཚུལ་དང་། གོལ་ལུགས་
རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་བོས་དགེ་བ་སྦྱེ་ཙམ་ལྟར་བྱས་པར་ཅི་ལྟར་གོལ་ན།
རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ལས། རང་ཅུལ་སྒྲོ་འོད་ཟེར་གསུམ་མ་འགགས་པར་ལྟར་གར་བ་ལ།
སྒྲོའི་འཛིན་པ་མ་ཞུགས་པར་ཅུལ་གསུམ་རང་སྤང་དུ་གོལ་བའི་ཀྱེན་བསྐྱུལ་ཏེ། གཞི་དང་རིག་པ་
བདག་ཞལ་མཇལ་བས། མ་བུ་འཕྲོད་དེ། སེམས་ཉིད་ཀྱན་ཏུ་བཟང་བོའི་རྒྱལ་ས་ཀྱི་རྒྱུར་ཟེན་ལ། དེ་
ཟེན་པས། སེམས་འབྱུང་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སུ་པར་འཆར་ཏེ། དེའི་ཆེ་མུང་འདས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་བུགས་
ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན། མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས། ཐབས་དང་བུགས་རྗེའི་རྣམ་སྤྱུལ་ཐམས་ཅད། འབད་
ཅོལ་བྱེད་པ་ལས་མ་ལྟོས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཤར་ཏེ། སྒྲོན་མ་ལས། ཅི་ལྟར་རྟོགས་པའི་
གཏན་ཆོགས་ནི། རྣང་བའི་ཡུལ་གསུམ་ཅུལ་ཤར་བས། དྲན་རིག་སྒྲོའི་ཤེས་པ་ཡིས། རང་སྤང་
སྐྱེ་མར་ལྟག་གིས་མཐོང་། རང་སྤང་ལྟར་ལྟུང་གི་རྒྱུན་བྱས་པས། རིག་པ་གཅིར་བྱུང་རྗེན་གྱིས་
ཤར། ཀྱན་གཞི་སྐྱིབ་མེད་སལ་གྱིས་རྟོགས། རྟོགས་པས་རིགས་པ་རང་ས་ཟེན། རྣང་བ་ཡུལ་གྱི་
རྗེས་མི་འབྲེང་། རྟེན་ཆེ་རང་དབང་མངོན་དུ་གྱུར། རྒྱ་དང་འདས་པའི་རྣམ་སྤྱུལ་རྣམས། རྒྱུ་པ་

མེད་པར་བྱགས་ལ་འཆར།^{༡༥} །ཅེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཞིའི་ངོ་བོར་^{༡༦}གྲོལ་བའི་རང་མདངས། དག་སྒྲུང་
ནུས་^{༡༧}པའི་རྩ་ལ་ལས་སྒྲུང་བའི་རང་འོད་ལྡན་པ། དེ་ལས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ། འབྱུང་བའི་དབྱིངས་
ལྡན་པ།^{༡༨} དེ་ལས་བ་གའི་གྲོང་ལྡན་པ། དེ་ལས་དོག་པ་མེད་པའི་གྲོང་ལྡན་པ། དེ་ལས་གྲུབ་
པའི་ལྷ་ལྡན་པ། དེ་ལས་གནས་པའི་སྐྱེ་ལྡན་པ། དེ་ལ་ཤར་བའི་རིགས་ལྡན་འབྱུང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
གཞི་ལྡན་པ། དེ་ལས་ཕྱག་རྒྱའི་ཡན་ལག་ལྡན་པ། དེ་ལས་ཀྱན་འབྱུང་གི་མཛོད་ལྡན་པ། དེ་ལས་
ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་ལྡན་པ། དེ་ལས་སྤྱི་བ་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལྡན་པ། དེ་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་
ཡུལ་ལྡན་པ།^{༡༩} དེ་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྡན་པ། དེ་ལས་ཉམས་ངམེད་པའི་སྟོབས་
ལྡན་པ། དེ་ལ་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལྡན་པ། དེ་ལས་བླ་ན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ལྡན་པ། དེ་ལས་
རྩོགས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ལྡན་པ། དེ་ལ་མངོན་དུ་ཤར་བའི་ཞིང་ཁམས་ལྡན་གྲུབ་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་
རྟོགས་ཚུལ་རྟེན་འབྲེལ་^{༢༠}འཁོར་ལོ་ལ་ངོ་སྤྲད་ཅིང་།

ཡོན་ཏན་དེ་དག་གྱང་^{༢༡}གདོད་ནས་མ་སུ་རྩ་ལ་གསུམ་གྱི་དོན་རི་ལྟ་བུར་རིག་ཅིང་
རྟོགས་^{༢༢}པ་ཡི། ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ལ་མ་སྟོས་པར། ཀྱན་རྟུ་བཟང་པོ་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ། སྟོན་མ་ལས།
ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །གདོད་ནས་རྟོགས་པའི་བྱགས་ལས་བྱུང་།^{༢༣} །ཞེས་གསུངས་
པས། ད་ལྟ་ཡང་དེ་དང་ཚུལ་མཐུན་པར་ལམ་ལ་སྦྱངས་པས། མཐར་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ། འབད་ཅིང་
གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་པ་འདི་ནི་ལམ་གྲོལ་སངས་རྒྱས་པའོ། །གཞི་རང་ངོ་སྤྲད་པ་
གཅེར་མཐོང་ལྟ་བའི་བྲིད་^{༢༤}ལྷ་ཡ་སྤར་རོ། །དགེའོ།།

ལམ་ཉམས་སྤྲུལ་པ་འོད་གསལ་བསྐྱེད་པའི་བྲིད་པ་བཞུགས་སོ།།

༡༡༡། །ཀྱན་རྟུ་བཟང་པོ་ཁྱབ་བདལ་འགོ་བ་འདྲེན། །རང་རིག་མཛོན་དུ་གྱུར་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །
གཉིས་པ་ལམ་ཉམས་སྤྲུངས་པ་འོད་གསལ་བསྐྱེད་པའི་བྲིད་པ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱེད་པ་ལམ་
གྱི་རིམ་པ་སྦྱང་ཐབས་དང་། སྐྱེད་བྱེད་སྤོའི་དྲི་མ་གསལ་ལུགས་དང་། བསྐྱེད་པ་ལམ་ཉམས་དང་འོད་
གསལ་འཆར་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་སྦྱེ་འཆིག་ཉིང་ནས་འཛིགས་ཤིང་། བྱང་ཚུབ་དོན་དུ་གཉེར་བ། དད་པ་སྦྱོངས་མེད་
ཅིང་སྒྲ་མ་གཙུག་རྟུ་ཁུར་བ། འཛིག་རྟེན་བྱ་བ་བཏང་ནས་རིག་པ་རྒྱང་འདྲེད་རྒྱས་པའི་གང་ཟག་
གིས། གོང་དུ་གདམས་པའི་དམར་བྲིད་ཕྱག་ལེན་དོ་སྦྱང་པ་སོགས་རྫོགས་པར་ཐོབ་ནས་སྦྱོང་བར་
འདོད་ན། དཔེན་ཞིང་དགེ་བ་འཕེལ་བའི་གནས་ཆེན་ནམ། ཡང་ན་མཆོ་སྤྲིང་ནགས་ཕྱག་གངས་བྱག་
ལ་སོགས་མཐོ་ཞིང་གཙང་ལ།^༡ རྒྱད་པར་ཉིན་མཚན་གྱི་གནས་གོང་ལྷར་སྤྲུབས་སུ་བདེ་བ་འཐད་
པའི་ས་སྤུ གོགས་བཅུད་ལྷན་རེ་རེ་ཙམ་ལས་མེད་པར་བྱས་ཏེ། བཏན་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་གཡང་བ་
སྤངས། དལ་དུབ་ཀྱིས་ལས་མི་བྱ་མཚམས་སྤུམ། དག་གཞན་དང་མི་བསྐྱེད། ཟས་གོས་ཆ་སྤུམས།
འདུ་འཛི་འགྲུལ་ཐག་བཅད། མཐུན་རྒྱུན་ལེགས་པར་འཛོགས་པ་དང་།^༢ ཐབས་ལམ་དང་བྲིད་ཚུལ་
དང་། ཐོགས་འདོན་ལམ་ཁྱེད་དོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་དུ་མར་^༣ གསུངས་ཀྱང་། གལ་ཆེ་ཤོགས་^༤ ཁོ་རང་
ལ་ཕྱག་པས། རིག་པ་སྦྱོང་མེད་འོད་གསལ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ། ཅེ་གཅིག་རྟུ་ཕྱི་ལ་གྱིས་དྲིལ་ནས།
རྒྱང་སེམས་གནད་ཀྱི་གདམས་པ་དང་མཚན་སྤང་སྤྲུབས་སྤྲུང་དུ་སྤྲད་དེ་ཉམས་སྤྲུངས།^༥ ལེན་
ཚུལ་ནི། སྤུམ་བཅུད་ལྷན་དང་། གདམས་པ་ཟབ་མོའི་དགོངས་པ་ལོངས་^༦ པས་བསྐྱེད་ཤེས་པ་
དང་། བརྩོན་འགྲུས་དྲག་པོས་དར་ཙམ་ཡང་བཏང་སྤྲུམས་སུ་མི་^༧ འཛིག་པར་བརྩོན་པས་བསྐྱེད་པ་
དང་། ལོ་ལྷ་ཞག་གངས་ཅི་སོང་ཡང་། ཉམས་ཕྱོད་རྒྱུད་ལ་མ་ཤར་བར་ལ་སྤན་རྒྱས་པས་ཡུན་རིང་དུ་
བསྐྱེད་པ་དང་། དུས་དང་ནམ་པ་ཀྱན་རྟུ་གང་གིས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པར། འདི་ཉིད་ལ་རྒྱང་འདྲེད་^༨ དུ་
བྱེད་ཅིང་བར་ཆད་མེད་པར་སྐྱེད་པ་དང་། བཞི་པོ་དེ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་རྒྱང་^༩ ཞིང་བསྐྱེད་པ་དང་།
ཕྱིའི་སྤང་བ་འཆར་ཚུལ། རང་གི་ཉམས་ཕྱོད་སྦྱེ་ཚུལ་ཐམས་ཅད། འཇུག་པ་གཅིག་རྟུ་^{༡༠} ཡར་གྱི་ངོ་
བཞིན་རེ་འཕེལ་རེ་རྒྱས་ལ་འབྱུང་སྟེ། གཟེར་བུ་ལས། དཔེན་ལ་ཉམས་དགའི་^{༡༡} རི་བྲོད་དགོན་

པ་རྒྱ། རྒྱུ་འཆིག་ཏིང་ནས་འཛིགས་པའི་གང་ཟག་གིས། །ཀྱུན་གཞི་ངོས་བཟུང་རིག་^{༡༩} པ་དམར་ཐག་
བཅད།^{༢༠} །ཅེས་དང་། རྩེ་མིག་ལས། མོས་པའི་ཕྱོགས་སུ་ལས་བྱས་ནས། །ངལ་བ་མེད་པར་ཀྱུན་
ཀྱང་འགྲུབ།^{༢༡} །ཅེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་གནས་ལུགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ལ། བྱི་མི་དང་མི་མ་
ཡིན་པའི་བར་ཆད།^{༢༢} ནང་འདྲུ་བ་ནད་གྱི་བར་ཆད། གསང་བ་བསྒོམ་པ་ཉམས་གྱི་བར་ཆད་གསུམ་
འབྱུང་བས། དེའི་དང་པོ་ལ། འཛིག་རྟེན་གྱི་འཕྲེང་ཐོགས། ཉེ་འབྲེལ་གྱི་གདུང་སེམས། ཡུལ་ནོར་
གྱི་ཞེན་ཆགས་^{༢༣} ཐམས་ཅད་བདུད་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ལེགས་པར་མི་ཁྱུ་ནས་འབྱུང་དོ། །གདོན་
ལ་རིམ་གྱོ། བཀའ་བསྒྲོ། གཏོར་མ་སྦྱིན།^{༢༤} ཡུང་པོ་གཟན་དུ་བསྐྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནད་ལ་འབྲུལ་
འཁོར་རྒྱུད་དང་དམིགས་ལ།^{༢༥} སྐྱ་སྐད་ལ་སོགས་པས་གགས་སེལ་བཞིན་དུ་འཆོས། སྤ་བུ་ནམས་
བྱུང་བྱུལ་དུ་བཏང་རོ།།

གསུམ་པ་ལ་བསྒོམ་པ་ཉམས་གྱི་གགས་ལ་མང་ཡང་། བསྐྱུས་ན་ལྟ་བསྒོམ་སྦྱོད་པ་གསུམ་
ལ་འདྲས་པས། ལྟ་བ་ལ་ཆོག་གི་རྫོང་ལ་ཞེན། དོན་གྱི་འགགས་ལ་བདེ་^{༢༦} བའི་ཁ་འབྲམས་སུ་སོང་
བ་དང་། གོ་སྒོ་ཡོད་ཀྱང་རང་མཚན་མ་ཤར་བའི་དོན་སྦྱི་རུ་ཤོར་བ་དང་། ད་ལྟ་ཉམས་སུ་མི་ལེན་
པར། བྱི་དུས་འདེབས་པའི་རེ་འདོད་དུ་ཤོར་བ་དང་། ཡིན་ལུགས་མ་ཤེས་^{༢༧} པའི་འོལ་ཆོད་བཟོས་
པའི་སྒོ་བྱས་སུ་ཤོར་བ་དང་། སྒྲོས་མཐའ་མ་ཆོད་པར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བ་^{༢༨} རྩེ་གཉིས་སུ་ཞེན་པ་
དང་ལྡེའི་གོལ་ས་རུ་མ་ཤོར་བར་བྱ། སྒྲོམ་པ་ལ་བདེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཞེན་པ་དང་། གསལ་བ་ལ་
ངེས་^{༢༩} པའི་སྦྱིས་པ་དང་། མི་རྟོག་པ་ལ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། དུན་བཞིན་^{༣༠} མེད་པ་སྦྱོན་བསྒོམ་
དུ་སོང་བ་དང་། བྱིང་རྒྱགས་སུ་འཐིབས་པས་གསལ་མཛདས་མ་ཐོན་པ་དང་།^{༣༡} རྟོན་ལྡིངས་འཕོར་
བས་གནས་ཆ་མེད་པ་དང་། འབྲེད་འཛུར་འཐས་^{༣༢} པས་བསྐྱེད་བོགས་མེད་པ་ནམས་ཀྱིས། གོལ་ས་
རུ་མ་སོང་བར་བྱ།^{༣༣} སྦྱོད་པ་ལ་ཐོལ་ཐོག་ཐོ་ཅིའི་སྦྱོད་པ་དང་། ཆེད་བྱས་ཚུལ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་དང་།
བཏང་སྒྲོམས་ལེ་ལོའི་སྦྱོད་པ་དང་། སྤྱུག་བཅོར་^{༣༤} རང་བཅིངས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་དང་། ལོག་ལྟ་ཐ་མལ་གྱི་
སྦྱོད་པ་དང་ལྡེའི་གོལ་ས་རུ་མ་སོང་བར་བྱ་སྟེ།^{༣༥} གསུང་རབ་ལས། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་
ཆེ་ཆོལ་དུ་འགོ་བའི་ཆོང་པ་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལ། གཞོད་པར་བྱེད་པའི་དགྲ་མང་བས། སྦྱིས་བུ་དག་
གོ་ཆ་བགོ་བར་བྱའོ་^{༣༦} ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་བསྐྱེད་པ་མ་ཉམས་དང་འོད་གསལ་འཆར་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་ཤར་
བའི་སྒྲིབ་བ་འབྱུང་ཚུལ་དང་། དེ་ནས་བསྐྱེད་པ་འཕེལ་ཚུལ་དང་། དེ་དག་³⁷ལམ་གྱི་རིམ་
པ་དང་སྒྲིབ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱིའི་སྒྲིབ་བ་མཐོང་ཚུལ་དང་། རང་གི་ཉམས་སྦྱང་སྒྱེ་
ཚུལ་ལོ།³⁸ །དང་པོ་ལ་སྒྲོན་མ་ལས། ཅུལ་གྱི་སྒྲིབ་ཐབས་བསྟན་པ་ནི། འགྲུ་བ་ཟེར་གྱི་ཉ་མོ་དེ། །
ཐུན་ཁང་འོད་གྱི་ཆུ་ལ་བབུང་། །ཀླན་གསལ་རིག་པའི་མེ་ལོང་དེ། །སྒྲིབ་གསལ་ནམ་མཁའི་མཐོང་ས་
སུ་བསྟན། །དྲན་པ་སེམས་གྱི་མདུང་མོ་དེ། །སྒྲིབ་བ་འོད་གྱི་ཕུབ་ལ་གཏང་། །དེའི་ཆོ་གཟུགས་སྒྱུའི་ས་
བོན་མཐོང་། །མཁའ་ལ་སྐར་ཆོགས་ཤར་བ་འདྲ།³⁹ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉམས་སུ་སྒྲིབ་པ་སྟེ།
དང་པོའི་དུས་སུ་འབྱུང་བ་ལྟེ་རྟགས་གོང་ལྟར་ལ།⁴⁰ གཞན་ཡང་འོད་དང་ཟེར་དང་། ཟེ་འོག་གི་
སྒྲིབ་ཕུ་ཁ་ཕྱེ་བའམ། གཞན་ཆོན་ཤར་བའམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་པ་ལྟ་བུ་⁴¹གྲངས་མེད་པ་བསམ་
གྱིས་མི་བྱུང་བ། ཕུར་བའམ། རེ་ལྟེ་འམ། གོམས་པ་དང་། ཡུལ་གྱུ་འམ་ནམ་མཁའ་བར་སྒྲིབ་གང་
བར་འཆར་སྟེ། ཞིང་ཁམས་གྱི་གཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ནང་དུ་གཟུགས་སྒྱུའི་ས་བོན་ཐིག་ལེ་སྐར་
ཆོགས་བཀྲ་⁴²པ་ལྟར་འཆར་སྟེ། གཟེར་བུ་ལས། སྒྲིབ་བ་འོད་ལྟེ་ཞིང་ཁམས་དཀྱིལ་འཁོར་
གཞི་⁴³ ཐིག་ལེ་གྲུར་ཁང་རིག་ལྟེ་གཞུག་ཡས་ཁང་། །ལྟག་མཐོང་སྒྱུ་ལ་སྒྲིབ་ཆོགས་གཟུགས་སྒྱུར་
ཤར་⁴⁴ །ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་དེའི་དུས་སུ་དགེ་སྦྱོར་ནི་⁴⁵“སྒྲིབ་བར་གྱི་ཉེ་མ་བཞིན་ཉེ་ཉེ་བ་ཏུ་བྱེད་པ་ཐེ་
ཆོམ་ཟ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། ཐུན་སྒྲོམ་གྱི་མགོ་ཡིན་ཆོས་གཅིག་གཉིས་གྱི་སྒྲིབ་བ་དང་འདྲའོ། །

གཉིས་པ་དེ་⁴⁶ལ་གོམས་པའི་སྒྲིབ་བ་འཕེལ་ཚུལ་ལ་ལྟ་སྟེ། སྒྲིབ་བ་འཕེལ་བའི་ཚུལ་དང་།
སྒྲིབ་བ་འཆེད་པའི་ཚུལ་དང་། རྒྱས་པའི་ཚུལ་དང་།⁴⁷ རྫོགས་པའི་ཚུལ་དང་། སྒྲིབ་བ་མཐར་ཐུག་
པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་གྱིས་⁴⁸ དང་པོ་གོང་ལྟར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་སྒྲིབ་པ་སྟེ། དུས་
ཇི་ཞིག་ལ་སྒྲིབ་བ་འཕེལ་བའི་ཉམས་སྒྲིབ་འཆར་སྟེ། འོད་གསལ་གྱི་སྒྲིབ་བ་གྲངས་མེད་པ་⁴⁹ཤར་བ་
ནམས་གྱི་ནང་དུ། ཤེལ་མདོག་རིག་པའི་ཐིག་ལེ་སྒྲན་མ་ཙམ་དང་། དེ་ལས་⁵⁰ཆེ་བ་དང་། རྒྱང་བ་
དང་། གཉིས་བཅུགས་⁵¹ གསུམ་སྒྲེལ་དང་། མང་པོ་སྒྲེལ་བ་དང་། བྱིན་ལ་འབྲེལ་བ། འཕྲེད་ལ་
འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་དང་། རིག་པའི་སྒྲིབ་པོ་ཐུགས་རྗེའི་ཉག་ཐག་ཅེས་བྱ་བ། དདུལ་དཀར་གྱི་སྒྲིབ་
པའམ། དར་དཀར་⁵²ཉག་ཐག་ལྟ་བུ་ལ། ལུ་གུ་རྒྱུད་གྱི་ཐིག་ལེ་འཕྲེད་བ་ལྟ་བུ་རྒྱས་⁵³པ་དང་། མ་

རྒྱལ་པ་རྒྱུད་པ་ཉག་ཐག་གིས་སྤྲེལ་བ་དང་། ཐིག་ལེ་དང་མ་འབྲེལ་^{༤༤} ཉག་ཐག་རྒྱུད་པ་ལ་སོགས་དུ་
མར་སྒྲུང་བ་ལ། འབྲུང་^{༤༥} ལྷ་ཐམས་ཅད་གནད་དུ་མ་འཁུན་པས། ཁ་དོག་ཐམས་ཅད་དཀར་གསེར་
བཅས་། གང་རུང་^{༤༦} རེ་རེ་རྒྱུད་པ་ལས། ཅུང་ཟད་ཟིན་པས་ཁ་དོག་ལྷ་ཀ་ཆོང་བཅས་།^{༤༧} རེ་རེ་འབྲུང་ལ།
གསེར་ཁ་དོག་ཕྱོགས་རེ་རྒྱུད་པ་མང་དུ་འཆར། ཐིག་ལེ་དེ་དག་གི་དཀྱིལ་ན་ལྷ་སྤྲེལ་ནུའི་རྣམ་པ་སྒྲུང་
ཅོམ། བརྟག་ན་གསལ་རྒྱ་མེད་པའི། སྤྱ་མོ་རེ་^{༤༨} ཡང་གནས་སོ། གཞན་ཡང་འོད་^{༤༩} ཟེར་དང་ཐིག་
ལེ་དེ་དག་གྱུར། དར་ཅོམ་གཅིག་མི་སྟོད་རིག་ཟུར་ཁ་ནས་རྒྱ་འབབ་པ་ལྷ་བྱུངས། དངུལ་རྒྱ་འཐོར་
འདྲིལ་^{༥༠} བཞིན་དུ། གཡོ་འབྲུལ་འཐོར་འདྲིལ་དང་བཅས་པར་སྒྲུང་སྟེ། སྒྲོན་མ་ལས། དེ་ལ་གོམས་
ཞིང་འདྲིས་པ་ཡིས། གོམས་པའི་ཁྱད་པར་རྣམ་ལྷ་འབྲུང་། ཁྱད་པོ་སྒྲུང་བ་འཕེལ་བར་འབྱུང་། ཁྱད་ལ་
རྒྱ་འཐོར་འདྲིལ་བཞིན་དུ་མཐོང་།^{༥༡} ཞེས་དང་། གཟེར་བྱ་ལས། རིག་པའི་ཟེར་དང་^{༥༢} ཐིག་ལེའི་
ཉག་ཐག་ནི། ཁྱད་པོ་རིག་ཟུར་ཁ་ནས་རྒྱ་འབབ་འདྲ།^{༥༣} ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ།^{༥༤} དེའི་དུས་སུ་རྩེ་གཅིག་གི་ཉམས་འཆར་ཏེ། ཤེས་པ་གསལ་ལ་མི་འཕྲོ་བ་
དྲངས་སིང་རེ་བ་གནས་པའི་ཉམས། སྟོང་རིག་མ་བྱུང་འཕྲོད་པའི་སྤྲེལ་བྱུང་^{༥༥} ལེ་བ་དེ། ཐུན་ལ་ཞུགས་
དུས་གསལ་བར་འོང་སྟེ། དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེ། བཞུག་^{༥༦} ཏུ་ཅུང་མི་གསལ་ཏེ། རྒྱུན་ཁ་ལ་
རག་ལུས་པའི་དགོ་སྒྲོར་གཅིག་སྟེ། བ་དེ་ནི། ཐུན་སྒྲོམ་ཟད་སར་སྒྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་གསུམ་བཞིའི་
ལྷ་བ་དང་འདྲོའོ།

གཉིས་པ་མཆོད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲུང་
བ་^{༥༧} འཆར་ཞིང་། དེ་དག་གི་ནང་དུ་ཤེལ་མདོག་རིག་པའི་ཐིག་ལེ་ཡང་ཁ་ཡར་འཆར་ཞིང་། འབྲུང་
བ་ལྷ་ཀ་གནད་དུ་འཁུན་པས།^{༥༨} གསེར་འོད་ལྷ་གྱུར་ཁང་གི་ཐིག་ལེ་རེ་རེ་སྤྲུང་ལྷ་ལྷ་དང་ལྷན་པ་
གསལ་ལ་དྲངས་པ། བཀྲ་ལ་གསལ་བ། ཉག་ཐག་རྣམས་གྱུར་དཀར་པོ་ཁ་ཡར་གྱུར་འཆར་ཞིང་། གསེར་
ཆར་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་ལུ་གྲ་རྒྱུད་གྱི་ཐིག་ལེ་འབྲེང་བ་རྒྱུ་ལ་ཡང་སྤྲུང་ལྷ་དང་ལྷན་པ།^{༥༩}
དེ་དག་གི་དཀྱིལ་ན་གཟུགས་སྤྲེལ་ནུའི་རྣམ་པ་འབྲུ་མོ་ལས། ཡིག་འབྲུ་འམ་མཆོད་རྟེན་ལ་སོགས་པ་
གང་ཡང་རུང་བའི་གཟུགས་^{༦༠} རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་དང་། དེ་དག་གི་བར་དུ་གཞན་ཡང་འོད་དང་ཟེར་
དང་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ། འདི་འཆར་དང་འདི་མི་འཆར་གྱི་ངེས་པ་མེད་དེ།
གར་བ་^{༦༡} རྣམས་སྤར་བས་དལ་ཞིང་གཡུང་བ། ཅུང་ཅོམ་སྟོད་ཚུགས་པར་འཆར་ཏེ། སྒྲོན་མ་ལས། དེ་

ནས་སྒྲིག་བ་མཆོད་པར་འགྱུར། །མཁའ་ལ་ཉི་ཟླ་ཤར་ལྷུང་མཐོང་།^{༡༥} །རིག་པ་འོད་གྱི་འཁོར་ལོ་
མཐོང་། །ཐིག་ལེ་འོད་གྱི་གྲུང་ཁང་མཐོང་།^{༡༦} །ཞེས་དང་། གཞེར་བུ་ལས། གཉིས་པ་རྩ་བོ་གྲོང་དུ་
འབེབས་པ་འདྲ།^{༡༧} །ཞེས་པས། སྒྲིག་བ་མཆོད་དུས། ཟེར་དང་ཐིག་ལེ་འོད་དང་ཉག་ཐག་ཐམས་
ཅད་སྒྲུབ་པས་དལ་བ་གཡུང་བ། དར་ཅམ་སྟོང་ཚུགས་པ། ཟེར་དང་ཉག་ཐག་རྒྱ་རྒྱུ་གི་རྩུལ་དུ་
མགྲོགས་བུལ་^{༡༨}སྒྲིག་བའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གོང་གི་རྩ་གཅིག་གི་ཉམས་སྒྲུབ་^{༡༩}མོ་དེ་ཉིད་སྒྲོས་བུལ་གྱི་ཉམས་སུ་འཆར་ཏེ།
ཇི་ཞིག་གཅིག་ལ་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་རང་གོ་ལ་ཆེན་པོར་བྲོལ་གྱིས་སོང་ནས།^{༢༠} གཡོ་མེད་རང་
གསལ་ཆེན་པོའི་རང་ལ་མི་འདའ་བར། རྒྱ་མཚོ་རྒྱུད་གིས་མ་བསྐྱོད་པ་ལྟ་བུ། མཚན་མའི་སྒྲོས་པ་
ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བ་ཞིག་ཏུ་ལྷག་གིས་འཆར་སྟེ། དཔེར་ན་ཆོས་ལྷ་དུག་གི་རྒྱ་བ་དང་འདྲའོ། །སྒྲོམ་
པའི་དུས་སུ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ། མ་བསྐྱོམས་ཀྱང་སྒྲུབས་སུ་འབྱུང་ངོ་།^{༢༡} །དེ་ནི་སེམས་དཔའི་རང་སྒྲོམ་
སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་སྒྲིག་བ་རྒྱས་ཚུལ་ལ། གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། རྒྱུད་གི་སྒྲིག་བ་རང་རྒྱུད་པ་འདི་ཉིད་
འགགས་ནས། ནང་ནས་མཆོག་གི་འོད་གསལ་རྒྱུད་ཟད་མའོན་དུ་ཤར་ཏེ།^{༢༢} དེ་ལྟར་གྱི་མ་དག་པ་
མེ་རྩུ་རྒྱུད་གི་སྒྲིག་བ་རང་རྒྱུད་པ་འདི་འགགས་ནས། དག་པ་སྒྱུའི་ས་བོན་དང་། ཞིང་ཁམས་ཀྱི་སྒྲིག་
བ་འཆར་སྟེ། སྒྲིག་བ་ཕྱོགས་མཚམས་སྟེང་འོག་མདུན་རྒྱབ་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ།
འོད་ལྷའི་ཐིག་ལེ་སྒྲུབ་ཅམ་དང་། རེ་ལྷེ་འམ།^{༢༣} ཡུལ་གྲུ་འམ། རྒྱུད་བ་ཏུང་འབྲུ་ཅམ་ལ་སོགས་སུ་
འཆར་ཞིང་། དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་། ཐིག་ལེ་ལྷ་ལྷུང་གྲེས་པ་དང་།^{༢༤} དེ་ལ་འོད་གྲེས་འགྲེང་པ་རྩིབས་
ཤར་སུ་ཁྱུང་ཅན་ལ་སོགས་གྱིས་སྒྲུས་པ་དང་། ཕྱི་རིམ་འོད་གྱི་བདུ། འཁོར་ལོ། གཡུང་དུང་། རིན་པོ་
ཆེ་ལ་སོགས་གྱིས་བསྐྱོར་བ། དེའི་ཕྱི་རིམ་སྒྲོ་སྒྲོ་རྒྱུན་དང་ཆས་པ།^{༢༥} འགགས་པར་དོད་ཅིང་ཆང་བ།
དཀྱིལ་ན་སྒྱུའི་རྩམ་པ་དོད་ཅམ་དང་བྱེད་རྫོགས་^{༢༦}དང་། དཔུ་དོད་པ་དང་། ས་བོན་ཡིག་འབྲུགས་ལ་
བ་ལ་སོགས་འོད་ཟེར་ཉག་ཐག་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཆེ་རྒྱུད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་མང་ཏུང་
སྒྲིག་ཡུལ་གང་བ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་གྱི་སྒྲིག་བ་དེ་དག་རེས་འགའ་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པར་གནས་
ཤིང་། རེས་འགའ་རྒྱུད་^{༢༧}ཅམ་འདྲིལ་ཏེ། གཞེར་བུ་ལས། གསུམ་པ་བྱ་བྲ་གཞན་ཆོལ་ལྟ་བུར་
འགྱུར།^{༢༨} །ཞེས་དང་། སྒྲོན་མ་ལས། དེ་ནས་སྒྲིག་བ་རྒྱས་^{༢༩}པར་འགྱུར། །རིགས་ལྷ་རྫོགས་སྒྱུའི་

དགྱིལ་འཁོར་མཐོང་།^{੧੧} །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལས། གོང་གི་སྒྲིམ་བྲལ་རང་གོལ་གནས་ཆ་འབྲུག་པོ་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད།
 རིམ་ལྡོར་ཞིག་ལ་རིག་པ་གཞི་མེད་ཡེ་སྟོང་ཅུ་བྲལ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་ཉར་གྱིས་སོང་ནས། ཕྱི་ནང་ཡུལ་
 ཤེས་འཁོར་འདས་ཅི་བྱུང་ཅི་ཤར་ལོ་ཐམས་ཅད་ཁོའི་དང་དུ་རོ་གཅིག་པ་ཞིག་འབྱུང་བས། དེ་ལ་དུ་མ་
 རོ་གཅིག་གི་བསྐྱེད་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་བརྒྱད་དགྱའི་སྒྲིམ་བྲལ་དང་འབྲེལ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་གྱི་དགོངས་པ་ལ་
 ཕྱེད་སྟེ་བ་ཙམ་ཡིན། དང་སྒྲིམ་ཟད་སར་སྒྲིལ་ནས། གྲོང་སྒྲིམ་འགོ་ཟུག་པ་ཡིན་ནོ།^{੧੨}

བཞི་པ་སྣང་བ་རྫོགས་པའི་འཆར་ཚུལ་^{੧੩} གཉིས་གྱི་དང་པོ་ལ། མཆོག་གི་འོད་གསལ་
 མཛོན་དུ་གྱུར་སྟེ། སངས་རྒྱུས་གྱི་སྒྲིམ་དང་ཞིང་ཁམས་རང་ལ་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད། གཤམས་
 མེད་པར་མཛོན་དུ་འཆར་ཏེ། དེ་ཡང་རང་སྣང་དག་པས་^{੧੪} ཞེ་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་དགྱིལ་འཁོར། མོ་
 བྲང་ཆེན་པོ་མ་འདྲེས་པ། སོ་སོ་ནས་^{੧੫} བཀྲ་ལ་གསལ་བ། བཅིག་པ་སྒྲོ་སྒྲོ་རྒྱུ་སྣམ་བུ་དང་
 བཅས་^{੧੬} ཁྱུང་གྱུར་ཁྱུང་འདབ་བྲེ་བུམ་གདུགས་ཏོག་བྲེ་བུ་དང་བཅས་པའི་ནང་ན། ཞེ་རྒྱས་ལ་ཉི་
 སྟེ་པ་ལྷན་གཡུང་དྲུང་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོན་མེད་དག་པའི་གདན་དང་། དབང་དྲག་ལ་
 དྲིགས་པ་ལྷན་གྲུབ་ཅི་ཟག་ཅན་ལྷ་ལ་སོགས་པ། ལུལ་པ་རྟགས་གྱི་གདན་ལ།^{੧੭} ཕྱི་ནང་གི་རིགས་ལྷ་
 གཙོ་ལ་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བ། ཡང་སྒྲུལ་པོ་ཉ་ལས་བྱེད་དང་ཆས་^{੧੮} པའམ། ཞེ་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་
 ལྷ་ཆོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ། རང་རང་གི་གདན་ལ་བཞུགས་པ་^{੧੯} དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུན་
 ཆ་ལུགས་^{੨੦} མཆོན་དཔེ་སྒྲིམ་མདོག་ཕྱག་མཆོན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ། ཆེ་ཆུང་ནི་ཆེ་ཆོད་ཆུང་ཆོད་
 ལས་^{੨੧} འདས་པ། མང་ཉུང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་འཆར་ལ།^{੨੨} དེ་དག་བར་བར་དུ་འོད་ལྡེའི་ཐིག་
 ལེ་ཡན་མན་པན་ཚུན་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷ་ལྷ་འཆར་ཏེ། དེའི་དགྱིལ་ན་རིགས་ལྷ་རྫོགས་པར་བཞུགས་པ་
 དང་། ཡང་ཐིག་ལེ་གཞི་གཅིག་ལ་ཞིང་ཁམས་ཕྱོགས་བཞི་དབུས་ལྷར་བཅད་པའི་ནང་དུ། རིགས་
 ལྷ་^{੨੩} བཞུགས་པ་དང་། ཡང་ཐིག་ལེའི་བར་^{੨੪} དུ་རིགས་རྟགས་ལ་བཞུགས་པ་དང་། ཡང་དགྱིལ་
 འཁོར་ལ་སོགས་ལ་བཀྲ་^{੨੫} བ་ལྷ་བུའི་ལྷ་གདན་ལ་བཞུགས་པ་དང་། ལྷ་ཡང་རྫོགས་སྒྲིམ་སྒྲུལ་སྒྲུལ་
 སོགས་གང་དུ་ཡང་སྣང་ལ། དག་སྣང་གི་འཆར་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་གཅིག་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་
 དུས་གྱི་གཞལ་ཡས་འོད་དང་ཐིག་ལེ་ཟེར་དང་ཉག་ཐག་སྒྲིམ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གཡོ་འགྲུལ་མེད་
 པར་གནས་པ་འབྱུང་སྟེ། སྒྲོན་མ་ལས། དེ་ནས་སྣང་བ་རྫོགས་པར་འགྱུར། །ལྷན་གྲུབ་ཕྱག་རྒྱའི་དགྱིལ་

འཁོར་མཐོང་། ལྷ་ལ་བཞུགས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་མཐོང་། ཆོ་འཕྲུལ་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པར་མཐོང་།^{༡༥} ཞེས་
དང་། གཟེར་བྱ་ལས། བཞི་པ་རུས་སྤུལ་ལའང་གཞོང་དུ་བཅུག་པ་འདྲ།^{༡༦} ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལས། དུ་མ་རོ་གཅིག་གི་དགེ་སྦྱོར་ཉམས་ཏྲོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཅུང་ཙམ་དང་
བཅས་པ།^{༡༧} དེ་ཉིད་ཅི་ཞིག་ལ་བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ཙུལ་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་གྲོལ་ནས།
བསྒོམ་མེད་ཡོངས་མེད་ཀྱི་ངང་ལ་རིག་པ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་ཤིང་། དེ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱུང་སྟེ།
དེའི་དུས་སུ་སྒོམ་ཆེད་དུ་བསྒོམ་མི་དགོས། ངང་གིས་ཅུང་ཙམ་དུ་དགོས་པ་དེ་ལ་བསྒོམ་མེད་ཡོངས་
མེད་ཀྱི་བསྒོམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆོས་བཅུ་གསུམ་བཅུ་བཞིའི་ལྷ་བ་གཞིན་དུ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ས་
ལ་སྒྲེབ་དུ་ཆ་བཞིན། མཐར་ཐུག་ཏྲོགས་པའི་གྲོང་བསྒོམ་ཡང་རྒྱུད་ལ་ངེས་པར་ཤར། མཛོན་དུ་
ལེགས་པར་མ་གྱུར་ཙམ་ཀྱི་སྒྲུབས་སོ།།

ལྷ་པ་སྤྲང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འཆར་ཚུལ་^{༡༨} གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། དེ་ལྟར་ཤར་བའི་ཞིང་
ཁམས་ཐིག་ལེ་འོད་ཟེར་ལྷ་སྤུལ་སོགས་རང་སྤྲང་དག་པའི་འཆར་ཚུལ་^{༡༩} སྒྲོས་བཅས་དངོས་མཚན་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སྤྲང་ཉིད་ཙུལ་བྱུང་གཞི་སྒྲོམ་མེད་ཀྱི་གྲོང་དུ་མལ་གྱིས་ཐིམ། འུབ་^{༢༠} ཀྱིས་
བསྐྱུས་ནས་ཙུལ་བཅས་སྒྲོས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཁོལ་གྱིས་གྲོལ་ཏེ། སྤྲང་ཟེར་གསུམ་ལྷ་
སྤུལ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་འདུས་ཤིང་། དམར་ཐག་ཐད་ཀྱིས་ཆོད་པ་སྟེ། སྒྲོན་མ་
ལས། ཟེར་ནི་རིག་པའི་རང་ཟེར་ཏེ། སྤྲང་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གཟུགས་བརྟན་ཚུལ་^{༢༡} སྒྲོན་ནི་རིག་པའི་
རང་སྤྲང་ཏེ། སྤྲང་པའི་རང་སྤྲང་བྲག་ཆའི་ཚུལ། སྒྲོན་ནི་རིག་པའི་རང་གཟུགས་ཏེ། སྤྲང་པའི་རང་གཟུགས་
ཅུ་ལྷའི་ཚུལ་^{༢༢} ཞེས་དང་། ལུང་དུག་ལས། བྱེ་མ་རྟེན་ཀྱི་བདེར་གཤེགས་མཐོང་བའི། མི་ལམ་
སྤྲང་ཙུལ་འབྱུང་ཡང་སང་པའི་ཡུལ་སྤྱོད་མེད། མི་གནས་མི་མཐོང་སྤྲང་བ་སྤྱོད་དང་བྲལ། འདི་
ཞེས་བརྟན་དཀའ་སྤྱོད་པའི་མི་ལམ་འདྲ།^{༢༣} ཞེས་དང་། གཟེར་བྱ་ལས། ལྷ་པ་འབྱུང་བ་^{༢༤} ཟད་
པའི་ནམ་མཁའ་འདྲ།^{༢༥} ཞེས་པས། གོང་གི་སྤྲང་བའི་^{༢༦} འཆར་ཚུལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སྤྲང་
འོད་ཟེར་གསུམ་ལ་སོགས་རང་སྤྲང་ལ་ཤར་བ་ཐམས་ཅད་མ་ལ་བྱ་ཐིམ་གྱིས་ཚུལ་དུ་ཀུན་གཞིའི་གྲོང་
དུ་ཐིམ་ནས། རང་ཡལ་དུ་ཡལ། རང་གྲོལ་དུ་གྲོལ། རང་ཆོད་དུ་ཆོད། རང་ཤར་དུ་ཤར་བས། ཟད་
པའི་མཐར་ཐུག་སྟེ། འབྲུལ་ཚུལ་དང་གནད་གཅིག་ཏུ་གོ་སྟེ། བྱུང་སའི་^{༢༧} ཐུགས་དང་གྲོལ་བའི་
མཐའ་འདི་ལ་བྱག་^{༢༨} ཅེས་གཟེར་བྱ་ལས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ། བསྐྱོམ་མེད་ཡིངས་མེད་དྲན་པ་ཡི། །ཐག་པ་རྩུང་ཙམ་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་
 རེ་^{༡༡} ཞིག་ལ་དྲན་པའི་ཐག་གཅོད། བསྐྱོམ་པའི་བརྟེན་^{༡༢} ལུང་ཐོན་ནས། ཅི་བྱས་ཐམས་ཅད་
 ལུང་^{༡༣} བྲལ་གྱི་རང་ལས་མི་འདའ་ཅི་འཆར་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར། སྐྱོམ་མ་བསྐྱོམས་ལ་
 ཁྱད་མེད།^{༡༤} གཉིད་མ་གཉིད་ལ་ཁྱད་མེད། བཞག་ན་སྟོད། གཏང་ན་འགོ་དགོས་དུས་སྟེབ།^{༡༥}
 རང་དབང་རང་གིས་བསྐྱུར། དགྲ་དང་བྲུ་མཉམ།^{༡༦} གསེར་དང་བོང་བ་མཉམ། ཡར་ལ་མི་རེ།
 མར་ལ་མི་དྲོགས་པ་དེ་ནི། ཉོགས་པའི་གྲོང་སྐྱོམ་མངོན་དུ་གྱུར།^{༡༧} བཙོ་ལུང་ལྷ་བ་ལྟར། གོམས་པ་
 མཐར་སྐྱོལ། ཀྱན་རྩ་བཟང་པོའི་རང་ས་ཟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་རྩྭ་གྱིས་བྱིད་པའི་
 སྤྲུགས་བཅད་ན། རང་སྐྱེངས་ལ་འགོ་བ་ལྟར། སྤང་བ་སྐྱེའོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་སྤྲུགས་ལེགས་པར་བཅར་
 བས།^{༡༨} སེམས་སུ་ཐུག་གི་གཏུགས་ན།^{༡༩} འབྲུལ་བའི་སྤྲུགས་ཆོད་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྩོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་བྱ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་ལོགས་སུ་རེ་མི་དགོས།^{༢༠} ད་ལྟར་གྱི་སྤང་བ་ལྟ་དང་གཞལ་ཡས་སུ་
 གཏན་ལ་ཐང་ལ།^{༢༡} རེ་འདོད་བསྐྱོག་ལ། རན་བྱེད་ལ་ཁྱིམས་བཅད་པས། ད་^{༢༢} བྱིན་རན་མི་བྱེད་
 པ་ལྟར། གཞི་ཐོག་རྩ་འབྲུལ་བའི་སྤྲུགས་ལེགས་པར་བཅད་པས། བྱིན་ཆད་མི་འབྲུལ་བ་སྟེ།^{༢༣} རིག་
 པ་ཀ་དག་དྲི་མེད་རོ་བོ་ཉིད་^{༢༤} རོན་ལ། བྱང་ཐེབས་རྩལ་རྩོགས། འུགས་ཐོན་ལྷག་མ་མ་ལུས་ཐག་
 ཆོད། མངོན་དུ་གྱུར་པ་^{༢༥} དེའི་རང་ལས་མ་གཡོས་པ་བོན་སྐྱ། དེའི་རང་ལས་ཟག་བཅས་གྱི་ཕུང་པོ་
 ཟག་མེད་དུ་གྲོལ་བས། གདུལ་བྱ་ལས་དག་གི་སྤང་རོར། བདག་ལུས་མཆོན་དཔེ་^{༢༦} རྒྱན་གདན་
 ཁྱི་ཁིང་ཁམས་བཀོད་སྤུལ་གྱིས་བརྒྱན་པའི་རྩོགས་སྤྱར་འཆར་ཁིང་། དེའི་བྱང་ཁམས་ཁམས་དང་སྐྱེ་
 མཆོད་རྩ་དང་ཡན་ལག་ཆོགས་བརྒྱད་^{༢༧} སྐྱོ་ལུ་ལ་སོགས་གྱི་འཆར་རྩལ་ལས། བྱི་ལྟར་རྒྱས་པའི་ལྟ་
 ཆོགས་བརྒྱ་དང་རྩ་བརྒྱད་ལ་སོགས་དང་། བར་ལྟར་ཞི་བའི་ལྟ་ཆོགས་བཞི་བཅུ་རྩ་ལྟར་དང་། གསང་
 བ་ཁྱོ་བོའི་ལྟ་ཆོགས་བརྒྱད་རྩ་རྩུག་^{༢༨} རྩ་ཤར་བ་ནི་རྩོགས་སྤུལ། དེ་དག་གིས་འགོ་བ་གང་ལ་
 གང་འདུལ་དུ་འདྲེན་པའི་ཐབས་ལམ་སྤྲོ་ཆོགས་སུ་སྤུལ་ནས། འགོ་བའི་དོན་ལ་གཡེལ་བ་མེད་པར་
 རང་རམ་འུགས་ལ་བྱང་བ་ནི་སྤུལ་སྤྱེ། སྤྱེ་གསུམ་ལ་བྱི་དུས་མི་འདེབས་པའོ། །དེ་ཙམ་ན་ལས་སྐྱིབ་
 སྐྱོང་པ་དང་། ས་ལམ་སྐྱེ་བ་དང་། བསྐྱལ་པ་དུ་མར་འབད་^{༢༩} མི་དགོས་པར། དྲང་དོན་རྒྱ་འབྲས་གྱི་
 རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་རྩྭ་དུ་བཏང་ནས། ལུས་རྒྱ་འདིའི་སྟེང་དུ་བཙན་ཐབས་གྱི་སངས་རྒྱས་ད་ལྟ་
 ཉིད་དུ་ཐོབ་པ་སྟེ། སྐྱོན་མ་ལས། སྤང་བའི་རྩྭ་སྤྲུགས་སེམས་སུ་ཟེད། །གཞུགས་སྤྱིའི་དམར་ཐག་

གསུམ་པ་དེ་དག་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་སྒྲུབ་བཤམ་གྱི་འཛིན་སྒྲུབ་༥༩ རྩོན་གྱི་སྒྲུབ་
འཕགས་དམ་པ་རྣམས་གྱི་ཚུལ་དུ་ལམ་ལ་བཞུགས་པར་བྱས། དེ་ཡང་དང་པོ་བོན་སྨྱོད་དགའི་རིམ་
པས་སྒྲིག་གི་བསྐྱོད་༥༠ ཚེས་གཉིས་སོག་པར་བྱེད་པ་ནི། ཚེས་ལམ་དང་མཐུན་ལ། དེ་ནས་
མཚན་བཅས་དང་མཚན་མེད་གྱི་གདམས་པ་ནི༥༡ རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་བསྐྱེད་ཅིང་གནས་
ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲུབ་བས་སྒྲུབ་ལམ་དང་མཐུན་ལ། དེ་ནས་སྨྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་འོད་གསལ་གདམས་
པ་ནི༥༢ རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་རི་ལྷར་མངོན་དུ་སྟོན་པས་མཐོང་ལམ་དང་མཐུན་ལ། གཞན་༥༣ ཡང་
བོགས་འདོན་གྱི་གདམས་པ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཤམ་པ་ལ། གོམས་གིང་འདྲིས་པར་བྱེད་པས་༥༤
སྒྲོམ་ལམ་དང་མཐུན་ལ། དེ་ནས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ངོ་སྤྲད་ནས། རྩོ་རྩས་འཕྲོད་པ་ནི་མཐར་ཕྱིན་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་བསྐྱལ་བ་དུ་མའི་ཚུལ་བཤམ་མཁྱེས་པར་ཐབས་ལམ་གནད་གྱིས་སྐྱེ་བ་
གཅིག་༥༥ གིས་རང་ས་ཟེན་པར་བྱེད་ཅིང་། ལམ་བཞུགས་༥༦ མེད་གཅིག་ཆོད་འབྱུལ་བ་སྤང་མེད་རང་
བྱོལ། འབས་བུ་སྐྱུ་གསུམ་ལྟར་བྱུང་དུ་སྟོན་ཏེ། ལམ་ནི་ཉེ་ལམ་དེར་རྫོགས་པས།༥༧ ཞེས་དང་།
རྒྱ་འབྲས་ལས་དབང་རྒྱུན་པོ་ཆེ། འདི་ནི་སངས་རྒྱུས་བཅོན་ཐབས་ཡིན།༥༨ ཞེས་སྟོན་མ་ལས་
གསུངས་སོ། ཉམས་རྟོགས་དང་སྒྲུབ་ན། ཐུན་སྒྲོམ་༥༩ དུས་སུ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་གྱི་ཚུལ་དུ་
བསྒྲོམ་པས། ཚེས་ལམ་དང་མཐུན།༦༠ རང་སྒྲོམ་དུས་སུ་གསལ་སྤང་ཅན་དུ་འབྱུང་བས་སྒྲུབ་ལམ་
དང་མཐུན། རྒྱང་སྒྲོམ་གྱི་འགོ་གཤམ་པ་ནི།༦༡ རང་མཚན་གསལ་དུ་རྟོགས་པས་མཐོང་ལམ་དང་

མཐུན། དེ་ཡང་ངང་གིས་གོམས་ཤིང་མཐར་ཐོན་པར་བྱེད་པ་ནི་སྒོམ་ལམ་དང་མཐུན། གྲོང་དུ་གྱུར་པ་
 བྱི་མཐར་ཕྱིན་^{༡༥༧}པའི་འབྲས་བུའོ། །གཞན་ཡང་བྱན་སྒོམ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་རྩ་^{༡༥༨}
 མཛོན་ཤེས་ཡོན་ཏན། མཁུན་པ་ཐུགས་གྱི་ཡོན་ཏན། ཚངས་པ་གསུང་གི་ཡོན་ཏན། དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་བུ།
 སྒོམ་པ། སྦྱོང་པ། འཕྲིན་ལས། གསལ་སྒྲུང་ཉམས་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་སྦྱི་བའི་^{༡༥༩}གང་ཟག་དམ་པ་
 རྣམས་ལ། འཆར་བའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ལ། དེ་བཞིན་ངང་སྒོམ་དུས་སུ་འཆར་བའི་ཡོན་
 ཏན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལྷུང་བས་ཆེར་ཆ་ཆ་ནས་དཔགས་ཏེ།^{༡༦༠} གཡུང་རྒྱུད་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་
 རྩ་འབྲུལ་མཛོན་ཤེས་ཕྱིན་ལས་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ལྟ་དགོངས་མཛད་སྦྱོང་^{༡༦༡}ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
 ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། གྲོང་བསྒོམ་གྱི་དུས་སུ་གོང་གི་དེ་དག་ལས་ཀྱང་རབ་ཏུ་དཔགས་ཏེ།^{༡༦༢} ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ལས་ལ་^{༡༦༣}སོགས་ལྷའི་ཡོན་ཏན་རྒྱད་
 ལ་མཛོན་དུ་འཆར་རོ། །གཞན་ཡང་བྱི་འོད་གསལ་གྱི་མཐོང་སྒྲུང་འཆར་ཚུལ། ནང་དག་སྦྱོར་གྱི་ཉམས་
 སྦྱོང་སྦྱི་ཚུལ། བར་དུ་རྩ་འབྲུལ་^{༡༦༤}གསལ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་རིམ་
 སྦྱོར་པ་ལས། བྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཟུང་འབྲེལ་འཇུག་པ་གཅིག་ཏུ་ལྷུང་བཞིན་རིམ་པ་ལྟར་འཆར་ལ།
 གཅིག་ཆར་བ་ལ་དང་པོ་ནས་ཉོགས་པའི་གྲོང་སྒོམ་དང་^{༡༦༥}མཐུན་པའི་སྒྲུང་བ་འཆར། ཐོད་ཀྱལ་བ་
 བྱི་འཕར་^{༡༦༦}འབྲུབ་ཆེ་བས་སྒྲུ་ཆོགས་སུ་གྱུར་ལ། གྲོང་བསྒྱུན་ནས་གདམས་པ་དེ་སྦྱོང་ལ་སོགས་
 ཀྱང་དེ་བཞིན་བྱ་སྟེ།^{༡༦༧} གཅིག་ཆར་བ་ལ་གདམས་པ་ཐོག་བབས་སུ་བསྟན། རིམ་སྦྱོར་པ་ལ་^{༡༦༨}ལྷ་
 ཆགས་སུ་བསྟན། ཐོད་ཀྱལ་བ་ལ་ཐབས་ལམ་སྒྲུ་ཆོགས་ནས་བསྐྱབ་དགོས། དེ་ཡང་གདམས་པ་སྦྱོ་
 དང་བསྒྱུན་ནས་འདེབས་པ་^{༡༦༩}ཤིན་ཏུ་ཡང་གནད་ཆེའོ། །ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་འོད་གསལ་བསྒོམ་
 པའི་ཁྲིད་^{༡༧༠}ལྷ་ཡ་སྒྲུར་རོ། །དགོའོ།

རྒྱལ་ལམ་དུ་སློང་བ་རྩལ་སློང་སློང་པའི་བྲིད་བཞགས་སོ།།

༡༡༡། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཁྱབ་བདལ་འགོ་བ་འདྲེན། །རང་རིག་མདོན་དུ་གྱུར་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ།
གསུམ་པ་རྒྱལ་ལམ་དུ་སློང་བ་རྩལ་སློང་སློང་པའི་བྲིད་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོ་འདིར་རྩལ་སློང་བ་དང་། འཆི་
ཁར་རྩལ་སློང་བ་དང་། བར་དོར་རྩལ་སློང་བའོ།།

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ་སྟོ་གསུམ་ལམ་དུ་ཁྱེར་བ་དང་། ཆོགས་དྲག་ལམ་དུ་ཁྱེར་བ་དང་། རྟོག་
ཆོགས་ལམ་དུ་ཁྱེར་བ་དང་། ལྷ་ཆོགས་ལམ་དུ་ཁྱེར་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྟོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བྱེད་སློང་ལམ་
དག་པ་མ་དག་པ་ཅི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད། དགེ་སློང་གི་ངང་ལ་བྱ་ཞིང་མཉམ་རྗེས་བསྟེ་སྟེ། ལུས་གྱི་
མཚན་བཅས་གྱི་དགེ་བ། བསྐྱོར་བ། ལྷ་ཕྱག་ཕྱག་རྒྱ་འབྲུལ་འཁོར་ནམས་དང་། མ་དག་པའི་སློང་བ་
བདེག་བརྟུང་། འཁྱོ་ཆོག་མཆོང་རྒྱག་ལ་སོགས་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་བྱ་བ། ཟ་བ། འགོ་འདུག་གོ་
གར། བཟའ་བཟོ་བྱ་བྱེད། དེ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་གྱིས་རི་ལྟར་སློང་བ་ཐམས་ཅད། རབ་ལྷ་ཐོག་ནས་
མ་བཀག་རྒྱ་ཡན་དུ་སློང་བའམ། འབྲིང་བསྐྱོམ་ཐོག་ནས་འཛིན་མེད་རང་གོལ་དུ་སློང་བའམ། ཐ་མ་
ན་ཡང་དྲན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་དང་མ་བྲལ་བར་བྱ་སྟེ། རིག་སྟོང་འོད་གསལ་ཆེན་པོའི་གློང་། རང་
རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྗེན་པར་གསལ་བའི་རང་ནས། ལྷགས་འབྱུང་དུ་སློང་བར་བྱ་སྟེ།^༥ གཟེར་བུ་རྩ་
འགྲེལ་ལས། ལུས་གྱི་བྱ་བ་སྣ་ཆོགས་བྱར་མེད་གྱི་རྩལ་དུ་ཤར་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དག་གི་དག་པ་
བསྐྱས་བརྟུང་། སླིང་པོ། ཁ་འདོན། འཆད་རྩྱུད། དབྱངས་གྱུར་ལ་སོགས་དང་།^༦ མ་དག་པ་ཆོག་
རྩུབ། རྩུན་འཕྲ་མ། རུ་འབར་ལ་སོགས་དང་། ལུང་མ་བསྟན། ལྷ་དབྱངས། གན་འཕྱུང་།^༧ འོང་
གཏམ་ཀྱ་རེ་འཆལ་སྟོས། སླིང་ལངས་ལ་སོགས་བརྟུང་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། གོང་ལྟར་རབ་ལྷ་
ཐོག་འབྲིང་སྐྱོམ་ཐོག་ཐ་མ་དྲན་པའི་རྩིས་བཟུང་སྟེ། རིག་སྟོང་འོད་གསལ་ཆེན་པོའི་གློང་། རང་བྱུང་
ཡེ་ཤེས་རྗེན་པར་གསལ་བའི་རང་ནས་མ་འགག་པར་སློང་དེ། དག་གི་བརྟུང་བ་སྣ་ཆོགས་བརྟུང་
མེད་གྱི་རྩལ་དུ་ཤར།^༨ །ཅིས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་གྱི་མོས་གྲས་བསྐྱེད་རིམ་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱོམ་
པ་ལ་སོགས་དག་པ་དང་། དུག་ལྷ་མཛན་སེམས་གདུག་སེམས་ལོག་ལྷ་ལ་སོགས་མ་དག་པ་དང་།
ལུང་མ་བསྟན། ལུ་ལ་འཁོར། རོར་ལྷགས། སོ་ནམ། ཆོང་ཁེ། ལྷ་བསམ། ལྷི་མའོ། རྟོག་དཔྱེད། རྩིས་

གདབ་མདོར་ན་ཡིད་ལ་བསམ་ཚད་རབ་ལྟ་ཐོག་འབྲིང་སྒོམ་ཐོག་ཐ་མ་དྲན་པས་བཟུང་སྟེ། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་རྗེན་པར་གསལ་བའི་ངང་ནས། འགག་མེད་དུ་སྤྱད་དེ། ཡིད་ཀྱི་དྲན་རྟོག་སྣ་ཚོགས་རྟོག་མེད་གྱི་རྩལ་དུ་ཤར།^{༡༠} ཅེས་གསུངས་པ་དང་། གཟེར་བུ་ལས། བྱི་ནང་མེད་པར་བྱུང་བ་དཔལ།^{༡༡} ལྷང་ཚད་སྤྱི་རོལ་པ། གྲགས་ཚད་གསུང་གི་རོལ་པ། དྲན་ཚད་ཐུགས་གྱི་རོལ་པ། བྱུང་ཚད་ཡོན་ཏན་གྱི་རོལ་པ། བྱས་ཚད་ཐིན་ལས་གྱི་རོལ་པ།^{༡༢} ཞེས་གསུངས་པས། རོན་ལ་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད། བྱེད་པར་མི་དམིགས་པ། ཤེས་རབ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ནས་བྱ་བར་^{༡༣} མ་བཀག་པ་ཐབས་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འཆར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གསལ་བྱེད་ལས། འགོ་འདུག་ཟ་འབྱུང་ཁ་སྤྱབ་གན་རྒྱལ་འཕྲིད་ཉལ། མཉམ་བཞག་^{༡༤} རྗེས་ཐོབ་མི་ལམ་བར་དོ་སྤྱ རྒྱན་ཏུ་རིག་པས་འབྲེལ་མེད་མ་ཤེས་ན། རྒྱ་ཐོན་ཐན་པས་སྒྲམས་པ་འདྲ། ལྟ་སྒོམ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་མི་བྱུང་།^{༡༥} ཅེས་གསུངས་པས། རྒྱལ་^{༡༦} ལྷགས་གྱི་སྤྱོད་པས་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་དེ་ནམས། ཞེ་ཐག་པས་ཆེད་དུ་སྤྱད་ལ། ལས་དང་བོ་^{༡༧} དགོ་སྤྱོད་དང་ལེགས་པར་བསྟེ། བར་དུ་འདྲེས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོགས་སྟེ། ཁོ་ཡི་དགོ་སྤྱོད་ལ་མི་གཞོད་པ་ཞིག་དགོས་སོ། ཐམ་མི་གཞོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོགས་སྟེ། དེ་དག་དགོ་སྤྱོད་ཀྱི་གོགས་སུ་འཆར་བ་ཞིག་དགོས་སོ།

གཉིས་པ་ཚོགས་དུག་གི་ལམ་ཁྱེད་ལ། མིག་གི་ཡུལ་དུ་གང་མཛོས་པའི་གཟུགས། དེ་བཞིན་དུ་^{༡༨} མི་མཛོས་པ། ཆེ་བ། རྒྱང་བ། བཟང་བ། དན་པ། ཉེ་བ། རིང་བ་ལ་སོགས་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ཐམས་ཅད་ལ། རབ་རང་ཤར་རང་གོལ། འབྲིང་ཅེར་ལྟ་ཅེར་གོལ།^{༡༩} ཐ་མ་བཟང་དན། རེ་དྲོགས་སྤོང་ལེན་བཀག་སྤྱབ་^{༢༠} རྟོག་དཔྱོད་གང་ཡང་མེད་པ། སྤོང་ཉིད་འོད་གསལ་ཆེན་པོའི་ངང་ནས། གཟུགས་མཐོང་སྟོང་རྩ་བུ་ཆེན་པོ་ངེས་མེད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྩལ་སྤྱངས་ཏེ།^{༢༡} འབུམ་ལས། གཟུགས་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པས་ཅིར་ཡང་བྱ་བུ་མེད་པའོ།^{༢༢} ཞེས་དང་། ཁ་དོག་གསལ་བ་དབང་བོའི་ཡུལ། ཁ་དོག་ཅིར་གསལ་སེམས་ཀྱི་དབྱིངས།^{༢༣} ཞེས་གསུངས་སོ། རེ་བཞིན་དུ་ན་བའི་ཡུལ་དུ་སྟན་པའི་ཚོག་མི་སྟན་པའི་ཚོག་རོལ་མོའི་སྒྱ། སྒྱེ་འགྲོའི་བད་སྒྲིད་འབྱུང་བའི་སྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། གོང་གི་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་གྲགས་སྟོང་བྲག་ཆ་ལྟ་བུར་རྩལ་སྤྱང་། ལྷའི་ཡུལ་དུ་ཞེས་པའི་དྲི། མི་ཞེས་པའི་དྲི། གཙང་བའི་དྲི། མི་གཙང་བའི་དྲི། གདངས་དང་སྤྱར་བའི་དྲི། རང་བཞིན་གྱི་དྲི་ལ་སོགས་དྲིའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ཚོར་སྟོང་རྗེས་

མེད་ཆེན་པོར་ཕྱེས་པར་བྱེད་པའི་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལ། བདེ་ལ་མི་བདེ་ལ། བཟང་ལ་བཟང་ལ། ལྷ་ལ་
རགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལ་ཐམས་ཅད་རབ་འབྱེད་ཐུགས་ཀྱིས་མཐོང་སྒྲིག་པར་བྱེད་པའི་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་
པོར་ཐད་ཐད་བཅད་ལ་ཉམས་སུ་བྱེད་པ། ལུས་ཀྱི་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལ་ཐམས་ཅད་ལ། ལྷ་ལ་ལ། རྩོ་ལ། བྱང་ལ།
ཡང་ལ། ལྷོ་ལ། བཟང་ལ། རན་པ་ཅི་ཤར་ཡང་། རབ་འབྱེད་ཐུགས་ཀྱིས་ལ།^{༡༤} རིག་སྒྲིག་འཛིན་
མེད་རང་གྲོལ་དུ་ཕྱེས་པར་བྱེད་པའི་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལ། སྒྲིག་པ་ལས། རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ཕྱེས་པར་བྱེད་
ལུ་ལྷན་ཏུ་ཤར་ནས། བྱ་བྱེད་སྒྲིག་པའི་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལ་ཐམས་ཅད་ལ། སྒྲིག་སྒྲིག་རང་ལ་ཤར་བ་ཡིན་པས།^{༡༥}
ཞེས་དང་། སྒྲིག་པའི་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལ་ཐམས་ཅད་ལ། དབང་པོ་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལ་ཐམས་ཅད་ལ། འབྲེངས་ཀྱང་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལ་
མ་ཕྱེ་བ། ཕྱེ་ཡང་བདག་དུ་མ་བཟུང་བ། བཟུང་ཡང་བདག་ཆགས་སུ་མ་ཞེན་པ། ཞེས་གསུངས་པས།
ཉམས་ལེན་ལ་སྒྲིག་པའི་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལ་ཐམས་ཅད་ལ། གང་བཟུང་ལ་སྒྲིག་པའི་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་
བའི་ཆེ། ལྷ་མཁན་དང་སྒྲིག་པའི་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལ་ཐམས་ཅད་ལ། རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལེན་པར་
གསལ་བའི་རང་ནས། མ་འགག་པར་ལྷ་ཞིང་རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་ཕྱོད་པ་མི་བྱ། རང་རྒྱུད་ཐུགས་ལ་ལྷན་
ཅིག་ཅུ་ཡང་མ་ཤོར་བ་ལ་བསྟེ། འབྲེངས་པ་ཅུ་ལྟ་མི་ཆོག་སྟེ། དེ་དག་གོགས་སུ་འཆར་བ། ཤར་
བ་ཅུ་ལྟ་མི་ཆོག་སྟེ།^{༡༦} གཉིས་མེད་དུ་རྒྱུ་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལ་ཞིག་དགོས་སོ།

གསུམ་པ་རྟོག་པའི་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལ་ཐམས་ཅད་ལ། གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཞག་རེ་ལ་ཡང་རྟོག་
ཆོགས་བཟུང་ལ།^{༡༧} བའི་སྒྲིག་པའི་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལ་ཐམས་ཅད་ལ། ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལ་ཐམས་ཅད་ལ། རིག་པའི་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་
དེས་ན་ལྷ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལ་ཐམས་ཅད་ལ། རིག་པའི་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལ་ཐམས་ཅད་ལ། རིག་པའི་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་
སྒྲིག་པའི་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལ་ཐམས་ཅད་ལ། རིག་པའི་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལ་ཐམས་ཅད་ལ། རིག་པའི་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་
མཆོ་ལ་ཁ་བ་བཟུང་བ་ལྷ་བྱེད་ལ། འབྲེངས་བསྒྲིག་པའི་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལ་ཐམས་ཅད་ལ། རིག་པའི་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་
ལྷ་བྱ།^{༡༨} ཐུག་པའི་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལ་ཐམས་ཅད་ལ། རིག་པའི་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལ་ཐམས་ཅད་ལ། རིག་པའི་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་
ཉོན་མོངས་པ་རང་ཁར་མ་སྒྲིག་པར་ཉམས་སུ་བྱེད་པ། དེའི་དུས་སུ་རྟོག་པའི་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལ། ལུངས་
བཅར་གཞི་རྩ་བཅད། འགྱུར་པས་ཞེ་ཞེས་གདབ།^{༡༩} ཕྱིས་མི་སྒྲིག་པའི་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལ། གཟུང་བ་ལས།
རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་གཞི། ཉོན་མོངས་དུག་ལྷ་ལ། རིག་པའི་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལ་ཐམས་ཅད་ལ། རིག་པའི་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་
གོལ་ས། རང་སར་སྒྲིག་པའི་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལ། རིག་པའི་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་ལ། རིག་པའི་ལུ་ལོ་ལྟ་བུ་
དུ་ལྷན་པ་འབྲས་བྱ།^{༢༠} ཞེས་གསུངས་སོ།

བཞི་པ་སྒྲ་ཚོགས་ལམ་དུ་འབྱེད་བ་ལ། གསང་བའི་སྟོན་པ་དང་།³⁴ གསང་བ་རྩལ་
ཤུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་། བྱུགས་མེད་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྟོན་པ་དང་གསུལ་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོན་མེ་
པན་³⁵ ལྷུང་སོགས་རན་རྒྱུན་གྱིས་གཞོད་པ་ལྟར། དབང་པོ་ཐ་མ་བཤམ། ལས་དང་པོའི་དུས་
སུ་ལུས་ངག་གི་བྱ་བྱེད་སྟོན་ལམ་ཐམས་ཅད་ཉམས་ལེན་གྱིས་རྩིས་ཟིན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་དུས་
སུ་³⁶ འགལ་རྒྱུན་མི་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་། མཐུན་རྒྱུན་གྲོགས་སུ་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྟེན།
ཐབས་པར་བྱིན་བཅུ་ལ་སོགས་སེམས་དཔའི་སྟོན་ཚུལ་ཐམས་ཅད་དང་དུ་སྤངས་ཏེ། འབུམ་ལས།
སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ཟབ་མོ་ལ་རབ་ཏུ་སྤྱད་པར་བྱའོ།³⁷ །ཞེས་དང་། དྲང་དོན་ལས། སྤང་བ་
གཞོད་པའི་དུས་ན་ཡན་པའི་གྲོགས་བསྟེན།³⁸ ཞེས་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་ནི་སྟོན་མེ་ཆེན་པོ་ལྷུང་ལ་སོགས་གྲོགས་སུ་འགོ་བ་ལྟར། དབང་པོ་འབྲིང་མཇུག་
ཉམས་ལེན་ལ་རང་སོ་རྩེད་ཅམ་ཐུབ་པའི་དུས་སུ། བོགས་འདོན་རྩལ་སྟོང་ལམ་དུ་འབྱེད་པ་ལ། བརྩལ་
ཤུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་གནད་དུ་བསྟུན་ཏེ། གཙང་བཙོག་མེད་པར་བྱི་ཕག་ལྟ་བུའི་སྟོན་པས། གཙང་མི་
གཙང་། ཞིམ་མི་ཞིམ་བཟང་རན་ལེགས་ཉེས་དག་གཉེན་ཐམས་ཅད་རོ་སྟོམ་³⁹ ཞིང་འདོར་ལེན་
མེད་པར་སྟོན། རྩིས་གདབ་མེད་པ་⁴⁰ སྟོན་པ་ལྟ་བུའི་སྟོན་པས་བྱུགས་རིས་མི་བྱེད། སྟོང་ལེན་མི་
བྱེད། ཁེ་ཉེན་མི་བཅི། རྟོག་དཔྱད་མི་གཏོང་། རང་གར་⁴¹ སྤང་ཆོད་དུ་སྟོན་པའོ། །དགག་བསྐྱབ་
མེད་པ་བུ་རྩེད་ལྟ་བུའི་སྟོན་པས་བཟང་པོ་མི་བསྐྱབ། རན་པ་མི་སྟོང་། རྒྱལ་ན་དུ་སྟོན། རང་ཡན་དུ་
གཏོང་། སྐམ་ཉི་མེད་པ་ཐབ་ཆོད་ལྟ་བུའི་སྟོན་པས། རེ་དྲོགས་དང་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་གདོང་འདོད་དུ་
འདོད། ཐང་ཆོད་དུ་གཙོད། ཐོལ་བུང་དུ་གཏོང་། འཕྱིག་མེད་དུ་སྟོན། བརྩལ་ཤུགས་ཆེན་པོ་མ་བྱ་ལྟ་
བུའི་སྟོན་པས། རྒྱུན་རན་གྲོགས་སུ་བྱེད། བསེ་རག་གཡང་དུ་འགྲུག་ བར་ཆད་དངོས་གྲུབ་ཏུ་ལེན།
དག་འདྲེ་⁴² སྤྱིད་དུ་གཙོད། དུག་ཉིད་སྤྲུལ་དུ་བསྐྱར་རོ། །གཉེན་པོ་ཐོག་ཏུ་འགོལ་བ་མི་དཔའ་པོ་
ལྟ་བུའི་སྟོན་པས། ཡ་ར་ན་ར་ཐོག་ཏུ་སྟོན། འཇིགས་ན་འཇིགས་ཐོག་⁴³ རྒྱག་ཕོ་ན་ཕོ་ཐོག་ན་ན་ན་
ཐོག་ བཀའ་ན་བཀའ་ཐོག་ འབྲུག་ན་འབྲུག་ཐོག་ལ་སོགས་སུ་ཆེད་དུ་སྟོན། གཡུལ་སྤྱད་པམ་
རྒྱལ་བསྟེན། དྲང་དོན་ལས། སྤང་བས་ཡན་པའི་དུས་ན། ཐམས་ཅད་གྲོགས་སུ་འཆར།⁴⁴ ཞེས་
དང་། ལུང་དུག་ལས། དུག་ལྟ་སྟོན་པ་སྟོན་པའི་མཚོག་⁴⁵ ཅས་དང་། བརྩལ་ཤུགས་ཆེན་པོ་སྟོན་
ནུས་ན། །བཟང་རན་མེད་པར་གང་སྟོན་པ། །དེ་ནི་རྫོགས་ཆེན་སྟོན་དུ་བསྟུགས།⁴⁶ །ཞེས་དང་། མ་

བཀག་པ་དེ་སྒྲིབ་པའོ།¹⁾ །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་²⁾དབང་པོ་རབ་བམ། ཉམས་ཏྲོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་དུས་སུ། དུ་མ་རོ་གཅིག་གསེར་གྱིང་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་དེ་ལས་མ་འདས། ཐམས་ཅད་དེའི་རང་དུ་རོ་སྒྲིམས།³⁾ ཐམས་ཅད་དེའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཏྲོགས་པས།⁴⁾ སྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་འདས། ཕྱོགས་མེད་ཀླུ་པར་ཀྲུལ་བའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། ལུང་དུག་ལས། བདེར་གཤེགས་ཉིད་དུ་བདག་ཏྲོགས་ན། །ཀྲུན་ཀྱང་བདེར་གཤེགས་སྒྲིབ་པ་སྟེ། །དཔག་གིས་དཔོག་པར་མི་འབྱུང་རོ།⁵⁾ །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་འཆི་ཁར་ཅུལ་སྒྲིབ་པ་ལ། སྒྲོན་མ་ལས། འཆི་བའི་དུས་སུ་བདེ་སྒྲིག་སོ་འཆོམས་ཡིན། བསམ་པ་བཟང་ངན་འཕེན་སྒྲོབས་ཆེ་བ་ཡིས། དབང་པོའི་སྒྲོད་དང་སྒྲིབ་པ་མ་ཞོར་གདམས་པ་གདབ།⁶⁾ ཅས་དང་། གཟེར་བྱ་ལས། ལུས་སེམས་ཐ་མ་བྲལ་⁷⁾བའི་དུས། །བདེ་སྒྲིག་གཉིས་ཀྱི་སོ་འཆོམས་སུ།⁸⁾ །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་གསུམ་སྟེ། འབྱུང་བ་འཛིག་⁹⁾དང་བསྐྱུན་ལ་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པ་དང་། བསྐྱུན་པ་དང་བསྐྱུན་ལ་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བ་དང་། ཁྱད་པར་གནད་ཀྱི་གདམས་པ་གདབ་¹⁰⁾པའོ། །དང་པོ་ལ། ནང་དུ་མཆོར་བ་སའི་ཁམས་ཉམས། ཕྱི་རུ་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱ་མི་ཆོར། འབྲེལ་བ་ལག་པ་གཡོན་པ་མི་ཐེག་ འབྲས་བུ་བྲུག་སྒོ་དགྲའི་ཟག་པ་རང་ལུགས་སུ་ལུག་¹¹⁾ནས་འོང་། དེའི་དུས་སུ་རབ་ནི་ཤེས་བྱ་གཅིག་ཚོགས་ལྟ་བུའི་གྲོང་ནས། དེ་དག་བསྐྱར་འདེབས་གོགས་སུ་འཆར་བ།¹²⁾ འབྲིང་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་འབྲལ་བ་མེད་པ། བསྒོམ་པའི་རང་ལས་མ་གཡོས་པས། དེ་དག་གིས་མི་གཞོད་པ། ཐ་མ་གདམས་པའི་སྒྲོར་ཞུགས་ཙམ་རྒྱུམས་ཀྱིས། དེའི་སྐབས་སུ་རྗེས་བྲན་དུག་གི་དང་པོ་འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྲན་པར་བྱ་སྟེ།¹³⁾ འབྱུང་བའི་ཁམས་ཉམས་པར་གོ་བར་བྲས་ལ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་མ་ཆགས་པར་བྱ། དེ་རྗེས་སྐབས་རྗེས་སུ་བྲན་པར་བྱ་སྟེ།¹⁴⁾ སྒྲིབ་གཙུག་ཏུ་བསྒྲུམ་ཞིང་མོས་གྲུས་དུག་པོ་བྱ། དེ་ནས་ཡི་དམ་རྗེས་སུ་བྲན་པར་བྱ་སྟེ།¹⁵⁾ རང་ལུས་ཡི་དམ་དུ་སྒྲུམ་ལ་འཇོབ་བསྐྱེན་¹⁶⁾གསང་མཚན་མ་བཟེད་པར་བྱ། དེ་ནས་བར་དོ་རྗེས་སུ་བྲན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཤར་བའི་ཡུལ་¹⁷⁾སྒྲིབ་འདི་ནི། བར་དོའི་སྒྲིབ་བ་ངས་མེད་སྒྲིམ་ལྟ་བུ་ཡིན་¹⁸⁾སྟུང་དུ་བསམ། དེ་ནས་གདམས་རག་རྗེས་སུ་བྲན་པར་བྱ་སྟེ། ཅུ་བྲལ་གྱི་དོན་ལ་རང་རིག་ཅན་¹⁹⁾ནི་མེད་པའོ། དེ་བཞིན་དུ་མཁས་མ་ཆུའི་ཁམས་ཉམས།²⁰⁾ རྒྱ་བས་སྒྲིམ་མི་ཐོས། རྒྱ་བས་གཡོན་མི་ཐེག་²¹⁾ དྲི་རྒྱ་སྒྲིམ་མི་ཤེས། མཆོན་པ་མའི་ཁམས་ཉམས་ཏེ་ལྷུས་ངོ་མི་ཆོར། ལག་པ་གཡས་པ་མི་ཐེག་སྒྲིམ་ནས་རྟ་འབྱུང་།

སྒྲོ་བ་རྒྱུད་གི་ཁམས་ཉམས། སྒྲེ་བྱི་མི་ཚོར་རྟེན་པ་གཡས་མི་ཐེག་བྱི་ཆེན་སྒོ་མ་མི་ཤེས། ཅི་ཏ་ནམ་
མཁའི་ཁམས་ཉམས་མིག་གིས་གཟུགས་མི་མཐོང་། མགོ་བོ་མི་ཐེག་གསང་བར་^{༡༥}ཐིག་ལེ་འཆོར།
ཞེས་པའི་སྒྲུབ་མེ་རེ་ལ་ཡང་རབ་འབྱིང་གཉིས་གོང་ལྟར་ལ། ཐ་མས་ཀྱང་དྲན་པ་ལྟའི་གདམས་པ་
རང་གིས་སྒོ་མ་གཞན་གྱིས་གསལ་གདབ་བོ།

གཉིས་པ་སྟུང་^{༡༦}ཚུལ་ལ། སྒྲོན་མ་ལས། ས་ནི་ཚུལ་ཐིམ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱང་
ཤོར།^{༡༧} ཅེས་པས། འབྲུང་བ་ཞིག་ཆར་བའི་རྗེས་ལ། བར་^{༡༨}དུ་སྟེ་བ་སའི་འཁོར་ལོ་ཞིག་ནས། ལུས་
པ་ཚུལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ། བྱི་རུ་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་འཆོར། ལུས་ལྡི་^{༡༩}ས་ལ་བྱིང་བ་སྟུང་བྱེད། རང་
སྒྲུང་ལ་སའི་དྲངས་མ་^{༢༠}སེར་བོ་ཞིག་ཤར་ཏེ། སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སེར་ལམ་ལམ་འབྱུང་།^{༢༡} ཚུན་
མེ་ལ་ཐིམ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་བཀྲག་ཀྱང་འཆོར།^{༢༢} ཞེས་པས། གསང་བ་ཚུའི་འཁོར་ལོ་ཞིག་ནས་ལུས་པ་
མེ་ལ་ཐིམ་པས། དེའི་རྟགས་སུ་བཀྲག་^{༢༣}འཆོར་ཁ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་འོད་སྟོན་བོ་འབྱུང་། མེ་ནི་
རྒྱུད་ལ་ཐིམ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་དྲོད་ཀྱང་འཆོར།^{༢༤} ཞེས་པས། དྲོད་བསྟུང་ཕྱེ་ལྷིབ་སྒྲུབ་མི་ཤེས་སྒྲུང་བ་ལ་འོད་
དམར་བོ་འབྱུང་།^{༢༥} རྒྱུད་ནི་ནམ་མཁའ་ཐིམ་སྟེ་དབྱགས་ཀྱི་སྟུང་ཀྱང་འཆོར་^{༢༦}ཞེས་པས། སྒྲུང་ས་^{༢༧}པ་
དང་འཇུ་ས་ཚོལ་དབྱགས་བསྟུང་མི་ཤེས།^{༢༨} སྒྲུང་བ་འོད་ལྡང་ཁུ་ཞིག་འཆར། སེམས་ནི་ཀུན་གཞིར་
ཐིམ་སྟེ་དབྱགས་ཆད་ལུས་སེམས་བྲལ།^{༢༩} ཅེས་པས། ཐུན་ཚུབ་ཚུབ་བྱེད།^{༣༠} མིག་བཙུམ་མི་ཤེས་
གྱེན་ལ་སྒྲོག་སྒྲུང་བ་ལ་འོད་དཀར་བོ་ཞིག་འཆར་རོ། །དེའི་ཆོད་བར་བོ་རབ་འབྱིང་གཉིས་ནི་སྟོ་སྒོ་མ་
གྱི་རང་ནས་གོང་ལྟར་ལ། ཐ་མ་ལ་ཡང་སྒྲུབ་མཁའ་མཆོད་གྲོགས་གྱིས་བྱིན་ས། ས་ཚུལ་ཐིམ་པའི་
རྟགས་འདུག་པས། རིག་པ་བྱི་མེད་འོད་གསལ་^{༣༡}ཆེན་བོའི་རང་ལ་ཞོག་ཅིག་ རང་སྒྲུང་ལ་ཤར་བའི་
འོད་སེར་བོ་དེ་ཡང་རིག་པའི་རང་མདངས་ཡིན་པས། རང་མདངས་སྒྲུབ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་
འོད་སྒྲུང་དེ་འདྲ་བ་བོན་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་བར་དོར་^{༣༢}འབྱུང་བས། རང་སྒྲུང་དུ་གོམས་པར་གྱིས་
ཤིག་^{༣༣} ཅེས་གསལ་གདབ་ཅིང་། རང་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གོམས་པར་བྱའོ། །འོག་མ་རྣམས་ལ་
ཡང་ཐད་^{༣༤}ཀར་གསལ་གདབ་སྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འབྱུང་བ་འདི་དག་ཤས་ཆར་རིམ་གྱིས་བསྟུས།
སྒྲོ་བྱུར་བའི་ནད་ལ་ཅིག་ཆར་དུ་བསྟུང་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །དུས་ཀྱང་བྱི་དབྱགས་མ་ཆད་པ་དང་། ཆད་
ནས་བསྟུང་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེའི་ཆོ་རྩ་ཐུན་གྱི་ཁྲག་ཐམས་ཅད་སྟོག་རྩ་ལ་འདུས་ནས། སྒྲིང་
ནང་དུ་ཁྲག་ཆར་^{༣༥}གསུམ་བབས་པས། སྒྲུང་བ་ལ་ཁྲག་ཆར་བབས་པའམ། འདྲེ་གདོན་གྱིས་མཉན་

པ་ལྟ་བུ། དྲན་པས་ཟིན་དཀའ་བ་ཞིག་འབྱུང་། དེའི་ཆེ་བོན་སྐྱུ་རིག་པའི་^{༡༩}དབུ་མའི་ལམ་ལ་ཡུང་།
སྒྲོན་མའི་སྒྲོན་ནས་ཐོན་ཏེ། ཐོའི་མིག་གཡས། མའི་^{༢༠}གཡོན་ནས་ཐོན་ཏེ་ལུས་སེམས་འབྲལ་ལོ།།

གསུམ་པ་^{༢༡} བྱད་པར་ལ་སྤྱི་དབུགས་ཆད་ནང་དབུགས་མ་ཆད་པའི་སྐྱབས་དེར། རིག་པ་
སྒྲིན་བུལ་^{༢༢}མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ། དྲི་མེད་གཅེར་བུར་རྗེན་པ་བྲུ། ད་ལྟ་བས་དགུ་འབྱུང་གིས་
གསལ་བར་འཆར་བས། དེ་ལ་བྱད་པར་གནད་གི་གདམས་པ་གདབ་སྟེ། ལུས་ནི་ཁ་ཤར་དུ་བལྟས་ལ།
ཆ་ལུགས་ལྷ་ལྷན་ནམ་ཅོག་བུའམ།^{༢༣} ཐ་ན་གྲུང་ཆེན་གྱི་ཉལ་ཐབས་བྱ་སྟེ། ཅ་གསུམ་གོང་ལྟར་བསྐྱེད།
ཐུགས་ཀར་སེམས་ཉིད་^{༢༤}ཨའི་རང་བཞིན་འོད་ལྡེའི་བག་ཀྱས་དེའི་བ་མཐེབ་ཆུང་ཅམ་དུ་བསྐྱེད་ལ།
རྒྱུ་ཅི་བྱུ་ཅིག་ཕྱིར་སྐྱར།^{༢༥} མི་གཙང་བ་འབྱད་ཅིང་ནང་དུ་བཅུག་སྟེ་དབུ་མའི་ལམ་གསལ་རིག་
པའི་བག་སྐྱབ་སྐྱབས། སྤྱི་བོའི་ཆངས་སྒྲོ་བར་བསམ།^{༢༦} དེ་ནས་ཉིག་སྐྱུ་རྒྱུང་དང་བསྐྱེན་པས། རེ་
མཐོ་ལ་ཉི་ལུ་ཅ་གཅིག་ནས་ཆངས་སྒྲོར་འཕགས་ཏེ། འཕགས་པ་ཅམ་གྱི་གཤམ་ནས་ཆངས་སྒྲོ་བུམ་
པར་བསམ། ཡང་ཉི་ལུ་ཅ་གཅིག་ནས་འོད་གྱི་བག་རྒྱ་བཀྲལ་བའི་བག་རྒྱ་ཨ་ལ་འདུས།^{༢༧} ཨ་ཉིད་
བྲམ་མའི་བྱ་གས་ཀར་ཐིམ་བྲམ་མ་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་པར་བསམ། ད་ལྟ་སྐྱུང་བ་ལ།^{༢༨}
ཉིག་གིས་ཆངས་སྒྲོར་འཕང་ཞིང་ཨ་ཡིས་བྱ་གས་ཀར་དབབ། དེ་ལ་རིག་པ་གསལ་དུ་སྐྱུང་ཞིང་།
རྟགས་བྱུང་བ་དང་མ་བཟེད་^{༢༩}ཅམ་བྱའོ། །འཛོག་དུས་བྱ་གས་ཀར་ཐབ་ཅིང་རྗེས་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྐྱོ་
བའོ། །འདི་ནི་ཐབས་ལམ་གྱི་གནད་གིས་བཅོན་ཐབས་སུ་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ། གཟེར་བུ་ལས། རིག་པ་
སེམས་གྱི་མི་བོ་དེ། དྲན་པ་ཡིད་གྱི་ཉལ་ཞོན། ཐོགས་མེད་རྒྱུང་གིས་གཤོག་པས་བསྐྱོད། དབུ་མ་
བྱང་ཆུབ་ལམ་ལ་གཤེགས། སྤྱི་གཙུག་བདེ་བའི་གསང་སྒྲོར་བྱོན། རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་གཅེར་བུ་
ཤར། རྣམ་རྟོག་སྒོ་ཡི་གཡང་ལུགས་བུད། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་བདག་ཞལ་མཐོང་། མ་རིག་འབྲལ་
བའི་མུན་པ་སངས།^{༣༠} ཞེས་པས། གདམས་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱིས། གནས་མ་དག་པར་སྐྱེ་བའི་
ལམ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བུ་ག་དགུ་^{༣༡} དབང་པོ་ལྷ་གནས་དུག་ཡན་ལག་ལ་སོགས་ནས། རྣམ་
ཤེས་དྲོད་དང་ཆས་ནས་འཕོ་བའི་སྒྲོ་ཆོད་དེ།^{༣༢} ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་དོང་ནས་སྐྱུག་ ཉོན་མོངས་དུག་
ལྡེའི་ལམ་རྒྱུད་ཆད། རིགས་དུག་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་སྐྱམས། སྐྱེ་བཞི་འཁོར་བའི་སྒྲོ་མོ་སྟོང་། སྐྱེ་
གསུམ་རང་ཤར་རྒྱ་ལག་ཕྱེད།^{༣༣} ཅེས་པ་ལ་སོགས་རིམ་བུར་སྐྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དེའི་དུས་
སུ་དབང་པོ་རབ་ལ། དེ་དུས་གྱི་ཤེས་རིག་དེ། སངས་རྒྱས་རང་^{༣༤}ཆས་སྐྱེ་གསུམ་ལྟན་བྱུབ། རང་

རིག་མདོན་གྱུར་ཤར་ཚད་ཡེ་ཤེས་སྒྲུང་ཚད་སེམས་ཉིད་མདོན་དུ་¹⁰⁶གྱུར་ནས་ཡོད་ཅིང་། རྒྱུན་
བསྐྱུལ་ཙམ་དུ་གསལ་གདབ། རོ་སྒྲུད་པས་བདག་ཞལ་མཐོང་བར་གྲེ་ཚོམ་མེད་ཅེས་དང་། འབྲིང་ལ་
དེའི་¹⁰⁷དུས་སུ་རང་སྒྲུང་ལ་ཤར་ཚད་བདེན་མེད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་¹⁰⁸གྱི་
རང་བཞིན་སེམས་ཉིད་ནི་དེའི་དུས་གྱི་རིག་པ་རྩ་བུ་ལ་ཆེན་པོ་དེ། བོན་སྒྲུ་རང་ཆས་སུ། གདོད་ནས་
གནས་པར་རོ་སྒྲུད་པས། ཡིད་ཆེས་ཐག་ཆོད་དེ། སྒྲེ་སྒྲོ་ཆོད་པར་གྲེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་དང་། ཐ་མ་
ལ་ཡར་ལ་མོས་གྲུས་བྱེད་དུ་འཇུག་མར་ལ་བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་བསྒྲོམ་དུ་འཇུག་བར་དུ་གང་ལ་ཡང་མ་
ཆགས་མ་ཞེན་པར་རོ་སྒྲུད་དོ། །གདམས་ངག་དེས་བདེ་གནས་ཐོབ་པར་གྲེ་ཚོམ་མེད།¹⁰⁹ ཅེས་
གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སྒྲུ་འོད་ཟེར་གསུམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསིལ་ཏེ། རབ་རང་ཤར་རང་གྲོལ། འབྲིང་
ལྟ་སྒྲུ་ཡེ་ཤེས། ཐ་མ་ལ་ཡང་བཅའ་རིག་བྲལ་བའི་རང་སྒྲུ་རང་འོད་རང་ཟེར་དུ་རོ་སྒྲུད་དོ། །སྒྲུབས་
སེམས་ཡིད་དམ་ལ་སོགས་གྱི་གསལ་འདེབས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འཆི་ཁའི་བསམ་པ་བཟང་པོའི་མཐུས།
བདེ་གནས་ཞིག་ཏུ་ལན་གཅིག་སྒྲེ་བར་ངེས།¹¹⁰ ཞེས་གསུངས་པས། སྒྲུམ་ཟད་སྒོང་བུ་མར་གྱིས་
གསོས་པ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་བར་དོར་རྩལ་སྒྲོང་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གནས་པ་གཞིའི་བར་དོ་དང་། བོན་ཉིད་འོད་
གསལ་གྱི་བར་དོ་དང་། སྒྲོང་པ་སྤིང་པའི་བར་དོའོ། །དང་པོ་གཟེར་བུ་ལས། གཟུང་འཛིན་ནམ་ཏྟག་
གྲོང་དུ་ཐིམ། །དེ་ཆོ་རིག་པ་གཅེར་བུར་གནས། །རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་གཡོགས་མེད།¹¹¹ ཅེས་
པས། ལུས་སེམས་བྲལ་མ་ཐག་གི་ཆོ། ལན་གཅིག་ནི་ལས་དག་མ་དག་རོ་འཕྲོད་མ་འཕྲོད། སྒྲིབ་
པ་ཆེ་རྒྱུང་¹¹²ཁྱད་པར་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། ཀུན་གཞི་དང་རིག་པ་ཉི་མ་¹¹³སྒྲིན་དང་
བྲལ་བ་བཞིན། ལེན་གཅིག་སྒྲིབ་མེད་རང་གསལ་དག་པ་ཟང་ཐལ་གཅེར་བུ་རྗེན་པར་གནས་སོ། །དེའི་
རྒྱལ་ནི་ཀུན་གཞི་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་པོ་མའི་མིག་གཡས་གཡོན་ནས་བྱད་དེ། མཛོད་སྒྲུར་དར་¹¹⁴ཅིག་
གནས། ཏྲགས་སུ་དེའི་ཆོ་རོ་བཞིན་དང་ཁྱད་པར་དུ་མཛོད་སྒྲུར་བཀྲག་མདངས་མ་ཉམས་པའོ། །དེའི་
ཆོ་ཤིན་ཏུ་དྲན་དཀའ་བས་དྲན་ཙམ།¹¹⁵ རོ་ཤེས་ཙམ་གྱིས་སྒྲུད་ཅིག་མ་ལ་མ་བུ་འཕྲོད། ལུས་ངག་
ཡིད་གསུམ་གྱི་རྒྱ་གསུམ་རལ། སྒྲུ་གསུང་བྲགས་¹¹⁶ གྱི་རྩལ་གསུམ་རྫོགས། སྒྲོན་མེ་གཉིས་གཅིག་
དུ་བྲིལ་བའི་རྒྱལ་དུ་སངས་རྒྱས་པས། དཔལ་བོའི་གསེབ་ལམ་ཞེས་བྱ། དེ་ཡང་གནད་གསུམ་འཛོམས་
པས་གྲོལ་ཏེ། ད་ལྟར་རོ་སྒྲུད་¹¹⁷པའི་དོན་ལ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་ཡང་ཡང་བྱས་པས། འཆི་ཁར་ཡང་

ཡང་གསལ་གདབ་བག་ཆགས་ལེགས་པར་འདྲིས་སུ་བརྩམས་པ་དང་། གནས་པ་གཞིའི་བར་དོ་གསུམ་
འཛོལ་པས་སངས་རྒྱས་ཏེ། གནད་དྲུག་ལས། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ཐབས་ཡིན། །ལས་འབྲས་
ཉིད་ཀྱང་རྒྱན་པོ་ཆེ།¹⁹¹ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཆོ་སེམས་ནི་དོན་དང་འགྲོགས་ཏེ། སྤར་གྱི་ལས་
དང་འཆི་ཁའི་བསམ་སྟོབས་ཀྱིས་གོང་ལྷོ། །ལུས་ཀྱི་སྟོང་སྤངས་སུ་གཤམ་སྟོགས་གང་ཡིན་ནས་¹⁹²
ཐོན་ལ། འཕོ་བ་དང་གདམས་ངག་ཐེབས་ན་ཆོངས་སྟོན་སྤྱད་དེ། བདེ་གནས་སུ་མི་སྐྱེ་མི་སྤིང་ལ།
ཡིད་ཀྱི་བག་ཆགས་ནི་ཞག་¹⁹³ གསུམ་གཉིས་གསུམ་ལ་སྟོགས་སུ་ཞེན་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལུས་ལ་ཉེ་བར་
འཁོར་བས། དེ་བར་¹⁹⁴ སྟེན་སྟོང་ལ་སྟོགས་མི་བྱ་སྟེ། སྟོང་ཆོད་འཕྲ་སུ་ཉམས་སྤང་འབྱུང་།¹⁹⁵ རྒྱ་
མཚན་བག་ཆགས་འདྲིས་ཞིང་ཞེན་དྲགས་པའོ།¹⁹⁶ །གལ་ཏེ་དེ་ལས་མ་གྲོལ་ན། མ་ཀྱང་གཞིའི་གྲོང་
དུ་བྱ་རིག་པ་ཐིམ། དྲན་རིག་དེའི་བག་ལ་ཞ། རྩལ་སྤྱོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་ཚུར་བཅད། རང་རིག་འོད་
ཀྱི་རྒྱར་བརྟམས་ཏེ། ཀྱུན་གཞི་འབྲུག་པོ་བསམ་དྲན་གསལ་སྤང་གང་ཡང་མེད་པའི་རང་ལ། ཞག་
གསུམ་དྲོས་བཞི་འཕ། ལྷ་བདུན་ལ་སྟོགས་སུ་གནས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོས་བཟུང་བ་དང་། བར་དོ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་གཟེར་བུ་ལས།
གལ་ཏེ་དེ་ལས་མ་གྲོལ་ན། །དེ་ནས་བར་དོ་གཉིས་པ་འཆར།¹⁹⁷ །ཞེས་གསུངས་པས། ལུས་སེམས་
བྲལ་མ་ཐག་གི་ཆོ་གནས་པ་གཞིའི་དུས་སུ་མ་གྲོལ་ན། དེ་ནས་བོན་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་བར་དོ་ཞེས་
བྱ་བ་མྱོས་པ་སངས་པའམ། གཉིད་སད་པ་ལྟ་བུ་རིག་པ་སྤར་བས་གསལ་བ། རྟེན་གྱིས་བསྐྱར་སྤྱོད་བ་
ཞེག་འབྱུང་། དེ་ནས་རང་ལུས་བག་ཆགས་རང་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་བ་འོད་ཀྱི་ཅི་ཏའི་རང་ལས། ཡེ་ཤེས་
ཚོན་གང་བ་ཤར་ཏེ།¹⁹⁸ དེའི་བྱེད་པས་རིག་པ་སངས། བསམ་དྲན་གཡོས་པས། སྤང་བའི་འོད་རྒྱ་
རལ་ནས། ལུས་པའི་མར་མེ་བྱུང་བ་ལྟར།¹⁹⁹ ཤེས་པའི་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་འཆར་ཏེ། ད་ལྟ་མེ་ཆུ་
ས་རྒྱུད་གི་སྤང་བ་དེ་འགགས་ནས། སྤྱོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་སྤང་བ་གཤམ་སྟོགས་མེད་པར་འཆར་ཏེ། དེ་
ཡང་སྟོང་འོག་ཕྱོག་མཚམས་ཐམས་ཅད་འོད་ལྡེའི་རང་བཞིན་འཇའ་ཚོན་གྱིས་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་བཀྲ་ལ་
གསལ་བ། རིག་པའི་རང་སྤྱོད་རང་འབྱུང་རྒྱན་མེད་འབྲུག་སྤྱི་ཚུལ་དུ་གྲགས་པ། རྩལ་པ་རིང་བ་བྱུང་
བ་ཆེ་ཆུང་སྟན་མི་སྟན་སྟོགས་སུ་གྲགས་ཤིང་།²⁰⁰ རིག་པའི་རང་ཟེར་ཟེར་འོག་སྤྲུམ་བྱ་ཁ་བྱེ་བའམ།
ཉེ་ཟེར་མཚོན་ཅེ་ལྟ་བུའམ། སྤྱོད་ཟེར་ཐུང་གསལ་རིང་བྱུང་འཕྲ་སྟོམ་ཅི་ཡང་འཆར་ཏེ། གཟེར་བུ་ལས།
འོད་ནི་ཞིང་²⁰¹ །ཁམས་མཐའ་དབྱས་མེད། །མཁའ་ལ་འཇའ་ཚོན་ཤར་བ་འདྲ། །སྤྱོད་དོས་མེད་གྲོང་

ན་མིར། །རང་འབྱུང་རྒྱུན་མེད་འབྲུག་སྤྱི་ཚུལ། །ཟེར་ནི་ཆོ་འབྲུལ་ངེས་མེད་སྟོན། །ཟེ་འོག་སྒྲ་བུ་ཁ་
 བྱེ་འདྲ།^{༡༣} །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡུན་ནི་ཞག་ལྷ་འམ་བདུན་གྱི་བར་དུ་འཆར་ཏེ། བདུན་དུ་དྲངས་མ་
 རིམ་གྱིས་འཆར་^{༡༤} །ཞེས་པས། །ཞག་རེ་བཞིན་དུ་འོད་དཀར་པོ་དང་ལྗང་ཁུ་དང་། དམར་པོ་དང་།
 རྩོན་པོ་དང་། སེར་པོ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཆར་ཏེ། དེ་དག་རབ་གྱི་རང་ཤར་རང་གོལ། འབྲིང་^{༡༥} །ལྷ་
 ལྷ་སྒྲུ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷ། ཐ་མ་རང་སྤང་སྒྲུ་མ་ལྷར་སྒྲོམས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་གོང་བཞིན་ནོ།^{༡༦}

གཉིས་པ་ལ་འདིར་གདམས་པ་ལ་སྦྱང་སྟོབས་ཆེ་བ་རྣམས་ནི།^{༡༧} སྤང་བ་གསུམ་ཤར་
 བས་སྤར་འདྲིས་གྱི་མི་དང་འཕྲད་པ་ལྟར། སྤར་རྒྱུན་བསྐྱུལ་གསལ་གདབ། རང་ཆོད་ལ་སོང་སྟེ།
 འདིར་སྤང་བ་ཟད་སར་མ་སྒྲོལ། རྒྱས་པའི་ཉམས་ཤར་ཅམ་རྣམས་ཀྱང་། དེར་རྫོགས་པར་ཤར་ངོ་
 ཤེས་ཉམས་སུ་བྱངས་པས་མཐར་ཐུག་པར་གོལ་ཏེ།^{༡༨} གོམས་ཤིང་འདྲིས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྦྱང་དང་
 དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་འཆར། དེ་ཆེ་མངོན་ཤེས་རྒྱན་གྱིས། སྤང་བ་རྣམ་གསུམ་སུན་མར་
 འཆར། རང་སྤང་^{༡༩} གོམས་པའི་སྦྱེལ་མ་བྱས་ལ་སོགས་གསུངས་པ་དང་སྦྱངས་པ་འབྲིང་^{༢༠} རྣམས་
 བེ་གནད་གསུམ་གྱི་གོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྩོན་ལས་^{༢༡} འོད་གསལ་གྱི་གདམས་པ་ལ། གོམས་འདྲིས་
 རྩང་ཟད་བྱས་པས་གོ་བ་དང་འཆི་ཁར་དེའི་དོན་ལ་གསལ་གདབ་པས་བྱན་རྩང་དུ་ཡོད་པ་དང་། བོན་
 ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་བར་དོ་^{༢༢} མངོན་དུ་ཤར་བ་དང་། གསུམ་འཛོམས་པའི་གནད་གྱིས། མི་གོལ་
 མི་སྤེད་དེ། གཟེར་བུ་ལས། །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་དོང་ནས་སྒྲུགས། །འཁོར་འདས་གཉིས་མེད་གཞི་
 ལ་དག །སྦྱ་གསུམ་དཀྱིལ་འཁོར་ཤུགས་ལ་འཆར།^{༢༣} །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་དེའི་དུས་སུ་དང་པོ་
 སྤྲུལ་བྱན། དེ་ནས་གདམས་ངག་བྱན་བ་ལ་སོགས་རྒྱུན་གྱི་བག་ཆགས་སད་ནས་གོལ་བ་ཡོད་དེ།
 རྒྱུན་གྱིས་བར་དོར་གོལ་བ་ཡོད།^{༢༤} །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཐ་མ་གདམས་པ་འདི་ལ་སྦྱངས་པ་རྒྱུང་
 བ་རྣམས་ཀྱིས།^{༢༥} དེ་དུས་ཀྱི་སྤང་བ་གསུམ་རང་འཆར་མི་འཆོར་ཏེ། སྤང་འོད་ཟེར་གསུམ་རང་སྤང་
 སྒྲུ་མ་ལྷར་^{༢༦} ཤར་བས། །ཞན་ཆགས་སྒྲག་སྤངས་མི་སྦྱེ་བར་ལྷ་སྒྲུ་ཡེ་ཤེས་སམ་རང་སྤང་^{༢༧} སྒྲུ་མ་
 ལྷར་དུ་གོ་བས། དེ་དག་གི་མི་བསྐྱུ་བར་གོལ་བའོ། །གཞན་ཡང་དེ་དུས་ཀྱི་སྤང་འོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་སྤང་
 བ་དེ། རབ་ལ་གོགས་སུ་འཆར། འབྲིང་ལ་བྱན་པའི་རྒྱུན་བསྐྱུལ། ཐ་མས་ཀྱང་རང་^{༢༨} མདངས་སུ་
 ཤེས་པས་ངེས་པར་གོལ་ཏེ། གཟེར་བུ་ལས། སྤང་བས་བདག་ཞལ་བདག་གིས་མཐོང་།^{༢༩} །རང་
 རིག་བདག་ཞལ་བདག་ཏུ་མཛུལ། །མ་རིག་འབྲུལ་པ་རང་སར་སངས།^{༣༠} །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱབས་

འདིར་བར་དོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུད་དོ།

གསུམ་པ་སྤྱི་པའི་བར་དོ་ལ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་འཆར་ཚུལ་དང་། དེ་ནས་བཅད་ཚུལ་དང་།
དེ་ནས་གོལ་ཚུལ་དང་། འགའ་ཞིག་འབྲུལ་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ལ་གོང་གི་དེ་མ་གོལ་བ་ལ།^{༡༠} སྤྱི་
པ་སྤྱི་པའི་བར་དོ་འཆར་ཏེ། སྤྱི་འོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་སྤྱང་བ་འགགས་ནས།^{༡༡} རིག་པ་ཕྱོ་སངས་
ཁྱེར་བ་ཕྱེའུ་ཐུག་ཡལ་བའམ། སྤྱི་རྒྱུད་ལངས་པ་ལྟར། རྣམ་གཤམ་རྟེན་མེད་ད་བུར་^{༡༢} འབྲུམས་
ཞིང་། བག་ཆགས་ཀྱི་ཞེན་པས། ཉེ་འབྲེལ་གྱི་སར་སོང་དང་ངོ་མི་གཤམ་^{༡༣} ཟས་ལོར་ཡུལ་མཁར་
ལ་འབྲེལ་ཡང་སྤྱོད་དབང་མེད། དབང་རྟེན་མེད་ཀྱང་དབང་པོ་ཀྱན་ཆང་ཞིང་། ས་རྩོ་རི་བྲག་ལ་ཐོགས་
ཆགས་མེད་པར་འགོ།^{༡༤} བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་ཕྱིན་ཅིང་། སྐྱེ་བ་ལྷ་ཕྱི་གནས་མཐོ་དམན་དངོས་པོ་ཕྱི་
ནང་ཀྱན་གཤམ། ལུས་ནི་སྤྱར་གྱི་རང་སྤྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་གཟུགས་སམ། ཕྱི་མ་^{༡༥}གསུམ་ཆར་འཆར་
ལ་སྐྱེ་སྒོ་ཀྱན་ཉལ་ཅིང་། གང་ལ་ཡང་འཇུག་ས་འཆོལ། སྤྱར་ལུས་ལ་འཇུག་སྟེ་^{༡༦}འབྲེལ་ཐག་ཆད་
པས་འཇུག་པའི་སྐབས་མི་རྟེན། ཡེ་གཤམ་གྱི་སྤྱན་དང་བར་དོ་ནང་རིགས་^{༡༧}མིན་པ་སྤྱས་ཀྱང་མི་
མཐོང་ལ། དེའི་དུས་སུ་ནམ་བུ་གཞུང་པའི་སྤྱང་མ་རྒྱན་དང་བལ་བ་ལྟ་བུ། རྟེན་མེད་ད་བུར་^{༡༨}ཕྱོད་
ཕྱོད་འབྲུམས། རིག་པ་ལ་ཅི་ཡང་དམ། ཕྱིད་རྒྱ་གང་ཡང་མ་རྟེན་པ་^{༡༩}འབྱུང་སྟེ། སྤྱི་^{༢༠}རྒྱུད་ལས།
བོན་ཉིད་འོད་གསལ་སྤྱང་བ་ལ། རྟོགས་པའི་གཤམ་རབ་མ་སྐྱེས་པས། སྤྱར་^{༢༡}གྱི་ཡེ་གཤམ་བག་
ལ་ལ། སྤྱོན་གྱི་བག་ཆགས་སྤྱང་བ་ཤར། སྤྱོན་འབྱུང་སྤྱི་པའི་གཟུགས་ཅན། དབང་པོ་ཀྱན་
ཆང་ཐོགས་མེད་རྒྱ། ལས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲུལ་བྱགས་དང་ལྟར། རིགས་མཐུན་ལྟ་མིག་དག་པས་མཐོང་། །
ལུས་དང་འདུག་ས་འཆོལ་བར་བྱེད།^{༢༢} རེས་གསུངས་པས་གཤམ་སོ།

གཉིས་པ་ལ་དེའི་དུས་སྤང་པོ་སྟེག་སྤྱོད་ངམ། མིང་ནས་བཏོན་^{༢༣}སྟེ་དུས་སམ། གཏམ་
ལ་ལན་མེད། ཟས་ཀྱི་སྐལ་བ་མི་བཞེན།^{༢༤} འདུག་པའི་གལ་མི་ཕྱེ་བ་ལྟ་བུ། གང་རུང་ཞིག་ལ་
བརྟེན།^{༢༥} སྤྱི་པའི་བར་དོ་ན་འབྲུམས་པར་གཤམ་ཏེ། གདམས་པ་དྲན་ནས་རེ་དྲོགས་ཉམས་ང་ལུ་
ཐིག་^{༢༦}སྤྱོད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ཅེ་གཅིག་ལ་རྒྱུད་འདེད་ཆེག་དེལ་^{༢༧}དུ་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་མཛོན་
དུ་ཁྱུར་ཏེ། མ་ལུ་འཕྲོད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱིངས་གལ་འཛིན། དེ་ཅམ་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དུས་ཀྱི་
བསམ་དྲན་ཕྱིའི་འཆར་ཚུལ་ཐམས་ཅད། རང་སྤྱང་རང་གར་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་ལྟ་བུར་^{༢༨}ཉམས་སུ་
སྤངས་པས་དེ་དག་གིས་མི་བསྐྱེ། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་མ་འབྲེངས་པས་རང་ཆོད་ལ་འགོ། ཐ་མས་ཀྱང་

དེའི་དྲུས་སུ་ཡི་དམ་བསྐྱེད་རྫོགས། སྤྱི་མའི་མོས་གྲུས་ཉམས་སུ་སྤངས་ནས་གནད་དུ་བསྐྱེད་པས། མ་
དག་པའི་སྐྱེ་སྐྱོང་ཆོད་དེ། སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་བག་ཆགས་སད་ནས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བས། དེས་ན་ད་
ལྟ་^{༡༤}ངོ་བོ་འཆར་ཚུལ་ལ་གོམས་ཤིང་དད་མོས་^{༡༥}སེར་ཡོད་པ་དང་། འཆི་ཁར་གསལ་ཐེབས་
ཅིང་^{༡༦}རྣ་བར་འཇགས་པ་དང་། ཤི་ནས་བག་ཆགས་བཟང་པོས་གསོས་ཐེབས་པའམ།^{༡༧} སྐྱིབ་
པ་སྦྱོང་བ་ཡིན་པས་བདུན་ཆོགས་དང་དགེ་བ་བྱེད་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་དེ་རྣམས་
གྱི་བར་དོ་དྲན་དོ་ཤེས་གསོས་ཐེབས།^{༡༨} དེ་ནས་གདམས་ངག་དྲན་ནས་ཉམས་སུ་སྤངས་ལ་རྩལ་
སྤངས་པས། མི་ཆོད་མི་སྲིད་པ་འདི་ནི། གནད་ལྟོག་མེད། ལམ་འཆུག་མེད། འབྲས་བུ་རྩལ་མེད།^{༡༩}
ཕག་པ་དབྱར་ལམ་དུ་ཚུད་པ་དང་འབྲས་སྟེ། གཟེར་བུ་ལས། ཡོ་གལ་མེད་པ་ཐིག་ལའི་ལམ་^{༢༠}ཅིས་
དང་། །གནས་བཟང་རྒྱུད་ནས་སྤྱར་དུ་ཐར།^{༢༡} །ཅིས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་གྲོལ་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་རབ་ནི། གནས་པ་གཞིའི་བར་དོར་སྤར་འདྲིས་
གྱི་མི་དང་འཕྲད་པ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་འཆར།^{༢༢} ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་རྒྱ་རལ།^{༢༣} སྐྱེ་གསུང་
ཐུགས་གྱི་རྩལ་གསུམ་རྫོགས་ནས། དུ་ཁྱུང་^{༢༤}སེང་གའི་བུ་ལྟར་ལུས་སེམས་བྲལ་མ་ཐག་སྐྱེ་གསུམ་
མདོན་དུ་གྱུར་ནས་འགོ་དོན་རྒྱ་ལག་ཕྱད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་འབྲིང་ནི། བོན་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་བར་དོར་གདམས་པ་འདི་ལ་གོམས་ཤིང་
འདྲིས་པས། དེའི་ཆེ་ཡོ་ཤེས་ཆོན་གང་དང་འོད་ཆོན་གང་གི་འཆར་གཞི་ལ།^{༢༥} རང་ལུས་འོད་སྐྱེ་
འདོམ་གང་མདུན་རྒྱབ་ཕྱོགས་མཚམས་སྟེང་འོག་མེད་པར་སྤང་རོ། ཕྱོགས་བཅུའི་ནམ་མཁའ་ལ།
གཞལ་ཡས་ཐིག་ལེ་གྲུར་ཁང་གངས་མེད་པར་འཆར་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་གྲུར་ཁང་ལྟར་ཤར་གར་བའི་
དབུས་ན། སྐྱེ་ལྟ་ལྟ་ཤར་སྟེ་^{༢༦}ཆོམ་བུ་དང་གལ་ཐབས་གྱི་ཚུལ་དུ་སྤང་རོ། །དེའི་ཆེ་མདོན་ཤེས་དུག་
དང་རྗེས་དྲན་དུག་ཤར་ནས།^{༢༧} རྒྱས་པར་སྒྲོན་མ་ལྟར་རམ། ཡང་ན་ཞག་ལྟ་ལྟ་འོད་རེ་རེ་ཤར་ཏེ།
རིག་པ་འོད་ཁྱིམ་འཁོར་ལོ་ལ་འདྲིས་སམ།^{༢༨} དེ་ལྟ་སྐྱེ་ཡོ་ཤེས་སུ་ཤར། དེ་རང་སྤང་དུ་ཆོད་པས་
སངས་རྒྱས་སོ།།

གསུམ་པ་ཐ་མའི་གྲོལ་ཚུལ་ལ། སྲིད་པའི་བར་དོ་^{༢༩}ཀྱེན་གྱི་བར་དོ་ཡིན་པར་དབྱ། དེ་ལ་
གདམས་ངག་དྲན་ནས་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་སྤྱང་སྤྱག་རྒྱལ་པོར་ཤེས་པ་ལྟར།^{༣༠} སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་ས་
ཟེན་ཏེ། སྐྱེ་མེད་གྱི་དབྱིངས་གལ་སྐྱད་ཅིག་ལ་འཛིན།^{༣༡} སྤངས་པ་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱང་དོ་ཤེས་དོན་

གོ་བས། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་མི་འབྲེང་རང་ཁར་མི་འཆོར་བས། རང་དབང་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་བླངས་ཏེ་ཐོས་
བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་ནས། རང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱུ་ཆེན་པོ་འབྲུབ་པ་དང་། སྤར་གྱི་ལས་སད་
དེ་བར་དོ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ།

བཞི་པ་ལ་དེ་ལྟར་གདམས་གྱིས་མ་ཟིན་པའི་རང་རྒྱུད་པའམ།^{༡༥} གྲུབ་མཐའི་སྒྲོར་ཞུགས་
ཀྱང་། གདམས་པ་འདིའི་གནད་གྱིས་མ་ཟིན་པའི་བར་དོ་མ་ཆོད་པ་རྣམས་ལ། གོང་ལྟར་རྣམ་གཤམ་
ཉིན་མེད་ད་བུར་འབྱུངས་པའི་དུས་སྟེ།^{༡༦} དགེ་བ་ཅན་ལ་དག་པའི་སྤང་བ་འཆར། རྟོག་པ་ཅན་ལ་
མ་དག་པའི་སྤང་བ་འཆར། འཆོལ་བར་སྤྱད་པ་ལ་རྒྱ་འབྲེལ་བྱེད་པའི་སྤང་བ་འབྱུང་།^{༡༧} གཞན་
ཡང་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་^{༡༨} ཞེ་སྤང་འདོད་ཆགས་གཏི་མུག་གང་རུང་སྒྲིམ། ལམ་དུ་འོད་ཟེར་སེར་
དམར་མཐིང་གསུམ་ལ་འཛིན་པ་ཞུགས་།^{༡༩} སྤང་བ་ལ་སྤྱི་གཙུག་རང་འབབ་བྱེད་པ། ཁ་བ་བུ་ཡུག་
རྒྱུད་དམར་གྱིས་དེད་པ།^{༢༠} ཅོང་རོང་གོག་རོང་ས་ཡུག་ཏུ་ཕྱིན་པས་^{༢༡} འབྲས་བུ་རན་སོང་གསུམ་དུ་
སོང་ནས། མ་དག་པའི་ལུས་བླངས་པ་དེ་རྣམས་མཚུངས་ལྡན་ནོ།^{༢༢} །ཡང་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ར་
རྒྱལ་ཡུག་དོག་སྒྲིམ། ལམ་དུ་འོད་དཀར་ལྗང་ལ་འཛིན་པ་ཞུགས་།^{༢༣} སྤང་བ་ལ་སྤྱི་འགོས་འཕྲེད་
འགོས་བྱེད་པ།^{༢༤} བ་བུན་ལྟོ་བུན་སྒྲིག་སྒྲུབ་ལ་སོགས་གྱིས་དེད་པ།^{༢༥} བྲག་ཡུག་ཁང་པ་གྲུར་ཁྱིམ་
དུ་ཕྱིན་ནས།^{༢༦} འབྲས་བུ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་སྒྲིབ་སྒྲོར་འཕངས་པ་རྣམས་མཚུངས་ལྡན་ནོ། རྒྱུད་ལ་
ཞེ་དུལ་དང་སེམས་བསྐྱེད་མོས་གྲུས་སྒྲིམ།^{༢༧} ལམ་དུ་འོད་ཟེར་ལྗང་ལ་འཛིན་པ་མ་ཞུགས་པ། སྤང་
བ་ལ་བྱེན་འཛིན་སྒྲིམ་འཛིན་དང་།^{༢༨} གཞུང་སྒྲིབ་ཉི་ཟེར་གྱིས་དེད་པ་དང་། གཞུང་ལས་ལྟ་ཁང་
དུ་ཕྱིན་པས།^{༢༩} འབྲས་བུ་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདེ་འགྲོའམ། འགོ་དོན་ལས་དག་པའི་སྒྲིབ་གནས་
སུ་བྱོན་པ་རྣམས་མཚུངས་ལྡན་ནོ།^{༣༠} །སྤྱིར་བར་དོའི་གཤམ་པ་^{༣༡} མི་ལམ་དང་འདྲ་སྟེ། དན་
དཀའ་གལ་ཏེ་དན་ནའང་ཆུ་ཐོག་གི་རྒྱལ་གཟིངས་དང་འདྲ་སྟེ། རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱར་སྒྲིམ། གལ་ཏེ་
འགྱུར་ན་ཟངས་ལ་གསེར་བཟོ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། རབ་ཏུ་བོགས་ཆེའོ།^{༣༢} །དེས་ན་བར་དོའི་
གདམས་པ་འདི་རྣམས་གནད་སུ་སོང་། ཉམས་ལ་ཁེལ། ལག་ཏུ་བླངས་ན་ཆོ་རབས་མང་པོའི་
དགེ་བ་སྤྱད་པའི་དོ་ཡ་མིན་ནོ།^{༣༣} །དེ་རི་ལྟར་སྟོན་པའི་གདམས་པ་འདི་ཡང་། བཀའ་ལུང་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དོ་ཡ་མིན་ནོ།^{༣༤} །དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ་ཡང་གང་ཟག་ལམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་ཡ་
མིན་ནོ།^{༣༥} །རྒྱུན་ལམ་དུ་སྒྲོང་བ་རྩལ་སྒྲོང་སྒྲོང་པའི་བྲིད་ཡུལ་སྤྱར་རོ།^{༣༦} །དགེའོ། །

འབྲས་བུ་རང་ས་བབྱང་བ་སྐྱེ་གསུམ་དམར་ཐག་བཅད་པའི་བྲིད་བཞགས་སོ།།

༡༡༡། ཀྱུན་ཏུ་བབྱང་བོ་བྱུང་བདེའུ་འགོ་བ་འདྲེན། རང་རིག་མཛོན་དུ་གྱུར་ལ་ཕྱག་འཛུལ་ལོ། འདྲིར་འབྲས་བུ་རང་ས་བབྱང་བ་སྐྱེ་གསུམ་དམར་ཐག་བཅད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དཔེ་དོན་འབྲེལ་བའི་དོ་སྤྲོད་དང་། རང་སྣང་ཅུལ་གྱི་དོ་སྤྲོད་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་དོ་སྤྲོད་དོ།།

དང་པོ་ལ་མཚོན་པའི་དཔེ་མཁན་མས་དཔེ་འདྲི་དོན་མཚོན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་རྟགས་ཀྱི་སྟོན་མས་རྟགས་ཐོག་ཏུ་དོ་སྤྲོད་པ་གཉིས་བྱང་འབྲེལ་དུ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོན་མ་ལས། དཔེ་འདྲི་དོན་མཚོན་པ་ནི། མར་མེའི་ཡེ་ཤེས་རང་གསལ་དུ་མཚོན། བསྐྱེད་མེད་ཀ་དག་ཏུ་མཚོན། ཉི་མ་ཡིས་འོད་གསལ་ལྷན་གྱུར་དུ་མཚོན། མེ་ལོང་གིས་སྒྲིབ་མེད་རང་གསལ་དུ་མཚོན། ཤེལ་སྒྲོང་གིས་ཟང་ཐལ་གཅེར་བུར་མཚོན། ཅམ་མཁས་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་གསུམ་སུ་མཚོན།⁹ ཅེས་གསུངས་སོ།།

ཐོག་མར་མར་མེ་དངོས་སུ་བསྟན་ལ།¹⁰ དེའི་གཟུགས་བརྟན་མེ་ལོང་ལ་འཆར་བར་བྱས་ལ་རིག་པ་གཏད།¹¹ དེ་ནས་ནང་དུ་ཁ་གྱུ་སྟེ། རིག་པའི་དོ་བོ་ལ་གཅེར་རེ་ལྟ། ཡིད་ཆེས་པ་དང་དོ་སྤྲོད་དེ། མར་མེའི་དོ་བོ་སྟན་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དང་བྲལ་ནས། རང་གསལ་དུ་ཡེ་རེ་གསལ་བ་བཞིན། ཀྱུན་གཞི་དང་རིག་པ་ནི་སྟོན་མེའི་སྟོ་ལ་གང་གིས་ཀྱང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དང་བྲལ་ནས། རང་གསལ་དུ་ཡེ་རེ་གསལ་བ་ཡིན་ཅེས་དོ་སྤྲོད་དོ། རྟེན་བཞིན་དུ་གཞན་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ལག་ལེན་བྱས་ལ། དཔེ་ཡིས་དོན་དེ་ལེགས་པར་མཚོན་པ། ནང་དུ་ངེས་ཤེས་ལྷངས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་དང་བཟོད་དོ་སྤྲོད། བསྐྱེད་མ་ན་གནས་ཀྱང་།¹² འདམ་གྱིས་མ་གོས་པར་དེ་མེད་དུ་རྫོག་ནི་གནས། ཀྱུན་གཞི་དང་རིག་པ་ནི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ན་ཡོད་ཀྱང་། བག་ཆགས་ཀྱི་དེ་མས་མ་གོས་པར་ཀ་དག་ཏུ་རྫོག་ནི་ཤར།¹³ ཉི་མ་ནི་སྐྱེས་ཀྱང་མ་བྱས་གདོད་ནས་འོད་གསལ་ཆེན་པོར་ལྷག་གིས་འཆར།¹⁴ ཀྱུན་གཞི་ནི་སྟོན་མེའི་སྟོ་ལ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བྱས། གདོད་ནས་རང་འབྱུང་འོད་གསལ་ཆེན་པོར་ལྷན་གྱིས་གྱུར། མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་ནི། གསལ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲིབ་མེད་དུ་སའེ་ཤར།¹⁵ ཀྱུན་གཞི་ནི་སྟོན་མེའི་སྟོ་ལ་གསལ་ལ་འཛིན་མེད་དུ་ཉིག་གེར་ཤར། ཤེལ་སྒྲོང་ནི་བྲི་ནང་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་མེད་ཟང་ཐལ་གཅེར་བུ་རུ་སང་རེ་གནས། ཀྱུན་གཞི་ནི་སྟོན་མེའི་སྟོ་ལ། སྒྲིབ་གཡོགས་ཀྱི་གོས་དང་བྲལ་ཏེ། ཟང་

ཐལ་དུ་ཅེ་རེ་ཤར། བམ་མཁའ་ནི་ཀུན་ལ་⁷³ སྤྱི་སྤྱུགས་སུ་བྱུང་བ་ལྟར། ཀུན་གཞི་ནི་སྤྱོན་མེད་སྤོ་ལ་
ཕྱི་ནང་མེད་པར་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་སྤྱི་སྤྱུགས་སུ་བྱུང་བ་ལོ།

གཉིས་པ་རང་སྣང་རྩལ་གྱི་དོ་སྤྲད་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་ཤར་དུ་དོ་སྤྲད་པ་དང་། རང་སྣང་དུ་
དོ་སྤྲད་པའོ། དང་པོ་ལ་གཟེར་བྱ་ལས། ཡུལ་དང་རིག་པ་བྱང་འབྲེལ་ལ་མཚོན་པའི་དཔེ། ཁུ་ཤེལ་ཉི་
མ་མར་མེ་འོད་གྱི་ཚུལ་⁷⁴ ཅེས་གསུངས་པས། དཔེ་བཞིའི་དང་པོ་ལ་ཁུ་ལ་ཉི་འོད་ཐོག་པའི་ལོག་ལ་
གསལ་ཟེར་བར་⁷⁵ དུ་ཤར་བ་ལ་དོ་སྤྲད་དེ། རིག་པ་ཁུ་དང་འབྲ། སྤྱོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་སྣང་བ་ཁུ་
འོད་དང་འབྲ་སྟེ། རང་འབྱུང་དུ་ཤར་བར་དོ་སྤྲད་དོ། དེ་བཞིན་དུ་ཤེལ་ཉི་མ་ལ་ཕྱར་ལ་འོད་འབྱུང་བ་
དང་དོ་སྤྲད་དེ།⁷⁶ རིག་པ་ཤེལ་དང་འབྲ། སྣང་བ་གསུམ་ཤེལ་འོད་དང་འབྲའོ། །ཡང་རིག་པ་ཉི་མ་
དང་འབྲ།⁷⁷ སྣང་བ་གསུམ་ཉི་འོད་གྱི་ཚུལ་ལོ། །ཡང་རིག་པ་མར་མེ་དང་འབྲ་ལ། སྣང་བ་གསུམ་འོད་
གྱི་ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འོད་རང་འོད་འཇའ་ཚོན་⁷⁸ ལྟར་དོ་སྤྲད་པ་དང་། ཟེར་རང་ཟེར་
གཟུགས་བརྟན་ལྟར་དོ་སྤྲད་པ་དང་། སྤྱོད་རང་སྤྱོད་ཐུག་ཆ་ལྟར་དོ་སྤྲད་པའོ། །དང་པོ་⁷⁹ འོད་དང་ཟེར་
དུས་གཅིག་ལ་དོ་སྤྲད་དེ། ཚུལ་ནི། ཕྱི་སྤྱིད་པའི་སྤྱོན་མ་གཏོད་⁸⁰ ལ་མནན་པ་དང་། བར་⁸¹ དབང་
པོའི་སྤྱོན་མ་ཨར་ལ་གཏད་པ་དང་། གསང་བ་རིག་པའི་སྤྱོན་མ་གནས་ལ་བོར་བ་⁸² དོ་སྤྲད་པའོ། །དང་
པོ་ལ་ནམ་མཁའ་དྲངས་པ་ལ་བཅའ་བ་ལུས་གྱི་གནད། ལྟ་སྣངས་དབང་པོའི་གནད་ལ་སོགས་པས།
སྤྱིད་པའི་སྤྱོན་མ་ཉིན་སྣང་མཚམས་སུ་གཏོད་ལ་མནན་ཅིང་།⁸³ ཀ་ར་འབྱོར་འཇུག་གི་ལག་ལེན་
དང་བརྟན་ལ།⁸⁴ འོད་ཟེར་ཐིག་ལེ་ལ་སོགས་མཛོན་དུ་འཆར་བ་ཐམས་ཅད།⁸⁵ རང་སྣང་དུ་དོ་སྤྲད་
ལ་གོམས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ནང་དབང་པོའི་སྤྱོན་མ་ཨར་ལ་གཏད་པ་ལ།⁸⁶ མི་བསྐྱོད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོན་མའི་
སྤོ་མནན་ཏེ། རྒྱུ་ཟེན་དང་པོ་དག་པའི་དུས་སུ་འོད་ཟེར་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་འཆར་བས་རང་འོད་རང་ཟེར་
དུ་དོ་སྤྲད། དབུགས་ཐུང་གཞིལ་བའི་དུས་སུ་ཕྱང་ཟད་སྤོད་པས། འོད་ལྷ་གཞའ་ཚོན་ལྟར་འཆར་བས་
རང་འོད་དུ་དོ་སྤྲད།⁸⁷ ཐ་མ་སྤོད་པའི་དུས་སུ་ཨར་ལ་མི་གཏད་པར་སྤར་གྱི་རང་ལ་བལྟས་པས། འོད་
ཟེར་གྱི་སྣང་བ་རང་གོལ་དུ་གྲོལ་བས། རིག་པའི་རང་རྩལ་དུ་དོ་སྤྲད་པའོ།⁸⁸

གསུམ་པ་⁸⁹ རིག་པའི་སྤྱོན་མ་གནད་ལ་དབང་བ་ལ། ལུས་གནད་ལྟ་སྣངས་རྒྱུ་སྤྱོད་ལ་

སོགས་སྒོར་ཁ་ཡར་ཅིག་བསྒོམ་དུ་བཅུགས་ཏེ། རིག་པ་སྤྱོད་དང་སེར་བུ་མེད་པའི་བར་སྒྲུང་ལ་གཏད་
པས།³⁶ དྲངས་སྤྱིགས་སྤྱེད་གསལ་མདངས་ཐོན་པས། འོད་གསལ་གྱི་སྒྲུང་བ་དུ་མ་འཆར་ཏེ། རང་
སྒྲུང་སྒྲུ་མ་ལྟར་དོ་སྒྲུད་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་སྒྲུ་རང་སྒྲུར་དོ་སྒྲུད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱི་སྟོང་སྒྲུ་རང་ལོག་ལ་དོ་སྒྲུད་པ་དང་། བར་
བརྟ་ཐབས་གཞན་རྒྱུན་ལ་དོ་སྒྲུད་པ་དང་། གསང་བ་རང་རིག་རང་སྒྲུ་ལ་དོ་སྒྲུད་པའོ། དང་པོ་ལ་བྲག་
དང་གོག་པོ་ལ་སོགས་པར་ཁུས་གདབ་སྟེ།³⁷ དེའི་སྟོང་སྒྲུ་དབྱེར་མེད་རང་གར་རང་འབྱུང་ལ་དོ་
སྒྲུད།³⁸ གཉིས་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་རང་ལ། སྒོ་བུར་དུ་བརྒྱུད་སྒྲུབས་པོ་མའི་སྒྲུ་མུང་ལ། ཡང་སྒྲན་
ཡང་སྒྲན་བྱ་སྟེ་³⁹ རང་སྒྲུང་དུ་དོ་སྒྲུད། གསུམ་པ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་གཉིས་ཀྱི་གསང་སྒོར་མནན་ཏེ། རིག་
པའི་རང་སྒྲུ་རྒྱན་ཆགས་⁴⁰ གྲགས་པ་ལ་ཡིད་གཏད་ཅིང་རང་གར་དུ་དོ་སྒྲུད་དོ། སྒྲོན་མ་ལས། དྲང་
མཚོ་འབྲུལ་པའི་ཉེ་བ་ལ། སྟོང་པ་རྒྱུད་གི་སྒྲ་སྒོ་གར། ཁྲ་གམ་སྒྲའི་གསང་སྒྲུབས་ནས། རང་འབྱུང་
སྒྲའི་རང་བྲག་གས། རྒྱན་ཆགས་མེད་པར་འུ་རུ་བྲ། འབྱུ་བའི་ཡིད་ལ་སྒྲུ་ལ་བཏུལ་⁴¹ ཅེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རང་ཆས་སུ་དོ་སྒྲུད་པ་དང་། ལྷ་སྒྲུ་ཡེ་ཤེས་
གྱི་འཆར་ཚུལ་དང་། བཏང་བཞག་ཟུར་གྱིས་བསྟན་པའོ།⁴² རང་པོ་ལ་སྒྲོན་མ་ལས། གནས་ཀྱུན་
གཞི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཉིད་ཁྱབ་བདལ་ཆེན་པོ་སྤྱོགས་རིས་མེད་པ། དོག་པ་མེད་པ་འདི་ནི། བོན་
ཉིད་གྱི་དབྱིངས་ཡིན་ལ། གནས་དེ་ན་རང་རིག་ཀ་དག་ཆེན་པོར་བཞུགས་པ་ནི། བོན་གྱི་སྒྲུ་ཡིན་ཏེ།
བོན་སྒྲུའི་ཞིང་ཁམས་རང་ཆས་དང་གཏན་དུ་འགོགས་ཀྱང་། ཞལ་མ་འཆོ་⁴³ ཞེས་པའོ། ཡང་གནས་
སྤྱིང་མཚོང་གྲུང་སྒྲུག་པོ་ཤེལ་གྱི་ཁ་བད་ཅན།⁴⁴ སྒྲུང་གསལ་འོད་གྱི་གཞལ་ཡས་ནི། འོག་མིན་འགྲན་
ཟླ་མེད་པའི་ཞིང་ཁམས་ལ།⁴⁵ གནས་དེ་ན་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྩལ་སྒྲུ་འོད་ཟེར་གསུམ་སྒྱུན་གྱིས་
གྲུབ་ནས། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་རྫོགས་པ་འདི་ནི། འོངས་སྒྲོད་རྫོགས་པའི་སྒྲུ་ཡིན་པས།
རྫོགས་སྒྲུ་ཞིང་ཁམས་དང་བཅས་པ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། རོ་མ་ཤེས་པས་འབྲུལ་པའོ། ཡང་གནས་
རྩ་གསུམ་འཁོར་ལོ་རྣམ་པ་དུག་⁴⁶ སྒྲོང་པོ་ཡལ་ཁ་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པ་
འདི་ནི། ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་རྫོགས་པའི་ཞིང་ཁམས་ཡིན་ལ། གནས་དེ་ན་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྩལ་དུག་
ཡལ་དུག་ལ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་འབྲུལ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་གར་བ་འདི་ནི། སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་ཡིན་པས། སྒྲུལ་སྒྲུ་ཞིང་
ཁམས་དང་བཅས་པ་རང་ཆས་ལ་གནས་ཀྱང་།⁴⁷ མ་རྟོགས་པས་རིགས་དུག་གི་སྒྲུང་བ་གར་དོ། ཞེས་

ངོ་སྤྲོད་དོ། ཚི་ཏ་ལ་རང་རིག་ཁོང་ཤར་དུ་ཡོད་པ་^༡ དེ་བོན་སྐྱུ་རང་ཆས། རིག་པའི་རང་ཅུལ་ཅུའི་
ལམ་ལ་མ་ལུས་ཚོགས་པས་ཚོགས་སྐྱུ་རང་ཆས།^༢ རྒྱུ་མའི་སྒོ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཆོ་འབྲུལ་མ་ལུས་པ་
ཤར་བས་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་རང་ཤར་དུ་ངོ་སྤྲོད་དོ།^༣ གཟེར་བྱ་ལས། ཚི་ཏ་འཁྲོང་ན་རང་རིག་བོན་གྱི་སྐྱུ། ཅུའི་
ལམ་ལ་རང་བཞིན་ཚོགས་པའི་སྐྱུ། རྒྱུ་མའི་སྒོ་ལ་རང་ཤར་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ།^༤ ཞེས་གསུངས་པས།
ཡང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གདོད་ནས་ཀ་དག་ཅུ་བྱལ་དུ་ཡོད་པ་ནི་བོན་སྐྱུ། ལུས་སེམས་འབྲེལ་པའི་
སྒྲོབས་ལས། ལྷ་སྐྱུ་རིགས་སྒྲོབས་ཡེ་ཤེས་ཀྱན་འབྱུང་པས་ཚོགས་སྐྱུ། རྒྱུ་གསུམ་གྱི་བྱ་བྱེད་སྐྱ་
ཆོགས་སྐྱུ་སྤྱོད་པ་འདི་ནི་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་སྟེ། གཟེར་བྱ་ལས། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀ་དག་བོན་གྱི་སྐྱུ། ལུས་
སེམས་འབྲེལ་བ་ལོངས་སྤྱོད་ཚོགས་པའི་སྐྱུ། བྱ་བྱེད་སྐྱ་ཆོགས་ཅི་ཡང་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ།^༥ ཞེས་
གསུངས་སོ། ཡང་ཚི་ཏ་འཁྲོང་གི་ལ་ན་^༦ རིག་པ་སངས་རྒྱས་སུ་ལམ་མེ་བ་འདི་ཡེ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན།
ཅུའི་སྐྱུ་བས་ལ་ཅུལ་གསུམ་འབྲེལ་མེ་བྱི་ཡེ་བ་ནི།^༧ ཚོགས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན། རྒྱུ་མའི་སྒོ་ལ་
རྒྱིབ་མེ་ཟང་ཐལ་དུ་ལྷག་གོ་ཤར་བ་ནི།^༨ མངོན་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟེར་བྱ་ལས། ཁོང་ནས་
རང་འབྱུང་ཡེ་སངས་རྒྱས་པར་གནས། སྐྱུ་བས་ནས་ལྷན་གྲུབ་ཚོགས་སངས་རྒྱས་པར་གནས། མཐོང་
ལ་རྒྱིབ་མེད་མངོན་སངས་རྒྱས་པར་གནས།^༩ ཞེས་གསུངས་སོ། ཡང་སེམས་ཉིད་ངོ་བོ་སྤྲོད་པ་ནི་
བོན་གྱི་སྐྱུ་རང་ཆས། རྒྱུ་མའི་གསལ་བ་ཚོགས་སྐྱུ་རང་ཆས།^{༡༠} ཆོ་འབྲུལ་སྐྱ་ཆོགས་སུ་འཆར་བ་ནི་
སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་རང་ཆས་ཡིན་ཏེ། སྤྲོད་པ་གསལ་བ་སྤྲོད་པ་གསུམ་སྐྱུ་གསུམ་དུ་ངོ་སྤྲོད། དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་
འཆར་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ངོ་བོ་སྤྲོད་ཉིད་དུ་འདུག་པས་བོན་སྐྱུ། རང་བཞིན་འགག་མེད་དུ་གསལ་
བས་ཚོགས་སྐྱུ།^{༡༡} ཆོ་འབྲུལ་ངེས་མེད་དུ་འཆར་བས་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ། ཡང་རང་གི་རྣམ་ཏྲོག་སྤྲོད་པ་གསལ་
ཐམས་ཅད་སྤྲོད་ཆ་ནས་བོན་སྐྱུ། གསལ་ཆ་ནས་ཚོགས་སྐྱུ། ཆོ་འབྲུལ་ཆ་ནས་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་སྟེ། དེ་བཞིན་
དུ་བྱེད་སྤྲོད་པ་འཆར་ཚུལ།^{༡༢} བར་གི་ཉམས་སྤྱོད་སྐྱེ་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུར་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་
ངོ་སྤྲོད་དོ།^{༡༣}

གསུམ་པ་^{༡༤} ལྷ་སྐྱུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཆར་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྲིའི་འཆར་ཚུལ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
མཁའ་ཚུལ་དང་། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཛོད་ཚུལ་ལོ། ཁྱད་པོ་ལ་གཞིའི་བེམ་རིག་འབྲེལ་བ་འདི། སྐྱུ་
གསུམ་རང་ཆས་སུ་གནས་པ་དེ་གཞིའི་སྐྱུ་གསུམ་ལ། དེ་རི་ལྷ་བར་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་ལམ་^{༡༥} ཀྱི་
སྐུ་བས་སྐྱུ་རྒྱུད་ལ་ཤར་བ་དེ་ལམ་གྱི་སྐྱུ་གསུམ་སོ། ཁྱད་པོ་བྱུང་བེམས་ཅུལ་ཚོགས་ལྷགས་ཐོན། སྤྲོད་

དུ་གྱུར་པས་འབྲས་ལུའི་སྐྱེ་གསུམ་མདོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བས།⁶⁵ དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཆར་གཞི་དང་།
 འཆར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བདག་ལུས་ཟག་བཅས་ཀྱི་⁶⁶ མཚན་མ་སྣང་ཡོང་། གདོས་བཅས་གོལ་
 བས་ཟག་མེད་མཚན་ག་གི་སྐྱེ་ལ། མཚན་དཔེ་རྒྱན་གདན་ཁྲི་ཞིང་ཁམས་བཞོད་སྤྱུལ་དང་ཆས་པ་
 རྩོགས་པར་ཤར་བ་ནི་རྩོགས་པའི་སྐྱེ་མདོན་གྱུར་ལ།⁶⁷ ཐུགས་ཉིད་སྤྱོད་བྲལ་གྲོ་འདས་ཟབ་མོའི་
 རང་ལ། བཏང་འབྲལ་མེད་པར་བཞུགས་པ་ནི་བོན་སྐྱེ་མདོན་དུ་གྱུར་ལ། གསུང་དབྱངས་རང་བཞིན་
 མེད་པའི་གདངས་ལས་བཀའ་རྒྱུད་བརྒྱུད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ནི་སྤྱུལ་སྐྱེ་མདོན་
 གྱུར་ཏེ། ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་སྐྱེ་གསུམ་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས།⁶⁸ ཅུལ་སྐྱོ་འོད་ཟེར་གསུམ་ལུང་
 པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད། ཅུ་དང་ཡན་ལག་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་ལྷ་
 ཚོགས་སུ་ཤར་ཅིང་གུས་ནས། འབད་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་⁶⁹ འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རང་རམ་ཤུགས་ལ་
 འབྱུང་སྟེ། བོན་གྱི་སྐྱེ་ལ་གཡོ་མེད་ཀྱང་། །འགོ་བའི་དོན་དུ་ཅིར་ཡང་སྤྱུལ།⁷⁰ །ཅིས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྤྱིར་སྐྱོ་འོད་ཟེར་གསུམ་རང་སྣང་རིག་པའི་ངོ་བོར་གྲོལ་ཅིང་ཁྱད་པར་དུ།
 འོད་དཀར་པོ་གོལ་བའི་སྟོང་པོ་སྣང་གསལ་བ་ནི།⁷¹ འབྲུལ་མེད་ཐུགས་ཀྱི་ལྷ་ཀུན་སྣང་བྱབ་པ།
 སྟོང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་གསལ་བས་སྐྱེ་མདོན་དཀར་པོ། དབུས་ཕྱོགས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་
 འཛིན་པས་ཕྱག་མཚན་འཁོར་ལོ། བོན་སྐྱེ་བདེ་ཆེན་གྱི་རང་ལ་གནས་པས་ཕྱག་མཉམ་བཞག་ འབྱུང་
 བ་ནམ་མཁའི་གྲོང་ལ་དབང་བསྐྱར་བས་ཡུམ་ནམ་མཁའི་ལྷ་མོ། ཞེ་སྤང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་སེང་
 གའི་གདན། བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་དང་ལྷན་པས། ཚ་གང་དཔུལ་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་སྤྱོད་ཞིང་དོན་
 མཛད་པའོ།⁷² །དེ་བཞིན་དུ་སེར་པོ་ལ་འབྱུང་མེད་སྐྱུའི་ལྷ་གསལ་བ་རང་འབྱུང་། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་
 རྒྱུད་ལ་གསལ་བས་⁷³ སྐྱེ་མདོན་སེར་པོ། ཤར་ཕྱོགས་གཡུང་རྒྱུད་རིགས་འཛིན་པས་ཕྱག་མཚན་
 གསེར་གྱི་ཆག་ཤིང་དང་གཡུང་རྒྱུད་⁷⁴ ལོངས་སྤྱོད་རྩོགས་སྐྱུའི་བདེ་རུང་མཚར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཐུགས་
 ཀར་འཁྱོལ་བ་འབྱུང་བ་སའི་གྲོང་ལ་དབང་བསྐྱར་བས་ཡུམ་སའི་ལྷ་མོ། གཏི་མུག་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
 པས་སྤང་ཆེན་གྱི་གདན།⁷⁵ ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་སྟོབས་དང་ལྷན་པས། སྤྱོན་ལྷགས་བྱོལ་སོང་གི་དོན་
 མཛད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འོད་ལྗང་ཁུ་ལས་དགེ་ལྷ་གར་ཕྱག་ དམར་པོ་ལ་བྱེ་བྲག་དངོས་མེད། རྩོན་
 པོ་ལས་⁷⁶ དགའ་བ་དོན་གྲུབ་ལུའི་རེ་རེ་ལ་ཡང་དོན་རྟགས་བདེ་ཐབས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་རོ་སྤྱད།
 དེ་ཡང་ཕྱི་ལྷར་གཤེན་ལྷ་གོད་གསས། གར་གསས། གསས་རྗེ། གནམ་གསས་ལྷ་འམ། ཉན་ལྷར་ཀུན་

སྒྲུང་ལ་སོགས་ལྟ།⁶⁹ གསང་བ་གཙོ་མཆོག་ ཁྲོ་གསལ། རམ་གསལ། དབལ་གསལ། གཏུམ་གསལ་
ལྟ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་གདུལ་བྱའི་སྒྲུང་ངོར་གནས་འགྱུར་དུ་བསྟན་པར་ངོ་སྤྲོད། དེ་བཞིན་དུ་ཆོག་གས་
བརྒྱད་ལ་ཡེ་གཤེན་བརྒྱད། ཡུལ་བརྒྱད་ལ་ཡེ་སངས་རྒྱུད། དུག་ལྟའི་འཛིན་རྟོག་ལ་དྲི་མེད་ལྟ་དཔུ་
ཞབས་སྟུན་ལྟ་གས་ལ་མེ་རྟོག་མ་བཞི། རྒྱུ་དུག་གི་རྟོག་འཛིན་ལས་འདུལ་བའི་གཤེན་དུག་དུས་བཞིའི་
འཛིན་རྟོག་ལས་རྒྱལ་མོ་བཞི་ལ་སོགས་ལྟ།⁷⁰ ཞི་ལྟ་བཞི་བཅུ་ཅུ་ལྟ་ཤར་བ་དང་། གཞན་ཡང་བྱི་
ལྟ་རྒྱས་པའི་ལྟ་ཆོག་བརྒྱ་དང་ཅུ་བརྒྱད། བར་ལྟ་ཞི་བའི་ལྟ་ཆོག་བཞི་བཅུ་ཅུ་ལྟ། གསང་བ་
ལྟ་ཁྲོ་བོའི་ལྟ་ཆོག་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་དུག་ལ་སོགས། རྒྱུད་ལས་གྲོལ་ཚུལ་དང་།⁷¹ ཤར་ཚུལ་གོང་དང་
ཚུལ་མཐུན་ཅིང་། འགྱུར་གཞི་གཅིག་ལ་གང་འདུལ་ངོ་སྤྲོད་དུ་བསྟན་པར་ངོ་སྤྲོད་དེ། བྱི་ནང་གསང་
བ་སྒྱུ་འབྲུལ་བྱ་བར་འབྲེལ།⁷² ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤར་བའི་ལྟ་ཆོག་ལ། ཡབ་ཡུམ་དུ་
འབྱུང་བ་ནི་ཐབས་ཤེས་གསལ་ལྟོང་ལ་སོགས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་གནས་པའི་དོན་དང་། གཙོ་འཁོར་དུ་
བྱུང་བ་ནི། སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་གི་གྲོལ་སྟོབས་ཁྱད་པར་དང་།⁷³ བྱི་ནང་གསང་གསུམ་དུ་ཤར་
བ་ནི། སྟོང་དང་སྒྱུར་བའི་འདུག་སྟོ་སོ་སོར་སྟོན་པའི་བད་དང་ཞི་རྒྱས་དབང་དུག་ཏུ་ཤར་བ་ནི། ལས་
བཞིའི་ཐབས་ཀྱི་འགྲོ་བ་འདེན་པ་དང་སྒྱུ་གསུང་བྲག་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ནི། སྒྱུ་གསུམ་གྱི་
བདག་ཉིད་དུ་ཡེ་ནས་བཞུགས་པའི་དོན་དང་། མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་རྒྱན་དང་གདན་ཁྲི་ཆེ་བའི་ཡོན་
ཏན།⁷⁴ དེས་པའི་ཐོ་ཡིག་ ཞིང་ཁམས་བཞོད་སྒྲུལ་དང་བཅས་པར་ཤར་བ་ནི། ཉེས་པའི་སྟོན་ཀྱན་
སྤངས་ཤིང་། ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་རྫོགས་པའི་བད་དང་། དེ་དག་ལས་ཀྱང་བྱི་ནང་
གསང་བའི་ལྟ་ཆོག་བསྐྱར་ཅེ་མི་མཐུན་མི་འདྲ་བྱེད་པས་ཡར་བྱུང་བ་⁷⁵ནི་གདུལ་བྱ་ངོ་སྤྲོད་ལ་གཉེན་
པོ་ངོ་སྤྲོད་དུ་སྟོན་པའི་བདེའོ།

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་རང་འབྱུང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་མཛོན་དུ་གྱུར་བྱུང་ཐབས་རྩལ་
རྫོགས་ཤུགས་ཐོན་པའི་འཆར་ཚུལ་ལས། སྟོང་ཉིད། མཉམ་ཉིད། བྱ་ནན། སོར་རྟོགས། མེ་ལོང་ཡེ་
ཤེས་ལྟ་སྟེ།⁷⁶ དེ་དག་ཀྱང་བསྐྱས་ན་དོན་དམ་ཅི་ལྟ་བུ་མཐུན་པ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཅི་སྟེད་མཐུན་པ་
གཉིས་སུ་འདུས། ཡེ་ཤེས་དེའི་བྱེད་པས་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་སེལ་བྱུང་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ཀྱི་རྟོག་ཆོག་གནས་གྲོལ་བ་ལ་ཤར་བ་དང་།⁷⁷
ཉིང་ངོ་འཛིན་གྱི་སྟོང་འབྲུམ་ཕྲག་མཐའ་ཡས་པ་ཐུགས་ལ་གསལ་བ་ནི། རྒྱུའི་དུས་ཀྱི་བསམ་བློན་སྟེ།

ཚོགས་གྲོལ་བ་ལ་ཤར་བ་དང་། འད་ཟེར་གྱི་འཕྲོ་འདུས་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་གང་བར་ཤར་བ་ནི།^{༡༧}
རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་བྱ་མཐའ་དག་སྤངས་ཤིང་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་སྤྲིབ་མཐའ་དག་སྤྱོད་པའི་བདེའོ།^{༡༨}

གསུམ་པ་ཐིན་ལས་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་མཛད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ།
ཐབས་ལ་མཁས་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱིས། དང་པོ་ཐུགས་རྗེ་ནི་དཔག་མེད་ནམ་མཁའ་
ལྟ་བུ། གུན་སྟོམས་ཉི་མ་ལྟ་བུ། རྒྱན་མེད་ཚུ་བོ་ལྟ་བུ། ཟད་མེད་ས་གཞི་ལྟ་བུ་དང་བཞི་མདོན་གྱི་
དྲུའཆར་ཏེ། ང་ནི་ཉི་བཞིན་གུན་ལ་སྟོམས་ལ། རྒྱན་མེད་རྒྱན་ཆད་མེད་^{༡༩} ཅེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་། ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་མཛད་པ་བརྩུ་གཉིས་
ལ་སོགས་གང་ལ་ཅི་འདུལ་བ་བཞིན། དེས་མེད་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་འདྲན་པའི་ཐབས་ལམ་རི་སྟེང་
ཅིག་གི་གདུལ་བྱ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་དོན་མཛད་དེ། གང་ལ་ཅི་འདུལ་དེ་ལ་དེ་སྟོན་ནོ།^{༢༠} ཅེས་
གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་ལ་མི་མཁྱེན་པ་དང་། མི་གསལ་བ་དང་། མི་མཛེས་པ་
དང་། མི་རིག་པ་དང་། མདོན་དུ་མ་བྱས་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞིག་གིས་ནི། །ཤེས་
བྱའི་གནས་ལུགས་མཐའ་དག་སྟོན།^{༢༡} ཅེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ཐིན་ལས་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་ཅན་གཅིག་ཁོ་ནའི་དོན་མ་ཡིན་པར་བྱབ་པར་
སྟོན།^{༢༢} དེས་འགའ་མ་ཡིན་ཏེ་ཤག་པར་མཛད་ཕྱོགས་དེས་མ་ཡིན་སྣ་ཚོགས་སུ་མཛད།^{༢༣} འབད་པ་
ལ་མ་སྟོས་པར་ལྟན་གྱུ་བྱ་བ་ཏུ་མཛད། བརྒྱད་ནས་མ་ཡིན་པས་མདོན་གྱི་དྲུའཆར་དུ་མཛད། རང་རྒྱུད་མ་ཡིན་
པ་བརྟེ་སེམས་ལྡན་པས་མཛད་དེ།^{༢༤} ང་ནི་སྟོམས་པའི་རང་བཞིན། ཞི་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་^{༢༥} ཅེས་
དང་། དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐིན་ལས་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱུའི་དུས་ཀྱི་སྟོ་གསུམ་གྱི་འབད་ཚུལ་བྱ་བྱེད།
ཚུལ་བཅས་སྐྱེ་བསྐྱེལ་གྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བ་ལ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།^{༢༦}

གསུམ་པ་བཏང་བཞག་རྗེས་གནང་བཀའ་རྒྱའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་།
བཀའ་རྒྱ་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གང་ཟག་ལས་དང་སྐལ་པར་ལྡན་པ།^{༢༧} བྱི་མ་ལ་གཙོ་བོར་
འཛིན་པ། བརྩོན་འགྲུས་གཏོང་མོད་ཆེ་བ། དད་གུས་སྟོང་རྗེ་འབྲེལ་བ། སྟིང་རུས་ཞེ་བཅད་འཛོམས་པ།
དཀའ་སྤྱད་སྤྱུག་སྤྱེན་ཆེ་བ། བསམ་སྦྱོར་ལས་སུ་རུང་བ། དྲན་པ་ཤེས་བཞིན་ལྡན་པ། འབྱུང་རུང་དར་
ལ་བབ་པ། མདོར་ན་མན་ངག་ཤོང་བ། ཐུབ་པ། བསྐྱེད་པ་ལྟས་པ་སྟོགས་ཤེས་པ། རྒྱུང་འདྲེད་དུ་

དེ་ལྟར་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཁུང་སྟུན་རྒྱུད་གྱི་ཕྱི་ནང་གསང་བ་ཡང་གསང་དང་བཅས་པའི་གནད་བསྟུན། ཟབ་མོའི་གདམས་པ་དུ་མའི་བཅུ་དྲི་ལ་བ། སྤུ་བ་ཆེན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་གདམས་མཐར་ཐུག་པ་འདི་ནི། སྤུའི་བཅུན་པ་རྒྱལ་བ་གཡུང་དྲུང་ལ། རུར་སྒྲིག་འཛིན་པའི་བཤེས་གཉེན་བཀྲ་ཤིས་རིན་ཆེན་གྱིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྐྱུལ་བའི་དོན་དུ། ལག་ལེན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། གཡས་མུད་བེན་ས་ཁའི་དགོན་དུ་སྦྱར་བའོ། །མུ་ཅུག་སྦྱར་རོ། །ཞེ་མ་ནོ། ལྷ་མ་དང་གདམས་པ་གཅིག་པ་མ་གཏོགས། སུ་ལ་ཡང་ཡི་གེ་རིས་སུ་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །བཀྲ་ཤིས་པར་གྱུར་ཅིག་། །དགའོ། །

འོད་གསལ་གྱི་དམིགས་པ་དང་གཤམ་སེལ་གྱི་སྒྲོར་རྣམས་བཞུགས་སོ།།

༡༡༡། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་རིག་མངོན་དུ་གྱུར་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ལྟན་རྒྱུད་ཡི་གེར་མེད་པ་ཡི་གེར་
བཀོད། སྤྱི་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགོ་བོན་སྒྲོང་ཆོགས་ལ་བཟོད་པར་གསོལ། སྤྱི་མའི་ཞལ་གྱི་གདམས་པ།
འཁོར་འདས་གཞི་རྩ་བཅད་ནས་ཉམས་ཏོགས་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་འཆར་བར་བྱེད་པ།
རྒྱུད་སེམས་དབུ་མར་འདྲིལ་བའི་གདམས་པ། འདི་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ལ། དབེན་ཞིང་
ཉམས་དགའ་བའི་གནས་སུ། སྟོན་འགྲོའི་རིམ་པ་ནི། རྒྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་མཆུ་ལ་འབུལ།
གསོལ་བ་གདབ་པོ། སེམས་འཛིན་དང་། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དོ་སྟོན་རྣམས་སྟོན་གཟེར་དང་ལག་
ལེན་གནད་དུག་ནས་ཅི་ལྟར་གཤད་པ་བཞིན་དོ་སྟོན་པའོ། ཉི་ནས་ཕྱི་སྤྱི་པའི་སྟོན་མ་དང་། བར་
ཉི་གྲུ་ཏ་ཆུའི་སྟོན་མ་ལ་རྟེན་ནས་དོ་སྟོན་པ་ནི་ལོགས་སུ་གསལ་ལོ། གསང་བ་རྩ་དང་རྒྱུད་དང་ཐིག་
ལེ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་དོ་སྟོན་པ་ཞར་ལ་གོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ལུན་ཁང་འོད་གྱི་རྒྱ་ལ་བཟུང་སྟེ།
མལ་བདེ་བའི་སྟེང་དུ་མཉམ་བཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཅའ་ལ། སྤོན་ལག་མཐེབ་ཆེན་གཉིས་ཀྱིས་མནན།
དམིགས་པའི་གནད་རྩ་གཡས་དཀར་གཡོན་དམར་དབུ་མཐིང་གསུམ་གསལ་གདབ་སྟེ། དབུ་མ་འཕྲ་
སྟོམ་སྟ་ལྟགས་ཙམ། ལུ་མེན་གྱི་མདོག་འདྲ་བ་ནང་སྟོང་པ། སྒྲལ་པའི་ནང་འདབ་སྟིང་གི་དཀྱིལ་ན་
ཡར་ཀ་བ་བཙུགས་པ་ལྟར་གནས་པ། ཡར་སྟེ་ཆངས་བུག་ལ་དོད་ནས་ཁ་དེང་ཡོད་པ། མར་སྟེ་ཆོགས་
པ་ཁ་ཆེན་གྱི་ཐེམ་པ་ལ་བྱུག་པ། དེ་ལ་གཡས་དཀར་གཡོན་དམར་གཉིས་སུ་གྱེས་ཏེ། འཕྲ་སྟོམ་མདའ་
སྟུག་ཙམ་གྱི་དབུ་མའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་རྟེན་པ། རྩ་བ་གཉིས་ཀྱི་ལྟག་ཁུང་ནས་འཁྱུད་ནས། སྟོ་
ལམ་རི་གཉིས་ལ་དོད་པར་བསམ། དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་འདུག་སྒྲངས་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། གྲུ་ཆེན་ཨར་ལ་
གཏད། རྒྱ་མཚོ་རི་རབ་ལ་སྦྱར། རོ་འཛིན་རྟ་ལ་སྦྱར། གཟའ་ཆེན་གྱེན་ལ་བསྒྲོག། དེ་ནས་ནང་རྒྱུད་
ཐེངས་གསུམ་ཕྱིར་བུད་པས་སྒྲིབ་པ་དག་པར་བསམ། དེ་ནས་མགོ་ཕྱང་ཙམ་གཡས་སུ་ཡོ་བྱས་ནས།
གྲུ་གྲུ་ལས་ནས་འཇམ་རྒྱུད་ཕྱང་ཙམ་བཟུང་པས། རྒྱུད་དེ་ཉི་ཟེར་གྱི་རྩལ་ཕྱན་ལྟར་གྱུར་ནས། རྩ་
གཡས་དཀར་གཡོན་དམར་གཉིས་ནས་བྱན་བྱན་ཡར་འགོ་མར་འགོ་རེས་མོས་བྱེད་ཅིང་། དབུ་མའི་
ནང་ན་ཡར་སོང་པས། སྟེ་གཙུག་ན་ཡར་བྱན་བྱན་ཐོན་པར་བསམ། ཡར་མར་ལོག་ནས་སོང་པས།

ཡང་ཞག་གུངས་ཅི་རིགས་ནས། ལུས་གནད་ཅུ་རྒྱུ་འཛིན་པ་གོང་དང་འདྲ། རྒྱུ་བཅུན་པ་
གོང་དང་འདྲ། ཡང་གཡས་ནས་རྒྱུ་བཟུང་པའི་དུས། རྒྱུ་མེམས་འདུས་པའི་རོ་བོ་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་
གཡས་དཀར་ནས་དཀར་པོ། གཡོན་དམར་ནས་དམར་པོ་གཉིས་སྒོང་སྒོར་བ་སྟུར། ཡར་འགྲོ་མར་
འགྲོ་བྱས་ཤིང་སོང་བས། དབུ་མའི་ནང་དུ་རྒྱུ་དེ་ཡར་འགྲོ་མ་མར་འགྲོ་མ་བྱེད་ཅིང་ཆངས་སྒོར་མེར་
ཉེ་ཐོན། ཡང་མར་ལོག་ནས་གཡས་གཡོན་གཉིས་ནས་སྟུར་བཞིན་གྱིས་ནས་སོང་བས། ལྷ་སྟུག་
གཉིས་སུ་སྟེན་པ་དང་། སངས་ཀྱིས་བུད་ལ་བཏང་། ཡང་སྟུར་བཞིན་གཡས་ནས་རྒྱུ་བཟུང་ལ་
སྟུངས། དེ་བཞིན་གཡས་གཡོན་དབུས་དང་གསུམ་གསུམ་དགུ་སྟུགས་བཟུང་ནས་བུན་གཅིག་ཏུ་ཅིས་
པའི་བུན་འཛོག་ཁར། སྟི་གཙུག་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ལ། རྒྱུ་རོ་བུད་ནས་བཏང་རོ། །དེས་
རིག་པ་དྲངས་སྟིགས་བྱེད་ནས། རྟོང་གསལ་གྱི་ཉམས་འཚར། སྟི་བའི་ཆངས་བྱག་འཕོ་བ་རང་བྱུགས་
གྱི་བྱབ་བོ། །དེ་དུས་རིག་པ་འཕྲོས་ན་རྒྱུ་སྟེན་ཡིན་པས་ཐིག་ལེ་སྟིང་ནང་དུ་བསྟུ་ལ་བཞག་གོ། བྱིང་
རྟུག་མེད་པའི་དུས་སུ་རང་མལ་དུ་རྩ་གཉིས་ལ་གཏོང་།

ཡང་ལུས་གནད་སྐར་དང་འདྲ་བ་ལ། ཅུ་གསུམ་སྟེ་གཙུག་ཏུ་གསལ་གདབ་ལ། གཡས་
དཀར་གྱི་སྟེང་དུ་ཡབ་ནམ་མཁའ་འོད་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་རྒྱ་བའི་སྟིང་པོ་ནམ་
ཙམ་ཞིག་དང་། གཡོན་དམར་གྱི་སྟེང་དུ་ཡུམ་སྤང་མ་སྒྲོམ་གྱི་རྒྱལ་མོ་ཉི་མའི་སྟིང་པོ་ཞད་ཙམ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། ཡབ་ཡུམ་ལ་གཡས་ཟུར་དུ་གཟིགས། ཡུམ་ཡབ་ལ་གཡོན་ཟུར་དུ་གཟིགས་པ། འོད་གྱི་སྟེ་
གཉིས་བསྒྲོམ་ལ། ཡང་གཡས་ནས་རྒྱུང་བཟུང་ཞིང་། ལུས་གཙུག་ལ་བོར་བས། རྒྱ་གཉིས་པོ་ལྷེས་ཏུ་
ནས། གཡས་དཀར་ནས་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ། གཡོན་དམར་ནས་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་སྟེང་བར་བསམ་ལ་
སྐར་བཞེན་སྟེངས། དེ་ལྟར་གཡས་གཡོན་དབུས་གསུམ་ལ། གསུམ་གསུམ་དགུ་སྟུགས་སྟུངས་བས།
ཐུན་མགོ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ཉམས་རྟོགས་གོ་བ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ངོ་།

ཡང་གོང་གི་ལྷ་གཉིས་པོ་དབུས་མཐིང་གི་ཁ་རུ་བསྒྲུབ་ལ། རྒྱུ་རོ་འབྲུད་པ་སྤར་དང་འབྲ།
རྒྱུ་བཟུང་བ་གོང་བཞིན་བྱས་ལ། ལྷ་ཡབ་ཡུམ་འོད་དྲ་ཞུ་བ་ལས། དབུས་མཐིང་གི་ནང་ན་ཡར་མར་
རེས་མོས་ཀྱིས་སྒོང་སྒོར་བ་ལྟར་སོང་བས། ཕ་གསུམ་འཛོམས་སུ་སྤྲེའུ་བ་དང་། གཡས་དཀར་ནས་
ཐིག་ལེ་དཀར་པོ། གཡོན་དམར་ནས་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་གཉིས་ཡར་འགོ་མར་འགོ་བྱེད་ཅིང་། རེ་མཐོ་
རེ་མཐོ་ལ་སོང་ནས། ཕ་གཉིས་ཀྱི་ཁ་ལ་ཡེར་གྱིས་ཐོན་པ་དང་། རྒྱུ་སངས་ཀྱིས་འབྲུད། ཡང་གཡས་
ནས་རྒྱུ་ཞིག་བཟུང་བས། ཐིག་ལེ་དབུས་མཐིང་ན་མར་ཕབ་ལ་སྤར་བཞིན་སྤྱང་། དེ་ལྟར་གཡས་
གཡོན་གཉིས་དབུས་གསུམ་ལན་དགྲུང་སྤྱངས་པས་བྱམ་གཅིག་ཆང་། དེ་དྲུས་ཉམས་ཉོགས་རིམ་
གྱིས་འབྲུང་།

དེ་ནས་དབུས་མཐིང་སྒོམ་ལུགས་སྤར་བཞིན་ལ། ཕ་གསུམ་འཛོམས་ནས་གཡས་དཀར་
གཡོན་དམར་གཉིས་ན་ལྷག་གཉིས་སུ་རྒྱུད་ནས། ལྷུ་རི་གཉིས་ལ་ཟུག་པར་བསྒྲུབ། ཡང་རྒྱུ་རོ་
གཅིག་བྲུད་ནས། གཡས་དཀར་ནས་རྒྱུ་བཟུང་བས། འཇའ་ཚོན་སྒྲ་ལེ་ཐིག་ལེར་གྱུར་བར་བསམ།
གཡས་གཡོན་གཉིས་ནས་མར་གཞའ་ཚོན་སྒྲ་ལེ་འོད་ཟེར་དྲུ་བྱམ་བྱམ་སོང་བར་བསམ། ཡང་ཕ་
གསུམ་འཛོམས་སུ་སྤྲེའུ་བ་དང་། དབུས་མཐིང་ནས་ཡར་སོང་བར་བསམ། སྤྱི་གཙུག་ཏུ་འཇའ་ཚོན་
བྱམ་གྱིས་སོང་བར་བསམ། ཡང་མར་བསྐྱོག་ལ་སྤར་བཞིན་སྤྱངས། དེ་ལྟར་བྱམ་གྲངས་སྤར་དང་
འབྲེལ། །དེ་ནས་རང་གི་སྤྱིང་གི་དཀྱིལ་དྲུ་འཇའ་ཚོན་སྒྲ་ལེ་མཚོན་པའི་རྒྱ་གཅིག་བསྒྲུབ། རྒྱུ་རོ་བྲུད་
ནས་རྒྱུ་བཟུང་བས། རྒྱ་དེ་དབུས་མཐིང་ནང་ན་ཡར་སོང་བས། སྤྱི་གཙུག་ན་མགོ་འཕོར་གྱིས་ཐོན་
བར་བསམ། ཡང་དབུས་མཐིང་ནང་ན་མར་ཡོག་ནས་སོང་བས། ཕ་གསུམ་འཛོམས་སུ་སྤྲེའུ་བ་དང་
རྒྱ་དེ་གཞའ་ཚོན་གྱི་ཨ་གཉིས་སུ་བྱེས་ནས། གཡས་གཡོན་གཉིས་ནས་ཡར་སོང་བས། ལྷུ་རི་འོ་སྒོ་
རུ་སྤྲེའུ་བ་དང་། རྒྱུ་སངས་ཀྱི་བྱས་པས། བམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཚོན་གྱི་ཨ་རུ་སོང་བར་བསམ།
ཡང་རྒྱུ་རྒྱར་རུ་བས་པས། འཇའ་ཚོན་དེ་རྣམས་འཕྲུ་གྱིས་འདུས་ནས། སྒྲ་སྒོ་གཉིས་སུ་འཇའ་ཚོན་གྱི་
ཨྲི་དྲུ་གྱུར་བར་བསམ་མོ། །གཡས་གཡོན་གཉིས་རྩའི་ནང་ན་མར་སོང་སྟེ། གསུམ་འཛོམས་སུ་སྤྲེའུ་
བ་དང་། ཡང་ཨྲི་གཉིས་འཇའ་ཚོན་གྱིས་རྒྱ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ཡང་དབུས་མཐིང་ནང་ན་ཡར་སོང་བས།
སྤྱི་གཙུག་ཏུ་མགོ་འཕོར་གྱིས་ཐོན་པར་བསམ། ཡང་མར་ཡོག་ནས་སྤར་བཞིན་སྤྱང་རོ། དེ་ལྟར་ཕར་
འབྲུད་དུས་ཨ། རྒྱུ་རྒྱུ་དུས་ཨྲི། གནས་པ་རྒྱ་དྲུ་བསམ་ལ། རྒྱུ་དང་དགའ་གཞིལ་དགྲུ་ལ་བྱམ་

འདི་ཉམས་སྒྲུབ་པའི་དུས་ནི། གཟེར་བྱ་ལས་རྩའི་འཕར་གྲངས་བར་མའི་ཆད་བརྒུང་ལ།
མི་རིང་མི་ཐུང་བར་མ་ཆད་པའི་གྲངས་ཆད་པ། བརྒྱ་ལ་གཅིག་ཅིས་ཁྲི་སྟག་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱིས། སྤང་
བའི་གོམས་ཆད་མཐའ་རུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་གསུངས་ཀྱང་། ལག་ལེན་གནད་དུག་ལས། རབ་ཞག་
བདུན། འབྲིང་ཉེར་གཅིག ཐ་མ་རྩེ་བ་གཅིག་ཞག་བརྒྱས་མཐའ་རུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་གསུངས་པས།
འདི་ལ་སྤར་གྱི་ལས་འབྲེལ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་ཆུང་དང་། རྒྱ་ཡོེ་བྱད་འཛོམས་མ་འཛོམས་དང་།
ཉམས་གྲིབ་ཤོར་མ་ཤོར་དང་། དད་སྲུས་ཆེ་ཆུང་དང་། རྩ་བཟང་ངན་དང་། གནས་དབེན་མི་དབེན་
ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་པར་ངེས་མེད་དུ་འཆར་བ་ཡིན། གདམས་པ་ཟབ་མོ་སྟན་རྒྱུད་ལག་
དུ་ལེན་པའི་གང་ཟག་གི་ཡུང་ལྷ་བ་ལ། དང་པོ་སྟོད་དང་ལྷན་པ་གལ་ཆེ། དེ་ནས་གཏོར་མ་དང་ཐུང་
ཚོགས་བཟང་བ་གལ་ཆེ། དེ་ནས་བཀའ་སྟོད་དང་མི་མ་ཡིན་རྣམས་ལ། མཆོད་ཅིང་རྟོ་ཡོང་བསལ་
བ་གལ་ཆེ། དེ་ནས་གནས་དབེན་པ་གལ་ཆེ། དེ་ནས་ཁྲུས་དང་གྲིབ་སེལ་བྱེད་ཅིང་ཉམས་སྒྲིབ་སེལ་
བ་གལ་ཆེ། གོས་ཟས་ཆ་སྒྲུམ་ནས་ཁ་ཟས་བཅུད་ལྷན་རྟེན་ཅིང་རྟོ་གསུམ་གཉིས་འགྲངས་ཅམ་

བྱས་ལ། སུམ་ཆ་རྒྱུད་སྒོད་དུ་བཞག་པ་གལ་ཆེ། དུས་གསུམ་མཐ་བཞི་རུ་བྲམ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་
བ་གལ་ཆེལོ། །དགོལོ།

༄༅། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཕྱིན་པར་ཆད་སེལ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སྒྲན་རྒྱུད་གསུམ་སེལ་འབྲུལ་
འཁོར་རིམ་པ་ལ། ཕ་བ་ཡན་ལག་གྱེ་བྲག་ནམ་པ་གསུམ། སྒོན་འགྲོའི་འབྲུལ་འཁོར་རིམ་པ་བྱག་ཏུ་
སྒོན། སྒྱོར་བ་ཅ་ལམ་སྒྱུར་པ་ཅ་རྒྱུད་ནང་དུ་གསལ། རྒྱུད་གི་དུག་ཕྱུང་ཅ་འདུལ་བསྟན་པ་ལ། རྒྱུ་
རྒྱུད་ཕྱི་རུ་བྲག་ཏུ་འབྱུང། འཇམ་རྒྱུད་གཡས་གཡོན་རིང་དུ་དལ་གྱིས་རྒྱབ། མ་ནིང་གི་རྒྱུད་རང་ལུས་ཀྱན་
ལ་བྱབ་པར་བཟུང་། ཡན་ལག་མགོ་པོ་ལུས་པོ་ཀྱན་འཕུར་ལ། ཀླང་ལག་གད་གྱིས་རྒྱུད་ནས་རྒྱུད་རོ་
རྗེས་ལ་བཏང་། སྒྱིགས་མ་འདོན་ཕྱིར་ཉ་སྒྲ་གསུམ་དུ་འདོན། རྒྱུད་སྒྱོར་གོང་ལྟར་བྱས་ལ་ལུས་པོ་
ཀྱན་ནས་ཕུར། ཀླང་པ་གཡས་པ་ལག་པས་འཕངས་ནས་ཐེབ་བདུན་སྒྲིག་རྒྱུད་བྱ། གཡོན་པས་རྒྱུད་
སྒྱོར་སྒྲིག་རྒྱུད་དེ་དང་འབྲ། རྒྱུད་སྒྱོར་གོང་ལྟར་གནད་དུ་བསྟན་པ་དང་། ལག་པ་གཡས་པ་ལག་འགོ་
མཆན་ཁུང་ལ་རིག་པ་ཅམ། སྒྲིག་རྒྱུད་ཐེབ་བདུན་བྱས་ནས་རྒྱུད་རོ་འབྱུང། གཡོན་པས་སྒྱོར་བ་དེ་དང་
མཐུན་པར་བྱ། རྒྱུད་སྒྱོར་བྱས་ནས། ལག་རང་བཞིབ་ཅིང་མཐིལ་གཉིས་ས་ལ་བསྟན། མདུན་དུ་རྒྱུད་
ནས་ལག་འགོ་བྲང་ལ་རིག སྒྲིག་རྒྱུད་ཐེབས་བདུན་བྱས་ནས་རྒྱུད་རོ་འབྱུང། ལུས་སྒྲིག་ཉ་སྒྲ་ཐེབ་
གསུམ་འདོན། ལུས་པོ་ཀྱན་ལ་སྒྱོར་བ་གོང་ལྟར་བྱས། ལུས་འཕུར་གཟུགས་བཞི་སྒྲིག་རྒྱུད་བྱའོ། རྒྱུད་
འབྱུང་ཉ་སྒྲ་རྒྱུད་རོ་འདོན། ཕ་འདུལ་ཡན་ལག་བཞི་སྒྱོར་ཆ་སྒྲོམས་ཡིན། འབྲུལ་འཁོར་སྒོན་འགྲོའི་
སྒྱོར་བ་བྱག་པོ་འདི། བརྟེན་ཐོའི་བརྟེན་ཆེན་ཟུང་ཅམ་བཞོད་པའོ། །སྒོན་འགྲོ་འབྲུལ་འཁོར་ཡོན་ཏན་
བསྟན་པ་ལ། ཕ་རྒྱུད་ཆ་སྒྲོམས་ཕ་སྒྲུབས་སེལ་བར་བྱེད། འབྲུང་བཞི་ཆ་སྒྲོམས་ཕུང་པོ་གནད་དུ་ཚུད།
རིག་པ་དྲངས་སྒྱིགས་ཕྱེད་ཅིང་རྒྱུད་གི་གྱེ་བྲག་ཕྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དེ། དཔོན་རྒྱལ་བཙན་པོའི་
དགོངས་པའོ།

ཕ་བའི་འབྲུལ་འཁོར་གནད་དོན་བསྟན་པ་ནི། བྱད་གྱི་ཐོད་རིག་ཡེ་ཤེས་སྒྲུང་གཉིས།
འཁོར་ལོ་བཞི་སྒྲིལ་རྒྱུ་མདུད་ཟུར་བཞོལ་བཞི། དར་ཕྱེ་གྱེན་སྒྲིག་ཕ་བའི་འབྲུལ་འཁོར་ལྔ། ཕྱིང་གོད་
སྒྲིག་མོའི་མཆོང་སྒྲུབས་བར་འདིར་བཅུག།

གྲུང་གྱི་ཐོ་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་ལ། རྣམ་མཁའ་འི་རྩ་ལམ་གྲོལ་ཁིང་ཞེས་པ་རྩ་སྟོེ་འགག་ རྣམ་ཤེས་

ཡུང་པོ་གྲོལ་ནས་བོན་སྐྱེའི་ཞིང་ཁམས་ཤར། རྣམ་མཁའི་དྲངས་མ་ཤར་ཞིང་། བོན་སྐྱེའི་དགྲིལ་
ལའོར་མཐོང་། བཞི་བསྐྱེས་ནད་ལས་གྲོལ་ཞིང་ཕྱི་ནང་བར་ཆད་སེལ། ཤེས་བྱ་རང་སར་གྲོལ་ནས་
སྟོང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཤར། རྣམ་ཤེས་རང་དབང་ཐོབ་ནས་མཁའ་ལ་བྱ་བཞིན་འཕུར།

གཏི་མུག་ཡེ་ཤེས་སྒྲར་ཁུང་ཡོན་ཏན་ལ། གཟུགས་ཡུང་རང་སར་གྲོལ་ནས་ས་ཡི་དྲངས་མ་
ཤར། རྫོགས་སྐྱེའི་སྐྱེ་རྣམས་གཟིགས་ཤིང་རྒྱལ་བའི་དགྲིལ་ལའོར་མཐོང་། གཏི་མུག་རྩ་སྒྲོ་འགག་
ཅིང་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཤར། གཟུགས་རྣམས་དབང་དུ་འདུས་ཤིང་རི་བྲག་ལ་ཐོགས་པ་མེད།

ང་རྒྱལ་ལའོར་ཡེ་བཞི་སྐྱེལ་ཡོན་ཏན་ལ། འདུ་བྱེད་ཡུང་པོ་གྲོལ་ཅིང་རྒྱུང་གི་དྲངས་མ་
ཤར། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེར་གྲོལ་ཞིང་སྐྱེ་གསུམ་དགྲིལ་ལའོར་མཐོང་། རང་རྒྱལ་རྩ་སྒྲོ་འགག་ཅིང་རི་ལྷ་ཡེ་
ཤེས་རྒྱས། རྒྱུང་ལ་རང་དབང་ཐོབ་ཅིང་བང་མགྲོགས་སྟོབས་ཀྱང་རྒྱས།

འདོད་ཆགས་རྒྱ་མདུད་ཟུར་གྲོལ་ཡོན་ཏན་ལ། འདུ་ཤེས་ཡུང་པོ་གྲོལ་ཞིང་མའི་དྲངས་མ་
ཤར། སྐྱུལ་སྐྱུ་ཐ་དད་རྫོགས་ཤིང་སྐྱུལ་པའི་དགྲིལ་ལའོར་མཐོང་། འདོད་ཆགས་རྩ་སྒྲོ་འགག་ཅིང་
སོར་རྟོགས་ཡེ་ཤེས་རྒྱས། མེ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་ཅིང་གཏུམ་མོ་མེ་དྲོད་འབར།

ཕྱག་དོག་དར་ལྗེ་གྱེན་སྐྱུག་ཡོན་ཏན་ལ། ཚོར་བའི་ཡུང་པོ་གྲོལ་ཞིང་རྒྱུང་དྲངས་མ་ཤར། མ་
ནོར་བྱ་བ་སྐྱེ་རྫོགས་དགྲིལ་ལའོར་རྣམ་ལྔ་རྫོགས། ཕྱག་དོག་རྩ་སྒྲོ་འགག་ཅིང་རི་སྟེང་ཡེ་ཤེས་
རྒྱས། རྒྱུལ་རང་དབང་ཐོབ་ཅིང་བྱིང་པ་མེད་པར་ཤར།

བྱིང་ཚོད་སྟག་མོ་མཚོང་སྟབས་ཡོན་ཏན་ལ། སྟོབས་རྒྱུང་ལྷགས་རྣམས་རྫོགས་ཤིང་བྱིང་
སྐྱུག་རང་སར་སངས། རྒྱུང་སེམས་དབྱུ་མར་རྒྱུང་ཅིང་རྟོག་ཚོགས་འཕྱུ་བྱེད་གྲོལ། རེ་ནི་རྩ་བའི་
འབྲུལ་ལའོར་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ།

གཉིས་པ་གགས་སེལ་འབྲུལ་ལའོར་རིམ་པ་ལྔ་རུ་བསྟན་པ་ནི། དང་མོ་རྒྱུ་འབྲུང་འབྲོང་མོ་
ཟུར་བརྒྱང་དང་། རྒྱུང་མོ་ཉལ་སྟབས་ཁྲའི་རྒྱུང་བརྒྱང་དང་། སྤྱིང་བཞི་མཐའ་སྐྱེལ་གགས་སེལ་
འབྲུལ་ལའོར་ལྔ།

དང་པོ་དང་མོ་རྒྱུ་འབྲུང་འབྲུལ་ལའོར་བཅའ་ཐབས་ལ། ལུས་པོ་ཤད་གྱིས་བསྐང་ནས།
ཆེད་པ་ཆངས་པར་བརྒྱང་ནས་མཐེ་བོང་ནང་དུ་བསྟན། སྤྱི་བོ་ས་ལ་བཙུགས་ནས་རྒྱབ་ཏུ་ཐེབས་
བདུན་བཅུད། བསྐྱེད་སྐྱུག་རྒྱུང་འབྲུང་རྒྱུང་རོ་ཏ་སྒྲོ་འདོན།

གཉིས་པ་འབྲོང་མོ་བྱུང་རྒྱུ་ལྟུང་ལའོར་བཅའ་ཐབས་ལ། ལངས་ནས་འཛུབ་མོ་ནང་དུ་
བསྟན་ནས་ཆེད་པ་བཟུང་། རོ་སྟོད་པུས་མོར་བཀལ་ཅིང་བསྟོལ་མར་སྒོར་བདུན་བྱ། ཀླང་པ་ས་ལ་
སྟེལ་བ་བསྟོལ་མ་བྱ། བསིག་སྒྱུག་རྒྱུང་འབྱུང་རྒྱུ་རོ་ཉ་སྒྱུ་འདོན།

གསུམ་པ་རྒྱུང་མོ་ཉ་ལ་ཐབས་ལྟུང་ལའོར་བཅའ་ཐབས་ལ། ལུས་པོ་སྒང་ནས་མཛུབ་མོ་
ནང་དུ་བསྟན་ནས་ཆེད་པ་བཟུང་། རོ་སྟོད་བསྐྱར་ཅིང་གྲུ་པོ་པུས་མོ་གཡས་གཡོན་བརྩེགས་མ་བྱ།
གཡས་གཡོན་རེས་མོས་ཐེབས་བདུན་བྱ། བསིག་སྒྱུག་རྒྱུང་འབྱུང་རྒྱུ་རོ་ཉ་སྒྱུ་འདོན།

བཞི་པ་ཁྲི་རྒྱུང་བཟུང་ལྟུང་ལའོར་བཅའ་ཐབས་ལ། ཆང་པས་ཆེད་པ་བཟུང་ནས། ཀླང་
མཐིལ་ས་ལ་ཀྱག་ཙམ་བཏེག་ནས། རོ་སྟོད་སྟོན་ལ་བསྐྱར་ལ་དྲག་པོ་བསྟོལ་མར་ཐེབས་བདུན་བྱ།
བསིག་སྒྱུག་རྒྱུང་འབྱུང་རྒྱུ་རོ་ཉ་སྒྱུ་འདོན།

ལྔ་པ་གླིང་བཞི་མཐའ་སྒྲིལ་ལྟུང་ལའོར་བཅའ་ཐབས་ལ། ལུས་པོ་ཤད་ཀྱིས་བསྐྱར་ནས་
ལག་པ་གཡས་གཡོན་བསྟོལ་མར་སྒྲིལ་ལ་ཐེབས་བདུན་བྱ། བསིག་སྒྱུག་རྒྱུང་རོ་ཉ་སྒྱུ་འདོན། ལག་
ལེན་དམར་ཁྲིད་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ། །ངར་མོ་ཆུ་མཐུང་ལྟུང་ལའོར་ཡོན་ཏན་ལ། །བཞི་བསྐྱར་
ནད་ལས་གྲོལ་ཞིང་ནམ་མཁའི་རྩ་སྒོ་འབྱེད། །འབྲོང་མོ་བྱུང་རྒྱུ་ལའོར་ཡོན་ཏན་ལ། །ཆོད་
པའི་ནད་ལས་གྲོལ་ཞིང་སའི་རྩ་སྒོ་འབྱེད། །རྒྱུང་མོ་ཉ་ལ་སྟབས་ལྟུང་ལའོར་ཡོན་ཏན་ལ། །བད་
མཁའི་ནད་ལས་གྲོལ་ཞིང་རྒྱུང་གི་རྩ་སྒོ་འབྱེད། །ཁྲི་རྒྱུང་བཟུང་ལྟུང་ལའོར་ཡོན་ཏན་ལ། །ཆོད་
པའི་ནད་ལས་གྲོལ་ཞིང་མའི་རྩ་སྒོ་འབྱེད། །གླིང་བཞི་མཐའ་སྒྲིལ་ལྟུང་ལའོར་ཡོན་ཏན་ལ། །གང་
བའི་ནད་ལས་གྲོལ་ཞིང་རྒྱུང་གི་རྩ་སྒོ་འབྱེད། །བྱུང་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ལ། །བང་མཁའི་གསལ། །སྟོབས་ལྷན།
དྲོད་འབར། ཆོ་ལོ་འགྱུར་བྱུང་པར་བཤད། དེ་ནི་གསལ་སེལ་ལྟུང་ལའོར་བྱེ་བྲག་བསྟན་པའོ། །ཉོག་
མེད་ཞིག་པོས་མཛད་པའོ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་ལྟུང་ལའོར་རིམ་པ་ལ། རྩ་བ་ལྔ་དང་ཡན་ལག་ལྔ། རྩ་བའི་ལྟུང་
ལའོར་ལྔ་པོ་ལ། དང་པོ་འབྱུང་བཞི་རང་འབེབས་མ་བྱ་ཆུ་འབྱུང་དང་། སྟོང་པོ་བཞི་འདུས་སྟེང་འོག་
བཞི་སྒྲིལ་དང་། རྩ་མདུད་བཞི་རྟེན་དང་ནི་རྩ་བ་ལྔ།

དང་པོ་འབྱུང་བཞི་རང་འབེབས་དཀྱིལ་དཀྱངས་བཅས་ནས། ལག་མཐིལ་བརྒྱལ་མནན་
ཅིང་ལུས་ཀྱང་བསྐྱར། རོ་སྟོད་ནང་དུ་ཐེབ་བདུན་སྒྱུག་ཅིང་ཕྱི་རུ་དེ་ལྟར་བྱ། །གཉིས་པ་མ་བྱ་ཆུ་འབྱུང་ལ།

ཀླང་པ་གཡས་གཡོན་སྟོན་ལ་ཤད་ཀྱིས་རྒྱུང་ལ་ཤེད་པ་བསྐྱང་། ལག་ངར་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱོལ་ནས་སྤྲོད་ལག་གི་མཐེ་བོང་མནན། གང་དུ་ལུས་པོ་བཀྲག་ནས་དབྱལ་བ་དུས་མོའི་བར་དུ་བཙུགས། བྱི་རུ་རྒྱེད་ནས་སྒྲོར་ལོག་ཐེབས་བདུན་བྱ། མགོ་བོ་རྒྱབ་ཏུ་གཡས་ལྟ་གཡོན་ལྟ་ཐེང་བདུན་བྱ།

གསུམ་པ་སྟོང་པོ་བཞི་འདུས་འབྲུལ་འཁོར་ལ། ཀླང་པའི་མཐེ་བོང་གཡས་གཡོན་ཆངས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཟུང་། སྒྲལ་ཚིགས་ས་ལ་བཙུགས་ཅིང་ཀླང་ལག་གནམ་དུ་རྒྱུང་། བརྒྱུ་སྒྲུལ་ཐེབས་བདུན་སྒྲུག་ནས་བྱ། །བཞི་པ་སྟེང་ལོག་བཞི་སྒྲིལ་ལ། ཀླང་འགོ་གཡས་གཡོན་ཆངས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཟུང་། རྒྱབ་ཏུ་སྒྲིལ་ནས་ཀླང་མགོ་ས་ལ་བཙུགས། བར་དུ་སྒྲིལ་ནས་དབྱལ་བ་ས་ལ་བཙུགས། བྱི་ནང་སྒྲོར་ལ་ཐེབས་བདུན་བྱ།

ལྔ་པ་རྒྱུ་མདུད་བཞི་བརྟེན་འབྲུལ་འཁོར་ལ། རྩོད་རྩེད་ཀྱི་ལ་དགྲུངས་བཅའ་ལ། །སྒྱིད་ཁུགས་བར་ནས་ལག་པ་གཡས་གཡོན་འདོན། ཆངས་པས་བྱིན་པ་བཟུང་ནས་ཐེབས་སྒྲོར་ཐེངས་བདུན་བྱ། ཡན་ལག་རྩ་བའི་འབྲུལ་འཁོར་ཡོན་ཏན་ལ། འབྲུང་བཞིའི་ནད་ལས་གོལ་ཞིང་རྒྱུང་སེམས་གནད་དུ་རྒྱུད། སྒྲུང་བ་སྒྲུ་མར་གོལ་ཞིང་འབྲུལ་སྒྲུང་ཞེན་པ་བསྒྲོག་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་རྒྱས་འབྲུང་བཞི་རང་དབང་ཐོབ། བྱི་ནང་གཤམ་རྒྱུ་སེམས་ཞིང་རྩ་རྒྱུང་གནད་དུ་རྒྱུད། ལུས་སྒྲུམ་དོད་འབར་མདངས་ཐོན་སྟོབས་རྒྱུས་རྒྱས་པར་འགྱུར། ཡན་ལག་རྩ་བའི་འབྲུལ་འཁོར་ལྔའི་ཡོན་ཏན་ནོ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གཤམ་སེམས་ཅིམ་པ་ལྔ། རྒྱུང་ཆེན་གཤོག་རྟེན་མ་བྱ་རྒྱུ་འབྲུང་དང་།³ བཞི་འདུས་མཐའ་སེམས་ཨེན་རའི་ཟུར་འགོས་དང་། ཤ་རའི་ཟུར་སྒྲུག་གཤམ་སེམས་ལྔ། །དང་པོ་རྒྱུང་ཆེན་གཤོག་རྟེན་པས་ལ། ཤད་ཀྱིས་ལངས་ནས། ཀླང་པའི་རྒྱུད་ཁུགས་འབྲུལ་ནས་གཡས་རྒྱུང་གཡོན་སྒྲུལ་བསྐྱོལ་མར་བྱ། ལག་པ་གཡས་གཡོན་སྒྲི་བོར་རྒྱུང་པ་རེས་མོས་བྱ། ཀླང་ལག་རྒྱུང་སྒྲུལ་དུས་གཅིག་ལག་ལེན་གཤམ་པར་བྱ། །གཉིས་པ་མ་བྱ་རྒྱུ་འབྲུང་ལ།⁴ ལག་པ་རྒྱུང་ནས་རོ་སྟོད་གཡས་བསྒྲུར་གཡོན་བསྒྲུར་བདུན་རྒྱབ་རྒྱུགས། །གསུམ་པ་བཞི་འདུས་མཐའ་སེམས་ལ། ཀླང་མཐེལ་སྒྲུར་ནས་བཅིག་སྒྲུལ་རྒྱུ་ལ། ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཀླང་མགོ་བཟུང་། སྒྲུབ་དུ་ཐེབས་བདུན་མཆོང་ཞིང་རྒྱབ་ཏུ་ཐེངས་བདུན་མཆོང་པར་བྱ། །བཞི་པ་ཨེན་རའི་ཟུར་འགོས་འབྲུལ་འཁོར་ལ། ཀླང་མཐེལ་གཡོན་པ་རྒྱུ་ཞབས་གཡས་སྒྲུ་སྒྲུར། ལག་པ་གཡོན་པས་ཀླང་མགོ་བཟུང་། གཡས་པས་མཆོང་འབྲུབ་ལག་པ་

གཉིས་པ་ཁྱེ་བྲག་གཤམ་སེལ་རིམ་པ་ལ། མགོ་བོ་རོ་སྟོང་ལག་པ་རྒྱེད་པ་རྒྱེད་པ་རིམ་པ་
བསྟན། དང་པོ་མགོ་འོ་གཤམ་སེལ་ལ། མགོ་བོ་མགོ་རིམ་མགོ་ལྷོག་ལ། གཤམ་གཡོན་བདུན་རེ་
བསྟོར་ཁིང་མདུན་རྒྱབ་ཐེབས་བདུན་བཀུག། གཉིས་པ་རོ་སྟོང་གྱི་ལིང་སྟོག་འཆིང་འཕྲུལ་འཁོར་ལ།
ལག་པ་མདུན་དུ་བསྟོལ་ནས་ལག་མཐིམ་འཕྲག་མགོ་གཤམ་གཡོན་བཟུང་། སྤམ་མོ་ས་ལ་བཙུགས་
ནས་གཤམ་གཡོན་རེས་བཞིན་བཙུས་ནས་བདུན་སྟོར་བྱ། གསུམ་པ་ལག་པ་ཁྱེ་ཤེར་འཛིངས་འཕྲུལ་
འཁོར་ལ། སྤར་མོ་གཟིངས་ཐུན་སྟུག་རྒྱུང་གཤམ་གཡོན་རེས་བཞིན་བསྟོལ་མ་བདུན་སྟོར་བྱ། བཞི་
པ་རྒྱེད་པ་པོ་བ་རྩོ་རྩོ་རྩོ་འཁོར་འཕྲུལ་འཁོར་ལ། ལག་པ་གཤམ་གཡོན་བསྟོལ་མར་ཆངས་པས་
དཔུང་བ་བཟུང་། ལག་ངར་ཅེགས་པས་རྒྱེད་པ་སྤམས། དཀྱིལ་དཀྱུང་བཙས་ནས་རྒྱེད་པ་གཤམ་སྟོར་
གཡོན་སྟོར་ཐེབས་བདུན་བྱ། ལྷ་པ་རྒྱེད་པ་རྩོ་མོང་མོང་སྟབས་འཕྲུལ་འཁོར་ལ། རྒྱེད་པ་འོ་མཐོ་
པོང་གཉིས་ལག་པ་གཤམ་གཡོན་གྱིས་བཟུང་། རྒྱབ་ཏུ་སྒྱིལ་ནས་སྟུག་ཁུང་ས་ལ་བཙུགས། རྒྱེད་ལག་
གད་ཀྱིས་སྟུག་ནས་སྟོར་ཡོག་ཐེབས་བདུན་བྱ། ཁྱེ་བྲག་གཤམ་སེལ་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ། ཆ་གང་
རྒྱུང་མཁྱིས་སོ་སོའི་ནད་ལྷན་སེལ་བར་གྱུར། ནད་རིགས་གང་ཡོན་སྟོང་སྟོང་གཤམ་སེལ་འདི་
ལྟར་རོ། རྩིས་བྱ་རྒྱུང་ནད་རེ་ལ་འཕྲུལ་འཁོར་རེ། སྤར་པ་ཞལ་ལ་ཤེས། བསིག་སྟུག་རྒྱུང་འཕྲུང་ཏ་
སྟུ་འདོན། རིམ་བཞིན་དེ་ལྟར་ཀུན་ལ་མཐུག། ལག་ཡོན་དམར་ཁྱིད་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ། ཁྱེ་བྲག་
གཤམ་སེལ་བརྟེན་ཐོའི་བརྟེན་ཆོག་འདི། འོར་སྟོམ་ཀུན་འདུལ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་རིམ་བཞིན་གསུངས།
ཁྱེ་བྲག་གཤམ་སེལ་འཕྲུལ་འཁོར་བསྟན་པ་འོ།

བཞི་པ་སྤྱན་མོང་གསལ་སེལ་ལ། རྒྱ་མཚོ་གཏིང་རྒྱལ་རྒྱ་མདུད་དགུ་བཀོལ་དང་། ཅ་
བཀོལ་ཚ་འདུལ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་གསུངས། དང་པོ་རྒྱ་མཚོ་གཏིང་རྒྱལ་ལྟུལ་ལམོང་ལ། དཀྱིལ་

དགྲུངས་བཅའ་ནས་སོར་མོ་འོག་ཏུ་བསྟན་ནས་ཆང་པས་རྒྱང་རར་གཡས་གཡོན་བཟུང་། ལག་རར་
སྒྲིབ་པ་ཤད་ཀྱིས་བསྐྱངས་ནས་ལུས་ཀྱན་སྒྲུགས། ལན་བདུན། དགུ་བཅུ་གསུམ་ཅི་བྱུང་བ།

གཉིས་པ་རྒྱ་མདུད་དགུ་བཀོལ་ལུའུ་ལོར་ལ། ལུས་པོ་ས་ལ་སྤྲད་ནས་རྒྱང་གཉིས་ཕྱིད་
རྒྱང་ཙམ། ལག་མཐིལ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིབ་ར་བསྟོལ་མར་རྒྱབ། དེ་ལྟར་དཔལ་བ་ལྟག་ཁུང་། ལུས་
ཁུངས་གཡས་གཡོན། དཔུང་མགོ་གཡས་གཡོན། སྒྲིམ་གཡས་གཡོན། ལུས་མོ་གཡས་གཡོན་
བདུན་སྟོར་དེ་ལྟར་རྒྱབ། ཕྱི་རྟིང་གཡས་གཡོན་བསྟོལ་མར་ས་ལ་བརྟེན། གནམ་ལ་ཐེངས་གསུམ་
མཆོངས་ནས་རྒྱང་པའི་མཐིལ་ས་ལ་རྟེན། བྱངས་ནི་བདུན་པེ་རྒྱུད་ཐུན་དང་སྒྲུབ་རོ།

གསུམ་པ་རྩ་བཀོལ་རྩ་ལུའུ་ལ། ས་བདེ་སར་རབ་གྱུན་འགོ་ལ། ཤད་ཀྱིས་ལངས་ནས་
མཐེ་བོང་ནང་དུ་བསྟན་ནས་ཆངས་པས་རྒྱང་པ་བཟུང་། ཉ་བཞི་བོལ་ཆོགས་བཞི་བ་ནས། རྩ་གསུམ་
ལོར་ལོ་དྲུག་གསལ་གདབ། ཡི་རྩི་མི་ཨ་ཨྱི་རྩྱུང་གི་སྒྲོར་བ་བྱ། འོད་སེར་བོས་སྒྲུག་སྒྲུང་ཐུགས་
གྱི་ལབྱ་གསུམ། ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་སྒྲོར་བ་བསྟོལ་བ་ཞལ་ལས་ཤེས་པ་ནི། རྒྱང་མ་
ཤོར་བར་རྒྱུད་ཐུན་ཅི་བྱུང་པར་རྒྱབ། ཡར་མར་བཀྲག་ཡས་མར་ཐེངས་གསུམ་བར་སྒྲུང་ལ་མཆོངས།
བསིག་སྒྲུག་རྒྱང་ལུང་ཉ་སྒྲུ་འདོན། སྒྲིའུ་རྒྱག་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཡར་སྟོན་ཆེན་བོས་ཁྱད་པར་སྒྲིའུ་
རྒྱགས་པའི་ལུའུ་ལོར་གསུམ་པོ་འདི། སྒྲུས་དམ་པ་ལུའུ་རྩྱུང་ལོད་ལ་གསུངས། ཡོན་ཏན་ལ་ནད་
ལུང་བཞིའི་རྒྱུན་དང་། ཕྱི་ནང་ཀྱན་གྱི་གེགས་སེལ། རྩ་ཡེར་བ་དང་། རྒྱང་བྱིང་བ་དང་། རྒྱང་
ལུགས་པ་དང་། རྩར་བ་དང་། ཞ་བ་དང་། ལུག་པ་ལ་སོགས་རྩ་རྒྱང་གི་སྒྲོན་གྱི་གེགས་རྣམས་
སེལ་བའོ། །ལུང་ལྷའི་རྒྱང་གནད་དུ་རྩྱུང་། རྩ་རྒྱང་སྒྲིའུ་གེགས་རྣམས་སེལ། བང་མགྲོགས་ལུང་
བཞིའི་གནད་དུ་བསྒྲུན་ཅིང་སྟོང་གསལ་འཛིན་མེད་གྱི་ཉམས་འཆར་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད།

ནོར་བུ་འཕར་ལེན་སྟོད་འཆང་གི་གེགས་སེལ་ལ། སོར་མོ་བསྟོལ་ནས་མཛུབ་མོ་བཞི་བ་
ནས་རྒྱང་། མཐེ་བོང་གཡས་པས་གཡོན་པ་མནན། ཕྱི་རྩ་རྒྱག་ནས་ནང་དུ་བཀྲག་ མཐེ་བོང་རྒྱབ་
ཆོགས་བྱང་གི་གཡས་གཡོན་དཀྱིལ་གསུམ་དུ་རིམ་པ་བཞེན་རྒྱབ། ཁྱད་པར་ན་བའི་དམིགས་སུ་
གཏད། རྒྱང་ཐུབ་ལག་ལེན་ཞར་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་ལ་སྟོད་འཆང་སྟོང་རྒྱང་བཤུག་རིང་
སྟོང་མི་དགའ་བའི་ནད་ལས་གྲོལ།

རྒྱ་མོ་དར་འཐག་ལུའུ་ལོར་རིམ་པ་གསུམ། དང་པོ་ལག་པ་གཡོན་གྱི་སྒྲིབ་ཁུགས་ནང་ནས་

གསུམ་པ་རྒྱུ་མོ་དང་འཐག་ལུལ་ལམོར་བཅའ་ཐབས་ལ། ཅོག་ཤར་འདུག་ཅིང་ལག་པ་
གཉིས་རྒྱུ་པ་ལེ་བར་ལ་གད་ཀྱིས་རྒྱུང་། ལག་པ་གཡས་གཡོན་རྒྱུ་པ་ལེ་མཐེ་པོང་གཡས་གཡོན་
བཟུང་། བྱི་རིང་དབྱི་རྩར་བརྒྱུ་པ་ཅིང་རྒྱུ་མ་བསྟོལ་མ་བྱ། རྒྱུ་པ་ལོག་ཐེབས་བདུན་བྱས་ནས་
གཟུགས་པའི་གད་ཀྱིས་རྒྱུང་། བསིག་རྒྱུག་རྒྱུང་རོ་རྒྱ་རྒྱུང་ཀྱུན་དང་མཐུན། རྒྱུ་མོ་དང་འཐག་ཡོན་
ཉན་ནི། དང་པོ་གཡོན་གྱི་རྩ་རྒྱོ་ལུང་ཅིང་རྩུབ་རྒྱུང་ནང་དུ་རྩྱུང་། གཉིས་པ་གཡས་གྱི་རྩ་རྒྱོ་ལག་
ཅིང་ཉོན་མོངས་རྒྱུན་ལམ་ཆོད། རྩུབ་རྒྱུང་རང་དབང་ཐོབ་ཅིང་བྱིང་ལྷག་སེལ་བར་བྱེད། གསུམ་པ་
རྒྱུང་གཉིས་གནད་དུ་བསྟུན་ཅིང་བྱི་ནང་རང་དབང་ཐོབ། གསུམ་པ་སྤྱི་དུ་རྒྱུག་པར་བྱ་བ་རྒྱུ་མོ་དང་
འཐག་གི་ལུལ་ལམོར་རིམ་པ་བསྟན་པའོ། དམ་པ་འབུམ་རྩེ་འོད་ཀྱིས་གསུངས་པའོ། རྩོགས་པ་
ཆེན་པོ་ཁང་ཁུང་སྟན་རྒྱུད་གྱི་རྩ་བ་ཡན་ལག་གྱེ་བྲག་ཐུན་མོང་ལུལ་ལམོར་རིམ་པ་འདི། དཔོན་རྒྱལ་
བཅོན་པོ་ནས། རྩོད་ལུགས་ལུལ་ལམོ་ལྷག་སྤྱད་སྤྱད་ལུགས་ལྷུབ་ཆེན་ལྷ་ནས་ཡང་རྩོན་སྤྲས་དཔོན་
ནས་རིམ་པར་བརྒྱུད་ནས་བདག་ལའོ། དགའོ། །བཀྲ་གིས་པར་ཤོག།

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཁུང་སྟོན་རྒྱུད་ལས་གཅིག་རྒྱུད་འོད་གསལ་བདུན་ བསྐྱེད་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༡༡། །ཨེ་མ་རྟོ། ཡེ་ཉིད་སྟོན་པའི་སྒྲུ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གསང་སྔགས་ཟབ་མོ་རྫོགས་ཆེན་སྟོན་
རྒྱུད་གྱི། རྩ་རྒྱུད་གནད་གྱི་གདམས་པ་འདི་ནམས་ལ། །བདེར་གཤེགས་ཐུབ་ཐོབ་སླ་མ་ཡིས། །མུ་
ཏིག་ཐེང་བ་བཞིན་དུ་རིམ་པར་བརྒྱད། །ཉམས་སུ་སྒྲུངས་ནས་གྲུབ་པ་ཐོབ།^༡ བྱིར་བས་གང་ཟག་
ནམས་གྱི་དོན་དུ་ཡི་གེར་བསྟན། རྩོན་འགྲོ་ནམས་རྩོན་དུ་སོང་བ་ལ། ད་ནི་རྩ་རྒྱུད་ཞལ་གྲེས་འདི་
ལྟར་བསྐྱེམ། རྩ་འདུལ་གྱི་བཅའ་གཞི་ལུའུ་ལ་འོར་གྱི་གནད་ལ། ལུས་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་
དང་གཅིག་རྒྱུད་སེམས་གཙུག་ལ་བོར་བ་དང་གཉིས།^༢

ལུས་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ནི། ལུས་ཆ་ལུགས་ལྷ་ལྷན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅའ། ཞབས་
སྒྱུལ་དགྲུང་བཅའ། ཕྱག་མཉམ་བཞག་སྐལ་ཚིགས་མདའ་ལྟར་བསྐྱེད། མགྱིན་པ་ལྷགས་ཀྱི་ལྟར་
བཀྲུགས། དཔུང་པ་རྫོང་གཤོག་ལྟར་ལྷིང་བ། ལྷགས་ཡ་རྒྱན་ལ་མ་རེག་ཙམ། ཁ་སོ་བར་དུ་ཡི་གེ་ཨ་
ཕ་མོ་ཐར་ཙམ་བྱ། བསྐྱེད་པ་རྩའི་གནད་ལ། གཡས་དཀར་གཡོན་དམར་དབུ་ས་མཐིང་གསུམ་
གསལ་གདབ། མར་སྒྲེ་སྐལ་ཚིགས་རྩ་བོ་ཆེ་ལ། ཡི་གེ་ཆའི་ཞབས་ལྟར་བྱགས་པ། ཡར་སྒྲེ་སྒྲིང་སུལ་
བར་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས། རྩ་དབུས་མ་སྒྱི་གཙུག་ཏུ་སྒྲུང་རྒྱུ་མེ་ཏོག་ཁ་ཡལ་ལེ་གདང་བ། རྩ་གཡས་
གཡོན་གཉིས་ཨག་ཅེ་འི་ནང་ནས་ཐོན་པ། སྤྲད་པོར་གྱི་ནང་གྲྀད་སྒྱིན་བྱིར་འགྲིམས་ནས། སྒྲ་སྒྲོ་
གཉིས་ལ་ཐལ་ལེར་བྱག་པ། དེ་ཡང་རྩ་གནས་པ་དར་སྒྲིད་ཙམ་གནས་ཏེ། བསྐྱེད་པ་དབུ་མ་^༣སྒྲ་
ལྷགས་ཙམ་དུ་གདངས་པ། གཡས་གཡོན་གཉིས་མདའ་སྒྲིག་ཙམ་དུ་བྱིང་ངེ་བ། གཡས་པ་གཤེལ་ཀང་
ཀ་རིའི་མདོག་འདྲ་བ། གཡོན་པ་རྒྱ་མཚལ། བྱི་རུ་བཅག་པའི་མདོག་འདྲ་བ། དབུ་མ་ཉེ་ལོ་ཨ་
དཔལ་མཐིང་གསལ་ནམ་མཁའ་དྲངས་པའི་མདོག་འདྲ་བ་དང་གསུམ་བསྐྱེད།

རྒྱུད་སེམས་གཙུག་ལ་བོར་བ་ནི།^༤ རྒྱུད་རོ་གྲུ་སྒྲིག་གཅིག་སངས་ཀྱིས་འབུད་ལ། ཉམས་
ལེན་ཐུག་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གཤེས་པ་དར་ཙམ་བཞག། རྩ་འདུལ་གཡས་གཡོན་དབུས་གསུམ་དགྲུ་སྒྲིག་
སྒྲུངས།^༥ མཚམས་བཅད་བཅའ་བཞི་ལུའུ་ལ་འོར་གྱི་གནད་ལ། ལུས་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་རྒྱུད་
སེམས་གཙུག་ལ་བོར།^༦ རྩ་འདུལ་རྒྱུད་སྒྲིགས་ལ་སོགས་གོང་ལྟར་དོ། །བཅའ་བ་ལུས་ཀྱི་གནད་ལ། ཁྱོ་

བའི་འགྲིང་ལྟ་བུ་གི་ལུས་གནད་བཅའ། བསྐྱེད་པ་རྩ་ཡི་གནད་ལ། རྩ་གསུམ་གོང་ལྟར་གསལ་གདབ།
 བཟུང་བ་རྐྱེད་གི་གནད་ལ། རྐྱེད་རོ་སངས་ཀྱིས་འབུད། བསྐྱེད་པ་ཐིག་ལའི་གནད་ལ། རག་ཏུ་བསྐྱོ་ཞེས་
 བརྗོད་བས། མི་མངོན་པའི་དབྱིངས་ནས་བསྐྱོ་དམར་ནག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཆ་སི་ལི་ལི་འཕྲོ་བ་ཞིག་སྤྱི་
 གཙུག་ནས་དབུས་མཐིང་གི་ནང་དུ་བརྒྱུད། སྤྱིང་གི་དཀྱིལ་དུ་རང་གི་རིག་པའི་ངོ་བོ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་
 གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལ། བདག་ཉིད་ལས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་སྤྱི་མདོ་ག་དམར་ནག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ།
 དཔལ་རྩམ་བརྗོད་པའི་ཆས་དང་ལྟན་པ། བསྐྱོ་ཞེས་བརྗོད་པས། གཞིག་ནས་ཀྱི་བསྐྱོ་ལས། བསྐྱོ་དམར་
 རག་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཆ་སི་ལི་ལི་འཕྲོ་བས་དབུས་མཐིང་ནང་ལྡེམ་གྱིས་གང། རག་ཏུ་བསྐྱོ་ཞེས་བརྗོད་
 པས། གཡས་ནས་རྐྱེད་ཉམས་ཙམ་ཞིག་བཟུང་བས། དབུས་མཐིང་གི་བསྐྱོ་ལས། བསྐྱོ་གངས་མེད་པར་
 འཕྲོས་ནས། གཡས་དཀར་གྱི་ནང་ལྡེམ་གྱིས་གང་གཡས་ནས་རྐྱེད་པར་བཞུར་དུ་སྤྱི་མཐོན་ཁང་ནམ་མཁའ་
 བར་སྤང་ས་གཞི་དང་བཅས་པ་བསྐྱོ་དམར་ནག་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཆ་སི་ལི་ལི་འཕྲོ་བས་ལྡེམ་གྱིས་
 གང། བསྐྱོ་ཞེས་བརྗོད་པས་གཡོན་ནས་རྐྱེད་ཉམས་ཙམ་ཞིག་བཟུང་བས། གཡས་དཀར་གྱི་བསྐྱོ་
 ལས་བསྐྱོ་གངས་མེད་པར་འཕྲོས་ནས། གཡོན་དམར་གྱི་ནང་ལྡེམ་གྱིས་གང། གཡོན་གྱིས་བསྐྱོ་
 དམར་ནག་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཆ་སི་ལི་ལི་འཕྲོས་བས་བདག་ཉིད་སྤྱི་མཐོན་རམ་དུ་ན་རྒྱུ་བ་ལུང་པོ་ཁམས་
 དང་སྤྱི་མཆོད་རྩ་གནས་བསྐྱེད་པུ་ག་ཐམས་ཅད་བསྐྱོ་དམར་ནག་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཆ་སི་ལི་ལི་འཕྲོས་
 པས་ལྡེམ་གྱིས་གང་བས། བཞེགས་དང་ལོག་འདྲེན་འབྱུང་པོ་གང་གིས་ཀྱང་བརྒྱུད་དུ་མི་རྩུགས་པར། དེ་
 ལ་ཤེས་པ་གཏད་ལ། རྐྱེད་བཞུར་གཞོན་བདུན་གྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ། དེ་ཆངས་པ་དང། རྗོགས་རིམ་ནི།
 ཕྱིའི་བསྐྱོ་རྣམས་འོད་དུ་ལྷུ་ནས། གཡས་དཀར་གཡོན་དམར་གྱི་བསྐྱོ་ལ་ཐིམ། གཡས་གཡོན་གྱི་བསྐྱོ་
 རྣམས་འོད་དུ་ལྷུ་ནས། དབུ་མཐིང་གི་བསྐྱོ་ལ་ཐིམ། དབུས་མཐིང་གི་བསྐྱོ་རྣམས་འོད་དུ་ལྷུ་ནས། གཞི་
 གནས་ཀྱི་བསྐྱོ་ལ་ཐིམ་གཞིག་ནས་ཀྱི་བསྐྱོ་དང་ཁྲོ་བོ་རྣམས་མཁའ་ལ་འཇུང་དུ་ཡལ་བ་ལྟར་མི་དམིགས་
 པའི་རྒྱས་གདབ་པོ། རག་ཁྲིད་འོད་གསལ་གྱི་མཆོམས་གཅད་ཡིག་རྒྱུད་རྗོགས་སོ། །

ཞང་ཞུང་སྟན་རྒྱུད་ཀྱི་ཙྰ་རྒྱུང་ལའུལ་ལའོར་འོད་གསལ་བཞུགས་སོ།།

༡༡༡། །ཨེ་མ་རྟོ། ཡེ་ཉིད་སྟོན་པའི་སྤྱུ་ལ་ཕྱག་འཛམ་ལོ། བརྒྱད་པའི་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཛམ་ལོ།
སྟན་རྒྱུད་ཙྰ་བའི་དམིགས་པ་ཙྰ་རྒྱུང་ལའུལ་ལའོར་འོད། སྟིང་ནང་ཁག་སྟོན་དང་འདྲ་བའི་གདམས་པ།
འོད་གསལ་བདུན་སྟོར་དམིགས་པ་སྟེ། སྟོན་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་
པའི་གདམས་པ། གཉིས་ཕྱིན་ཆད་ལ་མི་བསྟན་པའི་བཀའ་རྒྱ་གདབ། ཕྱི་རབས་དོན་དུ་ཞལ་གཤེས་
དཀར་ཆག་ཡི་གེར་བཀོད། འོད་གསལ་དམིགས་པ་བདུན་སྟོར་ལ།

བདུན་དང་པོ་ཉི་རྒྱལ་མའི་བཅའ་གཞི་ལའུལ་ལའོར་གྱི་གནད་ལ། ལུས་སེམས་མཉམ་པར་
བཞག་པ། རྒྱུང་གཙུག་ལ་བོར་བ། རྒྱུང་ཙྰ་འདུལ་དགྲ་ཕྱག་ལ་སོགས་གོང་དང་མཐུན། བཅའ་བ་ལུས་
ཀྱི་གནད་ལ། ལུས་རང་བཞིན་ཆ་ལུགས་ལྡ་ལྡན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅའ། རྒྱུང་ཆེན་ཨར་ལ་གཏད། །རྒྱ་
མཚོ་རི་རབ་ལ་བཅར། རོ་འཛོན་བཙོན་དུ་བཟུང་། གཟའ་ཆེན་གྱི་དུ་ཕྱོག་བསྐྱེད་པ་ཙྰ་འོ་གནད་
ལ་ཙྰ་གསུམ་གོང་ལྟར་གསལ་གདབ། བཟུང་བ་རྒྱུང་གི་གནད། རྒྱུང་རོ་དགྲ་ཕྱག་གཅིག་སངས་ཀྱིས་
འབུད། བསྐྱེམ་པ་ཐིག་ལའི་གནད་སྟོན་རྒྱུང་སེམས་ཁོང་པོ་ཉི་མའི་སྤྱབ་མདའ་ལྟ་བུ་ཁྱ་ལམ་མེ་བ་
གཅིག་དང་། སྟོ་ལྡང་བྱུག་གི་བ་གཉིས་བསྐྱེམ། དེ་ལ་གཤེས་པ་གཏད་ལ་རྒྱུང་ཉམས་ཙམ་ཞིག་བཟུང་
བའི་ཙྰ་གཡས་གཡོན་གྱི་ནང་དུ་བརྒྱུད། ཙྰ་གསུམ་དབུས་མཐིང་གི་མར་སྟེར་སྤྱུག་བྱིང་དེ་འདྲེས་ནས།
ཙྰ་དབུས་མཐིང་གི་ནང་ལྟ་ལ་ལ་སོང་ནས། སྤྱི་གཙུག་སོར་གང་ཙམ་འབོར་གྱིས་ཐོན། མར་
དལ་གྱིས་བབས། སྟིང་གི་དཀྱིལ་དུ་ལྡེམ་གྱིས་གནས་པ། དེ་ལ་གཤེས་པ་གཏད་ལ། རྒྱུང་མར་རྒྱུར་
ལན་བདུན་བསྐྱེམ། དེ་ཆང་པ་དང་ཐིག་ལེ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་དངོས་མེད་ཏུ་བྱུག་གིས་བཟེས། རྒྱུང་
རོ་སངས་ཀྱིས་འབུད། མི་དམིགས་པའི་རྒྱས་གདབ།

བདུན་གཉིས་པ་ཉི་ཟེར་མའི་བཅའ་གཞི་ལ། ལའུལ་ལའོར་ལུས་གནད་ཙྰ་རྒྱུང་གོང་དང་
འདྲ། བསྐྱེམ་པ་ཐིག་ལའི་གནད་ལ། སྟོ་སྟོ་གཡས་སུ་ཐིག་ལེ་དཀར་སེར། གཡོན་དུ་དམར་སེར་རྒྱ་

སྒྲིབ་ཀྱི་ལྟ་བུ་མ་ཙམ་ལས། གཞུང་ཚོན་སྒྲིབ་ལྟའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་ཞིག་ཅུ་གཡས་གཡོན་གྱི་ནང་རྒྱུད་ཅུ་
དབུས་མཐིང་གི་མར་སྒྲིབ་ནས། ཐིག་ལེ་སྒྲོང་སྒྲོང་བ་བཞིན་དུ་ཡར་ཏེ་ལ་ལ་སྒྲིབ་གཙུག་ལྟ་སོར་གང་ཙམ་
འཕོར་གྱིས་ཐོན། མར་དལ་གྱིས་བབས། སྒྲིབ་གི་དཀྱིལ་དུ་གྲལ་ཐབས་སམ། གཤམ་སྒྲོར་གྱི་ཚུལ་
དུ་གནས་པ་དེ་ལ་ཤེས་པ་གཏད་ལ་རྒྱུད་བཞུར་གཞོན་བདུན་གྱི་བར་དུ་བྱ། དེ་ཆང་པ་དང་མྱུགས་
འཐིབས་དུས་སུ་ཐིག་ལེ་གྲོད་པའི་དུང་ཁར་བཞུགས། འཕྲོ་ཞོད་གྱི་དུས་སུ་སྒྲིབ་གི་དཀྱིལ་དུ་བཞུགས།
འཕྲོ་ཞོད་མྱུགས་འཐིབས་གང་ཡང་མེད་ན། སྒྲིབ་གཞིས་སུ་རང་མལ་དུ་ཡལ་བར་བསམ། རྒྱུད་རོ་
སངས་གྱིས་འབྲུད། མི་དམིགས་པའི་རྒྱས་གདབ།

བདུན་གསུམ་པ་ལ། ཅུ་གཡས་དཀར་གཡོན་དམར་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་བཅའ་གཞིའི་གནད་ལ།
བཅའ་བ་ལུས་གྱི་གནད་གོང་དང་མཐུན། བསྐྱེད་པ་ཅུ་ཡི་གནད་ལ། ཅུ་གསུམ་མར་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཆོགས་
ཁ་བོ་ཆེ་ལ་ཡི་གེ་ཆའི་ཞབས་ལྟར་བྱས་པ། ཡར་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སུལ་བར་གསུམ་དུ་བྱེད་ནས། ཅུ་གསུམ་སྒྲིབ་
གཙུག་ཏུ་གྱོ་སོག་བཅད་པ་ལྟར་སྒྲིབ་ལྟོགས་པའི་ཕྱག་མཁན་ལ། ཁ་དོག་ཕྱ་སྒྲོམ་གོང་དང་འདྲ། བཟུང་བ་རྒྱུད་གི་
གནད་ལ། རྒྱུད་རོ་དགུ་བྱུག་ཅིག་སངས་གྱིས་འབྲུད། བསྐྱེད་པ་ཐིག་ལེའི་གནད་ལ། གཡས་དཀར་
གྱི་སྒྲིབ་ལ་ཡལ་མཁའི་རྒྱལ་པོ་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པོ་ནས་འབྲུལ་ཙམ་བསྐྱེད། གཡོན་དམར་
གྱི་སྒྲིབ་དུ་ཡུམ་སྒྲིབ་མ་སྐྱོས་གྱི་རྒྱལ་མོ་ཉི་མའི་སྒྲིབ་པོ་གཞུང་ཙམ་དེ་ཡང་ཡབ་གྱིས་ཡུམ་ལ་གཡོན་
ཟུར་དུ་གཟིགས་པ། ཡུམ་གྱི་ཡབ་ལ་གཡས་ཟུར་དུ་གཟིགས་པ། འོད་གྱི་སྒྲིབ་འཁྱེན་བཅེ་དང་ལྷན་པ་
གཉིས་བསྐྱེད། འོད་ཟེར་ཡར་འཕྲོས་དབྱིངས་ན་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་དེ་འདྲ་བ་སྒྲིབ་བྲངས་
གཉིས་མེད་བཞུགས། དེ་ལ་ཤེས་པ་གཏད་ལ་རྒྱུད་ཉམས་ཙམ་དུ་བཟུང་བས་དབུགས་བྱོད་རྒྱུད་ས་
གཞུང་ཙམ་ཞིག་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཕོག་ ལྷ་ཡབ་ཡུམ་འོད་དུ་ཞུགས་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་རྒྱ་སྒྲིབ་ལྟ་
མ་ཙམ་ལ། གཞུང་ཚོན་སྒྲིབ་ལྟའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་གཉིས། ཅུ་གཡས་གཡོན་གྱི་ནང་གནས་མར་བབས།
དབུས་མཐིང་གི་ནང་དུ་ཡར་སྒྲོང་སྒྲོང་བ་བཞིན་ཡར་ཏེ་ལ་ལ་སྒྲིབ་གཙུག་ཏུ་སོར་གང་ཙམ་འཕོར་གྱིས་
ཐོན། མར་དལ་གྱིས་བབས། སྒྲིབ་གི་དཀྱིལ་དུ་གྲལ་ཐབས་སམ། གཤམ་སྒྲོར་ཚུལ་དུ་བསྐྱེད། དེ་ལ་
ཤེས་པ་གཏད་ལ། རྒྱུད་བཞུར་གཞོན་བདུན་བྱ། དེ་ཆང་པ་དང་མྱུགས་འཐིབས་དུས་སུ་ཐིག་ལེ་གྲོད་པའི་དུང་ཁར་

ཁ་ལ་བསྟེམ། འཕྲོ་ཤོད་དུས་སུ་སྟོང་གི་དགྱིལ་དུ་བསྟོམ། གང་ཡང་མ་བྱུང་ན། གཡས་གཡོན་ཁ་ལ་
རང་མལ་དུ་ཡལ་བར་བསམ། དེ་ཡང་རྒྱུད་རོ་སངས་ཀྱིས་འབུད། མི་དམིགས་པའི་རྒྱས་གདབ།^༩

བདུན་བཞི་པ་ལ། དབུས་མཐིང་རང་གི་བཙའ་གཞི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་གནད་ལ། ལུས་
གནད་རྩ་རྒྱུད་གོང་ལྟར་རོ། །བསྟོམ་པའི་^{༡༠}ཐིག་ལའི་གནད་ལ། རྩ་དབུས་མཐིང་གི་རྩ་འདབ་གཡས་
ཡབ་མཁའི་རྒྱལ་པོ། གཡོན་དུ་ཡུམ་སྒྲུབ་མ་སྟོམ་གྱི་རྒྱལ་མོ་གོང་ལྟར་བསྟེད། དེ་ལ་ཤེས་པ་གཏང་
ལ་རྒྱུད་ཉམས་ཙམ་ཞིག་བཟུང་བས། དབུགས་དང་བློ་རྒྱུད་ཙམ་ཞིག་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཐོག་ ལྟ་ཡབ་
ཡུམ་འོད་དུ་ཞུ་བ་ལ་ཐིག་ལའི་དཀར་དམར་རྒྱ་སྒན་འབྲུ་མ་ཙམ་ལས། འཇའ་ཚོན་སྒྲ་ལའི་འོད་ཟེར་
འཕྲོ་བ་གཉིས་རྩ་དབུས་མཐིང་ནང་ནས་མར་བབས། རྩ་གསུམ་འདུས་མདོར་ནས།^{༡༡} རྩ་གཡས་
གཡོན་ནང་དུ་ཡར་ཏ་ལ་ལ་སྟེ་གཙུག་ཏུ་སོར་གང་ཙམ་དུ་འཁོར་གྱིས་ཐོན། མར་དལ་གྱིས་དབབ།^{༡༢}
རྩ་དབུས་མཐིང་ནང་དུ་སྟོང་སྟོར་བ་བཞིན། ཡར་ཏ་ལ་ལ་དབུས་མཐིང་གི་ཁ་ལ་སོར་གང་ཙམ་འཁོར་
གྱིས་ཐོན། མར་དལ་གྱིས་བབས་སྟོང་གི་དགྱིལ་དུ་གྲལ་ཐབས་སམ། གཡུ་ཁ་སྟོར་དུ་སྟོམ། དེ་ལ་
ཤེས་པ་གཏང་ལ། རྒྱུད་བཅུར་གཞོན་བདུན་གྱི་བར་བསྟོམ། དེ་ཆང་བ་དང་མུགས་འཐིབས་དུས་སུ་
གཡས་གཡོན་ཁ་ལ་བསྟེམ། འཕྲོ་ཤོད་གྱི་དུས་སུ་སྟོང་གི་དགྱིལ་དུ་བསྟེམ། གང་ཡང་མ་བྱུང་ན་རྩ་
དབུས་མཐིང་གི་ཁ་ལ་རང་མལ་དུ་ཡལ་བར་བསམ། རྒྱུད་རོ་སངས་ཀྱིས་འབུད། མི་དམིགས་པའི་
རྒྱས་གདབ་བོ།

བདུན་ལྔ་པ་ལ་འཇའ་ཚོན་མའི་བཙའ་གཞི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་གནད་ལ། ལུས་གནད་རྩ་རྒྱུད་
ཉི་ཟེར་མ་ལྟར་རོ། །བསྟོམ་པ་ཐིག་ལའི་གནད་ལ། སྒྲ་སྟོ་གཉིས་སུ་རྒྱུད་སེམས་ཐིག་ལའི་ངོ་བོ་ཉི་མ་
གཞལ་འབྲིགས་^{༡༣}པ་ལྟར་རྒྱ་སྒན་གྱི་འབྲུ་མ་ཙམ་ལ། འཇའ་ཚོན་སྒྲ་ལའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་གཉིས་རྩ་
གཡས་གཡོན་ནང་དུ་བརྒྱུད། དབུས་མཐིང་གི་ནང་དུ་ཡར་ཐིག་ལའི་གཉིས་སྟོང་སྟོར་བ་ལྟར་ཡར་ཏ་ལ་
ལ་སྟེ་གཙུག་ཏུ་སོར་གང་ཙམ་འཁོར་གྱིས་ཐོན། མར་དལ་གྱིས་བབས། སྟོང་གི་དགྱིལ་དུ་གྲལ་ཐབས་
སམ། གཡུ་ཁ་སྟོར་ལྟར་གནས་པ། དེ་ལ་ཤེས་པ་གཏང་ལ། རྒྱུད་བཅུར་གཞོན་བདུན་གྱི་བར་དུ་
བསྟེད་དོ། །དེ་ཆང་བ་དང་། འཕྲོ་ཤོད་དུས་སུ་སྟོང་གི་དགྱིལ་དུ་བསྟོམ། མུག་འཐིབས་དུས་སུ་རྩ་

གཡས་གཡོན་ཁ་ལ་བསྒྲུལ། གང་ཡང་མ་བྱུང་ན་དབུས་མཐིང་གི་སྤྲོད་དུ་རང་བབས་སུ་ཡལ་བར་བསམ། རྒྱུ་རྩེ་སངས་ཀྱིས་འབྲུག་མི་དམིགས་པའི་རྒྱས་གདབ་བོ།

བདུན་དྲུག་པ་ལ། གནས་པ་རྩྱ་སྒྲོམ་པ་ཨ་བསྐྱུ་བ་ཨྱི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་བཅའ་གཞིའི་གནད་ལ།
བཅའ་བ་ལུས་ཀྱི་གནད་གོང་དང་འདྲ། བསྐྱེད་པ་རྩེ་གནད་བཞག་པ་མ་ལྟར་གསལ་གདབ། བཟུང་བ་རྒྱུ་གི་གནད་གོང་དང་འདྲ། བསྒྲུལ་པ་ཐིག་ལའི་གནད།^{༡༥} སྤྲོད་གི་དཀྱིལ་དུ་རང་གི་རིག་པའི་རོ་བོ་རྩྱ་མཐིང་ཁ་ཚོན་གང་བ་ལས། གཞའ་ཚོན་སྒྲ་ལྷའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བས། དེ་ལ་ཤེས་པ་གཏད་ལ།
རྒྱུ་ཉམས་ཙམ་ཞིག་བཟུང་བས། རྩྱ་དེ་རྒྱུ་གིས་འདྲེད་པའི་རྩལ་དུ། དབུས་མཐིང་གི་ནང་ནས་ཡར་
ཏ་ལ་ལ་སྒྱི་གཙུག་ཏུ་སོར་གང་ཙམ་འཁོར་གྱིས་ཐོན། མར་དལ་གྱིས་བབས། རྩ་གསུམ་འདུས་མདོར་
ཨ་དཀར་པོ་གཞའ་ཚོན་སྒྲ་ལྷའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་གཉིས་སུ་བསམ། རྩ་གསུམ་གཡོན་ནང་དུ་བརྒྱད། སྒྲ་
སྒྲོ་གཉིས་སུ་བྱིན་པ་དང་། རྒྱུ་སངས་ཀྱིས་འབྲུག། ལུན་ཁང་ནང་དང་ནམ་མཁའ་བར་སྒྲུང་ས་གཞི་
དང་བཅས་པ་གཞའ་ཚོན་ཨ་ཡིས་ཁྲིག་གིར་གང་བར་བསྒྲུལ།^{༡༦} དེ་ལ་ཤེས་པ་གཏད་ལ་རྒྱུ་ཉམས་
རྩམ་ཞིག་བཟུང་ལ། ཨ་རྒྱུས་གཙུག་ལ་གཙུག་ཐིམ། སྒྲ་སྒྲོ་གཉིས་ལ་ཨ་དཀར་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། ཨ་
དེ་འོད་དུ་ལུ་བ་ལས། ཨྱི་དམར་སེར་ལ་གཞའ་ཚོན་སྒྲ་ལྷའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་གཉིས་སུ་བསྒྲུལ། རྩ་
གཡས་གཡོན་ནང་དུ་བརྒྱད། རྩ་དབུས་མཐིང་གི་མར་སྤྲོད་རྩྱ་དུ་བསྒྲུལ། ཡར་ཏ་ལ་ལ་སྒྱི་གཙུག་ཏུ་
སོར་གང་ཙམ་འཁོར་གྱིས་ཐོན། མར་དལ་གྱིས་བབས། སྤྲོད་གི་དཀྱིལ་དུ་འབོལ་ལེ་ལམ་མེར་གནས་
པ་དེ་ལ་ཤེས་པ་གཏད་ལ།^{༡༧} རྒྱུ་བཞུར་གཞོན་བདུན་བྱ། དེ་ཚང་བ་དང་རྩྱ་དེ་སྤྲོད་གི་དཀྱིལ་དུ་
བསྒྲུལ། རྒྱུ་རྩེ་སངས་ཀྱིས་འབྲུག། མི་དམིགས་པའི་རྒྱས་གདབ་བོ།

བདུན་ཐ་མ་ལ་གནས་པ་རྩྱ། སྒྲོམ་པ་ཨྱི་བསྐྱུ་བ་ཨ་ཡི་བཅའ་གཞིའི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་གནད་ལ།
ལུས་གནད་རྩ་རྒྱུ་གོང་ལྟར་རོ། །བསྒྲུལ་པ་ཐིག་ལའི་གནད། སྤྲོད་གི་དཀྱིལ་དུ་རིག་པའི་རོ་བོ་རྩྱ་
མཐིང་ཁ་ཚོན་གང་བ་ལ། གཞའ་ཚོན་སྒྲ་ལྷའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ།^{༡༨} དེ་ལ་ཤེས་པ་གཏད་ལ། རྒྱུ་
ཉམས་ཙམ་ཞིག་བཟུང་བས། རྩྱ་དེ་རྒྱུ་གིས་འདྲེད་པའི་རྩལ་དུ་རྩ་དབུས་མཐིང་ནང་ནས།^{༡༩} ཡར་
ཏ་ལ་ལ་སྒྱི་གཙུག་ཏུ་སོར་གང་ཙམ་འཁོར་གྱི་ཐོན། མར་དལ་གྱི་བབས། རྩ་གསུམ་འདུས་མདོར་ཨྱི་

དམར་^{༡༩}སེར་ལས་གཞལ་ཚོན་སྒྲ་ལྟེ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་གཉིས་སུ་གྱུར། ཅུ་གཡས་གཡོན་ནང་ནས་
བརྒྱད་སྒྲ་སྒོ་གཉིས་སུ་བྱིན་པ་དང་། རྒྱུང་སངས་ཀྱིས་འབུད། ལུན་ཁང་ནམ་མཁའ་བར་སྒྲུང་ས་གཞི་
དང་བཅས་པ། གཞལ་ཚོན་སྒྲ་ལྟེ་ཨྲི་གྱིས་ཁྲིག་གེར་^{༢༠}གང་བར་བསྒྲུམ། དེ་ལ་ཤེས་པ་གཏད་ལ།
རྒྱུང་ཉམས་ཙམ་ཞིག་བཟུང་བས། ཨྲི་རྒྱམས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ། སྒྲ་སྒོ་གཉིས་སུ་ཨ་དཀར་པོ་ལ་
གཞལ་ཚོན་སྒྲ་ལྟེ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་གཉིས་སུ་གྱུར། ཅུ་གཡས་གཡོན་གྱི་ནང་བརྒྱད། ཅུ་གསུམ་
འདུས་མདོར་རྩྱ་དུ་གྱུར། ཡར་ཏ་ལ་ལ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་སོར་གང་ཙམ་འབོར་གྱིས་ཐོན་མར་དལ་གྱིས་
བབས། སྤྱིང་གི་དཀྱིལ་དུ་འབོལ་ལེ་ལྷེམ་མེར་གནས་པ། དེ་ལ་ཤེས་པ་གཏད་ལ། རྒྱུང་བཟུང་གཞོན་
བདུན་བྱ། དེ་ཚང་བ་དང་རྩྱ་དེ་སྤྱིང་གི་དཀྱིལ་དུ་བསྒྲུམ། རྒྱག་རོ་སངས་ཀྱིས་འབུད། མི་དམིགས་
པའི་རྒྱས་གདབ་པོ།

སྤྱི་བྱུང་ཆ་མཐུན་གོ་ལྟོག་གསུམ། མན་ངག་ཡིན་པ་ཞལ་ལས་ཤེས། རྗེས་བྱ་ལ།^{༢༡} ཆ་
ལུགས་ལྟ་ལྟན་ཅུ་གསུམ་གསལ་གདབ་གོང་དང་མཐུན། རྒྱུང་རོ་དགྲ་བླུག་གཅིག་སངས་ཀྱིས་འབུད།
སྒྲོམ་པ་ཐིག་ལའི་གནད།^{༢༢} བླུང་པ་ཉི་གདན་དམར་སེར་གྱི་སྤྱིང་དུ་ཉི་དམར་སེར། བླུང་སྤྱིན་ཆེ་
གདན་དཀར་སེར་གྱི་སྤྱིང་དུ་ཉི་དཀར་སེར། གཞལ་ཚོན་སྒྲ་ལྟེ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཉི་
གཉིས་མཐོ་བཅུགས་སུ་ཉིག་གེར་གནས་པ། དེ་ལ་ཤེས་པ་གཏད་ལ། རྒྱུང་བཟུང་གཞོན་བདུན་བྱ། དེ་
ཚང་བ་དང་ཉི་གཉིས་ཉི་ཆེ་བསྐྱའི་གདན་ལ་རང་ཡལ་དུ་བསྒྲུམ། རྒྱུང་རོ་སངས་ཀྱི་འབུད། མི་དམིགས་
པའི་རྒྱས་འདབ།

འོད་གསལ་བདུན་སྒོར་སྤྱི་མནན་ཡོད། དངོས་གཞི་འོད་གསལ་བདུན་སྒོར་ལ། ཅུ་རྒྱལ་
དུ་སྤྱང་བ་གཞན་དུ་དམིགས་པ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕང་གསུངས། གསལ། སྤྱི་མནན་དུ་སྤྱང་བ་ནི།
དམིགས་པ་སྤྱིང་ཀར་གཏད་ཅིང་རྒྱུང་བཟུང་གཞོན་བདུན་བདུན་བསྒྲུམ། ཞལ་ཤེས་^{༢༣}འོད་གསལ་
གྱི་དམིགས་པ་རེ་རེ་ལ། ལ་ལྷའི་དམིགས་པ་རེ་རེ་སྤྱུང། ལ་ལྷའི་དམིགས་པ་ལ། ལུས་མཉམ་བཞག་
ཅུ་གསུམ་གསལ་གདབ། རྒྱུང་རོ་འབུད། སྒྲོམ་པ་ནི་སྤྱིང་དཀྱིལ་དུ་འོད་གྱི་ཨ་དཀར་པོ་ཁ་དོག་ལྟ་
ལྟན་ཞིག་བསྒྲུམ། ཅུ་གཡས་གཡོན་གྱི་ནང་དུ་ཡི་ལྟ་ལུ་གཉིས། སྤྱི་གཙུག་ཏུ་འོད་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲུམ།

རྒྱུ་ཉམས་ཙམ་ཞིག་བཟུང་བས། ཕ་གཡས་གཡོན་གྱི་ནང་དུ་བརྒྱད། ཡི་གཉིས་ལ་ཕོག་པས། འོད་
ལྗང་ཁུ་དར་སྒྲུད་ཙམ་མར་སོང་། ཕ་གསུམ་འདུས་མདོར་དབུ་མའི་ནང་ནས་ཡར་ཏལ་གྱིས་སོང་།
སྙིང་དྲིལ་གྱི་ཨ་ལ་ཐིམ། དེ་ལ་རྒྱུ་ཐུན་གཅིག་བཟུང་རྒྱུ་རྩེ་འབུད། རྒྱུ་ཉམས་ཙམ་ཞིག་བཟུང་
བས། ཕ་གཡས་གཡོན་གྱི་ནང་འགྲིམས་ནས་ཡི་ལ་ཕོག། ཡི་འོད་དུ་ཞུ་ནས་ཐིག་ལེ་ལྗང་ཁུ་རྒྱ་སྐྱོན་
འབུ་ཙམ་གཉིས་སུ་གྱུར་ནས། ཕ་གསུམ་འདུས་མདོར་གཅིག་ཏུ་འདྲིལ། དེ་དབུ་མའི་ནང་ནས་ཡར་
ཏལ་ལ་སོང་བྱུགས་ཀའི་ཨ་ལ་ཐིམ། དེ་ལ་གེས་པ་གཏད་ལ། རྒྱུ་བཟུང་གཞོན་བདུན་པ་བསྐྱོམ།^{༡༥}

རྫོགས་རིམ་ནི། ཨ་དེ་དབུ་མའི་ནང་ནས་ཡར་སོང་། སྤྱི་གཙུག་ནས་ཐོན་ནས། འོད་གྱི་ཁོར་
ལོ་ལ་ཐིམ། འོད་གྱི་འཁོར་ལོ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་ཡལ། རིག་པ་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་དུ་བཞག། དེ་
ནི་སྤྱི་བྱུང་རིམ་པའོ། །ཆ་མཐུན་ཕྱག་རྒྱ་སྟེང་འོག་རྩེས་རྒྱུ་ཐུན་བཞི་གནས་ནས་དགྲུང་ཞག་འདེད།
གོ་རྒྱུ་ནི། ཨ་ཨྲྀ་རྩྀ་ཡར་ལ་ཉི་རྒྱལ་བར་དགྲུང་ཞག་འདེད་པར་བྱེད། དེ་རྣམས་གཞུང་དམིགས་བསྐྱོར་
ཡིན། ས་མ་ཡ།^{༡༦} རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་ ཨ་ཐི། དགེའོ། །

མཁས་པ་ལི་ཤུའི་ཞལ་གདམས་བཞུགས་སོ།།

༡༡༡། །ལྷ་སྤྱོད་ཀྱན་འབྲེལ་སྤྲུལ་མ་རྩེ་བཙུན་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བྱ་བལ་སྤྱིབ་མེད་ནམ་
མཁའ་ལྷ་ཤུའི་དོན་རྟོགས་ཀྱང་། །མཛད་སྤྱོད་འདི་ལྷ་ར་བགྱིས་ན་ལེགས་པར་ཁུམས། །ཀྱེ་མ་དོན་
རྟོགས་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་དགོངས་དང་། །མན་ངག་ངེས་པའི་དོན་སྟོན་སྤྲུལ་སྤྱི་བོར་ཁུར། །དེ་
ཡིས་བསྟན་པའི་མན་ངག་སྤྱིང་བཞིན་ཏྲག་ཏུ་འཆང་། །རྣལ་འབྱོར་ལྷ་ཁམས་མ་རྩུང་སྤྱོད་པའི་
ཁམས་མ་ཆེ། །བདེར་ཤེགས་དགོངས་པ་རྟོགས་ཀྱང་མཛད་སྤྱོད་མི་དང་བསྟན། །དགེ་སྤྱོད་ཚོགས་
ལམ་མི་བཀག་ཀྱན་ཏུ་མཐུན་པར་སྤྱོད། །རྟོགས་ཀྱང་ཤུགས་ལས་འཆར་གྱིན་སྤྱིང་རྩེ་གཏོང་མོད་
བསྤྱོད། །ཐེག་དགུ་རང་སར་བདེན་གྱི་ཐེག་པའི་ཁ་མ་འཛིན། །དོན་དམ་ལྷ་ཕྱགས་གཅིག་གིས་
བོན་ལ་ཕྱོགས་ཞེན་བསྐྱུང་། །རང་རྒྱུད་ཐོས་པས་གོལ་གྱི་བོན་ལ་ངོམ་མ་སྤྱོད། །མི་བདེན་དོན་
དང་འགལ་ན་བདེར་གཤེགས་བཀའ་ཡང་ཞོག །བདེན་ཞིང་དོན་དང་འཐད་ན་ལོག་སྤྱོད་བྱི་སྤྱིའི་
ལས་གྱི་ལོངས། །ཡིད་ཆེས་བརྟེན་ཆེར་རང་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཀྱན་ལ་དྲིས། །རང་ཉམས་ཟབ་མོ་མི་ལ་
མི་སྤྱོད་གསང་། །བདག་གིས་གཞན་སྤྱོད་མ་བཏགས་རང་གི་སྤྱོད་རྣམས་ཐོན། །སེམས་ཅན་མོས་པ་
ཐ་དད་ཀྱན་ལ་བསྐྱར་མི་བཏབ། །མཁས་པ་ཤུའི་དྲུ་གྲུར་ཀྱང་རྒྱལ་གྱིང་ཁེངས་སྤྱོདས། །བདག་
མཐོ་ཆེ་བར་འདོད་ན་གཞན་སྤྱོད་ཟུར་ཟ་སྤྱོདས། །དོན་མེད་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་བ་ཐེ་ཆོམ་ཅོད་པ་ཞོག །
བོན་རྣམས་སྤྱོད་པར་བཞེད་ན་བདག་རང་བོན་བཞིན་སྤྱོད། །བཤད་པས་གང་ཟག་མི་ཐུལ་རང་
ལ་ནང་དུ་ཤོད། །ངེས་ཤེས་རང་ལ་སྤྱོད་ཡི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་སྤྱོད་བསྤྱོད། །ཉེས་ཚོགས་ཆོ་འདིར་འབྱུང་
བས་སྤྱིག་ལ་ཤིན་ཏུ་འཛོམས། །ཅེ་གཅིག་སྤྱོམ་པར་བཞེད་ན་གཅིག་ཤུར་དབེན་སར་སྤྱོད། །རྟོགས་
པ་གང་ཡང་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་ཤེས་པ་གང་དེར་ཞོག །བོན་དང་རྒྱུ་འགལ་ཡིན་པས་མི་ཆོས་བྱ་བ་
ཐོང་། །ཆགས་པ་རང་གིས་རྩུང་བས་དགེ་བྱེད་རང་ཡུལ་སྤྱོདས། །ཆགས་སྤྱང་རང་གོལ་ཤེས་ན་གང་
དུ་བསྤྱད་ཀྱང་དབེན། །བོན་དང་འགལ་རྒྱུན་ཡིན་པས་འདུ་འཛིན་གཡེང་བ་སྤྱོདས། །གང་ཡང་བོན་
དུ་ཤེས་ན་ཅི་ཡང་སྤངས་རྒྱུ་མེད། །ལྷ་བ་ཁ་རུ་འདོན་ན་དོན་ལ་འཚལ་བའི་རྒྱ། །སྤྱོད་ལམ་མ་བཅོས་
རྣལ་མར་ཞོག་དང་བསྐྱར་བ་ཞི། །ཆེ་བརྗོད་རྒྱལ་བས་ན་རྣལ་འབྱོར་རང་རེ་རྩུང་། །མཁས་བཞེད་

རྩོད་པ་བྱས་ན་དོན་མེད་ཉོན་མོངས་སྒྲི། །ཟོལ་སོགས་མི་ལ་བྱས་ན་མངོན་དོན་རང་ལ་སྤིག་། །གཡོ་རྒྱ་
 སེམས་ལ་བརྟུག་ན་ལྟ་དང་མཁའ་འགྲོས་ཁྲེལ། །མ་རྟོགས་རྟོགས་རྩལ་སྟོན་པ་རྣལ་འབྱོར་རང་ལ་
 ཁྲེལ། །མི་ཤེས་ཤེས་མདོག་བྱས་ན་མཁས་པའི་ཚོགས་ནས་ཁྲེལ། །ཁོར་ཟས་འདོད་གདུང་ཆེ་ན་
 རྣལ་འབྱོར་རང་ལ་བཀྲེས། །སྟན་གྲགས་བསོད་ནམས་བཞེད་ན་རྣལ་འབྱོར་བདུད་ཀྱིས་བསྐྱེས། །ཆེ་
 ཐབས་འདོད་གདུང་ཆེ་ན་རྣལ་འབྱོར་རང་རེ་རྒྱུང་། །གཟུང་འཛིན་ཞེན་ཆགས་ཆེ་ན་རྣལ་འབྱོར་རྟག་ཏུ་
 འཁོར་ཏེ་མཆིས། །བོན་ཉིད་རྩ་བ་ལགས་ཀྱི་རང་སེམས་གཏན་ལ་ཐོབ། །རྣམ་རྟོག་རྩ་བ་ལགས་
 ཀྱི་རང་བདག་ཆམ་ལ་ཐོབ། །མྱུང་འདས་རྩ་བ་ལགས་ཀྱི་སྒྲིག་སྐྱེམ་གཏན་ལ་ཐོབ། །འཁོར་འདས་རྩ་བ་
 ལགས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་ཞེན་ཆགས་སྒྱུངས། །བོན་ཉིད་མེད་ཀྱི་མ་ཚོར་རྣམ་རྟོག་དག་ལ་སྟོས། །རྣམ་
 རྟོག་མཐོང་རྒྱ་མེད་ན་བོན་ཉིད་དེ་ཡིས་མཐོང་། །བདེ་བ་དང་དུ་མ་ལེན་སྟུག་བསྐྱེད་སྒྲུང་དུ་མེད། །སྟུག་
 བསྐྱེད་སྒྲུང་རྒྱ་མེད་ན་བདེ་བ་དེ་ཀ་ཡིན། །ཆོག་གི་རྩ་བ་མ་གཅོད་དོན་གྱི་རྩ་བ་ཆོད། །ཆོག་གི་རྩ་བ་
 བཅད་ན་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ། །དོན་གྱི་རྩ་བ་བཅད་ན་ཆོག་མཐའ་དེ་ཀས་ཆོད། །བོན་ཉིད་
 རྩ་བ་མ་གཅོད་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཆོད། །སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཆོད་ན་བོན་གྱི་བདག་པོ་ཡིན། །སངས་རྒྱས་
 མེད་ཀྱི་མ་ཚོལ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལྟོས། །སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་ན་སངས་རྒྱས་དེ་ཡིས་
 རྟོན། །སངས་རྒྱས་རྩ་བ་ལགས་ཏེ་གདམས་ངག་བྲགས་རྩེ་ལྟན་པའི་མཁས་པ་དེ་ལ་ཞུས། །ཡིན་ནམ་
 མ་ཡིན་བརྟག་དབྱེད་རང་གིས་ཐོང་། །ཐོ་ཚོམ་ཟ་ན་རྒྱུད་ལུང་ཐ་དག་ལྟོས། །དེ་གསུམ་འགྲིགས་ན་ཐོ་
 ཚོམ་མེད་པར་ལྟར་དུ་འགྲུབ། །ཆོལ་ཡིད་བརྟན་མི་ཐུབ་རྣལ་འབྱོར་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད། །བརྟག་ན་
 རྟོན་ཅིག་བསྐྱེད་དབང་མེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལྟར་དུ་མཛོད། །སེམས་ལ་བྱ་རྩལ་མེད་པས་རྟོགས་
 པའི་རང་ལ་ཞོགས། །གཞན་དོན་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས། །རིང་པར་མཛོད་ལ་དལ་བར་
 རྟོན། །མང་དུ་ཉོན་ལ་ཉུང་དུ་བསྐྱེས། །བྱུང་པར་བྱེས་ལ་འདྲེས་པར་བསྐྱེས། །རྩིང་བར་གོ་ཡང་ཞིབ་
 ཏུ་སྒྲིད། །ཡངས་པར་གོ་ཡང་ཞིབ་པར་སྒྲུངས། །ཆེན་པོར་རྟོགས་ཀྱང་རྒྱུང་ལ་འཛེམས། །འཛིག་རྟེན་
 པ་ཡིས་སྟོབ་བསྐྱར་དང་། །ཡ་ཀ་ཁ་ནས་མ་ཐོབ་པ་མོ་རྣམས་ལ་དགེ་བྱེད་འཛེམས། །གཉིད་དང་ཆང་
 དང་འདོད་ཆགས་གསུམ། །འདི་གསུམ་དགེ་བྱེད་དུ་གྱུར་ཡིན་གྱི། །འདི་ལ་ཉ་ཅང་མ་དགའ་མཛོད། །ཡུལ་
 ངན་གྲོགས་ངན་སྟོབ་ངན་གསུམ། །འདི་གསུམ་བོན་གྱི་འགལ་རྒྱུན་ཡིན། །སྟོང་བར་འདོད་ན་
 ཐབས་ཀྱིས་སྟོངས། །གྲགས་པ་སྟན་པ་བསོད་ནམས་གསུམ། །འདི་གསུམ་བོན་གྱི་འགལ་རྒྱུན་

ཡིན། །འདི་ལ་ཉ་ཅང་དད་མ་ཆེ། །གཉེན་དང་རང་ཡུལ་ཟས་ནོར་གསུམ། །འདི་གསུམ་དག་གི་བྱེད་
 བདུད་ཡིན་གྱི། །འདི་ལ་ཉ་ཅང་དད་མ་ཆེ། །བོན་དང་མཐུན་པར་མཛད་པས་ན། །ཉོན་མོངས་ཀྱི་
 ཡི་དག་རྒྱ་ཆོམས། །གཡོ་རྒྱ་ནང་གི་ཁོང་སྒྲན་ཐོན། །སྤྲུག་བསྐལ་རྒྱུན་ལ་ངང་མ་བྱུང་། །འཁོར་
 བའི་གནས་ལ་ངང་མ་རིང་། །མི་ཆོས་ནང་དུ་རང་པམ་ལོངས། །བོན་གྱི་ནང་དུ་སྤང་མ་ཞུགས། །མཆེད་
 ལུ་མ་ནང་དུ་སྒྲོན་མ་འདོན། །ཉོན་མོངས་གཏམ་ལ་བྱུར་མ་རྩོ། །བདེར་གསལ་གསལ་བཀའ་ལ་འཛིན་
 མ་ཆུང་། །འབྲུལ་པའི་བོན་ལ་སྒོ་མ་གསོ། །རང་དོན་བོན་ལ་གལ་མ་ཆུང་། །འཛིག་རྟེན་བོན་ལ་
 གལ་མ་ཆེ། །འབྲུལ་སྤང་ཡུལ་དུ་ཡུན་མ་རིང་། །རྟོགས་པའི་ངང་ལ་ཡུན་མ་བྱུང་། །ཉམས་དང་གདོང་
 དང་མ་ལྟན་ན། །དུག་ལྷ་རང་གོལ་ཡོང་མི་མཆིས། །སྦྱེ་འཆི་གཉིས་ལ་ཡུན་རིང་ན། །རན་སོང་གསུམ་
 དང་མཇལ་ཏེ་འཆི། །དགོ་སྦྱོར་བྱེད་པ་མ་ལགས་ཏེ། །དད་པ་གདོང་ནས་མ་སྦྱིས་ཤིང་། །སྦྱེ་འཆི་
 གཉིས་ལ་མི་འཛིགས་པར། །འཁོར་བའི་བོན་ལ་མི་བྱོལ་ན། །འཆི་བ་ནམ་ཡང་མི་བྱུར་པའི། །དགོ་
 བྱེད་ཟེར་ཡང་རྒྱན་པོ་ཡིན། །སྦྱོབ་གཉེར་རིམ་ཡང་སོ་ནམ་འདོད། །སྦྱབ་པ་རིམ་ཀྱང་རྒྱུན་གྱིས་
 བདས། །དགོ་རྩ་རིམ་ཀྱང་ཁེང་གསལ་ཡིན། །བོན་བཤད་མཁས་པ་ཁ་གཏམ་ཡིན། །དགོ་སྦྱོར་
 རིམ་ཡང་ཚུལ་འཆོས་ཡིན། །དེས་ན་བོན་ལ་དད་པ་གཅིས། །བདུད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་གང་ཟག་
 གིས། །སྤྲུག་གསལ་བསོད་ནམས་འདོད་པའི་བྱིར། །ལུས་ངག་དགོ་ལ་འབད་ནས་བྱེད། །ཁོག་
 པའི་གཡོ་རྒྱ་སྒྲོན་གྱིས་གང་། །ཉོན་མོངས་སྤྲུག་བསྐལ་རང་ཁར་སྦྱོད། །དེ་ཡི་བོན་དེ་དེ་ན་མེད། །གང་
 ཞིག་སྦྱིས་བྱ་སྤྲུལ་ལྟན་ཞིག་ །ཀྱན་ལས་འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་ལ། །ཀྱན་རྒྱ་མཐུན་པའི་སྦྱོད་པ་
 སྦྱོད། །བྱི་ནང་དོན་དང་འདྲུ་འབྲལ་མེད། །སྤྲུག་བསྐལ་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་འཛོམས། །སེམས་
 ཅན་ལུས་ལ་བདེར་གསལ་གསལ་བཀའ་སྤྲུགས། །དེ་འདྲ་སྦྱིས་བྱ་ཤིན་རྒྱ་དཀོན། །ལྷ་བ་ཟབ་མོའི་བྲགས་ལ་
 འཆང་། །སྦྱོད་པ་ཀྱན་དང་མཐུན་ཤིས་ན། །གང་ཟག་སྦྱིས་བྱའི་མཆོག་ཡིན་པས། །དེ་བྱིར་ལྷ་སྦྱོད་
 འགྲིགས་མར་སྦྱོད། །བདག་འདྲ་ལི་བྱ་སྤྲུག་རིང་གིས། །མཆེད་ལུ་སྦྱོད་པ་རྩིང་བ་ལ། །ཁ་ཆེམ་
 ཡིག་ཆུང་མདོ་རྩ་བྱིས། །མཁས་པ་རྣམས་ལ་བཟོད་པར་གསོལ། །ཁྱོད་མ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པར་
 ཤོག །རྫོགས་སོ། ས་མ་ཡ། །རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་ །ལུ་ཡ་ཡག་ཐམ་ལྷུ་བམ་དགའོ། ། །

ཞུསྤྱིག་པའི་མཆན།

- ༡ མ་དབེར་ལུམ་ལའོར་སྤྱིད་པ་གསུམ་ན་རབ་བསྐམས་པའི་ཞེས་བྱང་ཡང་འདིར་ཞུསྤྱིག་སྐབས་བསྐམས་པའི་ཞེས་པར་བཅོས།
- ༢ མ་དབེར་ཆལ་ཁམས་བརྒྱད་ལས་ཞེས་བྱང་ཡང་འདིར་ཚུལ་ཁམས་བརྒྱད་ལས་ཞེས་པར་བཅོས།
- ༣ སི་ཁྲོན། ༧༥ བཀའ། འབུམ་སྤེ། ཁམས་བརྒྱད། ལེལ་ ༩ ཤོག ༡༩༥ བྲང་ ༤
- ༤ ཁམས་བརྒྱད་ནང་འཚོལ་ཞིབ་ཞུས་ཀྱང་བརྟེན་སོན་མ་བྱུང་།
- ༥ ཁམས་བརྒྱད་ནང་འཚོལ་ཞིབ་ཞུས་ཀྱང་བརྟེན་སོན་མ་བྱུང་།
- ༦ འབུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དབེ་ལག་རྩ་མ་སོན།
- ༧ སི་ཁྲོན། ༡༠༥ བཀའ། འབུམ་སྤེ། ༧ བདལ་འབུམ། ལེལ་ ༡ ཤོག ༤༠ བྲང་ ༩
- ༨ བདལ་འབུམ་ནང་འཚོལ་ཞིབ་ཞུས་ཀྱང་བརྟེན་སོན་མ་བྱུང་།
- ༩ སི་ཁྲོན། ༡༠༥ བཀའ། འབུམ་སྤེ། ༧ བདལ་འབུམ། ལེལ་ ༡ ཤོག ༤༤ བྲང་ ༤
- ༡༠ སི་ཁྲོན། ༩༩ བཀའ། མདོ་སྤེ། གཟེར་མིག་ ལེལ་ ༩ ཤོག ༩༧༧ བྲང་ ༩
- ༡༡ མ་དབེར་ཆལ་འབུམ་ཉིག་ལས་ཞེས་བྱང་ཡང་ཚུལ་ཞེས་པར་བཅོས།
- ༡༢ འབུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དབེ་ལག་རྩ་མ་སོན།
- ༡༣ སི་ཁྲོན། ༧༥ བཀའ། འབུམ་སྤེ། ༧ ཁམས་བརྒྱད། ལེལ་ ༩ ཤོག ༡༩༥ བྲང་ ༤
- ༡༤ སི་ཁྲོན། ༧༥ བཀའ། འབུམ་སྤེ། ༧ ཁམས་བརྒྱད། ཤོག ༡༩༥ བྲང་ ༧
- ༡༥ མ་དབེར་གཞི་གང་རྩ་བ་ཞེས་བྱང་ཡང་འདིར་གཞི་དང་རྩ་བ་ཞེས་པར་བཅོས།
- ༡༦ འདི་ཁམས་བརྒྱད་ཀྱི་ལུང་ཡིན་ཅེས་པས་དེའི་ནང་འཚོལ་ཞིབ་ཞུས་ཀྱང་བརྟེན་སོན་མ་བྱུང་།
- ༡༧ བདལ་འབུམ་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་བརྟེན་སོན་མ་བྱུང་།
- ༡༨ སི་ཁྲོན། ༩ བཀའ། མདོ་སྤེ། སྤྱིད་པའི་མཛོད་ཕྱགས། ཤོག ༡༩༧ བྲང་ ༩
- ༡༩ སི་ཁྲོན། ༡༠༥ བཀའ། འབུམ་སྤེ། ༧ བདལ་འབུམ། ལེལ་ ༩ ཤོག ༡༩༩ བྲང་ ༩
- ༢༠ འདིར་གངས་བདུན་མ་ཚང་བར་སྦྱང་ཡང་། འགོ་མགོན་སློ་གོས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གསུང་སྤྱིད་པའི་མཛོད་ཕྱགས་ཀྱི་དེ་ཁོན་
ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་འགྲེལ་པའི་ཤོག་གངས་དགུ་པའི་བྲང་བཅུ་བཞིའི་ནང་ཡུལ་བདུན་ལ་འཇུག་པ་སྤྱི། ཤེས་བྱ་དང་།
འཁོར་འདས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དང་། ལམ་དང་། རོན་དང་། བསོད་ནམས་དང་། རྗེད་བྱེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དང་བདུན་ལ་
འཇུག་པ་སྤྱི། ཞེས་བྱུང་།

- ༡༡ སྤྱོད། ༡༠༥ བཀའ། འབུམ་སྤྱེ། ༡ བདལ་འབུམ། ལེའུ ༩ ཤོག ༡༩༩ བྲང་ ༩
 ༡༢ ཁམས་བརྒྱུད་ནང་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་བརྟེན་སོན་མ་བྱུང་།
 ༡༣ སྤྱོད། ༡༤ བཀའ། མདོ་སྤྱེ། ༡ གཟེར་མིག ལེའུ ༡༤ ཤོག ༤༤༥ བྲང་ ༧
 ༡༤ ལུང་འདི་གཞུང་གང་ནས་ཡིན་འདོན་མ་བྱུང་།
 ༡༥ འབུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྒྱུ་སོན།
 ༡༦ མ་དཔེར་བདག་ཉིད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པས་བདེ་ཆེན་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱུང་ཡང་འདིར་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་
 པ་ཞེས་པར་བཅོས།
 ༡༧ མ་དཔེར་ཆོགས་ལམ་རྣམས་པ་གཉིས་ཞེས་བྱུང་ཡང་འདིར་ཆོགས་རྣམས་པ་གཉིས་ཞེས་པར་བཅོས།
 ༡༨ འབུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྒྱུ་སོན།
 ༡༩ འབུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྒྱུ་སོན།
 ༢༠ སྤྱོད། ༡༡༥ བཀའ། འབུམ་སྤྱེ། ༡ མདོན་རྟོགས་རིག་པའི་ཕྱེ་མོའི་འབུམ། ཤོག ༡༩༥ བྲང་ ༡
 ༢༡ སྤྱོད། ༡༡༥ བཀའ། འབུམ་སྤྱེ། ༡ མདོན་རྟོགས་རིག་པའི་ཕྱེ་མོའི་འབུམ། ཤོག ༡༩༤ བྲང་ ༩
 ༢༢ མ་དཔེར་བྱུང་པ་སྟེ་སྤྱེས་ལ་ཞེས་བྱུང་ཡང་སྤྱེས་ཡིན་པས་བཅོས།
 ༢༣ ལུང་ལས་ཞེས་པའི་ཕྱག་དཔེ་འདོན་མ་བྱུང་།
 ༢༤ མ་དཔེར་བསྐྱུ་བར་གྲེས་པའི་ཀྱན་རྫོང་ཅེས་བྱུང་ཡང་བསྐྱུ་བར་པེས་ཡིན་པས་བཅོས།
 ༢༥ ཐོབ་གསལ། བཀའ། འགྲེལ་མེ་ལོང་དགུ་སྟོར། ཤོག ༢༧
 ༢༦ སྤྱོད། ༡༡༥ བཀའ། མདོ་སྤྱེ། རྒྱུད་རྣམས་དག ལེའུ ༡༡ ཤོག ༡༧༩ བྲང་ ༩
 ༢༧ སྤྱོད། ༡༧༤ བཀའ། སེམས་སྤྱེ། ལུང་རྒྱུག ཤོག ༡༤༤ བྲང་ ༡
 ༢༨ རྟོགས་ཆེན་གྱི་གཞུང་འདོན་མ་བྱུང་།
 ༢༩ སྤྱོད། ༡༡༥ བཀའ། མདོ་སྤྱེ། ༡ གཟེར་མིག ལེའུ ༡༤ ཤོག ༤༤༥ བྲང་ ༩
 ༣༠ སྤྱོད། ༡༧༩ བཀའ། སེམས་སྤྱེ། ༣ གཟེར་མིག ལེའུ ༡༧ ཤོག ༥༧༩ བྲང་ ༧
 ༣༡ མ་དཔེར་གཉིས་པ་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱུང་ཡང་དབྱེ་བ་ཡིན་པས་བཅོས།
 ༣༢ འབུམ་ནང་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་བརྟེན་སོན་མ་བྱུང་།
 ༣༣ སྤྱོད། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྤྱེ། གཟེར་མིག ལེའུ ༡ ཤོག ༡༩༩ བྲང་ ༩
 ༣༤ རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་འདོན་མ་བྱུང་།

- ༤༥ འབྲུམ་ནང་འཚོལ་ཞིབ་ཞུས་ཀྱང་བརྟེན་སོན་མ་བྱུང་།
- ༤༦ མངོན་རྟོགས་རིག་པའི་ཕྱི་མོའི་འབྲུམ་ནང་འཚོལ་ཞིབ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༤༧ སི་ཁྲོན། ༡ བཀའ། མདོ་སྤེ། གཡུང་དྲུང་ལས་རྒྱུ་པར་དག་པའི་རྒྱུ། ལེའུ་ ༥ ཤོག ༢༡༩ གྲང་ ༤
- ༤༨ འབྲུམ་ནང་འཚོལ་ཞིབ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
- ༤༩ སི་ཁྲོན། ༡༧༢ བཀའ། སེམས་སྤེ། ཆ གཤམ་པ། ཤོག ༡༩༩ གྲང་ ༥
- ༥༠ ཐོབ་གསལ། བཀའ། འགྲེལ་མེ་ལོང་དགུ་རྒྱུར། ཤོག ༢༧ བ་༣
- ༥༡ མཛད་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།
- ༥༢ མ་དཔེར་བདེར་ཅམ་དང་ལྷོག་ཅེས་བྱུང་ཡང་འདིར་བདེན་ཅམ་རང་ལྷོག་ཅེས་པར་བཅོས།
- ༥༣ ཐོབ་གསལ། བཀའ། འགྲེལ་མེ་ལོང་དགུ་རྒྱུར། ཤོག ༢༧ བ་༤
- ༥༤ མ་དཔེར་གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱུང་ཡང་ནོར་བར་ངེས་པས་འདིར་མཚན་གཉི་ཞེས་པར་བཅོས།
- ༥༥ མཛད་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།
- ༥༦ སི་ཁྲོན། ༡༩༩ བཀའ། འབྲུམ་སྤེ། ༡ འབྲུམ། ལེའུ་ ༤ ཤོག ༡༠༤ གྲང་ ༤
- ༥༧ སི་ཁྲོན། ༡༠༢ བཀའ། འབྲུམ་སྤེ། ༡ ཁམས་ཕ་རྒྱུ་མ་ངེས། ལེའུ་ ༤༩ ཤོག ༢༧༩ གྲང་ ༧
- ༥༨ མ་དཔེར་འགོག་པ་ནི་ནད་དང་འབྲུ་བ་ལ་ཞེས་བྱུང་ཡང་ནོར་བ་ཡིན་ངེས་པས་འགོག་པ་ནི་ནད་དང་བུལ་བ་འབྲུ་ཞེས་པ་ཡིན་སྟེ་མ་པར་བཅོས།
- ༥༩ སི་ཁྲོན། ༡༩༩ བཀའ། འབྲུམ་སྤེ། ༡ འབྲུམ། ལེའུ་ ༤ ཤོག ༡༠༤ གྲང་ ༤
- ༦༠ སི་ཁྲོན། ༡༩༩ བཀའ། འབྲུམ་སྤེ། ༡ ལྷ་འབྲུམ་དཀར་པོ། ལེའུ་ ༧ ཤོག ༢༧༩ གྲང་ ༣
- ༦༡ སི་ཁྲོན། ༡༩༩ བཀའ། འབྲུམ་སྤེ། ༡ ལྷ་འབྲུམ་དཀར་པོ། ལེའུ་ ༧ ཤོག ༢༧༩ གྲང་ ༣
- ༦༢ མ་དཔེར་འདིར་གཤེགས་སུ་བྱེ་ནས་ཞེས་བྱུང་ཡང་བཞི་སྤྱེ་ནས་ཡིན་ངེས་པས་བཅོས།
- ༦༣ མ་དཔེར་སྤྱེ་མ་དང་ཞེས་བྱུང་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཐེག་མདོ་རྩུ་མ་གཏན་གྲོགས་ཞེས་པར་བཅོས།
- ༦༤ ཐོབ་གསལ། བཀའ། ཐེག་པའི་རིམ་པ་མངོན་དུ་བཤད་པའི་མདོ་རྒྱུ། ཤོག ༩ བ་༥
- ༦༥ ཆབ་མདོ། བཀའ། ང་ ལུ་སྤྲེགས་ཚར་གཅོད་གཏན་ཚིགས་ཐེག་པའི་མདོ་རྒྱུ། ཤོག ༡༠ བ་༤
- ༦༦ ཆབ་མདོ། བཀའ། ང་ ལུ་སྤྲེགས་ཚར་གཅོད་གཏན་ཚིགས་ཐེག་པའི་མདོ་རྒྱུ། ཤོག ༩ བ་༥
- ༦༧ ཆབ་མདོ། བཀའ། ང་ ལུ་སྤྲེགས་ཚར་གཅོད་གཏན་ཚིགས་ཐེག་པའི་མདོ་རྒྱུ། ཤོག ༩ བ་༦
- ༦༨ མ་དཔེར་བྱོད་སྤྲེག་པ་མ་ཡང་སྤྱོད་དུ་སོང་ཞེས་བྱུང་ཡང་འདིར་སྤྱོད་དུ་མ་སོང་ཞེས་པར་བཅོས།

- ༤༩ ཆབ་མདོ། བཀའ། ང་ མུ་སྟེགས་ཚར་གཅོད་གཏན་ཚིགས་ཐེག་པའི་མདོ་རྒྱུ། ཤོག ༡ བ ༡
 ༥༠ མ་དབེར་གཉིས་པ་བདག་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱང་ཡང་རྟག་པར་ཡིན་པེས་པས་བཅོས།
 ༥༡ མ་དབེར་རྣམ་བཅས་ཞེས་བྱང་ཡང་ཐེག་འགྲེལ་མེ་ལོང་དགུ་སྟོར་དང་བསྟན་ནས་འདིར་རྣམ་མེད་ཅེས་པར་བཅོས།
 ༥༢ མ་དབེར་རྣམ་མེད་ཅེས་བྱང་ཡང་ཐེག་འགྲེལ་མེ་ལོང་དགུ་སྟོར་དང་བསྟན་ནས་འདིར་རྣམ་བཅས་ཞེས་པར་བཅོས།
 ༥༣ མ་དབེར་བདེན་པས་ཞེས་བྱང་ཡང་དབེན་པས་ཡིན་པེས་པས་བཅོས།
 ༥༤ འབུམ་ནང་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
 ༥༥ འབུམ་ནང་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།
 ༥༦ འབུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།
 ༥༧ སི་ཁྲོན། ༤༤ བཀའ། མདོ་སྟེ། རྒྱུད་རྣམ་དག ལེལ ༡༡ ཤོག ༡༧༡ གྲང་ ༤
 ༥༨ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། སེམས་སྟེ། ༩ གབ་པ། ཤོག ༡༠༧ གྲང་ ༡
 ༥༩ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། སེམས་སྟེ། དེག་པ་ཁྱུ་བྱག་གི་གཞུང་། ཤོག ༡༥༣ གྲང་ ༡
 ༦༠ མ་དབེར་ལོག་ཀྱང་བཅས་མ་མི་ལྟོག་ཅེས་བྱང་ཡང་ཆ་བཅས་གྱི་དུ་མ་མི་ལྟོག་ཡིན་པེས་པས་བཅོས།
 ༦༡ མ་དབེར་འགལ་སྟོབས་གྱིས་ལ་ཞེས་བྱང་ཡང་འགལ་སྟོབས་ཚད་ལ་ཡིན་པེས་པས་བཅོས།
 ༦༢ མ་དབེར་དོ་རེ་ཤེས་ནས་ཞེས་བྱང་ཡང་འདིར་དོ་ཞེན་ཞེས་པར་བཅོས་ཡོད།
 ༦༣ མ་དབེར་ཞི་ཞེས་བྱང་ཡང་བཞི་ཡིན་པེས་པས་བཅོས།
 ༦༤ མདོ་ལུང་བཅའ་ཀྱང་བརྟེན་སོན་མ་བྱུང་།
 ༦༥ སི་ཁྲོན། ༡ བཀའ། མདོ་སྟེ། སྤྱིད་པའི་མཛོད་ཕྱགས། ཤོག ༡༡༩ གྲང་ ༥
 ༦༦ མ་དབེར་ལར་དེ་ཞེས་བྱང་ཡང་ལམ་དེ་ཡིན་པེས་པས་བཅོས།
 ༦༧ སི་ཁྲོན། ༡ བཀའ། མདོ་སྟེ། སྤྱིད་པའི་མཛོད་ཕྱགས། ཤོག ༡༡༡ གྲང་ ༧
 ༦༨ སི་ཁྲོན། ༡ བཀའ། མདོ་སྟེ། སྤྱིད་པའི་མཛོད་ཕྱགས། ཤོག ༡༡༤ གྲང་ ༡
 ༦༩ སི་ཁྲོན། ༡ བཀའ། མདོ་སྟེ། སྤྱིད་པའི་མཛོད་ཕྱགས། ཤོག ༡༡༥ གྲང་ ༤
 ༧༠ སི་ཁྲོན། ༡ བཀའ། མདོ་སྟེ། སྤྱིད་པའི་མཛོད་ཕྱགས། ཤོག ༡༡༦ གྲང་ ༡
 ༧༡ འབུམ་གྱི་ལུང་བཅའ་ཀྱང་བརྟེན་སོན་མ་བྱུང་།
 ༧༢ སི་ཁྲོན། ༡ བཀའ། མདོ་སྟེ། སྤྱིད་པའི་མཛོད་ཕྱགས། ཤོག ༧༢ གྲང་ ༥
 ༧༣ སི་ཁྲོན། ༡༥༠ བཀའ། སེམས་སྟེ། ༨ ཡེ་ཤེས་ཅེ་རྒྱལ། ཤོག ༡༥༤ གྲང་ ༤

- ༧༧ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་ངོས་མ་ཟེན།
- ༧༨ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་ངོས་མ་ཟེན།
- ༧༩ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་ངོས་མ་ཟེན།
- ༨༠ མདོ་ལས་བཅའ་ཀྱང་བརྟེན་སོན་མ་བྱུང་།
- ༨༡ མདོ་ལས་བཅའ་ཀྱང་བརྟེན་སོན་མ་བྱུང་།
- ༨༢ སི་ཁྲོན། ༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། སྤྱི་པའི་མཛོད་ཚུགས། ཤོག ༡༡༩ གྲང་ ༧
- ༨༣ སི་ཁྲོན། ༧༩ བཀའ། འབྲུམ་སྡེ། ག འབྲོང་འབྲུམ། ལེའུ ༡༡ ཤོག ༡༤༡ གྲང་ ༤
- ༨༤ མ་དབེར་ལྷ་ཆེན་ཞེས་བྱུང་ཡང་ལྷ་མིན་ཡིན་ངོས་པས་བཅོས།
- ༨༥ ཤོན་རྒྱ། ༡༧༧ བརྟེན། རྣམ་དག་པར་ཡུམ་གྱི་འཕྲིན་ལས། ཤོག ༡༩༡ བཀ
- ༨༦ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་ངོས་མ་ཟེན།
- ༨༧ མ་དབེར་ལྷ་ཆེན་པ་ཞེས་བྱུང་ཡང་འབྲུམ་ལས་ཡིན་ངོས་པས་བཅོས།
- ༨༨ འབྲུམ་ཏིག་གི་བྱུག་དཔེ་ལག་རྒྱུ་མ་སོན།
- ༨༩ སི་ཁྲོན། ༧༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། མདོ་སྡེ། ཤོག ༡༧༧ གྲང་ ༧
- ༩༠ སི་ཁྲོན། ༡༧༩ བཀའ། སེམས་སྡེ། ༡ གཤམ་པ། ཤོག ༩ གྲང་ ༡
- ༩༡ མ་དབེར་རིགས་མདོར་སེམས་དཔེའི་ཡི་ནས་ཡིན་ཞེས་བྱུང་ཡང་རིགས་ཡོད་པར་སེམས་ཉིད་ཡི་ནས་སངས་རྒྱལ་ཡིན་ཞེས་
པར་བཅོས།
- ༩༢ མདོ་ལུང་འདི་བཅའ་ཀྱང་བརྟེན་སོན་མ་བྱུང་།
- ༩༣ མ་དབེར་བལ་རྒྱུད་ཞེས་བྱུང་ཡང་བལ་རྒྱུད་ཡིན་སྟེ་མ་པས་བཅོས།
- ༩༤ སི་ཁྲོན། ༡༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ གཟེར་མིག ལེའུ ༡༡ ཤོག ༡༠༩ གྲང་ ༧
- ༩༥ སི་ཁྲོན། ༢༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། གཟེར་མིག ལེའུ ༥ ཤོག ༡༡༩ གྲང་ ༤
- ༩༦ སི་ཁྲོན། ༢༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། གཟེར་མིག ལེའུ ༡ ཤོག ༡༠ གྲང་ ༩
- ༩༧ སི་ཁྲོན། ༢༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ གཟེར་མིག ལེའུ ༡༥ ཤོག ༧༠ གྲང་ ༩
- ༩༨ སི་ཁྲོན། ༢༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། གཟེར་མིག ལེའུ ༩ ཤོག ༧༥ གྲང་ ༧
- ༩༩ སི་ཁྲོན། ༢༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ གཟེར་མིག ལེའུ ༡༧ ཤོག ༧༠༠ གྲང་ ༩
- ༡༠༠ སི་ཁྲོན། ༢༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། གཟེར་མིག ལེའུ ༥ ཤོག ༡༡༩ གྲང་ ༤

- ༡༡༩ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་ངོས་མ་ཟེན།
 ༡༡༩ འབུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྒྱུ་མ་སོན།
 ༡༢༠ འབུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྒྱུ་མ་སོན།
 ༡༢༡ སི་ཁྲོན། ༢༥ བཀའ། མདོ་སྒྲེ། གཟེར་མིག་ལེལ། ༥ ཤོག ༡༧༡ གྲང་ ༣
 ༡༢༢ སི་ཁྲོན། ༢༩ བཀའ། མདོ་སྒྲེ། ༡༥ གཟེར་མིག་ལེལ། ༡༧ ཤོག ༡༧༩ གྲང་ ༤
 ༡༢༣ སི་ཁྲོན། ༢༩ བཀའ། མདོ་སྒྲེ། ༡༥ གཟེར་མིག་ལེལ། ༡༡ ཤོག ༡༣༠ གྲང་ ༧ ལུང་འདི་མདོ་སྒྲགས་ལས་དྲངས་ཀྱང་
 མདོ་སྒྲགས་དུ་བརྟེན་སོམ་མ་བྱུང་བས་མདོ་ནས་དྲངས་ཏེ་བཀོད་ཡོད།
 ༡༢༤ འབུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྒྱུ་མ་སོན།
 ༡༢༥ འབུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྒྱུ་མ་སོན།
 ༡༢༥ འབུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྒྱུ་མ་སོན།
 ༡༢༧ འབུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྒྱུ་མ་སོན།
 ༡༢༨ འབུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྒྱུ་མ་སོན།
 ༡༢༩ སི་ཁྲོན། ༡༢༥ བཀའ། འབུམ་སྒྲེ། ༡ འབུམ། ལེལ། ༡ ཤོག ༡༤ གྲང་ ༣ འདི་ཡིན་ནམ་སྒྲུལ།
 ༡༣༠ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་ངོས་མ་ཟེན།
 ༡༣༡ སི་ཁྲོན། ༡༢༥ འབུམ་སྒྲེ། ༡ འབུམ། ལེལ། ༡ ཤོག ༡༤ གྲང་ ༣ འདི་ཡིན་ནམ་སྒྲུལ།
 ༡༣༢ འབུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྒྱུ་མ་སོན།
 ༡༣༣ འབུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྒྱུ་མ་སོན།
 ༡༣༤ འབུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྒྱུ་མ་སོན།
 ༡༣༥ འབུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྒྱུ་མ་སོན།
 ༡༣༥ འབུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྒྱུ་མ་སོན།
 ༡༣༥ མ་དཔེར་རིགས་པ་ནི་མཆོག་གི་སྒྲུལ་པ་ཡང་གསར་ཞུགས་ནས་ཡོད་པར་ཐལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གསར་ཞུགས་ལ་
 གདམས་ངག་རྒྱན་ཆད་པས་ལམ་རྒྱན་ཆད་དུ་འགྱུར་ལ། རྟོད་ན་མངོན་དུ་བྱེད་ན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་
 ན་ལམ་གསར་ཞུགས་ཡོངས་འཛིན་དང་འཕྲད་པའི་དུས་དང་། དེས་ན་རིམ་པ་བཞིན་རྗེ་རྒྱས་ལ་སོང་བས་སོ། །གསུམ་པ་
 ཡུལ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་མཆོག་གི་སྒྲུལ་པ་ལ་འདོད་པ་སྤར་བཞིན་ལ། དེས་ན་ཆོགས་ལམ་རྒྱན་ཆད་དུ་སྒྲིབ་འཛིན་བཞུགས་གཉེན་
 ལ། སྒྲོར་ལམ་ནས་འཕགས་པ་དང་། མཆོག་གི་སྒྲུལ་པ་འོ། །གཉིས་པ་གདམས་ངག་གི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ་སྒྲེ། མཆོན་
 ཉིད་དང་། མཆོན་གཞི། དེས་ཆོག་གོ། །དང་པོ་ལ་གཡུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཐབས་སྟོན་པའི་ངག་ཡིད་

ཆེས་པའི་གནས་ནས་བྱུང་བ་ནི་གདམས་པ་ཙམ་ལ། རྒྱབ་པ་མེད་དེ། གདམས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱིས་ཁྱད་པར་ཅན་མིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་གྱི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་ན་མེད་དེ། ཐོས་ཙམ་ལ་ཉིང་འཛིན་མི་དགོས་པས་སོ། །གཉིས་
 པ་དུས་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་པའི་དུས་ཏེ། ཆོག་ལམ་ཆེན་པོར་ཐོབ་པ་ཡིན། མངོན་དུ་བྱེད་པ་དྲོད་པ་
 ཡན་ཆད་ན་ཡིན་ཟེར། ཞེས་བྱུང་ཡང་། འདིར་ཞུ་བསྒྲིག་སྒྲུབ་ས་རིགས་པ་ནི་མཆོག་གི་སྒྲུལ་པ་ཡང་གསར་ཞུགས་ནས་ཡོད་
 པར་ཐལ་བ་ནི་རྒྱབ་པ་མེད་དེ། གདམས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱིས་ཁྱད་པར་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་གྱི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་
 པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་ན་མེད་དེ། ཐོས་ཙམ་ལ་ཉིང་འཛིན་མི་དགོས་པས་སོ། །གཉིས་པ་དུས་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་འཛིན་
 ཐོབ་པའི་དུས་ཏེ། ཆོག་ལམ་ཆེན་པོར་ཐོབ་པ་ཡིན། མངོན་དུ་བྱེད་པ་དྲོད་པ་ཡན་ཆད་ན་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 ལམ་གསར་ཞུགས་ལ་གདམས་ངག་རྒྱན་ཆད་པས་ལམ་རྒྱན་ཆད་དུ་འགྱུར་ལ། དྲོད་ན་མངོན་དུ་བྱེད་ན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་
 པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་ལམ་གསར་ཞུགས་ཡོངས་འཛིན་དང་འཕྲད་པའི་དུས་དང་། དེས་ན་རིམ་པ་བཞིན་རྗེ་རྒྱས་ལ་
 སོང་བས་སོ། །གསུམ་པ་ཡུལ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་མཆོག་གི་སྒྲུལ་པ་ལ་འདོད་པ་སྒྲར་བཞིན་ལ། དེས་ན་ཆོག་ལམ་ཚུན་ཆད་
 དུ་སྒྲིབའི་བཤེས་གཉེན་ལ། སྦྱོར་ལམ་ནས་འཕགས་པ་དང་། མཆོག་གི་སྒྲུལ་པ་འོ། །གཉིས་པ་གདམས་ངག་གི་རང་བཞིན་
 ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི། རེས་ཆོག་གོ། །དང་པོ་ལ་གཡུང་དྲུང་སེམས་དཔའི་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་ཐབས་
 རྟོན་པའི་ངག་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་ནས་བྱུང་བ་ནི་གདམས་པ་ཙམ་ལ། ཞེས་པར་བཟོ་བཅོས་བྱས་ཡོད་པས་དབྱེད་པར་འཛུལ།

༡༩༧ འབྲུམ་ལས་བཙལ་ཁྱད་བརྟེན་སོན་མ་བྱུང་།

༡༩༨ འབྲུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྒྱུ་མ་སོན།

༡༩༩ འབྲུམ་ལས་བཙལ་ཁྱད་བརྟེན་སོན་མ་བྱུང་།

༡༩༠ འབྲུམ་ཉིག་རྒྱལ་ཡོད་དམ་སྒྲུམ།

༡༩༡ འབྲུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྒྱུ་མ་སོན།

༡༩༢ འབྲུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྒྱུ་མ་སོན།

༡༩༣ ལྷང་འདི་གང་ནས་ཡིན་པོས་མ་ཟེར།

༡༩༤ འབྲུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྒྱུ་མ་སོན།

༡༩༥ འབྲུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྒྱུ་མ་སོན།

༡༩༦ སེམས་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ཞེས་པའི་ཕྱག་དཔེ་བརྟེན་སོན་མ་བྱུང་།

༡༩༧ སི་ཁྲོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཁ་གཟེར་མིག་ ལེའུ་ ༡༥ ཤོག ༥༡༡ གྲང་ ༧

༡༩༨ ཐོབ་གསར། བརྟེན། སེམས་ལུང་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་མ་རིག་ལུན་སེལ། ཤོག ༩ ན་༩

- ༡༤༩ ཐོབ་གསར། བརྟེན། སེམས་ལུང་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་མ་རིག་མུན་སེལ། ཤོག ༤ ན།
 ༡༥༠ ཐོབ་གསར། བརྟེན། སེམས་ལུང་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་མ་རིག་མུན་སེལ། ཤོག ༤ བ།
 ༡༥༡ སི་ཁྱོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྒྲེ། ཁ་གཟེར་མིག་ལེལ། ༡༡ ཤོག ༡༩༠ གྲང་ ༧
 ༡༥༢ སི་ཁྱོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྒྲེ། ཁ་གཟེར་མིག་ལེལ། ༡༥ ཤོག ༡༩༩ གྲང་ ༤
 ༡༥༣ མ་དབེར་གསུམ་པ་ནི་གཅིག་གིས་མཚོན་གཉིས་མཚོན་དུ་འགྱུར་ཞེན་མེད་དེ་ཞེས་བྱུང་ཡང་མཚོན་ཉིད་གཅིག་གིས་མཚོན་
 བྱ་གཉིས་ཡིན་དེས་པས་བཅོས་ཡོད་པས་དབྱུང་འཛལ།
 ༡༥༤ སི་ཁྱོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྒྲེ། ཁ་གཟེར་མིག་ལེལ། ༡༤ ཤོག ༡༩༩ གྲང་ ༡
 ༡༥༥ སི་ཁྱོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྒྲེ། ཁ་གཟེར་མིག་ལེལ། ༡༤ ཤོག ༡༩༡ གྲང་ ༤
 ༡༥༦ མ་དབེར་གསུམ་ལོ་ཞེས་བྱུང་ཡང་འགལ་ལོ་ཡིན་དེས་པས་བཅོས།
 ༡༥༧ སེམས་བརྟེན་པའི་མདོ་སྒྲག་དཔེ་ལག་རྒྱུ་མ་སོན།
 ༡༥༨ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་དོས་འཛིན་མ་བྱུང།
 ༡༥༩ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་དོས་འཛིན་མ་བྱུང།
 ༡༦༠ ཡེ་ཁྲི་མཐའ་སེལ་ནང་གི་རིན་ཆེན་གྲང་བར་བཅའ་ཀྱང་བརྟེན་སོན་མ་བྱུང།
 ༡༦༡ སི་ཁྱོན། ༢༡ བཀའ། མདོ་སྒྲེ། མདོ་སྒྲེ། ཤོག ༢༠༢ གྲང་ ༤
 ༡༦༢ སི་ཁྱོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྒྲེ། ཁ་གཟེར་མིག་ལེལ། ༡༩ ཤོག ༢༣༧ གྲང་ ༡
 ༡༦༣ སེམས་བརྟེན་པའི་མདོ་སྒྲག་དཔེ་ལག་རྒྱུ་མ་སོན།
 ༡༦༤ སི་ཁྱོན། ༢༡ བཀའ། མདོ་སྒྲེ། ཁ་གཟེར་མིག་ལེལ། ༡ ཤོག ༢༤ གྲང་ ༤
 ༡༦༥ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་དོས་མ་བྱུང།
 ༡༦༦ འབུམ་ཉིག་གི་བྱུག་དཔེ་ལག་རྒྱུ་མ་སོན།
 ༡༦༧ འབུམ་ཉིག་གི་བྱུག་དཔེ་ལག་རྒྱུ་མ་སོན།
 ༡༦༨ སི་ཁྱོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྒྲེ། ཁ་གཟེར་མིག་ལེལ། ༡༥ ཤོག ༡༡༠ གྲང་ ༣
 ༡༦༩ འབུམ་ཉིག་གི་བྱུག་དཔེ་ལག་རྒྱུ་མ་སོན།
 ༡༧༠ སི་ཁྱོན། ༡༩༡ བཀའ། འབུམ་སྒྲེ། ༡༡ གྲུ་འབུམ་དཀར་པོ། ལེལ། ༧ ཤོག ༢༤༠ གྲང་ ༤
 ༡༧༡ འབུམ་ཉིག་གི་བྱུག་དཔེ་ལག་རྒྱུ་མ་སོན།
 ༡༧༢ བདལ་འབུམ་ལས་བཅའ་ཀྱང་བརྟེན་སོན་མ་བྱུང།

- ༡༧༩ བདལ་འབྲུམ་ལས་བཅལ་ཀྱང་བརྟེན་སྟོན་མ་བྱུང་།
 ༡༨༠ འབྲུམ་ཏིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྩམ་སྟོན།
 ༡༨༡ འབྲུམ་ཏིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྩམ་སྟོན།
 ༡༨༢ འབྲུམ་ཏིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྩམ་སྟོན།
 ༡༨༣ འབྲུམ་ཏིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྩམ་སྟོན།
 ༡༨༤ འབྲུམ་ཏིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྩམ་སྟོན།
 ༡༨༥ འབྲུམ་ཏིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྩམ་སྟོན།
 ༡༨༦ འབྲུམ་ཏིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྩམ་སྟོན།
 ༡༨༧ འབྲུམ་ཏིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྩམ་སྟོན།
 ༡༨༨ འབྲུམ་ཏིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྩམ་སྟོན།
 ༡༨༩ འབྲུམ་ཏིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྩམ་སྟོན།
 ༡༩༠ འབྲུམ་ཏིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྩམ་སྟོན།
 ༡༩༡ སྤྱོད་ ༡༩༢ བཀའ་ ༡༩༣ འབྲུམ་ཕྱེ། ༡ བདལ་འབྲུམ། ལེའུ་ ༩ ཤོག ༡༩༤ བྱེད་ ༩
 ༡༩༥ བདལ་འབྲུམ་ལས་བཅལ་ཀྱང་བརྟེན་སྟོན་མ་བྱུང་།
 ༡༩༦ འབྲུམ་ཏིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྩམ་སྟོན།
 ༡༩༧ འབྲུམ་ཏིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྩམ་སྟོན།
 ༡༩༨ འབྲུམ་ཏིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྩམ་སྟོན།
 ༡༩༩ བདལ་འབྲུམ་ལས་བཅལ་ཀྱང་བརྟེན་སྟོན་མ་བྱུང་།
 ༢༠༠ བདལ་འབྲུམ་ལས་བཅལ་ཀྱང་བརྟེན་སྟོན་མ་བྱུང་།
 ༢༠༡ འབྲུམ་ཏིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྩམ་སྟོན།
 ༢༠༢ འབྲུམ་ཏིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྩམ་སྟོན།
 ༢༠༣ བདལ་འབྲུམ་ལས་བཅལ་ཀྱང་བརྟེན་སྟོན་མ་བྱུང་།
 ༢༠༤ བདལ་འབྲུམ་ལས་བཅལ་ཀྱང་བརྟེན་སྟོན་མ་བྱུང་།
 ༢༠༥ འབྲུམ་ཏིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྩམ་སྟོན།
 ༢༠༦ མ་དཔེར་དེ་འདིར་སྟོན་འགྲོ་ཡན་ལག་ཡིན་ཞེས་དང་། ཞེས་པ་བྱུང་ཡང་འདིར་དེ་འདིར་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་
 ཞེས་པར་བཅོས།
 ༢༠༧ སྤྱོད་ ༢༠༨ བཀའ་ ༢༠༩ མདོ་སྟེ། ༡༩ གཞུང་མིག་ ལེའུ་ ༡༩ ཤོག ༢༡༠ བྱེད་ ༩
 ༢༠༨ འབྲུམ་ལས་བཅལ་ཀྱང་བརྟེན་སྟོན་མ་བྱུང་།
 ༢༠༩ འབྲུམ་ཏིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྩམ་སྟོན།

- ༡༩༥ འབྲུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དབེ་ལག་རྩམ་སྟོན།
 ༡༩༥ སི་ཁྱོན། ༡༩༥ བཀའ། འབྲུམ་སྟེ། ཁ བདལ་འབྲུམ། ལེལྷ ༥ ཤོག ༡༥༥ བྲང་ ༥
 ༡༩༩ སི་ཁྱོན། ༡༩༥ བཀའ། འབྲུམ་སྟེ། ཁ བདལ་འབྲུམ། ལེལྷ ༥ ཤོག ༡༥༥ བྲང་ ༥
 ༢༠༠ སི་ཁྱོན། ༡༩༥ བཀའ། འབྲུམ་སྟེ། ཁ བདལ་འབྲུམ། ལེལྷ ༥ ཤོག ༡༥༥ བྲང་ ༥
 ༢༠༡ སི་ཁྱོན། ༡༠༥ བཀའ། འབྲུམ་སྟེ། ཀ བདལ་འབྲུམ། ལེལྷ ༥ ཤོག ༥༥༥ བྲང་ ༥
 ༢༠༢ སི་ཁྱོན། ༡༠༥ བཀའ། འབྲུམ་སྟེ། ཀ བདལ་འབྲུམ། ལེལྷ ༡ ཤོག ༤༩ བྲང་ ༡
 ༢༠༣ སི་ཁྱོན། ༡༠༥ བཀའ། འབྲུམ་སྟེ། ཀ བདལ་འབྲུམ། ལེལྷ ༡ ཤོག ༥༩ བྲང་ ༤
 ༢༠༤ སི་ཁྱོན། ༡༠༥ བཀའ། འབྲུམ་སྟེ། ཀ བདལ་འབྲུམ། ལེལྷ ༥ ཤོག ༡༥༠ བྲང་ ༡
 ༢༠༥ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་ངོས་མ་ཟེན།
 ༢༠༦ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་ངོས་མ་ཟེན།
 ༢༠༧ སི་ཁྱོན། ༢༡ བཀའ། མདོ་སྔགས་གཟུང་མེག ལེལྷ ༩ ཤོག ༢༢༥ བྲང་ ༤
 ༢༠༨ མ་དབེར་དབེ་མོད་ཅེས་བྱུང་ཡང་ཅེ་མོ་ཞེས་པར་བཅོས།
 ༢༠༩ བདལ་འབྲུམ་ལས་བཅལ་གྱང་རྟེན་སྟོན་མ་བྱུང་།
 ༢༡༠ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་ངོས་མ་ཟེན།
 ༢༡༡ འབྲུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དབེ་ལག་རྩམ་སྟོན།
 ༢༡༢ སི་ཁྱོན། ༢༩ བཀའ། མདོ་སྔགས་གཟུང་མེག ལེལྷ ༡༥ ཤོག ༥༢༢ བྲང་ ༡
 ༢༡༣ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་ངོས་མ་ཟེན།
 ༢༡༤ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་ངོས་མ་ཟེན།
 ༢༡༥ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་ངོས་མ་ཟེན།
 ༢༡༦ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་ངོས་མ་ཟེན།
 ༢༡༧ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་ངོས་མ་ཟེན།
 ༢༡༨ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་ངོས་མ་ཟེན།
 ༢༡༩ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་ངོས་མ་ཟེན།
 ༢༢༠ བདལ་འབྲུམ་ལས་བཅལ་གྱང་མ་རྟེན།
 ༢༢༡ བདལ་འབྲུམ་ལས་བཅལ་གྱང་མ་རྟེན།

༡༧༥ མ་དཔེར་དབྱེ་བ་དངོས་དང་ཟེར་བ་ནས་ཅི་མོ་སྒྲུབ་བ་མཆོད་ཞེས་པའི་བར་མེད་ཀྱང་འདྲིར་རྗེའི་ས་ལམ་དང་བསྐྱེད་ནས་

༢༤ སི་ཁྱོན། ༡༢༢ བཀའ། མེས་མ་མེ། ༤ བཀའ་བ། འོག ༡༢༤ བྲང་ ༢

༡༡༡ འབྲུམ་ཏིག་གི་བྱུག་དང་ལག་རྩ་མ་སོན།

- ༡༥༩ སི་ཁྱོན། ༡༧༩ བཀའ། སེམས་སྡེ། ༩ གཤམ་པ། ཤོག ༡༧༩ བྲང་ ༧
 ༡༥༩ སི་ཁྱོན། ༡༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ༡༧ གཟེར་མིག ལེའུ ༡༧ ཤོག ༧༧༡ བྲང་ ༧
 ༡༥༩ སི་ཁྱོན། ༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། སྤྱིང་པའི་མཛོད་ལུགས། ཤོག ༡༥༧ བྲང་ ༧
 ༡༥༩ འབུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྒྱུ་མ་སོན།
 ༡༥༧ མ་དབེར་ཡོད་ལ་མེད་དེ་ཞེས་བྱུང་ཡང་འདིར་ཁྱུ་བསྐྱིག་སྐྱབས་མེད་དེ་ཞེས་པར་བཅོས་ཡོད་པས་དབྱུང་འཆའ།
 ༡༥༥ མ་དབེར་མཐོང་ཚུལ་ནི་ཞེས་པ་ནས་ཚུལ་དུ་ཞེས་པའི་བར་ཆད་སྒྲོན་འདུག་པས་རྗེའི་ས་ལམ་ནས་བྱུངས་ཏེ་བཀོད་པ་ཡིན།
 ༡༥༧ སི་ཁྱོན། ༧༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། མདོ་སྡེ། ཤོག ༡༥༧ བྲང་ ༥
 ༡༧༠ མ་དབེར་ས་བཅད་ལྟར་མཐོང་ལམ་ལ་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཀྱང་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཆད་འདུག་པས་རྗེའི་ས་ལམ་
 ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན།
 ༡༧༡ སི་ཁྱོན། ༡༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ༡༧ གཟེར་མིག ལེའུ ༡༧ ཤོག ༧༧༥ བྲང་ ༧
 ༡༧༩ སི་ཁྱོན། ༡༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ༡༧ གཟེར་མིག ལེའུ ༡༧ ཤོག ༥༩༩ བྲང་ ༧
 ༡༧༩ སི་ཁྱོན། ༡༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ༡༧ གཟེར་མིག ལེའུ ༡༧ ཤོག ༥༩༩ བྲང་ ༥
 ༡༧༧ སི་ཁྱོན། ༡༧༩ བཀའ། སེམས་སྡེ། ༩ གཤམ་པ། ཤོག ༡༧༩ བྲང་ ༡
 ༡༧༥ སི་ཁྱོན། ༡༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ༡༧ གཟེར་མིག ལེའུ ༡༧ ཤོག ༥༩༩ བྲང་ ༥ ལུང་འདི་གཤམ་པ་ལས་བྱུངས་ཀྱང་
 གཤམ་པའི་ནང་དུ་ལུང་འདི་རྟེན་སོན་མ་བྱུང་བས་མདོ་ནས་ལུང་འདི་དང་འབྲེལ་བཞིག་འདུག་པས་བཀོད་པ་ཡིན།
 ༡༧༧ སི་ཁྱོན། ༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། སྤྱིང་པའི་མཛོད་ལུགས། ཤོག ༡༡༧ བྲང་ ༧
 ༡༧༧ འབུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྒྱུ་མ་སོན།
 ༡༧༥ སི་ཁྱོན། ༡༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ༡༧ གཟེར་མིག ལེའུ ༡༧ ཤོག ༥༩༩ བྲང་ ༩
 ༡༧༧ སི་ཁྱོན། ༡༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ༡༧ གཟེར་མིག ལེའུ ༡༧ ཤོག ༥༧༡ བྲང་ ༧
 ༣༠༠ སི་ཁྱོན། ༡༧༩ བཀའ། སེམས་སྡེ། ༩ གཤམ་པ། ཤོག ༡༥༠ བྲང་ ༧
 ༣༠༡ འབུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྒྱུ་མ་སོན།
 ༣༠༢ འབུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྒྱུ་མ་སོན།
 ༣༠༩ སི་ཁྱོན། ༡༧༩ བཀའ། སེམས་སྡེ། ༩ གཤམ་པ། ཤོག ༡༧༩ བྲང་ ༩
 ༣༠༧ སི་ཁྱོན། ༡༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། ༡༥ གཟེར་མིག ལེའུ ༡༥ ཤོག ༩༧༧ བྲང་ ༧
 ༣༠༥ སི་ཁྱོན། ༡༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ༡༧ གཟེར་མིག ལེའུ ༡༧ ཤོག ༧༧༩ བྲང་ ༩

306 སྤྱི་ཁྱོན། 179 བཀའ། སེམས་སྡེ། 3 གང་པ། ཤོག 179 བྲེང་ 3
 307 ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་ངོས་མ་ཟེན།
 308 ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་ངོས་མ་ཟེན།
 309 འབྲུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྩ་མ་སོན།
 310 སྤྱི་ཁྱོན། 18 བཀའ། མདོ་སྡེ། 18 གཟེང་མིག་ལེའུ་ 18 ཤོག 189 བྲེང་ 3
 311 སྤྱི་ཁྱོན། 18 བཀའ། མདོ་སྡེ། 18 གཟེང་མིག་ལེའུ་ 18 ཤོག 190 བྲེང་ 4
 312 སྤྱི་ཁྱོན། 18 བཀའ། མདོ་སྡེ། 18 གཟེང་མིག་ལེའུ་ 18 ཤོག 191 བྲེང་ 3
 313 འབྲུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྩ་མ་སོན།
 314 འབྲུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྩ་མ་སོན།
 315 འབྲུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྩ་མ་སོན།
 316 འབྲུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྩ་མ་སོན།
 317 འབྲུམ་ལས་བཅའ་ཀྱང་རྟེན་སོན་མ་བྱུང་།
 318 སྤྱི་ཁྱོན། 18 བཀའ། མདོ་སྡེ། 18 གཟེང་མིག་ལེའུ་ 18 ཤོག 192 བྲེང་ 3
 319 སྤྱི་ཁྱོན། 18 བཀའ། མདོ་སྡེ། 18 གཟེང་མིག་ལེའུ་ 18 ཤོག 193 བྲེང་ 3
 320 སྤྱི་ཁྱོན། 18 བཀའ། འབྲུམ་སྡེ། 18 འབྲུམ། ལེའུ་ 18 ཤོག 194 བྲེང་ 4
 321 ཁམས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་བཅའ་ཀྱང་རྟེན་སོན་མ་བྱུང་།
 322 ལུང་འདི་སྒོ་བ་དཔོན་ཉི་ལྔ་པ་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས་ཡོད་པ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་ཀྱང་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྩ་མ་སོན།
 323 སྤྱི་ཁྱོན། 18 བཀའ། འབྲུམ་སྡེ། 18 འབྲུམ། ལེའུ་ 18 ཤོག 195 བྲེང་ 4
 324 འབྲུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་རྩ་མ་སོན།
 325 ཐོབ་གསལ། དཀྱིལ། མདོ་སྡེ། མདོ་རྟོགས་རྒྱུ། ཤོག 196 བཟ
 326 སྤྱི་ཁྱོན། 18 བཀའ། མདོ་སྡེ། 18 གཟེང་མིག་ལེའུ་ 18 ཤོག 197 བྲེང་ 3
 327 མདོ་ཡི་ལུང་ཡིན་མདོ་ལས་བཅའ་ཀྱང་རྟེན་སོན་མ་བྱུང་།
 328 སྤྱི་ཁྱོན། 18 བཀའ། མདོ་སྡེ། 18 གཟེང་མིག་ལེའུ་ 18 ཤོག 198 བྲེང་ 3
 329 སྤྱི་ཁྱོན། 18 བཀའ། མདོ་སྡེ། 18 གཟེང་མིག་ལེའུ་ 18 ཤོག 199 བྲེང་ 3
 330 སྤྱི་ཁྱོན། 18 བཀའ། མདོ་སྡེ། 18 གཟེང་མིག་ལེའུ་ 18 ཤོག 200 བྲེང་ 4

- ༣༣༡ སི་ཁྲོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྔ། ཁ་གཞེར་མིག་ལེའུ་ ༡༩ ཤོག་ ༤༤༥ བྲང་ ༡
 ༣༣༢ སི་ཁྲོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྔ། ཁ་གཞེར་མིག་ལེའུ་ ༡༩ ཤོག་ ༤༤༥ བྲང་ ༢
 ༣༣༣ སི་ཁྲོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྔ། ཁ་གཞེར་མིག་ལེའུ་ ༡༩ ཤོག་ ༤༤༥ བྲང་ ༤
 ༣༣༤ སི་ཁྲོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྔ། ཁ་གཞེར་མིག་ལེའུ་ ༡༩ ཤོག་ ༤༤༥ བྲང་ ༧
 ༣༣༥ སི་ཁྲོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྔ། ཁ་གཞེར་མིག་ལེའུ་ ༡༩ ཤོག་ ༤༤༥ བྲང་ ༩
 ༣༣༦ སི་ཁྲོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྔ། ཁ་གཞེར་མིག་ལེའུ་ ༡༩ ཤོག་ ༤༤༥ བྲང་ ༡
 ༣༣༧ སི་ཁྲོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྔ། ཁ་གཞེར་མིག་ལེའུ་ ༡༩ ཤོག་ ༤༤༥ བྲང་ ༧
 ༣༣༨ སི་ཁྲོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྔ། ཁ་གཞེར་མིག་ལེའུ་ ༡༩ ཤོག་ ༤༤༥ བྲང་ ༧
 ༣༣༩ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་བཅའ་ཀྱང་རྟེན་སོན་མ་བྱུང་།
 ༣༤༠ བདལ་འབྲུམ་ལས་བཅའ་ཀྱང་རྟེན་སོན་མ་བྱུང་།
 ༣༤༡ འབྲུམ་ཏིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།
 ༣༤༢ འབྲུམ་ཏིག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།
 ༣༤༣ བདལ་འབྲུམ་ལས་བཅའ་ཀྱང་མ་རྟེན།
 ༣༤༤ སི་ཁྲོན། ༤༡ བཀའ། མདོ་སྔ། མདོ་སྔ། ཤོག་ ༥༥ བྲང་ ༩
 ༣༤༥ གཡུང་རྒྱུད་ས་འཕར་གྱི་ཕྱག་དཔེ་ལག་སོན་མ་བྱུང་།
 ༣༤༦ སི་ཁྲོན། ༩ བཀའ། མདོ་སྔ། སྤྱིང་པའི་མཛོད་ཕྱག་སྤྱིང་ཤོག་ ༡༩༩ བྲང་ ༤
 ༣༤༧ སི་ཁྲོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྔ། ཁ་གཞེར་མིག་ལེའུ་ ༡༩ ཤོག་ ༥༥༡ བྲང་ ༧
 ༣༤༨ སི་ཁྲོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྔ། ཁ་གཞེར་མིག་ལེའུ་ ༡ ཤོག་ ༧ བྲང་ ༤
 ༣༤༩ སི་ཁྲོན། ༩ བཀའ། མདོ་སྔ། སྤྱིང་པའི་མཛོད་ཕྱག་སྤྱིང་ཤོག་ ༩༧ བྲང་ ༤
 ༣༥༠ སི་ཁྲོན། ༩ བཀའ། མདོ་སྔ། སྤྱིང་པའི་མཛོད་ཕྱག་སྤྱིང་ཤོག་ ༩ བྲང་ ༩
 ༣༥༡ མ་དཔེར་ཉ་ཆེན་སྤྱོད་མངས་སམ་ཞེས་བྱུང་ཡང་འདིར་ཉ་ཆེན་ཡོད་མོའམ་ཞེས་པར་བཅོས།
 ༣༥༢ སི་ཁྲོན། ༡༧༩ བཀའ། སེམས་སྔ། ༩ གཤམ་པ། ཤོག་ ༡༥༠ བྲང་ ༤
 ༣༥༣ མ་དཔེར་མཐོང་ཐོབ་པ་མན་ཆད་ཞེས་བྱུང་ཡང་མཐོང་ཐོབ་ཡན་ཆད་ཞེས་པར་བཅོས།
 ༣༥༤ སི་ཁྲོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྔ། ཁ་གཞེར་མིག་ལེའུ་ ༡༩ ཤོག་ ༥༥༥ བྲང་ ༤
 ༣༥༥ སི་ཁྲོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྔ། ཁ་གཞེར་མིག་ལེའུ་ ༡༩ ཤོག་ ༤༤༥ བྲང་ ༧
 ༣༥༦ སི་ཁྲོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྔ། ཁ་གཞེར་མིག་ལེའུ་ ༡༩ ཤོག་ ༤༤༥ བྲང་ ༩

༣༥༤ འབྲུམ་ཏིག་གི་བྱུག་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༣༥༥ སི་ཁྲོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྤེ། ལ་གཟེར་མིག་ལེའུ་ ༡༤ འོག་ ༤༤༤ ཟེང་ ༣

༣༥༦ སི་ཁྲོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྤེ། ལ་གཟེར་མིག་ལེའུ་ ༡༤ འོག་ ༤༤༤ ཟེང་ ༤

༣༥༧ སི་ཁྲོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྤེ། ལ་གཟེར་མིག་ལེའུ་ ༡༤ འོག་ ༥༣༩ ཟེང་ ༥ མ་དཔེར་བདལ་ཐག་ཅེས་བྱུང་ཡང་
གདར་ཐག་ཅེས་པར་བཅོས།

༣༥༨ སི་ཁྲོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྤེ། ལ་གཟེར་མིག་ལེའུ་ ༡༤ འོག་ ༥༣༩ ཟེང་ ༤

༣༥༩ སི་ཁྲོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྤེ། ལ་གཟེར་མིག་ལེའུ་ ༡༤ འོག་ ༥༣༩ ཟེང་ ༥

༣༦༠ སི་ཁྲོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྤེ། ལ་གཟེར་མིག་ལེའུ་ ༡༤ འོག་ ༥༣༩ ཟེང་ ༣

༣༦༡ སི་ཁྲོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྤེ། ལ་གཟེར་མིག་ལེའུ་ ༡༤ འོག་ ༤༤༤ ཟེང་ ༣

༣༦༢ སི་ཁྲོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྤེ། ལ་གཟེར་མིག་ལེའུ་ ༡༤ འོག་ ༤༤༤ ཟེང་ ༤

༣༦༣ མདོ་ལས་བཅའ་ཀྱང་རྟེན་སོན་མ་བྱུང་།

༣༦༤ མདོ་ལས་བཅའ་ཀྱང་རྟེན་སོན་མ་བྱུང་།

༣༦༥ སི་ཁྲོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྤེ། ལ་གཟེར་མིག་ལེའུ་ ༥ འོག་ ༥༣༩ ཟེང་ ༣

༣༦༦ འབྲུམ་ཏིག་གི་བྱུག་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༣༦༧ སི་ཁྲོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྤེ། ལ་གཟེར་མིག་ལེའུ་ ༥ འོག་ ༥༣༩ ཟེང་ ༥

༣༦༨ སི་ཁྲོན། ༡༩༡ བཀའ། མེས་སྤེ། ༩ གཤམ་པ། འོག་ ༡༩༧ ཟེང་ ༣

༣༦༩ འབྲུམ་ཏིག་གི་བྱུག་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༣༧༠ སི་ཁྲོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྤེ། ལ་གཟེར་མིག་ལེའུ་ ༡༤ འོག་ ༥༤༠ ཟེང་ ༡ མི་མཐུན་པའི་གཉེན་པོ་རྟོན་རྒྱུ་
གཉིས་སྤངས་ཏེ། མ་རྟོགས་བྱུང་ཆོར་མཚན་མའི་རྩེ་ནས་འབྲིང་རྟོན་བཞིན་དུ་གཏུལ་བ། ཐུགས་རྩེ་མ་རྟོར་ལུང་གིས་
བཏུལ་ནས་ཤིན་ཏུ་གཡུང་། བྱུང་ཆོར་མཚན་མའི་རྩེ་ནས་བགག་བསམ་དྲན། ཐོབ་གསལ། འོག་གངས་ ༡༩༡ ནུ
བར་མི་མཐུན་པའི་གཉེན་པོ་རྟོན་རྒྱུ་གཉིས་སྤངས་ཏེ། མ་རྟོགས་བྱུང་ཆོར་སྤོ་ཡིས་མཚན་མ་རྩེ་མའི་འབྲིང་ནས། རྟོན་
བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་འདུལ་དཀའ་བ། ཐུགས་རྩེ་མ་རྟོར་ལུང་གིས་བཏུལ་ན་ཤིན་ཏུ་གཡུང་། བྱུང་ཆོར་མཚན་མའི་རྩེ་ནས་བག་
ཆགས་བསམ་པས་དྲན། གྲུང་གི་འོ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་འོག་གངས་ ༡༤༠ ཟེང་ ༡༥ མི་མཐུན་པའི་གཉེན་པོ་རྟོན་རྒྱུ་གཉིས་
སྤངས་ཏེ། མ་རྟོགས་བྱུང་ཆོར་སྤོ་ཡིས་མཚན་མའི་རྩེ་མའི་འབྲིང་ནས། རྟོན་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་གཏུལ་དཀའ་བ། ཐུགས་རྩེ་
མ་རྟོར་ལུང་གིས་བཏུལ་ནས་ཤིན་ཏུ་གཡུང་། བྱུང་ཆོར་མཚན་མའི་རྩེ་ནས་བག་ཆགས་བསམ་པས་དྲན།

- ༣༡༣ མ་དབེར་བསམ་པ་ཡོན་ཏེ་ལྷ་བྱ་བྱུང་ཡང་འདིར་བསམ་པ་ངན་པའི་ཞེས་པར་བཅོས།
 ༣༡༤ འབུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དབེ་ལག་རྒྱུ་མོན།
 ༣༡༥ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་ངོས་མ་ཟེན།
 ༣༡༦ སི་ཁྲོན། ༡༧ བཀའ། མདོ་སྒྲེ། ཁ་གཟེར་མིག་ལེལ་ ༡༤ ཤོག་ ༤༠༩ གྲང་ ༤
 ༣༡༧ འབུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དབེ་ལག་རྒྱུ་མོན།
 ༣༡༨ སི་ཁྲོན། ༡༠༩ བཀའ། འབུམ་སྒྲེ། ༧ ཁམས་རྩ་རྒྱུ་ལེལ་ ༡ ཤོག་ ༩ གྲང་ ༤
 ༣༡༩ སི་ཁྲོན། ༡༧ བཀའ། མདོ་སྒྲེ། ཁ་གཟེར་མིག་ལེལ་ ༡༨ ཤོག་ ༤༩༩ གྲང་ ༩
 ༣༢༠ སི་ཁྲོན། ༡༧ བཀའ། མདོ་སྒྲེ། ཁ་གཟེར་མིག་ལེལ་ ༡༩ ཤོག་ ༥༩༩ གྲང་ ༡
 ༣༢༡ ཐིག་ལེ་ཞེས་པའི་ཕྱག་དབེ་གང་ཡིན་ངོས་འཛིན་མ་བྱུང་།
 ༣༢༢ སི་ཁྲོན། ༡༢༩ བཀའ། སེམས་སྒྲེ། ༣ སེམས་སྒྲེ། ཤོག་ ༣༥༩ གྲང་ ༡
 ༣༢༣ སི་ཁྲོན། ༡༤ བཀའ། མདོ་སྒྲེ། རྒྱུ་རྒྱུ་དག་ལེལ་ ༡༡ ཤོག་ ༡༢༩ གྲང་ ༩
 ༣༢༤ སི་ཁྲོན། ༡༤ བཀའ། འབུམ་སྒྲེ། ཁ་རྩ་འབུམ་ལེལ་ ༣༧ ཤོག་ ༡༤ གྲང་ ༤
 ༣༢༥ སི་ཁྲོན། ༡༠༩ བཀའ། འབུམ་སྒྲེ། ༧ ཁམས་རྩ་རྒྱུ་ལེལ་ ༡ ཤོག་ ༩ གྲང་ ༤
 ༣༢༦ སི་ཁྲོན། ༢༡ བཀའ། མདོ་སྒྲེ། མདོ་སྒྲེ། ཤོག་ ༣༤ གྲང་ ༩
 ༣༢༧ འབུམ་ཉིག་གི་ཕྱག་དབེ་ལག་རྒྱུ་མོན།
 ༣༢༨ སི་ཁྲོན། ༡༧ བཀའ། མདོ་སྒྲེ། ཁ་གཟེར་མིག་ལེལ་ ༡༩ ཤོག་ ༥༩༩ གྲང་ ༡
 ༣༢༩ འབུམ་ལས་བཅའ་ཀྱང་རྟེན་སོན་མ་བྱུང་།
 ༣༣༠ སི་ཁྲོན། ༡༤ བཀའ། འབུམ་སྒྲེ། ཁ་རྩ་འབུམ་ལེལ་ ༣༧ ཤོག་ ༡༤ གྲང་ ༤
 ༣༣༡ སི་ཁྲོན། ༡༤ བཀའ། མདོ་སྒྲེ། རྒྱུ་རྒྱུ་དག་ལེལ་ ༡༡ ཤོག་ ༡༢༩ གྲང་ ༩
 ༣༣༢ སི་ཁྲོན། ༡༢༩ བཀའ། སེམས་སྒྲེ། ༤ གཤམ་ཤོག་ ༣༠༡ གྲང་ ༩
 ༣༣༣ ཀྱན་བཟང་བདེ་བའི་ལུང་ལས་བཅའ་ཀྱང་རྟེན་སོན་མ་བྱུང་།
 ༣༣༤ སི་ཁྲོན། ༡༠༥ བཀའ། འབུམ་སྒྲེ། ༧ བདལ་འབུམ་ལེལ་ ༡ ཤོག་ ༤༧ གྲང་ ༡
 ༣༣༥ སི་ཁྲོན། ༡༧ བཀའ། མདོ་སྒྲེ། ཁ་གཟེར་མིག་ལེལ་ ༡༨ ཤོག་ ༤༩༩ གྲང་ ༩
 ༣༣༦ སི་ཁྲོན། ༡༢༩ བཀའ། སེམས་སྒྲེ། ༧ གཤམ་ཤོག་ ༣ གྲང་ ༡
 ༣༣༧ མདོ་ཡི་ལུང་འདི་བཅའ་ཀྱང་བརྟེན་སོན་མ་བྱུང་།

- ༤༩༥ མ་དཔེར་གཉེན་པོ་ཡོད་ན་མས་མེད་ཀྱང་ཆད་ཅེས་བྱང་ཡང་འདིར་གཉེར་པོ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པར་བཅོས།
- ༤༩༧ སྤྱོད་ཀྱི་ ༤༡ བཀའ་མདོ་སྤྱི་མདོ་སྤྱི་ཤོག་ ༡༤༤ གྲངས་ ༤
- ༤༩༩ སྤྱོད་ཀྱི་ ༤༩ བཀའ་མདོ་སྤྱི་མདོ་སྤྱི་ཤོག་ ༡༤ ཤོག་ ༤༩༡ གྲངས་ ༤
- ༥༠༡ སྤྱོད་ཀྱི་ ༤༩ བཀའ་མདོ་སྤྱི་མདོ་སྤྱི་ཤོག་ ༡༤ ཤོག་ ༤༩༣ གྲངས་ ༧
- ༥༠༣ འབྲུམ་གྱི་ལུང་ཡིན་ན་མ་སྤྲུམ་འབྲུམ་ལས་བཅོལ་ཀྱང་རྟོག་སོན་མ་བྱུང་།
- ༥༠༥ སྤྱོད་ཀྱི་ ༥ བཀའ་མདོ་སྤྱི་མདོ་སྤྱི་ཤོག་ ༡༥༡ གྲངས་ ༧
- ༥༠༧ སྤྱོད་ཀྱི་ ༡༧༣ བཀའ་མདོ་སྤྱི་མདོ་སྤྱི་ཤོག་ ༣༤ གྲངས་ ༡
- ༥༠༩ སྤྱོད་ཀྱི་ ༤༩ བཀའ་མདོ་སྤྱི་མདོ་སྤྱི་ཤོག་ ༡༤ ཤོག་ ༤༩༤ གྲངས་ ༤
- ༥༡༡ སྤྱོད་ཀྱི་ ༤༩ བཀའ་མདོ་སྤྱི་མདོ་སྤྱི་ཤོག་ ༡༤ ཤོག་ ༤༩༧ གྲངས་ ༡
- ༥༡༣ སྤྱོད་ཀྱི་ ༡༧༣ བཀའ་མདོ་སྤྱི་མདོ་སྤྱི་ཤོག་ ༣༤ གྲངས་ ༡
- ༥༡༥ སྤྱོད་ཀྱི་ ༤༩ བཀའ་མདོ་སྤྱི་མདོ་སྤྱི་ཤོག་ ༡༤ ཤོག་ ༡༧༣ གྲངས་ ༤
- ༥༡༧ སྤྱོད་ཀྱི་ ༡༧༣ བཀའ་མདོ་སྤྱི་མདོ་སྤྱི་ཤོག་ ༣༤ གྲངས་ ༡
- ༥༡༩ སྤྱོད་ཀྱི་ ༤༩ བཀའ་མདོ་སྤྱི་མདོ་སྤྱི་ཤོག་ ༡༤ ཤོག་ ༡༧༣ གྲངས་ ༤
- ༥༢༡ སྤྱོད་ཀྱི་ ༡༧༣ བཀའ་མདོ་སྤྱི་མདོ་སྤྱི་ཤོག་ ༣༤ གྲངས་ ༡
- ༥༢༣ སྤྱོད་ཀྱི་ ༡༠༣ བཀའ་མདོ་སྤྱི་མདོ་སྤྱི་ཤོག་ ༡༤ ཤོག་ ༤ གྲངས་ ༤
- ༥༢༥ མ་དཔེར་ལྷ་སའི་འག་ཞིག་ལས་གསུངས་སོ་ཞེས་བྱང་ཡང་ལྷ་སའི་ལུང་འག་ཞིག་ཡིན་སྤྲུམ་པས་བཅོས་ཡོད་པས་དཔྱད་འཇུག་པ།
- ༥༢༧ སྤྱོད་ཀྱི་ ༤༩ བཀའ་མདོ་སྤྱི་མདོ་སྤྱི་ཤོག་ ༡༤ ཤོག་ ༡༧༣ གྲངས་ ༡
- ༥༢༩ མདོ་ལུང་ཡིན་སྤྲུམ་ཡང་མདོ་ནས་རྟོག་སོན་མ་བྱུང་།
- ༥༣༡ སྤྱོད་ཀྱི་ ༤༩ བཀའ་མདོ་སྤྱི་མདོ་སྤྱི་ཤོག་ ༡༤ ཤོག་ ༤༠༧ གྲངས་ ༧
- ༥༣༣ ཐོབ་གསལ་བཀའ་མདོ་སྤྱི་མདོ་སྤྱི་ཤོག་ ༡༤ ཤོག་ ༤༠༧ གྲངས་ ༣
- ༥༣༥ སྤྱོད་ཀྱི་ ༤༩ བཀའ་མདོ་སྤྱི་མདོ་སྤྱི་ཤོག་ ༡༤ ཤོག་ ༤༩༣ གྲངས་ ༣
- ༥༣༧ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་པོས་མ་ཟེན།
- ༥༣༩ གཞུང་གང་གི་ལུང་ཡིན་པོས་མ་ཟེན།
- ༥༤༡ སྤྱོད་ཀྱི་ ༤༩ བཀའ་མདོ་སྤྱི་མདོ་སྤྱི་ཤོག་ ༡༤ ཤོག་ ༤༡༣ གྲངས་ ༣
- ༥༤༣ སྤྱོད་ཀྱི་ ༥ བཀའ་མདོ་སྤྱི་མདོ་སྤྱི་ཤོག་ ༤༠༣ གྲངས་ ༤
- ༥༤༥ ལྷན་ཁྲིམས་པའི་མཆན་པོ་བཞུགས་པའི་ཤོག་ ༤༩ གྲངས་ ༤

- ༤༩༩ སི་ཁྲོན། ༡༧༩ བཀའ། སེམས་སྒྲེ། ༩ གཤམ་པ། ཤོག ༡༩༩ བྲང་ ༧
 ༤༩༩ སི་ཁྲོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྒྲེ། ༡༩ གཞེར་མིག ལེལ། ༡༧ ཤོག ༡༩༩ བྲང་ ༥
 ༤༩༩ མ་དབེར་གསུམ་བྱུང་ཡང་བཞུགས་པར་བཅོས།
 ༤༩༩ སི་ཁྲོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྒྲེ། ༡༩ གཞེར་མིག ལེལ། ༡༡ ཤོག ༡༠༩ བྲང་ ༥
 ༤༩༩ སི་ཁྲོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྒྲེ། ༡༩ གཞེར་མིག ལེལ། ༡༡ ཤོག ༡༠༩ བྲང་ ༥
 ༤༩༩ སི་ཁྲོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྒྲེ། ༡༩ གཞེར་མིག ལེལ། ༡ ཤོག ༡༠ བྲང་ ༩

ཀུན་འདུས་རིན་ཆེན་ཅུང་གི་མཆན།

- ༡ མ་དབེར་སྒྲོན་པ་ཀུན་བཟང་པོས་ཞེས་བྱུང་ཡང་། ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འདྲེ་མཛོད་ཀྱི་དེབ་བྲང་དང་པོ་ལྟར་བཅོས།
 ༢ རྣམ་རྟོག་དྲུང་སེམས་མཛད་ཅིང་། ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འདྲེ་མཛོད་ཀྱི་དེབ་བྲང་དང་པོ།
 ༣ རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་བྲངས་འཁོར་རྣམས་ལ། ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འདྲེ་མཛོད་ཀྱི་དེབ་བྲང་དང་པོ།
 ༤ འདི་རྣམས་སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་ཐབ། ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འདྲེ་མཛོད་ཀྱི་དེབ་བྲང་དང་པོ།
 ༥ རྩེ་དང་སྒྲོན་པོ་འབང་མི་འདྲ། ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འདྲེ་མཛོད་ཀྱི་དེབ་བྲང་དང་པོ།
 ༦ མཛོད་དང་ཡང་མཛོད་ཡང་དབེན་འདྲ། ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འདྲེ་མཛོད་ཀྱི་དེབ་བྲང་དང་པོ།
 ༧ དེས་ན་ཀུན་ལ་གཅེས་པར་བཟུང་། ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འདྲེ་མཛོད་ཀྱི་དེབ་བྲང་དང་པོ།
 ༨ གསང་སྔགས་ལུགས་ཀྱི་གཞི་མ་ནི། ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འདྲེ་མཛོད་ཀྱི་དེབ་བྲང་དང་པོ།
 ༩ འཇུག་དང་བསྐྱར་བ་རྣམས་གངས་དང་། ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འདྲེ་མཛོད་ཀྱི་དེབ་བྲང་དང་པོ།
 ༡༠ ཡེ་གཤེན་རྩུབ་ཀྱི་ཆེན་པོ། ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འདྲེ་མཛོད་ཀྱི་དེབ་བྲང་དང་པོ།
 ༡༡ རོན་ཀུན་འཕྲིན་ལས་བསྐྱུ་བ་ལ། ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འདྲེ་མཛོད་ཀྱི་དེབ་བྲང་དང་པོ།
 ༡༢ སྔག་བསྐྱུ་ལ་བསྐྱུ་བ་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འདྲེ་མཛོད་ཀྱི་དེབ་བྲང་དང་པོ།
 ༡༣ རོན་ཀུན་འཕྲིན་ལས་ཉིད་ལ་བསྐྱུ། ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འདྲེ་མཛོད་ཀྱི་དེབ་བྲང་དང་པོ།
 ༡༤ མཉན་བསྐྱོམ་གནས་བསམ་ལྟ་བ་དང་། ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འདྲེ་མཛོད་ཀྱི་དེབ་བྲང་དང་པོ།
 ༡༥ ཅིས་ཀྱང་བསྐྱར་དུ་མེད་པར་བྱ། ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འདྲེ་མཛོད་ཀྱི་དེབ་བྲང་དང་པོ།
 ༡༦ དབང་དང་དམ་ཆོག་གཙོ་བོ་ལྟེན། ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འདྲེ་མཛོད་ཀྱི་དེབ་བྲང་དང་པོ།

- ༡༧ མ་དཔེར་སྤྱོད་ཅེས་བྱུང་ཡང་། །ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འཛིན་གྱི་དེབ་ཐེང་དང་པོ་ལྟར་བཅོས།
- ༡༨ རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། །ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འཛིན་གྱི་དེབ་ཐེང་དང་པོ།
- ༡༩ ལུང་འདི་ལུང་གི་བརྒྱུད་པ་སྟེ། །ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འཛིན་གྱི་དེབ་ཐེང་དང་པོ།
- ༢༠ གདམ་ངག་ཐུགས་ལ་གདམ་པ་སྟེ། །ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འཛིན་གྱི་དེབ་ཐེང་དང་པོ།
- ༢༡ དཔེ་ནི་འདི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡིན། །ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འཛིན་གྱི་དེབ་ཐེང་དང་པོ།
- ༢༢ རང་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་གསུམ། །ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འཛིན་གྱི་དེབ་ཐེང་དང་པོ།
- ༢༣ རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་ཡང་གསུམ། །ཕྱི་རྫོགས་ནང་རྫོགས་གསང་རྫོགས་གསུམ། །ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འཛིན་གྱི་དེབ་ཐེང་དང་པོ།
- ༢༤ སྒོ་བ་སྤང་མ་ནམས་སུ་རྫོགས། །ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འཛིན་གྱི་དེབ་ཐེང་དང་པོ།
- ༢༥ གཙོ་བོ་དམིགས་མེད་ངང་དུ་རྫོགས། །ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འཛིན་གྱི་དེབ་ཐེང་དང་པོ།
- ༢༦ རང་རྟགས་ཡེ་ཤེས་ངོས་བཟུང་མེད། །ནང་ལྟར་རྫོགས་པ་ལ་ཡང་གསུམ། །ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འཛིན་གྱི་དེབ་ཐེང་དང་པོ།
- ༢༧ ཐིག་ལེ་བྱང་རྩལ་མེས་སུ་རྫོགས། །ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འཛིན་གྱི་དེབ་ཐེང་དང་པོ།
- ༢༨ རོན་གྱི་ཐིག་ལེ་མཚན་པ་མུ་ངན་འདས། །ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འཛིན་གྱི་དེབ་ཐེང་དང་པོ།
- ༢༩ དེ་ལྟའི་ངང་ལ་ཐམས་ཅད་རྫོགས། །ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འཛིན་གྱི་དེབ་ཐེང་དང་པོ།
- ༣༠ མཚན་མའི་རྟགས་ཀྱི་བསྟེན་པ་ཡི། །ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འཛིན་གྱི་དེབ་ཐེང་དང་པོ།
- ༣༡ རི་ལྟར་མཐུན་པའི་བསྐྱེད་པ་བརྟགས། །ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འཛིན་གྱི་དེབ་ཐེང་དང་པོ།
- ༣༢ མ་འོངས་ལའོར་ལ་གདམས་པའི་བོན། །ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འཛིན་གྱི་དེབ་ཐེང་དང་པོ།
- ༣༣ རིན་པོ་ཆེ་ཙུ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་འདུས་ཀྱི་རྒྱུད་ཆེན་པོ། །ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འཛིན་གྱི་དེབ་ཐེང་དང་པོ།
- ༣༤ བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་གྱིས་བཤད་པའོ། །ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་ཅེ་འཛིན་གྱི་དེབ་ཐེང་དང་པོ།

ཀུན་འདུས་རིན་ཆེན་ཙུ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་བའི་མཆན།

- ༡ ཙུ་བ་ལྟར་སྟོན་པའི་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་ཞེས་པར་བཅོས།
- ༢ ཙུ་བ་ལྟར་དད་པ་ཆེ་ལ་ཡིད་གཞུང་ཞིང་ཞེས་པར་བཅོས།
- ༣ ཤིན་ནཱ། ༡༩༡ བཀའ་བརྟན་ནང་དུག་མུར་ཐུ་ཞེས་བྱུང་།
- ༤ ཤིན་ནཱ། ༡༩༡ བཀའ་བརྟན་ནང་བཀའ་མཆོད་གཏོ་ལུང་ཞེས་བྱུང་།

- ༥ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་དོས་མ་ཟེན།
 ༦ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་དོས་མ་ཟེན།
 ༧ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་དོས་མ་ཟེན།
 ༨ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་དོས་མ་ཟེན།
 ༩ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་དོས་མ་ཟེན།
 ༡༠ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་དོས་མ་ཟེན།
 ༡༡ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་དོས་མ་ཟེན།
 ༡༢ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་དོས་མ་ཟེན།
 ༡༣ གིན་རྒྱ། ༡༩༡ བཀའ་བརྟེན་ནང་ལུས་ལ་འཕགས་པའི་ཞེས་བྱང་།
 ༡༤ ཅུ་བར་བསྟེན་པ་སྐྱབ་པ་ལས་ཁ་གསུམ་ཞེས་བྱང་།
 ༡༥ སི་ཁྲོན། ༡༤༨ བཀའ། ང་ སྔགས་སྟེ། འགྲེལ་སྟོན་འཛིན་གཡུང་དྲུང་གསང་བའི་རྒྱད། འཕྲུ ༥ ཤོག ༤༩༥ གྲང་ ༥
 ༡༦ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་དོས་མ་ཟེན། མ་དཔེར་བྱེད་ཞེས་བྱང་ཡང་གཟུངས་ཡིན་དེས་པས་བཅོས་ཡོད་དུད་འཛུལ།
 ༡༧ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་དོས་མ་ཟེན།
 ༡༨ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་དོས་མ་ཟེན།
 ༡༩ སི་ཁྲོན། ༡༥༩ བཀའ། ཀའོ། སྔགས་སྟེ། གསེར་ལོ་ལྗོན་གིང་བདུད་ཅི་འབྱེལ་བའི་རྒྱད། ཤོག ༡༨ གྲང་ ༤
 ༢༠ སི་ཁྲོན། ༡༥༩ བཀའ། ཀའོ། སྔགས་སྟེ། གསེར་ལོ་ལྗོན་གིང་བདུད་ཅི་འབྱེལ་བའི་རྒྱད། ཤོག ༡༧ གྲང་ ༩
 ༢༡ སི་ཁྲོན། ༡༥༩ བཀའ། ཀའོ། སྔགས་སྟེ། གསེར་ལོ་ལྗོན་གིང་བདུད་ཅི་འབྱེལ་བའི་རྒྱད། ཤོག ༡༧ གྲང་ ༤
 ༢༢ སི་ཁྲོན། ༡༥༩ བཀའ། ཀའོ། སྔགས་སྟེ། གསེར་ལོ་ལྗོན་གིང་བདུད་ཅི་འབྱེལ་བའི་རྒྱད། ཤོག ༡༨ གྲང་ ༩
 ༢༣ མ་དཔེར་བྱེད་པ་ལ་མ་ལོག་ན་ཞེས་བྱང་ཡང་གསེར་ལོ་ལྗོན་གིང་བདུད་ཅི་འབྱེལ་བའི་རྒྱད་ལྟར་བཅོས།
 ༢༤ སི་ཁྲོན། ༡༥༩ བཀའ། ཀའོ། སྔགས་སྟེ། གསེར་ལོ་ལྗོན་གིང་བདུད་ཅི་འབྱེལ་བའི་རྒྱད། ཤོག ༢༡ གྲང་ ༤
 ༢༥ མ་དཔེར་གོང་གི་དམ་ཚིག་འདི་ཞེས་བྱང་ཡང་། གསེར་ལོ་ལྗོན་གིང་བདུད་ཅི་འབྱེལ་བའི་རྒྱད་ལྟར་བཅོས།
 ༢༦ སི་ཁྲོན། ༡༥༩ བཀའ། ཀའོ། སྔགས་སྟེ། གསེར་ལོ་ལྗོན་གིང་བདུད་ཅི་འབྱེལ་བའི་རྒྱད། ཤོག ༢༠ གྲང་ ༥
 ༢༧ སི་ཁྲོན། ༡༥༩ བཀའ། ཀའོ། སྔགས་སྟེ། གསེར་ལོ་ལྗོན་གིང་བདུད་ཅི་འབྱེལ་བའི་རྒྱད། ཤོག ༡༩ གྲང་ ༩
 ༢༨ སི་ཁྲོན། ༡༥༩ གསེར་ལོ་ལྗོན་གིང་བདུད་ཅི་འབྱེལ་བའི་རྒྱད་དུ། སྤང་མེད་རྒྱན་དུ་ལྷན་གྲུབ་པའི་ཞེས་བྱང་།
 གིན་རྒྱ། ༡༩༡ སྤང་མེད་རྒྱན་དུ་ལྷན་གྱི་གྲུབ་པའི།

१९ སྤོ་བློ་ན། १५१ བཀའ། ཀའོ། རྣམས་སྤེ། གསེར་ལོ་ལྷོན་གིང་བདུད་རྩི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ། ཤོག १༩ གྲང་ ༩
 २༠ སྤོ་བློ་ན། १५१ བཀའ། ཀའོ། རྣམས་སྤེ། གསེར་ལོ་ལྷོན་གིང་བདུད་རྩི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ། ཤོག १༩ གྲང་ ༩
 २१ སྤོ་བློ་ན། १५१ བཀའ། ཀའོ། རྣམས་སྤེ། གསེར་ལོ་ལྷོན་གིང་བདུད་རྩི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ། ཤོག २༠ གྲང་ २
 २२ སྤོ་བློ་ན། १५१ བཀའ། ཀའོ། རྣམས་སྤེ། གསེར་ལོ་ལྷོན་གིང་བདུད་རྩི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ། ཤོག २༠ གྲང་ २
 २३ ཤིན་རྒྱ། १༩༡ དུག་ལྷ་རྩི་འབྱུང་གི་ལྷ་བ།
 २४ མ་དཔེར་རྣམ་མེན་འབྱེད་ཅེས་བྱུང་ཡང་ཤིན་རྒྱ་བཀའ་བརྟེན་ལྷར་བཅོས།
 २५ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་ངོས་མ་ཟེན།
 २६ མ་དཔེར་རྣམས་མཚན་བསྐྱང་བ་ཡིན་ཞེས་བྱུང་ཡང་གསེར་ལོ་ལྷོན་གིང་བདུད་རྩི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལྷར་བཅོས།
 २७ སྤོ་བློ་ན། १५१ བཀའ། ཀའོ། རྣམས་སྤེ། གསེར་ལོ་ལྷོན་གིང་བདུད་རྩི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ། ཤོག २१ གྲང་ २
 २८ སྤོ་བློ་ན། १५१ བཀའ། ཀའོ། རྣམས་སྤེ། གསེར་ལོ་ལྷོན་གིང་བདུད་རྩི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ། ཤོག २१ གྲང་ २
 २༩ ཤིན་རྒྱ། २१༠ སྤྱིང་བཞེད་ལྷ་ཞེས་བྱུང་།
 ༣༠ ཤིན་རྒྱ། १༩༡ ཁོང་ཁོང་ཀུན་ཏུ་སྤྱིང་བཞེ་ཞེས་བྱུང་།
 ༣༡ ཤིན་རྒྱ། १༩༡ २१༠ འདྲེ་བས་སྤྱིང་སྤྱིང་གསང་ཕྱིར་བསྟན་ཞེས་བྱུང་།
 ༣२ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་ངོས་མ་ཟེན།
 ༣३ མ་དཔེར་བསྐྱོམ་མེད་པའི་གྲུང་ཕྱོགས་སྤེ་ཞེས་བྱུང་ཡང་བཅོས།
 ༣४ ཤིན་རྒྱ། १༩༡ བཀའ་བརྟེན་ནང་སྟག་བསྐལ་བས་མ་གྱི་མི་བྱུང་བ་གདུང་བ་དེ་ལ་ཐར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱུང་།
 ༣५ ཤིན་རྒྱ། १༩༡ བཞག་སྟེ་ཞེས་དང་། ཤིན་རྒྱ། २१༠ བཞག་སྟེ་ཞེས་བྱུང་ཡང་འདིར་ཞུ་སྟོན་སྐབས་བཞག་སྟེ་ཞེས་པར་བཅོས།
 ༣༦ ཤིན་རྒྱ། १༩༡ བཀའ་བརྟེན་ནང་ཚོ་ལོ་རྣམས་པར་གཤེས་པའོ། ཞེས་བྱུང་།
 ༣༧ ཤིན་རྒྱ། १༩༡ བཀའ་བརྟེན་ནང་རྟོགས་ཞེས་བྱུང་།
 ༣༨ མ་དཔེར་དང་ཤིན་རྒྱ། १༩༡ २१༠ རྣམས་སྤེ་འཐེབ་མོ་ལ་ཞེས་བྱུང་ཡང་འདིར་མཐེབ་མོ་ལ་ཞེས་པར་བཅོས་ཡོད།
 ༣༩ མ་དཔེར་ཕུད་སྟུར་བཅད་ལ་ཞེས་བྱུང་ཡང་ཞུ་སྟོན་སྐབས་བསྐྱེད་ཡིན་དེས་པས་བཅོས།
 ༤༠ ཤིན་རྒྱ། १༩༡ བཀའ་བརྟེན་ནང་གསུམ་དང་ཞེས་བྱུང་།
 ༤༡ ཤིན་རྒྱ། १༩༡ བཀའ་བརྟེན་ནང་ཞིབ་བོ་ཞེས་བྱུང་།
 ༤२ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་ངོས་མ་ཟེན།

- ༡༩ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་པ་མ་ཟེན།
 ༢༠ ཐོབ་གསལ། བཀའ། སེམས་སྡེ། ག དབང་ཆེན་ཀླན་འདུས་པོ་མཚན་སྟོན་པའི་རྒྱུད། ལེལ ༩ ཤོག ༩ བཟ
 ༢༡ མ་དཔེར་དབྱེ་བ་འདུས་དང་རྒྱས་པ་གཉིས་ཞེས་བྱུང་ཡང་ཞུ་སྟོན་གྱི་སྐབས་བསྟུས་ཞེས་པར་བཅོས།
 ༢༢ ཤིན་གླུ་ ༡༩༡ བཀའ་བརྟེན། བདེ་ཆེན་ཐོབ་ནས་ལུས་སེམས་གྱི། །ཞེས་བྱུང་།
 ༢༣ སྤོ་ཁྲོན། ༡༩༤ བཀའ། སྔགས་སྡེ། ཐུགས་གྱི་ཡང་གཤམ་མ་རྒྱད་ཐུགས་རྗེ་ཉི་མའི་རྒྱུད། ཤོག ༡༩༩ བྲང་། ༡
 ༢༤ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་པ་མ་ཟེན།
 ༢༥ ཕ་བར་དབང་མ་ཐོབ་པར་ལས་རྩོམ་དང་། །ཞེས་བྱུང་།
 ༢༦ ཤིན་གླུ་ ༡༩༡ སྟེང་མ་དུས་པར་ཁལ་འགོལ་བ། ཤིན་གླུ་ ༡༩༠ སྟེང་མ་དུས་པར་ཁལ་འགོལ་བ་ཞེས་བྱུང་།
 ༢༧ ཤིན་གླུ་ ༡༩༡ སྟེང་མ་བཏག་པར་ཁལ་འགོལ་བ། ཤིན་གླུ་ ༡༩༠ སྟེང་མ་བཏག་པར་ཁལ་འགོལ་འདྲ་ཞེས་བྱུང་།
 ༢༨ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་པ་མ་ཟེན།
 ༢༩ ཕ་བར་སྤྲ་མེད་ས་ལ་གོམས་བྱའི་ཕྱིར། །ཞེས་བྱུང་།
 ༣༠ ཤིན་གླུ་ ༡༩༡ བར་མ་ལ་བཤགས་པའོ། །ཞེས་བྱུང་།
 ༣༡ ཤིན་གླུ་ ༡༩༡ གཏོས་ཞེས་བྱུང་།
 ༣༢ ཤིན་གླུ་ ༡༩༡ དབྱེ་ཡི་ཞེས་བྱུང་།
 ༣༣ ཤིན་གླུ་ ༡༩༡ ༡༩༠ ཏྲ་གཏོར་འཛིན་པ་སྟེ་ཞེས་བྱུང་།
 ༣༤ ཤིན་གླུ་ ༡༩༡ བདེ་ཆེན་གྲོང་ཞེས་བྱུང་།
 ༣༥ ཤིན་གླུ་ ༡༩༡ གཟུང་འཛིན་ཞེས་བྱུང་།
 ༣༦ ཤིན་གླུ་ ༡༩༡ བཀའ་བརྟེན། གཏོར་མ་རུ་གཏོར་དུ་བཅའ་ཞེས་བྱུང་།
 ༣༧ ཤིན་གླུ་ ༡༩༡ བཀའ་བརྟེན། དབང་དུ་བསྟུད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཞེས་བྱུང་།
 ༣༨ མ་དཔེར་དང་རྩ་བར་གསུང་བྱིར་ལུང་པོ་ཞེས་བྱུང་ཡང་བཅོས།
 ༣༩ ཕ་བར་མན་ངག་ཐུགས་ལ་གདམ་པ་སྟེ། །ཞེས་བྱུང་།
 ༤༠ ཤིན་གླུ་ ༡༩༡ ཁྲོ་ཚོགས་ཅེས་བྱུང་།
 ༤༡ མ་དཔེར་བྱུང་མེད་གྱི་རྩ་དང་། ཤིན་གླུ་ ༡༩༡ ཐུགས་མེད་གྱི་རྩ་ཞེས་བྱུང་ཡང་འདིར་བྱུང་མེད་དུ་བཅོས་ཡོད།
 ༤༢ ཤིན་གླུ་ བཀའ་བརྟེན། བ་རྒྱུད་བསྐྱལ་བ་སྟོད་བྱས་ལ་ཞེས་བྱུང་།
 ༤༣ མ་དཔེར་དང་ཤིན་གླུ་ ༡༩༠ ནང་བྱུང་དང་ཤིན་གླུ་ ༡༩༡ ནང་ཐུགས་བྱུང་ཡང་འདིར་བྱུང་ཞེས་པར་བཅོས།

- ༡༥ ལུང་འདི་གང་ནས་ཡིན་ངོས་མ་ཟེན།
 ༡༧ གིན་རྒྱ། ༡༧༡ བཀའ་བརྟེན། རྫོགས་ལུགས་ནི་ཞེས་བྱུང་།
 ༡༨ གིན་རྒྱ། ༡༧༡ བཀའ་བརྟེན། སུར་པ་འགྲུལ་ཞིང་འབྲོས་པ་དང་ཞེས་བྱུང་།
 ༡༩ གིན་རྒྱ། ༡༧༡ བཀའ་བརྟེན། རྟོན་དང་རྒྱུངས་ཐོན་ལས་སྟོགས་ཏེ་ཞེས་བྱུང་།
 ༢༠ ཕ་བར་ཇི་ལྟར་མཐུན་པའི་གྲུབ་པ་གདགས། །ཞེས་བྱུང་།
 ༢༡ ཕ་བར་ཇི་ལྟར་མཐུན་པའི་གྲུབ་པ་གདགས། །ཞེས་བྱུང་།
 ༢༢ ཕ་བར་མ་འོངས་འཁོར་ལ་གདམས་པའི་མདོ། །ཞེས་བྱུང་།

གསང་དོན་རྣམས་འབྲེད་འཕུལ་གྱི་ལྷེ་མིག་གི་མཆན།

- ༡ འགྲེལ་པར་གསལ་བའི་མེ་ལོང་རིག་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱུང་།
 ༢ མ་དཔེར་གསང་ཐིས་བྱུང་ཡང་འགྲེལ་ལྟར་བཅོས།
 ༣ མ་དཔེར་གསང་འདྲར་དང་ཞེས་བྱུང་ཡང་འགྲེལ་ལྟར་གསོན་འདྲར་དུ་བཅོས་ཡོད་དཔྱད་འཆལ།
 ༤ འགྲེལ་པར་གཡི་བྱ་ལོ་བྱ་ཞེས་བྱུང་།
 ༥ འགྲེལ་ལྟར་སྟོད་པའི་སྟོད་མེད་སྟོད་ཞེས་བྱུང་།
 ༦ མ་དཔེར་ཞེས་པའི་བརྟག་པ་འཇུག་ཅེ་ན། ཞེས་བྱུང་ཡང་འགྲེལ་ལྟར་བཅོས་ཡོད་དཔྱད་པར་འཆལ།
 ༧ མ་དཔེར་རང་བཞིན་ཞེས་བྱུང་ཡང་འགྲེལ་ལྟར་རང་གཞན་དུ་བཅོས།
 ༨ འགྲེལ་ལྟར་འཆག་པ་ཡིན་ཞེས་བྱུང་དཔྱད་འཆལ།
 ༩ རྟོག་བཅས་ཡིན་ན་རྟོག་མེད་གྱི། ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་མ་དཔེར་མེད་ཀྱང་འགྲེལ་ལྟར་གསར་དུ་བཅུག་ཡོད་པས་དཔྱད་འཆལ།
 ༡༠ མ་དཔེར་རང་མཆན་མདོན་དུ་ཅིའི་མི་འགྲུབ། ཅེས་བྱུང་ཡང་འགྲེལ་ལྟར་བཅོས།
 ༡༡ མ་དཔེར་གསང་བའི་ཟག་མེད་རྒྱུད་ལ་འཆར། ཞེས་བྱུང་ཡང་འགྲེལ་ལྟར་བཅོས།

སྟན་རྒྱུད་གྱི་སྟོན་འགྲོའི་རིམ་པའི་མཆན།

- ༡ །ཁ རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཞུང་སྟན་རྒྱུད་གྱི་བོན་སྟོད་དགུ་རིམ་བཞུགས་སོ། །སྟན་རིའི་གིང་དཔར།
 ༢ མོངས་པའི་བརྟེན་བྱང་བཅུ་བའི་བསམ་པས་ནི། སྟན་རིའི་གིང་དཔར།
 ༣ དམར་ཐག་ནང་དུ་བཅད་ནས་གྲུབ་ཏུ་གསུམ་པུ་རྟོན་པའི། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཞུང་སྟན་རྒྱུད་གྱི་གདམས་པ་ལ། སྟན་རིའི་
 གིང་དཔར།

- ༤ ཡང་གསང་གནས་ལུགས་ལྟ་ཆོད་དུ་བཤད་པ་དང་བཞིར་གསུང་པ་ལ། འདིར་དེ་དག་ཀྱན་གྱི་བཅུད་ལྷུང་། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༥ སྤྱན་འགྲེའི་བྱ་བ་དང་། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༦ དངོས་གཞིའི་རིམ་པ་དང་། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༧ བྱེ་བྲག་སོ་སོ་རུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། ཐུན་མོང་སྤྱི་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༨ རྒྱུད་སྦྱོང་བ་དང་། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༩ བྱིན་གྱིས་སྦྱོབ་པ་དབང་བསྐྱར་གྱི་ཁྱིད་དང་། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༠ དང་པོ་ལ་དབེན་ཞིང་དགོ་བ་འཕེལ་བ། འདུ་འཛིའི་འཕྲུལ་རྟོག་གིས་རྣམ་གཡེང་ལས་གོལ་བའི་གནས་སུ། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༡ མཚན་ལྡན་སྒྲ་མ་དམ་པ་ལྟ་དགོངས་དང་ལྡན་པ་ལ། དང་མོས་གྲུས་པར་ལྡན་པའི་སྤྱོད་བྱ་ཡིས། ཚོགས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་
ཅིང་གདམས་པའི་དབང་ལུང་ཞུ། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༢ བྱི་ནང་གི་བར་ཆད་ཞིབ་དང་། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༣ དབང་བསྐྱར་བྱིན་སྐབས་ཀྱི་ཁྱིད་དོ། ལྷ་ཡ་སྤར་རོ། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༤ གཉིས་པ་ལ་ལུས་གནད་ལྟ་ལྡན་ནམ་ཙོག་བྱ་ལ། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༥ གང་དང་གང་ལ་ཡང་། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༦ ཡིན་ཡིན་པོར་འཛིན་པ་ཁྱོད་སྤྱིང་རེ་རྗེ་སྤྱུལ་དུ་བསམ་མོ། །སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༧ སྤར་ཡང་ཐོག་མེད་ཅིག་ནས་འཁོར། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༨ ད་རུང་ཡང་རྗེ་སྤྱིད་ཅིག་ཏུ་འབྱུངས་ཀྱང་། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༩ དུས་ཀྱི་གཏུགས་ན་གང་གིས་ཀྱང་མི་སྤོང་པ་ལ། ཏྲག་པར་འཛིན་པ་ཁྱོད་སྤྱིང་རེ་རྗེ་བསམ། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༠ མཛེས་པའི་མཁའ་ལ་འདུག་སྟེ། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༡ མངའ་ཐང་ལུན་སུམ་འཚོགས་བདོ་ལ། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༢ ཁོང་ཁྱོད་ཀྱན་བསྐྱེལ། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༣ ཉངས་གྱི་སྤང་བར་བསམ་ལ། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༤ ཟུག་གཟེར། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༥ མཆེད་གོགས་ཡུལ་མི་ཀུན། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༦ བྱིར་ལ་བྱར་སོང་། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༧ མ་དཔེར་འཆི་བའི་དུས་ཀྱིས་སྤྱོད། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར་དུ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་སྤྱོད། འཆི་བར་ནི་གིས། ཞེས་བྱུང་ཡང་འདིར་

ཞུ་བསྒྲིག་སྐབས་འཆི་བའི་དུས་ལ་སྤེལ་ཞེས་པར་བཅོས།

༡༧ བསམ་ལ། སྤྱོད་འཇུག་གི་དཔེ།

༡༨ འདུག་དབང་མེ། སྤྱོད་འཇུག་གི་དཔེ།

༡༩ ད་པོར་བྱུང་། སྤྱོད་འཇུག་གི་དཔེ།

༢༠ རྒྱལ་དུ་ལུས། སྤྱོད་འཇུག་གི་དཔེ།

༢༡ ཟས་ལོར་བཞོ། སྤྱོད་འཇུག་གི་དཔེ།

༢༢ ལག་སྟོང་སྤྱོད་མོར་བྱུང་། སྤྱོད་འཇུག་གི་དཔེ།

༢༣ ལུ་ལྟ་དུ་རྒྱུ་མེད་གཅིག་པུར་བྱུང་དེ་འགྲུ་ཞིང་། སྤྱོད་འཇུག་གི་དཔེ།

༢༤ བྱེད་རྒྱ་གང་ཡང་། སྤྱོད་འཇུག་གི་དཔེ།

༢༥ སྤྱོད་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཤི་བ་རྣམས་བསམ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་གི་དཔེ།

༢༦ དེ་དག་གྲང་སྤྱོད་ཤིང་ལོ་ལོ་བུ་ལྟ་དུ་བསམ་ལ་མི་རྟག་པ་བསྒྲིམ། སྤྱོད་འཇུག་གི་དཔེ།

༢༧ དུག་ཞན་རྣམས་ཀྱི་འགྲུར་ལྟོག་ལ་བསམ་ལ་མི་རྟག་པ་བསྒྲིམ། སྤྱོད་འཇུག་གི་དཔེ།

༢༨ ཟ་ཟ་རྣམས་ཀྱི་འགྲུར་རྒྱལ་ལ་བསམ་ལ་མི་རྟག་པ་བསྒྲིམ། སྤྱོད་འཇུག་གི་དཔེ།

༢༩ དེ་དུས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཐན་པར་བསམ་ལ་མི་རྟག་པ་བསྒྲིམ། སྤྱོད་འཇུག་གི་དཔེ།

༣༠ མི་ལུས་པར་བསམ་སྟེ་མི་རྟག་པ་བསྒྲིམ། སྤྱོད་འཇུག་གི་དཔེ།

༣༡ ཅི་ཞིག་ལ་རང་ལྟགས་ཀྱི་འཁོར་བ་ལ་སྤྱོད་ལྟོག་ སྤྱོད་འཇུག་གི་དཔེ།

༣༢ འཛིན་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པ་འདི་ལ་ཅི་ལྟར་གོ་མས་པ་བཞིན་འཆར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་གི་དཔེ།

༣༣ མི་ཐོན། ༡༧ བཀའ། ང་ མེས་སྤྱོད་ ལུང་དུག་ ཤོག་ ༡༩ བེད་ ༥ ཅེས་ལུང་དུག་དང་། སྤྱོད་འཇུག་གི་དཔེ།

༣༤ མི་རྟག་པ་འཆི་བ་དགུ་ལྟག་གི་རྒྱལ་དུ་བསྒྲིམ་པར་བྱ། སྤྱོད་འཇུག་གི་དཔེ།

༣༥ སྤྱོད་ཆེན་གྱི་གསུང་གཞུང་ལོ་ལོ་འཛིན་མ་བྱུང་།

༣༦ དྲང་དོན་བསྐྱེད་འདེབས་ཀྱི་ཁྱིད་དོ། །ལུ་ལ་སྤྱོད་པོ། སྤྱོད་འཇུག་གི་དཔེ།

༣༧ གསུམ་པ་ལ་མདུན་གྱི་བར་སྤྱོད་ལ། སྤྱོད་འཇུག་གི་དཔེ།

༣༨ བདག་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོ་རབས་ནས་ད་ལྟའི་བར། སྤྱོད་འཇུག་གི་དཔེ།

༣༩ ཆོ་རབས་ནས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱི་གཤེད་ལས། སྤྱོད་འཇུག་གི་དཔེ།

༤༠ ཉེ་བ་བཞི། སྤྱོད་འཇུག་གི་དཔེ།

- ༡༩ མི་དགེ་བ་བརྩུ་ལས་སོགས། སྤྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༩ རྣམ་ཆོགས་མི་དགེ་བའི། སྤྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༩ མ་གོ་བས། མ་རིག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ལ། སྤྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༡ དེ་དག་གི་སྤྲན་ལམ་དུ་གཞོད་ཞིང་འགྲོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཤགས་པ་འབྲུལ་ལོ་སྤྲམ་དུ་བྱས་ཏེ། སྤྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥ བྱེ་བ་ཙམ་དུ་སྦྱི་ག་བྱན་པ་བསྐྱེད་དེ་བཤགས་པར་འབྲུལ། སྤྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧ ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒོར་ཞུགས་ནས། སྤྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༩ འདུས་དང་འདུས་མ་བྱས་གྱི་དགེ་བ་ལ་སྦྱོད་པའི་དམ་པ་འདི་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །སྤྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༩ རབ་ཏུ་ཡིད་རང་གི་བསམ་དུ་རྒྱུན་དུ་གཏང་བར་བྱ་ཞིང་བཤགས་པ་འབྲུལ་ཏེ། སྤྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༠ སི་ཁྲོན། ༡༧ བཀའ། མདོ་སྤེ། རྣམ་དག་གི་སྒྲུབ་གཞུང་། ལེའུ་ ༡༧ ཤོག ༡༧ བྲང་ ༡ འབྲེང་བར་བྱ། སྤྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༡ ཁྲིད་དོ། །ལུ་ཡ་སྤྲར་རོ། །སྤྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༩ རྒྱུད་སྦྱོར་བ་ལ། སྤྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༩ མདུན་གྱི་རྣམ་མཁའ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱབས་གནས་རྣམས་གྱི་སྤྲན་ལམ་དུ། སྤྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༩ ཐོབ་པར་བྱས་ལ། སྤྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༡ སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་དོན་དུ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྤྲམ་དུ་བསམ་ལ་ཆོག་བཤད་བྱའོ། །སྤྲན་
 རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༩ ཁྲིད་དོ། །ལུ་ཡ་སྤྲར་རོ། །སྤྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༧ གཉིས་པ་ལ། སྤྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༩ མདུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ། སྤྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༩ སེམས་དཔའི་ཆོགས། སྤྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༠ མཁའ་འགྲོ་བོན་སྦྱོར་དང་བཅས་པ་སྤྲན་ལྟར་འབྲིགས་ནས་བཞུགས་པ། སྤྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༡ རྒྱུད་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ན། སྤྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༩ རྟེན་མཆོག་རྣམས་ཀྱང་། སྤྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༩ བཀྲ་ཅགས་སེ། སྤྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༩ མ་དཔེར་དང་འདུན་རྒྱབས་འགྲོའི་ལུ་ཡ་སྤྲར་རོ་ཞེས་བྱང་ཡང་གོང་བཞིན་ཡིན་པས་བཅོས། ཁྲིད་དོ། །ལུ་ཡ་སྤྲར་རོ། །སྤྲན་
 རིའི་ཤིང་དཔར།

- ༡༥ གསུམ་པ་མཐུལ་རྒྱ་རབས་གསེར་དཔུལ། འབྲིང་ལི་ལའར་བ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༦ རྒྱ་དབྱིབས་ཆགས་ཚད་ལྷན་པར་བཟོ། དེ་ལ་རྒྱན་དང་ཆས་པ་གྲུབས་སུ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༧ ཞེས་ལེགས་པར་བྲི། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༨ བྱོགས་པའི་མཚམས་བརྒྱད། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༩ བྱོགས་པའི་ཞེར་བཞོད། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༠ རྒྱ་རྒྱུ་གསེར་བཀྲམ་པ་ལྟར། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༡ མཉམ་པར་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཡང་འོག་གསེར་གྱི། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༢ ལྷེམས་ཀྱིས་གང་བ་ལ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༣ བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མར། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༤ དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེན་ཆགས་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༥ གནས་ལུགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཉམས་རྟོགས། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༦ གངས་མེད་པར་གྱུར་ནས། འབྲུལ་བའི་ལས་བྱེད་པར་བསམ་ལ་གོང་ལྟར་འབྲུལ་ལོ། །མཆོད་སྤྲོད་མཐུལ་གྱི་ཁྲིད་དོ། །ལུ་
ཡ་སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༧ བག་སྤྱིབ་སྤྱོད་པ་བརྒྱས་ལུང་བསྐྱེན་པའི་རིམ་པ་དང་། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༨ བསོད་ནམས་བསམས་པ་ལུས་སེམས་ཆོགས་བསྐྱུར་གྱི་རིམ་པ་དང་། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༩ རིག་འཛིན་སེམས་དཔལ་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༠ གང་བ་ཅམ་དུ་གསལ་འདེབས། དབྱིངས་སྤྲོད་དངས་ལ་བསྐྱེས། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༡ དེ་དག་ལས། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༢ འདིར་སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར་དུ་འཇལ་འོད་ལ་གཞལ་འོད་ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་གོང་འོག་ཀྱན་ཏུ་མཇལ་འོད་ལ་གཞལ་འོད་
ཅེས་གསལ།
- ༣༣ བྱུང་ཚད་དུ་བདག་ལུས་ཀྱི་བྱུང་བ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༤ དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་སྟེ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༥ ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གངས་མེད་པ་བསྐྱེད། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༦ དེ་ནས་བར་སྤྲོད་གི་བདེར་གཤེགས་ཀྱི་བྱོགས་ལས། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༧ ཐོག་སྤྲོད་དང་ཆས་པ། ཐོག་འབྲུས་པ་ལྟ་བུ་གངས་མེད་པ་འཕྲོས་པས། རྒྱ་ཅིག་མ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།

- ༧༩ རྒྱུ་ལུ་སྒྲ་དང་ཆས་པ་སྐར་མདའ་འཕང་པ་ལྟ་བུ་ལམ་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་འཕྲོས་པས། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༧༧ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་པ་སྒྲོན་དམར་དུ་སྒྱུར་གྱིས་སྤྲུམ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༧༠༠ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱུ་སིང་སྒྲ་དང་ཆས་པ་མདའ་འཕང་པ་ལྟ་བུ་སྤྲུམ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༧༠༡ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ནག་ཅུར་གྱིས་སྤྲུམ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༧༠༢ དེ་ནས་ཡང་ཐུགས་ལས། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༧༠༣ ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༧༠༤ བརྒྱ་སྟོང་ཁྲི་འབུམ་ལས་སོགས་སུ་བསྟེན། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༧༠༥ ཅི་སྒྱུར་རྒྱུང་གིས་གཏོར་བ་འཕམ། བ་མོ་ལ་ཉི་མ་ལོག་པ་ལྟར་འགྲོ་བས། ཞེས་པ་འདི་མ་དཔེར་ཆད་སྟོན་གོར་ཀྱང་སྤྲོ་རིའི་
ཤིང་དཔར་ལྟར་འདིར་ལྷ་བསྒྲིག་སྐབས་གསར་དུ་བཅུག
- ༧༠༦ ཁྲིད་དོ། ལུ་ཡ་སྤར་རོ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༧༠༧ མཁའ་འགྲོ་བོན་སྟོང་། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༧༠༨ ཐུགས་ཁའི་ཐད་ཀར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བྱུག་ སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༧༠༩ མེ་སྟག་ཚང་ནས་ཡར་བ་ལྟར་ལྟར་ཉེ་བོན་མ་ཁད། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༧༡༠ ཐུག་ན་རལ་གྱི། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༧༡༡ ཐོག་ཏུ་བཅུགས་པས། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༧༡༢ ག་རུས་ཚོལ་བུ་ཁྱུ་སྤྲུམ་ཐུགས་པ་ནང་གོལ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༧༡༣ མང་པོར་འཕེལ་ཉེ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༧༡༤ ཁངས་མེད་པར་གྱུར། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༧༡༥ ཁུ་བ་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་མཚོར་གྱུར་པས། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༧༡༦ དེས་དྲུག་ཚོམ་སྟེ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༧༡༧ རྒྱལ་བ་རྣམས་མཉེས། དམ་ཅན་རྣམས་བསྐྱང་། ལྟ་སྟོན་རྣམས་གདུག་སེམས་ཞི། འགྲོ་དྲུག་རྣམས་འདོད་པ་ཚོམ་ཉེ། སྤྲོ་
རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༧༡༨ ཁྲིད་དོ། ལུ་ཡ་སྤར་རོ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༧༡༩ ལྷ་མ་རྣམས། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༧༢༠ ཞེ་ཐག་པ་ནས་འལ་འལ་སབ་སོབ་མ་ཡིན་པ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།

- ༡༩༡ གཏིང་ཐག་པ་ནས་གནད་དུ་བསྐྱོན་པས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༩༢ དེ་དག་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་འཛོམས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༩༣ ཉམས་ཐོང་ལྷ་དགོངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་བསམ་ལ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༩༤ ཁྱིད་དོ། ལུ་ཡ་སྤྲོར་རོ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༩༥ ཉིན་ཞག་ཟུག་རེ་ལ་ཡང་། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༩༦ ལེགས་པར་བཅས་ཏེ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༩༧ ཡང་ཡང་དུ་སྒྲོམ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༩༨ དེ་ནས་རྟེན་པ་བཤགས་པ་དང་། མེས་པ་བསྐྱེད་པ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༩༩ ཆོགས་བསྐྱར། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༠༠ བྱ་ཆ་གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་སྤྱད། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༠༡ དག་སྤྲོ་བ་མི་བསྐྱེ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༠༢ སྤྲོ་མེ། ༡༩ བཀའ། ༡༠ མདོ་སྤྱེ། མདོ་གཟེར་མིག་ ལེའུ་ ༡༥ ཤོག ༤༧ གྲང་ ༤ ཟུང་དུ་བྱུངས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༠༣ ཐོབ་གསལ། བརྟེན། དྲན་པ་ནམ་མཁའ། དྲང་དོན་མཉམ་སེལ་སྒྲོན་མ། ཤོག ༥ ན་༥
- ༢༠༤ ལུས་སེམས་འཇུག་མིག་ལ་སྤྲང་ཏེ་ཉམས་སུ་སྤྲངས་པས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༠༥ རོ་ལྷན་ཐོས་ཤིང་ཡང་ན་ཁྲག་འབྲུ་བཤལ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༠༦ གདམས་པ་ལས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༠༧ ཐོབ་འཕྱར་ཤོག སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༠༨ སྤྲོན་འགྲོའི་རིམ་པ་རྫོགས་སོ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

ཐབ་མོ་གནད་ཀྱི་གདམས་པ་དངོས་གཞིའི་མཆན།

- ༡ ག གཞན་ལྟར་སྤྲོན་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱིད་རིམ་ལག་ལེན་བཞགས་སོ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢ གནས་པར་བྱ་བ་དང་། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༣ སྤྲོ་མེ། ༡༧ བཀའ། ༥ མེས་པ་སྤྱེ། སྤྲོན་མ། ཤོག ༡༩ གྲང་ ༥
- ༤ མཐིང་ཤོག་གི་ཟུག་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན། འོད་ཁྱིམ་འཁོར་བའི། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༥ འདུ་བྱེད་གནད་དུ་གཙུག་ཕྱིར་མཉམ་བཞག་བྱ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

- ༥ འོད་ལའོ་རན་པར། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༦ མ་ཡིན་པ། འབྲང་རྒྱལ་ཤིལ་ལ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༧ གསུམ་པ་ལ། རིའི་རྒྱལ་སྒྲ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༨ རེ་ནས་ཕྱི་བྱམ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༩ ཆོལ་དུ་གཞུག། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༠ མཐོ་བ་སྒྱི་བོ་ནས་དམའ་བ་རྐང་མཐིལ་ཡན་ཆད་ཆོལ་དུ་གཞུག། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༡ ལེགས་པར་ཤེས་པས་རྩད་བཅད། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༢ འཛིན་མེད་ཆེན་པོ་རབ་རུས་སྒྲལ་ལམར་གཞོང་དུ་བརྩལ་པ་ལྟ་བུ་གང་ལ་ཡང་ཉམ་མིང་བ་དང་། འབྲིང་ལྟགས་སྒྲུབས་ནས་
 རྒྱ་འཇེན་པ་ལྟ་བུ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༣ འཛིབས་པ་ལྟ་བུ། རྒྱལ་འགྲུར་རྩྱུང་ཟད་དང་ཆས་པ་འབྱུང་སྟེ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༤ མཆོན་མེད་ལ་པཔ་ལ་བསྒྲུམ་དུ་གཞུག་གོ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥ མ་ནིང་སྒྲུ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བྲིད་དོ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦ རེ་ནས་ཀྱང་དཀའ་ནང་ལ་དུབ་ཀྱི་ལས་རྩོལ་བས་དུབ་པ་དང་ངལ་སོས་དང་བསྒྲུན་ཏེ་བྲིད། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧ ཁྲོགས་སུ་འོང་། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༨ རྟེན་འབྲེལ་ལ་བྲིད་པར་སྒྲ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༩ བརྩད་ལྷན་གྱི་དཔོན་གསལ་ཡོད་ན་གང་ལ་ཡང་མི་ཐེབས་མི་སྲིད། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༠ བྲི་མོད་དོང་ལ་ཐོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༡ མ་དཔེར་ཕྱི་རྒྱུད་ཅེས་བྱུང་ཡང་འདྲིར་སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར་ལྟར་སྒྱི་རྒྱུད་ཅེས་བཅོས། དམག་མི་ཆམ་ལ་པབ། ཉོན་མོངས་ཁྱི་
 མོད་གཏུན་ལ་བཏགས། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༢ སི་ཁྲོན། ༡༧༥ བཀའ། ང་ སེམས་སྟེ། ཡེ་ཁྲི་མཐའ་སེལ་ལ་རྒྱུའི་བམ་པོ། ཤོག ༡༤༤ ཐེང་ ༤
 ༢༣ སེམས་གཏང་ན། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༤ སི་ཁྲོན། ༡༧༥ བཀའ། ང་ སེམས་སྟེ། ལུང་དུག་ཤོག ༡༤༡ ཐེང་ ༤ རེགས་ལ་རེགས་ལ་ཡེ་ཤེས་སྒྱེ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༥ ཐོག་མཐོ་ཞིང་ནང་ཡངས་པ་ལ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༦ ཡོད་པས་བཅད་པའི་ནང་དུ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༧ བདེ་བར་བཅས་ཏེ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།

- [illegible]

- ༥༩ སྤྲོན། ༡༧༡ བཀའ། བ སེམས་སྤྲེ། གཟེར་བྱ་ཉེར་གཅིག་ ཤོག ༣༠༩ གྲང་ ༥
 ༦༠ དེའི་ཕྱི་ནང་། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༦༡ ཤེས་པ་ལ་མི་རྟོག་པ་བཏང་གིས་མི་ཐོང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྤྲོའོ། །སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༦༢ སྤྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ད སེམས་སྤྲེ། སྤྲོན་མ། ཤོག ༣༡༡ གྲང་ ༩
 ༦༣ བཙའ་བ་དང་། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༦༤ གནད་གྱིས་ཤིན་ཏུ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༦༥ མ་འཛོམས་ན་མིག་འགོ་མགོ་ཡོར་རྒྱུ་ཆད་ཀྱི་ལག་ཐབས་གྱིས་སྤྲོན་པ་འོང་བར་བྱའོ། །སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༦༦ ཤིན་ཏུ་ནས་གཅེས་ཏེ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༦༧ མ་གཅུན་ན་མི་གསལ་བ་ཡིན། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༦༨ ལུས་གཅུན་ཏེ། ཉུ་བཞི་རྩ་བཞི་བསྒྲིམས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༦༩ བྲང་རོས་སྤྱུ་བཀྲལ་ལ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༧༠ ཁྱིན་པ་བསྒྲིམ་བྱ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༧༡ ལག་བ་སྤྲོན་ལག་མཐོ་མོས་མནན། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༧༢ བརྒྱུད་ལ་དཔུང་མགོ་རྒྱུ་སྤྲོད་བྱས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༧༣ མིག་འབྲས་ཡོག་གིས་བསྐྱར་ལ། མིག་ལྷགས་མར་འཐེན་ལ་ལེབ་བྱ་ཞིང་། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༧༤ བཤད་གྱིས་བརྒྱུད་ལ་སྤྲོ་འཛིང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༧༥ དུས་མདུང་རྒྱལ་སྤྱུ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༧༦ གྲོ་བར་དང་དགོང་ཕྱགས་དུས་སྤྱུ་ཅུང་ཟད་ལབ་སྤྲེ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༧༧ ཐམས་ཅད་ཁོ་ལ་ཐུག་པས་རིག་པ་མ་གཅུན་ན་ཡོན་ཏན་མི་འབྱུང་བས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༧༨ དྲན་པ་ཐམས་ཅད། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༧༩ ཤེས་པ་ལ་རར་བསྐྱོད་དེ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༨༠ གཙོ་ཆེ་སྤྲེ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༨༡ འཛོག་དུས་སྤྱུ། རྒྱུད་གི་དུག་དབྱུང་། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༨༢ སྤྲོན་ཐག་ལས་སོགས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༨༣ རྒྱུར་གཞུག སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

- ༡༥ ཤིན་ཏུ་ཡང་། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༧ འགྲུལ་དང་བོགས་ཆེ་ལ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༨ ཉན་མོངས་པའི། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༩ གཙོ་བོར་བྱས། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༠ ཡེ་ཤེས་འགྲིམ་པས་གྲུང་གི་དུས་སྟེ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༡ ཕ་བ་གཅིག་ལ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༢ ཕ་དེའི་སྤྲོད་པས་ནས་འོད་ལྷ་མ་བྱའི་མདོངས་ལྷ་བྱ་གར་ལས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༣ སི་ཁྲོན། ༡༩༡༡ བཀའ། ༢ སེམས་སྟེ། གནད་དྲུག་ ཤོག ༡༩༡ བྲང་ ༣
- ༢༤ སི་ཁྲོན། ༡༩༡༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྟེ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར། ཤོག ༡༩༡ བྲང་ ༤
- ༢༥ ཤིན་ཏུ། བརྟེན། ༡༩༡༥ ཆ སེམས་སྟེ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར། ཤོག ༡༩༡
- ༢༦ ཤེས་པ་བརྟེན་ཞིང་སྤྲོད་པས་པ་དང་། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༧ བདག་ལུས་ཤིང་ལྷ་མ་བྱ་ཕྱིན་གསལ་བ་དང་། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༨ བྲང་དོ། ལྷ་མ་སྤྲོད་པའི། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༩ སྤྲོད་པ་དང་། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༠ ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྤྲོད་པའོ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༡ བྲང་པར་དུ་སྤྲོད་པའི་འོད་ནི། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༢ དགོང་ཁ་གར་དུ་ཁ་བཏུས་ཏེ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༣ ཤིན་ཏུ། བརྟེན། ༡༩༡༥ ཆ སེམས་སྟེ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར། ཤོག ༤ བྲང་ ༣
- ༣༤ མ་དཔེར་སྤྲོད་པའི་གཞིགས་སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར་ལ་འདྲིར་ལྷ་བྱ་སྤྲོད་པས་སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར་གཞི་བཙོལ་ནས་སྤྲོད་པས་མ་གཞི་གསལ་སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༥ སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར་ལ་འདྲིར་ལྷ་བྱ་སྤྲོད་པས་སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར་ལ་འདྲིར་ལྷ་བྱ་སྤྲོད་པས་སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༦ ཤིན་ཏུ། བརྟེན། ༡༩༡༥ ཆ སེམས་སྟེ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར། ཤོག ༤ བྲང་ ༣
- ༣༧ དགོང་ཁ་བྲི་བའི་ཕྱགས། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༨ མཐེང་ཤོག་གི་བྲུག་དཔེ་ལྷ་བྱ་སྤྲོད་པའི།
- ༣༩ གསུམ་པ་སྤྲོད་པའི་ལྷ་བྱ་སྤྲོད་པའི། འདྲི་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོད་པའི་ལྷ་བྱ་སྤྲོད་པའི། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།

- ༡༠༩ སི་ཁྱོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྡེ། སྒྲོན་མ། ཤོག ༡༩༩ བྲང་ ༡
 ༡༠༩ ཤིན་ཏུ། བརྟེན། ༡༥༥ ཆ སེམས་སྡེ། སྒྲན་རྒྱུད་ལྷ་ཁྱིེ། ཤོག ༥ ༣༥
 ༡༠༥ མཐིང་ཤོག་གི་ཕྱག་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།
 ༡༠༥ མ་དཔེར་རིག་པའི་རྟ་ཡིན་པའི་ཞེས་བྱུང་ཡང་འདིར་སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར་ལྟར་བཅོས།
 ༡༠༥ དབུགས་ཀྱི་ཆ་སྒྲུལ་སྡེ། དལ་གྱིས་ཕྱི་ནང་དུ། རྒྱར་གཞུག་གསང་རྒྱུད་རེངས་སུ་མི་གཞུག་སྡེ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༠༧ རྩེད་པར་དུ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་རྒྱུ་དུས་སུ་རབ་ཏུ་ཡང་གཙུག་པར་བྱ་སྡེ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༠༥ མི་འབྲུལ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༠༥ མིག་མ་བཙུམ་པར། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༡༠ སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར། བརྟེན། ༥ སེམས་སྡེ། གཟེར་བྱའི་རྩ་འགྲེལ། ཤོག ༥ ༣༩
 ༡༡༡ བྱ་བྱེད་གཡོ་འགྲུལ་མི་བྱ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༡༩ ཐུག་ཐིག་སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༡༩ ཁལ་ཁེལ་མི་བྱ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༡༥ དེ་ནས་སྒྲོད་པ་གསུམ་གྱི་གནད་ལ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༡༥ སི་ཁྱོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྡེ། གཟེར་བྱ། ཤོག ༡༡༠ བྲང་ ༥
 ༡༡༥ སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར། བརྟེན། ༥ སེམས་སྡེ། གཟེར་བྱ་ཉེར་གཅིག་འགྲེལ། ཤོག ༥ ༣༥
 ༡༡༧ སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར། བརྟེན། ༥ སེམས་སྡེ། གཟེར་བྱ་ཉེར་གཅིག་འགྲེལ། ཤོག ༥ ༣༥
 ༡༡༥ ཡིན་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོད་ཐོག་ཏུ་འཛོག་པའོ། །སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༡༥ སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར། བརྟེན། ༥ སེམས་སྡེ། གཟེར་བྱ་ཉེར་གཅིག་འགྲེལ། ཤོག ༥ ༣༥ མ་དཔེར་རྟེན་པར་བཞག་ཅེས་
 བྱུང་ཡང་འདིར་སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར་ལྟར་རྟེན་པར་ཅེས་བཅོས།
 ༡༡༠ འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ལས། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༡༡ སི་ཁྱོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྡེ། སྒྲོན་མ། ཤོག ༡༩༡ བྲང་ ༩ བ་ཐག་ཉག་ཐག་གཟིངས་པ་འདྲ། ལས་སོགས་
 གསུངས་པས། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༡༩ ལམ་ལྷུང་། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༡༩ གཞན་ཡང་སྒྱུ་ལོང་ལོང་། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༡༥ རྒྱང་གཤོག་ལྷ་བྱ་དང་། གཞེར་མིག་ལྷ་བྱ་དང་། དུ་བ་ལྷ་བྱ་དང་། སྒྲིག་སྒྲིག་ལྷ་བྱ་དང་། རྒྱ་རིས་ལྷ་བྱ་དང་། སྒྲན་རིའི་

ཤིང་དཔར།

༡༢༥ ཟེར་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་ཉག་ཐག་དངུལ་དཀར་གྱི་ཉག་ཐག་བརྒྱུངས་པ་ལམ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

༡༢༦ གཤེན་པས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

༡༢༧ རྩེ་ཙམ་ཕྱེད། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

༡༢༨ དེ་ལྟར་ཉམས་སྤྱ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

༡༢༩ ཉམས་ལ་བརྟན་པ་རྩེ་ཙམ་ཐོབ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

༡༣༠ རྩེ་ལ་ཤར་བ་དང་། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

༡༣༡ གནས་རང་བཞི་གྱིས་དཔེན་པ་མཐོ་བ་ཁང་པའི་ཕྱེད་ཕུབས་སམ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

༡༣༢ བྲག་ཤིང་གད་པ་ལམ། སྤྲོན་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི། ཞེས་པ་འདི་མ་དཔེར་མེད་ཀྱང་འདིར་སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར་ལྟར་གསར་དུ་བཅུག

༡༣༣ འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ལས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

༡༣༤ སེ་ཁོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྤེ། སྒྲོན་མ། ཤོག ༡༢༩ བྲང་ ༩

༡༣༥ སྤྲོ་ཆེན་གྱི་གསུང་རྣམས་འཛིན་མ་བྱུང།

༡༣༦ ལུས་གནད་ལྟ་བུའི་སྤྱེ། དེ་ལ་སེམས་འཁྱིད་སྤྲོབས་དང་། སྤྲང་པོ་ཆེའི་བརྒྱུང་ཐབས་དང་། དགོ་སྒྲོང་གི་ཙོག་ཕུ་དང་། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

༡༣༧ ཁྱི་རྒྱགས་བཞེན་དུ་བྱས་ལ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

༡༣༨ ཙོག་འདུག སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

༡༣༩ ལྟག་པ་དགྱེ་དེ་བྱས་ཏེ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར། མ་དཔེར་ལྟག་པ་རྒྱེད་རྒྱེད་བྱས་ཞེས་བྱུང་ཡང་འདིར་དགྱེ་དགྱེ་དག་པར་མཛོན་པས་བཅོས་ཡོད་དུ་བྱུང་པར་འཆོལ།

༡༤༠ ཡོན་ཏན་ནི་ཡིད་གཡོ་བྱེད་རྒྱུད་ནོན་ནས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

༡༤༡ ར་ཁ་ཕྱེ་སྤེ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

༡༤༢ བྲང་ར། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

༡༤༣ བཏེག་ལ་ཕུས་བྲང་སྤྱད། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

༡༤༤ སྤྲང་ཆེན་གྱི་སྤྲོབས་རྒྱས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

༡༤༥ ཉམས་རྟོགས་ལ་བོགས་སྤྱོའོ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

༡༤༦ སྤྲོན་བྱེད་ཀྱི་མེ་བྱོད། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

- ༡༤༥ བཞི་པ་ངང་མོ་རྒྱུ་འགྲོས་ནི། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༤༦ གཡོན་པ་དབྱི་འགོར་བརྒྱུང་ལ། རྒྱལ་མདོར་མནན་པ་ལྟར་བྱ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༤༧ སྤྲོ་ཁྱེད་ཀྱི་གསུང་ལ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༤༨ བརྒྱུགས་ལ་བལྟ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༤༩ ཡོན་ཏན་རྒྱུང་དབྱུགས་མར་ཚུད་ནས། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥༠ ཉན་དུ་རང་གསལ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥༡ སེང་གེའི་ལུས་གནད་དུས་སྤྱི་ལོ་ལྟར་སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥༢ མེད་པ་ཉར་རེ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥༣ ཐུང་གསེགས་ལ་ཐུང་གསེགས་ལོ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥༤ གཡས་ཐབས་ཀྱི་ལྟ་སྤྲོས་ཀྱིས། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥༥ མིག་གཉིས་ཀྱིས། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥༦ མནན་ཏེ། ཉི་ཟླ་ལས་སྤྲོས་ལ་གཏད་པའོ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥༧ རིག་པ་མིག་དང་བསྐྱེད་པའོ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥༨ རྒྱུ་པ་གསུམ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥༩ མ་དབེར་ཆམ་ལ་མམ་ཞེས་བྱུང་ཡང་འདྲིན་སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར་ལྟར་བཅོས།
 ༡༦༠ མ་ཡིན་པར། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༡ ཤིན་ཏུ་ནས་གཅེས་ཏེ། གཏ་བསྐྱེད་མཛོན་དུ་འདོན་ངེས་ཏེ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༢ དོན་དུ་ཁོ་རང་ལ་ཉི་ལྱིས་ཉི་ལ་བ་གལ་ཆེའོ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༣ ཉན་དུ་རིག་པ་འོད་ལྡེང་བདག་ཉིད་དུ་འདུག་པས་གནས་པ་ཅ་ཡི་སྤྲོས་ཐུང་དེ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༤ དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལེན་ཁ་དང་འཕྲོད་པས། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༥ ཐིག་ལེའི་རྒྱུང་བ་དུ་མ་ཞིག་མཛོན་དུ་འཆར་ཏེ། དེ་ཡང་གོང་དུ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ལ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༦ རྒྱུང་བའི་ནམ་མཁའ་བར་རྒྱུང་གང་བར་འཆར་བ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༧ ཤིན་སྤྱི་ ༡༦༨ བརྟེན། ཆ སེམས་སྤྱི། སྤྲོ་རྒྱུད་ལྟ་བུ། ཤིག་ ༥ བཟ
 ༡༦༩ ཐེང་ཐེང་། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།

- ༡༧༡ ཞེས་བྱ་བས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧༢ འབྲུམ་ལས། འོད་སལ་སལ་བྱིང་བྱིང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་འདི་འཛོལ་ཞིབ་ཞུས་ཀྱང་རྟོག་སོན་མ་བྱུང་།
 ༡༧༣ ཉི་ཁྲིད་འདི་ཉིད། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧༤ ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧༥ གཅིག་བསྒྲན་པའི། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧༦ ཁྲིད་དོ། ལྷ་ལ་སྤྲོར་རོ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧༧ ཆེ་བ་ནི། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧༨ ཆེ་བ་ནི། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧༩ ཟེན་པས། དབུས་རྫོགས་སྤྱི་ལྟ་སྤངས་ལ་གཙོ་བོར་བྱའོ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༨༠ ཆང་གར། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༨༡ འཆུན་པ་ཡིན་པས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༨༢ མཚན་སྣང་གི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིར་འགྲིམས་པ་ཡིན་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༨༣ དབུ་མའི་གཡས་ལ་འགྲིམས། གྲུད་པ་ནས་སྤྲོ་བྱས་གཡས་ལ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༨༤ གཡོན་ནས་འགྲིམས་ཏེ། རྫོ་སྤྲོ་བྱས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༨༥ ཡེ་ཤེས་དང་བདེ་རྒྱུད། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༨༦ དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༨༧ དྲངས་མའི་ཐིག་ལེ་ལ་གནད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༨༨ སྤྱང་ན་ལམ་ལ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༨༩ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། བ བཅས་སྤྲེ། གཟེར་བྲ། ཤོག ༢༡༥ གྲུང་ ༣
 ༡༩༠ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ད བཅས་སྤྲེ། རྫོན་མ། ཤོག ༢༠༧ གྲུང་ ༢
 ༡༩༡ འཕྲུལ་པའི་སྤྲོན་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་སྤངས་ནས་གསལ་བ་མེད། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༩༢ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ད བཅས་སྤྲེ། རྫོན་མ། ཤོག ༢༡༤ གྲུང་ ༡
 ༡༩༣ མ་དབེར་དང་བོ་ལ་གསུམ་གསུམ་སྤྲེ་ཞེས་བྱུང་ཡང་འདིར་སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར་ལྟར་གསུམ་ཞེས་པར་བཙོས།
 ༡༩༤ སྤྲོ་ཆེན་གྱི་གསུང་ངོས་མ་ཟེན།
 ༡༩༥ སུན་ཁང་ལ་རིག་པ་བརྟན་ཞིང་བོགས་ཆེ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

- ༡༧༤ སི་ཁྱོན། ༡༧༡ བཀའ། བ སེམས་སྒྲེ། གཟེར་བྲ། ཤོག ༡༠༧ གྲེང་ ༤ ལུས་ཀྱི་གནད་བསྐྱམ་ཞེས་པ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧༧ བསྐྱེམ་ཞིང་བརྒྱད་ལ་བོར་ཏེ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧༨ གཉིས་པ་ལ་ཁོང་པའི་ནང་ནས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧༩ སུ་ཤེ་ལི་གསུམ་སྟེང་། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༨༠ རེ་རེ་ལ་ཡང་། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༨༡ མ་དབེར་རྩ་བཅའ་ཞེས་བྱུང་ཡང་འདིར་སྤྲོན་རིའི་དཔར་ལྟར་རྩ་བཅའ་ཞེས་བཅོས།
 ༡༨༢ བཞེསྟོང་དུ་གྲེས་པ་ནི། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༨༣ སི་ཁྱོན། ༡༧༡ བཀའ། བ སེམས་སྒྲེ། གཟེར་བྲ། ཤོག ༡༠༧ གྲེང་ ༤
 ༡༨༤ འབྲུལ་འཁོར་བྱས་ལ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༨༥ ཁ་ཡར་རེ་བྱས་པས་ཆ་སྟོམས་སོ། །སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༨༦ དེ་ནས་ཆ་མཉམ་དུ་ལན་དགྲར་སྤྲུང་ཅིང་། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༨༧ བྱིའུ་ཙོ་གའི་སྟོང་ཙམ་གསལ་ལ་འཛོར་བ་བཀྲག་དང་ཆས་པར་བསྟོམ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༨༨ ཡི་གིས་བསྐྱུལ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༨༩ རྩ་བྱས་པས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༩༠ ཉར་གྱིས་འབར། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༩༡ རྒྱུང་གིས་བྱས་པའི། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༩༢ རྩི་ཡིག་དཀར་པོ་མགོ་པོ་བྱར་དུ་བསྟན་པ། རྩི་ཡིག་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཆོལ་ཆེན་ཞུན་མ་ལྟ་བུ་འཐིགས་ཏེ། སྤྲོན་རིའི་
 ཤིང་དཔར།
 ༡༩༣ ཐུགས་ཁ་ཉེ་འོག་མན་ཆད་ཀྱི་རྩ་ཕྲན་དང་། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༩༤ ལྷ་བྲག་གཡས་གཡོན་ན་རྩྱི་དཀར་དམར་གཉིས་ཞུགས་ནས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༩༥ ཞབས་སྒྲེལ་དུ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༩༦ དབུས་མ་མནན་བ་ལ་ཐིག་ལེ་ཐམས་ཅད་ལྷབ་ལྷབ་འདུས་པར་བསམ་ནས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༩༧ རྟོབས་ཀྱིས་རྩྱི་བྱར་དགྲས། དབུས་མ་ནས་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་འདྲེན་ཅིང་བསྐྱུལ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༩༨ རྩ་ཕྲན་རྣམས་ལ་བཀྲམ་པར་བསམ་ལ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༩༩ ལྷ་སྤྲངས་བཅའ་སྟེ་རིག་པ་གཏད་དོ། །སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

- ༡༩༠ རྒྱ་ནི་ཁ་སྒྲོར་ལ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༩༡ སྤྲོ་ཞིང་བསྐྱོན་དང་གཏའ་བཟུང་ལ། རྒྱ་གི་གནད་དང་ཤེས་པར་བྱ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༩༢ སྤྲོ་རུ་མཐོ་སྤང་། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༩༣ དེ་དག་བས་ཀྱང་རགས་པ་མང་བ་རྒྱས་པ་ལྟར་གྱུར་ཏེ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༩༤ ཆོགས་རུས་ན་པ་ལས་སོགས་པ་འོང་ལ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༩༥ ཟེ་བ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ངར་དང་ཆས་པ་འབྱུང་ལ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༩༦ སྤྲོ་ནང་གི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་སྐྱེས་གཡོགས་བྱ་བར་མི་རྒྱས་པ་དང་། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༩༧ རང་ལྷགས་ཀྱིས་ཐད་ཀར་ཐད་ཐད་ཆོད་པ་དང་། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༩༨ ཨ་གསལ་གྱི་ཕྱག་དཔེ་རོས་མ་ཟེན། དགའ་བདེ་སྤོང་གསལ་འཛིན་མེད་འབྱུང་། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༩༩ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། བ མེམས་སྤེ། གཟེར་བྲ། ཤོག ༣༡༥ ཟླ་ ༣
 ༢༠༠ བྱིད་དོ། །ལྷ་ཡ་སྤྲོ་རོ། །སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༠༡ མི་ལམ་གྱི་བར་དོ་ལ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༠༢ གདམས་པ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༠༣ སྤྲོ་བདེ་བར་བྱེད་པའི་སྤྲོ་དུ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༠༤ ཉལ་སྤྲོ་བས་བྱས་ལ། གཞོག་པ་འོག་ཏུ་བཅུག། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༠༥ གདན་མེད་གོ་སྤང་ཆེན་ཏུ་འབྱུག་ཏུ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༠༦ དུག་དཔྱུང་ལ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༠༧ སྤྲོ་ང་ཙམ་ལྟ་བུར་གསལ་བ་ལ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༠༨ གཉིད་ནི། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༠༩ ཉམས་ལེན་རྣམས་གོང་ལྟར་བསྐྱོད་སྤྲོ་བས། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༡༠ མི་ལམ་རང་ཁའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་དེ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༡༡ འཕེལ་བ་བྱུང་ལ། ཉན་པས་བོགས་ཀྱང་དེ་ཡིས་ཆེ་འབྱུར་ཆེ་བས། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༡༢ ཉམས་སྤྲོ་བྱུང་བ་གལ་ཆེད། །སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༡༣ དེའི་དུས་སྤྲོ་གོང་ལྟར་འབད་དོ། །སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༡༤ དང་པོར་སྤྲོ་བས་སྤྲོ་བས་སྤྲོ་བས་ཐད་ཟེན་ཡང་། མ་ཟེན་པ་གིན་ཏུ་གསལ་བའི་དུས་སྤྲོ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།

- ༡༥༥ མ་འགྲོས་པར། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥༦ ཏུས་སུ་ཡང་། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥༧ བག་ཆགས་ལས་སོགས་པ་མི་ལམ་ལས་མེད་སྤྲུལ་བསམ་མོ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥༨ འདི་ཉིད་ལ་རྒྱུན་ཆད་དེ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥༩ ངང་ནས་རྩལ་སྤྱང་ངོ་། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༠ ཐོག་ཏུ་བཏང་ངོ་། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༡ ད་ལྟ་བས་དགུ་འགྲུར་གྱི་བསྐྱེད་བོགས་ཆེ་བ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༢ གོང་ལྟར། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༣ ཟེ་ཆལ་གྱིས་སོང་བ་དང་། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༤ དངོས་གཞིའི་གདམས་པ་རྫོགས་སོ། རྒྱ་རྒྱ། ལུ་ཡ། ཨག་ཐམ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

གཞི་རང་ངོ་སྤྲོད་པ་གཅིར་མཐོང་ལྟ་བའི་བྲིད་གྱི་མཆན།

- ༡ ང གཞི་རང་ངོ་སྤྲོད་པ་གཅིར་མཐོང་ལྟ་བའི་བྲིད་རིམ་བཞུགས་སོ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢ གསུམ་པ་ཐ་མར། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༣ གཞི་རང་ངོ་སྤྲོད་པ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༤ ལམ་ཉམས་སུ་བྱུངས་པ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༥ མའི་ངོ་སྤྲོད་པ་དང་། ལུ་ཡི་ངོ་སྤྲོད་པ་དང་། རྩལ་གྱི་ངོ་སྤྲོད་པ་དང་། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༦ ཆོགས་སུ་མཆོན་ན། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༧ ཁོའི་ངང་ལ་རྫོགས་པ་ལས། ད་གཞོད་སྤྲོན་རྒྱ་མེད། གྲོལ་རྒྱ་མེད། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༨ ཆོ་འབྲུལ་སྤྲོ་ཆོགས་སུ་འཆར་བས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༩ གཅིག་ལ་མི་རིང་། གཅིག་ལ་མི་ཉེ་བས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༠ གཅིག་ལས་མ་འདས་པ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༡ སུས་ཀྱང་མི་མཐོང་གཏན་དུ་འགྲོགས་ཀྱང་ངོ་མི་ཤེས་པ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༢ རྫོ་འདས་བརྗོད་མེད་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༣ སྤྲོ་བྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྤྲེ། རྫོན་མ། ཤོག ༡༥ བྲང་ ༥
 ༡༤ འོག་མ་དེ་དཔེ་དོན་རྟགས་གསུམ་མོ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

- ༡༥ དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་དག་གིས། གོ་ཞིང་གེས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཀྱིས། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༦ ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ལ། གནད་གསུམ་གྱི་ལག་ལེན་གོང་ལྟར་བྱས་ལ། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༧ གཡེར་པོ་ཆེ་དེ་ནི། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༨ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། བ སེམས་སྡེ། གཟེར་བྲ། ཤོག ༣༡༩ བྲང་ ༩
- ༡༩ སི་ཁྲོན། ༡༧༤ བཀའ། ང་ སེམས་སྡེ། ལུང་དུག ཤོག ༡༩༩ བྲང་ ༡ ཅད་དུ་ཡོད་པས་དེ་ནས་བཞོད་པ་ཡིན།
- ༢༠ མཆོང་རི་སྒྲུག་པོ། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༡ རང་རིག་ཁོང་གས། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༢ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ད སེམས་སྡེ། སྒྲོན་མ། ཤོག ༣༠༥ བྲང་ ༤
- ༢༣ བཅ་རིག་བྲལ་ནས་མཐོང་བར་བཤད། །སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར། གཞུང་རྒྱུ་མ་ཟིན།
- ༢༤ ཡེ་གེས་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༥ ལུལ་གྱི་དོན་རྒྱ་བར་གེས་པའི་སྤལ་ལེ་བ་རིག་པ་སྒྲོ་བྱས། རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་གཡོ་རྩལ་གྱིས་མ་གོས་པའི་གཅེར་བྱར་ཡེ་རེ་གས་
ཏེ། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༦ གཏད་མེད་དུ་བྱོད་དེ། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༧ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ད སེམས་སྡེ། སྒྲོན་མ། ཤོག ༡༩༠ བྲང་ ༡
- ༢༨ ལྷག་མཐོང་སྤྱོད་དཔལ་བར་གས། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༩ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། བ སེམས་སྡེ། གཟེར་བྲ། ཤོག ༣༡༧ བྲང་ ༧
- ༣༠ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། བ སེམས་སྡེ། གཟེར་བྲ། ཤོག ༣༡༩ བྲང་ ༩
- ༣༡ འབུམ་གྱི་ལུང་རྟེན་སོན་མ་བྱུང་།
- ༣༢ འབུམ་ལས་གསུངས་སོ། །རྒྱས་པར་ངོ་སྤྱད་དོ། །སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༣ བྱེད་པའི་བདག་སྤྱོད་གཞན་མེད་པར། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༤ ཉི་ཟེར་ལྷ་བྱར་གས་ཏེ། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༥ སེམས་ཙན་གྱི་བཞི་བསྐྱེས་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་འཆར་ལ། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༦ སེམས་ཙན་གྱི་སྒྲིག་རྒྱ་དག་གི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་འཆར་ལ། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༧ འཆར་གཞི་ལས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བྱགས་ཀྱི། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༨ བྱ་རིག་པའི་ཡེ་གེས་ལས་སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར། རང་སྤྱོད་དུ་འཆར་བའི་སྤྱོད་པའི་ཆེན་པོ་གསུམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།

- ༣༩ གཉིས་མེད་རིག་པའི་ཟེར་དུ་འབྲོ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༤༠ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྤྲེ། སྤྲོན་མ། ཤོག ༡༩༠ བྲང་ ༤
 ༤༡ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྤྲེ། སྤྲོན་མ། ཤོག ༡༩༡ བྲང་ ༥
 ༤༢ ཉུ་སྟངས་སྤྲོན་འཚམས་སུ་གསལ་ལ་འབྱེད་བཙུམ་མེད་པར་མ་ཡེངས་པར་གཏད། ཡིད་ནི་རིག་པའི་རང་སྒྲུབ་ཆགས་སུ་
 གསལ་པ་ལ་བརྩུང་། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༤༣ སྤྲོས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པར། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་ལས། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༤༤ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྤྲེ། སྤྲོན་མ། ཤོག ༡༩༡ བྲང་ ༥
 ༤༥ སྟོང་པའི་རང་འོད་གཞུང་ཚོན་ཚུལ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༤༦ སྟོང་པའི་གཞུགས་བཞུན་ཚུ་རྒྱའི་ཚུལ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༤༧ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྤྲེ། སྤྲོན་མ། ཤོག ༡༩༡ བྲང་ ༧
 ༤༨ སོ་སའི་རྒྱུད་ཐོག་ན། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༤༩ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྤྲེ། སྤྲོན་མ། ཤོག ༡༩༤ བྲང་ ༣
 ༥༠ སྟོད་པ་གསུམ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༥༡ རང་ལས་རང་གིས་ཉུ་བའི་དུས་སུ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༥༢ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྤྲེ། གཟེར་བྲ། ཤོག ༢༡༩ བྲང་ ༣
 ༥༣ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྤྲེ། གཟེར་བྲ། ཤོག ༢༡༩ བྲང་ ༥
 ༥༤ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྤྲེ། སྤྲོན་མ། ཤོག ༢༡༩ བྲང་ ༥ དབུ་མའི་ལམ་ལ་ཤར། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༥༥ གཞུང་ཚོན། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༥༦ རང་རང་གི་ཡུལ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༥༧ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྤྲེ། སྤྲོན་མ། ཤོག ༡༩༣ བྲང་ ༣
 ༥༨ སྟོད་ཀྱི་སྟོད་ལ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༥༩ སྟོད་མཁན་འཛོག་མཁན་གྱི་བསམ་པ་དེ་ལ་ཅེ་རེར་བལྟ་སྟེ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༦༠ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྤྲེ། སྤྲོན་མ། ཤོག ༡༩༣ བྲང་ ༥
 ༦༡ ཅི་རིགས་པ་བསྐྱེད་ལ། བྱ་ལངས་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༦༢ བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།

- [illegible]

- ༥༧ གློ་ཡིས། སྤྲོ་འཛིན་གྱི་འཛིན་པ་།
 ༥༨ གློ་ཡིས། སྤྲོ་འཛིན་གྱི་འཛིན་པ་།
 ༥༩ རང་རིག་འོ་མ་གྱིས། སྤྲོ་འཛིན་གྱི་འཛིན་པ་།
 ༦༠ སྤྲོ་འཛིན། ༡༧༧ བཀའ། ༥ སེམས་སྤྲེ། སྤྲོ་མ། ཤོག ༡༧༥ གྲུང་ ༥
 ༦༡ དྲོ་མ་པར་བཟུང་ནས། སྤྲོ་འཛིན་གྱི་འཛིན་པ་།
 ༦༢ ཡུལ་གྱིས་སོ་མ་ཐོན་པར་ཡོད་པ་ལ། སྤྲོ་འཛིན་གྱི་འཛིན་པ་།
 ༦༣ འགྲུས་པའི་འོ་མ་ཐོན། འོ་མ་ཐོན་པས། སྤྲོ་འཛིན་གྱི་འཛིན་པ་།
 ༦༤ རྒྱ་ལྡན། སྤྲོ་འཛིན་གྱི་འཛིན་པ་།
 ༦༥ སྤྲོ་འཛིན། ༡༧༧ བཀའ། ༥ སེམས་སྤྲེ། སྤྲོ་མ། ཤོག ༡༧༤ གྲུང་ ༥
 ༦༦ འོ་མ་ལས། སྤྲོ་འཛིན་གྱི་འཛིན་པ་།
 ༦༧ ཡན་ལག་ལྡན་གྱི། སྤྲོ་འཛིན་གྱི་འཛིན་པ་།
 ༦༨ དེ་ལས་སྤྲོད་པའི་དབང་པོ་ལྟ་བུ། སྤྲོ་འཛིན་གྱི་འཛིན་པ་།
 ༦༩ དེ་ལས་བཟུང་པའི་ལམ་ལྟ་བུ་འཇུག་ དེ་ལས་བཟུང་པའི་རིགས་ལྟར་སྤྲོ། སྤྲོ་འཛིན་གྱི་འཛིན་པ་།
 ༧༠ དེ་ལྟར་དང་པོ། སྤྲོ་འཛིན་གྱི་འཛིན་པ་།
 ༧༡ དྲི་ནས་ཐུང་ཙམ་རགས་སྤྲོ། སྤྲོ་འཛིན་གྱི་འཛིན་པ་།
 ༧༢ རགས་པ་རང་ལ་མའི་དྲི་སྤྲོ། སྤྲོ་འཛིན་གྱི་འཛིན་པ་།
 ༧༣ དེ་ལ་བག་ཆགས་ནས་པ་ཆེར་བཏོས་པས། སྤྲོ་འཛིན་གྱི་འཛིན་པ་།
 ༧༤ གཞུགས་ཁམས་གནས་སྤྲོ་ལྡན། སྤྲོ་འཛིན་གྱི་འཛིན་པ་།
 ༧༥ བསྐྱེད་པ་གྲགས་ལུས་སྤྲོ་མའོན་པར་གྱི། སྤྲོ་འཛིན་གྱི་འཛིན་པ་།
 ༧༦ སྤྲོ་འཛིན། ༡༧༧ བཀའ། ༥ སེམས་སྤྲེ། སྤྲོ་མ། ཤོག ༡༧༧ གྲུང་ ༥
 ༧༧ མར་ལྡན་ལྟ་བུར་ཡང་ཡང་གྲོལ་ཏེ་གནད་གཅིག་པས། སྤྲོ་འཛིན་གྱི་འཛིན་པ་།
 ༧༨ སྤྲོ་ཙམ་གཅིག་གྱི། སྤྲོ་འཛིན་གྱི་འཛིན་པ་།
 ༧༩ མ་འགགས་པ་གར་བ་ལ། སྤྲོ་འཛིན་གྱི་འཛིན་པ་།
 ༨༠ གྲོལ་བས། སྤྲོ་འཛིན་གྱི་འཛིན་པ་།
 ༨༡ རྒྱལ་ས་ལ་ཚུར་ཐོན་ལ། སྤྲོ་འཛིན་གྱི་འཛིན་པ་།

- ༡༡༩ རང་བཞིན་གྱིས་འཆར་ཏེ། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༡༩ སྤང་བ་ཡུལ་གྱི་རྒྱུན་བྱས་ནས། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༡༩ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྤྱེ། སྤྱོད་པ། ཤོག ༡༩༩ བྲང་ ༩ བསྐྱབས་པ་མེད་པར་ཤུགས་ལས་ཤར། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༡༩ གཞིའི་ངོ་བོ་གྲོལ་བའི་རང་གདངས། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༡༩ དག་སྤང་ལུས་པ་ལས་སྤང་བའི་རང་འོད་ལྡར་ཤར། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༡༧ འབྱུང་བའི་དབྱིངས་ལྡར་ཤར། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལས་རྫོགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལྡར་ཤར། ཞེས་པ་བར་གྱི་ལྷ་རྒྱུས་ལ་ལྡར་ཞེས་བྱུང་། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༡༩ དེ་ལས་རྒྱུ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྡར་ཤར། དེ་ལས་རྒྱུ་པར་དག་པའི་ཡུལ་ལྡར་ཤར། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༡༩ རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ལས་ངོ་སྤྲད་ཅིང་། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༡༩ ཡོན་ཏན་དེ་དག་གྱུང་གོང་ལྡར་གདོད་ནས། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༡༧ རྟེན་པས་ཤར། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༡༩ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྤྱེ། སྤྱོད་པ། ཤོག ༡༩༩ བྲང་ ༩ རྟེན་པའི་སྤྱོད་པའི་ཤུགས་ལས་བྱུང་། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༡༩ ཁྲིད་རྫོགས་སོ། །ལྷ་ཡ་སྤྱོད་པོ། །སྤང་མཁྲུ་ལོ། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།

ལམ་ཉམས་སྤྱོད་པའི་ཤིང་གསལ་བསྐྱོར་པའི་བྲིད་ཀྱི་མཆན།

- ༡ ཅ ལམ་ཉམས་སྤྱོད་པའི་ཤིང་གསལ་བསྐྱོར་པའི་བྲིད་པའི་བཞུགས་སོ། །སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༢ ཉམས་སྤྱོད་པ། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༣ སྤྱོད་པའི། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༤ སྤྱོད་པའི་ལམ་གྱི་པའི་བཞུགས་པར། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༥ བསྐྱོར་པས། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༦ རྫོང་ལས་སོགས། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༧ མཐོང་ཞིང་གཙང་བ། བྱུང་བར་དུ་ཉམ་མཆན། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༨ བསྐྱོར་པ་ཆ་བསྐྱུ། འདུ་འཛིན་ལུས་ཐག་བཅད། སྤྱོད་པའི་ཤིང་དཔར།

- ༧ མཐུན་རྒྱུན་ལེགས་པར་འཛོམས་པ་དང་། ལར་ཐབས་ལམ་འབྲིད་རྒྱལ་དང་། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༠ རོ་སྤྲོད་ལས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༡ གལ་ཆེ་གོས། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༢ ཉམས་སྤྲུང་། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༣ དགོངས་པ་ལོན་པས་སྤོམ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༤ མི་ལུས་པར་བརྩོན་པར་བསྐྱོམ་པ་དང་། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༥ རྒྱུ་དེད། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༦ བསྐྱུངས་ཤིང་བསྐྱོམས་པས། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༧ འཕྲུག་པ་གཅིག་ཏུ། རྒྱ་བ་ཡར་གྱི་རོ་བཞིན། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༨ དབེན་ལ་ཉམས་དགའི་དབེན་ས་སྤྱ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༩ རིག་པའི་དམར་ཐག སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༠ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། བ སེམས་སྤྲེ། ཟེར་བྲ། ཤོག ༣༠༩ གྲང་ ༩
- ༢༡ སི་ཁྲོན། ༡༠༩ བཀའ། ཀ འབུམ་སྤྲེ། ཁམས་བརྒྱད་གཉན་ལ་ཐབས་པ་རྩ་བའི་དོན་རྣམ་པར་རེས་པ། ལེལ ༩༩
ཤོག ༣༠༩ གྲང་ ༧ ལུང་འདི་ལྟེ་མིག་ལས་དྲངས་ཀྱང་ལྟེ་མིག་ཟེར་བའི་ཕྱག་དཔེ་ལག་སོན་མ་བྱུང་བས་ཁམས་བརྒྱད་
ནས་བཀོད་པ་ཡིན།
- ༢༢ ལྷི་མི་དང་མི་མིན་གྱི་བར་ཆོད། བར་འདྲུབ་ནད་ཀྱི་བར་ཆོད། གསང་བ་བསྐྱོམ་པ་ཉམས་ཀྱི་བར་ཆོད་གསུམ་འབྱུང་བས།
སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༣ ཡུལ་ནོར་གྱི་ཞེན་ཆགས། འདྲུ་འཛོལ་ཐམས་ཅད། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༤ གཏོར་ཆོགས་སྤྲོད། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༥ འབྲུལ་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་དང་དམིགས་པ་སྒྲ་རྒྱུད་སོགས་གགས་སེལ་བཞིན་དུ་བཅེས། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༦ དོན་གྱི་འགག་ལ་དྲེད་པའི། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༧ ཡིན་ལྷགས་མ་ཤེས་པར་ཆོད་བཞོསྤྲོ་བྱས། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༨ ལྟ་བས། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༩ རེས་ཤེས་སྤྲེ་བ་དང་། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༠ དྲན་འཛིན་མེད་པས་གྲེན་བསྐྱོམ་དུ་སོང་བ་དང་། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།

- ༣༡ མ་དཔེར་མ་བོང་པ་ཞེས་བྱུང་ཡང་སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར་ལྟར་མ་བོན་པ་ཞེས་པར་བཅོས།
 ༣༢ འབབ་པས། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༣༣ གོལ་ས་རྩམ་སོང་བ་དང་། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༣༤ མ་དཔེར་བསྟག་བཅིར་ཞེས་བྱུང་ཡང་སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར་ལྟར་སྟག་བཅིར་ཞེས་པར་བཅོས།
 ༣༥ བྱས་ཏེ། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༣༦ སི་ཁྲོན། ༡༧ བཀའ། འབུམ་སྟེ། ཁམས་བརྒྱད། ག ཤོག ༥༥ གྲང་ ༤
 ༣༧ དེ་དག་གི་ལམ་གྱི། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༣༨ ནང་གི་ཉམས་སྤོང་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༣༩ སི་ཁྲོན། ༡༧ བཀའ། བ སེམས་སྟེ། ཉགས་ཚད་གསལ་བའི་སྤྱན་མ། ཤོག ༥༥ གྲང་ ༡ སོགས་གསུངས་སོ། །སྤྱན་
 རིའི་དཔར་མ།
 ༤༠ གོང་ལྟར་དང་། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༤༡ ལྟ་བུར། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༤༢ སྐར་ཚོགས་བཀའ་པ་ལྟར། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༤༣ མ་དཔེར་སྤྱང་བའི་འོད་ལྗེའི་ཞིང་ཁམས་དགྱིལ་ལའོར་བཞེ། ཞེས་བྱུང་ཡང་སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར་ལྟར་འོད་ལྗེའི་ཞིང་ཁམས་
 དགྱིལ་ལའོར་གཞི་ཞེས་པར་བཅོས།
 ༤༤ སི་ཁྲོན། ༡༧ བཀའ། བ སེམས་སྟེ། ཟེར་བ། ཤོག ༥༥ གྲང་ ༣
 ༤༥ དག་སྦྱར་ལ། སྤྱན་བར་གྱི་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ཉམ་ཉམ་དུ་བྱེད་པ། ཐེ་ཚོམ་ཐ་བ་ཡང་བ་འབྱུང་སྟེ། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༤༦ གཉིས་པ་དེ་ནས། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༤༧ སྤྱང་བརྒྱས་པའི་ཚུལ་དང་། སྤྱང་བརྒྱས་པའི་ཚུལ་དང་། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༤༨ དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བྱི་ལྟར། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༤༩ གྲངས་མེད་པར། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༥༠ དེ་བས་ཆེ་བ་དང་། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༥༡ གཉིས་འབྲེལ། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༥༢ དར་དཀར་གྱི་ཐག་ཉག་ལྟ་བུ་ལ། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༥༣ འབྲེང་བ་བརྒྱད་པ་ལྟ་བུ་དང་། མ་བརྒྱས་རྒྱུང་པའི་ཉག་ཐག་གིས་སྤྱེལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།

- ༡༤ ཐིག་ལེ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཉག་ཐག་བརྒྱུད་པ་ལས་སོགས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥ དེ་ཡང་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦ མ་དཔེར་གང་རུ་ཞེས་བྱུང་ཡང་འདྲིར་སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར་ལྟར་གང་རུ་ཞེས་པར་བཅོས། གང་རུ་རེ་རེ་རྒྱུད་པ་དང་། སྤྲོན་
 རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧ ལྷ་ཀ་ཆང་བ་ཡང་རེ་རེ་ཙམ་དུ་འབྱུང་ལ། ཤས་ཆེ་བ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༨ འཕྲ་མོ་རེ་རེ་ཙམ་ཡང་གནས་སོ། །སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༩ གཞན་ཡང་འོད་དང་ཟེར་དང་། ཐིག་ལེ་དེ་དག་ཀྱང་དར་ཙམ་མི་སྟོད་ལ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༠ དདུལ་ཆུ་འཐོར་འདྲིལ་ཅི་བཞེན་དུ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༡ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྡེ། སྤྲོན་མ། ཤོག ༡༡༡ བྲང་ ༣
 ༢༢ རིག་པའི་ཟེར་དང་ཐུགས་རྗེའི་ཉག་ཐག་ནི། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༣ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྡེ། གཟེར་བུ། ཤོག ༡༡༡ བྲང་ ༡
 ༢༤ གཉིས་པ་ནང་ལ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༥ སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༦ བཞག་དུས་རྒྱུད་མི་གསལ་ཏེ། རྒྱུན་ཁ་ལ་རག་ལུས་པས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༧ སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༨ ལྷ་ཀ་གནད་དུ་འཆུན་ཞིང་། ཤས་ཆེར་འོད་ལྷ་གྱུར་ཁང་གི་ཐིག་ལེ་རེ་རེ་ལ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༩ སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༣༠ གཟུགས་ཀྱི་རྩམ་པ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༣༡ ཤར་བ་དག་ཀྱང་སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༣༢ མཁའ་ལ་ཉི་ཟླ་ལྟར་མཐོང་། རིག་པ་འོད་ཀྱི་གྱུར་ཁང་མཐོང་། །སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༣༣ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྡེ། སྤྲོན་མ། ཤོག ༡༡༡ བྲང་ ༤
 ༣༤ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྡེ། གཟེར་བུ། ཤོག ༡༡༡ བྲང་ ༣ མ་དཔེར་རྒྱུད་ཞེས་བྱུང་ཡང་འདྲིར་སྤྲོན་རིའི་
 ཤིང་དཔར་ལྟར་གང་རུ་ཞེས་པར་བཅོས། གཉིས་པ་ཆུ་བོ་འོད་དུ་ཐེབས་པ་འདྲ། ཞེས་དང་། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༣༥ མཐོག་མའི་ལུ་ལྷ་སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༣༦ མ་དཔེར་སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར་ལྟར་གང་རུ་ཞེས་པར་བཅོས།

- ༡༧ ཅི་ཞིག་གཅིག་ལ་བྱིན་པ་ཐམས་ཅད་རང་གྲོལ་ཆེན་པོར་ཁྱོད་ཀྱིས་སོང་སྟེ། དེ་ཡང་གཡོ་མེད་རང་གསལ་ཆེན་པོའི་ངང་ལ་
མི་འདའ་བ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༨ མ་སྒྲོམ་ཀྱང་སྐབས་སྐབས་སུ་འབྱུང་བའོ། །སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༩ མཛོན་དུ་འཆར་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་མ་དག་པ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༠ རེ་ལྡེ་ཙམ་ཡུལ་གྱུ་ཙམ། རྒྱུང་བ་ལྱང་འབྱུ་ཙམ་ལས་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་འཆར་ཞིང་། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༡ ཐིག་ལེ་ལྟ་ལྟེས་པ་དང་། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༢ མ་དཔེར་གྱིན་འབྲེང་ཞེས་བྱུང་ཡང་འདྲིར་སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར་ལྟར་གྱིན་འབྲེང་ཞེས་པར་བཅོས།
- ༢༣ སྒྲོ་རྒྱན་དང་བཅས་པ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༤ བྱེད་རྫོགས་ཙམ་དང་དབྱེད་པ་དང་། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༥ རེ་འགའ་ཕྱང་ཟད་འགྲིམས་པ་སྟེ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༦ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། བ སེམས་སྟེ། གཟེར་བུ། ཤོག ༣༡༡ བྲང་ ༣
- ༢༧ དེ་ནས་སྒྲ་བ་རྫོགས་པར་འབྱུང་། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༨ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ད སེམས་སྟེ། སྒྲོན་མ། ཤོག ༣༡༣ བྲང་ ༤
- ༢༩ ཇི་ཞིག་གཅིག་ལ་རིག་པ་གཞི་མེད། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༠ ཅི་བྱུང་ཅི་ཤར་བ་ཐམས་ཅད། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༡ གྲོང་སྒྲོམ་འགོ་རྒྱུགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༢ འཆར་རྒྱལ་ལ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༣ རང་སྒྲུང་དག་པའི། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༤ མ་དཔེར་སོ་སོ་ན་ཞེས་བྱུང་ཡང་འདྲིར་སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར་ལྟར་སོ་སོ་ན་ཞེས་བཅོས།
- ༣༥ སྒྲམ་བྱ་དང་བཅས་པ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༦ རྟགས་ཀྱི་གདན་དང་། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༧ བཅས་པའམ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༨ གདན་ལ་བཞུགས་ཤིང་། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༩ དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱན་དང་ཆ་ལྷགས། མཚན་དང་དཔེ་བྱད། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༤༠ མ་དཔེར་རྒྱུང་ཆད་ལ་འདས་པ་ཞེས་བྱུང་ཡང་འདྲིར་སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར་ལྟར་རྒྱུང་ཆད་ལས་ཞེས་པར་བཅོས།

- ༡༠༡ མི་ཁྱབ་པར་འཆར་ལ། དེ་དག་གི་བར་བར་དུ་འོད་ལྡེའི་ཐིག་ལེ་ཡན་མན་དང་། སྒྲན་རིའི་གིང་དཔར།
- ༡༠༢ རིགས་ལྡར་བཞུགས་པ་དང་། སྒྲན་རིའི་གིང་དཔར།
- ༡༠༣ ཡང་ཐིག་ལེའི་དབྱས་སུ་རིགས་རྟགས་ལྡར་བ་བཞུགས་པ་དང་། སྒྲན་རིའི་གིང་དཔར།
- ༡༠༤ བཀའ་པ། སྒྲན་རིའི་གིང་དཔར།
- ༡༠༥ སི་ཁྱོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྒྲེ། སྒྲན་མ། ཤོག ༡༡༩ བྲང་ ༤
- ༡༠༦ སི་ཁྱོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྒྲེ། གཟེར་བུ། ཤོག ༡༡༡ བྲང་ ༣ བཞི་བ་རྩམ་སྒྲུལ་མཁའ་གཞི་དུ་རྒྱུད་པ་དང་འདྲ།
སྒྲན་རིའི་གིང་དཔར།
- ༡༠༧ སྒྲོམ་པ་རྩེད་ཅམ་དང་ཆས་པ། སྒྲན་རིའི་གིང་དཔར།
- ༡༠༨ འཆར་ཚུལ་ལ། སྒྲན་རིའི་གིང་དཔར།
- ༡༠༩ འཆར་ཚུལ་ལ། སྒྲན་རིའི་གིང་དཔར།
- ༡༡༠ འཕས་ཀྱིས་འདུས་ནས་རྩོལ་བཅས་སྒྲོས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཁྱོལ་གྱིས་འགྲོ་སྒྲེ། སྒྲན་རིའི་གིང་དཔར།
- ༡༡༡ སྒྲོང་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཚུ་རྒྱུའི་ཚུལ། སྒྲན་རིའི་གིང་དཔར།
- ༡༡༢ སི་ཁྱོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྒྲེ། སྒྲན་མ། ཤོག ༡༡༩ བྲང་ ༧ འདྲ་ནི་རིག་པའི་རང་འོད་དེ། སྒྲོང་པའི་འོད་ནི་
འཇའ་ཚོན་ཚུལ། སྒྲན་རིའི་གིང་དཔར་མ།
- ༡༡༣ སི་ཁྱོན། ༡༧༤ བཀའ། ༨ སྒྲགས་སྒྲེ། ཡུང་དྲུག་ཤོག ༡༣༣ བྲང་ ༥ འདི་ཞེས་བརྟན་དཀའ་དེག་མའི་མི་ལམ་
འདྲ། སྒྲན་རིའི་གིང་དཔར་མ།
- ༡༡༤ འབྱུང་བཞི་ཟད། སྒྲན་རིའི་གིང་དཔར།
- ༡༡༥ སི་ཁྱོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྒྲེ། གཟེར་བུ། ཤོག ༡༡༡ བྲང་ ༣
- ༡༡༦ གོང་གི་སྒྲུང་བ་འཆར་ཚུལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་། སྒྲན་རིའི་གིང་དཔར།
- ༡༡༧ བྱུང་བའི་ཕྱག་དང་གོལ་མཐའ་འདི་ལ་ཐུག་ སྒྲན་རིའི་གིང་དཔར།
- ༡༡༨ སི་ཁྱོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྒྲེ། གཟེར་བུ། ཤོག ༡༡༩ བྲང་ ༣
- ༡༡༩ ཅི་ཞིག་ལ་དྲན་པའི་ཐག་པ་ཆད། སྒྲན་རིའི་གིང་དཔར།
- ༡༢༠ མ་དཔེར་སྟོད་ཕུར་ཞེས་བྱུང་ཡང་སྒྲན་རིའི་གིང་དཔར་ལྟར་བརྟོད་ཕུར་ཞེས་པར་བཅོས།
- ༡༢༡ རྩོལ་བུལ། སྒྲན་རིའི་གིང་དཔར།
- ༡༢༢ ཁྱད་པར་མེད། སྒྲན་རིའི་གིང་དཔར།

- ༡༩༩ དགོས་དུས་སྒྲིབས། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༩༧ དག་དང་བྱ་རུམ་ཉམ། གསེར་དང་བོང་བ་རུམ་ཉམ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༩༥ མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༩༤ མ་དཔེར་ལེགས་པར་བཅད་ན་ཞེས་བྱུང་ཡང་སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར་ལྟར་བཅར་བས་ཞེས་པར་བཅོས།
- ༡༩༣ སེམས་སུ་བྱག་གིས་གཏུགས་ནས། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༩༢ ལོགས་སུ་རེ་བ་ཡང་། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༩༡ གཏན་ལ་ཕབས་པས། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༩༠ དེ་ཕྱིན་ཆད། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༨༩ ཕྱིན་ཆད་མི་འབྲུལ་བ་དང་། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༨༨ རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༨༧ མངོན་དུ་གྱུར་པས། དེའི་ངང་ལས་མ་གཡོ་བས་བོན་སྒྲ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༨༦ མཚན་དཔེའི་རྒྱན། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༨༥ ཆོགས་དུག་སྒོ་ལ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༨༤ བརྒྱད་ཅུ་ཅ་དུག་ལས་སོགས་འཆར་བ་ནི། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༨༣ མ་དཔེར་འབྲེན་མི་དགོས་པས་ཞེས་བྱུང་ཡང་སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར་ལྟར་འབད་མི་དགོས་པར་ཞེས་པར་བཅོས།
- ༡༨༢ སེམས་སུ་བཅད། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༨༡ སི་ཁྲོན། ༡༩༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྒྲེ། སྒྲན་མ། ཤོག ༡༩༩ བྲང་ ༩
- ༡༨༠ ཅི་ཙམ་ན། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༧༩ སི་ཁྲོན། ༡༩༡ བཀའ། ༦ སེམས་སྒྲེ། གཟེར་བུ། ཤོག ༡༩༠ བྲང་ ༩
- ༡༧༨ ཐད་སོར་ཐད་སོར་དཔེ་རིས་བཞེན་དུ་ཡང་ངོ་སྒྲུབ་དོ། །སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༧༧ ཤིང་རྟེན་སྒོ་ལ་དང་འབྲུ་བར། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༧༦ མ་དཔེར་བསྐྱོད་ཅེས་བྱུང་སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར་ལྟར་བསྐྱོད་ཅེས་བཅོས། བསྐྱོད་པར་བྱས་ཏེ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༧༥ སྒྲིག་སྒྲིབ་སྒྲུངས། ཆོགས་གཉིས་བསགས་པར་བྱེད་པ་ན། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༧༤ མཚན་མེད་ཀྱི་གདམས་པ་གཉིས་ནི། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༧༣ འོད་གསལ་ལ་གདམས་པ་འདི། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།

- ༡༤༩ དེ་ནས་བོགས་འདོན། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༤༩ བྱེད་པ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥༠ སྤྲོ་བ་གཅིག་གམ་སྒྲོད་ཅིག་གིས་རང་ས་ཟིན་པར་བྱེད་ཅིང་། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥༡ མ་དཔེར་ལམ་སྒྲོད་མེད་ཅིག་ཆོད་ཅེས་བྱུང་ཡང་སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར་ལྟར་ལམ་བཟོད་མེད་གཅིག་ཆོད་ཅེས་པར་བཅོས།
 ༡༥༢ སི་ཁྲོན། ༡༥༥ བཀའ། སེམས་སྤྲེ། ལུང་དྲུག་ ཤོག ༡༥༥ བྲང་ ༡ ལམ་ནི་ཉེ་ལམ་དེར་རྫོགས་པ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥༣ སི་ཁྲོན། ༡༥༦ བཀའ། ༥ སེམས་སྤྲེ། སྤྲོན་མ། ཤོག ༢༢༩ བྲང་ ༩
 ༡༥༤ བྲུན་སྒྲོམ་གྱི་དུས་སྤྱི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་སྤྱི་ཡི་རྩལ་དུ་གོམས་པས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥༥ ཆོགས་ལམ་དང་མཐུན་ལ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥༦ རང་སྤྲོམ་གྱི་མགོ་ཤར་བ་ནི། རང་མཚན་གསལ་དུ་རྫོགས་པས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥༧ མཐར་བྱིན་པའི། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥༨ རྩ་འཕུལ་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥༩ སྤྲོས་བུའི་གང་ཟག་ སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༠ ཆ་ཆ་ནས་འཕགས་ཏེ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༡ མཛད་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༢ རབ་ཏུ་སྤྲགས་ཏེ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༣ འཕྲིན་ལས་ལས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ལ་མཛོན་དུ་འཆར་རོ། །སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༤ རྩ་འཕུལ་གྱི། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༥ རྒྱུང་བསྐྱོམ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་སྤྲང་བ་འཆར། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༦ འཕར་ཞིབ་ཆེ་བས་སྤྲོ་ཆོགས་སྤྱི་འཇུག་པས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༧ དེ་བཞིན་བྱས་ཏེ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༨ རིམ་སྤྲོས་པ་ལ་གདམས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་སྤྱི་བཏབ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༩ འདེབས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེའོ། །སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧༠ ཁྱིད་རྫོགས་སོ། །ལྷ་ཡ། སྤྲོར་རོ། །སཏ་མཏླ། །སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

ཀྱིན་ལམ་དུ་སྤྲོད་བ་ཙུལ་སྤྲོད་སྤྲོད་པའི་བྲིད་ཀྱི་མཆན།

༡ ངང་ནས། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།

༢ བྱས་ཏེ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།

༣ གསལ་བ། བྱེད་པ་པོའི་རྣམ་རྟོག་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ངང་ནས། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།

༤ སྤྲོད་པར་བྱས་ཏེ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།

༥ ཐོབ་གསལ། བརྟེན། ར་སེམས་སྡེ། གཟེར་བུའི་རྩ་འགྲེལ། ཤོག ༥ ན་༩

༦ དབྱངས་ཁྱེར་བ་ལས་སོགས་དང་། མ་དག་པའི་ཆོག་རྩུབ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།

༧ མ་དཔེར་རྣ་རྒྱུང་ཞེས་བྱུང་ཡང་སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར་ལྟར་གནའ་རྒྱུང་ཞེས་པར་བཅོས།

༨ སྤྲོད་སྤྲོད་ལས་སོགས། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།

༩ ཐོབ་གསལ། བརྟེན། ར་སེམས་སྡེ། གཟེར་བུའི་རྩ་འགྲེལ། ཤོག ༥ ན་༩

༡༠ ཐོབ་གསལ། བརྟེན། ར་སེམས་སྡེ། གཟེར་བུའི་རྩ་འགྲེལ། ཤོག ༥ ན་༩ ཙུལ་དུ་གར་བ་ལས་སོགས་གསུངས་པ་དང་།

སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།

༡༡ མ་དཔེར་བྲུབ་བདུལ་ཞེས་བྱུང་ཡང་སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར་ལྟར་བྲུབ་བདུལ་ཞེས་པར་བཅོས།

༡༢ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། བ་སེམས་སྡེ། གཟེར་བུ། ཤོག ༩༡༠ གྲང་ ༡

༡༣ བྱ་བ་མ་དགགས་པ། ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།

༡༤ མཉམ་བཞག་དང་། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།

༡༥ གསལ་བྱེད་ཅེས་པའི་དཔེ་ལག་ཏུ་མ་སོན།

༡༦ རུལ་ཤུགས་ཀྱི་སྤྲོད་པ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།

༡༧ ལས་དང་པོའི་དུས་སྟེན་སྤྲོད་པ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།

༡༨ དེ་བཞིན་དུ་གང་མི་མཛེས་པ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།

༡༩ འབྲིང་གཅེར་ལྟ་གཅེར་གྲོལ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།

༢༠ དགག་བརྒྱབ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།

༢༡ ཙུལ་སྤྲོད་སྟེ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།

༢༢ འབུམ་ལས་གཟུགས་ནི་རྒྱ་མ་རྩ་བུ་སྟེ། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པས་ཅིར་ཡང་བྱ་རུ་མེད་པའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་འདི་རྟེན་སོན་མ་བྱུང་།

ཞེས་གསུང་རབ་ལས་གསུངས་སོ། །སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།

- ༡༩ སྤྲོད། ༡ བཀའ། མདོ་སྤེ། སྤྲོད་པའི་མཛོད་ཡུགས་ཤོག ༧༩ བྲེང་། ༩
 ༡༧ བཟང་ངན་རོ་དྲུག་ཕྱ་རགས་ལས་སོགས། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧ རབ་འབྱེད་ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་གོན་སྟོང་འཛིན་མེད་རང་གོལ་དུ་རྩལ་སྤྲུང་ཉམས་སུ་སྤངས་ཏེ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༩ སྤྲོད། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྤེ། སྤྲོད་མ། ཤོག ༡༧༧ བྲེང་། ༩
 ༡༧ ཉམས་ལེན་གྱི། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༩ གང་གཟུགས་ལས་སོགས། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧ འཆར་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྤེ། གཉིས་མེད་དུ་རོ་མཉམ་པ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧ ཉིས་ཁྲི་ཆོག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་བར་གསུངས་ཀྱང་། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧ མ་དབེར་མི་གཏང་ཞེས་བྱུང་ཡང་སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར་ལྟར་མི་གཏོང་བར་ཞེས་པར་བཅོས།
 ༡༩ ཉི་མ་ལོག་པ་ལྟ་བུའམ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༩ བྲོས་བེབས་ལྟ་བུས། ཉོན་མོངས་པ་རང་ཀ་མར་མ་སྤྲུང་བར་ཉམས་སུ་སྤངས་ཏེ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧ འཁྱོད་པས་ཞེ་ཁྲེལ་བརྟུང་། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧ མ་དབེར་བྱིའི་མི་སྤྲེའི་གོ་བསྐོ་སྤེ་ཞེས་བྱུང་ཡང་སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར་ལྟར་གོ་བསྐོ་ཞེས་པར་བཅོས།
 ༡༧ གཉིས་མེད་དུ་རྟོགས་པས་རྟོགས་པ། མཛོན་དུ་བྱུང་བ་འབྲས་བུ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧ སྤྲོད། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྤེ། གཟེར་བུ། ཤོག ༡༧༧ བྲེང་། ༧
 ༡༩ གསང་བའི་སྟོད་པ་དང་། ཞེས་པ་འདི་མ་དབེར་མི་སྤྲུང་ཡང་སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར་དུ་གསལ་བས་འདིར་གསལ་དུ་བཅུག་མ་
 དབེར་རྩལ་ཤུགས་ཞེས་བྱུང་ཡང་སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར་ལྟར་རྩལ་ཤུགས་ཞེས་པར་བཅོས།
 ༡༧ སྤྲོད་མི་འཕྲ་བུ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
 ༧༠ དེའི་སྐབས་སུ། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
 ༧༡ འབུམ་ལས་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་ཟབ་མོ་ལ་རབ་དུ་སྤྲུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་འདི་རྟོག་སོན་མ་བྱུང་།
 ༧༡ ཐོབ་གསལ། བརྟེན། ༡ སེམས་སྤེ། དྲན་པ་ནམ་མཁའ། དྲང་དོན་སྤྲོད་སེལ་སྤྲོད་མ། ཤོག ༡༠ བྲ།
 ༧༩ རོ་མཉམ་ཞིང་། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
 ༧༧ ཕྱིས་གདབ་མེད་པར། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
 ༧༧ རང་གར་དུ་གཏོང་བཀའ་ཆོད་དུ་སྟོད་པའོ། །སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།
 ༧༧ དག་འདྲེ་གཉེན་སྤྲོད་བཅད། སྤྲོད་པའི་ཤིང་དཔར།

- ༤༧ འཛིགས་ན་འཛིགས་ཐོག་ཏུ་སྒྱུད། སྒྱུག་བྱོན་བྱོན་ཐོག་ཏུ་སྒྱུད། བྱེས་ན་བྱེས་ཐོག་ཏུ་སྒྱུད། འབྲུག་ན་འབྲུག་ཐོག་ཏུ་སྒྱུད་དོ། །སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༤༨ ཐོབ་གསལ། བརྟེན། ༡ སེམས་སྒྲེ། དྲན་པ་ནམ་མཁའ། དྲང་དོན་མཉམ་སེལ་སྒྲན་མ། ཤོག ༡༠ ནང་
- ༤༩ སི་ཁྲོན། ༡༧༤ བཀའ། ༨ སྒྲགས་སྒྲེ། ལུང་དྲུག་ ཤོག ༡༩༥ ཟེང་ ༤
- ༥༠ སི་ཁྲོན། ༡༧༤ བཀའ། ༨ སྒྲགས་སྒྲེ། ལུང་དྲུག་ ཤོག ༡༩༥ ཟེང་ ༧
- ༥༡ སི་ཁྲོན། ༡༧༤ བཀའ། ༨ སྒྲགས་སྒྲེ། ལུང་དྲུག་ ཤོག ༡༩༥ ཟེང་ ༤
- ༥༢ གསུམ་པ་ལ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༥༣ རོ་མཉམ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༥༤ ཆོ་འབྲུལ་དུ་རྟོགས་པས། སྒྱོད་བྱ་སྒྱོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པས། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༥༥ ལུང་འདི་ལུང་དྲུག་ལས་དྲངས་ཀྱང་ལུང་དྲུག་ནང་མེད། ཐོབ་གསལ། བཀའ། སེམས་སྒྲེ། དོན་གསུམ་ཤོག ༥ བ་༡
བསྒྲགས་པ་སྒྲོར་གསུམ།
- ༥༦ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྒྲེ། སྒྲན་མ། ཤོག ༡༩༤ ཟེང་ ༧ གདམས་པ་བཏབ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༥༧ དུལ་བ་ཐམ་འེད་ཀྱིས། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༥༨ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྒྲེ། གཟེར་བྲ། ཤོག ༡༩༩ ཟེང་ ༤
- ༥༩ འབྲུང་བ་འཛིག་པ་དང་། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༦༠ བསྟན་པ་ལོ། །སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༦༡ ལུགས་པར་འབྲུང་། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༦༢ བསྐྱལ་འདེབས་གོགས་སྤྱུ་འཆར་བ། འབྲིང་སྒོ་དངོས་འབྲེལ་མེད། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༦༣ དྲན་པར་བྱས་ཏེ། འབྲུང་བ་སའི་ཁམས་ཉམས་པར་གོ་བར་བྱས་ལ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༦༤ བྱས་ཏེ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༦༥ བྱས་ཏེ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༦༦ འཛུགས་བསྟན་དང་གསང་མཆན། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༦༧ འབྲུལ་སྒྲང་། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༦༨ ཡིན་ཞེས་བསམ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༦༩ རྟེན་ཞེས་བཞག སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།

- ༡༠ ཉམས་པར་གོ་བར་བྱས་ལ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༡ མ་དཔེར་རྒྱུ་ལག་མགོ་སོགས་མི་ཐེག་ཞེས་པ་ལ་ས་ཡང་འཇུག་བྱུང་ཡང་སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར་ལྟར་ཐེག་ཞེས་པར་བཅོས།
 ༡༢ གསང་བའི་ཐིག་ལོ་ཤོར། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༣ འབྱུང་བ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༤ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྡེ། སྤྲོན་མ། ཤོག ༡༩༤ བྲང་ ༥ སྟོབས་ཀྱང་འཛོར། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥ གོང་དུ་རྟེ་བ་སའི་འཁོར་ལོ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦ ལུས་ལྡི་ལ་ས་ལ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧ དྲངས་མ་འོད་སེར་པོ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༨ ལམ་ལམ་པ་འབྱུང་། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༩ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྡེ། སྤྲོན་མ། ཤོག ༡༩༤ བྲང་ ༥
 ༢༠ ལུས་བཀྲག་འཛོར། ཁ་སྒྲ་སྒྲམས་ཤིང་སྤང་བ་ལ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༡ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྡེ། སྤྲོན་མ། ཤོག ༡༩༤ བྲང་ ༥
 ༢༢ དམར་པོ་ཞིག་འབྱུང་། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༣ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྡེ། སྤྲོན་མ། ཤོག ༡༩༤ བྲང་ ༥
 ༢༤ སྤང་བ་དང་འཇུ་ས་ཚོལ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༥ དབུགས་ནང་དུ་བསྐྱེད་མི་ཤེས། སྤང་བ་ལ་འོད་ལྗང་ལྟ་འབྱུང་། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༦ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྡེ། སྤྲོན་མ། ཤོག ༡༩༤ བྲང་ ༥
 ༢༧ སྤྲོ་སྤྲོ་སྤྲོ་བྱེད། མིག་འཇུ་མི་ཤེས། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༨ འོད་གསལ་གྱི་ངང་ལ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༩ བར་དོར་ཡང་འབྱུང་བས། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༣༠ མ་དཔེར་ཅེས་གསལ་གདབ་རང་གིས་དང་དེ་བཞིན་དུ་གོམས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱུང་ཡང་། འདིར་ཞུ་སྒྲིག་སྐབས་སྤྲོ་རིའི་
 ཤིང་དཔར་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།
 ༣༡ ཐད་ཀ་ཐད་གར། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༣༢ འཇག་ཆར་ལན་གསུམ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༣༣ རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དབུ་མའི་ལམ་ནས་འབྱུང་། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།

- ༧༤ མོའི་མིག་གཡོན་ནས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༧༥ སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར་དུ་ས་བཅད་འདི་གཉིས་པ་ཞེས་གསལ་ཡང་གཞུང་གི་ས་བཅད་སྤྲོན་ཚུལ་ལྟར་བྱས་ན་སྤྲོན་རིའི་ཤིང་
དཔར་འདི་མ་དག་པར་མཛོན།
- ༧༦ སྤྲོན་བྲལ་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༧༧ ཅོག་བྲལ་མ། ཐ་མ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟིམས་ཚུལ་བྱས་ཏེ། ཟ་གསུམ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༧༨ སེམས་ཉིད་དེ་ཨའི་རང་བཞིན། འོད་ལྡེའི་བརྒྱས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༧༩ བྱིར་སྤྲོད་ལ་མི་གཙང་བ་ལྟར། གཅིག་ནང་དུ་བཅུག་སྟེ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༠༠ ཆངས་སྒོ་ཕྱེ་བར་བསམ། དེ་ནས་ཉིག་སྤྲོད། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༠༡ འོད་གྱི་བརྒྱ་འདྲིལ་བའི་བརྒྱ་ཨ་ལ་འདུས། ཨ་ཉིད་སྤྲོད་མ་ཡི་དམ་བྱགས་ཀར་ཐིམ། དེ་མདའ་འཕངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་
པར་བསམ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༠༢ ད་ལྟ་སྤྱོད་བལ་ཉིག་གིས་ཆངས་སྒོར་སྤྲོད་ཞིང་། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༠༣ མ་བརྟེན་བ་ཙམ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༠༤ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། བ སེམས་སྟེ། གཟེར་བྲ། ཤོག ༣༡༤ བྲང་ ༥
- ༡༠༥ ལུག་སྒོ་དགུ དབང་པོ་ལྟ་གནས་དུག་ཡན་ལག་བཞེ་ལས་སོགས་ནམས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༠༦ འཕྲོ་བའི་གོ་ཚད་དོ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༠༧ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། བ སེམས་སྟེ། གཟེར་བྲ། ཤོག ༣༡༧ བྲང་ ༡
- ༡༠༨ རང་འབྱུང་། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༠༩ མཛོན་དུ་ཤར་ནས་ཀྱང་། ཡོད་ཅིང་རྒྱུན་བསྐྱལ་ཙམ་དུ་གསལ་གདབ་ཅིང་། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༡༠ དེ་དུས་ཀྱི་རང་སྤྲོད། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༡༡ སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་ན། སེམས་ཉིད་ནི་དེ་དུས་ཀྱི་རིག་པ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༡༢ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། བ སེམས་སྟེ། གཟེར་བྲ། ཤོག ༣༡༩ བྲང་ ༧
- ༡༡༣ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། བ སེམས་སྟེ། གཟེར་བྲ། ཤོག ༣༡༩ བྲང་ ༧
- ༡༡༤ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། བ སེམས་སྟེ། གཟེར་བྲ། ཤོག ༣༡༩ བྲང་ ༩
- ༡༡༥ ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༡༦ ཉི་མ་སྤྲོད་དང་བྲལ་བའོ། ཉམ་མཁའ་སྤྲོན་དང་བྲལ་བ་བཞིན། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

- ༡༡༧ དར་ཅམ་གནས། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༡༨ དྲན་ཅམ་མམ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༡༩ སྤྲོ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་ཅུ་ལ་རྫོགས་ནས། ཉི་ཟླ་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་དུ་སངས་རྒྱས་པས། དཔལ་བོའི་གསེབ་ལམ་ཞེས་བྲ། སྤྲོ་
རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༢༠ རོ་སྤྱོད་པའི་དོན་ལ་གོམས་འདྲིས་ཡང་ཡང་བྱས་པ་དང་། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༢༡ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། བ སེམས་སྤྲེ། གནད་དྲུག་ ཤོག ༣༣༣ གྲང་ ༣
- ༡༢༢ གང་ཡིན་ལ་འཕྲོན་ལ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༢༣ ཞག་གཉིས་སམ་གསུམ་ལས་སོགས་ཞེན་པ་ཆེ་རྒྱུ་། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༢༤ ད་བར་ལ་བསྐྱེད་སྦྱོང་ལས་སོགས་ཀྱང་མི་བྱ་སྤྲེ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༢༥ ཉམས་སྤང་བྱུང་སྤྲེ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༢༦ ཞེན་དྲགས་པསོ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༢༧ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། བ སེམས་སྤྲེ། གཟེར་བྲ། ཤོག ༣༣༣ གྲང་ ༣
- ༡༢༨ ཤར་བ་སྤྲེ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༢༩ མར་མེ་བྱུང་བ་ལྟར། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༣༠ ཆེ་བ་རྒྱུད་བ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༣༡ འདི་ནི་ཞིང་ཁམས། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༣༢ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། བ སེམས་སྤྲེ། གཟེར་བྲ། ཤོག ༣༣༣ གྲང་ ༤
- ༡༣༣ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། བ སེམས་སྤྲེ། གཟེར་བྲ། ཤོག ༣༣༤ གྲང་ ༥
- ༡༣༤ འབྲིང་གི་ལྟ་ལྟ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༣༥ མ་དཔེ་དང་སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར་དུ་འོག་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱུང་ཡང་གོང་བཞིན་ནོ་ཡིན་སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར་བཙུག་པས་འཛིན་པས་དབྱེད་པར་འཛིན།
- ༡༣༦ སྤྲོ་བ་ཆེ་བ་རྣམས་ནི། སྤྲོ་བ་གསུམ་ཤར་བས། སྤྲོ་འདྲིས་པ་དང་འབྲུད་པ་ལྟར། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༣༧ ཐུག་པར་གྲོལ་འགྲོ་སྤྲེ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༣༨ རང་གི་གོམས་པས། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༣༩ འབྲིང་པོ་རྣམས་ལ་ནི། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༤༠ སྤྲོ་ལ་འོད་གསལ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།

༡༤༡ བར་དོར་ཐོན་དུ་གར་བ་དང་། སྤྱན་རིའི་གིང་དཔར།
 ༡༤༢ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། བ སེམས་སྡེ། གཟེར་བུ། ཤོག ༣༡༧ གྲང་ ༣
 ༡༤༣ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། བ སེམས་སྡེ། གཟེར་བུ། ཤོག ༣༡༧ གྲང་ ༤
 ༡༤༤ རྩང་བ་རྣམས་ཀྱང་། དེ་དུས་ཀྱི་སྤང་བ་གསུམ་རང་ཀར་མི་འཆོར་ཏེ། སྤྱན་རིའི་གིང་དཔར།
 ༡༤༥ སྤྱུ་མ་ཉ་ལུར་གར་བས། ཞེན་ཆགས་སྒྲག་སྤངས་ཆགས་སྤང་མི་སྦྲེ་བར། སྤྱན་རིའི་གིང་དཔར།
 ༡༤༦ རང་ཅུལ་སྤྱུ་མ་ཉ་ལུར་གོ་བས། སྤྱན་རིའི་གིང་དཔར།
 ༡༤༧ རང་གསལ་རང་གདངས་སུ། སྤྱན་རིའི་གིང་དཔར།
 ༡༤༨ སྤང་བ་བདག་ཞལ་བདག་གིས་མཐོང་། །རང་རིག་བདག་དང་བདག་ཏུ་མཛེ། །སྤྱན་རིའི་གིང་དཔར།
 ༡༤༩ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། བ སེམས་སྡེ། གཟེར་བུ། ཤོག ༣༡༩ གྲང་ ༧
 ༡༥༠ དང་པོ་ལ། གོང་གི་དེ་ལ་མ་གྲོལ་བ་ལ། སྤྱན་རིའི་གིང་དཔར།
 ༡༥༡ སྤང་བ་ཐམས་ཅད་འགགས་ནས། རིག་པ་ཕྱོ་སངས་ཁྱེར་བ་ཕྱེ་བྲག་ཚང་ཡར་རམ། སྤྱན་རིའི་གིང་དཔར།
 ༡༥༢ རྣམ་ཤེས་རྟེན་མེད་བར་དོ་འཁྱམས་གིང་། སྤྱན་རིའི་གིང་དཔར།
 ༡༥༣ ཉེ་གོགས་ཀྱི་སར་ཕྱིན་ཀྱང་རོམི་ཤེས། ཟས་ནོར་ཡུལ་མཁའ་ལ་འབྱེངས་ཀྱང་སྤྱད་དབང་མེད། སྤྱན་རིའི་གིང་དཔར།
 ༡༥༤ མེད་པར་འབྱུ། བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་ཕྱིན་ཞིང་སྦྱེ་བ་ཐུ། སྤྱན་རིའི་གིང་དཔར།
 ༡༥༥ ཕྱི་མ་དང་གསུམ་ཆར་འཆར་ལ། སྤྱན་རིའི་གིང་དཔར།
 ༡༥༦ སྤང་ལུས་ལ་ཡང་འཇུག་སྟེ། འབྲེལ་ཐག་ཆད་པས་གོ་སྒྲབས་མི་རྟོད། སྤྱན་རིའི་གིང་དཔར།
 ༡༥༧ རིགས་མཐུན་མིན་པས་སུས་ཀྱང་མི་མཐོང་ལ། སྤྱན་རིའི་གིང་དཔར།
 ༡༥༨ རྟེན་མེད་བར་དོར། སྤྱན་རིའི་གིང་དཔར།
 ༡༥༩ མ་རྟེན་པ་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། སྤྱན་རིའི་གིང་དཔར།
 ༡༦༠ མ་དབེར་ཕྱི་རྒྱུད་ལས་ཟེར་བ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ཞུ་བསྒྲིག་སྒྲབས་སྤྱན་རིའི་གིང་དཔར་དང་བསྟན་ནས་ཕྱི་རྒྱུད་དུ་བཅོས་པ་
 ཡིན། ལུང་འདི་ཡང་སྤྱི་རྒྱུད་ཡེ་ཁྱི་མཐའ་སེལ་བཤད་རྒྱུད་ནང་ཡོད།
 ༡༦༡ ལྟ་བར་ཡེ་ཤེས། སྤྱན་རིའི་གིང་དཔར།
 ༡༦༢ སི་ཁྲོན། ༡༧༥ བཀའ། ཆ སེམས་སྡེ། ཡེ་ཁྱི་བཤད་རྒྱུད། ཤོག ༣༧༤ གྲང་ ༩
 ༡༦༣ སྟེག་སྤྱང་རམ། མིང་ནས་བོས་ཏེ་དུས་སམ། སྤྱན་རིའི་གིང་དཔར།
 ༡༦༤ གཏན་ལབ་པ་ལ་ལེན་མེད་ཟས་སྒོར་ཀྱང་སྒྲལ་བ་མི་སྦྱིན། སྤྱན་རིའི་གིང་དཔར།

- ༡༥༥ འདུག་སའི་གཡ་མ་ཐྱེ་བ་ལྟ་བུ་གང་རུང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥༦ ལས་སོགས་གྱི་ཁྱེད་ལྟོག་ སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥༧ གཅིག་དྲིལ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥༨ རང་དགའ་མར་མ་སྦྱད་པར། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥༩ དེ་ནས་དེ་ལྟར། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༠ དད་མོས་གྱི། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༡ ཤི་ཁར་གསལ་ཐེབས་ཤིང་། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༢ གསལ་འདེབས་སམ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༣ གསལ་འདེབས། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༤ འབྲ་བུ་རྩྱུ་ལ་མེད། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༥ སི་ཁྲོན། ༡༦༦ བཀའ། བ་སེམས་སྒྲེ། གཟེར་བུ། ཤོག་ ༣༡༤ གྲང་ ༥
 ༡༦༦ སི་ཁྲོན། ༡༦༧ བཀའ། བ་སེམས་སྒྲེ། གཟེར་བུ། ཤོག་ ༣༡༥ གྲང་ ༤
 ༡༦༧ རྟོགས་པ་ཤར། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༨ རྒྱ་གསུམ་རལ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༩ བྱ་ཁྱུང་ངམ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧༠ འཆར་གཞི་ལས། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧༡ རེ་རེ་ལ་ཡང་གྲུར་ཁང་ལྟ་བུ་ཤར་བའི་དབུས་ནས་སྤྲོ་བུ་འཆར་ཏེ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧༢ ཤར་ནས་སངས་རྒྱས་ཏེ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧༣ རིག་པ་འོད་ཁྱིམ་འཁོར་ལོ་འདྲིམས། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧༤ སྤྲོ་བའི་བར་དོར། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧༥ དེས་གདམས་པག་དྲན། དེས་ཉམས་སྦྱངས་པས། སྤྲོ་བུ་རྒྱལ་བུར་ངོ་ཤེས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་ས་ཟིན་ཏེ།
 སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧༦ རྒྱད་ཅིག་མ་ལ་འཛིན། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧༧ བཞི་པ་དེ་ལྟར་གདམས་པའི་གནད་གྱིས་མ་ཟིན་པའི་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧༨ བར་དོར་མ་ཆོད་པ་རྣམས་ལ་གོང་ལྟར་རྣམས་ཤེས་ཏེན་མེད་དོ་བོར་འབྱམས་པའི་དུས་སུ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།

- ༡༥༩ འཕྲུལ་བར་སྒྲིག་པ་ལ་ཀླུ་འདྲེ་བྱེད་པའི་སྐར་བ་འབྱུང་། སྐྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༠ ཉན་མོངས་པའི། སྐྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༡ འཛིན་པ་སྒྲེས། སྐྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༢ རྒྱུང་དམར་གྱིས་དེད་པའམ། སྐྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༣ གཙོང་ཐོང་གོག་པོ་ས་ཡུག་གད་ཡུག་ཏུ་བྱིན་པ། སྐྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༤ མ་དག་པའི་ལུས་སྤངས་ཏེ། དེ་ནམས་མཚུངས་ལྟོན་ནོ། །སྐྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༥ འཛིན་པ་སྒྲེས། སྐྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༦ འཕྲེད་འགྲོས་བྱས་པས། སྐྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༧ ཉན་བྱུ་ལྟོ་བྱར་སྒྲིག་ཀླུ་ལས་སོགས། སྐྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༨ གྲུང་བྱིས་དུ་བྱིན་པ་དང་། སྐྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦༩ རྒྱུད་ལ་ཞིད་ལ་དང་། སྐྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧༠ སྐྱས་འཛོགས་དང་། སྐྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧༡ གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟ་ཁང་དུ་བྱིན་པ། སྐྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧༢ འགྲོ་དོན་ལ་དགའ་བའི་སྒྲེ་གནས་སུ་བྱོན་པ་ནམས་དུས་མཚུངས་སོ། །སྐྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧༣ ཤེས་པ་དེ། སྐྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧༤ ཟངས་ལ་གསེར་བཟོས་པ་དང་འདྲ་སྟེ་རབ་ཏུ་བོགས་ཆེ། སྐྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧༥ བཀའ་ལུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོད་པོ་ཡིན་ནོ། །སྐྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧༦ སྤྲིད་པའི་བར་དོར། སྐྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧༧ དེ་རིམ་ཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པར་དེ་ཡང་གང་ཟག་ལམ་པ་ནམས་ཀྱི་དོད་པོ་ཡིན་ནོ། །སྐྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧༨ ཅུལ་སྒྲོང་སྒྲོད་པའི་ཁྲིད་ཚོགས་སོ། །ལྷ་ཡ་སྐར་པོ། སྐྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།

འབྲས་བུ་རང་ས་བབྱུང་བ་སྐྱ་གསུམ་དམར་ཐག་བཅད་པའི་ཁྲིད་ཀྱི་མཆན།

- ༡ རྒྱལ་བུ་རང་ས་བབྱུང་ཞིང་སྐྱ་གསུམ་དམར་ཐག་གཙོད་པའི་ཁྲིད་རིམ་བཞགས་སོ། །སྐྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢ དང་པོ་མཚན་པ་དང་དཔེའི་སྒྲོན་མས། སྐྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༣ སྤྲོད་ན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྤྲེ། སྒྲོན་མ། ཤོག ༡༧༢ བྱང་ ༥
 ༤ མར་མེ་དངོས་སུ་བསྟན་པའམ། སྐྱན་རིའི་ཤིང་དཔར།

- ༥ བྱས་པ་ལ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༦ དེ་བཞིན་དུ་ཡང་གཞན། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༧ བཟོད་དོ་སྤྲད་དེ། བསྐྱོན་འདས་ནང་ན་གནས་ཀྱང་། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༨ རྩེན་ནེར་གནས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༩ རྩེན་ནེར་ཤར། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༠ ཆེན་པོ་ལྷག་གེར་ཤར། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༡ སྤྲིབ་མེད་དུ་ས་ལེར་ཤར། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༢ རྣམ་མཁའ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༣ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། བ སེམས་སྤྲེ། གཟེར་བུ། ཤོག ༣༡༤ བྲང་ ༤
 ༡༤ དེ་ཡི་དང་པོ་རྩུ་ལ་ཉི་འོད་ཚགས་པས་འོད་ལོགས་ལ་གསལ་ཟེར་བར་སྤྲད་དུ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥ འོད་ལྷུང་བ་ལ་ངོ་སྤྲད་དེ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦ ཉི་མ་དང་འབྲེལ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧ གཞལ་ཚོན་ལྟར། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༨ དང་པོ་ལ་འོད་དང་། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༩ བརྟོད་ལ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༠ རང་སྤྲིད་པ་དབང་པོའི། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༡ གནད་ལ་བོར་ཏེ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༢ གཞོན་ཅིང་། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༣ ཀ་ར་ཁྲོར་གཞུག་གི་ལག་ལེན་དང་བསྐྱེད་པས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༤ འོད་ཟེར་ཐིག་ལེ་ལས་སོགས་མདོན་དུ་འཆར་བ་ལ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༥ གཉིས་པ་ནི་དབང་པོ་ཨར་ལ་གཏད་པ་ནི། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༦ འོད་ལྷ་གཞལ་ཚོན་ལྟར་ཤར་བས་རང་འོད་དུ་ངོ་སྤྲད་དོ། །སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༧ ཐ་མ་གློད་པའི་དུས་ཨར་ལ་གཏད་པར། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༨ ཐ་མ་གློད་པའི་དུས་ཨར་ལ་གཏད་པར། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༩ གསུམ་པ་གསང་བ་རིག་པའི། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

- ༡༩ རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་སོགས་པ། བསྐྱོར་ལ་ཡར་ཞིག་སྒྲིམ་དུ་བཅུག་སྟེ། རྒྱུ་རིག་སྒྲིན་དང་སེར་བུ་མེད་པའི་བར་སྐད་ལ་གཏད་ལ།
སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༠ གོག་པོ་ལས་སོགས་པར་ཀུས་གདབ་སྟེ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༡ དེའི་སྒྲོང་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་རང་ཤར་དུ་བྱུང་བ་ལ་ངོ་སྤྲོད། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༢ གཉིས་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་རང་ནས་སྒོ་བྱར་དུ་བརྒྱུད་སྐབས་རོལ་མོ་སྒྲུབ་ལ་ན་བ་ཡང་མཉན་ཡང་མཉན་བྱས་ཏེ། སྒྲན་རིའི་
ཤིང་དཔར།
- ༢༣ རྒྱུ་ཆགས་སུ་གྲག། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༤ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྟེ། སྒྲོན་མ། ཤོག ༢༢༡ བྱང་ ༤ དེ་ཡང་དུང་མཆོ་འབྱུང་པའི་ཕྱེ་བ་ལ། སྒྲོང་པ་གྲོང་
གི་སྒྲོ་ཤོ་ཤར། རྒྱ་གམ་སྒྲིའི་གསང་སྐབས་ནས། རང་འབྱུང་སྒྲིའི་རོ་གྲགས། རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་ཁུ་རུ་བྱ། འབྱུང་པའི་ཡིད་ནི་
སྒྲུ་ལ་བཏུལ། ཞེས་སྒྲོན་མ་ལས་གསུངས་སོ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༥ བཏང་གཞག་གི་རྒྱལ་བ་སྒྲན་པའོ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༦ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྟེ། སྒྲོན་མ། ཤོག ༢༡༥ བྱང་ ༤
- ༢༧ ཁ་བད་ཅན་ན། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༨ འོག་མཉན་འདའ་བ་མེད་པའི་ཞེང་ཁམས་ཡིན་ལ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢༩ ཡང་གནས་གསུམ་རྩའི་འཁོར་ལོ་རྣམ་པ་དུག སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༠ རང་སྐད་ལ་གནས་ཀྱང་། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༡ སྒྲིང་ལ་རང་རིག་ཁོང་ཤར་དུ་ཡོད་པ་ནི། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༢ ལམ་ལ་མ་ལུས་པར་རྫོགས་པས། རྫོགས་སྐྱུ་རང་ཤར། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༣ མིག་གི་སྒྲོ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྱུལ་མ་ལུས་པར་ཤར་བས། སྐུ་སྐྱུ་རང་ཤར་དུ་ངོ་སྤྲོད་དོ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༤ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྟེ། གཟེར་བུ། ཤོག ༢༡༤ བྱང་ ༤ ཅི་ཏའི་གྲོང་ནས་རང་འབྱུང་བོན་གྱི་སྐྱུ། རྩའི་ལམ་
ལ་རང་བཞིན་རྫོགས་པའི་སྐྱུ། སྒྲོན་མའི་སྒྲོ་ལ་རང་ཤར་སྐུ་ལ་པའི་སྐྱུ། ཞེས་གསུངས་སོ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༥ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ༥ སེམས་སྟེ། གཟེར་བུ། ཤོག ༢༡༤ བྱང་ ༡ རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀ་དག་བོན་གྱི་སྐྱུ། ལུས་
སེམས་འབྲེལ་བ་འོངས་སྒྲོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུ། བྱ་བྱེད་སྒྲོ་ཆོགས་ཅིར་ཡང་སྐུ་ལ་པའི་སྐྱུ། ཞེས་གཟེར་བུ་ལས་གསུངས་སོ། སྒྲན་
རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༣༦ ཅི་ཏའི་དཀྱིལ་ནས་རིག་པ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།

- ༤༧ ཅུལ་གསུམ་འབྲལ་མེད་དུ་བྲིལ་ལེ་བ་ནི། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༤༨ ལྷག་གེར་ཤར་བ་ནི། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༤༩ སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། བ སེམས་སྒྲེ། གཟེར་བྲ། ཤོག ༣༡༨ བྲང་ ༤
- ༥༠ རྣམ་པ་གསལ་བ་ནི་རྫོགས་སྒྲུ་རང་ཆས། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༥༡ སྟོང་པ་སྤང་གསལ་ལ་སྒྲུ་གསུམ་དོ་སྤྲད་གསུངས། ཡང་བྱི་ནང་སྤང་བ་ཡི་འཆར་ཚུལ། ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་དུ་འདུག་པས་
བོན་སྒྲ། རང་བཞིན་འགག་མེད་དུ་གནས་པས་རྫོགས་སྒྲ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༥༢ དེ་བཞིན་དུ་བྱིའི་མཐོང་སྤང་འཆར་ཚུལ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༥༣ ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུར་ལ་རྒྱས་པར་དོ་སྤྲད་དོ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༥༤ སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར་དུ་ས་བཅད་འདི་ལ་གཉིས་པ་ཞེས་བྱུང་ཡང་ལག་གྲིས་མ་ཡིག་ཏུ་གསུམ་པ་ཞེས་པ་དག་པར་མདོན།
- ༥༥ དེ་ཅི་ལྟར་ཉམས་སྒྲུབ་སྤངས་པ་ལ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༥༦ མདོན་དུ་འབྱུང་བ་སྒྲེ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༥༧ གཉིས་པོ་དེ་འཆར་གཞི་དང་འཆར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་བདག་ལུས་ཟག་པའི། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༥༨ ཞིང་ཁམས་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པའི་སྒྲུ་མདོན་གྱི་ལ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༥༩ མདོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་སྒྲ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༦༠ བྱི་ནང་གསལ་གསུམ་ལྟ་ཆོགས་སུ་ཤར་ཅིང་། སངས་རྒྱས་འབད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༦༡ སི་ཁྲོན། ༡༧༢ བཀའ། ང་ སྒྲགས་སྒྲེ། ལུང་དུག་ ཤོག ༡༣༩ བྲང་ ༧
- ༦༢ གཉིས་པ་ལ་སྒྲིར་ཅུལ་སྤྲོད་ཟེར་གསུམ། རང་སྤང་རིག་པའི་དོ་བོར་གྲོལ་ཞིང་། ལྷན་པར་དཀར་པོ་གྲོལ་བའི་སྤྲོད་པོ་ལྟར་
གསལ་བ་ནི། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༦༣ ཆ་གྲང་དམུལ་བའི་སྒྲུག་བསྐལ་འཛོམས་ཤིང་དོན་མཛད་པའོ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༦༤ དེ་བཞིན་དུ་འོད་སེར་པོ་ལས་འབྱུར་མེད་སྒྲུ་ཡི་ལྟ་གསལ་བ་རང་འབྱུང་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་གསལ་བ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༦༥ ཤར་བྱོགས་གཡུང་དྲུང་གི་རིགས་འཛིན་པ། དུག་མཆན་གསེར་གྱི་ཆགས་ཤིང་ངམ་གཡུང་དྲུང་། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༦༦ ཐུགས་ཁར་བཀྲོལ་བས། འབྱུང་བ་སའི་གྲོང་ལ་དབང་བསྐྱར་བ། ཡུམ་སའི་ལྟ་མོ། གཏི་མུག་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པའི་གྲང་ཆེན་
གྱི་གདན། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༦༧ སྤྲོན་པོ་ལ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༦༨ ནང་ལྟར་ཀུན་སྤང་ལས་སོགས་ལྟའོ། སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

- ༡༤ འཛིན་རྟོག་ལ་རྒྱལ་མོ་བཞི། ལས་སོགས། ལྷན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥ ལས་སོགས་ཀྱང། རྒྱུད་ལ་གྲོ་ལ་ཚུལ་དང། ལྷན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦) སི་ཁྲོན། ༡༤༥ བཀའ། ལྷན་མ་སྤེ། ཅུ་རྒྱུད་གསང་བ་བསེན་བྱེད་ལེན། ༩ ཤོག ༩༥ སྤེང་། ༡ འབྲུང་གཞི་གཅིག་ལ་གང་
 འདུལ་རྒྱལ་དུ་བསྟན་པའི་རྒྱུད་དེ། བྱེད་གསང་བ་རྒྱུ་འཕྲུལ་བྱ་བ་འདྲ། ཞེས་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །ལྷན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧ གྲོ་ལ་རྟོ་བས་གྱི་ཁྱུད་པར་དང། ལྷན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༨ ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང། ལྷན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༩ ལྷ་ཚོགས་སྒྲོང་རེ་མི་མཐུན་མི་འདྲ་བྱེད་པ་ས་ཡ་འབྲུང་བཞི། ལྷན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༠ བྱ་བ་ནན་ཏན་སོར་རྟོགས་མི་ལོང་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷ་སྤེ། ལྷན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༡ གནས་གྲོ་ལ་བ་ལས་ཤར་བ་དང། ལྷན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༢ གྲོ་ལ་བ་ལས་ཤར་བ་དང། འོད་ཟེར་གྱི་འཕྲོ་འདྲུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་བ་ཤར་བཞི། ལྷན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༣ གཞན་རྒྱུད་གྱི་ཉེས་སྦྱིབ་མཐའ་དག་སྦྱང་བའི་བརྟོ། །ལྷན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༤ སི་ཁྲོན། ༡༩ བཀའ། མདོ་སྤེ། གཟེར་མིག་ལེན། ༡༥ ཤོག ༥༩༩ སྤེང་། ༢ ངན་ཉི་བཞིན་ཀྲུ་ལ་རྟོ་མས་བ་ལ། ཅུ་
 བཞིན་རྒྱུ་མི་ཆད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ལྷན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༥ སི་ཁྲོན། ༡༥ བཀའ། མདོ་སྤེ། གྲི་མེད་རྩ་བའི་མདོ། ཤོག ༥ སྤེང་། ༦ ཐབས་ལམ་དང། གདུལ་ཐབས་ཅི་སྟེད་ཅིག་གིས་
 གདུལ་བྱ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དོན་མཛད་དེ། གང་ལ་ཅི་འདུལ་དེ་ལ་དེ་སྟོན་བྱེད། ལྷན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༦ ལུང་འདི་ལྷ་སའི་བོན་ལས་གསུངས་པ་འགྲོ་མགོན་ས་ལམ་དུ་གསལ་ཡང་ཕྱག་དབེ་རོས་མ་ཟེན། མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་
 གིས་ནི། ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་གསལ་བར་སྟོན། ལྷན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༧ གཉིས་པ་ལ། སྟོན་ལས་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་གཅིག་ཁོ་ནའི་དོན་མ་ཡིན་ཁྱབ་པར་མཛད། ལྷན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༨ རེས་འགའ་མ་ཡིན་པར་རྟག་པར་མཛད། ཕྱོགས་རེས་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་ཚོགས་སུ་མཛད། ལྷན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༩ རང་རྒྱུད་མ་ཡིན་པའི་བཅུ་སེམས་དང་ལྷན་པར་མཛད། ལྷན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༣༠ སི་ཁྲོན། ༡༠༩ བཀའ། འབུམ་སྤེ། ༡ ཁམས་རྩ་རྣམ་རེས། ཤོག ༥ སྤེང་། ༥ ངན་སྟོ་མས་པའི་རང་བཞིན་ནི། ཞི་བའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་ལས་སོགས་དང། ལྷན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༣༡ ཐམས་ཅད་སྟོལ་བ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༣༢ བཀའ་རྒྱ་བཏབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གང་ཟག་ལས་དང་རྣལ་བ་དང་ལྷན་པ། ལྷན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༣༣ བརྩོན་འགྲུས་གཏོང་མོད་དང་ལྷན་པ། དད་གྲས་སྟིང་རུས་འབྲེལ་བ། སྟིང་རུས་ཞེ་བཅད་དུ་འཛིན་པ། དཀའ་སྤྱད་སྟག་སྟན་

དང་ཆས་པ། བསམ་སྒྲོར་ལས་སྤྲུང་བ། དན་པ་ཤེས་བཞིན་དང་ལྷན་པ། འབྲུང་བ་དར་ལ་བབ་པ། མདོར་ན་མན་ངག་
ཤོང་བ་ཐུབ་པ། བསྐྱེད་ཀྱིས་པ། སྒྲོགས་ཤེས་པ། རྒྱུང་འདེད་དུ་འདྲིལ་བ་གཅིག་ལ་མི་གསང་མི་གབ་མི་སྤྲེད་མི་བསྒྲི
ཡོངས་སྤྲོད་གསུམ་པར་བསྟན་པར་བྱའོ། །སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

༥༧ རབ་ཏུ་སྐྱས་མཆོག་ཏུ་གབ་ཆོག་ཙམ་ཡང་མི་བསྐྱག་གོ། །སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

༧༠ གཉིས་པ་ལ་དེ་དག་ལས་ལོག་པའི་གང་ཟག་ལས་འཕྲོད་དང་སྐལ་པར་མི་ལྷན་པ། བསམ་སྒྲོར་ལས་སྤྲུང་བ། དན་པ་ཤེས་
བཞིན་གྱི་གཟུངས་མེད་པ། ལྷ་སྤྲོད་ལོག་པར་གོ་ལ་བ། འབྲུང་བཞི་རྒྱུན་སྤྲུང་བ། ལང་ཆོའི་བྲི་མས་ཐོག་པ། བསྐྱེད་ཀྱིས་
དོན་ལ་བྲེད་པ། བདུད་ཁྱེར་ཡ་ཁས་ཐོག་པ། བརྟན་ལྷུས་བཀའ་སྤྲུང་མི་ལུས་པ། སྤྲང་བ་སྤྲོས་མི་ཐོངས་པ། ཟོལ་ཟོག་གཡོ་
སྐྱུ་ལ་མཁས་པ། རང་ཆེད་རྒྱལ་མ་སྤྲངས་པ། མདོར་ན་མན་ངག་ཟབ་མོ་བསྟན་པའི་སྤྲོད་མེད་པའི། མི་གོ་མི་ཤོང་། མི་ཐུབ་
པ་མི་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཡང་གསང་། རབ་ཏུ་སྐྱས་མཆོག་ཏུ་གབ་ཆོག་ཙམ་ཡང་མི་བསྐྱག་གོ། གཞན་ཡང་ལས་
ལྷན་རེ་རེ་ཙམ་ལ་དམར་བྲིད་ལག་ལེན་ཡིག་རིས་དང་བཅས་པ། དམ་ཆོག་ལ་བསྐྱར་དེ་ལེགས་པར་སྤྲང་བ་ལས། སྤྲོད་
ཐོང་ལ་མི་ངོ་མོར་བྲིད་པར་བཏང་ན་གདམས་པའི་བྲིན་སྤྲུབས་ཡལ། མཁའ་འགྲོ་བཀའ་སྤྲོད་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་ཆད་པས་གཅོད་
པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་བཏང་བཞག་གི་ཆོད་ཟེན་པར་བྱའོ། །འབྲས་བུ་རང་ས་བཟུང་བ་སྐྱུ་གསུམ་དམར་ཐག་ཅད་པའི་བྲིད་
རྒྱུ་སྤྲོད་པ། །ལྷ་ཡ། སྤྲོད་པ། །བྲུའི་གདམས་པའི་གནད་བསྐྱེད་མན་ངག་སྤྲོད་པོར་ལྷུང་། །དགོངས་པའི་ཞེ་སྤྲུགས་ལག་ལེན་
མདོ་རྩེད་པ། །ཟབ་དོན་སྤྲོད་རྒྱུད་དགོངས་པའི་བཅུད་འདི་ལ། །ལྷག་བསམ་དག་པའི་ཉེ་བར་བཀོད་མོད་ཀྱང་། །བསྐྱེད་
ཉིས་གཟུ་ལུས་འགལ་ལྷུལ་ཅི་མཆིས་པ། །བདག་སྤྲོ་ཆོངས་སྤྲོན་ར་ཆོད་མེད་པར་བཤགས། །དགེ་བས་རང་གཞན་འགྲོ་བ་
མ་ལུས་པ། །རིག་སྤྲོད་འོད་གསལ་མཆོག་གི་དོན་རྟོགས་ཤོག། །སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

༧༡ ཟབ་དོན་སྤྲོད་པའི་གདམས་པ་དུ་མའི་བཅུད་པའི་བ། ཐུབ་ཆེན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་གདམས། མཐར་ཐུག་པ་འདི་ནི། ཐུ་
ཡི་བཅུན་པ་རྒྱལ་བ་གཡུང་དྲུང་ལ། རུར་སྤྱིག་འཛོན་པའི་བཤེས་གཉེན། བཀྲ་ཤིས་རིན་ཆེན་གྱིས། ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱུལ་
ནས། ལག་ལེན་གོ་རིམ་བཞིན་སྤྲུང་བ་རྒྱུ་སྤྲོད་པ། །དགེ་ལོ། །སྤྲོད་པ། བཀྲ་ཤིས་པར་ལྷུང་ཅིག། །སྤྲོན་རིའི་ཤིང་དཔར།

འོད་གསལ་གྱི་དམིགས་པ་དང་གསལ་སེམས་ཀྱི་སྤྲོད་ཀྱི་མཆན།

༡ སྤྲོན་ ༡༧༡ བཀའ། བ སེམས་སྤྲེ། གཟེར་བྲ། ཤོག ༣༡༠ ཐེང་ ༧

༢ སྤྲོན་ ༡༧༡ བཀའ། ཐ སེམས་སྤྲེ། གནད་དྲུག་ ཤོག ༡༧༧ ཐེང་ ༣

- ༩ མ་དཔེ་དང་སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར་དུ་མ་བྱ་ཆུ་སྒྲིག་ཞེས་བྱང་ཡང་འདིར་མ་བྱ་ཆུ་འབྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱི་ལོ་ལྟར་བཅོས་ཡོད་པས་དབྱེ་བར་འཆོལ།
- ༧ མ་དཔེ་དང་སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར་དུ་མ་བྱ་ཆུ་སྒྲིག་ཞེས་བྱང་ཡང་འདིར་མ་བྱ་ཆུ་འབྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱི་ལོ་ལྟར་བཅོས་ཡོད་པས་དབྱེ་བར་འཆོལ།

རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཁུང་སྒྲན་རྒྱུད་ལས་གཅིག་རྒྱུད་འོད་གསལ་བདུན་བསྐྱར་གྱི་མཆན།

- ༡ རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཁུང་སྒྲན་རྒྱུད་ལས་གཅིག་རྒྱུད་འོད་གསལ་བདུན་བསྐྱར་བཞུགས་སོ། །སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢ རིམ་པར་བརྒྱུད་ནས་ཉམས་སྤེལ་པའི་ཆུལ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༣ རྒྱུང་སེམས་གཙུག་ལ་ཤོར་བ་དང་གཉིས། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༤ བསྐྱེད་པ་དབུས་མ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༥ དབུས་ཉེ་ལོ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༦ རྒྱུང་སེམས་གཙུག་ལ་ཤོར་བ་ནི། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༧ ཅུ་འདུལ་གཡས་གཡོན་དུས་གསུམ་དགུ་ཐུག་སྐྱེད། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༨ རྒྱུང་སེམས་གཙུག་ལ་ཤོར། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༩ བར་ཞུགས་དུས། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༠ གཡས་དཀར་གྱི་བསྐྱོད་ལས་བསྐྱོད་གངས་མེད་པར་འཕྲོས་ནས་སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར་ལྟར་བཅོས།
- ༡༡ གཡོན་ནས་རྒྱུང་པར་ཞུགས་དུས། བདག་གི་སྟ་ཟུར། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༡༢ བསྐྱེད་པ་ལ་གཞུང་ཡལ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།

ཞང་ཁུང་སྒྲན་རྒྱུད་ཀྱི་ཅུ་རྒྱུད་འབྲུལ་འཁོར་འོད་གསལ་གྱི་མཆན།

- ༡ རྒྱུང་ཆེན་ཨར་ལ་གཏད། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༢ སྒྲ་སྐྱོར་རྒྱུང་སེམས་ཐིག་ལའི་ངོ་བོ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༣ ཞང་ནས། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༤ དངོས་མེད་ཡལ་བར་བསམ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༥ བདུན་གཉིས་པ་ལ། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།
- ༦ སྤྱི་གཙུག་ཏུ་སོར་གང། སྒྲན་རིའི་ཤིང་དཔར།

- ༥ ཏུང་ཁང་དུ་བསྐྱེད། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༦ རྒྱུ་རོ་དགུ་སྤྲུག་གཅིག་སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༧ རྒྱས་གདབ་བོ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༨ བསྐྱོམ་པ་ཐིག་ལེ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༩ གཞུང་ཚོན་སྤྲུལ་ལེ་འོད་ཟེར་འགྲོ་བ་གཉིས། རྩ་དབུས་མཐིང་ནང་ནས་མར་བབས། རྩ་གསུམ་མདོ་ནས། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༠ མར་དལ་གྱིས་བབས། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༡ གཞུང་འབྲེལ་ལྷ་བྱ་རྒྱ་སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༢ བསྐྱོད་པ་རྩའི་གནད་བཞགས་པ་མ་ལྷར་གསལ་གདབ། བཟུང་བ་རྒྱུང་གི་གནད་གོང་དང་འདྲ། བསྐྱོམ་པ་ཐིག་ལེའི་གནད་ལ།
 སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༣ སྤྲོ་ཁང་ཐམས་ཅད་གཞུང་ཚོན་ཨ་ཡིས་ཁྲིག་གི་ཁང་བར་བསྐྱོམ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༤ སྤྲོ་དགྱིལ་དུ་གྲལ་བའི་སེམས། འཕོལ་ལེ་ལམ་མེར་གནས་པ་དེ་ལ་ཤེས་རིག་གཏད། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༥ འོད་ཟེར་འགྲོ་བ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༦ རྩ་དབུས་མཐིང་གི་ནང་ན། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༧ ལྷ་དམར་པོ་ལས། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༨ ལྷ་གྱིས་ཁྲིག་གིས་གང་བར། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༡༩ སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར་དུ་རྒྱུ་བྱ་ལ་ཞེས་ཡིག་རྒྱུང་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་བཞིན་དུ་བཞོད།
 ༢༠ བསྐྱོམ་པ་ཐིག་ལེའི་གནད་ལ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༡ ཞལ་ཤེས་ནི། འོད་གསལ་དམིགས་པ་རེ་རེ་ལ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༢ ཐུགས་ཁའི་ཨ་ལ་ཐིམ། དེ་ལ་ཤེས་པ་གཏད་ལ། རྒྱུང་བཞུར་གཞོན་བདུན་ལ་བསྐྱོམ། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 ༢༣ གོ་བསྐྱོད་ནི། ཨ་ལྷ་རྒྱུ་ཡར་ལ་ཉི་རྩལ་བར་དགུང་ཞག་འདྲེད་པར་བྱེད། དེ་ནམས་གཞུང་གི་དམིགས་བསྐྱོར་ཡིན། སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།
 སྤྲོ་རིའི་ཤིང་དཔར།

ལུང་འདྲེན་ཕྱག་དཔེའི་མཆན་གཞུང་།

བཀའ་འགྲུང་།

ཁྱི་རྩེ་ལུང་བསྟན་གྱི་མདོ། (མདོ་ཕྱོད།) སྤུས་ལྡན། ༤༡ བཀའ་ལ། མདོ་སྟེ།

འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུད་དྲི་མ་མེད་པ་རྩ་བའི་མདོ་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐར་རིན་ཆེན་ཕྱེད་བཤ། (དྲི་མེད་རྩ་བའི་མདོ།)

སྤུས་ལྡན། ༥༤ བཀའ་ལ། མདོ་སྟེ།

འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུད་གཟེར་མིག་ལེའུ་བཙུ་བརྒྱུད་པ། (མདོ་གཟེར་མིག་) སྤུས་ལྡན། ༥༥ བཀའ་ལ། མདོ་སྟེ།

འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེ་གཟེར་མིག་གི་མདོ་ལས་གཤེན་རབ་ལ་བདུད་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་སྒྲ་དགུ་བསྟན་པའི་ལེའུ། (མདོ་གཟེར་མིག་)

སྤུས་ལྡན། ༥༧ བཀའ་ལ། མདོ་སྟེ། ༡༥

རྣམ་དག་གི་སྒྲུབ་གཞུང་། སྤུས་ལྡན། ༥༨ བཀའ་ལ། མདོ་སྟེ།

གཡུང་དྲུང་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུད། (རྒྱུད་རྣམ་དག་) སྤུས་ལྡན། ༥༩ བཀའ་ལ། མདོ་སྟེ།

སྲིད་པ་མཛོད་ཀྱི་ལུང་འདྲེན་ལས་ལྷན་གྱི་རྩ་བ་གཡུང་དྲུང་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུད། (གཡུང་དྲུང་ལས་དག་) སྤུས་ལྡན། ༦༠

བཀའ་ལ། མདོ་སྟེ།

སྲིད་པའི་མཛོད་ཕྱག་སྟེ། སྤུས་ལྡན། ༦༡ བཀའ་ལ། མདོ་སྟེ།

ཁམས་བརྒྱུད་གཏན་ལ་ཐབས་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་རྩ་བའི་འབྲུམ། (རྩ་འབྲུམ།) སྤུས་ལྡན། ༦༢ བཀའ་ལ། འབྲུམ་སྟེ། ༡

ཁམས་བརྒྱུད་གཏན་ལ་ཐབས་པའི་རྩ་བའི་དོན་རྣམ་པར་ངེས་པ། (ཁམས་རྩ་རྣམ་པར་ངེས།) སྤུས་ལྡན། ༦༣ བཀའ་ལ། ༡ འབྲུམ་སྟེ།

ཁམས་ཆེན་འབྲིང་པོའི་རྒྱལ་པ་འབྲིང་འབྲུམ། (འབྲིང་འབྲུམ།) སྤུས་ལྡན། ༦༤ བཀའ་ལ། འབྲུམ་སྟེ། ༢

བསྐྱེད་པའི་འབྲིང་པོ་ཁམས་རྩ་འཇམ་བཀའ་འདུས། (ཁམས་རྩ་རྣམ་པར་ངེས།) སྤུས་ལྡན། ༦༥ བཀའ་ལ། འབྲུམ་སྟེ། ༣

བོན་ཉིད་སྟོང་པོ་བདུལ་བའི་འབྲུམ་གྱི་རྩ་བ་ཞེས་བྱ་བ། (འབྲུམ་རྩ།) སྤུས་ལྡན། ༦༦ བཀའ་ལ། འབྲུམ་སྟེ། ༤

བོན་ཉིད་སྟོང་པོ་བདུལ་བའི་འབྲུམ་གྱི་རྩ་བ་ཞེས་བྱ་བ། (འབྲུམ་རྩ།) སྤུས་ལྡན། ༦༧ བཀའ་ལ། འབྲུམ་སྟེ། ༥

བོན་ཉིད་སྟོང་པོ་བདུལ་བའི་འབྲུམ། (བདུལ་འབྲུམ།) སྤུས་ལྡན། ༦༨ བཀའ་ལ། འབྲུམ་སྟེ། ༦

བོན་ཉིད་སྟོང་པོ་བདུལ་བའི་འབྲུམ། (བདུལ་འབྲུམ།) སྤུས་ལྡན། ༦༩ བཀའ་ལ། འབྲུམ་སྟེ། ༧

བོན་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཕྱག་སྟེ། ཉི་མ་དགུ་ཤར་གྱི་འབྲུམ་ལས་སྒྲེགས་བམ་དང་པོ། (འབྲུམ་ཉི་མ་དགུ་ཤར།) སྤུས་ལྡན། ༧༠ བཀའ་ལ།

འབྲུམ་སྟེ། ༨

བོན་ཉིད་གྱི་སྒྲིབ་པོ་བླགས་རྗེ་ཉི་མ་དགུ་ཤར་གྱི་འབྲུམ་ལས་སྒྲེགས་བམ་བཞི་པ། (འབྲུམ་ཉི་མ་དགུ་ཤར།) སི་ཁྲོན། ༡༩༡

བཀའ། འབྲུམ་སྟེ། ང་

གཙང་མ་ལྷ་འབྲུམ་དཀར་པོ། (ལྷ་འབྲུམ་དཀར་པོ།) སི་ཁྲོན། ༡༩༡ བཀའ། འབྲུམ་སྟེ། ༡

ཤེས་རབ་གྱི་ཡ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྤྱིད་པའི་ཁམས། (ཁམས་བརྒྱད།) སི་ཁྲོན། ༡༥ བཀའ། འབྲུམ་སྟེ། ༡

ཤེས་རབ་གྱི་ཡ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྒྱུན་གྱི་ཁམས། (ཁམས་བརྒྱད།) སི་ཁྲོན། ༡༧ བཀའ། འབྲུམ་སྟེ། ༡

ཤེས་རབ་གྱི་སྒྲུབ་མེད་པར་བྱིན་པ་མདོན་རྟོགས་རིག་པའི་ཅེ་མོའི་འབྲུམ། (མདོན་རྟོགས་རིག་པའི་ཅེ་མོའི་འབྲུམ།)

སི་ཁྲོན། ༡༡༥ བཀའ། འབྲུམ་སྟེ། ༡

རྒྱད་དྲུག་ལས་གཡུང་དྲུང་གསང་བ་དབང་གི་རྒྱད་བར་མི་ཡུལ་དུ་བསྐྱགས་པ། ཐོབ་གསལ། བཀའ། སེམས་སྟེ།

རིག་པ་ཁྱུ་བླག་གི་གཞུང་། བཀའ། སི་ཁྲོན། ༡༧༩ སེམས་སྟེ།

རྟོགས་ཆེན་ལུང་དྲུག་ཞེས་བྱ་བ། (ལུང་དྲུག) སི་ཁྲོན། ༡༧༥ བཀའ། ང་ སྔགས་སྟེ།

ཀུན་བཟང་ལྷ་ཁྲིད་གྱི་དབུ་ཕྱོགས། (སྟོན་རྒྱུ་ལྷ་ཁྲིད།) ཤིན་དུ། ༡༥༥ བཀའ། ཆ སེམས་སྟེ།

དགོས་འདོད་གསལ་བྱེད་བཤད་བཞིའི་མཆོང་། (ཡེ་ཁྲི་བཤད་རྒྱུད།) སི་ཁྲོན། ༡༧༥ བཀའ། ཆ སེམས་སྟེ།

སྟོན་མ་དྲུག་བཞུགས་པའི་དབུ་ཕྱོགས། (སྟོན་མ།) སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ད སེམས་སྟེ།

རྟོགས་ཆད་གསལ་བའི་སྟོན་མ། (སྟོན་མ།) སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། བ སེམས་སྟེ།

ཐེག་པའི་རིམ་པ་མདོན་དུ་བཤད་པའི་མདོ་རྒྱུད་གྱི་འགྲེལ་བ་འཕྲུལ་གྱི་མེ་ལོང་དགུ་རྒྱུ་ར། (འགྲེལ་མེ་ལོང་དགུ་རྒྱུ་ར།)

ཐོབ་གསལ། བཀའ།

སྤྱི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་དཀར་པོ་ཡེ་ཁྲི་མཐའ་སེལ་གྱི་རྒྱུད་ལས་ལ་བསྐྱེད་པའི་བམ་པོ། (ཡེ་ཁྲི་མཐའ་སེལ་ལ་སྐྱེད་པམ་པོ།)

སི་ཁྲོན། ༡༧༥ བཀའ། ང་ སེམས་སྟེ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་སྒྲུབ་ཀྱང་པ་དགུ་རྒྱུ་ར། (གཤམ་པ།) སི་ཁྲོན། ༡༧༩ བཀའ། སེམས་སྟེ། ༡

བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་སྒྲུབ་ཀྱང་པ་དགུ་རྒྱུ་ར། (གཤམ་པ།) སི་ཁྲོན། ༡༧༩ བཀའ། སེམས་སྟེ། ཆ

བྱང་ཆུབ་སེམས་གཤམ་པ་དགུ་རྒྱུ་ར་གྱི་ནང་ནས་བཅིངས་ཆད་གྱི་ལེལ། (གཤམ་པ།) སི་ཁྲོན། ༡༧༩ བཀའ། སེམས་སྟེ། ར

བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་གནད་དྲུག་ཞེས་པའི་ལག་ལེན། (གནད་དྲུག) སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། ཐ སེམས་སྟེ།

གཟེར་བུ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་གི་གཞུང་། (གཟེར་བུ།) སི་ཁྲོན། ༡༧༡ བཀའ། བ སེམས་སྟེ།

ཡེ་ཤེས་ཅེ་རྒྱལ་ལྷ་པའི་འཕྲོང་། (ཡེ་ཤེས་ཅེ་རྒྱལ།) སི་ཁྲོན། ༡༥༠ བཀའ། སེམས་སྟེ། ༡

རིག་པ་ཁྱུ་བླག་གི་གཞུང་། (སེམས་ཐུན།) སི་ཁྲོན། ༡༧༩ བཀའ། སེམས་སྟེ། ༣

མུ་སྟེགས་ཚར་གཙོད་གཏན་ཚིགས་ཐེག་པའི་མདོ་རྒྱུ། (གཏན་ཚིགས་ཐེག་མདོ།) ཆབ་མདོ། བཀའ། ང་
 སེམས་ལུང་གསལ་བའི་སྟོན་མེ་མ་རིག་མུན་སེལ་ལུང་ཆེན་ཀུན་འདུས་སྟོན་མེ། (སེམས་ལུང་།) ཐོབ་གསལ། བཀའ།

བཀའ་བརྟེན།

མཁས་པ་མི་བཞི། སེམས་ལུང་གཤམ་པ་དགུ་སྟོར་གྱི་འགྲེལ་པ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། (གཤམ་འགྲེལ།) ཤིན་རྒྱ། ༡༡༥ སེམས་སྟེ།

བཀའ་བརྟེན།

གྱིར་སྤངས་སྤང་བཞེར་ཡོད་པོ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཞུང་སྟན་རྒྱུད་ལས་གཞེར་བྱ་ཉིར་གཅིག་གི་འགྲེལ་བ། (གཞེར་བྱའི་རྩ་

འགྲེལ།) སྟན་རིའི་ཤིང་དཔར། སེམས་སྟེ། ༢ བཀའ་བརྟེན།

གསེར་ལོ་ལྟོན་ཤིང་བདུད་རྩི་འཁྱེལ་བའི་རྒྱུ། སི་ཁྱོན། ༡༥༡ བཀའ། སྟགས་སྟེ། ༡༥ བ འགྲེལ་སྟོག་འཛིན་བསྐྱེད་གསལ་

བའི་རྒྱུ། སི་ཁྱོན། ༡༥༥ བཀའ། སྟགས་སྟེ། ༨ སྟགས་ཀྱི་ཡང་གཤམ་མ་རྒྱུད་སྟགས་རྩེ་ཉི་མའི་རྒྱུ།

སི་ཁྱོན། ༡༥༧ བཀའ། སྟགས་སྟེ།

དྲན་པ་ནམ་མཁའ། དྲང་དོན་མུན་སེལ་སྟོན་མ། ཐོབ་གསལ། སེམས་སྟེ། ༡ བཀའ་བརྟེན།

བྱ་སྟོན་རྒྱལ་བ་གཡུང་དྲུང་། རྣམ་དག་པར་ཡུམ་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པའི་གཞུང་གི་ཆོག་ (རྣམ་དག་པར་ཡུམ་གྱི་འཕྲིན་ལས།)

ཤིན་རྒྱ། ༡༥༧ བཀའ་བརྟེན།

རྩལ་ཁྱིམས་དཔལ་ཆེན། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲ་ན་མེད་པར་ཕྱིན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་རྒྱ། (མངོན་རྟོགས་རྒྱ།)

ཐོབ་གསལ། མདོ་སྟེ། བཀའ་བརྟེན།

ཤ་རི་དབུ་ཆེན། བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་སྟོང་གཏན་ཚིགས་ངེས་པའི་གལ་མདོ་ཉན་ཏེ་མའི་ལའོར་ལོ། (ཤ་རིའི་གལ་མདོ།)

སྟན་རིའི་ཤིང་དཔར། སེམས་སྟེ། བཀའ་བརྟེན།

བཀའ་འཁྱུར་སི་ཁྱོན་དཔར་མ་ནི་བྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

ཤིན་རྒྱ་བཀའ་བརྟེན་དཔར་མ་ནི་བྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

ལུ་སྒྲིག་པའི་ཁུངས་བཅོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག

ཀུན་འདུས་རིན་ཆེན་ཙུང་པའི་རྒྱུད། བཀའ་མ། ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་རྩེའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་དེབ་ཐེང་དང་པོ།
ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༥ ལོར་ཁྱི་བརྟན་ནོར་བུ་རྩེའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་དབར་དུ་སྒྲུབ།

ཀུན་མཁྱེན་ཉི་མ་བསྟན་འཛིན་དབང་རྒྱལ། (༡༥༡༩-༡༥༥༩) ཤེས་རབ་གྱི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཕྱིན་པ་མཛོན་པར་རྟོགས་
པའི་རྒྱན་ལས་སྐབས་དང་པོའི་རྣམ་བཤད་ཚིག་དོན་བཀའ་གནད་རབ་གསལ། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༡ ལོར་ལྷོ་
གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དགོ་སློབ་ཁང་ནས་དབར་དུ་སྒྲུབ།

—— རྒྱ་མོངས་བསྟན་ཐུག་གྲུའི་རྣམ་བཤད་རིག་པའི་སློ་སློ་འབྱེད་པའི་ལྷོ་མིག་པས་སྐོལ་ལོག་ལྷ་འཛོམས་
པའི་ཐོག་མདའ་གཤེན་བསྟན་པ་དང་ཚལ་རྒྱས་པའི་ཉི་མ། གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་འདུས་སྡེའི་དེབ་
ཐེང་བདུན་པ། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༥ ལོར་ཐོབ་གསལ་ནས་དབར་དུ་སྒྲུབ།

—— ལྷ་དཔལ་གཤེན་བསྟན་སྒྲན་རིའི་མཁན་པོ་སློ་སློན་ཉི་མ་བསྟན་འཛིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་ཐར་
ལེགས་བཤད་ཉི་མ་འབུམ་གྱི་ལོད་ཅན་འགྲོ་ཀུན་སློ་སློན་སེལ་བའི་སློན་མེ། ཤིན་གླ། ༩༠ གཡུང་དྲུང་
བོན་གྱི་བཀའ་བརྟེན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་ཤིན་གླ་ནས་དབར་དུ་སྒྲུབ།

—— རྣམ་དག་འདུལ་བའི་རྣམ་བཤད་ནོར་བུའི་ཐེང་བ། གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་འདུས་སྡེའི་དེབ་ཐེང་ལྔ་པ།
ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ལོར་ཐོབ་གསལ་ནས་དབར་དུ་སྒྲུབ།

—— གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བསྟན་ཅིས་ངོ་མཚར་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བ།

ཁ་ཆེ་དཔལ་འབར་གྱང་ཉི་གསལ། གསལ་མཁར་མེ་འབར། སྒྲ་ཆེན་པོ་དྲན་པ་ནམ་མཁའ། དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་
ནང་། ཀུན་འདུས་རིན་ཆེན་ཙུང་གྱི་འགྲེལ་པ་ཉི་ཟེར་བྲ་བ། ཤིན་གླ། ༡༩༡ ཅན་དང་། ཤིན་གླ། ༡༩༡
གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཀའ་བརྟེན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་ཤིན་གླ་ནས་དབར་དུ་སྒྲུབ།

ཁྱེད་པོ་སློ་གོས་རྒྱལ་མཚན། དུས་རབས་བརྒྱབ་ཞི་པའི་ནང་ལུངས། ཐེང་གཞི་བསྟན་པའི་བྱང་ཁྱེད་ལུངས། ལག་བྲིས་
དབར་སློག་ཅན།

—— རྒྱལ་རབས་བོན་གྱི་འབྲུང་གནས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་ཐོབ་གསལ་ནས་དབར་དུ་སྒྲུབ།

དགོ་བསོད་མཚམས་པ། (དུས་རབས་བརྒྱད་པ) དགོ་བསོད་འདུལ་རྒྱད་མ་ནི་ཤེལ་གོང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་ཐོབ་
གསལ་ནས་དབར་དུ་སྒྲུབ།

འགོ་བ་དགོ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་འབྲུག་གསལ། (༡༩༥༩-) ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དོ་སློང་
སློ་གསལ་སློ་འབྱེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲན་ཁང་གིས་དབར་དུ་སྒྲུབ།

གངས་ཅན་བོད་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་རབས་འདུས་གསལ་དུ་བཀོད་པ་ཐོན་མེད་དང་ས་ཤེལ་འཕྱུལ་གྱི་མེ་ལོང་།
 བྱི་ལོ་ ༡༠༠༧ ལོར་དར་བའ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་དཔར་ཁང་ནས་དཔར་དུ་སྐྱུན།
 མདོ་དྲི་མེད་གཟེ་བརྟེན། བཀའ་མ། ལྷུལ་སྐྱེ་སྡེ་ལྷན་སྡེ་བོའི་སྐྱེ་བ་རྒྱུ། དུས་རབས་བརྒྱབ་ཁྱིལ་པོ་ནང་།
 གུང་གོ་བོད་གྱི་ཤེས་ལྷན་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་ནས་བྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་དཔར་དུ་སྐྱུན།
 མདོ་གཟེར་མིག་ བཀའ་མ། དང་རྩེ་བརྒྱུད་པ་གསེར་མིག་གིས་བསམ་ཡས་ཁྱིལ་བྱང་དུར་ཁྱོད་ནས་

གཏེར་བཞེས། བོད་ལྗོངས་མི་མངས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་དཔར་དུ་སྐྱོན།
 མདོ་འདུས། བཀའ་མ། སི་ཁྲོན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་སི་ཁྲོན་ནས་དཔར་དུ་སྐྱོན།
 དན་པ་ནམ་མཁའ། (རྒྱ་རབས་བརྒྱད་པ།) དང་དོན་མཉམ་སེལ་སྐྱོན་མ་ལས་གཤེན་རབ་ཀྱི་མཛད་པ་མཐར་ཐུངས་
 པའི་ཟེར་བྲ། སྐྱོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 དན་པ་ནམ་མཁའ། སྤིང་པ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁ་བྱང། ཁོད་པོ་སློ་གྲོས་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཏེར་མ་རྒྱུ་རབས་བརྒྱབ་ཞིང་། ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༩༩ ལོར་ཐོབ་གསར་ནས་དཔར་དུ་སྐྱོན།
 དན་པ་ནམ་མཁའ། འདུལ་བ་གླིང་གྲགས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་ཐོབ་གསར་ནས་དཔར་དུ་སྐྱོན།
 དན་པ་ནམ་མཁའ། སྐྱགས་པ་རིན་ཆེན་གླིང་གྲགས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་ཐོབ་གསར་ནས་དཔར་དུ་སྐྱོན།
 དཔལ་པོ་གཙུག་ལག་འཕྲུང་བ། (༡༩༩༩-༡༩༩༩) ལྷོ་བྲག་ཆོས་འབྱུང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་ལྷ་ཆ་བརྒྱ་བོད་དཔེ་
 མཛོད་ཁང་ནས་དཔར་དུ་སྐྱོན།
 དཔལ་ལྷན་ཚུལ་ཁྲིམས། (༡༩༩༩-༡༩༩༩) སངས་རྒྱལ་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བསྟན་པའི་བྱང་བ་བརྗོད་པའི་ལེགས་
 བཤད་སྐལ་བཟང་མགྱིན་རྒྱུ་རབ་གསལ་ཚུལ་ལོར་བུ་འོ་ཤེ། བོད་ལྗོངས་མི་མངས་དཔེ་སྐྱོན་
 ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་དཔར་དུ་སྐྱོན།
 ལྷ་པལ་གཤེན་བསྟན་སྐྱོན་རིའི་གླིང་དུ་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྐལ་འདུས་ལྷེད་བུ་ལྷེས་ནས་མི་ལོ་
 ༡༩༩༩ ལོར་པའི་དྲན་དེ། ཐོབ་གསར་ནས་དཔར་དུ་སྐྱོན།
 དཔལ་ལྷན་སྐྱོན་གྱི་འཛིགས་སྐྱོབས་མ་ཡི་གཟུངས། བཀའ་མ། མདོ་སྤེ། ཐ སི་ཁྲོན། ༡༩ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩
 ལོར་སི་ཁྲོན་ནས་དཔར་དུ་སྐྱོན།
 འབྲུག་གནས་ཀྱིས་བརྒྱལ་བ། བོན་གྱི་འཇུག་སྒོ་གནད་བསྐྱུས། བོད་ནས་དཔར་དུ་སྐྱོན།
 བྲག་དགོན་པ་དགོན་མཆོག་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས། (༡༩༩༩-༡༩༩༩) མདོ་སྤེ་ཆོས་འབྱུང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་
 ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་སྐྱོན།
 ལྷ་པལ་གཤེན་པོ་རྒྱལ་བ་གཡུང་དྲུང་། (༡༩༩༩-༡༩༩༩) རྒྱ་གསལ་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཁུང་སྐྱོན་གྱི་སྐོན་འགྲོའི་གསོལ་
 འདེབས་ཆོག་བཤད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་ལྷ་ཆ་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དགེ་སློབ་ཁང་ནས་དཔར་དུ་སྐྱོན།
 ——— ཉམས་རྒྱུད་རྒྱལ་བའི་ཕྱག་ཁྲི། སྐྱོན་རིའི་ཤིང་དཔར།
 སྤྱི་ཆེན་དན་པ་ནམ་མཁའ། ཕྱི་ལོ་སྐྱོན་ (༡༩༩༩- བདེན་པ་བོན་གྱི་མཛོད་སྐོ་སྤྱི་ལོ་འཕུལ་གྱི་ལྷ་མིག་ ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༩༩ ལོར་ཐོབ་གསར་ནས་དཔར་དུ་སྐྱོན།
 སྤྱི་གསལ་སྤྱང་། (རྒྱ་རབས་བརྒྱད་པ།) སྤྱི་བཞེད། ར་ས་ཤེས་རིག་དཔར་ཁང་གིས་དཔར་དུ་སྐྱོན།

སྒྲུབ་སྒྲོབ་བསྟན་འཛིན་ནམ་དག (༡༩༥༥— གཡུང་རྒྱུ་བོན་གྱི་བསྟན་པའི་བྱུང་ཁུངས་ལྟར་བསྟན། གྱི་ལོ་ ༡༩༥༤

ལོར་ཐོབ་གསར་ནས་དཔར་བྱསྒྲུབ།

—— སྒྲ་རབས་བོད་གྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་འབེལ་གཏམ་ལུང་གི་སྒྲིང་པོ། གྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་ཐོབ་གསར་ནས་

དཔར་བྱསྒྲུབ།

ལྷ་སྒྲུབ་པ་དབང་བླུག་བདེ་ལྷན། (༡༩༥༥—༡༩༥༩) ལྷ་སྒྲུབ་པའི་སྤྱིད་དོན་རྒྱ་རབས། གྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་ལྷོ་ལིར་

དཔར་བྱསྒྲུབ།

འ་ན་འགྲོ་མགོན་སྒྲོ་གོས་རྒྱལ་མཚན། (༡༩༩༥—༡༩༩༩) སྤྱིད་པའི་མཛོད་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་

པའི་འགྲེལ་པ། གཡུང་རྒྱུ་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་འདུས་སྡེའི་དེབ་ཕྱེད་གཉིས་པ། གྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལོར་ཐོབ་

གསར་ནས་དཔར་བྱསྒྲུབ།

ཡང་སྒོམ་མི་འགྱུར་རྒྱལ་མཚན། (དུས་རབས་བཙོ་བརྒྱད་པ།) རྒྱལ་གཤེན་ཡང་རལ་གྱི་གཞུང་རབས་ལྷན་ཆེན་ཆོངས་

པའི་སྒྲ་དབྱངས། གྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལོར་དོལ་པོའི་གསུང་རབ་ཉམས་གསོ་ཁང་ནས་དཔར་བྱསྒྲུབ།

གཡུང་རྒྱུ་བོན་གྱི་རྒྱུད་འབུམ། གྱི་ལོ་ ༡༩༥༢ ལོར་ཐོབ་གསར་ནས་དཔར་བྱསྒྲུབ།

ཡེ་ཁྱིམ་ཐང་སེལ་ལ་བསྒྲིབ་མ་པོ། བཀའ་མ། སི་ཁྲོན། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་སི་ཁྲོན་ནས་དཔར་བྱསྒྲུབ།

ར་སངས་ཁྱི་ཞེ་ཁོད། དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་། སྤྱིད་པ་སྤྲུང་སྤྱིད་སྤྱི་མདོས། གྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལོར་འཇམ་པན་ནས་

དཔར་བྱསྒྲུབ།

ཤར་རྩ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན། (༡༩༩༥—༡༩༩༩) འཇམ་པན་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་མཛོད་དཔྱོད་ལྷན་དགའ་བའི་ཆར།

མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུབ་ཁང་ནས་གྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ དཔར་བྱསྒྲུབ།

ཨོ་ཐོག་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་དབང་རྒྱལ། (༡༩༩༡—) བོད་གྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་བོད་ཡིག་ཕྱག་དཔེའི་དཀར་

ཆག་མཐོང་བ་རང་གྲོལ་དེབ་ལྷ་པ་གཡུང་རྒྱུ་བོན་གྱི་གསུང་རྟེན་བཀྲམས་སྒྲིང་། གྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ལོར་བོད་

གྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་དཔར་བྱསྒྲུབ།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཅུས་ཕྱོགས་སྒྲིག་འགན་འཛིན། ཐུབ་བསྟན་སྦྱིན་པ།
དཔེ་འདིའི་ལྷ་སྒྲིག་པ་གཙོ་བོ། སུན་ཚོགས་ཉི་མ། ཉི་མ་ཀྱན་བྱུང།
མ་དཔེ་ཀམ་ཕུ་ཏར་འཕུག་རྒྱའི་འགན་འཛིན། དགའ་ཤར་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
དཔར་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ། གློ་བཟང་ཚོས་དར།
དཔེ་སྒྲུབ་འགན་འཁུར་བ། གློ་བཟང་ཚོས་དར།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཅུས་བོད་མེང་། ༩

གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་མདོ་སྒྲགས་སེམས་གསུམ་གྱི་གཞུང་།

བཙུན་བླ། མདོ་སྒྲགས་སེམས་གསུམ་གྱི་ལྷ་སྦྱོང་།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དང་དཔར་བསྐྱུན་ལུས།
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་ལྷོ་ལིང་དཔར་ཐེངས་དང་པོ་བསྐྱུན།